အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာယနာ ၂၅၁၂ ကောဇာ ၁၃၃၀ ဇန်ဝါရီလ ၁၉ဖြစ်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

●၁

သာသနာ ၂၅၁၂ ကောဇော ၁၃၇၀ ဇန္နဝါဝီလ ၁၉၅၁

၁၉၆၉-ခု ဇန္နဝါရီလ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ (ဇမ္ဗူဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပဋ္ဌိဝိသောဓက သံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး) အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာရှိချုပ်) ဦးလှမောင် M.A.,M.S.,B.L, (မှတ်ပုံတင် အမှတ် ၀၀၇၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

စတုတ္ထတဲ့

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၁၇-ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	ပဋ္ဌာနပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ	
၁။	တာဝ-သဒ္ဒါ၏ ဝတ္ထုဗဟုနေ့ရာပေကွာအနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၁
၂။	ဓမ္မ၏သတ္တိသည် ဓမ္မမှ အသီးအခြားမရှိသောကြောင့် ဓမ္မဖြင့်ပင် ဓမ္မသတ္တိကိုပြကြောင်း	၄
၃။	ဝစနာဝယဝဟု သာမည ဆိုသော်လည်း ဥပကဟိတ် ဖြစ်သော သာဓနာဝယဝကို ယူအပ်ကြောင်း	၄
၄။	ဝစနာဝယဝငါးပါးကို ထုတ်ပြခြင်း	၅
၅။	ဝစနာဝယဝဆိုင်ရာ နျာယကျမ်းရင်းမှ သုတ်မျှားကို မှတ်ချက်၌ ထုတ်ပြခြင်း	၅
၆။	ပဋ္ဌိညာ ဟိတ် ဥဒါဟရဏ် ဥပနယ နိဂုံးတို့ကို ပုံစံ ထုတ်ပြခြင်း	၈
၇။	အာလမ္ဗန – မှ အာရမ္မဏဖြစ်လာကြောင်း ပြဆိုချက်....	၁၂
၈။	အဓိပတိ တရားတို့သည် တပါးချင်းသာ ကျေးဇူး ပြုကြောင်း	၁၉
၉။	စ-သဒ္ဒါ ဗျတိရေကအနက်ဟူရာ၌ ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်ပဲ အပိုအလွန်အနက်လည်း ရှိကြောင်းမှတ်ဖွယ်	၂၄
၁၀။	သမ္ပယုတ္တဝိရတိ သမုစ္ဆေဒဝိရတိတို့သည် လောကဋ္ဌ သီလ ဟု မထင်ရှားသောကြောင့် သမာဒါနဝိရတိကိုသာလျှင် ပြကြောင်း	၃၁
၁၁။	သမ္ပယောဂအင်္ဂါ ၄-ပါးတို့ကို စိစစ်ပြဆိုခြင်း	၄၈
၁၂။	ရုပ်တရားအချင်းချင်း ဝိပဿယုတ်မဖြစ်ကြောင်း	၅၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃။	ရူပ်အစရှိသော အာရုံတရားတို့သည် အာရမ္မဏိက နာမ်တရားတို့နှင့်ဝိပ္ပယုတ်ပစ္စည်းမဖြစ်ကြောင်းရှင်းပြချက်....	၅၁
၁၄။	မရှိခိုက်၌ ကျေးဇူးမပြုမူ၍ ရှိခိုက်၌ ကျေးဇူးပြုတတ်သော သင်္ခတ ရူပ်နာမ်တို့ကိုသာလျှင် အတ္ထိပစ္စည်းဟု ဟောကြောင်း၊ အစဉ်ထာဝရရှိနေသော အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်ကိုကား အတ္ထိပစ္စည်းဟု မဟောကြောင်း	၅၄
၁၅။	နတ္ထိပစ္စည်းနှင့် ဝိဂတပစ္စည်းတို့၏ ထူးခြားပုံကိုပြခြင်း	၅၅
၁၆။	အတ္ထိပစ္စည်းနှင့် အဝိဂတ ပစ္စည်းတို့၏ ထူးခြားပုံကို ပြခြင်း	၅၆
၁၇။	၂၄-ပစ္စည်းတို့၌ သုတမယဉာဏ်ကိုဖြစ်စေပြီးလျှင် စိန္တာ-မယဉာဏ် ဘာဝနာမယဉာဏ်တို့ဖြင့် သိအောင် အားထုတ် အပ်ကြောင်း	၅၆
၁၈။	**အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ**	**၅၇**
၁၉။	ကိံ ပနေတ္ထ-ကို ကိဉ္ဆေတ္ထ-ပုဒ်ကဲ့သို့ဖွင့်ပြခြင်း	၆၀
၂၀။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာ၌ အကြောင်းနှင့်အကျိုးတရုစီ မျှကို ပြခြင်းသည် ဒေသနာဝိလာသ ဝေနေယျဗျာ-သယတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ကြောင်း	၆၁
၂၁။	ဘဝဂါဂီတိကျမ်းလာဂါထာနှင့်အလားတူသော ဂါထာ ကို ထုတ်ပြခြင်း	၆ဂ
၂၂။	**သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ**	**၇၁**
၂၃။	ဘိန္နာမိဂဏရဏပုဒ်တို့၏ အညတ္ထ (ဗဟုဗ္ဗီဟိ) သမာသ်လည်း ရှိခြင်း	၇၅
၂၄။	ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဇော၏ အခြားမဲ့၌ သောမနဿသဟဂုတ် တဒါရုံဖြစ်ခြင်းကို အလိုရှိ အပ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၇ဆ
၂၅။	တဒါရုံ တကြိမ်မျှသာ ဖြစ်သင့် မဖြစ်သင့် စိစစ် ပြဆိုချက်	၇ဆ
၂၆။	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကိလေသာဟူသမျှ အကြွင်းမဲ့ ကင်းပြတ်ပြီးဖြစ်၍ ဘဝဟူသမျှ၌ ဗျာပါရ ငြိမ်းပြီး	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဖြစ်သောကြောင့် ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် မထင်ကြောင်း	၈၁
၂၇။	အပါယ်ဘဝကိုဖြစ်စေတတ်သောအကုသိုလ်နှင့်မရဏာ-သန္န အကုသိုလ်ဧာတို့၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ဣဋ္ဌာရုံပင် ဖြစ်သော်လည်း ဟီန,အနိဋ္ဌာရုံမည်ကြောင်း	၈၂
၂၈။	အရူပစုတိနောင် ရူပပဋိသန္ဓေ မဖြစ်ကြောင်း၊ အထက်အထက်အရူပစုတိနောင် အောက်အောက် အရူပပဋိသန္ဓေလည်း မဖြစ်ကြောင်း	၈၇
၂၉။	နိဗ္ဗာမတဏှိကာ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ မှတ်ချက်	၉၀
၃၀။	ရူပဘဝ၌ စက္ခုဒသကကလာပ်စသည်ကို စက္ခုသတ္တကကလာပ်စသည်ဖြင့်ရင်း၊ ဇီဝိတနဝကကလာပ်ကို ဇီဝိတ-ဆက္ကကလာပ်ဟူ၍ရင်း ဆိုသော မူလဋီကာဝါဒကို ထုတ်ပြ၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း	၉၂
၃၁။	ဥပစာရဈာန်ကုသိုလ် အားကြီးသောကြောင့် ရူပအရူပဘုံဘို့မှ စုတေသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ မဖြစ်ကြောင်း	၁၀၄
၃၂။	မာတုလုဂ်ဟူသည်မှာ သီဟိုဠ်ဆရာတို့ အလိုအားဖြင့် ရှောက်ပန်း-ကျဲကော ဖြစ်သင့်ကြောင်းမှတ်ချက်	၁၁၅
၃၃။	အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် ငရဲ၌ ကြွရောက်၍ အဘိ-ညာဉ် တန်ခိုးဖြင့် မိုးရွာစေကာ ငရဲမီးကို ငြိမ်းစေလျက် ငရဲသားတို့အား တရားဟောကြောင်း	၁၁၉
၃၄။	ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပဒဝိတ္ထာရကထာဏ္ဍနာ	၁၂၂
၃၅။	နာမရူပံ-ဟူသောပုဒ်သည် ဧကဒေသသရူပေကသေသနည်းဖြင့် ပြီးကြောင်း....	၁၂၆
၃၆။	ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်၌ ရုပ်တရားတို့အား ဥပနိဿယပစ္စည်းကို မဟောသောကြောင့် သုတ္တန်နည်းဟု ဆိုကြောင်း ရှင်းပြချက်	၁၂၇
၃၇။	ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ဓမ္မစက္ကာတရားသဘောအားဖြင့်တူပုံ နှီးနှောပြဆိုချက်	၁၂၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၈။	နာမရူပပစ္စယာသင်္ခေါယတနပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၉
၃၉။	သင်္ခေါယတနံ- ပုဒ်၌ အတ္ထသရူပေကသေသနည်းဖြင့် ပြီးပုံကို ပြခြင်း	၁၃၀
၄၀။	ကေသိသ်ပြုပြီးသောပုဒ်ကို ကေဝုစ်ဖြင့် ဆိုနိုင်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၃၁
၄၁။	သင်္ခေါယတနပစ္စယာဖဿပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၄
၄၂။	ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်သန္တသဘောရှိ၍ သုခဟု ဆိုသင့်ပုံ၊ ထိုဥပေက္ခာကိုလည်း အားမရ၍ သုခကို တောင့်တသော တဏှာ ဖြစ်ပုံတို့ကို ပြဆိုချက်	၁၃၉
၄၃။	အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသည် အနိဋ္ဌဖြစ်၍ ဒုက္ခ၌ သက်ဝင်ကြောင်း၊ ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသည် ဣဋ္ဌဖြစ်၍ သုခ၌ သက်ဝင်ကြောင်း	၁၃၉
၄၄။	ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ-ဟူသောစကားသည် ဝဋ္ဋကထာ ဖြစ်သောကြောင့် အနုသယကင်းသော ရဟန္တာအား ဝေဒနာကြောင့် တဏှာမဖြစ်ဟု ဆိုသော စကား သင့်ကြောင်း	၁၄၀
၄၅။	တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၁
၄၆။	ကာမရာဂမှ တပါးသော တဏှာသည်လည်း မြဲမြံစွာ ဖြစ်လျှင် ကာမုပါဒါန်မည်ကြောင်း	၁၄၂
၄၇။	ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၈
၄၈။	ကာမ ၁၁-ဘုံ၌ အတွင်းဝင်သော ဥပါဒိန်နှင့်ဆန်ဆန်တို့ကို ဌာနျှုပစာ ကာရဏူပစာတို့ အလိုအားဖြင့်လည်း ကာမဟု ဆိုအပ်ကြောင်း	၁၅၁
၄၉။	သုဒ္ဓိမဂ်ဟု သုံးသပ်မှတ်ယူသောအားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော လောကီသီလနှင့် လောကီဈာန်ကိုလည်း သီလဗွတဟု ဆိုအပ်ကြောင်း	၁၅၆
၅၀။	ဘဝပစ္စယာဇာတိပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၇
၅၁။	ဘဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၉
၅၂။	အာဒီမတ္တ-ပုဒ်ကို အနက်နှစ်နည်းဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း	၁၆၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၃။	အဝိဇ္ဇာကိုယူသဖြင့် တဏှာနှင့် ဥပါဒါန်တို့ကိုလည်း ယူအပ်ကြောင်း၊ သင်္ခါရကိုယူသဖြင့် ကမ္မဘဝကိုလည်း ယူအပ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၆၃
၅၄။	ကမ္မသခေါ်ပ ဝိပါကသခေါ်ပဟူရာ၌ သခေါ်ပ-သဒ္ဒါသည် ဘာဂ-အဖို့ဟူသော အနက်ရှိကြောင်း	၁၇၀
၅၅။	အင်္ဂါတပါးတည်းသာရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာကို ထုတ်ပြခြင်း	၁၈၁
၅၆။	ဝိညာဏ်သည် အတ္တဟု စွဲလမ်းခြင်း၏ ဝိသေသဝတ္ထု ဖြစ်ကြောင်း	၁၈၂
၅၇။	ဧကတ္တနည်းစသည်ကို ပြဆိုခြင်း	၁၈၆

၁၈-ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

နာမရူပပရိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ

၅၈။	ဥပစာရသမာဓိသည်လည်း အပ္ပနာသမာဓိကဲ့သို့ပင် ဝိပဿနာ၏ တည်ရာဖြစ်၍ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိမည်သည်သာ ဖြစ်ကြောင်း	၁၉၀
၅၉။	နာမ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းဟူသည်မှာ နာမ်တရား အချင်းချင်းရင်း၊ ရုပ်တရားနှင့်ရင်း မရောစေပဲ အသီးအသီး ပိုင်းခြားထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၁၉၃
၆၀။	သမထယာနိကသည် သမထကိုရှေသွားပြု၍ရှုကြောင်း၊ ဝိပဿနာယာနိကသည်ကား သမထကို မမှီမူ၍ ရှုကြောင်း	၁၉၄
၆၁။	ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဆံပင်ဟူသည်မှာ အရေအတွင်း၌ တည်သော ဆံပင်ဖြစ်ကြောင်း	၁၉၅
၆၂။	ကိုယ်တွင်း၌ တည်သော ဝင်သက် ထွက်သက် တို့သည် သာလျှင် စိတ္တဇမည်ကြောင်း	၁၉၆
၆၃။	ကိုယ်ထဲ၌ရှိသော ရုပ်အရေအတွက်သည် အဋ္ဌကထာ အလို ၁၄၉၄-ပါး ဖြစ်ကြောင်း၊ ဋီကာနှင့် သစ္စသံခိပ်တို့ အလိုအားဖြင့် ၁၅၀၁-ပါးဖြစ်ကြောင်း	၁၉၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၄။	မဟာဂျုတ်တဆုံးတို့သည် စျာန်ရ ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင် ကောင်းစွာထင်ကြောင်း	၁၉၇
၆၅။	ရူပရုပ်ဟုခေါ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်တို့ကိုသာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုအပ်ကြောင်း	၁၉၉
၆၆။	လူတယောက်၏ ကိုယ်ထဲ၌ အမျိုးဆုံးရူပရုပ် ၁၇-ပါး သာရှိကြောင်း	၁၉၉
၆၇။	ဣန္ဒြေ သစ္စာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့အလိုအားဖြင့် နာမရူပ ပရိဂ္ဂဟဖြစ်ပုံကို ပြခြင်း....	၂၀၁
၆၈။	ရှေးရှေး၌ ထင်သောနာမ်တို့သည် နောက်နောက်၌ ထင်သောနာမ်တို့လောက် မသိမ်မွေ့ကြောင်း	၂၀၁
၆၉။	အရူပဓမ္မာနံ ဥပဒ္ဒဝါနဘာဝရကထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၅
၇၀။	ဖဿ ထင်လျှင် ဝေဒနာ သညာ စေတနာ ဝိညာဏ် တို့လည်း ထင်ကြောင်း....	၂၀၅
၇၁။	သမယန္တရဝါဒ အဆိုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြေရှင်းချက်	၂၁၀
၇၂။	ပကတိဝါဒကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၁၀
၇၃။	ပကတိနှင့် မဟာတို့၏ အမည်များ (အောက်ခြေ မှတ်ချက်)	၂၁၂
၇၄။	ပကတိဝါဒ (သာခ်ျဝါဒ) ကို အနည်းငယ် ချဲ့ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၁၇
၇၅။	အကြမ်း အနု ကိုယ်နှစ်ခု ရှိသည်ဟု ဆိုသော သာခ်ျ ဝါဒ	၂၁၇
၇၆။	ပကတိစသော တတ္တတို့ နာမ်ရုပ်၌ အတွင်းဝင်ပုံ မဝင်ပုံ ပြဆိုချက်	၂၁ဂ
၇၇။	ပကတိဝါဒကို ပယ်သော အဌကထာစကားနှင့် ဆက် စပ်၍ ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၁၉
၇ဂ။	သာခ်ျဝါဒအရ ဣန္ဒြေ ၁၁-ပါးတို့ကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၂၁
၇၉။	ဒြဗျာဒိဝါဒကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၂၂
ဂဝ။	ဒြဗျ=ဒြမ် ၉-ပါးကို ပြခြင်း	၂၂၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၁။	ဒြဗျာဒိဝါဒီ (အဏုဝါဒီ) တို့က အတ္တနှင့် မနကို အထည်ဒြဗ်ဟု ဆိုကြကြောင်း	၂၂၂
၈၂။	ဂုဏ် ၂၃-ပါးကို ပြခြင်း	၂၂၃
၈၃။	ဒြဗျာဒိဝါဒ အဏုဝါဒ (ကဏာဒဝါဒ) ကို အနည်းငယ် ချဲ့ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၂၆
၈၄။	အဏုဝါဒအရ တတ္တတို့ကို နာမ်ရုပ်၌ သွင်းပြခြင်း	၂၂၇
၈၅။	အဏုဝါဒကို ဋ္ဌိကာစကားနှင့် ဆက်စပ်ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၂၈
၈၆။	ဇီဝါဒိဝါဒကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၂၉
၈၇။	ဇီဝါဒိဝါဒသည် နာဠပုတ္တ နိဂဏ္ဌ ဆရာကြီး၏ ဝါဒ ဖြစ်ကြောင်း (မှတ်ချက်)	၂၂၉
၈၈။	ပဋ္ဌိန္ဒြိယ-မှ ကေါန္ဒြိယ အထိ ဇီဝခေါ် သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတို့ကို ဇီဝါဒိဝါဒအရ ထုတ်ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၃၀
၈၉။	ဇီဝါဒိဝါဒအရ ပုဂ္ဂလစသည်တို့ကို နာမ်ရုပ်၌ သွင်းပြခြင်း	၂၃၁
၉၀။	ဇီဝါဒိဝါဒ (ဂျိန်းဝါဒ) ၌ မဟာဝတဟု ခေါ်သော ကျင့်ဝတ်ငါးပါး (မှတ်ချက်)	၂၃၅
၉၁။	ကာယာဒိဝါဒကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၃၆
၉၂။	ကာယာဒိဝါဒ၌ သတ္တဝါ အနုအရင့် အပိုင်းအခြားကို ကဏ္ဍ နီလ ရတ္တ ပီတ သုက္က အတိသုက္ကဟူသော အမျိုးဇာတ် ၆-ပါးဖြင့် ပိုင်းခြားထားပုံကို ပြခြင်း	၂၃၇
၉၃။	ထိုထိုဝါဒတို့၌ ပုရိသဟူ၍ရင်း၊ အတ္တဟူ၍ရင်း၊ ဇီဝဟူ၍ရင်း – ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော အတ္တအနက် ဒြဗ်သည် နာမ်ရုပ်မျှကို စွဲ၍ ပညတ်အပ်သောအရာမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် နာမ်ရုပ်မျှသာ ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်	၂၃၈
၉၄။	သမ္မဟုလသုတ္တန္တသံသန္ဒနာကထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၈
၉၅။	ဥပမာဟိနာမရူပဝိဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၆။	အတ္တဝါဒီတို့သည် သဿတနှင့် ဥစ္ဆေဒ ဤနှစ်မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးအလိုအားဖြင့်သာ တည်ကြောင်း	၂၄၁
၉၇။	ဘေရီ-စည်သည် စည်သံ၏ အသာခေရဏအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းဘေရီ-ကို ဒဏ္ဍာဘိဃာတ်-ဟူသော ဝိသေသန၏ ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် ထားကြောင်း	၂၄၅
၉၈။	မြင်ခြင်းဌာ၊ မစ္စမ်းနိုင်သော သူကန်းတို့သည် တရာ တထောင်စုမိကြသော်လည်း မမြင်နိုင်သကဲ့သို့ အသီး အသီး တခုချင်းအကျိုးကို မပြီးစေနိုင်သော ရုပ်နှင့် နာမ်တို့သည် ပေါင်းစပ်မိကြသော်လည်း အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်ရာသည်မဟုတ်လော ဟူသော စောဒနာကို ဖြေရှင်းပြခြင်း	၂၄၈
၉၉။	နာမ်ရုပ်သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြောက်တို့ကိုစုပေါင်း ရေတွက်ပြခြင်း	၂၅၀

၁၉-ကဏ္ဍ ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။	အဇ္ဈတ္တဋ္ဌ စ၎ရှိသည် ဖြစ်စေ၊ ဗဟိဒ္ဓဋ္ဌ စ၎ရှိသည် ဖြစ်စေ၊ အဇ္ဈတ္တဋ္ဌ ရှုမှုပြည့်စုံလျှင် သဘာဝလက္ခဏာ အားဖြင့် ရုပ်နာမ်အလုံးစုံကိုပင် ရှုမှုပြီးကြောင်း	၂၅၂
၁၀၁။	နာမ်ရုပ်သည် ဣဿရစသည်ကြောင့် ဖြစ်သည်မဟုတ် ကြောင်း အကျယ်ရှင်းပြချက်	၂၅၆
၁၀၂။	အတိတ် ခန္ဓာအစဉ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်သော ယုံမှား ငါးပါး စသည်ကို ဖွင့်ပြချက်	၂၆၂
၁၀၃။	သေပြီးသော ကြက်သည် တွန်ရိုးမရှိသကဲ့သို့ ပျက်ပြီး သော ကံအကြောင်းကြောင့် အကျိုးဝိပါက် မဖြစ်သင့် သည်မဟုတ်လော ဟူသော စောဒနာကို ဖြေရှင်းချက်	၂၇၂
၁၀၄။	ကံ၏ အဖော်သဟဲဖြစ်သောကြောင့် ကိလေသဝဋ္ဋကို ကမ္မဝဋ္ဋ ထည့်သွင်း၍ဆိုကြောင်း	၂၇၄
၁၀၅။	ပဌမဇော စေတနာသည်ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံမည်ကြောင်း	၂၇၅
၁၀၆။	သတ္တမဇော စေတနာသည် ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံမည် ကြောင်း	၂၇၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၇။	ဂ၁ကကံသည် ရှေးဦးစွာ အကျိုးပေးကြောင်း၊ ယင်းကံမရှိလျှင် ဗဟုလကံက အကျိုးပေးကြောင်း၊ ယင်းကံမရှိလျှင်လည်း အာသန္နကံက အကျိုးပေးကြောင်း၊ ယင်းကံမရှိလျှင်မူ ရှေးဘဝများက ပြုခဲ့သော ကဋ္ဌတ္တာကံကအကျိုးပေးကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၂၆
၁၀၈။	ဇနကက် စသည်တို့၏ အကျိုးပေးပုံကို ပြဆိုချက်	၂၈၀
၁၀၉။	သံသရာ၏ ရှေးအစွန်း မထင်ပုံကို ကြက်မနှင့် ကြက်ဥ ဥပမာဖြင့် ပြခြင်း	၂၈၅
၁၁၀။	ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီသည် အမှန်သုံးပါးခွဲ အတွင်းဝင်သော တရားအလုံးစုံတို့ကို ထင်ရှားသိသည်ဟူရာ၌ အနုပဒအားဖြင့် သိသည်မဟုတ်၊ စုတိနှင့် ပဋိသန္ဓေကို သဘောပေါက် သိမြင်သောအားဖြင့် သိမြင်ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်းပြဆိုချက်	၂၈၆
၁၁၁။	၁၆-ပါးသော ယုံမှားသည် အတ္တစွဲ အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင် မှီရာရှိကြောင်း	၂၉၀
၁၁၂။	ကခ်ါဝိဘရဏဉာဏ်ပညာမျှနှင့်သာ ပြည့်စုံသောယောဂီသည် သက်သာရာ အစစ်ဖြစ်သော အရိယာဖိုလ်, ထောက်တည်ရာ အစစ်ဖြစ်သော အရိယာမဂ်တို့ကို မရသေးသော်လည်း ယင်းမဂ်ဖိုလ်တို့ကို ရကြောင်း အကျင့်၌ တည်သောကြောင့် သက်သာရာ ထောက်တည်ရာတို့ကို ရသကဲ့သို့ ဖြစ်ကြောင်း	၂၉၃
၁၁၃။	ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ မဆုတ်ယုတ် မပျက်ပြားလျှင် လောကီသီလ သမာဓိပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် သုဂတိလျှင် လားရာရှိကြောင်း၊ စုဋ္ဌသောတာပန် မည်ကြောင်း	၂၉၃
၁၁၄။	ကခ်ါဝိတရဏဉာဏ်ပညာဖြင့် သစ္စာ ၄-ပါးကို သိသည် မည်ပုံကို ပြဆိုခြင်း	၂၉၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၂၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	သမ္မသနဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	
၁၁၅။	ဝိပဿနာကို ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်ဟူ၍၎င်း, သြဘာသစသည်ကို မဂ်မဟုတ်ဟူ၍၎င်း ပိုင်းခြား၍တည်သော ဉာဏ်သည် မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်ကြောင်း အကျဉ်းပြချက်	၂၉၆
၁၁၆။	သဘာဝလက္ခဏာကို မှတ်သောပညာသည် သိသင့်သော တရားတို့သို့ ရှေးရှုပြု၍သိသော အဘိညာပညာ မည်ကြောင်း၊ ယင်းသည် ဉာတပရိညာလည်း မည်ကြောင်း	၂၉၉
၁၁၇။	နိစ္စသညာကို ပယ်သည်ဟူရာ၌ သညာကို ခေါင်းတပ်၍ ပြသဖြင့် ဒိဋ္ဌိ စိတ်တို့ကိုလည်း ပယ်သည်ဟု ယူအပ်ကြောင်း	၃၀၁
၁၁၈။	သမ္မသနဉာဏ်ဆိုင်ရာ ပါဠိအစဉ် ချထားပုံ ပါဠိဝဝတ္ထာန်ကို ပြဆိုခြင်း	၃၀၃
၁၁၉။	ခယဋ္ဌေန-ဟူသောပုဒ်၌ အတ္ထကို သဘာဝဟု ဖွင့်ပြခြင်း	၃၀၅
၁၂၀။	ဟိ-နိပါတ်၏ ဟိတ်အနက်ကို ထင်ရှားဖွင့်ပြခြင်း	၃၀၈
၁၂၁။	ဣတိ-သဒ္ဒါ၏ ဟိတ်အနက်ကို ထင်ရှားဖွင့်ပြခြင်း	၃၀၈
၁၂၂။	စတ္တာရီသာကာရအနုပဿနာကထာဝဏ္ဏနာ	၃၁၂
၁၂၃။	သခ်တ, ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နပုဒ်တို့သည် ရင့်ကျက်ခြင်းကို မပြု၊ မပြုအပ်သေးမီ မဖြစ်သေးမီက မရှိခြင်းကိုသာ ပြကြသောကြောင့် ပါကဘာဝ မသင့်၊ သီမူ ပါဂဘာဝသာ သင့်ကြောင်း (မှတ်ချက်)	၃၁၂
၁၂၄။	အနိစ္စ-ပုဒ်ကို နှ ဣစ္ဆ-ဟူ၍လည်း ဝစနတ္ထ ပြဆိုထားခြင်း	၃၁၅
၁၂၅။	ဝိစ္ဆိဒ္ဒကံ-ပုဒ်၌ ဝိ-သဒ္ဒါသည် ဒ္ဒိ-သဒ္ဒါ၏ အနက်၌ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဝိပရိဏာမ-ပုဒ်၌ ဝိ-သဒ္ဒါသည်လည်း ဒ္ဒိ-သဒ္ဒါ၏ အနက်၌ ဖြစ်ကြောင်း	၃၂၀
၁၂၆။	ဣန္ဒြိယတိက္ခကာရဏနဝကကထာဝဏ္ဏနာ	၃၂၃
၁၂၇။	စိတ် တွန့်ဆုတ်လျှင် ပီတိ ဝီရိယ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့ကို ပွါးစေအပ်ကြောင်း၊ စိတ် တက်ကြွလျှင် ပဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့ကို ပွါးစေအပ်ကြောင်း	၃၂၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂၈။	ရုပ်နှင့် နာမ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် သဘောကွဲသော ကြောင့် ထိုနှစ်ပါးလုံးကို တပေါင်းတည်းရှု၍ မဖြစ် ကြောင်း	၃၂၆
၁၂၉။	ရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၁၃၀။	ဇီဝိတနဝကကလာပ်သည် စက္ခုဒသကကလာပ်စသည်၌ အတွင်းဝင်သောကြောင့်ရင်း, စက္ခုဒကကလာပ်စသည် ကဲ့သို့ သိမ်းဆည်းရန် မလွယ်ကူသောကြောင့်ရင်း ယင်းကိုသီးသန့်မရေတွက်ပဲ သမသတ္တတိရွပ်-ဟု မိန့်ဆို ကြောင်း	၃၂၈
၁၃၁။	ဣရိယာပထော-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၃၃၀
၁၃၂။	ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည် ရုပ်ကို မဖြစ်စေ-ဟူရာ၌ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စုတိစိတ်သည် ရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင် မဖြစ်စေနိုင် ဟူသောအချက်ကို စိစစ်ပြဆိုခြင်း	၃၃၂
၁၃၃။	ပဋ္ဌာန်းနည်းအားဖြင့် အာဟာရ၌ နိဿယပစ္စယသတ္တိ မရှိ၊ သို့သော် အာဟာရကြောင့် မပြတ်ဆက်လက်၍ ဖြစ်ပွါးကြသောရုပ်တို့သည် အာဟာရလျှင် မှီရာရှိကြ သည် ဟူသော သုတ္တန်နည်းအရအားဖြင့် ယင်း၏ အာဟာရပစ္စည်းအဖြစ်ကို ဆိုကြောင်း	၃၃၆
၁၃၄။	အရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၁၃၅။	ရူပသတ္တကသမ္မသနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၄၀
၁၃၆။	ဘာဝညထတ္တကိုသာလျှင်တန်ခိုးဖြင့် ပြုပြင်နိုင်ကြောင်း၊ လက္ခဏညထတ္တကိုကား မည်သူမျှ မပြုနိုင်ကြောင်း	၃၄၄
၁၃၇။	ရှေးက မမှတ်ဘူးသေးသော လက္ခဏာသုံးပါးကို မှတ်၍ သုံးသပ်သည်ကိုပင် လက္ခဏာရေးတင်၍ သုံးသပ်သည် ဟု ဆိုအပ်ကြောင်း	၃၄၅
၁၃၈။	မြန်မာလို ရတုဟုခေါ်သော ဥတုသည် နှစ်လစီသာ ရှိကြောင်း	၃၄၈
၁၃၉။	ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကိုပင် ဌာနျုပစာအားဖြင့် မနောဒ္ဓါရ ဟု ဆိုကြောင်း	၃၅၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄၀။	ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ ဖြစ်သော ကြောင့် သုခ ဒုက္ခတို့၌ အတွင်းဝင်ကြောင်း	၃၅၂
၁၄၁။	အရူပသတ္တကသမ္မသနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၃
၁၄၂။	ဒိဋ္ဌသမုဋ္ဌါဋ္ဌနသည် အနတ္တာနုပဿနာဖြင့် မာနသမုဋ္ဌါဋ္ဌနသည် အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့် နိကန္တိပရိယာဒါနသည် ဒုက္ခာနုပဿနာဖြင့် ဖြစ်ကြောင်း	၃၆၂
၁၄၃။	ဝိပဿနာသည် ဘင်ဉာဏ်ရောက်မှ ပဟာနကိစ္စပြည့်စုံကြောင်း	၃၆၄
၁၄၄။	နိမိတ္တဟူသည်မှာ သန္တတိ သမူဟတို့၌ ကေတ္တသညာဖြင့် ယူအပ်သည်ဖြစ်၍ အထည်ကိုယ် ရှိသည့်အနေအားဖြင့် သခါရတို့၏ ထင်ခြင်းမျှ ဖြစ်ကြောင်း	၃၆၅
၁၄၅။	အကြင်ဉာဏ်ဖြင့် အာရုံကို သိလျှင် ထိုဉာဏ်ကိုလည်း ရအပ်သည်မည်ကြောင်း	၃၆၇
၁၄၆။	အနိစ္စာနုပဿနာစသည် ပြီးစီးလျှင် ခယာနုပဿနာစသည်လည်း ပြီးစီးကြောင်း	၃၆၈
၁၄၇။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၃၆၈
၁၄၈။	သန္တတိပစ္စုပ္ပန် ခဏပစ္စုပ္ပန်တရား၌ အဖြစ်အပျက်ကို စ၍ ရှုအပ်ကြောင်း၊ အတိတ် အနာဂတ်တရား၌ စ၍ မရှုအပ်ကြောင်း	၃၆၉
၁၄၉။	ဥဒယလက္ခဏာ ၅-ပါးကို သရုပ်ဖော်၍ ရေတွက်ပြခြင်း	၃၇၄
၁၅၀။	ဝယလက္ခဏာ ၅-ပါးကို သရုပ်ဖော်၍ ရေတွက်ပြခြင်း	၃၇၅
၁၅၁။	ဥဒယ ၅-ပါး ဝယ ၅-ပါးတို့ကို မြင်ပုံပြရာတွင် သင့်လျော်သော အပရေဝါဒ	၃၇၆
၁၅၂။	ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို မြင်ပြီးမှ အတိတ် အနာဂတ်တရားတို့၌ နည်းမှီး၍ ရှုအပ်ကြောင်း	၃၇၈
၁၅၃။	နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာသည် ဥပါဒ်ခဏ၌သာ ရှိ၍ ဝိပရိဏာမလက္ခဏာသည် ဘင်ခဏ၌သာ ရှိသောကြောင့် ထိုဥပါဒ်ခဏ ဘင်ခဏတို့၌ ရှိသော အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်သော ယောဂီသည် အဖြစ်အပျက်ကို ရှုသည်မည်ကြောင်း	၃၇၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅၄။	သခ်ါရတို့ အချုပ်မြန်ပုံကို အပြေးကြိုက်သော နုတ်သားနှစ်ဦး ဥပမာဖြင့် ပြခြင်း	၃၈၅
၁၅၅။	ကလာပ သမ္မသန အစရှိသော ဉာဏ်သည် မုချအားဖြင့် ဝိပဿနာမမည်သေး၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်သာလျှင် မုချအားဖြင့် ဝိပဿနာမည်ကြောင်း	၃၈၇
၁၅၆။	ဝိပဿနုပက္ကိလေသကထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၇
၁၅၇။	ဗလဝဝိပဿနာဉာဏ်သို့ ရောက်သော ယောဂီအား လည်း ဝိပဿနုပက္ကိလေသ မဖြစ်တတ်ကြောင်း	၃၈၈
၁၅၈။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သော ယောဂီအား ဝိပဿနုပက္ကိလေသ ဖြစ်သည်ချည်းသာ၊ မဖြစ်သည်ဟူ၍ မရှိကြောင်း	၃၈၉
၁၅၉။	နိကန္တိမှ တပါး ဝိပဿနုပက္ကိသေသ ၉-ပါးလုံးလည်း တပြိုင်နက်ဖြစ်တတ်ကြောင်း	၄၀၀
၁၆၀။	နိကန္တိ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် နိကန္တိဟု မသိပဲ ဘာဝနာရတီဟု ထင်တတ်ကြောင်း	၄၀၀
၁၆၁။	မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၁

၂၁.ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

၁၆၂။	ဥပက္ကိလေသ ဝိနိမုတ္တ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၄
၁၆၃။	အဖြစ်အပျက်ကို မျက်မှောက်မသိလျှင် ဆန့်ကျင်ဖက်ကို အလွန်အကဲပယ်ခြင်း မဖြစ်ကြောင်း	၄၀၅
၁၆၄။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည် အနိစ္စလက္ခဏာစသည်ကို အာရုံမပြုသော်လည်း အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍သိလျှင် အနိစ္စလက္ခဏာ ထင်ရှား၍ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာတို့လည်း ထင်ရှားကြောင်း	၄၀၇
၁၆၅။	ဓာတ်တို့ကို အသီး အသီး ခွဲခြမ်း၍ ရှုလျှင် သမ္မာ ကိစ္စအာရမ္မဏဃနတို့သည် ကြေပျက်သွားကြကြောင်း	၄၁၀
၁၆၆။	အနိစ္စလက္ခဏာကို ထင်ရှား ဖွင့်ပြခြင်း	၄၁၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆၇။	ဘဂ်ါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၃
၁၆၈။	သခါရနိမိတ်အဖွင့်	၄၁၄
၁၆၉။	နိရောဓေ-ဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ ခယ ဝယ ဘေဒတို့ဖြင့် အထူးပြု၍ ဆိုခြင်း၏အကြောင်း	၄၁၅
၁၇၀။	ဘင်ဉာဏ် ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ အပျက်မျှကို သာ ရှုကြောင်း	၄၁၆
၁၇၁။	မျက်မှောက်မြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန်အာရုံကို ချုပ်သည်ဟု ရှုသကဲ့သို့ မျက်မှောက် မမြင်အပ်သော အတိတ် အနာဂတ် အာရုံကိုလည်း နည်းမှီး၍ ရှုကြောင်း	၄၂၀
၁၇၂။	ရှုမိသောအာရုံ၌ (မရှုမိပါက) ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည့် ကိလေသာတို့ကို ပယ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ပယ်ခြင်းကြောင့် (ထိုကိလေသာတို့မှ ဆက်၍ ဖြစ်မည့်)ကံ ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကိုလည်း ပယ်ကြောင်း	၄၂၁
၁၇၃။	ရုပ်၏ အပျက်မှ ဝိပဿနာစိတ်၏ အပျက်ကို ပြောင်း၍ ရှုသည်ဟူသော စကားမှာ ကေတ္တနည်းဖြင့် ဆိုသော စကားဖြင့်ကြောင်း	၄၂၃
၁၇၄။	ကြောက်ခြင်း ဟူသည်မှာ ဒေါသစိတ်ဖြင့် ဖြစ်ကြောင်း	၄၃၁
၁၇၅။	သခါရနိမိတ်ဟူသည်မှာ သမူဟဃနစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သော်၎င်း, မိမိ၏ ကိစ္စလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း အထည်ကိုယ် ရှိသကဲ့သို့ သခါရတို့၏ ထင်ခြင်းမျှ ဖြစ်ကြောင်း	၄၃၂
၁၇၆။	အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၃
၁၇၇။	ဥပ္ပါဒေါ-ပုဒ်နှင့် ဘယ်-ပုဒ်တို့သည် တုလျာဓိကရဏ ဝိသေသျှနှင့် ဝိသေသနမျှားဖြစ်ကြသော်လည်း (အသီးအသီး နိယတလိင်ရှိ ပုဒ်မျှား ဖြစ်ကြသောကြောင့်) ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စာ-စသည်၌ကဲ့သို့ လိင်ကွဲကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၃၃
၁၇၈။	နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂၉။	**မုဠိတုကမျတာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ**	၄၆၅
၁၃၀။	**ပဋ္ဌိသခ်ါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ**	၄၆၅
၁၃၁။	ဗီဘစ္ဆ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ	၄၆၇
၁၃၂။	ပဋ္ဌိသခ်ါန ကြိယာနှင့် ဥပဇ္ဇနကြိယာတို့သည် ခဏတူ၍ ရှေးကာလ နောက်ကာလ မဟုတ်သော်လည်း သဒ္ဒါ ဝေါဟာရအားဖြင့် ပဋ္ဌိသခ်ါ ဥပဇ္ဇတိ-ဟုဟောကြောင်း	၄၆၉
၁၃၃။	**သခ်ါရပေက္ခာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ**	၄၅၀
၁၃၄။	ဒိုကောဋ္ဌိကသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၁
၁၃၅။	စတုကောဋ္ဌိကသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၂
၁၃၆။	ဆဋ္ဌာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၃
၁၃၇။	အဋ္ဌာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၄
၁၃၈။	ဒသာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၅
၁၃၉။	ဒွါဒသာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၆
၁၄၀။	ရုပ်သည် သတ္တဝါမဟုတ် စသည်ဖြင့် ရှုရာ၌ လောကဝေါဟာရ သတ္တဝါစသည်ကို ပယ်ခြင်းမဟုတ်၊ အတ္တစ္ဆရိသူတို့၏ အတ္တကိုပယ်၍ ရှုခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၄၅၆
၁၄၁။	ဒွါစတ္တာလီသာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၇
၁၄၂။	ပနာဋ္ဌကာယ-ဟူသောပါဠိပျက်ကိုပြင်ခြင်း(မှတ်ချက်)	၄၅၈
၁၄၃။	သခ်ါရပေက္ခာဉာဏ်သည် ရင့်သန် အားပြည့်လတ်သော် နိဗ္ဗာန်ကို သန္တအနေအားဖြင့် မြင်သည်မည်ကြောင်း၊ သခ်ါရပဝတ္တအလုံးစုံကို စွန့်လွှတ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်သည်လည်း မည်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဆိုခြင်းသည်လည်း အနုလုံ ဂေါတြဘူဉာဏ်တို့ပါ တပေါင်းတည်းပြု၍ ဇကတ္တနည်းဖြင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၄၆၁
၁၄၄။	ဝိပဿနာသည် ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်လတ်သော် အနိစ္စာ-နုပဿနာစသော သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့ အလို အားဖြင့်သာလျှင် တည်ကြောင်း	၄၆၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၅။	အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့် မဂ်သို့ရောက်လျှင် အနိမိတ္တနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသည်မည်ကြောင်း၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာတို့ဖြင့် မဂ်သို့ရောက်လျှင် အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန် သုညတနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုသည်မည်ကြောင်း	၄၆၆
၁၉၆။	အဘိဓမ္မာ၌ အနိမိတ္တဝိမောက္ခကို မဟောခြင်း၏ အကြောင်း	၄၆၇
၁၉၇။	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို သဒ္ဓါဝိမုတ္တဟု ဆိုခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်	၄၇၃
၁၉၈။	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ကာယသက္ခိဟု ဆိုခြင်း၏အကြောင်း ပရိယာယ်	၄၇၄
၁၉၉။	သဒ္ဓါနုသာရီစသည်တို့ကို ကိန်းသေပိုင်းခြားပြခြင်း	၄၇၉
၂၀၀။	ဝိပဿနာရှုအပ်သော အာရုံဟူသမျှကို ကိုယ်တွင်းက တရားပင် ဖြစ်သော်လည်း ဗဟိဒ္ဓသခ်ါရနိမိတ်ဟု ခေါ်အပ်ကြောင်း	၄၈၂
၂၀၁။	အရိယာမဂ်ဖြင့် မပယ်လျှင် ဖြစ်ခွင့်ရှိသော ကိလေသာကံဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကို အဇ္ဈတ္တပဝတ္တဟု ခေါ်အပ်ကြောင်း	၄၈၂
၂၀၂။	အဇ္ဈတ္တမှ ထသည်, ဗဟိဒ္ဓမှ ထသည်စသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၏ အာရုံကိုင်ရ၍ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စင်စစ်အားဖြင့် မဂ်သည် အလုံးစုံမှ ထသည်သာ ဖြစ်ကြောင်းပြဆိုချက်	၄၈၃
၂၀၃။	ရုပ်၌ ဝိပဿနာ စ၍ရှုခြင်းသည် အများအားဖြင့် ဝိပဿနာယာနိကအား ဖြစ်ကြောင်း၊ နာမ်၌ စ၍ရှုခြင်းသည်လည်း အများအားဖြင့် သမထယာနိကအား ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၈၄
၂၀၄။	တပြိုင်နက် ခန္ဓာငါးပါးမှ ထသည်ဟူရာ၌လည်း ဝိပဿနာ ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့် တက်၍ ဉာဏ်ထူးကဲသူအား တထိုင်အတွင်း၌ ထခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဝိပဿနာစိတ် တကြိမ်တည်းဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ပရိဇ္ဈာနနစသည် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း	၄၈၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၀၅။	ရှေးအဖို့၌ မုဠိတုကမျတာစသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော သခ်ါရပေကွာသည်လည်း ဆန့်ကျင်ဖက်တို့ကို ခံယဉ်းစွာ ခွါရလျှင် ဒုက္ခပဋိပဒါအဖို့၌ တည်ကြောင်း	၄၉၅
၂၀၆။	အနုလောမဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၁
၂၀၇။	ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၅
	၂၂-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
၂၀၈။	ပဌမမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၉
၂၀၉။	၄-တောင် တတာ၊ တာ ၂၀ တဥသဘာ၊ ရှစ်ဥသဘ မြား ကကျဟုပြဆိုချက်	၅၁၄
၂၁၀။	သောတာပန္နပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ	၅၁၅
၂၁၁။	ဒုတိယမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၁၇
၂၁၂။	သကဒါဂါမိမဂ်၏ ရှေးအခြားမဲ့ဇောကို ဂေါတြဘူဟု ဆိုခြင်းသည် သောတာပတ္တိမဂ်၏ ရှေးအခြားမဲ့ဂေါတြ ဘူနှင့် တူသောကြောင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စင်စစ် အားဖြင့်မူ ယင်းကို ဝေါဒါနိုဟု ခေါ်ကြောင်းပြဆိုချက်	၅၁၉
၂၁၃။	တတိယမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၁၉
၂၁၄။	စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၀
၂၁၅။	အရဟန္တပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၁
၂၁၆။	မဟာခီဏာသဝေါ-ပုဒ်၌ မဟာသည် ချီးမွမ်းပူဇော်ခြင်း အနက်ရှိကြောင်း	၅၂၁
၂၁၇။	ဗောဓိပက္ခိယကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၂
၂၁၈။	ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌ စျာနကောဋ္ဌာသကို မပြခြင်း၏ အကြောင်း	၅၂၉
၂၁၉။	အရိယာမဂ်၌ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်သာရကြောင်း၊ အာရမ္ဘ-ဏူပနိဇ္ဈာန်မရကြောင်း	၅၂၉
၂၂၀။	မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ ပါဝင်သောတရာတိုင်း ဗောဓိပက္ခိယ မမည်ကြောင်း	၅၂၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၂၁။	ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၁
၂၂၂။	သခ်ါရနိမိတ်မှ ထခြင်းဟူသည်မှာ သခ်ါရအာရုံကို စွန့်၍ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း	၅၃၂
၂၂၃။	ပဝတ္တမှ ထခြင်းဟူသည်မှာ အကြောင်းကိလေသာကံတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးဝိပါက်အယာဉ်၏ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း	၅၃၂
၂၂၄။	ဒုဘတော-ပုဒ်၌ ဒုဘသည် ဥဘယနှင့် အနက်တူ ပုဒ်သီးခြားဖြစ်ကြောင်း	၅၃၂
၂၂၅။	ပဟာတဗ္ဗဓမ္မပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၄
၂၂၆။	လာဘ်လျှင် အကြောင်းရှိသော အကုသိုလ်ကို ကာရဏူပစာဖြင့် လာဘဟု ဆိုကြောင်း	၅၃၆
၂၂၇။	အနုသယန-ကိန်းခြင်းဟူသည်မှာ အရိယာမဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေး သောကြောင့် အကြောင်း ညီညွတ်လျှင် ကိလေသာတို့၏ ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း	၅၃၈
၂၂၈။	ကုက္ကုစ္စကို တတိယမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ပဌမမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်ဟု ဆိုသော အဋ္ဌသာလိနီနှင့် နှီးနှောပြခြင်း	၅၃၉
၂၂၉။	ပြုအပ်-သုံးဆောင်အပ်လေသလော မအပ်လေသလော ဟု ဖြစ်သော ဝိနယကုက္ကုစ္စသည် ရဟန္တာမှာလည်း ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် နိဝရဏမဟုတ်ကြောင်း	၅၄၀
၂၃၀။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရင်း, ဤဋီကာ၌ရင်း ချွတ်ယွင်းချက်များကို ပြင်ရန် (မှတ်ချက်)	၅၄၂
၂၃၁။	ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်ထိုက်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးသည် (မရှုမိလျှင်) ကိလေသာ၏ ဖြစ်ရာဘုံဖြစ်၍ ဘူမိမည်ကြောင်း၊ ထိုသို့သောဘုံကို ရသောကြောင့် ဖြစ်ခွင့်ရှိသောကိလေသာတို့သည် ဘူမိလဒ္ဓမည်ကြောင်း	၅၄၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၃၂။	ဥပ္ပန္နဟု တိုက်ရိုက် မဟောအပ်သော်လည်း ဥပ္ပန္နဟု သိအပ်သောတရား	၅၄၆
၂၃၃။	ဝိပဿနာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သောတရားတို့သည် ကိလေသာတို့၏ ဖြစ်ရာဘုံမည်ကြောင်း	၅၄၇
၂၃၄။	ကိလေသာတို့၏ ကိန်းခြင်းကို ပရိယုဋ္ဌာန်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ချင့်ချိန်၍ သိအပ်ကြောင်း	၅၄၉
၂၃၅။	အဝိဇ္ဇမ္ဘိတုပ္ပန္နနှင့် အသမ္ဘဟတုပ္ပန္နတို့၏ အထူး	၅၅၁
၂၃၆။	လောကီဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့် အစွမ်းကုန် ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာကိုသာလျှင် လောကုတ္တရာဉာဏ်က ပယ်ကြောင်း	၅၅၂
၂၃၇။	ပရိညာဒိကိစ္စကထာဝဏ္ဏနာ	၅၅၂
၂၃၈။	အရိယာမဂ်ကို ယင်းမဂ်က ဘာဝနာဘိသမယဖြင့် သိပုံကို ပြဆိုချက်	၅၅၃
၂၃၉။	သစ္စဒ္ဒတို့သည် သစ္စာအသီးအသီး၏ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်ရင်း, သစ္စာတပါးကို မြင်သောအားဖြင့်ရင်း ထင်ရှားခြင်းကြောင့် ယင်းတို့ကို ၁၆-ပါးမျှသာ ဟောကြောင်း	၅၅၆
၂၄၀။	ပရိညာဒိပဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ	၅၆၂
၂၄၁။	အဘိညာပညာသည် သုတမယပညာ, စိန္တာမယပညာနှင့် အချို့သော ဘာဝနာမယပညာထက် ထူးခြားကြောင်း	၅၆၂
၂၄၂။	ဝိဇ္ဇမ္ဘနပဟာန်ဟူသည်မှာ ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာ မဖြစ်အောင် တားမြစ်ခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း	၅၆၃
၂၄၃။	တဒင်ပဟာန်ဟူသည်မှာ ကုသိုလ်အကြောင်း တစိတ်ဖြင့် ကိလေသာတစိတ်ကို ပယ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၅၆၅
၂၄၄။	ယုံမှားမှုနှင့် မိစ္ဆာဉာဏ်ကို သမ္မောဟ - တွေဝေမှုဟု ဆိုကြောင်း	၅၆၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၂၃-ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
၂၄၅။	အာနိသံသပကာသနာဝဏ္ဏနာ	၅၃၂
၂၄၆။	နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၂
၂၄၇။	ဖလသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၃
၂၄၈။	ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ပုဒ်အဖွင့်၌ ဆင်ခြင်ဖွယ်မှတ်ချက်	၅၃၄
၂၄၉။	လောကီစျာန်အရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ အရိယာဖိုလ်အရာ၌သာလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တပါး အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း ရှိကြောင်း	၅၃၈
၂၅၀။	ရည်ရွယ်မြှော်လင့်အပ်သော အကျိုးသည်လည်း ပြုကျင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ်ဖြစ်ကြောင်း	၅၀၂
၂၅၁။	ဝိမောက္ခဒ္ဒယာယ-ပါဠိမသင့်ကြောင်း (မှတ်ချက်)	၅၀၃
၂၅၂။	ဖိုလ်သည် မဂ်ကဲ့သို့ နိုယျာနိက မဟုတ်သောကြောင့် ယင်း၏ ဂေါတြဘူသည် အသင်္ခတကို အာရုံမပြုပဲ သင်္ခတကိုသာလျှင် အာရုံပြုကြောင်း	၅၀၄
၂၅၃။	အရိယာမဂ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာဖြစ်ပုံနှင့် ဖလသမာပတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာဖြစ်ပုံ တခြားစီဖြစ်ကြောင်း	၅၀၆
၂၅၄။	သာမညဖလ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၅၀၉
၂၅၅။	ဖိုလ်ချမ်းသာသည် မဂ်ချမ်းသာထက် သော်လည်း သာလွန်ကောင်းမြတ်ကြောင်း	၅၀၉
၂၅၆။	နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ	၅၉၀
၂၅၇။	သုက္ခဝိပဿက အနာဂါမ်, ရဟန္တာတို့သည် ဝိပဿနာ ဗလပြည့်စုံသော်လည်း သမာဓိဗလ မရှိခြင်းကြောင့် နိရောဓသမာပတ်ကို မဝင်စားနိုင်ကြောင်း	၅၉၁
၂၅၈။	သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့၏ ဥပစာသမာဓိကို သမာဓိစရိယာ တပါးတည်းယူ၍ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့်တကွ သမာဓိ-စရိယာ ၉-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	၅၉၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၅၉။	ဝသီနှင့် ဝသီဘာဝေါ-ပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၅၉၈
၂၆၀။	ဝသီဘော်ငါးပါးကို အကျဉ်းပြခြင်း	၅၉၉
၂၆၁။	ဥက္ကင္ဌနိဒ္ဒေသဟူသည်မှာ အကြင်းမဲ့အားဖြင့် ညွှန်ပြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း	၅၉၉
၂၆၂။	အရူပဘုံ၌ အရူပသမာပတ် ၄-ပါးမျှဖြင့် အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ ကိစ္စမပြီးကြောင်း	၆၀၀
၂၆၃။	အရူပဘုံ၌ ဝတ္ထုရှစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် နိရောဓသမာပတ် မဝင်စားနိုင်ပုံကို အပြစ်နှင့်တကွ အကြောင်းပြခြင်း....	၆၀၁
၂၆၄။	နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်၌ ရှုပ်ရှိ၍ သခ်ါရဒုက္ခ ရှိပြားသော်လည်း ယင်းဒုက္ခမှာ မပြောပလောက် ကြောင်း	၆၀၁
၂၆၅။	နိရောဓသမာပတ်ကို (၇) ရက်သာလျှင် ပိုင်းခြား၍ ဝင်စားခြင်း၏ အကြောင်း	၆၀၄
၂၆၆။	အသက်, ကိုယ်ဇော, ဣန္ဒြေတို့၏ ကင်းခြင်း,မကင်းခြင်း သည် သူသေနှင့် နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားနေသူတို့၏ ထူးခြားချက် ဖြစ်ကြောင်း	၆၀၉
၂၆၇။	အာဟုနေယျဘာဝသိဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ	၆၁၀
၂၆၈။	သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်	၆၁၁
၂၆၉။	ကောလံကောလသောတာပန်	၆၁၁
၂၇၀။	ဧကဗီဇီသောတာပန်	၆၁၂
၂၇၁။	သောတာပန် သုံးပါး ကွဲပြားခြင်းကို အထက်မဂ်၏ ဝိပဿနာကပ္ပကြောင်း	၆၁၂
၂၇၂။	သကဒါဂါမ် ၅-ပါး	၆၁၂
၂၇၃။	အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်း	၆၁၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၂၂၄။	အနာဂါမ် ၄၀-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	....	၆၁၄
၂၂၅။	သောတာပန် ၂၄-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	....	၆၁၅
၂၂၆။	သကဒါဂါမ် ၁၂-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	....	၆၁၅
၂၂၇။	ရဟန္တာခြောက်ဆယ် ရေတွက်ပြခြင်း	....	၆၁၅
၂၂၈။	အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၁၄၆-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	....	၆၁၅
၂၂၉။	နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ		၆၁၈
၂၃၀။	နိဂမနဂါထာယော		၆၁၉
၂၃၁။	နိဿယနိဂုံး		၆၂၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

.....

၁၇–ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၂၆၆–၁၄)

ပဌာန ပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၆၆] ၅၉၄။ တာဝါတိ၊ တာဝဟူသောပုဒ်သည်။ ဝတ္တာဗ္ဗန္တိရာပေကွော၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သော စကားတပါးကို ငဲ့သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ထိုနိပါတ်ပုဒ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သခ်ါရာနံ၊ သခ်ါရတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ပန၊ ထိုသို့ပြီးသော်လည်း။ အပရံ၊ တပါးသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣဒံ ပန ဝတ္တာဗ္ဗန္တိ၊ ဣဒံ ပန ဝတ္တာဗ္ဗံ ဟူသော စကားကို။ ယမတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ (ပုစ္ဆိ၌ စပ်) ပစ္စယမ္မာ နာမ၊ ပစ္စည်းတရားတို့ မည်သည်။ (အနေကဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ–၌စပ်) ယေသံ၊ အကြင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယထာ ဝါ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်မူလည်း။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဒုဘယေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော ပစ္စယုပ္ပန်နှင့် ပစ္စယာကာရတို့၏။ ဗဟုဘာဝတော၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကဓာ၊ များသောအပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယပိ၊ အဝိဇ္ဇာ၏လည်း၊ တံ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်နှင့် ပစ္စယာကာရကို။ အာသင်္ကော၊ ရွံ့ရှာသည်ဖြစ်၍။ ကတမေသံ သခ်ါရာနံကထံ ပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ "ပုညာဘိသခ်ါရာဒယော၊ ပုညာဘိသခ်ါရ အစရှိကုန်သော။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ အဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုများစွာသော သခ်ါရတို့အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောသခ်ါရတို့အား။ ဧကဓာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ (ပစ္စယော၊ သည်။) နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမေသံ သခ်ါရာနံ၊ ဤသခ်ါရာတို့အား။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ၏။" ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပစ္စယဘာဝေ၊ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ကတမေသံ သခ်ါရာနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အသာဓာရဏတော၊ ဝိညာဏ်စသည်တို့နှင့် မဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ မေးခွန်းကို။ ယဒိပိ အာရဒ္ဓါ အကယ်၍ကား အားထုတ်အပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ အားထုတ်အပ်သော်လည်း။ ဧတေ၊ ဤမေးခွန်းသည်။ ဧကဒေသေန၊ အဝိဇ္ဇာ, သခ်ါရဟူသော တစိတ်ဖြင့်။ သမုဒါယောပလက္ခဏေ၊ အဂ်ါ ၁၂–ပါးဟူသော အပေါင်းကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝါ၊ ဒသန္တံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂ်ါနံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဂ်ါတို့၏။ ယထာသကံ၊ အကြင် အကြင် မိမိ မိမိတို့၏ ဥစ္စဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုသင့်သေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝါ၊ တနည်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆိတေ၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ တပ္ပသင်္ဂေန၊ ထိုမေးခွန်း နှင့်စပ်သဖြင့်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယမ္မာနံ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတုကာမေန၊ ဖြေခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ (သီမူနှင့်အညီပင် အာရဒ္ဓံ ၌စပ်သည်) ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ပါဠိနယေနေဝ၊ ပါဠိနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဘဂဝတော ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ဆယ့်လေးပါးသော ပစ္စည်းတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဤကားအဓိပ္ပါယ်တည်း။

ဟေတု စသော ပစ္စယော စာတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဟေတုနော စ၊ (ဖ–ပါးသော) ဟိတ်ကိုဝင်း။ အဓိပတိပစ္စယာဒိဘူတသဟ၊ အဓိပတိပစ္စည်းစသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော (သာမာန်အကြောင်း) ဟိတ်ကိုဝင်း။ ဂဟဏ၊ ယူခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသို့ယူခြင်းကို၊ ဝါ၊ ထိုအဓိပတိပစ္စည်း စသည်ဖြစ်သော သာမန်အကြောင်း ဟိတ်ကို ပါယူခြင်းကို။ နိဝါရေန္တော၊ တားမြစ်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဟေတု ဟုတ္တာ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့ ပင်ဆိုသော်လည်း။ သော ဒေါသော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောအပြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ ဧဝ၊ ရောက်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဣဒ၊ ဤဟေတုပစ္စယော ဟူသောပုဒ်၌။ ဟေတု သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ [ဖ၇] ဓမ္မဂ္ဂဟဏံ၊ ဓမ္မကိုယူခြင်းကို။ နိ ကတံ၊ မပြုအပ်။ အထ ဓေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဓမ္မသ၊ ဓမ္မ၏။ သတ္တိဝိသေ သော၊ သတ္တိအထူးကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တသ စ၊ ထိုဟေတုသဒ္ဒါ၏ဝင်း။ ပစ္စယသဒ္ဒသ၊ ပစ္စယသဒ္ဒါ၏ဝင်း။ သမာနာဓိကရဏတံ၊ တူသောတည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဟေတု စသော ပစ္စယော စာတိ စ၊ စဟူ၍ဝင်း။ ဟေတု ဟုတ္တာ ပစ္စယောတိ စ၊ ယောဟူ၍ဝင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိ၌။ ဟေတူဟေတု။ပ။ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ တေန တေန ဟေတုဘာဝါဒိဥပကာရေန၊ ထိုထိုဟိတ်အဖြစ် အစရှိသည်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းဖြင့်။ တသတသ ဓမ္မသ၊ ထိုထို ပစ္စည်းတရား၏။ ဥပကာရကတ္တံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မအဋ္ဌကထာယံ ပန၊ အဘိဓမ္မောအဋ္ဌကထာ၌ကား။ ယော ဟိ ဓမ္မော။ပ။ ပစ္စယောတိ စ၊ ယော ဟူ၍ဝင်း။ မူလဋ္ဌေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယောတိ စ၊ ယော–ဟူ၍ဝင်း။ ဧဝမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိ သည်ဖြင့်၊ ဝါ၊ သော။ ဓမ္မပွဓာနနိဒ္ဒေသေန၊ ဓမ္မလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသော ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ ဓမ္မတော၊ ဓမ္မမှ။ အညာ၊ တပါးသော။ ဓမ္မသတ္တိ နာမ၊ ဓမ္မသတ္တိမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မေဟေဝ၊ ဓမ္မတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မသတ္တိဝိဘာဝနံ၊ ဓမ္မ၏သတ္တိကို ထင်စွာ ပြခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣဓဝပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း။ ဟေတု စသော ပစ္စယော စာတိ၊ စဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဓမ္မေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မသတ္တိ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေတုပစ္စယောတိ အာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်း ပြစကားသည်။ ကုသလာဒိဥဒ္ဒေသော ဝိယ၊ ကုသလအစရှိသော အကျဉ်းပြစကားကဲ့သို့။ ဓမ္မပွ ဓာနော၊ ဓမ္မလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသည်။ နေ၊ မဟုတ်။ အထ ဓေါ၊ သော်ကား။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပကာရကဘာဝပွဓာနော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်လျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

ဧသေဝ နယောတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ တဇ္ဇာဝေန၊ ထိုဟေတုဟု။ အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အာရမ္မဏာဒီသု၊ အာရမ္မဏ အစရှိသည်တို့၌။ "အာရမ္မဏဉ္စ၊ အာရုံလည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုအာရုံဟူသည်။ ပစ္စယော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ မည်၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်"။ ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ကမ္မာဓေရယမတ္တံ၊ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်၏ အဖြစ်မျှကို။ နေ (အတိဒိသတိ၊) ညွှန်ပြ သည်မဟုတ်။

၅၉၅။ ဝစနာဝယဝေါတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သာနေနာဝယံ၊ ပြီးစေတတ်သော ဥပကအကြောင်း ဟူသော အစိတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ (သာမန် ဝစနာဝယဝကို မဆိုလိုဟု သိစေ၏) ဟိ၊ မှန်။ဝစနသဘာဝံ၊ စကားသဘောရှိသော။ သာဓနံ၊ ပြီးစေတတ်သော ဥပကဟိတ်သည်။ ပရေသံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ အဝိဒိတတ္တာဥပနတော၊ မသိအပ်သေးသော အနက်ကို သိစေခြင်းကြောင့်။ လောကေ၊ လောကဌ်။ သာဓနန္တိ၊ သာဓန ဟူ၍။ ပါကဋံ ပညာတံ၊ ထင်ရှား၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ နံ၊ ထိုဥပကဟိတ်ကို။ (ဝဒန္တိ–ဌ်စပ်) အဝယ ဝလက္ခဏံ စ၊ ဝါကျ၏ အစိတ်လက္ခဏာ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝစနသဘာဝဉ္စ၊ စကားသဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဥပကဟိတ်သည်။ သာဓနံ၊ သာဓနမည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။ အဝယဝပက္ခဒီနိ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ပက္ခအစရှိကုန်သော။ ဝစနာနိ၊ စကားတို့သည်။ သာဓနံ၊ မည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။ ဥယဝါဒိနော၊ ဥယဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ပဋိညာဟေတုတိ အာဒီသုတိ၊ ကား။ ပဋိညာဟေတုဥဒါဟရဏဥပနယနိဂမနာနိ၊ ပဋိညာဉ် ဟိတ် ဥဒါဟရဏ် ဥပနယ နိဂုံးတို့သည်။ (အဝယဝါ၊ ပြည့်စုံသော စကားတရပ်၏ အစိတ်အပိုင်းတို့ပေတည်း။) ဣတိစ၊ ဤသို့ဝင်း။ ဥဒါဟရဏသာဓမ္မိယာ၊ ဥဒါဟရဏ်နှင့်တူသော သဘောဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဥဒါဟရဏ်နှင့်တူခြင်းမှ (အစဉ်လျှောက်သောအားဖြင့်)။ သာဓျသာဓနံ၊ ပြီးစေအပ်သောအနက်ကို ပြီးစေတတ်သောစကားသည်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။ ဝိရူပါ၊ သဘောမတူခြင်းကြောင့်။ (တနည်း) ဝေဓမ္မိယာ၊ ဥဒါဟရဏ်နှင့် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မတူခြင်းမှ (အစဉ်လျှောက်သောအားဖြင့်)။ သာဓျသာဓနံ၊ သည်။ ဟေတု၊ ဗျတိရေကဟိတ်မည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။ ဧဝမာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိ သောစကားရပ်တို့၌။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ကာရဏလက္ခဏံ၊ ပြုတတ်–ဖြစ်စေတတ်သော လက္ခဏာရှိသော ဧနကအကြောင်းသည်။ ကာရဏီ၊ ကာရဏမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမ္ဘပကလက္ခဏမ္ပိ၊ ရောက်စေတတ်သော လက္ခဏာ ရှိသော အကြောင်းသည်လည်း။ (ကာရဏံ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အာဒိသဒ္ဒေန၊ (ဟေတုပ္ပဘဝါတိအာဒီသု ဟူသောပါဠိ၌) အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ တသာပိ၊ ထိုသမ္ဘပက အကြောင်း၏လည်း ဝါ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗတာယ၊ သိမ်းယူအပ် သိမ်းယူ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥပကလက္ခဏံ၊ ဥပကလက္ခဏာရှိသော အကြောင်းကို။ ဝစနာယဝဂ္ဂဟ

ဏေန၊ ဝစနာဝယဝကို ယူခြင်းဆိုခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟိတ၊ ယူအပ်ပြီ။ ။မူလမ္မိ၊ မူလသည်လည်း။ ကာရဏလက္ခဏ၊ လက္ခဏာရှိသော။ (သီမူနှင့်အညီ တနည်း ကာရကလက္ခဏ၊ ပြုတတ်ဖြစ်စေတတ်သော လက္ခဏာရှိသော။) ကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းသည်သာလျှင်။ ကာမ (ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကာရဏန္တိ၊ ဏ၊ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ပစ္စယဟေတု၊ အကြောင်းသာမန်ဟူသော ပစ္စယဟိတ်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ မူလန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဟေတုဟေတု၊ အကြောင်းအထူးဟူသော ဟေတုဟိတ်ကို။ (ဂဟိတော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မူလသ၊ ၏။ ကာရဏဝိသေသဝိသယတ္တာ၊ အကြောင်းထူးလျှင် အရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (မူလသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။) ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟဏ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္တတီတိ၊ တိ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဇတီတိ ဇတသ၊ ဇတိ–ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဖွင့်ဆိုသော ပုဒ်တည်း။ တဋ္ဌ၊ ထိုဝတ္တတိဟူသော အနက်အဖွင့် စကားသည်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိဌိတိနံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း, တည်ခြင်းတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဝစနံ၊ ဆက်ဆံသော စကားတည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ "တိဋ္ဌတိ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝါ" တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဇကစ္စော၊ အချို့သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းပစ္စည်းသည်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ယထာ၊ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းကဲ့သို့။ ဌိတိယာ ဇ၀၊ တည်ခြင်းငှါ သာလျှင်။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၆၈] ဇကစ္စော၊ အချို့သော ပစ္စည်းသည်။ အနန္တရာဒိကော ယထာ၊ အနန္တရပစ္စည်း စသည်ကဲ့သို့။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဇ၀။ ဖြစ်ခြင်းငှါသာလျှင်။ (ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဇကစ္စော၊ သည်။ ဟေတုအာဒယော ယထာ၊ ဟေတုပစ္စည်း စသည်တို့ကဲ့သို့။ ဥဘယသ၊ ၂–ပါးစုံအား။ (ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

စ၊ ဆက်။ ဥပကာရကလက္ခဏောတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဓမ္မေန၊ ဓမ္မဖြင့်။ ဓမ္မသတ္တိ၊ ဓမ္မ၏သတ္တိ ဖြစ်သော။ ဥပကာရ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤသဘောတရား၌။ ဟိနောတိ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏။ ဓာတုသဒ္ဒါနံ၊ ဓါတ်သဒ္ဒါတို့၏ အနေကတ္ထတ္တာ၊ များသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိသဒ္ဒေါ၊ ကို။ မူလသဒ္ဒေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပတိဋ္ဌတ္ထော၊ တည်ခြင်းအနက် ရှိသည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မနိဒါနဘူတေန၊ အမှုကံတို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဇတေန၊ ဤတရား သဘောဖြင့်။ ဥဒ္ဒံ၊ အထက်သို့။ သြ၊ မြေ ရေ အဆီသြဇာကို။ အဘိဟရန္တေန၊ ရှေးရှုဆောင်သော။ (ဋီကာ စာအုပ်တို့၌ အတိဟရန္တေန–ဟု ရှိ၏။) မူလေန၊ အမြစ်ဖြင့်။ ပါဒပေါ၊ သစ်ပင်သည်။ (ပဝတ္တတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်ကဲ့သို့။ (ဝုဒ္ဓံ ဝိရဠိ အာပဇ္ဇတိ) ဝိယ၊ ကြီးပွါးစည်ပင်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့။ တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုတရားသဘောလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဖလံ၊ အကျိုးသည် ဟိနောတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ–ဖြစ်တတ်၏၊ ဝုဒ္ဓံဝိရဠိ ကြီးပွားစည်ပင်ခြင်းသို့ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရဏံ၊ မည်၏။ နိဒဒါတိ၊ ပေးတတ်အပ်နင်းတတ်၏။ ဒသေန္တော ဝိယ၊ ပြဘိသကဲ့သို့။ (နိဒဒန္တော ဝိယ၊ ပေးဘိ အပ်နင်းဘိသကဲ့သို့ဟု သင့်၏။) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဒါနံ၊ မည်၏။ ဇတသ္မာ၊ ဤအကြောင်းမှ။ တံ၊ ထိုအကျိုးသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဇတသ္မာ၊ ဤအကြောင်းမှ။ ပဘဝတိ၊ စ၍ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယဟေတု သဒ္ဒေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဣတရေသမ္မိ၊ ဤမှတပါးသော ကာရဏအစရှိသော သဒ္ဒါတို့၏လည်း။ သမာနတ္ထတာ၊ တူသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဇ၀ံ သန္ဓေပိ၊ ဤသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဟေတုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကာရဏဝိသေသဝိသယော၊ အကြောင်းထူးလျှင် အရာရှိ၏။ ပစ္စယသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကာရဏသာမညဝိသယော၊ အကြောင်းသာမန်လျှင် အရာရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ "မူလဠေနာ" တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟေတုအတ္ထော စ၊ ဟေတုသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုလင်း။ ပစ္စယဠော စ၊ ပစ္စယသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုလင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ပပဉ္စဝေသေန၊ အကျယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော ဟေတုနှင့် ပစ္စယသဒ္ဒါတို့၏ အကျယ်အနက်ကို။ သဒ်ပ–သဒ်ပတွာ၊ ချုံး၍။ (သီမူနှင့် အညီပင်၊ ရှိရင်းအတိုင်း သင့်အောင် အနက်ပေးလိုမူတဲ့ သဒ်ပ်၊ ထိုအကျယ်၏ အကျဉ်းအနက်ကိုဟု အနက်ပေး၊ မကောင်းလု။) ဒသေန္တော၊ ၍။ "သ ခေါ်ပတောပ။ ဟေတုပစ္စယော" တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သာလိဝိဟိဇာဒီနိ၊ သလေးမျိုးစေ့ ကောင်ကြမ်းမျိုးစေ့ အစရှိသည်တို့သည်။ တံတံသြသဓိနံ၊ ထိုထိုသြသဓိပင်တို့၏၊ ဝါ၊ တသီးပင်တို့၏။ သာလိဝိဟိအာဒိဘာဝသ၊ သလေးကောက်ကြမ်း အစရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သာဓကာနိ ယထာ စ၊ ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့ဌင်း။ နီလာဒိဝဏ္ဏာနိ၊ အညိုစသော အဆင်းရှိကုန်သော။ မဏိအာဒိပ္ပဘာဝတ္ထူနိ၊ ပတ္တမြားအစရှိသော အရောင်၏တည်ရာဝတ္ထုတို့သည်၊ ဝါ၊ အရောင်၏တည်ရာဖြစ်သော ပတ္တမြား အစရှိသည်တို့သည်။ နီလာဒိပ္ပဘာသာဓကာနိ ယထာ စ၊ အညိုအစရှိသော အရောင်ကို ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့ ဌင်း။ ဇ၀ံ၊ ဤအတူ။ ဟေတုပစ္စယော၊ သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အတ္ထနာ၊ မိမိနှင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ ယှဉ်ဖက်တရားတို့၏။ ကုသလာဒိဘာဝသ၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ သာဓကော၊ ပြီးစေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ "သော သာလိအာဒိန"န္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အာစရိယာနန္တိ၊ ပုဒ်ကို။ ရေ၀တာစရိယံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇ၀ံ သန္ဓေတိ၊ ကား။ ဟေတုပစ္စယော၊ သည်။ ကုသလာဒိဘာ၀သာ၀ကော၊ ကုသိုလ် စသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်။ ယဒိ (သိယာ) အံ့။ ဇ၀ံသတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။ ။နသမ္ဘဇ္ဇတိ နသိဗ္ဗတိ၊ မပြီးစီး။ ကုသလာကုသလဟေတု၊ ကုသိုလ်ဟိတ် အကုသိုလ်ဟိတ်သည်။ တံသမုဋ္ဌာနရူပသ၊ ထိုဟိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်၏။ ကုသလာကုသလာဘာ၀ယ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နပရိယတ္တော ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ဇ၀ံ၊ တူ။ အဗျာကတောပိ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်လည်း။ တံ သမုဋ္ဌာနရူပသ၊ ထိုအဗျာကတဟိတ်

ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်၏ အဗျာကတဘာဝါယ၊ အဗျာကတဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (နေ ပရိယတ္တော၊ နိုင်။) ဟိ၊ မှန်၏။ တဲ၊ ထိုရုပ်သည်။ သဘာဝေနေ၀၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ အဗျာကတဲ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "နဟိသော။ပ။ သာဓေတိ" တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုဟေတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့အား။ ဟေတုပစ္စယော စ၊ ဟေတုပစ္စည်း သည်လည်း၊ ဝါ၊ ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိယေ၀၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေ စ ပစ္စယော နေ ဟောတီ" တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ သမတ္ထေတုံ၊ ၎။ "ဝုတ္တေဥေတ" နှင့်အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိနာ ဧတေနာတိ၊ ကား။ အဟေတုကတ္တာ၊ ဟိတ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဗျာကတဘာ၀သာဓကေန၊ အဗျာကတအဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော။ ဧတေန ဟေတုနာ၊ ဤဟိတ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ အဗျာကတဘာ၀ေါ၊ သည်။ သဘာ၀ေနေ၀၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။

"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ သူအား။ အနုပ္ပန္နာ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ကုသလာ ဓမ္မာ ဧစေ၀၊ တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ကုသလာ ဓမ္မာစ၊ တို့သည်လည်း။ အဘိ၀ဍ္ဎန္တိ၊ တိုးပွါးကုန်၏" ဣတိအာဒိ၀စနေဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ [၂၆၉] ကုသလဘာ၀သ၊ ကုသိုလ်အဖြစ်၏။ ယောနိသောမနသိကာရပွင့်ဋ္ဌတာ၊ ကာရနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယောနိသော။ပ။ကုသလဘာ၀ေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေနေ၀၊ ဤပါဠိဖြင့်ပင်လျှင်။ အကုသလ အဗျာကတဘာ၀ါပိ၊ အဖြစ်တို့သည်လည်း။ ကုသလဘာ၀ေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟေတုပင့်ဋ္ဌာ၊ ဟိတ်နှင့်စပ်ကုန်သည်။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧကေ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဟေတု ကဟေတုသ ဟိတ်မရှိသော (မောဟမူ၌ မောဟ) ဟိတ်၏။ အကုသလဘာ၀ေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဟေတုကဟေတူ နမ္မိ၊ ဟိတ်ရှိသော (အခြားသဟိတ်စိတ်တို့၌) ဟိတ်တို့၏လည်း။ သဘာ၀တောဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကုသလာဒိဘာ၀ေါ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညေသံ၊ ဟိတ်မှတပါးကုန်သော။ တံသမ္မယုတ္တာနံ၊ ထိုဟိတ်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့၏။ (ကုသလာဒိဘာ၀ေါ၊ သည်။) ဟေတုပင့်ဋ္ဌော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်အနက်သဘောကို။ မညေယျုံ၊ မှတ်ထင်ကုန်ရာ၏။ တသ၊ ထိုမှတ်ထင်အပ်သော အနက်သဘော၏ (တနည်း) ယံ မညေယျုံ၊ အကြင်မှတ်ထင်ကုန်ရာ၏။ တသ၊ ထိုမှတ်ထင်ခြင်း၏။ ဥတ္တရံ၊ ကျော်လွန်ကြောင်း ဖြစ်သောအဖြေကို။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ယဒိ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အလောဘော ကုသလော ဝါ သိယာ အဗျာကတောဝါတိ၊ ကား။ အလောဘော၊ သည်။ သဘာ၀တော၊ အားဖြင့်။ ကုသလော၊ သည်။ ယဒိ(သိယာ)၊ အံ့။ သော၊ ထိုအလောဘသည်။ ကုသလ သဘာ၀တ္တာ၊ ကုသိုလ်သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဗျာကတော၊ သည်။ နေ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ အဗျာကတော၊ သည်။ (ယဒိသိယာ၊ အံ့။) တံသဘာ၀တ္တာ၊ ထိုအဗျာကတသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလော၊ သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ (ကိမိ၀ံ၊ ဟူမူ။) အလောဘသဘာ၀သ၊ ၏။ အဒေါ သတ္တာဘာ၀ေါ ဝိယ၊ အဒေါသ၏အဖြစ်မရှိခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယထာ၊ ဖြင့်။ ဟောန္တေသု၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ သမ္မယုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟေတုပင့်ဋ္ဌံ၊ ဟိတ်နှင့်စပ်သော။ ကုသလာဒိဘာ၀ံ၊ ကို။ ပရိယေသေထ ယထာ၊ ရှာရာ သကဲ့သို့။ သဘာ၀တော၊ အားဖြင့်။ (ကုသလာဒိဘာ၀ံ၊ ကို။) နေ (ပရိယေသေထ ယထာ)၊ မရှာရာသကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ဟေတူသုပိ၊ တို့၌လည်း။ အညပင့်ဋ္ဌော၊ တပါးသော တရားတို့နှင့်စပ်သော။ ကုသလာဒိတာ၊ ကုသိုလ်စသည်အဖြစ်ကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ ရှာအပ်၏။ သဘာ၀တော၊ အားဖြင့်။ နေ၊ မရှာအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မယုတ္တာ။ပ။ ကုသလာ ဒိဘာ၀ေါတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ နေ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုကုသိုလ်စသည်အဖြစ်သည်။ ပရိယေသိယမာနာ၊ ရှာအပ်သည်ရှိသော်။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိပင့်ဋ္ဌော၊ ကာရစသည်နှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတူသု ဝိယ၊ ဟိတ်တို့၌ ကဲ့သို့။ သမ္မာယုတ္တေသုပိ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့၌လည်း။ ကုသလာဒိဘာ၀ေါ၊ သည်။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိပင့်ဋ္ဌော၊ ကာရစသည်နှင့်စပ်၏။ ဟေတုပင့်ဋ္ဌော၊ ဟိတ်နှင့်စပ်သည်။ နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဝိရဋ္ဌမူလာ ဝိယာတိ၊ ဟူသော။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ မူလာနိ ဝိယ၊ မူလတို့ကဲ့သို့တည်း။ မူလာနိ၊ မူလတို့နှင့်တူကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဤ၀စနတ္ထကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာ၀သာ၀ေနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သွာယံ၊ ထိုဟေတုပစ္စည်းကို။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌောဒ္ဓစပ်) "ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ ကုသလသ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ (ဓမ္မသ၊ တရားအား။)။ပ။အဗျာကတော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အဗျာကတသ၊ သော။ (ဓမ္မသ၊ အား။)" ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ သတ္တာ၀၊ ခုနစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပဥ္စဝါရေ၊ ၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကျယ်ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဟေတုကိစ္စံ၊ ဟိတ်၏ကိစ္စကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟေတူ။ပ။ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍ ၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ပဌမော၊ သော။ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေါ၊ ပဌမာ၀ိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော။ ဟေတု သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပစ္စယမမ္မနိဒ္ဒေသော၊ ပစ္စည်းတရားတို့ကို ညွှန်ပြသောစကားတည်း။ တေန၊ ထိုဟေတုသဒ္ဒါဖြင့်။ အသ၊ ထိုဟိတ်တရား၏။ ဟေတုဘာ၀ေန၊ အမြစ်အရင်းဖြစ်သော ဟိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟေတုပစ္စယတာ၊ ဟေတုပစ္စည်း၏အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယ ဟေတု သဒ္ဒါသည်။ ပစ္စယုပ္ပန္နဝိသေသနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော သမ္မယုတ်တရားတို့ကို အထူးပြုသော စကားတည်း။ တေန၊ ထိုဒုတိယ ဟေတု–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဟေတူ၊ တို့သည်။ ယေသံ ကေသဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိကုန်သော။ သမ္မယုတ္တကာနံ၊ တို့အား။

ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဟေတုနာ၊ နှင့်။ သမ္မယုတ္တာန မေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေသတိ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာ ဦးအံ့။ [၂၇၀] သမ္မယုတ္တ သဒ္ဒသ၊ ၏။ သာပေက္ခတ္တာ၊ ငဲ့ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယေ၊ ဖြစ်သော။ ဟေတုသဒ္ဒေ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ မရှိ ငြားသော်လည်း။ အညသသော၊ အပေက္ခိတဗ္ဗသ၊ ငဲ့အပ်သော သဒ္ဒါ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အနိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မပြအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဟေတူ၊ တို့သည်။ အတ္တနာဝ၊ မိမိနှင့်သာလျှင်။ သမ္မယုတ္တကာနံ၊ တို့အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ နနု၊ သိအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အံ့။ အယံအတ္ထော၊ သည်။ ဧကဿော၊ ဧကန်မုချသည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေ္ဓာ၊ သော။ ဟေတုသဒ္ဒေါ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧတ္ထောဝ၊ ဤပုဒ်တို့၌သာလျှင်။ ဗျာဝဏ္ဏော၊ ကြောင့်ကြရှိသည်ဖြစ်၍။ ယဒါ၊ ၌။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ တဒါ၊ ၌။ သမ္မယုတ္တဝိသေသနံ၊ သမ္မယုတ္တ သဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနသည်။ နဲ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိသိဋ္ဌာ၊ အထူးမပြုအပ်ကုန် သော။ ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ သမ္မယုတ္တာ၊ တို့ကို။ (မူလဋီ, သီမူမဟာဋီတို့နှင့်အညီ ဝါကျသာသင့်သည်) ဂဟိတာ၊ ကုန် သည်။ ဘဝေယ္ယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ စောဒနာဦးအံ့။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ သမ္မယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဣတိ၊ စ၊ သို့ဝင်း။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာ၊ တို့သည်။ သမ္မယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်သော ပါဠိ၌။ ဒုတိယေန၊ သော။ အာဟာရ ဂ္ဂဟဏေန စ၊ သဒ္ဒါနှင့်ဝင်း။ ဣန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေန စ၊ သဒ္ဒါနှင့်ဝင်း။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ အာဟာရိန္ဒြိ ယသမ္မယုတ္တကာဝ၊ အာဟာရဣန္ဒြေတို့နှင့် ယှဉ်သောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဂယှန္တိ ယထာ၊ ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဟေတု ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌လည်း။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ အံ့။ နဲ၊ မဖြစ်ရာ၊ ဝါ၊ မဖြစ်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့၌။) အာဟာရိန္ဒြိယာသမ္မယုတ္တာသ၊ အာဟာရ, ဣန္ဒြေတို့နှင့်မယှဉ်သော။ ဝဒ္ဓေတဗ္ဗသ၊ ကြဉ်သင့်သော တရား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဣဓ စ၊ ၌ကား။ ဘာဝတော၊ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရဣန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့၌။ ဝဒ္ဓေတဗ္ဗာ ဘာဝတော၊ ကြဉ်အပ်သော သမ္မယုတ်တရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယေ၊ သော။ အာဟာရိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေ၊ သည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ တံသမ္မယုတ္တကာဝ၊ ထိုအာဟာရ ဣန္ဒြေတို့နှင့်ယှဉ် သော တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဂယှန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒုတိယအာဟာရဣန္ဒြိယ–သဒ္ဒါကို။ နကတံ၊ မပြုအပ်။ ဣဓ ပန၊ ဤဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ကား။ ဝဒ္ဓေတဗ္ဗံ၊ ကြဉ်အပ်သော သမ္မယုတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဟေတုဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဟေတူ ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဟေတုသမ္မ ယုတ္တကာနံ၊ တို့အား။ သောဧဝ သမ္မယုတ္တကဟေတု၊ ထိုသမ္မယုတ် ဟိတ်သည်သာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသနဿ၊ ၏။ အကတတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယောကောစိ၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ ယဿ ကဿစိ၊ သော။ ဟေတုသမ္မယုတ္ထ သ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောတရားအား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အံ့။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌသော၊ ပဋမာဝိဘတ်ဖြင့် ပြအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဟေတုနာ၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္မယုတ္တဝိသေသနဘာဝေန၊ သမ္မယုတ္တသဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတဒတ္ထမေဝ၊ ဤအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဒုတိယေန ဟေတုသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဟေတုသမ္မယုတ္တဘာ ဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးငြားသော်လည်း။ တသ၊ ထိုဒုတိယ ဟေတု သဒ္ဒါကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

အထဝါ၊ ကား။ ဒုတိယေ ဟေတုသဒ္ဒေ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနံ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သော တရား တို့အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဟေတူနံ ပန၊ တို့အားမူကား။ နဲ(ပစ္စယော၊) ကျေးဇူးမပြုတတ်။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သော၊ ထိုဒုတိယ ဟေတုသဒ္ဒါကို။ ဝုတ္တောဝ၊ အပ်၏။ တေန၊ ထိုဒုတိယ ဟေတု သဒ္ဒါဖြင့်။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ဟေတုသမ္မ ယုတ္တဘာဝံ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဟေတူနံပိ၊ ဟိတ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အညေသမ္ပိ၊ ဟိတ်မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဗျာန မဂ္ဂါ၊ ဟိတ် ဗျာန် မဂ်တို့သည်။ ပတိဋ္ဌာမတ္တာဒိဘာဝေန၊ တည်ရာမျှစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ တည်ရာမျှ၏အဖြစ်, ကပ်၍ ရှုခြင်းမျှ၏အဖြစ်, ထွက်မြောက်ကြောင်း နိယျာနမျှ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အညမ္ပိ နိရပေက္ခာ၊ တပါးသောတရားကို ငဲ့ခြင်း မရှိကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဟာရိန္ဒြိယာ ဝိယ၊ အာဟာရ ဣန္ဒြေတို့ကဲ့သို့။ သာပေက္ခာ ဧဝ၊ ငဲ့ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်။ နဲ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေသွေဝ၊ ဤဟေတု ဗျာနမဂ္ဂပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့၌သာလျှင်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဟေတာဒိ ဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတု အစရှိသောသဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ အပ်၏။ အာဟာရိန္ဒြိယာ ပန၊ အာဟာရဣန္ဒြေတို့ သည်ကား။ အာဟရိတဗ္ဗ ဤသိတဗ္ဗာပေက္ခာ ဧဝ၊ ဆောင်အပ် အုပ်စိုးအပ်သောပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ငဲ့ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအာဟာရ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတို့သည်။ ဒုတိယေန၊ သော။ အာဟာရိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေန၊ အာဟာရိန္ဒြိယ သဒ္ဒါနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ အတ္တနာဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ (ပရိစ္ဆိန္နန္တိ–၌စပ်) အာဟရိတဗ္ဗေ စ၊ ဆောင်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဤသိတဗ္ဗေ စ၊ အုပ်စိုးအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ဤဝိသေသန ၂–ပုဒ်ကို သမ္မယုတ္တကေပုဒ်နှင့် စပ်) အာဟာရိန္ဒြိယဘူတေစ၊ အာဟာရ ဣန္ဒြေဖြစ်၍လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အညေစ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မယုတ္တကေ၊

တရားတို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ပိုင်းခြားကုန်၏၊ ဝါ၊ အထူးပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒုတိယအာဟာရ ဣန္ဒြိယသဒ္ဒါကို။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရ ဣန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့၌။ နု ကတံ၊ မပြုအပ်။ စ၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤဟေတု ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌။ ဒုတိယေန၊ သော။ ဟေတုဂ္ဂဟဏေန၊ ဟေတုသဒ္ဒါဖြင့်။ ပစ္စယဘူတေနေဝ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍သာလျှင်ဖြစ်သော။ (စ–ပိုဟန်ရှိသည်၊ မူလ ဋီကာ၌ ယင်းစ–သဒ္ဒါမရှိ) ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ သမ္မယုတ္တာနံ၊ ယှဉ်ကုန်သော။ ဟေတူနံ စ၊ ဟိတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အညေသဉ္စ၊ ဟိတ်မှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်၊ ဝိသေသန၊ အထူးပြုခြင်းဖြင့်။ ကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဥ္စဝါရေ၊ ၌။ [၂၇၁] "ကုသလာ ဟေတူ သမ္မယုတ္တာကာနံ ခန္ဓာနံ" ဣတိအာဒိသု၊ ပါဠိတို့၌။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဟေတုဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတုသဒ္ဒါကို။ နု ကတံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၅၉၆။ အာရမ္မဏဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ဝိသယဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာလမ္မိတဗ္ဗ ဘာဝေန၊ ဆွဲကိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာရဘိတ္တာပီတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ပိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ရူပါယတနာဒိမတ္တော၊ ရူပါယတနစသည်မျှဖြစ်သော။ ယသ္မိံ ကိသ္မိဉ္စိ၊ သော။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော အာရုံ၌။ အဒ္ဓတ္တာ၊ မတည်မူ၍–မရပ်တန့်မူ၍။ "ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ" တိ၊ ဟူ၍။ အနိယမေန၊ အနိယမအားဖြင့်။ သဗ္ဗရူပါယတနာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ ပ။ သဗ္ဗဓမ္မာယတနာနဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ (ဘာဝသမ္ဗန်) အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝသ၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်၏။ ဝုတတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါဒိဘေဒေန၊ ရူပါရုံအစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗိ ဧသေ၊ ကုန်သော။ သခ်ံတာသခ်ံတပညတ္တိဓမ္မေသု၊ သခ်ံတရား အသခ်ံတရား ပညတ်တရားတို့တွင်။ ကောစိ၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ဟောတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ (ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။) သွာယံ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဟေဌာ၊ ၏။ ဝိဘာဝိတော ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ (ဤဋီကာ ဒုနာ ၁၂၄– ၁၂၅–တို့၌ ပြခဲ့သည်ကို ရည်ဟန်ရှိ၏) အာလမ္မိတွာတိ၊ ကား။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝါ၊ ဆွဲကိုင်၍။ ဧကန္တသာရမ္မဏ ဘာဝတော၊ စင်စစ် သာရမ္မဏတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာရဗ္ဘ၊ မူ၍။ ပဝတ္တိ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသည် ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "အာရဗ္ဘေဝါ" တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သွာယံ (အာရမ္မဏပစ္စယော)၊ ကို။ "ကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလသ၊ အား။ ပ။ အကုသလသ၊ အား။" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နဝပ္ပကာရော၊ ၉–ပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉၇။ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပမုခဘာဝေန၊ အကြီးအမှူး၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အတ္တာဓိနာနံ၊ မိမိနှင့်စပ်သော တရားတို့၏ ပတိဘူတော၊ အရှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အဓိပတိ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုအဓိပတိသည်။ တေသံ၊ ထိုမိမိ နှင့်စပ်သော တရားတို့၏။ ပမုခဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဆန္ဒဝတော၊ ဆန္ဒရှိသောသူအား၊ ဝါ၊ ဆန္ဒထက်သန်သော သူအား။ ကိံနာမ၊ အဘယ်မည်သောအမှုသည်။ နု သိဒ္ဓေတိ။ မပြီးပဲရှိအံ့နည်း။ ဣတိအာဒိကံ၊ သော။ ပုရိမာဘိသခ်ါရူပနိဿ ယံ၊ ရှေးကာလ၌ဖြစ်သော ပြုပြင်အားထုတ်ခြင်းဟူသော ဥပနိဿယကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်ဆဲသော။ စိတ္တာပ္ပါဒေ၊ စိတ္တာပ္ပါဒ်၌။ ဓုရဘူတာ၊ အမှူးဖြစ်၍ဖြစ်ကုန် သော။ ဇေဋ္ဌကဘူတာ၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒယော၊ တို့သည်။ သမ္မယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေကုန်သည်။ ဝသေ ဝတ္တယမာနာ၊ အလိုရှိ၌ဖြစ်စေကုန်သည်၊ ဝါ၊ အလိုသို့လိုက်စေကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္မယုတ္တဓမ္မာ စ၊ တို့သည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဆန္ဒစသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန် ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိနာဒိဘာဝေန၊ ဟီနစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ တဒနုဝတ္တနတော၊ ထိုဆန္ဒစသည်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့သည်။ အဓိပတိပစ္စယော၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန် ၏။ ဂရုကာတဗ္ဗံ၊ အလေးပြုအပ်သော။ အာရမ္မဏံပိ၊ သည်လည်း။ တန္နိဿပေါဏ ပဗ္ဗာရာနံ၊ ထိုအာရုံသို့ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်း ကုန်သော။ ဆသာဒနပစ္စဝေက္ခဏမဂ္ဂဖလာနံ၊ သာယာသော စိတ် စေတသိက်, ဆင်ခြင်သော စိတ် စေတသိက်, မဂ်ဖိုလ်စိတ် စေတသိက်တို့အား။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဝသေ၊ ၌။ ဝတ္တယမာနံ ဝိယ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤဆန္ဒစသည်နှင့် အာရုံကို။ အတ္တာဓိနာနံ၊ တို့အား။ ပတိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကတ္တာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သီမူ၌ဌင်း မြန်မာမူဟောင်း၌ ဌင်း ဥပကာရကတာဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် အယံ ဥပကာရကတာ၊ ဤကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုဟု အယံနှင့် တပေါင်းတည်း အနက်ပေး ရာ၏။ ယုတ္တတရကဲ့သို့ ထင်၏) အဓိပတိပစ္စ ယောတိ၊ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဆန္ဒာဓိပတိတိ၊ ကား။ ဆန္ဒသခ်ါတော၊ ဆန္ဒဟု ဆိုအပ်သော။ အဓိပတိ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤဆန္ဒာ ဓိပတိဟူသော အမည်သည်။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဓုရံ၊ အမှူးကို။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ၍။ စိတ္တာပ္ပဒတ္တိကာလေ၊ စိတ်ဖြစ်သောအခါ၌။ ဥပ္ပန္နသ၊ သော။ ကတ္တုကမျတာ ဆန္ဒသ၊ ၏။ နာမ၊ အမည်တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော အဓိပတိတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပန၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသ၊ ၌။ ဟေတူ ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤအဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိပတီ အဓိပတိသမ္မယုတ္တကာ နန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္တာ၊ မဟောမူ၍။ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္မယုတ္တကာနန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ် သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ [၂၇၂] ဧကက္ခဏေ၊ တခုတည်းသော ခဏ၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တယောပိ၊ သုံးပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတဝေါ၊ တို့သည်။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ ဟေတုပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မူလဌေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရဘာဝသ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဝိဟေ

နတော၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့် တည်း။ အဓိပတိ ပန၊ သည်ကား။ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ဧက ကွဏော စ၊ ၌လည်း။ ဗဟု၊ ကုန်သော။ ဇေဋ္ဌကာ၊ တို့သည်။ နှ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပဿန္နာနမ္မိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဆန္ဒစသည်တို့၏။ ဧကကွဏော၊ ၌။ အဓိပတိပစ္စယ ဘာဝေါ၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္တာ၊ မဟောမူ၍။ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ယံ ယံ ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ ယံ ယံ အာရမ္မဏဓမ္မံ၊ အကြင်အကြင်အာရုံတရားကို။ ဂရုံ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ဂရုကာရစိတ္တီကာရ ဝသေန ဝါ၊ အလေးပြုခြင်း အမြတ်တနိုးပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ (ဤပုဒ်ဖြင့် ကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်စေတသိက်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြသည်ဟု မူလဋီဋ္ဌ ဆိုး၏) အသာဒနဝသေန ဝါ၊ သာယာခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဂရုံ ဘာရိယံ၊ လေးသည်ကို။ (ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာနှင့်အညီပင်၊ သီမူဋ္ဌကား ဂရုံ ဘာရိကံဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဋ္ဌလည်းသင့်၏) လဒ္ဓဗ္ဗံ၊ (မရသေးလျှင်) ရအပ်သည်ကို။ အဝိဇဟိတဗ္ဗံ၊ (ရပြီးဖြစ်လျှင်) မစွန့်အပ်သည်ကို။ အနဝညာတံ၊ အယုတ်အညံ့ မထင်အပ်သည်ကို၊ ဝါ၊ အထင်မသေးအပ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တေ တေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဂရုကာတဗ္ဗာ၊ အလေးပြုအပ်ကုန်သော။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုအာရုံတရားတို့သည်။ တေသံ တေသန္တိ၊ ကား။ တံတံဂရုကာရကဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော တရားတို့အား။ အဓိပတိပစ္စယေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ သ္စာယံ အဓိပတိပစ္စယော၊ ထိုအဓိပတိပစ္စည်းသည်။ (ဒသပ္ပကာရောဋ္ဌ စပ်) ကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလသ၊ ကုသိုလ်တရားအား။ သဟဇာတာရမ္မဏေဟိ၊ သဟဇာတဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိတို့ဖြင့်၎င်း။ အကုသလသ၊ အား။ အာရမ္မဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ အဗျာကတသ၊ အား။ သဟဇာတာရမ္မဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ကုသလာဗျာကတသ၊ ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတအား။ သဟဇာတေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်လျှင် မူလရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသောအပြားတို့၎င်း။ အကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ အကုသလသ၊ အား။ သတဇာတာရမ္မဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ အဗျာကတသ၊ အား။ သဟဇာတေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ အကုသလာဗျာကတသ၊ အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတအား။ တထာ၊ ထိုအတူ သဟဇာတာဓိပတိဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အကုသလမူလာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့၎င်း။ အဗျာကတော ဓမ္မော၊ သည်။ အဗျာကတသ၊ အား။ သဟဇာတာရမ္မဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ကုသလသ၊ အား။ အာရမ္မဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ အကုသလသ၊ အား။ တထာ၊ ထိုအတူ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဗျာကတမူလာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ ဒသပ္ပကာရော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထု၊ ဤနှစ်ပါးသော အဓိပတိတို့တွင်။ သတ္တာဓ၊ ခုနစ်ပါးအပြားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပြားရှိသော။ သဟဇာတာဓိပတိ၊ ကိုဝင်း။ သတ္တာဓ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ သော။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ ကိုဝင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉စ။ အန္တရာယတိ၊ ခြားသည်ကိုပြုတတ်၏၊ ဝါ၊ ခြားစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အန္တရံ၊ မည်၏။ ဗျာဝဓာယကံ၊ ခြားစေတတ်သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အသ၊ ဤတရားအား။ အန္တရံ၊ ခြားစေတတ်သော အရာသည်၊ ဝါ၊ အခြားသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနန္တရော၊ မည်၏။ အနန္တရော စ၊ အခြားမရှိသည် လည်းဟုတ်၏။ သော၊ သည်။ ပစ္စယော စ၊ ပစ္စည်းလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏။ အတ္ထာနန္တရတာ၊ သဘောတရားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏။ ကာလနန္တရတာ၊ ကာလဖြင့် အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သမနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြား အားဖြင့်။ ပဝတ္တယန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ အသာရံ၊ အနှစ်မရှိသော။ ဂန္ထဝိတ္ထာရံ၊ ကျမ်း၏ကျယ်ပွါးခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဝတ္တိသြကာသဒါနဝိသေသဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏အခွင့်ကို ပေးခြင်းအထူး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ ယထာ၊ ဟောအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနန္တရသမနန္တရပစ္စယာ၊ တို့ကို။ နှ(ဝုတ္တာ)၊ ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဧတေ၊ ဤအနန္တရသမနန္တရပစ္စည်းတို့ကို။ စိတ္တနိယမဟေတုဘာဝေန၊ စိတ္တနိယမ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ စိတ္တနိယမဟေတုဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ယော ဟိ ဧသောတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ မနောဝိညာဏဓာတုတိအာဒိ စိတ္တနိယမောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သန္တီရဏာနန္တရာ၊ သန္တီရဏ၏ အခြားမဲ့၌။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ သည်။ (ဥပဓ္ဓတိ၊ ၏။) စုတိအနန္တရာ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ (ဥပဓ္ဓတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယသ ယသ စိတ္တသ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ ယံ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဓ္ဓတိ၊ ၏။ တသ တသ၊ ထိုစိတ်၏။ (တံ) တဒနန္တရပဋိဒနိယမော၊ ထိုထိုရှေးစိတ်၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ခြင်း၏ ကိန်းသေမြဲခြင်းသည်။ တံတံသဟကာရိပစ္စယဝိသိဋ္ဌသ၊ ထိုထိုတကွ ပြုဖော်ပြုဖက်ဖြစ်သော အကြောင်း ဖြင့်ထူးသော။ ပုရိမပုရိမစိတ္တသေဝ၊ ရှေးရှေးစိတ်၏ သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဒ္ဓတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

[၂၇၃] အတ္တာနန္တရတာယာတိ၊ ကား။ အတ္ထေန၊ ကေနစိ ဓမ္မေန၊ တစုံတခုသော သဘောတရားဖြင့်။ အနန္တရတာယ၊ အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာလနန္တရတာယာတိ၊ ကား။ ကာလဘေဒေန၊ ကာလအထူးဖြင့်။ အနန္တရတာယ၊ ကြောင့်။ အာစရိယာနန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဣဓပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ရေဝတာစရိယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ကာလနန္တရတာယ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ သမနန္တရ ပစ္စယဘာဝေ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်၌။ ဝါ၊ ကား။ တသ္မိံ ယထာဝုတ္တဝိရောဓေ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဆန့်ကျင်ခြင်း၌။ ဘာဝနာဗလေန ပန ဝါရိတတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ ရကွဿ၊ သစ်ပင်အား။ ဝေခေ၊ ဆေးစိုကို။ (မြန်မာမူဟောင်း သီမူတို့နှင့်အညီပင်၊ မူလဋီကာ၌ကား ဝေခေဟူ၍ရင်း အဂဒဝေခေဟူ၍ရင်း

ရှိ၏။ သို့သော် အဘိဓာန်တို့၌ကား ဝေခ–သဒ္ဒါကို မတွေ့ရ၊ မြန်မာမူသစ်၌ကား ဝေခေဟုရှိ၏၊ ထိုပါ၌လည်း စိုဟောအဖြစ်ဖြင့် အဘိဓာန်တို့၌ မထင်) ဒီနေ့၊ ပေးအပ်ရိုက်နှက်အပ်သည်ရှိသော်။ ပုပ္ပိတုံ၊ ပွင့်ခြင်းငှါ။ သမတ္ထသေဝ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာ လျှင်ဖြစ်သော အပင်၏။ ပုပ္ပန်၊ ပွင့်ခြင်းသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝေခေ၊ ကို။ အပနီတေ ပန၊ ပယ်အပ်သောမူကား။ တာယ ဇေ သမတ္ထတာယ၊ ထိုစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပုပ္ပန်၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇဝ်၊ တူ။ ဣဓပိ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်အရာ၌လည်း။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာ၏အားအစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ ဝါရိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒ္ဌာပနသမတ္ထသေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သောစိတ်၏သာလျှင်။ အသမုဒ္ဌာပန်၊ မဖြစ်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မိံ (ဘာဝနာဗလေ)၊ သည်။ အပဂတေ စ၊ ကင်းလတ်သော်ကား။ တာယ ဇေ သမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်သာ လျှင်။ သမုဒ္ဌာပန်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ရေဝတဆရာ၏ အလိုတည်း။ တမ္မိ ဝစန်၊ ထိုစကား သည်လည်း။ (တမ္မိ အစွဲကိုပြုသည်) သတ္တာဟာဒိ နာ၊ ခုနစ်ရက်အစရှိသော်။ ကာလေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ အန္တရိတဘာဝ တော၊ ခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာလနန္တရတာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ "ကာလန္တရိတတာ၊ ကာလဖြင့် ခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။" ဣဒ္ဓေ၀ဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဟတဒေ၀၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ (မယမ္မိ၊ ငါတို့သည်လည်း။) ဝဒါမ၊ ဆိုပါကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကောစိ၊ သော၊ ကာလော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ နနု၊ မရှိသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ပရ၀ါဒီကဆိုရာသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကော၊ ဖြစ်၍။ ကာလနန္တရ။ပ။ လဒ္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဗျနဇ္ဇနမတ္တ။ပ။ နေ အတ္ထတောတိ၊ ကား။ ဥပစယသန္တတိအဓိ၀စနနိရုတ္တိပဒါနံ ဝိယ၊ ဥပစယနှင့် သန္တတိပုဒ်, အဓိ၀စန နှင့်နိရုတ္တိပုဒ်တို့၏ကဲ့သို့။ သဒ္ဒတ္တမတ္တတော၊ သဒ္ဒါ၏အနက်မျှအားဖြင့်။ နာနာကရဏံ၊ အသီး အသီးကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော အထူးကို။ (ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်မှတ်ယူအပ်၏။) ဝစနီယတ္ထတော၊ ဝစနီယတ္ထအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သဘာ၀ အနက်အားဖြင့်။ နေ၊ မယုံကြည် မမှတ်ယူအပ်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေနေ ဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဒ္ဒတ္တ၀ိသေသံ၊ သဒ္ဒါနက်အထူးကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကထန္တီအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ပုရိမပစ္ဆိမာနံ၊ ရှေးစိတ် နောက်စိတ်တို့၏။ နိရောဓုပ္ပါဒန္တရာဘာ၀တော၊ ချုပ်ခြင်းနှင့် ဖြစ်ခြင်းတို့၏ အခြား၏မရှိသောအားဖြင့်။ (ရှေးစိတ်၏ချုပ်ခြင်းနှင့် နောက် စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းတို့၏ စပ်ကြား၌ ခြားကွယ်တတ်သော သဘောတရား မရှိသောအားဖြင့်ဟု ဆိုလို၏) နိရန္တရုပ္ပါဒနသမတ္ထ တာ၊ အခြားမရှိတစပ်တည်း ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အနန္တရပစ္ဆယဘာ၀ေါ၊ ပစ္ဆည်းအဖြစ်မည်၏။ ရူပ ကလာပါနံ ဝိယ၊ ရုပ်ကလာပ်တို့၏ကဲ့သို့။ သဏ္ဌာနာ ဘာ၀တော စ၊ သဏ္ဌာန်၏မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပစ္ဆယပစ္ဆယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္ဆည်းစိတ်နှင့် ပစ္ဆယုပ္ပန်စိတ်တို့၏။ သဟာ၀ဌာနာ ဘာ၀တော စ၊ တပြိုင်နက်တည်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ "ဣဒံ၊ ဤစိတ်သည်။ ဣတော၊ ဤစိတ်မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ တိရိယံ၊ ဖီလာပတ်ဝန်းကျင်၌။ (ဟောတိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂါဘာ၀ါ၊ ဝေဘန်ခြင်း ကွဲပြားခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အတ္ထနာ၊ ပစ္ဆည်းစိတ်ဟူသော မိမိနှင့်။ ဧကတ္ထမိ၀၊ တရုတည်းအဖြစ်ကဲ့သို့။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ အနန္တရဘာ၀ေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာ၊ အဖြစ်သည်။ သမနန္တရပစ္ဆယတာ၊ အဖြစ်မည်၏၊ စ၊ ဆက်။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာတိ၊ တာဟူသောပါ၌ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဗျာပါရတ္တာ၊ ဗျာပါရ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယဒါကာရေ၊ အကြင်အခြင်းအရာရှိသော။ ယသ္မိံ၊ အကြင်စိတ်စေတသိက် ပစ္ဆည်းတရား သည်။ နိရုဒ္ဓေ၀ါ၊ ချုပ်သည်သော်ရင်း။ ဝတ္တမာနေ၀ါ၊ ဖြစ်သည်သော်ရင်း။ သတိ၊ ရှိသော်။ တံ တံ ဝိသေသ၀န္တော၊ ထိုထို အထူးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ စိတ်စေတသိက်ပစ္ဆယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ၊ ထိုပစ္ဆည်းတရား၏ သော၀ အာကာရော၊ ထိုအခြင်းအရာကိုသာလျှင်၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့ ၏။ ပ၀တ္တိမတ္တမေ၀၊ ဖြစ်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကာလ၀ေါဟာရော၊ ကာလဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရောဓာ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တသ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နေ၀သညာနာသညာယတနဖလသမာ ပတ္တိနံ စ၊ ယတနစိတ်နှင့် ဖလသမာပတ်တို့၏ ၎င်း။ အသညဘ၀ါ၊ အသညသတ်ဘ၀မှ။ စ၀ဋ္ဋသ၊ စုတေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုရိမစုတိပစ္ဆိမ၀ဋ္ဋိ သန္ဓိနဋ္ဌ၊ ရှေးစုတိ စိတ်နှင့် နောက်ပဋိသန္ဓေ စိတ်တို့၏ ၎င်း။ နိရောဓုပ္ပါဒနိရန္တရတာယ၊ ချုပ်ခြင်းနှင့် ဖြစ်ခြင်းတို့၏ အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာလန္တရတာ၊ ကာလဖြင့် အခြားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုနေ၀သညာ နာသညာယတနစိတ်နှင့် ဖလသမာပတ်, အသညသတ်ဘ၀မှ ရှေးစုတိစိတ်နှင့် နောက်ပဋိသန္ဓေ စိတ်တို့၏။ အန္တရာ၊ ၌။ အရူပဓမ္မပ္ပ၀တ္တိ၊ နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ယံ၊ ယင်းနာမ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကာလန္တရတာ၊ ကာလအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝုစ္စေယျ၊ ဆိုအပ်ဆိုနိုင်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ရူပဓမ္မပ္ပ ဝတ္တိ၊ ရုပ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အရူပဓမ္မပ္ပ၀တ္တိယာ၊ နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏။ အန္တရံ၊ အခြားကို။ နကရောတိ၊ မပြုတတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အညသန္တာနတ္တာ၊ တပါးသောအစဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပ သန္တတိယော၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်တို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ ဝိသဒိသသဘာ၀တ္တာ၊ မတူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညမညုပကာရဘာ၀ေန၊ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပ၀တ္တမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဝိသုံယေ၀၊ အသီးအခြားသာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧကသန္တတိယံ၊ တရုသော အစဉ်၌။ ပုရိမပစ္ဆိမာနံ၊ ရှေးနောက်ဖြစ်ကုန် သော စိတ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ပ၀တ္တမာနံ၊ ဖြစ်သောစိတ်သည်။ တံသန္တတိပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုအစဉ်၌ အကျုံ၀င်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အန္တရကာရကံ၊ ခြားသည်ကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၇၄] နေ၀သညာနာသညာယတန ဖလသမာ ပတ္တိနံ၊ တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဘာ၀ေါ

စ၊ မရှိခြင်းသည်လည်း။ အနန္တရကာ ရကော၊ ခြားသည်ကိုပြုတတ်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဘာဝတ္တာ ဧဝ၊ အဘာဝ၏အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝနာနန္တရသ၊ ဧကနေ့ရသ၊ ဧကနေ့သ ဝိယ စ၊ ဧကနေ့၏ကဲ့သို့ရင်း။ ဘဝဂ်ါနန္တရသ၊ ဘဝင်၏အခြားမဲ့ခ္ခ်ဖြစ်သော။ ဘဝဂ်ံသ ဝိယ စ၊ ဘဝင်၏ကဲ့သို့ရင်း။ နိရန္တရတာ၊ အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သုဒ္ဓ၊ စွာ။ အနန္တရတာ၊ အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနစုတိနမ္မိ၊ ယတနစိတ်နှင့် (အသညာသတ်မှ ရှေး) စုတိစိတ်တို့၏ လည်း။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာ၊ ဖြစ်စေခြင်းငါ့စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ အပိုအလွန်အထူးကို ဆိုဦးအုံ့။ ဘဏ္ဍ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤ ၂၄–ပါးသော ပစ္စည်းတို့တွင်။ အနန္တရပစ္စယာဒီနံ၊ ပစ္စည်းစသည်တို့၏ (ဘာဝသမ္ဘန်) ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း အား၊ ဝါ၊ ၏ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ပါကဋော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒန သမတ္ထတာဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝါ၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗဏ္ဏာ ပရဏ္ဏပရိစ္ဆေဒေန၊ ရှေးအဖို့နောက်အဖို့ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဥပ္ပဒ္ဒတိတိဝစနံ၊ ဖြစ်ဆဲဟူသော စကားကို။ အလဘန္တာနံ၊ မရကုန်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပွန်ဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ "အတီတော ဓမ္မော ပစ္စုပ္ပန္နသဓမ္မသ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော" တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အနန္တရာဒိပစ္စယဘာဝေါ၊ အနန္တရစသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အနန္တရစသည်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တောဝ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအနန္တရ စသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်း၏သာလျှင်။ နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်။ ပစ္စုပ္ပန္နဂ္ဂဟဏံ၊ နေ–သဒ္ဒါသည်။ ကုသလာဒိဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊ ကုသလစသော သဒ္ဒါကဲ့သို့။ အပရိစ္ဆေဒံ၊ ကာလအားဖြင့် အပိုင်း အခြား မရှိသည်။ နေ၊ မဟုတ်။ (ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြင့် အပိုင်းအခြားရှိ၏။ အတိတ် အနာဂတ်တရားတို့ကို မဟောဟု ဆိုလို၏) ယတော၊ ယင်းသို့ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့အားဖြင့် အပိုင်းအခြား မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိမတ္တသမဓိနော ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝါ၊ မုန်။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ အတီတတ္တိ ကေ၊ ၌။ ပဋိစ္စဝါရာဒယော၊ ဝါရစသည်တို့သည်။ နသန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ တသ၊ ထိုအနန္တရ သမနန္တရပစ္စည်း၏။ ကုသလောဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလသ၊ အား။ပ။ အကုသလသ၊ အား။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသော။ ဘေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉၉။ ဥပ္ပဒ္ဒမာနောဝ သဟ ဥပ္ပါဒနဘာဝေနာတိ ဘဏ္ဍာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ပါကဋေန၊ သော။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒ္ဒိတိယာပိ၊ တည်ခြင်း၏လည်း။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကို။ နိဒဿေတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ပဒီပနိဒဿနံ၊ ဆီမီးဥပမာသည်။ နယုဇ္ဇေယ္ယ၊ မသင့်ရာ။ ဟိ၊ မုန်။ ပဒီပေါ၊ သည်။ ပဘာသသ၊ အရောင်လင်း၏။ ဒ္ဒိတိယာပိ၊ တည်ခြင်း၏လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပ္ပတ္တိယာ ဧဝ၊ ၏ သာလျှင်။ နေ၊ အကြောင်းဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ တို့အား။ သဟဇာတဘာဝေန၊ အတူတကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သဟဇာတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ သြက္ကန္တိကွဏော တိ ကား။ ပဋိသန္ဓိကွ ဏော၊ ၌။ ဟိ၊ မုန်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုပဋိသန္ဓေခဏာ၌။ နာမရူပံ၊ သည်။ သြက္ကန္တံ ဝိယ၊ သက်ဝင်ဘိသကဲ့သို့။ ပရလောကတော ၊ တပါးသော လောကမှ။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ မာတုကုစ္ဆိအာဒီ၊ အမိဝမ်းအစရှိသော အရပ်သို့။ ပဝိသန္တံ ဝိယ၊ ဝင်ဘိသကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ခဏော၊ ကို။ သြက္ကန္တိကွဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဘဏ္ဍ၊ (သြက္ကန္တိကွဏော နာမရူပံဟူသော) ဤပါဠိ၌။ ဟဒယဝတ္ထုယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်။ တံ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထု သည်။ နာမသ၊ ၏။ နာမဋ္ဌ၊ သည်လည်း။ တသ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထု၏။ သဟဇာတပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တ စေတသိကာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ (ကသ္မာ၊ အဘာယ်ကြောင့် ပဝတ္တိယံဟု ဝိသေသန မ၍ ဖွင့်ရသနည်းဟူမူ။) ပဋိသန္ဓိကွဏော၊ ၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ ရူပိနော ဓမ္မာတိ၊ ဓမ္မာ–ဟူသောစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဟဇာတပစ္စယ နိဒ္ဒေသပါဠိ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ သြက္ကန္တိကွဏော နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ ယဒိပိ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်ခဲ့ပြီ။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တေန၊ ထိုသြက္ကန္တိကွဏော နာမရူပံ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ခဏန္တရေ၊ တပါးသောပဝတ္တိခဏာ၌။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ဟဒယဝတ္ထု ရုပ်တရားတို့၏။ သဟဇာတပစ္စယ ဘာဝေါ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်ကို။ နေ နိဝါရိတော၊ မတားမြစ်အပ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိဝါရ ဏတ္ထံ၊ ထိုသဟဇာတပစ္စည်းအဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငါ။ ဣဒံ၊ (ရူပိနော ဓမ္မာ–အစရှိသော) ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟော အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ကိဉ္စိကာလေတိ၊ ကား။ ကေစိ၊ အချို့သော ရုပ်တရားတို့သည်။ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ၊ အချို့သော ကာလ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ (နိဝါရေတိ၌စပ်) ရူပိနော ကုန်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဘူတာ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကိသ္မိဉ္စိ၊ အချို့သော။ ပဋိသန္ဓိကာလေ၊ ၌။ (သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ (ဒဿေဿန္တေန၊ ပြသည်ဖြစ်၍။) အညေသံ၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါးကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏ ၎င်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝတ္ထုနော စ၊ ဟဒယဝတ္ထု၏ ၎င်း။ (ဘာဝသမ္ဘန်) [၂၇၅] အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏ သဟဇာတပစ္စယဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အဖြစ်ဟူသော။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနိဝါရိတံ၊ မမြစ်အပ်သေးသည်ကို။ နိဝါရေတိ၊ မြစ်၏။ ဧဝဠုကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စိ ကာလန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍သော်၎င်း။ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေတိ ဝါ၊ ဟူ၍သော်၎င်း။ ဝတ္ဗဗ္ဗေ၊ လျက်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝတ္ဝာ၊ မဟောမူ၍။ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပယောဂေက ဝစနံ၊ ဒုတိယာဝေဝုစ်သည်။ (ဇယတိ၌စပ်၊ ဤ၌ ပုဒ်မ မရှိသင့်) ရူပိနော ဓမ္မာတိ ဘေတေန၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ဗန္ဓေ၊ စပ်

လတ်သော်။ ပစ္စတ္တဗဟုဝစနံ၊ ပဌမဗဟုဝုစ်သည်၊ ဝါ၊ ဗဟုဝုစ်အနက်ရှိသည်။ ဧယတိ၊ ၏။ ကာလေတိ ဧတေန၊ ဤပုဒ်နှင့်။ သမ္မန္နေ၊ သော်။ ဘုမ္မေကဝစနံ၊ သတ္တမီ ဧကဝုစ်သည်၊ ဝါ၊ ဧကဝုစ် အနက်ရှိသည်။ (ဧယတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒီပိတန္တိ၊ ပြအပ်သည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော "သြက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ" ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ "ကော၊ သော။ ဧန္ဒော စ၊သည်ရင်း။ ဝတ္ထု၊ စ၊ သည်ရင်း။ တိဏ္ဏန္နံ၊ ကုန်သော၊ ဧန္ဒာနံ၊ တို့အား။" ဣတိအာဒိဝစနေန၊ ဖြင့်။ နာမသဟိတံ ဧဝ၊ နာမ်နှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝတ္ထု၊ သည်။ နာမသ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုဗဟုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည် ၏အဖြစ်သည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) အာပန္နေ၊ သော်။ ဣတရေန၊ ဤမှတပါးသော "ရူပိနော ဓမ္မာ" အစရှိသော နောက်စကား ဖြင့်။ ကေဝလသ စ၊ နာမ်နှင့် မရောမယှက် သက်သက်သော ဝတ္ထုရုပ်၏လည်း။ တထာဝတ္ထုဗဟုတံ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သွာယံ သဟဇာတပစ္စယော၊ ကို။ "ကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလသ၊ အား။ပ။အကုသလဗျာကတော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အဗျာကတသ၊ အား" ဣတိ၊ သို့။ နဝိဝိဓော၊ ၉–ပါးအပြားရှိသည်ဟု။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၀၀။ အတ္ထနော၊ မိမိအား။ ဥပကာရကသ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားအား။ ဥပကာရ ကတာ၊ ပြန်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အညမညပစ္စယတာ၊ အဖြစ်မည်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုအညမည ပစ္စည်း၏။ တိဒဏ္ဍံ၊ သုံးချောင်းထောက်ကို။ နိဒဿိတံ၊ ဥပမာပြအပ်၏။ ဥပကာရကတာ စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို လည်း။ အညမညတာဝသေနေဝ၊ အချင်းချင်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿဗ္ဗာ၊ ၏။ သဟဇာတတာဒိဝသေန၊ သဟ ဇာတအဖြစ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝ၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယော၊ အစရှိသော ပစ္စည်းသည်။ ဟောန္တောယေဝ၊ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ ကောစိ၊ အချို့သော တရားသည်။ အညမညပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သဟ ဇာတာဒိပစ္စယဓမ္မေဟိ၊ အစရှိသော ပစ္စည်းတရားတို့နှင့်။ ဝိနာ စ၊ ကင်း၍လည်း။ ဣမသ၊ ဤအညမညပစ္စည်း၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယော စ၊ အစရှိသော ပစ္စည်းသည်လည်း။ (သီမူ၌ စသဒ္ဒါမရှိ) ဟေဋ္ဌောယေဝ၊ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ (ဟိ–ကား အပိုပင်၊ သီမူ၌ကား မရှိ) ကောစိ၊ အချို့သော တရားသည်။ အညမညပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အပြစ်ကား။ အတ္ထနော၊ အား။ ဥပကာရကသ၊ အား။ ဥပကာရကတာ မတ္တံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်မျှသည်။ အညမညပစ္စယော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအုံ့။ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာ ဇာတဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကသ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရာအား။ (သီမူနှင့် အညီပင်) ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်ကုန်သော။ ဝတ္ထုခန္ဓာ၊ ဝတ္ထုနှင့် နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ (ပုရေဇာတဖြစ်သော ဝတ္ထုနှင့်ပစ္ဆာဇာတဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာတို့ သည်ဟု ဆိုလို၏။) အညမညပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တံ စ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ နဣ္ဓစ္ဆိတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပကာရကတာ စ အညမညဝသေနေဝ ဒဿဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အယဉ္စ၊ ဤအညမညပစ္စည်းသည်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းဌာနင်း။ ဌိတိယာ စ၊ တည်ခြင်းဌာနင်း။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်၏ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယံပန၊ ဤအညမညပစ္စည်းကိုကား။ ကုသလော ဓမ္မော။ပ။အဗျာကတသာတိ၊ ဟူ၍။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၀၁။ ပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ တရုအာဒီနံ၊ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့အား။ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန၊ တည်ရာ (အဖြစ် ဟူသော) အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဥပကာရိကာ) ဝိယ၊ ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်။သေသဓာတုနံ၊ ကြွင်းသော ဓာတ်သုံးပါးတို့အားဌင်း။ စက္ခာဒယော၊ တို့သည်။ (မူလဋီကာ၌ စက္ခာဒယော စ–ဟုရှိ၏၊ သာ၍ကောင်းသည်) စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့အားဌင်း။ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ ပဋ္ဌာဒယော၊ ပုဆိုးစသည်တို့သည်။ စိတ္တကမ္မသ၊ ပန်းချီဆေးရေးအမှုအား။ နိဿယာကာရေန၊ မှီရာအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဥပကာရကာ) ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဓန္ဓာဒယော၊ ဓန္ဓာစသည်တို့သည်။ (အာဒိဖြင့် စတ္တာရော မဟာဘူတာစသည်ဖြင့် ဟောထားသော မဟာ ဘုတ်စသည်တို့ကို ယူအပ်၏) တဲတဲနိဿယာနံ၊ ထိုထိုခန္ဓာစသည်လျှင် မှီရာရှိကုန်သော။ ခန္ဓာဒီနံ၊ တို့အား။ (နိဿယာ ကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကုန်၏) ဟိ၊ ပထဝီဓာတု သေသဓာတုနံဟုဆိုသော ရှေ့စကားမှန်၏။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့သည်။ (ပထဝီဓာတုယံ၊ ၌။ တနည်း။ ဘူတေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ ဧဝ၊ တည်ကုန်၍သာလျှင်။ ယထာသကံ၊ သော။ ကိစ္စံ၊ အာဝဇ္ဇန ဝိသယ ဘာဝအစရှိသော ကိစ္စကို။ ကရောန္တိ) ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ပထဝီဓာတုယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယဧဝ၊ တည်ကုန်၍သာလျှင်။ သေသဓာတုယော၊ ကြွင်းသော သုံးပါးသော ဓာတ်တို့သည်။ ယထာသကံ၊ သော။ ကိစ္စံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။

[၂၇၆] အဓိဋ္ဌာနာကာရေနာတိ၊ ကား။ အာဓာရာကာရေန၊ တည်ရာအခြင်းအရာအားဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဿယ ပစ္စည်းအရာ၌။ အာဓာရာကာရော၊ ကို။ တေသံ၊ ထိုနိဿယပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ တဒဓိ နဝုတ္တိတာယ၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ တဒဓိနဝုတ္တိ တာသည်ပင် အဓိဋ္ဌာနာကာရဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဘူတာနိ၊ တို့ကို။ အနိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဌာနာနိ၊ မည္သည်ပြနိုင်ကောင်းသော တည်ရာရှိ ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝဉ္စကတွာ၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သဒ္ဒ၊ စွာ။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ တဒဓိနဝုတ္တိတာဝိသေသံ၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အထူးကို။ မုဉ္စိတွာ၊ လွှတ်၍။ အညော၊ သော။ စက္ခာဒီသု၊ တို့၌။ အဒေသကာနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်မရှိကုန်သော။ အရူပဓမ္မောနံ၊ တို့၏။ အဓိဋ္ဌာနာကာရော၊ သည်။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။

ယဲ့ယဲ့ဓမ္မ၊ အကြင် အကြင် အကြောင်းတရားကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် အကြင် အကျိုးတရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုအကျိုးတရားတို့၏။ တဒဓီနဝုတ္တိဘာဝေါ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့နှင့် စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေန ပစ္စယဘာဝဝိသေသေန၊ အကြင်ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အထူးကြောင့်။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဋ္ဌမန္ဒဘာဝေသု၊ ထက်သည်၏အဖြစ်နှံ့သည်၏အဖြစ်တို့သည်။ (သန္တေသု၊ ကုန်လတ်သော်။) စက္ခုဝိညာဏာဒယော၊ တို့သည်။ တဒနုဝိဓာနာကာရေနေဝ၊ ထိုထက်သည်၏အဖြစ်နှံ့သည်၏အဖြစ်ကို ပြုစီရင်သော အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သွာယံ (ပစ္စယဘာဝဝိသေသော)၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ တေသံ၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းတရားတို့၏။ တဒဓီနဝုတ္တိတာသိဒ္ဓေါ၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည် အဖြစ်ဖြင့်ပြီးသော။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုး။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်။ ပစ္စယဘာဝ သာမညေ၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အာရမ္မဏပစ္စတော၊ မှ။ နိဿယပစ္စယ သ၊ ၏။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သွာယံနယော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော စာမျက်နှာ ၁၇၂–၌။ ပကာသိတောဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဆဋ္ဌော ပနာတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ရူပနိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပန၊ ရအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤနိဿယပစ္စည်း၌။ ရူပိနော ဓမ္မာ ကေစိတိ၊ ဟူသော၊ ယဲ့၊ အကြင်စကားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ တေ ဧဝ ဓမ္မေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ စက္ခာယတနန္တိအာဒိ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ယဲ့ရူပန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ပန နိဿယပစ္စယော၊ သည်ကား။ တေရသဝိဓေ၊ ၁၃–ပါးအပြားရှိ၏။ ကထံ၊ နည်းဟူမူ။ သဟဇာတတော၊ ၉–ပါးသော သဟဇာတပစ္စည်းမှ။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်လျှင်မူလရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးသောဝါရတို့ဌင်း။ အကုသလမူလာ၊ အကုသိုလ်လျှင် မူလရှိကုန်သော။ တထာ၊ ထိုအတူသုံးပါးသော ဝါရတို့ဌင်း။ အဗျာကတမူလေသု ပန၊ တို့၌ကား။ ပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတပစ္စည်းကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဗျာကတံ၊ သည်။ အဗျာကတသ၊ အား။ သဟဇာတမ္မိ (ဟုတ္တာ)၊ သဟဇာတလည်းဖြစ်၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူး ပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရေဇာတမ္မိ (ဟုတ္တာ)၊ ၍။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ကုသလသ၊ အား။ ပုရေဇာတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ ပစ္စယောဟောတိ။) အကုသလသ၊ အား။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ကုသလာဗျာကတံ၊ ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတသည်။ သဟဇာတပုရေဇာတတော၊ အားဖြင့်။ ကုသလသ၊ အား။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) အဗျာကတသ၊ အား။ သဟဇာတတော ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ ပစ္စယော ဟောတိ။) အကုသလာ ဗျာကတံ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုကုသိုလ်အဗျာကတမူလနှင့်တူ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တေရသ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

၆၀၂။ တဒဓီန။ပ။ နိဿိတောတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကာရဏံ၊ ကို။ နိဿယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုအကြောင်းတို့တွင်။ ယော၊ အကြင်အကြောင်းတရားသည်။ ဘူသော၊ လွန်ကဲသော၊ နိဿယော၊ မှီရာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုမှီရာကို။ ဥပနိဿယောတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒါရေတိ၊ ထုတ်ပြ၏။ ဗလဝကာရဏဘာဝေန၊ ဥပကာရကောတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘာဝဝဝသေန စ၊ အာရုံအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ အနန္တရံ၊ ၌။ အနရူပစိတ္တုပ္ပါဒနသမတ္ထတာ ဝသေန စ၊ လျော်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်ဌင်း။ ဗလဝန္တံ၊ အားကြီးသော။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပကာရကော။ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ (ဓမ္မော၊ သည်။) တေန၊ ကြောင့်။ သောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဒါနံ ဒတ္တာတိ၊ ကား။ ဒေယျဓမ္မံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ စဇိတ္တာ၊ စွန့်လှူပြီး၍။ ဝါ၊ ကား။ ယာယ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ သော။ ထိုလှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒိယျတိ၊ ပေးလှူအပ်၏။ သာ စေတနာ၊ ထိုပေးလှူ ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာ သည်။ ဒါနံ၊ မည်၏။ ဒတ္တာတိ၊ ကား။ တံစေတနံ၊ ကို။ ပရိယောဒပေတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်စေ၍။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ် သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သီလံ သမာဒိယိတ္တာတိ၊ ကား။ ပဉ္စဂ်ံဒသဂ်ိ ဒိဝသေန၊ ဒသဂ်ံသီလစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိစ္စ သီလံ၊ ကို။ ဂဏှိတ္တာ၊ ဆောက်တည်၍။ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သမာဒါနဝိရတိယေဝ၊ ဝိရတိကိုသာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သမ္ပတ္တဝိရတိသမုစ္ဆေဒဝိရတိယော၊ တို့ကို။ လောကေ၊ ၌။ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ အပါကဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ နဝုတ္တာ၊ မဟော အပ်ကုန်။ ကိဉ္စာပိ နဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ကား မဟောအပ်ကုန်။ [၂၇၇] ပန၊ သော်လည်း။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိ ယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိရတိတို့တွင်။ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ၊ သည်။ သေက္ခာနံယေဝ၊ တို့၏ သာလျှင်။ ကုသလသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော ပုထုဇဉ်တို့၏။ (ကုသလသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။) နှ၊ မဖြစ်။ ဥပေါသထကမ္မန္တိ၊ ကား။ "ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ နဟနေ၊ မသတ်ရာ။ အဒိန္နံ စ၊ မပေးအပ်သော သူတပါး၏ ဥစ္စာကိုလည်း။ နအာဒိယေ၊ မယူရာ" ဣတိ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဥပေါသထ သီလံ၊ ကို။ တံ ဂရုကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ တံ ကုသလံ၊ ထိုဒါနသီလ ဥပုသ်သီလ ကုသိုလ်ကို။ သေက္ခောပိ၊ သည်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနောပိ၊ သည်လည်း။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ အရဟာပိ၊ သည်လည်း။ တံ၊ ထိုကုသိုလ်ကို။ ပစ္စ ဝေက္ခတေဝ၊ ဆင်ခြင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အရဟာတောပိ၊ ၏လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကတံ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ ကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ကိရိယ စိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလော ကုသလသတိ၊ ဟူသော။ ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ဤအရာ ၌။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနီတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ဟိ၊ ထိုသို့ ဟောသင့်ကြောင်းကား။ ဒတ္တာ သမာဒိယိတ္တာ ကတ္တာ

တိ၊ ဟူသောပါဠိတို့ဖြင့်။ (ပဌာန်း ၆-နှင့်အညီပင်) အာသန္နေ ကတာနိ၊ အနီးဌာပြုအပ်သော ကုသိုလ်တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ–ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အာသန္နကတာနိ၊ တို့ကို။ နေ ဟောအပ်သည် မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒါနာဒီဟိ၊ စသည်တို့မှ။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလာနိ၊ တို့ကို။ ဒသေတုံ၊ ဌာ။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗျာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ၊ ကား။ ဗျာနံ၊ ကို။ သမာပန္နော၊ ဝင်စားပြီးသောသူသည်။ ဗျာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ဗျာနံ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဋိ၊ ပင်တည်း။ သေက္ခာ ဂေါတြဘုန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ သောတာ ပန္နံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော ထိုသောတာပန်သည်။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ ဝေါဒါနန္တိ ဣဒံ ပန၊ ဤစကားကိုမူကား။ သကဒါဂါမ်အနာ ဂါမ်တို့၏။ တံ စိတ္တံ၊ မဂ်၏ရှေးအခြားမဲ့၌ ဖြစ်သောထိုစိတ်သည်။ ဝေါဒါနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေက္ခာတိ၊ ကား။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနော၊ တို့သည်။ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဖလဘဝဂ်ါတိဣမဝသေန၊ မဂ်ဖိုလ်ဘဝင်တို့ကို ကျော်လွန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂါ၊ ရအပ်ပြီးသော မဂ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ပန၊ ဆက်။ သုဒ္ဓမဂ္ဂတောယေဝ၊ မဂ်သက်သက်မှ သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခဏံ နာမ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာဒီသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကုသလံ။ပ။ ဝိပဿနန္တိတိ ဇဝမာဒီ၊ ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ နာနတ္တံ၊ ကို။ အကတွာဝ၊ မပြုမူ၍သာလျှင်။ ယဒိပိ ဝိဘတ္တော၊ ဝေဘန်အပ်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသည်လည်း။ အာရမ္မဏာ ဓိပတိအာရမ္မဏာ ပနိဿယာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ဌာ။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနန္တရပစ္စယအနန္တရူပနိဿယာနံ၊ နိဿယဖြစ်ကုန်သော။ နေသံ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ ထိုစိတ်စေတသိက်တို့ကို။ နိက္ခေပဝိသေသော၊ ချထားခြင်းအထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမော၊ ရှေးဖြစ်သော အနန္တရ ပစ္စည်းသည်။ အဗျာကတမ္မေဝသေန၊ တရားတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (အဗျာကတာ ဓမ္မာဒိဝသေန ဟုရှိသင့်၏၊ စက္ခုဝိညာဏာ ဓာတာဒိဝသေန ဟုရှိလျှင် သာ၍ရှင်လင်းရာ၏) ပဝတ္တော၊ ၏။ ဣတရော၊ အနန္တရူပနိဿယကပစ္စည်းသည်။ ကုသလာဒိ ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ (ဤ၌လည်း ကုသလာဒိဝသေနေဝဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်) ပဝတ္တော၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ (ဤ၌ ပုဒ်မ ရှိစေရမည်) သောပိ နိက္ခေပဝိသေ သော၊ သည်လည်း။ (သော၏အစွဲကို ပြသည်) အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဇကီဘာဝမေဝ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သဗ္ဗေသုပိ၊ ဣန်သော။ စိတ္တာ့ပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ တဒုဘယသ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပစ္စည်း၏။ ဣတ္ထိတ္ထဗ္ဘတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဇဝ သန္ဓေပိတိအာဒိ၊ စကားသည်။ အနန္တရ အနန္တရူပ နိဿယာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသဒဿနံ၊ အထူးကိုပြသောစကားတည်း။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ သည်။ အနန္တရူပ နိဿယသ၊ ၏။ သမ္ဘဝဒဿနံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြသော စကားတည်း။

ပကတောတိ ဇတ္ထ၊ ပါဋ္ဌ၌။ ပ–ကာရော၊ ပ–အက္ခရာသည်။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ တည်း။ သော၊ ထို ပ–ဥပသာရသည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထဘာဝေန၊ ဖြစ်စေခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုဋ္ဌုကတတံ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္ထနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနော သန္တာနေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကရဏဿ ပြုခြင်းသည်လည်း။ နိပ္ပါဒနံ စ၊ ပြီးစေခြင်းငင်း။ ဥပသေဝနဿ ကပ်၍ မှီဝဲခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါး အပြားရှိသော ပြုခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ နိပ္ပါဒိတော ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ [၂၇၈] ဟေတု ပစ္စယသမောဓာနေန၊ အကြောင်းရင်းနှင့် အထောက်အပံ့ အကြောင်းတို့ကို ပေါင်းစုခြင်းဖြင့်။ ဖလဿ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ နိပ္ပါဒနံ၊ မည်၏။ ပန၊ တပါး။ ကာယေ၊ ၌။ အလ္လီယာပနဝသေန၊ ငြိကပ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပယောဂဝသေဝစနံ စ၊ ယှဉ်ကပ်ပေးခြင်းဟူသော မှီဝဲခြင်းသည်ငင်း။ (မူလဋီ အနုဋီတို့၌ ဥပဘောဂူပသေဝနံ ဟုရှိ၏၊ ယုတ္တတရဖြစ်သကဲ့သို့ ထင်၏။) ဝိဇာနနသဒ္ဓါနနာဒီနံ ဝသေန၊ အထူးသိခြင်း မှတ်သိခြင်း စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီမှု၌လည်း အောက်ခြေ၌ ပြထားသော သျာမှနှင့်အညီပင် ရှိ၏၊ ယုတ္တတရပေတည်း) အာရမ္မဏူပသေဝနဿ၊ အာရုံကိုမှီဝဲခြင်းသည်ငင်း။ ဥပသေဝနံ၊ မည်၏။ ဇတေန၊ ဤဥပသေဝနဖြင့်၊ ဝါ၊ ဥပသေဝိတော ဟူသော ဤပါဋ္ဌဖြင့်။ (သီမှုနှင့်အညီပင်၊ ဆိုလတ္တံ့သော စကားရပ်သည် ပါဋိအဋ္ဌကထာတို့၌ ရှိပြီးမဟုတ်သောကြောင့် တေနေဝဟူသောပါဋ္ဌကား မကောင်း) အာရမ္မဏူပသေဝနေန၊ ဖြင့်။ ဥပသေဝိတာနံ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်သော။ အနာဂတာနမ္ပိ၊ အနာဂတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥတုသမ္ဘဒါဒီနံ၊ ဥတု၏ပြည့်စုံခြင်း ဥတုကောင်းခြင်းစသည်တို့၏။ ပကတူပနိဿယတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတီတ်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော ဥတုကောင်းခြင်းစသည်တို့၏။ (ပကတူပနိဿယတာ၊သည်။) ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စုပ္ပန္နသာပိ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ပ။ ဥပ္ပါဒေတိတိအာဒိဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပကတူပနိဿယဘာဝေါ၊ ၏အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပကတိယာ ဇေါတိ၊ ကား။ ပစ္စယန္တရသင်္ခရရဟိတေန၊ ပစ္စည်းတပါးနှင့် ရောယှက်ခြင်းမှကင်းသော အတ္ထနော၊ ၏။ သဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပနိဿယောတိ၊ ကား။ ဗလဝကာရဏံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အနေကပ္ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ ပဘေဒေါ၊ ကို။ ပဉ္စဝါရေ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပစ္စယဝါရေ ပန၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝါရ၌ ကား။ ပုရိမာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ (အာဂတော၊ လာ၏။)

[ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဥပနိဿာယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ (တဝါရ) ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ကေသဠိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ (ဤလည်းတဝါရ) ကုသလာ၊ တို့သည်။ အဗ္ယာကတာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) အကုသလာ၊ တို့သည်။ အကုသလာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) ကေသဠိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) အကုသလာ၊ တို့သည်။ အဗ္ယာကတာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) အဗ္ယာကတာ၊ တို့သည်။ အဗ္ယာကတာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) အဗ္ယာကတာ ကုသလာနံ၊ (တဝါရ) အဗ္ယာကတာ အကုသလာနံ၊ (တဝါရ) ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ သေနာသနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဥပနိဿယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။]

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်စိတ်စေတသိက် ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ယေသံ၊ အကြင်စိတ်စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ အနန္တရူပနိဿယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုစိတ်စေတသိက် ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုစိတ်စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ ဧကန္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဥပနိဿယော၊ သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေသဠိ၊ အချို့သော စိတ်စေတသိက်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ နု၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသု ပဒေသု၊ အကြင် ကုသလနှင့် ကုသလပဒ, အကုသလနှင့် အကုသလပဒ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ အနန္တရူပနိဿယော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုပုဒ်တို့၌။ ကေသဠိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုခြင်းငါ။ နု သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နု ဝုတ္တံ၊ ကေသဠိဟု မဟောအပ်။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ယေ ပန၊ အကြင်ကုသိုလ် အကုသိုလ် ပစ္စည်း တရားတို့သည်ကား။ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ယေသံ၊ အကြင်အကုသိုလ် ကုသိုလ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ အာရမ္မဏူပ နိဿယောဝါ၊ သည်သော်ငင်း။ ပကတူပနိဿယော ဝါ၊ သည်သော်ငင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်သည် ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုအကုသိုလ်ကုသိုလ် ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ (သီမူ၌ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဧကန္တေနေဝ–ဟု ရှိ၏) (ဥပနိဿယော၊ သည်။) နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (အနေကဖြစ်ပုံကို ယေသံ စသည်ဖြင့် ချဲ့ပြ၏) ယေသံ၊ အကြင်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိဝိဇ္ဇနကာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို နှောက်ယှက်တားမြစ်တတ်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဗဟဝေန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ (ဥပနိဿယော၊ သည်။) နု ဘဝန္တိ၊ ကုန်။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ (ဥပနိဿယော၊ သည်။) ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသု ပဒေသု၊ အကြင်ကုသလ နှင့် အကုသလပဒ, အကုသလနှင့် ကုသလပဒတို့၌။ အနန္တရပစ္စယော၊ ကို။ နု လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ တေသု၊ ထိုပုဒ်တို့နှင့်။ ကေသဠိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သိဒ္ဓါနံ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ရှေးဦးစွာ ပြီးစီးကုန်သော။ ပစ္စယဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ဟူသော ပစ္စည်းတရားတို့၏။ ယေဟိ၊ အကြင်အကုသိုလ်ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏။ တေသံ၊ ထိုအကုသိုလ် ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ကေသဠိ၊ အချို့သောတရားတို့အား။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဇော္ထ၊ ဤကေသဠိပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကသိဏပညတ္တိယာ၊ ကသိဏ်းပညတ်၏။ အာရမ္မဏူပနိဿယတာဘာဝတော၊ အာရမ္မဏူပ နိဿယပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧကစ္စာယ၊ အချို့သော။ ပညတ္တိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ သဗ္ဗော၊ သော။ ဓမ္မော၊ (ကျွန်ုပ်ဖြစ်သော နိပ္ပန္နရုပ်အဋ္ဌရသ, ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယ ဝိညာဏ် ကြဉ်သော စိတ် ၈၄–ခု, ဒေါသ ကျွန်ုပ်သာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ၄၇–ခု နိဗ္ဗာန်ဟူသော) တရားသည်။ အာရမ္မဏူပနိဿယော၊ မည်၏။ အနန္တရာတီတော၊ အခြားမဲ့၌ လွန်လေပြီးသော။ စိတ္တစေတသိကရာသိ၊ စိတ်စေ တသိက်အစုသည်။ အနန္တရူပနိဿယော၊ မည်၏။ ကုသလာ ကုသလဝိပါကကိရိယာ ရူပဝေသန၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် တြိယာရုပ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ [၂၇၉] ပဋ္ဌဝိဓော၊ ငါးပါး အပြားရှိသော တရားသည်။ ပကတူပနိဿယော၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဇော္ထ၊ ဤဋီကာ၌။ သဓေ်ပေါ၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ ကိုကား။ ပဋ္ဌာနဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဒေ၀ဥ။ ပဋ္ဌမတရန္တိ၊ ကား။ ပစ္စယုပ္ပန္နတော၊ မှ။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ကို။ ရူပမ္မ ဝသေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နေ စ၊ သည်လည်း။ အရူပ ဓမ္မာယေ၀၊ နာမ်တရားတို့သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝတ္တမာနဘာဝေန ဥပကာရကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဿယာရမ္မဏာကာရာဒီဟိ၊ နိဿယအခြင်းအရာ အာရမ္မဏ အခြင်းအရာစသည်တို့ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌာ၊ ထူးခြားသော။ (ဥပကာရကတာ၌ စပ်) ပုရေဇာတဘာဝေန၊ အဖြစ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဥပကာရကဘာ၀ံ၊ အဖြစ်သို့။ အဂစ္ဆန္တာနံ၊ မရောက်ကုန်သော။ ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ပုရေဇာတာကာရေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပကာရ ကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပုရေဇာတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝတ္ထာရမ္မဏာ၀သေန၊ ဝတ္ထုနှင့် အာရုံတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓေ၊ သော။ ပုရေဇာတပစ္စယေ၊ ပစ္စည်း၌၊ ဝါ၊ ပစ္စည်းတွင်။ (ထိုပစ္စည်းကို ဟောသော ဒေသနာပါဠိကို ဆိုလို၏) စက္ခာယတနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရူပါရမ္မဏန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာရမ္မဏာ၀သေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။)

ယံ ရူပန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကိဉ္စိ ကာလေတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပဝတ္တိကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိဉ္စိ ကာလေန ဣတိ၊ နဟူသော စကားကို။ ပဋိသန္ဓိကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ယာနိ၊ အကြင် စက္ခုဝိညာဏ်စသည်တို့သည်။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နိ ဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေသံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဒဿနေန၊ ပုရေဇာတကို ပြခြင်းဖြင့်။ (ဒဿိတမေဝ ဟောတိ၌စပ်) "မနောဒ္ဓါရေပိ၊ ၌လည်း။ ယံ ယံ အကြင်အကြင် ဝိညာဏ်သည်။ အာရမ္မဏပုရေဇာတေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ တသ၊ ထိုထိုဝိညာဏ်၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပရူပံ၊ နိပ္ပန္နရုပ်သည်။ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတမေဝ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဥ္စဝါရေ၊ ၌။ "အာရမ္မဏပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတကား။ သေက္ခာ ဝါ၊ တိုသည်ရင်း။ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ၊ တိုသည်ရင်း။ စက္ခုံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ ဒုက္ခတော၊ ဟု။ အနတ္တတော၊ ဟု။ ဝိပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏" ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဇတ္ထ၊ ဤပုရေဇာတ ပစ္စည်း၌။) အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတသ။ပ။ အကုသလသ ဓမ္မသ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အဗျာကတမူလကာ၊ အဗျာကတလျှင် မူလရှိကုန်သော။ တယောဝ ဝါရာ၊ သုံးပါးသော ဝါရတို့သည်သာလျှင်။ (အာဂတာ၊ ကုန်၏။) တေစ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝါရတို့ကိုလည်း။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ ဝတ္ထုပုရေဇာတံ၊ ၎င်း။ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝိဓာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။

၆၀၄။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသ၊ တရားတို့၏။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သိဒ္ဓဘာဝေ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပစ္စယဓမ္မသ၊ ပစ္စည်းတရား၏။ ပစ္ဆာဇာတတာ၊ နောက်၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရေဇာတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယဉ္စ နယော၊ ကိုလည်း။ ရူပဓမ္မေသု ဇ ဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အရူပဓမ္မေသု၊ နာမ်တရားတို့၌။ နဲ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပုရေတရမေဝ၊ စွာလျှင်။ ယဒိ ဇာတာ၊ ကုန်ငြားအံ့။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ကထံ(ဟောတိ)၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဥပထမ္ဘကတ္တောနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္ဆာဇာတေန၊ ပစ္စည်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သန္တာနာဝိစ္ဆေဒ ဟေတုဘာဝံ၊ အစဉ်သန္တာန်၏ မပြတ်စဲခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ အဂစ္ဆန္တာနံ၊ မရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့အား။ ယေ၊ အကြင်စိတ်စေတသိက် နာမ်တရားတို့သည်။ ပစ္ဆာဇာတာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုစိတ်စေတသိက်နာမ်တရားတို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တာကာရာဒီ ဟိ၊ ဝိပ္ပယုတ်အခြင်းအရာစသည်တို့မှ။ ဝိသိဋ္ဌာ၊ ထူးသော။ [၂၈၀] သာ ဥပကာရကတာ၊ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗပစ္စယာနံ၊ အလုံးစုံသော ပစ္စည်းတို့၏။ ပစ္စယန္တရာ ကာရဝိသိဋ္ဌာ၊ တပါးသော ပစ္စည်းတို့၏ အခြင်းအရာတို့မှ ထူးခြားသော။ ဥပကာရကတာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဂိစ္ဆပေါတကသရီရာနံ၊ အာဟာရသာ စေတနာ ဝိယာတိ ဇေတန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ မနောသဠေ္ဓတနာ ဟာရဝသေန၊ အာဟာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနေဟိ၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မေဟိ၊ နာမ်တရားတို့သည်။ ရူပကာယသ၊ ၏။ ဥပတ္ထမ္ဘိတဘာဝံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အာဟာရာသာ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္တာ၊ ဤမျှသာ မဆိုမူ၍။ စေတနာဂ္ဂဟဏံ၊ စေတနာ–သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ၏။ ကာယသာတိ၊ ကား။ စတုသမုဋ္ဌာနိကဘူတုပါဒါယရူပသခ်ိတသ၊ လေးပါးသော သမုဋ္ဌာန်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်ဟုဆိုအပ်သော။ ရူပကာယသ၊ အား။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ ရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်တရားတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ကြဉ်ထား၍။ အဝိသိဋ္ဌော၊ အထူးမရှိသော၊ ဝါ၊ သာမညဖြစ်သော ဝါ၊ အလုံးစုံသော။ အရူပကွန္ဓော၊ (ပဋ္ဌ ဝေါ ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်နောက်၌ဖြစ်သော စိတ် ၈၅–ခု စေတသိက် ၅၂–ခုဟူသော) နာမကွန္ဓာသည်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ မည်၏။ သော၊ ထိုပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည်။ ဇာတိဝသေန၊ ဇာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကုသလော၊ ၎င်း။ အကုသလော၊ ၎င်း။ ဝိပါကော၊ ၎င်း။ ကိရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ရှိ၏၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၀၅။ ကုသလာဒိဘာဝေန၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဒိသသ၊ တူသည်ကို၊ ဝါ၊ တူသော။ ပယောဂေန၊ ကြောင့်ကြဣာပါရဖြင့်။ ကရဏီယသ၊ ပြုသင့်သော ကိစ္စကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ၊ ကရဏ၊ ပြုခြင်းသည်။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ အာသေဝနဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တသဒိသသဘာဝတာ ပါဒနံ၊ မိမိနှင့်တူသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဟူသော။ ဝါသနံ၊ ထုံစေခြင်းသည်။ (အာသေဝန ဋ္ဌော၊ မည်၏)ပုရမပုရိမာဘိယောဂေါဝိယာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟဏသဝနဓာရဏာဒိပုရိမာသေဝနာ ဝိယ၊ နှုတ်တိုက် သင်ယူခြင်း ကြားနာခြင်း ဆောင်ခြင်းအစရှိသော ရှေးရှေး၌ ဖြစ်သော မှီဝဲခြင်းကဲ့သို့။ ပန၊ ဆက်။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဇေတေသု၊ ဤဝါရတို့၌။ ပုရိမာ ပုရိမာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သမနန္တရာတီတာ၊ အခြားမဲ့၌ လွန်လေပြီးကုန်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ ဒဿဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်ဦးအံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤအာသေဝနပစ္စည်း၌။ အနန္တရပစ္စယေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဘိန္နဇာတိ ယေဟိ၊ ကွဲပြားသော ဇာတ်ရှိသော တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ တကွ။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ကတော၊ မပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂတိ ၊ အလားကို။ ဂါဟေတုံ၊ ယူစေခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဘိန္နဇာတိကာ၊ တို့သည်။ ဘိန္နဇာတိကာနံ၊ တို့အား။ အာသေဝန ဂုဏေန၊ မှီဝဲခြင်းဂုဏ်ဖြင့်။ ပဂုဏဘလဝဘာဝံ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏အဖြစ် အားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သမ္ဘာဒေန္တာ၊

ပြီးစေကုန်လျက်။ အတ္တနောဝ၊ ၏သာလျှင်။ ကုသလာဒိဘာဝသင်္ခါတ်၊ ကုသိုလ်စသည်အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဂတိ၊ အလား ကို။ ဂါဟေတုံ၊ ယူစေခြင်းငှါ။ နှ သက္ကုဏာန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုဇာတ်ကွဲသော တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ နိဒ္ဒေသ်၊ ကို။ အကတွာ၊ မူ၍။ ယေ၊ အကြင်ကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့သည်။ ယေသ်၊ အကြင် ကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့အား။ ဝါသနာသင်္ခါတေန၊ ဆိုအပ်သော အာသေဝနဂုဏေန၊ ဖြင့်။ ပဂုဏဇလဝဘာဝ ဝိသိဋ္ဌ၊ လေ့လာကျေးဖြွန်သည် ၏အဖြစ် အားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ထူးခြားသော။ အတ္တနောဝ၊ ၏။ ကုသလာဒိဘာဝ သင်္ခါတ်၊ သော။ ဂတိ၊ ကို။ ဂါဟေတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထာ၊ ကုန်၏။ တေသ်၊ ထိုကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို။ သမာန ဇာတိကေဟေဝ၊ တူသော ဇာတ်ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုကုသိုလ်စသော တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

အထ၊ ထိုသို့ ဇာတ်တူချင်းသာလျှင် နိဒ္ဒေသကိုပြုသည်ရှိသော်။ ဝိပါကာဗျာကတ်၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နှ ဂဟိတ်၊ မယူအပ်သနည်း။ (ဣတိ၊ အံ့။) အာသေဝနာဘာဝတော၊ ထုံစေခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (နှ ဂဟိတ်၊ မယူအပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကမ္မဝသေန၊ ကံ၏အစွမ်းကြောင့်။ ဝိပါကဘာဝပ္ပတ္တ၊ ဝိပါက်အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ကမ္မပရိဏာမိတ်၊ ကံကပြောင်းလဲစေအပ်သည်၊ ဝါ၊ ကံမှ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကာဗျာကတ်၊ သည်။ နိရုသာဟ်၊ အားထုတ်ခြင်း မရှိ၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရမရှိ။ ဒုဗ္ဗလ်၊ အားနည်း၏။ သန္တ်၊ ငြိမ်သက်သည်ဖြစ်၍။ အာသေဝနဂုဏေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနောဝ၊ ၏။ သဘာဝ်၊ ကို။ ဂါဟေတွာ၊ ယူစေ၍။ ပရိဘာဝေတွာ၊ ထုံစေ၍။ အည်၊ သော။ ဝိပါက်၊ ကို။ နေဝ ပဝတ္တေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ပုရိမဝိပါကာနုဘာဝ်၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိပါက်၏ အာနုဘော်ကို။ ဂဟေတွာ စ၊ ၍လည်း။ နှ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်တတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ကမ္မဝေဂကို့တ္တ၊ ကံ၏ အဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပတိတ် ဝိယ၊ ကျလာသကဲ့သို့။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိပါကေ၊ ၌။ အာသေဝနာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဂဟိတ်၊ အပ်။ ကုသလာ ကုသလကိရိယာနန္တရ၊ တြိယာဇောတို့၏ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သော ဝိပါက်စိတ်သည်လည်း။ သကမ္မ ပဋိဗဒ္ဓ ဝုတ္တိတာယ၊ မိမိကံနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသေဝနဂုဏ်၊ ကို။ နှ ဂဏှာတိ၊ မယူတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ တသ၊ ထိုဝိပါက်၏။ အာသေဝနပစ္စယော၊ သည်။ နှ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ဇတော၊ ဤကုသိုလ်စသည် တို့သည်။ နာနာဇာတိကတ္တာပိ၊ ကွဲပြားသော ဇာတ်ရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်း။ တသ၊ ထိုဝိပါက်အား။ အာသေဝနာဓာန်၊ ထုံခြင်းကို ဆောင်စေခြင်းကို။ [၂၈၁] နှ ကရောန္တေဝ၊ မပြုကုန်သည်သာ လျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဘူမိတော ဝါ၊ ဘုံအားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ နာနာဇာတိကတာ နာမ၊ ကွဲပြားသော ဇာတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တကုသလ ကိရိယာ၊ ကာမကုသိုလ်တြိယာသည်။ မဟဂ္ဂတ ကုသလကိရိယာနံစ၊ တို့၏ငှင်း။ သင်္ခါရာရမ္မဏ်၊ (အပ်)၊ သင်္ခါရအာရုံ ရှိကြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (သင်္ခါရာရမ္မဏာဠာပိဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏၊ အပိသဒ္ဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်တို့ကို ယူအပ်၏) ကုသလ်၊ သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏသ စ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် မဂ်စိတ်၏ငှင်း။ အာသေဝနပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ သွာယ်၊ ထိုအာသေဝနပစ္စည်းကို။ ကုသလော ဓမ္မော။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ တိဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အဗျာက တဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနဝဇ္ဇိတာ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ကိရိယမ္မော၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ဓ၀ဓ။ စိတ္တပ္ပယောဂေါ၊ ပယောဂဟူသည်။ စိတ္တကိရိယာ၊ စိတ်၏အမှုအရာကြီယာတည်း။ အာယူဟန်၊ အားထုတ်ခြင်း တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ ထင်။ ဝိညတ္တိ၊ သည်။ ကာယဝစီပယောဂေါ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဓ၀ံ၊ တူ။ စေတနာ။ သည်။ စိတ္တပ္ပယောဂေါ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေန၊ ထိုသို့စေတနာသည်ပင် စိတ္တပယောဂဖြစ်သောကြောင့်။ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ ဥပ္ပန္နကိရိယတာဝိသိဋ္ဌေ၊ ဖြစ်ဘူးသောစိတ်အမှုအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဖြင့်ထူးခြားသော။ သန္တနေ၊ ရုပ် နာမ် အစဉ်သန္တာန်၌။ သေသပစ္စယသမာဂမေ၊ စေတနာမှ ကြွင်းသော အကြောင်းတို့၏ ပေါင်းဆုံညီညွတ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကကဋ္ဌတ္တာရူပါနမ္ပိ၊ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်တို့အား သော်လည်း။ (ပိ–ဖြင့် သဟဇာတတရားကို ယူအပ်၏) သန္တာန ဝိသေသေန၊ အစဉ်သန္တာန်ကို အထူးပြုတတ်သော၊ ဝါ၊ အစဉ် သန္တာန်၏ဂုဏ်ထူးဖြစ်သော။ တေနေဝ ကိရိယာဘာဝေန၊ ထိုအမှုအရာကြီယာ၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ တသ ကိရိယာဘာဝသ၊ ၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ အစဉ်သန္တာန်၌ ဖြစ်ပြီးသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသ်၊ ထိုဝိပါက် ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညထာ၊ ဖြင့်။ နှ၊ မဖြစ်။ သဟဇာ တာနံပန၊ သဟဇာတ်တရား တို့အားမူကား။ အာယူဟနကိရိယာဘာဝေန၊ အားထုတ်ခြင်း ကြီယာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဥပကာ ရိကာတိ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ကိ ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ စ၊ ဆက်။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ စေတနာကမ္မမေ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တံ၊ စေတနာနှင့်ယှဉ်သော။ အဘိဇ္ဈာဒိ၊ အစရှိသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မပစ္စယော၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိပါကဓမ္မဘာဝေ၊ ဝိပါက်တရား၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ စေတနာဝဇ္ဇာန်၊ စေတနာသည် ကြဉ်အပ်သော ဝိပါက်တရားတို့၏။ အတ်သဘာဝတ္တာ၊ ထိုစေတနာသဘော မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကာပိ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကြားသော်လည်း။ စေတနာ၊ သည်။ သဟဇာတကမ္မပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စည်း

သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ သွာယံ ကမ္မပစ္စယော၊ သည်။ ဧတိဝေန၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာဧတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗိဓော၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဝတ္တွာ ဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၀၇။ နိရုဿဟသန္တာဘာဝေနာတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သဉ္ဇဿာဟေတိ၊ အားထုတ်ခြင်း–ကြောင့်ကြပြုခြင်း ရှိကုန်သော။ ဝိပါကမ္မမမ္မေဟိ။ ဝိပါကမ္မတရားဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာကုသလေဟိ၊ သိုလ်တရားတို့နှင့်။ သာရမ္ဘဏာဒိဘာဝေန၊ ဏာစသည်အဖြစ်အားဖြင့်။ သဒိသာနမ္ပိ၊ တူကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ တူသော ဝိပါက်တို့၏လည်း။ အသဒိသံ၊ မတူသော၊ ဝါ၊ ထူးခြားသော။ (ဝိပါကဘာဝံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကြောင်းဂုဏ်ကို။ (သီမူ၌ ဝိပါကသဘာဝံဟု ရှိ၏၊ ဝိပါက်၏သဘောကို ဟုပေး) ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုဝိပါက်ဖြစ်ကြောင်းဂုဏ်သည်။ ပယောဂေန၊ လုံ့လပယောဂဖြင့်။ အသာဓေတေဗ္ဗတာယ၊ မပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပယောဂေန ဝါ၊ လုံ့လပယောဂဖြင့်သော်ငင်း။ အညထာဝါ၊ ဖြင့်သော်ငင်း။ သေသပစ္စယေသု၊ ကဲမှကြွင်းသော အကြောင်းတို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်လတ်သော်။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကဋ္ဌတ္တာ ဧဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓေနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ နိရုဿဟော၊ အားထုတ်ခြင်း မရှိသော၊ ဝါ၊ ဗျာပါရကင်းသော။ သန္တာဘာဝေါ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိလေသဝူပသန္တာဘာဝေါ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်သည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တထာသန္တာဘာဝတော ဧဝ၊ ထိုသို့ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဝဂ်ါဒယော၊ ဘဝင် အစရှိသည်တို့သည်။ ဒုဝိညေယျာ။ သိနိုင်ခဲကုန်သည်၊ ဝါ၊ မသိနိုင်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌဒ္ဓါ ရေပိ၊ ၌သော်လည်း။ ဧဝနပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဧဝ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပါဒီနံ၊ ရူပါရုံစသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂဟိတတာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အဘိနပါတသမ္ပဋ္ဆိန္ဓနသန္ဓိရဏမတ္တာ၊ အာရုံသို့ ရောရှကျကာမျှ ဖြစ်သော ပဋ္ဌဝိညာဏ် သမ္ပဋ္ဆိန်း သန္ဓိရဏမျှဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပါကာ၊ တို့သည်။ ဒုဝိညေယျာ ဧဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ နိရုဿဟသန္တာဘာဝါယာတိ၊ ကား။ နိရုဿဟသန္တာဘာဝတ္တာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ တပ္ပစ္စယဝန္တာနံ၊ ထိုဝိပါကပစ္စည်းရှိကုန်သော။ အဝိပါကာနမ္ပိ၊ ဝိပါက်မဟုတ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကာနကူလ၊ ဝိပါက်အားလျော်သော။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပဝတ္တေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ပဥ္စဝါရနယ်၊ ရနည်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ပဋ္ဌိစ္စဝါရေအရာ၌ နှာ ၂၇၈–၌ကဲ့သို့ ပစ္စယဝါရေဟု ရှိသင့်၏) ပစ္စယဝါရေ ပန၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝါရ၌ကား။ ဝိပါကာ စတ္တာရော။ပ။ပစ္စ ယောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ [၂၈၂] အာဂတာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိပါကပစ္စည်း၌။ ဝိပါကော၊ သည်။ ယေသံ၊ အကြင်ဝိပါက်ခန္ဓာ, စိတ္တဧရုပ်, ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဧရုပ်တရားတို့၏။ ဧကဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ ဝိပါကပစ္စယော၊ သည်။ ယောတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုဝိပါက်ခန္ဓာ, စိတ္တဧရုပ်, ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဧရုပ်တရားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နယဒဿနံ၊ နည်းပြခြင်းကို။ ကတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ကာမရူပဘူမိသု ဝိယ၊ ကာမဘုံ ရူပဘုံတို့၌ကဲ့သို့။ ဝိပါကော၊ သည်။ ရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၆၀၈။ ဧနကဘာဝေ၊ ဧနက၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ ကား၏အဖြစ်သည်။ အာဟာရာနံ၊ တို့၏။ ပဓာနကိစ္စံ၊ ပြဓာန်းသောကိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါရူပါနံ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧနကတ္တေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အရူပီနံ၊ ကုန်သော။ အာဟာရာနံ စ၊ တို့၏ငင်း။ အာဟာရဧရူပသမုဋ္ဌာပကရူပါဟာရဿ စ၊ အာဟာရဧရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ရုပ်အာဟာရ၏ငင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ (ဤပုဒ်နောင် တရောင်းပိုဒ်သာ ရှိသင့်၏။ ဧနကတ္တေ၊ သည်။) အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပူပတ္ထမ္ဘကရူပါဟာရဿ၊ စတုဧရုပ်ကို ထောက်ပံ့တတ်သော ရုပ်အာဟာရ၏။ (သီမူ၌ စတု။ပ။ ဟာရဿ စ ဟောတိ ဟု ပါဌ်ရှိ၏) (ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဥပထမ္ဘကတ္တေ၊ သည်။ အသတိပန၊ မရှိလတ်သော်မူကား။ အာဟာရာနံ၊ တို့၏။ ဧနကတ္တံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ သည်။ ပဓာနံ၊ ပြဓာန်း၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧနယမာနောပိ၊ ဖြစ်စေဆဲ ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေဆဲလည်းဖြစ်သော။ အာဟာရော၊ သည်။ အဝိဇ္ဇေဒ ဝသေန၊ မပြတ်စဲစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘေန္တော၊ ထောက်ပံ့လျက်။ ဧနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ ဧဝ၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ အာဟာရဘာဝေါ၊ အာဟာရ၏ ဖြစ်ကြောင်းဂုဏ်သကတ်မည်၏။ (တနည်းကား) အာဟာရဘာဝေါ၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေ နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေစိပန၊ တို့သည်ကား။ "ရူပါဟာရော၊ သည်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဧနိတသ၊ ဖြစ်စေအပ်သောရုပ်၏ အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အညေန၊ တပါးသော အကြောင်းသည်။ ဧနိတသ၊ ဖြစ်စေအပ်သောရုပ်၏။ (အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ "အာဟာရော၊ သည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ပစ္စယော၊ ဧနကအကြောင်းသည်။ ဟောန္တော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ ဝိရုဇ္ဈ၊ ဆန့်ကျင်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ အပရေ၊ တို့သည်။ နာနဇာနန္တိ၊ ခွင့်မပြုကုန်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဟာရပစ္စည်း၌၊ ဝါ၊ လေးပါးသော အာဟာရတို့တွင်။ ရူပါဟာရော၊ ရုပ်အာဟာရသည်။ ရူပဓမ္မာနံ ဧဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပါဟာရာ ပန၊ နာမ်အာဟာရတို့သည်ကား။ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ၊ ရုပ်တရားတို့၏လည်း။ (ပိ–ဖြင့် အရူပဓမ္မကို ပေါင်းသည်) အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဋ္ဌ ဓေါ၊ ထိုနာမ် အာဟာရတို့သည် ရုပ်တရားတို့၏ အာဟာရပစ္စည်းဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနမေဝ၊ ရုပ်တို့၏သလျှင်၊ ဝါ၊ အားသာလျှင်။ နှ၊ မဟုတ်။ အထ

ခေါ၊ သော်ကား။ ကဒါစိ၊ ပဋိသန္ဓေခဏဟူသော အချိုကာလ၌။ ကဋ္ဌတ္တာရူပါနမ္ပိ၊ ကမ္မရုပ်တို့၏လည်း ဝါ၊ အားလည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေသုံ၊ ၄ါ။ ပဏ္ဍာဝါရေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၀၉။ အဓိပတိယဌေနာတိ ဇော်ဌ၊ ဤပါဠိ၌။ အဓိပတိပစ္စယဓမ္မာနံ၊ ဝိယ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ကဲ့သို့။ ပဝတ္တိနိဝါရကေ၊ အဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်တတ်သော တပါးသောအဓိပတိပစ္စည်းတရားတို့ကို။ အဘိဘဝိတ္တာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ပဝတ္တနေန၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဂရုဘာဝေါ၊ ကြီးလေးသည်၏အဖြစ်သည်။ အဓိပတိယဌေ၊ မည်သည်။ နဟုတ်။ အထခေါ၊ သော်ကား။ ဒဿနာဒိကိစ္စေသု၊ မြင်ခြင်းအစရှိသော ကိစ္စတို့၌၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ (ဒဿနာဒိကိစ္စေသု နိမိတ္တဘူတေသု။ အနုဋ္ဌ ၃–၂၃၄။) စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်တို့သည်ရင်း။ ဇီဝနေ–အနုပါလနေ၊ ရှင်စေခြင်း စောင့်ရှောက်ခြင်းကိစ္စ၌။ ဇီဝန္တေဟိ၊ ရှင်ကုန်သော။ ကမ္မဇရူပေဟိ စ၊ တို့သည်ရင်း။ အရူပဓမ္မေဟိ စ၊ တို့သည်ရင်း။ မနနေ၊ သိခြင်းကိစ္စ၌။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့သည်ရင်း။ သုခိတာဒိဘာဝေ၊ သုခိတ စသည်အဖြစ်၌။ သုခိတာဒီဟိ၊ သုခနှင့်ယှဉ်သော တရားစသည် တို့သည်ရင်း။ (သုခ သဟဂုတ်စသည်တို့ကို ဆိုလို၏) အဓိမောက္ခ॥ပ။ ပဇာနနေသု စ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ချီးမြှောက်ခြင်း ထင်ခြင်း မပျံ့လွှင့်ခြင်း အပြားအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စတို့ ၌ရင်း။ အနုညာတံ ဥ ဿာမီတိ၊ မသိအပ်သေးသည်ကို သိအံ့ဟူ၍။ ပဝတ္တိယံ စ။ ဖြစ်ခြင်း၌ရင်း။ အာဇနနေ စ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် သိခြင်း၌ရင်း။ အညာတာဝိဘာဝေ စ၊ သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်၌ရင်း။ သဒ္ဓါဒိ သဟဇာတေဟိ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော သဟဇာတ်တရား တို့သည်ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တံတံကိစ္စေသု၊ ထိုဒဿနအအစရှိသော ကိစ္စတို့၌။ စက္ခာဒိပစ္စယေဟိ၊ စက္ခုစသည်လျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ ရှိကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုအစရှိသည်တို့၏ ဝါ၊ တို့သို့။ အနုဝတ္တနီယတာ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဓိပတိယဌေ၊ မည်၏) ဟိ၊ မှန်။ တေသု ကိစ္စေသု၊ ထိုဒဿန အစရှိသောကိစ္စတို့၌။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ဣဿရိယံ စ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ တပ္ပစ္စယာနံ၊ ထိုစက္ခုစသည်လျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ တဒနုဝတ္တနေန၊ ထို စက္ခုအစရှိသော ပစ္စည်းတရားတို့သို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ တတ္တ၊ ထိုဒဿန အစရှိသော ကိစ္စတို့၌။ ပဝတ္တိ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဏာဒနထုတ်၍ ရှင်ဦးအံ့။ ဇော်ဌ၊ ဤဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယဒွယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေပုရိသိန္ဒြေ နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဂဟိတံ၊ မယူအပ်သနည်း။ စ၊ အာဘော်အကြောင်းကား။ ဇေတမ္ပိ၊ ဤဣန္ဒြေနှစ်ပါး အပေါင်းကိုလည်း။ လိင်္ဂါဒီဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝတ္တီယတိ နနု၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ အံ့။ အနုဝတ္တီယတိ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပစ္စယဘာဝ

တော၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နု၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ ချဲ့။ [၂၈၃] ဇီဝိတာဟာရာ၊ ဇီဝတနှင့် အာဟာရရုပ်တို့သည်။ ယေသံ၊ အကြင်ရုပ်တရားတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တရားတို့ကို။ အနုပါ လကဥပဘဏ္ဍမ္ဘကာ စ၊ စောင့်ရှောက်တတ်ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သည် ၎င်း။ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဘူတာ စ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣတ္ထိပုရိသဘာဝေါ၊ ဘာဝရုပ်တို့သည်။ လိင်္ဂါဒီနံ၊ စသည်တို့အား။ ကေနစိ၊ သော။ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ယတော၊ ယင်းသို့ ကျေးဇူးပြုခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ (ထိုသို့သော ကျေးဇူးပြုခြင်း မရှိဟု ဆိုလို၏) ပန၊ စင်စစ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ယထာသကေဟိ ဧဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ လိင်္ဂါဒီနံ၊ တို့၏။ (အပ္ပဝတ္တိတောဌ် စပ်) ယထာ၊ ဖြင့်။ (ပဝတ္တမာနေသု၊ သော်။) ဣတ္ထိ အာဒိဂ္ဂဟဏသ၊ မိန်းမ စသည်ဟု ယူခြင်း၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအခြင်းအရာမှ။ အညေန၊ သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တံသဟိတသန္တာနေ၊ ထိုဘာဝရုပ်နှင့်တကွဖြစ်သော သန္တာန်၌။ အပ္ပဝတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဣတ္ထိဘာဝ ပုမ္ဘာဝရုပ်တို့၏။ လိင်္ဂါဒီဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝတ္တနီယတာ စ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ဣန္ဒြိယတာ စ၊ ဣန္ဒြေ၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဘာဝရုပ်တို့၏။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ၊ ကို။ နု ဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ စက္ခာဒယော အရူပဓမ္မာနံယေဝါတိ ဇော်ဌ၊ ဤပါဠိ၌။ သုခါဒြိယဒုက္ခိန္ဒြိယာနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ စက္ခာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ စက္ခုစသည်ကို ယူသဖြင့်။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ (စက္ခာဒိ၌ အကျုံးဝင်သော ကာယကိုယူသဖြင့် ထိုကာယလျှင် မီရာရှိသော သုခ ဒုက္ခတို့ကိုလည်း ယူအပ်သည်ဟုဆိုလို၏၊ ထိုအတူပင် စက္ခုစသည်လျှင် မီရာရှိသော ဥပေက္ခာကိုလည်း ယူအပ်သည်ဟု ဆိုသင့်၏) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

၆၁၀။ လက္ခဏာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဘူတာနံ၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန် အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီနံ၊ ဝိတက်စသည်တို့၏။ ဝိတက္ကနာဒိဝသေန၊ ကြံစည်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ကို။ ဥပဂန္တာ၊ ကပ်၍။ နိဇ္ဈာနံ ပေကွန်၊ ရှုခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ တနည်း။ စိန္တနံ၊ ကြံခြင်းဟူသော ဝိတက္ကာဒီနံယေဝ၊ ဝိတက်စသည်တို့၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကော၊ အသီးအခြား ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဗျာပါရော၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရသည်။ ဥပနိဇ္ဈာယနဌော၊ မည်၏။ "ဌပေတွာ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေ သုခဒုက္ခဝေဒနာဒွယ"န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ "သတ္တ ဗျာနဂ်ါနီ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနေန၊ ဆိုခြင်းဖြင့်။ အဗျာနဂ်ါနံ၊ ဗျာနင်မဟုတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဗျာနင်မထိုက်ကုန်သော။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာနံ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်၌ ဥပေက္ခာနှင့် စိတ္တေကဂ္ဂတာတို့ကို။ နိဝတ္တနံ၊ နှစ်စေခြင်းကို။ ကတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ "သတ္တ ဗျာနဂ်ါနီ" တိ၊ ဟူသော။ ဇေတေနေဝ၊ ဤစကားဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓေ၊ လိုအပ်သော အနက်ပြီးပါလျက်။ "ဌပေတွာ သုခဒုက္ခဝေဒနာ ဒွယ"န္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပဠသု၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာဘေဒေသု၊ ဝေဒနာအပြားတို့တွင်။ သုခ

ဒုက္ခဒွယသ၊ သုခဒုက္ခနှစ်ပါးအပေါင်း၏။ ကေန္တေန၊ အားဖြင့်။ အစျာနဂ််ဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ စျာနင်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) စျာနဂ််ဌာနေ၊ စျာနင်၏အရာ၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၌ ညွှန်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ တနည်း။ စျာနဂ််ဝေါဟာရေ၊ စျာနင်ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ဝေဒနာ ဘေဒဒွယသ၊ ဝေဒနာအပြားနှစ်ခုအပေါင်း၏။ ကေန္တေန၊ အားဖြင့်။ စျာနပစ္စယတ္တာဘာဝဒ သနတ္ထံ၊ စျာနပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာနံ၊ တို့၏။ စျာနပစ္စယတ္တာဘာဝေါ၊ စျာနပစ္စည်း အဖြစ်၏ မရှိခြင်းသည်။ ယဒိပိ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ စျာနပစ္စယဘာဝေါ၊ စျာနပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ နနတ္ထိ၊ မရှိသည်ကားမဟုတ် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိပိ သတ္တ စျာနဂ်ါနီတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဂဟဏံ၊ (ဥပေက္ခာနှင့် စိတ္တေကဂ္ဂတာ ကို) ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ "သဗ္ဗာနိပိ"တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။ သဗ္ဗကုသလာဒိဘေဒသင်္ခဏ္ဍ နတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်အစရှိသော အပြားကို သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒဂတ သင်္ခဏ္ဍနတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ တည်သော စျာနင်တို့ကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ။ နနပန(ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည် ကားမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါဌဘေဒအနက်ကို ပြဦးအုံ့။ ယေသံ၊ အကြင်ဆရာတို့၏။ (ပေါတ္ထ ကေ၊ ပေစာ၌။) "ဌပေတွာ ဒ္ဝိပဋ္ဌဝိညာဏေ ဝေဒနာတ္တယန္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏ ပေစာ၌။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဝိစာရော၊ စိစစ်ခြင်းကို။ စိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေနေဝ၊ တာ၏အစွမ်း အားဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဓ၁၁။ ယတော တတော ဝါတိ၊ ကား။ သမ္မာ ဝါ၊ မှန်စွာသော်၎င်း။ မိစ္ဆာ ဝါ၊ မှားယွင်းစွာ သော်၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်။ ပဥ္စာဝါရေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) ပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ တံသမုဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေန၊ တံသမုဋ္ဌာန–သဒ္ဒါဖြင့်။ သော အတ္ထော၊ ထိုပဋ္ဌိသဒ္ဒေ ကမ္မဇရုပ်အား ကျေးဇူးပြုသည်ဟူသော အနက်ကို။ ဥပါတော ဇေ၊ သိစေအပ်ပြီးသည် သာလျှင်။ ယဒိပိ(ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပဥ္စာဝါရေ၊ ၌။ သရူပေနေ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။ပန၊ ဆက်။ ဒွေပိ၊ ကုန်သော။ ဇတေ၊ တို့ကို။ပ။ ယထာသခ်ျံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ နနလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနံ သေသော၊ စကားကြွင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဋ္ဌာနဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ဒွေပိ။ပ။ နနလဗ္ဘန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာစကား နှင့်။ အသ၊ ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််စကား၏။ အဝိရောဓေ၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သနည်း။) ဣတိ၊ အံ့။ [၂၈၄] အဓိပ္ပါယဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အဟေတုကစိတ္တေသု ဇေ၊ တို့၌သာလျှင်။ စျာနမဂ္ဂပစ္စယာ၊ တို့ကို။ နနလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ သဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့၌။ နနလဗ္ဘန္တိ)၊ မရအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ရအပ်သည်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣဟ၊ သို့။ သဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့၌။ အလာဘာဘာ ဝဒဿ နတ္ထံ၊ မရခြင်း၏မရှိခြင်းကို (မရဟုမရှိသည်ကို) ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့၌။ လာဘာ ဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ရခြင်း၏မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ နနပုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ် တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဇေ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။ အဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောစိတ်၌။ ကဿစိ၊ အချို့သောစျာနင်ကို။ လာဘော၊ ရခြင်းကို။ နနိဝါရိတော၊ မတားမြစ်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ သဝိတက္ကာဟေတုကစိတ္တေသု၊ သဝိတက္ကအဟိတ်စိတ်တို့၌။ စျာနပစ္စယသ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ ၌။ ယေန အလာဘေန၊ အကြင်မရခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီယံ၊ ၌။ မနောဓာတုအာဒီနံ၊ တို့၏။ သင်္ဂဟသုညတဝါ ရေသု၊ တို့၌။ စျာနံ၊ ကို။ နဥဒ္ဒဋ္ဌံ၊ မထုတ်ပြအပ်။ တံ အလာဘံ၊ ထိုသို့သော မရခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စျာနပစ္စယသ ပိ၊ ကိုလည်း။ အဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့၌။ အလာဘော၊ မရခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ (အဘယ်သို့သော မရခြင်းနည်း?ဟု ကြောင့် ယထာ ဟိ–စသည်ကို မိန့်သည်) ဟိ၊ ထင်စွာပြအုံ့။ သဟေတုကစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ ဝိတက္ကာဒီနံ၊ တို့၏။ (ဗျာပါရောဌ်စပ်) သဟဇာတေ၊ သဟဇာတ် တရားတို့ကို။ သင်္ခိပိတ္တာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဇေတ္တာဂတ ဘာဝကရဏံ၊ ဇေတ္တာသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းဟူသော။ ဥပနိဗ္ဗာယနဗျာပါရော၊ ကပ်၍ရှုခြင်း ဗျာပါရသည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဟေတုကစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ (ဗလဝါ၊ သည်။) နနမဖြစ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဣဓ ပန၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််ကား။ ဒုဗ္ဗလမ္ပိ၊ အားနည်းသော်လည်း၊ ဝါ၊ အားနည်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥပနိဗ္ဗာယနံ၊ သည်။ ကိဉ္စိမတ္တမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှ သော်လည်း။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိငြားအုံ့။ တေန၊ ထိုအနည်းငယ်မျှဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ် ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဝိတက္ကာဟေတုကစိတ္တေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ စျာနပစ္စယံ၊ ကို။ အနဇာနန္တေန၊ ခွင့်ပြုသည်ဖြစ်၍။ "ဇတေ ပန။ပ။နနလဗ္ဘန္တိ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဟိ၊ မှန်။) ပစ္စယကထာ နာမ၊ မည်သည်။ သမန္တပဋ္ဌာနနိဿိတာ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို မှီ၏။ ဓမ္မသင်္ဂဏီနိဿိတာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ကျမ်းကိုမှီသည်။ နနမဟုတ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဓ၁၂။ သမံ အဝိသမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ တနည်း။ သဟ၊ တကွ။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ယုတ္တတာယ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဇကိဘာဝူပဂမေန ဝိယ၊ တခုတည်း အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်ကဲ့သို့။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သမ္မယုတ္တပစ္စယတာ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်မည်၏။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သာ ယုတ္တတာ၊ ထိုယှဉ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကာ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ "ဇကဝတ္ထုကဇကာ

ရမ္မဏေကေပ္ပါဒေကနိရောဝေခ်ါတေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌ခ်ဋ္ဌ။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ဧကေဝတ္တုကာ၊ တူသော မိုရာရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သမ္မယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္တကေ၊ ဤမျှကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အဝိနိဗ္ဘောဂရူပေသု၊ ရုပ်တို့၌။ ဧကံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ သေသမဟာဘူတုပါဒါရူပါနံ၊ ကြွင်းသော မဟာဘုတ်နှင့်ဥပါဒါရုပ်တို့၏။ နိဿယပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုကြွင်းသော မဟာဘုတ်နှင့် ဥပါဒါရုပ်တို့သည်။ ဧကေဝတ္တုကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စက္ခာဒိနိဿယဘူတာနိ၊ စက္ခုစသည်၏မိုရာ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘူတရုပ်တို့သည်။ (ဧကေဝတ္တုကာနိ–၌ စပ်) ဧကံ၊ သော။ ဝတ္ထု၊ သည်။ ဧတေသု၊ ဤဘူတ ရုပ်တို့၌။ နိဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကေဝတ္တုကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပေန္တသေ၊ ကြံသောသူအား။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ သမ္မယုတ္တာတပတ္တိ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိဝါ ရဏတ္ထံ၊ ထိုကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကာရမ္မဏဂဟဏံ၊ ဧကာရမ္မဏသဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ပြုအပ်၏။) ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ဧကေဝတ္တုကာ စ၊ တူသော မိုရာလည်း ရှိကုန်၏။ ဧကာရမ္မဏာ စ၊ တူသော အာရုံလည်း ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သမ္မယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဧကာရမ္မဏသဒ္ဒါကို ယူအပ်၏။ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့ပင် ယူငြားသော်လည်း။ စုတိအာသန္နာနံ၊ စုတိအနီး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ နီးသော စုတိရှိကုန်သော။ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆန သန္ဓိရဏာဒီနံ။ ဏစသည်တို့၏။ သမ္မယုတ္တာတာ၊ ယုတ်၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေပ္ပါ ဒဂ္ဂဟဏံ၊ ကေပ္ပါဒ–သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ဧကေဝတ္တုကေကာရမ္မဏေကေပ္ပါဒါ၊ တူသော မိုရာ တူသော အာရုံ တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သမ္မယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကေပ္ပါဒ–ကို ယူအပ်၏။ ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ ဧဝံတိဝိဓလက္ခဏာ၊ ဤသို့ သုံးပါးအပြားရှိသော လက္ခဏာရှိသော တရားတို့သည်။ နာနာနိရောဓပိ၊ ကွဲပြားသော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဧကနိရောဓော ဧဝ၊ တူသော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သလော။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိစာရဏာယ၊ စိစစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ စိစစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဧဝံလက္ခဏာ၊ ဤသို့လက္ခဏာသုံးပါး ရှိသော တရားတို့သည်။ ဧကနိရောဓော ဧဝ၊ တူသော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿ နတ္ထံ၊ ၄ါ။ “ဧကနိရောဓော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝါ၊ တနည်း။ ပဋ္ဌိလောမတော၊ အပြန်အားဖြင့်။ ဧကနိရောဓော။ တူသောချုပ်ခြင်းရှိသော တရားတို့သည်။ သမ္မယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ နိရုဇ္ဈမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ သမ္မယုတ္တတာ၊ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၂၈၅] ”ကေပ္ပါဒါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့ဆိုငြားသော်လည်း။ အဝိနိဗ္ဘောဂရူပါနံ၊ တို့၏။ ဧကေပ္ပါဒေကနိရော ဓတာ၊ ဧကေပ္ပါဒအဖြစ် ဧကနိရောဓအဖြစ် သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေသမ္မိ၊ ထိုရုပ်တို့၏လည်း။ သမ္မယုတ္တတာ၊ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိဝါရ ဏတ္ထံ၊ ထိုကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကာရမ္မဂဟဏံ၊ ဧကာရမ္မဏသဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) ယေ၊ တို့သည်။ ဧကာရမ္မဏာ၊ တူသော အာရုံရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ကေပ္ပါဒေကနိရောဓာ၊ တူသောဖြစ်ခြင်း တူသောချုပ်ခြင်းရှိကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ သမ္မယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သမ္မယုတ္တကို ယူအပ်၏။ အယဉ္စ နယော၊ ကိုလည်း။ ဧကေဝတ္တုကေသု ဧဝ၊ တူသော ဝတ္ထုရှိသော တရားတို့၌သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ နာနာဝတ္ထုကေသု၊ ကွဲပြားသောဝတ္ထုရှိသောတရားတို့၌။ နဲ(လဗ္ဘတိ)၊ မရ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄ါ။ ဧကေဝတ္တုကဂ္ဂဟဏံ၊ ဧကေဝတ္တုကသဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ဧကေဝတ္တု ဧကာရမ္မဏေသုပ္ပါဒေကနိရောဓာ၊ တူသောမိုရာ တူသောအာရုံ တူသောဖြစ်ခြင်း တူသောချုပ်ခြင်းရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သမ္မယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဧကေဝတ္တုကကိုယူအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ဧကေဝတ္တုကဂ္ဂဟဏံ၊ ဤဧကေဝတ္တုက–သဒ္ဒါကို။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ ကဿယ၊ ရဘဝကို ငဲ့သဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) အာရဗ္ဘေပန၊ ဘုံ၌ကား။ ဝတ္တုယေဝ၊ မိုရာဝတ္ထုရုပ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဝတ္တုကဂ္ဂဟဏသ၊ ဧကေဝတ္တုက–သဒ္ဒါ၏၊ ဝါ၊ ဧကေဝတ္တုကကို ယူခြင်း၏။ အဝသရော၊ သက်ရောက်ခွင့်သည်။ ကုတော(အတ္ထိ)၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။

၆၁၃။ အညမည်၊ ချင်း။ သမ္မန္ဓတာယ၊ စပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယုတ္တာနမ္မိ၊ ယှဉ်ကုန်သည်သော်လည်း။ သမာနာနံ၊ ဖြစ်သောတရားတို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တဘာဝေန၊ မယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသံသဋ္ဌတာယ၊ မရောနှောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နာနတ္တာ၊ပဂမေန၊ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်မည်၏။ စ၊ ယုတ္တာနမ္မိ သမာနာနံဟူသော ရှေ့စကား၌ စောဒနာဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ ရှင်းဦးအံ့။ အယံ ယုတ္တတာ၊ ဤယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သမ္မယုတ္တပစ္စယတာယ ဝိယ၊ သမ္မယုတ္တပစ္စည်း၌ကဲ့သို့။ (သိမူ၌ သမ္မယုတ္တပစ္စယတာယံ ဝိယ–ဟုရှိ၏) အညမည်၊ ချင်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဝသေန၊ သမ္မယုတ္တပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဟေတဇ္ဇာ၊ မယူအပ်။ အထ ဓေါ၊ သော်ကား။ ဝိသုံယေဝ၊ သမ္မယုတ္တပစ္စည်းမှ အသီးအခြားသာလျှင်။ (ဂဟေတဇ္ဇာ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မယုတ္တပစ္စည်း၌။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမာနဇာတိယတာယ၊ တူသောဇာတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဘယံ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်နှစ်ပါးစုံသည်။ (အနုဋ္ဌိ, သိမူ–မဟာဋီကာတို့နှင့်အညီ ဤပုဒ်ရှိသင့်၏) သမဓုရံ၊ တူညီသောဝန်ရှိ၏။ ဣဓ၊ ဤဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏။ ဝိဇာတိယတာယ၊ ဇာတ် မတူညီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဓုရံ၊ မတူသောဝန်ရှိ၏။ (ထမ်းပိုးထမ်း မတူညီဟုဆိုလို၏) တေန၊ ကြောင့်။ ယုတ္တာ နမ္မိ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ယုတ္တာနံဟု ဆိုသင့်စွ။ ဝတ္ထုသဟဇာတပစ္ဆာဇာတဝသေန၊ ပစ္ဆာဇာတ

တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီမူ၌ ဝတ္ထုနှာ သဟဇာတပစ္စာဇာတဝသေနဟု ရှိ၏) အယုတ္တာနံ၊ မယုဉ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာဒိဘာဝေန၊ အာရုံစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိပ္ပယုတ္တာနမ္ပိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ အဖြစ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝတ္ထုခန္ဓာနံ။ပ။ ပစ္စယောတိအာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဝတ္ထုနှာ စ၊ ဝတ္ထုနှင့်ရင်း။ သဟဇာတပစ္စာဇာတဝသေန စ၊ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ယုတ္တာနံ၊ ယုဉ်သောတရားတို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ ရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယုတ္တာနံ၊ မယုဉ်သောတရားတို့၏။ (ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝေါ၊ သည်။) နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည် ရှိသော်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ရူပေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နှ ဝုတ္တော၊ မဟောအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ရူပေဟိ၊ တို့နှင့်။ (သမ္မယောဂေါ, ဝိပ္ပယောဂေါတို့၌စပ်) အဝိနိဗ္ဘောဂေ၊ အသီးအသီး မကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သမ္မယောဂေါ၊ ယုဉ်ခြင်းသည်။ (နတ္ထိ) ဝိယ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ မယုဉ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ကို။ နှ ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ စတူဟိ၊ လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္မယောဂေါ၊ ယုဉ်ခြင်းကိုရင်း။ စတူဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ မယုဉ်ခြင်းကိုရင်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ သမ္မယုဇ္ဇမာနာနံ၊ ယုဉ်ကုန်သော။ အရူပါနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ရူပေဟိ စ၊ တို့နှင့်ရင်း။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ တေဟိ စ၊ ထိုနာမ်တရားတို့နှင့်ရင်း။ သမ္မယောဂါသင်္ကာ၊ ယုဉ်ခြင်း၌ ယုံမှားခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုနာမ်နှင့်ရုပ်တို့၏၊ အညမည်၊ အချင်းအချင်း။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ရူပါနံ ပန၊ ရုပ်တို့၏ မူကား။ ရူပေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္မယောဂေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ကို။ နှ ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ, အရူပိနောပိ ရူပိနဿ ဇေတ္တ၊ ဣတိပါဠိ၌။ အရူပဂ္ဂဟဏေ၊ အရူပ–သဒ္ဒါကို။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အရူပဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ စတ္တာရော ဧဝ ခန္ဓာ၊ လေးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ သဟဇာတပုရေဇာတာနံ၊ ဇာတဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဗ္ဗာနံ ပန၊ သည်ကား။ [၂၈၆] အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမ္မယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ စတူဟိ သမ္မယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရူပဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနမေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ–သဒ္ဒံ၊ ၏။ ပဠာဝါရေ၊ ၌။ သဟဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ။ပ။ပစ္စယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ရူပိနော ဓမ္မာတိ၊ ဟူသော။ ဇေတ်၊ ဣတိစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထုနော စေဝ၊ ၏ရင်း။ စက္ခာဒီနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနိယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ အရူပကွန္ဓာနံ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ရူပါယတနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏဓမ္မ ပန၊ အာရုံတရားတို့သည်ကား။ ဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ မယုဉ်သော တရားတို့သည်။ ကိဉ္စာပိ၊ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။ နှ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ။ သမ္မယောဂါသင်္ကာဘာဝတော၊ ယုဉ်ခြင်း၌ ယုံမှားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အရူပကွန္ဓာ၊ တို့သည်။ စက္ခာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဝတ္ထူနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရတော၊ အတွင်းမှ။ နိက္ခမန္တာ ဝိယ၊ ထွက်လာကုန်သကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုစကျစ္စသော ဝတ္ထုတို့၌။ "ကိံ' အသို့နည်း။ ဣမေ၊ ဣနာမ်ခန္ဓာတို့သည်။ ဣမေဟိ၊ ဣစကျစ္စသည်တို့နှင့်။ သမ္မယုတ္တာ နု ခေါ၊ ယုဉ်လေကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တာ နု ခေါ၊ မယုဉ်လေကုန်သလော။" ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဓမ္မာ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဝတ္ထုသန္နိဿယေန၊ ဝတ္ထုကိုမှီသဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်သော နာမ်တရားတို့၏။ အာရမ္မဏမတ္တာ၊ အာရုံမျှသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုအာရုံတရားတို့၌။ သမ္မယောဂါသင်္ကာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအာရုံတရားတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းတို့သည်။ နှ၊ မဖြစ်ကုန်။ သမ္မယောဂါသင်္ကာသဘ္ဘာဝတော၊ ယုဉ်ခြင်း၌ ယုံမှားခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဝတ္ထူနိယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ–သဒ္ဒံ၊ ၏။ ပဠာဝါရေ၊ ၌။ ဝတ္ထု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ။ပ။ စက္ခုဝိညာဏာဇာတုယာတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ဇေတ်၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ သွာယံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ကို။ သဟဇာတပစ္စာဇာတတော၊ သဟဇာတနှင့် ပစ္စာဇာတအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အဖို့မှ။ ကုသလေန၊ ပစ္စည်းကုသိုလ်နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်အဗျာကတရင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတအဖို့မှ။ အကုသလေန၊ နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ရင်း။ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္စာဇာတတော၊ မှ။ အဗျာကတေန၊ နှင့်။ အဗျာကတံ။ ရင်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတတော၊ မှ။ အဗျာကတေန၊ နှင့်။ ကုသလံ၊ ရင်း။ တထာ။ ထိုအတူ အဗျာကတနှင့်။ အကုသလံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလမူလံ၊ ကုသိုလ်မူလရှိသော။ ဧကံ၊ တပါးရင်း။ အကုသလမူလံ၊ သော။ ဧကံ၊ ရင်း။ အဗျာကတမူလာနိ၊ ရှိကုန်သော။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဠဝိဓော၊ ရှိ၏ဟူ၍ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၁၄။ ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နသဘာဝေန၊ ပစ္စုပ္ပန်သဘောအားဖြင့်။ တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။ "မေ၊ ငါ့အား။ ကတံ၊ ပြီးသော။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ဣတိစ၊ ဣသို့ရင်း) အတ္တဟိတာယ၊ မိမိအစီးအပွါးအလို့ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ စ၊ ဣသို့ရင်း။" ဝေမာဒီသု၊ ဣသို့ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ နိဗ္ဗတ္တုပလဗ္ဘမာနတာလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ, ရအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော

လက္ခဏာရှိသော။ (မူလဋီကာ, သီမူ မဟာဋီကာတို့နှင့်အညီပင်) အတ္ထိဘာဝ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဧနကတ္တေ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ အဖြစ်သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္ထပ္ပဓာနာ၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏ အဖြစ်လျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေ နာ"တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣဒံ ဥပတ္ထမ္ဘ ကတ္ထံ၊ အဖြစ်သည်။ ဝတ္ထာရမ္မဏသဟဇာတာဒီနံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ သဟဇာတ တရားတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏံ၊ သော။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကတ္တံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ "သတ္တာဓ မာတိကာ နိက္ခိတ္တာ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ပါဠိယာ ဧဝ၊ ဖြင့် သာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ၊ "ယထာဟာ"တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ "စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော"တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟဇာတဝသေန၊ ဖြင့်။ [၂၈၇] အတ္ထိပစ္စယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ အပ်၏။ "စက္ခုယတန" န္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုရေဇာတ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (အတ္ထိပစ္စယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။) "ယံ ရူပံ နိဿာယာ" တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟဇာတပုရေဇာတဝသေန၊ ဖြင့်။ (အတ္ထိပစ္စယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ အယံ ပါဠေ၊ ဤပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိသည်။ သဟဇာတပုရေဇာတအတ္ထိ ပစ္စယဝသေနေဝ၊ သဟဇာတအတ္ထိ, ပုရေဇာတအတ္ထိပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတော၊ လာ၏။

အညတ္ထ ပန၊ တပါးသောအရာ၌ကား။ တတော၊ ထိုပါဠိမှ။ အညထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာဂတော၊ လာသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ပဋ္ဌာဝါရေပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပဋ္ဌာဝါရပါဠိဖြင့်။ ပစ္စာဇာတာဟာရိဋ္ဌိယဝသေနာပိ၊ ဣဋ္ဌိယပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ တံ အတ္ထိပစ္စယတ္တံ၊ ထိုအတ္ထိပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ပုရိမပါဠေ ပန၊ ရှေးပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိ၌ကား။ သာဝသေသာ၊ အကြွင်းနှင့်တကွသော။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ (အာဟာရိဋ္ဌိယာ၊ တို့သည်။) ယေသံ၊ အကြင်အာဟာရဣဋ္ဌိယပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့နှင့်။ ဧကတော စ၊ တပြိုင်နက်ဌင်း။ ပုရေတရံ စ၊ စွာဌင်း။ ပစ္ဆာ စ၊ ၌ဌင်း။ ဥပဂန္ဓဘာဝေ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ(ပိ)၊ သော်လည်း။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတ္တာဘာဝတော၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အာဟာရော စ၊ အာဟာရသည်ဌင်း။ ဣဋ္ဌိယဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ သဟဇာတာဒိဘေဒံ၊ တအစရှိ သောအထူးကို။ နိ လဘန္တိ၊ မရကုန်။ တေသံ၊ ထိုအာဟာရနှင့်ဣဋ္ဌိယတို့၏။ တဒဘာဝေါစ၊ ထိုသဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းအဖြစ်၏မရှိခြင်းကိုလည်း။ ဓမ္မသဘာဝဝသေန၊ ဓမ္မတာဟူသော တရားသဘောဟု အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သွာယံ အတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ "သဟဇာတတော၊ အဖို့မှ။ ကုသလေန၊ ပစ္စည်းကုသိုလ်နှင့်။ ကုသလံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကုသိုလ်ဌင်း။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတတော၊ မှ။ ကုသလေန၊ နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ဌင်း။ သဟဇာတတော ဧဝ၊ မှသာလျှင်။ ကုသလေန၊ နှင့်။ ကုသလဗျာကတံ၊ ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလမူလာ၊ ကုသလမူလရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးတို့ဌင်း။ အကုသလမူလာ၊ ရှိကုန်သော။ တထာ၊ ထိုအတူ သုံးပါးတို့ဌင်း။ ပန၊ တပါး။ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာဟာရိဋ္ဌိယတော၊ မှ။ အဗျာက တေန၊ နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ဌင်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတတော၊ ဝတ္ထုအာရုံ ပုရေဇာတအဖို့မှ။ အဗျာကတေန၊ နှင့်။ ကုသလံ၊ ဌင်း။ တထာ၊ ထိုအတူအဗျာကတာနှင့်။ အကုသလံ၊ ဌင်း။ သဟဇာတပုရေဇာတတော၊ မှ။ ကုသလဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ အဗျာက တဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ ကုသလသ၊ ကုသိုလ်အားဌင်း။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာဟာရိဋ္ဌိယတော၊ မှ။ (ဤ၌ ပုရေဇာတမပါသင့်၊ သီမူ ၌ဌင်း, ပါဠိတော်၌ဌင်း ယင်းပုဒ်မရှိ) ကုသလဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ အဗျာကတဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ အဗျာကတသ၊ အားဌင်း။ သဟဇာတ ပုရေဇာတတော၊ မှ။ အကုသလဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ အဗျာကတဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ အကုသလသ၊ အားဌင်း။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာ ဟာရိဋ္ဌိယတော၊ မှ။ (ဤ၌လည်း ပုရေဇာတ ပိုနေသည်) အကုသလဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ အဗျာကတဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ အဗျာကတသ၊ အားဌင်း။" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တေရသဝိဓော ၊ ၁၃–ပါးအပြားရှိ၏။ သခေ်ပေန၊ ဖြင့်။ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယရူပဝသေ နာ၊ ရုပ်ပစ္စည်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ ပဉ္စဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်၊ သည်။ နာ၊ အတ္ထိပစ္စည်း မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္ထိဘာဝါဘာဝေန၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုပကာရကော၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သော။ ယော၊ အကြင်တရားသည်။ အတ္ထိဘာဝ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဘိတ္တာ၊ ရ၍။ ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုတရားသည်။ အတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သည်ကား။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာနံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော မဂ်ဖိုလ် ပစ္စဝေက္ခဏာစသည်တို့အား။ အတ္ထာနော၊ ၏။ အတ္ထိဘာဝါဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အနုပကာရကံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အတ္ထိဘာဝလာဘေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရသဖြင့်။ ဥပကာရကံ၊ သည်။ နာ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ (ဤ ဣတိ–ပိဟန်ရှိ၏) ဝါ၊ တနည်း။ ဥပါဒါဒိယုတ္တာနံ၊ ဥပါဒ်စသည်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော တရားတို့၏။ နတ္ထိဘာဝေါပကာရကတာဝိရဒ္ဓေါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် ဆန့်ကျင်သော။ ဥပကာရကဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ် သည်။ အတ္ထိပစ္စယတာ၊ အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဣတိ ပြီး၏။)

ဓ၁၅။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဖုသနာဒိဝသေန၊ တွေ့ထိခြင်းစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ အနေ ကေသံ၊ များစွာကုန်သော။ ဖဿာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ သဟဘာဝေါ၊ တကွဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက် ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကသ္မိံ ၊ သော။ ဖဿာဒိသမုဒါယေ၊ ဖဿစသည်တို့၏ အပေါင်းအစုသည်။ သတိ၊ သော်။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယအပေါင်းအစုသည်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသတိ ပန၊ မရှိသော်ကား။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေနနတ္ထိဘာဝေန၊ ထိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိပစ္စယတာ၊

အဖြစ်မည်၏။ ပုရိမတရစိတ္တာနံ၊ အနန္တရစိတ်ထက်သာ၍ ရှေးကျသောစိတ်တို့၏။ နတ္ထိဘာဝေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ တာနိပုရိမတရစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ တေန နတ္ထိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကာနိ၊ ကုန်သည်။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့စိတ်သည် သာလျှင်။ (ဟောတိ–၌ စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၂၈၈] ပဝတ္တိသြကာသံ၊ ဖြစ်ခွင့်ကို။ အလဘမာနာနံ၊ မရကုန်သော စိတ်စေတသိက်တို့အား။ နတ္ထိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သြကာသံ၊ ကို။ ဒဒမာနံ ဝိယ၊ ပေးသကဲ့သို့။ ဥပကာရကံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိသြကာသဒါနေန ဥပကာရကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနန္တိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။

တေ ဧဝါတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မတော၊ သဘောတရားအားဖြင့်။ ဝိသေသာဘာဝံ၊ အထူး၏မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ သော်လည်း။ အဘာဝမတ္တေန၊ မရှိခြင်းမျှဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ သြကာသဒါနံ၊ အခွင့်ပေးခြင်းသည်။ နတ္ထိပစ္စယတာ၊ မည်၏။ သဘာဝါဝိဂမေန၊ သဘော၏ မကင်းခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဝတ္တမာနာနံ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်သော စိတ်စေတသိက်တရားတို့အား။ သဘာဝဝိဂမေန၊ သဘော၏ကင်းခြင်းဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ သည်။ ဝိဂတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ စ၊ တနည်းကား။ နိရောဓနန္တရာ၊ ချုပ်ခြင်း၏အခြားမဲ့၌။ သုညတာ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိကာ၊ မည်၏။ နိရောဓပတ္တတာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိဂတာ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ဤနတ္ထိနှင့် ဝိဂတပစ္စည်းတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

အတ္ထိပစ္စယဓမ္မာ ဧဝ စာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို စ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ ဧဝ၊ ပစ္စည်းတို့သည်သာလျှင်။ ဓမ္မတော၊ သဘောတရားအားဖြင့်။ အဝိသိဋ္ဌာ၊ မထူးခြားကုန်သည်။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ အထ ဓေါ၊ သော်ကား။ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယာပိ၊ တို့သည်လည်း။ (အဝိသိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဣမေ ပစ္စယာ၊ ဤအတ္ထိအဝိဂတပစ္စည်းတို့သည်။ ဓမ္မတော၊ အားဖြင့်။ အဝိသိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ယဒိပိ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သ–သဘာဝတာယ၊ သဘောနှင့် တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိပစ္စယထာ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်မည်၏။ သဘာဝါဝိဂမေန၊ သဘော၏ မကင်းခြင်းဖြင့်။ နိရောဓသဒ္ဒေ ချုပ်ခြင်းသို့ မရောက်သေးခြင်းဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ အဖြစ်သည်။ အဝိဂတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မာဝိသေသေပိ၊ သဘောတရားအားဖြင့် မထူးခြားသော်လည်း။ ပစ္စယဘာဝဝိသေသော၊ ပစ္စည်း၏ဖြစ်ကြောင်း ဂုဏ်သကတ်၏အထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သမတ္ထတာဝိသေသံ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်အထူးကို၊ ဝါ၊ သတ္တိအထူးကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အဘိသမ္ဘုဏ္ဍိတ္တာ၊ ထိုးထွင်းသိတော်မူပြီး၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတုဝီသတိပစ္စယဝိသေသာ၊ ၂၄–ပါးသော ပစ္စည်းအထူးတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မသမိမှိ၊ တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၌။ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားဖြင့်၊ ဝါ၊ ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ "ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ဧဝံ ဝိသေသာ၊ ဤသို့ထူးကုန်၏" ဣတိ၊ သို့။ သုတမယညာဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ စိန္တာ ဘာဝနာမယေဟိ၊ စိန္တာမယညာဏ် ဘာဝနာမယညာဏ်တို့ဖြင့်။ တဒဘိသမယာယ၊ ထိုပစ္စည်းတို့၏အထူးကို သိခြင်းအကျိုးငှါ။ ယောဂါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ ပြုအပ်၏။

စ၊ ပစ္စည်းတို့၏သရုပ်အထူးကို ဆိုဦးအုံ့။ ဇတ္တေ၊ ဤ ၂၄–ပါးသော ပစ္စည်းတို့တွင်။ အာရမ္မဏအနန္တရ॥ပ॥ ဝိဂတပစ္စယာ၊ ဝိဂတပစ္စည်းတို့သည်။ အရူပမ္မာနံယေဝ၊ နာမ်တရားတို့အားသာလျှင်။ (ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ် ကုန်၏။) ပစ္ဆာ ဇာတပစ္စယော၊ သည်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သာလျှင်တည်း။ အာရမ္မဏူပနိဿယေ၊ အာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယပစ္စည်း တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသာ၊ ကြွင်းသော ၉–ပစ္စည်းတို့သည်။ ဥဘယံ၊ နာမ်ရုပ် ၂–ပါးစုံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယပစ္စည်းတို့သည်။ ပညတ္တိသဘာဝါပိ၊ ပညတ်သဘောရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အနန္တရ॥ပ॥ ဝိဂတပစ္စယာ၊ တို့သည်။ အတီတာ ဧဝ၊ အတိတ်တို့သာလျှင်တည်း။ အာရမ္မဏာရမ္မဏာ ဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယာ၊ တို့သည်။ တိကာလိကာစ၊ ကာလသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ ကာလဝိနိမုတ္တာ စ၊ ကာလသုံးပါးမှ လွတ်ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကမ္မပစ္စယော၊ သည်။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နဝသေန၊ တို့၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဒ္ဝိကာလိကော၊ ကာလ ၂–ပါး၌ ဖြစ်၏။ သေသာ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌဒသ၊ ၁၅–ပါးသော ပစ္စည်းတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်တည်း။

တထာ၊ တပါး။ အနန္တရ॥ပ ပစ္စယာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဧနကာ ဧဝ၊ ဖြစ်စေတတ်သော ဧနက ပစ္စည်းတို့သည်သာလျှင်တည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကာ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စည်းတို့သည်။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘ

ကော ဇေ၀ ကပစ္စည်းသာလျှင်တည်း။ [၂၈၉] နေ ဇနကော၊ ဇနကပစ္စည်းမဟုတ်။ သေသော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသည်မှကြွင်းကုန်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ ဇနကာ စ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်ရင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကာ စ၊ ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ ဝိသေသော။ ဤအထူးကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသခါရပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁၆။ ပစ္စယေသူတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဒုဝိဓာ ဒ္ဝိပ္ပကာရေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ အနေကဓာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏပစ္စယာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တရသဓာ၊ ၁၇–ပါးအပြားအားဖြင့်။

အဘိညာစိတ္တေနာတိ၊ ကား။ စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိ၀ါသအနာဂတံသညာဏသခါတာဟိ၊ ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ အဘိညာဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဂတစိတ္တေန၊ တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ သမောဟ စိတ္တဇာနနကာလေတိ၊ ကား။ ပရေသံ စ၊ သူတပါးတို့၏ရင်း။ အတ္တနော စ၊ ၏ရင်း။ သမော ဟသ၊ မောဟနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တသ၊ ကို။ ဇာနနကာလေ၊ သိသောကာလ၌။ ။“အကုသလပ္ပ၀တ္တိယော၊ အကုသိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ အဝိဇ္ဇာရှေ့သွားရှိကုန်၏” (ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။) “ယာ ကာစိ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော။ ဝိပတ္တိယော၊ ပျက်စီးခြင်းတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထိုပျက်စီးခြင်းတို့သည်။ မောဟမူလိကာ၊ မောဟလျှင်အရင်းမူလ ရှိကုန်၏” ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အာဒီနဝဒဿနေန၊ အပြစ်ကို မြင်သဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာသမတိက္ကမတ္ထာယ၊ အဝိဇ္ဇာကို ကျော်လွန်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိ၀ဋ္ဋာဘိပတ္ထနာယ၊ ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တခြင်းဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ ပုညဘိသခါရာနံ၊ တို့အား။ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူဇေတ္တာတိ၊ ကား။ ဘ၀ါဒိနဝပ္ပဋိဋ္ဌာဒိကာယ၊ ဘ၀၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ သမ္ဘူဇေတ္တာ၊ ပြင်းစွာ တွေ၀ေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တာနေ၀ ပုညာနီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ တာနေ၀ကာမာ၀စရ ရူပါ၀စရပုညာနိ၊ တို့ကို။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။

ရာဂါဒီနန္တိ၊ ကား။ ရာဂဒိဋ္ဌိ၀ိစိကိစ္ဆာဒ္ဒေ့စ္စ ဒေါမနဿာနံ၊ တို့၏။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘယုတ္တတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ယှဉ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂါဒိအသာဒနကာလေသု၊ ရာဂစသည်တို့ကို သာယာသောကာလ (စသည်) တို့၌။ အ၀ိဇ္ဇံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဂရုံ ကတ္တာ၊ ၍။ အသာဒနံ၊ သာယာခြင်းကို။ ရာဂဒိဋ္ဌိသမ္ဘယုတ္တာယ ဇေ၀၊ ရာဂဒိဋ္ဌိတို့နှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အ၀ိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသာဒနံ၊ သာယာခြင်းသည်။ ရာဂေါ၊ ပေတည်း။ ဒိဋ္ဌိ စ၊ သည်လည်း။ တဒ၀ိယုတ္တာ၊ ထိုရာဂနှင့် အမြဲယှဉ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသာဒနဝ၀စနေနေ၀၊ အသာဒနဟူသောစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အ၀ိဇ္ဇံ၊ ကို။ ဂရုံ ကရောန္တိ၊ ပြုသော။ ဒိဋ္ဌိ စ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ရာဂါဒီဟိ၊ ရာဂစသည်တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရာဂ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စ ဒေါမနဿတို့ဖြင့်။ တံသမ္ဘယုတ္တာသခါရသ၊ ထိုရာဂတို့နှင့်ယှဉ်သော သခါရ၏။ (အ၀ိဇ္ဇရမ္မဏာဒိတံ–ပုဒ်တွင် အာရမ္မဏာ၌စပ်) အ၀ိဇ္ဇာရမ္မဏာဒိတံ၊ အ၀ိဇ္ဇာ၏ အာရမ္မဏပစ္စည်း စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အနာဒီနဝဒဿ၀ိနောတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒီသု၊ တို့၌။ နအာဒီနဝဒဿိနော၊ အပြစ်ကို မြင်လေ့မရှိသော။ အနဝိဇ္ဇာရမ္မဏာသ စ၊ အ၀ိဇ္ဇာလျှင်အာရုံမရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အ၀ိဇ္ဇာကို အာရုံမပြုမူ၍ လည်းဖြစ်သော။ ပဋ္ဌမ၀ေဝနသ စ၊ ပဋ္ဌမဝေဒနာလည်းဖြစ်သော။ (ဤ၀ိသေသနနှစ်ပုဒ်ကို အ၀ုတ္တသနှင့်စပ်) အာရမ္မဏာ၀ိပတိအနန္တရာဒိပစ္စယ ၀စနေသု၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းတို့ကို ပြဆိုသော စကားတို့၌။ အ၀ုတ္တသ စ၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကိုရင်း၊ ဝါ၊ မဆိုအပ်သေးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝုတ္တသ စ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကိုရင်း၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးလည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို။ သင်္ဂဏှနတ္ထံ၊ သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ။ ယံကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သမတိက္ကမဘာ၀ပတ္ထနာ၀သေန၊ အ၀ိဇ္ဇာကို ကျော်လွန်ခြင်း အရူပဘ၀ကို တောင့်တခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုညာဘိသခါရေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

၆၁၇။ ကိ' ပနာယန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ စောဒက သ၊ ၏။ အ၀ိပ္ပါယော၊ တည်း။ “အ၀ိဇ္ဇာပစ္စယာ သခါရာ သမ္ဘ၀န္တိတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ သမ္ဘ၀န္တိ ဇေ၀၊ ဖြစ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အ၀ေ၀ရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ [၂၉၀] (ကသ္မာ၊ ကား။) အ၀ေ၀သပစ္စယသမ၀ါယာဘာ၀ေ၊ အ၀ိဇ္ဇာမှကြွင်းသော အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းမရှိလတ်သော်။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘ၀ါဘာ၀တော၊ ဖြစ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တူ၊ သခါရာ ဇေ၀ါတိ၊ သခါရ တို့သည်သာလျှင်ဟူ၍။ အ၀ေ၀ရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အညေသံ၊ သခါရမှတပါး ကုန်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏လည်း။ တတော၊ ထိုအ၀ိဇ္ဇာကြောင့်။ သမ္ဘ၀သ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဣဿိတ္ထတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါကျသ၊ ၏။ အ၀ေ၀ရဏဖလတ္တာ၊ အ၀ေ၀ရဏအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အ၀ိဇ္ဇာပစ္စယာ ဇေ၀၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘ၀န္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အ၀ေ၀ရဏေ၊ ကို။ ဂယှမာနေပိ၊ ယူအပ်သော်လည်း။ အယံ ဒေါသော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အဗျာပိတဒေါသသည်။

(အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘာဒိ။ပ။ မနသိကာရာဒယော၊ လောဘအစရှိသော ကမ္မနိဒါန်း, ဥပါဒါန်, ဝတ္ထု, အာရုံ, မနသိကာရ အစရှိကုန်သော။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိယေဝ၊ ရအပ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဒေါသော အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤကား စောဒက၏အလိုတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ကိ၊ ပနာယံ–အစရှိသော ပါဠိ၌။ ဧကာတိ၊ ကား။ အသဟာယာ၊ အဖော်ကင်းသော။ ကာရဏာနုရနိရပေက္ခာ၊ အကြောင်းတပါးကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဧက–သဒ္ဒါ သင်္ချာဟောဟု ဆိုလို၏)။ ။သဟကာရိကာရဏာဘူတာ၊ တကွပြုဖော် အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဝတ္တုကာမော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ စောဒကော၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တော၊ ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ ကိ ပနေတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယဿ ဣရေန၊ အကြောင်းတပါးနှင့်။ ရဟိတဘာဝေ စ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်လည်းဟူသော။ သဟိတဘာဝေ စ၊ တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်လည်းဟူသော။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဖြည့်စွက်၍ ဆိုဖွယ်ကား။ ကိ ပန၊ အဘာယ်နည်း။ တေ၊ သင်၏။ စောဒနာ၊ သည်။ အသမတ္ထာ၊ မပြည့်စုံသေး။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ဆိုဖွယ်အကြွင်းကိုလည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ကထေဟိ၊ ဆိုဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကာရဏာဝါဒေါ အာပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဒေါသပ္ပသင်္ဂေါ၊ အပြစ်၏ရောက်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကာရဏာဝါဒေါ၊ သည်။ အနိဋ္ဌော၊ အလိုမရှိအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံ(သော သင်္ခါရ)၏။ (မူလဋီ သီမူ မဟာဋီတို့နှင့်အညီပင်) သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သမ္ဘဝါပတ္တိတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဧကသဒိသဘာဝါပတ္တိတော စ၊ တမျိုးတည်းတူသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ (မူလဋီ သီမူ မဟာဋီတို့နှင့်အညီပင်)

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကံ နု ဧကတောတိအာဒီသု၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ ပကာရေသု၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေသု၊ မရှိကုန်လတ်သော်။ ပါရိသေသေန၊ လုံးဝအကြွင်းအကျန်အားဖြင့်။ အနေကတော၊ များစွာသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကမေဝ၊ များစွာသော အကျိုးသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ စတုတ္ထေ ဧဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧတသ္မိံ ပကာရေ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ သော်၊ ဝါ၊ ရှိပါလျက်။ ဧကဟေတုဖလဒီပနေ၊ တခုသောအကြောင်းနှင့် တခုသော အကျိုးကို ပြရာ၌။ အတ္ထော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု နုပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံ–မသင့်မြတ်သည်မဟုတ်။ ဥပဇ္ဇတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဧကတော၊ ကြောင့်။ ဧကံ၊ သော။ ဖလံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧကတော၊ ကြောင့်။ အနေကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အနေကတောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဧကံ ဖလံ၊ သည်။ နော အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

ဧကေကဟေတုဖလဒီပနန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဧကဟေတုဒီပနံ၊ တခုသော အကြောင်းကို ပြခြင်းငင်း။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧကဖလဒီပနံ၊ ငင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤနည်းဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာအစိတ်အစိတ်တို့၌။ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနံ၊ တခုတခုသော အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို ပြခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

ဝေနေယျာနံ အနုရူပတောတိ၊ ကား။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယသ၊ အား။ အနုရူပတော၊ လျော်သော အားဖြင့်။ ဧကသော၊ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဟေတုနော စ၊ ကိုရင်း။ ဖလသ စ၊ ကိုရင်း။ ဒီပနာ၊ ပြခြင်းသည်။ သတ္ထု၊ ၏။ ဒေသနာဝိလာသတော ဝါ၊ အားဖြင့်သော်ရင်း။ ဝေနေယျပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယတော ဝါ၊ ဖြင့်သော်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ ပြရာ၌။ တဒုဘယသ၊ ဒေသနာဝိလာသ, ဝေနေယျဇ္ဈာသယဟူသော ထိုနှစ်ပါးစုံ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသယဟူသော ထိုနှစ်ပါးစုံ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဒေသနာတို့၌။ ဒေသေတဗ္ဗသ၊ ဟောအပ်ဟောသင့်သော။ အတ္ထသ၊ ၏။ ပဓာနတာ စ၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ပါကဋတာ စ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ အသာဓာရဏာ စ၊ မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။) စ၊ ဆက်။ ဘဂဝန္တော၊ ဘုန်းကြီးတော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တာ၊ ဒေသနာဝိလာသသို့ ရောက်တော်မူကုန်၏။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဒေသေတဗ္ဗေ၊ သော။ အတ္ထေ၊ ၌။ ဗဟူသုပိ၊ ကုန်သော။ ပရိယာယေသု၊ ပရိယာယ်ဝေါဟာရတို့ကို။ လဗ္ဘမာနေသု၊ ရအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရအပ်ကုန်သော်လည်း။ ယထာရုစိတံ၊ အကြင်အကြင်နှစ်သက်သက်အပ်သော ပရိယာယ်ဝေါဟာရကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ဧမ္မ၊ ကို။ ဒေသေန္တိ၊ ကုန်၏။ သာ၊ ထိုသို့ဟောခြင်းသည်။ ဒေသနာဝိလာသာနု ရူပတာ၊ ဝိလာသအားလျော်သည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ပန၊ တပါး။ တတ္ထ၊ ထိုများစွာသော ပရိယာယ်တို့တွင်။ ယေန ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ယေ ဝေနေယျာ၊ တို့သည်။ ဗုဇ္ဈန္တိ၊ သိနိုင်ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ထိုပရိယာယ်ဝေါဟာရဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုဝေနေယျတို့အား ဝါ၊ တို့ကို။ ဗောဓေန်၊ သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုသိစေခြင်းသည်။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပတာ၊ ဝေနေယျတို့၏ အဇ္ဈာသယအားလျော်သည်၏အဖြစ်မည်၏။

[၂၉၁] ယထာ ဖသ်ံ ဝေဒနာဝဝတ္ထာနတောတိ၊ ကား။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဖသ်ံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သုခဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ။ပ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သုခဝေဒနိယဖဿဒိစက္ခုသမ္ဗဿဒိအနုရူပေန၊ သုခဝေဒနိယ ဖဿစသည်နှင့် စက္ခုသမ္ဗဿ စသည်တို့ အားလျော်သဖြင့်။ သုခဝေဒနာဒိစက္ခုသမ္ဗဿဇာဝေဒနာဒီနံ၊ သုခဝေဒနာစသည်နှင့် စက္ခုသမ္ဗဿဇာဝေဒနာစသည်တို့ကို။ ဝဝတ္ထာနတော၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ စက္ခုရူပါဒီသု၊ စက္ခုပဿာဒ, ရူပါရုံစသည်တို့သည်။

သမာနေသု၊ တူညီကုန်လတ်သော်။ ဖဿဝေဒနာ ဖြင့်။ သုခါဒိဝိပရိယာယာဘာဝတော စ၊ သုခစသည်တို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ရူပမသိကာရာဒီသု၊ စသည်တို့သည်။ သမာနေသု၊ တူညီကုန်လတ်သော်။ စက္ခာဒိသံဃဋ္ဋနဝေဒနာ၊ စက္ခုစသည်တို့ကို ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စက္ခုသမ္ဘဿဇာဒိဝိပရိယာယာဘာဝတော စ၊ ဇာဝေဒနာစသည်တို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အညပစ္စယသာမညေပိ၊ ထပါးသော အကြောင်းတို့၏ တူညီသည်၏အဖြစ်ရှိငြားသော်လည်း။ ဖဿဝေဒနိယအစရှိသော ဖဿ, စက္ခုသမ္ဘဿအစရှိသော ဖဿတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သုခါဒိစက္ခုသမ္ဘဿဇာဒီနံ၊ သုခအစရှိသော ဝေဒနာ, စက္ခုသမ္ဘဿဇာ အစရှိသော ဝေဒနာတို့၏။ သြဠာရိကသုခုမာဒိသင်္ကာရာ ဘာဝတော စ၊ သုခုမဝေဒနာ စသည်အဖြစ်ဖြင့် ရောယှက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နုတ်။ ယထာဝုတ္တ ဖဿသ၊ ၏။ (ဘာဝသမ္ဘန်) သုခါဒီနံ၊ တို့၏။ အဝိပရီတော၊ သော။ ပစ္စယဘာဝေါ ဧဝ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ယထာဝေဒနံ၊ ဝေဒနာအားလျော်စွာ။ ဖဿဝဝတ္ထာနံ၊ ဖဿ၏ အသီးအခြားတည်ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏာဖလဝိသေ သေန၊ အကြောင်းအကျိုးအထူးဖြင့်။ ဖလကာရဏာဝိသေသနိစ္ဆယော၊ အကျိုးအကြောင်းအထူးကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထာပိ၊ ဖဿဝေဒနာနစ်ပါးစုံတို့၌လည်း။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ကမ္မာဒယောတိ၊ ကား။ ကမ္မအာဟာရဥတုအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော အကြောင်းတရားတို့သည်။ အပါကဋာ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သေမှပဋိကာရေန၊ သလိပ်ကို ကုစားခြင်းဖြင့်။ ရောဂဝူပသမနတော၊ အနာရောဂါ၏ ပျောက်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်တည်း။ သေမှသ၊ သလိပ်၏။ မန္ဒဘာဝါဒိနာ စ၊ နဲ့သည်၏အဖြစ်စသည်ဖြင့်လည်း။ သေမှံယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပါကဋံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဓ၊ ဤအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသောပါဠိ၌။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ အသာဒါနုပသိနော တဏှာ ပဝမှတိတိ ဝစနတောတိ၊ ကား။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံယောဇနိယေသု၊ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အသာဒါနုပသိနော၊ သာယာဖွယ်ကိုရှုလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝမှတိ၊ ၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဥပါဒါနပစ္စယော၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ သင်္ခါရကာရဏာဘာဝသ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နုတ်။ ပုန၊ တဖန်။ တသာပိ၊ ထိုတဏှာ၏လည်း ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ (ဤ၌ ယ–ပိုနေသည်) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄ါ။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ အာသဝသမုဒယောတိ စ ဝစနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တဏှာ စ၊ သည်ရင်း။ စတုရူပါဒါနဘူတာ၊ လေးပါးသော ဥပါဒါန်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမဘဝဒိဋ္ဌာသဝါ စ၊ ကာမာသဝ ဘဝါသဝ ဒိဋ္ဌာသဝတို့သည်ရင်း။ (မူလဋီ, သီမူ မဟာဋီတို့နှင့် အညီပင်) သင်္ခါရသ၊ ၏။ ကာရဏန္တိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဟေတုကာ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင်အကြောင်းရှိကုန်၏။ (မူလဋီ၌ အဝိဇ္ဇာဟေတုကာ ဟူသော ဤပုဒ်မရှိ) ဣတိ၊ သို့။ (ပါကဋာနှင့် စပ်လျှင် ဣတိ၊ ဤသို့ထင်ရှားကုန်သောကြောင့်ဟု အနက်ပေး) သုတ္တဒွယေ နာပိ၊ သုတ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပါကဋံ၊ သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏာဘာဝမေဝ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အသာဒါနုပသိနောတိ ဝစနေန၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဘဝါဒီနဝပ္ပဋိစ္စာဒနကိစ္စာ၊ ဘဝ၏အဖြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိစ္စရှိသော။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ တဏှာယ၊ ၏။ ကာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇါ၊ မသိမလိမ္မာသည်၊ ဝါ၊ ပညာမဲ့သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိကေ၊ စသည်တို့ကို။ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သင်္ခါရကာရဏာဘာဝသ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းအဖြစ်၏။ ပါကဋတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇသုဘာဝေါ၀၊ ပညာမဲ့သူ၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရကာရဏာဘာဝေန၊ သင်္ခါရတို့၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ခီဏာသဝသ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ သင်္ခါရာဘာဝတော စ၊ သင်္ခါရတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အသာဓာရဏတ္တာ စ၊ (အဝိဇ္ဇာ၏ ခီဏာသဝနှင့်) မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒီနိ၊ ဝတ္ထုအာရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ သာဓာရဏာကာရဏာနိ၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၂၉၂] ပုညဘဝါဒိအာဒီနဝပ္ပဋိစ္စာဒိကာ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သောဘဝ စသည်၏အဖြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ (ဤ၌ ပုညဘဝနောင်အာဒိ လိုနေ၍ ဖြည့်စွက်ထားသည်) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ အသာဓာရဏံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာ။ပ။ ဝိညာဏန္တိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ ပဓာနတ္တာ ပါကဋတ္တာ အသာဓာရဏတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ဇောနေဝ ဇေကကဟေတုဖလဒီပနပရိဟာရ ဝစနေန၊ ဤတရုတရသော အကြောင်းနှင့်အကျိုးကိုပြရာ၌ (စောဒနာကို) ဖြေဆိုသော စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ (ဝေဒါတဗ္ဗာ–၌ စပ်) ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိအာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အစိတ်အစိတ်စကားရပ်တို့၌။ ဟေဝနေယျောသယဝသေန၊ သိစေထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလို၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝမ္မသ၊ ကို။ ဟေဝနသင်္ခါတံ၊ သိစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပယောဇနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဓ၁ဝ။ ဇေန္တာနိဋ္ဌဖလာယာတိ ဇေတေန၊ ဤပါဋ္ဌဖြင့်။ (အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။) ဝိရုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဇောတေတိ၊ ၏။) သာဝဇ္ဇာယာတိဇေတေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဝိဇာတိယဘာဝံ၊ ဇာတ်မတူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇောတေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဣဋ္ဌဝိပါကတာယ စ၊ ဣဋ္ဌဝိပါက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊

ကောင်းသော အကျိုးကို ပေးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနဝဇ္ဇသဘာဝတာယ စ၊ အပြစ်ကင်းသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တသာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏၊ ဝါ၊ နှင့်။ ဝိရဒ္ဓါစ၊ ဆန့်ကျင်ကုန်သည်၎င်း။ ဝိဇာတိယာ စ၊ ဇာတ်မတူကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကထံ နု ယုဇ္ဇိသဿတီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ သမာဓာန်၊ ဒေသနာ စကားရပ်ကို ကောင်းစွာဆောင်တတ် တည်မြဲစေတတ်သော သာဓကစကားတည်း။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ယွာယံ ဇကန္တာနိဋ္ဌဖလ တာဒိဟေတုပဒေသော၊ အကြင်ဇကန္တာနိဋ္ဌဖလတာ စသည်ဖြင့် အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်းသည်။ (သီမှုနှင့်အညီပင်) (အတ္ထိ၏၊) တသ၊ ထိုညွှန်ပြခြင်း၏။ အနေကန္တိကတံ၊ ဧကန်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အယံ၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တယာ၊ သင်စောဒကဆရာသည်။ ယာယံ စောဒနာ၊ ကို။ ဧဝံ သန္တေ ပိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ သာ၊ ထိုစောဒနာသည်။ ဝိပါကံ ပတိ၊ ဝိပါက်ကိုစွဲ၍၊ ဝါ၊ ဝိပါက်၏အရာ၌။ ယုတ္တာ၊ သင့်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနိဋ္ဌဝေပက္ကံ၊ အနိဋ္ဌအကျိုးဝိပါက်ရှိသော၊ ဝါ၊ မကောင်းကျိုးကိုပေးတတ်သော။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကို။ နု ဖလတိ၊ မပြီးစေတတ်။ ဣဋ္ဌဝေပက္ကံ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဝိပါက်ရှိသော၊ ဝါ၊ ကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်သောအကြောင်းသည်မူလည်း။ အနိဋ္ဌအကျိုးကို။ (နု ဖလတိ၊ မပြီးစေတတ်။) ပန၊ သော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာ၌။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယဘာဝလက္ခဏမ္မာနံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ် လက္ခဏာရှိသော ပစ္စည်းတရားတို့၏။ ဓမ္မတာ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တတြ စ၊ ထိုဓမ္မတာ၌ကား။ အယံနိယမော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီး နိယမသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ၊ ထိုဓမ္မာတာ၏။ ဝိစိတ္တရူပတ္တာ၊ ဆန်းကျယ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိရဒ္ဓေါ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌာနန္တိ၊ ကား။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်ရှိခြင်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌာနဝိရဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အတ္ထိတာဝိရဒ္ဓေါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ပဋိသန္ဓိအာဒီနိ၊ အစရှိသည်တို့သည်။ ဌာနာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ပုရိမစိတ္တံ ပစ္ဆိမစိတ္တ သ ဌာနဝိရဒ္ဓေါ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ ဧကန္တိကံ၊ ဧကန်မုချသည်။ နု သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝင်ံမ္မိ၊ သည်လည်း။ ဘဝင်ံသ၊ ၏။ အနန္တရပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝန်၊ သည်။ ဧဝနသ၊ ၏။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) သိပ္ပါဒီနံ စ၊ အတတ်ပညာစသည်တို့အားလည်း။ ပဋိသန္ဓိအာဒိဌာနံ၊ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ဌာနသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏စကား ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ နု အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ ကမ္မံ၊ သည်။ ရူပသ၊ ၏။ နမနရုပ္ပနဝိရောဓော စ၊ နမနရုပ္ပနအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သာရမ္မဏာနာရမ္မဏာဒိဝိရောဓော စ၊ အနာရမ္မဏ အစရှိသောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့်ဆန့်ကျင်သော။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ခီရာဒီနိ၊ နို့ရည်စသည်တို့သည်။ ဒဓိအာဒီနံ၊ နို့ခမ်းစသည်တို့၏။ မရုရမ္ဘီလရသာဒိသဘာဝဝိရောဓော၊ ချိုသောအရသာ ချဉ်သောအရသာ အစရှိသော သဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ (သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော ဟောတိ။) အဝိဇာနနကိစ္စော၊ သိခြင်းကိစ္စမရှိသော။ အာလောကော၊ အရောင်အလင်းသည်။ ဝိဇာနနကိစ္စသ၊ သိခြင်းကိစ္စရှိသော။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ (ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော ဟောတိ။) အမဒနကိစ္စာ၊ မူးယစ်စေခြင်း ကိစ္စမရှိကုန်သော။ ဂုဠဒေယော စ၊ တင်လဲစသည်တို့သည်လည်း။ မဒနကိစ္စသ၊ မူးယစ်စေခြင်းကိစ္စရှိသော။ အာသဝသ၊ အရက်၏။ (ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော ဟောတိ။)

ဂေါလောမဝိလောမာဒီတိအာဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ဂေါလောမဝိလောမာနိ၊ နွားမွေး သိုးမွေးတို့သည်။ ဒုဗ္ဗာယ၊ နေဇာမြက်၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) စ၊ ဆက်။ အဝိတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ရတ္တာ၊ နီသောအမွေးအဆင်းရှိကုန်သော။ (ဤဝိသေသနစဉ်းစားဖွယ်ရှိ၏၊ သုက္ကာ–သင့်၏) ဧဠကာ၊ သိုးတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဝိသာဏံ၊ ဦးချိုသည်။ သရသ၊ မြားမြက်၏။ ဒဓိတိလပိဋ္ဌာဂုဠာနိ၊ နို့ခမ်းနှမ်းမှုန့်တင်လဲတို့သည်။ ဘူတိဏကသ၊ မြက်နံ့သာ မြက်မွေး၏။ သေဝါလ၊ မှော်သည်။ တဏ္ဍုလေယျကသ၊ ဟင်းဆန်ကွဲ၏။ ဝါ၊ ဟင်းနုနွယ်ဆူးပေါက်၏။ ခရဝဋ္ဌဝါ၊ မြည်းဖိုနှင့်မြင်းမတို့သည်။ အသသတရ သ၊ အသသတိုရ် (လားမြင်း) ၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သဂ်ဟိ

တော၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကာ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ [၂၉၃] ဒုက္ခဝိပါကာယပိ၊ ဆင်းရဲသော ဝိပါက်မကောင်းသော အကျိုးရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ (တ္တ–သမ္ဗန်) အဒုက္ခဝိပါကာနံ၊ မဆင်းရဲသော ဝိပါက် ကောင်းသော အကျိုးရှိကုန်သော။ ပုညာနေဋ္ဌာဘိသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယတ္တံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ နန ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်မဟုတ်။ (ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တဒဝိပါကတ္တော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏ ဝိပါက်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ) ပိ၊ သော်လည်း။ သာဝဇ္ဇတာယ၊ အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တဒဝိရုဒ္ဓါနံ စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် မဆန့်ကျင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တံသဒိသာနဉ္စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ နှင့်တူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အပုညာဘိသင်္ခါရာနမေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရေသံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဋ္ဌာဘိသင်္ခါရတို့၏။ (ပစ္စယော၊ သည်။) နု၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဧတသ ပသင်ံသ၊ ဤငြိစွန်းခြင်း–ရောက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ စပ်လျဉ်းခြင်းကို။ နိဝါရဏတ္ထံ မြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရဒ္ဓေါ။ပ။သိဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ။ ကြောင့်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ အဝိဇ္ဇာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၆၁၉။ သဗ္ဗတ္ထ။ပ။ အဂ္ဂဏ္ဍောတိ၊ ကား။ ကျေ ၊ ဤလောကဌ်။ စုတိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝါဒီသု၊ ထိုထိုဘဝစသည်တို့ဌ်။ ရူပါဒီနံ၊ ရုပ်အစရှိကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ မရဏသညိတော၊ သေခြင်းဟုမှတ်အပ်သော။ စရိမော၊ အဆုံးစွန်သော။ ဘေဒေါ၊ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ ကျတိ၊ သို့။ ယထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ။သတော ဝိဇ္ဇမာနသော၊ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သတ္တသ၊ သတ္တဝါ၏ဒေဟန္တရသင်္ခန်း၊ ကိုယ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းတည်း။ အညေန၊ သော။ ကာယေန၊ နှင့်။ သမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းတည်း။

သဗ္ဗတ္ထ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါတိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝါဒီသု၊ တို့ဌ်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း။ နဝသရီရပါတုဘာဝေါတိ၊ ကား။ ကျေ၊ ဤလောကဌ်။ ဇီဏ္ဏသ၊ အိုမင်းဆွေးမြည့်သော။ သရီရသ၊ ကိုယ်ကို။ နိက္ခေပေ၊ ပစ်ချရာဌ်၊ ဝါ၊ ပစ်ချခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပရလောကပရိယာပန္နသ၊ တပါးသော လောကဌ် အကျုံးဝင်သော။ နဝကာယသ၊ အသစ်ဖြစ်သောကိုယ်၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ (ကိ' ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) ဧကော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝတ္ထာနိ။ပ။သုခေသီတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ ယထာ၊ ဆိုကုန်သကဲ့သို့တည်း။

[နရော၊ လူသည်။ ဇီဏ္ဏာနိ၊ အိုမင်းဟောင်းနွမ်းကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ နဝါနိ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ အပရာနိ၊ တပါးသော အဝတ်တို့ကို။ ဂဏှာတိ ယထာ၊ ယူသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကျေ၊ ဤလောကဌ်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဇီဏ္ဏံ၊ အိုမင်းဆွေးမြည့်သော။ ဒေဟံ၊ ကိုယ်ကို။ နိက္ခိပ္ပ၊ ချထားစွန့်ပယ်၍။ သုခေသီ၊ ချမ်းသာကို ရှာလျက်၊ ဝါ၊ ချမ်းသာကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ အဘိနဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ (အပရံ၊ တပါးသော။ ဒေဟံ၊ ကိုယ်ကို။) ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။]

အယံ သတ္တောတိ၊ ကား။ အယံ အတ္တာ၊ ဤအတ္တသည်။ ယော၊ ယင်းအတ္တကို။ သာမီတိ စ၊ ခန္ဓာအိမ်၏ပိုင်ရှင် ဟူ၍ ၎င်း။ နိဝါသီတိ စ၊ ခန္ဓာအိမ်ထဲ၌အမြဲတည်နေသူဟူ၍ဌ်။ ကာရကောတိစ၊ သိခြင်း သွားခြင်းစသည်တို့ကို ပြုတတ်သောသူ ဟူ၍ဌ်။ ဝေဒကောတိစ၊ အကောင်းအဆိုးကို ခံစားတတ်သောသူဟူ၍ ၎င်း။ (ဝိမုဋ္ဌေန၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် တွေဝေသောသူသည်။) အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ (လောကဝေါဟာရမျှ သတ္တမဟုတ်ဟူလို) သတ္တော မရတိ၊ သတ္တော ဥပပဇ္ဇတီတိ ဇော်ထွာပိ၊ ဤပါဠိ၌ဌ်လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ တီသုပိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့ဌ်။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကျသရကုတ္တဿ ဗြဟ္မ ကုတ္တာဒိဝိကပ္ပနံ၊ ကျသရ၏ ဖန်ဆင်းခြင်း, ဗြဟ္မာ၏ ဖန်ဆင်းခြင်းစသည်တို့ကို ကြံဆခြင်းကို။ သဂ်ဏှာတိ၊ ၏။

သဘာဝလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ရုပ္ပနာနုဘဝနာဒီ' ဖောက်ပြန်ခြင်း ခံစားခြင်းအစရှိသည်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ကက္ခဋဖုသနာဒိ သဘာဝမေဝ၊ ကက္ခဋ ဖုသနအစရှိသော အသီးအသီးသော ရုပ်နာမ်တို့၏ သဘောကိုသာလျှင်။ (ဤ၌ ဧဝဖြင့် ရုပ်အားလုံးနှင့် ဆိုင်သော ရုပ္ပန, နာမ်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော နမနသဘောတို့ကိုကန့်သည်) သာမညလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ အနိစ္စတာဒီ' အနိစ္စ လက္ခဏာစသည်ကို။ သခ်ါရေ အတ္တာတော အတ္တနိယတောတိ၊ ကား။ ရူပါဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကစ္စံ၊ အချို့ကို။ အတ္တာတော၊ အတ္တဟု၊ တဒည်၊ ထိုမှတပါးသောအချို့ကို။ အတ္တနိယတော၊ အတ္တ၏ဥစ္စာဟု။

အတ္တာ၊ သည်။ ဇာနာတိ ဝါ၊ သိမူလည်းသိ၏။ ကျတိ၊ သို့။ ကာပိလာ ဒယော ဝိယ၊ ကာပိလဂိုဏ်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့။ ဝိကပ္ပေတိ၊ ၏။ နဇာနာတိဝါတိ၊ ဟူ၍။ ကာဏာဒါဒီဝိကာဒယော ဝိယ၊ ကဏာဒဂိုဏ်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တကွတွန်း အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့။ (ဝိကပ္ပေတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကဏာဒေါပိ၊ ဆန်ကွဲကို စားသောကြောင့် ကဏာဒအမည်ရှိသော ရသေ့သည်လည်း။ "အတ္တာ၊ သည်။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်။ နဇာနာတိ၊ မသိတတ်။ ယဒါ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓိဂုဏေန၊ မဟာမည်သော ဗုဒ္ဓိဂုဏ်နှင့်။ သံယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဇာနာတိ၊ သိ၏" ကျတိ၊ သို့။ ကျစ္စတိ၊ အလိုရှိ၏။ သော ဧဝကရောတိ စ ကာရေတိ စာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရတ္ထ၊ နောက်ဘဝ၌။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။ သော ဧဝ၊ ထိုခံစားရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် သာလျှင်။ ပုညာပုညံ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ကရောတိ၊ ၏။ အညဉ္စ၊ တပါးသော သူကိုလည်း။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ အညော၊ ခံစားရသောပုဂ္ဂိုလ်မှတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နမဟုတ်၊ ဝါ၊ တပါးသောသူပြုသည် ပြုစေသည်မဟုတ်။ ကျတိ၊ ကား။ [၂၉၄] အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သဏ္ဌာပေန္တောတိ၊ ကား။ ဒွိအဏုကာဒိဥပ္ပါဒနဝသေန စ၊ ဒွိအဏုကမြူစသည်တို့ကို ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ဌ်။ ကျစ္ဆာဝသေန စ၊ သက်သက်သော အလို၏အစွမ်းအားဖြင့်ဌ်။ သမ္ဘာဒေန္တော၊ ပြည့်စုံစေကုန်လျက်။ သောတိ၊ ကား။ အတ္တာသညိတော၊ အတ္တဟု ထင်မှတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်သော။ သတ္တော၊ သည်။ ကျန္ဒြိယာသမ္ဘဒ္ဒောတိ၊ ကား။ စက္ခာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကျန္ဒြိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ဘဒ္ဒနာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုကျန္ဒြိယသမ္ဘဒ္ဒေါ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သဠာယတနပ္ပဝတ္တိ' အာယတန ၆–ပါး၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ။ မှန်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားရပ်ကို။ "ယထာပစ္စယံ၊ စွာ။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ဗျာပါရံ ကတ္တာ။ ဗျာပါရပြု၍။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ ဒိဋ္ဌိအလားရှိသောသူသည်၊ ဝါ၊ အယူမှားသောသူသည်။ ဝိမုယ္ယတိ၊ တွေဝေ၏။" ကျတိ၊ သို့။ ဒဿနဝသေန၊ ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အစ္ဆေဒ္ဒေသုတ္တာဝုတာဘေဒ္ဒမဏီနံ ဝိယ၊ မဖြတ်အပ် မဖြတ်နိုင်သော (ဝါ) မပြတ်နိုင်သောချည်ဖြင့် သီထားအပ်ကုန်

သော မကွဲမပျက်နိုင်သော (၀၊) မပြတ်နိုင်သောချည်ဖြင့် သီထားအပ်ကုန်သော မကွဲမပျက်နိုင်ကုန်သော ပတ္တမြားတို့၏ (အစဉ်)ကဲ့သို့။ ပုဗ္ဗာပရိယ၀ဝတ္ထာန်၊ ရှေ့နောက်၌ ဖြစ်သည်ကို ပိုင်ခြားသတ်မှတ်ထားခြင်းသည်။ နိယတိ၊ မည်၏။ နိယတိ ယာ၊ ဖြင့်။ ၀၊ ကား။ နိယတိ ဧ၀၊ နိယတိသည်ပင်လျှင်။ သင်္ဂတိသမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းတည်း။ နိယတိသင်္ဂတိ၊ နိယတိ ဖြင့် ပေါင်းဆုံခြင်း၊ ၀၊ နိယတိဟူသော ပေါင်းဆုံခြင်း။ တာယ၊ ထိုနိယတိသင်္ဂတိဖြင့်။ ဘာ၀ေသု၊ အဖြစ်တို့၌။ ပရိဏာတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ညွှတ်ကုန်၏၊ ၀၊ ရင့်ကျက်ပြောင်းလဲကုန်၏။ မနုဿဒေ၀ဝိဟင်္ဂါဒိဘာ၀ံ၊ လူနတ်ဌက် စသည်တို့၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) နိယတိသင်္ဂတိဘာ၀ပရိဏာတာ၊ မည်ကုန်၏။ "နိယတိယာစ၊ ဖြင့်ရင်း။ သင်္ဂတိယာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဘာ၀သင်္ခါတေန၊ ဘာ၀ဟုဆိုအပ်သော။ သဘာ၀ေန စ၊ သဘောအားဖြင့်ရင်း။ ဟိဏာတာ၊ ရင့်ကျက်ပြောင်းလဲကုန်၏။ နာနပ္ပကာရတ်၊ အထူးထူးသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) နိယတိသင်္ဂတိဘာ၀ပရိဏာတာ၊ မည်ကုန်၏။ " ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္ထ၊ ကို။ ၀ဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတေဟိ ဝိကပ္ပနေဟိ၊ ဤကြံဆခြင်းတို့ဖြင့်။ အ၀ိဇ္ဇာ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အကုသလံ ကတ္တာ၊ အကုသိုလ်ကိုပြု၍၊ ၀၊ အကုသိုလ်အဖြစ်သို့ရောက်စေ၍။ သတ္တော၊ တို့ကို။ ပုညာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ သင်္ခါရေသု၊ တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိတပါးပါး၌။ ပ၀တ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ ၀၊ တည်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သော အ၀ိဇ္ဇာယ အန္ဓီကတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ဥပသင်္ကံမတိ၊ ချဉ်းကပ်၏၊ ၀၊ ကပ်ရောက်၏။

အပရိဏာယကောတိ၊ ကား။ အရဟတ္တ။ပ။ ရဟိတော၊ အရဟတ္တမဂ်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော ကလျာဏ မိတ္တမှကင်းသော။ ၀၊ ကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏာ၀သာန်၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်အဆုံးရှိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။ သမ၀ိသမံ၊ ညီညွှတ်သည် မညီညွှတ်သည်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ သတ္တော၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗာန်၊ သို့။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဏာယက်၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ဆောင်တတ်သောဉာဏ်မှ။ ရဟိတော၊ ကင်းသောသူသည်။ အပရိဏာယကော၊ မည်၏။ ဓမ္မံ ဥတ္တာတိ၊ ကား။ သပ္ပုရိသူပဿယေန၊ သူတော်ကောင်းဟူသော မှီရာဖြင့်၊ ၀၊ သူတော်ကောင်းကို မှီသဖြင့်။ စတုသစ္စပ္ပကာသက်၊ သစ္စာလေးပါးကို ပြတတ်သော။ သုတ္တာဒိဓမ္မံ၊ သုတ် အစရှိသောတရားကို။ ဥတ္တာ၊ ၍။ ၀၊ ကား။ မဂ္ဂ ဉာဏေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗမ္မေ၀ ဝ၀ရံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ထက်မြက်သော။ နိဗ္ဗာနဓမ္မံ၊ ကို။ ဥတ္တာ၊ ၍။ ပန၊ ဆက်။ သေသသစ္စတ္တယာဘိသမယသ၊ ကြွင်းသော သစ္စာသုံးပါးအပေါင်းကို သိခြင်း၏။ တံ၀ေနနာယတ္ထတ္တာ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို သိခြင်းနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (မူလဋီကာနှင့်အညီပင်၊ နှစ်ပုဒ်လုံး၌ အဲကာရန္တနှင့်ရှိသောပါဋိကား မသင့်) သမာနကာလမ္မိ၊ တူသော ကာလရှိသော်လည်း၊ ၀၊ ရှိသော်လည်းဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်တရားကို သိခြင်းကို။ ပုရိမကာလံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပသင်္ကော စရိသတီတိ၊ ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရသဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အ၀ိဇ္ဇာ ပသမာ၊ အ၀ိဇ္ဇာ၏ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဥပသင်္ကော၊ ငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍။ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာ နဓာတုယံ၊ ၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ယာ၀၊ လောက်။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုပ္ပတ္တိ၊ ဓာတ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာ၀၊ လောက်။ သတ္တာန်၊ တို့၏။ ဟိတစရိယာယ၊ အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ အတ္ထဘာ၀ံ၊ ကို။ ပ၀တ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်၊ ၀၊ တည်စေ လျက်။ စရိသတိ၊ သွားလာနေထိုင်ရလတ့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ၀ိဟာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိဟရိသတိ၊ နေရလတ့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သင်္ခါရပစ္စယာ၀ိညာဏပဒ၀ိဘ္ဇာရကထာ၀ဏ္ဏနာ

၆၂၀။ ယထာဝုတ္တသင်္ခါရပစ္စယာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာန်၊ သော။ တံ၊ ထိုဝိညာဏ်သည်။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တမေ၀၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်သာလျှင်။ ဘ၀ိတုံ၊ ၄၊ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ဗာတ္တိ သ။ပ။သင်္ဂတိတာနီ" တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဓာတုကထာယံပန၊ ၌ကား။ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂတိ တာသင်္ဂတိတပဒနိဒ္ဒေသေ၊ ပုဒ်၏နိဒ္ဒေသ၌။ "သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေ ဓမ္မာ။ပ။ အသင်္ဂတိတာတိ။ ဟူ၍။ ၀စနတော၊ ကြောင့်။ [၂၉၅] သဗ္ဗ၀ိညာဏဖဿ၀ေဒနာ၀ရိဂ္ဂဟော၊ အလုံးစုံသော ဝိညာဏ်ဖဿ၀ေဒနာတို့ကို သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤဓာတုကထာ၌။ ဝိညာဏဖဿ၀ေဒနာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဒေသာ၊ အကြွင်းရှိကုန်သည်။ ယဒိ သိယုံ၊ ကုန်အံ့။ "ဝိပါကာ ဓမ္မာ" တိ၊ ဟူသော။ (ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟိတိ–ဟုရှိသင့်၏၊ ဓာတုကထာပါဋိတော် နာ ၉၂–၌ ကြည့်) ဣမသ၊ ဤပုဒ်၏။ ဝိသ၀ဇ္ဇနံ ဝိယ၊ အဖြေကဲ့သို့။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဓာတုကထာ၌။ အဘိဓမ္မ ဘာ၀နီယ၀သေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဝိညာဏာဒယော၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အ၀ိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရော၊ ကို။ အဘိဓမ္မဘာ၀နီ ယေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၀ိဘင်းအဘိဓမ္မာဘာ၀နီးနည်း၌။ စတုဘူမကကုသလသင်္ခါရော စ၊ ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်သင်္ခါရ ကိုရင်း။ အကုသလသင်္ခါရော စ၊ အကုသိုလ်သင်္ခါရကိုရင်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧသော ဧ၀၊ ဤအဘိဓမ္မ ဘာ၀နီ၌ ဟောအပ်သော သင်္ခါရကိုသာလျှင်။ ဓာတုကထာယံ၊ ၌။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဘ၀ေါ၊ ဘ၀ကို။ ဓာတုကထာယံ၊ ၌။ ကမ္မုပပတ္တိဘ၀ိသေသ၀သေနတ္ထ၊ ကမ္မဘ၀ ဥ၀ပတ္တိဘ၀ အထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘိဓမ္မဘာ၀နီယ၀သေန၊ ဖြင့်။ နဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဧ၀ဉ္စ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဓာတုကထာ၌။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘ၀ေါတိ၊ ဟူ၍။ အနဒ္ဓရိတ္တာ၊ မထုတ်မူ၍။ ကမ္မဘ၀ေါတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဘ၀ေါ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရော၊ ထုတ်အပ်၏။

လောကိယဝိပါကမနောဝိညာဏမေ၀၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဗာဝီသတိဝိဓ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဆဟိ ဝိညာဏေဟီတိ၊ ကား။ ယထာအဓိကတေဟိ၊ အကြင် အကြင်လိုက်၍ စပ်ယှဉ်အပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကသ္မာ ပန၊ အာဘယ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋ္ဌာနမုပ္ပါဒ်၌။ လောကိယ ဝိပါကဝိညာဏသေ၀ဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရာနိ ပန ဝဋ္ဋ ကထာယန ယုဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဧ၀ံ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓာတုကထာယံ၊ ၌။ သစ်ါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ လောကုတ္တရဝိပါကာနမ့ဲ၊ တို့ကို လည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အဘိဓမ္မဒေသနာယ၊ ၏။ ယထာဓမ္မသာသနတ္တာ၊ သာသ နာမ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကတ္တိကေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အနဝသေသဝိပါကဓမ္မသင်္ဂဏှနဝေန၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံသော ဝိပါက် တရားတို့ကို သိမ်းယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုတ္တန္တဒေသနာ ပန၊ သည်ကား။ ယထာနုလောမဒေသနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်ဒေသနာ၌။ ပ၀တ္တိနိ၀တ္တိယော၊ တို့ကို။ အသင်္ခရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဒဿ တဗ္ဗာ၊ ပြသင့်ပြထိုက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္ထသံ၀ဏ္ဏနာ၊ ထိုသုတ္တန်ဒေသနာ၏အနက်အဖွင့်တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ပ၀တ္တိကထာယံ၊ ၌။ လောကိယဝိပါကဝိညာဏာနိယေ၀၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တေနေ၀၊ ပင်လျှင်။ ဝဋ္ဋကထာယ နုယုဇ္ဇန္တီတိ နုဂဟိတာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဖလဒါနေ၊ အကျိုးကို ပေးခြင်း၌။ သမတ္ထံ၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကံကို။ ဥပစိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကဒါနယောဂျမေ၀၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ သင့်လျော်ထိုက်တန်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ သစ်ါရံ၊ ကို။ ဂဏှန္တော၊ ယူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဥပစိတကမ္မာဘာ၀ေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟေတု နာမ၊ ဟိတ်မည်သည် ကား။ ဗျတိရေကပ္ပ ဓာနံ၊ ဗျတိရိုက်လျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘာ၀ဂ္ဂဟဏေ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။)တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ကမ္မေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဘာ၀တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အသတိ၊ မရှိ လတ်သော်။ အဘာ၀တော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ (ဒဿိတော၊ ၏။) [၂၉၆] ပန၊ ဆက်။ အသ ဝိညာဏသ၊ ထိုဝိညာဏ်၏။ သစ်ါရပစ္စယတာ၊ သစ်ါရလျှင် အကြောင်းရှိသည် ၏အဖြစ်သည်။ နု သိဒ္ဓါ ယထာ၊ မပြီးစီးမထင်ရှားသကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ဝိပါကဘာ၀ေါ၊ ဝိပါက်၏အဖြစ်သည်။ (နု သိဒ္ဓေါ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ သော ပန၊ ထိုဝိပါက်အဖြစ်သည်ကား။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီးထင်ရှား၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝိပါကံ ဟောတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ ဝိပါက ဘာ၀ေန၊ ဖြင့်။ သစ်ါရပစ္စယတ္တာ၊ သစ်ါရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သာ၀ေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ပန၊ ဆက်။ တသ၊ ထိုသစ်ါရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ထိုဝိပါက်အဖြစ်ကို။ သာ၀ေနတ္တာ၊ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပစိတကမ္မာဘာ၀ေ ဝိပါကာဘာ၀ တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝိ၀ရန္တော၊ ဖွင့်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဝိပါကဗ္ဗာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေ ယျာတိ၊ ကား။ ကမ္မနိရပေက္ခော၊ ကံကိုမငဲ့မူ၍။ ဝါ၊ ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ ဝိပါကော၊ သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ငြားအံ့။ ဗြဟ္မတ္တံ၊ ဗြဟ္မာ၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂတာနံ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ (သတ္တာနံ–၌ ပြန်၍စပ်ရမည်) ဃာနာဒိ ဝိညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ မဟာဝိပါကဝိညာ ဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ တသ တသ ဝိပါကသ၊ ထိုထို ဝိပါက်၏။ အနောကာသေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ဌိတာနမ့ဲ၊ တည်ကုန်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ တည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဝိပါကာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝိညာဏာ၀ေက္ခာယ၊ ဝိညာဏ်ကို ငဲ့သဖြင့်။ နပုံ သကနိဒ္ဒေသော၊ တည်း။ သဗ္ဗဝိပါကဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သစ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဧကုနတိ သစေတနာဘေဒတော၊ တခုယုတ် သုံးဆယ်သော စေတနာ အပြားအားဖြင့်။ ဗဟု၊ များကုန်၏။ ဝိညာဏာနိစ၊ တို့သည်လည်း။ ဗာတ္တိ သ၀ိတ္တာ၊ ၃၂–ပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုနိ၊ များကုန်၏။ သဗ္ဗတော၊ အလုံးစုံသော သစ်ါရတို့ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိ စ၊ အလုံးစုံသော ဝိညာဏ်တို့သည်လည်း။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတရသစ်ါရပစ္စယာ ကတရဝိညာဏာန္တိ စေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ဆက်။ ဝိညာဏာန္တိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဝိညာဏ သာမည်၊ ဝိညာဏ်သာမညကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ယူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၀ိ၊ ၌ လည်း။ ဣမိနာ ဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို။ ကာမ ဓိဒ္ဓိဌာနိ။ အကယ်၍ကား ပြအပ်ခဲ့ကုန်ပြီ။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုပြဆိုခြင်းသည်။ အတိသံခိတ္တံ၊ အလွန်ချုံ့၍ ပြဆိုခြင်း တည်း၊ ဝါ၊ အလွန်ကျဉ်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌။ နေသံ၊ ထိုဝိညာဏ်တို့၏။ သစ်ါရပစ္စယတာ စ၊ သစ်ါရလျှင် အကြောင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ နု ဝိဘာ၀ိတာ၊ မပြအပ် ခဲ့သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝိညာဏ်ကို၊ ဝါ၊ ထိုဝိညာဏ်တို့၏ သစ်ါရလျှင်အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပ၀တ္တိယဠ္ဟ ၌ဌင်း။ ပဋိသန္ဓိယဠ္ဟ ၌ဌင်း။ ဘ၀ါဒီသု၊ တို့၌။ ပ၀တ္တနာကာရ၀သေ နု ဖြစ်သော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကာမာ၀စရပုညာဘိသစ်ါရပစ္စယာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ မနောဝိညာဏေတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိဒ္ဓါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ မဟာဝိပါကာနီတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဝိညာဏာ၀ေက္ခာယ၊ ဝိညာဏ်ငဲ့သဖြင့်။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ မဟာဝိပါကာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၊ ပါဠိသည်။ (သတိ၊ သော်။) မနောဝိညာဏာ၀ေတုယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၂၁။ ယံသစ်ါရပစ္စယာတိ၊ ကား။ ယသ ယသ သစ်ါရသ၊ ၏။ ပစ္စယဘာ၀ေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပစ္စယသတ္တိကြောင့်။ ယံ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ ယံ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင် အကြင်

ဝိညာဏ်သည်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသော ဌာနတို့၌။ အာမေဋိတလောပေါ၊ ဝိစ္ဆာပုဒ်၏ ကျေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟောတိတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ကာရဏဘာဝေ၊ အကြောင်းရှိလတ်သော်။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝမတ္ထံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကို။ ပဝေဒိတံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးကို။ နု (ပဝေဒိတော)၊ မပြောကြားအပ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဝတ္တိဝိသေသကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဧဝံ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗြဟ္မာနမ္မိ၊ တို့အားလည်း။ အနိဋ္ဌရူပါဒိအာပါထဂမနေ၊ အနိဋ္ဌရူပါရုံစသည်တို့၏ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အကုသလ ဝိပါကစက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ တေရသ။ပ။ ပဝတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝ၌။ ပဋ္ဌနံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝေါကာရော ဝိတ္ထာရော၊ ကျယ်ပြန့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌဝေါကာရော၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ ထိုပဋ္ဌဝေါကာရသည် ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ ဧတသ္မိံ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဘိန္နာဓိကရဏာနမ္မိ၊ ကွဲပြားသော တည်ရာရှိသော ပုဒ်တို့၏လည်း။ အညပဒတ္ထသမာသော၊ အညပဒတ္ထသမာသ်သည်။ ဥရသိလောမောတိ ယထာ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယထာ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဝတ္တမာနေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေါကရီယတိ၊ ရောပြွမ်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌဝေါကာရော၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ

သည်။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေးဦးကဲ့သို့ ပင်တည်း။ [၂၉၇] ပဝတ္တိယညေဝ ပဝတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ သခေါ်ပတောဝ၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ ကထန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။

ယေဘုယ္ယေန လောဘသမ္ဗယုတ္တဇဝနာဝသာနေတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋ္ဌိယဝိစိ ကိစ္စဒ္ဒသမ္ဗ ယုတ္တာနန္တနံ၊ ပဋ္ဌိယသမ္ဗယုတ် ဝိစိကိစ္စာသမ္ဗယုတ် ဥဒ္ဓစ္စသမ္ဗယုတ်ဧေတို့၏ အခြားမဲ့၌။ သောမနဿသ ဟာတဿ၊ သဟဂုတ်တဒါရုံ၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားကို။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "စက္ခုံ၊ ကို။ အသာဒေတိ၊ သာယာ၏။ ။ ပ။ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အကုသလေ၊ သည်။ နိရဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးလတ်သော်။ ဝိပါကော၊ သည်။ တဒါရမ္မဏတာ၊ တဒါရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။ (ဟိ၊ မှန်။) အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌံ၊ ဣဋ္ဌာရုံသည်။ စေ(သိယာ)၊ အံ့။ သောမနဿတဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ နနု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ် ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဧဝနေန၊ ဖြင့်။ တဒါရမ္မဏနိယမေ၊ တဒါရုံကို မှတ်ရာ၌။ သောမနဿသဟဂတာနန္တရံ၊ သဟ ဂုတ်ဧေ၏ အခြားမဲ့၌။ သောမနဿသဟဂတာနေဝ၊ သဟဂုတ် တဒါရုံတို့ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသော (မူလဋီကာ) ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပေက္ခာသဟဂတကုသလာ ကုသလဧဝနာနန္တရမ္ပိ၊ သဟဂုတ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဧေတို့၏ အခြားမဲ့၌လည်း။ သောမနဿတဒါရမ္မဏသ၊ ၏။ ဣဋ္ဌာတဗ္ဗတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပေက္ခာသဟဂတ ကိရိယာဧဝနာနန္တရမေဝ၊ သဟဂုတ်ကြိယာဧေ၏ အခြားမဲ့၌ သာလျှင်။ သောမနဿတဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) နု ဣဋ္ဌန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိဟေတုကဧနာဝသာနေစ၊ တိဟိတ်ဧေ၏ အဆုံး၌လည်း။ (စ–သဒ္ဒါဖြင့် ဒွိဟေတုကဧနာဝသာနကို ဆည်းသည်ဟု အနုဋီကာ၌ ဆို၏) ကဒါစိ၊ ၌။ အဟေတုကံ၊ အဟိတ် ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေဘုယ္ယေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဒါ၊ အကြင် အခါ၌။ ဧဝနာရမ္မဏံ၊ ဧဝ၏ အာရုံသည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏာယုကံ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏအသက်ကြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ ဧကမေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ သကိ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ တဒါရမ္မဏံ နာမ၊ မည်သည်။ ဧဝနာရမ္မဏာ နုဘာဝနကိစ္စံ၊ ဧဝ၏အာရုံကို ခံစားခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တံ၊ ထိုခံစားခြင်းကိစ္စရှိသော တဒါရုံသည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကေ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏရှိသော။ တထာအာသန္နဘေဒေ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် နီးသောပျက်ခြင်းရှိသော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကိ ဝါတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဒိရတ္တတိရတ္တာဒိ ဝိယ၊ ဒိရတ္တတိရတ္တံ အစရှိသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေန၊ စကား ချောမောပြေပြစ်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ဒွိကွတ္တုမေဝ၊ နှစ်ကြိမ်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ဆက်၍ ရှင်းဦးအံ့။ (မူလဋီကာ၌ ပန–ဟု ရှိ၏) ဒိရတ္တတိရတ္တန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဝါ–သဒ္ဒသ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာမတ္တေန၊ အဖြစ်မျှဖြင့်။ ဒိရတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ဒိရတ္တ–သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝါ၊ ကား။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိတစပ်တည်း။ တိရတ္တဒဿနတ္ထံ၊ သုံးညဉ့်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ကတံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ (ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣဓ ပန၊ ဤသကိ ဝါ–ဟူသော ပါဠိ၌ကား။ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ ဝိကပ်အနက်ရှိသော။ ဝါသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သကိ ဧဝ စ၊ တကြိမ်သာလျှင်လည်း။ ကဒါစိ၊ ၌။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သကိ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏ ။ ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္ဘောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ သကိ တဒါရမ္မဏပ္ပဝတ္တိယာ၊ တကြိမ်တဒါရုံဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိစာရေတဗ္ဗတံ၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ။ပ။ အာဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္တ၊ ထိုသမ္မောဟဝိနောဒနီပါဠိ၌။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဂဏနာယန္တိ၊ ဟူသောပါဠိကို။ ဝိပါကကထာယံ၊ ဝိပါက်ကိုပြဆိုသော (ဓမ္မသင်္ဂဏီ) အဋ္ဌကထာ၌။ ဗလဝရူပါဒိအာရမ္မဏေ၊ အားကြီးသော ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံ၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ဂဏန၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းကို ရေတွက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌။ ဒွေဝတဒါရမ္မဏာပ္ပတ္တိ ဝါရာ၊ နှစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော တဒါရုံဖြစ်ခြင်း၏ ဝါရတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ [၂၉၈] ဟိ၊ မှန်။ တဒေဝ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ စကားကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣဓာပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌လည်း။ အဘိဓမ္မဋ္ဌ ကထာယံ ပန တဒါရမ္မဏေ ဒွေ စိတ္တဝါရာ အာဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အနိယတာ ရမ္မဏဋ္ဌာနကိစ္စာ ဟုတ္တာ ပဝတ္တန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဒွါရံ၊ ကို။ အနာမသိတ္တာ ဧဝ၊ မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ယခု သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ ၁၄၆–၌ကား "အနိယတဒွါရ ရမ္မဏဋ္ဌာနကိစ္စာ–"ဟူ၍ပင် ဒွါရနှင့်တကွ ပါ၌ရှိ၏) တံ၊ ထိုစကားကို။ အနုဋ္ဌရံ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝုတ္တ သဟေတုကဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ဆိုအပ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ဝိညာဏ်တို့၏။ သဒိသသံဝဏ္ဏနံ၊ (ထိုနှင့်) တူသော အဖွင့်ကို။ ကာတုကာမတာဓိပ္ပါယေန၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအလိုဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အဟေတုက ဒွယာဒီနံ၊ အဟိတ် ဝိပါက် နှစ်ခုအပေါင်းအစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ၊ အစရှိသည်တို့တွင်။ ဘဝင်ဘူတာနံ၊ ဘဝင်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော ဝိညာဉ်တို့၏။ သယမေဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဒွါရတ္တာ စ၊ ဒွါရ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ စုတိပဋိသန္ဓိဘူကာနံ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော ဝိညာဏ်တို့၏။ ဘဝင်သခ်ါတေန စ၊ ဘဝင်ဟုဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အညေန စ၊ တပါးသော စက္ခုစသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒွါရေန၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပတ္တိတော စ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဧတေသံ၊ ဤဘဝင်စုတိ ပဋိသန္ဓေဖြစ်သော ဝိညာဉ်တို့၏။ ဒွါရံ၊ ကို။ နိယတ္တိ ဝါ၊ မြဲသည်ဟူ၍ရင်း။ အနိယတတ္တိ ဝါ၊ မမြဲဟူ၍ရင်း။ ဝတ္တုံ၊ ၄၊ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်တည်း။

ပန၊ ဆက်။ သန္တီရဏတဒါရမ္မဏဘူတသ၊ ဖြစ်သော။ အဟေတုကဒွယဿ၊ အဟိတ်ဝိပါက်နှစ်ခုအပေါင်း ၏၊ ဝါ၊ သည်။ ဒွါရံ၊ ကို။ လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုဒွါရသည်လည်း။ အနိယတံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမ္မိ၊ ထိုအနိယတဒွါရ ကိုလည်း။ ဂဏှန္တော၊ ယူလိုသည်ဖြစ်၍။ (ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။) အနိယတဒွါရာရမ္မဏဋ္ဌာနကိစ္စာ ဟုတ္တာ ပဝတ္တန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ (ကတံ–၌ စပ်) တဒါရမ္မဏဘူတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာဝိပါကာနမ္မိ၊ တို့၏လည်း ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ ဒွါရံ၊ ကို။ လဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုမဟာ ဝိပါက်တို့၌လည်း။ ဒွါရဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။

ဧကဿ၊ တယောက်သော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ ဝါ၊ အား။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ရူပါဝစရဝိပါ ကော၊ သည်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ စသည်တို့တွင်။ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တော၊ ၏။ တတော၊ ထိုအာရုံမှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော အာရုံ၌။ တဿ၊ ထိုရူပါဝစရဝိပါက်၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါဝစရာနံ၊ တို့၏။ နိယတာရမ္မ ဏာတာ၊ မြဲသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပဝိပါကဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ နိယတံ၊ အမြဲ၊ ဝါ၊ အမြဲတမ်း။ အဝတ္ထဏာနိ၊ ဝတ္ထုမရှိကုန်၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယတာဝတ္ထုဏာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ကသိဏာဒိုဠိမာကာသာ ဒီသုယေဝ၊ ဋ္ဌ–အာကာသ စသည်တို့သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ နိယတာရမ္မဏာ နိ၊ မြဲသောအာရုံ ရှိကုန်၏။ တတြာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာ၌။ အသာတိ၊ ကား။ ဗာတ္တိံ သဝိဓသ၊ ၃၂–ပါးအပြားရှိသော။ ဝိပါကဝိညာဏဿ၊ အား။ တေ တေ သခ်ါရာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပုညာဘိသခ်ါရာဒိ သခ်ါရာ၊ အစရှိသော သခ်ါရတို့သည်။ ကမ္မပစ္စယေနာတိ၊ ကား။ နာနာက္ခဏိပပမ္မပစ္စယေန၊ ပစ္စည်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယေနာတိ၊ ကား။ ပကတူပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။

၆၂၂။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝိညာဏပ္ပဝတ္တိ၊ ဝိညာဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿ တွာ၊ ပြပြီး၍။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ ယံ ပန ဝုတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနရူပါယ ပဋိသန္ဓိ ယာတိ၊ ကား။ အနရူပေန၊ လျော်သော။ ပဋိသန္ဓိကိစ္စေန၊ ဖြင့်။ ပန၊ ဆက်။ တံ အနရူပတံ၊ ထိုလျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ သယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့ံ။ ဘဝန္တရေန၊ ဘဝတပါးနှင့်။ ဘဝန္တရဿ၊ ဘဝတပါးကို။ သန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဆက်စပ်ခြင်းသည်။ အစိတ္တကမ္မိ၊ စိတ်မရှိသော ဆက်စပ်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ကတိ ပဋိသန္ဓိယောတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆံ၊ မေးခွန်းကို။ ကတ္တာပိ၊ ပြုပြီး၍လည်း။ ကတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနီတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ ကို၊ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ကေန ကတ္ထာတိ၊ ကား။ ကေန စိတ္တေန၊ အဘယ်စိတ်ဖြင့်။ ကသ္မိံ ဘဝေ၊ အဘယ်ဘဝ၌။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ဧကူနဝီသတိယာ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေသု၊ ထိုတခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့တွင်။ ကုသလဝိပါကာယ၊ ဖြစ်သော။ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ဆောင်၍ စပ်အပ်၏။ ဒေဝေသု၊ (အာကာသဋ္ဌ) နတ်တို့၌။ အဟေတုကာ၊ ဟိတ်မရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနုဿလောကေတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသနံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) နပုံသကာဒီနန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဤပါဠိ၌။ [၂၉၉] အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မမ္မနာဒီနံ၊ မမ်ားစွဲ သောသူ စသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ စကားထစ်သောသူ စသည်တို့ကို။ သင်ဟောဟ၊ ကို။ (ဝေဒီတဇ္ဇော၊ ၏။) ကေစိ ပန၊ တို့သည် ကား။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဝိကလိန္ဒြိယာ၊ မချို့တဲ့

သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ ထောက်၊ အနည်းငယ်။ ဝိစာရဏာပတိကာပိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်နိုင်သော ပင်ကို သဘောရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသာနမ္ပိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သခ်ေပတောတိ၊ ကား။ သမာသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အသုကာယ၊ ဤမည်သော။ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ၊ ၏။ အသုက်၊ သော။ အာရမ္မဏော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂ်၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ သခ်ေပတော ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်တည်း။

သေသောနန္တိ၊ ကား။ ပဋ္ဌ ကုန်သော။ ရူပါဝစရာ၊ ရ-ပဋ္ဌိသန္ဓေတို့ဝင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဌမတတိယာရုပ္ပါ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာဝသေသာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌိသန္ဓိနံ၊ တို့၏။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏော၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိသော။ စုတိစိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋ္ဌိသန္ဓိအာရမ္မဏော ဧဝ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ၏ အာရုံ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဒ္ဝိသု အာရမ္မဏောသူတိ၊ ကား။ အတီတနဝတ္တဗ္ဗဝသေန၊ အတိတ်နှင့်နဝတ္တဗ္ဗတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒ္ဝိသု အာရမ္မဏောသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော အာရုံတို့တွင်။

၆၂၃။ တာနိတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကတာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ အသာတိ၊ ကား။ အာသန္နမရဏာသ၊ နီးသောသေခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ သေခါနီးဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ အား။ သြလမ္ဗန္တိတိ၊ ကား။ သာယနေ၊ ညနေချမ်း၌။ မဟန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ပဗ္ဗတကူဋာနံ၊ တောင်ထွက်တို့၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ဘူမိယံ၊ ၌။ (အဝလမ္ဗန္တိ) ဝိယ၊ တွဲလဲကျကုန်ဘိသကဲ့သို့။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ အဝလမ္ဗန္တိ၊ တွဲလဲကျသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ ကပ်၍ တည်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မိံ နိရုဒ္ဓေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ စုတိစိတ္တေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓမတ္တေ၊ ချုပ်ခါမျှဖြစ်လတ်သော်။ တသ၊ ထိုစိတ်၏။ နိရောသမနန္တရမေဝ၊ ချုပ်ခြင်း၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ တဒေဝါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဝေနဝိထိယာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော မရဏာသန္နဇောဝီထိ၏။ အာရမ္မဏာဘူတံ၊ သော။ တံ ယေဝ၊ ထိုအာရုံကိုသာလျှင်။ ။အဝိဇ္ဇာတဏှာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ကိလေသေသု၊ တို့သည်။ အနုပစ္ဆိန္နေသွေဝ၊ မပြတ်စဲကုန်သေးသော်သာလျှင်။ ကမ္မာဒိနော၊ ဂ်အစရှိသည်၏ ဥပဌာနံ စ၊ ထင်ခြင်းသည်ရင်း။ တံ၊ ထိုဂ်အစရှိသည်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ စိတ္တသန္တာနသ၊ မရဏာသန္န စိတ်အစဉ်၏။ ဘဝန္တရနိန္နပေါဏာပဗ္ဗရတာ စ၊ ဘဝတပါးသို့ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပစ္ဆိန္နကိလေသဗလဝိနာ မိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သန္တာနေ၊ စိတ်အစဉ်သန္တာန်ကို။ ဝိနာမိတေ၊ ညွှတ်စေအပ်သည် ရှိသော်။ တဒေကဒေသဘူတံ၊ ထိုစိတ်အစဉ်၏ တစိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌိသန္ဓိစိတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ဝိနာမိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧကဒေသဝိနာမိတဘာဝေန၊ တစိတ်ကိုညွှတ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သန္တာနသ၊ အပေါင်းဖြစ်သော စိတ်သန္တာန်၏။ ဝိနာမိတတာ၊ ညွှတ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိတို့၌။ ဒုဂ္ဂတိပဋ္ဌိသန္ဓိနိန္နာယ၊ ဒုဂ္ဂတိပဋ္ဌိသန္ဓေသို့ ညွှတ်သော။ စုတိယာ၊ ၏။ ပုရိမဧဝနာနိ၊ တို့သည်။ အကုသလာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတရာယ၊ သော။ (သုဂတိပဋ္ဌိသန္ဓိနိန္နာယ စုတိယာ၊ ၏။ ပုရိမဧဝနာနိ) စ၊ တို့သည်လည်း။ ကုသလာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) နိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ဆုံးဖြတ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိမိတ္တသာဒဂမိတံ ဝါ။ပ။ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါတိ။ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိမိတ္တသာဒဂမိတံ ဝါ၊ အပေါင်းနိမိတ်၌ သာယာမက်မောသည်မူလည်းဖြစ်သော။ အနဗ္ဘဇ္ဇနသာဒဂမိတံ ဝါ၊ အနဗ္ဘဇ္ဇနမည်သော အသေးစိတ်အင်္ဂါတို့၌ သာယာမက်မောသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တိဋ္ဌမာနံ၊ တည်ဆဲဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်ငြားအုံ့။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ကာလဝေ၊ သေခြင်းကို။ စေ ကရောတိ၊ အုံ့။ နိရယံ ဝါ၊ သို့သော်ရင်း။ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ၊ သို့သော်ရင်း။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဂတီနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ဂတိံ၊ သို့။ ယံ–ယေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဥပပဇ္ဇေယ္ယ၊ ကပ်ရောက်ရာ၏။ ဧတေ ဌာနံ၊ ဤသို့ကပ်ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကုသလံ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ကုသလဉ္စ၊ သည်လည်း။ သုဂတိယံ၊ ၌။ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အရဟတော၊ အား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဥပစ္ဆိန္နတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြတ်စဲပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓသဗ္ဗဘဝသုဂ္ဂတာယ၊ ငြိမ်းပြီးသော အလုံးစုံသော ဘဝတို့၌ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဘဝတို့၌ အလုံးစုံသော ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း ငြိမ်းပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မာဒိနိမိတ္တံ၊ ဂ်အစရှိသော အာရုံနိမိတ်သည်။ နှ ဥပဌဟတိ၊ မထင်။ တတော၊ ထိုသို့မထင်ခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာမာနမ္ပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အလဒ္ဓသဟာယတ္တာ၊ ရအပ်သော အဖော်သဟဲ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိံ၊ ကို။ နဇနေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။

ဝုတ္တပ္ပကာရကမ္မဝသေနာတိ၊ ကား။ ပါပကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ တဒုပဌာပိတံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံသည် ထင်စေအပ်သော။ ဣတိ အမိပ္ပါယော၊ တည်း။ နရကာဒီသု အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကန္တိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ တံသဒိသတာ ဝသေန၊ ထိုင်ရဲစသည်တို့၌ မီးလျှံအဆင်း စသည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၃၀၀] ဟိ၊ မှန်။ သော ဧဝ နိရယဂ္ဂိဝဏ္ဏာဒိ၊ ထိုင်ရဲမီးအဆင်းစသည်သည်သာလျှင်။ တဒါ၊ ၌။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာပါထံ၊ သို့။ နှ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်။ တတ္ထ၊ ထိုနရကာဒီသုအစရှိသောပါဒ်၌။ အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝေတ္တရဏီသိမ္မလိအသိ ပတ္တဝနာဒိဝဏ္ဏံ၊ ကြိမ်ချောင်းငရဲ လက်ပန်တောင်ရဲ သန်လျှက်ရွက်တောင်ရဲ စသည်တို့၏အဆင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပန၊

တပါး။ နရကာဒီသူတိ (ဇတ္ထ)၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပေတတိရစ္ဆာနာနံ၊ တို့၏။ နိဗဒ္ဓသဠ္ဠရဏဒ္ဌာနပရိယာပန္နဝဏ္ဏ၊ အမြဲသွားလာကျက်စားရာဌာန၌ အကျုံးဝင်သောအဆင်းကို။ (သင်္ကာတိ၊ ၏။) မနောဒ္ဓါရေ အာပါထမာဂစ္ဆတီတိ၊ ကား။ ကမ္မဗလေန၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာပိတဝဏ္ဏာ ယတနံ၊ ထင်စေအပ်သော အဆင်းအာယတနသည်။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿန္တသ ဝိယ စ၊ မြင်မက်သောသူအားကဲ့သို့ရင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသ ဝိယ စ၊ စက္ခုဉာဏ်အားကဲ့သို့ရင်း။ မနောဒ္ဓါရေ ဇေ၊ ၌သာလျှင်။ ဂေါစရဘာဝံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဇော်၊ သော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ ဌင်း။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဇဝနာနိ။ တို့ရင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ တဒါရမ္မဏာနိ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီဏိ၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဝီထိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။

ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ ဟိနမာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အကုသလဝိပါကသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ၎။ ယုတ္တံ၊ သင့်သော။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ၊ အနိဋ္ဌာရုံကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္မိ၊ ထိုအနိဋ္ဌာရုံသည်လည်း။ သင်္ကပ္ပနဝသေန၊ ကြံဆခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ရာဂသာပိ၊ ၏လည်း။ ဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အကုသလဝိပါကဇနက ကမ္မသဟဇာတာနံ စ၊ အကုသလဝိပါက်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံနှင့် တကွဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တံသဒိသာ။ပ။ဇာတာနဉ္စ၊ ထိုအကုသလဝိပါက်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံနှင့်တူသော မရဏာသန္နဇောစေတနာနှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ ဟေတုဘာဝေါ ဇေ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟိနတာ၊ ဟိန အဖြစ်မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္ဆာနုတာပဇနကကမ္မာနံ၊ နောင်တ ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အကုသိုလ်ကံတို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုအာရုံသည်။ ကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ အနိဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌမည်သည်ဖြစ်၍။ အကုသလဝိပါကသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဘဝေယ္ယ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ စ၊ အပြစ်ကား။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (အတ္ထေ ဂယှမာနေ၊ သော်။) ဣဋ္ဌာရမ္မဏော၊ ၌။ ပဝတ္တသ၊ သော။ အကုသလကမ္မသ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ အါကုသလကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏော၊ အကုသိုလ်ကမ္မနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်။ နု ဘဝေယ္ယ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အကုသလဝိပါကော၊ သည်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏော၊ ဣဋ္ဌာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဘဝိတုံ၊ ၎။ နု အရဟတိ၊ မထိုက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌဒ္ဝါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တေ၊ ရောက်သော။ ပစ္ဆိုပ္ဇန္တေ၊ ဖြစ်သော။ ကမ္မနိမိတ္တံ၊ ကို။ အာသန္နကတ ကမ္မာရမ္မဏာသန္တတိယံ၊ အနီး၌ ပြုအပ်ပြီးသောကံ၏ အာရုံ၏အစဉ်၌။ ဥပဋ္ဌေ စ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍ရင်း။ တံသဒိသဠ္ဠ၊ ထိုကံ၏အာရုံ နှင့်တူသော အာရုံဟူ၍ရင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ တဒေဝ၊ ထိုမရဏာသန္နဇောကံ သည်ပင်လျှင်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိအာရမ္မဏုပဋ္ဌာ ပကံ စ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ၏အာရုံကို ထင်စေတတ်သည်ရင်း။ တဒေဝ၊ ထိုကံသည်ပင်လျှင်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဇနကံ စ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကို ဖြစ်စေ တတ်သည်ရင်း။ ဘဝေယ္ယ၊ ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ဥပစာရဘူတာနိ ဝိယ စ၊ ဥပစာဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ (ပဝတ္တာနိ–၌ စပ်) "ဇတသ္မိံ၊ ဤအာရုံ၌။ တယာ၊ သင်သည်။ ပဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရမည်။" ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌိသန္ဓိ ယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တာနိ ဝိယ စ၊ ဖြစ်စေကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ စုတိအာသန္နာနိ၊ စုတိ၏အနီးဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဇနကာနိ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်ကုန် သည်။ နု ဘဝေယ္ယုံ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တံသမာနဝီထိယံ ဝိယ၊ ထိုပဋ္ဌိသန္ဓေနှင့် တူညီသော စိတ်အစဉ်၌ကဲ့သို့။ ပဝတ္တမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော ဇောတို့ သည်။ ကတူပစိတာနိ၊ ပြုအပ်ပြီး ဆည်းပူးအပ်ပြီးတို့သည်။ ကထံ သိယုံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်နိုင်ကုန်အံ့နည်း။ တဒါ၊ ထိုမရဏာ သန္နအခါ၌။ အသာဒိတာနိ၊ တဏှာဖြင့် သာယာအပ်ပြီးကုန်သည်။ နု (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ လောကိယာနိ၊ လောကီဇောတို့သည်။ လောကုတ္တရာနိ ဝိယ၊ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်ဇောတို့ကဲ့သို့။ သမာနဝီထိဖလာနိ၊ တူညီသော ဝီထိ၌ အကျိုးရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ "အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံပါပကမ္မံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံကို။ ပုဗ္ဗေ၀၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်အပ်သောကံကို ပြုသည်မှ ရှေးကာလ၌မူ လည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသ၊ အား။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ကို။ ပစ္ဆာ ဝါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်အပ်သော ကံကို ပြုသည်မှ နောက်ကာလ၌မူလည်း။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသ၊ အား။ မရဏာလာလေ ဝါ၊ သေခါနီး ကာလ၌မူလည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေအပ်သည်။ သမာဒိန္နာ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကံကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုသုံးပါးသောကံတို့တွင် တပါးပါးသောကံကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းရာ ဖြစ်သော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းမှုရှိသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ (တနည်း) နိရယံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သုတ္တေ၊ ၌။ မရဏာ ကာလေ၊ ၌။ သမတ္တာယ၊ သော။ သမာဒိန္နာယ၊ သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ၊ နှင့်ရင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ၊ နှင့်ရင်း။ သဟဇာတစေတ နာယ၊ တကွဖြစ်သော စေတနာ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဒါနံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကို ပေးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ဒုဗ္ဗလေဟိ၊ အားနည်းကုန်သော။ ပဋ္ဌဒ္ဝါရိကဇဝေနေဟိ၊ ပဋ္ဌဒ္ဝါရ၌ ဖြစ်သောဇောတို့ဖြင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝါ၊ သည်သော်ရင်း။ [၃၀၁] သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝါ၊ သည်သော်ရင်း။ သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမာဒိန္နာ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ "သဗ္ဗမ္ပိ။ပ။ ပဋ္ဌိကိ္ခတ္တာနီ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ကုသလာ။ပ။ ပရိယောသာနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားကို သိခြင်းအစစုတေခြင်း အဆုံးရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံ လည်းဖြစ်သော။ ဇတံ ကိစ္စံ၊ ဤကိစ္စသည်။ မနောဒ္ဓါရိကစိတ္တေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌဒ္ဝါရိကေန၊ စိတ်ဖြင့်။ နု

(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသပိ၊ သော။ ဧတသ္မာ ကိစ္စသ၊ ဓမ္မပဋိဝေဓနေ အစရိသော ဤကိစ္စကို။ ကရဏေ၊ ပြုရာ၌။ သဟဧဝနကာနိ၊ ဧကနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝိထိစိတ္တာနိ၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရိက ဝိထိစိတ်တို့ကို။ ပဋိကိ္ခတ္တာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။

ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မောဟဝိနောဒနီ၌။ နု ကိဉ္စိ ဓမ္မံ ပဋိဝေဓနာတီတိ၊ ကား။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဧကမ္မိ၊ တပါးသော်လည်း ဖြစ်သော။ ကုသလံ ဝါ၊ ကုသိုလ်ကိုသော် ၎င်း။ အကုသလံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ နု ပဋိဝေဓနာတိ၊ မသိတတ်။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ယေသံ၊ အကြင်ကုသိုလ် အကုသိုလ် တရားတို့၏။ ပဋိဝိဘာဝနပ္ပဝတ္တိယာ၊ တဖန် ထင်ရှားစေသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သုခံဝါ၊ ချမ်းသာသော အကျိုးသည် ၎င်း။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသော အကျိုးသည်၎င်း။ အန္ဓေတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားတို့၏။ သာ ပဝတ္တိ၊ ထိုထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဋိကိ္ခတ္တာ၊ ပယ်အပ်၏။ ကုသလာ ကုသလကမ္မသမာဒါနဋ္ဌ၊ ကဲ့ကို ဆောင်တည်ခြင်းသည်လည်း။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုကုသိုလ်အကုသိုလ် တရားကို သိခြင်းနှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တဒါရမ္မဏာနန္တရံ၊ တဒါရုံ၏အခြားမဲ့၌။ စဝနံ စ၊ စုတိသည်၎င်း။ တဒနန္တရာ၊ ထိုစုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ဥပပတ္တိ စ၊ ပဋိသန္ဓေသည်၎င်း။ မနောဒ္ဓါရိကာ ဧဝ၊ မနောဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မနောဒ္ဓါရဝီထိ၌ အကျုံးဝင်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဟဧဝနကဝီထိစိတ္တပရိယာပန္နာ၊ မရဏာသန္နဇောနှင့်တကွ ပဋ္ဌဒ္ဓါရဝီထိစိတ်တို့၌ အကျုံးဝင်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကတဒါရမ္မဏာနန္တရာ၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော တဒါရုံ၏ အခြားမဲ့၌။ စုတိမ၊ ကိုဝင်း။ တဒနန္တရာ၊ ထိုစုတ်၏အခြားမဲ့၌။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုဝင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံတို့တွင်၊ ဝါ၊ ထိုပဋိသန္ဓေတို့တွင်။ အဝေသပဋ္ဌစိတ္တာကုဏာယုကေ၊ ကြွင်းသော စိတ္တာကုဏာငါးချက်အသက်ရှိသော။ ရူပါဒိမှိ၊ ရူပါရုံစသည်၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိံ ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ "ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော။ ဥပပတ္တိစိတ္တံ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာသ၊ ရှိသော။ ဘဝင်္ဂသ၊ အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။" ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။ အဝေသဧကစိတ္တာကုဏာယုကေ၊ ရှိသော။ (ရူပါဒိမှိ) စ၊ ၌လည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိံ ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ။ပ။ ပစ္စယောတိစ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၂၄။ ကဏ္ဍပကော သုဏ္ဍပကံ ဌပေတွာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပါပကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော။ ကဏ္ဍပကော၊ ၌။ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ သုဏ္ဍပကော၊ ကို။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ (ဣတိ စ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ နရကာဒီသု။ပ။နိမိတ္တန္တိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဝုတ္တော၊ သော။ ကဏ္ဍပကော၊ ၌။ သုဂတိပရိယာပန္နံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ (ဣတိ စ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ မနုဿလောကေ ရတ္တာကမ္မလသဒိသမာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏသဓါတံ ဒေဝလောကေ ဝါ ဥယျာနဝိမာန ကပ္ပရုက္ခာ ဒိဝဏ္ဏသဓါတံ သုဂတိနိမိတ္တန္တိ (စ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ သုဏ္ဍပကံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယာတိ၊ ကား။ ကမ္မကမ္မ နိမိတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ အတီတာရမ္မဏာယ၊ အတိတ်လျှင်အာရုံရှိသော။ မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏာဒိ သုဂတိနိမိတ္တ ဝသေန၊ အမိဝမ်း၏အဆင်းရှိသော သုဂတိနိမိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ၊ ရှိသော။

၆၂၅။ တဋ္ဌ ခေါတိ၊ ကား။ ယဒေတံ၊ အကြင်အာရုံကို။ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနိယမနံ၊ ကိန်းသေမမှတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ တဋ္ဌ ခေါ၊ ထိုအာရုံသည်လည်း။ ॥ကမ္မနိမိတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ [၃၀၂] (ကသ္မာ၊ ကား။) မဟဂ္ဂတဝိပါကသ၊ ၏။ ဧကန္တတော၊ အားဖြင့်။ အတ္တနော ကမ္မာရမ္မဏာတာယ၊ မိမိ၏ကံ၏အာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သုဒ္ဓါယ ဝါတိ၊ ကား။ မဟဂ္ဂတကမ္မ နိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကမ္မနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဧဝနဝီထိယာ၊ ၏။ တဒါရမ္မဏာရဟိတာယ၊ တဒါရုံမှကင်းသော ဧကဝီထိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ သာ ဧဝနဝီထိ၊ ထိုကာမာဝစရ ဧကဝီထိကို။ မဟဂ္ဂတဝိပါကသ၊ ၏။ ဥပစာရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ တဋ္ဌ ဝီထိ၊ ထိုဧကဝီထိကိုလည်း။ မဟဂ္ဂတာဝသာနံ၊ မဟဂ္ဂုတ်လျှင် အဆုံးရှိသည် ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာဝါတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိံ စ၊ ကိုဝင်း။ အာရုပ္ပေသု စ၊ အရူပပဋိသန္ဓေတို့တွင်လည်း။ ပဌမံ စ၊ ပဌမ အရူပပဋိသန္ဓေကိုဝင်း။ တတိယဋ္ဌ၊ ကိုဝင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုတိယစတုတ္ထာ ပန၊ တို့ကိုကား။ အတီတာ ရမ္မဏာဝစနေနေဝ၊ ရမ္မဏာဟူသော စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီ။

မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏသဓါတန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဝဏ္ဏော ဧဝ၊ အဆင်းသည်သာလျှင်။ ဂတိနိမိတ္တဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဂတော၊ လာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ တာဝ၊ စွာ။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ အနုပါဒိန္နာဘာဝေန၊ အနုပါဒိန္နဓာတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဥပါဒိန္နရူပ် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုဂတိပရိယာ ပန္နတာယ၊ သုဂတိ၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိနိမိတ္တဘာဝေန၊ ဂတိနိမိတ်အဖြစ်ဖြင့်။ အဌကထာသု၊ တို့၌။ နု အာဂတော၊ မလာ။ ဣတိ ဧတေ၊ ဤစကားသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်ပေ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဂန္ဓာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ အနာဂမနေ၊ မလာခြင်း၌။ ကာရဏေ၊ အကြောင်းကို။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

အယ် တာတ တဝတ္တာယ ဗုဒ္ဓပူဇာ ကရီယတီတိအာဒိသု၊ အစရှိသော စကားတို့၌။ သဗ္ဗန္တိမဇေနေ၊ အလုံးစုံတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော ဇော၌။ ဝတ္တမာနသာပိ၊ ဖြစ်ဆဲသောသူ၏လည်း၊ ဝါ၊ အားလည်း။ ပုဗ္ဗစေတနာဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုည်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၆၂၆။ ဇေတေနာနုသာရေန။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာပိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပထဝီကသိဏာဒျာနာ ဒိဝသေန ပဋိလဒ္ဓမဟဂ္ဂတသ သုဂတိယံ ဌိတသာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဇေမာဒိကေ ဇေ နယေ၊ ဤသို့အစရှိသော နည်း၌သာလျှင်။ အယမ္ပိ ယုဇ္ဇတိ၊ ဤအရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ အဝရဒ္ဓါ၊ သက်ဝင်သည်။ (ဟောတိ) နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ၊ အံ့။ နု(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုနည်း၌။ ရူပါဝစရစုတိအနန္တရာယ ဇေ၊ ရူပါဝစရစုတိ၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိယ၊ ၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီကသိဏာဒျာနာဒိဝသေန အစရှိသော စကားရပ်၌။ ပထဝီကသိဏာ ဒိကံဝါ။ ပ။ စက္ခုသောတာနံ ဝါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ တေန ဝစနေန၊ ထိုစကားဖြင့်။ ရူပါဝစရစုတိယာ ဇေ၊ ၏သာလျှင်။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌၊ ဝါ၊ မဲ့ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ယထာ သမ္ဘဝယောနောယ၊ ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်စွာ ယှဉ်စေခြင်းဖြင့်။ အယမ္ပိ ပဋိ သန္ဓိ၊ ဤအရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ တတ္ထေव၊ ထိုပထဝီကသိဏာဒျာနာဒိဝသေန အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ် သောနည်း၌သာလျှင်။ အဝရဒ္ဓါ၊ သက်ဝင်သည်။ အထာပိ (ဘဝယျေ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်နိုင်ရာ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အရူပါဝစရစုတိအနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အရူပါဝစရေ စ၊ ဘုံ၌လည်း။ ဥပရူပရိစုတိယာ၊ အထက်အထက်ဘုံ၌ စုတိ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ ပဋိသန္ဓိ၊ အောက်အောက် ပဋိသန္ဓေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထာရုပ္ပစုတိယာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌။ နဝတ္တာဗ္ဗာရမ္မဏာပဋိသန္ဓိ၊ နဝတ္တာဗ္ဗလျှင် အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပစုတိမှ အခြားမဲ့၌။ တတ္ထေဝ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပ ဘုံ၌သာလျှင်။ အတီတာရမ္မဏာ၊ အတိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။) ကာမာဝစရေ၊ ၌။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ (ယော ဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတရာ ဟိ စ၊ ဤမှတပါးသော အောက်အရူပ စုတိသုံးပါးတို့မှလည်း။ (အနန္တရာ၊ ၌။) ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ အတီတနဝတ္တာဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ အာရုပ္ပပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ္မာ ဝိသေသသ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဥဒ္ဒရဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။

၆၂၇။ ဇေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အာရမ္မဏာဝသေန၊ အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇေဝိဓယ၊ တပါးသော အဖို့ရှိသော။ ကာမာဝစရသုဂတိ စုတိယာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ဒုဝိဓာ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ (အာရမ္မဏာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဇေဝိဓယ၊ သော။) ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ ဒုဝိဓာ၊ သော။ သုဂတိပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ (အာရမ္မဏာဝသေန ဇေ ဝိဓယ၊ သော။) ကာမာဝစရသုဂတိစုတိယာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ဒွိဇေဒွိပ္ပကာရာနံ၊ နှစ်ပါး တပါး နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော။ ကာမရူပါရူပါနံ၊ ကာမ ရူပ အရူပပဋိသန္ဓေတို့၏။ ဝသေန ဖြင့်။ ပဋ္ဌဝိဓာ၊ သော။ [၃၀၃] သုဂတိပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ (အာရမ္မဏာဝသေန ဇေဝိဓယ၊ သော။) ရူပါဝစရစုတိယာ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပဋ္ဌဝိဓာ၊ ငါးပါး အပြားရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကာမ ရူပ အရူပပဋိသန္ဓေကိုရင်း။ အာရမ္မဏာဝသေန၊ ဖြင့်။) ဒုဝိဓယ၊ သော။ အာရုပ္ပစုတိယာ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ကာမာရုပ္ပါနံ၊ ကာမ အာရုပ္ပပဋိသန္ဓေတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဝိဓာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ (အာရမ္မဏာဝသေန၊ ဖြင့်။) ဇေဝိဓယ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ ဒုဝိဓာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ နဒဿိတာ၊ မပြအပ်သေး။ တံ၊ ထိုမပြအပ်သေးသော ပဋိသန္ဓေကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ ဒုဂ္ဂတိယံ ဌိတသ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ အစိတ်မှ တပါးအပေါင်းကို ဆိုဦးအံ့၊ ဝါ၊ အကျယ်မှတပါး အကျဉ်းကို ဆိုဦးအံ့။ ယထာဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ပဋိသန္ဓေတို့သည်။

ဘဝါလမ္ဗဘေဒတော၊ ဘဝအာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒွေ၊ ကာမသုဂတိစုတိမှ နောက်၌ နှစ်ပါးသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ ဒွေ၊ ဒုဂ္ဂတိစုတိမှ နောက်၌ နှစ်ပါးသော သုဂတိပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ ပဋ္ဌ၊ ကာမသုဂတိ စုတိမှ နောက်၌ ငါးပါးသော ကာမရူပ အရူပ ပဋိသန္ဓေတို့သည်ရင်း။ အဋ၊ ထိုမှတပါး၊ ပဋ္ဌ၊ ရူပါဝစရစုတိမှ နောက်၌ ငါးပါးသော ကာမ ရူပ အရူပ ပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ အဋ္ဌ၊ အရူပစုတိမှ နောက်၌ ရှစ်ပါးသော ကာမ အရူပ ပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ ဒွေ၊ ဒုဂ္ဂတိစုတိမှ နောက်၌ နှစ်ပါးသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။) တာဒိ သာယ၊ ထိုသို့ ဘဝအာရုံအားဖြင့် ကွဲပြားသော သဘောရှိသော။ စုတိယာ၊ စုတိမှ နောက်၌။ စတုဒီသတိ၊ ၂၄–ပါးသော။ ဇေတာ သန္ဓိယော၊ ဤပဋိသန္ဓေတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

၆၂၀။ ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နာနာက္ခဏိ ကကမ္မပစ္စယ ဘာဝေါ၊ အဖြစ် သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဒဿိတပ္ပကာရော၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဿယ ဘာဝမေဝ၊ အဖြစ်ကို သာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝုတ္တဥေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

နိဿယပစ္စယဘူတေန၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ နှင့်။ သဟပဝတ္တိယေဝ၊ တကွဖြစ်ခြင်းသည် သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော ပဋိသန္ဓေတို့၌။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ တေန၊ ထိုရုပ်နှင့်။ မိဿတာ၊ ရောနှောသည်၏ အဖြစ်မည်၏။ (မိဿ–ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ််နှင့် ညီသောသီမူပင် ဖြစ်သည်) တဒဘာဝေါ၊ ထိုရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ အမိဿတာ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအမျိုးတို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယဝန္တိ၊ ရောနှောကုန်၏။ ဧကဇာတိ သမန္နယေန၊ တူသော ဇာတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်။ အညမညမိဿီတာ၊ အချင်းချင်း ရောနှောကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယောနိယော၊ မည်ကုန်၏။ သုစရိတဒုစ္စရိတဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓဗ္ဗာ ပါပု ဏိတဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂတိယော၊ မည်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိ၊ မည်၏။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ ဌိတိ၊ တည်ရာတည်း။ ဝိညာဏဿဌိတိ၊ ဝိညာဉ်၏ တည်ရာ။ နာနတ္တကာယ နာနတ္တ သညီတိအာဒိအာဝါသော ဧဝ၊ သညီ ဤသို့အစရှိသော နေရာ အရပ်သည်ပင်လျှင်။ သတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ အာဝသိတဗ္ဗတော၊ နေရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာဝါသော၊ မည်၏။ အသည သတ္တာဝါသသ၊ ၏။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာဝါသဝသေန အဌဝိမ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၂၉။ အညတြ ဇာတိပဏ္ဏကပဋိသန္ဓိယာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ ပဌမကပ္ပိက ပဋိသန္ဓိယာပိတိ၊ ပိ–ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာပိ၊ ထိုကမ္ဘာဦးသူတို့၏ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ ဘာဝေန၊ ဘာဝရုပ်နှင့်။ ဝိနာဝ၊ ကင်း၍သာ လျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

သြမတောတိ၊ ကား။ အဝမတော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ အဝကံ်သတော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာဒိနာတိ၊ ကား။ မိဿံ အမိဿန္တိ၊ ဟူသော။ ဇောသို့ ဒုကေ၊ ဤဒုက်၌။ အာဒိမှိ၊ အစ၌။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော။ မိဿဝိညာဏေန၊ မိဿဝိညာဏ်နှင့်။ သြမတော။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညတ္တ ပန၊ တပါးသော ပဋိသန္ဓေတို့၌ကား။ အနေကေ၊ များစွာကုန်သော။ ကလာပါ၊ ကလာပ်တို့သည်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ဗြဟ္မတ္တဘာဝေပိ၊ ဗြဟ္မာ၏ အတ္တဘောဘ၌လည်း။ အနေကဂါဝုတပ္ပမာဏေန၊ များသော ဂါဝုတ်တို့၏ ပမာဏဖြင့်။ အနေကေ၊ များစွာဖြစ်ကုန်သော။ ကလာပါ၊ တို့သည်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိ သတော၊ ရပ်ပေါင်း ၃၀–ထက်။ (တတော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောဒသက ကလာပ် ၂–ပါး ၃–ပါးထက်။ ဟူသော မူကွဲက ရှေးဆိုခဲ့ပြီးသော ဒသကာ ကလာပါဟူသော ပါ၌တို့နှင့်ညီသောကြောင့် သာ၍ကောင်းသကဲ့သို့ရှိ၏။) အဓိကနေ၀၊ ပိုလွန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒဟုဇာတဇ္ဇေကသ၊ ထိုနေ့၌ ဖွားသော သိုးငယ်၏။ လောမ၊ အမွေးသည်။ ဇာတိ ဥဏ္ဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏) ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ၊ ဟိမဝန္တာအရပ်၌။ ဇာတိမန္တ ဇေ့က လောမ၊ ဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံသော သိုး၏အမွေးသည်၊ ဝါ၊ သိုးစစ်၏အမွေးသည်။ ဇာတိဥဏ္ဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဂဏ္ဌ၊ အမိဝမ်းကို။ ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍။ ဂဟိတဇ္ဇေကလောမ၊ ယူအပ်သော သိုးငယ်၏ အမွေးသည်။ ဇာတိဥဏ္ဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သို့။ အညေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣမာသု ဂတိသု၊ တို့၌။ ဣမာ ယောနိယော၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမာသု၊ တို့၌။ နှ သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်။ ဣတိ ဧဝ၊ သို့။ ယောနိနံ၊ တို့၏။ ဂတိဝသေန၊ ဂတိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ဘဝဘေဒေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်း၏ အပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၃၀၄] ၆၃၀။ ဘုမ္မဝေ့ဒေသူတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပါ၌ဖြင့်။ ဘုမ္မဒေဝါနံ၊ တို့ကို။ ဝဇ္ဇနံ၊ ကြည်ခြင်းသည်။ ယောနိ ဝိဘာဂံ၊ ယောနိကို ဝေဘန်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ယောနိ၏ အပြားကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ တေသံ၊ ထိုဘုမ္မဒိုဝ်းနတ်တို့၏။ မနုဿသဒိသတ္တာ၊ လူတို့နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယောနိယော။ပ။ နှ ဟောန္တိတိ၊ ပါ၌ဖြင့်၊ ဝါ၊ ၌။ ယောနိတ္တယပဋိက္ခေပေန၊ ယောနိသုံးပါးကို ပယ်ခြင်းဖြင့်။ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ယောနိ၊ သြပပါတိကယော နိကို။ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အာပန္နမေ၀၊ ရောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂတိတ္တယောတိ၊ ကား။ မနုဿပေတတိရစ္ဆာန သညိတော၊ သော။ ဂတိတ္တယေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ တံ၊ ထိုဂတိသုံးပါးအပေါင်းကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနာမဋ္ဌ၊ မသုံးသပ်အပ်သေး။

စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝုတ္တသမုစ္စယတ္ထော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ စ–သဒ္ဒေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗေမတဏှိကပေတေသု၊ အကြွင်းမဲ့ မီးလောင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဆာလောင်ခြင်းရှိသော ပြိတ္တာတို့၌၊ ဝါ၊ အမြဲမပြတ် မီးလောင်အပ်သည် ဖြစ်၍။ ဆာလောင်ခြင်းရှိသော ပြိတ္တာတို့၌။ ပုရိမိကာ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ တိသော၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့သည်။ နှ သန္တိ၊ မရှိကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တာသံ၊ ထိုနိဗ္ဗာမတဏှိက ပြိတ္တာတို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ နိစ္စာတုရဘာဝတော၊ အမြဲတမ်း ကျင်နာခံခက် နိပ်စက်ခြင်းရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမသေ၀ါ၊ ကာမဂုဏ်ကိုမှီ၀ဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုနိဗ္ဗာမတဏှိကပြိတ္တာတို့သည်။ အဏ္ဏာဇာဒယော၊ အဏ္ဏဇစသည်တို့သည်။ နှ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တာသံ၊ ထိုပြိတ္တာမတို့၏။ ကုစ္ဆိယံ၊ ၌။ ဇာလသဿ ဝတော၊ မီးလျှံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘော၊ ကိုယ်ဝန်သည်။ နာ၀တိ၌တိ၊ မတည်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့တို့က ဆိုကုန်၏။ ဇော၊ ဤပြိတ္တာတို့သည်။ အဂ္ဂိဇာလာယ၊ မီးလျှံဖြင့်။ သန္တပ္ပမာနသရီရာ၊ ပူလောင်အပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အလ္လဋ္ဌာနေသု စ၊ စိုသော အရပ်တို့၌

ရင်း။ ပုပ္ပါဒီ သု စ၊ ပန်းစသည်တို့၌ရင်း။ သမ္ဘဝါဘာဝတော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုပြိုတ္တာတို့၏။ သံသေဒဇတာပိ၊ သံသေဒဇအဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သြပပါတိကာ ဧဝ ဟိ တေဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ရူပီဗြဟ္မေသု တာဝ သြပပါတိကယောနိကေသူတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သြပပါတိကယောနိကေဟိ၊ ယောနိရှိသော သတ္တဝါတို့မှ။ ရူပီဗြဟ္မေ၊ ရူပဗြဟ္မာတို့ကို။ နိဒ္ဒါရေတိ၊ သီးခြားထုတ်တော်မူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပီဗြဟ္မေ သူတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ အဓိကရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ သြပပါတိကယောနိကေသူတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ (ဘုမ္မံ၊ တည်း။) တေန၊ ကြောင့်။ သြပပါတိကယောနိကေသူတိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ပုတ္တရာသိတော၊ ဆိုအပ်သောအစုမှ။ ရူပီဗြဟ္မေသူတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဝိသေသေန၊ အထူးဖြင့်။ တဒေကဒေသံ၊ ထိုသြပပါတိကယောနိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တစိတ်ကို။ နိဒ္ဒါရေတိ။ ၏။ စက္ခုသောတဝတ္ထုဒသကာနံ ဇီဝိတနဝကသ စာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ကေစိ၊ အချို့သော (မူလဋီကာ) ဆရာတို့သည်။ (ဝတ္ထာ တံ သမတ္ထေန္တာ ဝဒန္တိ တို့နှင့်စပ်) "စက္ခုသောတဝတ္ထုသတ္တကာနံ စ၊ သတ္တကတို့၏ဌာန်။ ဇီဝိတ ဆက္ကသ စ၊ ၏ဌာန်။ ဣတိ၊ သို့။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ကလာပါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တက္ယ။ သတ္တဝီသတိ၊ ၂၇–ပါး သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုရူပဘဝ၌။ ဂန္ဓရသာဟာရာနံ၊ တို့၏။ ပဋိကိတ္တာ (ဧမ္မဟဒယ ဝိဘင်းပါဠိဖြင့်) ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏံ၊ ကို။ (သကာရဏံ ဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်၊ အကြောင်းနှင့်တကွဟု အနက်ပေး) ဝတ္တာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သမတ္ထေန္တာ၊ ပြီးစေလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟိ၊ မှန်။ ပါဠိယံ၊ ဧမ္မဟဒယ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ အသညသတ္တာနံ ဒေဝါနံ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ (ဥပပတ္တိကဿ၊ ပဋိသန္ဓေခဏကို။) ဌပေတ္တာ၊ ချန်ထား၍။ ရူပဓာတုယာ၊ ဓာတ်၌။ ဥပပတ္တိကဿေ၊ ၌။ ပဋ္ဌာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋ္ဌ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ရူပဓာတုယာ၊ ၌။ ဆ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ နဝ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ (ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗသင်္ဂဟကဝသေန၊ အလုံးစုံကို သိမ်းယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာယတနဓာတုယော၊ ထင်ရှားရှိသော အာယတနဓာတ်တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကထာဝတ္ထုမှိ စ၊ ၌လည်း။ ဃာနာယတနာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ (ဘာဝေါ) ဝိယ၊ ရှိခြင်းကိုကဲ့သို့။ ဂန္ဓာယတနာဒီနဉ္စ၊ စသည်တို့၏လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းကို။ "တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဃာနာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးသည်ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ရှိပေ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဂန္ဓာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ သော်၊ ဧဝံ၊ သို့။ နဟိ ဝတ္တဗ္ဗေန ဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။" ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဋိကိတ္တိတ္တာ၊ ပယ်အပ် ၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ အဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနာနံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မမည်ကုန်သော။ ပထဝီဓာတု အာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ (ဘာဝေါ) ဝိယ၊ ရှိခြင်းကဲ့သို့။ အဂန္ဓရသာယတနာနံ၊ ဂန္ဓာယတန ရသာယတန မမည် ကုန်သော။ ဂန္ဓာရသာနံ၊ တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းသည်။ ဝတ္ထုံ၊ ၄၊။ နသက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဖုသိတုံ၊ ၄၊။ သက္ကာဏယျတာဝိနိမုတ္တသ၊ စွမ်းနိုင်သည် အဖြစ်မှလွတ်သော။ ပထဝီအာဒိသဘာဝသ၊ အစရှိသော သဘောဏ်။ (ဘာဝေါ) ဝိယ၊ ရှိခြင်းကဲ့သို့။ ဂန္ဓရသာယတနဘာဝဝိနိမုတ္တသ၊ ဂန္ဓာယတန ရသာယတန တို့၏အဖြစ်မှ လွတ်သော။ [၃၀၅] ဂန္ဓရသသဘာဝသ၊ သဘောဏ်။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဃာနသမ္ဘဿာဒီနံ၊ စသည်တို့၏ ကာရဏဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယတနာနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ တေ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့ကို။ ယဒိ နု ဝုစ္စေယ္ယုံ၊ အကယ်၍ မဟောအပ်ကုန်ငြားအံ့။ ပန၊ သော်လည်း။ ဓာတုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နိဿတ္တာနိဇ္ဇီဝဝါစကော၊ နိဇ္ဇီဝကို ဟောဏ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓာဓာတုရသဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ အဝစနေ၊ မဟောခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့၏။ ဓမ္မဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ ဣဿိတ္ထိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဘာဝဓာရဏာဒိ လက္ခဏတော၊ အစရှိသော လက္ခဏာမှ၊ ဝါ၊ လက္ခဏာရှိသော တရားမှ။ အညသ၊ တပါးသောလက္ခဏာ၏၊ ဝါ၊ တပါးသောပရမတ္ထ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ အာယတနဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဧကန္တိကော၊ ဧကန်ဟူ၍။ (ဧကန္တတော၊ ဧကန်မရှိအားဖြင့်။ မူလဋီကာ သာ၍ ကောင်းသည်) ယမဂေ၊ ၌။ "ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်သော တရားသည်။ အာယတနံ၊ မည်သလော။ ဣတိ၊ ဤအမေး၌။ အာမန္တာ၊ မည်ပေ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဂန္ဓာရသတို့၏။ ဂန္ဓရသာယတန ဘာဝေါ ဘာဝေပိ၊ ဂန္ဓာယတန ရသာယတန၏ အဖြစ်မရှိငြားသော်လည်း။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အာယတနဘာဝေါ၊ ဓမ္မာယတန၏အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဟောသင့်သေး၏။ စ၊ ဆက်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘာဝတော၊ အဖြစ်မှ။ အညော၊ သော။ ပထဝီအာဒိ ဘာဝေါ ဝိယ၊ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဂန္ဓရသဘာဝတော၊ ဂန္ဓရသတို့၏ အဖြစ်မှ။ အညော၊ တပါးသော။ တေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့၏။ ကောစိ၊ သော။ သဘာဝေါ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ တေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့ကို။ ဓမ္မာယတနသင်္ဂဟော၊ ဓမ္မာယတနဖြင့် ရေတွက်ခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဂန္ဓာရသဘာဝေ စ၊ ဂန္ဓရသ၏အဖြစ်သည်ဌာန်း။ အာယတနဘာဝေ စ၊ ဓမ္မာယတနဖြင့် ရေတွက်သင့်သော အာယတနအဖြစ်သည်ဌာန်း။ သတိ၊ သော်။ ဂန္ဓော စ၊ ဂန္ဓလည်း မည်၏။ သော၊ ထိုသည်။ အာယတနဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဂန္ဓာယတနံ၊ မည်၏။ ရသော စ၊ လည်းမည်၏။ သော။ ထိုသည်။ အာယတနဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ရသာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောသည်။ အာပန္နမေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓရသာယတနဘာဝေါ စ၊ အဖြစ်သည်လည်း။ နိဝါရေတုံ၊ မြစ်ခြင်း၄၊။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ စ၊ တပါး။ တယော အာဟာရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ကဗဠီကာရာဟာရသ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်

၌။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ တသ္မာ၊ (ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်းပါဠိဖြင့် ရူပဘဝ၌ ဂန္ဓရသအာဟာရတို့ကို မဟောသောအားဖြင့် ပယ်ခြင်း, ကထာဝတ္ထု၌ ဂန္ဓာယတန ရသာယတန တို့ကို ပယ်ခြင်း, မတွေ့ထိနိုင်ကောင်းသော ပထဝီစသည်တို့ ရှိသကဲ့သို့ မနံ့နိုင်–မလျက်နိုင်ကောင်းသော ဂန္ဓရသတို့၏ မရှိခြင်း, ဓာတုဖြင့် ၎င်းတို့ကိုယူခြင်း, ၎င်းတို့၏ ဓမ္မအဖြစ် ဧကန်ဖြစ်ခြင်း, ဓမ္မဖြစ်လျှင် အာယတန မည်ခြင်းဟူသော) ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် (ရုပ်တို့ကို ရေတွက်သည်ရှိသော်)။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ အဝိရောဓေ၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ရူပဂဏာနာ၊ ရုပ်တို့ကို ရေတွက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ရုပ်အရေအတွက်ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြုသည်ရှိသော်။ ဓမ္မတာ၊ ကို။ နိ ဝိလောမိတာ၊ မဆန့်ကျင်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ (ပရိဟာရော မယာ) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ရူပါဝစရသတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဃာနဇိဝှါယတနာ ဘဝေါ၊ ယတနတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ဂန္ဓရသာ၊ တို့သည်။ အာယတနကိစ္စံ၊ ကို။ နိ ကရောန္တိ၊ မပြုနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပဠာယတနာနိ ပါတုဘာဝန္တိ တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဆ အာယတနာနီတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ (ဣတိ) အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဗ္ဗောဟရိတဗ္ဗသ၊ စားမျိုအပ်သော။ အာဟာရသ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သြဇဋ္ဌမက ရူပသမုဋ္ဌာပန သင်္ခါတသ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်း ဟုဆိုအပ်သော။ အာဟာရကိစ္စသ၊ ကို။ အကရဏတော၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ တယော အာဟာရာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ဂန္ဓရသာနံ စ၊ တို့၏ ၎င်း။ သြဇာယ စ၊ ၏ ၎င်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နဝ(ဝုတ္တံ)၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသယိနော စ၊ အာရုံကိုယူကြောင်းဖြစ်သော ဝိသယီ၏ ၎င်း။ ကိစ္စသ စ၊ အာဟာရဇရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်း ကိစ္စ၏ ၎င်း။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိသယော၊ အာရုံဖြစ်သော။ ဓမ္မော စ၊ ဂန္ဓရသတရားကိုလည်း။ ကိစ္စဝါ၊ အာဟာရ ကိစ္စ ရှိသော၊ ဝါ၊ အာဟာရကိစ္စနှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ဓမ္မော စ၊ သြဇာတရားကိုလည်း။ နဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ ဝိသယီ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မိံ၊ ထိုဘဝ၌။ တံ ဟေတုကော၊ ထိုမရှိသော ဝိသယီလျှင် အကြောင်းရှိသော။ (ဘာဝေါ၌စပ်) နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဝိသယသ၊ ၏။ အာယတနဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနသာပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (တသ၊ ထိုဂန္ဓာယတန ရသာယတန ကို။) အဝစန်၊ မဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကိံ ယထာ၊ ဟူမူ။) တတ္ထေဝ ရူပဘဝေ၊ ၌ပင်လျှင်။ ပထဝီတေဇော ဝါယော ဓာတုနံ၊ တို့ကို။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ (အဝစန်) ယထာ၊ မဟောခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ အလျော်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင် ဘဝ၌။ ယသ၊ အကြင်ဂန္ဓာယတနစသည်ကို။ ဝစန်၊ ဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုဘဝ၌။ တသ၊ ထိုဂန္ဓစသည်၏။ (အာယတနဘာဝေါ–၌ စပ်) ဝိသယီသဗ္ဘာဝဟေတုကော၊ ဃာနဇိဝှါ ဟူသော ဝိသယီ၏ ရှိသည်၏အဖြစ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အာယတနဘာဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ဟူမူ။) တတ္ထေဝ၊ ထိုရူပဘဝ၌ ပင်လျှင်။ ရူပါယတနသ၊ ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တော) ယထာ၊ ဟောအပ်သကဲ့သို့တည်း။

ဝိသယီသဗ္ဘာဝဟေတုကော၊ ဝိသယီ၏ ရှိသည်၏အဖြစ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဝိသယသ၊ အာရုံ၏။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အာယတနဘာဝေါ၊ နှ၏အဖြစ်ကို။ ယဒိ (ဝုတ္တော)၊ အံ့။ "အသညသတ္တာနံ ဒွေ အာယတနာနိ ပါတုဘာဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ နည်း။) [၃၀၆] ဟိသစ္စံ၊ စောဒနာသင့်သည်မှန်၏။ အသညသတ္တာနံ၊ တို့အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ (ဤအရာ၌ နတ္ထိတိ? အစက္ခာ ယတနဘာဝေပိ နေသံ ရူပါယတနံ အညေသံ ဝိသယောတိ နာယံ ဝိရောဓော–ဟု ပါဠိရှိသင့်၏) အစက္ခာ ယတနဘာဝေပိ၊ စက္ခာယတန မရှိငြားသော်လည်း။ နေသံ၊ ထိုအသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၏။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ အညေသံ၊ တပါးသော ဝေဟပ္ဖလ် သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့၏။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ (ဝိသယီသဗ္ဘာဝဟေတုကော စသော) ဤနိယမ စကားသည်။ နှ ဝိရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ပေ။ (ဟိ၊ ချဲ့၍ပြအံ့။) ယေန အဓိပ္ပါယေန၊ အကြင် အလိုဖြင့်။ ရူပဓာတုယံ၊ ၌။ သညီနံ၊ သညာရှိသော ဗြဟ္မာတို့၏။ ဂန္ဓာ ယတနာဒီနံ၊ ဂန္ဓာယတနစသည်တို့ကို။ အဝစန်၊ မဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုအလိုအားဖြင့် (ဟောခဲ့သည်ရှိသော်)။ ရူပါယတနသာပိ၊ ကိုလည်း။ အဝစန်၊ ခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသညီနံ၊ တို့အား။ ဧကံ၊ သော။ အာယတနံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောသင့်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ယထာ သကံ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဣန္ဒြိယဂေါစရဘာဝါပေက္ခာယ၊ ဣန္ဒြေ၏ ကျက်စားရာအဖြစ်ကို ငဲ့သဖြင့်။ ယေသံ၊ အကြင် ရူပစသော ဝိသယတို့၏။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အာယတနဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေသု ထိုရူပစသော ဝိသယတို့ကို။ နိဒ္ဒိသိယမာနေသု၊ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း၌ အကျယ်ပြအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ အကျယ်ပြအပ်ကုန်စဉ်။ (ပါဠိယံ ဝုတ္တံ–၌ စပ်) တဒဘာဝတော၊ ထိုအာယတနအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပဓာတုယံ၊ ၌။ သညီနံ၊ သညာရှိသော ဗြဟ္မာတို့၏။ ဂန္ဓာဒိကေ၊ တို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အာယတနဘာဝေန၊ နှ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝတ္တာ၊ မဟောမူ၍။ ဓမ္မသဘာဝါနတိဝတ္တနတော စ၊ တရားသဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ မနောဝိညာဏသ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝူပ ဂမနတော စ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဓမ္မာယတနန္တောဂဓေ၊ ဓမ္မာယတန၌ အတွင်းဝင်သည်တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ "ပဠာယတနာနီ" တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ "ဓမ္မာယတန" န္တိ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ နာမကရဏံ၊ အမည်ပေးခြင်းသည်။ ဧတဒတ္ထံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော အကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ ဤ အကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ တာနိ၊ ထိုဂန္ဓာယတန စသည်တို့ကို။ ပိဋ္ဌိဝဋ္ဋကာနိ၊ နောက်ဖက်၌ လည်သည် တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ "ပဠာယတနာနီ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ ပန၊ ဆက်၍အထူးကို ဆိုဦးအုံ့။ ယေန အဓိပ္ပါယေန၊ အကြင် အလိုတော်ဖြင့်။ အသညီနံ့၊ တို့၏။ ရူပါယတနံ့၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအလိုတော်ဖြင့်။ (ဝိသယီ မရှိပဲ ဝိသယကို အာယတနဟု သိစေလိုခြင်းကို ဆိုလို၏) သညီနမ္မိ၊ သညာရှိသော ဗြဟ္မာတို့၏လည်း။ ဂန္ဓာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဝိသုံ၊ သီး။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ္မာ နယသ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အသညသတ္တာနံ ဒေဝါနံ ဒွေ အာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ အတ္တာနော၊ ရူပဟူသော မိမိ၏။ ဣန္ဒြိယေ၊ ဝိသယီဖြစ်သော စက္ခုန္ဒြေသည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ ရူပသ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာယတနသဘာဝါတိဣမော၀၊ သဘောကို လွန်ခြင်းသည်။ နတ္ထေ၀၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအဆင်းကို ရူပါယတန ဒ္ဒေ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမိနာ၊ နယဒဿနေန၊ ဤနည်းပြ စကားဖြင့်။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ သညီနံ့၊ တို့၏။ အဋ္ဌ အာယတနာနိ၊ တို့ကိုဂင်း။ အသညီနံ့၊ တို့၏။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးသော အာယတနတို့ကိုဂင်း။ (ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သမ္ဗဇ္ဇိတ္ထိတဗ္ဗံ၊ လက်ခံအပ်၏။ အညထာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ လက်မခံသည်ရှိသော်။ ရူပလောကေ၊ ၌။ ပထဝီအာဒီနံ့၊ တို့၏။ ဖုသိတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏေယျ တာယ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မာနံ့၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဝစီဃောသော ဧဝ၊ စကားသံသည်ပင်လျှင်။ နု သိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ပဋိဃဋ္ဌနာနိ ဃံသံ၊ ထိပါးပွတ်တိုက်ခြင်းကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍။ သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိ၊ အသံ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဖုသနသဘာဝါနံ့၊ ထိခြင်းသဘောရှိသော တရားတို့၏။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော ဘုံ၌။ အဖုသ နသဘာဝတာ စ၊ မထိခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ (သိမူနင့်အညီပင်) ဝိညာတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနသခ်ါတသ၊ သော။ ဘူတတ္တယသ၊ ၏။ မအဘာဝေ၊ ရှိလတ်သော်။ ရူပ ဘာ၀ေ၊ ၌။ ရူပါယတနာဒီနမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ သမ္ဘဝေါ ဧ၀၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နသိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီအာဒီနံ့၊ တို့၏။ ဖုသိတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျတာယ၊ စွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ)ပိ၊ သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဘာ၀၌။ ကာယိန္ဒြိယာဘာ၀ေန၊ ကာယိန္ဒြေ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပထဝီစသည်တို့၏။ ဖောဋ္ဌ ဗ္ဗာ၀ေါ၊ ကို။ နု ဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ ဧ၀ဉ္စ ကတ္ဝာ၊ ကြောင့်။ ရူပဓာတုယံ၊ ၌။ တေသံ၊ ထိုပထဝီစသည်တို့၏။ သပ္ပဋိဃ၀ စ နဉ္စ၊ သပ္ပဋိဃအဖြစ်ကို ဟောခြင်းသည်လည်း ဝါ၊ ကိုလည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အသည သတ္တာနံ့၊ တို့၏။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်မရှိမူ၍ ထိပါးခြင်းရှိသော။ ဧကံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ ၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိအာဒိ။ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌေယော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဘူတတ္တယသ၊ ၏။ ကာယပ္ပသာဒံ ပတိ၊ ပသာဒကို စွဲ၍၊ ဝါ၊ ပသာဒ၌။ တန္နိဿယ ဘူတယဋ္ဌနဒ္ဒါရေန၊ ထိုကာယပသာဒ၏ မှီရာဖြစ်သော ဘူတရုပ်တို့ကို ထိပါးခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ အဘိ မုခဘာ၀ေါ၊ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ တံသဘာ၀တာ၊ ထိုထိပါးခြင်း သဘောရှိသည်၏အဖြစ် တည်း။ သော စ (အဘိမုခဘာ၀ေါ)၊ သည်လည်း။ ဖုသိတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏော ယျသဘာ၀သ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သော သဘော အား။ ဃဋ္ဌနာယ၊ ထိပါးခြင်း၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ ဝိသယီနိ၊ စက္ခု ဟူသော ဝိသယီသည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ ရူပါယတနံ့၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒွေ အာယတနာနီတိ၊ ဟူ၍။ ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အုံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ဟောအပ်ပါလျက်။ [၃၀၇] ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓာယတနာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဋ္ဌာယနာနီတိ၊ ဟူ၍။ နု ဝုတ္တံ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ အုံ့။ နယဒဿန ဝသေန၊ နည်းပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသနာ၊ သည်။ ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော ဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ ရူပါယတနသေ၀၊ နကိုသာလျှင်။ ဝစနံ့၊ ဟောခြင်းသည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ အညဘူမိကာနံ့၊ တပါးသောဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ တို့၏။ ပသာဒဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာ၀ံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးကုန်သော ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့၏ အဘာ၀တော ပန၊ မရှိခြင်းကြောင့်ကား။ နု၊ မဟုတ်ပေ။ ပရိယာယေနပိ၊ အားဖြင့်သော်လည်း။ အာယ တနဘာ၀ါဘာ၀တောပိ၊ အာယတနအဖြစ်၏မရှိ ကြောင့်လည်း။ နု(ဟောတိ)၊ မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ အသညီနံ့၊ အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၏။ ရူပါယတနံ့၊ သည်။ သမာနတလ၀ါသီနံ့၊ တူညီသော ဘုံအပြင်၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ ဝေဟပ္ဖလာနံ့ စ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့၏ဂင်း။ ဥပရိ ဘူမိကာနံ့၊ အထက်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ သုဒ္ဓါ၀ါသာနံ့ စ၊ တို့၏ဂင်း။ ပသာဒဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာ၀ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဂန္ဓရသာ ပန၊ တို့သည်ကား။ (အညေသံ၊ တပါးကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ ပသာဒဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာ၀ံ၊ သို့။) နု (ဂစ္ဆတိ)၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ အသညသတ်ဘုံ၌။ တေသံယေ၀၊ ထိုဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ကို သာလျှင်။ အ၀စနံ့၊ သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ စ၊ ဆက်။ ကထာ၀တ္ထုမှိ၊ ၌။ နိပ္ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဂန္ဓာယတနာဒီနံ့၊ တို့၏။ အတ္ထိဘာ၀ံ၊ အဖြစ်ကို။ ပဋ္ဌိဇာနန္တံ့၊ ဝန်ခံသောပရ၀ါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋ္ဌိသေဓော၊ မြစ်ခြင်းကို။ ကတော၊ အပ်၏။

စ၊ စောဒနာဦးအုံ့။ ဧတံ ဝစနံ့၊ ဤဒွေ အာယတနာနိဟူသော စကားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ် ဘုံ၌။ ဂန္ဓာယတ နာဒီနံ့၊ တို့၏။ အဘာ၀ဝိဘာ၀ံ၊ မရှိခြင်းကို ထင်စွာပြသော စကားသည်။ ယဒိပိ နု ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား အဖြစ်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ အတ္ထိဘာ၀ဒီပနံ့၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြသော။ အညဝစနမ္မိ၊ တပါးသော စကားသည်လည်း။ နတ္ထေ၀၊ မရှိ သည်ပင် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ အုံ့။ ဣဒံ၊ ဤစောဒကဆရာဆိုသော အနက်သဘောကို။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာဆိုသည် အတိုင်း။ နု(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်သင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ နေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသ

ဖောင်ဖွဲ့တို့၏။ အတ္ထိဘာဝသ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ နိဒ္ဒါရေတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ သည်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ နိ ဝိရဒ္ဓတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာစကား သည်။ ပါဠိ ဝိယ၊ ဘုရားဟောပါဠိတော်ကဲ့သို့။ ပမာဏဘူတံ၊ ပမာဏဖြစ်၍ဖြစ်ပေ၏၊ ဝါ၊ ခိုင်လုံသော အထောက်အထား ဖြစ်၍ ဖြစ်ပေ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) အဂရဟိတာယ၊ မကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အာစရိယပရမ္ပရာယ၊ ဆရာအစဉ်အဆက်ဖြင့်။ ယာဝဇ္ဇတနာ၊ ယနေ့တိုင်အောင်။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ (ကဿစိ စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ရာ၏။ ယံ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ သည်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ နိ ဝိရဒ္ဓတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာစကားသည်။ ပမာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဒံ ပန၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားသည်ကား။ ဝိရဒ္ဓတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ (စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဧဝံ၊ ဤစောဒကဆရာဆိုသည့်အတိုင်း။ နဒ(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိ ဝိရဒ္ဓတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိပါဒိ တတ္တာ၊ ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ပန၊ အာယတနဟု မဟောခြင်း၏ အကြောင်းမှတပါး၊ ဓာတ်ဟု မဟောခြင်း၏အကြောင်းကား။) စက္ခာဒီနံ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ တန္နိဿယာနံ၊ ထိုစက္ခုစသည်လျှင် မှီရာရှိကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ သတ္တသုညတာသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သတ္တဝါမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓာတုဒေသနာ၊ ဓာတ်ကိုဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယတနဘာဝေန၊ နု၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနံယေဝ၊ ဟောအပ်သောတရားတို့၏ သာလျှင်။ ဓာတုဘာဝဒီပနတော၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအာယတန၏အဖြစ်ဖြင့် မဟောအပ်သော ဂန္ဓ ရသ ဖောင်ဖွဲ့တို့၏။ ဓာတုဘာဝသာပိ၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ အဝစနံ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ၊ အားဖြင့် (ရုပ်တို့ကို ရေတွက်ခြင်းကို ပြုအပ်သည် ရှိသော်)။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ အဝိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤသုဒ္ဓိမဂ်စကား၌။ စက္ခာဒသကာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပဂဏနာ၊ ရုပ်တို့ကိုရေတွက်ခြင်းကို။ ကတာ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်စကား၌။ ဓမ္မတာ ဝိလောမနာသင်္ကာယ၊ ဓမ္မတာနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း၌ ယုံမှားတွေးတောခြင်း၏။ ဩကာသော၊ အခွင့်သည်။ နု၊ မရှိတော့ပေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ အညေသု သံသေဒဇေသုပပါတိ ကယောနိ ကေသူတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ရူပီဗြဟ္မေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အညေသု၊ ရူပီဗြဟ္မာတို့မှ တပါးကုန်သော။ သြပပါတိကေသု စ၊ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေရှိသော သတ္တဝါတို့၌ရင်း။ သံသေဒဇေသု စ၊ သံသေဒ ပဋိသန္ဓေရှိသော သတ္တဝါတို့၌ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္ဘဝေ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အညဂ္ဂဟဏံ၊ အည–သဒ္ဒါသည်။ သြပပါတိကဝိသေသနံ၊ က–သဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနတည်း။ သံသေဒဇဝိသေသနံ၊ သံသေဒ–သဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနသည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အသမ္ဘဝေ တော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္ဘဝေ စ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်ရင်း။ ဗျဘိစာရေ စ၊ အနေကန်အဖြစ်သည်ရင်း၊ ဝါ၊ ယုံမှားဖွယ်သည်ရင်း။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝိသေသန ဝိသေသိ တဗ္ဗတာ၊ ဝိသေသန ဝိသေသျ၏အဖြစ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမာဝစရဒေဝေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တီသု၊ ကာလတို့၌။ ယထာဝုတ္တာယ၊ အပ်သော။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ သန္တတိယာ၊ ကလာပ်ခုနစ်ပါးအပေါင်းအစဉ်၏။ လဇ္ဇနတော၊ ရသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ "တာနိ စ နိစ္စံ ဒေဝေသု" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ ကဒါစိပိ၊ ၌သော်လည်း။ ဝိကလိန္ဒြိယာ စ၊ ချို့သော ကျွန်ဇွေရှိကုန်သည်ရင်း။ အဘာဝကာ စ၊ ဘဝရုပ် မရှိကုန်သည်ရင်း။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ နေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ စက္ခု၊ သည်။ ဒသန္နံ၊ ဆယ်ခုတို့၏။ ပူရဏော၊ ပြည့်ကြောင်းတည်း။ (တနည်း) နေသံ၊ တို့အား။ စက္ခု၊ ဟူသော။ ဒသန္နံ ပူရဏော၊ ဆယ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဒသကော နာမ၊ မည်၏။ (ဒသန္နံ ပူရဏော ဒသကော၊ စက္ခု ဒသကော ဧတေသ ကလာပသသာတိ စက္ခုဒသကောဟု ဝိဂြိုဟ်စစ်ပြုရန် ပြသည်။) ဝါ၊ တနည်း၊ အသာဓာရဏော၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ လက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သော။ ဒသကော၊ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ စက္ခုဒသကော၊ မည်၏။ ဧဝံ သေသာတိ၊ ကား။ စက္ခုဒသ ကော၊ ကို။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သေသာပိ ဒသကာ၊ တို့ကိုလည်း။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [၃၀၈] "သံသေဒဇူပပါတ ယောနိသု၊ အဝက်သတော တိ" သာတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်ပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍။ "အဝက်သတော ပန" တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ဧတ္ထပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အောက် ၂၃–ကြောင်း ဝဒန္တိ–၌စပ်) ပန၊ ဆက်။ (မူလဋီဝယ် အဋ္ဌကထာစကား၌ သင့်မသင့် မေးဖွယ်ရှိ၍ ဆက်သောစကား ဖြစ်သည်) တံ ဧတံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာစကားသည်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ နု သမေ တိ၊ မညီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သံသေဒဇော ပပါတိကာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဃာနကာနံ၊ ဃာနချိုကုန်သော။ ကာမာဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရ သတ္တဝါတို့၏။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ နု ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်ေ၌။ "ကာမဓာတုယာ၊ ၌။ ဥပပတ္တိကွဏော၊ ပဋိသန္ဓေဇောဌ်။ ကဿစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကာဒသာယ တနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿစိ၊ အား။ ဒသာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ကဿစိ၊ အား။ အပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ကဿစိ၊ အား။ နဝါယတနာနိ၊ တို့သည်။ ကဿစိ၊ အား။ သတ္တာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ "အဋ္ဌာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ နု ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ အဃာနကဿာပိ၊ ဃာနမရှိသော ကာမာဝစရ သံသေဒဇေပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်း။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ "ဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ တိကွတ္တုံ၊ ကြိမ်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။

သိယာ၊ ၏။ "နဝါယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ" တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ တိကွတ္တဲ့၊ ကြိမ်။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။) တဲ့ စ၊ ထို ၃–ကြိမ်ကိုလည်း။ နေ ဝုတ္တဲ့၊ မဟောအပ်ခဲ့ပေ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ဥပပတ္တိကွဏေတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိကွဏေ၊ ၌။ ဧကောဒသာတိ၊ ကား။ ပရိပုဏ္ဏာယတနသ၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဒါယတနဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော။ ဧကာဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့တည်း။ ကသမိ ဒသာယတနာနီတိ၊ ကား။ အနေ့သ၊ ကန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စက္ခာ ယတနဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော။ (အာယတနာနိ၊ တို့တည်း။) အပရာနိ ဒသာယတနာနီတိ၊ ကား။ ဗဓိရသ၊ နားပင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သောတာယတနဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော အာယတနတို့တည်း။ နဝါယတနာနီတိ၊ ကား။ အနေ့ဗဓိရသ၊ မျက်စိ ကန်း၍ နားပင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စက္ခုသောတာယတန ဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော အာယတနတို့တည်း။ သတ္တာယတနာနီတိ၊ နိ–ဟူစကားကို။ ဂဗ္ဘသေယျသ၊ ကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရူပ။ ပ။ ဓမ္မာ ယတနဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တဲ့၊ ၏။ စက္ခုသောတဃာနဝိကလောပိ၊ စက္ခုသောတဃာန ချိုသော သံသေဒ ဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ ငြားအုံ့။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဇ္ဇေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ သိယုံ့။ ကုန်ရာ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ "အဋ္ဌာယတနာနိ ပါတု ဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ နေ ဝုတ္တဲ့၊ မဟောအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုသော တဃာနဝိ ကလော၊ ဃာနချိုသော ကာမာဝစရ သံသေဒ ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေ ထွေဝ၊ မရှိသည် သာလျှင်တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ အဃာနကူပပတ္တိယံ၊ ဃာနချိုသော ပဋိသန္ဓေသည်။ သတိ၊ သော်။ ပုနပိ၊ လည်း။ "ကသမိ အပရာနိပိ ဒသာယတာနိ ပါတုဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ သည်မျှသာမက သေး။ တထာ၊ ထိုသို့ အဃာနကပဋိသန္ဓေသည်။ သတိ၊ သော်။ အနေ့ဗဓိရသ၊ မျက်စိကန်း၍ နားပင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ "ကသမိ နဝါယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ ဧကဝါရံ၊ ကြိမ်။ ဝုတ္တဲ့ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ အနေ့ဃာနကသ စ၊ မျက်စိကန်း၍ ဃာန ချိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ ဗဓိရာဃာနသ စ၊ နားပင်း၍ ဃာနချိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ "ကသမိ။ပ။ ပါတုဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဓာတုပါတု ဘာဝါဒိ ပဉ္စာနိပိ၊ ဓာတ်တို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းအစရှိသော ပြဿနာတို့ကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသည်လည်း မူလဋီကာဆရာ၏ ဝါဒပင် ဖြစ်သည်) ဧတ္ထ စ၊ ဤစကားရပ်၌လည်း။ "သတ္တတိ ဥက္ကံ့သတောထ ရူပါနိ" တိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ သံသေဒဇုပပါတယောနိသူတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ယောနိဒ္ဒယဝသေန၊ ယောနိနှစ်ပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဇိယတိယထာ၊ ယှဉ်စေအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဝက်သတော တိ"သာတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ နေ (ယောဇိ ယတိ)၊ မယှဉ်စေအပ်။ ဣဒံ ပန၊ ဤပုဒ်ကိုကား။ သံသေဒ ဧယောနိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဟိ၊ မှန်။) ဧက ယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌသာပိ၊ တူသောယှဉ်ခြင်းဖြင့် ပြအပ်သောပုဒ်၏လည်း။ ဧကဒေသော၊ တစိတ်သည်။ သမ္ဘန္ဓံ၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသေဒဇသ၊ ဖြစ်သော။ ဧစ္ဆန္ဒဗဓိရအဃာနကနပုံသကသ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် မျက်စိကန်း နားပင်း၍ ဃာနချိုသော နပုန်းအား။ ဒိဝါကာယဝတ္ထုဒသကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိ" သရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဲ့၊ ၏။ သြပပါတိကသ၊ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နေ ဝုတ္တဲ့၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

[၃၀၉] ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ သြပပါတိကသ၊ ရှိသော။ ဧစ္ဆန္ဒဗဓိရအဃာနကန ပုံသကသ၊ အား။ ဒိဝါကာယ ဝတ္ထုဒသကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိ" သရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တဲ့၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (တေသံ၊ တို့၏။) တဲ့၊ ထိုစကားကို။ နေ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သော၊ ထိုပါဠိသည်။ ပမာဒပါဌော၊ မေ့လျော့သဖြင့် ရေးကူးမှားသော ပါဌ်တည်း။ ဝေဠု ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာယတနယမက ဝဏ္ဏနာယံ၊ အဖွင့်ကဋ္ဌကတာ၌။ ကာမဓာတုယံ ပန၊ ၌ကား။ အဃာနကော၊ ဃာနချိုသော။ သြပပါတိကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယဒိ ဘဝေယ္ယ၊ အံ့။ "ကသမိ အဋ္ဌာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒေယ္ယ၊ ဝိဘင်းပါဠိ၌ ဟောလေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဲ့၏။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ ကသမိ ဧကာဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိတိ၊ ဘဝန္တိ–အစရှိသော။ ယာဝကသမိ နဝါယတနာနီတိ၊ ကသမိ နဝါယတနာနိ တိုင်အောင်သော "ပါဠိ" ကို။ သြပပါတိကေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ရှေးနှင့်နောက်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အဝိရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ တထာ စ၊ ထိုသို့ပြီးလတ်သော်။ ယထာဝုတ္တပါဠိယာ၊ နှင့်။ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ သံသန္ဒတိ သမေတိယေဝ၊ နီးနှောညီညွတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ ဧကေ၊ တို့သည်။ "သြပပါတိ ကဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ သံသေဒဇာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ သဂ်ယှန္တိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မဟဒယ ဝိဘာဂေ၊ ၌။ ကာမဓာတုယာ။ပ။ ပါတုဘဝန္တိတိ အာဒိနံ၊ အစရှိသောစကားတို့၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ သြပပါတိကာနံ ပေတာနန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သြပပါတိကဂ္ဂဟဏမေဝ၊ ဥပပါတ်ကို ယူခြင်းကိုသာလျှင်။ ကတံ၊ ၏။ သံသေဒဂ္ဂဟဏံ၊ သံသေဒဇကို ယူခြင်းကို။ နေ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံယေဝ၊ ပြည့်စုံ သော အာယတနရှိကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ သံသေဒဇာနံ၊ တို့ကို။ သြပပါတိကေသု၊ တို့၌။ သဂ်ဟဏံဝသေန၊ ရေတွက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သံသေဒဇယောနိကာ၊ ယောနိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပရိပုဏ္ဏာယတနဘာဝေန၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ ဤအရာ၌ အပရိပုဏ္ဏမလို၊ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံယေဝ–ဟူသော သာဓကားနှင့်အညီ ပရိပုဏ္ဏာယတန

သာလျှင် လိုသည်) သြပပါတိကသင်္ကေတ ဟု၊ တို့၌ ရေတွက်ခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဓာနယ၊ ပြဓာန်းသော။ ယောနိယာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဲ၊ သော။ ပရိပုဏ္ဏာယတနယောနိ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ၊ သြပပါတိ ကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဣဒ ပန၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ကား။ ယောနိဒ္ဒယံ၊ ယောနိနှစ်ခု အပေါင်းကို။ သရူပေ နေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပကာသေတုံ စ၊ ပြခြင်းငါ့ငင်း။ သံသေဒဇယောနိ၀သေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အ၀ကံ သတော၊ အားဖြင့်။ ရူပ၀ဝတ္ထိ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ စ၊ ၂ငင်း။ သြပပါတိကယောနိယာ၊ ဖြင့်။ ဣတရံ၊ သံသေဒ ဇယောနိကို။ အသင်္ကေဟတွာ၊ မသိမ်းယူမူ၍။ သံသေဒဇူပပါတယောနိသူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ သဗ္ဗဲ၊ ထိုအလုံး စုံကို။ ဝိမံ သိတွာ၊ ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဥက္ကံသာ၀ကံသာနံ ပန အန္တရေတိ၊ ကား။ သတ္တတိ တိ သာတိ၊ ဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ (ပရိစ္ဆေဒါနံ–၌ စပ်) ရူပသ၊ ၏။ ဥက္ကံသာ၀ကံသပရိစ္ဆေဒါနံ၊ အလွန်အယုတ်အပိုင်းအခြားတို့၏။ မဒ္ဓေ၊ ၌ အနရူပတော ဝိကပ္ပေါ ဝေဒိ တဗ္ဗောတိ၊ ကား။ အပါယေသု၊ တို့၌။ အန္ဓသ၊ ကန်းသောသူအား။ စက္ခုဒ္ဒသကာဘာ၀ တော၊ စက္ခုဒ္ဒသက၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။ ဆ၊ ၆–ပါးသော ဒသကကလာပ်တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ဗဓိရသ၊ အား။ သောတဒသကာဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအတူ ၆–ပါးသော ဒသကကလာပ်တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) အန္ဓဗဓိရသ ပန၊ မျက်စိကန်း နားပင်း သောသူအားမူကား။ စက္ခုသောတဒသကာဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ ပဌ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ စ ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣဒ္ဓ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်အန္ဓအဃာနကစသည်တို့၏ ဒသက အရေအတွက်စသည်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ဝုတ္တမေ၀၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

၆၃၁။ စုတိပဋိသန္ဓိနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အညမညသမာနတာ၊ အချင်းချင်းတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အဘေ ဒေါ၊ မကွဲပြားခြင်းပေတည်း။ အသမာနတာ၊ မတူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်း ပေတည်း။

[၃၁၀] အာရမ္မဏတောပိ အဘိန္နာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ စတူသု၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပေသု၊ တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ တတော တတော၊ ထိုထိုဘုံမှ။ စ၀ိတွာ၊ ၍။ တတ္ထ တတ္ထေ၀ ထိုထိုအရူပဘုံ၌သာလျှင်။ ဥပပဇ္ဇန္တသ၊ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တတ္ထေ၀ ထိုအရူပဘုံ၌သာ လျှင်၊ ဝါ၊ ဘုံတို့တွင် သာလျှင်။ ဟေဋ္ဌာ ဝါ၊ အောက်ဘုံ၌ သော်၎င်း။ ရူပဘ၀ေ ဝါ၊ ၌သော်၎င်း။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အရူပဘူမိ တော၊ မှ။ စ၀ိတွာ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဘုံ၌။ ဥပပတ္တိ နာမ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ ကာမဘ၀ေ ဧ၀၊ ၌သာလျှင်။ (ဟောတိ၊၏။) တတ္တာပိ၊ ထိုကာမဘ၀၌လည်း။ တိဟေတုက ပဋိသန္ဓိ ဧ၀၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊၏။) ရူပဘ၀တော ပန၊ မှမူကား။ စုတော၊ စုတေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဟေတုကောပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂျတ်မဟုတ်သော အာရုံ ဗဟိဒ္ဓ အာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ မဟဂ္ဂတအဗ္ဗတ္တာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂျတ်အဗ္ဗတ္တလျှင် အာရုံရှိသော။ ဒုတိယစုတုတ္တာ ရူပ္ပပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧ၀ံ၊ သို့။ နယမတ္တသ၊ နည်းမျှ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒဿိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ အ၀ုတ္တံ စ၊ မဆိုအပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ သင်္ကေဟတွာ၊ ၍။ အယံ တာ၀ အရူပဘူမီသုယေ၀ နယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပါရူပါ၀စရာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ (ဥပပတ္တိ နတ္ထိ–၌ စပ်) ဥပစာရသ၊ ဥပစာရဈာန်ကုသိုလ်၏။ ဗလ၀တာယ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုရူပအရူပဘုံမှ။ စ၀ိတွာ၊ ၍။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေစ္စ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိတိ ဣတ္ထေ၊ ဤပုဒ်၌။ ကေစ္စဂ္ဂဟဏသ၊ ကေစ္စ–ကိယူခြင်းဆိုခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ ရှာကြံအပ်၏။ အယံ ပန၊ သည် ကား။ ဣတ္ထ၊ ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ နာနတ္တကာယနာနတ္တ သညီဟု၊ တို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ ကေစ္စေ၊ ကုန်သော။ ဝိနိ၀ါတိကာ စ၊ တို့သည်လည်း။ တိဟေတုကာ ဒိပဋိသန္ဓိကာ၊ တဟိတ်အစရှိသော ပဋိသန္ဓေရှိကုန် သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုဝိနိ၀ါတိကတို့၏။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ (ဂဟေတွာ–၌ စပ်) ဝိနိ၀ါတိကဘာ၀ေန၊ ချမ်းသာ အစုမှ ပျက်စီး၍ကျသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓိတိ။ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ (ကတံ–၌ စပ်) သဗ္ဗသုဂတိ စုတိယာ စ၊ ၏လည်း။ (အနန္တရံ၊ ၌။) သာ ပဋိသန္ဓိ၊ ထိုဝိနိ၀ါတိက ပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ ဧ၀၊ အချို့သော သုဂတိစုတိ၏သာလျှင်။ (အနန္တရံ၊ ၌) နှ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိ၀တ္တနတ္ထံ၊ ထိုဝိနိ၀ါတိက ပဋိသန္ဓေကို နှစ်စေခြင်းအကျိုးငါ။ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အ၀ါယပဋိသန္ဓိ ဧ၀၊ သည်သာလျှင်။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ၊ အချို့သော (ကာမ) သုဂတိစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ၌။) ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗသုဂတိစုတိယာ၊ ရူပအရူပစုတိ နှင့်တကွ အလုံးစုံသော သုဂတိစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ၌။) နှ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ စ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၎င်း။ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရာ) စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ပဋ္ဌိမံ၊ နောက်ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို။ ဝဒ္ဓေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ပုရိမံယေ၀၊ ရှေးဖြစ်သော အချို့သုဂတိစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကိုသာလျှင်။ ဂဟေတုံ၊ ငါ။ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဟေတုကစုတိယာ သဟေတုကပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဒုဟေတုကာ စ၊ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုဝင်း။ တိဟေတုကာ စ၊ ကိုဝင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ မဏ္ဍူကဒေ၀ပုတ္တာ ဒီနံ ဝိယ၊ ဖားနတ်သား စသည်တို့ကဲ့သို့။ အဟေတုကစုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရံ၊ ၌။) တိဟေတုကပဋိသန္ဓိပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

တသ တသ။ပ။ ယောဂေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဧကစ္စသုဂတိစုတိယာ ဧကစ္စဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓိတိအာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဘေဒဝိသေသေသု၊ ကွဲပြားခြင်းအထူးတို့၌။ ဧကစ္စဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ဧကစ္စသုဂတိပဋိသန္ဓိတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ (မူလဋီ–သီမူတို့နှင့် အညီပင်) ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင်ဝိသေသသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တံ တံ၊ ထိုထိုဝိသေသကို။ ယောဂေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဝိသေသော ဟူသော ပုလ္လင်သို့မလိုက်မူ၍ အဘယ် ကြောင့် ယောဂေတဗ္ဗ–ဟု နပုလ္လိင်ဖြင့် ဆိုသနည်း?ဟုကြောင့် ယုဇ္ဇမာန စသည်ကိုမိန့်) ယုဇ္ဇမာ နမတ္တာပေက္ခဝေန၊ ယှဉ်အပ်သော အနက်မျှကိုင်ဲသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုံလိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယောဂေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဘာဝတ္ထတာ၊ ဘောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အမဟဂ္ဂတ။ပ။ အဗ္ဗတ္တာရမ္မဏာတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ဘေဒဝိသေသတို့၌။ ဝိပရိတယောဇနာ၊ ပြန်သော အားဖြင့် ယှဉ်စေခြင်းကို။ နာ ကာတဗ္ဗာ၊ မပြုအပ်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ မဟဂ္ဂတအဗ္ဗတ္တာရမ္မဏာယ၊ အာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရံ၊ ၌) အရူပဘူမိသု၊ တို့၌။ အမဟဂ္ဂတ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ နာ အတ္ထိ၊ မရှိ။ စတုက္ခန္ဓာယ။ပ။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိတိ ဧတသ၊ ဤဘေဒဝိသေသ၏။ ဝိပရိယာယော၊ အပြန်ဖြစ်သော ဘေဒဝိသေသကို။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ယောဇိတော၊ ယှဉ်စေအပ်ပြီ။ အတီတာရမ္မဏာယ စုတိယာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိတိ ဧတသ စ၊ ဤဘေဒဝိသေသ၏လည်း။ [၃၁၁] ဝိပရိယာယော၊ သည်။ နတ္ထိ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဘေဒဝိသေသော ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္တာရေန၊ ဖြင့်။ ဒဿိတော၊ ၏။ အဘေဒဝိသေသော ပန၊ ကိုကား။ ဧကေကသ္မိံ၊ သော။ ဘေဒေ၊ ၌။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဘဝ၌သာလျှင်။ စုတိပဋိ သန္ဓိ ယောဇနာ ဝသေန၊ စုတိပဋိသန္ဓေတို့ကို ယှဉ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ "ပဋ္ဌက္ခန္ဓာယ၊ ခန္ဓာငါးပါး ရှိသော။ ကာမမာဝစရ စုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရံ၊ ၌) ပဋ္ဌက္ခန္ဓာ၊ သော။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရာယ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ၌။) အဝိတက္ကာဝိစာရာ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရ ပဋိသန္ဓေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ စတုက္ခန္ဓာယ၊ ရှိသောစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ၌။) စတုက္ခန္ဓာ၊ ရှိသောပဋိသန္ဓေကို။ သယယမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ယောဇိတာ၊ ပြီ။ ဧတေနေဝ နယေန၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိညာတုံ၊ ၎။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌက္ခန္ဓာဒီသု၊ ပဋ္ဌက္ခန္ဓစုတိစသည်တို့၌။ အဘေဒဝိသေသော၊ ကို။ နဒဿိတော၊ မပြအပ်။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

ဓ၃၂။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာ ဒိသဟကာရိကာရဏာ သဟိတသ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောတကွ ပြိုဖော်ပြိုဖက်အကြောင်းတို့နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သခၠိရသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓပ္ပစ္စယံ၊ ရအပ်သော အကြောင်းရှိသော။ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့နှင့်တကွ သခၠိရကို ပစ္စယဟု သိစေသည်) ဗဟိရကကပ္ပိထသ၊ သာသနာပတိတ္ထိတို့သည် ကြဲဆအပ်သော။ အဓိတ္ထနကသ၊ စီမံခန့်ခွဲတတ်သော အတ္တ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တံ၊ ရုပ်နာမ်တရားမျှသည်။ တေန၊ ကြောင့်။ နာ သတ္တော နာ ဇီဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပေတိတိ၊ ကပ်ရောက်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တထာဝေါဟာရမတ္တံ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှသာတည်း။ အတ္ထတော ပန၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ကား။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်း ကြောင့်။ ဘဝန္တရဘာဝေန၊ ဘဝတပါး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတော ဟေတုံ ဝိနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအတိတ်ဘဝ၌။ ဟေတုံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ မနုဿစုတိပဋိ သန္ဓိဣဿနာတိ၊ ကား။ မနုဿ စုတိတော၊ မှ။ မနုဿပဋိသန္ဓိဣဿမေန၊ လူ၏ ပဋိသန္ဓေအစဉ်ဖြင့်။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူသည်ရှိသော်။ ပါကဋဋ္ဌဟ ဏံ၊ ပါကဋ–သဒ္ဒါသည်။ ဥဘယဝိသေသနံ၊ နှစ်ပါးသော စုတိပဋိသန္ဓေ၏ ဝိသေသနသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (လူ၏စုတိ လူ၏ ပဋိသန္ဓေကို ယူလျှင် ထင်ရှားသည်ဟူသော ဝိသေသနသည် ထိုစုတိပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါးလုံးအစဉ်နှင့် ဆိုင်သည်ဟု ဆိုလို၏။) စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပါကဋတာ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို။ တဒါ သန္ဓဿ ဝသေန၊ ထိုစုတိပဋိသန္ဓေတို့၏ အနီးဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့ ဟူမူကား။) စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ တိ အာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ မနုဿစုတိပဋိသန္ဓိဣဿမေနာတိ၊ ကား။ မနုဿစုတိတော၊ မှ။ ယသ ကသ္သစိ၊ အမှတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဋိသန္ဓိဣဿမေန၊ ပဋိသန္ဓေအစဉ်အားဖြင့်။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ နိဿယ် အဿဒယမာနံ ဝါ အနဿာဒယမာနံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝဏ္ဏတိ၊ တံ့။

သရသေနာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်။ ပရိကိ္ခဏာယုသခၠိရတာယ၊ လုံးဝကုန်သော အာယုသခၠိရ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဥပဣမေနာတိ၊ ကား။ အတ္ထနာ ဝါ၊ မိမိသည်သော်ငင်း။ ပရေန ဝါ၊ သူတပါးသည်သော်ငင်း။ ကတေန၊ သော။ သီသဿ္ဓေဒနာဒိဥပဣမေန၊ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်ခြင်း အစရှိသော လုံ့လပယောဂဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အင်ပစ္စင်သန္ဓိနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစပ်တို့၏။ ဗဟုနာနံ၊ အဖွဲ့တို့သည်။ သဗ္ဗင်ပစ္စင်သန္ဓိဗဟုနာနံ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ အဖွဲ့တို့ကို။ ဆေဒကာနံ၊ ဖြတ်တတ်ကုန်သော။ သန္ဓိပါတန္တိ၊ ကား။ ပတနံ၊ ကျခြင်းကို။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ (အသဟန္တသ၏ ကဲ့ဖြစ်၍ ဒုတိယန္တ သာသင့်သည်) ဟဒယပဒေသောပိ၊ နှလုံးသားအရုပ်သည်လည်း။ အနက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သုသိတ္ထာ၊ ခြောက်၍။ အပ္ပါဝေသော၊ နည်းသော အကြွင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယော၊ သည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမေန ဥပသုဿမာနေ သရီရေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ တခ်ဏာ ဝသေသဟဒယ ဝတ္ထုသန္ဓိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိရုဒ္ဓေသု စက္ခာဒီသူတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ တို့အား။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အနုပဗ္ဗဗ္ဗတ္တိ ဝိယ၊ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ နိရောဓေပိ၊ ချုပ်ခြင်းသည်လည်း။ အနုပဗ္ဗတော၊

အစဉ်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အတိမန္ဒဘာဝူပဂမနတ်၊ အလွန်နဲ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နိရုဒ္ဓေသူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနဝသေသနိရောဓ၊ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) နှ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋ္ဌဒ္ဒါရိက ဝိညာဏာနန္တရမ္ပိ၊ ဝိညာဉ်၏ အခြားမဲ့၌လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ စုတိ၊ ကို။ ဒဿိတတ္တာ၊ ပြီ။ ယမကေ စ၊ ၌လည်း။ ယသ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ။ပ။ စက္ခာယတနဉ္စ နိရုဇ္ဈတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စက္ခာယတနာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ စုတိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တက္ကေ။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

[ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ စက္ခယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ၊ တသ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ မနာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလတ်သော။ အာမန္တာ၊ ဟုတ်၏ဟုဖြေ အပ်၏။ [၃၁၂] ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယသ၊ အား။ မနာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဆဲ။ တသ၊ အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဆဲလော။ ဣတိ၊ သော်။ သစိတ္တကာနံ၊ စိတ်ရှိကုန် သော။ အစက္ခုကာနံ၊ စက္ခုမကုန် သော။ စဝန္တာနံ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မနာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ နော စ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်။ သစက္ခုကာနံ၊ ကုန်သော။ စဝန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မနာယတနဉ္စ၊ သည်လည်း။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ။ စက္ခာယတနဉ္စ၊ သည်လည်း နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ။]

ဟဒယဝတ္ထုမတ္တေတိ၊ ကား။ ဟဒယဝတ္ထုပဒေသမတ္တေ၊ ဟဒယဝတ္ထု၏ တည်ရာအရပ်မျှ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဟဒယဝတ္ထုကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ကာယိန္ဒြိယံ၊ နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ "ဟဒယဝတ္ထုပိ၊ သည်လည်း။ တဒါ၊ ၌။ အာတပေ၊ နေပူ၌။ ပက္ခိတ္တဟရိတတာလပဏ္ဍံ ဝိယ၊ ပစ်ချထားအပ်သော စိမ်းစိုသော ထန်းရွက်ကဲ့သို့။ အပ္ပါဝသေသံ၊ နည်းသော အကြွင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တစ်ဏာဝသေသဟဒယ ဝတ္ထု သန္ဓိသိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ အာစရိယာဝါဒမှတပါ၊ သကဝါဒကို ဆိုဦးအုံ။ ဣတရဝတ္ထုနှံ့၊ ဤမှတပါ၊သော ဝတ္ထုတို့၏။ သကိစ္စာသမတ္ထတာယ၊ မိမိကိစ္စ၌ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဟဒယဝတ္ထုသန္ဓိသိတမေဝ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို မှီသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တဒါ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တစ်ဏာဝသေသဟဒယဝတ္ထု သန္ဓိသိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မာတုဃာတာဒိ ဝါ၊ အစရှိသော ကဲသည်ၢင်း။ မဟဂ္ဂတံ ဝါ၊ မဟဂ္ဂတ်ကဲသည်ၢင်း။ အည်၊ ထိုမှတပါ၊သော။ တာဒိသံ ဝါ၊ ထိုမာတုဃာတက် မဟဂ္ဂတ်ကဲတို့ကဲ့သို့ ကြီးလေးသော ကဲသည်ၢင်း။ ဂရုကံ နာမ၊ မည်၏။ အဘိဏှသော၊ မပြတ်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကဲသည်။ သမာသေဝိတံ၊ မည်၏။ မရဏာကာလေ၊ ၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကဲသည်။ အာသန္နံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယဒါ တဒါ၊ အမှတ်မရှိ တပါ၊ပါ၊သောအခါ၌။ ကတမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ ပရိဗျတ္တံ၊ ထင်ရှား၊သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ အနုဿရိတံ၊ အောက်မေ့အပ်သော ကဲသည်။ (အာသန္နံ၊ မည်၏။) အပရာပရိယာယေ၊ဝေဒနီယံ၊ သည်။ (သီမူ၌ အပရပရိယာယဝေဒနီယံဟု ရှိ၏။) ပုဗ္ဗကတံ၊ မည်၏။ ဧတေန၊ ဤသခါ်ရသည်။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ အစရှိသော။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လဒ္ဓါ ဝသေသပစ္စယော၊ မည်၏။ သခါ်ရော၊ သခါ်ရကိုရ၏။ ဧတေန၊ ဤပါဠိ၌ဖြင့်။ ဝိပစ္စိတုံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်း အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ ကတောကာသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသော။ ယထူပစိတံ၊ အကြင်အကြင် ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော။ ကုသလာကုသလစေတနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကမ္မနိမိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ယံ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ အာယူဟနကာလေ၊ အားထုတ်သောကာလ၌။ ကမ္မံ၊ ကို။ အာယူဟတိ၊ အားထုတ်၏။ တံ၊ ထိုဝတ္ထုပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အတီတေ၊ ၌။ ကပ္ပကောဋိသတသဟဿမတ္ထကေပိ၊ ကမ္ဘာကုဋေ တသိန်းထက်၌သော်လည်း။ ကမ္မေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိပစ္စနကာလေ၊ အကျိုးပေးသောကာလ၌။ အာဂန္တာ၊ ၍။ ကမ္မံ ဝါ၊ ကဲသည်သော်ၢင်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်သော်ၢင်း။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ထင်၏။ ဂတိနိမိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ နိဗ္ဗတ္တနကဩကာသေ၊ ဖြစ်လတ့ံသော အရပ်၌။ ဧကော၊ တခုသော။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းတည်း။ သော စ၊ ထိုအဆင်းကိုလည်း။ နိရယေ၊ ၌။ နိဗ္ဗ တ္တနာရဟသ၊ ဖြစ်ထိုက်သောသူအား။ အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကော၊ မီးလျှံအဆင်း အစရှိသည်တည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တော ယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ အဝိဇ္ဇာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒိတာဒီနဝေ၊ အဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အပြစ်ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတေ၊ ဖြစ်ရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တသ္မိံ ကမ္မာဒိဝိသယေ၊ ထိုကဲ့အစရှိသော အာရုံ၌။

တဏှာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဟီနတ္တာ ဧဝ စ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်ၢင်း။ ပုရိမုပ္ပန္နာယ၊ ရှေးဖြစ်ဖြစ်သော။ သန္တတိယာ၊ စိတ်အစဉ်၏ တထာပရိဏာတတ္တာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောင်းလဲ ရင့်ကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ၢင်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိ ဌာနာဘိမုခံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ ဌာနသို့ ရှေးရှု။ နိန္နပေါဏ ပဗ္ဗရံ၊ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာ နာမေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဟဇာတ သခါ်ရာတိ၊ ကား။ စုတိအာသန္နဝေန ဝိညာဏသဟဇာတာ၊ စုတိ၏ အနီးဇော ဝိညာဉ်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ စေတနာ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေ ပိ၊ ကုန်သော။ ဖဿဒယော၊ တို့တည်း။ ပဋိသန္ဓိဌာနေ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ တည်ရာဌာနဖြစ်သော။ တသ္မိံ ကမ္မာဒိဝိသယေ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ခိပန္တိ၊ ပစ်ချကုန်၏။ ခိပန္တာ ဝိယ၊ ပစ်ချကုန်ဘိသကဲ့သို့။ (ပဝတ္တန္တိ ၌ စပ်) တသ္မိံ ဝိသယေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝေသန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနသ၊ ဝိညာဉ်၏ တည်ခြင်း၏။ ဟေတုဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ

အတ္ထော၊ နက်။ တန္တိ၊ ကား။ တံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ စုတိ ပဋိသန္ဓိတဒါသန္န ဝိညာဏာနံ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေနင့် ယင်းတို့၏အနီး ဖြစ်သော ဝိညာဉ်တို့၏။ သန္တတိဝေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ [၃၁၃] ဧကတ္တ၊ တရုတည်းအဖြစ်သို့။ ဥပနီတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ (တနည်း) ဥပနီတေကတ္တ၊ တရုတည်းအဖြစ်သို့ ဆောင်အပ်သော၊ ဝါ၊ ဆောင်အပ်သော တရုတည်းအဖြစ်ရှိသော။ (တံ ဝိညာဏံ၊ သည်။) တဏှာယ နာမိယမာနံ။ပ။ ပဝတ္တတီတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ နမန။ပ။ ပဝတ္တနာနိ၊ ညွတ်ခြင်း, ပစ်ချခြင်း, ရှေးဖြစ်သော မိုရာကို စွန့်ခြင်း, နောက်မိုရာကိုရခြင်း, မိုရာကင်းလျက် ဖြစ်ခြင်းတို့သည်။ သန္တတိဝေန၊ ဖြင့်။ ဧကသ၊ တရုတည်းသော။ တသေဝ၊ ဝိညာဏဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညဿ၊ တပါးသော ဝိညာဉ်၏။ (သမ္မန္ဓိနီ၊ စပ်ဆိုင်သော အရာတို့သည်) နှ၊ မဟုတ်။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောဆရာသည်။ "တဒေဝ၊ ထိုရှေးရှေးဘဝက ဝိညာဉ်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤယခုဝိညာဉ်သည်။ သန္ဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ သံသရတိ၊ ကျင်လည်၏။ အနည်၊ တခြားတပါးသော ဝိညာဉ် မဟုတ်။" ဣတိ၊ သို့။ ဣမဋ္ဌ မိစ္ဆာဂါဟံ၊ ဤမှားသော သဿတအယူကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နာနတ္တနယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သန္တတိဝေန၊ ဖြင့်။ ဧကတ္တနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဥပမာ ဥပမာယျနီးနှောရှု ပြအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာ၌။ သြရိမတီရရက္ခဝိနိဗဒ္ဓရဇ္ဇု ဝိယ၊ ဤမှာ ဖက်ကမ်းသစ်ပင်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သော ကြိုးကဲ့သို့။ ပုရိမဘဝတ္တာဘာဝဝိနိဗဒ္ဓံ၊ ရှေးဘဝ အတ္တဘောဝ်ု ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ ကမ္မာဒိအာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ မာတိကာတိက္ကမ နိဿာ ဝိယ၊ မြောင်းကို ခုန်ကျော်လိုခြင်းကဲ့သို့။ တဏှာ၊ ကို။ အတိက္ကမနပယောဂေါ ဝိယ၊ ခုန်ကျော်ခြင်းငှါ ဗျာပါရကဲ့ သို့။ ခိပနကသင်္ခါရာ၊ ပစ်ချတတ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) စ၊ တပါး။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ပရတီရေ၊ တဖက်ကမ်း၌။ ပတိဋ္ဌဟမာနော၊ ကျ၍တည်လတ်သော်။ ပရတီ ရရက္ခဝိနိဗဒ္ဓံ၊ တဖက်ကမ်းသစ်ပင်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ ကိဠိ၊ တစုံတခုကို။ အသာဒယမာနော ဝါ၊ ရောက်သည်ရသည်ဖြစ်၍သော်ငင်း။ အနသာဒယ မာနော ဝါ၊ သော်ငင်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပထဝိယံ၊ ၌။ သကဗလပယောဂေဟေ၊ မိမိ၏ ခွန်အားဗျာပါရ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာတိ ယထာ၊ တည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်သည်လည်း။ ဘဝန္တရတ္တာဘာဝဝိနိဗဒ္ဓံ၊ ဘဝတပါး အတ္တဘောဝ်ု ဖွဲ့အပ်သော။ ဟဒယဝတ္ထု သင်္ခါတံ၊ သော။ နိဿယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ အသာဒယ မာနံ ဝါ၊ ရောက်သည် ရသည်ဖြစ်၍သော်ငင်း။ စတုဝေါကာရ ဘဝေ၊ ၌။ အနသာဒယမာနံ ဝါ၊ သော်ငင်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အာရမ္မဏသမ္ပယုတ္တ ကမ္မေဟေ၊ အာရုံ သမ္ပယုတ်တရား ကဲ့တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အသာဒယမာနန္တိ၊ ကား။ ပါပုဏန္တံ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိလဘမာနံ၊ ရသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတောတိ၊ ကား။ ဘဝန္တရသ အညဘဝသ၊ တပါးသော ဘဝသစ်၏။ အာဒိပဋိ သန္ဓာနဘာဝတော၊ အစဖြစ်သော အဆက်အစပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဘဝ။ပ။ သတ္တာဝါသန္တရာနိ၊ ဘဝတပါး ယောနိတပါး ဂတိ တပါး ဝိညာဏဋ္ဌိတိတပါး သတ္တာဝါသတပါး တို့သည်။ ဘဝန္တရာဒယော၊ မည်ကုန် ၏။ တေသံ၊ ထိုဘဝတပါးစသည်တို့ကို။ ပဋိသန္ဓာနတော၊ ဆက်စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တဒေတံ ဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ နာပိ အာဂတံ၊ လာသည်လည်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣမသ္မိံ ယေဝ ဘဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ စုတိ အာသန္နဇဝန ဝိညာဏသဟ ဂတာ၊ ကုန်သော။ ခိပနကသင်္ခါရာ၊ ပစ်ချတတ်သော သင်္ခါရတို့တည်း။ နတိတိ၊ ကား။ နမနဝသေန၊ ညွတ်သည်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ပဝတ္တတဏှာ၊ ဖြစ်သောတဏှာ တည်း။ ဝိသယော၊ အာရုံဟူသည်။ ကမ္မာဒိ၊ ကဲ့စသည်ပင်တည်း။

၆၃၃။ သဒ္ဒပဋိဃောသာဒီနံ၊ အသံရင်းနှင့် ပဲ့တင်သံစသည်တို့၏။ ပစ္စယ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သန္တာနဗဒ္ဓေ၊ သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းသည်။ နှ ပါကဋော၊ မထင်ရှား။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအသံရင်းနှင့် ပဲ့တင်သံ စသည်တို့၏။ ဧကတ္တနာနတ္တဘာဝံ၊ တရုတည်း၏အဖြစ်, ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ် မူ၍။ အနာဂမနာတီတ ဟေတု သမုပ္ပါဒမေဝ၊ မလာခြင်း နှင့် အတိတ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဧတ္ထ စာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သဒ္ဒါဒိ ဟေတုကာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ ပဋိဃောသော၊ သည်။ သဒ္ဒဟေတုကော၊ အသံရင်းလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ပဒီပေါ၊ သည်။ ပဒီပန္တရာဒိဟေတုကော၊ ဆီမီးတပါး စသည်လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ မုဒ္ဒါ၊ တံဆိပ်ရာသည်။ လဉ္ဆနဟေတုကာ၊ တံဆိပ်တုံးလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဆာယ၊ ထင်ပေါ်သော အရိပ်သည်။ အာဒါသာဒိ အဘိမုခမုခါဒိ ဟေတုကာ၊ မှန်စသည်သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာစသည်လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္ဒာ တိ၊ ကား။ သဒ္ဒါဒိပစ္စယဒေသံ၊ အသံရင်းအစရှိသော အကြောင်း၏အရေပ်သို့။ အနုပဂန္ဒာ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ သဒ္ဒါဒိ ဟေတုကာ၊ အသံရင်းစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုအသံရင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ၊ သည်လည်း။ ဟေတုဒေသံ၊ အကြောင်း၏ အရပ်ဖြစ်သော ရှေးဘဝသို့။ ဂန္ဒာ၊ ၍။ တံဟေတုကံ၊ ထိုရှေးဘဝ၌ ပြီးခဲ့သော အကြောင်းရှိသည်။ နှ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုအကြောင်းဖြစ်သည် မှ၊ ဝါ၊ မိမိဖြစ်ပေါ် ရာထိုခဏမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် သည်။ ဟေတုဒေသ တော၊ အကြောင်း၏ အရပ်ဖြစ်သော။ ပုရိမဘဝတော၊ မှ။ ဣဓ၊ ဤမျက်မှောက်ဘဝသို့။ နှ အာဂတံ၊ လာသည်မဟုတ်။ (ကိမိဝ၊ ဟူမူ။) ပဋိဃောသာဒယော၊ တို့သည်။ သဒ္ဒါဒိဒေသတော၊ အသံရင်းစသည် တို့၏ အရပ်မှ။ (နှ အာဂတာ) ဝိယ၊ မလာကုန်သကဲ့သို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရှေးဘဝ၌။ ဟေတုနာ၊ ပြီးခဲ့သော အကြောင်းနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်းရှိလည်း။ နှ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ (ကိမိဝ၊

ဟူမူ။) သဒ္ဒါဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ [၃၁၄] ပဋိဃောသာဒယော၊ တို့သည်။ (နှ ဥပ္ပန္နေ) ဝိယ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အထဝါ၊ ကား။ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္ဓာ တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌။ ပစ္စယဒေသေ၊ အကြောင်း၏ တည်ရာအရပ်၌။ သန္ဓိဟိတာ၊ စုဝေးတည်နေကုန်သည်၊ ဝါ၊ သိုးမိုးအပ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုအကြောင်း၏ တည်ရာမှ။ အညတြ၊ တပါးသော အကျိုး၏တည်ရာသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွားရောက်ကုန်၍။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုအသံရင်းစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပ္ပတ္တိတော၊ အသံရင်းစသည်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်သည်မှ၊ ဝါ၊ မိမိဖြစ်ပေါ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်တည်း။ နာပိ သဒ္ဒါဒိပစ္စယာ၊ အသံရင်းစသည်လျှင် အကြောင်းမရှိကုန်သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကိုလည်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေ တဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧကသန္တာနေကတ္တေပိ၊ တခုတည်းသော သန္တာန်အလိုအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ် ရှိငြားသော်လည်း။ အညဿေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဿ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏။ ပါတုဘဝနတော၊ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (သီမူ၌ ပါတုဘာဝတောဟု ရှိ၏။) ဧကတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ တစိတ်တည်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သန္တာနဗဟုတော၊ သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတာပိ၊ ထူးခြားကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထိ(အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ပဒီပေါ ဝိယ၊ ဆီမီးကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဧကိုကာယ၊ ဧကဏ္ဍတည်ခြင်းရှိသော။ ပဒီပဇာလာယ၊ ဆီးမီးလျှံ၏။ သန္တာနေကတ္တံ၊ သန္တာန်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သော ဧဝ (ပဒီပေါ) တိ၊ ထိုဆီမီးသာလျှင် ဟူ၍။ (သီမူ၌လည်း သျာမူကွဲကဲ့သို့ပင် သာ ဧဝ–ဟု ရှိ၏၊ "သာ ဧဝ ပဒီပဇာလာတိ၊ ထိုဆီမီးလျှံ သာလျှင်ဟူ၍" ဟုအနက်ပေး၊ သာ၍ကောင်း၏) ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အတ္ထကိစ္စဋ္ဌ၊ အလိုရှိအပ်သော ကိစ္စကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဣဓပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အရာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဒိ ဟိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သန္တာနဗဟုတ္တေ၊ သန္တာန်ဖြင့် ဖွဲ့စပ်ရာ၌။ ဧကေန္တိ ဧကတာယ စ၊ စင်စစ်တူသည်၏ အဖြစ်၏ဝင်း။ (ဧကန္တိ) နာနတာ ယ စ၊ စင်စစ်ထူးသည်၏ အဖြစ်၏ဝင်း။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗတံ စ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ဒေါသံ စ၊ အပြစ်ကိုဝင်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧသ နယောတိ အတိဒေသေန၊ ညွှန်းခြင်းဖြင့်။ ဗီဇအကုံရာဒီသု၊ မျိုးစေ့အညောက် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု၊ အလုံးစုံသော အကြောင်းနှင့်အကျိုးတို့၌။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဣဓပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် အရာ၌လည်း။ ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နဝိညာဏာနံ၊ အကြောင်းနှင့် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးဝိညာဉ်တို့၏။ ဧကန္တမေကတ္တေ၊ စင်စစ်တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ မနုဿဂတိတော၊ လူဂတိမှ။ ဒေဝဂတိ၊ သည်။ သမ္ဘူ တာ၊ ဖြစ်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဧကန္တနာနတ္တေ၊ စင်စစ်ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ကမ္မဝ တော၊ ကဲ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖလံ၊ သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တတော၊ ထိုသို့မဖြစ်ရာသောကြောင့်။ ရတ္တသ၊ နီသောသလေး၏။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့၊ ရတ္တသ၊ ၏။ ဖလံ၊ အသီး။ ဣတိအာဒိကသ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝေါဟာရ၏။ (လောပေါ) ဝိယ၊ ကြေပျက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေရောဟိတသော နာမ ဣသိ အဟောသိန္တိအာဒိကသ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝေါဟာရ၊ ၏။ လောပေါ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တာနဗဟုတ္တေသု၊ သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ကုန်သော။ ဧတ္ထ ဟေတုဟေတု သမုပ္ပန္နေသု၊ ဤအကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့၌။ ဧကန္တေ ဧကတာ ဝါ၊ စင်စစ်တူသည်၏ အဖြစ်ကိုသော်ဝင်း။ (ဧကန္တေ) နာနတာဝါ၊ စင်စစ်ထူးသည်၏အဖြစ်ကိုသော်ဝင်း။ နှ ဥပဂန္တဗ္ဗာ နှ ဂဟေ တဗ္ဗာ၊ မယူအပ်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဌကထာစကားရပ်၌။ ဧကန္တဧကတာပဋိသေဓေန၊ စင်စစ်တူသည်၏ အဖြစ်ကို မြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဘယံကတံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍ဖြစ်သော။ ဣမံ ဒိဋ္ဌိ' ကို။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဧကန္တနာ နတာပဋိ သေဓေန၊ ဖြင့်။ ပရံ ကတံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍ဖြစ်သော။ (ဣမံ ဒိဋ္ဌိ' နိဝါရေတိ၊ ၏။) ဟေတုဟေတု သမုပ္ပန္နတာ ဝစနေန၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုး၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းဖြင့်။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ၊ အလိုလိုဖြစ်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သော။ ဣမံ ဒိဋ္ဌိ' ကို။ နိဝါရေတိ၊ ၏။

ဒ၃၄။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဖလုပ္ပတ္တိဌာနေ၊ အကျိုးဖြစ်ခြင်း၏ဌာန၌။ ဝါ၊ အကျိုးဖြစ်ပေါ်ရာ ဌာနသို့။ (အဂမနတောနှင့် စပ်သည်) အညဿာတိ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှ။ အညဿ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညတောတိ၊ ကား။ ယံတံ ကမ္မံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ် ၏။ တတော၊ ထိုကံမှ။ အညတော၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧမ္မမတ္တံ ဘဝန္တရမုပေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဖလဿ၊ ကို။ ဥပဘုဥ္ဇကေ စ၊ သုံးဆောင်တတ်သော သူသည်လည်း။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ တံ ဖလံ၊ ထိုအကျိုးသည်။ သိယာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနယုဥ္ဇတိ၊ မေးမြန်းစိစစ်၏။ (သီမူနှင့် အညီပင်) တတြာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ တသ္မိံ' အနယောဂေ၊ ထိုမေးမြန်းစိစစ်ခြင်း၌။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧကသန္တာနေ၊ တခုတည်းသောသန္တာန်၌။ ယသ္မိံ' ဧမ္မပုဗ္ဗေ၊ အကြင်တရားအစု အပုံ၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မေ၊ ထိုတရားအစုအပုံ၏သာလျှင်။ သန္တာနေ၊ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧကဿ အတ္ထသ္မာတိ၊ ကား။ ဟေတုဖလာနံ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးတို့၏။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်သဘောအနက် အားဖြင့်။ အညတ္ထောပိ၊ အခြားတပါးဖြစ်ငြားသော်လည်း။ [၃၁၅] တေနေဝ ဟေတုဖလဘာဝေန၊ ထိုအကြောင်း အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ဘန္ဓတ္တာ၊ ဖွဲ့စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ ဖလံ၊ ကို။ အညဿာတိ ဝါ၊ တပါးသော သူ၏ အကျိုးဟူ၍ဝင်း။ အညတောတိ ဝါ၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍ဝင်း။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတသ အတ္ထသ၊ ကို။ စတုမဓုရအလတ္ထကရသာဒိ

ဘာဝနာ၊ လေးမျိုးသော အချိုရည် ချိပ်ရည် စသည် တို့ဖြင့် ပွါးစေခြင်း ထုံစေခြင်းသည်။ အမွှမာတုလုဂ်ါဒိ ဗီဇာနံ၊ သရက်ကျွဲကော ရောက်ပန်းအစရှိသော မျိုးစေ့တို့ကို။ အဘိသင်္ခါရော၊ အထူးပြုပြင်ခြင်းပေတည်း။ စ၊ နီးနှောရှုပြအံ့။ ဇတ္တံ၊ ဤဥပမာ၌။ အဘိသင်္ခတံ၊ အထူးပြုပြင်အပ် သော။ ဗီဇံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကမ္မဝါ၊ ကံရှိသော။ သတ္တော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အဘိသင်္ခါရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကမ္မံ၊ ကို။ ဗီဇသ၊ မျိုးစေ့၏။ အကုံရာဒိပွဗဇ္ဇော ဝိယ၊ အညောက်အစရှိသော အစဉ်သန္တာန် ကဲ့သို့။ သတ္တသ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏာဒိပွဗဇ္ဇော၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အစရှိသော အစဉ်သန္တာန်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုအညောက်အစရှိသော အစဉ်သန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်သော။ မရုရသ၊ ဝါ၊ ချိုသည်လည်းဖြစ်သော။ (သရက်သီး၏ ဝိသေသနဖြစ်သည်) ရတ္တကေသရသ ဝါ၊ နီသောအမွှာအသား အဆံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (မာတုလုဂ်–ရောက်ပန်းသီး၏ ဝိသေသနဖြစ်သည်) ဖလသ၊ အသီး၏။ (ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။) တသေဝ ဗီဇသ၊ ထိုသရက် ရောက်ပန်းမျိုးစေ့၏ သာလျှင်။ ဘာဝေါဝိယ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ တတော ဇေ အဘိသင်္ခါရတော၊ ထိုအထူး ပြုပြင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဘာဝေါ ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ ကမ္မကာရကသေဝ၊ ကံကိုပြုသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သတ္တသ၊ ၏။ (ဖလ) ဘာဝေါ စ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကိုရင်း။ တံ ကမ္မတော ဇေ၊ ထိုကံကြောင့်သာလျှင်။ ဖလသ၊ ၏။ ဘာဝေါ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဗာလသရီရေ၊ သူငယ်၏ ကိုယ်၌။ ကတံ၊ သော။ ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏာနံ စ၊ စိတ်မှုပညာကို သင်ခြင်းသည်ရင်း။ သိပ္ပသိက္ခံ စ၊ ကိုယ်မှုနှုတ်မှု အတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်းသည်ရင်း။ သြသဝေ့ယော ဂေါစ၊ ဆေးနှင့်ယှဉ်စေခြင်းသည်ရင်း။ ဝုမ္ဘသရီရံ၊ လူကြီး၏ကိုယ်သို့။ နံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ အထ စ၊ သော်လည်း။ တန္ဒိမိတ္တံ၊ ထိုစိတ်မှုပညာကို သင်ခြင်းအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာပါဋ္ဌံ စ၊ စိတ်မှုပညာ၏ ထက်မြက်ခြင်းသည်ရင်း။ သိပ္ပဇာနနံ စ၊ အတတ်ပညာကို တတ်သိနားလည်ခြင်းသည်ရင်း။ အနာမယတာ စ၊ ရောဂါကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဝုမ္ဘသရီရေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုဝိဇ္ဇာပါဋ္ဌဝစသည်တို့သည်။ အညသ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ နံ စ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံသန္တတိ ပရိယာပန္နေ ဇေ၊ ထိုရုပ်နာမ် အစဉ်သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝုမ္ဘသရီရေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ယထာပယုတ္တေန၊ သော။ ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏာနာဒိနာ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ တာနိ၊ ထိုဝိဇ္ဇာပါဋ္ဌဝစသည်တို့သည်။ အညတော၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ နံ စ ဟောန္တိ၊ ကုန်၊ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒဘာဝေ၊ ထိုဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏာနစသည်တို့ မရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ ဝိဇ္ဇာပါဋ္ဌဝစသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဇေ၊ တူ။ ဣဓပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေ အရာ၌လည်း။ သန္တာနေ၊ ၌။ ယံ ဖလံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဇေ၊ ဤအကျိုးသည်။ အညသ၊ တပါးသော သူ၏ (အကျိုးသည်)။ နံ၊ မဟုတ်။ အညတော စ၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နံ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇေတေန၊ ဤဆိုခဲ့သော စကားရပ်ဖြင့်။ သင်္ခါရာဘာဝေ၊ သင်္ခါရတို့မရှိလတ်သော်။ ဖလာဘာဝမေဝ၊ (ဝိညာဉ်ဟူသော) အကျိုး၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အညပစ္စယနိဝါရဏံ၊ တပါးသော အထောက်အပံ့ အကြောင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ နံ ကရောတိ ပြုသည်မဟုတ်။

ယမ္မိ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ ဝဒါမ၊ ဖြေဆိုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသေသော၊ ဝဒါမဟူသော စကားကြွင်းကို။ (အာဟရိတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။) ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ ဥပါဘုဠကေ၊ စင်စစ်သုံးဆောင်တတ်သော သူသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဘုဠကသမ္ဘုတိ၊ သုံးဆောင်တတ်သော သူဟု သမုတ်ခြင်း အမည်ပညတ်မျှသည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ဖလီတိတိ၊ သီးသည်ဟု၊ သမ္ဘုတိ၊ သမုတ်ခြင်းသည်။ ဖလတိသမ္ဘုတိ၊ မည်၏။

ရုက္ခသင်္ခါတာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခပညတ္တိယာ၊ သစ်ပင်ဟူသောအမည်ပညတ်၏။ ဥပါဒါန ဘူတာနံ၊ စွဲမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတုပါဒါယဓမ္မာနံ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒ်ရုပ်တရားတို့၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓသန္တာနေ၊ ၌။ ကုသလာကုသလစေတနုပ္ပတ္တိယံ၊ စေတနာ၏။ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပုညံ ကရောတိ၊ ပါပံ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ကတ္တာဝေါဟာရော၊ ပြုတတ်သူဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇေ၊ တူ။ တသ၊ ထိုအကြောင်း၏ ဖလုပ္ပတ္တိယံ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) သုခံ အနုဘဝတိ၊ ဒုက္ခံ အနုဘဝတီတိ၊ ဟူ၍။ ဥပဘုဠကဝေါဟာရော၊ သုံးဆောင်တတ်သူဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇတ္တ၊ ဤအရာ၌။ ခန္ဓဝိနိမုတ္တော၊ ခန္ဓာတို့မှ လွတ်သော။ အညေန၊ သော။ ဥပဘုဠကေန နာမ၊ သုံးဆောင်တတ်သူ မည်သော ကတ္တားဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထော၊ သည်။ နံ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဓ၃၅။ ဇေ သန္ဓေပိတိ၊ ကား။ အသင်္ခန္တိပါတုဘာဝေ စ၊ မပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ ယထာဝုတ္တဒေါသ ပရိဟရဏေစ၊ ဆိုခဲ့တိုင်းသော အပြစ်ဒေါသကို ရှောင်လွှဲဖြေရှင်းခြင်းသည်ရင်း။ သတိ၊ သော်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတ်သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပဝတ္တိကဿဏေယေဝါတိ၊ ကား။ သင်္ခါ ရာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တမာနကဿဏေ ဇေ၊ ဖြစ်ဆဲခဏ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တိကော ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ကမ္မာယူဟနကဿဏတော၊ ကံကိုအားထုတ်သော ခဏမှ၊ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇမာနတာယ၊ မရှိသေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမာနတ္တာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္ဆာ စာတိ၊ ကား။ ဝိပစ္စနပ္ပဝတ္တိတော၊ ရင့်ကျက်သောအားဖြင့် အကျိုး၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှ၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးသောခဏမှ။ ပစ္ဆာ စ၊ နောက်၌ လည်း။

အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ မရင့်ကျက်သေးသော ဝိပါက်ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရင့်ကျက်စေအပ်ပြီးသော ဝိပါက်မရှိ ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော အကျိုးဝိပါက် မရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ကုန် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ စေ (သိယုံ)၊ ကုန်ငြားအုံ့။ ဝိပက္ကဝိပါကာနမ္မိ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော ဝိပါက်ရှိသော သင်္ခါရတို့၏လည်း။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ သမာနံ၊ တူညီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသမ္မိ၊ ထိုဝိပက္က ဝိပါက သင်္ခါရတို့၏လည်း။ ဖလာ ဝဟတာ၊ အကျိုးကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာ သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကံနိ၀တ္တနတ္ထံ၊ ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းကို နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ နစ နိစ္စံ ဖလာ၀ဟာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၃၁၆] နစ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တံ စ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ အဝိဇ္ဇ မာနတ္တဉ္စ၊ ကိုငင်း။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝုတ္တဒေါသေ၊ ဆိုအပ်သော အပြစ်တို့ကို။ ပရိဟရတိ၊ ရှောင်လွှဲ ဖြေရှင်းတော်မူ၏။ တသ ပါဠိဘောဂကိရိယာယ ဝါ၊ ထိုအာမခံခြင်း ကြီယာကိုငင်း။ (တသာ) ဘဏ္ဍာကီ ဏာန ကိရိယာယ ဝါ၊ ထိုဥစ္စာကို ဝယ်ခြင်း ကြီယာကိုငင်း။ (တသာ) ဣဏဂ္ဂဟဏာကိရိယာယ ဝါ၊ ထိုကြွေးမြီး ယူခြင်း ကြီယာကိုငင်း။ ကရဏမတ္တံ၊ ပြုခြင်းမျှသည်။ တံ ကိရိယာ ကရဏမတ္တံ၊ မည်၏။ (သာ ဧ၀ ကိရိယာ တံ ကိရိယာ၊ တံကိရိယာယ ကရဏမတ္တံ တံကိရိယာကရဏမတ္တံဟု ဝစနတ္ထပြုစေလိုလို) တဒေ၀၊ ထိုအာမခံခြင်းစသော ကြီယာကို ပြုခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ တဒတ္ထနိယျာတနေ စ၊ ထိုအာမခံအပ် သော စီးပွါးဥစ္စာကို ပေးအပ်ခြင်းဌာနင်း။ ပဋိဘဏ္ဍာဒါနေ စ၊ ဘဏ္ဍာစားတန်ဘိုးကို ပေးရာဌာနင်း။ ဣဏဒါနေ စ၊ ကြွေးမြီဆပ် ရာဌာနင်း။ (ဤ ၂-ပုဒ်ဖြင့် အာဒိအရကို ပြသည်) ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဖလိတနိယျာတနာဒိဖလ၊ အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် မပြီးသေးသော နိယျာတနစသော အကျိုးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ပစ္စယော ဟောတိ၏ အနုက်တည်း။

၆၃၆။ သမ္မောဟ၀ိ၀ဟာတတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဗာတ္တိ' သာယ၊ သော။ ဝိညာဏေသု၊ တို့၌။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ဌာနင်း။ ပ၀တ္တိယဉ္စ၊ ဌာနင်း။ ပစ္စယဘာ၀ေ၊ အဖြစ်ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ဝေဘန်၍။ အ၀ိဘာ၀ိတေ၊ ထင်စွာ မပြအပ်သည်ရှိသော်။ ပ၀တ္တ နကသမ္မောဟသ၊ ဖြစ်လတ့ံသော (ဝါ) ဖြစ်နိုင်သော တွေ၀ေခြင်းကို။ အ၀နယနတ္ထံ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။

ပုညာတိသင်္ခါရေတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ဌ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ အ၀ိသေသေနာတိ၊ ကား။ တိဟေတု ကော၊ တိဟိတ် ပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ တိဟေတုကသ၊ တိဟိတ်ဝိပါက်ဝိညာဉ်အား။ ဣတိအာဒိကံ၊ သော။ ဘေဒံ၊ အထူးကို။ အကတွာ၊ ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ပိဏ္ဍာ၀သေန၊ အပေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ကို။ ဗလ၀ကမ္မသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇေ တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုဗ္ဗလ၊ အားနည်းသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ကို။ ပဋ္ဌာနသံ၀ဏ္ဏနာယ၊ ဌ၌။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ရူပါ ၀စရပဋ္ဌကုသလစေတနာဘေဒေါတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဌ။ အဘိညာပ္ပတ္တာ၊ အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ ရောက်သောစေတနာကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ၀တ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိပါကသ၊ ၏။ ပစ္စယဘာ၀ကထာယ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ဆိုရာစကား၌။ အ၀ိပါကာရ ဟသ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ မထိုက်သောသင်္ခါရ၏။ ပသင်္ဂါဘာ၀တော၊ စပ်လျဉ်းခြင်း၏မရှိခြင်း ကြောင့်။ နစ ၀တ္တဗ္ဗံ၊ အထူးပြု၍ မဆိုသင့်တော့ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ အဘိညာစေတနာယ၊ ၏။ အ၀ိပါကတာ၊ အကျိုးမပေးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဟေဌာ၊ ဌ၌။ ဝိဘာ၀ိတာ ဧ၀၊ ပြအပ်ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ အ၀ိသေသေန ပနာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိဌ်ဌလည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ ပဋ္ဌန်း၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဝိသေသျပုဒ်ကို ဆောင်၍။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဋ္ဌန်းတို့၊ ကား။ စက္ခုသောတ၀ိညာဏာနံ စ၊ တို့အားငင်း။ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆနမနော ဓာတုယာ စ၊ အားငင်း။ ဒ္ဝိန်း၊ ကုန်သော။ သန္တီရဏာမနော ဝိညာဏာဓာတုနဉ္စ၊ တို့အားငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံ ပဋ္ဌန်း၊ ဤငါးပါး သော ဝိညာဉ်တို့အား။ တထေ၀ါတိ၊ ကား။ ဒ္ဝေဓာ ဧ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပန၊ ဆက်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေယေ၀၊ ဌ်သာလျှင်။ ပ၀တ္တနကာနိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ ကုသလ ဝိပါက ဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ဌ်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပ၀တ္တန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရယေ မဟာ မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရသာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ထေရော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုင၌ဌ်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ဝသံ၊ မိုးယံ: ရွာခြင်းကို။ နိမ္မိနိတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ကတိပယံ၊ အနည်းငယ်သော။ ဝေလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ နိရယဂ္ဂိ' ကို။ ဝူ၀သမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ တေသံ၊ ထိုင၌သားတို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။

သေ၀ ကာမာ၀စရော ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်သာလျှင်။ (သေ၀– အရကိုပြသည်) အ၀ိသေ သေန ပန ပုညာဘိ သင်္ခါရောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ကာမာ၀စရဉ္စ၊ ကာမာ၀စရပုညာဘိသင်္ခါရကိုငင်း။ ရူပါ၀စရဉ္စ၊ ကိုငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဧကဏ္ဍံ တ၊ ပေါင်းတည်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

ဒ္ဝါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်ဌ်။ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတစေတနာယ၊ ကို။ ဂဟ ဏေ၊ ယူခြင်းဌ်။ ကာရဏေ၊ အကြောင်းသည်။ နဒိဿတိ၊ မထင်။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင် အပ်၏။ ဧကေသ ဝိညာဏ သ။ပ။ ပ၀တ္တေတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဌ်။ [၃၁၇] ဧကေသ၊ တခုသော ဝိညာဏ်အားသာ လျှင်။ ပစ္စယဘာ၀နိယမော၊ ကျေးဇူး

ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်၏ ကိန်းသေမြဲခြင်း သည်။ ပဋိသန္ဓိယ်၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) နော ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိကာလ၌ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ သတ္တာနမ္ပိ၊ ခုနစ်ပါးလုံးသော ဝိညာဉ်တို့အားလည်း။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ရူပဘဝေ စတုန္နန္တိ၊ ကား။ အကုသလဝိပါကာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခု။ ပ။ သန္တီရဏာနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ် သမ္ပဋိစ္ဆိန်း သန္တီရဏာတို့အား။ ပန၊ ဆက်။ တာနိ၊ ထိုလေးပါးသော ဝိညာဉ်တို့သည်။ ဧကန္တတော၊ ဖြင့်။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနိ၊ အနိဋ္ဌလျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ ရူပဘဝေ စ၊ ၌လည်း။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာသမာယောဂေါ၊ အနိဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော စ ခေါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တထာ။ ပ။ နတ္ထိတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ယေဘုယျဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တေသံ၊ ထိုကာမာဝစရ နတ်တို့အား။ ဗဟုလံ၊ များစွာ၊ ဝါ၊ များသောအားဖြင့်။ ဣဋ္ဌာ ဧဝ၊ ဣဋ္ဌသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒယော၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ အနိဋ္ဌံ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ (ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ထင်၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကေသဉ္စိဒေဝ၊ အချို့သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့အား။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တပါတု ဘာဝ ကာလာဒီသု၊ ပုဗ္ဗနိမိတ် ထင်ပေါ်သော ကာလစသည်တို့၌။ မိလာတ။ ပ။ ယောဂေါ၊ ညှိုးသောပန်း အစရှိသော အနိဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

၆၃၇။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘဝ၌။ ဝိတ္တာရပ္ပကာသနံ၊ အကျယ်အားဖြင့် ပြခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ တတော ဘဝတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ မုခမတ္တပ္ပကာသနံ၊ အမြွက်မျှပြခြင်းကို။ ကာတုကာမော၊ ၍။ အာဒိတော ပဌာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေ နေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဒွိသု ဘဝေသူတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တ၊ ၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ မနုဿာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဏ္ဏာဝ စ၊ တို့သည်ရင်း။ သံသေဒဇ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒေ ကွာယ၊ ထိုအချို့သော လူတို့ကို ငဲ့သဖြင့်။ စတူသု ယောနီသူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကတ္တကာယ ဧကတညာ သညီ ဘာသာမညေန၊ သညီ၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အသညာရုပ္ပဝဇ္ဇာ၊ အသညသတ် အရူပဗုဒ္ဓိလ်တို့သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ စတုတ္ထဈာနဘူမိကာပိ၊ စတုတ္ထဈာန် ဘုံသား ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ စတုတ္ထိ ယေဝ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ သို့သာလျှင်။ ဘဇ္ဇန္တိ၊ သက်ဝင်ကုန်၏။ ဒေ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ နာနာက္ခဏိက။ပ။ ပစ္စယေန စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဖြင့်သာလျှင်။ ယထာသမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ ဧကဝီသတိ။ပ။ ဝိပါကေသု၊ ၂၁–ပါးသော ကာမကုသလဝိပါက် ရူပကုသလဝိပါက်တို့တွင်။ စုဒ္ဒသန္နံ၊ ၁၄–ပါးသော ဝိပါက်တို့အား။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ပါးသော ဝိပါက်တို့အား။ ပဝတ္တေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ (ပစ္စယော၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယထာသမ္ဘဝေါ၊ တည်း။

တာဒိသေယေဝါတိ၊ ကား။ နာနတ္တကာယဧကတ္တသညီသင်္ခါတေယေဝ၊ သညီဟုဆိုအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။

စတုန္နံ ဝိညာဏာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဘဝါဒယော၊ တို့ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ငဲ့၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ စတူသု၊ လေးပါးသော ဝိညာဉ်တို့၌။ အန္တောဂဓာနံ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု၊ တို့၌။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ အဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်မရှိသော။ သတ္တဝါသေ၊ ၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏေ၊ ကို။ အလဗ္ဘမာနေပိ၊ မရအပ်သော်လည်း။ တသ၊ ထိုအသညတ်သတ္တဝါသ၏။ သင်္ခါရဟေတု ကတ္တံ၊ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုအသညတ်သတ္တဝါသ၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကဋ္ဌတ္ထာ ရူပါနံ၊ တို့အား။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတသ္မိံ မုခမတ္တပ္ပကာသနေ၊ ပြရာ၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ဒုဂ္ဂတိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ ကုသလဝိပါကာဒိ ဝိညာဏာနံ၊ အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့အား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နံ ဝုတ္တော၊ ဣတ္ထိမဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၁၈] ၆၃၈။ ဝိဘာဂါ နာမရူပါနန္တိ၊ ကား။ နာမဿ စ၊ ၏ရင်း။ ရူပဿ စ၊ ၏ရင်း။ ပဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။

တတ္ထ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ နာမဿ၊ ၏။ ပဘေဒံ၊ အပြားကို။ ဒဿေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ပြလိုသော ဆရာသည်။ ဝိညာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နာမမေဝ၊ နာမ်သည်သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကို။ အသင်္ကရတော၊ မရောယှက်သောအားဖြင့်။ ဩသဝတ္ဝါ၊ ၄၂။ အာရမ္မဏာဘိမုခံ။ပ။ ခန္ဓာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ ဧတ္ထ ပဝတ္တိကထာယံ၊ ဣဝင်္ဂ၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုရာစကားရပ်၌။ (ပသင်္ဂေါ–၌ စပ်) အပ္ပစ္စယတ္တာ စ၊ အကြောင်းကင်းသော တရား၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နမနဋ္ဌာဘာဝတော စ၊ ညွှတ်တတ်သော အနက်သဘော၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပသင်္ဂေါ ဧဝ၊ စပ်လျဉ်းခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ နာမနဋ္ဌေန၊ စိတ်စေတသိက်တို့ကို မိမိသို့ ညွှတ်စေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ နာမံ၊ မည်၏။ နမနဋ္ဌေန၊ ညွှတ်တတ်သော

အနက်သဘောကြောင့်။ နေ့ မဟုတ်။ တေသံ နာမရူပါနံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏။ သုခါဒိဝသေန စ၊ သုခစသည်တို့၏ အစွမ်းအား ဖြင့်ရင်း။ ပထဝီအာဒိဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အပြားကို။

ဧကံ သတ္တာဝါသန္တိ၊ ကား။ အသညသတ္တာဝါသံ၊ ကို။ ပုရိမေသု၊ ကုန်သော။ စတူသု စ၊ လေးပါးသော သတ္တာဝါသ တို့၌ရင်း။ အသညသတ္တာဝါသေ စ၊ ၌ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌသု၊ တို့၌။

ဂဿသေယျ ဂုဟဏောနေ၊ ဂဿသေယျ သဒ္ဒါဖြင့်။ ဧလာဗုဇာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဏ္ဏ ဇာနဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သီးခြားဆိုအပ်၏။ အဘာဝကာနံ၊ ဘာဝရုပ်မရှိကုန်သော။ အဏ္ဏဇာနဋ္ဌ၊ တို့အားရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သန္တတိသီသာနိတိ၊ ကား။ ကလာပသန္တာနမူလာနိ၊ ကလာပ်အစဉ် သန္တာန်အရင်းတို့သည်။ ။ဝိကာရ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ယဒိပိ နေ့ သန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ သော်လည်း။ လက္ခဏပရိစ္ဆေဒရူပါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ အပရိနိပ္ဖန္နာနိ၊ မပြီးစီးကုန်သော။ (ဤ၌ ဣတိပိသည်) တာနိ၊ ထိုလက္ခဏာရုပ် ပရိစ္ဆေဒရုပ်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေန္တော၊ ကြဉ်လိုသည်ဖြစ်၍။ ရူပရူပတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဖဿာဒိကေ၊ အစရှိ သည်တို့ကို။ သခါရက္ခန္ဓဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ တရုတည်း၏အဖြစ်ကို။ နေတ္တာ၊ ၍။ တေဝီသတိ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပနေတ္တာတိ၊ ကား။ ကလာပန္တရ ဂတေ၊ ကလာပ်တပါး၌ တည်ကုန်သော။ ပထဝီအာဒိကေ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ သမာနလက္ခဏတာယ၊ တူသော လက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂဟေတ္တာ၊ မယူမူ၍။

တေသန္တိ၊ ကား။ ဗြဟ္မကာယိကာဒီနံ၊ ပဌမစျာန် ဗြဟ္မာအစရှိသည်တို့အား။ ဝိတ္ထာရေနာတိ၊ ကား။ စတူသုပိ၊ ကုန်သော။ သန္တတိသီသေသု၊ တို့၌။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ အသံ၌ပနေန၊ မချုံးသောအားဖြင့်။

ကာမဘဝေ ပန ယသ္မာ သေသဩပပါတိကာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဣတ္ထာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ ကုန်ပြီးသော။ ဩပပါတိကာ၊ ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကိဉ္စာပိ နသန္တိ၊ မရှိကုန်သေး။ ယေန၊ ယင်းသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော ဥပပါတ်ရှိခြင်း ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရှိလတ်သော်။ သေသဂုဟဏံ၊ သေသ သဒ္ဒါသည်။ သာတ္ထကံ၊ အကျိုးရှိသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ထိုသို့ ဆိုခဲ့ပြီး ဥပပါတ်မရှိသောကြောင့် အကျိုးမရှိဟု ဆိုလို၏။) ပန၊ သော်လည်း။ အဏ္ဏဇေဋ္ဌသေယျ ကေဟိ၊ တို့မှ။ ဩပပါတိက သံသေဒဇာ၊ တို့သည်။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေသဂုဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဆိုခဲ့ပြီးသော အဏ္ဏဇေဋ္ဌသေယျက ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ကြွင်းကုန်သောဟု အပါဒန် ခံစေလို၏) အထ ဝါ၊ ကား။ ဗြဟ္မကာယိကာဒိ ကေဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဝုတ္တောဟိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဩပပါတိကေဟိ၊ တို့မှ။ သေသေ၊ ကြွင်းသော ဥပပါတ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သေသဩပပါတိ ကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေ ပန၊ ထိုကြွင်းသော ဥပပါတ် တို့သည်ကား။ အရူပိနောပိ၊ အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမဘဝေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကာမဘဝေပုဒ်ကို တေသံ စသည်နှင့် စပ်လျှင် ဤအဆိုကိုလည်း ဆင်ခြင်သင့်၏) ပန၊ ဆက်။ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ မပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော ဥပပါတ် သံသေဒဇတို့၏။ နာမရူပံ၊ ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ရူပမိဿကဝိညာဏ နိဒ္ဒေသေ၊ ရုပ်နှင့်ရောသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို အကျယ်ပြရာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဂဏနတော၊ တရားကိုယ်အရေအတွက် အားဖြင့်။ ဝိညာတုံ၊ ၄၊ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေ ဝုတ္တံ၊ ဤ၌ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သဟ ပဝတ္တဥတုတောတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပန္နရူပေသု၊ ဖြစ်သော ကမ္မဇ ရုပ်တို့တွင်။ တေဇောဓာတုတောတေ၊ ကြောင့်။ ။ဟဒယဝတ္ထုနော၊ ၏။ တခဏုပ္ပန္နတ္တာ၊ ထိုခဏ၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဝတ္ထု ဒုဗ္ဗလတာ၊ ဝတ္ထုအားနည်းသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အားနည်းသော ဝတ္ထုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဂဿသေယျက သတ္တာဝါတို့၏။ အဒ္ဓေါဟရိတာ ဟာရေန၊ အမိစားအပ်သော အာဟာရသည်။ အနုဂတေ၊ အစဉ်လျှောက်အပ်သော။ [၃၁၉] သရီရေ၊ ၌။ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌက်၊ သည်။ (ပါတုဘာဝတိ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ ၏။ တိရော တိ၊ ကား။ တေနေဝ မာတုကုစ္ဆိဂတဘာဝေန၊ ထိုသို့ အမိဝမ်း၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ တိရောကေ္ခ၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော။ ။အဝကံသတော၊ အားဖြင့်။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ နိ၊ ဥတုဇစိတ္တဇ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓကာနေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသဒ္ဒ ကာလံ၊ အသံနှင့်တကွဖြစ်သော ကာလကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥက္ကံသတော ဒွိန္နံ နဝကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ သန္တတိဒ္ဒယာဒိကံ၊ သန္တတိနှစ်ပါးအစရှိသော။ သတ္တကပရိယောသာနံ၊ သတ္တကအဆုံးရှိသော။ ယံ ရူပံ၊ ကို။ ဣဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်ကို။ ဧကေကဿ၊ တရုတရုသော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ တီသု တီသု၊ သုံးခုသုံးခုကုန်သော။ ခဏေသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ၊ ဖြစ်သည်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေ။ပ။ သတ္တတိ ဝိဓန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒုဝိဓမ္မိ တန္တိ၊ ကား။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ စ၊ ဥတုဇ အသံရုပ်ရင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ သော။ တံ သဒ္ဒံ၊ ကို။

သဏ္ဌာတုန္တိ၊ ကား။ အဒ္ဓနိယဘာဝေန၊ ရှည်မြင့်စွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌာတုံ၊ တည်ခြင်း၄၊ အတ္တနော၊ ၏။ ခဏမတ္တံ ပန၊ ခဏမျှမူကား။ တိဋ္ဌတေဝ၊ တည်သည်သာလျှင်တည်း။ စတုဒ္ဒိသာ ဝဝတ္ထာပိတာတိ၊ ကား။ အညမည်၊ ချင်း။

သံသဠသီသာ၊ ရောနှောသော အဖျားပိုင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မူလေန၊ အရင်းပိုင်းအားဖြင့်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဒီသာသု၊ တို့၌။ ဝဝတ္ထာပိတာ၊ အသီးအသီး ကောင်းစွာချထားအပ်ကုန်သော။ ။အညမည်၊ ချင်း။ အာလိဂေ်တွာ၊ ပူးတွဲ၍။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဘိန္နဝါဟနိကာ ဝိယ စ၊ လှေကွဲတို့ကဲ့သို့ ၎င်း။

၆၃၉။ ပဠေဝါကာရဘဝေ စ ပဝတ္တိယန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ရူပါဒေနကကမ္မဇပဠဝိညာဏပ္ပဝတ္တိကာလဲ စ၊ ရုပ်ကို မဖြစ်စေတတ်သော ကဲကြောင့်ဖြစ်သော ပဠဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ရာကာလကိုရင်း၊ ဝါ၊ ရုပ်ကို မဖြစ်စေတတ်သော ကဲကြောင့် ဖြစ်သော စုတိစိတ်နှင့် ပဠဝိညာဉ်တို့၏ ဖြစ်ရာကာလကိုရင်း။ သဟဇာတ ဝိညာဏပစ္စယဠ၊ သဟဇာတ ဖြစ်သော ဝိညာဉ် ပစ္စည်းကိုရင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တဒါ၊ ၌။ တတော၊ ထိုဝိညာဉ်ကြောင့်။ နာမမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဒါပိ၊ ၌လည်း။ ဥဘယံ၊ နစ်ပါးစုံသော နာမ်ရုပ်သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ၄၂။ သဏ္ဌာ၊ ၏။ ပစ္ဆာဇာတဝိညာဏပစ္စယာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပံ၊ သည်။ ဥပတ္ထဒ္ဓံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အသညေသူတိအာဒိ၊ အစ ရှိသည်ကို။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဠေဝါကာရ ဘဝေ စ ပဝတ္တိယန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဘဝဂ်ါဒိဇနကကမ္မတော၊ ဘဝင်စသည်ကို ဖြစ်စေသော ကဲမှ.။ အညေန၊ တပါးသော ကဲကြောင့်။ ရူပုပ္ပတ္တိကာလဲ စ၊ ရုပ်၏ ဖြစ်သော ကာလကိုရင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိကာလဲ စ၊ ကိုရင်း။ ဘဝဂ်ါဒိဥပ္ပတ္တိကာလတော၊ ဘဝင်စသည်တို့၏ ဖြစ်ရာကာလ မှ။ အညကာလဠ၊ တပါးသော ကာလကိုရင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ၄၂။ ဘဝဂ်ါဒိဥပဝတ္တိ ကာလေ၊ ဘဝင်စသည်တို့၏ ဖြစ်ရာကာလ၌။ တံဇနကေန၊ ထိုဘဝင်စသည်ကို ဖြစ်စေ တတ်သော၊ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ စ၊ သည်ရင်း။ သော စ ဝိပါကော၊ ထိုဘဝင်အစရှိသော ဝိပါက် သည်ရင်း။ ကမ္မဝိညာဏ ပစ္စယော၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ၄၂။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာနပေက္ခမ္မိ၊ သဟဇာတဝိညာဉ်ဟူသော ပစ္စည်းကို မငဲ့ငြားသောလည်း၊ ဝါ၊ မငဲ့သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ ရူပဠ၊ သည်ရင်း။ နာမဠ၊ သည်ရင်း။ ကမ္မ ဝိညာဏာနပေက္ခံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ကို မငဲ့သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တထာ ဝတ္ထု၊ ၄၂။ သဏ္ဌာ၊ ၏) သဗ္ဗတ္ထာ တိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ သဟဇာတဝိညာဏ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပဠ၊ ကိုရင်း။ ကမ္မဝိညာဏ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပဠ၊ ကိုရင်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ နာမဠ ရူပဠ နာမရူပဠာတိ ဇတ္ထ၊ ဤဝစနတ္ထော၌။ နာမရူပသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်ဖြစ်သော။ နာမသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ နာမသဒ္ဒဿ၊ နာမဠဟူ၍ ဆိုအပ်သော နာမသဒ္ဒါ၏။ (သရူပေါ ပုဒ်တွင် ရူပေါနှင့် သမ္ဗန် သမ္ဗန္ဓီ အဖြစ်ဖြင့်စပ်) သရူပေါ စ၊ တူသောသုတိ ရှိသည်ရင်း။ (အတ္ထနော၊ ၏။ ကေဒေသေန၊ သော။) ရူပသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ ရူပသဒ္ဒေဿ၊ ရူပဠ ဟူ၍ဆိုအပ်သော ရူပသဒ္ဒါ၏။ (သရူပေါစ၊ တူသော သုတိရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရူပါနံ၊ တူသော သုတိရှိသော သဒ္ဒါတို့၏။ ဧက ဒေသေသော၊ တခုကြွင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဒေသသရူပေကသေသော၊ မည်၏။ နာမရူပသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ဌာနံ စ၊ ကြွင်းလျက် တည်ခြင်းသည်ရင်း။ ဣတရေသံ၊ ကုန်သော။ နာမရူပသဒ္ဒါနံ ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ အဒဿနံ စ၊ မမြင်ရ ခြင်းသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ကြေခြင်းသည် ၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဝိပါကတော၊ ဝိပါက်မှ။ အည်၊ တပါးသော ဝိညာဉ်သည်။ အဝိပါကံ၊ မည်၏။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ မတံ၊ သိအပ်၏။ တတော၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ အသညသတ်တို့၌ ဝိညာဉ်၏ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်ရှိသည်ဟူသော ဤစကားသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၃၂၀] ကုသလာဒိစိတ္တက္ခဏေတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အကုသလကိရိယ စိတ္တက္ခဏေ ဝိယ၊ အကုသိုလ်စိတ် တြီယာစိတ်တို့၏ ခဏ၌ကဲ့သို့။ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏေပိ၊ ဝိပါက်စိတ်၏ ခဏ၌လည်း။ ဝိပါကာဇနကကမ္မသမုဋ္ဌာန်၊ ဝိပါက်ကို မဖြစ်စေတတ်သော ကဲကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကို။ သဂ်ဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏေ၊ ဝိပါက်စိတ်၏ ခဏ၌။ အဘိသခ်ါရ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဉ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥဘယဠ၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဒိသဝိပါက စိတ္တက္ခဏ ဝဇ္ဇနတ္ထံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ဝိပါက်စိတ်၏ ခဏကို ကြဉ်ခြင်း အကျိုး ၄၂။ ကုသလာဒိစိတ္တက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၄၀။ ပဠာနေ၊ ၌။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယဿ၊ ဥပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်း၏။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုတ္တန္တေ ပန၊ ၌ကား။ ယသ္မိံ၊ အကြင် အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ယံ၊ အကြင် အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသတိ စ၊ မရှိသော်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုအကြောင်းသည်။ တဿ၊ ထိုအကျိုး၏။ ဥပနိဿယော၊ မှီရာ အကြောင်းသည်။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းသည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ပဘဝေါ၊ အမွန်အစသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ ဝိညာဏူပနိဿံ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော မှီရာအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရူပဿ စ၊ ရုပ်၏လည်း။ ဝိညာဏူပနိဿယတာ၊ ဝိညာဉ်လျှင် ဥပနိဿယ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ ဝနပတ္ထပရိယာယေစ၊ ဝနပတ္ထဒေသနာ၌လည်း။ ဝနပတ္ထ။ပ။ နိဿယော၊ တောအုပ်ရွာ နိဂုံး မြို့ဇနပုဒ် ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် မှီရာရှိသော။ ဣရိယာပထဝိဟာရော စ၊ ဣရိယာပုထ်ဝိဟာရ

ကိုင်း။ တတော၊ ထိုတောအုပ် စသည်မှ။ ဇီဝိတပရိက္ခာရာနှ၊ အသက်၏ အထောက်အပံ့ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ စီဝရာ ဒီနှ၊ သင်္ကန်းအစရှိသော ပစ္စည်းတို့၏။ ကသိရေန စ၊ ခဲယဉ်း ငြိုငြင်သဖြင့်ရင်း။ အပ္ပကသိရေန စ၊ လွယ်ကူသဖြင့်ရင်း။ သမုဒါဂမနှ စ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝုတ္တ၊ ဟောအပ်၏။ ဝနပတ္ထာဒယော စ၊ တောအုပ်စသည်တို့သည်လည်း။ ဣရိယာပထာနှ စ၊ တို့၏ရင်း။ စီဝရာ ဒီသမုဒါ ဂမနသ စ၊ သင်္ကန်းစသည်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ရင်း။ အာရမ္ဘဏူပနိဿ ယာဒီဘာဝံ၊ အာရမ္ဘဏူပနိဿယ စသည်အဖြစ်သို့။ (အာဒိ ဖြင့် အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယတို့ကို ယူအပ်၏) နှ ဘဇ္ဇေ၊ မရောက်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဘာဝေါ ဧဝ၊ မဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ သုတ္တန္တိကပရိယာ ယတော၊ အားဖြင့်။ ဥပနိဿယါဘာဝေါ၊ ဥပနိဿယ၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ၊ သည်။ ကမ္မာရမ္မဏာပဋိသန္ဓိ အာဒိကာလေ၊ ကဲ့လျှင် အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေစသည်၏ ကာလ၌။ (အာဒိသဒ္ဒေန သမ္မသနာဒိကာလသင်္ခေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနုဋီ) နာမသ၊ ၏။ အာရမ္ဘဏာပစ္စယောဝ၊ သည်သာလျှင်။ (သီမူအလိုအားဖြင့် "အာရမ္ဘဏာပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။" ဟု အနက်ပေး၊ ယုတ္တတရပေတည်း।) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ နာမ်၏ ပစ္စည်းကဖြစ်သည်ဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပသေဝ၊ အားသာလျှင်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဧကဝေါ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆိုဖွယ်မရှိသည်ကို ချဲ့၍ ပြအံ့။ သသံသယသ၊ ယုံမှားဖွယ်ရှိသော။ ရူပသ၊ အား။ ဇော၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ နာမသ၊ အား။ (ပစ္စယော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ပဝတ္တသ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ပဝတ္တိရုပ်နာမ်၏။ ပါကဋ္ဌတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပါကဋ္ဌ၊ မထင်ရှားသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကထံ ပနေတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ သုတ္တတော၊ သာဓကသုတ်အားဖြင့်။ နာမ်၊ နာမ်ကို။ ယုတ္တိတော၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်။ ရူပ်၊ ရုပ်ကို။ ဝိညာဏပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ယုတ္တိတော၊ အားဖြင့်။ သာဓေတွာ၊ ပြီးစေပြီး၍။ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။တဲ့၊ ထိုစကားကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ မြင်မြင်သည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မသမုဋ္ဌာ နသာပိ၊ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသေဝါတိ၊ ကား။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသ ဝိယ၊ စိတ္တဇရုပ်၏ကဲ့သို့။ စ၊ ဆက်။ ဇော၊ ဤအရာ၌။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘာသ မာနေန၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ပဝတ္တိတံ၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပပရိက္ခမာနာနံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရှုဆင်ခြင်ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ တို့အား။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နာမရူပမတ္ထမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသည်သာလျှင်။ ပဝတ္တ မာနံ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက်၊ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်သော။ နာမရူပမတ္ထမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ သတ္တော၊ သည်။ နှ (ဒိဿတိ)၊ မထင်။ ဧဝေါ၊ အသက်ကောင်သည်။ နှ (ဒိဿတိ)၊ မထင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ ပြန်၍ မလည်စေနိုင်သော၊ ဝါ၊ မဆုတ်နစ်စေနိုင်သော။ အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ တရားစက်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဝတ္တိတံ၊ လည်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တာနံ၊ တရားစက်ကိုလည်စေခြင်းသည်။ သုညတပ္ပကာသနံ၊ သတ္တဇီဝမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ နာမရူပ မတ္ထတာဝစနေန၊ နာမ်ရုပ်မျှ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဟောသော စကားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ မပြတ်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်၏။ ဒုက္ခသစ္စမတ္ထတာ၊ ဒုက္ခသစ္စာမျှ၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဒုက္ခသစ္စပ္ပကာသနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြခြင်းဖြင့်။ တသ၊ ထိုဒုက္ခ၏။ သမုဒယော စ၊ ဖြစ်ကြောင်းကိုရင်း။ တသ၊ ထိုဒုက္ခ၏။ နိရောဓော စ၊ ချုပ်ရာကိုရင်း။ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ စ၊ ချုပ်ရာသို့ရောက်သော အကျင့်ကို ပဋိပတ်ကိုရင်း။ [၃၂] ပကာသိတာ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဟေတုကသ၊ အကြောင်းကင်းသော။ ဒုက္ခသ၊ ၏။ (အဘာဝါ စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။) ဟေတုနိရောဓော၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနိ ရုဒ္ဓနကသ၊ မချုပ်သော ဆင်းရဲ၏။ အဘာ ဝါ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ နိရောဓသ၊ ၏။ ဥပါယေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အနဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ စ၊ မရအပ် မသိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုသစ္စပ္ပကာသနံ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပြသော။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ၊ တရားစက်ကို လည်စေခြင်းကို။ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗံ၊ ထုတ်ဆောင်ပြအပ်၏။

နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနပဒဝိဘ္ဘာဂဝဏ္ဏနာ

၆၄၁။ တန္တိ၊ ကား။ နာမရူပံ၊ သည်။ တသ္သာတိ၊ ကား။ သဠာယတနသ၊ အား။ တာဒိသသေဝါတိ၊ ကား။ ကတေ ကသေသသေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဧကသိက် ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။

ဣဓပိ၊ ဤပစ္စည်းအရာ၌လည်း။ နာမန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ခန္ဓတ္တယသေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟေဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ နိယမတောတိ ဣဒဠ္ဠ၊ ဤပုဒ် ကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ ဧဝံတသ စ၊ ၏ရင်း။ (ဘာဝ သဗ္ဗန်) ယထာ သမ္ဘဝံ၊ စွာ။ သဟဇာတနိဿယ ပုရေဇာတဣန္ဒြိယာဒိနာ၊ အစရှိသည် ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနသ၊ သော။ သဠာယတနသ၊ အား။ ဧကဇ္ဈေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ရူပါယတနာဒီနံ၊

တို့၏။ သဟဇာတနိဿယာ နုပါလနဘာဝေါ၊ အနုပါ လနအဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေသံ၊ ထိုရူပါယတန စသည်တို့ကို။) အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုရူပါယတန စသည်တို့၏။ အာရမ္မဏ ရမ္မဏပုရေဇာတ ဒိဘာဝေါ စ၊ စသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ သသန္တတိပရိယာပန္နာနမေဝ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော အာယတနတို့၏ သာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်။ စက္ခာဒီနံ ဝိယ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့၏ကဲ့သို့။ ဧကပ္ပကာရေနေဝ၊ တခုတည်းသော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ (ပစ္စယော) စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိယမတော၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ နိယမတော။ပ။ ဧဝိတိ ဒ္ဝေယန္တိ ဧဝန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဧဝံ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ရူပါယတနာဒီနမ္ပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဆဋ္ဌာယတန သဋ္ဌာယတနသဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဒတော၊ သဒ္ဒါအားဖြင့်။ သရူပတော၊ တူသော သုတိရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ သဋ္ဌာယတန ကဒေသောဝ၊ သဋ္ဌာယတန၏ တစိတ်သည်သာလျှင်။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဒေသသရူပတာ၊ တစိတ်အားဖြင့် သုတိတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဒေသသရူပေကသေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊မုန်။ အတ္ထတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သရူပါနံ၊ တူသော သုတိရှိသော သဒ္ဒါတို့၏။ ဧကဒေသသရူပေကသေသံ၊ တစိတ်အားဖြင့် သုတိတူသော သဒ္ဒါတို့၏ တခုကြွင်းကို။ "ဝကော်ာ စ၊ လရေးကောက်လည်း။ ကုဋ္ဌိလော စ၊ ထယ်ကိုင်းကောက်လည်း။ ကုဋ္ဌိလာ၊ လရေးကောက် ထယ်ကိုင်းကောက်တို့၊ ဝါ၊ အကုန်းနှင့်အကောက်တို့။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒ္ဓန္တိ၊ သဒ္ဒါဆရာတို့ အလိုရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတောပိ၊ ဖြင့်။ ဧကဒေသသရူပါနဉ္စ၊ တစိတ်အားဖြင့် သုတိတူသော သဒ္ဒါတို့၏လည်း။ ဧကသေသေန၊ တခုကြွင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

အထဝါ၊ ကား။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ မနာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနနှင့် မနာယတန။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ မနာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနနှင့်မနာယတန။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ (ဧကသေသံ ကတ္တာ–ဣ စပ်) ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ သော်၎င်း။ မနာယတနဉ္စ၊ ၎င်း။ မနာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ ဧကသေသံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုပြီး၍။ စက္ခာဒီဟိ၊ စက္ခာယတန စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ သဋ္ဌာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နာမမတ္တပစ္စယဿ စ၊ နာမ်မျှပစ္စည်းရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ နာမရူပ ပစ္စယဿ စ၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးပစ္စည်းရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ မနာယတနဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ တမေဝ ဧကသေသံ၊ ထိုဧကသိက်ကိုသာလျှင်။ အတ္ထတောပိ၊ ဖြင့်။ ဒဿဏ္ဏော၊ ၍။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ။ ပ။ သေသသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်။ ယထာဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ဧကသေသောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထတောပိ၊ အားဖြင့်။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ

သဋ္ဌာယတနဉ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ကတော နာမ၊ ပြုအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ [၃၂၂] စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝစနတ္ထတို့၌။ ဧကသေသေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဧကဝစနနိဒ္ဒေသော၊ ဧကဝုစ်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတေကသေသာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဧကသိက်ရှိသော အနက်တို့၏။ သဋ္ဌာယတနာဒီ။ပ။ ဝသေန၊ သဋ္ဌာယတန၊ အစရှိသောသဒ္ဒါတို့သည် ဟောအပ်သောအနက်၏ အဖြစ်ဟူသော သာမည၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ် ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

နု အညထာတိ ဧတေန၊ ဣဒ္ဓါ၌ဖြင့်။ တသ္ဿ တသ္ဿ နာမဿ စ၊ ၏ဝင်း။ (တသ္ဿ တသ္ဿ) ရူပဿ စ၊ ၏ဝင်း။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ တံ တံ အာယ တနံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျတိရေကံ၊ ဗျတိရိက်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ပြ၏။

ယန္တိ၊ ကား။ ယံ ယံ နာမဉ္စ စ၊ သည်ဝင်း။ ယံ ယံ ရူပဉ္စ၊ သည်ဝင်း။ ယဿာတိ၊ ကား။ ယဿ ယဿ အာယတနဿ၊ အား။ ယထာတိ၊ ကား။ သဟဇာတာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ယေန ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ နေယျန္တိ၊ ကား။ ဥေယျ၊ သိအပ် ၏။ တသ္ဿ ဝသေနာတိ၊ ကား။ တသ္ဿ ဟေတုအာဒိပစ္စယဿ၊ ထိုဟေတု အစရှိသော ပစ္စည်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ကံ္ဌသာဝကံ်သောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ သတ္တာဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်မှ။ ဥက္ကံ္ဌသော၊ လွန်သော။ အဌာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) တတော၊ ထိုရှစ်ပါးအပြားမှ။ (ဥက္ကံ္ဌသော၊ လွန်သော။) နဝဓာ၊ ဖြင့်။ (ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကို။) တတော၊ မှ။ (ဥက္ကံ္ဌသော၊ လွန်သော။) ဒသဓာ၊ ဖြင့်။ (ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကို။) ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဥက္ကံ္ဌသော၊ ဤလွန်သည်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ တပါး။ ဒသဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်မှ။ အဝကံ်သော၊ ယုတ်သော။ နဝဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကိုဝင်း။ တတော၊ ထို ၉–ပါး အပြားမှ။ (အဝကံ်သော၊ ယုတ်သော။) အဌာ၊ ရှစ်ပါး အပြားဖြင့် ပစ္စယဘာဝကိုဝင်း။ တတော၊ ထိုရှစ်ပါးအပြားမှ။ (အဝကံ သော၊ ယုတ်သော။) သတ္တာဓာ၊ ၇–ပါး အပြားအားဖြင့် ပစ္စယဘာဝကိုဝင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ (အဝကံ်သော၊ ယုတ်လျော့သည်ကို။) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သတ္တာဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော ဧဝ၊ မှသာလျှင်။ ဒွေပိ၊ ကုန်သော။ ဥက္ကံ္ဌသာဝကံ်သာ၊ အလွန်အယုတ်တို့ကို။ နု ယောဧေတဗ္ဗာ၊ မယှဉ်စေအပ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထို ၇–ပါး အပြားအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းမှ။ အဝကံ်သာဘာဝတော၊ ယုတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဝိပါက်၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော။ နာမ်၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ သဟဇာတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာဓာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဟေတုအာဒိဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတရန္တိ၊ ကား။ အဝိပါက်၊ ဝိပါက်မဟုတ်သော။ နာမ်၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ကြိယာနာမ်သည်။

ဟဒယဝတ္ထုနော သဟာယ် ဟုတ္တာတိ ဧတေန၊ ပါဠိဖြင့်။ အရူပေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အသဟာယ်၊ အဖော်ကင်းသော။ နာမ်၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဟဒယဝတ္ထု စ၊ သည်လည်း။ နာမေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တက္ကေ။ ဆဋ္ဌာ ယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှကို သာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ မလိုအပ်သည်ကို ဆိုဦး အုံ့။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထု၊ သည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ နာမမ္မိ၊ သည်လည်း။ (ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ နု အဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝတ္ထု၊ သည်။ နာမဿ၊ အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမ်၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ နာမဠု၊ သည်လည်း။ ဝိပါကဟေတာဒိ ပစ္စယော၊ ဝိပါက, ဟေတု အစရှိသော ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ အရူပမ္မာ၊ တို့သည်။ ဌိတိပ္ပတ္တသေဝ၊ ဌီသို့ ရောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကမ္မဇရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲကမ္မဇရုပ်အား။ နု၊ ကျေးဇူးမပြု ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုစသည်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာ စ၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့ကိုလည်း။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တာ ဒယော ဧဝ၊ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ် စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ (သဟဇာတဝိပ္ပယုတ် စသည်မဖြစ်၊ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ် ပစ္ဆာဇာတတ္ထိပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတတို့သာလျှင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏။)

တတ္ထေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ပဝတ္တေတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ပစ္စာမဋ္ဌ၊ ပြန်လည်၍ သုံးသပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထေဝ ဟိ ပဝတ္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပဋိဝေါကာရဘဝေတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤအနက် သဘောကို။ ပဋိနိဿဋ္ဌိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ဒီပိတမေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ (ပဋိဝေါကာရဘဝေ–ဟူသော ပုဒ်ကို လိုက်၍စပ်ရန် မလိုဟု ဆိုလို၏) ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ နာမ်၊ သည်။ စက္ခာယတနာဒိ ကဿ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်အား။ ဝိပါကပစ္စယော၊ ဝိပါက်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဝါ၊ ဝိပါက သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဇနိတ ရူပဿေဝ၊ ဖြစ်စေအပ်သော စိတ္တဇရုပ်အားသာလျှင်။ (ဝိပါကပစ္စယော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ ပန၊ ၌ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန သဒိသံ၊ စိတ္တဇရုပ်နှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုနောပိ၊ ဟဒယဝတ္ထု အားလည်း။ ဝိပါကပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

[၃၂၃] ရူပတောတိ၊ ကား။ ရူပေသု၊ တို့တွင်။ ယံ ယံ အာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ အဏ္ဏဇေလာဗုဇာနံ၊ တို့အား။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ အာယတနေသု၊ တို့တွင်။ ကာယတနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော သံသေဒဇ, ဥပပါတ်တို့အား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဣတရာနိပိ၊ ဤမှတပါးသော အာယတနတို့သည်လည်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။)

အဝသေသမနာယတနဿာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ပဋိကွန္ဒဘဝေ ပနာတိ ဧတဿ၊ ဤပုဒ်၏။ အနဝတ္တ မာနတ္တာ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဝေါကာရဘဝေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ ပဋိဝိညာဏေ ဟိ၊ တို့မှ။ အဝသေသံ၊ သော။ မနာယတနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ နာမရူပဿ၊ ၏။ သဟဇာတာ ဒီသာဓေရဏပစ္စယဘာဝေါ စ၊ သာဓေရဏပစ္စည်းအဖြစ်ကိုဝင်း။ သမ္ပယုတာဒိအသာဓေရဏပစ္စယဘာဝေါ စ၊ ကိုဝင်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ရူပပစ္စယာ၊ ဘူတရုပ် ဇီဝတရုပ် ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌာယတနာနိ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယမ္မိနယော၊ ကိုလည်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓ သမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထိုနည်းကို။ (နု ဒဿိတော–၌ စပ်) အပ စုရဘာဝတော စ၊ မများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယဘူတသော၊ ပစ္စည်း ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်ရင်း။ နု ဒဿိတော၊ မပြအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သဠာယတနပစ္စယာဖဿပဒဝိဘ္ဇာဝဏ္ဏနာ

၆၄၂။ ဘဝိသတိယာ၊ ၂၂–ပါးသော။ လောကိယဝိပါကဝိညာဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သည်တို့တည်း။ ဘဝိသတိလောကိယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သည်တို့။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဘဝိသတိ၊ ၂၂–ပါးသော ဖဿတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ သဠာယတနေ၊ ၌။ တေသု ဆသု အာယတနေသု၊ ထို ၆–ပါးသော အာယတနတို့၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သသန္တတိပရိယာပန္နမေဝ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော အာယတနကိုသာလျှင်။

ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သသန္တတိပရိယာပန္နကမ္မနိဗ္ဗတ္တ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုအာယတနသည်။ တာဒိသသ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဖဿသ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပါဒီနိ ပန၊ ရူပါရုံစသည်တို့သည်ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ အပြင်ပတရားတို့သည်ဌင်း။ အနုပါဒိန္နာနိ စ၊ အနုပါဒိန္နတရားတို့သည်ဌင်း။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဖဿသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုရူပါရုံ စသည်တို့သည်။ စက္ခာဒီနိ ဝိယ၊ စက္ခုစသည်တို့ကဲ့သို့။ သသန္တတိ။ပ။ ဘာဝေန၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံး ဝင်သော ကံကိလေသာလျှင် အကြောင်းရှိသော ပဝတ္တိ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဖဿသ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌမစရိယဝါဒေ၊ ၌။ နု ဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဒုတိယာ စရိယဝါဒေ ပန၊ ၌ကား။ ယထာ တထာ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မူလည်း။ ပစ္စယ ဘာဝေ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝဒ္ဒေတုံ၊ ကြဉ်ခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿပဒေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ တာဝ၊ စွာ။ မဟာဝိဟာရဝါသိနောဝ၊ ဝါသီသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏံ ယထာ၊ ဝိညာဉ်ကို ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပစ္စယံ စ၊ ပစ္စည်းလည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နဉ္စ၊ ပစ္စယုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ နာမရူပံ စ၊ ကိုဌင်း။ သဠာယတနံ စ၊ ကိုဌင်း။ ဖဿံ စ၊ ကိုဌင်း။ ဝေဒနဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ သသန္တတိပရိယာပန္နံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်ကို၊ ဝါ၊ အကျုံးဝင်သည်ကို ပြု၍။ ဒီပေန္တာ၊ ပြကုန်လျက်။ ဝိပါကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူသော။ အဘိမ္မုဘာဝနေယျပါဠိ၊ ကို။ အာရုပ်သန္ဓာယ၊ အရူပဘဝကို ရည်၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆဠာ။ပ။ အနုသာရတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သဗ္ဗေ ဖဿာ၊ တို့သည်။ နု သမ္ဘောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ ယောဇနာ၊ ကို။ ပြုအပ်၏၊ သဗ္ဗာယတနေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဧကော ဖဿော၊ သည်။ ယဒိ သမ္ဘဝေယျ၊ အံ့။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဧကဿ၊ တရုသော ဖဿကို။ ဝစနံ၊ သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ [၃၂၄] အထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍လည်း။ ဧကမှာ အာယတနာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ ဖဿာ၊ တို့သည်။ ယဒိသမ္ဘဝေယျုံ၊ ကုန်ငြားအံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သဗ္ဗာယတနေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သဗ္ဗဖဿသမ္ဘဝတော၊ အလုံးစုံသော ဖဿတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာယတနဘေဒေန၊ အာယတန၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်။ ဖဿဘေဒေါ၊ ဖဿ၏ ကွဲပြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘေဒ ဝသေန၊ ထိုဖဿတို့၏ မကွဲပြားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကဿ၊ ကို။ ဝစနံ၊ သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အသမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နသဗ္ဗာယတနေ ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စောဒေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အညဿာပိ၊ သော။ အသမ္ဘဝန္တဿ၊ မဖြစ်သင့်သော။ ဝိဓာနဿ၊ အစီအရင်ကို။ ဗောနေတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ "နာပိ ဧကမှာ အာယတနာ သဗ္ဗေ ဖဿာ" တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သောကား။ "နု သဗ္ဗာယတနေဟိ ဧကော ဖဿော သမ္ဘောတီ"တိ၊ ဟူသော။ ဣဒမေဝ၊ ဤစကားသည်သာလျှင်။ ဧကဖဿဝစနဿ၊ တရုသောဖဿကို ဟောခြင်း၏။ အယုတ္တတ္တာဒီပကံ၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတတ်သော။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတံ၊ "နာပိ ဧကမှာ အာယတနာ သဗ္ဗေ ဖဿာ" ဟူသော ဤစကားကို။ နိဒဿနဝသေန၊ ပုံတူပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကမှာ အာယတနာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗေ ဖဿာ၊ တို့သည်။ နု သမ္ဘောန္တိ၊ ကုန်။ ဧဝံ၊ တူ။ သဗ္ဗာယတနေဟိပိ၊ တို့ကြောင့်လည်း။ ဧကော ဖဿော၊ သည်။ နု သမ္ဘောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကဿ၊ ကို။ ဝစနံ၊ သည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုလို၏။ ပရိဟာရံ ပန၊ ကိုကား။ အနေကာယတနေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဧကဖဿဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝတောတိ၊ ဖြစ်သောကြောင့်ဟူ၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တတြိဒံ ဝိဿဇ္ဇနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝသေသ သမ္ဘယုတ္တမ္ဘောယတနာ၊ နတို့ဟူသည်။ (သီမုဋ္ဌ် အဝသေသသမ္ဘယုတ္တမ္ဘောယတနံဟု ရှိ၏။ ကြွင်းသော သမ္ဘယုတ် မ္ဘောယတနဟူသည်–ဟု အနက်ပေး၊ သင့်၏။) ဖဿဝဇ္ဇိတာ၊ ဖဿသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ တံသမ္ဘယုတ္တ စေတသိကာ၊ ထိုဖဿနှင့်ယှဉ်သော စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။

ဧကောပိ၊ တရုသော ဖဿသည်လည်း။ အနေကာယတနပ္ပဘဝေါ၊ များစွာသော အာယတနတို့ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ များစွာသော အာယတနတို့လျှင် အမွန်အစရှိ၏။ (ဣတိ၊ ဤနှစ်ပုဒ်ကို။) ဧကောပ' နေကာယတနပ္ပဘ ဝေါ၊ ပ္ပဘဝေါ–ဟု ပိ–မ ဣ–ကိုချေ၍ သန္ဓိ စပ်အပ်၏။ (ပဒဋ္ဌေဒသ်ဝဏ္ဏနာ ဖြစ်သည်)

ဆဠာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယတ္တော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၌။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးသော အာယတနတို့ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ပြရာ၏။ ဧကံ၊ တရုသော ဝိပါက်မနာယတနကို။ နဝဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယတ္တော၊ ၌။ (ဝိဘာဝယေ၊ ၏။) ဗဟိဂရာနိ၊ ကုန်သော။ ဆ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာသမ္ဘဝံ စွာ။ ပစ္စယတ္တော၊ ၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

အနေကဘေဒသာတိ၊ ကား။ ကုသလဝိပါကာဒိ ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဒိဝသေန၊ ကုသလဝိပါက်စသည်, ပဋ္ဌဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော ဖဿစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဝိဓသ၊ ရှိသော။ ဒ္ဝိပဋ္ဌဝိညာဏသမ္ဘယုတ္တ ဝဓ္ဓသ၊ ဒ္ဝေပဋ္ဌဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဖဿကြဉ်သော။ ဝိပါကဖဿဿ၊ အား။ တာနိ စာတိ၊ ကား။ ရူပါယတနာဒီနိ၊ စသည်တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ "မနော စ၊ မနော ဝိညာဉ်သည်ကား။ နေသံ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့၏။ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကျက်စားရာအာရုံကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။" ဣတိ၊ သို့။

ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ စာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပစ္စုပ္ပန္နာ နိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနိ စ၊ တို့ကိုငင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ဓမ္မာယတ နပရိယာပန္နံ၊ ဓမ္မာယတနဉ္စ အကျုံးဝင်သော။ ရူပရူပံ စ၊ ကိုငင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ အပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် မဟုတ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ စ၊ ထိုရူပါယတနစသည်နှင့် ရူပရုပ်ကိုငင်း။ အည်၊ ရူပရုပ်မှ တပါးသော။ ဓမ္မာယတနံ စ၊ ကိုငင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဖဿပစ္စယာဝေဒနာပဒဝိဘာဂကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၃။ ဒွါရတော သဠေဝါတိ၊ ကား။ ပဘဝသာမညတော၊ အမ္မန်အစဖဿဟူသော သာမညအားဖြင့်။ ဧကဝိဓပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိဒွါရတော၊ ဖြစ်ကြောင်းဒွါရအားဖြင့်။ ဆ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆဠေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

စိတ္တဘေဒေန၊ စိတ်၏အပြားအားဖြင့်။ ဧကူနနဝုတိဝိဓပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ–ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတာ ဧဝ၊ အလိုရှိအပ်သော ဝေဒနာတို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ ဝေဒနာသု ပနာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသာနန္တိ ဇေတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ သမ္ဘဝ္ဝိဇ္ဇနသမ္ဘယုတ္တာယ၊ သမ္ဘဝ္ဝိဇ္ဇိန်းနှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာအား။ စက္ခုသမ္ဘဝေ၊ ရှိကုန်သော။ ပဠု၊ ငါးပါးသော ဖဿတို့သည်။ အနန္တရာဒီဟိ၊ စသည်တို့ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ယဒိပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အနန္တရာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ [၃၂၅] ဥပနိဿယေ၊ ၌။ အန္တောဂဓတ္တာ စ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သန္တိရဏာတဒါရမ္မဏာနံ၊ တို့အား။ သာဓာရဏဿ၊ ဆက်ဆံသော။ တဿ၊ ထိုဥပနိဿယပစ္စည်း၏။ ဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဧကဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခုဒ္ဒါရာဒီသု၊ စသည်တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေ၊ ၌။ (သီမုအလိုအားဖြင့် ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေတိ၊ ကား။ စက္ခုဒ္ဒါရာဒီသု၊ စသည်တို့၌ဟု အနက်ပေး) ဥပ္ပန္နစက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ် စသည်တို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ ဖဿာ၊ တို့သည်။ သကသကဝိထိသု၊ မိမိ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဝိထိတို့၌။ သမ္ဘဝ္ဝိဇ္ဇနာဒီဟိ၊ စသည်တို့နှင့်။ သမ္ဘယုတ္တ ဝေဒနာနံ၊ ယှဉ်သောဝေဒနာတို့အား။ (ဧကဓာ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်၏။) မနောဒွါရေ၊ ၌။ တဒါရမ္မဏာဝသေ နေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့အားဌင်း။ တေဘူမကဝိပါက ဝေဒနာ နမ္ပိ၊ (ပဋ္ဌိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) တေဘူမက ဝိပါက်ဝေဒနာတို့အားဌင်း။ သဟဇာတမနောသမ္ဘဝ သခ်ါတော၊ သမ္ဘဝဟုဆိုအပ်သော။ သော ဖဿော၊ သည်။ အဌာ၊ ဖြင့်။ ဖ္ဘယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ရူပါရူပါဝစရဝိပါကဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိအာဒိဝသေနေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကစ္စာ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရာပိ၊ ရဝိပါက်ဝေဒနာတို့သည်လည်း။ (ပဋ္ဌိသန္ဓိအာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနမ္ပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တာသမ္ပိ၊ ထိုတေဘူမကဝိပါက် ဝေဒနာတို့အားလည်း။ သဟဇာတမနော သမ္ဘဝေသာ၊ သည်။ အဌာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပစ္စယ်၊ ကို။ အနပါဒိန္နမ္ပိ၊ နှုတရားကို လည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနသမ္ဘယုတ္တဖဿသ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်ယှဉ်သော ဖဿ၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တဠု၊ ထိုစကားကိုလည်း။ မုခ မတ္တဒဿနံ၊ အမြွက်မျှပြသော စကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတေန နယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသ၊ သော။ အနန္တရဿ စ၊ အခြားမဲ့၌ လည်းဖြစ်သော။ အနာနန္တရဿ စ၊ အခြားမဲ့မဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဖဿဿ၊ ၏။ (တာ–သမ္ဘန်) တဿာ တဿာ ဝိပါကဝေဒနာယ၊ ထိုထိုဝိပါက်ဝေဒနာ၏။ ဥပနိဿယ တာ၊ အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပဒဝိဘာဂကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၄။ ဣဓတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ လောကေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။ ဆ တဏှာ၊ တို့ကို။ ဒီပိတာ။ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ကား။ ဣဓတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာပဒေ၊ တဏှာ–ဟူသော ပုဒ်၌။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တာသု ဆသု တဏှာသု၊ တို့တွင်။

ဧကေကာယ၊ တပါးတပါးသော။ သသတဒိဋ္ဌိသဟဂတာယ စ၊ နှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ သဟဂတာယ စ၊ သော။ တဏှာယ၊ ၏။ ရူပါဒီသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာသည်။ တဒဘိနန္ဒနာနု ဂုဏော၊ ထိုသသတ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို နှစ်သက်ခြင်းအား လျော်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကာမသသာဒဝသေန၊ ကာမကို သာယာသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းမှ။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းမှ။ ဝိသိဋ္ဌာကာရတ္တာ၊ ထူးသော အခြင်းအရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိအာကာရတော၊ ဖြစ်ပုံခြင်းအရာအားဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ တိဝိဓတော၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

မမတ္တေနာတိ၊ ကား။ သမ္မိယာယနေန၊ လွန်စွာချစ်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့်။ အသဒနတဏှာယ ဣဿေ၀ဝ၊ သာယာသော တဏှာဖြင့် ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ ပုတ္တော ဝိယ၊ သားကိုကဲ့သို့။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ခီရာဒယော ဝိယ၊ နို့ရည်စသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတာ၊ ကုန်သော။ ရူပါဒယော၊ တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။) ခီရာဒိဒါယိကာ၊ နို့ရည်စသည်ကိုပေးတတ်သော။ ဓာတိ ဝိယ၊ နို့ထိမ်းကဲ့သို့။ ရူပါဒိဆဋ္ဌာရမ္မဏာ ဒါယကာ၊ ပေးတတ်ကုန်သော။ စိတ္တကာရာဒယော၊ ပန်းချီဆရာ အစရှိကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ယောက်တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။) တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ယောက်တို့တွင်။ တန္တ၀ါယော၊ ယက်ကန်းသည်သည်။ သုခသမ္မ သ၀ဝတ္ထဒါယကော၊ ချမ်းသာသော (၀ါ) ကောင်းသော အတွေ့ရှိသော အ၀တ်ကို ပေးတတ်၏။ ဝေဒ္ဒေါ၊ ဆေးဆရာသည်။ ရသာယတနောဇာ၀သေန စ၊ ရသာယတန ဆေး၏ သြဇာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ တဒုပတ္ထမ္ဘိတဇီ၀ိ၀သေန စ၊ ထိုဆေးသည် ထောက်ပံ့အပ်သော အသက်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မာရမ္မဏာသ၊ ကို။ ဒါယကော၊ ပေးတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ အဋ္ဌသတပ္ပဘေဒါပိ၊ ၁၀၈–ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧသော၊ ဤတဏှာသည်။

အာရမ္မဏာပစ္စယော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ ဖြစ်ဆဲသော တဏှာ၏။ အာရမ္မဏမတ္တမေ၀၊ အာရုံမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပနိဿယော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒကဿ၊ သော။ ဥပနိဿယသ၀ေ၀ ၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ [၃၂၆] ဧကဓာ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ ဥပနိဿယေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏူပနိဿယော၊ ကို။ သင်္ဂီဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုအာရမ္မဏူပနိဿယဖြင့်။ အာရမ္မဏ ဘာ၀ေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံသဘာ၀ေါ၊ ထိုအာရမ္မဏူပနိဿယနှင့် သဘောတူသော။ အညောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အာရမ္မဏာပစ္စယဘာ၀ေါ၊ အာရမ္မဏာပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဿယ၀သေ နေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယဘာ၀ေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ယသ္မာ ၀ါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ ကေ၀လံ၊ သက်သက်။ ဝိပါကသုခ၀ေဒနာ ဧ၀၊ သည်သာလျှင်။ (ဥပနိ ဿယပစ္စယော၊ သည်။) နဲ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ ပန၊ စင်စစ်။ တိသောပိ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကာ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အ၀ိသေသေန၊ သာမည အားဖြင့်။ ဣတရာ စ၊ ဝိပါက်မှတပါးသော ဝေဒနာတို့သည်လည်း။ (ဥပနိဿယပစ္စ ယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခာ ပန၊ ကိုကား။ သန္တတ္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခမိစ္စေ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဘာသိ တာ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဤ၌ ဣတိ–ပိသည်၊ သီမူ၌ကား မရှိ) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုဥပေက္ခာကိုလည်း။ ဘိယျော ဣဿ၀ ဝသေန၊ သာလွန်၍ အလိုရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဏှာ ယ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိအဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အကုသလ၀ိပါက ဘူတာ၊ အကုသလ၀ိပါက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ အနိဋ္ဌတ္တာ၊ အလိုမရှိ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ အ၀ရောဧတဗ္ဗာ၊ သက်၀င်စေအပ်၏။ ဣတရာ၊ ကုသလ၀ိပါက်ဥပေက္ခာကို။ ဣဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခေ၊ ၌။ (အ၀ရော ဧတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာသည်။ ဒုက္ခံ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ သုခံ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဥပနိ သယပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၄၊ သက္ကာ၊ ၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ၊ ဟူသော။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ (ပသင်္ဂေ–၌ စပ်) သဗ္ဗသ၊ သော။ ဝေဒနာ၀တော၊ ဝေဒနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပစ္စယသ၊ ဝေဒနာ ဟူသော အကြောင်း၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာပ္ပတ္တိပ္ပသင်္ဂေ၊ တဏှာဖြစ်ခြင်း ရောက်လတ်သော်။ တန္နိ၀ါရဏတ္ထံ၊ ထိုရောက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုး၄၊။ ဝေဒနာပစ္စယာ စာပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

“အနုသယသဟာယာ၊ အနုသယ အဖော်ရှိသော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၏။ ကစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)” ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသ၊ ဟောသောပါဠိ၏။ အဘာ၀ါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အတိပ္ပသင်္ဂနိ၀တ္တိ၊ အလွန် ရောက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ၄၊။ နဲ သက္ကာ နနု၊ မစွမ်းနိုင်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အံ့။ နဲ၊ မစွမ်းနိုင်သည်မဟုတ် စွမ်းနိုင် သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝဋ္ဋကထာယ၊ ဝဋ်ကိုဆိုသော စကား၏၊ ၀ါ၊ ၌။ ပ၀တ္တတ္တာဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ စ၊ ဆက်။ အနုသယ၀ိရဟေ၊ အနုသယကင်းလတ်သော်။ ဝဋ္ဋသ၊ ၏။ အဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ အနုသယသဟိတာ၀၊ အနုသယနှင့်တကွ ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ၀ါ၊ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထ တော၊ အားဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမေ၀၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ၀ါ၊ ကား။ အ၀ိဇ္ဇာ ပစ္စယာတိ ဧတသ၊ ဤပုဒ်၏။ အနု၀တ္တမာနတ္တာ၊ လိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုသယသဟိတာ၀၊ သည်သာလျှင်။ ပစ္စ ယော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ “ဝေဒနာပစ္စယာ ဧ၀၊ ကြောင့်သာလျှင်။ တဏှာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နဲ၊ မဖြစ်။ ” ဣတိ၊ သို့။ အယံ နိယမော၊ ကို။ ဣဿိတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ “ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟောတိယေ၀၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ (အယံ နိယမော၊ ကို။) နဲ (ဣဿိတော)၊ အလိုမရှိအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အတိပ္ပသင်္ဂေါ၊ အလွန်ရောက်ခြင်း အလွန်ပျံ့နှံ့ခြင်းသည်။ နတ္ထိ ဧ၀၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဝုသီမတောတိ၊ ကား။ ဝုသိတ၀သော၊ ကျင့်သုံးပြီးသော။ (တ၀န္တုပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်) ၀ါ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော အကျင့်မြတ်ရှိသော။ (ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဧတသ္မာတိ ဝုသိတ၀ါ–ဟု ၀စနတ္ထပြု) ဝုသိတဗြဟ္မစရိယ ၀ါသသ၊ ကျင့်သုံးအပ်

ပြီးသော အကျင့်မြတ်ဟူသော နေခြင်းရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဝုသီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတေသ၊ အား။ ဝုတ္တော၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော။ သော၊ ထိုမဂ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုသီမာ၊ မည်၏။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ ဖြင့်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာကို ရ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရိနိဋ္ဌိတဝါသတ္တာ၊ လုံးဝပြီးပြီးသော ကျင့်သုံးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂဖလဲ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဝုသီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတေသ၊ အား။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုသီမာ၊ မည်၏။

တဏှာပဒ္ဓယာဥပါဒါနပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၅။ အတ္ထဝိဘာဂေါ၊ ဂ–ဟူသည်။ အတ္ထသ၊ ကို။ ဝိဘဇနာ၊ ဝေဘန်ခြင်းတည်း။ ဝတ္ထုသခ်ါတံ ကာမန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ကာမဂုဏသညိတံ၊ ကာမဂုဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပါဒိယတီ တိ၊ ကား။ ကာမ ဝသေန၊ လိုချင်နှစ်သက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဒဠ္ဠံ၊ မြဲမြဲစွာ။ အသာသဒေတိ၊ သာယာ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကာမံ ဥပါဒိယတီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကာမသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကမ္မသာ ဓနော၊ တည်း။ [၃၂၇] ကာမော စ သောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကိလေသကာမသ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကတ္တုသာဓနော၊ တည်း။ ဥပါဒါန သဒ္ဒေါပန၊ သည်ကား။ ဥဘယတ္ထာပိ၊ ဝစနတ္ထနှစ်ပါးလုံး၌လည်း။ ကတ္တုသာဓနောဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဒဠ္ဠတ္ထော၊ တ္ထ–ဟူသည်။ ဘုသတ္ထော၊ အလွန်ဟူသော အနက် ရှိ၏။ ဘုသော၊ လွန်ကဲသော။ အာယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဥပါယာ သော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့ဥင်း။ ဘုသံ၊ သော။ ကုဋ္ဌံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော အမှုသည်။ ဥပကုဋ္ဌံ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့ဥင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ၌ လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါယာသဥပကုဋ္ဌာဒီသု ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမဒိဋ္ဌိ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ ဥပါဒိယ တီတိ၊ ကား။ ပုရိမဒိဋ္ဌိ၊ ရှေးအယူကို။ သဿတဘာဝေန၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဏှန္တီ၊ ယူလျက်။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုရိမဒိဋ္ဌိအာကာရေန၊ ရှေးအယူ၏ အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သော။ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ၊ နောက်အယူကို။ (ဝုတ္တာ–၌ စပ်) တေနေဝ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပုရိမဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဒဠ္ဠ ကရောန္တီ၊ မြဲမြဲသည်ကို ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုသောကြောင့်။ တံ ဥပါဒိယတီတိ၊ ထိုရှေးအယူကို စွဲယူသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမဒိဋ္ဌိ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ ဥပါဒိ ယတီတိ၊ ဟူသည်ကား၊ ဝါ၊ ဟူရာ၌။ သဿတော အတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) ပုရိမဒိဋ္ဌိ ၊ ကို။ ဥပါဒိယမာနံ၊ စွဲလမ်းသော။ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ နိဒဿေတုံ၊ ပုံတူပြု၍ ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ဥတ္တရာ၊ နောက်ဖြစ် သော။ ဧသာ၊ ဤဒိဋ္ဌိသည်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဒိဋ္ဌိကို။ ဒဋ္ဌိကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပါဒိယတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာ ဒိကာပိ၊ ပေးလှူခြင်းအကျိုးမရှိ ဤသို့စသည်ဖြင့်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိသည်လည်း။ (ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်းတတ်၏။) ဣတိ၊ ပုံတူပြု၏။ ပန၊ ဆက်။ အတ္တာဂ္ဂဟဏံ၊ အတ္တာဟုယူခြင်းသည်။ အတ္တာဝါဒုပါဒါနံ၊ ဒါန်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသသ တော အတ္တာ–ဟူသောစကားသည်။ နု ဒိဋ္ဌုပါဒါနဒဿနံ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ကို ပြသော စကား မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ လောကော စာတိ၊ ဟူ၍။ အတ္တာဂ္ဂဟဏဝိနိမုတ္တံ၊ အတ္တာဟု ယူခြင်းမှ လွတ်သော။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပုရိမဒိဋ္ဌိဥတ္တရဒိဋ္ဌိဝစနေဟိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဟူသော စကားတို့ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗံ၊ ၏။

သီလဗ္ဗတံ ဥပါဒိယတီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အသုဒ္ဓိ။ပ။ ဝသေန၊ စင်ကြယ်ကြောင်း မဟုတ်သော နွားတို့၏ အလေ့ စသည်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သီလံ၊ မည်၏။ အဝိတိက္ကမနဝသေန၊ ဆောက် တည်ပြီးသော အကျင့်ကို မလွန်ကျူးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥဘယတ္ထာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ သီလံ၊ မည်၏။ တပေါကမ္မ ဘာဝေန၊ ချီးခြံသော အမှု၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိလေသာကို ပူလောင်စေတတ်သော အကျင့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတတာယ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဝါဒိပကတိဘာဝနာ၊ နွားစသည်တို့၏ပင်ကို သဘောကို ဖြစ်ပွါးစေခြင်းသည်။ ဝတံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂဝါဒိဘာဝါဓိဋ္ဌာနံ၊ နွားစသည်၏ အဖြစ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းသည်။ သီလံ မည်၏။ "ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလျက်။ ဘက္ခေတိ၊ စား၏။ တိဋ္ဌန္တော၊ ရပ်လျက်။ မုတ္တေတိ၊ ကျင်ငယ်စွန့်၏။" ဣတိအာဒိနာဖြင့်၊ ဂဝါဒိကိရိယာကရဏံ၊ နွားစသည်တို့၏ အမှုအရာကို ပြုခြင်းသည်။ ဝတံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံတံအကိစ္စသမ္ဘတတော၊ ထိုထိုမပြုသင့်သောကိစ္စဟု သမုတ်အပ်သော အမှုမှ။ နိဝတ္တိ၊ နစ်ခြင်း ကြဉ်ခြင်းသည်။ သီလံ၊ မည်၏။ တံ သမာဒါနဝတော၊ ထိုသီလကို ဆောက်တည် ခြင်းရှိသော သူ၏။ ဝေသဘောနေ ကိစ္စကရဏာဒိဝိသေသပဋိပတ္တိ၊ အသွင်အပြင်, စားခြင်း, ခဲယဉ်းသောအမှုကို ပြုခြင်း အစရှိသော ထူးသောအကျင့်သည်။ (သီမုနှင့်အညီပင်) ဝတံ၊ မည်၏။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ စင်ကြယ်ကြောင်း အကျင့်မဟုတ်သော။ တံသီလဗ္ဗတံ၊ ထိုအလေ့အကျင့်ကို။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ပရာမသန္တော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်သောသူသည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘိနိဝိသန္တော၊ မြဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ တံ ဂါဟံ၊ ထိုအယူကို။ ဒဠ္ဠံ၊ မြဲစွာ။ ဂဏှာ တိ၊ ယူ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သီလဗ္ဗတသဟစရိတံ၊ အလေ့အကျင့်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ပရာမာသံ၊ မှားယွင်းသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ သီလဗ္ဗတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတ္တာ၊ ယူ၍။ သီလဗ္ဗတဠုတံ ဥပါဒါနဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဂေါသီလဂေါဝတာဒီနီတိ စ၊ ဒီနိ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ တထာဘူတံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ သယမေဝ ဥပါဒါနာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဘိနိဝေသတောတိ၊ ကား။ အဘိနိဝေယ ဘာဝတော၊ မြဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အဘိနိဝိသနတော၊ မြဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ၊

ကား။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါဒသ၊ ဆိုခြင်းဟူသော။ ပညာပနသ စ၊ ပညတ်ခြင်း၏ ၎င်း။ ဂဟဏသ စ၊ ယူခြင်း၏ ၎င်း။ ကာရဏဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒီဠ္ဍ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အတ္တာဝါဒ မတ္တမေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တသ၊ အတ္တ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အတ္တာတိ ဣဒံ၊ အတ္တ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဝစနမတ္တမေဝ၊ စကားမျှ သာလျှင် တည်း။ (တနည်း) အတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနမတ္တမေဝ၊ ဤစကားမျှကိုသာလျှင်။ ဥပါဒိယန္တီတိ၊ ကား။ ဒဠ္ဠ၊ မြဲမြဲစွာ။ ဂဏှန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ကထं၊ ဟူမူ။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ (ဂဏှန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အဘိနိဝိသန္တာ၊ မြဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းသော သူတို့သည်။ ဝစနမတ္တမေဝ၊ အတ္တဟူသော စကားမျှကိုသာလျှင်။ ဒဠ္ဠ ကတ္တာ၊ မြဲမြဲစွာ ပြု၍။ ဂဏှာန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ဣဒံ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဒံ ဇဝံ၊ သို့။ အတ္တာဝါ ဒမတ္တမေဝ ဥပါဒိယန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၃၂၈] ဝါ၊ ကား။ အတ္တာဝါဒမတ္တန္တိ၊ ဖြင့်။ ဝါစာဝတ္ထုမတ္တမေဝ၊ စကား၏တည်ရာ ဝတ္ထုမျှကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝါစာဝတ္ထုမတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဥပါဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္တသ၊ အတ္တ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ဓမ္မသခေ်ပဝိတ္ထာရေ ပန။ပ။ဝိတ္ထာရတော ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ ဓမ္မသခေ်ပ ဝိတ္ထာရသမုဒါယ တော၊ ဓမ္မသခေ်ပ ဓမ္မဝိတ္ထာရအပေါင်းမှ။ တဒဝယဝဘူတံ၊ ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သခေ်ပဠ္ဠ၊ ကိုဎင်း။ ဝိတ္ထာရဠ္ဠ၊ ကိုဎင်း၊ နိဒ္ဒါရေတိ၊ ထုတ်ပြ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဓမ္မသခေ်ပဝိတ္ထာရေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ အဆုံးရှိသော ပုဒ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကာမေသုတိ၊ ကား။ ပဠူသု၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။ ကာမစ္ဆန္ဒော တိ၊ ကား။ ကာမသခ်ါတော၊ ဆိုအပ်သော။ ဆန္ဒော၊ တည်း။ ကတ္တုကမ္မတာဆန္ဒော၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော ဆန္ဒစေတသိက်သည်။ နေ၊ မဟုတ်။ ဓမ္မစ္ဆန္ဒော စ၊ တရားခ၌လိုလားသော ဆန္ဒသည်လည်း။ နေ၊ မဟုတ်။ ကာမ နဝသေန စ၊ လိုချင်နှစ်သက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၎င်း။ ရဠနဝနေ စ၊ တပ်စွဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ကာမော ယေဝ၊ ကာမသည်ပင်လျှင်။ ရာဂေါ၊ ရာဂတည်း။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂ။ ဇဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ တူ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ ကာမတ္ထ၊ ကာမ၏အနက်ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍။ ကာမော ဇဝ၊ ကာမသည်ပင်လျှင်။ နန္ဒနဋ္ဌေန၊ နှစ်သက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမနန္ဒီ၊ မည်၏။ တဏှာယနဋ္ဌေန၊ ဆာလောင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမောယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ကာမတဏှာ၊ မည်၏။ သိနေဟနဋ္ဌေန၊ စေးကပ်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမော ဇဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ကာမသေ္နဟော၊ မည်၏။ ပရိဒယှနဋ္ဌေန၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမပရိဠာဟော၊ မည်၏။ မုစ္ဆနဋ္ဌေန၊ တွေဝေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမမုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ဂိလိတွာ၊ မျိုး၍။ ပရိနိဋ္ဌာပနဋ္ဌေန၊ ပြီးစေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမဠောသာနံ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပ္ပတ္တဝိသယပတ္ထနာ၊ မရောက်အပ်–မရအပ်သေးသော အာရုံကို တောင့်တခြင်းသည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပရိတသနဘာဝတော၊ ဆာလောင်မူ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာ၊ မည်၏။ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏေ၊ ရောက်အပ်–ရအပ်ပြီးသော အာရုံကိုယူခြင်း–ဆုပ်ကိုင်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဒဠ္ဠဂ္ဂါဟဘာဝတော၊ မြဲမြဲစွာယူမှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ အပ္ပိစ္ဆတာပဋိပက္ခာ၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ ဝိသယာဘိမုခဘာဝတော၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာ၊ တည်း။ သန္တုဋ္ဌိပဋိပက္ခာ၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ တဏှာဒဠ္ဠတ္တံ၊ တဏှာ၏ မြဲမြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတြိစ္ဆတာဘာဝတော၊ မရအပ်သေးသော ထိုအာရုံ၌ လိုချင်မှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ တည်း။ တဏှာ၊ သည်။ အပ္ပတ္တဝိသယပတ္ထနာဘာဝတော၊ မရအပ်သေးသော အာရုံကို တောင့်တခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယေသနဒုက္ခမူလာ၊ ရှာမှီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောဆင်းရဲ၏ အကြောင်းရင်းပေတည်း။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟ ဏာဘာဝတော၊ ရအပ်ပြီးသော အာရုံကို ယူခြင်းဆုပ်ကိုင်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရက္ခဒုက္ခမူလံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းရင်းတည်း။

နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဒိန္နန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဒါနံ၊ ပေးလှူခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပေးလှူခြင်း ဒါန စေတနာသည်။ အဖလတာ၊ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ ဝိယ၊ ရုပ်တရားကဲ့သို့။ ဒါနံနာမ၊ မည်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ မဟာဝိဓိတယညသဒိသော၊ မဟာဝိဓိတမင်း၏ ပေးလှူခြင်းနှင့်တူသော။ မဟာယာဂေါ၊ အကြီးအကျယ် ပေးလှူပူဇော်ခြင်းကို။ ယိဋ္ဌံ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဟူ၍၊ ဝါ၊ အကြီးအကျယ် ပေးလှူခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟုတန္တိ၊ ကား။ အာဟုန ပါဟုန မဂ််လကိရိယာ၊ ပင့်ဖိတ်၍ ပေးလှူခြင်း, ဧည့်သည်တို့အား ပေးလှူခြင်း, မဂ််လာအလို့ငှါ ပြုခြင်း ပေးလှူခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟုနစသည်တို့တွင်။ အာမန္တေတွာ၊ ပင့်ဖိတ်၍။ ဟဝဏံ ဒါနံ၊ ပေးလှူခြင်းသည်။ အာဟုနံ၊ မည်၏။ ပါဟုနာနံ အတိထီနံ၊ ဧည့်သည်တို့အား။ အတိထိကိရိယာ၊ ဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်း အမှုကို ပြုခြင်းသည်။ ပါဟုနံ၊ မည်၏။ အာဝါဟာဒီသု၊ တပါးသော အမျိုး(အိမ်ထောင်စု)မှ သတို့သမီးကို ဆောင်ခြင်းစသည်တို့၌၊ ဝါ၊ သားကိုလက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးခြင်း စသည်တို့၌။ မဂ််လတ္ထ၊ မဂ််လာအကျိုး ၄၊ ဒါနံ၊ ပေးလှူခြင်းသည်။ မဂ််လကိရိယာ၊ မည်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ကုသလကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ သုဘတကမ္မာနိ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလ ကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခဋ္ဌကမ္မာနိ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဖလံ ဝိပါကောတိ၊ ကား။ နိဿန္ဒာဒိဖလဠ္ဠေ၊ နိဿန္ဒအစရှိသော အကျိုးသည်၎င်း။ နိပ္ပရိယာယဝိပါကော စ၊ မုချအကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဇဋ္ဌ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကောဟူသော ဤစကားရပ်၌။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇဝ၊ တူ။ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော စကားရပ်တို့၌လည်း။ ဖလဝိပါကပဋိက္ခေပေါ၊ ဖလဝိပါကကို

ပယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ နတ္ထိ အယံ လောကောတိ၊ ကား။ ပရလောကေ၊ တပါးသောလောကမ်း။ ဌိတော၊ စိတ်ဖြင့် တည်လျက်။ ဣမံ လောကံ၊ ကို။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမံ လောကံ၊ ကို။ အဝေက္ခိတွာ၊ ရှု၍ငဲ့၍။ ပရလောကောစ၊ တပါးသောလောက မည်သည်ရင်း။ ပရံ လောကံ၊ ကို။ အဝေက္ခိတွာ၊ ၍။ အယံလောကော စ၊ ဤလောက မည်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဂန္ဓဗ္ဗတော စ၊ ဤလောကမှ သွားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာဂန္ဓဗ္ဗ တော စ၊ တပါးသောလောကမှ လာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရ လောကတော၊ မှ။ ဣဓ အာဂမနဿ၊ ဤလောကသို့ လာခြင်း၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုတပါးသော လောကမ်းသာလျှင်၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇနတော၊ ပြတ်ခြင်းကြောင့်။ (ရှေ့ဟိတ်ကိုထပ်၍ ဖွင့်သည်) စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပရလောကေ၊ မ်း။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ဣမံ၊ လောကံ၊ ကို။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အယံ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပရလောကေ၊ မ်း။ ဌိတိသေဝ၊ တည်သောသူအားသာလျှင်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ နတ္ထိ ပရလောကော

တိ၊ ကား။ [၃၂၉] ဣဓ လောကေ၊ ၏။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ပရလောကံ၊ ကို။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣဓာပိ၊ (နတ္ထိ ပရော လောကော ဟူသော) ဤစကားရပ်၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဝါကျတို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဓ လောကော စ နာမ၊ ဤလောက မည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပရလောကော စ နာမ၊ မည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သံသရဏပွဒေသော၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်ရာ အရပ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သံသရဏသ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်ခြင်း၏။ အဘာ ဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တတ္ထတတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဖြစ်ရာ လောကမ်းသာလျှင်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇနတော၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ပုရိမဘဝတော၊ ရှေးဘဝမှ။ ပစ္ဆိမဘဝေ၊ ၌။ ဥပပတန်၊ ကပ်၍ကျခြင်း ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပပါတော၊ မည်၏။ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့အား။ သော၊ ထိုကပ်၍ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ထိုသတ္တဝါ တို့သည်။ သြပပါတိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ စဝနက ဥပပဇ္ဇနကသတ္တာ၊ ထိုစုတေတက် ကပ်၍ဖြစ်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣဒံ၊ ဣ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နတ္ထိ သတ္တာ သြပပါတိကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နတ္ထိ လောကေ သမဏာ။ပ။ ပဝေဒေန္တိတိ၊ ကား။ အနုလောမပဋိပဒံ၊ လျော်သောအကျင့် ပဋိပတ်ကို။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကျင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမဂ္ဂတာ၊ မှန်စွာသွားကုန်ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သော။ ဓမ္မိကသမဏာဗြဟ္မဏာ၊ တရားကို စောင့်သော ရဟန်းသူမြတ်တို့သည်။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းသူမြတ်တို့သည်။ ဣဓ မဟု လောကံ၊ ကိုဝင်း။ ပရဟု လောကံ၊ ကိုဝင်း။ အတ္တာနာ ဧဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ အဘိဝိသိဋ္ဌေန၊ ထူးသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဥတ္တာ၊ သိပြီး၍။ ပဝေဒန သမတ္တာ၊ ပြောကြားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ (တေ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။) သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနာမ–သဗ္ဗညုဘုရားတို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ရူပ် အတ္တာတော သမနုပဿတီတိ အာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုဖွယ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

ပကတိအဏုအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သဿတဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော စ၊ မြဲခြင်းကို ယူခြင်းလျှင် (ဝါ) မြဲသည်ဟု ယူခြင်းလျှင် ရှေးသွားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော စ၊ ပြတ်စဲခြင်းကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အတ္တဂ္ဂါဟောဟ္ဋ စပ်) တေသံ ဂါဟာနံ၊ ထိုအယူတို့၏။ သာမိဘူတော၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သဿတော ဝါ၊ မြဲသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနော ဝါ၊ ပြတ်စဲ လတ့ံမူလည်း ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တဂ္ဂါဟော၊ အတ္တကိုယူခြင်းသည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယေဘုယ္ယေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သွာယံ အတ္တဂ္ဂါဟော၊ ထိုအတ္တအယူကို။ အတ္တာတော၊ မှန်သောအနက် အားဖြင့်။ ခန္ဓာရမ္မဏော ဧဝ၊ ခန္ဓာလျှင် အာရုံရှိသည်ဟူ၍။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ (အာဒိနာဝ အရာ၌ မူလဋီကာနှင့်အညီ အာဒိနာဝါ–ဟု ပါ၌မှန်ရှိစေရမည်) ဝါ၊ တနည်း။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ ပဌမ်၊ စွာ။ အတ္တာဝါ ဒုပါဒါနံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိ နာ၊ ဖြင့်။ သမ္ဘဇ္ဇော၊ စပ်အပ်၏။ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ၊ ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဝနိကန္တိယာ၊ ဘဝ၌ နှစ်သက်တွယ်တာသော တဏှာ၏။ ပဝတ္တိတဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သင့် ဖြစ်ထိုကမ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝရာဂဒိနဝိထိ၊ ဧာဝီထိ သည်။ ပဌမ်၊ စွာ။ ယဒိပိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော ဘဝရာဂေါ၊ ထိုဘဝရာဂသည်။ တဏှာဒဠ္ဍတ္တံ၊ တဏှာ၏ မြဲမြဲသည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ယူသည်ဖြစ်၍။ ကာမုပါဒါနဿ၊ ၏။ ပဌမုပ္ပတ္တိံ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းကို။ နဟ အာဟ၊ မဆိုသတည်း။

ပန၊ တပါး။ တဏှာ၊ တဏှာဝင်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂဿ၊ အသီးအသီး ဝေဘန်ခြင်းကို။ အကရဏော၊ မပြုလတ်သော်။ သဗ္ဘာပိ၊ သော။ တဏှာ၊ သည်။ ကာမုပါဒါနံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ကား။ (ဝိဘာ ဂဿ၊ ကို။ ကရဏော ပိ၊ ပြုသော်လည်း။ ကာမရာဂတော၊ မှ။ အညာပိ၊ သော။ တဏှာ၊ သည်။ ဒဠ္ဍဘာဝံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်လတ်သော်။ ကာမုပါ ဒါနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုကာမုပါဒါန်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇေတာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဥပဓတ္တိဌာနဘူတာ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တာပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ ဝိသယော၊ မည်၏။ ပဋ္ဌာပါဒါန ကွန္ဓာ၊ တို့သည်။ အာလယော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပါဒါနကွန္ဓာဟူသော အာလယဿ၌။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာလယရာမာ၊ မည်၏။ ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို ရှု၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သာ အာလယရာ မတာ၊ ထိုအာလာယ ၌ မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သသန္တာနေ စ၊ မိမိသန္တာန်၌ရင်း။ ပရသန္တာနေ စ၊ ၌ရင်း။ ပါကဋာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမာနန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထုကာမာနံ၊ တို့ကို။ ။"သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ကောတူဟလမဂ််လာဒိဗဟုလော၊ မဂ််လာစသည် အဖြစ်များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ ကောတူဟလမဂ််လာဒိ ဗဟုလတာ၊ အဖြစ်များသည်၏အဖြစ်သည်။ (သာ–၏ အစွဲကို ပြသည်) အသ ကာမုပါဒါနဝတော။ ထိုကာမုပါဒါန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သည်။ အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်သော။ ဓမ္မမတ္တေ၊ သဘောတရားမျှ၌။ အတ္တာတိ၊ အတ္တ ဟူ၍။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသသ၊ မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ (အတ္တဝါဒုပါဒါန်၏ဟု ဆိုလို၏) သုခုမတရမ္ဘူပါဒါနတာယ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သော တရားလျှင် စွဲလမ်းရာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တရားကို စွဲလမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခုမတာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဥပနိဿယဝစနေန၊ ဥပနိဿယကို ဆိုသောစကားဖြင့်။ [၃၃၀] အာရမ္ဘဏာ နန္တရ ပကတူပနိဿယာ၊ အာရမ္ဘဏူပနိဿယ အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနန္တရပစ္စယာဒီနမ္ပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၆။ အတ္ထတောတိ၊ ကား။ ဝစနတ္ထတော၊ သဒ္ဒါနက်အားဖြင့်။ (သီမူ၌ ပဒတ္ထတော–ဟုရှိ၏) ဓမ္မတောတိ၊ ကား။ သဘာဝဓမ္မတော၊ သဘောတရားအားဖြင့်။ သာတ္ထတောတိ၊ ကား။ သာတ္ထကတော၊ အကျိုးရှိသောအားဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တ သာပိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကိုလည်း။ (သီမူနှင့် အညီပင်၊ အပိ–နှင့် သန္ဓိစပ်သည်) ပုန ဝစနသ၊ တဖန်ဆိုခြင်း၏။ သပ္ပယောဇနေ တော၊ ရည်ရွယ်အပ်သော အကျိုးရှိသောအားဖြင့်။ ဘေဒသဂ်ဟာတိ၊ ကား။ ဘေဒတော စ၊ ခွဲခြားခြင်း အားဖြင့်ရင်း။ သဂ်ဟ တော စ၊ အကျဉ်းသိမ်းယူခြင်း အားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဂတော စေဝ၊ ဝေဘန်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘတ္တသ၊ ဝေဘန်အပ်ပြီးကို။ သခ်ီပနတော စ၊ ချုံးခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယံ ယသ ပစ္စယောတိ၊ ကား။ ယံ ယံ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ယသ ယသ ဘဝသ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော စ၊ ထိုထိုဥပါဒါန်နှင့် ဘဝအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဘဝတီတိ ဘဝေါတိ၊ ဟူသော စဝနတ္ထဖြင့်။ ဖလဝေါဟာရေန၊ အကျိုး၏အမည်ဖြင့်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပပတ္တိဘဝနိဗ္ဗစနမေဝ၊ ဥပပတ္တိဘာဝ၏ ဝစနတ္ထကိုသာလျှင်။ ဒွယသာပိ၊ ဘဝနစ်ပါး အပေါင်းအားလည်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ အပိ–နှင့် သန္ဓိစပ်သည်) သာဓာရဏံ ကတွာ၊ ဆက်ဆံသည်ကို ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဇောသ္မာ၊ ဣဒါကမ္မဘဝမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဣဒါသို့ ကမ္မဘဝကို ဝစနတ္ထ ပြုအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဥပပတ္တိဘဝသည်။ တသာ ဘဝါ၊ ထိုကမ္မ ဘဝမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သတ္တသ၊ ၏။ ပုနဗ္ဗဝ ဘာဝေန၊ တဖန်ဘဝသစ် ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏ ။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ကဲ့ကြောင့် ဘဝသစ်အဖြစ်ဖြင့် အထူးဖြစ် တတ်၍ ဘဝမည်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံသော။ ဘဝန္တသ ဝါ၊ ဥပါဒ်အားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော ရုပ်နာမ်တရားအပေါင်း၏ ၎င်း။ တံဟေတုနော ဝါ၊ ထိုဖြစ်တတ်သော တရားအပေါင်း၏ အကြောင်း၏ ၎င်း။ ဝါ၊ ထိုဥပပတ္တိဘဝ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဘဝ၏ ၎င်း ။ ဘဝဘာဝပ္ပဘဂ်ေါ၊ ဘဝမည်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း သည်။ နေ၊ မရှိ။ ဒုဝိဓေနာတိ၊ ကား။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိ တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဒုဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗောဟူ၍လည်း ယောဇနာသင့်၏) ဝါ၊ ကား။ ဒုဝိဓေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္တတ္တော၊ ပဋ္ဌမာဝိဘတ်၏အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိဏ်းဝိဘတ်–တတိယာဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္ထိတိ၊ ကား။ သဝိဓ္ဓတိ၊ ရှိ၏။

၆၄၇။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့သည်။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။ "အတ္ထနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မသခ်ါတာ၊ ကဲ့ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပရိတ္တဘူမကောတိ၊ ကား။ ကာမဘူမကော၊ ကာမဘုံ၌ဖြစ်သော။ မဟာဘူမကောတိ၊ ကား။ မဟဂ္ဂတဘူမကော၊ မဟဂ္ဂုတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော။ ။ဘဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ စ၊ ရောက်လည်း ရောက်တတ်၏။ ဂမေတိ စ၊ ရောက်လည်း ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝဂါမိ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ရောက်၏ဟူသည် ကား။ နိပ္ပါဒနသမတ္ထတာဝသေန၊ ပြီးစေခြင်းဂုဏ် စွမ်းနိုင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဂစ္ဆတိ၊ ၏။) အတ္ထနော၊ ၏။ ပဝတ္တိကာ လေ၊ ဖြစ်သောကာလ၌။ ဘဝါဘိမုခံ၊ ဘဝသို့ရှေးရှု။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တန မေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းကိုသာလျှင်။ ဂမနံ၊ ရောက်ခြင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဘဝဂါမိတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ် ဖြင့်။ ကမ္မကွယကရံ၊ ကဲ့ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ကမ္မံ၊ လောကုတ္တရာကဲ့ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နှစ်စေ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။

အယ်၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာသည်။ ဝဋ္ဋကထာ၊ ဝင်္ဂကို ဆိုသော စကားတည်း။ တဠ၊ ထိုလောကုတ္တရာကဲ့သည်လည်း။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတ်၊ ဝင်္ဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုမှီ၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ အပုညာ။ပ။ စေတနာတိ (ဇော်)၊ ဤပါဠိ၌။ ဥဒ္ဒစ္စ သဟဂတစေတနာယပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟဏ၊ ယူခြင်းကို။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဇော်ဏ ဝိယ၊ ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဤပါဠိ၏ အဖွင့်၌ကဲ့သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိ ဇော်ဏ ၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဇော်ဏ ဝိယ၊ ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဤပါဠိ၏ အဖွင့်၌ကဲ့သို့။ သာပိ၊ ထိုဥဒ္ဒစ္စစေတနာကိုလည်း။ အပနေတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်၏။ မနောဝိညာဏဓာတုဝိပါကတာတိ၊ ကား။ အပ္ပမဟာဝိပါကတာ၊ နည်းသောဝိပါက် များသောဝိပါက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။

သဗ္ဗမ္ပိ။ပ။ ဝုတ္တာတိ ဇေတန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုအဘိဓမ္မာစသည်တို့၏။ အာစယဂါမိတာယ၊ ပဋိသန္ဓေစုတိသို့ ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မသင်္ခါတတော၊ ကံ ဟုဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၃၃၁] ကမ္မဘဝပရိယာပန္နတံ၊ ကမ္မဘဝ၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ၏။ နိပ္ပရိယာယေန ပန၊ အားဖြင့်မူကား။ စေတနာဝ၊ သည်သာလျှင်၊ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မဘ ဝေါတိဟိ။ပ။ ကေဟိစိ သမ္မယုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ကို။ တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ တိကေဟိ၊ တိက်တို့ဖြင့်။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တောတိ၊ ၏။ ယထာ ဟ၊ ဟူမူကား။ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ပ။ သင်ဟိတော တိအာဒိ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အနုပါဒိန္နကာနမ္ပိ၊ ကံ၏ အကျိုးမဟုတ်သော တရားတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏ၊ ယူခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဒွါဒသဟိ အာယတနေဟိ အဌာရသဟိ ဓာတူဟိတိ၊ ဟူ၍ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကာမတဏှာယ၊ သည်။ ကာမေတဗ္ဗတော၊ နှစ်သက်လိုချင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ကာမာတိ ဝုစ္စန္တိ–၌ စပ်) ကာမနိဿယတာယ၊ ကိလေသာကာမ၏ မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘောဂါ ဝိယ စ၊ အသုံးအဆောင် စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကိုကဲ့သို့ငင်း။ ကာမသဟစရိတတာယ၊ ကိလေသာကာမနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "ကုန္ဓာ၊ လုံ့တို့သည်။ ပစရန္တိ၊ သွားကုန်၏။" ဣတိ ဝိယ၊ ဤဌာနပြုပစာကဲ့သို့ငင်း။ ကာမာရမ္မဏာ တာယ၊ ကာမ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "သုခ၊ ချမ်းသာသော၊ ဝါ၊ ချမ်းသာ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ရူပ၊ အဆင်းအာရုံ။" ဣတိ ဝိယ စ၊ ဤကာရဏပြုပစာကဲ့သို့ငင်း။ ကာမပစ္စယဌာနတာယ၊ ကာမ၏ အကြောင်းတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏၊ ဝါ၊ ချမ်းသာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့၏ တည်ရာပေတည်း။" ဣတိ ဝိယ စ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့ငင်း။ အဝိဘိပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိပရိစ္ဆိန္နာ၊ အဝိဘိနှင့် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီဘုံတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ကာမာတိ၊ ကာမတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပါဝိရာဂတော၊ ရုပ်၏ မကင်းခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ရုပ်ကို မစက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်ကို။ နိဿိတာ၊ မှီကုန်၏။ တဒုပစာ ရေန၊ ထိုရုပ်၏ ဥပစာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုရုပ်၏ အမည် ဝေါဟာရဖြင့်။ (ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ၌စပ်) "မဠာ၊ ညောင်စောင်းတို့သည်။ ဃောသန္တိ၊ ကြွေးကြော်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဆူညံကုန်၏။ ဣတိ ဝိယ စ၊ ဤဌာနုပစာကဲ့သို့ငင်း။ ဖဒ္ဒနဒေဝတာ၊ ကြို့ပင်နတ်။ ဣတိ ဝိယ စ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့ငင်း။ ဗြဟ္မကာယိကာ ကနိဋ္ဌပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပဌမဈာန်ဘုံနှင့် အကနိဋ္ဌဘုံတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ "ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။" ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ရူပမေဝ၊ ရုပ်သည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ရူပမည်သော ဝိပါက်ကမ္မဇ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒိန္နခန္ဓာသည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ ဘဝ တည်း။ ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝ။ တထာ၊ တူ။ အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝဂ္ဂပရိစ္ဆိန္နာ၊ အာကာ သာနဉ္စာယတနနှင့် ဘဝဂ်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ အရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ အရူပမေဝ၊ အရူပသည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ တည်း။ အရူပဘဝေါ၊ အရူပဘဝ။ ကာမော ဇေ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထိုကာမဘဝသည်။ ယသ္မာကြောင့်။ ယထာဝုတ္တောန၊ သော။ အတ္ထောန၊ ကြောင့်။ ကာမော တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမသင်္ခါတော ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာမာဝစရသည်တော၊ ကာမာဝစရဟု မှတ်သိအပ်သော။ ဘဝေါ၊ ကို။ ကာမသင်္ခါတော ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ရူပါ ရူပဘဝေါ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇေ နယော ရူပါရူပဘဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သညာ ဝတံ ဘဝေါတိ ဇော်ဏ ဤဝစနတ္ထ၌။ ဝန္တု–သဒ္ဒသ၊ ၏။ လောပေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တသ၊ ထိုဝန္တုပစ္စည်း၏။ အတ္ထေ၊ ၌။ အကာရံ၊ အပစ္စည်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သညာဘဝေါတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဠိ၌ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သညာဝါ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝေါကိဏ္ဏောတိ ဇေတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဝေါကာရ–သဒ္ဒသ၊ ၏။ ကမ္မသာဓနတံ၊ ကမ္မသာဓန၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝေါကိရီယတိ ပသာရီယတိ၊ ဖြန့်အပ်၏။ ဝိတ္တာရီယတိ၊ ချဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေါကာရော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝေါကိရဏံ၊ ဖြန့်ခြင်းချဲ့ခြင်း။ ဝေါကာရော၊ ဖြန့်ခြင်းချဲ့ခြင်း။ သော၊ ထိုဖြန့်ခြင်း ချဲ့ခြင်းကို။ ဇေသော ခန္ဓသ၊ တရုသော ခန္ဓာ၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဇောဝေါကာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပသဋ္ဌ ပ္ပတ္တိ၊ ပြန့်သောဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပြန့်လျက်ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဓ၄၈။ ဘဝနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္မံ ကမ္မဘဝေါတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ စေတနာသမ္မယုတ္တ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကို လည်း။ ဂိဏှာပိ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပုညာဘိသင်္ခါရာ ဒယောဝါတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ [၃၃၂] အဝေဒရဏံ၊ ကို။ (ကတံ–၌ စပ်) ပစ္စယဓမ္မသေသေပိ၊ အကြောင်းတရား၏ ထူးခြင်းကြောင့်လည်း။ အတ္ထပ္ပဘောဒေန၊ အနက်၏ကွဲပြားခြင်း အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကျိုး၏ကွဲပြားခြင်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရဘဝဂ္ဂဟဏေသု၊ သင်္ခါရနှင့် ဘဝ–သဒ္ဒါတို့၌။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထော၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊ ကတံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇေ သန္ဓေပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သစ်ရာဘဝါနဲ့၊ တို့၏။ ဓမ္မဘေဒတော၊ တရားကိုယ်၏ ကွဲပြားခြင်း ကြောင့်။ သစ်ရာ ဇဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပုန၊ တဖန်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတ္ထကမေဝိဒံ ပုနဝစနန္တိ၊ ဟူသော။ ဇော်၊ ဤပရိဟာရ စကားသည်။ အယုတ္တော်၊ မသင့်။ ဣတိ စေ၊ အံ့။ နု၊ မသင့်သည်မဟုတ် သင့်သည်သာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘဝေကဒေသ ဘာဝေန၊ ကမ္မဘဝ၏ တစိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သစ်ရာ ရာနဲ့၊ တို့၏။ (တ္တသမ္ဘန်) ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ပုန ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပရေန၊ တပါးသော စောဒကသည်။ ဓမ္မဝိသေသံ၊ တရားကိုယ်အထူးကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ အယူမူ၍။ ပုနဝစနံ၊ ကို။ စောဒိတံ၊ စောဒနာ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စောဒကာဘိလာသဝသေန၊ စောဒက၏ အလို၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သာတ္ထကမေဝိဒံ ပုနဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော်၊ ၏။

၆၄၉။ ကာမဘဝါဒိနိဗ္ဗတ္တကသ၊ စသည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မသ၊ ၏။ ကာမဘဝါဒိဘာဝေါ၊ စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဖလဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော်၊ ၏။ သဟဇာတဝိညာဏသာပိ၊ တကွဖြစ်သော ဝိညာဉ်၏လည်း။ (အဘိဓမ္မဘာဇနီနည်းအရ စေတနာနှင့်တကွဖြစ်သော ဝိညာဉ်ကို ယူအပ်၏၊ ဝိညာဏသော၀–ဟူ၍ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်) ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာဟေတုကံ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ သစ်ရဂ္ဂဟဏေန၊ သစ်ရ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣဓ ပန၊ ဤဘဝဟူသောသဒ္ဒါ၌ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝါဝိမကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဘဝသ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တက်၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဥပါဒါနဟေတုက်၊ ဥပါဒါန်လျှင်အကြောင်းရှိသော။ (ကမ္မံ–၌ စပ်) ဝိပစ္စနာယ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ ကတော ကာသမေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ (ကမ္မံ၊ ကို။) ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ရူပဘဝနိဗ္ဗတ္တက်စ၊ ရူပဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အရူပဘဝ နိဗ္ဗတ္တက်စ၊ သော။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရီယတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုက်သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ထိုက်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဇော နယော ရူပါ ရူပဘဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ ဒွေကာမဘဝါတိ၊ ကား။ ကာမကမ္မဘဝေါ၊ ၎င်း။ ကာမူပပတ္တိဘဝေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကာမဘဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဒွေ ရူပဘဝါ ဒွေ အရူပဘဝါတိ ဇ္ဈာပိ၊ ဤပါတ်တို့၌လည်း။ ဇဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အန္တောဂဓေ၊ အတွင်း၀င်သော ဘဝတို့ကို။ ဝိသုံ၊ သီး။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မူ၍။ အဗ္ဘန္တရဂတေ ဇဝ၊ အတွင်း၌တည်သည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ကာမဘဝါဒိကော၊ စသည်တို့ကို။ ကမ္မူပပတ္တိဘဝဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဂုဏော၊ နှစ်ဆတို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဆ ဘဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနဝသေန၊ ၄–ပါးသော ဥပါဒါန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘေဒံ၊ ကွဲပြားခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ စ၊ ဆက်။ ဥပါဒါနဘေဒါကရဏေနေ၀၊ ဥပါဒန်တို့၏ (အလိုအားဖြင့်) ကွဲပြားခြင်းကို မပြုခြင်းကြောင့် ပင်လျှင်။ ဒွါဒသပ္ပဘေဒဿ၊ ၁၂–ပါး အပြားရှိသော ဘဝကို။ သင်္ဂဟဝသေန၊ ချုံးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဆ ဘဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော်၊ ၏။ အနုပဂမ္မာတိ၊ ကား။ အနိဿယ၊ မမှီမူ၍။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၆၅၀။ သမတ္တေန၊ ပြည့်စုံသော။ သမာဒိနေန၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်သော။ ဂေါသီလေန စ၊ နွားတို့၏ အလေ့ဖြင့်ရင်း။ ကုက္ကုရသီလေန စ၊ ခွေးတို့၏ အလေ့ဖြင့်ရင်း။ ဂုဏ်ဆ စ၊ နွားတို့၏ရင်း။ ကုက္ကုရာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ သဟဗျတာ၊ တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အပေါင်းအဖော်၏အဖြစ်ကို။ ဣတ္ထာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "သီလဗ္ဗတုပါဒါန ဝတော၊ ပါဒါန်ရှိသော သူအား။ ဗျာနဘာဝနာ၊ ဗျာန်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ နု ဣဒ္ဓ တိ၊ မပြည့်စုံ။" ဣတိ၊ သို့။ မညာမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုသီလဗ္ဗတုပါဒါန်ကြောင့်။ ရူပါရူပဘဝါ၊ တို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝဏ္ဏမာနေန၊ (ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမ–စသည်ဖြင့်) ဆိုလတ့်သော။ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံနု ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ စင်ကြယ်ကြောင်း မဟုတ်သောအကျင့်၌။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနံ၊ စင်ကြယ်ကြောင်း အကျင့်ဟု မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ပါဒါန်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (နု နု ယုဇ္ဇတိ၌စပ်) သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနေန၊ ဖြင့်။ ရူပါရူပါ၀စ ရဗ္ဗာနာနံ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်စေ ခြင်းသည်။ နု နု ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်မဟုတ် သင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

အနုဿ၀သေနာတိ၊ ကား။ ဘူတိကာမော၊ ကြီးပွါးခြင်းကို အလိုရှိသော သူသည်။ သေတ၀ယဇ္ဇံ၊ ဖြူသောဆိတ် အစရှိသော သတ္တ၀ါကိုသတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ အာလဘတေ၊ အားထုတ်ရာ၏။ (သီမူ၌ အာလ ဘေထဟု ရှိ၏၊ သင့်ပေ၏။) ဣတိအာဒိအနုဿ၀သေန၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို တဆင့်ကြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဓမေ ကာမာ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့သည်။ မနုဿလောကေ၊ ၌။ သမိဒ္ဓါ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဇ၀ံ၊ တူ။ [၃၃၃] ဒေ၀လောကေ၊ ၌။ ဣတော၊ ဤလူလောကထက်။ သမိဒ္ဓတရာ၊ သာလွန်၍ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌာနုသာရေန ၀ါ၊ မြင်တွေ့ရသည်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သော်၎င်း။ ပုရာဏဘာရတသီတာဟရဏ ပသုဗန္ဓ၀ိဓိ အာဒိသ၀နံ၊ ဗြဟ္မဏ္ဍပုရာဏ် လိင်ပုရာဏ် ခန္ဓပုရာဏ် အစရှိသော ပုရာဏ်ကျမ်း ဘာရတယုဒ္ဓကထာ သီတာဒေ၀ီကို ဆောင်ခြင်းကို ပြဆိုသောကထာ သားကောင်တို့ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းအစီအရင်ကျမ်း အစရှိသည်ကို နာကြားခြင်းသည်။ အဿဒ္ဓမ္မဿ ဝနံ၊ မည်၏။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အသပ္ပုရိသုပနိဿယံ စ၊ သူယုတ်မာ မှီ၀ဲခြင်းကိုရင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အကတပုညတံ စ၊ ပြုဘူးသောကောင်းမှု မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ အတ္တမိစ္ဆာပဏိဓိဉ္စ၊ မိမိကိုယ်ကို

မှားယွင်းစွာ ထားခြင်း ဆောက်တည်ခြင်းကိုဂင်း။ သင်္ကာတိ၊ ၏။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိပိတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ (သီမှ နှင့်အညီပင်) အဓိပ္ပေတာနံ၊ ကုန်သော။ ကာမာနံ၊ တို့၏။ အနုပါယဘူတာနိပိ၊ အကြောင်းမှန်မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ (ဝိ–သဒ္ဒါ၏ ဂရဟာအနက်ကို ဖော်ပြသည်) ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိ၊ တို့ကို။ စိရသဂ္ဂါဒိအတွက်၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်သော နတ်စည်းစိမ် စသည် အကျိုးငှါ။ ယုဒ္ဓါဒိဝသေန၊ စစ်တိုက်ခြင်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ရဇ္ဇသေနာပတိဌာနာဒိသင်္ခေ၊ မင်းအဖြစ် စစ်သူကြီးအရာဌာန စသည် တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ သန္ဓိဌိကေ၊ မျက်မှောက်တွေ့မြင်အပ်ကုန်သော။ ကာမေ၊ တို့ကို။ တဒန္တောဂဓ ဧဝါတိ၊ ကား။ ဒုစ္စရိတ နိဗ္ဗတ္တေ စ၊ ဒုစရိုက်ကြောင့်ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သုစရိတနိဗ္ဗတ္တေ စ၊ သော။ တသ္မိံ ကာမဘဝေ၊ ၌။ အန္တောဂဓ ဧဝ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ သညာဘဝပဋိဝေါကာရ ဘဝါနံ၊ တို့၏။ ဧက ဒေသေန၊ တစိတ်အားဖြင့်။ အန္တောဂတ္တာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောဂဓ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိရဝသေသာ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသညာဘဝ ပဋိဝေါကာရဘဝတို့သည်။ ကာမဘ ဝေ၊ ၌။ နှ အန္တောဂဓ၊ အတွင်း မဝင်ကုန်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

သပ္ပဘေဒဿတိ၊ ကား။ သုဂတိ။ပ။ ဝတော၊ သုဂတိဘဝ ဒုဂ္ဂတိဘဝ လူဘဝစသည် အထူးအပြား ရှိသော။

ကာမာဝစရသမ္ဘတ္တိဘဝေ၊ ၌။ ပဌမဒုတိယဥဇ္ဈေဒဝါဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တတိယဥဇ္ဈေဒဝါဒဝ သေန၊ ဖြင့်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ သေသဥဇ္ဈေဒဝါဒဝသေန၊ ကြွင်းသော ဥဇ္ဈေဒလေးပါးတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အယံ အတ္တာ၊ ဤအတ္တသည်။ သုဥ္ဇ္ဈိ နော၊ ကောင်းစွာပြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တဒုပဂံ၊ ထိုကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝသို့ ရောက် စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ အတ္တာ နာမာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ သုဥ္ဇ္ဈိနော်တိ၊ ကား။ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခသမုစ္ဆေဒေန၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ပြတ်ခြင်းဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဥဇ္ဈိနော၊ ပြတ်သည်။ အပုနဗ္ဘဝုပ္ပတ္တိကော၊ တဖန်ဘဝသစ်၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည် ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ကာမာဝစရသမ္ဘတ္တိဘဝေတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဌမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ ဝသေန၊ ဝါဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ရူပါရူပဘဝါနံ အစရှိသော စကားကို။ ဣတရဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဝသေန၊ ဤပဌမဝါဒမှ တပါးသော ဒိဋ္ဌဓမ္မ နိဗ္ဗာနဝါဒ လေးပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုကြွင်းသောစကားရပ်၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ရူပါဝစရဗ္ဗာနဝသေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပရိ၊ ၌။ ဝါ၊ အထက်ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန ဝါဒါ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ မှားသော အယူရှိသောသူသည်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ တစုံ တခုကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယထာ တထာ၊ တပါးပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ အဘိနိဝသတိ၊ နှလုံးသွင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရူပဘဝဂ္ဂဟဏံ၊ အရူပဘဝကိုယူခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ အရူပဗျာနာနမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ စတုတ္ထဗျာန သင်္ခါဟတော၊ စျာန်ဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရူပဘဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊၏။) ဝါ၊ ကား။ သန္တသုခတာယ၊ ငြိမ်သက်သော သုခရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ သမ္ဘီနော၊ ထိုအရူပစျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခိတဘာဝသာမည တော၊ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အရူပဘဝဂ္ဂဟဏံ ကတံ။) ဝိဂတပရိဋ္ဌာဟောတိ၊ ကား။ ယထာ ဘိလာသိ တဝိသယူပဟာ ရေန စ၊ အလိုရှိအပ်တိုင်းသော အာရုံကို ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့်ရင်း။ ပဟာနေန စ၊ ပယ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဝူပသန္တကာမရာဂ ပရိဋ္ဌာဟော၊ ငြိမ်းအေးသော ကာမရာဂဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိ၏။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တဘောဌ် သာလျှင်။ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော၊ ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်၏။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။

သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ လောကိယံ၊ လောကီ ဖြစ်သော။ သီလဉ္စ၊ သီလကိုလည်း။ စျာနဉ္စ၊ စျာန်ကိုလည်း။ သီလဗ္ဗတမိစ္ဆေ၀၊ သီလဗ္ဗတဟူ၍သာလျှင်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေ တံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ အဝတ္တာ၊ မဆိုမူ၍။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနသ၊ ကို၊ ဝါ၊ ၏။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ ဘဝပစ္စယတာဝစနံ၊ ဘဝ၏ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဆိုခြင်း သည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်ကိုဆိုခြင်းသည်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဘိဏှ အသမုဒါ စာရတော စ၊ မပြတ်မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရင်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါန နိမိတ္တတ္တာ စ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်လျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။)

[၃၃၄] ကမ္မဘဝေတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ ဟေတုပစ္စယပ္ပဘေဒေဟိတိ ဇော်ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ မဂ္ဂ ပစ္စယော စ၊ ကိုလည်း။ ဝတ္ထတ္ထော၊ ဆိုသင့်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိဋ္ဌပါဒါနာဒီနိ၊ စသည်တို့သည်။ သဟ ဇာတကမ္မဘဝဿ၊ ၏။ မဂ္ဂ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုဒိဋ္ဌပါဒါန်စသည်တို့သည်။ သဟဇာတာ ဒီသု၊ အစရှိသော ခုနစ်ပစ္စည်းတို့တွင်။ ဟေတုပစ္စယံ၊ ကို။ အပနီယ၊ ပယ်၍။ မဂ္ဂပစ္စယံ၊ ကို။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ထည့်၍။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့သည်။ အနန္တရဿ၊ အခြားမဲ့ အကုသိုလ် ကမ္မဘဝအား။ (သီမှနှင့်အညီ သဗ္ဗာနိ ပန အနန္တရဿဟု ရှိစေရမည်) အနန္တရ။ပ။ သေဝနပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နာနန္တရဿ၊ အခြားမဲ့မဟုတ်သော အကုသိုလ် ကမ္မဘဝအား။ (အနာနန္တရဿဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်) ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဒါစိ၊

တရံတခါ၌။ အာရမ္မဏာပစ္စယာဒိနာပိ၊ အစရှိသည်ဖြင့်လည်း။ (ပစ္စယာ ဟောန္တိ။) ပန၊ သော်လည်း။ ဝါ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအနန္တရစသော ပစ္စည်းကို။ ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တသ ပန ဥပနိဿယ ပစ္စယေနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော်၊ ၏။

ဘဝပစ္စယာဇာတိအာဒိပဒဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ

၆၅၁။ ဇာတိအာဒီသူတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိပစ္စယာ။ပ။ သမ္ဘဝန္တီတိ၊ ဟူသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇာတိအာဒိနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပပတ္တိဘဝုပ္ပတ္တိယေဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏ (၀၊) ဥပတ္တိဘဝဟူသော ဥပါဒိန္နခန္ဓာအပေါင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဇာတိ၊ ဇာတိပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နု ဥပပတ္တိဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇာယမာနသ၊ ဖြစ်ဆဲခန္ဓာ၏။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇာတိပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘဝေါပိ၊ သည်လည်း။ (ပစ္စယော–၌စပ်) အသတိ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ဥပပတ္တိ ဘဝမရှိလတ်သော်။ အဘာဝါ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ဇာတိ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တော့၊ ၄၊။ သဏ္ဌာ၊ စွမ်းနိုင်သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။။ ရူပဇာတိယာ၊ ရုပ်၏ ဇာတိ၏၊ ဝါ၊ ဇာတိရုပ်၏။ ဇာယမာနရူပ ပဒဋ္ဌာနတာပိ၊ ဖြစ်ဆဲရုပ်လျှင် နီးသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဥပစိတ။ပ။ သန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာဆိုအပ်၏။

ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥညာတတာ စ၊ အယုတ်အားဖြင့် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း၊ ဝါ၊ ရှုတ်ချအပ်သည်၏ အဖြစ်သည် ရင်း။ အဘိမတတာ စ၊ မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဟီနပဏီကတာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနိဋ္ဌံ၊ အလိုမရှိအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ ဟီနံ၊ မည်၏။ ဣဋ္ဌံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ မည်၏။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏဟီနတ္တမာယုတာဒီ၊ အဆင်းလှသည်၏အဖြစ်, မလှသည်၏အဖြစ်, ယုတ်သော အသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်, မြတ်သော အသက်ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို။ (သီမူနင့်အညီပင်) သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ယမကာနမ္ပိ၊ သတန္တိ၊ ကား။ ယမကဘာဝေန၊ အစုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အမ္မာပူး၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သည်လည်း။ သမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ။သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သော စ ဝိသေသော၊ ထိုအထူးသည်လည်း။ ။ဘိန္နသန္တာနိကဿ၊ ကွဲပြားသော သန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ တည်ရှိသော။ ဝိသေသကာရဏဿ၊ ထူးသော အကြောင်း၏။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဏ္ဏတ္တသန္တာနေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော်၊ ၏။ အညဿ ကာရဏဿ အဘာဝတော တိ၊ ကား။ အတ္တသန္တာနဂတတော၊ မိမိသန္တာန်၌ တည်သောအကြောင်းမှ။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဝိသေသကာရဏဿ၊ ၏။ အနုပလဗ္ဘမာနတ္တာ စ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တသ္မိံ၊ ထိုတပါးသောအကြောင်းထူးသည်။ သတိ၊ သော်။ "သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။" ဣတိ ပသင်္ဂဿ၊ ဤသို့သော အပြစ်ရောက်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ဤသို့လျှင်းပါးခြင်း၏။ ဒုန္နိဝါရဏတော၊ တားမြစ်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာရဏော၊ သည်။ အဝိသိဋ္ဌော၊ မထူးလတ်သော်။ ဖလဝိသေသဿ၊ အကျိုးထူး၏။ အယုဇ္ဇမာနကတ္တာ စ၊ မသင့်လျော် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကမ္မဘာဝဟေတုကောဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တေန တေနာတိ၊ ကား။ ဥတိဗျသနာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဇရာမရဏာတော၊ မှ။ အညေန၊ သော။ ဒုက္ခမ္မေန၊ ဆင်းရဲကြောင်းတရားသည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဇရာမရဏာနမိတ္တံ၊ ဇရာမရဏာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ သောကာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ ဇရာမရဏာဘိသမ္ဘန္ဓာ၊ ဇရာမရဏာနှင့် စပ်ကုန်၏။ တဒညေ၊ ထိုမှတပါးသော သောကစသည်တို့သည်။ အနဘိသမ္ဘန္ဓာ၊ ဇရာမရဏာနှင့် မစပ်ကုန်။ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာတိ၊ ကား။ ဥပနိဿယံသေန၊ ဥပနိဿယအစိတ်ဖြင့်။ [၃၃၅] ဥပနိဿယလေသေန၊ အမြွှက်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဌာနေ၊ ၌။ အနာဂတော၊ မလာသော။ (ဥပနိဿယော–၌ စပ်) သတိ၊ ထိုအကြောင်းရှိလတ်သော်။ ဘာဝါ စ၊ ထိုအကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အသတိ၊ ထိုအကြောင်းမရှိလတ်သော်။ အဘာဝါ စ၊ ထိုအကျိုး၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ယော ဥပနိဿယော၊ အကြင်မှီရာအကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုမှီရာအကြောင်းကို။ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယဒိဒံ–ယော အယံ ဥပနိဿယော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧသော၊ ဣဿဥပနိဿယသည်။ ပစ္စယမဟာပဒေသော၊ ပစ္စည်းမဟာပဒေသသည်။ (ဟောတိ) ကိရ ဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဘဝစက္ကဝဏ္ဏနာ

၆၅၂။ ဇာတိ၊ သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သောကာဒိနံယေဝ၊ စသည်တို့၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ သောကာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ပစ္စယတ္တာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယပိ၊ ၏လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ) ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာယံ၊ ၌။ အဝိဒိတာဒိမိဒန္တိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ မ ကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ၏။ သတတန္တိ၊ ကား။ ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမာ၊ အရဟတ္တမဂ််ကို ရသည်တိုင်အောင်။ သဗ္ဗကာလံ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလပတ်လုံး၊

ဝါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သမိတန္တိ၊ ကား။ သင်္ကတ်၊ စပ်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်၊ ဝါ၊ ဆက်စပ်လျက်။ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ၊ အစဉ်မပြတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တေသူတိ၊ ကား။ သောကာဒီသု၊ တို့သည်။ သိဒ္ဓေသူတိ၊ ကား။ လဗ္ဘမာနေသု၊ ရအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အဝိနာဘာဝ တော၊ ကင်းရှိမဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကာမယာနသာတိ၊ ကား။ ကာမယမာနသ၊ နှစ်သက်လိုချင်သော။ ဝါ၊ ကား။ ဧတသ၊ ဤသတ္တဝါအား။ ကာမော၊ ကာမဟူသော။ ယာနံ၊ သွားကြောင်းယာဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမယာနော၊ မည်၏။ ကာမဝသေန၊ ဖြင့်။ ယာယမာနသ၊ သွားသော။ တသ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဆန္ဒဇာတသာတိ၊ ကား။ ဇာတတဏှာ ဆန္ဒသ၊ ဖြစ်သော တဏှာဟူသော ဆန္ဒရှိသော။ ပရိဟာယန္တီ တိ၊ ကား။ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကွာကုန်၏။ ရုပ္ပတီတိ၊ ကား။ သောကာဒိနာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်စီး၏။

ပရိယုဋ္ဌာနတာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွဖြစ်ပေါ်သော ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တိဋ္ဌနသီလော၊ တည်လေ့ရှိသောသူသည်။ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယီ၊ မည်၏။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ နောတိ ဝါ၊ ယိနော ဟူ၍မူလည်း။ ပါဠေ၊ ပါဠိတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွဖြစ်ပေါ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ဋ္ဌာန်ကိုရ၏။ တေန၊ ထိုဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန်ဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ပဋ္ဌပုဗ္ဗနိမိတ္တာနီတိ၊ ကား။ "မာလာ၊ ပန်းတို့သည်။ မိလာယန္တိ၊ ညှိုးကုန်၏။ ဝတ္တာနိ၊ အဝတ်တို့သည်။ ကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်။ ကစ္ဆေဟိ၊ လက်ကတီးကြားတို့မှ။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မုစ္စန္တိ၊ လွတ်ထွက်ကုန်၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ဝေဝဏ္ဏိယံ၊ အဆင်းမလှသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အိုရုပ်သည်။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဒေဝါသနေ၊ နတ်၏ နေရာ၌။ နာဘိရမတိ၊ မမွေ့လျော်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ မရဏပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ သေခြင်းကို သိကြောင်းဖြစ်သော ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထိုပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တကွန္ဒသခ်ါတေ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ ၌။ ဘဝစ္ဆန္ဒဇလေန၊ ဘဝကို နှစ်သက်သော ဘဝတဏှာ၏ အစွမ်းကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့အား။ ဗလဝသောကော၊ အားကြီးသော သောကသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကို။ သိအပ်၏။

ဗာလောတိ၊ ကား။ အဝိဒ္ဓါ၊ မသိမလိမ္မာသောသူသည်။ တေန၊ ထိုဗာလောဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ကာရဏဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ တိဝိဓံ ဒုက္ခန္တိ၊ ကား။ တသာရုပ္ပကထာသဝန။ပ။ နိဒါ နံ၊ ထိုဗာလ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် အားလျော်သော (ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချသော) စကားကိုကြားရခြင်း, ကမ္မကာရဏတို့ကို တွေ့မြင်ရခြင်း, သေခါနီးကာလ၌ ကံ၏ထင်ပေါ်လာခြင်းတို့လျှင် အကြောင်းရှိသော။ သောကာဒိဒုက္ခံ၊ သောကအစရှိသော ဆင်းရဲကို။

အာသဝေ သာခေန္တိတိ၊ ကား။ အာသဝေ၊ တို့ကို။ ဂမေန္တိ ဗောခေန္တိ၊ သိစေကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

[၃၃၆] ဧဝံ သတီတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဘဝစက္ကသ၊ ၏။ အဝိဒိတာ ဒိတာယ၊ မသိအပ်သော အစရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဒိဘာဝေ၊ အစမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အာဒိမတ္တကထန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဒိ သဗ္ဗာဝကထံ၊ အစ၏ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတသ၊ ဤဘဝစက်အား။ အာဒိ၊ အစသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိမံ၊ မည်၏။ ဘဝစက္ကံ၊ ဘဝစက်ကိုရ၏။ တသ၊ ထိုအစရှိသော ဘဝစက်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ အာဒိမတ္တံ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုအစရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကထံ၊ ဆိုသောစကားသည်။ အာဒိမတ္တကထံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ မတ္တသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော၊ အထူးကို နှစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏။ အနာဒိဘာဝေ၊ အစမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အာဒိမှိ စ၊ အစ၌ဌင်း။ မဇ္ဈေ စ၊ ၌ဌင်း။ ပရိယောသာနေ စ၊ ၌ဌင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိမတ္တာယ၊ အစမျှဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။ ကထံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဝိဇ္ဇာ ပဓာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တသာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ ပဓာနဘာဝံ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနေန၊ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပဟာနေန၊ မပယ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ သန္ဓိဟိတဘာဝကရဏေန၊ သိမှီးသည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) တည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကမ္မာဒီနီတိ၊ ကား။ ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋာနိ၊ တို့သည်။ ပလိဗောဓေန္တီတိ၊ ကား။ နာနာဒုက္ခပရိဗ္ဗူဠေ၊ အမျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲတို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သော။ သံသာရစာရကေ၊ သံသရာနှောင်အိမ်၌။ နိရောဓေန္တိ၊ ပိတ်ဆို့ထား ကုန်၏။ တေဟိတီတိ၊ ကား။ ကိလေသကမ္မ ဝိပါကဝဋ္ဋေဟိ၊ တို့မှ။ ။ဝဋ္ဋသ၊ ၏။ ကာရဏဘာဝေ၊ အကြောင်း အဖြစ်၌။ ပဓနတ္တာ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ပဓာနမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။

တတော အဝိဇ္ဇာဒိတော၊ မှ။ ဗြဟ္မာဒိနာတိ(ဇတ္ထ)၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဇာပတိသရပုရိသာ ဒိကေ၊ ပဇာ ပတိ ဣသရ ပုရိသစသည်တို့ကို။ သင်္ကာတိ၊ ၏။ ဝဒတိ၊ ပြောဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဒေါ၊ မည်၏။ တံ တံ ဟိတာဟိတံ၊ ထိုထိုအကျိုးစီးပွါးရှိ အကျိုးစီးပွါးမဲ့စကားကို။ ပဝတ္တာ၊ ပြောဆိုတတ်၏။ ဝါ၊ ပြောဆိုတတ်သောသူ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝေဒေတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဝါ၊ သိတတ်။ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒိယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒေယျော၊ မည်၏။ သုခါဒီ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗဝိသယေ၊ အလုံးစုံ သောအာရုံကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ "သုခီတော၊ ချမ်းသာ၏၊ ဝါ၊ ချမ်းသာသောသူ။ ဒုက္ခီတော၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲသောသူ"။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္တနာ စ၊ ကိုယ်တိုင်ရင်း။ (ဇာနာတိ၌ စပ်) ပရေဟိ စ၊ တပါးသော သူတို့သည်ရင်း။ (ဉာယတိ ၌ စပ်) ဇာနာတိ စ၊ သိလည်းသိ တတ်၏။ ဉာယတိ စ၊ သိလည်းသိအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဝေဒိယတိကို ကမ္မကတ္တား အနက်ပြသည်ဟူ၍) ဗြဟ္မာဒိ နာ ဝါ အတ္တနာ ဝါတိ(ဇတ္ထ)၊ ဤပါဠိ၌။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ စသဒ္ဒတ္ထော၊ စ–သဒ္ဒါ၏အနက်ရှိ၏၊ ဝါ၊ သမုစ္စည်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာရကဝေဒကရဟိတန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ စ–သဒ္ဒတ္ထသမာသ၊ ဒွန်သမာသ်ပုဒ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဒွါဒသဝိဓသုညတာသုညန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒွါဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ သုညေ သဘာဝါနံ၊ ဆိတ် သော သဘောရှိကုန်သော တရားတို့၏။ သုညတာယ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ဒွါဒသဝိဓ သုညတာသုညံ၊ ၁၂–ပါး အပြားရှိသော တရားတို့၏ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဆိတ်၏၊ ဝါ၊ ကား။ ဓဝဘာဝါ ဒိသုညေ တာယ၊ ဓဝအဖြစ် စသည်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ လေးပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သုညတံ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇေဋ္ဌ ကတ္တာ၊ တပါးတည်းပြု၍။ ဒွါဒသဂ်ဂတတ္တာ၊ ၁၂–ပါးသော အင်္ဂါတို့၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွါဒသဝိဓာ၊ ၁၂–ပါး အပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာယ ဒွါဒသသုညတာယ၊ ထို ၁၂–ပါးသော ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၆၅၃။ ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗန္တတော အတီတကောဋ္ဌာသတော၊ အတိတ်အဖို့မှ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝိပါကဿ။ ကို။ အာဟရဏတော၊ ဆောင်သောအားဖြင့်။ ဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝေဒနာလျှင် အဆုံးရှိသော။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ (ဝေဒနာဖြင့်) ပိုင်းခြားအပ် သော။ ဇေဋ္ဌ၊ သော။ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝစက္ကေကဒေသောပိ၊ ဘဝစက်၏ တစိတ်ကိုလည်း။ ဘဝ စက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာသဟာယာယ၊ တဏှာလျှင်အဖော်သဟဲရှိသော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာတော၊ ဝေဒနာမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ပြည်မှူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယနှင့် သီမူတို့၌လည်း ဝေဒနာဝတောဟု သျာမူကဲ့သို့ပင်ရှိ၏၊ ဝေဒနာရှိသောသူအားဟု အနက်ပေးရာ၏) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) အဝိဇ္ဇာတော၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ (သီမူနှင့် မူလဋီကာတို့၌ တတောဟု ရှိ၏) သခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဝေနတော၊ ဆက်စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝေဒနာလျှင် အဆုံးရှိသော။ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ [၃၃၇] ပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန၊ အဝိဇ္ဇာကို ယူခြင်း ဖြင့်။ တဏှာပါဒါနာနိ၊ တဏှာနှင့် ဥပါဒန်တို့ကို။ တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် မကင်းမှုမျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။) သခါရဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝကို။ (ဂဟိတော၊ ၏။) ဝိညာဏာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ စသည်ကို ယူခြင်း ဖြင့်။ ဇာတိရောမရဏာနိ စ၊ တို့ကိုရင်း။ သောကာဒယော စ၊ တို့ကိုရင်း။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧတမ္မိ၊ ဤသို့ လည်း။ ဝေဒနာဝသာနံ၊ သော။ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ (ပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇေဋ္ဌ၊ (ဝေဒနာ ဝသာနံ ဇေဋ္ဌ ဘဝစက္ကံဟူသော) ဤစကားသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဇေဝ၊ တူ။ တဏှာမူလကေစ၊ တဏှာမူလရှိသော ဘဝ စက်၌လည်း။ ယောဇေတမ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒွိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော စက်တို့၏လည်း အညမညာနုပ္ပဝေသော၊ အချင်းချင်း၌ ဝင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဓမ္မသဘာဝံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ သဘောမှန်ကို။ ပဋိစ္စာ ဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဝိပရီတာဘိနိဝေသံ၊ ဖောက်ပြန်သော နလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာရေန္တီ၊ ပြုစေလျက်။ ဒိဋ္ဌိစရိတေ၊ ဒိဋ္ဌိစရိုက် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သံသာရေ၊ ၌။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သံသာရံ၊ သံသရာဟုဆိုအပ်သော။ သခါရာဒိပဝတ္တိံ၊ သခါရစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း ကို။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသာရနာယိကာ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ တဏှာယ၊ ၏။ (ဘာဝသမ္ဘန်) တဏှာ စရိတာနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ သံသာရနာယိကဘာဝေ၊ သံသရာ၌ (ဝါ) သံသရာကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဝတ္တဗ္ဗ မေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နတ္တိ၊ မရှိ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ။ဖလုပ္ပတ္တိယာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကတ္တုအတ္ထော၊ ၌။ ကရဏဝစနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကရဏတ္ထေ ဇေ၊ ကရိဏီ:အနက်၌သာလျှင်။ (ကရဏဝစနံ၊ တည်း။) ဟိ၊ မှန်။ ဝိညာဏာဒိပစ္စုပ္ပန္နဖလုပ္ပတ္တိ၊ ဝိညာဉ်အစရှိသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မြင်အပ် သောကြောင့်။ အဒိဋ္ဌာနံ၊ မမြင်အပ်ကုန်သော။ ပုရိမဘဝေ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ဟေတုနံ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာသခါရာ နံ၊ တို့၏။ ဖလံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ အနုပစ္ဆိဇ္ဇနံ၊ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကာသန ဿ၊ ပြခြင်း၏။ ကရဏံ၊ ကရိဏီ:သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဖလုပ္ပတ္တိ ယာ၊ ဖြင့်ဟု အနက်ပေးရမည်ဟု ဤဒုတိယဝိကပ်ဖြင့် ဆိုလို၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယဘဝစက်နှင့်။ သမ္ဗန္ဓံ၊ စပ်သည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာသခါတသ၊ သော။ ဖလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တဏှာဒီနံ၊

တဏှာအစရှိကုန်သော။ ဟေတူနဲ့၊ တို့၏။ အနုပ ဌေဒ၊ မပြတ်ခြင်းကို။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာရဏာ ဘူတာယ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (ကရဏာ ဘူတာယဟု ရှိသင့်၏) ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ဝေဒနာဟူသော အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဌမဿ ဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ (ပကာသနဋ္ဌ စပ်) ဟေတူနဲ့၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော အကြောင်းတို့၏။ အနုပဌေ ဒပ္ပကာသနတော၊ မပြတ်စဲခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ ကား။ သင်္ခါရာဒီနမေဝ၊ သင်္ခါရအစရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလာ နဲ့၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီနဲ့၊ အစရှိကုန်သော။ ဟေတူနဲ့၊ တို့၏။ ဖလဲ၊ ကို။ အဇေနေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ အနုပဌေဒမေဝ၊ မပြတ်စဲခြင်းကိုသာလျှင်။ (ပကာသေတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဝိညာဏာဒီဟေတူနဲ့၊ ဝိညာဉ်စသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာဒီနဲ့၊ အစရှိသည်တို့၏။ အနုပ္ပဇ္ဇမေဝ၊ အစဉ်မပြတ်ဆက်စပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဌမံ ဘဝစက္ကဲ့၊ သည်။ ပကာသေတိ၊ ၏။ ဒုတိယံ ဝိယ၊ ဒုတိယဘဝစက်ကဲ့သို့။ ပရိယောသာနမ္မိ၊ အဆုံးကိုလည်း။ နဲ့၊ ပြသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဟေတူနဲ့ အနုပဌေဒပ္ပကာသနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဲ့၊ ၏။ အနုပုဗ္ဗပ ဝတ္တိဒီပနတောတိ၊ ကား။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဓမ္မာနဲ့၊ တို့၏။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပနတော၊ ပြခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဇတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အပရိပုဏ္ဏာယတနဲ့၊ မပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော။ ကလရူပ်၊ ကလလရုပ်ကို။ ဝတ္တာ၊ ဟောပြီး၍။ တတော၊ ထိုမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သဠာယတနပ္ပဝတ္တိ၊ သဠာယတနစ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သဟုပ္ပတ္တိဒီပနတောတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဝါ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတီတိ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ ဥပပတ္တိကွန္ဓာနဲ့၊ ပဋိသန္ဓေခန္ဓာတို့၏။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပနတော၊ ပြခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဇတ္ထ၊ ဤဒုတိယဘဝစက်၌။ ပဌမ ဘဝစက္ကေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အာယတနာနဲ့၊ တို့၏။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ကို။ နဲ့ ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။

ဖ၅၄။ ဧတသ၊ ဤဘဝစက်အား။ ဟေတုအာဒိပုဗ္ဗကာ၊ အကြောင်းစသည်ရှေးရှိရှိကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ သန္ဓိ၊ အစပ်တို့သည်။ (သန္ဓိ၊ ကုန်၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗကတိသန္ဓိ၊ မည်၏။ ဘဝစက္ကဲ့၊ ဘဝစက်ကို ရုဏ်။ ဟေတုဖလဟေတုဖလဝသေန၊ အတိတ်အကြောင်း, ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး, ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း, အနက်ဂတ်အကျိုးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုပ္ပဘေဒေါ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ အင်္ဂါနဲ့၊ တို့၏။ သင်္ဂဟော၊ အကျဉ်းချုပ်အလွှာသည်။ ဧတသ၊ ဤဘဝစက်အား။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုဘေဒသင်္ဂဟံ၊ မည်၏။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အဝုတ္တာပိ၊ မဟောအပ်ကုန်သော်လည်း။ [၃၃၈] တသ္မိံ သင်္ဂဟေ၊ ထိုထိုအကျဉ်းချုပ်အလွှာ၌။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဂ္ဂဟဏေဟိ၊ စသည်တို့ကို ယူခြင်းတို့ဖြင့်။ အာကိရီယန္တိ ပကာသိယန္တိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတီတဟေတုအာဒိနဲ့၊ အတိတ်အကြောင်းစသည်တို့၏။ ပကာရာ၊ အထူးအပြားတို့သည်။ အာကာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ကိလေသကမ္မဝိပါကာ၊ အတိတ်ကိလေသာကံနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါက်တို့သည်။ ဝိပါကကိလေသကမ္မေဟိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါက် (နှင့်) ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာကံတို့နှင့်။ သမ္ဘဒ္ဓာ၊ အစဉ်အတိုင်း ဆက်စပ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပုနပ္ပနဲ့၊ လဲ။ ပရိဝတ္တိန္တိ၊ လည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုကိလေသာ ကဝိပါက်တို့၌။ ဝဋ္ဋနာမ်၊ ဝဋ်ဟူသောအမည်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ တိဝဋ္ဋန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဲ့၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝဋ္ဋေကဒေသတ္တာ၊ ဝဋ်၏ အစိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဋ္ဋာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

သန္ဓိနဲ့ အာဒိပရိယောသာနဝဝတ္ထိတာတိ၊ ကား။ သန္ဓိနဲ့၊ အစပ်တို့၏။ ပုဗ္ဗာပရဝဝတ္ထိယာ၊ ရှေးနောက်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်ကုန်သော။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

ပရိတသ္ဒတီတိ၊ ကား။ တံတံဝတ္ထု၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟကရဏဝသေန၊ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို ပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တသ္ဒတိ၊ ဆာလောင်တတ်၏။ တဏှာယတိ၊ ဆာလောင်တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥပါဒိယတီတိ၊ ကား။ ဒဠှဂါဟံ၊ မြဲမြဲစွာ ယူခြင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိန္တိ၊ ကား။ ပုရိမကမ္မဘဝေ၊ ရှေးဖြစ်သော ကမ္မဘဝသည်။ သတိ၊ သော်။

စ၊ ဆက်။ တသ၊ ထိုရှေးကမ္မဘဝ၏။ သဗ္ဗဝေါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသည်။ ကရိယမာနတာ ဧဝ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဘဝေ။ပ။ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒုက္ခာဒီသု မောဟောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခာဒီနဲ့၊ တို့၏။ အာဒီနဝပဋိဗ္ဗာဒကော၊ အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ်သေးသော။ မောဟော၊ သည်။ အာယူဟနာတိ၊ ကား။ သမ္ပိဇ္ဇာနကာ၊ ပေါင်းစုတတ်ကုန်သော။ ဒါနာဒိကိရိယာယ၊ ပေးလှူခြင်း အစရှိသော အမှုကြီးယာကို။ ပဝတ္တနကာ၊ ဖြစ်စေတတ်သော သဘောတို့တည်း။ ဧတေသံ၊ ဤဇောတို့အား။ ဧကံ၊ တခုသော၊ ဝါ၊ တူသော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကောဝဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသု ဧကောဝဇ္ဇနေသု၊ တို့၌။ ။ သတ္တမေ၊ သတ္တမဇောဌ်။ စေတနာ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ယာ ကာစိ။ပ။ သင်္ခါရာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ယထာဒဿိတာယ၊ ယခုပင်ပြအပ်ပြီးသော။ (ပါဠိယာ–၌စပ်) ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏဘာဝ ဧနီယေ၊ ဉာဏ်၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တာယ၊ ဟောအပ်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဲ့၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌။ စေတနာ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဘဝနိဒ္ဒေသေ ပန၊ ၌ကား။ သာတ္ထတောတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤမာတိကာပါဠိ၏ အဖွင့်၌။ စေတနာဝ။ပ။ သမ္ဘယုတ္တာယပီတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘင်္ဂပါဠိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿတဲ့၊ အဋ္ဌကထာဆရာပြအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ ကတမော။ပ။ ကာမာဝစရာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရာနဲ့၊ တို့၏။ စေတနာဘာဝေါ၊ စေတနာ၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယဲ့၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပေ၏။ တတ္ထ၊

ထိုနှစ်ပါးသော ပါဠိတို့တွင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယဲ့၊ ၌။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ စေတနာနှင့် ယှဉ်သောတရားတို့ကို။ ဝိပါကမမ္မတ္တာ၊ အကျိုးပေးတတ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဝိပါကေန၊ အကျိုးဝိပါက်ရှိသော။ အာယူဟနသင်္ခါတေန၊ အားထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သင်္ခတာဘိသင်္ခရဏာကိစ္စေန၊ ပြုပြင်သင့်သော တရားကို ပြုပြင်ခြင်းကိစ္စဖြင့်။ သင်္ခါရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယဲ့၊ ၌။ သဗ္ဗမ္မိ ဘဝဂါမိကမ္မံ ကမ္မဘဝေါတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဘဝသ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဘဝဂါမိဘာဝတော စ၊ ဘဝသို့ ရောက်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကမ္မသံသဋ္ဌသဟာယတာယ၊ ကံနှင့်နီးနှောသော အဖော်သဟဲ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မဘာဝတော စ၊ ကံ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပပတ္တိဘဝံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥပပတ္တိဘဝဘာဝနာကိစ္စံ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စသည်။ စေတနာယ၊ ၏။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်သော ကိစ္စပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယဲ့၊ ၌။ (မူလဋီသီမူတို့နှင့်အညီပင်) စေတနာ၊ ကို။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဘဝါဘိသင်္ခရဏာကိစ္စံ၊ ဘဝကိုပြုပြင်ခြင်းကိစ္စသည်။ စေတနာယ၊ ၏။ သာတိသယံ၊ ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယဲ့၊ ၌။ ကုသလာ စေတနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စေတနာ၊ ကို။ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန တေနပရိယာယေန၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်။ [၃၃၉] ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသည်။ ဥဘယတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အရာတို့၌။ ဝတ္တုံ၊ ၄၊ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇေ္ဌ၊ ဤအရာ၌။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ ဖလေ ဥပပတ္တိဘဝေ နိကာမနာတိ၊ ကား။ "စတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ လှပသောအဆင်းရှိကုန်၏။ သုခဗဟုလာ၊ ချမ်းသာများကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ တသ၊ ထိုသူသည်။ သုတံ၊ ကြားဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အံ ၃–၇၁–ပိဋ္ဌေ၊ မ ၃–၁၄၁–ပိဋ္ဌေ) ဣတိအာဒိ သုတာနုသာရေန၊ ဤသို့အစရှိသော ကြားဘူးသည်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဘာဝိနိ၊ ဖြစ်လတ့်သော။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ ၌။ အဘိကင်္ခနာ၊ လိုချင်ခြင်းတည်း။ ဂဟဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကို။ ကိစ္စေန၊ ကိစ္စအားဖြင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ပရာမသနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးသော ဥပါဒါန်တို့ကို။ (ကိစ္စေန၊ ဖြင့်။ အာဟ၊ ၏။) အာယူဟနာဝသာနေတိ၊ ကား။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထဝိကပ္ပေသု၊ ဝိကပ်တို့၌။ ဝုတ္တာသ၊ ဆိုအပ်သော။ အာယူဟနဿ၊ အာယူဟန၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။

ဣဒေတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေ၊ ၌။ ဘဝန္တရဿ၊ ဘဝတပါးဖြစ်သော။ အတီတဘဝဿ၊ ကို။ ဣမိနာ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေန၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့်။ ပဋိသန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ကား။ ဘဝန္တရဘာဝေန၊ ဘဝတပါး ဘဝသစ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနံ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုဘဝန္တရပဋိသန္ဓာန၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်သဘောကို။ ပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသဘောသည်။ ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ပဋိသန္ဓာနပစ္စုပ္ပဌာနန္တိ၊ ရှေးစိတ်နှင့် စပ်သောအားဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒ္ဓေတိ၊ ကား။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်း၌။ ဝါ၊ ကား။ ဣဿဝတ္ထာယံ၊ ကလလရေကြည်ဟူသော ကိုယ်ဝန်အရိုက်အတန်း၌။

ဒ္ဝီသု၊ ကုန်သော။ အတ္ထဝိကပ္ပေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ အာယူဟနသင်္ခါရေ၊ အားထုတ်မှု သင်္ခါရတို့ကို။ "တသ၊ ထိုကာမဘဝ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂါတိ၊ ရှေးအဖို့တို့ဟူ၍" အာဟ၊ ၏။ တတိယေ အတ္ထဝိကပ္ပေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ကုန်သော။ (အာယူဟနသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။) တံသမ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ၏။)။ ။တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုတဏှာဥပါဒါန်တို့နှင့်ယှဉ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဒဟရဿ၊ သူငယ်၏။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘဝင်ဗဟုလာ၊ ဘဝင်ဖြစ်ခြင်းများ၏၊ ဝါ၊ များသည်ဖြစ်၍။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ ဘဝန္တရဇနက ကမ္မာယူဟနသမတ္ထာ၊ ဘဝတပါးကို ဖြစ်စေနိုင်သော ကံကိုအားထုတ်ခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ ပရိပဏ္ဍတ္တာ အာယတနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကမ္မ။ပ။ ဒဿိတောတိ ဇေတေန၊ ပါ၌ဖြင့်။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္ဘောဟံ၊ တွေ့ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကမ္မသမ္ပယုတ္တမေဝ၊ ကံနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော သမ္ဘောဟကို။ နု၊ ပြသည်မဟုတ်။

တတ္ထ၊ ထိုဘဝစက်၌။ (ဝိဘာဂေါ ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ပုရိမဘဝသ္မိံ ၊ ရှေးဘဝ၌။ (သိဒ္ဓါ၊ ပြီးခဲ့ကုန်သော။) ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ ကံဟူသော အကြောင်းအဆောင်အဦးတို့ရင်း၊ ဝါ၊ ကံနှင့်ကံ၏ အကြောင်းအဆောက်အဦတို့ရင်း။ ဇေတရဟိ၊ ယခုဘဝ၌။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကမမ္မာ၊ အကျိုးတရားတို့ရင်း။ ဇေတရဟိ၊ ၌။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ တို့ရင်း။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဘဝ၌။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကမမ္မာ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ကမ္မံ၊ ကံမည်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက် မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝီသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကမ္မဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ဒ္ဝီသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မသခေ်ပေါ စ၊ ကံဟူသော ချုံးရာသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ချုံးအပ်သော ကံသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ကံဟူသော အဖို့သည်ရင်း၊ ဝါ၊ ကံဟူသောအလွှာသည်ရင်း။ ဝိပါကသခေ်ပေါ စ၊ ဝိပါက်အဖို့အလွှာသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မဘဝေါ၊ စ၊ သည်ရင်း။ ဝိပါကဘဝေါ စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မဝဋ္ဋဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ဝိပါကဝဋ္ဋဉ္စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မပဝတ္တဉ္စ၊ ကံအယဉ်သည်ရင်း။ ဝိပါကပဝတ္တဉ္စ၊ ဝိပါက်အယဉ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မသန္ဓတိ စ၊

ကဲ့အစဉ်သည်ရင်း။ ဝိပါကသန္ဓတိ စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကိရိယာစေ၀၊ ပြုခြင်းကြီယာသည်ရင်း။ ကိရိယာဖလဌ၊ ကြီယာ၏အကျိုးသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဧ၀ံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤဘ၀စက်သည်။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ (တနည်း) ဧ၀ံ၊ ဖြင့်။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ။ သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤဘ၀စက်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသာတည်း။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ စလံ၊ လှုပ်ရှား၏။ ဣတ္တရံ၊ တိုတောင်း၏။ အဒ္ဓုဝံ၊ မခိုင်ခဲ့။ အကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧမ္မေဟိ၊ သဘောတရားတို့မျှ၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ ဧမ္မာ၊ သဘောတရား တို့သည်။ ပဘ၀န္တိ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥတ္ထ၊ ဤဘ၀စက်၌။ အတ္တာ ၀ အတ္တာ ဝါ၊ မိမိဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သတ္တ ဇီ၀သည်ရင်း။ ပရော ၀၊ သူတပါးဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သတ္တ ဇီ၀သည်ရင်း။ နိ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ၊ အကြောင်းဟူသော အဆောက်အဦး အထောက်အပံ့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ မဆက်ဆံသော ဟေတု အကြောင်းနှင့် ဆက်ဆံသော သမ္ဘာရ အကြောင်းဟူသော အထောက်အပံ့ရှိကုန်သော။ ဧမ္မာ၊ သဘောတရားတို့သည်။ ဧမ္မေ၊ သဘောတရားတို့ကို။ သဠေနေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဟေတုနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ နိရောဓယ စ၊ ချုပ်ခြင်းငှါလည်း။ ဧမ္မော၊ တရားကို။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

[၃၄၀] ဟေတူသု (စ)၊ အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ဥပရုဒ္ဓေသု၊ ချုပ်ကုန်လတ်သော်။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ်သည်။ ဆိန္နံ၊ ပြတ်စဲသည်ဖြစ်၍။ နိ ဝဋ္ဋတိ၊ မလည်နိုင်။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ဤသို့အကြောင်းကြောင့် သဘောတရားမျှ ဖြစ်ခြင်း, အကြောင်းချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝဋ်၏ ပြတ်စဲခြင်းနှင့် ထိုအကြောင်းချုပ်ရန်အလို့ငှါ တရားကိုဟောခြင်းသည် (သတိ၊ သော်။) ဣဒ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဒုက္ခဋ္ဌကိရိယာယ၊ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ဗြဟ္မစရိယံ စ၊ မြတ်သော အကျင့်သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိပေ၏။ သတ္တေ၊ သတ္တ၀ါကို။ နုပလဗ္ဘန္တေ၊ မရအပ်သည် ရှိသော်။ ဥစ္ဆေဒေါ စ၊ သတ္တ၀ါ၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ ဥစ္ဆေဒအယူသည်လည်း။ နေ၀ (ဟောတိ)၊ မဖြစ် သည်သာလျှင်တည်း။ သဿတံ စ၊ သတ္တ၀ါ၏ မြဲသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ သဿတအယူသည်လည်း။ နေ (ဟောတိ ဧ၀)၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကမ္မာနေ၀၊ ကဲ့တို့သည်သာလျှင်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ သမ္ဘ၀ရန္တိ ၀ဗေ့န္တိ၊ ပွါးစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မသမ္ဘ၀ာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သခါရဘ၀ါ၊ တို့သည်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။ တဒုပကာရကာနိ၊ ထိုကဲ့အား ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ အ၀ိဇ္ဇာတဏှာပါဒါနာနိ၊ တို့သည်။ ကမ္မသမ္ဘ၀ာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဒါယကော။ ပဋိသန္ဓေကို ပေးတတ်သော။ ဘ၀ေါ၊ သည်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။ တဒုပကာရကာ၊ ထိုကဲ့အား ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ ယထာဝုတ္တာ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ အာယူဟနသခါရာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ အ၀ိဇ္ဇာဒယော စ၊ တို့သည်ရင်း။ ကမ္မသမ္ဘ၀ာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌ၊ ကဲ့ရင်း။ ကမ္မသမ္ဘ၀ာ စ၊ ကဲ့၏အဆောက်အဦတို့ရင်း။ ကမ္မသမ္ဘ၀ာ၊ ကဲ့နှင့်ကဲ့၏အဆောက် အဦးတို့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေသေ၀ဝေန၊ ဧကသိသ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မသမ္ဘ၀ရဂ္ဂဏ၀ံ၊ ကမ္မသမ္ဘ၀ရ–သဒ္ဒါကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒသ ဧမ္မာ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ အ၀ိဇ္ဇာဒယောပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ (ဝုတ္တာ–၌ စပ်) ကမ္မသဟာယတာယ၊ ကဲ့၏အဖော်သဟဲ၏။ အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မသရိက္ခကာ စ၊ ကဲ့နှင့်တူကုန်သည်ရင်း။ တဒုပကာရကာ စ၊ ထိုကဲ့အား ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဥတ္ထ၊ ဤကဲ့ဟု ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သောတရား၌။ အ၀ိဇ္ဇာ ဒယော စ၊ တို့ကိုရင်း။ ဝိညာဏာ ဒယော စ၊ တို့ကိုရင်း။ သခ်ပ်ပွန္တိ၊ ချုံးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ချုံးရာသော သတ္တိကြောင့်။ သခ်ေ၀ေါ၊ မည်၏။ ကမ္မံ စ၊ ကိုရင်း။ ဝိပါကော စ၊ ကိုရင်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝိပါကောတိ၊ ဟူ၍ ရင်း။ ဧ၀ံ၊ သို့။ သခ်ပ်ပီယတိ၊ ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ချုံးအပ်သော သတ္တိကြောင့်။ သခ်ေ၀ေါ၊ မည်၏။ အ၀ိဇ္ဇာဒယော စ၊ တို့ကိုရင်း။ ဝိညာဏာဒယော စ၊ တို့ကိုရင်း။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ဆက်။ သခ်ေ၀ဘာ၀ သာမညေန၊ သခ်ေ၀ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကဝစန၊ ဧကဝုစ်ကို။ ကတ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သခ်ေ၀သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဘာဂါ၀ိ၀စန၊ အဖို့၏အမည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဘာဂေါ၊ ကဲ့ဟူသော အဖို့သည်။ ကမ္မသခ်ေ၀ေါ၊ မည်၏။

ဧ၀ံသမုပ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ ကမ္မတော၊ ကြောင့်။ (ဤ၌ ပိ–သဒ္ဒါပိုသည်) ဝိပါကော၊ သည်။ (သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တတ္ထာပိ၊ ထိုကဲ့တွင်လည်း။ အ၀ိဇ္ဇာတော၊ ကြောင့်။ သခါရာ၊ တို့သည်။ (သမုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကား။ တိသန္ဓိအာဒိ၀သေန၊ အစပ်သုံးပါး စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဒဲ ဘ၀စက္ကံ၊ သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတ္ထတ္တရန္တိ၊ ကား။ ဂမနမ္မံ၊ သွားခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက် ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိနသနမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ထိုဣတ္ထတ္တရံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ (ဝိဘာ၀ေတိ–၌စပ်) ဥပ္ပါဒ၀ယ၀န္တတာဒီပကေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြထားတတ်သော။ အနိစ္စ–သဒ္ဒေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိကာရ ပတ္တိဒီပကေန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို ပြတတ်သော။ စလ–သဒ္ဒေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အဒီပိတံ၊ မပြအပ်သော။ ကာလန္တ ရဌာယိတာဘ၀ံ၊ ကာလတပါးတိုင်အောင် တည်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကို။ ဝိဘာ၀ေတိ၊ ပြ၏။ အဒ္ဓုဝန္တိ ဧ၀ေန၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ထိရဘာ၀ါဘာ၀နိဿရတ်၊ ခိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းဟူသော အနှစ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (သီမူ၌ ထိရဘာ၀ါဘာ၀

နိဿရတ်–ဟု ရှိ၏) (ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။) ဟေတူ ဧဝ၊ အကြောင်းတို့သည်သာလျှင်။ သမ္ဘာရာ၊ အဆောက်အဦတို့တည်း။ ဟေတုသမ္ဘာရာ၊ အကြောင်းဟူသော အဆောက်အဦတို့။ ဝါ၊ ကား။ ဌာနသော ဟေတုသောတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်ရင်း။ အညမ္မိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုအကျိုးအား။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်ရင်း။ သမ္ဘာရော၊ မည်၏။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်းသည်။ ဟေတု၊ မည်၏။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟေတုတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မမတ္တသမ္ဘဝေ စ၊ သဘောတရားမျှ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဟေတု နိရောဓေ၊ အကြောင်း၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝဋ္ဋဿ ဧဝ စ၊ ဝဋ်၏ပြတ်ခြင်းသည်ရင်း။ တံ နိရောဓယ၊ ထိုအကြောင်း၏ချုပ်ခြင်း အလို့ငှါ။ ဓမ္မေ၊ ကို။ ဒေသိတေ စ၊ ဟောအပ်သည်ရင်း။ သတိ၊ သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဗြဟ္မစရိယံ ဣဓ၊ ဣဓ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်ကို။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ယိဓဟု သန္ဓိစပ်အပ်၏။ သတ္တေ စာတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ စ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ "ဧဝံ၊ သို့ဖြစ်လတ် သော်။ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ မြတ်သောအကျင့် သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ သဿတုစ္ဆေဒါစ၊ တို့သည်လည်း။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။" ဣတိ၊ သို့။ သမုစ္ဆယတ္ထော၊ သမုစ္ဆည်းအနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူသည်ရှိသော်။ ဟေတုအာယတ္ထော၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော။ ဓမ္မမတ္တသမ္ဘဝေ၊ သဘောတရားမျှ၏ ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) သတ္တော၊ ကို။ နုပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိဉ္စ၊ ထိုသတ္တဝါကိုလည်း။ ဥပလဗ္ဘန္တေ၊ ရအပ်သည်ရှိသော်။ သဿတော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ဥစ္ဆေဒေါ ဝါ၊ သည်ရင်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုသတ္တဝါကို။ နုပလဗ္ဘန္တေ၊ မရအပ်သည်ရှိသော်။ ဥစ္ဆေဒေါ၊ ပြတ်စဲခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဥစ္ဆေဒအယူသည်။ နေဝ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ သဿတံ၊ တည်မြဲခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သဿတအယူသည်။ နု (ဟောတိ ဧဝ)၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၆၅၅။ သစ္စပ္ပဘာဝတောတိ၊ ကား။ သစ္စတော၊ သစ္စာဟူသော။ ပဘာဝတော စ၊ အမွန်အစအားဖြင့်ရင်း။ ဝါ၊ ကား။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ ပဘာဝတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။

[၃၄၁] ကုသလာကုသလံ ကမ္မန္တိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝဋ္ဋကထာယ၊ ၏။ ဝတ္တမာနတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာသဝန္တိ၊ သာသဝကဟူ၍၊ ဝါ၊ အာသဝေါ၏ အာရုံဖြစ်သောကဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ စေတနာတိ၊ စေတနာဟူ၍ရင်း။ စေတနာသမ္ဘာယုတ္တကာတိ၊ တရားတို့ဟူ၍ရင်း။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ဖြစ်သော။ တံ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ၊ ကံကို။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ တဏှာ စ။ပ။ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ စေတနာ စေတနာ သမ္ဘယုတ္တဝိသေသံ၊ စေတနာနှင့် စေတနာသမ္ဘယုတ်ဟူသော အထူးကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အရိယသစ္စ ဝိသေသံ၊ အရိယသစ္စာဟူသော အထူးကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့ကိုရင်း။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဘဝဂါမိကမ္မံ၊ ဘဝသို့ လားရောက်စေတတ်သော ကံကိုရင်း။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇေတသ၊ ဤသစ္စာအား၊ ဒုတိယသစ္စံ၊ ဟူသော။ ပဘဝေါ၊ အမွန်အစသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ၊ မည်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဥပပတ္တိဘဝသ စ၊ ၏ရင်း။ ကမ္မဘဝသ စ၊ ၏ရင်း။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဌမဒုတိယသစ္စဒွယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၅၆။ ဝတ္ထုသူတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဝါ၊ ကား။ ဒုက္ခာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌိစ္စာဒေ တဗ္ဗေသု၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထုသု၊ တို့၌။ သမ္မောဟောတီတိ၊ ကား။ ဓမ္မသဘာဝံ၊ ကို။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ပဋ္ဌိဝိဇ္ဇိတုံ၊ ထိုးထွင်းခြင်းငှါ။ အဒေန္တိ၊ မပေးသည်ဖြစ်၍။ တဿ၊ ထိုတရားသဘောကို။ ပဋ္ဌိစ္စာဒနဝသေန၊ ဖုံးလွှမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မောဟေတိ၊ တွေဝေစေတတ်၏။ ဝတ္ထုန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိညာဉ်အရာ၌။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ အညမညသန္ဓိ သယေန၊ အချင်းချင်းကို မှီခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဌာတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကော ဣာ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ နဋ္ဌကလာ ပါဝိယ၊ ကျူစည်းတို့ကဲ့သို့။ အညမညဉ္စ၊ လည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ၊ ထောက်ပံ့တတ်၏။ သဝိသယေတိ၊ ကား။ ယထာသကံ၊ သော။ ရူပါယတနာဒိကေ၊ အစရှိသော။ ဝိသယေ၊ ၌။ ။ ဇာယမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝိကာရဘာဝေန၊ ထူးသော အမူအရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ လဗ္ဘမာနာ၊ ရအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရအပ်သော။ ဇာတိ၊ သည်။ တေ၊ ထိုခန္ဓာတို့ကို။ ဇနေန္တိဝိယ၊ ဖြစ်စေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓေ စ ဇနေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ။ပ။ ပဝတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပါကဘေဒဘာဝဉ္စ အဓိတ္ဌတီတိ ဇတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌ဌ၍လည်း။ "ခန္ဓေ ဇနေတီ" တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ပါကဘေဒဝသေန၊ ရင့်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတ္ထာတိစ္ဆေဝ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပစ္စတိ၊ ရင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါကော၊ မည်၏။ ဘိဒ္ဒတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘေဒေါ၊ မည်၏။ ပါကော စ၊ ရင့်တတ်သော သဘောလည်း။ ဘေဒေါ စ၊ ပျက်တတ်သော သဘောလည်း။ ပါကဘေဒံ၊ ရင့်တတ်ပျက်တတ်သောသဘော။ တဿ၊ ထိုရင့်တတ်ပျက်တတ်သည်၏ ဘာဝံ၊ အဖြစ်ဟူသော။ ပစ္စနံ စ၊ ရင့်ခြင်းကိုရင်း။ ဘိဒ္ဒနဉ္စ၊ ပျက်ခြင်းကိုရင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သောကာဒီနံ အဓိဋ္ဌာနတ္တာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသောကစသည်တို့၏။ ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုသောကစသည်တို့ဖြင့်။ သိဒ္ဓါယ၊ ပြီးသော။ အဝိဇ္ဇိယ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ဇနိတေဟိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ (သျာမှုနှင့်အတူပင် ရှိသော သီမှုနှင့်အညီပင်) သခံရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယ၊ ဘဝသစ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပစ္စယော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝိညာဏသ၊ ၏။

အနန္တရပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝန္တရပါတုဝါယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ စုတိစိတ္တံ၊ ထိုစုတိစိတ်သည်။ အဝိဇ္ဇာသခါရရဟိ တံ၊ သခါရတို့မှကင်းလတ်သော်။ (ဝါ၊ ကင်းသော။ တံ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။) ဘဝန္တရဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသဟာယတ္တာဒဿနတ္ထံ၊ အဖော်သဟဲနှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ သောကာဒီနံ အဓိဋ္ဌာနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒွေဓာတိ၊ ကား။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ သရသေန စ၊ မိမိကိစ္စအားဖြင့်ရင်း။ ဓမ္မန္တရပစ္စယဘာဝေန စ၊ တရားတပါးအား ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်အား ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါး နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဗျာပနိစ္စာလောပေန၊ ဝိစ္စာပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြသော စကားတည်း။

[၃၄၂] ၆၅၇။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခါရာတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာဒဿ နေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြသော။ (အဝိဇ္ဇာ။ပ။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။) "ကော၊ အဘယ်သူသည်။ အဘိ သခံရောတိ နုခေါ၊ ပြုပြင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဧသ ပဠော၊ ဤပြဿနာသည်။ နော ကလ္လော၊ မသင့်လျော်" ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝါ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခါရာဟူသော ဤစကားသည်။ ကာရကဒဿနနိဝါရဏ၊ ပြုတတ်သူ ဖန်ဆင်းတတ်သူဟု ယူသော မိစ္ဆာအယူကို ပယ်မြစ်သော စကားတည်း။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဘဝတော၊ ဘဝ ဟောင်းမှ။ ဘဝန္တရံ၊ ဘဝသစ်တို့။ သင်္ကမတိ၊ ပြောင်းရွှေ့၏။ ဣတိ၊ဤသို့သော။ ဒဿနံ၊ အယူသည်။ အတ္တသင်္ကန္တိဒဿနံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအယူကို။ သခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏပ္ပတ္တိဝစနေန၊ ဝိညာဉ်၏ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုသောစကားဖြင့်။ နိဝါရိ တံ၊ ပယ်မြစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ အဘေဒတော၊ မကွဲပြားသောအားဖြင့်။ ဧကောအတ္တာတိ၊ တရုတည်းသော အတ္တဟူ၍။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဃနသညာ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဃနသညာကို။ ယမက တာလကန္ဒံ၊ အစုံသော ထန်းဖုထန်းမြစ်ကို။ ဘိန္ဒန္တေနဝိယ၊ ခွဲဘိသကဲ့သို့။ "ဧတေ၊ ဤအရာသည်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပမတ္တံ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ နိဝါရိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝမာဒိဒဿနနိဝါရဏန္တိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သောစတိ၊ စိုးရိမ်၏။ ပရိဒေတိ၊ ငိုကြွေး၏။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲ၏။ ဣတိ အာဒိဒဿနနိဝါရဏံ၊ ဤသို့ အစရှိသော မိစ္ဆာအယူကို ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သောကာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပစ္စယာယတ္တာယ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်ကုန်သောကြောင့် (ဟေတုမန္တ)။ အဝသဝတ္တိနောတိ၊ အလိုအတိုင်းအဖြစ်ကုန်ဟူ၍။ ဇာတိပစ္စယာ။ပ။ သမ္ဘဝန္တိ တိ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ မိစ္ဆာဒဿနနိဝါရဏာတောပိတိ၊ ကား။ ကာရကဒဿနာဒိ။ ပ။ နိဝါရဏာတောပိ၊ ပြုတတ်သူဖန်ဆင်းတတ်သူ (ရှိ၏)ဟု ဖြစ်သောအယူအစရှိသော အထူးထူး အပြားပြားသော မှားယွင်းစွာ နလုံးသွင်းခြင်းတို့ကို ပယ်မြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း။

၆၅၈။ သလက္ခဏာသာမညလက္ခဏာဝသေနာတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ (အာဟဋ္ဌစပ်) သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ (အဒဿနံ ၌စပ်) ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ယာထာဝတော၊ မှန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မှန်စွာ။ အဒဿနံ၊ မမြင်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒုဘယ ဝိနိမုတ္တသ၊ ထိုနှစ်ပါးသော လက္ခဏာတို့မှ လွတ်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပရမတ္ထ တော၊ အားဖြင့်။ ပသိဒတ္ဗဘာဝဿ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဒုက္ခပ္ပတ္တိဟေတု တော၊ ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပက္ခလနံ ဝိယ၊ ခြေချော်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဘဝန္တရပပါတတော၊ ဘဝသစ်၌ ကျခြင်းကြောင့်။ ပတနံ ဝိယ၊ လဲကျခြင်းနှင့်တူ၏။ ဒုက္ခတာ သူလယောဂတော စ၊ ဒုက္ခတာ သုံးပါးဟူသော တဲကျင်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရဏာတော စ၊ ကိလေသာဟူသော မစင်ကြယ်သော သွေးပုပ်ပြည်ပုပ် သန့်ရည်တို့ကို ယိုထွက်စေခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဂဏ္ဍပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဂဏ္ဍဘေဒပီဠကာ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဘေဒနတ္ထံ၊ ပေါက်ကွဲခြင်းငှါ။ ဂဏ္ဍော၊ သည်။ ပစ္စမာနေ၊ မှည့်ရင့်လတ်သော။ တသ၊ ထိုအိုင်းအမာ၏။ ဥပရိ၌။ ဇာယမာနာ၊ သော။ ခုဒ္ဒကပီဠကာ ဝိယ၊ ငယ်သော အဖုနှင့်တူ၏ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဂဏ္ဍသ၊ ။ အနေကဓာ၊ များသော အပြားအားဖြင့်။ ဘေဒေ၊ ကွဲလတ်သော်။ ပီလကာ ဝိယ၊ ဖြစ်ပေါ်သောအဖုတို့နှင့်တူ၏။ ဖသော၊ သည်။ သံဃဋ္ဋနရသတာယ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဃဋ္ဋနံ ဝိယ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဃဋ္ဋနဒုက္ခံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဃဋ္ဋနတော၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝိယ၊ ဒုက္ခနှင့်တူ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိဝိဓဒုက္ခတာဝသေန၊ သုံးပါးအပြား ရှိသော ဒုက္ခတာ တို့၏။ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိသဿနှမ္မိ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခဘာဝတော၊ ဒုက္ခမည်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ပဋ္ဌိကာရာဘိလာသော ဝိယာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ သမုဒါယသ၊ ဝေဒနာသုံးပါးဟူသော အပေါင်း၏။ ဧကဒေသနိဒဿနဘာဝေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာ၏ ဥပမာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဗဟုဝိဓနတ္ထ ပ္ပတ္တိနိမိတ္တတော၊ များသော အပြားရှိသော အကျိုးမဲ့ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသပ္ပါယဂ္ဂ ဟဏံ ဝိယ၊ မလျော်သော ဆေးကိုယူခြင်း စွဲလမ်းခြင်းနှင့်တူ၏။ ဒုက္ခဟေတုနော၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းကို။ သသန္ဓာနေ၊ မိမိသန္ဓာန်၌။ သန္ဓိ ဓာပနတော၊ ကောင်းစွာ တည်စေခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ထည့်သွင်းခြင်းကြောင့်။ အသပ္ပါယလေပနံ ဝိယ၊ မလျော်သော ဆေးကို လိမ်းခြင်းနှင့်တူ၏။ အတ္တာဘာဝဂဏ္ဍသ၊ အတ္တဘောဟူသော အိုင်းအမာ၏။ နိဗ္ဗတ္တိဝိကာရဘာဝတော စ၊ အသစ်ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဖောက်ပြန်သော အမှုအရာ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အသ၊ ထိုအတ္တ ဘောတည်းဟူသော အိုင်းအမာ၏။ သူနဘာဝါဒိသမ္ဘဝတော စ၊ ဖုးရောင်သည်၏အဖြစ် စသည်တို့၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့် ရင်း။ ဂဏ္ဍဝိကာရပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ၏ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သူနတာ

သရာဂပုဗ္ဗဂ္ဂဟဏာဒယော၊ ဖုးရောင်သည်၏အဖြစ် သွေးပုပ်နှင့်တကွသော ပြည်ပုပ်ကိုယူခြင်း (၀၊) ပြည်တည်ခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ (ဤ၌ သရာဂ–ဟူသောပါဠိနှင့် အနက်ကို စိစစ် သင့်သေး၏) ဂဏ္ဍာ၀ိကာရာ၊ အိုင်းအမာ၏ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ သရသတော၊ မိမိ၏သဘော အားဖြင့်။ ၀၊ သူ့အလိုလို။ ဂဏ္ဍာသ၊ ၏။ ဘိဇ္ဇနံ၊ ပေါက်ကွဲခြင်းသည်။ ပါကေန၊ မှည့်ရင်ခြင်းနှင့် ၀ိနာ၊ ကင်း၍။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘေဒဂ္ဂဟဏေနေ၀၊ ပေါက်ကွဲခြင်းကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုအိုင်းအမာ ၏။ ပါကောပိ၊ မှည့်ရင်ခြင်းကိုလည်း။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဂ၊ ဏ္ဍာဘေဒေါ ၀ိယ ဧရာမရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ၀၊ ကား။ ဂဏ္ဍာသ၊ ၏။ ၀ိသဒိသာပတ္တိ စ၊ ထူးခြားခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်ဌင်း။ ဘိဇ္ဇနဋ္ဌ၊ ပေါက်ကွဲခြင်းသည်ဌင်း။ ဂဏ္ဍာဘေဒေါ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ၀ိသဒိသာပတ္တိ၊ သည်။ ပါကေ၊ မှည့်ရင်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဤဒုတိယ၀ိကပ်၌ ဘေဒသဒ္ဒါသည် အထူးဟူသော အနက် ပေါက်ကွဲခြင်း ဟူသောအနက် နှစ်ပါးလုံးတို့ကို ဟောသည်ဟု ပြဆို၏)

[၃၄၃] ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘ၀စက္ကံ၊ ကို။ ဝိညာပေန္တေန၊ သိစေသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဧကာဓိဋ္ဌာ နေဟိ၊ တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ဥပမာ၀ိသေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တံ၊ ထိုဘ၀စက်ကို။ ဝိညာပေတွာ၊ သိစေပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နာနာဓိဋ္ဌာနေဟိ၊ အထူးထူးသော တည်ရာရှိကုန်သော။ (ဥပမာ၀ိသေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။) ဝိညာပေတုံ၊ ၄၊ ယသ္မာ ၀ါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ ပဋ္ဌလာဘိဘူတစက္ခုကော၊ တိမ်လွှာဖုံးလွှမ်းအပ်သော မျက်စိရှိသောသူသည်။ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ကိဉ္စိ၊ အချို့ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သော်လည်း။ ဝိပရီတံ၊ ဖောက်ပြန်စွာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဧ၀ံ၊ တူ။ အ၀ိဇ္ဇာဘိတူတော၊ အ၀ိဇ္ဇာလွှမ်းမိုးအပ်သောသူသည်။ ဒုက္ခာဒီနိ၊ တို့ကို။ နပဋိပဇ္ဇတိ၊ မသိ။ နပဿတိ၊ မမြင်။ မိစ္ဆာ ၀ါ၊ မှားယွင်းစွာမူလည်း။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အ၀ိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပဋ္ဌလံ ၀ိယ၊ တိမ်လွှာနှင့်တူ၏။ ကောသကာရကိမိနာ၀ိယ၊ အအိမ်ကို ပြုသော ပိုးကောင်းကဲ့သို့။ (မူလဋီ သီမူတို့နှင့်အညီ တတိယန္တသာသင့်သည်) အတ္တနာ၀၊ မိမိသည်သာလျှင်။ ကတတ္တာစ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ ဝဋ္ဋသ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ဧ၀၊ မိမိ၏သာလျှင်။ (သီမူ၌ အန္တော ဧ၀–ဟုရှိ၏၊ အတွင်း၌သာလျှင်ဟု အနက်ပေး) ပရိဗ္ဗမနကာရဏတ္တာ စ၊ လည်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ သခါရာ၊ တို့သည်။ ကောသပွဒေသာ ၀ိယ၊ ပိုးအိမ်၏အစိတ်တို့နှင့် တူကုန်၏။ သခါရပရိဂ္ဂဟံ၊ သခါရတို့၏သိမ်းပိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ အလဘမာနံ၊ မရသော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပရိဏာယကပရိဂ္ဂဟံ၊ ရှေ့ဆောင်မှူးမတ်တို့၏ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ဏာတိဋ္ဌံ၊ ကို။ အလဘမာနော၊ သော။ ရာဇကုမာရော ၀ိယ၊ မင်းသားနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပတိဋ္ဌာလာဘော၊ တည်ရာကို မရခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာစကားရပ်၌။ ဥပမေ ပမေယျသာမည်၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျတို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ပေတည်း။ ဥပပတ္တိနိမိတ္တန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကမ္မာဒီအာရမ္မဏံ၊ ကံအစရှိသော အာရုံကို။ အာဟ၊ ၏။ ပရိကပ္ပနတောတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏကရဏတော၊ အာရုံပြုခြင်းအားဖြင့်၊ ၀ါ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တေန၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကနတော၊ ကြံသောအားဖြင့်။ ဒေ၀မနုဿမိဂ၀ိဟဂ်ါဒိ ဝိ၀ိပ္ပကာရတာယ၊ နတ်လူသားကောင် ၄တ်အစရှိသောအားဖြင့် အထူးထူး အပြားပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ မာယာ ၀ိယ၊ မျက်လှည့်အမှုနှင့်တူ၏။ ပတိဋ္ဌာ၀ိသေသေန၊ တည်ရာအထူးဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိ၀ိသေသာပတ္တိတော၊ ကြီးပွါးခြင်းအထူးသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ဝနပ္ပဂုမ္ဗော ၀ိယ၊ တောအုပ်နှင့်တူ၏။ ၀ိသယိ၀ိသယဘူတာနံ၊ ယ–ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ၀ါ၊ ဒွါရအာရုံဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အညမညာဘိမုခဘာ၀ေါ၊ အချင်းချင်းရှေ့ရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာယတနဃ၊ နံ၊ မည်၏။ တတော အာယတနဃ၊ နတော၊ ထိုအာယတနတို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်။ (ဤတွင် ပုဒ်မကြီးရှိရမည်၊ ဝိဘတ္တိ၊ သဲ့ဝဏ္ဏနာ–ဖြစ်သည်။) ဒွယသ်ဃ၊ နပ္ပတ္တိတော စ၊ အာယတနနှစ်ပါး အပေါင်း၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ဝေဒနာဒုက္ခဟေတုတော စ၊ ဝေဒနာဟူသော ဒုက္ခ၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ ဖဿော၊ သည်။ အဂ္ဂိ ၀ိယ၊ မီးနှင့်တူ၏။ သ၀ရိဋ္ဌာဟတော၊ ပူလောင်ခြင်းရှိသောကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒါဟော ၀ိယ၊ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဥပရူ၀ရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ၀ါ၊ ကြာလေကြာလေ။ တဏှာ၀ ၀ဓမုနတော၊ တဏှာကို ပွားစေခြင်းကြောင့်။ ဝိသယာနဘ၀နံ၊ အာရုံကို ခံစားခြင်းသည်။ လောဏူဒကပါနံ ၀ိယ၊ ဆားငန်ရေကို သောက်ခြင်းနှင့်တူ၏။ အာရမ္ဘဏေ၊ ၌။ ပါတုကမျတာ ဘ၀တော၊ သောက်ခြင်း သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဝိပါသာ ၀ိယ၊ ရေသိပ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ တဒသ္သပါဒါနန္တိ၊ ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနံ၊ တဏှာဖြင့်နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိဖြင့် နှစ်သက်ခြင်းဟူသော။ တံ အဘိလာသကရဏံ၊ ထိုလိုချင် တောင့်တခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ တံသမင်္ဂီနော၊ ထိုလိုချင်တောင့်တခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ အသ ပုဂ္ဂလသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်ပေတည်း။) ၀ါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုလိုချင် တောင့်တခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန် မည်သည်။ အသ ဘ၀ေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ။ဗျသနာ၀ဟတာယ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဇေန နတော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ ဘ၀ပါဒါနံ၊ ဘ၀ကို စွဲလမ်းခြင်းသည်။ မစ္ဆသ၊ ငါး၏။ ဗဇ္ဇိသုပါဒါနံ ၀ိယ၊ ငါးမျှားချိတ်ကို ယူခြင်းနှင့်တူ၏။ စ၊ ဆက်။ ဤဒုတိယဥပမာစကားရပ်၌။ သခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ ကောသပွဒေသပရိဏာယကာဒီဟိ၊ ပိုးအိမ်၏အစိတ်နှင့် ရှေးဆောင်မှူးမတ် အစရှိကုန်သော။ ဒွီဟိ ဒွီဟိ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးတို့နှင့်။ သဒိသတာယ၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒွေ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဥပမာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၆၅၉။ ပုရာဏတိဏပဏ္ဍာဒိဘရိတော၊ မြက်သစ်ရွက်ဆွေး စသည်တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ပဗ္ဗတ သခေ်ပေ၊ တောင်ဝှမ်း၌။ ဇလာသယော ၀ိယ၊ ရေအိုင်ကဲ့သို့။ ကောစိ၊ အချို့သောအိုင်သည်၊ ၀ါ၊ အချို့သော တရားသည်။ အဂမ္ဘီရော ဧ၀၊ မနက်နဲသည်

သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဂမ္ဘီရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ အယံ၊ ဤပဋိစ္စသမุปฺปါဒ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤအတူမနက်မူ၍ နက်ယောင်ထင်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ အယံ၊ ဤပဋိစ္စသမุปฺปါဒ်သည်။ ဂမ္ဘီရောဝ၊ နက်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သြဘာသတိ ပကာသတိ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော၊ မည်၏။ ယထာရဟန္တိ၊ ကား။ အတ္ထာဒိဝသေန၊ အတ္ထစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာနရူပံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။

ဧတိတော၊ ကြောင့်။ ဧရောမရဏံ၊ သည်။ နု နု ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဟောတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဓာရဏော၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတသော်။ "ဧရောမရ ဏံ၊ သည်။ ဧတိတော၊ မှ။ အညတောပိ၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သိယာ နု ဧဝေ၊ ဖြစ်ရာသလော။" ဣတိ၊ သို့၊ အာသင်္ကာယ်၊ ယုံမှားဖြစ်လတ်သော်။ တဒါသင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထं၊ ထိုယုံမှားကို နစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ "နု စ ဧတိ ဝိနာ အညတော ဟောတီ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တं၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အညဂ္ဂဟဏံ၊ အညသဒ္ဒါသည်။ ဧတိ ယာ၊ နှင့်၊ ဝါ၊ ၏။ ပဋိယောဂီဝိသယံ၊ အပြန်ယှဉ်ဖက်လျှင် အရာရှိ၏။ [၃၄၄] အညမတ္တဝိသယံ၊ တပါးဖြစ်ကာမျှလျှင် အရာရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဧတိ ဝိနာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ အသ၊ ထိုဧရောမရဏာ၏။ (အညံ၌ စပ်) ဧတိယာ၊ နှင့်။ (သဟ၌ စပ်) ဝါ၊ ၏။ (ကာရဏာ၌ စပ်) သဟကာရီကာရဏာဘူတံ၊ တကွ ပြုဖော်ပြုဖက် အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အညံ၊ ဧတိမှတပါးသော အကြောင်းကို၊ ဝါ၊ သည်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒေဝ၊ ဤဧရောမရဏာဝါရမှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်ဖြစ်သော ဧတိဝါရစသည်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣဒံပကာရံ၊ ဧတိကြောင့် ဧရောမရဏာ၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအပြား ဤအခြင်းအရာကို။ (ဝဒတိ၊ ၏။) ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဧတိကြောင့် ဧရောမရဏာ၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအပြား ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဧတိပစ္စယသမ္ဘူ တသမุทฺဒါဂတော ဣတိ၊ ကား။ ဧတိပစ္စယသမ္ဘူတံ၊ ဧတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သဟိတသ၊ တကွဖြစ်သော၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်သော။ (ပစ္စယာနုရူပသဒ္ဒစပ် သံ၏အနက်ကိုပြသည်) အတ္ထနော၊ ၏။ ပစ္စယာနုရူပသ၊ အကြောင်းအားလျော်သော် ဧရောမရဏာဟူသော အကျိုး၏။ ဥဒ္ဒံ ဥဒ္ဒံ၊ အထက်အထက်၌။ ဝါ၊ သို့။ အာဂတဘာဝေါ၊ လာသည်၏အဖြစ်တည်း။ အနုပ္ပဝတ္တဿ၊ လျော်စွာဖြစ်ခြင်းအနက်သဘောတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အထဝါ၊ ကား။ သမ္ဘူတဿ စ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောဌင်း။ သမุทฺဒါဂတဿ စ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောဌင်း။ သမ္ဘူတ သမุทฺဒါဂတဿ၊ ဖြစ်ခြင်းအနက်နှင့် တပေါင်းတည်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းအနက်။ ဟိ၊ မှန်။ နု ဧတိယော။ပ။ အည တောဟောတီတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဧတိပစ္စယသမ္ဘူတဿ၊ ဧတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ခြင်း အနက်သဘောကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဒါနိ ဧတိတော သမุทฺဒါဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဧတိပစ္စယသမุทฺဒါဂတဿ၊ ဧတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပေါင်းတည်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ယာ ယာဧတိ၊ အကြင် အကြင် ဧတိသည်။ ယထာ ယထာ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒနုရူပပါတု ဘာဝေါ၊ ထိုထိုဧတိ ထိုထို အခြင်းအရာ အားလျော်စွာ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

တတ္ထ၊ ထိုသုံးခုသော ဝါကျတို့တွင်။ "နု ဧတိတော ဧရောမရဏံ နဟောတီ" တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဤဝါကျဖြင့်။ ဧရောမရဏသ၊ ၏။ ဧတိပစ္စယတာယ။ ဧတိလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ အဝိတထတံ၊ မချွတ်ယွင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ "နု ဧတိ၊ ပ။ မရဏံ ဟောတီ" တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (ဧရောမရဏသ၊ ၏။ ဧတိပစ္စယတာယ၊ ၏။) အနညထတ္တံ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့် မဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဿေတိ၊ ၏။) "ဣတ္ထတ္ထဉ္စ ဧတိတော သမุทฺဒါဂစ္ဆတီ" တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (ဧရောမရဏသ၊ ၏။ ဧတိပစ္စ ယတာယ၊ ၏။) တထတ္တံ၊ မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဿေတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုသုံးပါးသော ဝါကျဖြင့်။ "ပစ္စယဓမ္မာ၊ ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ တထာ၊ မှန်ကုန်သည်။ အဝိတထာ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်သည်။ အနညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဇ္ဇာဝေ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်၏ အဖြစ်၌။ (တထာ အဝိတထာ အနညထာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဧတိဝါရစသည်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဟေတုဖလေ ဉာဏံ အတ္ထ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူသော။ ဧတေန ဝစနေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထသ၊ အတ္ထ၏။ ဟေတုဖလဘာဝေါ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကို။ ကထံ၊ သို့။ ဉာတဗ္ဗော၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ သမာသပဒဿ၊ ၏။ အဝယဝပဒတ္ထံ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဟေတုဖလေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အတ္ထေ ပဋိသမ္ဘိဒါ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထ၊ ဤသမာသ်ဝစနတ္ထ၌။ အတ္ထေတိ ဧတသ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ဟေတုဖလေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါ တိ ဧတသ၊ ဤပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ၍။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဖလ အတ္ထသဒ္ဒါ၊ ဟေတုဖလ သဒ္ဒါနှင့် အတ္ထ–သဒ္ဒါတို့သည်။ ဧကတ္ထာ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်၏။ ဉာဏပဋိသမ္ဘိဒါ စ၊ ဉာဏနှင့် ပဋိသမ္ဘိဒါ တို့သည်လည်း။ (ဧကတ္ထာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တေန၊ ဟောသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထသ၊ အတ္ထ၏။ ဟေတုဖလဘာဝေါ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကို။ သာဓိတော၊ ပြီးစေအပ်၏။

ယေနာကာရေနာတိ၊ ကား။ ယေန ပဝတ္တိအာကာရေန၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်း၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယဝိသေသာသိဒ္ဓေန၊ အကြောင်းထူးဖြင့်ပြီးသော။ ပဝတ္တိအာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌာကာရာ၊ ထူးသောအခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ "သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ သော။ ဗုဒ္ဓသ၊ ၏။ ဉာဏမုခေ၊ ဉာဏ်အဝင်၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ယဒဝတ္ထာတိ၊ ကား။ ယာယ အဝတ္ထာယ၊ အကြင်အခိုက်အတန့်ဖြင့်။ အဝတ္ထိတာ၊ တည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဝတ္ထာဝိသေ သဝန္တော၊ အခိုက်အတန့် အထူးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေန တေန အဝတ္ထာဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ တံ တံ အတ္ထကိစ္စံ၊ ထိုထိုအလိုရှိအပ်သော ကိစ္စကို။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ သမတ္ထာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇယိပိ၊ ၏လည်း။ သွာယံပဝတ္တိအာကာရော စ၊ ထိုဖြစ်ပုံအခြင်းအရာသည်ရင်း။ သွာယံ အဝတ္ထာ ဝိသေသော စ၊ သည်ရင်း။ အနုပစိတ ကုသလသမ္ဘာရေဟိ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကုသိုလ်အဆောက်အဦမရှိသော သူတို့သည်။ ဒုရဝဗောဓတော ဧဝ၊ သိနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ [၃၄၅] အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌော စ၊ မရအပ်သည် ထောက်တည်ရာရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) (ဤ၌ စ–သဒ္ဒါဖြင့် ဒုရဝဗောဓကိုပင် ပြန်၍ဆည်းသည်ဟု ယူအပ်၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ။ပ။ ဂမ္ဘီရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသ အာကာရသ စ၊ ထိုအခြင်းအရာ၏ရင်း။ တသာ အဝတ္ထာယ စ၊ ထိုအခိုက်အတန့်၏ရင်း။ ။ဟေတုမှိဉာဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဟေတုနော၊ ဟေတု၏။ ဓမ္မပရိယာယတာ၊ ဓမ္မ၏ပရိယာယ်အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

အသာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒသ၊ ၏။ တေန တေန ကာရဏေနာတိ၊ ကား။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ ဗုဒ္ဓာနာနုဂုဏာ တာသခ်ီတေန၊ သိခြင်းအားလျော်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ တေန တေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဒေသနပ္ပကာရေ၊ ထိုဟောခြင်း၏အပြား၌။ အနုလောမပဋိလောမတောတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပစ္စယုပ္ပါဒါ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယုပ္ပန္နုပ္ပါဒသခ်ီတံ၊ ပစ္စုယုပ္ပန်တရား၏ ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အနုလောမံ စ၊ အနုလုံကိုရင်း။ ပစ္စယနိရောဓာ၊ ပစ္စည်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယုပ္ပန္န နိရောဓသခ်ီတံ၊ ၏ချုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပဋိလောမံ စ၊ ပဋိလုံကိုရင်း။ နနု အာဟ၊ ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာဒိတောဝ၊ အစမှ။ အန္တဂမနံ၊ အဆုံးသို့ သွားသော။ အနုလောမံ စ၊ ကိုရင်း။ အန္တတောဝ၊ မှ။ အာဒိ ဂမနံ၊ အစသို့သွားသော။ ပဋိလောမံ စ၊ ကိုရင်း။ အာဟ၊ ဆို၏။ အာဒိတောဝ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အနုလောမဒေ သနာ ယ စ၊ ၌ရင်း။ အန္တတောဝ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋိလောမဒေသနာယ စ၊ ၌ရင်း။ တိသန္ဓိစတုသခ်ေပ်၊ သုံးခုသောအစပ် လေးခုသော အလွှာရှိ၏၊ ဝါ၊ ရှိသောဘဝစက်ကို။ (ဒေသိတံ၊ ၏။) ဣမေ။ပ။ ကိံ နိဒါနာတိအာဒိကာယ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဝေမ္ဗဏ္ဍတောဝ၊ အလယ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋိလောမဒေသနာယ စ၊ ၌ရင်း။ စက္ခုဠ္ဠ။ပ။ ဝေဒနာတိအာဒိကာယ၊ အစရှိသော။ အနုလောမဒေသနာယ စ၊ ၌ရင်း။ ဒွိသန္ဓိတိသခ်ေပ်၊ နှစ်ခုသောအစပ် သုံးခုသော အလွှာရှိ၏။ သံယောဇနီယေသု။ပ။ ဥပါဒါနန္တိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ဒေသနာတို့၌။ ဧကသန္ဓိဒ္ဒိ သခ်ေပ်၊ တခုသောအစပ် နှစ်ခုသော အလွှာရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောဒေသနာ၌။ ဧကဂ်ေါပိ၊ (ဖသပစ္စယာ ဟု) အဂ်ါတပါး ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဒေသိတောဝ၊ ၏။ သော၊ ထိုဧကဂ်ံပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ တတြ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿိတော ဧဝ၊ (နာ ၂၄၆–၌) ပြအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေါ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ "ဝါ၊ တနည်းကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဒေသနာ၌။ တေသံ တေသံ ဝုတ္တမ္မောနံ၊ ထိုထိုဟောအပ်သော တရားတို့၏။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။ သလက္ခဏသခ်ါတော၊ သဘာဝလက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိပရီတသဘာဝေါ၊ မဖောက်မပြန်မှန်သော သဘောသည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧနနလက္ခဏသ၊ သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဉာဏသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခဘူတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော သဘောသည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အညာဏဗ္ဗော၊ မည်၏။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ ပစ္စက္ခကရဏေ နဲ၊ မျက်မှောက်ပြုသဖြင့်။ ဒဿနဘူတသ၊ မြင်သော သဘောဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ ပဋိပက္ခဘူတော၊ သည်။ အဒဿနဗ္ဗော၊ မည်၏။ ပန၊ တပါး။ ယေန၊ အကြင်သဘောဖြင့်။ ဧသ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်။ ဒုက္ခဒီနံ၊ တို့၏။ ယာထာဝသရသံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော မိမိ၏သဘောကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ ၄ါ။ နဒေတိ၊ မပေး။ ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ပရိယောနဒ္ဓိတွာ၊ မြှေးယှက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ သော၊ ထိုသဘောသည်။ တသာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ သစ္စာသမ္ဗဇ္ဈိဝေဒ္ဗော၊ မည်၏။ အပုညာဘိသခ်ါရေကဒေသော၊ သခ်ါရတို့၏ တစိတ်သည်။ (လောဘမူသခ်ါရ ကိုဆိုသည်) သရာဂေါ၊ မည်၏။ အညော၊ ထိုမှတပါးသောသခ်ါရသည်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ရဂဿ၊ ၏။ အပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂပဝမုကော၊ ရာဂကို ပွါးစေတတ်သော။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ အပုညာ ဘိသခ်ါရော၊ သည်။ သရာဂေါ၊ မည်၏။ [၃၄၆] ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော ပုညာဘိသခ်ါရ အာနေဉ္ဇ ဘိသခ်ါရ သည်။ တပ္ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ထိုသရာဂ၏ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ ။"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အသုတဝတော၊ သုတနှင့်မပြည့်စုံသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ သည်။ 'ဧတံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာ တည်း။ ဧသော၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တာ တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤဝိညာဉ်ကို။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ အဇ္ဈောသိတံ၊ မျိုသိမ်းအပ်ခဲ့ပြီ။ မမာယိတံ၊ ငါ့ဥစ္စာဟု မြတ်နိုးအပ်ခဲ့ပြီ။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ခဲ့ပြီ။" (ဣတိ၊ သို့။) ဝိညာဏံ၊ ကို။ အတ္တာပရာမ

သသ၊ အတ္တဟု မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ သုညတဋ္ဌော၊ အတ္တမှ ဆိတ်ခြင်းသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။ "အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဝိဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ သဲသရတိ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်တတ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာပါရ။ပ။ ဗလဝတာယ၊ (အတ္တကို) ဗျာပါရရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် နလုံးသွင်းခြင်း, ဘဝဟောင်းမှ ဘဝသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သောအားဖြင့် နလုံးသွင်းခြင်း၏ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဗျာပါရဋ္ဌအသင်္ခန်္ဓပဋိသန္ဓိ ပါတုဘာဝဋ္ဌာ စ၊ ဗျာပါရကင်းသော သဘောနှင့် ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကင်း၍ ပဋိသန္ဓေ၏။ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း သဘောတို့သည်လည်း။ ဂမ္ဘီရာ၊ ကုန်၏။ နာမရူပသ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိကွဏော၊ ၌။ ဧကုပ္ပါဒေါ၊ တပြိုင်နက် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းကိုဋဌ်။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီး။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဧကုပ္ပါဒေါ၊ ကိုဋဌ်။ နာမသ၊ ၏။ ရူပေန၊ နှင့်။ ရူပသစ၊ ၏လည်း။ နာမေန၊ နှင့်။ အသမ္ဘယောဂတော၊ မယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိနိဗ္ဘောဂေါ၊ အသီးအသီးကွဲပြားခြင်းကိုဋဌ်။ ဧကစ္စသ၊ အချို့သော။ နာမသ၊ ၏။ ဧကစ္စေန နာမေန၊ နှင့်။ ဧကစ္စသ ရူပသ စ၊ ၏လည်း။ ဧက စ္စေန ရူပေန၊ နှင့်။ အဝိနိဗ္ဘောဂေါ၊ အသီးသီးမကွဲပြားခြင်းကိုဋဌ်။ ယောဧတေဘော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကုပ္ပါဒေကနိ ရော ဧ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်း တူသောချုပ်ခြင်းရှိသော။ အဝိနိဗ္ဘောဂေ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတေ၊ အလိုရှိအပ်သည်ရှိသော်။ ဧက ကလာပဝုတ္တိနော၊ တခုတည်းသော ကလာပ်၌ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ရူပသ စ၊ ရုပ်၏လည်း။ သော (အဝိနိဗ္ဘောဂေါ)၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧကစတုဝေါကာရဘဝေသု၊ တို့၌။ နာမရူပါနံ၊ တို့၏။ အသဟဝတ္တနတော၊ တကွမဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အညမညဝိနိဗ္ဘောဂေါ စ၊ အချင်းချင်း အသီးသီးကွဲပြားခြင်းကိုဋဌ်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ သဟဝတ္တနတော၊ တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (နာမရူပါနံ၊ တို့၏) အဝိနိဗ္ဘောဂေါ စ၊ မကွဲပြားခြင်းကိုဋဌ်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဓိပတိယဋ္ဌော နာမ၊ အဓိပတိသဘောမည်သည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ၊ ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်တည်း။ ဧသော၊ ဤစက္ခုသည်၊ ဝါ၊ ဤသောတသည်။ ပ။ ဝါ၊ ဤကာယသည်။ လောကော ပိ၊ လောကလည်းမည်၏။ ဧသော၊ ဤစက္ခုသည်။ပ။ဝါ၊ ဤကာယသည်။ ဒွါရာပိ၊ ဒွါရလည်းမည်၏။ ဧတံ၊ ဤစက္ခုသည်။ပ။ ဝါ၊ ဤကာယသည်။ ခေတ္တမ္ပိ၊ ခေတ္တလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ လောကာဒိ အတ္ထာ၊ လောကအစရှိသော အနက်သဘောတို့ကို။ စက္ခာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌသု၊ ငါးပါးသော အာယတနတို့၌။ ယောဧတေဘော၊ ကုန်၏။ မနာယတနသာ ပိ၊ ၏လည်း။ လုဒ္ဓနတော စ၊ ပျက်စီးတတ်သောကြောင့်ရင်း။ မနာသမ္ဘ သာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ဒွါရခေတ္တဘာဝတော စ၊ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧတေ အတ္ထာ၊ ဤလောကစသောအနက် သဘောတို့သည်။ သမ္ဘဝတ္ထိ ဧဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အာပါထဂတာနံ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ တို့ကို။ ပကာသနယောဂျတာလက္ခဏံ၊ ပြခြင်း ထင်စေခြင်းဂုဏ်သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သြဘာသနံ၊ လင်းစေခြင်းသည်။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိသယီဘာဝေါ၊ ဝိသယီအဖြစ်မည်၏။ မနောယတနသ၊ ၏။ ဝိဇာနနံ၊ သိခြင်း သည်။ (ဝိသယီဘာဝေါ၊ မည်၏။) သဲဃဋ္ဋနဋ္ဌော၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသဘောကို။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ စက္ခုသမ္ဘသာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌန်၊ ငါးပါးသောဖဿတို့၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဧတေဘော၊ ၏။) ဣတရေ၊ ဖုသနသင်္ခါတိသန္ဓိပါ တဏ္ဍာတို့ကို။ ဆန္ဒမ္ပိ၊ ၆-ပါးသော ဖဿတို့၏လည်း။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ယောဧတေဘော၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဖုသနံ။ သည်။ ဖဿသ၊ ၏။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ သဲဃဋ္ဋနံ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်။ ရသော၊ တည်း။ ဣတရေ၊ သင်္ခါတိ သန္ဓိပါတတို့သည်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရော၊ ထင်သောအခြင်းအရာတို့တည်း။ အာရမ္ဘဏရသာနုဘဝနဋ္ဌော၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းသဘောကို။ ရသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝေဒယိတဋ္ဌော၊ ခံစားခြင်းသဘောကို။ လက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) သုခဒုက္ခမဇ္ဈတ္တဘာဝါ၊ အဖြစ်တို့ကို။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ တိသဿ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝဝသေန၊ သဘော၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အတ္ထာ၊ အတ္ထသည်။ ဝေဒယတီတိ၊ ခံစား၏ဟူ၍။ အဘိနိဝေ သသ၊ နလုံးသွင်းခြင်း၏။ ဗလဝတာယ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ နိဗ္ဗိဝဋ္ဌော၊ ဇီဝမဟုတ်သော သဘောသည်။ ဣမ္ဘီရော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗိဝါယ၊ ဇီဝမဟုတ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားခြင်းသည်။ နိဗ္ဗိဝဝေဒယိတံ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗိဝဝေဒယိတမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အတ္ထော၊ သဘောတည်း။ နိဗ္ဗိဝဝေဒယိတဋ္ဌော၊ ဇီဝမ ဟုတ်သော ဝေဒနာ၏ခံစားခြင်းသဘော။ သပ္ပိတိကတဏ္ဍာယ၊ ၏။ အဘိနန္ဒိတဋ္ဌော၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း သဘောကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဗလဝတရ တဏ္ဍာယ၊ အလွန်အားကြီးသောတဏှာ၏။ ဂိလိတ္တာ၊ မျိုး၍။ ပရိနိဋ္ဌာပနံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းသည်။ အဗ္ဘောသာနဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော သရိတာ အစရှိသော သဘောကို။ သာဓာရ ဏာဝသေန၊ အလုံးစုံသော တဏှာနှင့်ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာဒါနဂ္ဂဟဏာဘိနိဝေသဋ္ဌော၊ ယူခြင်း စွဲလမ်းခြင်း မြဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းခြင်း သဘောတို့သည်။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနာနံ၊ တို့အား။ (သာဓာရဏာဝသေန၊ ဖြင့်။) သမာနာ၊ တူညီကုန်၏။ ပရာမာသဋ္ဌော၊ ကို။ ဒိဋ္ဌိပါဒါနာဒီနမေဝ၊ စသည်တို့၏သာလျှင်။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ဝုတ္တော၊ ၏။ ဒုရတိက္ကမဋ္ဌော၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲသော သဘောကို။ တထာ၊ ထိုအတူပင် ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိဋ္ဌိကန္တာရောတိ၊ ဒိဋ္ဌိခရီးခဲဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ ဒုရတိက္ကမတာ၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) [၃၄၇] ဝါ၊ ကား။ ဒဋ္ဌဂ္ဂဟဏတ္တာ၊ မြဲမြဲစွာယူတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါးသော ဥပါဒန်တို့၏လည်း။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ဒုရတိက္ကမဋ္ဌော၊ ကို။ ယောဧတေဘော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုရတိက္ကမတာယပိ၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ (ပိ–သဒ္ဒါဖြင့် ဒုပ္ပူရတာကို ပေါင်းသည်) တဏှာယ၊ ၏။ သမုဒ္ဒဋ္ဌော၊ သမုဒ္ဒရာနှင့်တူသော သဘောကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ယောနိ။ပ။ခိပနဋ္ဌော၊ ဟူသောပုဒ်၌။ သမာသေ၊ ၌။ ဘုမ္မဝစနသ၊ သတ္တမီဝိဘတ်၏။ အလောပေါ၊ မကြေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ယူသည် ရှိသော်။ တေန၊ ထိုခိပနံ ဟူသောပုဒ်နှင့်။ အာယူဟနာဘိသင်္ခရဏပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ သမာသေ၊ ဒွန်သမာသ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧရာမရဏာဒီ၊ ဧရာ

မရဏာအင်္ဂါသည်။ မရဏာပ္ပဓာန်၊ မရဏာလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မရဏာဌာ ဝေ၊ မရဏာအနက် ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ခယာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ ဂမ္ဘီရာတိ၊ နက်နဲကုန်၏ ဟူ၍။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နဝနဝါနံ၊ အသစ်အသစ် ဖြစ်သောရုပ်နာမ်တို့၏။ ခယေန၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိပရိပဏ္ဍပ္ပဝတ္ထို၊ သွားကျိုးခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် (ဝါ) အစရှိသော ရင့်ကျက်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဧရာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧရာယ၊ ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ခယဌော၊ ကုန်ခြင်းသဘောကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ နဝဘာဝါပဂမော၊ အသစ်အဖြစ်၏ ကင်းခြင်းသည်။ ခယောတိ၊ ကုန်ခြင်းဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဌါ။ ယုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝိပရိဏာမဌော၊ ကို။ ဒ္ဋိဋ္ဌမ္ပိ၊ ဧရာ မရဏာ နှစ်ပါးလုံးတို့၏လည်း။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဧေတဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ သန္ဓတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧရာယ၊ ၏။ ခယဝယဘာဝေါ၊ ကိုဝင်း။ သမ္ဘုတိခဏိကဝသေန၊ ဖြင့်။ မရဏာသ၊ ၏။ ဘေဒဝိပရိဏာမတာ၊ ကိုဝင်း။ ယောဧေတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၆၀။ အတ္ထနယာတိ၊ ကား။ အတ္ထာနံ၊ တို့၏။ နယာ၊ သိစေအပ်သောနည်းတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာဒိအတ္ထေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော သဘောတို့သည်။ ဧကတ္ထာဒီ၊ ဧကတ္ထအစရှိသည်တို့ကို။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဘာဝေန၊ အဝိဇ္ဇာစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဧကတ္ထစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နီယန္တိ ဂမ္မေန္တိ၊ သိစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကတ္ထာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ တေသံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော သဘောတို့ ၏။ နယာတိ၊ သိစေအပ်သော နည်းတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နီယန္တိ၊ သိစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္ထာ ဝေ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော သဘောတို့သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဧကတ္ထာဒီဘာဝေန၊ ဧကတ္ထ စသည် ၏အဖြစ်ဖြင့်။ နီယမာနာ ဉယမာနာ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေဟိ၊ ဤနည်းတို့ဖြင့်။ နီယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နယာ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧကတ္ထာဒီဟိ၊ ဧကတ္ထ အစရှိသော နည်းတို့ဖြင့်။ အတ္ထာ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော သဘောတို့ကို။ ဧကဋ္ဌိအာဒိနာ၊ တခုတည်းဟု အစရှိသည်ဖြင့်။ နီယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကတ္ထာဒယော၊ တို့သည်။ အတ္ထာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော သဘောတို့၏။ နယာ၊ သိကြောင်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနယာ၊ မည်ကုန်၏။

အကုံရာဒိဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အကုံရ။ပ။ ဘာဝေန၊ အညွှန့်အရွက် ရိုးတံ ပင်စည် အကိုင်း အခက် ရွက်နရွက်ကြမ်း စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ကုန်သော။ အဝယဝေ၊ အစိတ်တို့ကို။ ဧကဋ္ဌေ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သန္ဓာနာနုပဿ္ဆေဒေန၊ အစဉ်သန္ဓာန်၏ မပြတ်စဲခြင်းကြောင့်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့ကို။ ရုက္ခဘာဝံ၊ သစ်ပင်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ စ၊ ရောက်သည်ကိုလည်း။ ရုက္ခဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ တဋ္ဌ၊ ထိုမျိုးစေ့ကိုလည်း။ ဧကတ္ထေန၊ တခုတည်းအဖြစ်ဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္ဓာနာနုပဿ္ဆေဒေါ၊ အစဉ်သန္ဓာန်၏ မပြတ်စဲခြင်းသည်။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်း၏ ဖြစ်ကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤဘဝစက်၌။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိ ဟေတု ဟေတု သမုပ္ပန္နာနံ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ အစရှိသော အကြောင်းနှင့် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့၏။ သန္ဓာနာ နုပဿ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဧကသန္ဓတိပတိတထာ၊ တခုတည်းသောအစဉ်၌ ကျသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကတ္တနယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟေတုဖလ သမ္ဗန္ဓေနာတိဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သန္ဓာနာနုပဿ္ဆေဒံ၊ အစဉ်သန္ဓာန်၏ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေတုဖလာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဟေတုဘာဝေန စ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဖလဘာဝေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ တေသံ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့၏။ သမ္ဗန္ဓ ဘာဝေါယေဝ၊ ဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝစက်၌။ သန္ဓာနာနုပဿ္ဆေဒေါ၊ မည်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ သန္ဓာန်၏ မပြတ်စဲခြင်းကြောင့်။ ယသ္မိံ သန္ဓာနေ၊ ၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသန္ဓာန်၌သာလျှင်။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတသ၊ ပြုအပ်ပြီးသောက်၏။ ဝိနာသော စ၊ အကျိုးမပေးပဲ ပျက်စီးခြင်းသည်ရင်း။ အကတသ၊ မပြုအပ်သောက်အကျိုး၏။ အဇ္ဇာဂမော စ၊ အသစ်ရောက်လာခြင်းသည် နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဧကတ္တဂ္ဂဟဏတောတိ၊ ကား။ ဟေတုဖလာနံ၊ တို့၏။ ဘေဒ ကွဲပြားခြင်းကို။ အနုပဓာ ဂေတွာ၊ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်မူ၍ ဟေတုံ စ၊ ကိုဝင်း။ ဖလဋ္ဌ၊ ကိုဝင်း။ အဘိန္ဒံ၊ မကွဲပြားသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဥဘိန္ဒံ၊ နှစ်ပါးသော အကြောင်းအကျိုးတို့၏။ ဧကဘာဝသ၊ တခုတည်းအဖြစ်ဟူသော။ တဒေဝ ဝိညာဏံ။ ထိုရှေးကရှိသော ဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ သန္ဓာ ဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ သံသရတိ၊ ကျင်လည်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲယူ၏။

လက္ခဏဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ကား။ သဘာဝဝတ္ထာနံ၊ သဘောကို ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းတည်း။ ဟေတုနော စ၊ ၏ဝင်း။ ဖလဿ စ၊ ၏ဝင်း။ ဘိန္ဒသဘာဝတာဝ ဗောဓော၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိခြင်းတည်း။ ဘိန္ဒသန္ဓာနသော ဝါတိ၊ ကား။ သမ္ဗန္ဓရဟိတဿ၊ ဆက်စပ်ခြင်းကင်းသော။ နာနတ္တဿ၊ ထူးခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို။ [၃၄၈] ဂဟဏ တော၊ ယူခြင်းကြောင့်။ အညော၊ တပါးသော သူသည်။ မတော၊ သေလေ၏။ အညော၊ တပါးသော သူသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "သတ္တန္တရော၊ သတ္တဝါတပါးသည်။ ဥစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်စဲ၏။ သတ္တန္တရော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်၏" ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှန္တော၊ ယူသောသူသည်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။

အမေ့ဟိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ တြိယာပုဒ်ကို ဆောင်၍။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ ဗျာပါရာဘာဝေါ၊ ဗျာပါရ၏ မရှိခြင်းဟူသည်။ အနဘိသန္ဓိတာယ၊ ရှေးရှုစပ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရည်ရွယ်ချက် မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဗျာဝဋ္ဌတာ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်၏အဖြစ်တည်း။ သမ္မာ ပဿန္တော၊ ကား။ နိရိဟာ၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိကုန်။ နိဒ္ဒီဝါ၊ အသက်ကောင်မရှိကုန်။ ဓမ္မမတ္တာ၊ သဘောတရားမျှတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿန္တော၊ မြင်သော သူသည်။ ။ သဘာဝေါ ဧဝ၊ သဘောသည်သာလျှင်။ နိယမော၊ နိယမ တည်း။ သဘာဝနိယမော၊ သဘောဟူသော နိယမ။ (ကိမိဝ၊ မူကား။) သသမ္ဘာရဂ္ဂိနော၊ အကြောင်းအဆောက်အဦနှင့်တကွ ဖြစ်သောမီး၏။ ဥဒ္ဓုမုဇတာ၊ အထက်သို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သသမ္ဘာရဝါယနော၊ လေ၏။ တိရိယဂမနံ၊ ဖီလာအားဖြင့် သွားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝမာဒိ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော သဘောကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ထိုသဘာဝနိယမဖြင့်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသော။ ယထာသကံ၊ သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နသ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ကသစိ၊ သော။ ကတ္တာနော၊ ပြုတတ်သော ကတ္တား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဖလပဗန္ဓိနိ၊ အကျိုးနှင့်မပြတ်စပ်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ အကျိုးအစဉ်ရှိသော။ (သီမူ၌ ဖလသမ္ဗန္ဓိနိ–ဟုရှိ၏၊ အကျိုးနှင့် စပ်ခြင်းရှိသောဟု အနက်ပေး၊ သဒ္ဒယုတ္တိအတ္ထယုတ္တိ နှစ်ပါးလုံးရှိ၏) ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်းကြိယာသည်။ နု၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။

ခီရတော၊ နို့ရည်မှ။ ဒဓိ၊ နို့ခမ်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဥဒကတော၊ ရေမှ။ နု။ မဖြစ်။ တိလတော၊ နှမ်းမှ။ တေလ၊ ဆီသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဝါလိကတော၊ သဲမှ။ နု၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတော၊ အလုံးစုံမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသမ္ဘဝါဘာဝ ဒဿနေ၊ အလုံးစုံ၏ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ (ပဇတိ၊ ၏။) ဟေတုအနုရူပမေဝ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာသာလျှင်၊ ဝါ၊ လျော်သည်သာလျင်ဖြစ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သူသည်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ယတော ကုတောစိတိ၊ ကား။ အညသ္မာ၊ တပါးသော တရားမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အညဿ၊ တပါးသောတရား၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ ဤားအံ့။ ဝါလိကတော၊ သဲမှ။ တေလဿ၊ ၏ငင်း။ ဥစ္ဆုတော၊ ကြဲမှ။ ခီရဿ၊ ၏ငင်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု သိယာ၊ မဖြစ်ရာသနည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော တရား၏။ ကောစိ၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိဋ္ဌ၊ ကိုငင်း။ ဟေတုမှိ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ သော်လည်း။ နိယတတာယ၊ ကိန်းသေမြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိလဂါဝိသုက္ကသောဏိတာဒီဟိ၊ နှမ်း, နွားမ, သုက်နှင့် သွေးအစရှိသည်တို့မှ။ တေလခီရသရာဒီနိ၊ ဆီနို့ရည် ကိုယ်အစရှိသည်တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိယတိဝါဒဋ္ဌ၊ ကိုငင်း။ ဥပါဒိ ယာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ (သီမူ၌ ဤဣတိ မရှိ၊ ဤတွင် စတုပိဒ်ဆုံး၏ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂါထာမှ ဆောင်ခဲ့သော ပါဠိဖြစ်သည်)

ဓ၆ဝ။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်သိအပ်သနည်းဟူမူ။ (သီမူနှင့်အညီ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံကို ဤစာပိုဒ်၌ထည့်သွင်း၍ အနက်ပြန်သည်) ဟိ၊ အဖြေကား၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝ စက္ကံ၊ ကို။ အပဒါလေတွာ၊ မဖောက်ခွဲမူ၍။ သဠသာရဘယံ၊ ကို။ အတီတော၊ ကျော်လွန်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ သုပိနန္တရေပိ၊ အိပ်မက်၏ အတွင်း၌သော်လည်း။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ အဂါမံ အပ္ပတိဋ္ဌ၊ ထောက်တည်ရာ မရှိ၊ ဝါ၊ မရှိသော။ ဒုရတိယာနံ ဒုရတိက္ကမံ၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲ၏၊ ဝါ၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲသော။ အသနိဝိစက္ကမိဝါ တိ၊ ကား။ အသနိမဏ္ဍလမိဝ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်းကဲ့သို့။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထို မိုးကြိုးစက်ဝန်းသည်။ နိမ္မထနမေဝ၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးလျက်သာလျှင်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) အနိမ္မထနံ၊ မနှိပ်စက် မဖျက်ဆီးမူ၍။ နု ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘဝစက္ကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဧကန္တဒုက္ခပ္ပါဒနတောဝ၊ စင်စစ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်သာလျှင်။ နိစ္စနိမ္မထနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်တော်မူအပ်၏။

ဉာဏသိနာ။ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဧတသ၊ ဣမိမိစကား၏။ သာဓကသုတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ "ဝုတ္တမ္ပိစေတ" နွှဲအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တန္တ္ယုနံ၊ ရှည်တို့၏။ အာကုလကံ။ အရှုပ်အထွေးတည်း။ တန္တာကုလတံ၊ ရှည်တို့၏အရှုပ်အထွေး။ တန္တာ ကုလကမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ဧတာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ တန္တာကုလကဧတာ၊ ရှည်တို့၏ အရှုပ်အထွေးကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ကိလေသကမ္မ ဝိပါကေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဇဋိတာ၊ ရှုပ်ထွေး၏၊ ဝါ၊ ရှုပ်ထွေးစေအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကုလိယာ၊ ကုလီမည်သော။ (သီမူ၌ ဂုလာယ–ဟု ရှိ၏၊ ဂုလာမည်သော–ဟု အနက်ပေး) သကုဏိယာ၊ ၄က်မ၏၊ ဝါ၊ စာမ၏။ နိဠု၊ အသိုက်တည်း။ ကုလိကံ၊ စာမ၏ အသိုက်၊ ဝါ၊ စာပေါင်းသိုက်။ တံဝိယ၊ ထိုစာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့။ ဧတာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ကုလိကုဏ္ဍိကဧတာ၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ မုဠာဝိယ စ၊ ဖြူဆံမြက်တို့ကဲ့သို့ငင်း။ ပဗ္ဗဧ ဝိယ စ၊ ဗြိတ်မြက်တို့ကဲ့သို့ငင်း။ ဘူတာ ဧတာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ မုဠပဗ္ဗဧဘူတာ၊ ဖြူဆံမြက် ဗြိတ်မြက်တို့ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ [၃၄၉] တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ သော။ တိဏံ၊ သည်။ အာကုလံ ဇဋိတံ၊ ရှုပ်ထွေးသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝမ္ဗတိ ကိရ၊ ပေါက်ရောက်ဖြစ်ပွါးသတတ်။ ဝမ္ဗိယာ၊ ကြီးပွါးခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပါယံ၊ အပါယ်မည်သော၊ ဝါ၊ မည်သောဘုံကို။ ဒုက္ခဂတိ ဘာဝတော၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိမည်သော၊ ဝါ၊ မည်သောဘုံကို။ သုခသမုဿယတော၊ ချမ်းသာအပေါင်းအစုမှ။ ဝိနိပတိတတ္တာ၊ ပျက်စီး၍ကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတံ၊ ပျက်စီး၍ကျရာဖြစ်သော။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ အပါယံ စ၊ ကိုငင်း။ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သံသာရဏ္ဍ၊ ကိုငင်း။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်နိုင်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗော၊ သော။ သံသာရော ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဘာဝတော၊ ဒုက္ခအစု၏

အဖြစ်ကြောင့်။ ဝမ္ပအပဂမာဒိအတ္ထေဟိ၊ ကြီးပွါးခြင်းမှ ကင်းခြင်းအစရှိသော အနက်တို့ဖြင့်။ အပါယာဒိ နာမကော၊ အပါယ် စသော အမည်ရှိသည်ကို၊ ဝါ၊ အမည်ရှိ၏ဟူ၍။ ဣဓ ဤအရာ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ နိဒ္ဒေသ၏ အဖွင့်သည်။ နိဒ္ဒိတောဿ ပြီးပြီ။
ဣဒါနိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဓကားရပ်သည်။
သတ္တရသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်တည်း၊ ဝါ၊ အဖွင့်သည်။ ဣဒါနိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

၁၈–ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၃၅၀–၁၃)

နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၅၀] ၆၆၂။ ယာ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ အကြင်ဝိသုဒ္ဓိတို့ကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မဒေဝ၊ စပ်အပ်၏။ ယထာဝိစာရိတေသု၊ အကြင်အကြင် စိစစ်၍ ပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ ခန္ဓာဒီသု၊ ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာပညာ၏။ ဘူမိဘူတေသု၊ ဖြစ်ရာဘုံအာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသု ဧမ္မေသု၊ ဤတရားတို့၌။ ဂန္ထသ၊ ကျမ်းကို။ ဥဂ္ဂဏှန်၊ သင်ယူခြင်းသည်။ ဝါ စုဂ္ဂတကရဏံ၊ နှုတ်တက်သည်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟော၊ ဥဂ္ဂဟ–မည်၏။ ပရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ အတ္ထသ၊ အနက်ကို။ ဉတ္တုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓာ၊ အလိုရှိခြင်းသည်။ ပရိပုစ္ဆာ၊ ပရိပုစ္ဆာမည်၏။ သဝနုပပရိက္ခာဒိဝသေ နဿ ကြားနာခြင်း စူးစမ်းဆင်ခြင်းခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒတ္ထသ၊ ထိုသိလိုအပ်သော အနက်ကို။ မနသိကာရဝိမိ၊ နလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကိုရ၏။ တဒုဘယဝသေန၊ ထို ဥဂ္ဂဟ, ပရိပုစ္ဆာနှစ်ပါးစုံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တတ္ထပိ၊ ထိုခန္ဓာအစရှိသော တရားတို့၌လည်း။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ သွာသေ ဝိတံ၊ ကောင်းစွာမှီဝဲအပ်ပြီးသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာ ဝသေန ဉာဏပရိစယံ ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ အပ်၏။ ခန္ဓာဒီသု၊ ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၌။ သုတမယဉာဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရိတမေဝ၊ အကျယ်ချဲ့၍ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသီလနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိတ္ထာရိတနယာနုသာရေန၊ အကျယ်ချဲ့၍ ပြအပ်ပြီးသော နည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ သမ္မဒေ တဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ ဥပစာရသမာဓိပိ၊ သည်လည်း။ အပ္ပနာ သမာဓိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဥပစာရာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ အတ္ထနော၊ ၏။ သန္ဓာနေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တနဝသေနေဝ၊ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ၊ ဤသို့ မိမိသန္ဓာန်၌ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိသည်ရှိသော်။ တာ၊ ထိုသမာပတ်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဝိဒိတာ နာမ၊ သိအပ်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ သမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံစေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ သမာပတ္တိသုခါဒိ ဂမဝသေန၊ သမာပတ် ချမ်းသာကိုရသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုဘဝိ တဗ္ဗာ၊ ခံစားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ–သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလေန၊ သက်သက်သော။ ဇာနနမတ္တေန၊ သိရုံမျှဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတော နာမ၊ တည်သည်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၌။ အပ္ပတိဋ္ဌာယ၊ မတည်မူ၍ ဥပရိဝိသုဒ္ဓိ၊ အထက်ဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္မာဒေတုံ၊ ငှါ။ နဿ ဣဒ္ဓေ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

နာမရူပါနံ ယထာဝဒဿနန္တိ၊ ကား။ နာမဿ စ၊ ကိုဌင်း။ ရူပဿ စ၊ ကိုဌင်း။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ယထာဘူတ သဘာဝဒဿနံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘောအားဖြင့် မြင်ခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ နာမဂ္ဂဟဏေန၊ နာမ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝေဒနာဒီနံ၊ ဝေဒနာအစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ တေဘူမကာနံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဧတ္ထ ဝိယ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့။ ဝိညာဏေ၊ ကို။ ဝိနာကြဉ်၍။ (ဂဟဏေ၊ သည်။) နဿ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ နာမဠူရူပဠာတိ ဧတ္ထ ဝိယ၊ ဟူသောပါဠိ၌ကဲ့သို့။ သနိဗ္ဗာနေဟိ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ လောကုတ္တရကုန္ဓေဟိ၊ လောကုတ္တရာခန္ဓာတို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ (ဂဟဏေ) ပိ၊ သည်လည်း။ နဿ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၆၃။ ဧတေန၊ ဤသဘောတရားဖြင့်။ ယာတိ ပဒေတိ၊ သွားရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာနံ၊ ယာဉ်မည်၏။ သမထော၊ သမထသည်ပင်လျှင်။ ယာနံ၊ ယာဉ်တည်း။ သမထယာနံ၊ သမထယာဉ်။ ဧတသ၊ ဤ ယောဂီအား။ တံ၊ ထိုသမထယာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမထယာနိကော၊ ကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤသမထယာနိကဟူသော အမည်သည်။ ဗျာနေ ဝါ၊ ဗျာန်၌သော်၎င်း။ ဗျာနုပစာရေ ဝါ၊ ဗျာန်၏ဥပစာရ၌သော်၎င်း။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အနယုဉ္ဇန္တသ၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နာမ်၊ အမည်တည်း။ တေန သမထယာနိ ကေန၊ ထိုသမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဌပေတွာ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဘဝဂ္ဂ ဓမ္မာနံ၊ ဘဝဂ်တရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အာဒိ ကမ္မိကသ၊ အားထုတ်ခါစပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ သည်။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟတာယ၊ သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လက္ခဏရသာဒိ ဝသေန၊ လက္ခဏာ ရသစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဟဝိဓိ ပန၊ သိမ်းဆည်းပုံ အစီအရင်ကိုကား။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တောဝ ဧဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ အာရမ္မဏာဘိမုခန မနံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုညွှတ်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏေန၊ အာရုံနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ တေန နမန ဠေန၊ ထိုအာရုံသို့ ညွှတ်ခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ [၃၅၁] ဝါ။ ကား။ နာမကရဏဠေန၊ အမည်ကိုပြုခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ (ဖသ) ဝေဒနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့ကို။ သဗ္ဗဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။

ဖဿာဒိနာမကတ္တာ၊ ဖဿအစရိုသော အမည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပထဝီအာဒယော ဝိယ၊ ပထဝီစတာ် အစရှိသည်တို့ ကဲ့သို့။ ကေသကုမ္ဘာဒိနာမန္တရာနာပဇ္ဇနတော စ၊ ဆံပင်အိုး အစရှိသောအမည် တပါးသို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ မိမိကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ကတနာမတာယ၊ ပြုအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာမကရဏဿေန၊ အမည်ကို ပြုခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ နာမန္တိ၊ နာမ်ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အထဝါ၊ ကား။ အဓိဝစနသမ္မသော ဝိယ၊ အမည်ဖြင့် သိအပ်သောသမ္မသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မနောသမ္မသကဲ့သို့။ အဓိဝစန်၊ အနက်၏အထက်၌ တင်၍ ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ အဓိဝစနမည်သော။ နာမ်၊ အမည်ကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍။ အနုပစိတသမ္ဘာရာနံ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီဥာဏ် အဆောက်အဦး မရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ နဂ္ဂန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ နာမာယတ္တာဂုဟဏာတာယ၊ အမည်နှင့်စပ်သော ယူခြင်းသိခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့ကို။ နာမန္တိ။ နာမ်ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပ် ပန၊ ရုပ်သည်ကား။ နာမသဝနံ၊ အမည်ကို ကြားရခြင်းကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်၍လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ရုပ္ပနသဘာဝေနေဝ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသို့၊ ဝါ၊ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဝဝတ္ထာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အသင်္ခရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ အညမညံ စ၊ နာမ်တရားအချင်းချင်းရင်း။ ရူပေန စ၊ ရုပ်တရားနှင့်ရင်း။ အမိဿိတံ၊ မရောနှောသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟဏံ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟော နာမ၊ နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမည်သည်ကား။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကို။ ယာဝဒေ ပဋိနိဿဒ္ဓနတ္ထံ၊ စွန့်ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒနုရူပမေဝ၊ ထိုစွန့်ပယ်ခြင်း အားလျော်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နိဒဿနံ၊ ဥပမာကို။ ဒဿဿေဿ၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာ နာမာ တိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ရုပ္ပနတောတိ ဇတ္ထေ၊ ဤပုဒ်၌။ ရုပ္ပနဋ္ဌေ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းအနက်သဘောကို။ သီတာဒိဝိရောဓိ ပစ္စယသန္နိပါတေ၊ အအေးအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ၊ ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့် မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ ဝဏ္ဏနာယ၊ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၏အဖွင့် (နာ ၈၆) ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဧဝ၊ဤသို့။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ နာမပရိဂ္ဂဟဠ္ဟ၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုရင်း။ ရူပပရိဂ္ဂဟဠ္ဟ၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုရင်း။ ဒဿေတတ္တာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတော နမနလက္ခဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၆၄။ ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ အရူပမုခေန၊ နာမ်ကို ရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ၊ ဝိပဿနာကို စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဒဿေတတ္တာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ရူပမုခေန၊ ရုပ်ကို ရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာကို စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဒဿေဿေဿ၊ ၍။ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကော ပနာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သမထယာနိကဿ၊ သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမထမုခေန၊ သမထကို ရှေးသွားပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးမသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာယာနိကဿ ပန၊ ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားမူကား။ သမထံ၊ ကို။ အနိဿာယ၊ မမှီမူ၍။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမထဘာဝနာယ၊ နှင့်။ အမိဿိတဝိပဿနယာနဝါ၊ မရောနှောသော ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယမေဝ ဝါ သမထယာနိကောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ သမထယာနိကော ဧဝ ဝါ၊ သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်လျှင်သော်ငင်း။ တေန၊ ထိုအယမေဝ ဝါ သမထယာနိကော ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သမထယာနိကဿာပိ၊ သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ရူပမုခေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ အရူပမုခေနေဝ၊ နာမ်ကို ရှေ့သွား ပဓာနပြုသဖြင့်သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သည်ကား။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တေသံ တေသံ စတုပရိဂ္ဂဟမုခါနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ တဒ္ဒလက္ခဏံ၊ ခက်မာခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အယံ၊ ဤတရားသည်။ ပထဝီစတု၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သခေါမနသိကာရာဒိ ဝသေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း စသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တောသု၊ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ တေရသသု၊ တဆယ့်သုံးပါးကုန်သော။ စတုပရိဂ္ဂဟမုခေသု၊ စတာ်တို့ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြောက်တို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ကေသော နာမ၊ ဆံပင်မည်သည်ကား။ စမ္မဗ္ဗန္ဓရဂတော၊ အရေ၏ အတွင်း၌ တည်သောဆံပင်တည်း။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနေ၊ ဖြစ်သော။ တသ္မိံ ယေဝ ကေသေ၊ ထိုဆံပင်၌သာလျှင်။ ကာယပသာဒဿ၊ ၏။ သကလသရီရဗျာပိတာ ဝိယ၊ တကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဘာဝ ဿာပိ၊ ဘာဝရုပ်၏လည်း။ သကလသရီရဗျာပိတာယ၊ တကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝဿ အတ္ထိတာ ယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ကေသသည်တေ၊ ဆံပင်ဟု အမှတ်ပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဆံပင်ဟု ဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ယေဝ ရူပသမုဒါယေ၊ ထိုရုပ်အပေါင်း၌ပင်လျှင်။ အပရာနိပိ တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော။ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့ရင်း။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒီနိ၊ ဌာန်အစရှိကုန်သော။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော။ ဣမာနိ ရူပါနိ၊ ဤရုပ်

တို့ရင်း။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုစတ္တာလီသ၊ လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့သည်။ [၃၅၂] စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ တဠ္ဠ၊ ထိုလေးဆယ့်လေးပါးသော ရုပ်အပေါင်းကိုလည်း တတ္ထ၊ ထိုဆံပင်၌။ လဗ္ဘမာနသန္တ တိသီ

သသာမညေန၊ ရအပ်ရနိုင်သော ပြောန်းသော ရုပ်အစဉ်သန္တတိချင်း တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ စတုစတ္တာလီသာတိ၊ လေးဆယ့်လေးပါးဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤသရုံးကို။ သဒ္ဒဿ၊ သဒ္ဒရုပ်၏။ အနိယတတ္တာ၊ အမြဲကိန်းသေ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဥတုစိတ္တတော၊ ဥတုစိတ်တို့ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သသဒ္ဒမေဝ၊ အသံနှင့်တကွသာလျှင်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ကေသေ ယထာ၊ ဆံပင်၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောမာဒီသု၊ မွေးညှင်း အစရှိကုန်သော။ စတုသမုဋ္ဌာနိ ကေသု၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ကောင္ဘာသတို့၌။ စတုဝီသတိကောင္ဘာသေသူတိ၊ ကား။ ဒွတ္တိံ သာယ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ကောင္ဘာ သေသု၊ တို့၌။ ဝက္ခမာနေ၊ ဆိုအပ်လတ့ံကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ကောင္ဘာသေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ဖယ်၍။ စတုဝီ သတိကောင္ဘာသေသု၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော ကောင္ဘာသတို့၌။ သေဒါဒီနံ၊ ချွေးအစရှိသည်တို့၏။ အာတပူပတာပါဒိနာ စ၊ နေပူရောင်ဖြင့် ပူလောင်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်ရင်း။ စိတ္တဝိကာရေန စ၊ စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ တေ၊ ထိုချွေးအစရှိသော ကောင္ဘာသတို့ကို။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ် ကုန်၏။

ဒွတ္တိံ သကောင္ဘာသဂတေသု၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောင္ဘာသတို့၌ တည်ကုန်သော။ ရူပေသု၊ ရုပ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌေ သု၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဇာတေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ တဒညာနိပိ၊ ထိုမှတပါးသော ကောင္ဘာ သရုပ်တို့သည်လည်း။ ပါကဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိပိ၊ ထိုကောင္ဘာသရုပ်တို့ကိုလည်း။ ဒသေတုံ၊ ၄၂။ အပရေတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အပရေဒသအာကာရာတိ၊ ကား။ တေဇော ဝါ ယောကောင္ဘာသဝသေန၊ တေဇော ကောင္ဘာသလေးပါး, ဝါယောကောင္ဘာသ ခြောက်ပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ ရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အာကာရာ၊ ကောင္ဘာသတို့တည်း။ ကမ္မဇေတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဘူတကထနံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်သည်။ နံ၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အသိတာဒိပရိပါစကဿ၊ စားအပ်သော အစာ စသည်ကို ကျေကျေက်စေတက်သော။ အကမ္မဇဿ၊ ကမ္မဇ မဟုတ်သော။ တေဇဿ၊ တေဇောဓာတ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ စိတ္တဇေတိ စ၊ ပုဒ်သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဘူတကထနံ၊ တည်း။ ဝိသေသနံ၊ သည်။ နံ၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။) အဿာသပဿာသနံ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့၏။ ကေန္ဒစိတ္တသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ဇေန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏စကားသည်။ နံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အစိတ္တဇေန္ဓာနေ၊ စိတ္တဇေမဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ (အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။) ဥတုဇ ဘာဝတော၊ ဥတုဇေ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အဗ္ဘန္တရဋ္ဌာ ဇေ၊ ကိုယ်တွင်း၌ တည်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုထွက်သက်ဝင်သက်တို့သည်။ စိတ္တဇာ၊ စိတ္တဇေမည်ကုန်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌ဖြစ်သော အဿာသပဿာသသတို့သည်။ နံ၊ စိတ္တဇေမဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရာ၌။ စိတ္တဇေတိ၊ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ဝိသေသနမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ အယဉ္စ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အာနာပါနကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ သေသေ သူတိ၊ ကား။ သန္ဓပ္ပနာဒိ ဝသေနာ စေဝ၊ သန္ဓပ္ပနတေဇော စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဥဒ္ဓဂ်ံမာဒိဝ သေနစ၊ ဥဒ္ဓဂ်ံမဝါ ယောစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တေသု၊ ကုန်သော။ တေဇောဝါယောကောင္ဘာသေသု၊ တေဇောကောင္ဘာသ ဝါယော ကောင္ဘာသတို့၌။

စက္ခုဒသကာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ပဓာနရူပံ၊ ပြောန်းသောရုပ်သည်။ စက္ခာဒယော၊ စက္ခုပသာ ဒစသည်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုပြောန်းသော စက္ခုပသာဒစသည်တို့၌။ လဇ္ဇမာနံ၊ ရအပ်သော။ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ၊ ဝတ္ထု၏အဖြစ်, ဒ္ဒါရ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝယဝကိစ္စံ၊ အစိတ်အစိတ်၏ ကိစ္စကို။ သမုဒါယေ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်၌။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဝသေန ပဋ္ဌစက္ခုဒသကာဒယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထုဒသကဋ္ဌ၊ ဒသကဂင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ကေယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌာနမ္ပိ၊ တပေါင်းတည်း ယှဉ်သောအားဖြင့် ပြအပ်သော ပုဒ်တို့၏လည်း။ ဇေဒေသော၊ တစိတ်သည်။ အနုဝတ္တတိ၊ လိုက်၍စပ်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သဗ္ဗာနိပိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဂဏနာယံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအရေအတွက်၌။ စတုန္နဝုတိစတုသတာမိကာနိ၊ လေးရာ့ကိုးဆယ်လေးခု အလွန်ရှိကုန်သော။ သဟသ ရူပ ရူပါနိ၊ တထောင်သော ရူပရုပ်တို့ကို။ ပန၊ ဆက်။ ကောင္ဘာသာ ဝယဝါနံ၊ ကောင္ဘာသ၏အစိတ်တို့၏ရင်း။ (ဆံတပင်တပင်စသည်ကို ဆိုသည်) တဒဝယဝကလာပါနဉ္စ၊ ထိုကောင္ဘာသ၏ အစိတ်တို့၌ရှိသော ကလာပ်တို့၏ရင်း။ ဘေဒေ၊ အပြားကို ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရေအတွက်ထက်။ ဗဟုတရော၊ သာလွန်၍များပြားသော။ ရူပဘေဒေါ၊ ရုပ်အပြားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော ဘေဒေါ၊ ထိုသာလွန်၍များသော ရုပ်အပြားကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အားထုတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ သည်။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဂဟေတဗ္ဗော၊ မယူအပ်။

ဝတ္ထုဝသေနာပိ၊ ဝတ္ထုရုပ်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှား ကုန်သည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဒ္ဒါရဝသေန၊ ဒ္ဒါရ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း သည်။ အနာကုလော၊ ရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိ။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဒ္ဒါရဝသေန အရူပဓမ္မာ ပါကဋာ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၃၅၃] သဗ္ဗသဂ်ါဟိကဝသေန၊ အလုံးစုံကို သိမ်းယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကာသီတိလောကိ

ယစိတ္တာနီတိ၊ ရှစ်ဆယ့်တပါးသော လောကီစိတ်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ လာဘိနော ဧဝ၊ ဈာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ် အားသာလျှင်။ မဟဂ္ဂတစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ သုပါကဋ္ဌာနိ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိသေသနာ တိ၊ ကား။ သာဓာရဏာတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ဖဿာဒယော၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ စေတသိကာ၊ တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိပိ၊ စက္ခုဝိ ညာဏ်အစရှိသော စိတ်တို့နှင့်လည်း။ (သဟ၊ တက္ခ။) ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒသာဓာရဏာ၊ အလုံးစုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။ သဗ္ဗေပိ တေတိ၊ ကား။ ဧကာသီ တိ၊ သော။ လောကိယစိတ္တာနိ၊ တို့၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုလောကီစိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဖဿဒယော၊ ဖဿအစရှိသော စေတသိက်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ အရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပန၊ ဆက်။ အာရမ္မဏာဒိဝိဘာဂေန၊ အာရုံ စသည်ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံစသည်အကွဲအပြားအားဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒဘေဒေ။ စိတ္တုပ္ပါဒ်အကွဲအပြားကို။ ဂယှမာ နေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရေအတွက်ထက်။ ဗဟုတရော ဧဝ၊ အထူးသဖြင့်များသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ (ဘေဒေါ၊ အပြားသည်။) ဟောတိ၊ ၏။ သော ပန၊ ထိုအပြားကိုကား။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ နအဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။

၆၆၅။ အသ စက္ခုပသာဒဿ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၏။ နိဿယဘူတာ၊ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ တသ စက္ခုပသာဒဿ၊ ၏။ သဟဇာ တရူပါနိ၊ တကွ ဖြစ်သော ရုပ်တို့၎င်း။ ဣဒ္ဓေ၀–ဣတိ ဧ၀၊ ဤသို့သာလျှင်။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ တတ္ထ ဝါတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ယေ၀ သသမ္ဘာရစက္ခုပဒေသေ၊ ထို သသမ္ဘာရ စက္ခုအရုပ်၌ပင်လျှင်။ အနုပါဒိန္နရူပါနိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တရူပါနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ရုပ်တို့၏။ ဥပါဒိန္နရူပတ္တာ၊ ဥပါဒိန္နရုပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အကမ္မဇရူပါနိတိ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သော ရုပ်တို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သေသာနိတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ စက္ခုနော၊ စက္ခုပသာဒ၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုစက္ခုပသာဒမှ။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ပန၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုစက္ခု ပသာဒနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စတုပညာသ ရူပါနိ၊ ငါးဆယ့် လေးပါးသော ရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စက္ခုဒသကာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကဿပိ၊ တခုသော ကလာပ်၏လည်း၊ ဝါ၊ တခုသောကလာပ်ကိုလည်း။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အ၀သေသာနိ တေစတ္တာလီသ ရူပါနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဒ္ဒဿ၊ သဒ္ဒရုပ်၏။ အနိယတတ္တာ၊ အမြဲ ကိန်းသေ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသဒ္ဒရုပ်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ တေစတ္တာလီသ ရူပါနိတိ၊ လေးဆယ့် သုံးပါးသော ရုပ်တို့ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်စိတ္တ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒေ၊ သဒ္ဒရုပ်တို့ကို ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပဌ္ဌစတ္တာလီသာတိ၊ လေးဆယ့်ငါးပါးဟူ၍။ (ပ၀တ္တော၊ ဖြစ်သော။) ကေဒိ ဝါဒေါ၊ ကေဒိ၀ါဒကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။

အ၀သေသရူပါနိတိ၊ ကား။ ဒသ ဓာတုယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ကုန်သော။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ရူပ ဓမ္မေ၊ သြဠာရိကရုပ်တရားတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ အ၀သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ နိပ္ဖန္နရူပါနိ၊ နိပ္ဖန္နရုပ်တို့ သည်။ ဟိ၊ မုန်။ ဝါ၊ အကြောင်း။ ဣဓ၊ ဤနာမရူပပရိဂ္ဂဟအရာ၌။ ရူပရူပါနေ၀၊ ရူပရုပ်တို့ကိုသာလျှင်။ ပရိဂ္ဂယှန္တိ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏။ ရူပပရိစ္ဆေဒကာရလက္ခဏာနိ၊ အာကာသာဓာတ် ဝိကာရရုပ် (ငါးခု) လက္ခဏာရုပ် (လေးခု) တို့ကို။ န (ပရိဂ္ဂယှန္တိ)၊ ကုန်။ စက္ခုသန္ဓိဿယရူပါရမ္ဘဏာဘာ၀သာမညေန စ၊ စက္ခုပသာဒရုပ်လျှင် မှီရာရှိသည်၏အဖြစ် ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ စိတ္တဘာ၀သာမညေ နစ၊ စိတ်၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ် ဖြင့်၎င်း။ (စိတ္တန္ဒေ၀ ဝုတ္တံ–ဤ စပ်) ကုသလာကုသလဝိပါကတာယ၊ ကုသလ ဝိပါက် အကုသလဝိပါက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိသော်ငြားလည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ စိတ္တန္ဒေ၀၊ စိတ်သည်ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ကေ၀ုစ်ဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဧ၀န္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ စက္ခုံ နိဿယာ တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ စ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သော စကားကို၎င်း။ အ၀ုတ္တံ၊ ဤ၌မဆိုအပ်သော။ သောတံ နိဿယာတိအာဒိကံ စ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၎င်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ မနောဝိညာဏာဓာတူတိ ဧတ္တာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ကောတိ ပဒံ၊ ကော–ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ "ကော၊ တခုသော။ မနောဝိညာဏ ဓာတု၊ ဓာတ်မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ အမေုန၊ အခွဲနှင့် တကွ။ ကောဒဿ၊ တဆယ့်တပါးတို့ သည်။ အမေုကာဒဿ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတာသံ၊ ဤဓာတ်တို့အား။ အမုံ၊ အခွဲ ထက်ဝက်ဟူသော။ ကောဒသံ၊ တဆယ့်တခုမြောက်သည်။ (မောဂ္ဂလ္လာန် ၄–ကဏ္ဍ ၅၁–သုတ်နှင့်အညီ ၃–ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ပုဒ်သာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်) (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမေုကာဒဿ၊ မည်ကုန်၏။ အမုဋ္ဌမာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌ လည်း။ ဧ၀ေ၀ နယော၊ တည်း။

၆၆၆။ စက္ခုဓာတုယံ ဝုတ္တနယေနေ၀ါတိ၊ ကား။ ယံ လောကော သေတတဏှာမဏ္ဍလ ဝိစိတ္တန္တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။

၆၆၇။ ဣဓ ဘိက္ခု ဣမသ္မိံ သရီရေတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အဠတ္တာ၊ အဠတ္တသန္တာန်၌။ ဝိပဿ နာဘိနိ ဝေသဒဿန ဝသေန၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တေနေ၀၊ ထို(အဠတ္တ သန္တာန်၌ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြုခြင်း) ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧကဿေ၀၊ တခုသာ လျှင်ဖြစ်သော။ ဘာ၀ဿ၊ ဘာ၀

ရုပ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [၃၅၄] သတ္တရသ ရူပါနိ သမ္မသနုပဂါနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္မသိတုံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှါ။ သက္ကုဏေယျာနိ၊ စွမ်းနိုင်အပ်ကုန်သော ရုပ်တို့သည်။ သမ္မသန်၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ သမ္မသနုပဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။ သမ္မသနီယာနိ၊ သုံးသပ်အပ် သုံးသပ်ထိုက်သော ရုပ်တို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ (သမ္မသနုပဂ ပုဒ်၏) အနက်တည်း။ အာကာရဂ္ဂဟဏေန၊ အာကာရ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝိညတ္တိဒ္ဒယံ၊ ဝိညတ်ရုပ် နှစ်ခုအပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိကာရဂ္ဂဟဏေန၊ ဝိကာရ–သဒ္ဒါဖြင့်။ လဟုတာ ဒိတ္တယံ၊ လဟုတာအစရှိသော ရုပ်သုံးခုအပေါင်းကို။ ဣတရေန၊ ဤမှတပါးသော အန္တရပရိစ္ဆေဒ–သဒ္ဒါဖြင့်။ အာကာသဓာတု၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အာကာရဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိညတ္တိ ဒ္ဒယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တက္ယ။ လက္ခဏရူပံ၊ လက္ခဏရုပ်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုလက္ခဏရုပ်သည်လည်း။ ရူပါနံ၊ နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနာဒိအာကာရမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အန္တရပရိ စ္ဆေဒေါတိ၊ ကား။ တံတံကလာပါနံ၊ ထိုထိုကလာပ်တို့၏။ အသင်္ခရ ကာရဏာတာယ၊ မရောနောခြင်း အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ အန္တရဘူတော၊ အကြားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြားကြောင်းတည်း။ နသမ္မသနုပဂါနိ စ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်သည်ရင်း။ အာကာရာဒိမတ္တာနိ စ၊ အာကာရစသည်မျှတို့သည်ရင်း။ ယဒိ သိယုံ၊ ကုန်ငြားအုံ့။ ဧဝံ သန္တေသု၊ ရှိသော်။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ရူပါနိ၊ ရုပ်မည်ကုန် သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အပိ စ ခေါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဓ၆၈။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဒွါစတ္တာလီသာယ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုလည်း။ တဒနုသာရေန၊ ထိုရုပ်သိမ်းဆည်းခြင်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော ဧဝ၊ အကျယ်အားဖြင့်ပင်လျှင်။ နာမ ပရိဂ္ဂဟံ၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုလည်း။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်စွာပြပြီး၍။ တတော၊ ထိုထက်။ သံခိတ္တ သံခိတ္တတရ သံခိတ္တတမဝသေန၊ ကျဉ်းသည် အထူးသဖြင့် ကျဉ်းသည် သာလွန်၍ အထူးသဖြင့် ကျဉ်းသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဌာရသဓာ တုဝသေ နဝ စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဒွါရ သာယတနဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ပဋ္ဌာနဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂ ဟံ၊ ရုပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ အတိသံခိတ္တနယေနာပိ၊ အလွန်ကျဉ်းသော နည်းအားဖြင့်လည်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဓာတုအာဒိဝသေန၊ ဓာတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣန္ဒြိယ သစ္စ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေနပိ၊ ဣန္ဒြေ သစ္စာ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ရူပါရူပ ပရိဂ္ဂဟော၊ ရုပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ၊ ဟူမူကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဣန္ဒြိယဝသေန၊ ဣန္ဒြေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စက္ခာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးသောရုပ်တို့ဌင်း။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိ ယာနိ စ၊ ဣတ္ထိဣန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေရုပ်တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ရူပ်၊ ရုပ်တည်း။ မနိန္ဒြိယံ စ။ မနိန္ဒြေဌင်း။ ပဋ္ဌကုန်သော။ ဝေဒနိန္ဒြိယာနိ စ၊ ဝေဒနိန္ဒြေတို့ဌင်း။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌ စ၊ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကာဒသ၊ တဆယ့်တပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည်။ နာမ်၊ နာမ်တည်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ နာမဋ္ဌ၊ နာမ်သည်ရင်း။ ရူပဋ္ဌ၊ ရုပ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္ဆိမာနိ၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်ကုန်သော။ တီဏိ၊ သုံးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ လောကုတ္တရတ္တာ၊ လောကုတ္တရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနဓိပ္ပေ တာနိ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။ (သစ္စဝသေန၊ သစ္စာတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။) ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ နာမဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၏) သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ နာမ်၊ နာမ်တည်း။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးသော သစ္စာတို့သည်။ လောကုတ္တ ရတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ နာဓိပ္ပေတာနိ၊ ကုန်၏။ ပစ္စယာကာရေပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ အာဒိတော၊ အစမှ။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ နာမ်၊ နာမ်တည်း။ စတုတ္ထပဋ္ဌမာနိ၊ စတုတ္ထအင်္ဂါ ပဋ္ဌမအင်္ဂါတို့သည်။ နာမဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ ရူပဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဆဋ္ဌ သတ္တမအဋ္ဌမ နဝမာနိ၊ ဆဋ္ဌအင်္ဂါ သတ္တမအင်္ဂါ အဋ္ဌမအင်္ဂါ နဝမအင်္ဂါတို့သည်။ နာမ်၊ တည်း။ ဒသမ်၊ ဒသမအင်္ဂါသည်။ နာမဋ္ဌေဝ၊ နာမ်သည်ရင်း။ နာမရူပဋ္ဌ၊ နာမ်ရုပ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္ဆိမာနိ၊ နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့သည်။ ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ နာမဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ ရူပဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ (ဟော တိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုခန္ဓနိဒ္ဒေသ အစရှိသော နိဒ္ဒေသတို့၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဣန္ဒြိယသစ္စယစ္စကာရဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာမရူပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟသ၊ ကို။ ဝိဘာဝေန၊ ခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်။ ကထေ၊ ဆိုရာ၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် ခန္ဓနိဒ္ဒေသအဖွင့် (နာ–၈၅) ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ဓ၆၉။ ဝေဒနာဒီသု၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဥတ္တရုတ္တရာ ဝိယ၊ နောက်နောက်၌ ထင်ပေါ်သော နာမ်တို့ကဲ့သို့။ ပုရိမပုရိမာ၊ ရှေးရှေး၌ထင်ပေါ် ကုန်သောနာမ်တို့သည်။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သည်။ ကာမံ နဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ကုန်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် မဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သံဃဋ္ဋနေန၊ ထိပါးခြင်းကြောင့်။ ဝိကာရအာပဇ္ဇနကေ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်တက်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုနာမ်တရားတို့သည်။ သုခုမာ ဧဝ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခုမတ္တာ အရူပ် နဥပဒ္ဒာတိ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ သမ္မသိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်၊ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာ အစရှိသောအားဖြင့်။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်း

ဆင်ခြင်အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုလက္ခဏာအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒကာရိကာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတက်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ အသာတိ၊ ကား။ [၃၅၅] ယောဂိနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုဝိက္ခာလိတန္တိ၊ ကား။ သုဝိသောဓိတံ။ ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တသ၊ သိမ်းဆည်းသော။ အာဒိကမ္မိကသ၊ အစ အမှုနှင့်ယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ အား ထုတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သုပရိဗျတ္တာ၊ ကောင်းကောင်းထင်ရှားစွာ။ နဉ ဥပတိ ဌန္တိ၊ မထင်ပေါ်ကုန်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒက သမ္ဘောဟဇလေန၊ ထိုတရားတို့ကို ဖုံးလွှမ်းသော မောဟ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဎ၊ သည်။ အဘိဘူတာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အဝိသုဒ္ဓါနာမ၊ မစင်ကြယ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဥပဌာနာ ဘာဝတော၊ ထင်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ဇဋိတာစ နာမ၊ ရှုပ်ထွေးသည်လည်း မည်ကုန်၏။ ယဒါ ပန၊ ကား။ သမ္မသနာဒိဝိမိနာ၊ သုံးသပ်ခြင်းအစရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ တေ၊ တို့သည်။ သုဝိက္ခာလိတာ စ နာမ၊ ကောင်းစွာ ဆေးကြောသုတ်သင်အပ်ပြီးသည် မည်ကုန်သည်ရင်း။ နိဗ္ဗေဌာ စ နာမ၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသည် မည်ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အာဒိကမ္မိကသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ ရူပဓ မ္မေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနာကာရေန၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ယူအပ် သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ တဒါရမ္ဘဏာ အရူပဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ တသေဝ၊ ပ၊ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝတ္ထုဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်ခဲ့ပေ။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ အရူပပရိဂ္ဂဟသ၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း ၏။ ဥပါယော စ၊ ပြီးစီးကြောင်းသည်ရင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘေစ၊ အထောက်အပံ့သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပကာသေတုံ၊ ၎။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မုခနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ မုခသ၊ မျက်နှာ၏။ ပဋိဗိမ္ဗံ၊ အတူဖြစ်သော အရိပ်တည်း။ တတြ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဥပမာ သံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှီးနှောခြင်းတည်း။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိရှိသော၊ ဝါ၊ မျက်စိမြင်သော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်၏) တသ၊ ထိုယောဂျား၏။ စက္ခုဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိ နော၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂါဟကဉာဏံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို သိမ်းဆည်းသော ဉာဏ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) အာဒါသံ ဝိယ၊ မှန်ကဲ့ သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) မုခနိမိတ္တံ ဝိယ၊ မျက်နှာရိပ်ကဲ့သို့။ အရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) အာဒါသသ၊ ၏။ အပရိသုဒ္ဓကာလော ဝိယ၊ မစင်ကြယ်သော ကာလကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟသ၊ ၏။ အဝိက္ခာလိ တကာလော၊ မသုတ်သင်အပ်သော ကာလကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) တဒါ၊ ၌။ မုခနိမိတ္တသ၊ မျက်နှာရိပ်၏။ အပညာယနံ ဝိယ၊ မထင်ခြင်းကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟသ၊ ၏။ အဝိသုဒ္ဓတာယ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနုပဌာနံ၊ မထင်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) အာဒါသသ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ပရိမဇ္ဇနံ ဝိယ၊ ပွတ်တိုက် ခြင်းကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟသ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ ထပ်။ ဝိသောဓနံ၊ သုတ်သင်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) သုပရိမဇ္ဇိတေ၊ ကောင်းစွာ ပွတ်တိုက်အပ်ပြီးသော။ အာဒါသေ၊ ၌။ သုဗျတ္တာ၊ ကောင်းကောင်း ထင်ရှားစွာ။ မုခနိ မိတ္တသ၊ ၏။ ပညာယနံ ဝိယ၊ ထင်ခြင်းကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ ကို။ သုဝက္ခာလိတေ၊ ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်ပြီးလတ်သော်။ နိဗ္ဗေ၊ အရှုပ်အထွေး ကင်းလတ်သော်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သုဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဥပဌာနံ၊ ထင်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ တေလတ္ထိ၊ ကောပမာဒီသုပိ၊ ဆီဖြင့် အလိုရှိသောသူ၊ ဝါ၊ ဆီကို အလိုရှိသောသူ ဥပမာ စသည်တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဥပမာသံသန္ဒန ဥပမာ နှီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တိလပိဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ တိလစုဏ္ဏံ၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကို။ ကတကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ကတကဗီဇံ၊ ခပေါင်းရေကြည်စေ့ကို။ ကလလကဒ္ဒမန္တိ၊ ကား။ တနုကဒ္ဒမံ၊ ပါးသောညွန်သည်၊ ဝါ၊ ကျဲသောညွန်သည်။

တပ္ပစ္စနီကကိလေသာတိ၊ ကား။ တသ အရူပဓမ္မပရိဂ္ဂါဟကဉာဏသ၊ ထိုနာမ်တရားကို သိမ်းဆည်းသော ဉာဏ်၏။ ဝိဘန္ဓဘာဝေန၊ အနှောင်အဖွဲ့ အနှောင့်အယှက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဆန့်ကျင် ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ဘောဟာ ဒိကိလေသာ၊ ပြင်းစွာတွေဝေသော မောဟအစရှိသော ကိလေသာတို့တည်း။ ဥစ္ဆုအာဒိဥပမာ သု၊ ကြံ့အစရှိသော ဥပမာတို့၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ မုခမတ္တသ၊ အမြွက်မျှကို။ ဒဿနံ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဥစ္ဆုရသံ၊ ကြံ့ရည်ကို။ ဂဒေတုကာမော၊ ယူခြင်းငှါအလိုရှိသော ယောဂျားသည်။ ဥစ္ဆုနိ၊ ကြံတို့ကို။ ဥစ္ဆုယန္တေ၊ ကြံညှစ်စက်၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ဧကဝါရံ ဒွိဝါရံ၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်။ ယန္တကွမန မတ္တေန၊ ကြံညှစ်စက်ဖြင့် ဖိနှိပ်ကြိတ်ကာမျှဖြင့်။ ဥစ္ဆုရသေ၊ ကြံရည်သည်။ အနိက္ခမန္တေ၊ မထွက်လတ်သေးသော် (လည်း)။ ဥစ္ဆုနိ၊ တို့ကို။ ဆဒ္ဒေတွာ၊ စွန့်၍။ နဂ္ဂတိ ယထာ၊ မသွားသကဲ့သို့ရင်း။ ဝါ၊ တနည်းဥပမာကား။ စောရေ၊ ခိုးသူတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ တေဟိ၊ ထိုခိုးသူတို့သည်။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောအမှုကို။ ဇာနိတုကာမော၊ သိခြင်းငှါအလိုရှိသော ရဲသားသည်။ ဒွတ္တိပ္ပဟာရမတ္တေန၊ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ် ရိုက်နှက်ကာမျှဖြင့်။ တေသု၊ ထိုခိုးသူတို့သည်။ တမတ္ထံ၊ ထိုမှန်ကန်သော အကြောင်းကို။ အကထေန္တေသု၊ မပြောကုန်လတ်သော် (လည်း)။ တေ၊ ထိုခိုးသူ တို့ကို။ နမုဋ္ဌတိ ယထာ၊ မလွတ်သကဲ့သို့။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဂေါဏံ၊ နွားကို။ ဒမေတုကာမော၊ ဆုံးမခြင်းငှါ အလိုရှိသော။

ဂေါဒမ္မကော၊ နွားကိုဆုံးမသော၊ ဝါ၊ နွားထမ်းပိုးကျင့်သောယောကျ်ားသည်။ ခုရေ၊ ထမ်းပိုး၌။ တဲ၊ ထိုနွားကို။ ယောဇဝေတွာ၊ ယှဉ်ကၐ်။ ဧကဝါရဲ့ ဒွိဝါရဲ့၊ တကြိမ် နှစ်ကြိမ်။ (သာရဏမတ္တေန၊ သွားစေကာမျှ မောင်းနှင်ကာမျှဖြင့်။) တသ္မိံ၊ ထိုနွားသည်။ ပထေန၊ လမ်းမှန်ဖြင့်။ အဂစ္ဆန္တေ၊ မသွားလတ်သော်(လည်း)။ တဲ၊ ထိုနွားကို။ နဝိသေဒေတိ ယထာ၊ မစွန့်သကဲ့သို့။ [၃၅၆] စ၊ ထိုမှတပါး။ ဒဓိ၊ နို့ခမ်းကို။ မန္ထေတွာ၊ မွှေ၍။ နဝနီတံ၊ ဆီဦးကို၊ ဝါ၊ ထောပတ်စိမ်းကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ယူခြင်းငှါ အလိုရှိသော ယောကျ်ားသည်။ ဒဓိကလသိယံ၊ နို့ခမ်းအိုး၌။ မန္ထဲ၊ မွှေတံကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ သကိံ ဝါ၊ တကြိမ်သော် ၎င်း။ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်သော်ရင်း။ မန္ထသ၊ မွှေတံကို။ ဘာမနမတ္တေန၊ လှည့်ကာမျှ မွှေကာမျှဖြင့်။ နဝနီတေ၊ ဆီဦး ထောပတ်သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇန္တေ၊ မဖြစ်လတ်သေးသော်(လည်း)။ ဒဓိ၊ နို့ခမ်းကို။ နဝဆဋ္ဌေတိ ယထာ၊ မစွန့်သကဲ့သို့။ ပန၊ ထိုမှ တပါး။ မဏ္ဍေ၊ ငါးတို့ကို။ ပစိတွာ၊ ချက်၍။ ခါဒိတုကာမော၊ စားခြင်းငှါ အလိုရှိသော ယောကျ်ားသည်။ ဧကဝါရဲ့ ဒွိဝါရဲ့ ကြိမ်။ အဂ္ဂိဒါနမတ္တေန၊ မီးတိုက်ကာမျှဖြင့်။ မဏ္ဍေသု၊ ငါးတို့သည်။ အပစ္စဇ္ဇေသု၊ မကျက်ကုန်လတ်သော် (လည်း)။ တေ၊ ထိုငါးတို့ကို။ နဝဆဋ္ဌေတိ ယထာ၊ မစွန့်သကဲ့သို့။ အထ ခေါ နံ ပုနပ္ပုနံ ပရိမဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်။ သော်ကား။ နံ၊ ထိုကြက်ကို။ ဥစ္ဆုယန္တေ၊ ကြက်ကြိတ် စက်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊ ထပ်။ ဥပ္ပီဠေတိ၊ ကြိတ်၏။ ဣတိအာဒိနော၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဥပမာတို့၌။ ဥပမတ္ထော၊ ဥပမာ၏အနက်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

အရူပဓမ္မာနံ ဥပဒ္ဒါနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၀။ ဧတေဟိ၊ ဤတရားတို့ဖြင့်။ အာကရီယန္တိ၊ ရှေ့ရှုပြုအပ်ကုန်၏။ အဘိမုခါ၊ ရှေးရှုတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား၊ ထို့ကြောင့်။ အာကာရာ၊ အခြင်းအရာတို့မည်ကုန်၏။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဥပဒ္ဒါ နသ၊ ထင်ပေါ်ခြင်း၏။ မုခဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖုသနာနုဘဝနဝိဇာနနပ္ပကာရော၊ တွေ့ထိခြင်း ခံစားခြင်း သိခြင်းဟူသော အပြားတို့ကို။ (လဇ္ဇန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အရူပဓမ္မာ။ပ။ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ပဝတ္တမာနေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကေ သု၊ စိတ် စေတသိက်တရားတို့၌။ ပုဗ္ဗာပရိယေ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ခြင်း နောက်၌ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှေ့ကျခြင်း နောက်ကျခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ ဖုသနလက္ခဏော၊ တွေ့ထိခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အဘိနိ ပတန္တော ဝိယ၊ ကျရောက်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမာဘိနိပါတော ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ပဌမာဘိနိပါတော ဖဿော–ဟူသော ထိုစကားကို။ ဖုသနာကာရေန၊ တွေ့ထိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုပါကဋ္ဌ ဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဒ္ဒါနံ၊ ထင်ပေါ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပဒ္ဒိတော၊ ထင်ပေါ်လတ်သော်။ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ အကြင်အာရုံ၌။ သော ဖဿော၊ ထိုဖဿသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။) တဿ၊ ထိုအာရုံကို။ အနုဘဝန လက္ခဏာ၊ ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဝင်း။ သဉ္ဇာနနလက္ခဏာ၊ မှတ်သားခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ သညာ၊ သညာဝင်း။ အာယူဟနလက္ခဏာ၊ အားထုတ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ စေတနာ၊ ဝင်း။ ပဋိဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေပိ၊ ဤတရားတို့သည်လည်း။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံသမ္မယုတ္တာ ဝေဒနာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သလက္ခဏသခ်ေပတော၊ ပအားဖြင့်။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ဓာတ်လေးပါးကို ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဖဿမုခေန၊ ဖဿကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ အရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ တံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တထာ ကေသေတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကေသေ ပထဝီဓာတူတိ၊ ကား။ ကေသသခ်ါတေ၊ ဆံပင် ဟုဆိုအပ်သော။ ပထဝီ ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဇတေ၊ ဤစကားသည်။ လက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊ သတ္တိအားဖြင့်။ ဓာတုဝဝတ္ထာနဒဿနံ၊ ဓာတ်တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။

ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဓာတုဝဝတ္ထာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာမုခေန၊ ဝေဒနာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ အရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဧကဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တဿရသာနုဘာဝ နကဝေဒနာတိ၊ ကား။ ထဒ္ဒဘာဝသခ်ါတဿ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သဘာဝဿ၊ တွေ့ထိအပ်သော သဘောကို။ အနုဘဝနာသေန၊ ခံစားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တ ဝေဒနာ၊ ဖြစ်သော ဝေဒနာတည်း။

အပရဿာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ သမ္ဗန္ဓော၊ အနုသန္ဓေ ဆက်စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာရမ္မဏပဋိဝိဇာနနန္တိ၊ ကား။ ထဒ္ဒတာသခ်ါတဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏ ပဋိဝိဇာနနံ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို သိခြင်းသဘောတည်း။ ကာယဒ္ဒါရာဘိနိဟတံ၊ ကာယဒ္ဒါရ၌ ထိပါးတိုက်ခိုက်သည်ကို သိသော ဝိညာဏ်ကို။ မနောဒ္ဒါရ၌ဖြစ်သော ဇောတိညာဏ်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမနောဒ္ဒါရိကဇောဝိညာဏ်
သည်။ [၃၅၇] ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋလက္ခဏာ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဝိဇာ နာတိ၊ သိ၏။ ဣတရံ ပန၊ ဤမှတပါး

သော ကာယဒွါရိကဝိညာဏ်သည်ကား။ ကက္ခဋနေလကွဏာပဋိဘာ နနမတ္တ မေ၀၊ ခက်မာကြမ်းတမ်းသော သဘောလက္ခဏာကို သိခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

ဧတေနေ ဥပါယေနာတိ၊ ကား။ သလက္ခဏသခေ်ပတော စ၊ ဖ-အားဖြင့်ရင်း။ သလက္ခဏဝိ ဘတ္တိတော စ၊ တ္တိ-အားဖြင့်ရင်း။ ဓာတုဝ၀တ္ထာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ဒသေတွာ၊ ပြပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌။ ဌိတသ၊ တည်သောယောဂီအား။ ဖဿာဒိမုခေန၊ ဖဿအစရှိသည်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ယွာယ်ယော အယ် အရူပပရိဂ္ဂဟနုပါယော၊ အကြင်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ ပြီးမြောက်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းဥပါယ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဧတေနေ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနကေသေတိ၊ ကား။ စတုသမုဋ္ဌာနကေသတော၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ဆံပင်မှ။ နိဒ္ဒါရိတေ၊ အသီးအခြားထုတ်အပ်သော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနကေသေ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဆံပင်၌။ ကက္ခဋ လက္ခဏာတိအာဒိနာ နယေနာတိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကေ၀လ်၊ သက်သက်။ ပဋ္ဌရဏလက္ခဏာ အာပေါဓာတူတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ လက္ခဏာ၀ိသေသေန၊ လက္ခဏာအထူးနှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဓာတုန္တရာနိယေ၀၊ ဓာတ်တပါးတို့ကိုသာလျှင်။ နဒဿေတိ၊ ပြသည်မဟုတ်။ အထ၊ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ဧကေသမုဋ္ဌာနာဒိဘေဒါနိ၊ ဧကေသမုဋ္ဌာန် စသည်အပြားရှိကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသန္တရာနိ၀ိ၊ ဏာဋ္ဌာသတပါးတို့ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေ၀၊ ပင်လျှင်။ ဒွါစတ္တာလီသာယ ဓာတုကောဋ္ဌာသေသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗံ နယဘေဒံ အနဂန္တာတိ၊ ကား။ ဒွါစတ္တာလီသာယ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ဓာတုကောဋ္ဌာ သေသု၊ တို့၌။ ပထ၀ီဓာတုအာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာ စသည်အားဖြင့်။ ၀ဝတ္ထာ၀ဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနဝိဓေ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ ယွာယ်-ယော အယ် ရူပပရိဂ္ဂဟ နယော၊ အကြင်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း ဖြစ်သောနည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ နယဘေဒံ နယ၀ိသေသံ၊ ထိုနည်းအထူးကို။ အနဂန္တာ၊ အစဉ်လျှောက်၍။ စက္ခုဓာတုအာဒီသု၊ စက္ခုဓာတ်အစရှိကုန်သော၊ ရူပပရိဂ္ဂဟမုခေသု၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သော နည်းအမြောက်တို့၌။ အရူပပရိဂ္ဂဟဒဿနဝသေန၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဇေနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ အယ်၊ ကား။ အ၀ိ၀ါယော၊ တည်း။ တတြ၊ ထိုသို့ ယှဉ်စေရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ ယောဇေနာမုခမတ္တဒဿနံ၊ ယှဉ်စေ ပုံကို အမြောက်မျှပြသော စကားတည်း။ တာ၀၊ စွာ။ စက္ခုဓာတု၊ သည်။ ရူပါဘိဃာတာရဟ ဘူတပွသာဒလက္ခဏာ၊ ရူပါရုံထင်ခြင်းငှါ ထိုက်သော ဘူတရုပ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ၀ါ၊ ကား။ (စက္ခုဓာတု၊ သည်။) ဒဋ္ဌုကာမတာနိဒါနကမ္မသမုဋ္ဌာနဘူတပွသာဒလက္ခဏာ၊ ကြည့်ခြင်းငှါ အလိုရှိသောသူ၏အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင် အကြောင်းရှိသော ဂ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဘူတရုပ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာနယေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယာ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တသ၊ သော။ ဧကေသ၊ တဉီးသောယောဂီအား။ ပဌမာဘိနိ၀ါတော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုဖဿနှင့်ယှဉ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (ဝေဒနာ ကွန္ဓော၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယထာဝုတ္တလက္ခဏာယ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော လက္ခဏာရှိသော။ စက္ခုဓာတုယာ၊ ၏။ ရသာနုဘ၀နကဝေဒနာ၊ အရသာကို ခံစားတက်သော ဝေဒနာသည်။ ဝေဒနာကွန္ဓော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယထာ ဝုတ္တလက္ခဏာ၊ ဏာရှိသော သဘောသည်။ စက္ခုဓာတု၊ တည်း။ (ဣတိအာဒိနာနယေန ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဏှန္တသ ဧကေသ၊ အား။) အာရမ္မဏပဋိ၀ိဓာနနံ၊ အာရုံကိုသိတက်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိညာဏကွန္ဓော၊ တည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာယတနာဒိ၀သေန၊ အာယတနစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပပ ရိဂ္ဂဟမုခေသုပိ၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သော နည်းအမြောက်တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

၆ဂ၁။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဟေဋ္ဌိမစျာနံ၊ အောက်ဖြစ်သော စျာန်သည်။ သုဘာ ဝိတံ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝသီဘာ၀ံ၊ နိုင်နင်းသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပါ၀ိတမေ၀၊ ရောက်စေအပ်သော် သာလျှင်။ ဥပရိစျာနဿ၊ အထက်ဖြစ်သော စျာန်၏။ ပါဒကံ၊ အခြေသည်။ ပဒဋ္ဌာနံ။ နီးသော အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တဲ၊ ရအပ်ကာမျှဖြစ်သော အောက်စျာန်သည်။ နဟ (ဟောတိ) မဖြစ်။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူ။ ရူပပရိဂ္ဂ ဟော၊ သည်။ သုဝိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍။ နိဒ္ဒေ္ဒော၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဂုမ္ဘော ဧ၀၊ ရှုပ်ရှက်ခြင်းမရှိသော်သာလျှင်။ အရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ ပါဒကံ၊ သည်။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အ၀ိသုဒ္ဓေါ၊ မစင်ကြယ်သေးသော ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ (ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။) နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပရူပ သ၊ ရူပရုပ်ဟုခေါ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်၏။ ဧကဒေသေပိ၊ တစိတ်တဒေသမျှသော်လည်း။ အနုပဋ္ဌိတေ၊ မထင်သေးသည် ရှိသော်။ သော၊ ထိုရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ အ၀ိသုဒ္ဓေါ ဧ၀ နာမ၊ မစင်ကြယ်သေးသည်သာလျှင် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟူသု၊ များစွာသော ရုပ်တို့သည်။ အနုပဋ္ဌိတေသု၊ မထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပဂေ၀၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သစေ ဟိတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဗာလာ၊ မလိမ္မာသော။ အဗျတ္တာ၊ မတက်ကျွမ်းသော။ အခေတ္တညူ၊ စားကျက်နယ်ပယ်ကို မသိသော။

[၃၅၈]။ ခဏ္ဍေနာတိ၊ ကား။ ခဏ္ဍေန၊ ထားသံလျက်၏ အဖျားဖြင့်။ သမုဋ္ဌိ၊ ကား။ မဏ္ဍူသာ သဒိသံ၊ သေတ္တာနှင့်တူသော။ မဟာသမုဋ္ဌံ၊ ကြီးစွာသော သမုဋ္ဌကို၊ ၀ါ၊ ကြီးစွာသော ကြုတ်အစ်ကို။ အ၀ရိဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ၀ါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မသိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အ၀ိဘတ္တံ ၀ိယ၊ မကွဲမပြား တသားတည်း

ကဲ့သို့။ ဥပဌမဟန္တမ္ပိ၊ ထင်သော်လည်း။ နာမရူပ်၊ သည်။ ဝိဘတ္တသဘာဝမေဝ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဆိုလျှင်း။ တသ၊ ထိုနာမ်ရူပ်၏။ ဝိဘာဝေါ စ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းသောအခါ၌။ သုပါကဋ္ဌေ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဆိုလျှင်း။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၂။ သမုဂ္ဂဝိဝရဏံ၊ ကြွတ်အစ်ကို။ ဖွင့်ခြင်းကိုဆိုလျှင်း။ ယမကတာ လကန္ဒဖာလနဋ္ဌ၊ အစုံသော (ထန်းပင်ပေါက်) ထန်းမြစ်ကို ခွဲခြင်းကိုဆိုလျှင်း။ နိဒဿနဘာဝေန၊ ဥပမာပုံစံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယမကတာလကန္ဒံ၊ အစုံသော (ထန်းပင်ပေါက်) ထန်းမြစ်သည်။ ဘိန္နသန္တာနမ္ပိ၊ ကွဲပြားသော အစဉ်သန္တာန် ရှိကြားသော်လည်း။ အဘိန္နံဝိယ၊ မကွဲမပြားတသားတည်းကဲ့သို့။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ သဗ္ဗေပိ။ပ။ ဝဝတ္ထပေတီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနဝသေသပရိယာဒါယကော၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကိုသိမ်းယူသည်။ ကိဉ္စာပိ(ဟောတိ၊ ၏။)ပန၊ သော်လည်း။ နာမရူပသဘာဝေါ၊ နာမ်၏သဘော ရုပ်၏သဘောသည်။ (စာမူ၌ နာမရူပဘာဝေါဟု ရှိ၏) အညမညဝိရုဒ္ဓေ၊ အချင်းချင်းမှ ကွဲလွဲဆန့်ကျင်၏၊ ဝါ၊ အချင်းချင်းသဘောမတူ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနာမ်ရူပ်နှစ်ပါးလုံးကို။ သမုဒါယဝသေန၊ အပေါင်းလိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိ ပရိသမာပယေတဗ္ဗံ၊ မပြီးဆုံးစေအပ်၊ ဝါ၊ မဆုံးဖြတ်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤနာမ်ရူပ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ နမနလက္ခဏံ၊ ညွှတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ယံ၊ သည်။ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ တံ၊ သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေန္တောယေဝ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သည်ကိုပင်လျှင်။ တဒုဘယဝိနိမုတ္တသ၊ ထိုနာမ်ရူပ်နှစ်ပါးမှ လွတ်သော။ တေဘူမကဓမ္မေသု၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော တရားတို့တွင်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မသ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကဓမ္မေ၊ တို့ကို။ နာမဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ ရူပဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတီတိ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ နာမဋ္ဌ ရူပဋ္ဌာတိ ဧတေနေဝ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ တသ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ဒုဝိဓဘာဝေ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးပါလျက်။ ဒွေဓာ ဝဝတ္ထပေတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ နာမရူပဝိနိမုတ္တသ၊ နာမ်ရုပ်မှလွတ်သော။ အညသ၊ တပါးသောတရား၏။ အဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ နာမရူပမတ္ထတော ဥဒ္ဒိဿာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကေ ဓမ္မေတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ် ၌။ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ သမ္မသနုပဂသ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ထိုက်သော။ ဓမ္မသ၊ ၏။ အနဝသေ သေတဗ္ဗတာယ၊ မကြွင်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံသော နာမ်ရုပ်ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ပရိညေယ္ယံ၊ ပိုင်ခြားမှ သိအပ်၏။ ဧကံ သတော၊ ဧကန်မုချအားဖြင့်။ ဝိရဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းစေအပ်၏၊ ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်၏။ တတော စ၊ ထိုအလုံးစုံသော နာမ်ရုပ်မှလည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်ကင်းစေလျက်။ ပမောစေတဗ္ဗံ၊ လွတ်မြောက်စေအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်––––––

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အနဘိဇာနံ၊ ရှေးရှု၍မသိပါပဲ။ အပရိဇာနံ၊ ပိုင်ခြား၍မသိပါပဲ။ တတ္ထ၊ ထိုအလုံးစုံသောတရား၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဝိရာဇယံ၊ မစက်ဆုပ်စေပါပဲ။ အပ္ပဇဟံ၊ မစွန့်ပါပဲ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ အဘိဇာနံ၊ ရှေးရှုသိလျက်။ ပရိဇာနံ၊ ပိုင်ခြား၍သိလျက်။ တတ္ထ၊ ထိုအလုံးစုံသောတရား၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိရာဇယံ၊ စက်ဆုပ်စေလျက်။ ပဇဟံ၊ ပယ်စွန့်သည်ရှိသော်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

တေဘူမကံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ နာမရူပန္တိ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ဟူ၍။ ယဒိ ဂဟိတံ၊ အကယ်၍ ယူအပ်ကြားအုံ့။ ဣတော၊ ဤဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်မှ။ ဗာဟိရကေဟိ၊ အပြင်ပဉ္စင်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဒတ္ထဘာဝေန၊ ပုဒ်၏အနက် ပရမတ္ထ သဘောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်တတ္တာ မည်သည် သဘောတရားကို။ ပရိကပ္ပိတံ၊ ကြံဆအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤတတ္တမည်သော သဘောတရားသည်။ သေယျထာ–ကတမံ၊ ဟူမူကား။ ပကတိအာဒိ၊ ပကတိအစရှိသော တတ္တသဘောဝင်း။ (နောက်၌ တတ္တပုဒ်ကို ပါဠိနည်းအရ တ–သံယုတ်တလုံးကို ချေ၍ တတ္တဟူ၍ သာရေးမည်၊ တ–သံယုတ်နှလုံးကဲ့သို့ပင် တက်တွ ဟုဖတ်ပါ) ဒြဗ္ဗာဒိ၊ ဒြဗ္ဗအစရှိသော တတ္တသဘောဝင်း။ ဇီဝါဒိ၊ ဇီဝအစရှိသော တတ္တသဘောဝင်း။ ကာယာဒိ၊ ကာယ အစရှိသော တတ္တသဘောဝင်းပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိ အစရှိသော တတ္တသဘောတို့၌။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ် နှလုံးသွင်းအပ်–ယူဆအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးကြားအုံ့။ ဥမ္မတ္တကဝိပ္ပလာပသဒိသေ။ အရူး၏ ဖောက်လွဲဖောက်ပြန်ပြောဆိုသော စကားနှင့်တူသော။ အသမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဒ ပဝေဒိတေ၊ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဒမြတ်စွာဘုရားတို့ မဟောကြားအပ်သော၊ ဝါ၊ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဒမဟုတ်သော သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟောကြားအပ်သော။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိ အစရှိသော တတ္တသဘောတို့၌။ အဒ္ဓျပေက္ခနတော၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကို။ အညတြ–ဌပေတ္တာ၊ ကြဉ်ထား၍။ အညာ၊ တပါးသော။ ပဋိပတ္တိ၊ ပြုကျင့်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ပြုကျင့်ဖွယ်သည်။ ကာ၊ အဘယ်မှာရှိ အုံ့နည်း။ အထဝါ၊ ကား။ တေပိ၊ ထိုတတ္တ သဘောတို့ကိုလည်း။ နာမရူပန္တောဂဓဘာဝါဘာဝဝသေန၊ နာမ်ရုပ်တို့၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်,

အတွင်းမဝင်သည်အဖြစ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိစ္စီတာ ဧဝ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်သေးသည် သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပကတိ၊ ပကတိဝင်း။ မဟာ၊ မဟာဝင်း။ အဟံကာရော၊ အဟံကာရဝင်း။ တမ္မတ္တာနိ၊ ငါးပါးသော တမ္မတ္တတို့ဝင်း။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တဆယ့်တပါးသော ဣန္ဒြေတို့ဝင်း။ ဘူတာနိ၊ ငါးပါးသော ဘုတ်တို့ဝင်း။ ပုရိသော၊ ပုရိသဟုခေါ်သော အတ္တဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤနစ်ဆယ့်ငါးပါးသော တတ္တသဘောတို့သည်။ ပကတိအာဒယော၊ ပကတိအစရှိသော တတ္တသဘောတို့ပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိအစရှိသော တတ္တသဘောတို့တွင်။ သမဘာဝေန၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာရဇ တမသခါတာနံ၊ သတ္တဂုဏ် ရဇဂုဏ် တမဂုဏ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ သုခဒုက္ခမောဟာနံ၊ တို့၏။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းကို။ ပကတိဣတိ စ၊ ပကတိဟူ၍ဝင်း။ ပဝေနဋ္ဌိ စ၊ ပဝေနဟူ၍ဝင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ သတ္တာမတ္တသံဝေဒနီယော၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်မျှဟု သိအပ်သောသဘောသည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်မျှမှ ဖြစ်ပွါးလာသော သဘောသည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ရှိရင်းပါ၌အရအားဖြင့် သတ္တမတ္တသမ္ဘဝေ နီယော၊ သတ္တဂုဏ်မျှဟု သိအပ်သော သဘောသည်၊ ဝါ၊ သတ္တဂုဏ်မျှမှ ကြီးပွါးသော သဘောသည်။) မဟာ၊ မဟာမည်၏။ ဗုဒ္ဓိ၊ အသိဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) [၃၅၉] သတ္တရဇာဒီသု၊ သတ္တဂုဏ် ရဇဂုဏ်အစရှိသည်တို့၌။ (သဒ္ဒါဒီ သု–ဟု ရှိသော သီဟိုဠ်၌ မူအားလျော်စွာ အနက်ပေးလျှင် သဒ္ဒါဒီသု၊ သဒ္ဒတမ္မတ္တအစရှိသည်တို့၌။) အဘိမာနော၊ ငါဟု ထင်မှတ်လျက် မာန်မူခြင်းသည်။ အဟံကာရော၊ ရမည်၏။ အသ္မိမတ္တာ၊ ငါဖြစ်၏ဟု ထင်မှတ်သော အသ္မိမာနမျှတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန် ၏။) သဒ္ဒဖသ ရူပ ရသ ဂန္ဓာ၊ အသံ, အတွေ့, အဆင်း, အရသာ, အနံ့တို့သည်။ တမ္မတ္တာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အညမညဝိသိဋ္ဌာနံ၊ အချင်းချင်း မှ ထူးကုန်သော။ ပထဝီအာဒီနံ၊ ပထဝီအစရှိသော ဘုတ်တို့၏။ ဧကုတ္တရတာ ဒဿနတော၊ တခုလွန်ကဲသည် ၏ အဖြစ်ကို တွေ့ရခြင်းကြောင့်။ တမ္မတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဧကုတ္တရာနိ၊ တခုလွန်ကဲကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာဝိသိဧကလက္ခဏောဟိ၊ ထွင်းအပ်သော ပဲခွပ်ကဲ့သို့ တမျိုးတစားတည်း လက္ခဏာရှိကုန်သော။ (ဤကား ပါဠိရှိရင်းအတိုင်း သင့်လျော်အောင်ပြန်အပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ ပဲခွပ်ထွင်းမည့် သဲတုံးမှာ မထွင်းရသေးမီက ကောင်းဆိုးကြီးငယ်စသည်ဖြင့် ပဲခွပ်ပုံအထူးအပြား မရှိသေးပဲ တမျိုးတစားတည်း ရှိနေသကဲ့သို့ တမ္မတ္တတို့၌ သန္ဓယောရမူဌအားဖြင့် အထူးအပြားမရှိသေးပဲ တမျိုးတစားတည်း လက္ခဏာရှိသည်ကို ဆိုသည်ဟု ယူအပ်၏။ အဝိသေသဧကလက္ခဏောဟိ–ဟူ၍ သော်လည်း ပါ၌ရှိသင့်၏။ "သန္ဓယောရမူဌအားဖြင့် အထူးအပြားမရှိပဲ တမျိုးတစားတည်း လက္ခဏာရှိကုန်သော"ဟု အနက်ပြန်ရာ၏) တမတ္တောတိ၊ ငါးပါးသော တမ္မတ္တတို့မှ။ ဧကလက္ခဏာ၊ တမ္မတ္တတို့နှင့်တူသော လက္ခဏာရှိကုန်သော။ (ဤ၌လည်း "အနေကလက္ခဏာ၊ သန္ဓ ယောရစသည်အားဖြင့် များသော လက္ခဏာရှိကုန်သော"ဟူ၍သော်၎င်း "လူလက္ခဏာ၊ ကြမ်းတမ်းသော လက္ခဏာရှိကုန်သော" ဟူ၍သော်၎င်း ပါ၌ရှိသင့်၏) ဝိသေသာ၊ ငါးပါးသော ဘုတ်အထူးတို့ကို။ သဒ္ဒိယန္တိ၊ စီရင်အပ်ကုန်၏။ (သီမူ၌ သဒ္ဒိယန္တိဟု ရှိ၏) တနည်းကား။ ဝိသေသာ၊ ငါးပါးသော ဘုတ်အထူးတို့သည်။ သဒ္ဒိယန္တိ၊ ဖြစ်ပွါးကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါးနေသံ၊ ထိုဘုတ်တို့၏။ (အညေသံဟု ရှိသင့်၏။ အညေသံ၊ လွန်ကဲသည်မှ တပါးသော ဘုတ်တို့၏) သုခုမဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ဘဝေသနတော၊ ပါဝင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အတွင်းငုပ်ခြင်းကြောင့်။ (နေသံ သမ္ဘဝေသနတော–အရာ၌ သီမူတွင် တေသမ္ဘဝေသတော–ဟု ရှိ၏။) ဧကုတ္တရတာ၊ တခုလွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏) သဝနာဒိဝုတ္တိကာနိ၊ ကြားခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ သောတာဒီနိ၊ သောတအစရှိကုန်သော ။ ပဋု၊ ငါးပါးသောတတွတို့ သည်။ ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယာနိ၊ ဗုဒ္ဓိန္ဒြေတို့တည်း။ ဝစနာဒါနဝိစရဏာသဂ္ဂါနဒ္ဒကိစ္စာနိ၊ ပြောဆိုခြင်း, ကိုင်ခြင်း, သွားခြင်း, ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်း, နစ်သက်ခြင်း (တနည်း၊ နစ်သက်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော ပေါက်ဖွားခြင်း) ကိစ္စရှိကုန်သော။ ဝါစာဒီနိ၊ ဝါစာအစရှိကုန်သော ။ ပဋု၊ ငါးပါးသော တတွတို့သည်။ ကမ္မိန္ဒြိယာနိ၊ ကမ္မဣန္ဒြေတို့တည်း ။ မနော၊ မနသ ည်။ အန္တောကရဏံ၊ အတွင်းကရိဏ်းတည်း။ [ဥဘယတ္ထက် မနော (သာရံ်ပဝစန ၂–၂၆) ဟူသည်နှင့်အညီ ဤ၌ "မနော ဥဘယိန္ဒြိယ်၊ တံ အန္တောကရဏံ" ဟုရှိသင့်၏။ မနော၊ သည်။ ဥဘယိန္ဒြိယ်၊ ကမ္မိန္ဒြေ ဗုဒ္ဓိန္ဒြေ နှစ်ပါးလုံးမည်၏ တံ၊ ထိုမနသည်။ အန္တောကရဏံ၊ အတွင်းကရိဏ်းတည်း။] ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော ဣန္ဒြေဆယ်ပါးသည်။ ဗာဟိရကရဏံ၊ အပြင်ကရိဏ်တည်း။ ဂန္ဓာဒီဟိ၊ ဂန္ဓအစရှိသော တမ္မတ္တာတို့သည်။ အာရဒ္ဓါနိ၊ အားထုတ်အပ် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ (တနည်း) ဂန္ဓာဒီဟိ၊ ဂန္ဓအစရှိသော တမ္မတ္တာတို့မှ။ အာရဒ္ဓါနိ၊ ဖြစ်ပွါးကုန်သော။ ပထဝီဥဒက အဂ္ဂိ ဝါယု အာကာသာနိ၊ မြေ ရေ မီး လေ အာကာသတို့သည်[6]။ ဘူတာနိ၊ ဘုတ်တို့ မည်ကုန်၏။ ပုရိသော၊ ပုရိသဟု ခေါ်သော အတ္တသည်။။ စေတနာသဘာဝေါ၊ စေတနာသဘောရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပကတိအာဒီနိ၊ ပကတိ အစရှိသော တကွတို့ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဟိ(ပကတိစသော တတွတို့၏ နာမ်ရုပ် ၂–ပါး၌ ဝင်ပုံ မဝင်ပုံအချက်ကို) ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိအစရှိသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ပကတိ၊ သည်။ သုခ ဒုက္ခ မောဟ မတ္တတာယ၊ သုခ ဒုက္ခ မောဟမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာမ်၊ နာမ်တည်း။ သမဝိသမဘာဝါပတ္တိတော၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်, မညီမျှသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စာ စ၊ မမြဲသောတရားသည်ဝင်း။ ဒုက္ခာ စ၊ ဆင်းရဲသောတရားသည်ဝင်း။ သခ်ံတာ စ၊ ပြုပြင်အပ်သော သခ်ံတတရားသည်ဝင်း။ အာပန္နာ၊ ဖြစ်၏။ မဟာပိ၊ မဟာမည်သော တတွသည်လည်း။ "တသ္မာ အလိဂ်ံတော၊ ထိုသိကြောင်းမဟုတ်သော ပကတိမှ၊ ဝါ၊ မသိအပ်မသိနိုင်သော ပကတိမှ။ လိဂ်ံဝေသေသမတ္တော၊ သိကြောင်းအထူးမျှဖြစ်သော။ မဟာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော စ၊ သာရံ်ဝါဒကျမ်းတို့၌ ဆိုသောကြောင့်ဝင်း။ ဗုဒ္ဓိဘာဝါနုဇာနနတော စ၊ အသိဉာဏ်အဖြစ်ကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်ဝင်း။ နာမ်၊ တည်း။ အနိစ္စံ စ၊ သည်ဝင်း။ သခ်ံတမေဝ စ၊ သခ်ံတတရားသည်ဝင်း။ အာပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ "တသ္မာ

မဟာတော၊ ထိုမဟာမည်သော တတ္တမှ။ ဆ၊ ၆-ပါးကုန်သော။ ဝိသေသာ၊ အထူးတို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓိယန္တီ၊ စီရင်အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ပွါးကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ သဂ္ဂဝစနတော၊ စီရင်အပ်ခြင်း ဖြစ်ပွါးခြင်းကို ဆိုသောကြောင့်ဟု ဆိုလို၏။ (သီမူနှင့် အညီပင်။ သဣ္ဓတောဝစနတော ဟူသော ရှိရင်းပါဠိအရအားဖြင့်မူ "သဣ္ဓတကျမ်းဌ ဆိုသောကြောင့်ဟု" ဟု အနက်ပေး၊ မကောင်းလု) အသို့ဧကိ၊ ဝါဖြစ်၏ ဝါဟုတ်၏–ဝါပဲဟူ၍။ ဂဟဏနိမိတ္တဘာဝါနုဇာနနေန၊ ယူခြင်း၏အကြောင်း အဖြစ်ကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်ဟု။ အဟ်ကာရော၊ ရသည်။ အဘိမာနော၊ ဝါ (ဝါ့ဥစ္စာ)ဟု ထင်မှတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ သို့နလုံးသွင်း ယူဆခြင်းကြောင့်။ နာမ်၊ တည်း။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ နာမ်ဖြစ်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုအဟ်ကာရ၏။ အနိစ္စသင်္ခတဘာဝါပတ္တိ စ၊ အနိစ္စအဖြစ်, သင်္ခတအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ဣတရံ၊ ဤမှ တပါးသော။ တမ္မတ္တာပဋိက၊ တမ္မတ္တာ၊ ပါ-ပါ-အပေါင်းသည်။ ဂန္ဓရသရူပ ဖဿ သဒ္ဒဘာဝါနုဇာနနတော၊ ဂန္ဓ။ပ။ သဒ္ဒအဖြစ်ကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်။ ရူပ်၊ ရုပ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကာပိလာနံ၊ ကပိလဂိုဏ်းဝင် သာရံ့ဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အရူပန္တိ၊ နာမ်ဟု ယူဆခြင်းသည်။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသမတ္တံ၊ မှားယွင်းစွာ နလုံးသွင်းခြင်းမျှသာတည်း။ တေဟိ၊ ထိုမဟာ အဟ်ကာရတို့မှ၊ ဝါ၊ ထိုကပိလဂိုဏ်းဝင် သာရံ့ဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သောဠသ ဝိသေသာ၊ ၁၆-ပါးသော အထူးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဘူတာနိ၊ ငါးပါးသော သိမ်မွေ့သော ဘုတ်ဟူသော တမ္မတ္တာတို့ကိုဧကိုင်း။ ဧကာဒသိန္ဒြိယာနိ စ၊ တဆဲ့တပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကိုဧကိုင်း။ (ဣန္ဒိတာနိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။) ဘူတေဟိ၊ တမ္မတ္တာဟူသော သိမ်မွေ့သော ဘုတ်တို့မှ။ ဘူတဝိသေသာနိ၊ ကြမ်းတမ်းသော ဘုတ်အထူးတို့သည်။ (ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏) ဣတိ၊ သို့။ (ဝစန တော၊ သာရံ့ကျမ်းတို့ဌ ဆိုခြင်းကြောင့်။) ဂန္ဓာဒိတမ္မတ္တေဟိ၊ ဂန္ဓ အစရှိသော တမ္မတ္တာတို့မှ။ တန္ဒီသယာနိ၊ ထိုတမ္မတ္တာတို့၏ မိုရာဖြစ်ကုန်သော။ ပထဝီအာပေါတေဇောဝါယော အာကာသ သင်္ခါတာနိ၊ အာကာသုဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ကြမ်းတမ်းသော ဘုတ်တို့ကို။ ဣတ္ထိတာနိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တဗ္ဗိသေသာ၊ ထိုဘုတ်တို့၏ အထူးဖြစ်ကုန်သော။ နာနာဇာတိကာ စ၊ မြေ ရေမီးလေ စသည်ဖြင့် အထူးထူးသော သဘောရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်ဧကိုင်း။ ဣန္ဒြိယာနိ စ၊ (တဆဲ့တပါးသော) ဣန္ဒြေတို့သည်ဧကိုင်း။ အဟ်ကာရတော၊ မှ။ (ဇာယန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဝစနတော၊ ဤသို့ဆိုခြင်းကြောင့်။ သောတကာယစက္ခုဇိဝှါဃာန ဝါစာပါဏိပါဒပါယူပတ္ထာနိ စေဝ၊ နား ကိုယ် မျက်စိ လျှာ နှုတ် လက် ခြေ ဝစ္စမဂ် ပဿာဝမဂ်တို့ဧကိုင်း။ မနော စ၊ စိတ်ဧကိုင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကာဒသိန္ဒြိယာနိ၊ တဆဲ့တပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ (တေဟိ ထိုကပိလဂိုဏ်းဝင်သာရံ့ဝါဒီတို့သည်။ ဣန္ဒိတာနိ၊ ကုန်၏။)

တတ္ထ၊ ထိုသောဠသဝိသေသစသည်တို့တွင်။ မနော၊ မနသည်။ နာမ်၊ တည်း။ ဣတရာနိ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံတို့သည်။ ရူပ်၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသောဠသဝိသေသစသည်တို့တွင်။ ဝါစာတိ၊ ဝါစာဟူသော ပဒတ္ထဖြင့်၊ ဝါ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အတ္ထာဝဇောတကသ၊ အနက်ကိုပြတက်သော။ အက္ခရသမုဒါယသ၊ အက္ခရာအပေါင်းကို။ ဂဟဏ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ပကတိစသည်တို့သည် သာရံ့ဝါဒီတို့၏ အလိုအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်းမရှိရာသောကြောင့် အဘယ်သို့ အနိစ္စ ဖြစ်ရာသနည်းဟူသော မေးဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ ရှင်းပြဦးအံ့။ ဣမေသံ၊ ဤသာရံ့ဝါဒီတို့သည်။ ဓမ္မိနော၊ ဂုဏ်ရှိသော အထည်ဒြပ်ဝတ္ထု၏ဧကိုင်း။ ဓမ္မသ၊ ဂုဏ်၏ဧကိုင်း။ အနညတ္ထသ၊ အချင်းချင်းမှ တခြားတပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဣတ္ထိတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဏာမ ပဏ္ဍေ၊ ပြောင်းလဲသည်ဟူသော အဖို့ဌ်။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ အဘိဗျတိပဏ္ဍေပိ၊ မူလရှိပြီးမှ ထင်ရှားပေါ်လာခြင်းမျှသာဟု ယူသောအဖို့ဌ်လည်း။ တဗ္ဗိသယဉ္ဉာဏုပ္ပါဒေန၊ ထိုထင်ရှား ပေါ်လာသောဝတ္ထုလျှင် အာရုံရှိသောဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အဘိဗျဥ္ဇနံ၊ ထင်ရှားပေါ်လာခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ တည်း။ (ဖြစ်ပေါ်လာသောဉာဏ် မမြဲဟုဆိုလို၏) အထ၊ ထိုသို့မဟုတ် မူ၍ တတော၊ ထိုဝတ္ထု ထင်ရှားသည်မှ။ ပဗ္ဗေပိ၊ ရှေးဌ်လည်း။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထေ၀၊ ရှိသည်သာလျှင်။ ယဒိ၊ အံ့။ (အဘိဗျတ္တိဝါဒေါ၀ နိ သိယာဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏၊ သီဟိုဠ်မှ တစောင်ဌ် အဘိဗျတ္တိ ဝါဒေါ စ နိ သိယာ–ဟူ၍ ရှိ၏။ သီဟိုဠ် အက္ခရာ စနှင့် ဝ-သည် ဆင်တူရိုးမှားဖြစ်၍ ရေးကူးရာတွင် ပြောင်းလဲလာဟန်ရှိ၏။) အဘိဗျတ္တိဝါဒေါ၀၊ ရှိပြီးမှ ထင်ရှားပေါ်လာသည်ဟူသော ဝါဒသည်ပင်လျှင်။ နိ သိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ (ရှေးကပင် ထင်ရှားရှိသောကြောင့် ထိုဝါဒမသင့်ဟု ဆိုလို၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ ဌ်။ ဒိသာမတ္တံ၊ ညွှန်ကြားချက်မျှသာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ အမြွက်မျှပြ ဆိုသော စကားတည်း။

ဒြဗ္ဗဂုဏာကမ္မသာမညဝိသေသသယမဝါယာ၊ ဒြဗ် ဂုဏ်အမှု သာမညဝိသေသ ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်း သမဝါယတို့သည်။ ဒြဗ္ဗာဒိကာ၊ ဒြဗ္ဗစသည်မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒြဗ္ဗစသည်တို့တွင်။ ပထဝီ၊ ပထဝီဓာတ်ဧကိုင်း။ [၃ဝ၆] အာပေါ၊ အာပေါဓာတ်ဧကိုင်း။ တေဇော၊ တေဇောဓာတ်ဧကိုင်း။ ဝါယု၊ ဝါယောဓာတ်ဧကိုင်း။ အာကာသော၊ အာကာသဓာတ်ဧကိုင်း။ ကာလော၊ ကာလဧကိုင်း။ ဒိသာ၊ အရပ်ဧကိုင်း။ အတ္တာ၊ အတ္တဧကိုင်း။ မနော၊ စိတ်ဧကိုင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝ၊ ကိုးပါးသော တတ္တတို့သည်။ ဒြဗ္ဗာနိ၊ ဒြဗ်တို့မည်ကုန်၏။ သဒ္ဒရူပရသဂန္ဓဖဿာ စ၊ အသံ, အဆင်း, အရသာ, အနံ့, အတွေ့ကိုဧကိုင်း။ သင်္ခါပရိမာဏာနိ စ၊ အရေအတွက်နှင့် အတိုင်းအရှည်တို့ဧကိုင်း။ ပုထုတ္ထ သံယောဂဝိယောဂပရ တ္ထာ ပရတ္ထာ စ၊ အသီးအခြား၏အဖြစ် ယှဉ်တွဲခြင်း ကွဲကွာခြင်း ဝေးသည်၏အဖြစ် နီးသည်၏အဖြစ်တို့ဧကိုင်း။ ဗုဒ္ဓိ သုခ ဒုက္ခ ဣစ္ဆာ ဒေါသ ပယတ္ထ ဂုရုတ္ထ ဒြဝတ္ထ သ္ဟေဟဝေဂါ စ၊ အသိဉာဏ် ချမ်းသာ ဆင်းရဲအလိုရှိခြင်း ရှဲ့မုန်းခြင်း အားထုတ်ခြင်း လေးသည်၏အဖြစ် အရည်၏အဖြစ် စေးကပ်ခြင်း လျှင်မြန်သော အဟုန်တို့ဧကိုင်း။ သင်္ခါရာဒိဋ္ဌာ စ၊ သင်္ခါရာနှင့် အဒိဋ္ဌတို့ဧကိုင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တေဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်သုံးပါးသော။ ဧတေ၊ ဤတတ္တတို့သည်။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်မည်ကုန်၏။ ဥက္ခေပန်၊ ကြွခြင်းမခြင်းဧကိုင်း။ အဝခေပန်၊ ချခြင်းဧကိုင်း။ အာကုစန်၊

တွန့်ခြင်းရှုခြင်းငင်း။ ပသာရဏ်၊ ဖြန့်ခြင်း ဆန့်ခြင်းငင်း။ ဂမန်၊ သွားခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဠု၊ ငါးပါးသော တတွတို့သည်။ ကမ္မာနိ၊ အမှုကံ မည်ကုန်၏။ အညမညဝိသိဋ္ဌေသု၊ အချင်းချင်းထူးသော ဝတ္ထုတို့၌။ အဝိသိဋ္ဌ၊ မထူးသော။ ဝါ၊ တခုတည်းသော။ အဘိဓာန်၊ အမည်သည်။ ပစ္စယော၊ ထိုထိုဝတ္ထုတို့ကို သိခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တာ ဣတိ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ရှိခြင်းဟူသော။ သာ၊ ထိုအမည်သည်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ (အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့် ဟုရှိလျှင် သာ၍ သင့်မြတ်ပေ၏။) ဒြဗ္ဗဂုဏာကမ္မေသု၊ ဒြဗ်, ဂုဏ်, အမှုတို့၌။ အတ္ထိ ဧဝ၊ ရှိသည် ချည်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ရှိခြင်း (သတ္တာ) ဟူသောဤအမည်သည်။ မဟာသာ မည်၊ မဟာသညမညမည်၏။ ပထဝီ အာဒီသု၊ မြေအစရှိသည်တို့၌၊ ဝါ၊ မြေ ရေ လေ မီးစသော အမျိုးမျိုးသောဒြဗ် အမျိုးမျိုးသောဂုဏ် အမျိုးမျိုးသော အမှုတို့၌။ အနုဝုတ္တိဗျာဝုတ္တိဗုဒ္ဓိနိမိတ္တံ၊ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ခြင်း, ပျံ့နှံ့၍ ဖြစ်ခြင်းကို သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဒြဗ္ဗတ္တာဒိ၊ ဒြဗ်၏ အဖြစ် အစရှိသည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဒြဗ်၏ အဖြစ် အစရှိသည်သည်။ ယထာ၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဒြဗ္ဗတ္တဂုဏတ္တကမ္မတ္တယဒ္ဒတ္တာဒိ၊ ဒြဗ်၏ အဖြစ်, ဂုဏ်၏ အဖြစ်, အမှု၏ အဖြစ်, အိုး၏ အဖြစ်စသည်ပင်တည်း။ ဧသော၊ ဤအလုံးစုံသည်။ သာမညဝိသေသော၊ သာမညဝိသေသမည်၏။ ဣဟ တန္တေသု၊ ဤချည်ချောင်းတို့၌။ ပဒ္ဒေါတိ၊ ပုဆိုးဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဟကပါလေ သု၊ ဤမြေအိုးအုံတို့၌၊ ဝါ၊ ဤမြေအိုးခြမ်းတို့၌။ ဃဋော၊ အိုးဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ။ ၏၊ ဣတိ၊ သို့။) ဣဟောတိ ဣဟ ဣတိ၊ ဤ၌ဟူ၍။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟေတုဟေတုဖလာနံ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးတို့၏။ သမ္ဘန္ဓော၊ ဆက်စပ်ခြင်းကို။ သမဝါယောတိ၊ သမဝါယဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ (ဧသော၊ ဤဆက်စပ်ခြင်းသည်။) သမဝါယော၊ သမဝါယမည်၏၊ ဝါ၊ ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်းမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတေ ဒြဗ္ဗာဒိကာ၊ ဤဒြဗ္ဗအစရှိသော တတွတို့ကို။ (သရူပတော၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။)

တတ္ထ၊ ထိုဒြဗ္ဗစသည်တို့တွင်။ ပထဝီအာပတေဇဝါယူ၊ မြေ ရေ မီး လေတို့သည်။ ဘူတရူပံ၊ ဘူတရုပ်တည်း။ အာကာသံ၊ အာကာသသည်။ တေသံ၊ ထိုဘူတရုပ်တို့၏။ အဘာဝမတ္တံ ဝါ၊ မရှိခြင်းမျှသည်သော်၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားမျှသည်သော်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကာလော၊ ကာလသည်။ စန္ဒသူရိယာဒိပရိ ဝတ္တနံ စ၊ လ နေစသည်တို့၏ လှည့်လည်ခြင်းကိုလည်း။ ဓမ္မပဝတ္တိ၊ စ၊ ရူက်နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော ပညတ်မျှသာတည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဒိသာစ၊ အရပ် မျက်နှာသည်လည်း။ အတ္တာစ၊ အတ္တသည်လည်း။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ ပညတ်မျှသာတည်း။ မနော၊ မနသည်။ နာမံ၊တည်း။ သဒ္ဒ ရူပရသဂန္ဓာ၊ အသံ အဆင်း အရသာ အနံ့တို့သည်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သာလျှင်တည်း။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဘူတတ္တယ သဘာဝတော၊ ဘူတ ရုပ်သုံးပါးအပေါင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဘူတတ္တယဘာဝတောဟုရှိသင့်၏၊ ဘူတ ရုပ်သုံးပါးအပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ဟု အနက်ပေး။) တထာ၊ ထိုအတူ။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သာလျှင်တည်း။ ဧကာဒိကာ၊ တခုအစရှိသော။ သခ်ါ၊ အရေအတွက်သင်္ချာသည်။ တံတံ၊ ထိုထိုနှစ်ခု အစရှိသော ဝတ္ထုကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော ပညတ်မျှသာတည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အဝယဝသမုဒါယေ၊ အစိတ်တို့၏ အပေါင်း၌။ ဂုဏာ–ဝိသေသဝသေန ဝါ၊ ဂုဏ်အထူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သဏ္ဌာနဝိသေသဝသေန ဝါ၊ သဏ္ဌာန် အထူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ မဟန္တံ ဒီဃံ ဣတိ၊ ကြီးသည် ရှည်သည် ဟူ၍ရင်း။ တဗ္ဗိပရိယာယတော၊ ထိုကြီးသည် ရှည်သည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ အဏု ရဿန္တိ၊ ငယ်သည် တိုသည်ဟူ၍ရင်း။ (ပညတ္တိမတ္တံ–၌စပ်) ဘိန္နလက္ခဏဒေသေသု၊ ထူးသောလက္ခဏာ ညွှန်ပြကြောင်းရှိသော ဝတ္ထုတို့၌။ ပုထုတ္တန္တိ၊ အသီးအခြား၏ အဖြစ်ဟူ၍ရင်း။ ဘိန္နဒေသ ဇာနံ၊ ကွဲပြားသော အရပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့၏။ သဟဘာဝေ၊ တပေါင်းတည်းအဖြစ်၌။ သံယောဂေါတိ၊ ယှဉ်တွဲခြင်းဟူ၍ရင်း။ တဒပါယေ၊ ထိုကွဲပြားသောအရပ်၌ ဖြစ်သောဝတ္ထုတို့၏ ဖဲခွါခြင်း၌။ ဝိယောဂေါတိ၊ ကွဲကွာခြင်းဟူ၍ရင်း။ သမာနဒိသာဒေသဂတာနံ၊ တူသော အရပ်မျက်နှာ အရပ်ဒေသ၌ တည်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ မဟာဒပ္ပန္တရာနံ၊ ကြီးသောအကြားငယ်သော အကြားတို့၏၊ ဝါ၊ ကြီးသော အကွာအဝေး ငယ်သော အကွာအဝေးတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရံ အပရန္တိ၊ ဝေးသည် နီးသည်ဟူ၍ရင်း။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော ပညတ်မျှသာတည်း။ ဗုဒ္ဓိ သုခ ဒုက္ခ ဣစ္ဆာ ဒေါသ ပယတ္တာ၊ သိခြင်း, ချမ်းသာခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း, အလိုရှိခြင်း, ရွံ့မုန်းခြင်း, အားထုတ်ခြင်းတို့သည်။ နာမမေဝ၊ နာမ်သာလျှင်တည်း။ ဂုရုတ္တဒြဝတ္ထ သ္ဓေဟဝေဂါ၊ လေးသည်၏ အဖြစ်, အရည်၏ အဖြစ်, စေးကပ်ခြင်း, လျင်သော အဟုန်တို့သည်။ ရူပမမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ ပဝတ္တိဝိသေသတော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရော၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော။ သခ်ါရော၊ သခ်ါရသည်။ ဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးတည်း။ အဒိဋ္ဌေသိ၊ မမြင်အပ်သော သဘောသည်လည်း။ ဓမ္မာဓမ္မဘာဝတော၊ ဓမ္မ၏ အဖြစ် အဓမ္မ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကုသိုလ်၏ အဖြစ် အကုသိုလ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာမမေဝ၊ နာမ်သာလျှင်တည်း။ ဥက္ခေပနံ၊ ပင့်မြှောက်ခြင်း။ အဝက္ခေပနံ၊ ချခြင်း။ အာကုစနံ၊ တွန့်ခြင်း ရှုံ့ခြင်း။ ပသာရဏံ၊ ဖြန့်ခြင်း ဆန့်ခြင်း။ ဂမနံ၊ သွားခြင်း။ ဣတိ၊ ဤအမှုငါးပါးသည်။ ရူပမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ ပဝတ္တိမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှတည်း။ သဒိသာသဒိသတာယံ၊ တူသည်၏ အဖြစ် မတူသည်၏ အဖြစ်၌။ သာမညဝိသေသသညာ၊ သာမညအမည် ဝိသေသအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အယုတ္တသမ္ဘန္ဓေ၊ မယှဉ်မှုရှိပြီးသော စပ်ယှဉ်ခြင်း၌။ သမဝါယသမညာ၊ သမဝါယဟူသောအမည် သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဒြဗ္ဗာဒိနမ်ပိ၊ ဒြဗ္ဗအစရှိသည်တို့၏လည်း။ နာမရူပန္တောဂဓတာ၊ နာမ်ရုပ်တို့၌ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။

ဧ၀ါဧ၀ ဗန္ဓ ပုညပါပါသ၀ သံ၀ရ နိဗ္ဗရ၀ိမောက္ခာ၊ အသက်ကောင်, အသက်ကကောင်မဟုတ် သော အရာ, ဖွဲ့ခြင်း, ကောင်းမှု, မကောင်းမှု, ဝင်ရောက်ခြင်း, ပိတ်ဆို့ခြင်း, ကြေပျက်စေကုန်စေခြင်း, လွတ်မြောက်ခြင်း တို့သည်။ ဧ၀ါဒီကာ၊ ဧ၀ အစရှိသော တကွတို့မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဧ၀အစရှိသည်တို့တွင်။ ဧ၀ေါ တိ၊ ဧ၀ဟူသည်ကား။ အတ္တာ၊ အတ္တာကောင် တည်း။ ပုဂ္ဂလ၀မ္မာ၀မ္မာကာသ ကာလေသု၊ ပုဂ္ဂလ, ၀မ္မ, အ၀မ္မ, အာကာသ, ကာလတို့၌။ အ၀ဧ၀သညာ၊ ဧ၀မဟုတ်သော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသု၊ ထိုပုဂ္ဂလ၀မ္မစသည်တို့တွင်။ သဒ္ဒဖသ ရူပ ရသ ဂန္ဓ သဏ္ဌာန ဗန္ဓ ဘေဒ သုခုမ (ပရအပရာ၊ယာတ) ပွဘာ၀ဿယောဇ္ဇောတ တမာနိ၊ အသံ, အတွေ့, အဆင်း, အရသာ, အနံ့, သဏ္ဌာန်, ဖွဲ့တွယ်ခြင်း, ကွဲပြားခြင်း, သိမ်မွေ့ခြင်း, (တပါးတပါးမဟုတ် ထိပါးခြင်း) အရောင်, အရိပ်, အလင်း, အမှောင်တို့သည်။ ပုဂ္ဂလလက္ခဏံ၊ ပုဂ္ဂလ၏ လက္ခဏာတည်း။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလသည်။ ရူပ၀မ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ ပ၀တ္တိအာကာရ၀ိတ္ထာ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာမျှ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ၀မ္မာ၀မ္မာ၊ ၀မ္မနှင့် အ၀မ္မတို့သည်။ ဧ၀ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဧ၀ဟုခေါ်သော အတ္တနှင့် ပုဂ္ဂလဟုခေါ်သော ရုပ်တရားတို့ ၏။ ဂတိဋ္ဌ တိမတ္တတာယ၊ သွားခြင်း (လှုပ်ရှားခြင်း) တည်ငြိမ်ခြင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [၃၆၁] တဒ၀သိဋ္ဌာ၊ ထိုဧ၀နှင့် ပုဂ္ဂလတို့မှ မထူးခြားသော သဘောတရားတို့တည်း။ အာကာသကာလာ၊ အာကာသနှင့်ကာလတို့သည်။ ပညတ္တိမတ္တာ၊ ပညတ်မျှသာတည်း။ ဗဒ္ဓေါ၊ ဖွဲ့ခြင်းဟူသည်။ ကမ္မပုဂ္ဂလန္တရသံယောဂေါ၊ ကံဖြစ်နိုင်သော ပုဂ္ဂလခေါ် ရုပ်တရားတို့၏ အတွင်း၌ စပ်ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ၀စနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုကံနှင့် ပုဂ္ဂလမည်သော ရုပ်တို့မှ။ အနညော၊ အခြားတပါးမဟုတ်သော တရားတည်း။ ပုညပါပါနိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့သည်။ နာမ်၊ နာမ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါကဋ္ဌမေ၀၊ ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။ ကမ္မပုဂ္ဂလာဂမနံ၊ ကမ္မပုဂ္ဂလတို့၏ လာရောက်ခြင်းသည်, ၀ါ၊ ကံဖြစ်နိုင်သောရုပ်တို့၏ လာရောက်ခြင်းသည်။ အာသ၀ေါ၊ အာသ၀မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀စနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ပုညာပုညသမ္ဘ၀ေ၀၊ ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှုတို့၏ဖြစ်ခြင်း၌။ အာသ၀သမညာ၊ အာသ၀ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသ၀ေါ၊ အာသ၀သည်။ တတော၊ ထိုကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့မှ။ အ၀သိဋ္ဌော၊ မထူးခြားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အာသ၀နိရောဓေ၀၊ အာသ၀၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ သံ၀ရော၊ သံ၀ရမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀စနတော၊ ကြောင့်။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ပုညာပုညနိရောဓေ၀၊ ကောင်းမှုမကောင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ သံ၀ရော၊ သံ၀ရမည်၏။ ကမ္မဖလပ၀ေ၀ဏ္ဏယာ၊ ကံ၏အကျိုးအယဉ်၏ ပကတိယာ၊ ပကတိ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်အားဖြင့်။ အ၀ေ၀ဏ္ဏော၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗရော၊ နိဗ္ဗရမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ၀စနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ဝိပါက နိရောဓနိမိတ္တံ၊ အကျိုးဝိပါက်၏ ချုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ နိဗ္ဗရော၊ နိဗ္ဗရမည်၏။ မောက္ခေါ၀ိ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းသည်လည်း။ သဗ္ဗကမ္မ၀ိမောက္ခေ၀၊ အလုံးစုံသော ကံတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ၀စနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ကမ္မပုဂ္ဂလ၀ိ၀ဝေါ၊ ကမ္မပုဂ္ဂလတို့နှင့် ဧ၀၏ မယှဉ်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတရားတို့တွင်။ ကမ္မပုဂ္ဂလာ နံ၊ ကမ္မပုဂ္ဂလတို့၏၊ ၀ါ၊ ကမ္မနှင့်ပုဂ္ဂလတို့၏။ သဒ္ဒါဒီလက္ခဏာတာယ၊ သဒ္ဒရုပ်စသည်လျှင် လက္ခဏာရှိ၏သည် အဖြစ်ကြောင့်။ ရူ၀မတ္တတာ၊ ရုပ်မျှ၏ အဖြစ်သည်ဌင်း။ ပုညာပုညမတ္တတာယ၊ ကောင်းမှုမကောင်းမှုမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရူ၀တာ၊ နာမ်၏ အဖြစ်သည်ဌင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧ၀ေါ စ၊ ဧ၀သည်ကား။ အရူ၀မတ္တမေ၀ နာမ်မျှသာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယ်၊ ဤသည်ကား။ ဒြဗ္ဗမောက္ခေ၀၊ ဒြဗ်အားဖြင့် လွတ်မြောက်ခြင်းတည်း။ ဘာ၀မောက္ခေ၀ ပန၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် လွတ်ခြင်းသည်ကား။ ဧ၀သ၊ ဧ၀ဟုခေါ်သောအတ္တ၏။ ရာဂါဒီဘာ၀ါ၀ရိဏာမော၊ ရာဂစသည် ဖြစ်ခြင်းငါ မပြောင်းလဲခြင်းတည်း။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ရာဂါဒယော၊ ဈာဂစသည်တို့သည်။ နာမမေ၀၊ နာမ်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧ၀ါဒယော၀ိ၊ ဧ၀အစရှိသော တတ္ထတို့သည်လည်း။ နာမရူ၀ဇ္ဇောဂဓာ ဧ၀၊ နာမ်ရုပ်တို့၌ အတွင်း၀င်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

ကာယ၀ဝတ္တိ ဂတိဇာတိ ဗန္ဓာ၀ဝဂ္ဂါ၊ ကာယ, ၀ဝတ္တိ, ဂတိ, ဇာတိ, ဗန္ဓ, အ၀ဝဂ္ဂတို့သည်, ၀ါ၊ ကိုယ်, ဖြစ်ခြင်း, လားရာ, အမျိုးဇာတ်, နှောင်ဖွဲ့ခြင်း, လွတ်မြောက်ခြင်းတို့သည်။ ကာယ၀ိကာ၊ ကာယအစရှိသည်တို့ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာယအစရှိသည်တို့တွင်။ ပထ၀ီ အာ၀ တေ၀ ၀ါယု အတ္တ သုခဒုက္ခေသု၊ ပထ၀ီ အာ၀ေါ တေ၀ေ၀ ၀ါယော အတ္တချမ်းသာ ဆင်းရဲတို့၌။ ကာယသမညာ၊ ကာယဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ၀ဝတ္တိ ဂတိ ဇာတိ ဗန္ဓာ၀ဝဂ္ဂါ၊ ၀ဝတ္တိ, ဂတိ, ဇာတိ, ဗန္ဓ, အ၀ဝဂ္ဂတို့သည်, ၀ါ၊ ဖြစ်ခြင်း, လားရာဂတိ, အမျိုးဇာတ်, နှောင်ဖွဲ့ခြင်း, လွတ်မြောက်ခြင်းတို့သည်။ တဒ၀သိဋ္ဌာ၊ ထိုကာယမှ မထူးခြားသော သဘောတရားတို့တည်း။ ဘာ၀ေါတိ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကာယောတိ၊ ကာယဟူသောပုဒ်သည်။ အနတ္ထန္တရံ၊ ဘာ၀မှထူးခြားသော အနက်မရှိ၊ ၀ါ၊ မထူးခြားသောအနက်ရှိ၏၊ ၀ါ၊ ဘာ၀နှင့် တူသောအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀စနသော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ကာယတော၊ ကာယမှ။ အညံ၊ တပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကိရိယာသံယောဂ၀ိဘာ၀ေသု၊ ပြုခြင်း, ယှဉ်ခြင်း, ကွဲကွာခြင်းတို့၌, ၀ါ၊ ပြုခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်း, ကွဲကွာခြင်းတို့၌။ ပ၀တ္တိသညာ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ၀စနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ဂတိအာဒိပ္ပ ကာရေန၊ ဂတိအစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပထ၀ီအာဒယော ဧ၀၊ ပထ၀ီအစရှိသည်တို့သည်သာ လျှင်။ ပ၀တ္တိ၊ ပ၀တ္တိမည်၏။ ဥပစာရော၊ တင်စား၍ခေါ်သော အမည်တည်း။ (ဂတိဣတိ ပဒ၊ ဂတိဟူသောပုဒ်သည်။) တသ္မိံ၊ ထိုကာယ၌ (တသ္မာ ဟုရှိသင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကာယမှ။) အနတ္ထန္တရံ၊ မထူးခြားသော အနက်ရှိ၏။ ၀ါ၊ ထူးခြားသော အနက်မရှိ၊ ၀ါ၊ တူသော အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀စနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ကာယတော၊ ကာယမှ။ အနညာ၊ တခြား တပါးမဟုတ်ကုန်သော။ သုရမနဇေ၀တတိရစ္ဆာနနရကေ၀ပ၀တ္တိယော၊ နတ်ဘုံ, လူဘုံ, ပြိတ္တာဘုံ, တိရစ္ဆာန်ဘုံ, ငရဲဘုံတို့၌ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းတို့သည်။ ဂတိယော၊ ဂတိမည်ကုန်၏။ တာသု၊ ထိုငါးပါးသော ဂတိတို့တွင်။ (သီဟိဠ်မှ၌ ပူရိမာ

ဝိသိဋ္ဌာ ဂတီသုဟု ရှိ၏၊ ပုရိမဝိသိဋ္ဌဂတီသုဟု ပါဌ်မှန်ရှိသင့်၏) ပုရိမဝိသိဋ္ဌဂတီသု၊ ရှေးဖြစ်သော ထူးခြားသော လူ့ဂတိ နတ်ဂတိတို့၌။ ဇာတသ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိဿယောပိ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော အဆင့်အတန်း အမျိုးဇာတ်သည်လည်း။ ပဝတ္တိမတ္တံ၊ ကာယ၏ဖြစ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ကဏာနီလရတ္တပီတသုက္ကာ အတိသုက္ကသခါတာ၊ အမည်:, အညိ, အနီ အဝါ, အဖြူ, အလွန်ဖြူသော အမျိုးအစားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဇာတိယော၊ အမျိုးဇာတ်တို့သည်။ တတော၊ ထိုကာယမှ။ အနညာ၊ တခြားတပါးမဟုတ်ကုန်။ တာ၊ ထိုဇာတိတို့သည်။ ဥတ္တရုတ္တရဝိသိဋ္ဌာ၊ နောက်နောက် ဇာတိကာလ၌ ထူးကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညာဏာမောရာဂဒေါသတတ္တာ သန္ဓသနပ္ပါယာ၊ မသိခြင်း, တွေဝေခြင်း, ရာဂဒေါသတို့ကို အမှန်အားဖြင့် မြင်ခြင်းများသည်ရှိသော်။ သုက္ကဇာတိ၊ သုက္ကဇာတိမည်၏ အန္တာ၊ အဆုံးမှ၊ ဝါ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ အစ္ဆန္ဒဝိမုတ္တာ၊ စင်စစ်လွတ်မြောက်သော။ အဝဂါ့ဌတတ္တာ။ သက်ဝင်အပ်သော အမှန်တရားရှိသော၊ ဝါ၊ အမှန်တရားကို သက်ဝင်ပြီးသော အမျိုးဇာတ်သည်။ အတိသုက္ကဇာတိ၊ အတိသက္ကဇာတိ မည် ၏။ (စာတိသုက္ကဇာတိဟု ရှိသောပါဌ်ကား မသင့်) ဒေါသေသု၊ အညာဏအစရှိသော အပြစ်ဒေါသတို့၌။ ဗန္ဓသမညာ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ အညာဏာဒိလက္ခဏသ၊ အညာဏစသည်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ ဗန္ဓသ၊ နှောင်ဖွဲ့သော အရာ၏။ ဇီဝတော၊ ဇီဝမှ။ အနညတာ၊ အခြားတပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညာဏာဒိဒေါသာဘာဝတော၊ အညာဏအစရှိသော အပြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အပဝဂ္ဂသိဒ္ဓိ၊ လွတ်မြောက်ခြင်း၏ ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယဒယောပိ၊ ကာယအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာလျှင်တည်း။

တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဝါဒတို့၌။ ပုရိသော၊ ပုရိသ။ အတ္တာ၊ အတ္တ။ ဇီဝေါ၊ ဇီဝ။ ဣတိ၊ ဣတိအာဒိပရိယာ ယေဟိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။ ယောပိ အတ္တာပဒတ္ထော၊ အကြင်အတ္တဟူသော ပဒတ္ထသည်လည်း၊ ဝါ၊ အတ္တာဟူသော ပုဒ်၏အနက်သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) သောပိ၊ ထိုအတ္တာဟူသော ပဒတ္ထသည်လည်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ နာမရူပမတ္တံ၊ နာမ်ရုပ်မျှကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တော၊ ပညတ်အပ်သော အရာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာလျှင်တည်း။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တေပိ နာမရူပန္တောဂဓာဘာဝါဘာဝဝသေန နိစ္စိတာ ဧဝါတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပေသတည်း။

သမ္မဟုလသုတ္တန္တသံသန္ဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၆၂] ၆၇၂။ သောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာကမ္မိကော၊ ဝိပဿနာအမှုရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်သော။ သော ယောဂါဝစရော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယာထာဝသရတောတိ၊ ကား။ ယထာဘူတသဘာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘောအားဖြင့်။ နာမရူပ၊ ကို။ ဝဝတ္ထအေတ္ဝာ၊ ပိုင်းခြားပြီး၍။ ဇေတမတ္ထံ၊ ကို။ သံသန္ဒေတ္ဝာ၊ နီးနှောရ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ လောကသမညာယပိ၊ လောကဝေါဟာရ အမည်ပညတ်ကိုလည်း။ ပဟာနတ္ထာယ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သတ္တောဇီ ဝေါတိ၊ သတ္တဝါ အသက်ကောင်ဟူ၍။ ပဝတ္တနကမိစ္ဆာဘိနိဝေသသ၊ ဖြစ်သော မှားယွင်းစွာ နလုံးသွင်းခြင်းကို။ (ပဟာနံ၊ သည်။) ပဂေဝ–ပါဒေ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်ပြီး၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ နာမရူပမတ္တတာယ၊ နာမ်ရုပ်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိနိစ္ဆိတတ္တာ စ၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သန္တာနာဒိဃနဘေဒဿ၊ သန္တာန်အစရှိသော ဃနအစိုင်အခဲကွဲပျက်ခြင်း ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အကတတ္တာ စ၊ မပြုအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (သမူဟေကတ္တာဂ္ဂဟဏာဝသေန စသည်၏ဟိတ်ဖြစ်သည်) အဘိနိဝေသေန၊ မြဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သမူဟေကတ္တာဂ္ဂဟဏာဝသေန၊ အပေါင်းအားဖြင့် တယောက်တည်းတကိုယ်တည်း အဖြစ်ကိုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသည်။ သတ္တသမ္မောဟော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါဟု ထင်မှတ်သော တွေဝေခြင်းကို။ ဝိကွမ္ဘနာ၊ ခွါခြင်းသည်။ အသမ္မောဟဘူမိ၊ အသမ္မောဟဘုံအဆင့်မည်၏။ သမ္မဟုလသုတ္တန္တဝသေ နာတိ၊ ကား။ ယထာပီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ ဝုတ္တာနံ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (သုတ္တန္တာနံ၌ စပ်) "မဟာ လိ၊ မဟာလိ၊ ဣဒံ ရူပံ၊ သည်။ အတ္တာ၊ အတ္တကောင်သည်၊ ဝါ၊ မိမိကိုယ်သည်။ စေအဘာဝိသ၊ အံ့။ ဣဒံ ရူပံ၊ သည်။ အာဗာဓယ၊ နှိပ်စက်ခြင်းငှါ။ နေ သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။" ဣတိ ဧဝမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အဝုတ္တာနဉ္စ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ မဆိုအပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မဟုလာနံ၊ များစွာကုန်သော။ သုတ္တန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နာမရူပမတ္တမေဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧတမတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဂ်ံသမ္ဘရာတိ၊ ကား။ အဂ်ံသမ္ဘာရဟေတု၊ အစိတ်အပိုင်းအဂ်ါ အဆောက်အဦဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တန္ဒိမိတ္တံ၊ ထိုအစိတ်အပိုင်း အဂ်ါအဆောက်အဦ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုအစိတ်အပိုင်း အဆောက်အဦးကို။ အမုဠ္ဠတ္တာ၊ မလွတ်မူ၍။ တသ္မိံ၊ ထိုအစိတ်အပိုင်းအဆောက်အဦသည်။ သတိဧဝ၊ ရှိသောသာလျှင်။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ခေါ်ဝေါ်သော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အဂါရမ္ဘေဝါတိ၊ ကား။ ကဠာဒီနိ၊ သစ်သားစသည်တို့ကို။ ပဋိစ္စ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ တေသံ၊ ထိုသစ်သား စသည်တို့၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဝိသေဒေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ အဂါရမိစ္စေဝ၊ အိမ်ဟူ၍သာလျှင်။ သံခံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ သမည်၊ အမည်သို့။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အဠိအာဒီနိ၊ အရိုးအစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိစ္စ ဥပါ ဒါယ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုအရိုး အစရှိသည်တို့၏။ နာမံ၊ ကို။ ဝိသေဒေတွာ၊ ၍။ ရူပံ သရီရံ ဣစ္စေဝ၊ ရုပ်–ကိုယ်ဟူ၍ သာလျှင်။ သံခံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ (သာမည်၊ သို့။) ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊၏။)

ဒုက္ခမေဝ သမ္ဘောတီတိ၊ ကား။ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဘေဒံ၊ တာ စသည်အပြားရှိသော။ တိဝိဓံ၊ ရှိသော။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒေဝ ဒုက္ခံ၊ ထိုသုံးမျိုးသော ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ ခဏဋ္ဌိတိပဗန္ဓဋ္ဌိတိဝသေန၊ ခဏဋ္ဌိ, ပဗန္ဓဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဋ္ဌတိစေဝ၊ တည်လည်းတည်၏။ ခဏနိရောဓအာယုက္ခယနိရောဓဝသေန၊ ခဏအားဖြင့် ချုပ်ခြင်း, အသက်တမ်းကုန်သောအားဖြင့် ချုပ်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိရုဇ္ဈတိ စ၊ ချုပ်လည်းချုပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒါနိ။ ဠ္ဍ။ ဒုက္ခမေဝါတိဇ္ဇော၊ ပါဠိ၌ ဒုက္ခမေဝ ဣတိ ဇ္ဇော ဟု ပါဌ်ရှိ။ ဧဝကာရေန၊ ဧ–သဒ္ဒါဖြင့်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎င်း။ နာညတြာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပါဌ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဒုက္ခံ၊ သုံးမျိုးသော ဆင်းရဲကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ တတော၊ ထိုသုံးမျိုးသော ဆင်းရဲမှ။ အညံ၊ တပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။ နသမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ယော၊ အကြင်တရားအပေါင်းကို။ သတ္တောတိ ဝါ၊ သတ္တဝါဟူ၍ဝင်း။ ဇီဝေါတိဝါ၊ အသက်ကောင်ဟူ၍ဝင်း။ ဝုစ္စေယျ၊ ခေါ်အပ်ရာ၏။ တသ၊ ထိုသို့သော တရားအပေါင်း၏။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အခြင်းခပ်သိမ်း။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တသ၊ ထိုတရားအပေါင်း၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

ဥပမာဟိနာမရူပဝိဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၃။ ဧကေနာကာရေန သဏ္ဌိတေသူတိ၊ ကား။ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ (နောက်၌ဆိုလတ္တံ့သော "တေန ဧကေန အာကာရေန"ကို ထောက်သဖြင့် "ယေန ပကာရေန"ကား မသင့်) အက္ခာဒီသု၊ ဝင်ရိုးစသည်တို့သည်။ သန္ဌိဝိဠေသု၊ ကောင်းစွာ (တပေါင်းတည်း) တည်နေကုန်သည်ရှိသော်။ ရထသမညာ၊ ရထားဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန ဧကေန အာကာရေန၊ ထိုသို့သော တခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမဝဋ္ဌိတေသု၊ ကောင်းစွာ တပေါင်းတည်း တည်နေကုန်သည်ရှိသော်။ ဧကဗ္ဗေ၊ တပေါင်းတည်း။ [၃၆၃] ရာသိကတေသု၊ အစုပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ဧဝမေဝန္တိ၊ ကား။ သန္ဌိဝေသဝိသိဋ္ဌေ၊ တပေါင်းတည်း တည်နေခြင်းဖြင့် ထူးခြားသော။ အဝယဝသမုဒါယေ၊ အစိတ်အပိုင်း အပေါင်းသည်။ သဏ္ဌာနဝသေန၊ ပုံသဏ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဤသဏ္ဌာန် ပညတ်အရာ၌ သန္ဌာန ဝသေန အစဉ်သန္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဟူသောပါဌ် အနက်မလိုသေး) ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ရထော၊ ရထား။ ဧဟံ၊ အိမ်။ ဣတိ၊ လက်ဆုပ်။ ဝိဏာ၊ စောင်း။ သေနာ၊ စစ်တပ်။ နဂရံ၊ မြို့။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာ ရမတ္တံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရမတ္ထတော ပန၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်မူကား။ ရထာဒိ နာမ၊ ရထားစသည်မည်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသူတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓသညိတေသု၊ ခန္ဓာဟုသိမှတ်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ သမုဒိတေသု၊ ပေါင်းစုအပ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ သန္ဌာနဝသေန၊ အစဉ်သန္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနေသု၊ လတ်သော်။ သတ္တောဝါ၊ ဇီဝေါ၊ အသက်ကောင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ မျှသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရမတ္ထတော ပန၊ မူကား။ သတ္တော ဝါ၊ သည်ဝင်း။ ဇီဝေါ ဝါ၊ သည်ဝင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣဒံ၊ ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိခြင်းသည်။ ယထာဘူတဒဿနံ၊ ဒဿနမည်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၆၇၄။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ဂဟိတသ၊ ယူအပ်သော။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ဝိနာသန္တိ၊ ကား။ နိရဒ္ဓသ၊ ချုပ်သောအတ္တ။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ အဝိနာသန္တိ၊ ကား။ အဝိနသဿနံ၊ မပျက်စီးခြင်းကို။ နိစ္စတ်၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဣတိအတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္တဝါဒိနော၊ အတ္တအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်ငင်း။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်စဲ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သော်ငင်း။ ဒွယဝသေနေဝ၊ နှစ်ပါးသော အယူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ဧကစ္စသဿတဝါဒေါပိ၊ အချို့မြဲသည်ဟု ယူသောဝါဒသည်လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအယူနှစ်ပါး အပေါင်းမှီသာလျှင်။ သမဝရဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ သက်ဝင်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အဝိနာသံ အနဇာနန္တော၊ ကား။ ဗုဒ္ဓိအာဒီနံ၊ ဗုဒ္ဓိအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တတွတရားတို့၏။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တော်ပိ၊ အလိုရှိငြားသော်လည်း။ ဓမ္မီ၊ ဗုဒ္ဓိစသော တတွတရားရှိသော အတ္တသည်၊ ဝါ၊ တတွဂုဏ်ရှိသော အတ္တသည်။ နိစ္စော၊ မြဲ၏။ ကူဋဋ္ဌော၊ တောင်ထွဋ်ကဲ့သို့တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ဝိနာသာဘာဝံ၊ ပျက်စီးခြင်း၏မရှိခြင်းကို။ အနုဇာနန္တော၊ ခွင့်ပြုလက်ခံသည်ရှိသော်။ သဿတေတိ၊ ကား။ သဿတဂါဟော၊ သဿတအယူ၌။ ကတဝိနာသအကတဗ္ဘာဂမာဒိ ဒေါသပ္ပဋိကော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကံ၏ပျက်စီးခြင်း, မပြုအပ်သောကံ၏ ရောက်လာခြင်း အစရှိသော အပြစ်သို့ရောက်လာခြင်းကြောင့်။ ဣတိ

အယ်၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ခီရန္ဓယသာတိ၊ ကား။ ခီရသ၊ နို့ရည်၏။ အန္ဓယဘူတသ၊ အစဉ်လိုက်သော အလျော်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဖလဘူတသ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတိအတ္ထော၊ အနက်။ တဒန္ဓယသာတိ၊ကား။ တသ အတ္ထနော၊ ထိုအတ္တ၏။ အန္ဓယဘူတသ၊ အစဉ်လိုက်သော အလျော်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အညသ၊ တပါးသော။ ကသစိ၊ တစုံတခု၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သြလီယတိ နာမာတိ၊ ကား။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ သသတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိနိဝေသေန၊ မြဲမြဲစွာနှလုံးသွင်းခြင်း (၏အစွမ်း) အားဖြင့်။ ဘဝါဘိ ရတော၊ ဘဝ၌ ပျော်မွေ့သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဘဝနိရောဓတော၊ ဘဝချုပ်ခြင်းမှ။ သကေါ်စနံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဘဝေယေဝ၊ ဘဝ၌သာလျှင်။ နိလီယတိ နာမ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာသည်မည်၏။ အတိဓာဝတိ နာမာ တိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘဝေ၊ ထိုထိုဘဝ၌သာလျှင်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်စဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥစ္ဆေ ဒဝါဒီ၊ ပြတ်စဲခြင်းကို ဆိုလေ့ရှိသောသူသည်၊ ဝါ၊ ပြတ်စဲခြင်းကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိသော သူသည်။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှန္တော၊ ယူသည်ဖြစ်၍။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဘဝံ၊ ဘဝကို။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ အတိဣတ္တမန္တော၊ ကျော်လွန်သည်ဖြစ်၍။ အတိဓာဝတိ နာမ၊ ကျော်လွန်၍ သွားသည် မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ စင်စစ်။ ကိလေသနိရောဓေ၊ ကိလေသာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ အဝိပစ္စနတော၊ အကျိုးမပေးခြင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓေ၊ ဘဝ၏ချုပ်ခြင်းကို။ ဣတ္ထိတဗ္ဗေ၊ အလိုရှိအပ်ပါလျက်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ တံတံဘဝ ဝိသေသံ၊ ထိုထိုဘဝအထူးသို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှန္တော၊ ယူသည်ဖြစ်၍။ တံ။ ထိုအလိုရှိအပ်သော ဘဝနိရောဓကို။ အတိဓာဝတိ နာမ၊ ကျော်လွန်ပြေးသွားသည်မည်၏။

ပရိယုဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ အဘိဘူတာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ စက္ခုမန္တောတိ၊ ကား။ ယထာဘူတဒဿနသင်္ခါတေန၊ နဟု ဆိုအပ်သော။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်။ စက္ခုမန္တော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။

ဇတေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ကာမဘဝါဒိဘေဒေါ၊ ကာမဘဝစသည်အပြားရှိသော။ ဘဝေါ၊ ဘဝဟူသော။ အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ မွေ့လျော်အပ်သော အနက်ကြောင့်။ အာရာမော၊ မွေ့လျော်ဖွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဘဝါရာမာ၊ ဘဝါရာမမည်ကုန်၏။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ထိုဘဝ၌။ ရတာအဘိရတာ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ ဘဝရတာ၊ ဘဝရတမည်ကုန်၏။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ သမ္မောဒံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝသမ္မုဒိတာ၊ ဘဝသမ္မုဒိတ မည်ကုန်၏။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘဝသာဒဂဓိတတာဝ၊ ဘဝ၏သာယာဖွယ်၌ တပ်မက်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဘဝ၌ သာယာ တပ်မက်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စိတ္တံ နဲ ပဏ္ဍိတိတိ၊ ကား။ ဘဝသာဒဂဓိတတ္တာ ဇဝ၊ ဘဝ၌ သာယာတပ်မက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ ဘဝနိရောဓာဝဟော၊ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ဆောင်တက် သော။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ [၃၆၄] နဲ အနုပ္ပဝိသတိ၊ မသက်ဝင်။ နပ္ပသီဒတိတိ၊ ကား။ နဲ သြကပ္ပတိ၊ မယုံကြည်၊ ဝါ၊ မကြည်ညိုပ်။ နဲ သန္တိဋ္ဌတိတိ၊ ကား။ နဲ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ မတည်တံ့။ နာဓိမုစ္စတိတိ၊ ကား။ နဲ အဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်း။

အဋ္ဌိယမာနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခာပိယမာနာ၊ ဆင်းရဲစေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲစေအပ်ကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍။ ဟရာယမာနာတိ၊ ကား။ လဇ္ဇမာနာ၊ ရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနာတိ၊ ကား။ ဟီဠေန္တော၊ ရှုတ်ချကုန် သည်ဖြစ်၍။ ဝိဘဝန္တိ၊ ကား။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်စဲခြင်းကို။ ॥ယတော ကိရ ဘောတိအာဒိ၊ စကားသည်။ အဘိနန္ဒန္တိတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ပုဒ်၌။ ဝုတ္တအဘိနန္ဒနာကာရဒဿနံ၊ ဆိုအပ်သော လိုလားနှစ်သက်ပုံကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

ဘူတန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ယထာ သကံ ပစ္စယေဟိ၊ အကြင် အကြင် မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အကြောင်း တို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိနှင့် သက်ဆိုင်သမျှသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဇာတတ္တာ စ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပရမတ္တတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဘူတန္တိ၊ ဘူတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘူတတောတိ၊ ကား။ ယထာဘူတသဘာ ဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ သလက္ခဏော စ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော သဘာဝလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။ သာမညလက္ခဏော စ၊ ရုပ်နာမ် အားလုံးနှင့် ဆိုင်သော သာမညလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။

ဓ၇၅။ ဇဝ၊ ဤသို့။ သတ္တဝါဟတော၊ သတ္တဝါဟု ယူခြင်းကြောင့်။ အဝလီယနာတိဓာဝနဒေါသေ စ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း, ကျော်လွန်၍ ပြေးသွားခြင်းအပြစ်တို့ကိုရင်း။ ယထာဘူတဒဿနတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်ခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါဒိဂုဏေ စ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကိုရင်း။ သုတ္တဝသေနေဝ၊ သုတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ နာမရူပမတ္တေပိ၊ နာမ်ရုပ်မျှ၌သော်လည်း။ ဂမနာဒိအတ္တကိစ္စသိဒ္ဓိ၊ သွားခြင်း အစရှိသော အတ္တ၏ကိစ္စပြီးခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသ္မီတိ ဝါ၊ ငါဖြစ်၏ဟူ၍ရင်း။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါဟူ၍ရင်း။ ဂါဟသ၊ စွဲယူခြင်း၏။ ဝတ္ထုဘူတော၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သတ္တော နာမ၊ သတ္တဝါမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နာမ ရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်မျှသည်သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ အတ္တာနာမ၊ အတ္တမည်သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ အံ့။ ဣဓ နာမရူပမတ္တော၊ ဤနာမ်ရုပ်မျှ၌။ ဂမနာဒိအတ္တကိစ္စသိဒ္ဓိ၊ သွားခြင်းအစရှိသော အတ္တကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းသည်။ ကထं ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ စောဒနာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဒါရုယန္တဿ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ခါယတီတိ ဧတေန၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌စပ်) နိဗ္ဗိဒေ၊ အသက်ဇီဝမရှိသော။ ဒါရုမယယန္တေ၊ သစ်သားဖြင့်ပြီးသော စက်ရုပ်၌။ အဗ္ဗုန္ဓရေ၊ အတွင်း၌။ ဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ ဇီဝဿ၊ အသက်၏။ ဝသေန အစွမ်းအားဖြင့်။ သဏ္ဌာဟဿ ဝိယ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသကဲ့သို့။ သဗ္ဗာပါရဿ ဝိယ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရရှိသကဲ့သို့။ ပစ္စယဝိသေသတော၊ အကြောင်းအထူးကြောင့်။ ဥပဠာနမတ္တံ၊ ထင်ခြင်းမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နိဗ္ဗိဒေ၊ အသက်ဇီဝမရှိသော။ နာမရူပမတ္တော၊ နာမ်ရုပ်မျှ၌။ ပစ္စယဝိသေသတော၊ အကြောင်းအထူးကြောင့်။ ဂမနာဒိအတ္တကိစ္စသိဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဏ္ဌာဟဿ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဗ္ဗာပါရဿ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပဠာနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

သစ္စတောတိ၊ ကား။ ဘူတတော၊ အမှန်အားဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဘိသင်္ခတံ၊ အထူးသဖြင့် ပြုပြင်စီရင်အပ်သော။ ယန္တမိဝ၊ စက်ရုပ်ကဲ့သို့။ ဇီဝေန၊ အသက်မှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ပစ္စယ ဝသေန၊ အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နိစ္စာတုရ တာယ၊ အမြဲတမ်းနိုပ်စက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အမြဲတမ်းနာကျင်ခံရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗော၊ အစုသာ တည်း။ အတ္တသုညတာယ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိဏာကဋ္ဌသဒိသော၊ မြက် သစ်သားနှင့် တူ၏၊ ဝါ၊ မြက်ရုပ် သစ်သားရုပ်နှင့် တူ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ။ဧတံ နာမရူပံ၊ ဤနာမ်ရုပ်ကို။

ယမကန္တိ၊ ကား။ ယုဂဠကံ၊ အစုတည်း။ သော စ ခေါ ယမကဘာဝေါ၊ ထိုအစုံ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အညမညသန္နိဿိတဘာဝေန၊ အချင်းချင်းကိုမှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘော အညောညနိဿိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့အချင်းချင်း မှီကုန်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧကဿ်ီ၊ တစုသော တရားသည်။ ဘိဇ္ဇမာနဿ်ီ၊ ပျက်လတ်သော်။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးသောနာမ်နှင့် ရုပ်တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ၊ ခန္ဓာငါးပါးရှိသော ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝ၌။ ရူပေ၊ ရုပ်သည်။ နိရုဇ္ဈန္တေ၊ ချုပ်လတ်သော်။ အရူပံ၊ နာမ်သည်။ အနိရုဇ္ဈန္တံ၊ မချုပ်သည်မည်သည်။ ကဒါစိ၊ မျှ။ သည်မူလည်း။ နိရုဇ္ဈန္တေ၊ သော်။ ရူပံ၊ သည်။ အနိရုဇ္ဈန္တံ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ မျှ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သွာယံ ဘဂေါ်၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်းသည်။ ပစ္စယာ ပစ္စယနိရောဓေနေဝ၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာမရူပနိရောဓေန၊ နာမ်ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ပစ္စယနိရောဓေနေဝ ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ (ဤအရာ၌ နာမရူပနိ ရောဓေတိ ဟူသောပါဌ်ကား မသင့်) ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ (ဤ၌လည်း ဝိသဒ္ဒါ မပါပဲ ဟောန္တာ ဟူ၍သာရှိသင့်၏၊ ဟောန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်ဟု ဟေတုမန္တ အနက်ပေး) ဥဘော၊ နှစ်ပါးသော နာမ်နှင့်ရုပ်တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိယေဝ၊ ပျက်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

[၃၆၅] ၆၇၆။ ဒဏ္ဍာဘိဟတန္တိ ဝိသေသနေန၊ ဟူသောဝိသေသနပုဒ်ဖြင့်။ ဒဏ္ဍံ စ၊ လက်ခတ်ဒုတ်ကိုဌင်း။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတဿ၊ လက်ခတ်ဒုတ်ဖြင့် တီးခေါက်ခြင်း၏။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ ပုရိသဝါယာမဠ၊ ယောကျ်ား၏ အားထုတ်မှုကိုဌင်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဘေရိယာ၊ စည်၏။ ဝိသေသိတဗ္ဗတာ၊ အထူးပြုအပ်သော ဝိသေသျအဖြစ်သည်။ သဒ္ဒဿ၊ အသံ၏။ အသာဓာရဏာကာရဏတာယ၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အညာ ဘေရီတိ၊ ဟူ၍။ ဘေရိယေဝ၊ စည်ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်၏။ ဒဏ္ဍာဒယော၊ လက်ခတ်ဒုတ်စသည်တို့ကို။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ အဒိဿမာနရူပတာယ၊ မမြင်အပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မမြင်အပ်သောအထည်ကိယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ နာမဗ္ဗာနိယံ၊ နာမ်၏အရာ၌။ တည်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဧဝမေဝန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှီးနှောခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

နစက္ခုတောတေ ဇာယရေတိ၊ ကား။ စက္ခာယတနတော၊ မှ။ နိဂ္ဂစ္ဆနဝသေန၊ ထွက်ပေါ်သည်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။နဇာယန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခာယတနဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝူပဂမနတော၊ ကျေးဇူးပြုတက်သော အကြောင်းတရား၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဖဿပဋ္ဌမကာ၊ ဖဿလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော နာမ်တရားတို့ကို။ နလဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ ပဒေသဝန္တော စ၊ တည်ရာအရပ် ဒေသရှိကုန်သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ယေန၊ ယင်းသို့ တည်ရာအရပ်ရှိခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုဖဿပဋ္ဌမကတရားတို့သည်။ တတော၊ ထိုတည်ရာအရပ်မှ။ နိဂ္ဂစ္ဆေယ္ယုံ၊ ထွက်ပေါ်ကုန်ရာ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်အဖို့၌၊ ဝါ၊ မဖြစ်သေးမီအဖို့၌။ ပုဗ္ဗော၊ ဖြစ်လတ့ံသော တရားတို့၏အစုအပုံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟော်တော်မူ၏။ နရူပတောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ နော စ ဥဘိန္ဒမန္တရာတိ ဣဒံ ပန၊ ဤပုဒ်ကိုကား။ ဏာသံ၊ ထိုဖဿ ပဋ္ဌမကတရားတို့၏။ အရူပမမ္ဘာ၊ နာမ်တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဒေသတာယ၊ တည်ရာအရပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မိံ ခဏေ၊ အကြင်ခဏ၌။ ပစ္စယသမဝါယော၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒါ၊ ထိုအခိုက်အတန့်ခဏ၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဥပ္ပဇ္ဇနမတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုံ ပဋ္ဌိစ္စ ပဘဝန္တိ သခံတာတိ၊ ဟူ၍။

အာဟ၊ ၏။ စက္ခုရူပါလောကမနသိကာရာဒိဘေဒ၊ မျက်စိ အဆင်းအရောင်အလင်း နှလုံးသွင်းမှု စသည်အပြားရှိသော။ ဓမ္မဇာတ်၊ တရားအပေါင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပစ္စယဘူတ်၊ အထောက်အပံ့ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာရဏ၊ အကြောင်းကို။ လဘိတ္တာ၊ ရ၍။ တေဟိ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့သည်။ သမေစ္စ၊ ပေါင်းဆုံ၍။ သမ္မှုယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ံတာ၊ သခ်ံတမည်ကုန်သော။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထောနက်။ ပန၊ ဆက်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ တသာ ဥပ္ပတ္တိယာ တံ ဥပ္ပတ္တိ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းကို။ ပါကဋရူပဓမ္မ ပိတ္တိ၊ ပါကဋ ရူပပဝတ္တိယာ၊ ထင်ရှားသောရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာပိ သဒ္ဒေါပဟဋ္ဌာယ ဘေရိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဖဿပဋ္ဌမကတရားကို ယူခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖဿပဋ္ဌမက–သဒ္ဒါသည်။ ပါကဋ အရူပဓမ္မာနံ၊ ထင်ရှားသော နာမ်တရားတို့ကို။ ဒဿနံ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ သေသဂါထာသုပိ၊ ကြွင်းသော ဂါထာတို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။

ဝတ္ထုရူပါတိ၊ ကား။ ဟဒယဝတ္ထုတော၊ မှ။ တန္နိဿယာနံ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဗဟုဘေဒတ္တာ၊ များသော အပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာမည္ဇေါဟာရေန၊ သာမည္ဇေါဟာရအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိသော နာမ်တရားတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သခ်ံတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၇၇။ နိတ္တေဇန္တိ၊ ကား။ တေဖေါနံ၊ တန်ခိုး အစွမ်းကင်း၏။ အာနုဘာဝရဟိတံ၊ အာနုဘော်ကင်း၏။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုနာမ်သည်။ နိတ္တေဇံ၊ တန်ခိုးအစွမ်းကင်း၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ နု ခါဒတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ သဒ္ဒဟနသဟနာဒီသု၊ ယုံကြည်ခြင်း အားထုတ်ခြင်း စသည်တို့၌။ နာမ်၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ နိတ္တေဇန္တိ၊ တန်ခိုးအစွမ်းမရှိဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နု သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်မဖြစ်နိုင်။ ရူပမ္ပိ၊ ရုပ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သန္ဓာရဏာဗန္ဓနာဒီသု၊ ကောင်းစွာဆောင်ခြင်း ဖွဲ့စည်းခြင်းစသည်တို့၌။ နိတ္တေဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ နု သက္ကာ၊ နိုင်။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ရူပံ နိတ္တေဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ နု ဟိ တသာ ခါဒိတုကာမတာတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ခေါတိ အာဒိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဗျတိရေကဝသေနာပိ၊ ပြောင်းပြန်လှန်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ နာမရူပါနံ၊ တို့၏။ နိတ္တေဇေယေဝ၊ တန်ခိုးအစွမ်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အညမညသန္ဓိသ ယေန၊ အချင်းချင်းကို မှီသဖြင့်။ နာမရူပသ၊ ၏။ အတ္တာကိစ္စသိဒ္ဓိပိ၊ မိမိကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းသည်လည်း။ ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ အသမတ္ထတာဝိဘာဝနမေဝ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်စွာ ပြခြင်းပင်လျှင်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ နာမရူပသ၊ ၏။ အတ္တာသုညတာ စ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ နိရိဟတာ စ၊ အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဗျာပါရဝိရဟတာ စ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ သုဒ္ဓ၊ တရဲ၊ သာ၍ကောင်းစွာ။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ စောဒနာကို ပြဆိုဦးအုံ့။ ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ အသမတ္ထာနံ၊ မစွမ်းနိုင်သော တရားတို့၏။ သမုဒိတဘာဝေ၊ ပေါင်းအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ စောဒနာရသနည်းဟူမူ။ အသာမဂ္ဂိယံ၊ မညီမညွတ် သောအခိုက်အတန့်၌။ အဟေတူနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်သော တရားတို့၏။ သာမဂ္ဂိယမ္ပိ၊ ညီညွတ်သော အခိုက်အတန့်၌လည်း။ အဟေတုဘာဝါပတ္တိ တော၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ [၃၆၆] ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ ဒဋ္ဌုံ၊ မြင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တာနံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သော။ အန္ဓာနံ၊ သူကန်းတို့၏ သတမ္ပိ၊ တရာသော်လည်း။ သဟသမ္ပိ၊ တထောင်သော်လည်း။ သမုဒိတံ၊ ပေါင်းစုအပ်သည်ရှိသော်။ ဒဋ္ဌုံ၊ ၎။ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣမသ္မာ ပနတ္ထသာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အသိဒ္ဓသ၊ မပြီးစီးသော။ အတ္ထသ၊ အနက်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဥပမာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သာဓေ တဗ္ဗတော၊ ပြီးစေအပ်သောကြောင့်။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဣမံ ဥပမံ၊ ဤဥပမာကို။ ဥဒါဟရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ "တေ၊ သင့်အား။ ဥပမံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပေအုံ့၊ ဝါ၊ ထုတ်ပြပေအုံ့။ ဥပမာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဣဓ၊ ဤလောကာ၌။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ ဝိညူ၊ ပညာရှိဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘာသိ တသ၊ ပြောဆိုအပ်သောစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဇာနန္တိ၊ သိနားလည်ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌောတိ၊ ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ စက္ခုကရဏီယံ၊ မျက်စိဖြင့် ပြုအပ်သော မြင်ခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၎။ ယဒိပိ နသက္ကောမိ၊ အကယ်၍ကား မစွမ်းနိုင်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ပါဒကရဏီယံ၊ ခြေဖြင့်ပြုအပ်သော သွားခြင်း ကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၎။ သက္ကောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တွဉ္စ၊ သင်မောင်ဆွဲသည်လည်း။ စက္ခုကရဏီယံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၎။ သက္ကောသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ သဟိတာနဉ္စ၊ တပေါင်းတည်းလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣမိနာ ဒေဝသမ္ပတ္တိ၊ အလိုရှိရာသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါတိ၊ ပြီးစီး လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာသည်ဖြစ်၍။ ။တတ္ထ ဇစ္စန္ဓောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဥပမောပမေယျသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျကို နီးနှောပြသော စကားတည်း။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ အတ္တလာဘော၊ သဘောအထည်ကို ရခြင်းသည်။ ပရပဋိဇဒ္ဓေါ၊ သူတပါးနှင့်စပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တာဗ္ဗ မေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုသဘောအထည်ကိုယ်ကို ရသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပဋိလဒ္ဓတ္တာသာပိ၊ သဘောအထည်ကိုယ်ကို ရပြီးသော နာမ်ရုပ်၏လည်း။ (ဤ၌ လာဘပိုသည်) အတ္တကိစ္စံ၊ မိမိ၏

ကိစ္စသည်။ (အတ္ထကိစ္စကား မသင့်) ပရပဋိဗဒ္ဓမေ၀၊ သူတပါးနှင့်စပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ နသကေန တေဇေန။ပ။ ပ၀တ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ တေသံ နာမရူပါနံ။ ပ။ နစန ဟောတိတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဇစ္စန္ဓပိဋ္ဌသပ္ပိဥပမာယ၊ သူကန်းနှင့် သူဆွဲ ဥပမာဖြင့်။ သာဓိတမတ္ထံ၊ ပြီးစေအပ်သောအနက်ကို။ နိဂမေန္တော၊ နိဂုံးအုပ်လျက်။ အသာမဂ္ဂိယာနံ။ပ။ ယတ္ထိ တောတိ၊ ဟူ၍။ ယထာ၀ုတ္တသ၊ ပြီးသော။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ အနေကန္တိက ဘာ၀ံ၊ ကေန်မုချမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာ၀ေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။

ပရမ္မေ၀သာနေ၀တ္ထိနောတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ တပါးကုန်သော။ အတ္ထတော၊ မိမိမှ။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဟေတုပစ္စယ သခ်ါတာနံ၊ ဇနကအကြောင်း, အထောက်အပံ့ကြောင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ၀ါ၊ အကြောင်းအထောက်အပံ့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ဝ၀ေန၊ ဖြင့်။ အနေ၀တ္ထနသီလာ၊ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်ခြင်း အလေ့ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္ထ ဒုဗ္ဗလာတိ၊ ကား။ အတ္ထနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒုဗ္ဗလာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အသမတ္ထာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရပစ္စယတောတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘာ၀တော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဇနကပစ္စယံ၊ ဖြစ်စေတက်သော အကြောင်းကို။ ၀ဒတိ၊ ဆို၏။ တေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဇာယရေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရအာရမ္မဏာတောတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏာဘာ၀တော၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယံ၊ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော အကြောင်းကို။ ၀ဒတိ၊ ဆို၏။ ၀ါ၊ ကား။ ပစ္စယဂ္ဂဟဏံ၊ ပစ္စယသဒ္ဒါသည်။ ရူပါပေက္ခံ၊ ရုပ်ကိုငဲ့၏။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟ ဏံ၊ အာရမ္မဏ–သဒ္ဒါသည်။ နာမာပေက္ခံ၊ နာမ်ကိုငဲ့၏။ ပရဓမ္မေဟိတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ အာရမ္မဏပစ္စယာနံ၊ အာရမ္မဏပုဒ် ပစ္စယ ပုဒ်တို့၏။ ၀ါ၊ အာရုံနှင့်ပစ္စည်းတို့ကို။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုကြောင်း ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ပုရိမဒ္ဒေန၊ ဂါထာ၏ ရှေထက်ဝက်ဖြင့်။ (သီပေမှုနှင့်အညီပင်။ "ပုရိမတ္ထေန၊ ရှေ့အနက်ဖြင့်"ဟူသောပါဠိ အနက်ကားမသင့်) ၀ုတ္တမေ၀၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဣဒ္ဓိမဒ္ဒေန၊ ဂါထာ၏ နောက်ထက်ဝက်ဖြင့်။ (သီပေမှုပင်။ ပစ္ဆိမတ္ထေန ကားမသင့်) ပါဂဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ပဘာ၀ိတာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။

နာ၀ါယန္တိကူပမာယပိ၊ လေနှင့် လော်သူ ဥပမာဖြင့်လည်း။ (ယန္တိပုဒ်သည် ရထားမောင်းသူ ဆင်မြင်းတို့ကို မောင်းနှင်သူ လေလော်သူ ဟူသောအနက်တို့၌ ဖြစ်၏။ ကအာဂုံဟု မှတ်၊ ယန္တိက ပုဒ်ကား သက္ကတ ပါဠိတို့၌ မထင်၍ မသင့်) နာမရူပါနံ၊ တို့၏။ အ၀သ၀တ္တိတံ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာ၀ေတုံ၊ ၄ါ။ ယထာ ပိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တိသောဂါထာ၊ သုံးဂါထာတို့ကို။ ၀ုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။ နိဿာယာတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ယန္တိတိ၊ ကား။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ မနသေ နိဿာယာတိ၊ ကား။ နေတုဘူတေ၊ ဆောင်သူ လေလော်သူ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ နိယာမက ကမ္မကာရကာဒိမနသေ၊ ပဲ့သူကြီး, အမှူလုပ်သမား (လေထိုးသမား) အစရှိသော လူတို့ကို။ အ၀သာယ၊ မှီ၍။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုပဲ့သူကြီးစသည်တို့၏။ အရိတ္တဂ္ဂဟဏ လက်ံရသဏ္ဌာ၀နဥဒ ကုဿိဠနာဒိကိရိယာယ၊ ပဲ့တက်ကိုကိုင်ခြင်း, လေ ရွက်ကို ပြုပြင်ခြင်း, ရေကိုပက်ထုတ်ခြင်း အစရှိသော ပြုပြင်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နာ၀ါ၊ လေသည်။ ဣစ္ဆိတဒေသံ၊ အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့။ နေ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဥဘော တိ၊ ကား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နာ၀ံ၊ လေကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ မနသေ၊ လူတို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ နာ၀ါ၊ လေသည်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၃၆၇] ဇ၀န္တိ၊ ကား။ ၀ုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ နာနာနယေဟိတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌမာဒီနံ၊ ပဋ္ဌမာစျာန်အစ ရှိကုန်သော။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ စျာနာနံ စ၊ တို့၏ဌင်း။ တေသံ၊ ထိုစျာန်တို့၏။ ဥပစာရာနဉ္စ၊ ဥပစာရသမာဓိတို့၏ဌင်း။ ဝ၀ေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ စုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ အရူပပရိဂ္ဂဟမုခါနိ၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြောက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စတုဓာတုဝ၀ဋ္ဌာနေ၊ စတုဓာတုဝ၀ဋ္ဌာန်၌။ ၀ုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။ တေရသန္နံ၊ တဆယ့်သုံးပါးကုန်သော။ ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခါနံ စ၊ ဓာတ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြောက်တို့၏ဌင်း။ ဓာတာယတနခန္ဓမဟာဘူတ၀ေန၊ ဓာတ် အာယတန ခန္ဓာ မဟာဘုတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ၀ိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ၀ုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ရူပပရိဂ္ဂဟ မုခါနံ စ၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းမမြောက်တို့၏ဌင်း။ ဣဓ ဤ၀ိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ အ၀ုတ္တာနံ၊ မဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါနံ စ၊ ဣန္ဒြေသစ္စာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၏ဌင်း။ ဝ၀ေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ၀ိသတိ၊ အမျှနှစ်ဆယ်သော။ ရူပပရိဂ္ဂဟမုခါနိ၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြောက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တာနိ၊ ထိုအမျှနှစ်ဆယ်သော ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းနည်း အမြောက်တို့သည်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဖ၀ေန၊ ဖ၀ေဌင်း။ ဝ၀ေနာ၊ ဌင်း။ စိတ္တံ၊ ဌင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပမုခဘာ၀ေန၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သီမှုပင်) ဥပဋ္ဌိတာနံ၊ ထင်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေသံ အရူပဓမ္မာနံ၊ ဤနာမ် တရားတို့၏။ ၀ ၀ေန၊ ဖြင့်။ တိဂုဏိတာနိ၊ သုံးခုဖြင့် မြှောက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သမ၀ဋ္ဌိ၊ အမျှခြောက်ဆယ်သည်၊ ၀ါ၊ ခြောက်ဆယ်တိတိသည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) (ဣတိ၊ သို့။) စုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ အရူပပရိဂ္ဂဟ မုခါနိစ၊ တို့ဌင်း။ တာနိစ၊ ထိုခြောက်ဆယ်သော ရူပပရိဂ္ဂဟတို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသတ္တတိယာ၊ ခုနှစ်ဆယ့်လေးပါးသော။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟနယေဟိ စ၊ နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းတို့ဖြင့်ဌင်း။ သမ္မဟုလသုတ္တန္တရထ၀ေဟ။ ပ။ မနုဿုပမာဟိ စ၊ များစွာသောသုတ္တန်တို့ဖြင့် နီးနှောခြင်း, ရထားဥပမာ အိမ်ဥပမာ လက်ဆုပ်ဥပမာ စောင်းဥပမာ စစ်တပ်ဥပမာ သစ်ပင်ဥပမာ သစ်သားစက်ရုပ်ဥပမာ ကျူစည်းဥပမာ စည်ဥပမာ သကန်းနှင့် သူဆွဲဥပမာ လှေနှင့်လူ ဥပမာ ဆိုအပ်ကုန်သော။ နာမရူပမတ္တတာ၀ဝ၀ဋ္ဌာ၀နနယေဟိ စ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်မျှအဖြစ်ကို ပိုင်းခြားကြောင်း နည်းတို့ဖြင့်ဌင်း။ သတ္တသည်

အဘိဘဝိတ္တာတိ၊ ကား။ အနာဒိကာလဘာဝိတံ၊ အစမရှိသော သံသရာကာလပတ်လုံး ထုံခဲ့သော။ ခန္ဓပဋိကေ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်း၌။ အတ္တဂါဟံ၊ အတ္တဟုစွဲယူခြင်းကို။ ဝိကွမ္ဘေတွာ၊ ခွါ၍။ နာမရူပါနံ ယထာဝဒဿ နဒ္ဓိ၊ ကား။ "ဣဒံ၊ ဤသဘောသည်ကား။ နာမ်၊ အာရုံဆီသို့ ညွှတ်တက်သော နာမ်တည်း။ ဧတ္တက်၊ ဤမျှလောက်သည်ကား။ နာမ်၊ နာမ်တည်း။ ဣတော၊ ဤနာမ်ထက်။ ဘိယျော၊ အလွန်။ နဲ၊ မရှိ။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။) ဣဒံ၊ ဤသဘောသည်ကား။ ရူပ်၊ ဖောက်ပြန်တက်သော ရုပ်တည်း။ ဧတ္တက်၊ ဤမျှလောက်သည်ကား။ ရူပ်၊ ဖောက်ပြန် တက်သောရုပ်တည်း။ ဣတော၊ ဤရုပ်ထက်။ ဘိယျော၊ အလွန်။ နဲ၊ မရှိ။" ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ တေသံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏ လက္ခဏာသလ္လက္ခဏာမုခေန၊ သဘာဝလက္ခဏာကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဓမ္မမတ္တဘာဝဒဿနံ၊ သဘောတရားမျှ အဖြစ်ကို သိမြင်သောဉာဏ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ အတ္တဒိဋ္ဌိမလဝိသောဓနတော၊ အတ္တဒိဋ္ဌိဟူသော အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်စင်ကြယ်စေသောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧတသ္မေဝါတိ၊ ကား။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်ကို။ ယာထာဝဒဿနသ္မေဝ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်သော ဉာဏ်၏သာလျှင်။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဣဒါနိ၊ ဤသည်ကား။ အဋ္ဌာရသမမဟိဿ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊
တဆယ့်ရှစ်ခုမြောက်သော အပိုင်းအခက်း၏ အဖွင့်တည်း။

၁၉–ကခ်ါဝိတရာဇဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၃၆၈–၁)

ပဋ္ဌယပရိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၆၈] ၆၇၈။ အနန္တရနိဒ္ဒိဋ္ဌာယ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ၌ ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒဿိတတ္တာ၊ ပြအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသေ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒညတော၊ ထိုမှတပါးသော နာမ်ရုပ်မှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ အထူးပြုခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ မူ) တဒညသေဝ၊ ထိုမှတပါးသော နာမ်ရုပ်၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကို စဉ်နေလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အဒ္ဓါတ္တံ ဝါ၊ အဒ္ဓါတ္တဗ္ဗမူလည်း၊ ဝါ၊ အတွင်းခ္ခ်ိမူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓခ္ခ် မူလည်း၊ ဝါ၊ အပခ္ခ်မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ပန၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ အဒ္ဓါတ္တသိဒ္ဓိယံ၊ အဒ္ဓါတ္တသန္တာန်ခ္ခ် ရှုမြင်မှုပြီးစီးလတ်သော်။ လက္ခဏတော၊ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ နာမရူပံ၊ ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကွတိ၊ သိအပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ်အနက်ခ္ခ်။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိဏ်းဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဟေတု၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ အဒ္ဓတ္တယကခ်ါ ဝိတရဏံ၊ အခွန်သုံးပါးအပေါင်းခ္ခ် ယုံမှားကို လွန်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကွတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေ၊ ဤပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ကရိဏ်းအနက်ခ္ခ်။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိဏ်းဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူ။) ပစ္စယပရိဂ္ဂဟသ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏။ ကခ်ါဝိတရဏကိရိယာယ၊ ယုံမှားကို လွန်မြောက်ခြင်းကြိယာကို။ သာဓကတမ ဘာဝတော၊ အထူးသဖြင့် ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယဒါ၊ ခ္ခ်။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ နိဗ္ဗေဇော၊ အထုံးအဖွဲ့မရှိသော။ နိဂ္ဂုမ္ဗော၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသော။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေတိ၊ ပြီး၏။ တဒါ၊ ခ္ခ်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ကခ်ါ၊ ယုံမှားကို။ ဝိတရီယတိ၊ လွန်မြောက်အပ်၏။ ကွတိ၊ သိအပ်၏။ ဝိတရိတ္တာတိ၊ ကား။ အတိက္ကမိတ္တာ၊ ကျော်လွန်၍။ ဝိက္ခမ္ဘေတ္တာ၊ ကွာစေ၍။ ကွတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ထိုမှတပါး။ တထာဓိဂတံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရအပ်သိအပ်သော။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ဝသီဘော်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ လေ့လာနိုင်နင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဈာနံ ဝိယ၊ ဈာန်ကဲ့သို့။ ယောဂိနောဿ၊ သန္တာနေ၊ ခ္ခ်။ ပဗဒ္ဓ ဝသေန၊ အစဉ်သန္တာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်၏။ ကွတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နုလုံးသွင်း၍။ ဌိတံ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

တန္တိ၊ ကား။ ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ။တံ၊ ထိုကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္ဘာဒေတုကာမော၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ကွတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ စပ်အပ်၏။ ယာထာ ဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ နာမရူပံ၊ သည်။ တိဝိဓဒုက္ခတာယောဂတော၊ သုံးပါး အပြားရှိသော ဆင်းရဲ၏အဖြစ် ဟူသော ဒုက္ခလက္ခဏာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ရောဂေါ ဝိယ၊ အနာရောဂါကဲ့သို့ ဥပဒ္ဒာတိ၊ ထင်၏။ အသ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယာ စ၊ အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ရောဂသမုဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ရောဂါဖြစ်ကြောင်း ကဲ့သို့။ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ကွတိ၊ သို့။ ကွမ် အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယထာ နာမ။ပ။ ပရိယေ သတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သံသာရဒုက္ခနိမုဂ္ဂသ၊ သံသရာဆင်းရဲ၌ နစ်မြှုပ်နေသော။ သန္တာနသ၊ ရုပ်နာမ်အစဉ် သန္တာန်၏။ (အနုကမ္ပိတဗ္ဗတာ–ခ္ခ်စပ်) တတော၊ ထိုသံသရာဆင်းရဲမှ။ ဝိမောစေတုကာမတာဝသေန၊ လွတ်မြောက်စေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလိုရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုကမ္ပိတဗ္ဗတာ၊ အစဉ်သနားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာဝါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝ္ခ်ိတေ၊ တည်လတ်သော်။ (အပါဟတ်ခ္ခ်စပ်) ဧကေ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ အနုကမ္ပေတဗ္ဗကုမာရက ဒဿနေန၊ သနားအပ်သော သတို့သားသူငယ်ကို မြင်သဖြင့်။ တဿ၊ ထိုသတို့သားငယ်၏။ မာတာပိတုအာဝဇ္ဇနံ၊ အမိအဘာကို နုလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနုဒါဟရဏံ၊ သင့်လျော်သော ဥဒါဟရုဏ်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ မူ။) နာမရူပဿ၊ ၏။ နိရောဓေတဗ္ဗတာယ၊ ချုပ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နိရောဓေ တဗ္ဗ နာမရူပဿဟု ပါဠိရှိသင့်၏၊ နိရောဓေ–တဗ္ဗနာမရူပဿ၊ ချုပ်စေအပ်သော နာမ်ရုပ်၏။) အနုကမ္ပိတဗ္ဗတာဘာ ဝတော၊ အစဉ်သနားအပ်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ကွတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စောဒနာစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုစောဒနာစကားသည်။ အပါဟတံ၊ ပယ်ရှင်းအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤဥပမာစကားကို။ အဝသ်၊ မရှတ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ငါဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း။ ကွစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်လက်ခံအပ်၏။ အညထာ၊ တပါးသာ အပြားအားဖြင့်။ (ဂယှမာနေ၊ သော်။) ဝေနေယျပုဂ္ဂလသန္တာနေ၊ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်ခ္ခ်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ မဟာကရုဏာ ပဝတ္တိ ဧဝ၊ မဟာကရုဏာတော်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဝိစာရေတဗ္ဗာ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်အပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မန္ဒဗုဒ္ဓိတာယ၊ နုံ့သောအသိဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မန္ဒံ၊ နုံ့သော။ ဝုမ္ဗတရောပိ၊ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သော်လည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မန္ဒဗုဒ္ဓိ၊ နုံ့သော အသိဉာဏ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ အရွယ်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ အထူးပြုခြင်း အကျိုးငှါ။ ကုမာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဌမဝယေ၊ ပဌမအရွယ်ခ္ခ်။ ဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်သော။ ယောကောစိ၊ အမှတ် မရှိသောယောဂျားကို။ ကုမာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကွတိ၊

ကြောင့်။ တတော၊ ထိုပဌမအရှယ်၌တည်သော အမှတ်မရှိသော ယောဂျာဃမ္ဘ။ ဝိသေသနတ္ထဲ၊ ၄ါ။ ဒဟရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့ပင်ဆိုငြားသော်လည်း။ အာဓာဝိတွာ၊ ရှေးရှုပြေးသွား၍။ ပရိဓာဝိတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြေးသွား၍။ ဝိစာရဏာ ကော၊ လှည့်လည် သွားလာနိုင်သော။ ယော တရုဏဒါရကော၊ အကြင်နုပျိုသော သူငယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ [၃၆၉] သောပိ၊ ထိုနုပျိုသော သူငယ်ကိုလည်း။ ဒဟရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုပြေးသွားနိုင်သော သူငယ်မှ။ နိဝတ္တနတ္ထဲ၊ နစ်စေခြင်းအကျိုးငါ။ ဥတ္တာနသေယျကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတူဟိပိ၊ လေးခုလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ကရုဏာယိတဗ္ဗတ်ယေဝ၊ သနားအပ် သနားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒသ္သေတိ၊ ပြ၏။ အာပဇ္ဇ တီတိ၊ ကား။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဟေတုပစ္စယပရိယေသနာပတ္တိ၊ ဧနကအကြောင်း အထောက်အပံ့အကြောင်းကို ရှာမှီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအခြင်း အရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ သောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဗျတိရေက ဝါကျကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြောင်းပြန်ပြခြင်းကို ပဓာန ပြုသဖြင့်။ သာဓိတော၊ ပြီးစေအပ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ သမ္ဘဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ သာဓိတော၊ ပြီးစေအပ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဟေတုကဘာဝ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ တာဝ၊ စွာ၊ ပဋိက္ခိပန္တော၊ ပယ်လို သည်ဖြစ်၍။ နု တာဝဒိဒ နာမရူပံ အဟေတုကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုပယ်မြစ်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ သဗ္ဗတ္ထာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဟ၊ ၏။ ဟေတုံ၊ ကို။ အန္တရေန၊ ကြား၍။ (တနည်း) ဟေတုံ၊ နှင့်။ အန္တရေန၊ ကင်း၍။ သမ္ဘဝေ၊ အကျိုး၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ သဗ္ဗမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ ဟေတုအဘာဝေါ၊ အကြောင်းမရှိခြင်း သည်။ သမာနော၊ တူညီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသမာနတာ၊ အလုံးစုံတူညီသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့အလုံးစုံတူညီသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ သောတပဒေသာဒီသု စ၊ နားအရပ်စသည်တို့၌ရင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ အပြင်ပသန္တာန်၌ရင်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒိဟေတုအဘာဝေါ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်၏ အကြောင်းမရှိခြင်းသည်။ သမာ နော၊ တူညီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ စ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်ဌာနတို့၌ရင်း။ (စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ ဘဝိ တဗ္ဗ–၌ စပ်) စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုပသာဒစသည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌ရင်း။ ပရိဘောဒတော၊ ပျက်စီးသည်မှ။ ဥဒ္ဒဠ္ဆ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ရင်း။ ဟေတုအဘာဝေါ၊ စက္ခုဝိညာဏ် စသည်၏အကြောင်း မရှိခြင်းသည်။ (သမာနော၊ တူညီ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒါ စ၊ အခါခပ်သိမ်းရင်း။ (စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ ၌စပ်) အန္ဓာဒီနံ စ၊ သူကန်းစသည် တို့အားရင်း။ အရူပိနံ စ၊ အရူပဗြဟ္မာတို့အားရင်း။ အသညီနဉ္စ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာ တို့အားရင်း။ ဟေတုအဘာဝေါ၊ စက္ခု ဝိညာဏ်စသည်၏ အကြောင်းမရှိခြင်းသည်။ သမာနော၊ တူညီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေသဉ္စ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရင်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊ စက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကသ္မာ၊ မှ။) ဟေတုအဘာဝါဝိသေသတော၊ အကြောင်းမရှိခြင်းအားဖြင့် မထူးခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ အကြောင်းမရှိခြင်းအားဖြင့် အထူးမရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ အကြောင်းမရှိခြင်းအားဖြင့် တူသောကြောင့်တည်း။ တဉ္စ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗေသဉ္စ ဧကသဒိသဘာဝါပတ္တိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိတိ၊ ဟူသော၊ (စာမူ၌ ရှိရင်းနှင့် သျှာမူကွဲတို့အား မသင့်) ယဒိဒ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးဝါကျ၌ ဆိုအပ်ခဲ့၏။) ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နည်းပြစကားမျှသာတည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ယတ္ထကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန် သော။ ဝိသေသာ၊ အထူးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေဟိ၊ ထိုရှိသမျှ အလုံးစုံသောအထူးတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ စ၊ ခပ်သိမ်း သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ သဗ္ဗကာလဉ္စ၊ အခါခပ်သိမ်းရင်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလို တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုရှိသမျှအလုံးစုံသော အထူးတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟေတုကဘာဝေ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝိသိဋ္ဌတာယ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ထူးခြားခြင်း၏။ အသမ္ဘဝေါ၄ဝ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသာ သည်လျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်ဌာနတို့၌။ ဧကသဒိ သဘာဝါပတ္တိတော၊ တမျိုး တည်း တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဧကသဒိ သဘာဝါပတ္တိတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဧကသဒိသဘာဝါပတ္တိတော၊ ကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဟေတုဘာဝေ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋ္ဌိသိဒ္ဓေ၊ တားမြစ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိသမ ဟေတုဝါဒီ၊ မညီညွတ်သောအကြောင်းကို ဆိုလေ့ရှိသော ဝိသမဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ အဟေတုက၊ အကြောင်းကင်းသည်။ နု၊ မဟုတ်။ စရဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ သဟေတုက၊ အကြောင်းရှိသနည်း။ (တနည်း) စရဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့ပါနည်းဟူမူ။ သဟေတုက၊ အကြောင်းရှိပေ၏။ ပန၊ ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ ကေန ဟေတုနာ၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့်။ သဟေတုက၊ အကြောင်းရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤသို့ မေးလတ်သော်။ ဣဿရာဒိနာ၊ ဣဿရ အစရှိသော။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းဖြင့်။ သဟေတုက၊ အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။

အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပကတိပုရိသပဇာပတိကာလာဒီနံ၊ ပကတိ ပုရိသ ပဇာပတိ ကာလအစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝိသမဟေတုဝါဒကို။ ပဋ္ဌိက္ခိပန္တော၊ ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍။ နု ဣဿရာဒိဟေတုကန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဣဿရာဒိဟေတုက၊ ဣဿရစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊

ကား။) နာမရူပတော၊ မှ။ အညဿ၊ တပါး၏၊ ဝါ၊ ကို။ အနုပလဗ္ဘမာ နတ္ထာ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဿရပကတိ အာဒီနမေဝ၊ ဣဿရပကတိအစရှိသော အကြောင်းတို့၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အသတော၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ဣဿရာဒိတော၊ ဣဿရရစသည်မှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်ဌာနတို့၌ဌင်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်းဌင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဌင်း။ သာ ဧဝ ဧကသဒိသတာ၊ ထိုတမျိုးတည်း တူသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အထ၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူ၍။ ဣဿရာဒိ ဟေတုက်၊ ဣဿရအစရှိသော အကြောင်းသည်။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသည်သာလျှင်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။) နာမရူပဠု၊ နာမ်ရုပ်မည်သည်ကိုလည်း။ အဟုတ္တာ၊ မရှိမူ၍။ သမ္ဘ ဝန္တိ စ၊ အသစ်ဖြစ်သည်ကိုဌင်း။ ဟုတ္တာ၊ ရှိပြီး၍။ ဝိနသန္တိ စ၊ ပျက်စီးသည်ကိုဌင်း။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဿရာဒီဟိပိ၊ ဣဿရစသည်တို့သည်လည်း။ တာဒိသေဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ ဘဝိ တမ္ပိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိလတ်သော်။ တဒပိ၊ ထိုဣဿရစသည်သည်လည်း။ သပစ္စယံ၊ အကြောင်းရှိသည်။ သခ်ံတမေဝ၊ ပြုပြင်အပ်သော သခ်ံတတရားသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ္မာပိ၊ ထိုဣဿရစသည်၏လည်း။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သေး၏။ [၃၇၀] အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ တံ၊ ထိုဣဿရအစရှိသော နာမ်ရုပ်သည်။ (ယဒိ) နပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ တဿ၊ ထိုဣဿရစသော နာမ်ရုပ်၏။ အဟေတုကတာ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အာပန္နာ၊ ဖြစ်၏–ရောက်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဟေတုက ဘာဝါပတ္တိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အပိစ၊ တနည်းလည်း။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဣဿရာဒိဟေတုက်၊ ဣဿရစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧကံ၊ တခုတည်းသော။ (သီဟိဠ်မှ၌ ဧကံ–ဟူ၍ပင် ရှိ၏၊ ဧဝံကား မသင့်) နိစ္စံ၊ မြဲသော။ ဣဿရာဒိသညိ တံ။ ဣဿရစသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကမ္မကိလေသိန္ဒြိယာ ရမ္မဏာဒိနိရပေက္ခံ၊ ကံ, ကိလေသာ, ဣန္ဒြေ, အာရုံစသည်ကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (သီမှနှင့်အညီ နိရပေက္ခံ ကာရဏံ သာသင့်သည်) ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ယတ္တကေ ဟိ၊ အကြင်မျှလောက်သော အကျိုးနာမ်ရုပ်တို့သည်။ တတော၊ ထိုအကြောင်းမှ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏။ (တတ္တကာ နံ၊ ထိုမျှလောက်ကုန်သော။) သဗ္ဗေသံယေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သောအကျိုး နာမ်ရုပ်တို့၏။ ကေဠေ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကာရဏသ၊ အကြောင်း၏။ သန္ဓိဟိတဘာဝတော၊ ကောင်းစွာ တည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ တပါး။ တဿ၊ ထိုဣဿရစသည်၏။ ဣဿ္ဌာဝသေန၊ အလိုအားအစွမ်းအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ယဒိပရိကပ္ပေယျ၊ အကယ်၍ကြံဆကုန်ငြားအံ့။ တာသဠ္ဌ ဣဿ္ဌာနံ၊ ထိုအလိုတို့၏ လည်း။ ဧကေဠေ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပတ္တိယံ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ ဝိဇ္ဇေါ၊ အနောင်အဖွဲ့အန္ဓရာယ်ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ (တနည်း) ကောဝိဇ္ဇေါ၊ အဘယ်အနောင်အဖွဲ့ အန္ဓရာယ်ရှိအံ့နည်း။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ငဲ့အပ်သော။ ကမ္မ ကိလေသိန္ဒြိ ယာရမ္မဏာဒိ၊ ကံ, ကိလေသာ, ဣန္ဒြေ, အာရုံအစရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အညမ္ပိ၊ တပါးသော အကြောင်း သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ စေ (ပရိကပ္ပေယျ၊) အကယ်၍ ကြံဆကုန်ငြားအံ့။ တဒေဝ ကာရဏံ၊ ထိုကံ, ကိလေသာ အစရှိသော အကြောင်းသည်သာလျှင်။ ဟေတု၊ အကြောင်းမှန်တည်း။ အဒိဋ္ဌသာမတ္ထိယေန၊ မမြင်အပ်သော အစွမ်း သတ္တိရှိသော၊ ဝါ၊ သူ၏အစွမ်းသတ္တိမမြင်ရ မတွေ့ရသော။ ပရိကပ္ပိတေန၊ ကြံဆအပ်သော။ အညေန၊ တပါးသော အကြောင်း ဖြင့်။ ကိံပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ (တနည်း) အဒိဋ္ဌသာမတ္ထိယေန၊ ရှိသော။ အညေန၊ တပါးသော အကြောင်းကို။ ပရိကပ္ပိတေန၊ ကြံဆခြင်းဖြင့်။ ကိံ ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မာဒီနံ၊ ကံစသည်တို့၏။ သာမတ္ထိယံ၊ အစွမ်းသတ္တိကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဒဿပစ္စယသန္ဓိ ဓာနေ၊ ထိုကံစသည်တို့မှ တပါးသော အကြောင်း တို့၏ ကောင်းစွာ တည်ရှိခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ တဒဘာဝေ၊ ထိုကံစသည်တို့ မရှိလတ်သော်။ အဘာဝ တော၊ အကျိုးတရားတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ရူပါလောကမနသိကာရ သန္ဓိဓာနေ၊ အဆင်း, အရောင်အလင်း, နှလုံးသွင်းမှုတို့၏ ကောင်းစွာတည်ရှိခြင်း သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ စက္ခုနော၊ စက္ခုပသာဒ၏။ အဘာ ဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခု ဝိညာဏ်၏။ အဘာဝံ စ၊ မဖြစ်ခြင်းကိုဌင်း။ ဘာဝေ၊ ရှိလတ်သော်။ ဘာဝံ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုဌင်း။ ဒိဿ၊ မြင်၍။ စက္ခု နော၊ စက္ခုပသာဒ၏။ စက္ခုဝိညာဏာ ပ္ပါဒနသမတ္ထတာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့ဌင်း။ စ၊ တနည်းဥပမာကား။ ယမကာနမ္ပိ၊ အမွှာပူးတို့သော်လည်း။ သမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (သတ္တာနံ၌ စပ်) ဧနကဧနနီသုက္ကသောဏိတာဒိဘာဟိရပစ္စယ သမဘာဝေ၊ ဘခင်မိခင်တို့၏ သုက်သွေးအစရှိသော အပြင်ပအကြောင်းတို့၏ တူညီသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိ၊ ဟိနပဏီတတာဒိဝိသေသော။ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ် မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အထူးကို။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ သော၊ ထိုအထူးသည်။ (စ ပိသည်) သသန္တာနေ၊ မိမိ၏သန္တာန်၌။ (တေသံ သန္တာနေဟု ရှိလျှင်သာ၍ ကောင်းသည်။ တေသံ၊ ထိုအမွှာပူးတို့၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။) တာဒိဿသ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကမ္မကိလေသဟေတုကော၊ ကံ, ကိလေသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုကံ ကိလေသာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ် မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အထူး၌။ သမတ္ထတာ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ

ယထာ၊ ကဲ့သို့ဎင်း။ ဇဝံ၊ တူ။ ဣသရာဒိကသ၊ ဣသရ အစရှိသော အကြောင်း၏။ သမတ္ထတာ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နဝိညာယတိ၊ မသိအပ်၏။ ဟိသစ္ဆ၊ ၏။ ကာရဏသ၊ အကြောင်း၏။ ဘာဝါဘာဝေ၊ ရှိခြင်းမရှိခြင်းကြောင့်။ ဖလသ၊ အကျိုး၏။ ဘာဝါဘာဝေဟိ၊ ဖြစ်ခြင်းမဖြစ်ခြင်း တို့ဖြင့်။ ကာရဏသ၊ အကြောင်း၏။ သမတ္ထတာ၊ အကျိုးဖြစ်စေခြင်းမှ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိညာယေယျ၊ သိအပ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ (ကာရဏေ၊ သည်။) သန္ဓိဟိတော၊ ကောင်းစွာ တည်ရှိလတ်သော်။ တံ ကာရဏသ၊ ထိုအကြောင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်သာဆိုင်သော။ (တဒကာရဏသကား မသင့်) နာမ ရူပသ၊ ၏။ ဣသရာဒိဝေကလ္လေန၊ ဣသရ အစရှိသော အကြောင်း၏ ချိုတဲ့ခြင်းကြောင့်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရာဌာနဿ။ အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ နဒိဋ္ဌာ၊ မတွေ့မြင်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣသရော၊ ဣသရ သည်။ အကာ ရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍လည်း၊ ဝါ၊ ထိုမှတပါးသည်။ သဂ္ဂေ ဇဝ၊ တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်းကိုသာလျှင်။ (သီမူ၌ ဇဝ ပင်ရှိသည်၊ ဇဝံကား မသင့်) ဣသရာဒိဟေတုကော၊ ဣသရစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်ဟု။ (ယဒိ) ဝုစ္စေယျ၊ အကယ်၍ဆိုအပ်ငြားအံ့။ (ပဌမစ၌ တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်းသည်သာလျှင် ဣသရစသည်နှင့်ဆိုင်သည်ဟုဆိုခဲ့သော် ဟူလို) သောပိ သဂ္ဂပ္ပကာရော၊ ထိုတီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်း အပြားသည်လည်း။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တတော၊ ထိုဣသရစသည်မှ။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ–သစ္ဆ၊ ၏။ သန္ဓိဟိတကာရဏသ၊ ကောင်းစွာအသင့် တည်ရှိသော အကြောင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာအသင့်တည်ရှိသော အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဖလသ၊ အကျိုး၏။ အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ နယုတ္တာ၊ မသင့်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ နိစ္စေ၊ မြဲသော။ အညနိရပေက္ခကာရဏေ၊ အခြားတပါးကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သဂ္ဂသ၊ တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်း၏။ အာဒိယေဝ၊ အစသည်ပင်လျှင်။ နယုတ္တော၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဣသရာဒိကံ၊ ဣသရအစရှိသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ။ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ သဂ္ဂသ၊ တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်း၏။ (သီဟိုဠ်မူ၌ သဂ္ဂသ–ဟူ၍ပင် ရှိ၏၊ သဗ္ဗသကား မသင့်) အတ္ထိ ဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍လည်း၊ ဝါ၊ ထိုမှတပါး လည်း။ အညေပိ၊ ဣသရစသည်မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဟောန္တိယေဝ၊ ရှိကုန်သေးသည်သာတည်း။ ဣသရာဒိကမ္မံ၊ ဣသရ အစရှိသော အကြောင်းသည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုတပါးသောအကြောင်းတို့၏။ သဟကာရိကာရဏံ၊ အတူတကွ ပြုဖော်ပြုဖက် အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ယဒိ) ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်။ အပရော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဘာဝါနံ၊ သဘောတို့ကို၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗော၊ အသိဉာဏ် ရှေ့သွားရှိသော။ ရစနာဝိသေသော၊ စီရင်ခြင်းအထူးကို။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ဃဋေဟာဒီနံ၊ အိုးအိမ်စသည်တို့ကို။ ရစနာဝိသေသော ယထာ၊ စီရင်ခြင်း အထူးကဲ့သို့တည်း။ အဗ္ဗတ္တိက ဗဟိရာနံ၊ အတွင်းအပဖြစ်ကုန်သော။ သရီရပဒုမာဒီနံ၊ ကိုယ်, ပဒုမ္မာကြာ စသည်တို့ကို။ ရစနာ ဝိသေသော စ၊ စီရင်ခြင်းအထူးသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေနာပိ၊ ထိုစီရင်ခြင်း အထူးသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗေန၊ အသိဉာဏ် ရှေ့သွားရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထိုစီရင်ခြင်းအထူးသည်။ ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗော၊ အသိဉာဏ်ရှေ့သွားရှိ၏။ သော၊ ထိုအသိဉာဏ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣသရာဒိကော၊ ဣသရစသည်ပင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန၊ ထိုဣသရစသည်သည်။ နာမရူပသည် တသ၊ နာမ်ရုပ်ဟုဆိုအပ်သော။ လောကသ၊ လောက။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယဒိ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့။ သရီရပဒုမာဒယော၊ ကိုယ် ပဒုမ္မာကြာ စသည်တို့ကို။ ရစိတာ၊ စီရင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုသော။ တယိဒံ တံ ဣဒံ၊ ထိုစကားသည်။ အသိဒ္ဓံ၊ မပြီးစီး။ [၃၇၁] ကသ္မာ၊ ကား။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်၊ ဝါ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်။ (သီမူ၌ တထေဝဟူ၍ပင် ရှိ၏၊ တမ္မိုးတည်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထပ်တူချည်း ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုလို၏၊ တတ္ထေဝ–ကား အနက် အဓိပ္ပါယ်မရ) ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်ပြီးသော ဝတ္ထုကို။ သန္ဓိဝေသဝသေန၊ ကောင်းစွာ သွင်းထားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာချထားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဌပနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။ ရစနာတိ၊ စီရင်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤအသိဉာဏ် ရှေ့သွားရှိသော စီရင်ခြင်းအထူးသည်။ အနေကန္တိကော၊ ဧကန်မုချ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗသာပိ၊ အသိဉာဏ် ရှေ့သွားမရှိသော စီရင်ခြင်းအထူး၏လည်း။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ တွေ့မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ နာရုအာဒီနံ၊ အကြောအစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အဂ္ဂိသံယောဂေန၊ မီးနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ရစနာဝိသေသော၊ ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ တထာ၊ တူ။ ဝိသုဿန္တာနံ၊ ခြောက်သွေ့ကုန်သော။ ပုပ္ဖစမ္မာဒီနံ၊ ပန်း, သားရေစသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ပုဗ္ဗ ကားမသင့်) ရစနာဝိသေသော၊ စီရင်ခြင်းအထူးကို။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ပန၊ အပြစ်ကို ပြဦးအံ့။ ဣသရာဒိကော၊ ဣသရ စသည်သည်။ ဂဝသဇဂဒြဘာဒီနံ၊ နွား, မြင်း, ဆိတ်, မြည်းအစရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ကရီသာဝတ္ထော၊ အစာဟောင်း အိမ်အူခွေ၌။ ပဋ္ဌိမုဟုတ္တံ၊ မုဟုတ်တိုင်းမုဟုတ်တိုင်း၊ ဝါ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ (သီမူ၌ ပဋ္ဌိမုဟုတ္တံဟူ၍ပင် ရှိ၏။) ယဒိ ရစေယျ၊ အကယ်၍ စီရင်ငြားအံ့။ (သော၊ ထိုဣသရစသည်သည်။) ဥမ္မတ္တော ဝိယ၊ အရူးကဲ့သို့။ ဝိကိ္ခတ္တော၊ ပျံ့လွင့်သည်။ (သီမူအလို) ဝိစိတ္တော၊ ဖောက်ပြန်သောစိတ်ရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ကိဉ္စ၊ အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ အယ်၊ ဤကျွန်ုပ်ရသည်။ လောက်၊ လောကကို။ သဒ္ဓေန္တော၊ ဖန်ဆင်းစီရင်သည်ရှိသော်။ အတ္တာတ္ထ ဝါ၊ မိမိအကျိုးငှါမူလည်း။ သဒ္ဓေယျ၊ ဖန်ဆင်းစီရင်ရာ၏။ လောကတ္ထ ဝါ၊ လောကအကျိုးငှါမူလည်း။ သဒ္ဓေယျ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အဖို့တို့တွင်။ (စ သဒ္ဒါပိုသည်၊ သီမူဠ္ဠမရှိ) ပုရိမော ပကွော၊ ရှေးအဖို့သည်။ (သီမူနှင့် အညီပင်၊ မကွောကား မသင့်) ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ ကတကိစ္စော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စရှိသည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်လေရာ၊ (ကသ္မာ၊ ကား။) လောကေန၊ လောကဖြင့်၊ ဝါ၊ လောကကို ဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗသ၊ ပြီးစေအပ်သော အကျိုး၏။ အတ္ထိဘာဝတော၊ ရှိနေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အထ၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူ၍။ ဒုတိယော (ပကွော)၊ ဒုတိယအဖို့သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) လောကသ၊ လောက၏။ အဟိတဒုက္ခာ ဝဟ်၊ အကျိုးမဲ့ဆင်းရဲကို ဆောင်တက်ဖြစ်စေတက်သော။ ပါပ် စ၊ မကောင်းမှုကိုလည်း။ နိရယာဒီ စ၊ ငရဲစသည်ကိုလည်း။ ဇရာမရဏာဒီဠ၊ အိုခြင်းသေခြင်း စသည်ကိုလည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓေတိ၊ ဖန်ဆင်းစီရင်ဘိသနည်း။ (သဒ္ဓ–ဓာတ် စုရာဒိဂိဏား ဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဓေတိ ဟုရှိသင့်သည်) အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်စုံကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ကိဉ္စတ္ထ၊ ကစားခြင်းအကျိုးငှါ။ (ယဒိ) သဒ္ဓေတိ၊ အကယ်၍ ဖန်ဆင်းစီရင်ငြားအံ့။ ကီဠာစ နာမ၊ ကစားခြင်းမည်သည်လည်း။ ရတိအတ္ထာ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ကီဠာယ၊ ကစားခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းကို။ အဇာနံ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ရတိအတ္ထဠ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ ကီဠံ၊ ကစားခြင်းကို။ အာရဘာန္တော၊ အားထုတ်ပြုလုပ်(ရာ) သော။ ဣသရော၊ အစိုးရသူ ဣသရသည်။ ရတိယံ၊ ပျော်မွေ့ခြင်း၌။ အနိဿရော၊ အစိုးမရသည်။ သိယာ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပယောဇနနိရပေ ကွော၊ အကျိုးကို မငဲ့မူ၍။ (ယဒိ သဒ္ဓေတိ၊ အကယ်၍ဖန်ဆင်းစီရင်ငြားအံ့။) သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သဒ္ဓေယျ၊ ဖန်ဆင်းစီရင်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုဣသရ၏။ အယံ သဒ္ဓနသမတ္ထတာ၊ ဤဖန်ဆင်းစီရင်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဖန်ဆင်းစီရင်နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ တန်ခိုးသည်။ အဟေတုကာ ဝါ၊ အကြောင်းမရှိသည် မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ သဟေတုကာ ဝါ၊ အကြောင်းရှိသည်မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ အဟေတုကာ၊ အကြောင်း မရှိသည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ သဗ္ဗေသမ္မိ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ သိယာ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ် မူ၍။ သဟေတုကာ၊ အကြောင်းရှိသည်။ (စေ ဟောတိ၊ အံ့။) အသ၊ ထိုဣသရ၏။ သော စ ဟေတု၊ ထိုအကြောင်း သည်လည်း။ ပရတော ဝါ၊ သူတပါးအထံမှ မူလည်း။ သမ္ဘူတော၊ ဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ အတ္တာတော ဝါ၊ မိမိကိုယ်တိုင်မှမူလည်း။ သမ္ဘူတော၊ ဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပရတော၊ သူတပါးထံမှ။ စေ သမ္ဘူတော၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ယတော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ။ သော။ ထိုအကြောင်းကို။ အသ၊ ထိုဣသရသည်။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်၏။ အယ်၊ ဤဣသရသည်။ တဿ၊ ထိုအကြောင်းရှင်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေယျာဝစ္စကရသဒိသော၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သော တပည့်နှင့်တူသည်။ သိယာ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူ၍။ အတ္တာတော၊ မိမိကိုယ်တိုင်မှ။ (စေသမ္ဘူတော၊ အံ့။) တဒုဘတ္တိတော၊ ထိုအကြောင်း ဖြစ်ပေါ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အယ်၊ ဤဣသရသည်။ ကီဒိသော၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသနည်း။ လောကော စ၊ လောကသည်လည်း။ ကီဒိသော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ အာလုနဝိသီဏံ၊ အပြတ်ပြတ် အစုတ်စုတ်ရှိ၏၊ ဝါ၊ အစုတ်စုတ် အပြတ်ပြတ်ရှိ၏။ အာကုလဗျာကုလံ၊ အလွန် ရောယှက်ရှုတ်ထွေး၏။ ဂေါယူထေန၊ နွားအုပ်သည်။ ဂတမဂ္ဂသဒိသံ၊ သွားထားသော လမ်းနှင့်တူ၏။ (သီမူပင်) ဖေဏပိဏ္ဍသမံ၊ ရေမြှုပ်စိုင်နှင့် တူသည်ဖြစ်၍။ အဝိမဒ္ဒကွမ်၊ ဆုပ်နယ်ခြင်းငှါ မခဲ့၊ ဝါ၊ ဆုပ်နယ်ခြင်းငှါ မလျောက်ပတ်၊ ဝါ၊ အဆုပ်အနယ်မခံ။ အသာရံ၊ အနှစ်မရှိ။ ပသဂ်ေါ၊ စပ်လျဉ်းသော အရာသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေတော့။ ယထာဓိကတမေဝ၊ ချထားအပ်–မိန့်ဆိုအပ်တိုင်းသော ပုဒ်ပါဠိကိုသာလျှင်။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ နာမရူပံ၊ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ အဟေတုကံ၊ အကြောင်းမရှိသည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ ဣသရာဒိဝိသမဟေတုကံပိ၊ ဣသရအစရှိသော မညီညွတ်သော အကြောင်းရှိသည်လည်း။ နဲ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေတိ၊ ကား။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဧနကအကြောင်း, အထောက်အပံ့ အကြောင်းတို့သည်။

၆၇၉။ သြဠာရိကတ္တာ စ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုပါကဋ္ဌတ္တာ စ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ရူပသ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သုကရော၊ ပြုလွယ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမသ္မာ တာဝ ရူပကာယသ္သာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ တသ္မာ၊ ထိုရုပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝိဓိ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း အစီအရင်ကို။ အာရဘတိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ နာမရူပသ၊ နာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ အဟေတု ဝိသမဟေတုဝါဒနိဝတ္တိယာ၊ အဟေတုဝါဒ, ဝိသမဟေတုဝါဒတို့၏ ဆုတ်နှစ်ခြင်းငှါ။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂါဝဟဘာဝေန၊ ငြီးငွေ့ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၌။ အဘိရတိနိဝတ္တိယာပိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်း၏ဆုတ်နှစ်ခြင်းငှါလည်း။ ဣဒ္ဓိစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန၊ အမိဝမ်း၌ ကိန်းသော သတ္တဝါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနသ၊ ဖြစ်ရာအရပ်၏။ သုစိဘာဝပဋ္ဌိသေခနမုခေန၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းကို ရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်။ အသုစိဘာဝံ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အယံ ကာယောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပ္ပလာဒီနိ၊ ဥပ္ပလကြာစသည်တို့သည်။ အသုစိဋ္ဌာနေ၊ မစင်ကြယ်သော အရပ်၌။ [၃၇၂] နိဗ္ဗတ္တာနိပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သယံ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်။ သုစိသမ္ဘတာနေ၀၊ စင်ကြယ်သည်ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

တဲ့ဒဿနတ္ထဲ၊ ထိုအနက်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ အဗ္ဗန္တရဂ္ဂဟဏ၊ အဗ္ဗန္တရ–သဒ္ဒါကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယထာ သက်ံဝရောနသ္မိံ။ပ။ မနောရမန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

[မဟာပထေ၊ လမ်းမ၌။ ဥဒ္ဓိတသ္မိံ၊ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော။ တတ္ထ သက်ံဝရောနသ္မိံ၊ ထိုအမှိုက်ပုံ၌။ သုစိဂန္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော အနံ့ရှိသော။ မနောရမံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာသည်။ ဇာယတေ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။]

နိဗ္ဗတ္တတိတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်း၌။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိသု၊ ပဋိသန္ဓေကာလ ပဝတ္တိကာလတို့၌။ ရူပကာယသ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၏။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိမတ္တံ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းမျှကို၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းမျှကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဧဝဉ္စ ကတွာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အာဟာရသ၊ ၏။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယတာ ဝစနံ စ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်ရင်း။ ဥဒရပဋလသ၊ အမိ၏ဝမ်းရေလွှာကို။ ပစ္ဆတော ကရဏာဒိဝစနဉ္စ၊ နောက်၌ပြုခြင်း–နောက်ကျောခိုင်းခြင်း စသည်ကို ဆိုခြင်းသည်ရင်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆပဋိကူလတာဝစနဉ္စ၊ မကောင်းသော အနံ့ရှိလျက် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်ရင်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဝဋ္ဌိတေ၊ တည်လတ်သော်။ ဧကစ္ဆေဟိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ပဋိသန္ဓိကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ ပိဋ္ဌိတောကရဏံ စ၊ နောက်ကျောဖက်၌ပြုခြင်း–ကျောခိုင်းခြင်းသည်ရင်း။ ပုရတောကရဏံ စ၊ ရှေ့ဖက်၌ပြုခြင်း–ရှေ့မျက်နှာစာပြုခြင်းသည်ရင်း။ ကိံ သိယာ၊ အသို့ဖြစ်နိုင် အံ့နည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ၊ အကြင် စောဒနာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုစောဒနာ စကားသည်။ အပါဟတံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တကတ္တာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိ၌ ဖြင့်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့သည်။ အကုံရသ၊ အညောက်၏။ (အသာဓာရဏာကာရဏံ၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်းသည်။) ဟောတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည်။ ရူပကာယသ၊ ရုပ်ကိုယ်၏။ အသာဓာရဏာကာရဏတာယ၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တာတိ ဣမိနာ ပန၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်ကား။ အကုံရသ၊ အညောက်၏။ ပထဝီသလိလရဝိရုံသိအာဒယော ဝိယ၊ မြေ, ရေ, နေရောင် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အာဟာရော၊ အာဟာရသည်။ သာဓာရဏာကာရဏတာယ၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ ၏။

ပဋ္ဌ ဓမ္မာ ဟေတုပစ္စယာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ ငါးပါးသော တရားတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဟေတု စ၊ ဇနကအကြောင်းသည်ရင်း။ ပစ္စယော စ၊ အထောက်အပံ့အကြောင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနဒေါသ ပဋိစ္စာဒနပတ္ထနာဒဋ္ဌဂါဟ ဘာဝေန၊ ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း, တောင့်တခြင်း, မြဲမြဲစွာ ယူခြင်းတို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ သခ်ါရဘဝါနံ၊ သခ်ါရ, ဘဝတို့၏။ ဟေတုဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့သည်။ ဇနကသဟာယတာယ၊ ဖြစ်စေတတ်သောကဲ့၏ အဖော်သဟဲ၏အဖြစ်ဖြင့်။ (အဘိသခ်ါရကာ, အပသယဘူတာ စ–တို့၌စပ်) ဘဝနိကန္တိတဲ့သဟဇာတအာသန္နကာရဏတ္တာ၊ ဘဝ၌ငြိကပ်သော တဏှာ၏အဖြစ်, ထိုတဏှာနှင့်တကွဖြစ်သော နီးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တဏှာက ဘဝနိကန္တိဖြစ်သည်၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ဥပါဒါန်တို့က ထိုတဏှာနှင့်တကွဖြစ်သော နီးသော အကြောင်းဖြစ်သည်၊ ထိုကြောင့်ဟု ဆိုလို၏) အဘိသခ်ါရိကာ စ၊ အထူးပြုပြင်တတ်ကုန်သည်ရင်း။ အပသယ ယဘူတာ စ၊ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာတာ ဝိယ ဒါရကသ ဥပနိဿ ယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပိတု၊ အဖ၏၊ ဝါ၊ သည်။ ဇနိတသုက္ကေ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သုက်၌။ ပုတ္တသ၊ သား၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိတာ၊ အဖသည်။ ဇနကော၊ ဇနကမည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ သတ္တသ၊ သတ္တဝါကို။ ဥပ္ပါဒကတ္တာ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇနကံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဓာတိ၊ နို့ထိန်းသည်။ ဇာတသ၊ မွေးဖွားပြီးသော။ ဒါရကသ၊ သူငယ်ကို။ ပေါသနဝသေန၊ မွေးမြူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သန္ဓာရိကာ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်တတ် ထိန်းကျောင်းတတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာဟာရော၊ ရသည်။ ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ကာယသ၊ ရုပ်ကိုယ်ကို။ သန္ဓာရကော၊ ကောင်းစွာ ဆောင်တတ် ထိန်းကျောင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္ဓာရကော၊ ကောင်းစွာ ဆောင်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်းတို့သည်။ နာမကာ ယသ္သာပိ၊ နာမ်အပေါင်း၏လည်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တသ၊ ထိုနာမ်အပေါင်း၏။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသော။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝိဓိ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ပကာရဏ္ဍရေန၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ စက္ခုဠ္ဠ ပဋိစ္စာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ စက္ခုဠ္ဠာတိ၊ ပါဠိ၌။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ပေါင်းဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပေါင်းဆည်းခြင်း အနက်ရှိသော စ–သဒ္ဒါဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏသ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနာဒီ၊ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော။ အဗ္ဗတ္တံ၊ အဗ္ဗတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ပစ္စယဇာတံ၊ အကြောင်းအပေါင်းကို။ သဂ်ဏှာ တိ၊ ရေတွက်၏၊ ဝါ၊ သိမ်းယူ၏။ ပန၊ တပါး။ ရူပေ စာတိ၊

ပါ၌ခ်ီ။ စ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလ်၊ များစွာသော။ ဗာဟိရ ရှုပ်၊ အပြင်ပဖြစ်သော အဆင်းသည်။ စက္ခုဝိညာဏသ၊ ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညမ္မိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဗာဟိရ်၊ အပြင်ပဖြစ်သော။ ပစ္စာဇာတံ၊ ကို။ သင်္ခါတိ၊ ၏။ ပဋိစ္စာတိ၊ ကား။ [၃၇၃] ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုပဋိစ္စဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ စက္ခုသ စက္ခုပသာဒ၏။ နိဿယပုရေဇာတ ဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ အဝိဂတဝသေန စ၊ နိဿယ။ပ။ အဝိဂတပစ္စယသတ္တိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဝင်း။ ရူပသ၊ ရူပါရုံ၏။ အာရမ္မဏော ပုရေဇာတ အတ္ထိအဝိဂတဝသေန စ၊ အာရမ္မဏ။ပ။ အဝိဂတပစ္စယသတ္တိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဝင်း။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ သင်္ခါတာနံ၊ စ သဒ္ဒါဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်ကုန်သော အကြောင်းတို့၏။ အနန္တရာဒိသဟ ဇာတာဒိ ဝသေန စ၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်း သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဝင်း။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူးပြု တတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝစနဘေဒေ။ စက္ခုဠာ ရူပေ စ–ဟု ဧကဝုစ် ဗဟုဝုစ် အထူးခ်ီ။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် (ဒု နာ ၁၂၄) ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ စ၊ တပါး။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဖဿာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော ဝိယ၊ ရေတွက်ခြင်းကဲ့သို့။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သောတဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿောတိအာဒိပါဋိဿ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဋိကိုကဲ့သို့။ သောတဠ ပဋိစ္စာတိအာဒိပါဋိဿ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဋိကို၊ ဝါ၊ ၏။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရေတွက်သည်ရှိသော်။ သမ္မသနပဂ်၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ထိုက်သော။ သဇ္ဇ၊ အလုံးစုံသော။ နာမ်၊ နာမ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သင်္ဂဟိတ်၊ ရေတွက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာမကာယသ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဝတ္တိ ဒိသွာတိ၊ ကား။ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဋိဖြင့်။ ကေဝလ်၊ သက်သက်။ သပစ္စယတာမတ္တမေဝ၊ အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမဋ္ဌ၊ သုံးသပ်အပ်သည်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ သော်ကား။ ယာဒိသေဟိ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တာဒိသေဟိ၊ ရှိကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယေ ဟေဝ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်သာလျှင်။ အတီတေပိ၊ အတိတ်ကာလ၌လည်း။ ပဝတ္တိတ္ထ။ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ဣဒါနိ၊ သို့။ ပစ္စယသဒိသတာပိ၊ အကြောင်းတို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ပစ္စာမဋ္ဌာ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ ဣဒါနိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၈၀။ ပုဗ္ဗန္တန္တိ၊ ကား။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓကောဋ္ဌာသံ၊ ခန္ဓာအစဉ်ဟူသော အဖို့ကို။ အာရဗ္ဘတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒိသ၊ ရည်စူး၍။ အဟောသိ' နု ခေါ, နနု ခေါ အဟောသိန္တိ၊ ဟူသော ဤယုံမှားသည်။ သဿတာကာရံ စ၊ တည်မြဲသော အခြင်းအရာကိုင်း။ အဓိစ္စ သမုပ္ပတ္တိအာကာရဠ၊ အကြောင်းမဲ့ဖြစ်သော အခြင်းအရာကိုင်း။ နိဿယ၊ မှီ၍။ အတီတေ၊ အတိတ်ကာလ၌။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော အတ္တ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတံ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကိုင်း။ အဝိဇ္ဇမာနတဠ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုင်း။ ကခ်ံတိ၊ ယုံမှား၏။ ကိ'နု ခေါ အဟောသိန္တိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ ဧတိလိဋ္ဌံ ပပတ္တိတော ဧတတ် လိင် ဘဝ၌ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ နိဿယ၊ ၍။ အဟ်၊ သည်။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ အဟောသိ' နုခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသလော။ ဗြဟ္မဏာဒီသု၊ ပုဏ္ဏားစသည်တို့တွင်။ ဂဟဋ္ဌာ ဒီသု၊ အိမ်နေလူစသည်တို့တွင်။ ဒေဝါဒီသု၊ နတ်စသည်တို့တွင်။ အညတရော၊ တမျိုးမျိုးသည်။ အဟောသိ' နုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ ကထံ နုခေါတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ သဏ္ဌာနာကာရံ၊ သဏ္ဌာန်အခြင်းအရာကို။ နိဿယ၊ ၍။ အဟ်၊ သည်။ ဒီဃော၊ ရှည်သည်မြင့်သည်။ အဟောသိ' နု ခေါ၊ လော။ ရဿသြဒါတကာဠ ပမာဏိ ကအပ္ပမာဏိကာဒီနမ္မိ၊ တိုသောသူ ဖြူသောသူ မဲသောသူ အတိုင်းအရှည် ရှိသောသူ အတိုင်းအရှည် မရှိသောသူ စသည်တို့တွင်လည်း။ အညတရော၊ တမျိုးမျိုးသည်။ အဟောသိ' နု ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ ဣသရ နိမ္မာ နာဒီ' ပိုင်ရှင်ဣသရက ဖန်ဆင်းခြင်း အစရှိသည်ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ကေန ပကာရေန၊ အဘယ်အပြားအားဖြင့်။ အဟောသိ' နုခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဗ္ဗတ္တာကာရတော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ကိ' ဟုတ္တာ ကိ' အဟောသိန္တိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ ဧတိအာဒိ' ဧတ်အစရှိသည်ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ အဟောသိ' နုခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသလော။ပ။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ မနုဿော၊ လူသည်။ အဟောသိ' နု ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော အတ္တ၏။ အပရာပရုပ္ပတ္တိ' ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်ခြင်းကို။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သဇ္ဇတ္ထော၊ အလုံးစုံသော ဝါရ တို့၌ပင်လျှင်။ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကာလာဓိ ဝစန်၊ ကာလကို ဟောသော ပုဒ်တည်း။ ဘဝိဿာမိ နု ခေါတိ၊ အစရှိသော ယုံမှားသည်။ သဿတာကာရံ စ၊ တည်မြဲသော အခြင်းအရာကိုင်း။ ဥစ္ဆေဒါကာရဠ၊ ပြစ်စဲဖြစ်သော အခြင်းအရာကိုင်း။ နိဿယ၊ အမှီပြု၍။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတံ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကိုင်း။ အဝိဇ္ဇမာနတဠ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုင်း။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအနာဂတ်ဝါရ၌။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဧတရဟိ ဝါ ပန ပစ္စုပ္ပန္နံ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ ဝါ၊ ၌မူလည်း။ ပဋိသန္ဓိ' ပဋိသန္ဓေကို။ အာဒိ' ကတ္တာ၊ အစပြု၍။ စုတိပရိယန္တံ၊ စုတိအဆုံးရှိသော။ သဇ္ဇမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝတ္တမာနကာလံ၊ ဖြစ်ဆဲ သောကာလ၌။ အဒ္ဓါတ္တံ၊ ကထံကထီ ဟောတီတိ၊ ဟူသော ယုံမှားသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ ၏။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့၌။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဟ် နု ခေါသ္မီတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ အတ္တနော၊

မိမိဟုဆိုအပ်သော အတ္တ၏။ အတ္ထိ ဘာဝ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ [၃၇၄] ပန၊ စောဒနာကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတံ၊ ငါဟုတ်လေသဘောဟုဖြစ်သော ဤယုံမှားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာ ငြားအံ့။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ စိန္တာ၊ ကြံခြင်းသည်။ ကာ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဗာလပုထုဇ္ဇနော၊ ဗာလပုထုဇဉ်သည်။ ဥမ္မတ္တကော ဝိယ၊ သူရူးနှင့်တူ၏။ နော နေ ခေါသ္မီတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ အတ္တာနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော အတ္တ၏။ နတ္ထိဘာဝံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ ကိं နခေါသ္မီတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ ခတ္တိယောဝ၊ မင်းသည်သာလျှင်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ အတ္တာနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏။ ခတ္တိယဘာဝံ၊ မင်း အဖြစ်ကို။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌။ ဧသနယော၊ တည်း။ ကထံ နခေါသ္မီတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ အထူးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း ၌။ ဇီဝေါနာမ၊ အသက်ကောင်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုအသက်ကောင်အတ္တ၏။ ဒီဃာဒိဘာဝံ၊ ရှည်သည်၏အဖြစ်စသည်ကို။ ကခ်ဏ္ဍော၊ ယုံမှားသော သူကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော ၌ စပ်) အဟံ၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ အသ္မိ နု ခေါ၊ ဖြစ်နေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကခ်ံတိတိ၊ ယုံမှားသည်ဟု။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အတ္တာနော၊ မိမိ၏။ သရီရသဏ္ဌာနံ ပန၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ကိုမူကား။ အဇာနဏ္ဍော နာမ၊ မသိ သောသူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကုတော အာဂတော, သော ကုဟိं ဂါမီ ဘဝိဿတီတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ အတ္တ ဘာဝသ၊ အတ္တဘောဘ၏။ အာဂတိဂတိဌာနံ၊ လာခဲ့ရာအရပ်, သွားရမည့်အရပ်ကို။ ကခ်ံတိ၊ ၏။ သာသဗ္ဗာပိ၊ ပဟီ ယတီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ ပြီးသော။ သောဠသဝိဓာပိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိုယုံမှားခြင်းကို။ ဝိကမ္ပနဝသေန၊ ကွာစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။

၆၈၁။ ကုသလာဒိဘေဒတော၊ ကုသိုလ်အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရသာပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နာမသ၊ ၏။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ (ကသ္မာ၊ မူ။) တတော၊ ထိုစက္ခုရူပါရုံစသည်မှ။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။ (သာဓာ ရဏော ပစ္စယော တထာ ပဝတ္တိတောတိ ဟု ပါဠိရှိသင့်၏။) မနသိကာရာဒိကော၊ မနသိကာရ အစရှိသော အကြောင်းသည်။ ကုသလာဒိဘေဒတော၊ ကုသိုလ်အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရသာပိ၊ သော။ နာမသ၊ ၏။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသော။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ကုသလာဒိ ဘေဒတောတိ၊ ကား။ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယာဘေဒတော၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ဝိပါက်ကြီယာ အပြားအားဖြင့်။ တသာပိ၊ ထိုကုသိုလ်အစရှိသော အပြား၏လည်း။ သောမနဿ သဟဂတာဒိ အညတရဘေဒ ဝသေ နု၊ သောမနဿသဟဂုတ်စသည်တို့တွင် တပါးပါးသော အပြား၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရသာပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ ဧကဇ္ဈတော၊ ဧကန်အားဖြင့်။ ဆဒ္ဒါရိကံ၊ ခြောက်ဒွါရ၌ ဖြစ်၏။ (ယံ ဧကဒ္ဒါရိကံဟု ရှိသင့်သည်ထင်၏။ ယံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ ဧကဒ္ဒါရိကံ၊ တခုသော ဒွါရ၌ဖြစ်၏။) တမ္မိ၊ ထိုစိတ်ကိုလည်း။ ဆဒ္ဒါရဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဆဒ္ဒါရ သဒ္ဒါဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ။ ဆဒ္ဓာရမ္မဏံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော အာရုံကို။ ဆဒ္ဓာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေန၊ ဆဒ္ဓာရမ္မဏ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟိတံယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗပ္ပကာရသာပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတောတိ၊ ကား။ စက္ခုရူပါဒိ တော၊ စက္ခုရူပါရုံစသည်မှ။ မနသိကာရာဒိကောတိ၊ ကား။ ယောနိသောမန သိကာရ အယောနိသော မနသိကာရာ ဒိကော စ၊ ယောနိသောမနသိကာရ, အယောနိသောမနသိကာရ အစရှိသော အကြောင်းသည်ဝင်း။ ကမ္မဘဝဂ်ါဒိကော စ၊ ကံ, ဘဝင်ရှိသော အကြောင်းသည်ဝင်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒွါရဗ္ဗဏ္ဍယောနိသောမနသိကာရာဒိ ဝသေန၊ ဒွါရခြောက်ပါးအပေါင်း, ယောနိသောမနသိကာရ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာမသော၊ နာမ်၏သာလျှင်။ သာဓာရဏောစ၊ ဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်သော။ အသာဓာရဏော စ၊ မဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယော၊ ကို။ ကာမံ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ ထိုစကားသည်။ အဝိသေသဝသေန၊ သာမညု၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားပေတည်း။ ဝိသေသတော ပန၊ အထူးအားဖြင့်မူကား။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဝိပါကနာမသ၊ ဝိပါက်နာမ်၏ဝင်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပါနဉ္စ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့၏ဝင်း၊ ဝါ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏ဝင်း။ (သာဓရဏော၊ ဆက်ဆံသော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။) စိတ္တံ၊ သည်။ စေတသိကနာမသ စ၊ စေတသိက်နာမ်၏ဝင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနဉ္စ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့၏ဝင်း၊ ဝါ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ဝင်း။ သာဓာရဏော၊ သော။ ပစ္စယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ယထာဝုတ္တ သေဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နာမသ စ၊ နာမ်၏ဝင်း။ ရူပသ စ၊ ရုပ်၏ဝင်း။ တဒေ နာမရူပါ ပေက္ခာယ၊ ထိုမှတပါးသော နာမ်ရုပ်ကို ငဲ့သဖြင့်၊ ဝါ၊ ငဲ့သည်ရှိသော်။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ရူပသာပိ၊ ရုပ်၏လည်း။ သာဓာရဏော စ၊ ဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်သော။ အသာဓာရဏော စ၊ မဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော နာမ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း မည်သည်ကို၊ ဝါ၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် မည်သည်ကို။ အနဓိဂတာရဟတ္တေန။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒေ ပေက္ခာယ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို မရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုငဲ့၍။ ယောနိသောမနသိကာရ သဒ္ဒမ္မသာဝနာဒိ ကော ကုသလသေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သပ္ပုရိ သူပနိဿယသ၊ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲခြင်းကို။

(သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ စတုန္ဓမ္မိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ဘတ္တိစက္ကာနံ၊ သမ္ဘတ္တိစက်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိပါရိတော အကုသလသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိ ဝိပရိတော၊ ယောနိသောမနသိကာရ စသည်မှပြန်သော အကြောင်းသည်။ [၃၇၅] အကုသလသော၊ အကုသိုလ်၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိ၊ ယောနိသောမနသိကာရ အစရှိသော အကြောင်းသည်။ ကုသလသော၊ ကုသိုလ်၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်။ (ကြိယာ၏ အကြောင်းမဖြစ်ဟု သိစေလို၏) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယသ၊ အကြင်ပုထုဇဉ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသလ၊ ကုသိုလ်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အကုသလ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ကုသလာကုသာလနိ ဝါ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့သည် မူလည်း။ (သမ္ဘ ဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) တသ၊ ထိုပုထုဇဉ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤအနက်သည်။ အတ္ထသိဒ္ဓံ၊ ကျရောက်သော အနက်အားဖြင့်ပြီး၏။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် ယောနိသောမနသိကာရ စသောအကြောင်းသည် ရဟန္တာနှင့်မဆိုင်ဟု သိစေလို၏) ကမ္မာဒိကောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဂတိကာလာဒယောပိ၊ ဂတိ, ကာလ စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဘဝဂ်ါဒိကောတိ၊ ကား။ ဘဝဂ်သန္ဓိရဏပရိတ္တကိရိယာရဟတ္တာဒိကော၊ ဘဝင်သန္ဓိရဏ ကာမကြိယာ အရဟတ္တဖိုလ် အစရှိသော အကြောင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝင်စသည်တို့တွင်။ ဘဝ်ဂ်၊ ဘဝင်သည်။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရမနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇနကိရိယာ နံ၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကြိယာတို့၏။ (ပစ္စယော၊ တည်း။) သန္ဓိရဏံ၊ သည်။ ဝေါဌဗ္ဗနသ၊ ဝုဋ္ဌော၏။ (ပစ္စယော၊ တည်း။) ပရိတ္တကိရိယာ၊ ကာမကြိယာသည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတကိရိယာနံ၊ ကာမကြိယာ, မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာတို့၏။ (ပစ္စယော၊ တည်း။) အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အာဝဇ္ဇနဝဇ္ဇာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗကိရိယာနံ၊ အလုံးစုံသော ကြိယာတို့၏။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကမ္မန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ စေတနာဝ၊ စေတနာကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ သာ စ ခေါ၊ ထိုစေနာသည်လည်း။ ကုသလာကုသလာ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်စေတနာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ "ကုသလာကုသလစေတနာ၊ သည်။ ဝိပါကာနံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ စ၊ တို့အားဌင်း။ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ၊ ကဋတ္တာရုပ်–ကမ္မရုပ်တို့အားဌင်း။ ကမ္မပစ္စယေန၊ ကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတက်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စိတ္တံ ဝိယ၊ စိတ်ကဲ့သို့။ သသမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ် တရားတို့နှင့်တကွ အလိုရှိအပ်သည်။ နံ၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သသမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟေတူ။ ဟိတ်တို့သည်။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ ကာနံ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ နာမ်ခန္ဓာတရားတို့အားဌင်း။ တံ သမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုဟိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ထိုဟိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ ရုပ်တို့အားဌင်း။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတက်၏။" ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ကမ္မာဒီသု၊ ကဲအစရှိကုန်သော။ တေသု ရူပဇနကပစ္စယေသု၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ထိုအကြောင်းတို့တွင်။ အတီတတော ဧဝ၊ အတိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မတော၊ ကဲမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝတ္တမာနတော၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ (ကမ္မတော၊ ကဲမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ သည်။) နဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ အတီတမေဝ ကမ္မသမုဋ္ဌာ နသ၊ ရူပသ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကို ပြဦးအံ့။ ပစ္စုပ္ပန္နတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ကမ္မတော၊ ကဲမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ အံ့။ အာယူဟနက္ခဏေ ဧဝ၊ အားထုတ်ဆဲခဏ၌ပင်လျှင်။ ဖလေန၊ အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်သည်။ ဘဝေယ္ယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ဆဲခဏ၌ အကျိုးပေးခြင်းကို။ နဒိဋ္ဌံ၊ မြင်လည်း မမြင်တွေ့အပ်။ နဝ ဣဿုတံ ဝါ၊ အလိုလည်းမရှိအပ်။ ဟိ၊ ချဲ့။ လောကေ၊ ၌။ ကမ္မံ၊ ကဲသည်။ ကရီယမာန မေဝ၊ ပြုအပ်ဆဲသာလျှင်။ ဖလံ၊ ကို။ ဒေဇ္ဇံ၊ ပေးသည်ကို။ ကုဒါစနံ၊ တရံတခါမျှ။ နဒိဋ္ဌံ၊ မတွေ့မြင်အပ်။ တထာ ရူပေါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အာဂမော ဝါ၊ အာဂုံကျမ်းဂန်အဆိုသည်လည်း။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဤသို့သိအပ်၏။ စ၊ အပြစ်ကိုပြ၍ စောဒနာဦးအံ့။ ဝိနဋ္ဌတော၊ ပျက်စီးပြီးသော။ ဟေတုတော၊ အကြောင်းမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ယံဖလံ၊ အကြင်အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒမာပိ၊ ဤသို့သောအကျိုးကိုလည်း။ နဒိဋ္ဌနနံ၊ မတွေ့မြင်အပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ မတော၊ သေလေပြီးသော။ ကုက္ကုဋ္ဌော ဝါ၊ ကြက်သည်မူလည်း။ ဝဿဿ္ဌော၊ တွန်သည်ကို။ နဒိဋ္ဌော၊ မတွေ့မြင်အပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ (တနည်း မတောဝဟုရိစေ) မတော၊ သော။ ကုက္ကုဋ္ဌော၊ ကြက်သည်။ ဝဿ ဿ္ဌော၊ ကို။ နဒိဋ္ဌော ဣဟ၊ မတွေ့မြင်အပ်သကဲ့သို့လည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဌားအံ့။ ရူပမမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ (ဖလံ၊ အကျိုးကို။) ပဗ္ဗဇ္ဇဝိစ္ဆေဒေ၊ အစဉ်သန္ဓာန် ပြတ်စဲလတ်သော်။ အဒိဋ္ဌံ၊ မတွေ့မြင်အပ်သည်။ သစ္စံမှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤကဲ့သည်ကား။ အရူပ်၊ နာမ်တရားတည်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇောပိ၊ နာမ်အစဉ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပမာ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥပမာသည်။ နသံ သဒ္ဒတိ၊ မနီးနှောမိ။ ဟိ၊ မှန်။ အတီတတော ဧဝ၊။ အတိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မတော၊ ကဲမှ။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကတတ္တာ စ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပစိတတ္တာ စ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဖလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ "ကာမာဝစ ရဿ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကဲ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ ၏။ အကျိုးဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာ ဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော ဧတေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တရာဒိပစ္စယလာဘတော၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းကိုရခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပါဒကဏေ ဧဝ၊ ဖြစ်ဆဲဥပါဒ်ခဏ၌သာလျှင်။ စိတ္တသ၊ စိတ်၏။ ဗလဝတာ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။

(ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇနမာနမေဝ၊ ဖြစ်ဆဲသာလျှင်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဧနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ကြောင့်။ စိတ္တံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသ ဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မူ၏။ ရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကြောင့်၊ သို့။ သမ္မဒ္ဓေါ၊ စပ်အပ်၏။ ပန၊ တပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ဌိတိက္ခဏော၊ ဌီခဏာ၌။ ပစ္ဆာဇာတာဒိ ပစ္စယလာဘတော၊ ပစ္ဆာဇာတအစရှိသော ပစ္စည်းကိုရခြင်းကြောင့်။ ဗလဝတာ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥတု အာဟာရာ။ပ။ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗာဟိရံ ဥတုံ၊ အပြင်ပဥတု ဖြစ်သော။ ပစ္စယံ စ၊ ကိုငင်း။ ဗာဟိရံ အာဟာရံ၊ အပြင်ပအာဟာရဖြစ်သော။ ပစ္စယံ စ၊ ကိုငင်း။ လဘိတ္တာ၊ ရ၍။ အတ္တာနော၊ မိမိ၏။ ဌိတိက္ခဏော၊ ဌီ။ ဥတုအာဟာရော၊ ဥတုအာဟာရတို့သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဧနေန္တိ၊ ဖြစ်စေတက်ကုန်၏။ ကျွတ် အတ္ထော၊ နက်။ [၃၇၆] ဧဝန္တိ၊ ကား။ သာဓာရဏာ သာဓာရဏ ဝသေနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။

၆၈၂။ သခ်ါရာနန္တိ၊ ကား။ သခ်ံတသခ်ါရာနံ၊ သခ်ံတဖြစ်သော သခ်ါရတရားတို့၏။ ဘင်္ဂန္တိ၊ ကား။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို။ ဇရာမရဏံ နာမ ဇာတိယာ သတိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော ရှုပ်ကို။ ဖလဒဿနာနု ပုဗ္ဗိယာ၊ အကျိုးကိုရှုခြင်း အစဉ်ဖြင့်ဝင်း။ ဟေတုဒဿနာဂ္ဂမေန၊ အကြောင်းကိုရှုခြင်း အစဉ်ဖြင့်ဝင်း။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ သည်။ သုကရော၊ ပြုလွယ်၏။ ဤကိုကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဘဝေ သတိတိ၊ ကား။ ကမ္မဘဝေ၊ ကမ္မဘဝသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။

၆၈၃။ ပုဗ္ဗေ ဝိတ္ထာရေတွာ ဒဿိတအနုလောမပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒဝသေနာတိ၊ ကား။ ပရိယောသာ နတော၊ အဆုံးမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပဋိလောမနယေန၊ အပြန်နည်းအားဖြင့်။ အာဒိပါပနဝသေန၊ အစအဂ်ါသို့ ရောက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ အကျယ်ချဲ့၍။ ဒဿိတအနုလောမပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒဝသေန၊ ပြအပ်ပြီးသော အနုလုံးပဋိ စ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်းသေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်။ ပဋိလောမဝသေန၊ အပြန် ၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ပစ္စယာကာရေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဒဿိတေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ယသ၊ အကြင်ဇာတိအစရှိသော အကြောင်း၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ယသ၊ အကြင်ဇရာမရဏာ အစရှိသော အကျိုး၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဇာတိအစရှိသော အကြောင်းသည်။ တသ၊ ထိုဇရာမရဏာ အစရှိသော အကျိုး၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျတိရေကတော စ၊ ဗျတိရေကအားဖြင့်ဝင်း။ အန္ဝယတော စ၊ အန္ဝယအားဖြင့်ဝင်း။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ သည်။ သုကရော၊ ပြုလွယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

၆၈ ၄။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ကမ္မသဟာယတ္တာ၊ ကံ၏အဖော်သဟဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသဝဋ္ဋံ၊ ကိလေ သဝဋ်ကို။ ကမ္မဝဋ္ဋေ၊ ကမ္မဝဋ်၌။ ပက္ခိတ္တာ၊ ထည့်၍။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၈၅။ ပစ္စက္ခဘူတော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အတ္တာဘာဝေါ၊ အတ္တဘောကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော တရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမျက်မှောက် အတ္တဘော ဟူသော ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗဖလံ၊ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ယမည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒုတိယဘဝ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗဖလံ၊ ရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ၊ ယမည်၏။ အပရာပရိယာယေတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာနန္တရာနာဂတတော၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောနှင့် အခြားမဲ့ အနာဂတ်အတ္တဘောတို့မှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ အတ္တဘာဝပရိယာယေ အတ္တဘာဝပရိဝတ္တေ၊ အတ္တဘော အလှည့်၌။ အဟောသိကမ္မန္တိ၊ ကား။ ကမ္မံ ဧဝ၊ ကံသည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီး။ တသ၊ ထိုကံ၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နဿ အဟောသိ၊ မဖြစ်ခဲ့သေး။ နဿ အတ္ထိ၊ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်။ နဿ ဘဝိဿတိဝါ၊ ဖြစ်လတ့ံလည်းမဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုဗဟုကမ္မံ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သောကံတည်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အနဘိတူတတာယ စ၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ပစ္စယဝိသေသေန၊ အကြောင်းထူးဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓဝိသေသတာယ စ၊ ရအပ်သောအထူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဗလဝဘာဝံ၊ အားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်သော။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဗ္ဗာဘိသခ်ါရဿ၊ ရှေးအဖို့၌ ပြုပြင်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သာတိ သယာ၊ လွန်ကဲသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ပဌမဇဝနစေတနာ၊ ပဌမဇောစေတနာသည်။ တသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ထိုအတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ ဖလဒါယိနီ၊ အကျိုးကို ပေးတက်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ နာမ၊ နီယကံမည်၏။ (နောက်၌ ဥပပဇ္ဇဝေနီယကမ္မံ နာမနှင့်အညီ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ နာမဟု နိဂ္ဂဟိတန္တနှင့် ရှိစေ) ဟိ၊ မှန်။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဗလဝတိ၊ အားရှိသော။ ဧဝနသန္တာနေ၊ ဧောသန္တာန် ဧောအစဉ်၌။ (ပဝတ္တိယာ ၌စပ်) ဂုဏဝိသေသယုတ္တေသု၊ ဂုဏ်ထူးနှင့်ယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဥပကာရာ ပကာရဝသပ္ပဝတ္တိယာ စ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်း, ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြုခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ အာသေဝနာလာဘေန၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို မရသဖြင့်။ အပ္ပဝိပါကတာယ စ၊ နည်းသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ သာ ပဌမဇဝနစေတနာ၊ ထိုပဌမဇောစေတနာသည်။ ဣတရဒွယံ ဝိယ၊ ဤမှတပါးသော ကံနှစ်ခုအပေါင်းကဲ့သို့။ ပဝတ္တသန္တာနပရမ္ပရာပေက္ခံ၊ ဖြစ်ဆဲသောသန္တာန်၏ ပြတ်စဲခြင်းကိုငဲ့သော။ (ကမ္မဠု၊ ကံသည်လည်း။ နဿ ဟောတိ၊ မဖြစ်။) သြကာသလာဘာပေက္ခံ၊ အခွင့်ရခြင်းကိုငဲ့သော။ ကမ္မဠု၊ ကံသည်လည်း။ နဿ ဟောတိ၊

မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဧေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဒ္ဓပင်လျှင်။ ပုပ္ပမတ္တံ ဝိယ၊ အပွင့်မျှကိုပေးသကဲ့သို့။ ပဝတ္တိ ဝိပါကမတ္တံ၊ ပဝတ္တိဝိပါက်မျှဖြစ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ဒေတိ၊ ပေးတက်၏။ တထာ အသင္ကြောန္တန္တိ၊ ကား။ ကမ္မသ၊ ကံ၏။ ဝိပါကဒါနံ နာမ၊ အကျိုးပေးခြင်းမည်သည်ကား။ ဥပဓိပယော ဂါဒိပစ္စယန္တရသမဝါယေနေ၀၊ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ ပယောဂသမ္ပတ္တိ အစရှိသော အကြောင်းတပါးတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၃၇၇] တဒဘာ၀တော၊ ထိုအကြောင်းတပါးတို့၏ ညီညွတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တသ္မိံယေ၀ အတ္တဘာ၀ေ၀၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဒ္ဓပင်လျှင်။ ဝိပါက်၊ အကျိုးကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ အသင္ကြောန္တန်၊ မစွမ်းနိုင်လတ်သော်။ အတ္ထသာဓိကာတိ၊ ကား။ ဒါနာဒိပါဏာတိပါတာဒိ အတ္ထသ၊ ပေးလှူခြင်းအစရှိသောကိစ္စ, သတ္တ၀ါကိုသတ်ဖြတ်ခြင်း အစရှိသော ကိစ္စကို။ နိပ္ပါဒိကာ၊ ပြီးစေတက်သော။ ။သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ ကာ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တမဇ၀နစေတနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာ သန္ဓိဌာ၀ပက စေတနာ၊ ထိုပြီးဆုံးစေတက်သော သတ္တမဇော၀စေတနာသည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓ ဝိသေ သာ စ၊ ရအပ်သော အထူးရှိသည်ရင်း။ ပုရိမဇ၀နစေတနာဟိ၊ ရှေးဖြစ်သော ဇော၀စေတနာတို့မှ။ လဒ္ဓါသေ၀နာ စ၊ ရအပ်သော အာသေ၀နပစ္စည်းရှိသည်ရင်း။ သမာနာ၊ ဖြစ်လတ်၍။ အနန္တရတ္တာဘာ၀ေ၀၊ အခြားမဲ့အတ္တဘောဒ္ဓ။ ဝိပါကဒါ ယိနီ၊ အကျိုးကို ပေးတက်သည်ဖြစ်၍။ ဥပပဇ္ဇ၀ေဒနီယကမ္မံ နာမ၊ နိယက်မည်၏။ သတိ သံသာရပ္ပ၀တ္တိယာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိ ဖြင့်။ သံသာရပ္ပ၀တ္တိယံ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်ဟူသော သံသရာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ အဟောသိကမ္မပက္ခေ၊ အဟောသိက်အဖို့၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ (ကသ္မာ၊ မူ။) ဝိပစ္စနောကာသသ၊ အကျိုးပေးခွင့်၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။

၆၈၆။ ယံ ဂရုကန္တိ၊ ကား။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်မူ။ မဟာသာ၀ဇ္ဇံ၊ ကြီးသောအပြစ် ရှိသော။ (ယံ ကမ္မံ ၌ စပ်) ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်မူ။ မဟာနုဘာ၀ံ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင် ကံတည်း။ ယံ ဗဟုလန္တိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်ကံကို။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ အဘိဏှသော၊ မပြတ်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ သမာသေ ဝိတံ၊ ကောင်းစွာမှီ၀ဲအပ်၏။ မရဏကာလေ အနုဿရိတန္တိ၊ ကား။ ပရိဗျတ္တဘာ၀ေန၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ မရဏသ၊ သေခြင်း၏။ အာသန္နကာ လေ၊ နီးသော ကာလ၌။ အနုဿရိတံ၊ အောင့်မေ့အပ်သော ကံတည်း။ ဟိ၊မှန်။ အာသန္နကာလေ၊ သေခါနီးကာလ၌။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝတ္တဗ္ဗမေ၀၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပုနပ္ပုနံ လဒ္ဓါသေ၀နန္တိ ဣမိ နာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ (ဤအရာ၌ ပုနပ္ပုနံ အလဒ္ဓါ သေ၀နန္တိ ဣမိနာဟု ရှိသင့်သည်ထင်၏။ စဉ်းစားရန်) ယံ ဗဟုလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တကမ္မတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ကံမှ။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဋိသန္ဓိအာကမ္ဘုနာနဇောနနတော၊ ပဋိသန္ဓေကို ၀င်ခြင်းကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ၀ေဒနီယံ၊ ကံကို။ နိ၀တ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိသန္ဓိဇနက ၀သေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂရုကာဒိကမ္မစတုက္ကံ၊ ဂရုကအစရှိသော ကံလေးခုအပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောကံတို့တွင်။ ဂရုကံ၊ ဂရုကကံသည်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုး ပေး၏။ တထာဟိ၊ ပင်လျှင်။ တံ၊ ထိုကံကို။ ဂရုကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂရုကေ၊ ဂရုကကံသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဗဟုလီကတံ၊ အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သော ကံသည်။ (ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။) တသ္မိံ၊ ထိုအကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ် သော ကံသည်။ အသတိ၊ သော်။ အာသန္နံ၊ အာသန္နကံသည်။ (ဝိပစ္စတိ၊ ၏။) တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုအာသန္နကံသည်လည်း။ အသတိ၊ သော်။ ကဋ္ဌတ္တာ ဝါ ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ပုရိမဇော တီသု၊ ရှေးဘ၀တို့၌။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်သော ကံသည်။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။ ဗဟုလာသန္နပုဗ္ဗကတေသု စ၊ ဗဟုလက် အာသန္နက် ပုဗ္ဗကတက်တို့၌လည်း။ ဗလာဗလံ ဝါ၊ အားရှိသည် အားမရှိသည်ကိုမူလည်း။ ဇနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပါပတော၊ မကောင်းမှုကံမှ။ (ပဌမံ– ၌ စပ်၊ နောက်အပဒါန် တို့လည်း နည်းတူပင်) ပါပန္တရာ၊ မကောင်းမှုကံတပါးသည်ရင်း။ ကလျာဏာ၊ ကောင်းမှုကံသည်ရင်း။ (ဤပုဒ်တို့ကို ဝိပစ္စတိ –၌စပ်၊ နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူပင်) ကလျာဏတော စ၊ ကောင်းမှုကံမှလည်း။ ကလျာဏန္တရာ၊ ကောင်းမှုကံ တပါး သည်ရင်း။ ပါပာ၊ မကောင်းမှုကံသည်ရင်း။ ဗဟုလီကတတော စ၊ အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သော ကံမှရင်း။ (မဟာတောဟု ရှိရာ၌ မဟန္တတောဟု ရှိသင့်၏) မဟန္တတော စ၊ ကြီးသောကံမှရင်း။ ပုဗ္ဗကတာဒိ စ၊ ရှေးဘ၀၌ ပြုအပ်သော ကံစသည်သည် ရင်း။ အပ္ပာ၊ သေးငယ်သော ကံသည်ရင်း။ (ဤပုဒ်တို့ကိုလည်း ဝိပစ္စတိ–၌ စပ်) ဗဟုလာနသရဏေန၊ အကြိမ်များစွာ အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်။ ဝိပ္ပဋိသာရာဒိဇနနတော၊ နှလုံးမသာခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဋိပက္ခသ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ကံ၏။ အ၀ရိပုဏ္ဏဘာ၀ယ၊ မပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာရဒ္ဓ၀ိပါကသ၊ အားထုတ်စ ပြုအပ်ပြီးသော အကျိုး၀ိပါက် ရှိသော၊ ၀ါ၊ အကျိုး၀ိပါက်ကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း လက်စရှိသော။ ကမ္မသ ၀ါ၊ ကံ၏ရင်း။ ကမ္မသေသသ၊ ကံကြွင်းဖြစ်သော။ အ၀ရာ၀ရိယ၀ေဒနီယသ ၀ါ၊ ၀ေဒနီယကံ၏ ရင်း။ (အံ့ဩ ၂၁၀–ညီ) အ၀ရိဂ္ဂိဏာတာယ၊ မကုန်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ရင်း။ သန္ဓတိယာ၊ အစဉ်သန္ဓာန်၏။ ပရိဏာမ၀ိသေသတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း အထူးကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေဟိ တေဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့သည်။ (အာဟိတဗလံ ဟူသော ဤပုဒ်သည် ပါပန္တရံ စသည်နှင့် အရတူပင်ဖြစ်သည်) အာဟိတဗလံ၊ ဆောင်အပ်ထားအပ်သော ခွန်အားရှိလတ်သော်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။ မဟာနာ၀ဒကဿ၀ဇောတကေ၊ ၌။ ဝိဒေဟရညော၊ ဝိဒေဟမင်း၏။ ဒေသနာ၀ဟတိ၊ စစ်သူကြီးဖြစ်သော။ အလာတော စ၊ အလာတသည်ရင်း။ ဗီဇကေ၊ ဗီဇက အမည်ရှိသော။ ဒါသော စ၊ ကျွန်သည်ရင်း။ ရုစာ၊ ရုစာအမည် ရှိသော။ ရာဇကညာ စ၊ မင်းသမီးသည်ရင်း။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။

နိဒဿန်၊ သက်သေဥဒါဟရဏ်ပုံစံတည်း။ တထာ တံ စန်၊ ထိုစကားသည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ တတြာနန္ဒ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော။ပ။ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ပါဏာတိပါတီ၊ သတ္တဝါ၏ အသက်ကို သတ်ဖြတ်လေ့ရှိသော။ အဒိန္နာဒါယီ၊ အရှင် မပေးသောသူတပါး၏ ဥစ္စာကိုခိုးယူလေ့ရှိသော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အယူရှိသော။ ယွာယံ ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယ သ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ဌ်။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းမှု ရှိသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မကောင်းသော ဂတိ ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲဌ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲကို ခံစားရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထိုအပါယ်လားကြောင်း မကောင်းမှုကံကို။ ပုဗ္ဗေ ဝါ၊ ပါဏာ တိပါတစသည်ကို ပြုသည်မှ ရှေးကာလဌ်မူလည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၃၇၈] အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဖြစ်သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံကို။ ပစ္ဆာ ဝါ၊ စသည်ကိုပြုသည်မှ နောက်ကာလဌ်မူလည်း။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ မရဏကာလေ ဝါ၊ သေခါနီးကာလဌ်မူလည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူကို။ သမတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်သည်။ သမာဒိန္နာ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမကောင်းမှုကံကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယသ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ နောက်ဌ်။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ ငရဲဌ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ယဒေ ပါဏာတိပါတိ၊ အကြင် သတ္တဝါ၏အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ ယဒေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်မှားသော အယူရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ၊ သတ္တဝါ၏အသက်ကို သတ်ခြင်းစသော ထိုမကောင်း မှုကံ၏။ ဝိပါက်၊ အကျိုးကို။ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ်မူလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ဥပပဇ္ဇဝါ၊ ကပ်လျက်ဖြစ်ဌ်မူလည်း၊ ဝါ၊ ဒုတိယဘဝဌ် ဖြစ်ဌ်မူလည်း။ (ပဋိသံဝေဒေ တိ၊ ခံစားရ၏။) အပရေ ဝါ ပရိယာယေ၊ တပါးသော အတ္တဘောအလှည့်ဌ်မူလည်း။ (ပဋိသံဝေဒေ တိ၊ ခံစားရ၏။)

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဌ်။ ပါဏာတိပါတီ၊ သော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သော။ ယွာယံ ယော အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာယသ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ်။ သုဂတိ၊ ကောင်းမှုရှိသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းသောဂတိဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သုဂတိဘဝဌ်။ သဂ္ဂ လောက်၊ နတ်ပြည်လောကဌ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ချမ်းသာကို ခံစားရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ကလျာ ဏကမ္မံ၊ ထိုသုဂတိလားကြောင်း ကောင်းမှုကံကို။ ပုဗ္ဗေ ဝါ၊ ပါဏာတိပါတ စသည်ကို ပြုသည်မှ ရှေးကာလဌ်မူလည်း။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသ၊ သည်။ သုခဝေဒနီယံ၊ သော၊ ဝါ၊ ချမ်းသာကို ခံစားရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ကလျာဏကမ္မံ၊ ထိုကောင်းမှုကံကို။ ပစ္ဆာဝါ၊ မူလည်း။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသ၊ သည်။ မရဏကာလေ ဝါ၊ မူလည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သော အယူကို။ သမတ္တာ၊ သည်။ သမာဒိန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကောင်းမှု ကံကြောင့်။ သော၊ သည်။ ကာယသ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ်။ သုဂတိ၊ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သုဂတိဘဝဌ်။ သဂ္ဂ လောက်၊ ဌ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဣဓ၊ ဌ်။ ယဒေ ပါဏာတိပါတိ၊ အကြင် သတ္တဝါ၏ အသက်ကို သတ်ဖြတ်လေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ယဒေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်မှားသော အယူရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပါဏာတိပါတ အစရှိသော မကောင်းမှုကံ၏။ ဝိပါက်၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊ ဌ်မူလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။ ဥပပဇ္ဇ ဝါ၊ ဖြစ်ဌ် မူလည်း။ (ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။) အပရေ ဝါ ပရိယာယေ၊ ဌ်မူလည်း။ (ပဋိသံ ဝေဒေတိ၊ ၏။)

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဌ်။ ပါဏာတိပါတာ၊ သတ္တဝါ၏ အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်ရှောင်သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သောအယူရှိသော။ ယွာယံယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာယသ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ်။ ဣဓ၊ ဌ်။ ပါဏာတိပါတာ၊ သတ္တဝါ၏အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ ယဒေ ပဋိဝိရတော၊ အကြင် ကြဉ်ရှောင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ယဒေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် မှန်သောအယူရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပါဏာတိပါ တမှ

ကြင်ရောင်ခြင်းစသော ကောင်းမှုက်၏။ ဝိပါက်၊ ကို။ ပ။ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ၊ ၌မူလည်း။ (ပဋ္ဌိသ်ဝေဒေတိ၊ ၏။)

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ (ဤမှနောက်၌ ပါဋိအနက်တူပြီ)။ပ။ [၃၇၉] (ပဋ္ဌိသ်ဝေဒေတိ၊ ၏။)]

ဗဟုနာ၊ များစွာဆိုသဖြင့်။ ကိ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ တထာဂတသ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယံ တံ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဏ၊ အကြင် မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဏ်တော်ကြီးသည်၊ ဝါ၊ ကဲ့ကို အကျယ်ဝေဘန် ပိုင်းခြားသော အကြင်ဥာဏ်တော်ကြီးသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တသ တသ ကမ္မသ၊ ထိုထိုကံ၏။ တေန တေန ကာရဏေ နာ၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်။ ယဒိဒံ ပုဗ္ဗာ ပရဝိပါကတာသာမတ္ထိယံ၊ အကြင်ရှေးကာလ၌ အကျိုးပေးခြင်း နောက်ကာလ၌ အကျိုးပေးခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ရှေးကာလ၌ အကျိုးပေးသည်၏အဖြစ် နောက်ကာလ၌ အကျိုးပေးသည်၏အဖြစ် ဟူသော အကြင်အစွမ်းသတ္တိသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) အယံ၊ ဤသို့အကျိုးပေးကခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အစွမ်းသတ္တိသည်။ တသ္မေ၊ ထိုကမ္မဝိဘင်္ဂဏ်တော်ကြီး၏ သာလျှင်။ ဝိသယော၊ အရာပေတည်း။

၆၈၇။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဒါနာဒိဝသေန၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကို ပေးခြင်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပါကသန္တာ နသ၊ ဝိပါက်အစဉ်ကို။ နိဗ္ဗတ္တက်၊ ဖြစ်စေတက်သော ကဲ့သည်။ ဧနက်၊ ဧနကဲ့မည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တံ ပဋ္ဌိသန္ဓိ ယမ္မိ၊ ပ။ ဧနေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သုခဒုက္ခသန္တာနသ ဝါ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲ အစဉ်၏ဝင်း။ နာမရူပ ပ္ပဗန္ဓသ ဝါ၊ နာမ်ရုပ်အစဉ်၏ဝင်း။ စိရတရပ္ပ ဝတ္တိ ဟေတုဘူတံ၊ သာ၍ရှည်မြင့်စွာ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သောကဲ့သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘက်၊ ဥပတ္ထမ္ဘကဲ့မည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ သုခဒုက္ခ။ ပ။ ပဝတ္တေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပပီဠက်၊ ကပ်၍နှိပ်စက်တက်သော ဥပပီဠကကဲ့သည်။ သုခဒုက္ခပ္ပဗန္ဓေ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲအစဉ်သည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ မပြတ်ဖြစ်လတ်သော်။ သဏိက် သဏိက်၊ ဖြည်းဖြည်း ဖြည်းဖြည်း။ တံ၊ ထိုချမ်းသာဆင်းရဲအစဉ်ကို။ ဟာပေတိ၊ ယုတ်လျော့စေ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ သုခဒုက္ခ။ ပ။ နဒေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဃာတေတွာတိ၊ ကား။ ဥပစ္ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ကပ်လျက်ဖြတ်၍။ ကမ္မသက်ကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒန် နာမ၊ ကပ်၍ဖြတ်ခြင်း မည်သည်ကား။ တသ၊ ထိုကံ၏။ ဝိပါကပဋိဗာဟနမေဝ၊ အကျိုးကိုတားမြစ်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ ဝိပါက် ပဋိဗာဟိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုအကျိုးကို တားမြစ်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကုပ္ပတ္တိ ယာ၊ အကျိုးဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ။ သြကာသကရဏေ၊ ခွင့်ပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနော။ပ။ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပစ္စနာ ယ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ ကတောကာသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကဲ့သည်။ ဝိပက္ကဲ မေဝ နာမ၊ ရင့်ကျက်သည်သာလျှင် မည်သည်၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးနေသည်။ သာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ပန။ ပ။ ဥပ္ပန္နံ နာမ ဝုစ္စတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပပီဠက်၊ ဥပပီဠကကဲ့သည်။ အညဿ၊ တပါးသောကဲ့၏။ ဝိပါက်၊ အကျိုးကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ၊ ကပ်၍ ဖြတ်တက်၏။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါက်၊ အကျိုးကို။ နဒေတိ၊ မပေးတတ် မဖြစ်စေတတ်။ ဥပဃာတက် ပန၊ ဥပဃာတကကဲ့မည်သည်ကား။ ဒုဗ္ဗလ်၊ အားနည်းသော။ ကမ္မံ၊ ကဲ့ကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒိ တွာ၊ ကပ်လျက်ဖြတ်၍။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါက်၊ အကျိုးကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေ သံ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဥပပီဠကကဲ့နှင့် ဥပဃာတကကဲ့တို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဗဟုဗောဓတောဒိပစ္စယုပနိပါတေန၊ များသော အနာရှိသည်၏အဖြစ် စသည်၏အကြောင်းကို အနီးခ်ၭထားသဖြင့်။ ဝိပါကသ၊ အကျိုးကို။ ဝိဗာဓက် နိပ်စက်တတ်သော ကဲ့သည်။ ဥပပီဠက်၊ ဥပပီဠကကဲ့မည်၏။ တထာ၊ တူ။ ဝိပါကသော၊ အကျိုးကိုသာလျှင်။ ဥပစ္ဆေဒက်၊ ကပ်၍ ဖြတ်တတ်သော ကဲ့သည်။ ဥပဃာတက်၊ ဥပဃာတကက် မည်၏။ ကမ္မံ၊ ကဲ့ကို။ ဥပဃာတေတွာ၊ ဖြတ်၍။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကသ၊ အကျိုးအား။ သြကာသကရဏေန၊ ခွင့်ပြုသဖြင့်။ ဝိပစ္စနေ၊ ရင့်ကျက်ခြင်း အကျိုးပေးခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧနကမေဝ၊ ဧနကဲ့မည်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧနကာဒိဘာဝေါ နာမ၊ ဧနကဲ့စသည်၏အဖြစ်မည်သည်ကို။ ဝိပါက် ပတိ၊ အကျိုးကိုစွဲ၍။ ဣဿိတ္ထေ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကမ္မံ ပတိ၊ ကဲ့ကိုစွဲ၍။ နဲ ဣဿိတ္ထေ၊ အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကသော၊ အကျိုးဝိပါက်ကိုသာလျှင်။ ဥပဃာတကတာ၊ ကပ်၍ ဖြစ်တက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုတ္တာ ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

ကမ္မန္တရန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဝိသေသော၊ ကဲ့အထူးတည်း။ ကမ္မာနံ၊ ကဲ့တို့၏။ ဗလာဗလဘေဒေါ၊ အားရှိခြင်း အားမရှိခြင်း အထူးတည်း။ ဝိပါကန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိပါကဝိသေသော၊ ဝိပါက်အထူးတည်း။ တသ၊ ထိုဝိပါက်၏။ ဟီနပဏီတတာဒိဘေဒေါ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်, မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အထူးတည်း။ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအုံ့။) ယသ္မိံ ကမ္မေ၊ အကြင်ကဲ့ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ် ပြီးသည်ရှိသော်။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌ ဝင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ပဝတ္တိကာလ၌ဝင်း။ ဝိပါကကဋ္ဌတ္တာရူပါနံ၊ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကဲ့သည်။ ဧနက်၊ ဧနကဲ့မည်၏။ ပန၊ တပါး။ ယသ္မိံ၊ အကြင်ကဲ့ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အညေန၊ တပါးသောကဲ့သည်။ ဧနိတသ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဣဋ္ဌသ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌသ ဝါ၊ အလိုမရှိအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မကောင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ဖလသ၊ အကျိုး၏။ (စိရ တရပ္ပဗန္ဓာ ၌ စပ်) ဝါ၊ အကျိုးကို။ ဝိဗာဓကဝိစ္ဆေဒကပစ္စယာ နုပ္ပတ္တိ ယာ စ၊ နှိပ်စက်တက် ဖြတ်တက်သော အကြောင်းတို့၏ မဖြစ်ခြင်းဖြင့်ဝင်း။ ဥပဗြူဟ နုပစ္စယုပ္ပတ္တိယာ စ၊ ပွါးစေတက်သော အကြောင်း၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်ဝင်း။ ဧနကာနုဘာဝါနုရူပ်၊

ဇနကက်၏ အစွမ်းအာနုဘော်အားလျော်စွာ။ ပရိပေါသစိရတရပ္ပဇန္ဓာ။ ထက်ဝန်းကျင် မွေးမြူပြုစုအပ်သည်ဖြစ်၍ (၀၊) ထက်ဝန်းကျင် ပွါးစေအပ်သည်ဖြစ်၍ သာ၍ရှည်မြင့်သော ဝိပါက်အစဉ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဲ၊ ထိုကဲ့သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘက်၊ ဥပတ္ထမ္ဘကက်မည်၏။ [၃၈၀]ဇနကေန၊ ဇနကက်သည်။ နိဗ္ဗတ္တိတဲ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ကုသလဖလ ၀၊ ကုသိုလ်၏ အကျိုးကိုသော်၎င်း။ အကုသလဖလ ၀၊ အကုသိုလ်၏ အကျိုးကိုသော်၎င်း။ ပစ္စနီကဘူတေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယေန၊ အကြင်အကုသိုလ်က် ကုသိုလ်ကဲ့သည်။ ရောဂဓာတုသမတာဒိ နိမိတ္တတာယ၊ ရောဂါစသည်၏ အကြောင်း, ဓာတ် ညီညွတ်ခြင်း စသည်၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဗာဓိယတိ၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ တဲ၊ ထိုကဲ့သည်။ ဥပပီဠကဲ့၊ ဥပပီဠကက် မည်၏။ ပန၊ တပါး။ ယေန ကမ္မုနာ၊ အကြင်ကဲ့သည်။ ဇနကသာမတ္ထိယဝသေန၊ ဇနကက်၏အစွမ်းသတ္တိအလိုအားဖြင့်။ စိရတရပ္ပဇန္ဓာ ရဟ်၊ သာ၍ရှည်မြင့်သော အစဉ်သန္တာန်ဖြစ်ထိုက်သည်။ သမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဖလံပိ၊ အကျိုးကိုသော်လည်း။ ဝိဏ္ဍေဒက ပစ္စယုပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်တက်သော အကြောင်း၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ ၀၊ ဖြတ်တက်သော အကြောင်းကို ဖြစ်စေသဖြင့်။ ဥပဟညေ တိ၊ ကပ်၍သတ်အပ်၏။ ဝိစ္ဆိဒ္ဒေ တိ၊ ဖြတ်အပ်၏။ တဲ၊ ထိုသတ်တက်ဖြတ်တက်သော ကဲ့သည်။ ဥပဃာတကဲ့၊ ဥပဃာ တကက် မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောကဲ့တို့တွင်။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဒုတိယသ၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဥပတ္ထမ္ဘက်၏။ ဣတ္ထန္နာမဂတသ၊ ဤအမည်ရှိသောဘဝသို့ ရောက်လျက်တည်နေသောသူ၏။ အပ္ပါဗာဓီဃာယု ကတာ သံ၀တ္တနဝသေန၊ နည်းသော အနာရှိသည်၏အဖြစ်, ရှည်သောအသက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကုသလဘာ၀ံ၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးသော ဥပပီဠ ကက် ဥပဃာတကက် တို့၏။ ဗဟုဗာဓအပ္ပါယုကတာ သံ၀တ္တနဝသေန၊ များသောအနာရှိသည်၏အဖြစ်, အသက်တိုသည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ် သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အကုသလဘာ၀ံ၊ အကုသိလ်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖွင့်ဆိုကုန်သော်လည်း။ ဒေ၀ဒတ္တာဒီနံ စ၊ ဒေ၀ဒတ်အစရှိသော သူတို့အားဝင်း။ နာဂါဒီနံ စ၊ နဂါးအစရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့အားဝင်း။ ဣတော၊ ဤလူ.ပြည်လောကမှ။ အနုပဒိန္နေန၊ ရည်ညွှန်း၍ ပေးဝေအပ်သော ကောင်းမှုကဲ့ဖြင့်။ ယာ၀ပနကပေတာနဥ္စ၊ မျှတသော ပြိတ္တာတို့အားဝင်း။ နရကာဒီသု၊ ငရဲစသည်တို့၌။ အကုသလ၀ိပါကု ပတ္ထမ္ဘနုပပီဠနုပဃာတနာနိ၊ အကုသလ၀ိပါက်ကို ထောက်ပံ့ခြင်း, နှိပ်စက်ခြင်း, ကပ်၍ဖြတ်ခြင်းတို့သည်။ နေ သန္တိ၊ မရှိကုန်သည်။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ (သန္တိ ဧ၀၊ ရှိကုန်သည် သာလျှင်တည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါးသော ကဲ့တို့၏လည်း။ ကုသလာကုသလဘာ၀ေါ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ် ၏အဖြစ်သည်။ နေ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ဗုဒ္ဓါ ဝေဏိကတာယ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ သီးသန့်အရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အသာ၀ေရ ဏာသေ၀ ဥဏာသ၊ အသာ၀ေရဏ ဥဏ်တော်၏သာလျှင်။ ဂေါ၀ရ၀ာ၀တော၊ ကျက်စားရာအာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဿ ရာဒိ၊ ကံအထူးအစရှိသည်ကို။ အသာ၀ေရဏံ သာ၀ကေဟိတိ၊ ဟူ၍၊ ၀၊ သာ၀ကတို့နှင့် မဆက်ဆံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကဒေ သတော၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အ၀သယတ္တာ၊ သာ၀ကတို့၏ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုဝေ သတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ နေ သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အခြင်းခပ်သိမ်း။ အဇာနနေ မသိလတ်သော်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်၊ ၀၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သည်။ နေ ပရိပူရတိ၊ မပြည့်စုံ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဒ၈၈။ ယထာ၀ုတ္တံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကဲ့ကို။ ဝတ္တမာနဝိပါကပ္ပဇန္ဓနိမိတ္တမေ၀၊ ဖြစ်ဆဲသော အကျိုးဝိပါက်အစဉ်၏ အကြောင်းကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မေကဒေသတာယ၊ ကဲ့တစိတ်မျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွါဒသ ဝိဓံ။ပ။ ပက္ခိပိတ္တာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိလေသ၀ဋ္ဋမ္ပိ၊ ကိလေသ၀ဋ်သည်လည်း။ ကမ္မသ ဟာယတာယ၊ ကဲ့၏အဖော် သဟဲ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မ၀ဋ္ဋပက္ခိမေ၀၊ ကမ္မ၀ဋ်အဖို့၌ ၀င်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ကမ္မ၀ဋ္ဋ၀ိပါက၀ဋ္ဋ၀သေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယာဒိသတော၊ ရှိသော။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ အဒ္ဓါနေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အခွန့်ကာလ၌။ နာမ ရူပသ၊ ၏။ ပ၀တ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာဒိသတော ဧ၀၊ ထိုသို့သော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဣတရ သ္မိမ္ပိ၊ ဤမှတပါးလည်းဖြစ်သော။ အဒ္ဓဒ္ဓ ယေ၊ အခွန့်ကာလ နှစ်ပါးအပေါင်း၌။ (နာမရူပသ၊ ၏။ ပ၀တ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိက်အနာဂတ် အခွန့်ကာလ၌။ နယံ၊ နည်းကို၊ ၀၊ သိကြောင်း ဉာဏ်ကို။ နေတိ၊ ဆောင်၏၊ ၀၊ ဖြစ်စေ၏။ တဲ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣဒန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အနာဂတေပိ ကမ္မ၀ဋ္ဋ၀ိပါက၀ဋ္ဋ၀သေနေ၀ါတိ ဇ္ဇ၊ ဟူသောဤ၀ါရ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဧ၀ သဒ္ဒံ၊ ကို။ ဧတရဟိ အတီတေပိတိ ဇ္ဇ၊ ဟူသောဤနှစ်၀ါရတို့၌လည်း။ အာနေတ္ဝာ၊ ဆောင်၍။ ၀တ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စောဒနာယ၊ စောဒနာ၏။ အဒ္ဓတ္တယေပိ၊ အခွန့်ကာလ သုံးပါး အပေါင်း၌လည်း။ ကိရိယာကိရိယ ဖလမတ္တတာ ဒဿနပရတ္တာ၊ ကိရိယာနှင့် ကိရိယာ၏ အကျိုးမျှရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းလျှင် ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ကမ္မဋ္ဌ၀ါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တဿေ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထာသ၊ အနက်ကို။ နိဂမ၀သေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အ၀ရာ၀ရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝဋ္ဋနဋ္ဌေန၊ လည်သောအနက်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋ၊ ဝဋ်မည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ အဆင့်ဆင့်။ ပ၀တ္တန်၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း သည်။ ပ၀တ္တံ၊ ပ၀တ္တမည်၏။ ဟေတုဖလဘာ၀ေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ဘန္နာ၊ စပ်သည်ဖြစ်၍။ တတိ၊ ကျယ်ပြန့်ခြင်းတည်း။ (သီမှနှင့်အညီပင်၊ တနည်း။ သမ္ဘန္နာ၊ စပ်သည် ဖြစ်၍။ တနောတိ၊ ချဲ့တက်၏။ ဣသို့လည်းသင့်၏။ သမ္ဘန္ဓတိကား မကောင်း) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္ဓတိ၊ မည်၏။ ပဗန္ဓော၊ အစဉ်ကိုရ၏။ ကရဏဋ္ဌေန၊ ပြုခြင်းအနက်ကြောင့်။

(ကိရိယာ၊ ကိရိယာမည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိရိယာ၊ မည်၏။

ကမ္မာတိ၊ ကား။ ကမ္မတော၊ ကဲကြောင့်။ ။ဧတသ္မာ၊ ဤကဲကြောင့်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝေါ၊ ဝမည်၏။ ဧတသ၊ ဤဝိပါက်အား။ ကမ္မံ၊ ကဲဟူသော။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မ သမ္ဘဝေါ၊ ကမ္မသမ္ဘဝမည်၏။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်ကိုရ၏။

ကာရဏာသာမဂ္ဂိယံ၊ အကြောင်းညီညွတ်လတ်သော်။ ဒါနာဒီဟိ၊ ပေးလှူခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ သာဓိတကိရိယာယ၊ ပြီးစေအပ်သော ကြိယာသည်။ ဝတ္ထာမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ကာရဏမတ္တော၊ အကြောင်းမျှ၌။ ကတ္တုဝေါဟာရော၊ ပြုသူဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ပြုသူဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေဝ ကာရဏတောပ။ ပသဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရကံ၊ ကာရကမည်၏။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒကံ၊ အကျိုးကို ခံစားရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နေ ပသဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ သို့။ [၃၈၁] သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဗာလာပိ၊ ပညာမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း။ ကာရကော ပဋိသံဝေဒကောတိ၊ ကာရက ပဋိသံဝေဒက ဟူ၍။ ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်သည်ရှိသော်။ အတ္ထတော၊ မှန်သော အနက်အားဖြင့်။ ပညတ္တိမတ္တမေဝ၊ ပညတ်မျှကိုသာလျှင်။ ကာမံ ဝဒန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေ၊ ထိုပညာမဲ့တို့သည်။ ဝိပရီတာ ဘိနိဝေသေ သေနာပိ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပညာမဲ့တို့၏ စကားသည်။ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမညာ မတ္တေန ပဏ္ဍိတ ဝေါဟာရန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၆၈၉။ ဧဝေတန္တိ၊ ကား။ ဧဝံဝိဓံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဧတံ ဒဿနံ၊ ဤအမြင်သည်။ သမ္မဒဿနံ၊ မှန်စွာ မြင်ခြင်း တည်း။ အဝိပရီတဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန်မြင်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဗီဇရုက္ခာ ဒိကာနံ ဝါတိ၊ ကား။ ဗီဇတော၊ မျိုးစေ့မှ။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။) ရုက္ခတော၊ သစ်ပင်မှ။ ပုန၊ တဖန်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အနာဒိကာလိကတ္တာ၊ အစမရှိသော ကာလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗီဇရုက္ခသန္တာနသ၊ မျိုးစေ့နှင့်သစ်ပင် အစဉ်၏။ ပုဗ္ဗကောဋိ၊ ရှေးအစွန်းအစသည်။ နတ္ထိယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မပစ္စယာ၊ ကဲဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဝိပါကပစ္စယာ၊ အကျိုးဝိပါက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကမ္မံ၊ ကဲသည်။ (ပဝတ္ထ တိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အနာဒိကာလိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဝိပါက သန္တာနသ၊ ကဲနှင့် ဝိပါက် အစဉ်သန္တာန်၏။ ပုဗ္ဗကောဋိ၊ ရှေးအစွန်းကို။ နေ ပညာယတိ၊ မသိအပ်။ (တနည်း) ပုဗ္ဗကောဋိ၊ ရှေးအစွန်းသည်။ နေ ပညာယတိ၊ မထင်။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကုက္ကုဋိယာ၊ ကြက်မမှ။ အဏ္ဍံ၊ ဥသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) အဏ္ဍတော၊ ဥမှ။ ကုက္ကုဋီ၊ ကြက်မသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ကုက္ကုဋိယာ၊ မှ။ အဏ္ဍံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီ ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ သဂ်ဏာတိ၊ ၏။ အနာဂတေပိ သံသာရေတိ၊ ကား။ အတီတေ ယထာ၊ အတိတ်ကာလ၌ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနာဂတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ အနာဂတ် အခွန်ကာလ၌လည်း။ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။ သံသာရေ၊ သံသရာသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကမ္မဝိပါကာနံ၊ ကဲနှင့် ဝိပါက်တို့၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ နေ ဒိဿတိ၊ မတွေ့ မမြင်အပ်။ ကမ္မဝိပါ ကာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ ကို။ နေ ဒိဿတိ၊ မတွေ့မမြင်အပ်။ ပဝတ္တတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဤအရာ၌ ပဝတ္တိ ဧဝ ဒိဿတီတိဟု ရှိလျှင်သာ၍ကောင်းသည်။ ပဝတ္တိဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧတမတ္ထန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဿ ကာရကော နတ္ထိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ အနက်သဘောကို။ အသယ်ဝသီတိ၊ ကား။ သယ်ဝသိနော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အလိုရှိကုန်သည်။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ မိစ္ဆာဘိနိ ဝေသပရဝသာ၊ မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော သူတပါး အလိုရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အညမည ဝိရောဓိတာတိ၊ ကား။ ဣတရိတရဝိရောဓိတာ၊ တပါးသည် တပါးနှင့်ဆန့်ကျင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌိယော၊ မှားသော အယူ တို့ကို။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းနှင့်။ ဝိရောဓိတာ၊ ဆန့်ကျင်စေကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မှားသော အယူဖြင့်။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းနှင့်၊ ဝါ၊ တဉ္စိုးသည်တဉ္စိုးနှင့်။ ဝိရောဓိတာ ဝိရုဒ္ဓါ၊ ဆန့်ကျင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။

ဂမ္ဘီရညာဏဂေါစရတာယ၊ နက်နဲသောဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသော။ တထာ၊ တူ။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့သော။ သတ္တသုညတာယ စ၊ သတ္တဝါမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အညမည သဘာဝသုညတာယ စ၊ အချင်းချင်း၏ သဘောမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုညံ၊ ဆိတ်သော။ ပစ္စယန္တိ၊ ကား။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ စ။ ဆက်။ တပ္ပစ္စယပဋိဝေဓေနေဝ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏အကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ကမ္မံ နတ္ထိ ဝိပါကမှိတိ အာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ဖွင့်ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တ မေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ဖလ်၊ အကျိုးသည်။ ပစ္စယသုည်၊ အကြောင်းမှ ဆိတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၎။ ယထာန သူရိယေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ သူရိယာဒီနံ၊ နေရောင်အပူစသည်တို့၏။ သောတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ သမ္ဘရေဟိတိ၊ ကား။ အာတပါဒီဟိ၊ နေရောင်အပူ အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။

[၃၈၂] ဟေတု စ၊ အကြောင်းသည်ရင်း။ ဖလဉ္စ၊ အကျိုးသည်ရင်း။ အညမညရဟိတံ၊ အချင်းချင်းမှ ကင်းသည်။ ယဒိ စ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကြောအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဟေတုတော၊ အကြောင်းမှ၊ ဝါ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကမ္မဉ္စ ခေါ ဥပါဒါယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကမ္မဖလမေဝ၊ ကံနှင့်အကျိုးသည်သာလျှင်။ သုည၊ ဆိတ်သည်။ ကတ္တုရဟိတံ၊ ပြုသည်မှကင်းသည်။ နှ၊ မဟုတ်သေး။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။ ကာရကရဟိတံ၊ ပြုသူမှကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ နှ ဟေတ္တ ဒေဝေါတိ ဂါထာ၊ ဟူသောဂါထာကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာတိ၊ ကား။ ဟေတုသမူဟနိမိတ္တံ၊ အကြောင်း အပေါင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဟေတုပစ္စယနိမိတ္တံ၊ ဧနက အကြောင်း, အထောက်အပံ့အကြောင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။

၆၉၀။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိဒိတာ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋ ဝသေန၊ ကမ္မဝဋ်ဋ ဝိပါကဝဋ်ဋတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ခဲ့ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စုတိပဋိ သန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဝါ၊ ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝုတ္တာနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သပ္ပစ္စယနာမရူသပဿ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ်ကို။ ဒဿနေန၊ ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်။ တီသု အဒ္ဓါသု၊ သုံးပါးသော အခွန်ကာလတို့၌။ ပဟီနဝိစိကိစ္ဆဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ယုံမှားရှိသော ယောဂီအား။ အဒ္ဓတ္တယပရိယာပန္နာ၊ အခွန်ကာလ သုံးပါးအပေါင်း၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ဘဝေသု၊ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ်ဘဝတို့၌။ စုတိပဋိ သန္ဓိဝသေန၊ စုတိပဋိသန္ဓေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဝါ၊ ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပဒဓမ္မဝသေန၊ အနုပဒတရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ပုဒ်အစဉ်အတိုင်း တရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။) နှ ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တထာပရိဂ္ဂဟဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ အကတတ္တာ၊ မပြုအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာသ ဟောတိ ဉာတပရိညာတိ၊ ကား။ ယာယ ပညာယ၊ အကြင်ပညာဖြင့်။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟံ စ၊ နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုရင်း။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ စ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုရင်း။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အဿယောဂီ နော၊ ထိုယောဂီ၏။ သာပညာ၊ ထိုပညာသည်။ "ဣဒ၊ ဤသည်ကား။ နာမ်၊ နာမ်တည်း။ ဧတ္တက၊ ဤမျှလောက်သည်ကား။ နာမ်၊ နာမ်တည်း။" ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်ရင်း။ "တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဧတ္တကော၊ ဤမျှလောက်သည်ကား။ ပစ္စယော၊ တည်း။" ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆေဒ ဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဉာတဝတီ၊ သိခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ သိအပ်သော တရားရှိသော။ (ဉာတ+ဝန္တု+ ဤ-ဖြင့် ပြီးသည်) ဝါ၊ သိပြီးသော။ (ဉ+တဝန္တု+ ဤ-ဖြင့် ပြီးသည်) ပညာ၊ ပညာတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။ ဉာတ ပရိညာ၊ ဉာတပရိညာမည်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ (ယေနာကာရေနဟု ရှိသင့်၏။ ယေနာကာရေန၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။) အဒ္ဓတ္တယပရိယာပန္နာ၊ အခွန်ကာလသုံးပါးအပေါင်း၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ ဝါ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတီတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ဘဝန္တရသင်္ခေါ နာမ၊ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားခြင်းမည်သည်။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါ၌လည်း။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား) တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဖြစ်ရာဘဝ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ သဗ္ဗာယမဇ္ဇောဒကပါနမုခမဏ္ဍနာ ပဒီပသိခုပမာဟိ၊ ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်ခြင်း, ရေမန်းကိုသောက်ခြင်း, မျက်နှာ၌တန်းဆာဆင်ခြင်း, ဆီးမီးလျှံဥပမာတို့ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ တမေဝ သင်္ခါရဘာဝံ၊ ထိုပြောင်း ရွှေ့မှု၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ခြင်းငှါ။ အပိစ ခေါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

မနောဓာတုအနန္တရန္တိ၊ ကား။ ကိရိယမနောဓာတုယာ၊ ကြိယာမနောဓာတ်၏။ အနန္တရံ၊အခြားမဲ့၌။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ နှ စေဝ အာဂတန္တိ၊ ကား။ ကိရိယမနောဓာတုယာ၊ မှ။ နစေဝ အာဂတံ၊ လာသည်လည်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကိရိယမနောဓာတုယံ၊ ၌။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ အဘာ ဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ နာပိ နှ နိဗ္ဗတ္တံ အနန္တရန္တိ၊ ကား။ ကိရိယမနောဓာတုတော။ မှ။ အနာဂစ္ဆန္တမ္ပိ၊ မလာငြားသော်လည်း။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိလာဘေန၊ အကြောင်းညီညွတ်ခြင်းကို ရသဖြင့်။ တတော၊ ထိုကြိယာ မနောဓာတ်မှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ နာပိ နှ နိဗ္ဗတ္တံ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တမေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ အယံ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ ဤစိတ်၏ဖြစ်

ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဤစိတ်အယဉ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်လျှင်။ ပဋိသန္ဓိမှိ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ စိတ္တသန္တတိ၊ စိတ်အစဉ်သည်။ ဝတ္တတေ၊ ဖြစ်၏။ စုတိစိတ္တတော၊ မှ။ အနာဂတ္တန္တမ္ပိ၊ မလာဦးသော်လည်း။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ တတော၊ ထိုစုတိစိတ်မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ နာပိ နိ ဗုဇ္ဈတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိဝသေန၊ အကြောင်းညီညွတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗုဇ္ဈတိ တေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤစိတ္တန္တတိ ဟူသောပုဒ်၌။ သန္တတိဂဟဏေန၊ သန္တတိ သဒ္ဒါဖြင့်။ ကတေ စ၊ တစုံတခုသောစိတ်မှ၊ ဝါ၊ တစုံတခုသော တရားမှ။ အာဂမာဘာဝမေဝ၊ လာခြင်း၏မရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေတုဖလ ဘာဝေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သမ္မန္နာတတိ ဟူ၍ ရှိရမည်) သမ္မန္နာ၊ စပ်လျက်။ တတိ၊ ကျယ်ပြန့်သော။ ဓမ္မပ္ပ ဝတ္တိ၊ တရားအယဉ်သည်။ သန္တတိ၊ သန္တတိမည်၏။ ဣတိ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိမံ ဘိဒ္ဒတေ စိတ္တန္တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမန္တိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ [၃၈၃] ဘိဒ္ဒတေတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ပစ္ဆိမန္တိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ တတောတိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တတော၊ မှ။ အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၍။ ဟိ၊ မှန်။ ယတ္ထ၊ အကြောင်စုတိပဋိသန္ဓေစိတ်တို့၌။ စုတိစိတ္တတော၊ မှ။ ဒုရေပိ၊ ဝေးသောအရပ်၌သော်လည်း။ ကာလန္တရေပိ၊ ကာလ တပါး၌သော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ကို။ "အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဇာယတီတိ၊ ဖြစ်သည် ဟူ၍" ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုစုတိနှင့် ပဋိသန္ဓေတို့၏။ အန္တရိကာ၊ အကြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေသံ စုတိပဋိသန္ဓိစိတ္တာနံ၊ ထိုစုတိနှင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့ကို။ ဗျဝဓာယက၊ ကွယ်တက်ခြားတက်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝီစိ တေသံ နဝိဒ္ဓတီတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ တသေဝ၊ ထိုရှေ့စကား၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုစ် ပရိယာယ်တည်း။ ဣတောတိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တတော၊ မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နဿ စဝဏ္ဏတိ၊ သွားသည်လည်းမဟုတ်။ (စိတ္တံ မပါပဲ ကိဉ္စိ မျှသာလျှင်သာ၍ ကောင်း၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောတရားသည်။ နစ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသည်လည်းမဟုတ်။) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သသမ္ဘယုတ္တဓမ္မံ၊ သမ္ဘယုတ်တရားနှင့်တကွဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုစုတိစိတ်သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာလျှင်။ (တထေဝကား မသင့်) နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓိ စာတိ၊ ကား။ အညမေဝ၊ အခြားတပါး သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဟု၊ သည်လည်း။ ယထာပစ္စယံ၊ လျော်စွာ။ ဇာယတိ နိဗုဇ္ဈတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ သကိမာဘာဝမေဝ၊ ပြောင်းရွှေ့မှု မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြလျက်။ သပ္ပစ္စယနာ မရူပဒဿ နံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ နာမ်ရုပ်ကို ရှုမြင်ခြင်းကို။ နိဂမေတိ၊ နိဂုံးအုပ်တော်မူ၏။

ဓေ၃။ နာမရူပဂ္ဂဟဏေန စ၊ နာမ်ရုပ်ကို ယူသဖြင့်ရင်း။ တသ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယဓမ္မဂ္ဂဟ ဏေန စ၊ အကြောင်း တရားကို ယူသဖြင့်ရင်း။ အဂ္ဂဟိတသ၊ မယူအပ်သေးသော။ တေဘူမကဓမ္မသ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သောတရား၏။ အဘာဝ တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိဒိတသဗ္ဗဓမ္မသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၊ ဝါ၊ ဤတရားတို့၌။ လောကုတ္တရ ဓမ္မာ၊ လောကုတ္တရာတရားတို့ကို။ နိ အဓိဂတာ၊ မရအပ် မသိအပ်ကုန်။ (အဓိဂတာဟု ရှိခဲ့လျှင် နိ အဓိကတာ၊ မစပ်ယှဉ်အပ် ကုန်ဟုပေး) အနေကာကာရဝေါ ကာရဝစ္စယ ပရိဂ္ဂဟ ဝိဓိနော၊ များသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ရောပြွမ်းသော အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း အစီအရင်ကို။ အနုဋ္ဌိတတ္တာ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်စေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထာမဂတံ၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိယဒ္ဓဂတဓမ္မပဝတ္တိယယာ၊ သုံးပါးသော အခွန်ကာလတို့၌ ဖြစ်သော တရားအယဉ်၌။ ဝိဂတ သမ္မောဟတ္တာ၊ ကင်းသောတွေဝေခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဒ္ဓုတရံ၊ သာ၍ကောင်းစွာ။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ သာ ဇေါတိ၊ ကား။ သောဠသဝိဓာ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသော။ ကခ်ီဇေ၊ ယုံမှားကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤယုံမှားတို့တွင်။ ဗုဒ္ဓေါတိ စ၊ ဗုဒ္ဓေါဟူသောပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ (ဗုဒ္ဓ စသည်ဖြင့် သတ္တမျှန္တနှင့်ရှိလျှင်သာ၍ကောင်း၏။) ဓမ္မောတိ စ၊ ဓမ္မောဟူသော ပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ သင်္ဃောတိ စ၊ သင်္ဃာ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ ကခ်ီယ၊ ယုံမှား၏။ ဂေါစရဘူတာ၊ ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ လောကုတ္တရဓမ္မေ၊ လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ နိ သက္ကော ဣ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ပုဗ္ဗဇ္ဇောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အတီတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာယတနဓာတုယော၊ ခန္ဓာ အာယ တနဓာတ်တို့ကို။ (အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။) အပရဇ္ဇောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ (ခန္ဓာ ယတန ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။) ပုဗ္ဗဇ္ဇာပရဇ္ဇောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ (အဓိပ္ပေ တံ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ တဒုဘယဘာဂယုတ္တတ္တာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အဖို့နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အဒ္ဓါ ပစ္စုပ္ပန်ကို။ (အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။) ဇေဝ၊ ဤသို့။ ဗုဒ္ဓါဒိဂ္ဂဟဏေန၊ ဗုဒ္ဓ စသည်ကို ယူသဖြင့်။ (ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော။ ကခ်ီဝိ သယော စ၊ ယုံမှား၏ အာရုံသည်ရင်း။) ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဂ္ဂဟဏေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မကိုယူသဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ခုမြောက်သော။ ကခ်ီဝိသယော စ၊ ယုံမှား၏ အာရုံသည်ရင်း။ နာမရူပမတ္တံ၊ နာမ်ရုပ်မျှသည်တည်း။ ပန၊ တပါး။ ဣဒပ္ပစ္စယတာဂ္ဂဟဏေန၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာကို ယူသဖြင့်။ တသ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ် ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဠသ ဝတ္ထုကာယ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဖြစ်ရာဝတ္ထုရှိသော။ ကခ်ီယ၊ ယုံမှား ခြင်းကို။ ပဟီ နာယ၊ ပယ်ခွါအပ်ပြီး သည်ရှိသော်။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ ရှစ်ပါးသော ဖြစ်ရာဝတ္ထုရှိသော။ ကခ်ီ၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌာဝ၊ ထောက် တည်ရာ မရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိ ကေဝလဋ္ဌ။ပ။ ပဟီယတိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် တသန္တာန်တည်း၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ သမုစ္ဆိဒ္ဓမာနာ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြစ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ' ယေဝ၊ အတူတကွသာလျှင်။ သမုစ္ဆိဒ္ဓတိ ယထာ၊ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိယမာနာ၊ ပယ်ခွါအပ်သည်ရှိသော်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ' ယေဝ၊ အတူတကွသာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘိယတိ၊ ပယ်ခွါအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွါသင္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဟောသိ' နု ခေါ အဟန္တီအာဒိနယပဝတ္တာ၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ သောဠသဝတ္ထုကာ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဖြစ်ရာ ဝတ္ထုရှိသော။ ကခ်ီ၊ ယုံမှားသည်။ အတ္တာဘိနိဝေသူပနိဿာယာ၊ အတ္တကောင် ငါကောင်ဟု နှလုံးသွင်းသော အတ္တာဒိဋ္ဌိလျှင် မှီရာရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ သာဇဝ၊ ထိုယုံမှားကို သာလျှင်။ ပုဗ္ဗန္တာဒိဝတ္ထုကဘာဝေန၊ ပုဗ္ဗန္တအစရှိသော ဖြစ်ရာဝတ္ထု ရှိလျှင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဒွါသင္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ စ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်လည်း။ အတ္တာဘိနိဝေသဝတ္ထုကာနိ၊ အတ္တကောင် ငါကောင်ဟု နှလုံးသွင်းသော အတ္တာဒိဋ္ဌိလျှင် ဖြစ်ရာရှိကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒိဝတ္ထုကာ၊ ဘုရားစသည်လျှင် ဖြစ်ရာရှိသော။ ကခ်ီစ၊ ယုံမှားသည်လည်း တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုအတ္တာဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော တည်ရာ ရှိ၏။ ဝါ၊ ထိုအတ္တာဒိဋ္ဌိနှင့် တသန္တာန်တည်း၌ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်

၏။ [၃၈၄] အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဓရိယန္တိ၊ ဆောင်အပ်ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ ဣတ္ထ၊ ဤအကြောင်းတရား၌။ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းတရားနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ (သာ၊ ထိုအကြောင်းသည်။) ဋ္ဌတိ၊ ဋ္ဌတီမည်၏။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရားတို့၏။ ဋ္ဌတိ၊ တည်ရာအကြောင်းသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိမည်၏။ ပစ္စယဓမ္မော၊ အကြောင်းတရားကို ရ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မဟူသည်ကား။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဓမ္မသ၊ အကြောင်း၏။ ဋ္ဌတိ၊ တည်ခြင်းသည်။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ ဓမ္မတော၊ အကြောင်းမှ။ အညော၊ တပါးသော။ သဘာဝေါ စ၊ သဘောသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယဓမ္မာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ အကြောင်းအဖြစ် အကြောင်းသဘောသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိမည်၏။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ၊ အကျိုးတရားတို့၏ တည်ရာအကြောင်း၌၊ ဝါ၊ အကြောင်းသဘော၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်၏။ သခ်ါရာနံ၊ သခ်ါရတရားတို့၏။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော။ ယံ ယံ အနိစ္စတာဒိ၊ အကြင် အကြင် အနိစ္စတာ အစရှိသောသဘောသည်။ ယထာဘူတံ၊ ယထာဘူတမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘော၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာဘူတဉာဏံ၊ ယထာဘူတဉာဏ်မည်၏။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊ သမ္မာဒဿနမည်၏။

အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယောတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဟေတုအာဒိဝသေန၊ အကြောင်းရင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားမည်ကုန်၏။ ဥဘောပေတေတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ သည်လည်း။ အာသဝါဒိဝသေန၊ အာသစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယသမ္ဘူ တာဝ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာဝင်း။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယေပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောအကျိုးတရားမည်ကုန်၏။ ဣတိ တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာတိ၊ ကား။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့ကို။ ပရိစ္ဆိဒ္ဒ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟဏေဝေန၊ ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော၊ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝုတ္တာနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။

နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ အတ္ထတော၊ သဘောတရားကိုယ်အားဖြင့်။ ပဋ္ဌကန္နာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်။ ဃနသညာပဝတ္တိယာ၊ တခဲနက်ဟူသော အမှတ်သညာဖြစ်ခြင်း၏။ ဝတ္ထုဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ္တမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သဝိဂ္ဂဟဘာဝေန၊ အထည်ဒြပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ (နိမိတ္တံ၊ မည်၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတာ နာမ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်မည်သည်ကား။ သခ်ါရာနံ၊ သခ်ါရတရားတို့၏။ အဝိပရိတာကာရော၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော အခြင်းအရာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောအခြင်းအရာ၌။ နိစ္စတာယ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်၏။ လေသသာပိ၊ အမြွှက်မျှ၏လည်း။ အဘာဝတော၊ မရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်သောသူသည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တဋ္ဌ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်သည်လည်း။ အဝိပရိတဂ္ဂဟဏတာယ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်စွာ ယူခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊ သမ္မာဒဿနမည်၏။ တံသမင်္ဂီနာ စ၊ ထိုဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဝိယ၊ ပစ္စုပ္ပန်သခ်ါရတို့၌ကဲ့သို့။ အတီတာနာဂတေသုပိ၊ အတိတ်အနာဂတ်သခ်ါရတို့၌လည်း။ နယံ၊ နည်းကို။ နေဿေန၊ ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ တေ၊ ထိုအလုံးစုံသော သခ်ါရတရားတို့ကို။ သုပရိဝိဒိတာ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ အနိစ္စတာ နာမ၊ အနိစ္စတာမည်သည်ကား။ ဥပ္ပတ္တိမတော၊ ဖြစ်ခြင်းရှိသော တရား၏။ (သဘောဝေါ၊ တည်း။) ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ပစ္စယဝသေန၊ အကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေါ နာ၊ ပြီးလတ်သော်။ သခ်ါရာနံ၊ သခ်ါရတို့၏။ သပ္ပစ္စယတံ၊ အကြောင်းရှိသည်

၏ အဖြစ်ကို။ သာခေါ်ဒီ၊ ပြီးစေလျက်။ ယထာဝုတ္တာကခ်ိပ္ပဟာနာယ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ယုံမှားကို ပယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တာဟိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အနိစ္စတောပ။ ပဟီယတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟော်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တဒန္ဓယေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌသ၊ မြင်အပ်ပြီးသော သစ်ရသို့။ အနဂမနေန၊ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ ဇတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာဒိဋ္ဌေသု၊ အကြင်အကြင် မြင်အပ်ကုန်ပြီးသော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ဒုက္ခတော၊ မနသိကရော ဣတိ အာဒီသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပ္ပဝတ္တံ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာအယဉ်ကို၊ ဝါ၊ ဂ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်ခန္ဓာ အယဉ်ကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဥပါဒိန္နခန္ဓာ အယဉ်သည်။ ကိလေသာဘိသင်္ခါရေဟိ၊ ကိလေသာဘိသင်္ခါရတို့သည်။ ပဝတ္တိ တတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ဒုက္ခဘာဝေန၊ ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဌာ တိ၊ ထင်၏။ "ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိဝသေနစ၊ ရပ်ခြင်းထိုင်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိ ဝသေန စ၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခတာ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သင်္ခါရပ္ပဝတ္တံ၊ သင်္ခါရအယဉ်တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) နိမိတ္တန္တိ စ၊ နိမိတ္တဟူ၍ရင်း။ ပဝတ္တန္တိ စ၊ ပဝတ္တဟူ၍ရင်း။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော။ အဗ္ဗတ္ထေ ဗဟိဒ္ဓါ သန္တာနသညိတေ၊ အဗ္ဗတ္ထသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ အလုံးစုံသော။ သပ္ပစ္စယေ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ နာမရူပေ၊ နာမ်ရုပ်၌။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဧကာဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပညာ၊ ပညာကို။ ပရိယာယဝသေန၊ ပရိယာယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာဘူတ ဉာဏန္တိပိ၊ ယထာဘူတဉာဏ်ဟူ၍ရင်း။ သမ္မာဒဿနန္တိပိ၊ သမ္မာဒဿန ဟူ၍ရင်း။ တတ္ထ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ်၌။ ကခ်ါဝိကွမ္ဘနေန၊ ယုံမှားကို ပယ်ခွါခြင်းကြောင့်။ ကခ်ါဝိတရဏာတိပိ၊ ကခ်ါဝိတရဏာ ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကိံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ရုက္ခော၊ မြေ၌ ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်။ ပါဒပေါ၊ အမြစ်ဖြင့်ရေကို သောက်တတ်သောသစ်ပင်။ တရု၊ မြေမှကျော်တက်တက်သောသစ်ပင်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။) ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ယဉ္စ ယထာဘူတဉာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

[၃၈၅] ပရမတ္ထတော၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ သာသနေ၊ ၌။ အသာသော နာမ၊ သက်သာရာမည်သည်ကား။ အရိယဖလံ၊ အရိယာဖိုလ်တည်း။ ပတိဋ္ဌာ နာမ၊ ထောက်တည်ရာ မည်သည်ကား။ အရိယမဂ္ဂေ၊ အရိယာမဂ်တည်း။ အယံ ပန၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ အနဓိဂတမဂ္ဂဖလောပိ၊ မရအပ်သေးသော မဂ်ဖိုလ်ရှိငြားသော်လည်း။ တဒဓိဂမုပါယ ပဋိပတ္တိယံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်ကိုရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ပဋိပတ်၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓသာသော ဝိယ စ၊ ရအပ်ပြီးသော သက်သာရာရှိသကဲ့သို့ရင်း။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော ဝိယ စ၊ ရအပ်ပြီးသော ထောက်တည်ရာ ရှိသကဲ့သို့ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လဒ္ဓသာသော လဒ္ဓပတိဋ္ဌောတိ၊ ဟူ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပရိဟီန ကခ်ါဝိတရဏာဝိသုဒ္ဓိကော၊ မယုတ်လျော့သော ကခ်ါဝိတရဏာဝိသုဒ္ဓိရှိသော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာယောဂီသည်။ လောကိ ယာဟိ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ သီလသမာဓိပညာသမ္မဒါဟိ၊ သီလသမ္မဒါ သမာဓိသမ္မဒါ ပညာသမ္မဒါတို့နှင့်။ သမန္နာ ဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တရိ၊ ထိုထက်အလွန်။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုထွင်း၍ မသိသည် ရှိသော်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ သုဂတိပရာယဏောဝ၊ သုဂတိလျှင်လားရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယတဂတိကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ စူဠသောတာပန္နော နာမ၊ စူဠသောတာပန်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ–သဒ္ဒံ၊ မှန်၏။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခီဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ ကုန်ပြီးသော အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ ကျခြင်းရှိ၏၊ ဝါ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ကျရောက်ကြောင်းကုန်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိသမဓိဂမေန၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကို ကောင်းစွာရသဖြင့်။ လဒ္ဓသာသော၊ ရအပ်သော သက်သာရာရှိ၏။ ဟိ–သဒ္ဒံ၊ မှန်၏။ နာမ ရူပပရိစ္ဆေဒေန၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြား၍ သိသောဉာဏ်ဖြင့်။ ခန္ဓာဒိကေ၊ ခန္ဓာအစရှိသည်တို့ကို။ သဘာဝသရသတော၊ မိမိ၏သဘောလက္ခဏာ မိမိ၏ကိစ္စအားဖြင့်။ (ယာထာဝသရသတောဟု ရှိသင့်၏၊ ဟုတ်မှန်သော မိမိ၏သဘောအားဖြင့်–ဟု အနက်ပေး) သလ္လက္ခေတွာ၊ ကောင်းစွာ မှတ်၍။ သာသနေ၊ ၌။ ဓမ္မုပသံဟိတပါမောဇ္ဇပဋိလာဘေန၊ တရားနှင့်စပ်ဆိုင်သော နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရသဖြင့်။ လဒ္ဓသာသော၊ ရအပ်သောသက်သာရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကခ်ါဝိတရဏာဝိသုဒ္ဓိသမဓိဂမေန၊ ကခ်ါဝိတရဏာဝိသုဒ္ဓိကို ကောင်းစွာရသဖြင့်။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော၊ ရအပ်သော ထောက်တည်ရာရှိ၏။ ဟိ–သဒ္ဒံ၊ မှန်၏။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွ နာမ်ရုပ်ကို ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှုမြင်သောဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒိတဒိဋ္ဌိကဏ္ဋကော၊ နှိမ်နင်းချေမှုန်းအပ်ပြီးသော ဒိဋ္ဌိဆူးငြောင့်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိနိဗ္ဘုတအဟေတုဝိသမဟေတု ဝါဒေါ၊ ထုတ်ပယ်အပ်ပြီးသော အဟေတုဝါဒ, ဝိသမဟေတုဝါဒ ရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဝိနိဗ္ဘုတ အရာ၌ ဝိနိဗ္ဘုတဟု ရှိသင့်၏၊ ခါထုတ်အပ်ပြီးသောဟု အနက်ပေး) ယထာသကဲ့ပစ္စယေဟေ၊ အကြောင်းအကြောင်း မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်သာလျှင်။ (ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဓမ္မမတ္တံ၊ သဘောတရားမျှကို။ ဇာနိတွာ၊ သိ၍။ သာသနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေါ၊ တည်တံ့သောသဒ္ဓါတရား ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော နာမ၊ ရှိသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမရူပဝတ္ထာနေန၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်ခြားခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စံ စ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုရင်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေန၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်ဖြင့်။ သမุဒယသစ္စံ စ၊ သမุဒယသစ္စာကိုရင်း။ တသေဝ၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်၏သာလျှင်။ အပရဘာဂေန၊ နောက်အဖို့အားဖြင့်။ အနိစ္စ

တော မနသိကာရာဒိဝိဓိနာ၊ မမြဟုနှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ မဂ္ဂသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုဂင်း။ အဘိညာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ ပဝတ္တိယာ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏။ ဒုက္ခဘာဝံ၊ ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ အပ္ပဝတ္တေ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏ ကင်းရာဖြစ်သော။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော နိရောဓသစ္စာ၌။ ဧကဿေ နေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ နိန္ဒဿာသယတာယ၊ ညွှတ်ကိုင်းသောအလို အဖျားသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကိယေ နေဝ ဉာဏေန၊ လောကီဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်။ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ၊ လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို။ အဓိဂတတ္တာ၊ ရပြီးသိပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပါယေသု၊ အပါယ်တို့၌။ အဘဗ္ဗပ္ပတ္တိကော စ၊ မထိုက်တန်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ထိုက်ခြင်းမရှိသည်ရင်း။ သောတာပန္နဘူမိယံ၊ သောတာပန်ဘုံအဆင့်၌။ ဘဗ္ဗပ္ပတ္တိကော စ၊ ထိုက်တန်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ထိုက်ခြင်းရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယတဂတိကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ စူဠသောတာပန္နော နာမ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧတံ ယထာဘူတဉာဏံ၊ ဤယထာဘူတဉာဏ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ မဟာနိသံသံ၊ ကြီးမားသော အကျိုးအာနိသင် ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သဒါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ရတ္တိဌေ၊ ညဉ့်၌ရင်း။ ဒိဝါစ၊ နေ့၌ရင်း။ သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တကဟေတုအာဒိပရိဂ္ဂဏှနဝသေန၊ ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းစသည်ကို သိမ်းဆည်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။

ကခ်ါဝိတရဏာဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ နိဒ္ဒေသ၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဧကူနဝီသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊
တဆယ့်ကိုးခုမြောက်ဖြစ်သော အပိုင်း၏အဖွင့်တည်း။

၂၀–မဂ္ဂါမဂ္ဂညာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ (၃၈၆–၁)

သမ္မသနဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

ဒ၉၂။ ဧဝံ မဂ္ဂဋ္ဌ အမဂ္ဂဋ္ဌ ဥတ္တာ ဌိတံ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ ဥပက္ကိလေသဝိနိမုတ္တာ၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ ဝီထိပဋ္ဌိပန္နာ၊ လမ်းမှန်ကိုသွားသော ဝါ၊ လမ်းမှန်အတိုင်းသွားသော။ အယံ ဝိပဿနာပညာ၊ ဤဝိပဿနာပညာသည်။ အရိယမဂ္ဂသ၊ အရိယာမဂ်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ၊ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော မဂ်တည်း။ သြဘာသာ ဒီဘေဒေါ၊ သြဘာသစသည် အပြားရှိသော။ ဒသဝိဓော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ အယံ ဥပက္ကိလေသော၊ ဤညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသသည်။ နု မဂ္ဂေါ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော မဂ်မဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ မဂ္ဂဋ္ဌ၊ လမ်းမှန်ကိုဝင်း။ အမဂ္ဂဋ္ဌ၊ လမ်းမှားကိုဝင်း။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အမှန်အတိုင်း။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။

အတီတာဒိဝသေန၊ အတိတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဘေဒဘိန္နေ၊ များသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ကလာပတော၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။ သခ်ိပိတွာ၊ အကျဉ်းချုံး၍။ သမ္မသန်၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ကလာပသမ္မသန်၊ ကလာပသမ္မသနမည်၏။ အယံ၊ ဤအမည်သည်။ ဓမ္မဒီပဝါသီနံ၊ ဓမ္မဒီပ်ကျွန်းခ်ဉ်နေသော မထေရ်တို့၏။ အဘိလာပေါကိရ၊ ဝေါဟာရဖြစ်သတတ်။ ဟိ၊ ထိုမှတပါး။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဝိပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ နယဝိပဿနာ၊ နယဝိပဿနာမည်၏။ အယံ၊ ဤအမည်သည်။ တမ္မပဏ္ဍိ ဒီပဝါသီနံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းခ်ဉ်နေသော မထေရ်တို့၏။ အဘိလာပေါ ကိရ၊ ဝေါဟာရဖြစ်သတတ်။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ကလာပသမ္မသန သခ်ါတာယ နယဝိပဿနာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တာဝသဒ္ဒေါ၊ တာဝသဒ္ဒါသည်။ ကမတ္ထော၊ အစဉ်ဟူသော အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုတာဝ သဒ္ဒါဖြင့်။ သမ္မသနပ္ပကာရာနံ၊ သုံးသပ်ခြင်း အပြားတို့၏။ ဝါ၊ သုံးသပ်ပုံအပြားတို့၏။ ဗဟုဘေဒတံ၊ များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုသုံးသပ်ပုံအပြားတို့၏။ ဗဟုဘာဝတော၊ များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နယဝိပဿနာယ၊ နာဉ်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ယောဂါရမ္ဘော၊ အားထုတ်စပြုခြင်းကို။ နယဝိပဿနာယတာဝ ယောဂေါ ကရဏီယောတိ၊ ဟူ၍။ အနသာသတိ၊ ညွှန်ကြား၏။ ကသ္မာတိ၊ ကား။ စောဒကဝစနံ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားတည်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ တသ၊ ထိုကသ္မာဟူသော ပုဒ်၏အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ယဒိ သမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ ပြည့်စုံစေအပ်သည် ဖြစ်ငြားအုံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ နယဝိပဿနာယ၊ ၌။ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ (အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။) ဣတရော၊ စောဒကမှ တပါးသော ပရိဟာရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယံ၊ ဤနယဝိပဿနာ၌ အားထုတ်ခြင်းသည်။ တသ၊ ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိဂမူပါယော၊ ရခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနေ္တာ၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အာရဒ္ဓဝိပဿကသာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤဆိုလတ့ံသော အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏုပ္ပါဒေါ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သြဘာသာဒိ ဥပက္ကိလေသသမ္ဘဝေါ၊ အရောင် အလင်း အစရှိသော ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုအခါ၌။ မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဝဝတ္ထာနံ၊ မဂ်မှန်မဂ်မှားကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိတော ဝ၊ အစမှပင်လျှင်။ တသ အာရမ္ဘသ၊ ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကို အားထုတ်ခြင်း၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ အာရဒ္ဓဗ္ဗာ၊ အားထုတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဧတံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။) ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင်ပြောသော်လည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ နယဝိပဿနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရဒ္ဓဗ္ဗာ၊ အားထုတ်အပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဝိပဿနာယ စ ကလာပသမ္မသန် အာဒီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်သည်။ အတီတာဒိဘေဒဘိန္နာနံ၊ အတိတ် စသည် အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ သခ်ိပိတွာ၊ အကျဉ်းချုံး၍။ ဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာဒိကမ္မိကသ၊ အစအမှု၌ ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ အားထုတ်စဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ သုကရံ၊ လွယ်ကူစွာပြုအပ်၏၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာ ပြုနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိ ဘူတံ၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်၏။

တသ္မာတိ၊ ကား။ အာဒိဘူတတ္တာ၊ အစဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အထ ဝါ၊ ကား။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကသ၊ အားထုတ်စပြုပြီးသော ဝိပဿနာယောဂီ၏။ ပ။ ကလာပ သမ္မသနံ၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အာဒိ၊ အစတည်း။ တသ္မာ ထိုနှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတန္တိ၊ ကား။ ကလာပသမ္မသနံ၊ ကလာပသမ္မသနဉာဏ်ကို။ အပိ စာတိအာဒိ၊ စကားသည်။ ကလာပသမ္မနသော၊ သနဉာဏ်၏သာလျှင်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာဒိ ဘာဝေ၊ အစ၏အဖြစ်၌။ ဥပစယဟေတုဒဿနံ၊ တိုးပွါးသော အကြောင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ တီရဏပရိညာ၊ သည်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏပရိယောသနာ၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်လျှင် အဆုံးရှိ၏။ [၃၈၇] ဥဒယဗ္ဗယဉာဏော စ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ အသမတ္တေ ဧဝ၊ မပြီးဆုံးသေးမီသာလျှင်။ (အသမ္ဘတ္တေ ဧဝကား မသင့်) မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနံ၊ မဂ်မှန်မဂ်မှားကို ပိုင်းခြားခြင်း

သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တီရဏာပရိညာယ ဝတ္တမာနာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနေ တာဝ ယောဂေါ်ကာတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌ ၌လည်း။ တသော၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်ကိုသာလျှင်။ ပဋ္ဌမာရမ္ဘေ၊ ရှေးဦးစွာ အားထုတ်ခြင်း၌။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနံ နာမ၊ သနဉာဏ် မည်သည်ကား။ ဧကဝိသုဒ္ဓိယမ္ပိ၊ တခုသော ဝိသုဒ္ဓိ၌သော်လည်း။ နဿ အန္တောဂဓံ၊ အတွင်းမဝင်။ ဧကစ္စေ စ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်လည်း။ တံ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်ကို။ အနာမသိတွာဝ၊ မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင်။ ဝိပဿနာစာရံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ဖွင့်ဆိုကုန်သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်ကို။ သုတ္တန္တေသု၊ သုတ္တာန်တို့၌။ ဧကဒေသေန စ၊ တစိတ်ဒေသအားဖြင့်ရင်း။ အနဝသေ သတော စ၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်ရင်း။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ အာဒိကမ္မိကာနံ၊ အားထုတ်စပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မနသိကာရသုကရတာယ၊ နလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာဒိဘာဝေန၊ အစ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်၏။ ဝိပဿနန္တသ စ၊ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ သြဘာသာဒီသု၊ အရောင်အလင်း စသည်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏသမ္ဘဝေါ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ထိုသုံးပါးသောအကြောင်းကြောင့်။ တံ သမ္မာဒေတုကာမေနာတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အယံ ဝိစာရော၊ ဤစိစစ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၉၃။ တတြာတိ၊ ကား။ တီရဏာပရိညာယ၊ ၏။ တသ္မိံ ဉာတပရိညာနန္တရ ဘာဝေ၊ ထိုဉာတပရိ ညာ၏အခြားမဲ့ အဖြစ်၌။ ဝါ၊ ကား။ တာသု ပရိညာသု၊ ထိုသုံးပါးသော ပရိညာတို့တွင်။ ဝိနိစ္ဆယောတိ၊ ကား။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်ရင်း။ ကိစ္စတော စ၊ ကိစ္စအားဖြင့်ရင်း။ ဘူမိတော စ၊ ဘုံအားဖြင့်ရင်း။ သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ ကိန်းသေ ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ပုရိမသ္မိံ သစ္စဒွယေ၊ ရှေးသစ္စာနှစ်ပါးအပေါင်း၌။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ တိဝိဓပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ လောကုတ္တရာပိ ပရိညာ၊ လောကုတ္တရာပရိညာကိုလည်း။ ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စပြီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်၏–ရနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယပရိညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ သဘာဝမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ လက္ခဏ သလ္လက္ခဏတော၊ သဘာဝလက္ခဏာကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းကြောင့်။ ဥ ယျအဘိမုခါ၊ သိအပ်သော တရားသို့ ရှေးရှုဖြစ်သော။ ပညာ၊ သည်။ အဘိညာပညာ၊ အဘိညာပညာမည်၏။ ဉာတဋ္ဌေတိ၊ ကား။ ဉာတ ဘာဝနိမိတ္တံ၊ သိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သိခြင်းသဘောဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဘိညေယျသ၊ ရှေးရှုပြု၍ သိအပ်သော တရားကို။ ဇာနနဟေတု၊ သိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပရိညာပညာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဇာနနပညာ၊ သိသော ပညာတည်း။ တီရဏာဋ္ဌေတိ၊ ကား။ သမ္မသနဘာဝဟေတု၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း သဘောဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း သဘောကြောင့်။ ပဟာနပညာတိ၊ ကား။ ပဟာတဗ္ဗသ၊ ပယ်အပ်သော အကုသိုလ်တရားကို။ ပဇဟန ပညာ၊ ပယ်သော ပညာတည်း။ ဝေဒယိတာဒိ လက္ခဏဝိရုရတာယ၊ ခံစားခြင်း အစရှိသော လက္ခဏာတို့နှင့်ကွဲလွဲ ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ ရုပ္ပနလက္ခဏာကို။ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ၊ အသီးအခြား မိမိ၏လက္ခဏာ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန၊ အသီးအခြား မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေသံ ယေဝ ဂဟိတဓမ္မာနံယေဝ၊ ထိုယူအပ်ပြီးသော တရားတို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပထဝီဖသ္သာဒီနံ၊ ပထဝီဖသ္သ အစရှိသော တရားတို့၏။ ကက္ခဋ ဖုသနာဒိလက္ခဏာနိ၊ ခက်မာခြင်း တွေ့ထိခြင်းအစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခဏေသု၊ ဥပါဒ်ဌိတဘင်ခဏာတို့၌။ သလ္လက္ခိ တဗ္ဗာနိ၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။)ပဋိနိယတရူပတာယ၊ အသီးအသီး ကိန်းသေမြဲသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဘာဝသိဒ္ဓါနေ၊ ပင်ကိုရင်း သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် ပြီးကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယှန္တိ ယထာ၊ ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနိစ္စတာဒိ လက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စတာအစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို။ နဂယှန္တိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ တာနိ၊ ထိုအနိစ္စတာ အစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို။ ဘဂ်ုဒယဗ္ဗယပဋ္ဌာ ဝသဝတ္တနာ ကာရဏမုခေန၊ ပျက်သောအခြင်းအရာ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းက နိုပ်စက်အပ်သော အခြင်းအရာ အလိုအတိုင်းမဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗ တော၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာရောပိတရူပါနိ ဝိယ၊ တင်အပ်သောသဘောတို့ကဲ့သို့။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဂယှန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမည လက္ခဏံ အာရောပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောကိယပရိညာနံ ယေဝ၊ လောကီပရိညာတို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ကိုသာ လျှင်။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာဝ၊ လက္ခဏာသုံးပါးလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာကိုသာလျှင်။ ပဟာနပရိညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

သခ်ါရပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ နာမရူပဝဝတ္ထာနတော၊ နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားသော ဉာဏ်မှ။ ယာ၊ ယင်းနာမရူပဝဝတ္ထာန ဉာဏ်ပညာကို။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့ဆရာတို့သည်ကား။ ခန္ဓာဒီနံ၊ ခန္ဓာစသည်တို့၏။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဘူမိဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဘုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ခန္ဓာဒိဝိစာရော၊ ခန္ဓာ စသည်ကို စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သခ်ါရပရိစ္ဆေဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပစ္စတ္တလက္ခဏ ပဋိဝေဓသော အာဓိပစ္စန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟပညာနံ၊ နာမရူပပရိဂ္ဂဟပညာ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပညာတို့၏။ တီရဏာပဟာ

လည်း။ နာမ်၊ နာမ်သည်။ နမနလက္ခဏ၊ ညွှတ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ရူပ်၊ ရုပ်သည်။ ရုပ္ပနလက္ခဏ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အရူပရူပါနံ၊ နာမ်နှင့် ရုပ်တို့၏။ သာဓာရဏာကာရသလ္လက္ခဏဝသေန၊ ဆက်ဆံသော အခြင်းအရာကို ကောင်းစွာ မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တာသမ္မိ၊ ထိုနာမရူပပရိဂ္ဂဟ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ပညာတို့၏လည်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ ဧကေနာကာရေန၊ တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တီရဏပရိယာယော၊ တီရဏပရိယာယ်ကိုဂင်း။ ဒိဋ္ဌိကခါ ဝိကွမ္ဘနေန၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် ယုံမှားကို ပယ်ခွါခြင်းကြောင့်။ ပဟာနပရိယာယော၊ ပဟာနပရိယာယ်ကိုဂင်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တီရဏ ပဟာနေသုပိ၊ စုံစမ်းသုံးသပ်ခြင်း ပယ်ခြင်းတို့၌လည်း။ အာဓိပစ္စံ၊ အကြီးအမှူး၏အဖြစ် အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥဂ္ဂဟ နိဒ္ဒေသေန၊ အလွန်အကဲကို ညွှန်ပြသောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟယာဝ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဖြင့်သာလျှင်။ သခါရပရိစ္ဆေဒတာ၊ သင်္ခါရ တရားတို့ကို ပိုင်းခြားသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ ဧဝ၊ လက္ခဏာသုံးပါးလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာ၏သာလျှင်။ တီရဏာပဟာန ကိစ္စတာ၊ တီရဏကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူသည်ရှိသော်။ တိသောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပရိညာ၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထိတာ၊ အသီးအသီးပိုင်းခြား အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ (ဂယှမာနေ၊ သော်) သင်္ခေါရော၊ ရောရက်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာလ၌။ (ပဝတ္တာယ၊ သော။) ပညာယ၊ ၏။ အနိစ္စတာဒိ လက္ခဏသန္တိရဏတော၊ အနိစ္စတာ အစရှိသော လက္ခဏာကို စုံစမ်းခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်။ တီရဏပရိညာယ၊ ၏။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံနယ်ပယ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတသ္မိ"ပ။ အာဓိပစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမ္မိ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ ကဠီ၊ အချိုသော။ မိဿာ ဘိနိဝေသံ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာမံ ပဇေဟတိ၊ အကယ်၍ကား ပယ်တတ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တသ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏။ အထာမဂတတ္တာ၊ အားအစွမ်းနှင့် မပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲ နှင့်တကွ။ ပဟာနံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂိုနပသနံ"ပ။ ဘူမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနိစ္စတော အနုပသန္တောတိ၊ ကား။ အနိစ္စာကာရတော၊ မမြဲသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သခါရေ၊ တို့ကို။ အနုပသန္တော၊ ရှုမြင်လတ်သော်။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်လတ်သော်။ နိစ္စသညန္တိ၊ ကား။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရ တရားတို့သည်။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်၏။ သဿတာ၊ အစဉ်ထာဝရတည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာသည်၊ မိစ္ဆာ သညာကို။ သညာသီသေန၊ သညာကို ဦးခေါင်း တပ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိစိတ္တာနမ္မိ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် စိတ်တို့ကိုလည်း၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသနှင့် စိတ္တဝိပလ္လာသတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတေ၊ ဤမှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်ဝါကျတို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ နိဗ္ဗုန္ဒန္တောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အနိစ္စာ နုပသနာဒိသမ္ဘူ တာယ၊ အနိစ္စာနုပသနာ စသည်ကြောင့်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုပသနာယ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပသနာဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗိဒ္ဓနဝသေန၊ ငြီးငွေ့သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပသန္တော၊ ရှုမြင်လတ်သော်။ နန္ဒိန္တိ၊ ကား။ သပ္ပီတိကတဏှာ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာကို။ ဝိရဒ္ဓန္တောတိ၊ ကား။ ဝိရာဂါ နုပသနာယ၊ ဖြင့်။ ဝိရဒ္ဓနဝသေန၊ တပ်မက်ကင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စက်ဆုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတရားတို့၌။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပသန္တော၊ ရှုမြင်လတ်သော်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ရာဂံ၊ တပ်မက်သောရာဂကို။ ပဇေဟတီတိ၊ ပယ်သည် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နိရောဓေန္တောတိ၊ ကား။ နိရောဓနုပသနာယ၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊ ချုပ်သာလျှင် ချုပ်ကုန်၏။ အာယတိ"၊ နောင်ကာလ၌။ ပုနဗ္ဘဝဝသေန၊ တဖန် ဘဝ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပသန္တော၊ သော်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနတော၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇေဟတိ နာမ၊ ပယ်သည်မည်၏။ ပဋိနိဿဇ္ဇ ဣတိ၊ ကား။ ပဋိ နိဿဂ္ဂါနုပသနာယ၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ နဟ အာဒိယန္တိ၊ မစွဲယူအပ်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်း အရာအားဖြင့်။ ဝေါဿဇ္ဇန္တော၊ စွန့်လွှတ်သည်ရှိသော်။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဒါနံ ပဇေဟတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ နိစ္စာဒိဝသေန၊ နိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ စွန့်လွှတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ သာဓိတတ္တာတိ၊ ကား။ သမ္ဘာဒိတတ္တာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတရာတိ၊ ကား။ တီရဏပဟာနပရိညာ၊ တီရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာတို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိညာ၊ သုံးပါးသော ပရိညာတို့ကို။ နိဒ္ဒိသိတွာ၊ အကျယ်ညွှန်ပြပြီး၍။ ပရိညာဂ္ဂဟဝသေနပိ၊ ပရိညာအစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ကခ်ါဝိတရဏာနန္တရံ၊ ကခ်ါဝိတရဏာဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ကလာပသမ္မသနေ၊ ကလာပသမ္မသနဉာဏ်၌။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗောတိ၊ ပြုအပ်၏ဟူ၍။ ယွာယံ အတ္ထော၊ အကြင်အနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ နိဂမဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စာဟရန္တော၊ တဖန်ဆောင်ပြလျက်၊ ဝါ၊ ဆောင်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ တေန ဝုတ္တန္တိအာဒိ" ကို။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည် သာလျှင်တည်း။

၆၉၄။ တတြာတိ၊ ကား။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗေ၊ ထင်စွာပြအပ်သော၊ ဝါ၊ ထင်စွာပြသင့်သော။ တသ္မိ" ကလာပသမ္မသနေ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်၌။ ဝါ၊ ကား။ တသ ကလာပသမ္မသနဿ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်၏။ အာဒိဘာဝေ၊ အစ၏ အဖြစ်၌။ အယံ ပါဠိတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဒဿိယမာနံ၊ ပြအပ်လတ္တံ့သော။ ပဋိသဒ္ဓိ ဒါမဂ္ဂပါဠိ" ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဒ္ဓိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာတိ၊ ကား။ အတိတာဒိဘေဒ ဘိန္နေ၊ အတိတ်စသည်အပြားအားဖြင့် ပြားကုန်သော။

[၃၈၉] ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ သင်္ဂဟေ တွာ၊ ပေါင်းစု၍၊ ဝါ၊ အကျဉ်းချုံး၍။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယ၊ ဆုံးဖြတ် ခြင်းကို။ သာဓေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ (တနည်း) သာဓေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ဝိနိစ္ဆယေ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌။ တံသာ ဓနီ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြီးစေကြောင်းဖြစ်သော။ ယာ ပညာ၊ အကြင် ပညာကို။ အနိစ္စတာဒိဝသေန၊ အနိစ္စတာ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္မသနေ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌။ တီရဏေ၊ စုံးစမ်းဆင်ခြင် ခြင်း၌။ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သာ၊ ထိုပညာသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝဝတ္ထာ နေတိ စ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်၎င်း။ သမ္မသနေတိ စ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်၎င်း။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေ အပ်သော အနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ယံ ကိဉ္စိ ရူပန္တိအာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ပဒါနိ၊ ပုဒ်တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တတ္တာနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်ရှိကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ သဗ္ဗံ။ပ။ ဝဝတ္ထပေတီ တိ အာဒီနိ ပန၊ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့ကိုကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝဏ္ဏိယိဿန္တိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ဖွင့်ဆို အပ်ကုန်လတ့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဖွင့်ရာဌာနဒ၌သာလျှင်။ နေသံ၊ ထိုပုဒ်တို့၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝိဘာဝယိ သာမ၊ ထင်စွာပြကုန်အံ့။

ပါဠိဝဝတ္ထာနံ ပန၊ ပါဠိအပိုင်းအခြားကိုကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ့်သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌။ အာဒိကမ္မိကာနံ၊ အားထုတ်ခါစဖြစ်သော ယောဂီတို့အား။ ဝိပဿနာ မနသိကာရ သုခတ္ထံ၊ ဝိပဿနာ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ ချမ်းသာလွယ်ကူခြင်း အကျိုးငှါ။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဌမံ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋ္ဌကန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ အတီတာဒိဝိဘာဂမုခေန၊ အတိတ်စသည်ကို ဝေဘန်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တေ ပန ခန္ဓာ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွါရာရမ္မဏေ ဟိ၊ ဒွါရအာရုံတို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဒွါရပ္ပဝတ္တာမ္မေ ဝသေန၊ ဒွါရ၌ဖြစ်သော တရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ (လဗ္ဘန္တိ မှားသည်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏ အခြားမဲ့၌။ ဒွါရဆက္ကာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသ ဆက္ကာ၊ ဆယ်ပါးသော ဆက္ကတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လက္ခဏေသု၊ တို့တွင်။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ ကို။ ဒုက္ခဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်နိုင်ခဲ၏။ (တနည်း ဝိဘာဂံ အရာ၌ ဝိဘာဝံဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် ဒုက္ခဝိဘာဝံ၊ ထင်ရှား စေနိုင်ခဲ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုအနတ္တလက္ခဏာကို။ ဝိဘာဝနာယ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ဆ ဓာတုယော၊ ခြောက်ပါး သော ဓာတ်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ယေသု ကသိဏေသု၊ အကြင် ကသိဏ်းတို့၌။ ဣတော၊ ဤသာသနာတော်မှ။ ဗာဟိရကာနံ၊ အပြင်ပ၌ဖြစ်သော တိတ္ထိတို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ အတ္တာဘိနိဝေသော၊ အတ္တဟု နှလုံးသွင်း ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာနိ၊ ထိုကသိဏ်းတို့သည်။ ဣမေသံ ဓာနာနံ၊ ဤဓာန်တို့၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္တာနိ၊ ထင်သောအခြင်းအရာ မျှတို့သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဒသ ကသိဏာ နိ၊ ဆယ်ပါးသော ကသိဏ်းတို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ၌။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ၏။ ပရိဝါ ရဘာဝေန၊ အခြံအရံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလာကာရဝေသေန၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် အခြင်းအရာ (အဖို့)၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွတ္တိံ သကောဋ္ဌာသာ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ နာတိသခ်ေပဝိတ္ထာရ နယေန စ၊ မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းသော နည်းဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္ထာရနယေန စ၊ အကျယ်နည်းဖြင့်၎င်း။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဒွါဒသာယတနာနိ စ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတနတို့ကို၎င်း။ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော စ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့ကို ၎င်း။ ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော တရားတို့တွင်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဆိုလတ့်သော တရားတို့သည်။ သုညနိရီဟ အဗျာပါရဘာဝေ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်, အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်, ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကင်းသည်၏အဖြစ် သည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ဓမ္မ သဘာဝတော၊ တရားသဘောအားဖြင့်။ အာဓိပစ္စဝသေန၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနတ္တလက္ခဏ ဝိဘာဝနတ္ထံ၊ အနတ္တလက္ခဏာကို ထင်စွာပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို၊ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေကဘေဒဘိန္နာပိ၊ များသောအပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော်လည်း။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရား တို့သည်။ ဘူမိတ္တယပရိယာပန္နတာယ၊ ဘုံသုံးပါးအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးအပြား ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎င်း။ တိသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ သခ်ါရနိမိတ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ပဝတ္တံ၊ အမျိုးတူပဝတ္တကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎င်း။ ကာမဘဝါဒယော၊ ကာမဘဝအစရှိကုန်သော။ နဝ ဘဝါ၊ ကိုးပါးသော ဘဝတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထကေ၊ ဤမျှသော။ အဘိညေယျဝိသေသေ၊ အဘိညေယျတရားထူး၌။ ပဝတ္တမနသိကာရကော သလ္လေန၊ ဖြစ်သောနှလုံးသွင်းမှု၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ သည်၏အဖြစ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဏှသုခုမေသု၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့ကုန်သော။ နိဗ္ဗတ္တိတမဟဂ္ဂတဓမ္မေသု၊ အသီးအခြား ထုတ်အပ်သော မဟဂ္ဂုတ်တရားတို့၌၊ ဝါ၊ အစစ်အမှန်ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ် တရား၌။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဗာဟိရနိမိတ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍

ယုပ္ပန္ရ ဝိဘာဂတော၊ အကြောင်းအကျိုးတို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ဘိန္ဒိတ္တာ၊ ခွဲခြား၍။ မနသိ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငါ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂ်ိုနိ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စယာကာရ မနသိကာရော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ လက္ခဏတ္တယံ၊ လက္ခဏာ သုံးပါးအပေါင်းကို။ သုခေန စ၊ ချမ်းသာ သဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာရင်း။ သုဋ္ဌုတရာ၊ သာ၍ကောင်းစွာရင်း။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်ရှားစေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္ဆတော၊ နောက်ဆုံး၌။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္မသနီယဘာဝေန၊ သုံးသပ်အပ်သော တရား၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ် ကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤတရားတို့သည်။ [၃၉၀] ခန္ဓာဒိဝသေန၊ ခန္ဓာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကောဋ္ဌာသတော၊ အဖို့အစု အားဖြင့်။ ပဉ္စဝီသတိဝိဓာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါး အပြားရှိကုန်၏။ ပဘေဒတော ပန၊ အသေးစိတ်အပြားအားဖြင့်မူကား။ အတီတာဒိ ဘေဒ၊ အတိတ်အစရှိသော အပြားကို။ အနာမသိတ္တာဝ၊ မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒ္ဝီဟိ၊ နှစ်ပါးတို့ဖြင့်။ ဥနာနိ၊ ယုတ်ကုန်သော။ ဒ္ဝေသတာနိ၊ နှစ်ရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထ ပေတီတိ အာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပဋမော၊ ရှေးဦးစွာသော ဝါရသည်။ လက္ခဏာဝဝတ္ထာပနဝါရော၊ လက္ခဏာကို ပိုင်းခြားသောဝါရမည်၏။ အနိစ္စံ ဧယဌေနာတိ အာဒိကော၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယဝါရသည်။ လက္ခဏာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုကိတ္တနတော၊ အကြောင်းကိုပြောကြားခြင်းကြောင့်။ ဟေတုဝါရော၊ မည်၏။ အနိစ္စံ သခ်ံတန္တိအာဒိကော ပန၊ ဤသို့အစရှိသော ဝါရသည်ကား။ ပါကဋဘာဝ သလ္လက္ခဏတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းကြောင့်။ ဟေတုပတိဋ္ဌာ ပနဝါရော၊ အကြောင်းကို တည်စေသောဝါရမည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧယေ ဌာနာတိ၊ ကား။ ဧယသဘာဝတော၊ ကုန်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပ်၊ ရုပ်သည်။ ဧယသဘာဝံ၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဥပ္ပဒ္ဓိတ္တာ၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍။ ဧယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဝယံ၊ ပျောက်ခြင်းသို့။ ဘေဒ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘယဌေနာတိ၊ ကား။ ဘာယိတဗ္ဗ ဘာဝတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကြောက်အပ်သော သဘောကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပ်၊ ရုပ်သည်။ ပဘင်္ဂုရတာယ၊ အလွန်ပျက်လွယ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်ဖွယ်ရှိ၏၊ ဝါ၊ ကြောက်ဖွယ်ကောင်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ အသာရကဌေနာတိ၊ ကား။ အသာရကဘာဝတော၊ အနှစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အနှစ်မရှိသော သဘောကြောင့်။ အတ္တာသာရဝိရဟတော၊ အတ္တဟူသော အနှစ်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ တတိယဝါရေ ပန၊ ၌ကား။ ရူပ် အနိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တသ၊ ထိုမမြဲသောရုပ်၏။ ဟေတုံ၊ အကြောင်းကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်တံ့စေခြင်းငှါ။ သခ်ံတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမေစ္စ သမ္ဘူယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ အနရူပေ၊ သင့်လျော်ကုန် သော။ ပစ္စယေ စ၊ အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ဆာဟိ၊ ထိုသင့်လျော်သော အကြောင်းတို့နှင့်။ နဝ ဝိနာ၊ မကင်းမူ၍။ သမံ စ၊ အညီအညွတ်ရင်း။ သမ္မာ စ၊ ကောင်းစွာရင်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧယဝယဝိရာဂနိရောဓေမ္မံ၊ ကုန်ခြင်း, ပျက်ခြင်း, ပျောက်ပြယ်ခြင်း, ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တံ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ အနိရုဒ္ဓနကံ နာမ၊ မချုပ်မပျက်တတ်သော တရားမည်သည်။ နဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ တံ ရူပ်၊ အကြင် ရုပ်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သခ်ံတံ၊ အကြောင်းတရားတို့က ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်၏။ ပလောကဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုတရားကို။ ဝတာ၊ စင်စစ်။ မာပလုဇ္ဇိတိ၊ မပျက်စီးပါစေလင့်ဟူ၍။ ဇာတံ ဌာနံ၊ ဤတောင့်တ၍။ ဇာတံ ဌာနံ၊ ဤတောင့်တ၍ ရခြင်း၏အကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တတာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တံ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ တဒဏ္ဍ ဝိယ၊ ထိမှ တပါးသော တရားကဲ့သို့။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သေသဓမ္မေသုပိ၊ ကြွင်းသော တရားတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ အနွယတော စ၊ အလျော်အနွယအားဖြင့်ရင်း။ ဗျတိရေကတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ဗျတိရေကအားဖြင့် ရင်း။ သခ်ံတမ္ဘာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စတံ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ ဇာတိ ပစ္စယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤလက္ခဏာသုံးပါးတို့တွင်။ အနိစ္စလက္ခဏသေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာပနံ၊ တည်စေခြင်းသည်။ တသ္မိံ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာကို။ ပတိဋ္ဌာပိတော၊ တည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သောလက္ခဏဒွယသဿပိ၊ ကြွင်းသော လက္ခဏာ နှစ်ပါး အပေါင်းကိုလည်း။ ပတိဋ္ဌာပနသိဒ္ဓိ တော၊ တည်စေခြင်း၏ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်တည်း။

ဣမိနာ ပေယျာလေန၊ ဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မရာသယော၊ ဤတရားအစုတို့ကို။ သံခိတ္တာ၊ ချုံးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ဒ္ဝါရာရမ္ဘကထာဟိ။ပ။ ပဋ္ဌာနနှာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်) အဘိညေယျနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ စကၠုံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျန္တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဒ္ဝါရရမ္ဘကထာဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ တကွ။ ဒ္ဝါရပ္ပဝတ္တေ၊ ဒ္ဝါရ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဧမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ပဋ္ဌာဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ သဂ်ိဟိတတံ၊ ရေတွက်အပ် သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ရူပ် အဘိညေယျ၊ ပ။ ဝိညာဏံ အဘိညေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယံ ပန၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ် (သမ္မသနဉာဏ်၏အရာ) ၌ကား။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်။ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ ပဋ္ဌဟန္တေ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။

ဒသေတွာ၊ ပြပြီး၍။ စက္ခုန္ဒြိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒွါရာရမ္မဏေဟိတို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဒွါရပ္ပဝတ္တာ၊ ဒွါရ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ တထာဒဿနေ၊ ထိုသို့ပြခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။

[၃၉၁] ဇတ္ထ၊ ဤသမ္မသနဉာဏ်အရာ၌။ ဣမေ ဓမ္မရာသယော၊ ဤတရားအစုတို့ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံခိတ္တာ ပန၊ ချုံးအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သံခိတ္တာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝုတ္တံ ဟေတန္တိအာဒိ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ တံ တတ္ထ။ပ။ သံခိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ တန္တိ၊ ကား။ အဘိညေယျ၊ အဘိညေယျ တရားအပေါင်းကို။ ဇတ္ထာတိ၊ ကား။ အဘိညေယျနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်။ မနော၊ စိတ်။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့၊ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ ကောဌာသေ၊ ထိုထို ကောဌာသ၌။ ယေ လောကုတ္တရဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့ဆရာတို့သည်ကား။ ဇတ္ထာတိ၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် (သမ္မသနဉာဏ် အရာ) ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ နိ သုန္ဒရံ၊ မကောင်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သမ္မသနပဂါ ဧဝ၊ သုံးသပ် ထိုက်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် (သမ္မသနဉာဏ်အရာ) ၌။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ် ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမ္မသန ဝါရသ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ အဘိညေယျနိဒ္ဒေသေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အဘိညေယျာ၊ ရှေးရှုပြု၍ သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ နိ ဂဟိတာ၊ မယူအပ် ကုန်။ ယေ ရူပါရူပ ဓမ္မာ၊ အကြင် ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ယသ္သာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ ယောဂီအား။ တေသု၊ ထိုတရား တို့၌။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ သမ္မသန်၊ ကို။ အာရဘိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိပဿနာ ဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကို စဉ် နလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ယထာပါကဋံ၊ ထင်ရှားစဉ်အတိုင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်တည်း။ ပစ္ဆာ ပန၊ နောက်အခါကာလ၌မူကား။ အနုပဋ္ဌဟန္တော့ပိ၊ မထင်သောတရားတို့ကိုလည်း။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဥပါယ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟာပေတွာ၊ ထင်စေ၍။ အနဝသေသတာ ဝ၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်သာလျှင်။ သမ္မသိတဗ္ဗာ၊ သုံးသပ် အပ်ကုန်၏။

၆၉၅။ အတီတံ ရူပံ အနိစ္စန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္မသန သ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏။ အတီတာဒိဝိဘာဂါ၊ အတိတ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခွဲခြမ်းအပ်သော အဖိုတို့သည်။ ပဝတ္တိဋ္ဌာန ဘူတာ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောဒဿဟိ သြကာသေဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝဝတ္ထာပနံ နာမ၊ ပိုင်းခြားခြင်း မည်သည်ကား။ သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု၊ သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ ဝိပဿနာဝ၊ ရှုခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စန္တိ သမ္မသတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကထန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သမ္မသနာကာရော၊ သုံးသပ်အပ်သော အခြင်းအရာကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအမေးကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဣဓေဝ ပါဠိယံ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ ပင်လျှင်။ ဒုတိယဝါရေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေ နေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သခ်ေပေနေဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေဆို၏။ ဣဒါနိ၊ ယနအခါ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပါကဋတရံ၊ သာ၍ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဝုတ္တဠေတန္တိ အာဒိ ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဟိတိ၊ ဟိဟူသော ပုဒ်သည်။ ဟေတုအတ္ထေ၊ ဟိတ်အနက်၌။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ။ပ။ ခယ ဗ္ဗယနာတိ၊ ဟူ၍။ ဧတေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။)

ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း။ သခ်ေပေယေဝ၊ ကျဉ်းသေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘဇိတွာ၊ အကျယ်ဝေဘန်၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဧသောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတီတေတိ၊ ကား။ အတီတေ ဘဝေ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အားထုတ်စပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမ္မသနဝိဓာနံ၊ သုံးသပ်ပုံ အစီအရင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝဝသေန၊ ဘဝ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဒ္ဓါဘေဒေါ၊ အရွန့်ကာလအပြားကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နယိမံ ဘဝံ သမ္ဗတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ ၌။ ဣတိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထေ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့သော အနက်သဘောကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတီတဘဝေ၊ ၌။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်သော။ ယံ ရူပ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ အတီတေယေဝ ဘဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ခီဏံ၊ ကုန်ခဲ့၏။ တတော၊ ထိုအတိတ်ဘဝမှ။ ဣမံ ဘဝံ၊ ဤဘဝသို့။ နိ သမ္ဗတ္တံ၊ မရောက်လာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧယသ္မေန၊ ကြောင့်။ ခယသဘာဝတ္တာ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မ သတိ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ယံ အနာဂတန္တိအာဒိသုပိ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ [၃၉၂] ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌၊ ဝါ၊ အပဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တမ္ပိ၊ ထိုရုပ်သည်လည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဧဝ၊ အပ၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗုတ္တဘာဝံ၊ အဗ္ဗုတ္တရုပ်အဖြစ်သို့။ နိ

ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ ခယဗ္ဗေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဝင်း။ သြဠာရိက်၊ ရုန့်ရင်းသော။ ယံ၊ အကြင် ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တမ္မိ၊ ထိုရုန့်ရင်းသော ရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေव၊ ထိုရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ခယ ဗ္ဗေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ယောဇေတေဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

ဣဒံ သဗ္ဗမ္မိတိ၊ ကား။ အတီတာဒိဘေဒဿ၊ အတိတ်စသည်အပြားရှိသော။ ရူပဿ၊ ကို။ သမ္မသနတော၊ သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကာဒသဝိဓမ္မိ၊ တဆယ့်တပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဣဒံ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဧကံ၊ သော။ သမ္မသနံ၊ တည်း။

တဿ၊ ကား။ ဧကာဒသဝိဓမ္မိ၊ သော။ တံ ရူပံ၊ သည်။ သပ္ပဋိဘယတာယာတိ၊ ကား။ ဘယနကတာယ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယာဝဟံ ဟောတိတိ၊ ကား။ အပ္ပဟီနဝိပလ္လာသ၊ မပယ်အပ်သေးသော ဝိပွလ္လာသရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိပွလ္လာသကို မပယ်ရသေးသောသူအား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝိနဿာမိ၊ ပျက်စီးအံ့။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီးလတ့ံ။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တဿ၊ ကြံစည်စဉ်းစားသည်ရှိသော်။ ဘယဇနကံ၊ ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိဟောပမသုတ္တေ ဒေဝါနံ ဝိယာတိ၊ ကား။ သီဟော ပမသုတ္တေ၊ ကို။ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာနတ်တို့အား။ (ဘယာဝဟံ၊ ကြောက်ခြင်းကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သည်။) ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အရဟာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန်ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်စွာ သိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။ ပ။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ သညာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒီဃာ ယုကာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ လှပသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုခဇဟုလာ၊ များသော ချမ်းသာရှိကုန်သော။ ယေပိ တေ ဒေဝါ၊ အကြင်ဗြဟ္မာနတ်တို့သည်လည်း။ ဥစ္စေသု၊ မြင့်ကုန်သော။ ဝိမာနေသု၊ ဗိမာန်တို့၌။ စိရဋ္ဌိတိကာ။ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဗြဟ္မာနတ်တို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ သုတ္တာ၊ ကြားနာကုန်၍။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ သန္တာသံ၊ ကြောက်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အနိစ္စာဝ၊ မမြဲကုန်သည်သာလျှင်။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်ပါလျက်။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အမည်မှ ကိရ၊ ထင်မှတ်ခဲ့ကုန်သတတ်။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယံ၊ငါတို့သည်။ အဒ္ဓုဝါ၊ မခိုင်ခံကုန်သည်သာလျှင်။ပ။ အသဿတာ၊ အစဉ်ထာဝရ မတည်ကုန်သည်သာလျှင်။ သမာနာ၊ ဖြစ်ပါကုန်လျက်။ သဿတာ၊ အစဉ်ထာဝရတည်မြဲကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အမည်မှ ကိရ၊ ထင်မှတ်ခဲ့ကုန်သတတ်။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ အနိစ္စာ ကိရ၊ မမြဲကုန်သတတ်။ အဒ္ဓုဝါ ကိရ၊ အခိုင်ခံ့ကုန်သတတ်။ အသဿတာ ကိရ၊ အစဉ်ထာဝရ မတည်မြဲကုန်သတတ်။ သက္ကာယပရိယာပန္နာ ကိရ၊ သက္ကာယ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သတတ်။

ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာနတ်တို့၏။ ဘယုပ္ပတ္တိ၊ ကြောက်ခြင်း၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ အာဂတာ၊ လာ၏။

ခန္ဓပဉ္စကံ ဝါ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကိုသော်၎င်း။ တဒေကဒေသော ဝါ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး၏ တစိတ်တဒေသကိုသော်၎င်း။ အတ္တာဝါဒီဟိ၊ အတ္တာဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တကောင်ဟူ၍။ ပရိကပ္ပိယတိ၊ ကြံဆအပ်၏။ တဠ္ဟ၊ ထိုအတ္တကောင်ဟု ကြံဆအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဧကန္တတော၊ အားဖြင့်။ အနိစ္စံ စ၊ မြဲလည်းမမြဲ။ ဒုက္ခံ စ၊ ဆင်းရဲလည်းဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယံ ဟိ အနိစ္စံ ဒုက္ခန္တိအာဒိ၊ ကို။ (ဤ၌တံ ပိုသည်) အာဟ၊ ဟော်တော်မူ၏။ တီသု ဒုက္ခတာသု၊ သုံးပါးသော ဒုက္ခတာဟူသော ဒုက္ခလက္ခဏာတို့တွင်။ သင်္ခါရဒုက္ခတာဝ၊ တာဟုခေါ်သော သင်္ခါရဒုက္ခလက္ခဏာသည်သာလျှင်။ ဗျာပိနီ၊ ပျံ့နှံ့၏။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။

ကျွတ်၊ စ၊ ဤသို့လည်း။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကျွတ်၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတံ ဝါ ဥဒယဗ္ဗယပွဋိပီဠနံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တာ အဘိဝိသာတိ၊ ကား။ ကာရကော၊ ပြုတတ်သောသူ။ ဝေဒကော၊ ခံစားတတ်သောသူ။ သယံဝသီ၊ မိမိအလိုလျှင် အလိုရှိသောသူ၊ ဝါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း အစိုးရသောသူ။ ကျွတ်၊ ဤသို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ အတ္တကောင်သည်။ အဘာဝိသ၊ ဖြစ်ပြားအံ့။ ကျွတ်၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ရူပသ၊ ရုပ်၏။ အာဗာဓယ၊ နိပ်စက်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန်၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အယုဇ္ဈမာနက်၊ မသင့်လျော်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ရူပကွန္ဓေ၊ ၌။ အဘေဒတော၊ သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မခွဲခြားသောအားဖြင့်။ သမ္မသန်၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့ဂင်း။ ဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ တေတ္တိ သဝိဓံ၊ သုံးဆယ့်သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ဂင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝေဒနာကွန္ဓာဒီသုပိ၊ ဝေဒနာကွန္ဓာ စသည်တို့၌ လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျွတ်၊ ဤသို့။ ကျမ်း အတွင်း ဤအနက်ကို။ ဧသ နယောတိ၊ ဧသနယောဟူသော ပါဠိဖြင့်။ [၃၉၃] အတိဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဘေဒတော၊ အပြား အားဖြင့်။ ပဠူသဒ္ဒိအဓိကာ၊ ခြောက်ဆယ့်ငါးခု အလွန်ရှိကုန်သော။ သတ်၊ တရာသော။ သမ္မသနဝါရာ၊ သုံးသပ်ခြင်းဝါရ တို့သည် သုံးသပ်ခြင်းဝါဒတို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကျမ်းနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒွါရ ဆက္ကာဒီသုပိ၊ ဒွါရဆက္ကစသည်တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ သမ္မသနဘေဒေါ၊ သုံးသပ်ခြင်း အပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၆၉၆။ နိယမတော သခ်ံတာဒိဘေဒ ဟောတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧကဲသေန၊ ဧကန်စင်စစ်အားဖြင့်။ သခ်ံတတာဒိဝိသေ သဝန္တေ၊ သခ်ံတအဖြစ်စသည် အထူးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အသခ်ံတာ ဒိသဘာဝေ၊ အသခ်ံအစရှိသော သဘောဌ်။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ အသာတိ၊ ကား။ အနိစ္စသ၊ အနိစ္စပုဒ်၏။ ပရိယာယဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဝေဝစနဒဿနတ္ထံ၊ ဝေဝုစ်စကားလုယ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ တံ ပန၊ ထိုဝေဝုစ် ပရိယာယ် စကားလုယ်ကိုကား။ ဧယမမ္ဘန္တိအာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရိ မာနံ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော အနိစ္စ, သခ်ံတ, ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နေ–ပုဒ်တို့၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) နေ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) မသိ အပ်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုအနိစ္စပုဒ်သည်ပင်လျှင်။ တသ၊ ထိုအနိစ္စ ပုဒ်၏။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သခ်ံတပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ ပဒါနိပိ၊ သခ်ံတပုဒ်, ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ–ပုဒ်တို့သည်လည်း။ ဟုတ္တာ အဘာဝဒီပနတော၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍ မရှိခြင်းကို ပြသောအားဖြင့်။ (တသ၊ ထိုအနိစ္စပုဒ်၏။ ပရိယာယော၊ သည်။) နေ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပါဂဘာဝ ဒီပနတော၊ မပြုအပ်မီ, အကြောင်းမညီညွတ်မီ ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်းကိုသာ ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ ပါဂဘာဝ ဒီပနေန၊ ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်းကို ပြသဖြင့်။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ သာနေပကွေ၊ ပြီးစေသောအဖို့၌။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ သဗ္ဗေသံ ပဒါနံ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၏။ ပရိယာယတာဘာဝ တော၊ ပရိယာယ်အဖြစ်၏ မဟုတ်ခြင်းမရှိခြင်းကြောင့်။ နာနာကာရေဟိ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝိကပ္ပန္တရံ၊ ဝိကပ်တပါးကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ် ဆိုအပ်၏။ မနသိကာရပ္ပဝတ္တိဒဿနတ္ထန္တိကား။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပဇ္ဈာဟန မနသိကာ ရပ္ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ပွါးစေသော နှလုံးသွင်းမှု၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။

စတ္တာရီသာကာရအနုပဿနာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၇။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တသာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တ ဘေဒဿ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ အနိစ္စတာဒိသမ္မသနဿ၊ အနိစ္စတာအစရှိသော အခြင်း အရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း ၏။ ထိရဘာဝတ္တာယာတိ၊ ကား။ ဒဠ္ဘဘာဝတ္တာယ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနိစ္စာဒိအာကာရဿ၊ အနိစ္စ အစရှိသော အခြင်းအရာကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကာရော ဝိယ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကဲ့သို့။ ဗဟုလီကာရဘာဝတော၊ အကြိမ်များစွာ ပြုမှု၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧတဿ၊ ဤအမေးဥဒ္ဒေသစကား၏။ ဝိဘဂေ၊ အကျယ်ဝေဘန် ဖြေကြားရာ၌။ ယံ တံ အနိစ္စာဒိသမ္မသနံ၊ အကြင် အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ အပ်၏။ ကျွတ်၊ သို့။ သမ္မန္ဒေါ၊ စပ်အပ်၏။ အနုလောမိကန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမဿ၊ အရိယာမဂ်ကိုသိခြင်းရခြင်းအား။ အနုကူလ်၊ လျော်သော။ ခန္တိန္တိ၊ ကား။ ဉာဏခန္တိ ၊ ဉာဏ်ဟူသောခန္တီကို။ ဟိ၊ မှန်။ ဉာဏ်၊ ဉာဏ်ကို။ ဝိသယသဘာဝံ။ အာရုံ၏သဘောကို။ သြဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ဝဝတ္ထာနေ၊ ပိုင်းခြားခြင်း၌။ ခမတိသဟတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ကျွတ်၊ ကြောင့်။ ခန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမ္မတ္တနိယာမန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုအရိယာမဂ်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိ သမ္မတ္တ ဩ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော အမှန်သဘောသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏) အနိဝတ္တိခမတာယ၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းသဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိယာမော စ၊ မုချကိန်းသေမြဲသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျွတ်၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာဒိနာ နယေနာတိ ကျမ်နာ၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ ပဠူကွန္ဒေ။ပ။ သြက္ကမတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝမာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပါဠိသေသော၊ ပါဠိကြွင်းကို၊ ဝါ၊ ကြွင်းသောပါဠိကို။ ရောဂါဒိပဋိပက္ခယောဧနာ ဝသေန၊ ရောဂပုဒ် စသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော၊ ချဲ့အပ်၏။ ခန္ဓာနံ နိရောဓေ နိစ္စံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝစနေန၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခရောဂတာဒိပဋိပက္ခော၊ ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ်

ရောဂါနှင့် တူသည်၏အဖြစ်စသည်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ သုခါရောဂျာဒိဘာဝေါ၊ ချမ်းသာ၏အဖြစ် အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်ကို။ အာဒိနာ နယေနာတိ ဇ္ဇာ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌ နယဂ္ဂဟဏေန၊ နည်းယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ နည်းယူစေသဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ ပါဠေါ၊ ပါဠိကို။ ပကာသိတော ဇေ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

[၃၉၄] စ၊ ဆက်။ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ လေးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဇေတ် သမ္မသန်၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ အနုလောမညာဏေ၊ ၌။ ဘာဝေတဗ္ဗဝိဓာန်၊ ပွါးစေအပ်သော အစီအရင်သည်။ ကာမ် ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုလောမညာဏံ ဝိဘာဇေန္တေန။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣတော၊ ဤသမ္မသနညာဏ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ကတပရိစယသေဿ၊ ပြုအပ်သောလေ့ကျက်ခြင်းရှိသော ယောဂီအားသာလျှင်၊ ဝါ၊ ပြုအပ်သော လေ့ကျက်ခြင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သောယောဂီအား။ ကိစ္စာဝဟံ၊ ကိစ္စကိုဆောင်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဟပိ၊ ဤသမ္မသနညာဏ်အရာ၌လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တသာပီတိ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကလာပသမ္မသနဿေဝ၊ အပေါင်းလိုက် သုံးသပ်ခြင်း၏သာလျှင်။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) နု၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ယထာဒဿိတဿ၊ အကြင်အကြင် ပြအပ်ပြီးသော။ စတ္တာလီသပဘေဒဿ၊ လေးဆယ်အပြားရှိသော။ အနိစ္စာဒိ သမ္မသနာသာပိ၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏လည်း။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ။ ထိုလေးဆယ်သော အခြင်းရာတို့ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ အနုလောမိကခန္တိပဋိလာဘာယ စ၊ အနုလောမညာဏ်ကို ရခြင်းငှါငင်း။ သမ္မတ္တနိယာမောဂ္ဂမနာယ စ၊ အရိယာမဂ်သို့သက်ရောက်ခြင်းငှါငင်း။ သံဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဇေတ် သတော၊ စင်စစ်မုချအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ (ဇေတ်၊ ဤဆိုလတ့်သော စကားကို) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်၊ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ နိစ္စတော၊ မြဲသည်ဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုမြင်လျက်။ အနုလောမိကာယ၊ အရိယာမဂ်ကို ရခြင်းအားလျော်သော။ ခန္တိယာ နုလောမညာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ့်။ ဣတိ၊ သို့သော။ ဇေတ် ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ၊ အနုလောမည်မညာဏ်နှင့်။ အသမန္နာ ဂတော၊ မပြည့်စုံသော သူသည်၊ ဝါ၊ မပြည့်စုံပါပဲလျက်။ သမ္မတ္တနိယာမ်၊ အရိယာမဂ်သို့။ သြက္ကမိဿတိ၊ သက်ရောက်လတ့်။ ဣတိ၊ သို့သော။ ဇေတ် ဌာနံ၊ သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ သမ္မတ္တနိယာမ်၊ အရိယာမဂ်သို့။ အနောက္ကမမာနော၊ မသက်ရောက်သည်၊ ဝါ၊ မသက်ရောက်ပါပဲလျက်။ သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ၊ ကိုငင်း။ပ။ အရဟတ္တံ ဝါ၊ ကိုငင်း။ သဗ္ဗကရိ ဿတိ၊ မျက်မှောက်ပြုလတ့်။ ဣတိ၊ သို့သော။ ဇေတ်ဌာနံ၊ သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဘိက္ခ ဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုမြင်လျက်၊ ဝါ၊ ရှုမြင်သည်ရှိသော်။ ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။

သုက္ကအကွော၊ ဖြူသောအဖို့ရှိသော သုက္ကပက္ခကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော၊ ချဲ့အပ်၏။ တထာ၊ တူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ကဉ္စိသင်္ခါရံ၊ တစုံတခုသောသင်္ခါရကို။ သုခတော၊ ချမ်းသာဟု။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။ ကဉ္စိ ဓမ္မံ၊ တစုံ တခုသော တရားကို။ အတ္တာတော၊ အတ္တာဟု။ အနတ္တာတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ ဣတိ၊ သို့စသည်ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော၊ ချဲ့အပ်၏။

ဓ၉စ။ ဇေကေဝ၊ တခုတခုသော။ ခန္ဓံ၊ ခန္ဓာကို။ အနိစ္စာဒိသမ္မသနဿ၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုံးသပ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တဿ သမ္မသနဿ၊ ထိုသုံး သပ်ခြင်း၏။ ပဋ္ဌမံ ခန္ဓာနံ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏတာယ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေကေဝ ခန္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနစ္စန္တိကတာယာတိ၊ ကား။ အစ္စန္တိကတာဘာဝတော၊ အဆုံးကိုလွန်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်း ကြောင့်။ အသဿတတာယ၊ အစဉ်ထာဝရ မတည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဿတံ၊ အစဉ်ထာဝရ တည်သော (နိဗ္ဗာန် ကဲ့သို့သော) အရာသည်။ ပရာယ၊ နောက်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အစ္စန္တိက်၊ အစ္စန္တိကမည်၏။ အာဒိအန္တဝန္တတာယာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗာပရကောဋ္ဌိဝန္တတာယ၊ ရှေးအစွန်း နောက်အစွန်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဓမ္မတော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊ စပ်အပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ ၌။ ဇေ နယော၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ အနိစ္စတောတိ၊ ကား။ အဒ္ဓုဝတော၊ မခိုင်မြဲသောအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဇေတ်၊ ဤခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည်။ ခဏိကတာယ၊ ခဏမျှတည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်၏။) ဝါ၊

ကား။ အသဒါဘာဝိတာယ၊ အခါခပ်သိမ်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အ မပါပဲ သဒါဘာဝိတာယဟု ရှိသင့်၏။ သဒါဘာဝိတာယ၊ အခါခပ်သိမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) နိ ဣပဂန္ဓဗ္ဗံ၊ ဥဏ္ဏာ်ဖြင့် မကပ်ရောက်အပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပီဠနတာယာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒေန စ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဝယေန စ၊ ပျက်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ပတိပတိ ခဏော ခဏော၊ ခဏာတိုင်းခဏာတိုင်း။ တံသမင်ဂီနော၊ ထိုခန္ဓာနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိဘာဝေနသဘာဝတ္တာ၊ နိပ်စက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ တေဟိ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့သည်။ သယမေဝ၊ ခန္ဓာဟူသော မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကိုပင်လျှင်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗတ္တာ၊ နိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ တေဟိ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့က။ ပဋိပီဠိတာ ဧဝ၊ နိပ်စက်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယာ ပီဠနာ၊ ယင်းသို့သော နိပ်စက်ခြင်းကို။ သခါရဒုက္ခတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [၃၉၅] ဒုက္ခဝတ္ထုတာယာတိ၊ ကား။ တိဝိဓသာပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခသ စ၊ ဒုက္ခ၏ဝင်း။ သံသာရဒုက္ခသ စ၊ သံသရာဆင်းရဲဒုက္ခ၏ဝင်း။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယယာပနီယတာယာတိ၊ ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ ယာပေတဗ္ဗတာယ၊ မျှစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရောဂမူလတာယာတိ၊ ကား။ မူလဗျာဓိ ဝိယ၊ မူလရင်းရောဂါကဲ့သို့။ အနုဗန္ဓဗျာဓိနံ၊ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သော အနာတို့၏။ မူလသဘာဝ တော၊ အမြစ်အရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒဋ္ဌယေနာပိ၊ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ ယာပျရောဂသဒိသတော၊ ယာပျရောဂါနှင့် တူသောကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယာပျဗျာဓိ၊ ယာပျအနာသည်။ ရောဂါ၊ ရောဂါမည်၏။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော အနာသည်။ အာဗာဓော၊ အာဗာဓမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဒုက္ခတာသူလယောဂိတာယာတိ၊ ကား။ တိဝိဓဒုက္ခတာသခါတေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဒုက္ခတာဟုဆိုအပ်သော။ ရုဇ္ဇနေန၊ နာကျင်ခြင်းနှင့်။ ယုဇ္ဇတာယ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရဏတာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အာရမ္မဏဝသေန စ၊ အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သမန္နာဂမဝသေန စ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ရာဂါဒိကိလေသာသု စိဝိသဿနတော၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာဟူသော မစင်ကြယ်သည်တို့ကို ယိုထွက်စေတတ်သောကြောင့်။ အဟုတ္တာ၊ မရှိမူ၍။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဥဒ္ဒါမာတတာ၊ ဖူးရောက်ကြွတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အန္တော တုဒနတာယာတိ၊ ကား။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ တုဒနတော၊ ထိုးဆွနိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုက္ခဝေဒနာဒယော ဝိယ၊ ဒုက္ခဝေဒနာစသည်တို့ကဲ့သို့။ ဣမေ သခါရာ၊ တို့သည်။ အတ္တာဘာဝသ၊ အတ္တဘောဟု။ အဗ္ဘန္တရဂတာ ဧဝ၊ အတွင်း၌ တည်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။) ဥဒယဗ္ဗယဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တုဒန္တိ၊ ထိုးဆွနိပ်စက်ကုန်၏။ အရိယမဂ္ဂသဏ္ဌာသေန၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော ညှပ်–ဇာဂနာနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နိဟရိတုံ၊ ထုတ်ပစ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုန္နီဟရဏီယတာ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဒဠှဘာဝတော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏ မြဲမြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဃန္တိ၊ ကား။ ပါပံ ဝိယ၊ မကောင်းမှုကဲ့သို့။ အရိယဇနေဟိ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိဂရဟိတဗ္ဗံ စ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အနတ္ထဇနနတော၊ အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ အဝမိုအာဝဟံ စ၊ စီးပွါးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပါပဿ၊ မကောင်းမှု၏။ ဝတ္ထုဘူတံ စ၊ တည်ရာဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓငါးပါးအပေါင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဂရဟ။ပ။ အဃတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အသေရိဘာဝဇနကတာယာတိ။ ကား။ ပရဝသတာဇနနတော၊ သူတပါး၏ (အလိုလျှင်) အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေသောကြောင့်။ ဂိလာနော၊ မကျန်းမာသောသူသည်။ အညေဟိ၊ တပါးသော သူတို့က။ သံဝေသနဝုဋ္ဌာပနာဒိနာ၊ အိပ်ရာ၌လဲ့သိပ်ပေးခြင်း, အိပ်ရာမှထူပေးခြင်းစသည်ဖြင့် ပရပဋိဗဒ္ဓသရီရဝုတ္တိကော၊ သူတပါးနှင့်စပ်သော ကိုယ်၏ ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ အသေရီ၊ မိမိအလိုလျှင် အလိုမရှိသည်။ ဟောတိ ယာထ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေပိ၊ ဤခန္ဓာတို့သည်လည်း။ အသေရီဘာဝဇနကာ၊ မိမိအလိုလျှင် အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ အဝသတာယာတိ၊ ကား။ အဝသဝတ္တနတော၊ အလိုခ်ဉ်မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပရော၊ တပါးသော။ သတန္တော၊ မိမိလျှင်ပြောန်းသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ နဂစ္ဆန္တိ ယထာ၊ မလိုက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုဘသုခါဒိဘာဝေန၊ တင့်တယ်သည် ချမ်းသာသည်စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝသေ၊ မိမိအလိုခ်ဉ်။ ဝတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတော၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိယောဂတာယာတိ၊ ကား။ မာဇီရထ၊ မအိုကုန်လင့်။ မာ မီယထ၊ မသေကုန်လင့်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိဓာတုံ၊ စီရင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတော၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပလုဇ္ဇနတာယာတိ၊ ကား။ ဗျာဓိအာဒီဟိ၊ ဗျာဓိအစရှိကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဆိဇ္ဇနတော၊ ပြတ်ခြင်းကြောင့်။ (ဘိဇ္ဇနတော–ဟု ရှိသင့်၏။ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်ဟု အနက်ပေး) ဝိနဿနတော၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ တေဟိ ဧဝ၊ ထိုဗျာဓိစသည်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ အာဗျာသနတော၊ လွန်စွာ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ လောကသဒ္ဒေါ၊ လောကသဒ္ဒါကို။ ဗျသနတ္ထော၊ ပျက်စီးခြင်းအနက်ရှိသည် ဟူ၍ဝင်း။ ပသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဘူသတ္ထော၊ အလွန်ဟူသော အနက်ရှိသည်ဟူ၍ဝင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဗျာဓိအာဒီဟိ၊ ဗျာဓိ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဗျသနာဝဟဘာဝေန၊ ပျက်စီးခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧတေ၊ လာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ဣတိ မည်၏။ ဧတေ၊ ဤတိဟူသော ဤအမည်သည်။ အာဂန္တုကာနံ၊ အာဂန္တုဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလပက္ခိယာနံ၊ အကုသိုလ်အဖို့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အကုသိုလ်အဖို့၌ ပါဝင်ကုန်သော။ ဗျသနဟေတူနံ၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ခန္ဓာ စ၊

တို့သည်လည်း။ ဧဒိသာ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနေကဗျသနာဝဟတာယ ဤတိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဥပဒ္ဒဝတိ၊ ကပ်၍ နိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ မည်၏။ အနတ္ထံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ဧနေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ အဘိဘဝတိ အဖျောတ္ထရတိ၊ လွှမ်းမိုးနိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ တည်း။ ဧတံ၊ ဤဥပဒ္ဒဝ ဟူသောအမည်သည်။ ရာဇေဏ္ဍာဒီနံ၊ မင်းဘေးမင်းဒဏ်စသည်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဧဒိသာ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဒိတာနံ။ပ။ ဥပဒ္ဒဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌမမ်ိမကသမ္မရာယိက ဘယာဝဟတော စ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော ဘေး, တမလွန်ဖြစ်သော ဘေးတို့ကိုဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်ရင်း။ အဘယပဋိပက္ခတော စ၊ ဘေးမဲ့ရာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဘယာနံ။ပ။ ဘယတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဥတိဗျာသနာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ အဗ္ဗတ္ထံ၊ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌။ ရာဂါဒီဟိ၊ ရာဂအစရှိကုန်သော။ အနတ္ထေဟိ၊ အကျိုးမဲ့တို့သည်။ ဥပသဇ္ဇနဋ္ဌေန စ၊ ကပ်ငြိအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်ရင်း။ [၃၉၆] ဥပသဂ္ဂသဒိသတာယ စ၊ ဥပသဂ္ဂနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ (တနည်း။ ဥပသဂ္ဂသဒိသတာယ နောက်၌ စသဒ္ဒါမပါခဲ့လျှင် အနတ္ထေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပသဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဥပသဂ္ဂသဒိသတာယ၊ ဥပသဂ္ဂသဒိသတာယပုဒ် မည်၏။ဟု အနက်ပြန်ရာ၏) စ၊ ဆက်။ ဥပသဂ္ဂေါတိ၊ ဥပသဂ္ဂသဒိသတာယ ပုဒ်၌ ဥပသဂ္ဂ ဟူသည်ကား။ ဒေဝတူပသံဟာရဝသေန၊ နတ်တို့၏ ကပ်၍ ဆောင်ခြင်း (ဆောင်ပေးခြင်းပြုစားခြင်း)၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ဗျာဓိအာဒိ၊ ဗျာဓိအစရှိသော။ အနတ္ထော၊ အကျိုးမဲ့တည်း။ သော၊ ထိုအကျိုးမဲ့သည်။ အတ္ထကာမေန၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တမုဟုတ်မျှသော်လည်း။ နိ အဗ္ဗုပေက္ခိတဗ္ဗော၊ လျစ်လျူမရှုအပ်မရှုထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနေကဟိ။ပ။ ဥပသဂ္ဂတောတိ။ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒေါသူပသဋ္ဌတာယာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏာတော စ၊ အာရုံအားဖြင့်ရင်း။ သမ္ဘယောဂတော စ၊ ယှဉ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ရာဂါဒိဒေါသေဟိ၊ ရာဂအစရှိသော အပြစ်တို့သည်။ ဥပေတတာယ၊ ကပ်ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။လောကမ္မာ၊ လောကခံတရားတို့သည်။ လာဘာဒိဟေတုကာ၊ လာဘစသည်လျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ အနုနယပဋိဃာ၊ ရာဂဒေါသ တို့တည်း။ တေဟိ စ၊ ထိုလောကခံ တရားတို့ကြောင့်ရင်း။ ဗျာဓိအာဒီဟိ စ၊ ဗျာဓိစသည်တို့ကြောင့်ရင်း။ အနဝဋ္ဌိတတာ၊ မတည်တံ့သည်၏အဖြစ်သည်။ ပစလိတတာ၊ တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်မည်၏။

ဥပဂ္ဂမေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏ရင်း။ ပရဿ ဝါ၊ သူတပါး၏ရင်း။ ပယောဂေန၊ လုံ့လပယောဂဖြင့်။ သရသေနာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအားဖြင့်။ ပဘင်္ဂုပဂမနသီလတာ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘိဒုရတာ၊ ပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ သဗ္ဗာဝတ္ထ နိပါတိတာယာတိ၊ ကား။ ရုက္ခဖလံ ဝိယ၊ သစ်သီးကဲ့သို့။ အတိတရုဏာကာလတော၊ အလွန်နုသောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သဗ္ဗာသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အဝတ္ထာသု၊ အခိုက်အတန့်တို့၌။ နိပတနသီလတာယ၊ ကျွတတ်ပျက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိပတသပိ၊ မကျမပျက်သေးသော ခန္ဓာ၏လည်း။ သဗ္ဗေန၊ သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အသာရတာယ၊ အနှစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိရဘာဝဿ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိသစ္စံ၊ မုန်၏။ ထိရံ၊ ခိုင်မြဲသောဝတ္ထုသည်။ ခုဝံ နာမ၊ ခုဝမည်သည်။ ဃာတိ၊ ၏။ တာယိတုံ ရက္ခိတုံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာယနော၊ စောင့်ရှောက်တတ်သည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတာယနော၊ မည်၏။ တဗ္ဘာဝေါ၊ ထိုမစောင့်ရှောက်တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတာယနတာ၊ မည်၏။ တာဏာသီယာသ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို မြော်လင့်သဖြင့်။ ဥပဂတဿ၊ ကပ်ရောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အလဗ္ဘနေယျဧမတာ၊ မရအပ်သော ဘေးငြိမ်းခြင်းရှိသည် အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဘေးငြိမ်းခြင်းကို မရအပ်မရထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုက္ခဘီတိယာ၊ ဆင်းရဲကို ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ဥပလီယနာဓိပ္ပါယေန၊ ချဉ်းကပ်ပုန်းအောင်းခြင်းငှါ အလိုရှိသဖြင့်။ အလ္လီယိတုံ၊ ချဉ်းကပ်ပုန်းအောင်းခြင်းငှါ။ ။ဒုက္ခနိဝတ္တနံ၊ ဆင်းရဲကို နစ်စေခြင်းသည်။ လေဏာကိစ္စံ၊ ပုန်းအောင်းရာ၏။ ကိစ္စတည်း။ ဇာတိအာဒိဘယာနံ၊ ဇာတိ အစရှိသော ဘေးတို့ကို။ ဟိ သနံ၊ ညှဉ်းဆဲနိပ်စက်ခြင်းသည်။ ဝိဓမနံ၊ မှုတ်လွင့်ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်။ ဘယသာရကတ္တာ၊ ဘေးကိုယ်ပယ်သတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ယထာပရိကပ္ပိတေဟိတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေဟိ၊ ထင်ရှားမရှိကုန်သော။ (ပရိကပ္ပိတပ္ပကာရေဟိ မှာစပ်) ဗာလေဟိ၊ ဗာလပုထုဇန်တို့သည်။ ပရိကပ္ပိတပ္ပကာရေဟိ၊ ကြံဆအပ်သော အပြားတို့မှ။ ရိတ္တာတာယာတိ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တာတာယ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိရဟိတတာယ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အန္တောသာရာဘာဝေါ၊ အတွင်း၌ အနှစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ရိတ္တာတာ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ သာ ဧဝ၊ ထိုရိတ္တာတာသည်ပင်လျှင်။ တုစ္ဆတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရိတ္တာတာယေဝ တုစ္ဆတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပ္ပကတ္တာတိ၊ ကား။ ပရိတ္တတ္တာ၊ သေးငယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဃာမကတ္တာ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခုဝသာရာဘာဝါဒီဟိ၊ ခိုင်မြဲသော အနှစ်၏ မရှိခြင်းစသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ အတ္တသာရာဘာဝံ၊ အတ္တသာရ၏ မရှိခြင်းကို။ ရိတ္တပဒေန၊ ရိတ္တပုဒ်ဖြင့်။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ နိဗ္ဗတ္တိတမတ္တသာရာဘာဝမေဝ၊ အသီးထုတ်အပ်သော အတ္တသာရ၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ သုညပဒေန၊ သုညပုဒ်ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ သာမိ။ပ။ သုညတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ သာမိအာဒိ လက္ခဏေန၊ ပိုင်ရှင်စသည် လက္ခဏာရှိသော။ အတ္တနာ၊ အတ္တကောင်မှ။ ဧတေ၊ ဤခန္ဓာတို့သည်။ သုညာ ယထာ၊ ဆိတ်သုဉ်းကုန်သကဲ့

သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သယမ္ဘိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ အတ်သဘာဝေါ၊ ထိုသာမိစသည် လက္ခဏာရှိသော အတ္တသဘောမရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သယဉ္ဇ။ပ။ အနတ္တတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တကောင်သည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ပဝတ္တိဒုက္ခတာယာတိ၊ ကား။ ဘဝပဝတ္တိဒုက္ခဘာဝတော၊ ဘဝ၏ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝပဝတ္တိ စ၊ ဘဝ၏ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ပဋ္ဌမ္ဠ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စာဒိအာကာရေန၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တနမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ သော စ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ ယံယေန၊ အကြင်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဝိပရိဏာမမမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤမမြဲခြင်း ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိခြင်းသည်။ ပဋ္ဌသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း" ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခသ စ အာဒီနဝတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဒီနန္တိ၊ အာဒီနံဟူသော ပုဒ်သည်။ ဧကမန္တန္တိ ယထာ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနပုံဟု ခေါ်သော ကြိယာဝိသေသနကို ညွှန်ပြသောပုဒ်တည်း။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ကပဏ၊ အထီးကျန်လျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ အာကာရော၊ ဤအာအကွာရာသည်။ ဘူသတ္ထော၊ အလွန်ဟူသော အနက်ရှိ၏။ [၃၉၇] ဒွိဓာ၊ နှစ်ဖြာ၊ ဆိဒ္ဒက၊ ဖြတ်အပ်သော သူသေကောင်သည်၊ ဝါ၊ ပြတ်သော သူသေကောင်သည်။ ဝိစ္ဆိဒ္ဒက၊ မည်၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဒွိသဒ္ဒသ၊ ဒွိသဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်၌။ ဝိသဒ္ဒေါ၊ ဝိ–သဒ္ဒါသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဏ၊ တူ။ ဣဓေပိ၊ ဤဝိပရိဏာမဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွေဓာ။ပ။ ဓမ္မတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမော စ၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိပရိတသဘာဝါပတ္တိ၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ ဒုဗ္ဗလတာယာတိ၊ ကား။ သရသဘိဒုရတာယ၊ မိမိသဘောအားဖြင့် ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလာဘာဝတော၊ အားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ဒုဗ္ဗလမ္ပိ၊ အားမရှိသော်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ အချို့သော ဝတ္ထုသည်။ မုဒုကမ္မညဘာဝေန၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် အမှု၌ ခုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ကမ္မညဋ္ဌ ရသနှင့်ရှိစေရမည်) ဒုပ္ပဓံသိယံ၊ ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲသည်။ (နဖုလ္လိုင်ဖြစ်၍ အာကာရန္တ မသင့်) (သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။) ဣမေ ပန၊ ဣဒ္ဓိခန္ဓာငါးပါး တို့သည်ကား။ သုပ္ပဓံသိယာ ဧဝ၊ ဖျက်ဆီးလွယ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာ ဖျက်ဆီးနိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖေဂ္ဂု ဝိယ သုခဘဉ္ဇနီယတာယ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဃသ ပါပသ၊ မကောင်းမှု၏။ ဟေတုတာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ အဃဟေတုတာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကိဗ္ဗိသံ၊ မကောင်းမှုသည်။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓမေဝ၊ ခန္ဓာတို့နှင့်စပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဣမေ ရူပါဒယော၊ ဤရုပ်အစရှိသော တရားတို့သည်။ သုခဟေတု၊ ချမ်းသာ၏အကြောင်းတည်း။ နှ ဒုက္ခဟေတု၊ ဆင်းရဲ၏အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဇနိတဝိသသာသာနံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော အကျွမ်းဝင်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဟနနသီလတာယ၊ သတ်ခြင်းအလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝိသာသဃာတိနော၊ မည်ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဧတေ၊ ဤသည်ကား။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂါဟဝသေန၊ စွဲယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသာသံ၊ အကျွမ်းဝင်သော သူကို။ ဟနန္တိ၊ သတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသာသဃာတိနော၊ တီမည်ကုန်၏။ တဇ္ဇာဝတော၊ ထိုအကျွမ်းဝင်စေ၍ (အယုံသွင်း၍) သတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အကျွမ်းဝင်သောသူကို သတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဝိဂတဘာဝတာယာတိ၊ ကား။ အပဂတဝမိုတာယ၊ ကင်းသော ကြီးပွါးခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကြီးပွါးစည်ပင်ခြင်း ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဘဝတဏှာစ၊ သည်ရင်း။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ၊ သည်ရင်း။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ ဝိဘဝေါ၊ မည်၏။ တတော ဝိဘဝတော၊ ထိုဝိဘဝတဏှာမှ၊ ဝါ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိမှ။ ဝါ၊ ကား။ ပိတုသဒိသသ၊ အဘနှင့်တူသော။ သဘာဝဟေတုနော၊ သဘောတူသောအကြောင်း၏။ ဝိဘဝတော ဝိနာသတော၊ ပျက်စီးသည်မှ၊ ဝါ၊ ပျက်စီးပြီးသည်မှ၊ သမ္ဘူတတာယ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့အား။ အာရမ္ဘဏာဒိနာ၊ အာရမ္ဘဏာသတ္တိ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာသဝပဒဋ္ဌာနတာ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ နီးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်မည်၏။ ဗီဇာဒိကော၊ မျိုးစေ့အစရှိသော။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်းသည်။ ဟေတု၊ ဟေတု မည်၏။ ဘူသလိလာဒိကော၊ မြေ ရေ အစရှိသော။ (သီမှနှင့် အညီဘူသာသင့်သည်၊ ဘူတကား မသင့်) သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်းသည်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယမည်၏။ အဗ္ဗတ္ထော်ပိ၊ အဗ္ဗတ္ထသန္ဓာန်၌လည်း။ ဧသနယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ တေဟိ၊ ထိုသာဓာရဏာ အသာဓာရဏာ အကြောင်းတို့သည်။ သမေစ္စ သမ္ဘူယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပေါင်းဆုံ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သောတရားသည်။ သခံတော၊ မည်၏။ မစ္စုမာရသ၊ မစ္စုမာရ်၏။ ဝါ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကိလေသမာရသ၊ ကိလေသမာရ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ သံဝမုနတော၊ ပွါးစေတတ်သောကြောင့်။ အာမိသဘူတတာ၊ အာမိသဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ခန္ဓာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ သံဝမုနတော၊ ပွါးစေတတ်သောကြောင့်။ အာမိသဘူတာ၊ အာမိသဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘိသင်္ခါရာ။ တို့သည်။ တဒဇ္ဇောဂဓ၊ ထိုခန္ဓာတို့၌ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ ဒေဝပုတ္တမာရသ ပန၊ ၏မူကား။ ဧတေ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိမာနဝသေန၊ မုတ်ထင်သော အဓိမာန၏ အစွမ်းအား

ဖြင့်။ အာမိသဘာဝေါ၊ အာမိသ၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓာဒိမာရာနမ္မိ၊ ခန္ဓာအစရှိသော မာရ်တို့၏လည်း။ (အာမိသဘူတတာ ပုဒ်တွင် အာမိသ ပုဒ်၌ စပ်) ဣမေသံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးတို့၏။ (အာမိသဘူတတာ ပုဒ်တွင် တာ၌ စပ်) ယထာရဟံ၊ စွာ။ အာမိသဘူတတာ၊ အာမိသဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်၏။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဇာတိဓမ္မာနန္တိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ပကတိအတ္ထော စ၊ ပင်ကိုရင်း သဘော အနက်ရှိသည်ဝင်း။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဟေတုအတ္ထော စ၊ အကြောင်း အနက်ရှိသည်ဝင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိဇရာ။ပ။ ဟေတုတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သံကိလေသတ္တယဂ္ဂဟဏေန၊ သံကိလေသ သုံးပါးအပေါင်းကို ယူသဖြင့်။ တဒေကဋ္ဌာနံ၊ ထိုသံကိလေသ သုံးပါးနှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ ကိလေသဝတ္ထူနမ္မိ၊ ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း။ သဂ်ဟော၊ ရေတွက်ခြင်း သိမ်းယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုသံကိလေသဝတ္ထုဆယ်ပါး၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဒနတိဝတ္တနတော၊ ထိုသံကိလေသဝတ္ထုတို့ (၏အာရုံအဖြစ်)ကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ သံကိလေသိကာဓေ၊ သံကိလေသိက မည်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာ၊ တူ။ ခုဒါတဏှာဇရာဒီသု၊ ဆာခြင်း, ရေငတ်ခြင်း, အိုမင်းခြင်း စသည်တို့ကြောင့်။ ပရိဿမသံကိလေသဿ စ၊ ပင်ပန်းခြင်းဟူသော သံကိလေသကို လည်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်း။ ခုဒါတဏှာဇွောဒီသု သရီရဿ သံကိလေသဿ စဟု ရှိသောပါဠိကား မသင့်) သဂ်ဟော၊ ရေတွက်သိမ်းယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

စတ္တာရီသ၊ လေးဆယ်သော။ သမ္မသနာနိပိ၊ သုံးသပ်ခြင်းတို့သည်လည်း။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ အနုပဿနာသု၊ တို့၌။ အဇ္ဈောဂဓာနေ၀၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဒဇ္ဈောဂဓာ၀ံ၊ ထိုသုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဇွေ ဟီတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၃၉၈] သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်ဝင်း။ ပရိယာယတော စ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်ဝင်း။ အနိစ္စဘာ၀ဝိ ဘာ၀နတော၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာနိ၊ နာတို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ တရေသုပိ၊ ဤမှတပါးသော ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ အသာရကတောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နိစ္စသာရာဘာ၀ဝိဘာ၀နံ၊ မြဲသော အနှစ်၏ မရှိခြင်းကို ပြသောပုဒ်တည်း။

ဇေတ္တာ၀တာ၊ ဤမျှဖြင့်။ ကလာပတော၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။ ဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ သဂ်ဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ သမ္မသနမတ္တံ၊ သုံးသပ်ခြင်းမျှကို။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ အနုပဒ္ဒမ္မ၀ိပဿနာ၊ ပုဒ်အစဉ်အတိုင်း ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ရှုခြင်းကို။ ဝိဟိတာ၊ စီရင်အပ်သည်။ နု တာ၀ ဟောတိ၊ မဟုတ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မသနာရမ္ဘ ဝိဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣန္ဒြိယတိက္ခကာရဏာနု၀ကကထာ၀ဏ္ဏနာ

၆၉၉။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော။ တိက္ခိန္ဒြိယဿ၊ ထက်သောဣန္ဒြေရှိသော။ မဟာပညဿ၊ ပညာကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နယ၀ိပဿနာ၀သေနေ၀၊ နာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ တံ၊ ထိုမဖြစ်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ယဿ ပန။ပ။ နု သမ္ဘဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိဝုတ္တိ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ နယ၀ိပဿနာယ၊ ၏။ သမ္ဘဇ္ဇနံ၊ ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ နု၀ဟာကာရေဟိ။ပ။ အဇ္ဈောသာနေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ နု၀ဏ္ဏံ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ အာကာရာနံ၊ တို့၏။ ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ တိက္ခာနိ၊ ထက်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သပ္ပါယာနိ၊ လျောက်ပတ်သည်တို့ကို။ သေ၀မာနေန၊ မှီ၀ဝဲသည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဇ္ဇော၊ ၏။

တေနာတိ၊ ကား။ ယောဂိနာ၊ သည်။ နု၀ဟာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ၀ကွမာနေဟိ၊ ဆိုအပ်လတ့ဲကုန်သော။ နု၀ဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ၀ါ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနီတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ တိက္ခာနီတိ၊ ကား။ တိ၀ိဓာနိ၊ ထက်ကုန်သည်။ ဝိသဒါနိ၊ သန့်ရှင်းကုန်သည်။ သူရာနိ၊ ရဲရင့်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဥပ္ပဋ္ဌပ္ပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဥပ္ပဋ္ဌာနံ ဥပ္ပဋ္ဌာနံ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ကုန်သော။ သခ်ါရာနန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿိယမာနာနံ၊ ဝိပဿနာရှုအပ်ကုန်သော။ ရူပါရူ၀ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ဈယမေ၀ါတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ ရှုပြီး၍။ တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းကို မုဉ္စိတွာ၊ လွှတ်၍။ ဈယမေ၀၊ ကုန်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဘင်္ဂမေ၀၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဈယဒဿန ပသုတဿ၊ ကုန်ခြင်းကို ရှုခြင်း၌ လေ့ကျက်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝိပဿနာပညာ၊ သည်။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ (ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။) ဝဟတိ၊ ဆောင်၏။ ဣတရာနိ၊ ပညိန္ဒြေမှတပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ စ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်လည်း။ (တိက္ခာနိ၊ ထက်ကုန်သည်။ သူရာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ ဝဟန္တိ၊ ၏။) တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဈယဒဿနေ၊ ကုန်ခြင်းကို ရှုရာ၌။ သက္ကစ္စကိရိယာယာတိ၊ ကား။ အာဒရကာရိတာယ၊ ရှိသေစွာပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယထာ၊

ဖြင့်။ ဓယဒဿနပရမေနော၀၊ ကုန်ခြင်းကို ရှုခြင်းလျှင် အမြတ်ဆုံး (အတိုင်းအရှည်) ရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ သည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဧ၀ံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ အာဒရဇာတေ၊ ဖြစ်သော ရိုသေခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍။ သမ္မာဒေတိ၊ ပြည့်စုံစေ၏။ သာတစ္စကိရိ ယာယာတိ၊ ကား။ အဝိစ္ဆေဒကိရိယာယ၊ မပြတ်မစဲပြုခြင်းဖြင့်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ သည်။ ဓယဒဿန ၀သေန၊ ကုန်ခြင်းကို ရှုမြင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နိရန္တရမေ၀၊ အခြားအပြတ် မရှိမူ၍ သာလျှင်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဧ၀ံ၊ အားဖြင့်။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော၊ မပြတ်အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ နံ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ သမ္မာဒေတိ၊ ၏။ သပ္ပါယ ကိရိယာယာတိ၊ ကား။ အနုရူပကိရိယာယ၊ လျော်သည်ကို ပြုခြင်းဖြင့်။ အာ၀ါသာဒိသတ္တ၀ိဓ သပ္ပါယာသေ ၀နေ ကိရိယာယ၊ အာ၀ါသအစရှိသော ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော လျောက်ပတ်သည်တို့ကို မှီ၀ဲမှုပြုခြင်းဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါ ဟေနာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တသ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ ဝိပဿနာသမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ တသ အာကာရသ၊ ထို။ အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခဏ၀သေန၊ ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမထနိမိတ္တဂ္ဂဟ ဏေန၊ သမာဓိဖြစ်ကြောင်း နိမိတ်ကို မှတ်ယူခြင်းဖြင့်။ သမ္မာဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ သမ္ဘဒ္ဓော၊ ၏။ အနုပ၀တ္တနတာယာတိ၊ ကား။ အနုရူပတော၊ လျော်စွာ။ ပ၀တ္တနေန၊ ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ဘာ၀နာစိတ္တသ၊ ၏။ လိနဘာ၀ေ၀၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်) ပီတိ၀ိရိယာဒမ္မ ဝိစယသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ ပီတိသမ္ဘောဇ္ဈင် ဝီရိယာ သမ္ဘောဇ္ဈင်တို့ကို။ (ဗြူဟနေန၊ ပွါးစေခြင်းဖြင့် ၎င်း။ ဘာ၀နာစိတ္တသ၊ ၏။) ဥဒ္ဓ၀တဘာ၀ေ၀၊ တတ်ကြွသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်) ပဿဒ္ဓိသမာဓိ ဥ၀ေကွာ သမ္ဘော ဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့ကို။ ဗြူဟနေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ကာယေ စ ဇီ၀ိတေ စ အနပေက္ခာတန္တိ၊ ကား။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ အသုစိဘာ၀ေန၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ [၃၉၉] ဗာဟိရကအ၀ိညာဏကကုဏ်ပေ ၀ိယ၊ အပြင်ပ ဖြစ်သော အသက်၀ိညာဏ်မဲ့ သူသေကောင်ပုဒ်၌ ကဲ့သို့၎င်း။ ဇီ၀ိတေ၊ အသက်၌။ အဟိတာ၀ဟပစ္စတ္ထိကေ ၀ိယ၊ အကျိုးစီးပွါး မဲ့ကို ဆောင်ပေးတတ် ဖြစ်စေတတ်သော ရန်သူ၌ကဲ့သို့၎င်း။ နိရပေက္ခစိတ္တ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇပေတိ၊ ကပ်၍ထား၏။ ၀ါ၊ ထင်စေ၏။ ၀ါ၊ ဖြစ်စေ၏။ တတ္ထ စ အဘိဘုယျနေက္ခမ္မေနာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုသို့သော။ (တိက္ခဘာ၀ါ ပါ�known ၌ စပ်) ကာယစိတ္တေ၊ ကိုယ်နှင့်စိတ်၌။ အနပေက္ခဘာ၀ေန၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိယာနံ၊ တို့ကို။ တိက္ခဘာ၀ါ ပါ�known နေ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေရာ၌။ (တတ္ထ–၏ အဖွင့်ဖြစ်၍ တသ္မိံ နှင့် ဝိဘတ်တူ သတ္တမျှော်သာ သင့်သည်၊ သီမူနှင့်လည်း အညီပင်။ မြန်မာစာအုပ်တို့၌ ရှိသော တတိယန္တကား မသင့်) ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဝီရိယေန၊ ပျင်းရိမှုမှ ထွက်မြောက်သော ဝီရိယဖြင့်။ အဘိဘ၀ိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဘာ၀နံ၊ ပညာဘာ၀နာကို။ သမ္မာဒေတိ၊ ၏။ အန္တရာတိ၊ ကား။ ယထာမိ၀ေ့တာယ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော၊ ၀ါ၊ အလိုရှိတိုင်းသော၊ ဘာ၀နာ သိဒ္ဓိယာ၊ ဘာ၀နာပြီးစီးခြင်း၏။ အန္တရာ၀၊ အကြားကာလ၌ပင်လျှင်။ အဗ္ဗောသာနေနာတိ၊ ကား။ အသင်္ခေါ်စနေန၊ မတွန့်ဆုတ်သဖြင့်။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ အဖွင့်ဖြစ်သည်၊ သဒ္ဒါနက်အားဖြင့်မူ "အပြီးအဆုံးမသတ်ခြင်း မရပ်နားခြင်းဖြင့်" ဟု ဆိုလို၏။

ဧ၀ံ ဝုတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ဧ၀ံ၊ သို့။ နဝဟာကာရေဟိ။ပ။ ဘ၀န္တိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ ၀ါ၊ ဥပမာ ပြုရလျှင်။ သုခုမာနံ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ မုတ္တာ၀ဠဝါ ဌာ၊ ပုလဲသန္တာ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိဗ္ဗေန၊ ထွင်းဖောက်ရာ၌။ သခုမ တရေန၊ (ထွင်းဖောက်အပ်သောအရာထက်) သာ၍ သာမွေ့သော။ ဝေ၀ေနေန၊ စူးသည်။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧ၀ေ၀၊ ပင်လျှင်။ သဏှသုခုမာနံ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ရူပါရူပ ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုဌင်း။ ပစ္စယသ စ၊ (ထိုရုပ်နာမ်တို့၏) အကြောင်းကိုဌင်း။ ပရိဂ္ဂဏှနေ၊ သိမ်းဆည်းရာ၌။ တိက္ခေန၊ ထက်သော။ ဉာဏေန၊ သည်။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ အထူးကား။ တေသံ၊ ထို (အကြောင်းနှင့်တကွသော) ရုပ်နာမ်တို့၏။ ဓယ၀ယဒဿနေ၊ ကုန်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ရှုရာ၌။ တိက္ခတရေန၊ (အကြောင်းနှင့် ရုပ်နာမ်တို့ကို သိမ်းဆည်းသော ဉာဏ်ထက်) သာ၍ထက်သော။ (ဉာဏေန၊ သည်။) ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ဓယ၀ယကို ရှုသော ထိုဉာဏ်၏။ တိက္ခတရတာ၊ သာ၍ ထက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဥပမေယျ၀ါက္ယ သာဓေတဗ္ဗာ၌ စပ်) နိသာန သိလာယံ၊ ပုဆိန်သွေးသောကျောက်ပြင်၌။ သဏှမဋ္ဌတာယ၊ နူးညံ့ချောညက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကရဏေန၊ ပြုသဖြင့်။ (သဏှာမဋ္ဌတာကရဏေန ဟူ၍သော်လည်း ပါ၌ရှိသင့်၏။ နူးညံ့စွာ သုံးသပ်ပွတ်တိုက်ခြင်းကို ပြုသဖြင့် ဟု အနက်ပေး) ဖရသုဓာရာယ၊ ပုဆိန်သွားကို။ နိသိတဘာ၀ါ ပါ known နေန၊ သွေးအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ် (၀ါ) ထက်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့်။ (သာ၀ေတဗ္ဗာ) ၀ိယ၊ ပြီးစေအပ်သကဲ့သို့။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို။ တိက္ခဘာ၀ါ ပါ known နေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့်။ သာ၀ေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုထက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်လည်း။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ ယေဟိ အာကာရေဟိ၊ အကြင် အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုအခြင်းအရာတို့တွင်။ ဧဏိ ကာနံ၊ ဧဏာမျှတည်ကုန်သော။ သခိါရာနံ၊ တို့၏။ ဧဏော ဧဏော၊ ဧဏာတိုင်းဧဏာတိုင်း။ ဘိဒ္ဓနာကာရ၀သေန၊ ပျက်သော အခြင်းအရာကို ရှုခြင်းကို။ ပဋ္ဌမ၊ စွာ။ ဥပ္ပန္နပ္ပဇ္ဇနံ။ပ။ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဉာဏသ၊ ၏။ တိက္ခတရဘာ၀ေ၀၊ သာ၍ထက်သည်၏အဖြစ်သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ တဒဘာ၀တော၊ ထိုကျွန်ုပ်တို့၏ ထက်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သေသိန္ဒြိယတိက္ခတာ၊ ကြွင်းသော ကျွန်ုပ်တို့၏ ထက်မြက်သည်၏အဖြစ်ကို။ တသ၊ ထိုသာ၍ထက်သော ဉာဏ်၏၊ ၀ါ၊ ဉာဏ်သာ၍ထက်သည်၏ အဖြစ်၏။ သမ္ဘာ၀တော၊ အကြောင်းအဆောက်အဦး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ၀ါ၊ ကား။ အ၀ိနာဘာ၀တော၊ မကင်းမှုမ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ၀ါ၊ ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သက္ကစ္စကိရိယာဒဂ္ဂဟဏ၊ သက္ကစ္စကိရိယာစသည်ကို ယူခြင်းသည်။ တသ၊ ထိုဉာဏ်ထက်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဥပါယ၀ဿန၊ ပြီးစီးကြောင်း ဥပါယ်ကို ပြသော စကားတည်း။ အသပ္ပါယာနိ၊ မလျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာဒီနိ၊ ဘောဇဉ်စသည်

တို့ကို။ အနုပယုဇ္ဇနာဒိဝသေန၊ မယှဉ်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အနုပဘုဉ္ဇနာဒိဝသေန ဟုရှိသင့်၏၊ အနုပဘုဉ္ဇနာဒိ ဝသေန၊ မသုံးဆောင်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။) ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်ရှောင်၍။ သပ္ပါယာနိ၊ လျော်သော ဘောဇဉ် စသည်တို့ကို။ မတ္တာသော၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ သေဝမာနေန၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ရူပါရူပမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ အစ္ဆဋ္ဌိဝုရ တာယ၊ စင်စစ်ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ အသမ္မသိတဗ္ဗတ္တာ၊ မသုံးအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ တထာသမ္မသနသ စ၊ ထိုသို့သော သုံးသပ်ခြင်း၏လည်း။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အနဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာလေန။ပ။ အရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ ရူပသ၊ ၏။ သြဠာရိကတာယ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဝိညေယျတ္တာ၊ သိလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမ္မသိတဗ္ဗတာ၊ သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ ပဌမံ တာဝ၊ စွာ။ အာဂမာနသာရတော၊ အာဂုမ်ကျမ်းဂန်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အနုမာနဝသေန၊ မှန်းဆသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရှုအပ်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌၊ အနက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဘာဝနာဘာဝေ၊ ဘာဝနာဘာဝ၏သည်။ ဗလပ္ပတ္တေ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်လတ်သော်။ ပစ္စက္ခတောပိ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်လည်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဝါ၊ ထင်လတ့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

ရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၀။ သဗ္ဗေသန္တိ၊ ကား။ ကာမာဝစရာဒိအဏ္ဍဇာဒိ ဘေဒဘိန္နာနံ၊ ကာမာဝစရစသည် အဏ္ဍဇစသည် အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥတုဇာဒိရူပါနံ၊ ဥတုဇာအစရှိသော ရုပ်တို့၏။ တံ မူလကတ္တာ၊ ထိုကမ္မရေပ်လျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပဝတ္တနကကာ ယဒသကာ ဒိဝသေန၊ ဖြစ်လတ့်သော ကာယဒသကစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သော။ ပဗန္ဓတ္တယံ၊ အစဉ်သုံးခုပေါင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ သန္တတိသီသံ၊ ပြောနှီးသော သန္တတိကို။ ဝါ၊ သန္တာတိ၏ ခေါင်းပိုင်းအစပိုင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တိသန္တတိဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၄၀၀] ဇေသ၊ ဣရုပ်အား။ ဒန္ဓံ၊ မန္ဒံ၊ နံ.နေးစွာ။ စိရေန၊ ကြာမြင့်သဖြင့်။ နိရောဓော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒန္ဓနိရောဓံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကတ္တာ၊ စိတ္တက္ခဏာ တဆယ့်ခုနစ်ချက် အသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဂရုပရိဝတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတော၊ ထိုဇဝနဟသ်ာမင်းထက်။ သီဃတရံ၊ သာ၍လျင်မြန်စွာ။ အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်။ ရူပမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဣတ္တရကာလာ ဇဝ၊ တိုတောင်းသော ကာလ ရှိကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အရူပမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့သည်။ တေဟိ၊ ထိုရုပ်တရားတို့ထက်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွ။ ဣတ္တရကာလာ၊ တိုတောင်းသောကာလ ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝိစာရိတမေဝ၊ စိစစ်အပ်ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ တေဟိ သဒ်သာတိ၊ ကား။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂက္ခဏောဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ်သာ၊ တူကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ သခီ်ရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂက္ခဏောသု၊ တို့၌။ ဝိသဒိသတာ၊ မတူသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေ၊ ထိုဥပါဒ်ခဏ ဘင်ခဏတို့သည်။ သမာနကာလာဝ၊ တူသောကာလ ရှိကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဌာနပ္ပတ္တန္တိ၊ ကား။ ဌိတိက္ခဏပ္ပတ္တံ၊ ဌီခဏသို့ရောက်သော။ တေနာတိ၊ ကား။ ဒုတိယဘဝင်္ဂစိတ္တေန၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဘဝင်စိတ်နှင့်။ ။ဝတ္ထုရူပံ၊ သည်။ မရဏာသန္နံ၊ သေခါနီး ကာလကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဧကေသ စိတ္တာသ၊ တခုသောစိတ်၏။ နိဿယော၊ မှီရာသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အညေသ၊ တပါးသောစိတ်၏။ (နိဿယော၊ သည်။) နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန သဒ္ဓိန္တိအာဒိ၊ ဣသို့ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဇဝ၊ သို့။ ပဋိသန္ဓိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ၊ လောက်။ စုတိစိတ္တာသ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တာ၊ လောက်။) တံ၊ ထိုစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တာသာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဌာနက္ခဏောတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာသ၊ ၏။ ဌိတိက္ခဏော၊ ၌။ ယာဝပဝတ္တိ နာမ အတ္ထိတိ၊ ကား။ ယာဝ၊ လောက်။ သံသာရပ္ပဝတ္တိ နာမ၊ သံသရာ၏ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယာဝ၊ လောက်။ စိတ္တာသ၊ ၏။ ပဝတ္တိ နာမ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အသညျူပပတ္တိယံ၊ အသညီဘဝဖြစ်သော အခါ၌။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ရူပူပပတ္တိယံ၊ ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်း၌။ (ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ ရူပုပ္ပတ္တိယံ ဟု ရှိ၏။ ယုတ္တရပေတည်း) သံသေဒဇာ၊ တို့သည်။ သြပပါတိကသဒ်သာ၊ ဥပပါတ်နှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြပပါတိကာနံယေဝ၊ ဥပပါတ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ သြပပါတိကာနမ္ပိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ပိသဒ္ဒေန၊ ပိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ သံသေဒဇေ။ တို့ကို။ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ ပေါင်း၏။

သတ္တာသန္တာနတိဝေနာတိ၊ ကား။ စက္ခုဒ္ဒသကာဒီနံ၊ စက္ခုဒ္ဒသက အစရိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ ခုနှစ်ပါးကုန်သော။ သန္တာနတိသီယာနံ၊ ပြောန်းသော သန္တာနတိတို့၏။ ဝါ၊ သန္တာနတိ၏ အစပိုင်းတို့၏။ ဝေသေန၊ ဖြင့်။

၇၀၁။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ကမ္မတော၊ ကဲ့ကြောင့်။ ရူပပ္ပဝတ္တိယံ၊ ရုပ်၏မပြတ်ဖြစ်ရာ၌။ နာနက္ခဏိကပကမ္မပစ္စယဘူတံယေဝ၊ အထူးထူးသော ခဏာ၌ ဖြစ်သော ကမ္မပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော ကဲ့ကိုသာလျှင်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ကမ္မန္တိ၊ ကဲ့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ နာမ ကုသလာ ကုသလစေတနာ တိ၊ ဟူ၍ အာဟ၊ ၏။ ဒီဝိတနဝကံ၊ ဒီဝိတနဝက ကလာပ်ကို။ စက္ခုဒ္ဒသကာဒိ အန္တောဂဓမေဝ၊ စက္ခုဒ္ဒသကစသည်တို့၌ အတွင်းဝင်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ သမသတ္တတိရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ထိဒီဝိတနဝက ကလာပ်သည်။ စက္ခုဒ္ဒသကာဒိ ဝိယ၊ စက္ခုဒ္ဒသကစသည်ကဲ့သို့။ သုခပရိဂ္ဂဟံ၊ လွယ်ကူစွာ သိမ်းဆည်းအပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သမသတ္တတိရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) တဒေဝါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဝိပါကက္ခန္ဓကဋ္ဌာဂုပ်၊ ဃါက်ခန္ဓာနှင့် ကဋ္ဌတ္တာရုပ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဇေသ၊ ကမ္မဇရုပ်ကို။ ဇနကံပိ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်ရင်း။ ပရိပါလကမ္မိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သည်ရင်း။ (ပရိပါစကမ္မိကား မသင့်) ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒီဝိတိန္ဒြိယသ စ၊ ၏ရင်း။ ကမ္မဇရွိနော စ၊ ကမ္မဇ ဓါတ်မီး၏ရင်း။ ဝေသေန၊ ဖြင့်။ အနုရက္ခဏာသဗ္ဗာဝတော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အာဟာရာဒိ ပဋ္ဌိလာဘဟေတုတာယ၊ အာဟာရစသည်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကနိမိတ္တတော စ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယောပိ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုကဲ့၏။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယတာ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဥပနိဿယပစ္စယဝသေနေဝ၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဇတသ၊ ဤစိတ်အား။ ကမ္မံ၊ ကဲ့ဟူသော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မပစ္စယံ၊ မည်၏။ တဒေဝ စိတ္တံ၊ ထိုဝိပါက်စိတ်ပင်လျှင်တည်း။ ဇတသ၊ ဤတရားအား။ တံ၊ ထိုကဲ့လျှင် အကြောင်းရှိသော ဝိပါက်စိတ်ဟူသော။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဇတသ၊ ဤတရား၏။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကား။ တံ၊ ထိုကဲ့လျှင် အကြောင်းရှိသော ဝိပါက်စိတ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဝိပါကစေတသိကာနမ္ပိ၊ ဝိပါက်စေတသိက်တို့၏လည်း။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ကဲ့လျှင် အကြောင်း အထောက်အပံ့ရှိသော စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္တာဗ္ဗာ၊ ဆိုသင့်သေး၏။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာန ကမ္မပစ္စယဂ္ဂဟဏေန၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်နှင့် ကမ္မပစ္စယကို ယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန–ပုဒ်နှင့် ကမ္မပစ္စယ ပုဒ်ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဝတ္တာဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့်ပြီ။ အာဟာရာနဂတေ၊ အာဟာရသည် အစဉ်လျှောက်အပ်သော။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ဌိသို့ ရောက်သော။ သြဇာ၊ သည်။ အည်၊ သော။ သြဇဋ္ဌမက်၊ သြဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော ရုပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

[၄၀၁] တတြာပိတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဟာရသမုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်သော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော။ သြဇဋ္ဌမကေပိ၊ သြဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော ရုပ်၌လည်း။ စတသော ဝါ။ပ။ ဃဋ္ဋေတိတိ၊ ကား။ သဒိသသန္တာနတိဝေန၊ တူသော အစဉ်သန္တာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတသော ဝါ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဝါ၊ ကုန်သော။ ရူပကလာပပ္ပဝတ္တိယော၊ ရုပ်ကလာပ်ဖြစ်ခြင်း အစဉ်တို့ကို။ သန္တာနေတိ၊ ကျယ်ပြန့်ဆက်စပ်စေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဗာဟိရပစ္စယဝိသေသေန၊ အပြင်ပဖြစ်သော အကြောင်းထူးဖြင့်။ ဝိသဒိသာ၊ မတူကုန်သော။ ဗဟူပိ၊ များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ ဖြစ်ခြင်း အစဉ်တို့ကို။ ဃဋ္ဋေတိ။ စပ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ကမ္မပစ္စယာ ဟာရသမုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မပစ္စယအာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၌။ ပဝေဏီဃဋ္ဋနာ၊ အစဉ်ကို ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနေပိ၊ ကမ္မပစ္စယဥတုကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၌လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအစဉ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ ကမ္မပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တတ္ထ တတ္ထ ကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုထိုအဖို့၌။ ပရမ္ပရပ္ပဝတ္တိ၊ အဆက်ဆက် မပြတ်ဖြစ်သော အစဉ်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အကမ္မဇာ၊ ကမ္မဇမဟုတ်ကုန်သော။ ဒုတိယာဒိပဝတ္တိယော၊ ဒုတိယအစရှိသော ဖြစ်စဉ်တို့ကို။ အသမ္ဘေဒေန၊ မရောမစပ်သဖြင့်။ ဃသိတာ ယထာ၊ ပြအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မဇာဟာရ သမုဋ္ဌာနဥတုဝသေန၊ ကမ္မဇအာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောဥတု၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ကမ္မဇဥတု သမုဋ္ဌာနာဟာရဝသေန၊ ကမ္မဇဥတုကြောင့် ဖြစ်သောအာဟာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တဇာဟာရ ဥတုသမုဋ္ဌာနဥတု အာဟာရဝသေန စ၊ ကဲ့လျှင် အထောက်အပံ့ရှိသော ဝိပါက်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော အာဟာရနှင့်ဥတုတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဥတု အာဟာရတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သမ္ဘေဒဝသေနာပိ၊ ရောစပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ရူပပ္ပဝတ္တိ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းအစဉ်ကို။ ဒဿေတဗ္ဗာ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ရုပ်တို့၌။ ကမ္မဇတော၊ ကမ္မဇရုပ်မှ။ ပဝတ္တာအာဟာရာ၊ ဖြစ်သော အာဟာရတို့သည်။ ဝိသေသပစ္စယလာဘေ၊ ထူးသောအကြောင်းကို ရခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ယထာဝုတ္တပရိမာဏာဟိ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ပဝတ္တိဟိ၊ မပြတ်ဖြစ်သော အစဉ်တို့မှ။ ဥဒ္ဓမ္မိ၊ အထက်၌လည်း၊ ဝါ၊ အလွန်သော်လည်း။ ပဝတ္တိယော၊ ဖြစ်ခြင်းအစဉ်တို့ကို။ နဇ္ဇေန္တိ၊ မစပ်စေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၄၊။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တထာတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒဿ။ပ။ ဃဋ္ဋေတိတိ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဧဝံ ဒီဃမ္ပိ။ပ။ ပဝတ္တိ ဧဝါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့်။

၇၀၂။ ဧနကာဧနကာ မတာတိ၊ ကား။ ပုရိမကာ၊ ရှေးခ်ဖြစ်ကုန်သော။ တိကောဋ္ဌာသသင်္ဂဟိတာ၊ သုံးပါးသော အဖို့တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော စိတ်တို့သည်။ ဧနကာ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသိကာ၊ နောက်ဆုံးအဖို့ခ် ဖြစ်ကုန်သော။ သောဠသာတိ၊ ၁၆–ပါးတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော စိတ်တို့သည်။ အဧနကာ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မတာ ဉတာ၊ ကုန်၏။ ကုသလကိရိယတောတိ၊ ကား။ ကုသလတော စ၊ ကုသိုလ်မှ၎င်း။ ကိရိယတော စ၊ ကြိယာမှ၎င်း။ ဣရိယာယ ကာယိကကိရိယာယ၊ ကိုယ်ခ်ဖြစ်သော အမူအရာ၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပထဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣရိယာပထော၊ မည်၏။ ဂမနာဒိ၊ သွားခြင်းစသည်ကိုရ၏။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ် အနက်အားဖြင့်။ တဒဝတ္ထာ၊ ထိုသွားခြင်းစသော အခိုက်အတန့်ဖြစ်သော။ ရူပပ္ပဝတ္တိ၊ ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇ္ဇော၊ ဤအရာခ်။ ရူပဝိနိမုတ္တော၊ ရုပ်မှလွတ်သော။ ဣရိယာပထော စ၊ သည်၎င်း။ ဝိညတ္တိ စ၊ သည်၎င်း။ ကာမံ နတ္ထိ၊ အကယ်ခ်ကား မရှိပေ။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်သည်။ ဣရိယာပထူပတ္ထမ္ဘကံ စ၊ ဣရိယာပုထ်ကို ထောက်ပံ့တတ် ခိုင်စေတတ်သည်၎င်း။ ဝိညတ္တိဝိကာရပ္ပါဒကဉ္စ၊ ဝိညတ်အမူအရာ အထူးကို ဖြစ်စေတတ်သည်၎င်း။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိညတ္တိဧနကံ၊ ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေတတ်၏။ တံ၊ ထိုဝိညတ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သောစိတ်သည်။ အဝိနာဘာဝတော၊ မကွေမကွာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကံသတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဣဘတရဒ္ဒယသ၊ ဤမှတပါးသော ဣရိယာပုထ်နှင့် ရုပ်ဟူသော ၂–မျိုးအပေါင်းကို။ (စာအုပ်တို့ခ် ဒွယကျနေသည်) ဧနကံ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ တထာ၊ တူ။ ဣရိယာပထူပတ္ထမ္ဘကံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို ထောက်ပံ့တတ် ခိုင်စေတတ်သော စိတ်သည်။ ရူပသ၊ သာမန်ရုပ်ကို။ (ဧနကံ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။) ဣတိ၊ သို့။ (ရူပသာတိ–ဟု ပါ၌ရှိစေရမည်) ဧတသ ဝိသေသသ၊ ဤအထူးကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊ ရူပဠ၊ ကိုင်း။ ဣရိယာပထဠ၊ ကိုင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမုစ္စယော၊ ပေါင်းစည်းခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝိပါကဝဇ္ဇနီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌ခ်။ ဝိပါကာဘိညာဒ္ဒယဝဇ္ဇနီ၊ ဝိပါက်နှင့်အဘိညာဉ်ဒွေးသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တမ္ဘံ၊ ဆိုသင့်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒညေသံယေဝ၊ ထိုဝိပါက်နှင့်အဘိညာဉ်ဒွေးမှ တပါးသော စိတ်တို့ကို သာလျှင်။ သေသဂ္ဂဟဏေန၊ သေသသဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သေသဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ သေသ သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင်။ အဘိညာစိတ္တာနမ္ပိ၊ အဘိညာဉ်စိတ်တို့ကိုလည်း။ နိဝတ္တေတဗ္ဗတော၊ နစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ထိုသို့မဆိုအပ်ပြီ။ ဝိညတ္တိ၊ ကို။ နေ ဧနယန္တိ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မဟဂ္ဂတကုသလာ ဒီနံ၊ မဟဂ္ဂတ်ကုသိုလ်စသည်တို့၏။ သန္ဓာဘာဝေန၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိပ္ပါရိကဘာဝတော၊ ပြန့်ကားခြင်း လှုပ်ရှားခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္ခံ၊ ၏။ ဝိပ္ပါရိကမေဝ၊ ပြန့်ကားခြင်း လှုပ်ရှားခြင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကာမာဝစရကုသလာဒိ၊ ကာမာဝစရကုသိုလ် အစရှိသောစိတ်သည်။ ဝိညတ္တိ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ပန၊ ဝိညတ်ကို မဖြစ်စေတတ်သော်လည်း။ (တာနိ၊ ထို ၂၆–ပါးသော စိတ်တို့သည်။) ဣရိယာ ပထူပတ္ထမ္ဘကာနိ၊ ဣရိယာ ပုထ်ကို ထောက်ပံ့တတ် ခိုင်စေတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သန္ဓာဘာဝေ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဗျာနဝေဂေန၊ ဗျာန်၏အဟုန်ဖြင့်။ သဉ္ဇဿာဟတ္တာ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ၂၆–ပါးသော စိတ်တို့၏။ ဧဝနကိစ္စတာ၊ ဧကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဠ၊ ကုန်သော။ [၄၀၂] ဘဝင်စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဒေ၊ စပ်အပ်၏။ ရူပမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဧနယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ နေ ဧနယန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိရုဿာဟ သန္ဓာဘာဝေန၊ အားထုတ်ခြင်း မရှိမူ၍ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိရိယာမယစိတ္တေဟိ၊ အမူအရာကြိယာကို ပြီးစေတတ်သော စိတ်တို့နှင့်။ အဝိမိဿဘဝင်ပ္ပဝတ္တိကာလေ၊ မရောနှောသော ဘဝင်စိတ်၏ ဖြစ်သောကာလ၌။ ခန္ဓာဒိသရီရာဝယဝါနံ၊ ပခုံးအစရှိသော ကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတို့၏။ နိစ္စလဘာဝေန၊ လှုပ်ရှားခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝဋ္ဌာနံ၊ ကြွကြွတည်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္ခံ၊ ၏။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏော၊ တြိယမယစိတ်တို့နှင့် မရောနှောသော။ ဘဝင်္ဂေ၊ သည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အဂ်ါနိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတို့သည်။ သြသီဒန္တိ၊ ဆုတ်နစ်ကုန်၏။ ပဝိဋ္ဌာနိ ဝိယ၊ ဝင်ကုန်ကြို့ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ဒ္ဒတ္တိ၊ သာတိအာဒိနာ၊ ဣတိသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တောသု၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဇဝရဏစိတ္တေသု၊ နိုးကြားသော စိတ်တို့သည်။ ဝတ္တမာနေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ အင်္ဂါနိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတို့သည်။ ဥပတ္ထဒ္ဓါနိ၊ တောင့်တင်းကုန်သည် ဖြစ်၍။ ယထာပဝတ္တ ဣရိယာ ပထဘာဝေနေဝ၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော ဣရိယာပုထ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဒ္ဒေပဠဝိညာဏာနိ၊ ဒ္ဒေပဠဝိညာဏ်စိတ်တို့ သည်။ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလတာယ၊ အလုံးစုံတို့အောက် အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပ်၊ ကို။ နေ ဧနေန္တိ၊ ကုန်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ၊ တည်ရာဝတ္ထု၏ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နေ ဧနေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။) ခီဏာသဝါနံ၊ စုတိစိတ္တန္တိ၊ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌ခ်။

ကာမာဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစ္ဆိမစိတ္တသ၊ နောက်ဆုံးစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏော၊ ဥပ္ပါဒကွဏခ်ခင်း။ ယသ စိတ္တသ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့ခ်။ ကာမာ ဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစ္ဆိမ စိတ္တံ၊ နောက်ဆုံးစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ဖြစ်လတ့်။ (တံသမင်္ဂီနံ၊ ထိုစိတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားဟု။) ရူပါ ဝစရေ၊ ဘုံ၌။ အရူပါဝစရေ၊ ဘုံ၌၊ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဟု။ ယေစ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ရူပါဝစရံ၊ ဘုံသို့။ အရူပါဝစရံ၊ ဘုံသို့။ ဥပပဇ္ဇိ

တွေ၊ ကပ်ရောက်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိ သန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စ်ကုန်လတ့်။ စဝန္တာန်၊ စုတိဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝစီသင်္ခါရော၊ သည်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ချုပ်လတ့်။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ နော စ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ချုပ်လတ့်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။

ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ အညေသမ္မိ၊ ရဟန္တာမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ နသမုဋ္ဌာပေတိ၊ တတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တသ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်၏။ ဂဇ္ဈဂတတာဒိဝိဗန္ဓာဘာဝေ၊ အမိဝမ်ိုးခြံတည်သည်၏ အဖြစ်အစရှိသော အနောင်အဖွဲ့ အဆီးအတား မရှိလတ်သော်။ ကာသင်္ခါရာ သမုဋ္ဌာပနေ။ ကာယသင်္ခါရကို မဖြစ်စေခြင်းခြံ။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ စုတောစ။ စုတေ သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အသ၊ ထိုစုတေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဠု၊ စိတ္တဇရုပ်သည်လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။) နစယုတ္တံ၊ သင့်လည်းမသင့်။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠိပိ။ ပါဠိသည်လည်း။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ သို့သော် လည်း။ ခီဏာသဝါနန္တိ၊ ဟူသော။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနပုဒ်ကို။ အပဠိသန္ဓိကနိရောဓေန၊ တဖန်စပ်ခြင်းမရှိသော ချုပ်ခြင်းဖြင့်။ နိရုဇ္ဈန္တသ၊ ချုပ်သော။ (စုတိစိတ္တသနှင့်စပ်) တေသံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စုတိစိတ္တသ၊ ၏။ ရူပါသမုဋ္ဌာပနံ၊ ရုပ်ကို မဖြစ်စေခြင်းသည်။ ပါကင်္ဆု၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍။ ကတံ၊ ပြုတော် မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သောဠသစိတ္တာနိတိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ဟူ၍။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ၍။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ တေသံ၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့၏။ ရူပါဇနေ၊ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေခြင်းခြံ။ ဧကံသတောဓေကန် မုချအားဖြင့်။ နိယမေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အညာနိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့မှတပါးကုန်သော။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ အရူပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇာနိ၊ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ အနောကာသဂတတ္တာ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ရာမဟုတ်သည်၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ နဇနေန္တိ ယေဝ၊ မဖြစ်စေကုန်သည်သာလျှင် တည်း။ ဌိတိကွဏော ဝါ၊ ဌီခဏာ၌သော်၎င်း။ ဘင်ကွဏော ဝါ၊ ဘင်ခဏာ၌သော်၎င်း။ ရူပံ၊ ကို။ နဇနေန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဥပ္ပါဒကွဏော၊ ၌။ အနန္တရာဒိ ပစ္စယလာဘတော၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းကိုရခြင်းကြောင့်။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

စိတ္တဟေတုကာ၊ စိတ်လျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ ပထဝီအာဒယော၊ ပထဝီအစရှိကုန်သော။ ရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်တရားတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမည်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒနာဒယောပိ၊ ဝေဒနာအစရှိသော နာမ်ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ (စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ နာမ။ ပ။ သဒ္ဒနဝကန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ "စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဝေဒနာကွန္ဓော၊ ၎င်း။ သညာကွန္ဓော၊ ၎င်း။ သင်္ခါရကွန္ဓော၊ ၎င်း။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ၎င်း။ ဝစီညတ္တိ၊ ၎င်း" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟော်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့တွင်။ ကာယဝိညတ္တိအာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမည်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်၏ အဖြစ်ကို။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုကာယဝိညတ်အစရှိသော ရုပ်တို့၏။ အနိပ္ဖန္နတ္တာ၊ အကြောင်းကြောင့် တိုက်ရိုက် မပြီးသော အနိပ္ဖန္န ရုပ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ ဝုတ္တံ စတုသမုဋ္ဌာနရူပဠု ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ အတ်သမုဋ္ဌာနသေဝ။ ထိုစိတ်ကြောင့် မဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တဇရူပသ၊ ၏။ စိတ္တပစ္စယတာ၊ စိတ်လျှင် ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကမ္မပစ္စယံ၊ ကမ္မပစ္စယတရားကို။ ဒဿိတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ [၄၀၃] ဧဝံ၊ တူ။ စိတ္တပစ္စယေ၊ စိတ္တပစ္စယတရားကို။ ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ တံသမုဋ္ဌာနရူပသဒ၊ ထိုစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်၏ငင်း။ သဟဇာတဝေဒနာဒီ နဠု၊ တကွဖြစ်သော ဝေဒနာစသည်တို့၏ငင်း။ စိတ္တပစ္စ ယတာ၊ စိတ္တပစ္စယ၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနစိတ္တပစ္စယေ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန တရားနှင့် စိတ္တပစ္စယတရားတို့ကို။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသော အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယ ဝသေ နေဝ၊ ပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ စိတ္တပစ္စယံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒဇ္ဇံ၊ ထုတ်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဥတုအာဟာရေဟိ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်သော ဥတုအာဟာရတို့ထက်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဥတုအာဟာရာ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်သော ဥတုအာဟာရတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကမ္မ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဥတုအာဟာရတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုပဠုပဝတ္တိယဠုနံ၊ လေးဆက်ငါးဆက်ဖြစ်စဉ် ဆက်စပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဥတုအာဟာရတို့၏။ ဝသေန ပန၊ ဖြင့်မူကား။ ဒွိတ္တိပ္ပဝတ္တိယဠုနံ၊ နှစ်ခုသုံးခုဖြစ်စဉ် ဆက်စပ်ခြင်းကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တံ၊ ထိုစကားကို။ ပါကတိက စိတ္တဝသေန၊ ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော သာမန်စိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) မဟဂ္ဂတာနုတ္တရ စိတ္တဝသေန ပန၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာစိတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်မူကား။ ဗဟုတရာပိ၊ သာလွန်၍ များသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ ဖြစ်စဉ်တို့ကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တဇရူပါနံ၊ စိတ္တဇ ရုပ်တို့၏။ ဥဌာရပဏီတဘာ ဝတော၊ ပြန့်ပြောမြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၇၀၃။ ဥပါဒိန္နံ။ပ။လဘိတ္တာတိ၊ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပ၌။ (ဌိတာ၊ တည်သော။) အနုပါဒိန္နသြဧာ၊ ဥပါဒိန္နမဟုတ်သော သြဧာသည်၊ ဝါ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သော သြဧာသည်။ ရူပါဟရဏ ကိစ္စ၊ ရုပ်ကိုဆောင်ခြင်း ဖြစ်စေခြင်း ကိစ္စကို။ နိ ကရောတိ၊ မပြုတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုအာဟာရဧရုပ်၏။ ပစ္စယလာဘော၊ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကို ရခြင်းသည်။ ကမ္မဇောဟုတသန္ဓိသယ တာဝသေန။ ကမ္မဇောဟုတရုပ်လျှင် မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနာဒိရူပသာပိ၊ ကဲ့လျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ ရှိသော ဝိပါက်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်အစရှိသော ရုပ်၏လည်း။ ကမ္မမူလကတ္တာ၊ ကဲ့လျှင်အကြောင်းရင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဇေရိယာယော၊ ကမ္မဇရုပ်ဟူသော ပရိယာယ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိဝတ္တ နတ္ထံ၊ ထိုကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာန ရုပ်အစရှိသော ရုပ်ကို နှစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဥပါဒိန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူး ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဟာရပစ္စယသ၊ အာဟာရလျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော ရုပ်အား။ အာဟာရော၊ သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဥပတ္ထမ္ဘကောဝ၊ ထောက်ပံ့ရုံထောက်ပံ့ တတ်သည်သာလျှင်။ နိ၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဧနကောပိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ စတုသမုဋ္ဌာနရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဒသ ဒ္ဝါဒသ ဝါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဣမသ္မေ၊ ဤအာဟာရဧရုပ်၏သာလျှင်။ ဒသ ဒ္ဝါဒသ ဝါရေ၊ တိုင်တိုင်။ ပဝတ္တိယဋ္ဌနာ၊ ဖြစ်စဉ်ကို ဆက်စပ်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧကဒိဝသံ ပရိဘုတ္တာဟာရောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒါရကဿ သရီရံ ဖရိတ္တာတိ၊ ကား။ နာဘိမူလာနုဂတာဟိ၊ ချက်တိုင်ရင်းမှ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော။ ရသဟရဏီဟိ၊ အရသာကို ဆောင်သော အကြောတို့ဖြင့်။ ဖရိတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့၍။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ဧလာဗုအန္တရိကေ။ သူငယ်အိမ်အချင်းလျှင် အခြားရှိသော။ (ဧလာဗုအန္တရိတေ ဟု ရှိသင့်၏။ ဧလာဗုအန္တရိတေ၊ သူငယ်အိမ်အချင်းသည် ခြားကွယ်အပ်သော။) ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ မက္ခနာဝသေန၊ လူးလိမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဟာရဿ၊ ၏။ သမ္ဘာဝနိယောဂေါ၊ ကောင်းစွာ ယှဉ်ခြင်းသည်။ နိ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဥပါဒိန္နကော၊ ဥပါဒိန္နကအာဟာရဋဌ်း။ အနုပါဒိန္နကော၊ အနုပါဒိန္နက အာဟာရဋဌ်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓေ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိသော။ အာဟာရော၊ အာဟာရတွင်။ အနုပါဒိန္နကော၊ ဖြစ်သော။ အာဟာရပစ္စယ အာဟာရော၊ အာဟာရလျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော အာဟာရကို။ ပဋ္ဌေ၊ ရှေး၌။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါး သော ဥပါဒိန္နကအာဟာရကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ ကမ္မဇာဟာရောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ကမ္မပစ္စယာ ဟာရ သမုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာန အရာ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ စတသော ဝါ။ပ။ ဃဋ္ဋေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဟာရပစ္စယ ဥတုနောပိ၊ အာဟာရလျှင် အကြောင်း အထောက်အပံ့ရှိသော ဥတု၏လည်း။ ဥတုပစ္စယာဟာရသ ဝိယ၊ ဥတုလျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော အာဟာရ၏ ကဲ့သို့။ ဒဿ ဒ္ဝါဒသ ဝါရေ၊ တိုင်တိုင်။ ပဝတ္တိယဋ္ဌနာ၊ ဖြစ်စဉ်ကို ဆက်စပ်စေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝုတ္တန ယတ္တာ၊ ဆိုအပ် ခဲ့ပြီးသော နည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဥဒ္ဒဠံ၊ မထုတ်ပြအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသာ နန္တိ၊ ကား။ ကမ္မစိတ္တ ဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကဲ့စိတ်ဥတုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ တိသန္ဓတိရူပါနံ၊ တိသန္ဓာတိ၊ ရုပ်တို့အား။ (ဤအရာ၌ နောက်ဆိုလတ့် သော ဒဠ္ဍိဝါကျကို ထောက်ဆလျှင် တဒညာဟာရ သမုဋ္ဌိတရူပါနဉ္စ ဟူသော ပုဒ်လည်း ရှိသင့်၏။ တဒညာဟာရ သမုဋ္ဌိတ ရူပါနဉ္စ၊ ထိုမှတပါးသော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့အားလုံး ဟုအနက်ပေး) ဟိ၊ မှန်။ ကဗဠိကာရာဟာရော၊ သည်။ အညာဟာရသမုဋ္ဌိတသ စ၊ တပါးသော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံး။ တိသန္ဓတိရူပါနဉ္စ၊ တိသန္ဓတိရုပ်တို့အား လုံး။ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေန၊ ဥပတ္ထမ္ဘက၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဥပ္ပါဒိတသ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ရုပ်အား။ ဧနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟာရ ပစ္စယော၊ အာဟာရပစ္စည်းသည်။ ဟောန္တာယေဝ၊ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ အတ္ထိအဝိဂတဝသေနာပိ၊ အတ္ထိသတ္တိအဝိဂတသတ္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဿယဘာဝေါ ပန၊ နိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်ကား။ ပဋ္ဌာန နယေန၊ ပဋ္ဌာန်းနည်း အလိုအားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာဟာရပစ္စယာ၊ အာဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့သည်။ [၄၀၄] အာဟာရနိဿယာနံ နာမ၊ အာဟာရလျှင် မှီရာရှိကုန်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ သုတ္တန္တနယေန၊ သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သုတ္တန်နည်းအလိုအားဖြင့်။ ဝုတ္တောဝ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ ပရတောဝ၊ နောက်၌။ ဥတုနော၊ ဥတု၏။ နိဿယဧတနာယပိ၊ နိဿယအဖြစ်ကို ပြရာ၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

၇၀၄။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဒိဝသေန၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓယပိ၊ လေးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တေဧောဓာတုယာ၊ ၏။ ရူပုပ္ပါဒနေ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌။ သမတ္ထဘာဝတော၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဥတု နာမ။ပ။ တေဧောဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧသ ဒုဝိဓော ဟောတိတိ၊ ကား။ ဧသ ဥတု၊ ဤဥတုသည်။ တေဧောဓာတုဘာဝါဝိ သေသေပိ၊ တေဧောဓာတ်အဖြစ်ဖြင့် အထူးမရှိငြားသော်လည်း။ တိက္ခမန္ဒတာဝိသေ သေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ် နဲ့သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်ထူးဖြင့်။ ဥဏှော၊ ပူသောဥတု၊ သီတော၊ အေးသောဥတု။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊

အောက်ဖြစ်သော ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိစာရိတမေဝ၊ စိစစ်အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဥတု၊ သည်။ ဥပါဒိန္နကေန၊ ဥပါဒိန္နခေါ် ကမ္မဇရုပ်နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ရူပ်၊ ကို။ ယဒိပိ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်စေတတ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော ရုပ်အပေါင်း၌။ တေန၊ ကမ္မဇရုပ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ တသ၊ ထိုဥတုဇ၏။ ရူပုပ္ပါဒနံ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒိန္နက် ပစ္စယ် လဘိတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စတုသမုဋ္ဌာနော ဥတူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနောယေဝ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဥတုဇသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥတု၊ သည်။ ဥပါဒိန္နကေန၊ ကမ္မဇရုပ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ရူပ်၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဥတုပစ္စယ် နာမ၊ မည်သည်ကား။ စတုသမုဋ္ဌာနိက်၊ လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ရူပ်၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ပန္နရသဝိဓံ၊ သော။ ယံ ရူပ စ၊ အကြင်ရုပ်သည်၎င်း။ ယဉ္စ တဒညတိသန္တတိ ရူပ်၊ ထိုမှတပါးသော အကြင် တိသန္တတိရုပ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗသ ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တသ၊ ထိုစတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်အား။ သဘာဂေါ၊ သဘောတူသော။ ဥတု၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယော၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်းသည် ဝါ၊ ထောက်ပံ့လျက် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသဘာဂေါ၊ သဘောမတူသော။ ဥတု၊ သည်။ ဟိမာဒီ၊ ဆီးနှင်းစသည်သည်။ ပဒုမာဒီနံ၊ ပဒုမ္မာကြာစသည်တို့၏ ပုရိမရူပ်၊ ရှေးဦးဖြစ်သော ရုပ်ကို။ ဝိသဒိသရူပုပ္ပတ္တိ ဟေတုဘူတံ၊ သဘောမတူသော ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။) ဝိနာသေန္တိ ဝိယ၊ ပျက်စီးစေဘိသကဲ့သို့။ (ပုရိမရူပ်၊ ရှေးဦးဖြစ်သော ရုပ်ကို။ ဝိသဒိသရူ ပုပ္ပတ္တိ၊ ဟေတုဘူတော၊ သဘောမတူသော ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိနာသေန္တော ဝိယ၊ ပျက်စီးစေသကဲ့သို့။) ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဂဋ္ဌ၊ သဘာဂဥတုကို၎င်း။ ဝိသဘာဂဋ္ဌ၊ ဝိဘာဂ ဥတုကို၎င်း။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတ္တာ၊ ယူ၍။ ဥတု စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပါနံ။ ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒီဃမ္ပိ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ဒသ ဒ္ဝါဒသ ဝါရေတိ၊ ဆယ်ကြိမ် ဆယ့်နှစ်ကြိမ်တို့တိုင်တိုင် ဟူ၍။ အညသ၊ တပါးသော အာဟာရဇရုပ်၏။ ဝုတ္တာပရိစ္ဆေဒတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပိုင်းအခြားထက်။ ဒီဃမ္ပိ ကာလံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံးသော်လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥတု၊ သည်။ သဘာဂသန္တတိဝသေန၊ သဘောတူသော သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓပစ္စယံ၊ ရအပ်သောအကြောင်း ရှိလတ်သော်၊ ဝါ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ စိရတရမ္ပိ ကာလံ၊ သာ၍ ရှည်မြင့်စာသော ကာလပတ်လုံးသော်လည်း။ သဒိသာကာရံ၊ တူသော အခြင်းအရာရှိသော်။ ရူပပ္ပဝတ္တိံ၊ ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပါဒိန္နကသန္နိဿယေန၊ ဥပါဒိန္နကရုပ်ဟူသော မှီရာနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍ သန္တာနေတိ၊ ကျယ်ပြန့် ဆက်စပ်စေ၏။ ဣတရထာ၊ ဖြင့်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုပါဒိန္နပက္ခေ ဌတွာပီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မံသဝိနိမုတ္တကေသလော မနခစမ္မခိလတိလကာ ဒိဝသေန၊ အသားမှလွတ်သော ဆံပင်မွေးညှင်း ခြေသည်း လက်သည်း အရေဝတ်အရေတုံး မဲ့ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇီဝမာနသရီရေ၊ အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်သော ကိုယ်၌၎င်း။ မတကဠေဝရာဒိဝသေန၊ သူသေကောင် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အညတ္တ၊ တပါးသော ရုပ်အဖို့၌၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အနုပါဒိန္နကပက္ခေ ဌတွာပိ ဟူသော ပါဋ္ဌ၏အလိုတည်း။ ရူပသ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီဠှာယ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ၊ တရားသဘောတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဣတ္တတ္တရကာလတ္တာ၊ တိုသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တသ၊ ထိုရုပ်၏။ ဘင်္ဂေါပိ၊ ပျက်ခြင်းကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌောယေဝ၊ မြင်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိ ။ပ။ သမ္မသတိနာမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္ခံ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိမတ္တဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှကို ရှုခြင်းသည်။ သမ္မသနံ နာမ၊ သုံးသပ်သည်မည်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ စင်စစ်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းကို။ အဓိကတံ၊ စပ်ယှဉ်အပ်၏။ ဝါ၊ စပ်ယှဉ်အပ်သော အရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဣတော၊ ဤမှ။ ပရေသု၊ နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗတ္တိဂ္ဂဟဏေသုပိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ယူရာဆိုရာတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

အရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၅။ လောကိယစိတ္တုပ္ပါ ဒဝသေနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝေါရဏံ၊ ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ခြင်းသည်။ ဣတရဿ၊ ဤမှ တပါးသော လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ အဝိသယတ္တာ၊ ဝိပဿနာ၏ အရာမဟုတ်သောကြောင့် ပေတည်း။

[၄၀၅] တံတံဘဝဝသေန၊ ထိုထိုဘဝ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဧကူနဝီသတိပ္ပဘေဒံ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ် အပြားရှိသော။ တဒေဝ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်သည်ပင်လျှင်။ ဘဝဂ်ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒေါ၊ စပ်အပ်၏။ စုတိဝသေန၊ စုတိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒါရမ္ဘဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့၌လည်း။ တထာ၊ တူ။ (သမ္မန္ဒေါ၊ ၏။) တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ဧကူနဝီသတိစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့တွင်။ (ဤတွင် တပိုဒ်ဆုံးသည်)

အနန္တရစိတ္တတော ပဋ္ဌာယာတိအာဒိနာပိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တိယေဝ၊ ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းကို သာလျှင်၊ ဝါ၊ ပဝတ္တိကာလ (၌ဖြစ်ခြင်း) ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော၊ ထိုဖြစ်သော အခြင်းအရာသည်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနံ ယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ပဝတ္တိယံ၊ မပြတ်ဆက်၍ ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ ပဝတ္တနာကာရော၊

ဖြစ်သော အခြင်းအရာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓပဝတ္တိစိတ္တာနံ။. သက်သက်သော ပဝတ္တိကာလ၌ ဖြစ်သောစိတ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဒသေယန္တော၊ ၍။ ပဝတ္တေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အသမ္ဘိ နွတ္တာတိ၊ ကား။ အဝိနဗ္ဘတ္တာ၊ မဗျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသမ္ဘိန္နတ္တာ စက္ခုဿာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည် ဖြင့်။ သခေါ်ပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ စက္ခုပသာဒဿ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဌိတိပ္ပတ္တမေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိ ဖြင့်။ နိရုဒ္ဓမာနံ၊ ချုပ်ဆဲသော။ ရူပ်၊ သည်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော တရားအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ နဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ (တနည်း၊ ကဿစိ၊ တစုံတခုသောတရား၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။) နဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။) ဧဝံ၊ တူ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ရုပ်သည်လည်း။ (ကဿစိ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဇ္ဇော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဏ၊ တူ။ (သမ္ဘဇ္ဇော ၏။) ကာမာဝစရကုသလာ ကုသလကိရိယ စိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ဧကဲ ဝါ၊ တခုသော စိတ်သည်မူလည်း။ ပဋ္ဌ ဝါ ဧဝနာနိ၊ ငါးကြိမ်သော ဧကတို့သည်သော်၎င်း။ သတ္တ ဝါ ဧဝနာနိ၊ သည်သော်၎င်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဇ္ဇော၊ ၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကံ၊ သော။ စိတ္တံ ဝါ၊ စိတ်သည်မူလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ–သဒ္ဒံ၊ ဝါသဒ္ဒါကို။ အာနေတ္တာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဘန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဝေါဌဗ္ဗနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကံ စိတ္တံ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ပန၊ ထိုဝုဠောစိတ်ကို ကား။ ဒုတိယမောဃဝါရ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သုတ္တမုစ္ဆိတာဒိကာလေ၊ အိပ်ပျော်ခါနီးကာလ, မိန်းမောတွေဝေသော ကာလအစရှိသော ကာလ ၌။ ပဋ္ဌဧဝနာနိ၊ ငါးကြိမ်သော ဧကတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပါကတိကကာလေ၊ ပကတိကာလ၌။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကြိမ် သော ဧကတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဧဝနာရမ္မဏာ နုရူပန္တိ၊ ကား။ တိဟေတုကံ ဧဝနံ၊ တိဟိတ်ဧကသည်။ စေ (ဟောတိ) အကယ်၍ဖြစ်ငြားအုံ့။ တိဟေတုကံ ဝါ၊ တိဟိတ်တဒါရုံသည်သော်၎င်း။ ဒွိဟေတုကံ ဝါ၊ ဒွိဟိတ်တဒါရုံသည် သော်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဣဋ္ဌံ၊ ဣဋ္ဌာရုံသည်။ စေ ဟောတိ၊ အုံ့။ သောမနဿသဟဂတံ၊ သောမနဿသဟဂုတ်ဒါရုံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧဝနဿ စ၊ ဧကအားဌင်း။ အာရမ္မဏဿ စ၊ အာရုံအားဌင်း။ အနုရူပ်၊ လျော်စွာ။ သေသဒ္ဓါရေသူတိ၊ ကား။ သောတဒ္ဓါရာဒိ သေသဒ္ဓါရေသု၊ သောတဒ္ဓါရအစရှိသော ကြွင်းသောဒ္ဓါရတို့၌။

အနုက္ကမေနာတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယညာဏဓိဂမာ နုက္ကမေန၊ ဥဒယဗ္ဗယညာဏ်ကို ရခြင်း အစဉ်အားဖြင့်။ (ဥဒယဗ္ဗယ ညာဏာဒိ အနုက္ကမေနဟု ရှိသင့်၏။ ဥဒယဗ္ဗယညာဏ် အစရှိသော အစဉ်ဖြင့်ဟု အနက်ပေး) ပညာဘာဝနံ၊ ပညာဘာဝနာကို။ သမ္ဘာဒေတိ၊ ပြည့်စုံစေ၏။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။

ရူပသတ္တကသမ္မသ နကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၆။ ရူပေသု၊ ရုပ်တို့၌။ မနသိကာရသတ္တက်၊ နလုံးသွင်းခြင်း ခုနစ်ခုအပေါင်းသည်။ ရူပသတ္တက်၊ ရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်တရားတို့၌။ သတ္တာဟာ ကာရေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ နလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ (ဌီစာအုပ်၌ တီတိ ဟု တီ–ပိုနေသည်၊ ဤ၌ ကတ္တုသတ္တိ မလိုသောကြောင့် မနသိကာရောတိ ဟူ၍သာ သင့်သည်) အတ္ထော၊ တည်း။ အရူပသတ္တကမ္ပိ၊ အရူပသတ္တကကိုလည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမေဟိ အာကာရေဟီတိ၊ ကား။ ဣမေဟိ အာဒါနနိက္ခေ ပနမနသိကာရာဒိပ္ပ ကာရေဟိ၊ ဤအာဒါနနိက္ခေပနဖြင့် နလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣမေဟိ ယထာဝုတ္တကောဌာသေဟိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော အဖို့တို့ဖြင့်။ အာရောပေတွာတိ၊ ကား။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။

အာဒါနနိက္ခေပနတောတိ၊ ကား။ ဘဝသ၊ ဘဝကို။ ဂဟဏိဝိသေဒ္ဓနတော၊ ယူခြင်း စွန့်ခြင်းအားဖြင့်။ ဇောတိတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ မရဏတော စ၊ သေခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝယောဝုဠ္ဠတ္ထဂါမိတောတိ၊ ကား။ ဝယသ၊ အရွယ်ဖြင့်။ ဝုဠ္ဠသ၊ ကြီးရင့်ပြီးသော ရုပ်၏။ အတ္ထဂါမိဘာဝတော၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်အား ဖြင့်။ အတ္ထဂံမတော၊ ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဣတိ ဧဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။ အာဟာရတောတိ၊ ကား။ [၄၀၆] (အာဟာရဟေတုတော ဟု ရှိသင့်၏။) အာဟာရဟေတုတော၊ အာဟာရဟူသော အကြောင်းအားဖြင့် ရူပသ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတအာဟာရတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော အာဟာရအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အယလောဟာဒိဘူမိ ပါသာဏာဒိဘေဒံ၊ သံကြေး စသည် မြေ ကျောက်ခဲ စသည်အပြားရှိသော။ ဝိဝိဓဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ၊ အထူးထူးအပြားပြား အဆင်း သဏ္ဌာန်ရှိသော၊ ကမ္မာနပေက္ခံ၊ ကံကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ သဘာဝသိဒ္ဓိ၊ သဘောအားဖြင့် ပြီးသော။ ရူပ်၊ သည်။ ဓမ္မတာရူပ်၊ မည်၏။ သတ္တာတိ၊ ကား။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ ခုနစ်ပါးအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိပသဿတီတိ၊ ကား။ တံတံကောဋ္ဌာသံ၊ ထိုထိုအဖို့ကို။ တိလက္ခဏံ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာကို။ အာရော ပေတွာ၊ တင်၍။ ဝိပသဿတိ၊ ရှု၏။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။

လောကေ၊ ၌။ ဘာရာဒါန်၊ ခန္ဓာဝန်ကိုယူခြင်းသည်။ ဒုခ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ခန္ဓဘာရသ၊ ခန္ဓာဝန်ကို။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဂဟဏ၊ ယူခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ အာဒါနန္တိ ပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ လောကေ၊ ၌။ သမုဿယ် သမုဿယန္တာ၊ ထူထောင်လျက်ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ နိက္ခိပိသန္တိ၊ ပစ်ချရကုန်လတ့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ခန္ဓဘာရနိက္ခေ ပေါ၊ ခန္ဓာဝန်ကို ပစ်ချခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ နိက္ခေပနန္တိ စုတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စိရံ၊ ရှည်မြင့်စွာ၊ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာကာလပတ်လုံး။ (ဇီဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုအနှစ် တရာကာလထက်။ ဥနာဓိကဘာဝေါ၊ ယုတ်သည်၏ အဖြစ်လွန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အပ္ပမာဏ၊ ပမာဏမဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ဧကံ ဝဿသတံ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇေတ္တန္တရေ သဗ္ဗေ သခါရာတိ၊ ကား။ ဇေတသ္မိံ အာဒါနနိက္ခေပန္တရေ၊ ဤပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိတို့၏ အကြား၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘူတုပါဒါယ ရူပပ္ပဘေဒါ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် အပြားရှိကုန်သော။ သခါရာ၊ တို့တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ သမ္မသနဝိဓာနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်း အစီအရင်သည်။ ရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်တရားတို့၌။ (ဝိဓာနံ၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ အနိစ္စာတိ၊ မမြဲကုန်ဟူ၍။ ဂဟိတမတ္တံ၊ ယူအပ်သော အနက်ကို။ ယုတ္တိတော၊ အသင့် ယုတ္တိ အားဖြင့်။ ဟဒယေ၊ နလုံး၌။ ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ တည်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ ကသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပ္ပါဒဝယဝတ္တိတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန စ၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ နိရုဇ္ဈနဝသေန စ၊ ချုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဟုတ္တာ၊ မရှိသေးမူ၍။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး ရှိပြီး၍။ ဝယူပဂမနတော၊ ပျက်ခြင်း ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိပရိဏာမတောတိ၊ ကား။ သန္တာနသ၊ ၏။ ပုရိမုတ္တရဝိသဒိသဘာဝတော၊ ရှေးကာလမှ နောက်ကာလ၌ မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရှေးနောက် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ (ဝုတ္တံ သိယာ ၌ စပ်) ဣဒံ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဝဿသတပရိစ္ဆိန္နေ၊ အနှစ်တရာဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ (သမ္မသနံ၊ တည်း။) ဣတိအဓိပ္ပါယေနေဝ၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဇရာမရဏေန၊ အိုခြင်း သေခြင်းဖြင့်။ ဝိပရိဏာမေတဗ္ဗတော၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်စေအပ်သောကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဓမ္မဘေဒေ၊ သဘောတရား၏ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ အဝတ္ထာဘေဒေါ၊ အခိုက်အတန့်၏ ကွဲပြားခြင်းကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာ ဇေ၊ ဥပါဒ်အခိုက် အတန့်သည်ပင်လျှင်။ ဘင်္ဂါဝတ္ထာ၊ ဘင်အခိုက်အတန့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သောအနက်သည်။ နယုတ္တာ၊ မသင့်။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဇရာယ ဧဝ၊ ပ။ ပကတိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၄၇၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဝါ၊ ကား။ ဏ္ဌ၊ ဤအရာ၌။ သဘာဝဝိဂမော ဇေ၊ ပင်ကိုရင်းသဘော၏ ကင်းခြင်း သည်သာလျှင်။ ဝိပရိဏာမော၊ မည်၏။ ဇဏိကတာ၊ ခဏမျှတည်သည်၏အဖြစ်သည်။ တာဝကာလိကတာ၊ မည်၏။ နိစ္စ သဘာဝါဘာဝေါ ဇေ၊ မြဲသောသဘော၏ မရှိခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နိစ္စပဋိက္ခေပေါ၊ မြဲသည်ကို ပယ်မြစ်ခြင်းမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနိစ္စမ္မာ၊ မမြဲသော တရားတို့သည်။ အတ္တာနော၊ မိမိ၏ တေနေဝ သဘာဝေန၊ ထိုမမြဲသော သဘောဖြင့်ပင်လျှင်။ ဇာနန္တာနံ၊ သိကုန်သော ယောဂီတို့အား။ နိစ္စတံ၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပန္တိ နာမ၊ ငြင်းပယ်သည်မည်ကုန်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ဥပါဒ် ခဏာ၌။ သခါရာ၊ တို့သည်။ ယဒဝတ္ထာ၊ အကြင် အခိုက်အတန့်ရှိကုန်၏။ ဌိတိက္ခဏော၊ ဌိခဏာ၌။ တဒဝတ္ထာ၊ ထိုအခိုက်အတန့် ရှိကုန်သည်။ နိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝတ္ထန္တရဗ္ဗတ္တိယာ၊ အခိုက်အတန့် တပါးသို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုသခါရ တို့၏။ ကိလမနာကာရော၊ ပင်ပန်းသော အခြင်းအရာကို။ ဥဃတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိယံ ဇရာယ ကိလမန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သွာယမတ္ထော သော အယံ အတ္ထော၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းဟူသော အနက်ကို။ ပါကဋဇရာယ၊ ထင်ရှားသော ဇရာဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယေ ပန၊ အကြင် ဆရာတို့သည်ကား။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်း ဌိခဏကို။ နသမ္ဘဝိဿန္တိ၊ လက်မခံကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ (တနည်း။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။) တတ္ထ၊ ထိုဌိခဏကို လက်မခံရာ၌။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်သော စကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ ဇရာနန္တရံ၊ အိုမင်း သည်၏ အခြားမဲ့၌။ ဘင်္ဂေါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေါနာမ၊ သဘောမည်သည်ကို။ ဒုရတိက္ကမော၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇရံ ပေတ္တာ အဝသဲ ဘိဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်။ [၄၀၇] ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ နိရုဇ္ဈရဟတော၊ အမြဲမပြတ် နိုပ်စက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော စ၊ ထိုသို့အမြဲမပြတ် နိုပ်စက်ခြင်းကြောင့်လည်း။ နေသံ၊ ထိုသခါရတို့၏။ ဒုဿသဟတာယ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခမတာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခတာနံ စ၊ ဒုက္ခတာတို့၏ဝင်း။ သံသာရဒုက္ခဿ စ၊ သံသရာဆင်းရဲ၏ဝင်း။ အဓိဋ္ဌာ နတာယ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဝတ္ထုတာ၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာ၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ အဘိဏှ သမ္ဘဋ္ဌိပီဠနတော စ၊ ထိုသို့အမြဲမပြတ် နိုပ်စက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ ဒုက္ခမတော စ၊ ထိုသို့ သည်းမခံနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ၊ ထိုသို့ ဆင်းရဲ၏တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ သုခပဋိက္ခေပတော စ၊ ထိုသို့ ချမ်းသာကို ပယ်မြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) (ဤဋီကာ တသ္မာ အဖွင့်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် ညီမညီ ဆင်ခြင်သင့်၏။)

သုခပဋိ ကေ္ခပတောတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းဌီခဏသို့။ မာပါပုဏာန္တု၊ မရောက်ပါစေကုန်လင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာကာရေနေဝ၊ ဖြစ်ဆဲအခြင်းအရာ အားဖြင့် သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ (ဟိသစ္စံ၊ ၏။) ဥပ္ပန္နာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါ၌ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီ တာ၊ ဥပါဒ်ခဏနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ဌီသို့ရောက်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ မာ ဇီရန္တု၊ မအိုမရင့်ပါစေကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဌိတိ ဧဝ၊ တည်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဧရာ နနု၊ အိုရင့်ခြင်းမဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာ ငြားအုံ့။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧရာဝသေန၊ အိုရင့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောကိလ မထော၊ အကြင်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဧရာဂဟဏေန၊ ဧရာသဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မာ ဘိဇ္ဇန္တူတိ။ ပုဒ်ဖြင့်။ နိစ္စတံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ အာသီသတိ။ တောင့်တ ၏။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဓမ္မိသရသသာပိ၊ တရား၏အရင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားအားသော်လည်း၊ ဝါ၊ တရား၏အရင်ဘုရားပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူအား။ ဝသဝတ္တိ ဘာဝေါ၊ အလိုခ်ဖြစ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အလိုသို့လိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ လက္ခဏာညထတ္ထံ၊ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် တပါးသော အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အလျောက်ကား။ ဝါ၊ စင်စစ်။ ဘာဝညထတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ပုံအားဖြင့် တပါးသော အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိဝိသယော၊ တန်ခိုး၏အရာပေတည်း။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ တီသု ဌာနေသု၊ သုံးပါးသော ဌာနတို့၌။ တေန ဝသဝတ္တနာကာရေန၊ ထိုအလို၌ ဖြစ်စေသော အခြင်းအရာမှ၊ ဝါ၊ ထိုအလိုသို့ လိုက်စေသော အခြင်းအရာမှ။ သုညာ၊ ဆိတ်ကုန်၏။ တသ္မာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝုတ္တကာရဏပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကို သုံးသပ်ကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ သုညတောတိ ကား။ နိဝါသီရာရကဝေဒက အဓိဌာယက ဝိရဟေန၊ ခန္ဓာအိမ်ထဲ၌ အမြဲတည်နေသော သူ, အမှုအရာဟူသမျှကို ပြုတတ်သောသူ, အကောင်းအဆိုးကို ခံစားတတ်သော သူ, စီမံခန့်ခွဲတတ်သောသူမှ ကင်းသဖြင့်။ တတော၊ ထိုနိဝါသီစသော အတ္တမှ။ သုညတော၊ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ နိဿဘာဝ တော၊ သဘောတရား မဟုတ်ခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်။ နနု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကစ္စပရိကပ္ပိတသဘာဝသုညတော၊ အချို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကြံဆအပ်သော အတ္တသဘောမှ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း ကြောင့်။ အဿာမိကတောတိ၊ ကား။ သာမိဘူတဿ၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤပါ၌ဖြင့်။ အနတ္တနိယတံ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဝသဝတ္တိတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဝသဝတ္တိ ဘာဝါဘာဝတော၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အလို၌ ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ် အလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့်။ အတ္တပဋိက္ခေပတောတိ၊ ကား။ ပရပရိကပ္ပိတဿ၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော တိတ္ထိတို့ ကြံဆအပ်သော။ အတ္တနော၊ အတ္တကို။ ပဋိက္ခိပနတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သုညတောတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘော တရားတို့၏။ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတအတ္တ ဝိရဟော၊ သာသနာပပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကြံဆအပ်သော အတ္တမှကင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမိနာ ပန၊ ဤအတ္တပဋိက္ခေပတော ဟူသော နောက်ဆုံးပုဒ်ဖြင့်ကား။ အတ်သဘာဝတော၊ ထိုအတ္တ သဘောမရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ နနု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

၇၀၇။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥပ္ပါဒဝယဝတ္တိ တောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ စတူဟိ ကာရဏေဟိ၊ လေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ အဘိဏှသမ္ဘဋ္ဌိပီဠနတော တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ စတူဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ သုညတောတိအာဒိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ စတူဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်ကုန်။ ဣဒံ၊ သို့။ ရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်တရား၌။ နိရုဇ္ဈ၊ ထင်သော၊ ဝါ၊ တတ်လျက်ထင်လျက် ရှိသော။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အသလ္လကို့တ်၊ ကောင်းစွာမမှတ် ဘူးသေးသော။ လက္ခဏတ္တယံ၊ လက္ခဏာ သုံးပါးအပေါင်းကို။ သလ္လကေ္ခတွာ၊ ကောင်းစွာမှတ်၍။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်သည်ရှိသော၊ ဝါ၊ သုံးသပ်သော ယောဂီကို။ တံ၊ ထိုလက္ခဏာသုံးပါးကို။ တတ္ထ၊ ထိုရုပ်၌။ အာရောပေတီတိ၊ တင်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အာရောပေတိ တင်သည်ဟု ဝတ္တမာန်ဖြင့် ဆိုအပ်သော်လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ အာဒါန နိက္ခေပနဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္မသိတတ္တာ၊ သုံးသပ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော လက္ခဏာတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏဂ္ဂဟဏံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကို ယူခြင်းသည်။ အနိစ္စလက္ခဏဂ္ဂဟဏ ပုဗ္ဗကံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏။ အနတ္တလက္ခဏဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ အနတ္တ လက္ခဏာကို ယူခြင်းသည်မူလည်း။ ဒုက္ခလက္ခဏဂ္ဂဟဏပုဗ္ဗကံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏။ အနတ္တ လက္ခဏဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ အနတ္တလက္ခဏာကို ယူခြင်းသည်မူလည်း။ ဒုက္ခလက္ခဏဂ္ဂဟဏပုဗ္ဗကံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသော လက္ခဏာတို့တွင်။ အနိစ္စလက္ခဏဠု၊ ကိုလည်း။ ရူပဘေဒေန၊ ရုပ်၏ပျက်ခြင်းဖြင့်။ ဒဿိယမာနံ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ယထောဠာရိကတော၊ အကြင် အကြင် ရုန့်ရင်းသော ရုပ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသော ရုပ်အစဉ်အတိုင်း။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာကို။ ဝဿသတပရိစ္ဆေဒေန၊ အနှစ်တရာအပိုင်း

အခြားဖြင့်။ ပဌမ်၊ စွာ။ ဒသေသန္တေန၊ ပြသည်ဖြစ်၍။ (ဒသေတွာဟု ရှိသော ယိုးဒယားမူအရ ဒသေတွာ၊ ၍။) ဝဿသတ်၊ အနုစ်တရာပတ်လုံး။ ဌိတသ၊ တည်သော ရုပ်၏။ ဒသဝါ၊ ဆယ်ပါးသော အဖို့တို့ကိုရင်း။ ဝီသတိ ဝါ၊ နှစ်ဆယ်သော အဖို့ကိုရင်း။ [၄၀၈] ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍။ အနုက္ကမေန။ အစဉ်အတိုင်း။ ယာဝဥဒ္ဓရဏာ ဒိကောဋ္ဌာသဝသေန၊ ဥဒ္ဓရဏစသည် တိုင်အောင်သော ကောဋ္ဌာသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပသ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ ရှုမြင်ပြီး၍။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏာ ရောပနံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို တင်ခြင်းသည်။ ဝယောဝုဒ္ဓတ္ထမဂ်ံမတော၊ အရွယ်ရင့်ချုပ် ရုပ်အားဖြင့်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်း မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၄၊ တမေဝ ဝဿသတန္တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝယဝသေန၊ အရွယ်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ရူပသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ သမ္မသနဝိဓိ၊ သုံးသပ်ခြင်းအစီအရင်ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြဠာရိကဝသေနေဝ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော ရုပ်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အကြမ်းစား၏ အစွမ်း အားဖြင့်သာလျှင်။ အယံ ရူပဘေဒေါ၊ ဤရုပ်၏ ပျက်ခြင်းကို။ အာဒိတောဝ၊ အစ၌။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဿသတ်၊ အနုစ်တရာကို။ သမကောဋ္ဌာသဝသေန၊ ညီမျှသောအဖို့တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝိဘတ္တံ၊ မဝေဘန်အပ်။ ဝါ၊ ကား။ မဒ္ဓိမာဝတ္ထာယ၊ အလယ်ဖြစ်သောအခိုက်အတန့်၏။ တထာရူပတ္တာ၊ ထိုသို့ကြီးသော ရှည်သော အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ မဒ္ဓိမဝယေ၊ မဒ္ဓိမအရွယ်၌။ ဧကဝဿံ၊ တနှစ်ကို။ ဝမိတံ၊ တိုးပွါးစေအပ်၏။

၇၀၈။ မန္ဒတာဗာဟုလ္လေန၊ နုံ့သည်၏အဖြစ် များသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝဿာနံ၊ နှစ်တို့၏။ ဒသက်၊ ဆယ်ခုအပေါင်းသည်၊ ဝါ၊ ဆယ်စုသည်။ မန္ဒဒသက်၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

တဒါတိ၊ ကား။ ပဌမေ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝဿဒသကေ၊ ဆယ်နှစ်အပေါင်း၌၊ ဝါ၊ ဆယ်နှစ်စု၌။ သောတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စပလောတိ၊ ကား။ အနဝဋ္ဌိတကိရိယတာယ၊ မတည်တံ့သော ပြုမူခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တရလော၊ လျှပ်ပေါ်၏။ တေန၊ ထိုစပလော ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ မောမူဟ ဘာဝတော၊ အလွန် တွေဝေသည်၏ အဖြစ်မှ။ ဝိသေ သေတိ၊ အထူးပြု၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဝမဒသကေ ဝိယ၊ ကိုးခုမြောက်ဒသကဉ်ကဲ့သို့။ မောမူဟဘာဝေ နာ၊ အလွန်တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မန္ဒော၊ နုံ့သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ စပလတာယ၊ လျှပ်ပေါ် သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (မန္ဒော၊ နုံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကုမာရကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတိယေ ဒသကေ၊ ၌။ မဲသပါရိပူရိယာ၊ အသား၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဆဝိဝဏ္ဏော၊ အရေအဆင်းသည်။ ဝိပ္ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာယတနံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စတုတ္ထေ ဒသကေ၊ လေးခုမြောက် ဒသကဉ်။ အဌိနံ စ၊ အရိုးတို့၏ ၎င်း။ နာရူနဉ္စ၊ အကြောတို့၏ ၎င်း။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ခိုင်ခန့်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဗလဉ္စ၊ ခွန်အားသည်၎င်း။ ထာမော စ၊ အားအစွမ်းသည်၎င်း။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ပဉ္စမေ ဒသကေ၊ ၌။ ယောဗ္ဗနမဒဿ၊ နုဗျိုခြင်း၌ မာန်ယစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ နုဗျို ခြင်းနှင့်စပ်သော မာန်ယစ်ခြင်း၏။ ဒုရီဘာဝေန၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ကိလေသတ နုတာယ၊ ကိလေသာခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပညာ၊ သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သုဝိသဒါ၊ ကောင်းစွာ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခိဏ္ဏာယ၊ မြူးထူးဖျော်ပါးကစားခြင်းဖြင့်။ ရတိ၊ ဖျော်ရွှင်ခြင်းသည်။ ခိဏ္ဏာရတိ၊ မည်၏။ ကပလ္လိ ကာဒိနိဿယဝိသေသေန၊ ဆီမီးခွက် အစရှိသော မီးရာအထူးအားဖြင့်။ ပဒီပဿ၊ ဆီးမီး၏။ သုဒ္ဓတာဒိ ဝိယ၊ စင်ကြယ်သည် ၏အဖြစ်စသည်ကဲ့သို့။ နိဿယဝိသေသေန၊ မီးရာအထူးဖြင့်။ ပဉ္စမဆဋ္ဌဒသကေသု၊ ပဉ္စမဒသက ဆဋ္ဌဒသကတို့၌။ ပညာယ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓိဟာနိယော၊ တိုးပွါးခြင်းဆုတ်ယုတ်ခြင်း တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ကဠီသန္ဓီဂိဝါသန္ဓီနံ၊ ခါးဆစ် လည်ဂုတ်ဆစ် တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ရဿဿာပိ၊ တိုသောသူ ပုသောသူ အားသော်လည်း။ ပုရတော၊ ရှေ့ဖက်သို့။ ပဇ္ဇာရော၊ ကိုင်းရှိုင်း ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒီဃဿ၊ ရှည်သောသူ မြင့်သော သူအား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း။ စ၊ ဆက်။ ပဇ္ဇာရောတိ၊ ကား။ ဂရုဘာဝေန၊ လေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပလမ္ဗကော၊ တွဲကျသည်။ ॥သတိပညာဝိပ္ပဝါသတော၊ သတိ ပညာတို့၏ ကွေကွင်းခြင်းကြောင့်။ မောမူဟော၊ အလွန်တွေဝေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဌာနာဒိဝသေန၊ ရပ်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သရီရဘာရံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ဝန်ကို။ ဝဟိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ သယနဗဟု လောဝ၊ လည်းလျှောင်း အိပ်နေခြင်းများသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

၇၀၉။ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဝဿာနန္တိ ဟူသောစကားကို။ ယေဘုယ္ယတာယ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စတုဝဿိကောပိ၊ လေးနှစ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဧကော၊ တခုသော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အဖို့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဒွိသတံ ကောဋ္ဌာသေ၊ နှစ်ရာသော အဖို့အစုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဧကေကအယနဝသေန၊ တခုတခု သော အယဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။) ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝဿာနေ၊ ဝဿနဥတုဿ။ ပဝတ္တရူပ်၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ၏။

[၄၀၉] တံ ပန ဝဿာနံ၊ ထိုဝဿာနဥတုသည်ကား။ ဒွိမာသမတ္တံ၊ နှစ်လမျှ ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေးခ်ဿ်ကဲ့သို့။ စတုမာသံ၊ လေးလရှိသည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွေမာသန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤဒွေမာသံ ဟူသောပုဒ်သည်။ အစ္ဆန္တသံယောဂေ၊ အစ္ဆန္တသံယောဂ အနက်ခ်ိ။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ သောပန ဝဿာနော ဥတု၊ ထိုဝဿာနဥတုသည်ကား။ သာဝဏ္ဏပေါ့ဋ္ဌ ပါဒမာသာ၊ သာဝဏ္ဏလနှင့်ပေါ့ဋ္ဌပါဒလတို့တည်း၊ ဝါ၊ ဝါခေါင်လနှင့် တော်သလင်းလတို့တည်း။ အသယုဇကတ္တိကမာသာ၊ သီတင်းကျွတ်လ တန်ဆောင်မုန်းလတို့သည်။ သရဒေါ၊ သရဒဥတုမည်၏။ မိဂသိရဖုဿမာသာ၊ နတ်တော်လ ပြာသိုလတို့သည်။ ဟေမန္တော၊ ဟေမန္တဥတုမည်၏။ မာဃဖဂ္ဂုနမာသာ၊ တပိုတ္တဲလ တပေါင်းလတို့သည်။ သိသိရော၊ မည်၏။ စိတ္တဝေသာခမာသာ၊ တန်ခူးလ ကဆုန်လတို့သည်။ ဝသန္တော၊ ဥတုမည်၏။ ဇေဋ္ဌသဉ္ဇမာသာ၊ နယုန်လ ဝါဆိုလတို့သည်။ ဂိမှော ဥတု၊ ဂိမှဥတုမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ဒသဒသနာဒိကာဝသေန၊ ဆယ်နာရီ ဆယ်နာရီတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေ။ အဖို့တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။

ဂ၁၀။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ကမနံ၊ သွားခြင်းတည်း။ အဘိက္ကမော၊ မည်၏။ ပဋ္ဌိနိဝတ္တနဝသေန၊ နောက်သို့ ပြန်နစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ ပဋိက္ကမော၊ မည်၏။ အာမုခံ၊ ရှေးရှု၊ ဝါ၊ တူရ၊ ဝါ၊ တည့်တည့်။ လောကနံ၊ ကြည့်ခြင်းသည်။ အာလောကနံ၊ မည်၏။ ဝိဝိခံ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော။ ဣတော စိတောစ၊ ထိမှ ဤမှလည်း။ လောကနံ၊ ကြည့်ခြင်းသည်။ ဝိလောကနံ၊ မည်၏။ ဟတ္ထပါဒါနံ၊ လက်ခြေတို့ကို။ သကုံစနံ၊ တွန့်ခြင်း ကွေးခြင်းသည်။ သမိဉ္ဇနံ၊ မည်၏။ အာယမနံ၊ ဆန့်ခြင်းသည်။ ပသာရဏံ၊ မည်၏။

ပါဒုဒ္ဓရဏာကာလေတိ၊ ကား။ ဒုတိယပါဒုဒ္ဓရဏာကာလေ၊ ဒုတိယ (တဖက်) ခြေကိုကြွသော ကာလ၌။ ပါဒဿာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓဋ္ဌပါဒဿ၊ ကြွခဲ့ပြီးသော ပဌမခြေကို။ သြမတ္တာတိ၊ ကား။ သတ္တိတော၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟီနပမာဏာ၊ ယုတ်ညံ့သော အတိုင်းအရည်ရှိကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မန္ဒာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတရာတိ၊ ကား။ တေဇောဝါယော ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ပါဒဿ။ ခြေ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ ကြွခြင်းသည်။ သိဗ္ဗတိ၊ ပြီး၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပေသု၊ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့တွင်။ ဇေါ်သတော၊ စင်စစ်မုချအားဖြင့်။ တေဇောဝါယောဓာတူနံ၊ တို့၏။ အဓိမတ္တတာ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရည် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသံ၊ ထိုတေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏။ သလ္လဟုကသဘာဝတာယ၊ ပေါ့ပါးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တတော ဇဝ၊ ပင်လျှင်။ ဣတရာသံ၊ ဤမှတပါးသော ပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့၏။ ဂရုသဘာဝတ္တာ၊ လေးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သြမတ္တတာ၊ ယုတ်ညံ့သော အတိုင်းအရည် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ တံသမ္ဗန္ဓတ္တာ၊ ထိုစိတ္တဇတေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့နှင့် စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ တိသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ သည်။ တဂ္ဂတိကမေဝ၊ ထိုစိတ္တဇတေဇော ဝါယောဓာတ်အလား ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယဝစီဝိညတ္တိပဝတ္တိယံ၊ ကာယဝိညတ်ဝစီဝိညတ် ဖြစ်သောအခါ၌။ ဝါယောပထဝီ အဓိမတ္တတာ၊ ဝါယောဓာတ် ပထဝီဓာတ်တို့၏ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဣမသ္မ အတ္ထသ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်၏။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြကြောင်း သက်သေဥဒါဟရဏ်ပုံစံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ဟရဏေ စ၊ ဆောင်ခိုက်ခ်ိ၌ရင်း။ ပဿတော၊ ဘေးသို့။ (ဤပုဒ်ဖြင့် ဝိတိဟရဏ ကိုပြသည်။ ထိုကြောင့် ပစ္ဆတော မသင့်) ဟရဏေ စ၊ ဆောင်ခိုက်ခ်ိ၌ရင်း။ ဥဒ္ဓရဏေ ဝိယ၊ ကြွခိုက်ခ်ိ၌ကဲ့သို့။ သလ္လဟုကသဘာဝရူပပ္ပဝတ္တိ၊ ပေါ့ပါးသော သဘောရှိသော ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခ်ိန်း၊ ကုန်သော။ တာသံယေဝ ဓာတူနံ၊ ထိုတေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏သာလျှင်။ အဓိမတ္တတာ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာ အတိဟရဏေ ဝိတိဟရဏေသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥဒ္ဓရဏာဒီသု၊ ကြွခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ သလ္လဟုကသဘာဝတ္တာ၊ ပေါ့ပါးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ခ်ိန်း၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ အဓိကံ၊ လွန်ကဲသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣတရာသံ၊ ဤမှတပါးသော ပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့၏။ (ကိစ္စံ၊ သည်။ ဟီနံ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ (ဟောတိ ယထာ၊ သို့။) ဇဝ၊ တူ။ ဝေါဿဇ္ဇနာဒီသု၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း စွန့်လွှတ်ခိုက် အစရှိကုန်သော။ တီသု၊ သုံးပါးသော အဖို့တို့၌။ ဂရုသဘာဝတ္တာ၊ လေးသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရိမာနံ၊ ကုန်သော။ ခ်ိန်း၊ တို့၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အဓိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာသံ၊ ဤမှတပါးသော တေဇောဝါယောဓာတ်တို့၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ဟီနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝေါဿဇ္ဇနေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဒုပါဒါယရူပါနီတိ၊ ကား။ တာ ဓာတုယော၊ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ပဝတ္တဥပါဒါ ရူပါနိ၊ ဖြစ်သော ဥပါဒါရုပ်တို့တည်း။ ဇေဋ္ဌောဝါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓရဏေယေဝ၊ ကြွခိုက်ခ်ိ၌သာလျှင်။ တေန၊ ကြောင့်။ အတိဟရဏံ၊ အပ္ပတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတီတိ၊ ကား။ ဇဝ၊ သို့။ တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဥဒ္ဓရဏာဒိကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုထိုကြွခြင်း အစရှိသောအဖို့၌။ ပဗ္ဗ ပဗ္ဗန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ [ဂ၁၀] တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုရုပ်တရားတို့၏။ ကောဋ္ဌာသန္တရသင်္ခါရာဘာဝဒဿနံ၊ ကောဋ္ဌာသ တပါးနှင့် ရောနှောခြင်း၏ မရှိခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာတိ၊ ကား။ တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တိ ဝိယ၊ တင်ဋ္ဌတင်ဋ္ဌမြည်ကုန်သကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ ပဝတ္တိကွဏသ၊ ဖြစ်ရာခဏ၏။ ဣတ္တရတ်၊ တိုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၇၁၁။ အသာတိ၊ ကား။ သမ္မသနသ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏။ ဒါရတိဏာ့ဏ္ဍာဒီသူတိ၊ ကား။ ဒါရဥ္ဍာဏ္ဍာဒီသု၊ သစ်သား မီးရှူး မြက်မီးရှူးစသည်တို့၌။ "အန္ဓဗာလ၊ အိုမိုက်ကန်းသော လူ။ ကိ၊ အသို့နည်း။ ဧကဃနံ၊ တခဲနက်။ သတတံ၊ အမြဲ မပြတ်။ သဗ္ဗဒါဘာဝိ၊ အခါခပ်သိမ်း ရှိနေသော။ ဧကန္တိ၊ တခုတည်းသော မီးတောက်ဟူ၍။ မညသိ၊ မှတ်ထင်သလော။" ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ကိမေတ္တ မနာပန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိတိ၊ ကား။ တေလဝဋ္ဋိကွယေန၊ ဆီနှင့်မီးစာ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ပဒီပဿ၊ ဆီးမီးတောက်၏။ ယဒိဒံ အပညာယနံ၊ အကြင်မထင်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဗျောက်ကွယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤမထင်ခြင်းဗျောက်ကွယ်ခြင်းသည်လည်း။ အဂုံလဂုံလန္တရေတိ၊ ကား။ အဂုံလဂုံလယာ၊ လက်သစ်ဖြင့်။ မိတံ၊ ရှိုင်းယှဉ်အပ်သော အရပ်သည်။ အဂုံလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂုံလပမာဏော၊ လက်သစ်အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ ပဒေသော၊ အရပ်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တုနော၊ ချည်ချောင်း၏။ အဝယဝလေသဘူတံ၊ အစိတ်အပိုင်း အစအန ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပရမသုခုမဘာဝပ္ပတ္တံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ အံသုံ၊ အမျှင်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အံသုံ ပန မုဋ္ဌိတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ နှိုးနှောကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာနှိုးနှောချက်၌။ ဥပမေယျ ဝိယ၊ ဥပမေယျ၌ကဲ့သို့။ ဥပမာယံ၊ ဥပမာ၌။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသော။ ကာလဘေဒေါ၊ ကာလအကွဲအပြားသည်။ ကာမံ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧကကောဋ္ဌာသဂတံ၊ တခုသော အဖို့၌ တည်သော မီးလျှံသည်။ ကောဋ္ဌာသန္တရံ၊ အဖို့တပါးသို့။ နေ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ ဥပမာ ဘာဝေါ၊ ဥပမာ၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥပမာယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဣတိ၊ သို့။ ကာလသ၊ ကာလ၏။ ဘေဒမတ္တာ၊ ကွဲပြားခြင်း အတိုင်းအရှည်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသာ၊ ထိုကွဲပြားခြင်း အတိုင်းအရှည်ကို။ ဂဟဏော၊ ယူခြင်းသည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) ကာလဘေဒဝသေနာပိ၊ ကာလအကွဲအပြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဥပမာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

၇၁၂။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာဒါနနိက္ခေပါဒိဝသေန၊ နိက္ခေပ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုသန္တတိ ရူပံ၊ ကို။ သဃံရိတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တဒေဝ ရူပံ ဝိသခံရိတွာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝိသခံရိတွာ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်ခွဲခြမ်း၍။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသဃံရိတွာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၊ ပါဠိတည်း။ အယမေဝ၊ ဤဆို အပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အာဟာရမယန္တိ၊ ကား။ အာဟာရေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော ရုပ်တည်း။ ဗျတ္တန္တိ၊ ကား။ မိလာတံ၊ ညှိုးနွမ်း၏။ ကိလန္တန္တိ၊ ကား။ ခိန္နံ၊ ပင်ပန်း၏။ ဓာတန္တိ၊ ကား။ တိတ္တံ၊ ရောင့်ရဲ၏။ ဝါ၊ ပြည့်ဝ၏။ ပီဏိတန္တိ၊ ကား။ မံသုပစယသမ္ဘတ္တိယာ၊ အသား၏ ပွါးခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ပီဏိတံ၊ စိုပြည်၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ မုဒု၊ နူးညံ့၏။ သိနိဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သိနိဒ္ဓစ္ဆဝိတာယ၊ ချောညက်သော အရေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဏှံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဖဿဝန္တံ၊ ကောင်းသောအတွေ့ရှိ၏။

၇၁၃။ ဥဏှကာလေ သမုဋ္ဌိတံ၊ ရူပန္တိ၊ ကား။ ဥဏှသန္တာပေန၊ အပူရှိန်ဖြင့်။ သန္တတ္တံ၊ ကောင်းစွာ ပူလောင်အပ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သီတဥတုနာတိ၊ ကား။ သပ္ပါယေန၊ လျောက်ပတ်သော။ သီတဥတုနာ၊ အေးသော ဥတုကြောင့်။

၇၁၄။ အာယတနဒ္ဒါရဝသေနာတိ၊ ကား။ အာယတနသခ်ါတဒ္ဒါရဝသေန၊ အာယတနဟု ဆိုအပ်သော ဒ္ဒါရ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကမ္မဒ္ဒါရနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ကမ္မဒ္ဒါရကို နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ အာယတနဂ္ဂဟဏံ၊ အာယတနကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကာယဒ္ဒါရေတိ၊ ကား။ ပသာဒကာယဒ္ဒါရေ၊ ပသာဒရုပ်ဆို ဆိုအပ်သောကာယဒ္ဒါရ၌။ မနောဒ္ဒါရံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သာဝဇ္ဇန်၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် တကွသော။ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင်တည်း။ တသ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွသောဘဝင်၏။ နိဿယဘာဝတော၊ မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နိဿိတဝေါဟာရေန၊ မှီသောအာဝဇ္ဇန်းနှင့် ဘဝ၏ ဝေါဟာရဖြင့်။ မနောဒ္ဒါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ ယင်းဟဒယဝတ္ထု၌။ မနောဒ္ဒါရပ္ပတ္တိ၊ မနောဒ္ဒါရ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

[၄၁၁] ၇၁၅။ သောမနဿိတဒေါ မနဿိတဝသေနာတိ၊ ကား။ သောမနဿိတဒေါ မနဿိတ ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ဝမ်းသာသော ပုဂ္ဂိုလ် နှလုံးမသာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ သောမနဿိတဒေါ မနဿိတကာလဝသေန၊ ဝမ်းသာသော ကာလ နှလုံးမသာသော ကာလတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

အယမတ္ထောတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အတိဣတ္ထတ္ထရဏတာသခ်ါတော၊ အလွန်တိုသော ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။

ဇီဝိတန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ တည်း။ သုခဒုက္ခာတိ၊ ကား။ သုခဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဥပေက္ခာပိ၊ သည်လည်း။ ဣဋ္ဌာ နိဋ္ဌဘာဝတော၊ အလိုရှိအပ်သော ဣဋ္ဌ အလိုမရှိအပ်သော အနိဋ္ဌ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခ ဒုက္ခာသု ဧဝ၊ သုခဒုက္ခဝေဒနာတို့ဟ်သာလျှင်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်၏။ အတ္တဘာဝေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဇီဝိတ ဝေဒနာ ဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသိဋ္ဌမမ္မာ၊ ကြွင်းသော (ရုပ်နာမ်) တရားတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သညာတိ၊ ဟူ၍။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ကေဝလာတိ၊ ကား။ အတ္တာနာ ဝါ၊ အတ္တနှင့်ဌင်း။ နိစ္စဘာဝေန ဝါ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်နှင့်ဌင်း။ အဝေါမိဿာ၊ မရောနောကုန်။ ဧကေစိတ္တသမာယုတ္တာတိ၊ ကား။ ဧကေကေန စိတ္တေန၊ တခုတခုသော စိတ်နှင့်။ သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်၏။ လဟုသော ဝတ္တတေ ခဏောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဧကေစိတ္တက္ခဏိကတာယ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုကော၊ လျင်သော။ အတိဏ္ဍတ္တရော၊ အလွန်တိုသော။ ဇီဝိတာဒီနံ၊ ဇီဝိတ စသည်တို့၏။ ခဏော၊ ဖြစ်ရာခဏသည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ ကပ္ပန္တိ၊ ကား။ စတုရာသီတိသဟဿပရိမာဏံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကပ္ပံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး။ ဧတံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်သည်။ အစ္ဆန္ဒသံယောဂေ၊ အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ကပ္ပန္တိ စ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်လည်း။ သာမညဝေန၊ သာမညဇာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကဝစနံ၊ ဧကဝုစ်ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ မရူတိ၊ ကား။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့တည်း။ ဒ္ဝိဟိ စိတ္တေဟိ သမောဟိ တာတိ၊ ကား။ ဧဝံစိရ ဇီဝိနောပိ၊ ဤသို့ရှည်မြင့်စွာ အသက်ရှင်ကုန်ငြားသော်လည်း။ တေ၊ ထိုဗြဟ္မာနတ်တို့သည်။ ဒ္ဝိဟိ စိတ္တေဟိ၊ နှစ်ခုသော စိတ်တို့နှင့်။ သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ နှ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဗြဟ္မာ နတ်တို့၏လည်း။ သန္တာနေ၊ ၌။ ဇီဝိတာဒီနိ၊ ဇီဝိတအစရှိသော တရားတို့သည်။ ဒ္ဝိဟိ စိတ္တေဟိ၊ နှစ်ခုသော စိတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ နှ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်သည်မဟုတ်ကုန်။ ဧကေန စိတ္တေန၊ တခုသော စိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပဋ္ဌာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ တေနေဝ၊ ထိုတခုသော စိတ်နှင့်သာလျှင်။ သဟ၊ တကွ။ နိရုဇ္ဈန္တေ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ယာဝဒုတိယာ၊ ဒုတိယ စိတ်တိုင်အောင်။ နှ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

ယေ နိရုဒ္ဓါ မရဏ္ဏသာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒသ၊ စုတေဆဲဖြစ်သော။ သတ္တသ၊ ၏။ စုတိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ နိရုဒ္ဓါတိ၊ ချုပ်ကုန်သည်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ယေ ခန္ဓာ၊ အကြင် ခန္ဓာတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တိဋ္ဌမာနသ ဝါ ဣဓတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလဌ်။ တိဋ္ဌန္တသ ရဏ္ဏသ၊ ထင်ရှားတည်ဆဲ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘဂံပ္ပတ္တိယာ၊ ဘင်သို့ရောက်သဖြင့်။ ယေ ဝါ နိရုဒ္ဓကွန္ဓာ၊ အကြင်ချုပ်ပြီးသော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေပိ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ (ဝုတ္တိနည်းဖြင့် ဖွင့်ထားသည်) သဒိသာ ဧကသဒိသာ၊ တထပ်တည်းတူကုန်၏။ အတ္ထာဂံတာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော ခန္ဓာတို့သည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊ တဖန်ပြန်၍ စပ်ခြင်းမရှိကုန်။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂန္ဓာ၊ လာကုန်၍။ ပဋိသန္ဓာနာဘာဝေန၊ စပ်ခြင်း မရှိသောအားဖြင့်။ ဝိဂတာ၊ ကင်းလေကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ ပြဦးအုံ့။ စုတိကွန္ဓာ၊ စုတိခန္ဓာတို့သည်။ နှ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယထာ၊ မဖြစ်ပေါ်လာကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တတော၊ ထိုစုတိမှ။ ပဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ ခန္ဓာ၊ ချုပ်ပြီးသော ခန္ဓာတို့သည်။ (နှ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တဖန် မဖြစ်ပေါ်လာကုန်။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်၊ ဝါ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ဧကေစိတ္တက္ခဏိကံ၊ တခုသောစိတ်ခဏမျှ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အနန္တရာ စ ယေ ဘဂ္ဂါတိ၊ ကား။ ယေ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ အနန္တရမေဝ၊ ရှေးအခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဘဂ္ဂါ၊ ပျက်လေကုန်ပြီ။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေကုန်ပြီ။ ယေ စ ဘဂ္ဂါ အနာဂတေတိ၊ ကား။ ယေ စ သခ်ါရာ၊ တို့သည်လည်း။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဘဂ္ဂါ ဘဝိဿနေလာ၊ ပျက်ခြင်းအလေ့ရှိကုန်၏။ ဘိဒ္ဓိဿန္တိ၊ ပျက်ကုန်လတ့ံ။ တဒန္တရာ နိရုဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ တေသံ အတီတာနာဂတာနံ၊ ထိုအတိတ်အနာဂတ်သခ်ါရတို့၏။ အန္တရာ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ပစ္စုပ္ပန္နတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ နိရုဒ္ဓါနံ၊ ချုပ်ကုန်သော။ ဘဂ္ဂါနံ၊ ပျက်ကုန်သော သခ်ါရတို့၏။ ဝေသမံ နတ္ထိ လက္ခဏောတိ၊ ကား။ တိဝိဓာနမ္ပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတို့၏။ ဘဂံလက္ခဏနိမိတ္တံ၊ ပျက်ခြင်း လက္ခဏာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိသမတာ ဝိသဒိသတာ၊ မတူသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

[၄၁၂] အနိဗ္ဗတ္တေန နဇာတောတိ၊ ကား။ အနုပ္ပန္နေန၊ မဖြစ်သေးသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇာတော၊ ဖြစ်နှင့်သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဇာတော နာမ၊ မဖြစ်သေးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဝတ္တမာနေန၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဇီဝမာနော နာမ၊ အသက်ရှင်ဆဲမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တဘင်္ဂေါ မတော လောကောတိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တသ ဝိယ၊ စုတိစိတ်၏ကဲ့သို့။ သဗ္ဗသပိ၊ သော။ တသ တသ စိတ္တသ၊ ထိုထိုစိတ်၏။ ဘဂံပ္ပတ္တိယာ၊ ပျက်ခြင်း (ဘင်) သို့ရောက်သဖြင့်။ အယံ လောကော၊ ဤလောကသည်၊ ဝါ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ပရမတ္ထတော၊ မှန်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ မတော နာမ၊ သေသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိရုဒ္ဓသ၊ ချုပ်ပြီးသော ခန္ဓာ၏။ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ တဖန် ပြန်၍ စပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ပညတ္တိ၊ သည်။ ပရမတ္ထိယာ၊ ပရမတ္ထဖြစ်၍ဖြစ်၏။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ သနိဿယံ၊ မှီရာနှင့်တကွဖြစ်သော။

တ်တ် စိတ္တ၊ ထိုထိုစိတ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ တိသော ဇီဝတိ၊ တိသသည် အသက်ရှင်လျက်ရှိ၏။ ဖုသော ဇီဝတိ၊ ဖုသသည် အသက်ရှင်လျက်ရှိ၏။ ဣတိ ဇဝ၊ သို့။ ဝစနပွတဝတ္ထိယာ၊ စကားဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိသယဘူတာ၊ အရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာယ် သန္တာနပညတ္တိ၊ အကြင်သန္တာနပညတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုသန္တာနပညတ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပရမတ္ထိယာ ပရမတ္ထဘူတာ၊ (မှန်သော အနက်သဘော) ပရမတ္ထဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ "နာမဂေါတ္တ၊ အမည်အနွယ်သည်။ နဇီရတိ၊ မအိုမင်း မဆွေးမြည့်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိစ္စနဂတာ ဘဂ္ဂါတိ၊ ကား။ ယေ၊ အကြင် သင်္ခါရတို့သည်။ ဘဂ္ဂါ၊ ချုပ်ပျက်လေကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ နိစ္စာနံ၊ သိုမှီးခြင်းသို့။ နဂတာ၊ မရောက်ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဘာဝမေဝ၊ မရှိခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂတာ၊ ရောက်လေကုန်၏။ ယတော၊ အကြင်အစုအပုံမှ။ ဝတ္တာမနဘာဝံ၊ ဖြစ်ဆဲအဖြစ်သို့။ အာဂဠ္ဆေယျုံ၊ ရောက်လာကုန်ရာ၏။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်အဖို့၌။ (တာဒိသော၊ ရှိသော။) ပုဗ္ဗော၊ အစုအပုံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိဗ္ဗတ္တာ ယေပိတိ၊ ကား။ ပဋိလဒ္ဓတ္တဘာဝါ၊ ရအပ်သော အတ္တဘော အထည်ကိုယ် ရှိကုန်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင် သင်္ခါရတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဆာပိ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အာရဂ္ဂေ၊ အလွန်သေးငယ်သော စူးဖျား၌။ သာသပူပမာ၊ မုန်ညင်းစေ့သဖွယ် ဖြစ်ကုန်လျက်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဌိတာယံ၊ ထောင်လျက်တည်သော။ သူစိယံ၊ အပ်ဖျား၌။ ခိတ္တော၊ ပစ်တင် အပ်သော။ သာသပေါ၊ မုန်ညင်းစေ့သည်။ တဿာ၊ ထိုအပ်၏။ သိခံ၊ အစွန်အဖျားကို။ ဖုဋ္ဌမတ္တော၊ ထိကာမျှ သာလျှင်။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ လိမ့်ကျ၏။ နဲ တိဋ္ဌတိ ယထာ၊ မတည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်တံခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဘဂ်ေါ နေသံ ပုရက္ခတောတိ၊ ကား။ တေသံ နိဗ္ဗတ္တမ္မောနံ၊ ထိုဖြစ်ပြီးသော သဘောတရားတို့သည်။ ဘဂ်ေါ နာမ၊ ပျက်ခြင်းမည်သည်ကို။ ပုရတော ဇဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဇော်သဘာဝီ၊ စင်စစ်ကေန် ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ နအပသက္ကတိ၊ မဖဲသွား။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပုရာဏောဟိတိ၊ ကား။ ပုရိမကေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ အတီတေ ဟိ၊ လွန်ကုန်လေပြီးသော။

အဒဿနတောတိ၊ ကား။ အပသိတဗ္ဗတော၊ မမြင်အပ်သည်မှ၊ ဝါ၊ မမြင်အပ်သည်၏အဖြစ်မှ။ အာယန္တိတိ၊ ကား။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာပိ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်လည်း ကုတောစိ ရာသိတော၊ တစုံတခုသော အစုအပုံမှ။ အာဂမနာဘာဝမေဝ၊ လာခြင်း၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဘဂ္ဂါ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ဘဂ္ဂါပိ၊ ပျက်ပြီးသော သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ ဥပဂမနာဘာဝတော၊ ကပ်ရောက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဒဿနံ၊ အမြင်ရခြင်းသို့။ အဘာဝမေဝ၊ မရှိခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာပျက်ရာ၌။ နိဒဿနံ၊ ဥဒါဟရဏ်းပုံစံကို။ ဝိဇ္ဇပ္ပါဒေါ။ပ။ ဝယန္တိ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၇၁၆။ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကရူပန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ သယမေဝ၊ မိမိ အလိုလိုသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကမ္မတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧမ္မတာရူပ်၊ ဧမ္မတာရုပ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနွတ္ထနာမတ်၊ အနွတ္ထအမည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အယလောဟာဒီသု၊ စသည်တို့တွင်။ အယော နာမ၊ သံမည်သည်ကား။ ကာဠလောဟ်၊ မည်းသောသတ္တုတည်း၊ ဝါ၊ သတ္တုမည်းတည်း။ လောဟ်၊ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဇာတိလောဟ်၊ သတ္တုစပ်ဝင်း။ ဝိဇာတိလောဟ်၊ အမျိုးမစစ်သော သတ္တုဝင်း။ ကိတ္တိမလောဟ်၊ ပြုလုပ်အပ်သော သတ္တုဝင်း။ ပိသာစလောဟ်၊ ပိသာစသတ္တုဝင်း၊ ဝါ၊ သံချေးဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါး အပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ အယော၊ သံဝင်း။ ရဇတ၊ ငွေဝင်း။ သုဝဏ္ဏ၊ ရွှေဝင်း။ တိပု၊ သလွဲဖြူဗဇင်ဝင်း။ သီသံ၊ သလွဲမည်း ခဲဝင်း။ တမ္မလောဟ်၊ ကြေးနီးဝင်း။ ဝေကန္တကလောဟ်၊ သံမဏိဝင်း။ ဣတိ၊ ဣသို့။ ဣမိနိ သတ္တ၊ ဣခုနစ်မျိုးတို့သည်။ ဇာတိလောဟာနိ၊ သတ္တုစပ်တို့မည်ကုန်၏။ နာဂနာသိက လောဟ်၊ ထယ်သံသည်၊ ဝါ၊ သံကြွပ်သည်။ ဝိဇာတိလောဟ်၊ မည်၏။ ကံသလောဟ်၊ ကြေးဖြူဝင်း။ [၄၁၃] ဝဋ္ဋလောဟ်၊ ကြေးပုပ်ဝင်း။ ဟာရကူဋ်၊ ခပ်ပြာဝင်း။ ဣတိ၊ ဣသို့။ တီဏိ၊ သုံးမျိုးတို့သည်။ ကိတ္တိမလောဟာနိ၊ မည်ကုန်၏။ မောရကွ ကာဒိ၊ သံပွက်စသည်သည်။ ပိသာစလောဟ်၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလောဟတို့တွင်။ တမ္မလောဟ်၊ ကြေးနီဝင်း။ ဝေကန္တက်၊ သံမဏိဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ ဒွိဟိ ဇာတိလောဟေဟိ၊ ဣခုနစ်မျိုးသော သတ္တုစစ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဣအရာ၌။ လောဟန္တိ၊ လောဟဟူ၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တိပူတိ၊ ကား။ သေတတိပု၊ သလွဲဖြူတည်း၊ ဝါ၊ ဗဇတည်း။ သီသန္တိ၊ ကား။ ကာဠတိပု၊ သလွဲမည်တည်း၊ ဝါ၊ ခဲတည်း။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေသည်။ အာကရုပ္ပန္နရသဝိဒ္ဓါဘေဒံ၊ တွင်းထွက်ရွှေ, ပြဒါးဝင်သော ရွှေစသည် အပြားရှိ၏။ သာမုဒ္ဒိကမုတ္တာဒိ၊ သမုဒ္ဒြာ၌ ဖြစ်သော ပုလဲစသည်သည်။ မုတ္တာ၊ ပုလဲမည်၏။ မဏိတိ၊ ကား။ ဝေဠုရိယလောဟိတင်္ကမသာရဂလ္လာနိ၊ ကြောင်မျက်ရွဲ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ မဏိဝိသေသော၊ ပတ္တမြားအထူးတည်း။ ဝေဠုရိယော၊ ယဟူသည်။ ဝိသံဝဏ္ဏမဏိ၊ ဝါးအဆင်းရှိသော ပတ္တမြားတည်း။ သခေါ်၊ ခရုသင်းဟူသည်။ သာမုဒ္ဒိကသခေါ်၊ သမုဒ္ဒြာ၌ ဖြစ်သောခရုသင်းတည်း။ သိလာတိ၊ ကား။ ကာဠသိလာပဏ္ဍုသိလာဒိဘေဒေါ၊ သလင်းနက် သလင်းဝါ စသည် အပြားရှိသော။ သဗ္ဗါပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ရတနသမ္မတသိလာ၊ ရတနာဟုသမုတ်အပ်

သော သလင်းတည်း။ ပဝါ၌ နာမ၊ သန္တာမည်သည်ကား။ ဝန္ဆုမ်၊ အလုံးဖြင့် ပြီးသော။ ဝိဒ္ဓမ်၊ ဖောက်ထွင်းခြင်းဖြင့် ပြီးသော သန္တာတည်း။ လောဟိတင်္ဂ၊ ဂ်ဟူသည်။ ရတ္တမဏိ၊ ပတ္တမြားနီတည်း၊ ဝါ၊ ကျောက်နီတည်း။ မသာရဂလ္ဒ၊ လ္လဟူသည်။ ကဗရမဏိ၊ ပတ္တမြားပြောက်တည်း။ ဘူမိအာဒယော၊ မြေစသည်တို့သည်။ ပါကဋာဝ၊ ထင်ရှားကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ တဒဿာတိ၊ ကား။ တံ ဓမ္မတာရူပ်၊ ထိုဓမ္မတာရုပ်သည်။ အသ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီအား။

တရုဏာပလ္လဝဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ အမ္မာဒီနံ၊ သရက်စသည်တို့၏။ တရုဏာပလ္လဝေန၊ နသော ရွက်နုနှင့်။ သမာနဝဏ္ဏံ၊ တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဘာဝရူပသန္တတိန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိနာ၊ အဆင်းစသည်ဖြင့်။ သမာနဘာဝံ၊ တူသော အဖို့ရှိသော။ ရူပ သန္တာနံ၊ ရုပ်အစဉ်ကို။ အနုပဗန္ဓာပယမာနန္တိ၊ ကား။ ဟေတုဖလပရမ္ပရာယ၊ အကြောင်းအကျိုး အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ သမ္ဗန္ဓန ဝသေန၊ စပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

သောတိ၊ ကား။ ယောဂီ၊ သည်။ တန္တိ၊ ကား။ အသောကရုက္ခပဏ္ဏံ၊ သော်ကပင်၏အရွက်ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဥဏောန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဒ္ဒ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဣမိနာ၊ နယေနာတိ၊ ကား။ အသောကပဏ္ဏော၊ သော်ကရွက်၌။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်သော။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အယလောဟာဒိဘေဒံ၊ သံကြေးစသည် အပြားရှိသော၊ ဝါ၊ သံ သတ္တုစသည်အပြားရှိသော။ ဓမ္မတာရူပ်၊ ဓမ္မတာရုပ်ကို။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ထိုသံကြေးအစရှိသော ဓမ္မတာရုပ်သည်လည်း။ သီတ ကာလေ၊ အေးသောကာလ၌။ သီတလံ၊ အေး၏။ ဥဏှကာလေ၊ ပူသောကာလ၌။ သုရိယသန္တာပေန၊ နေပူဖြင့်။ ဥဏှတရံ၊ အထူးသဖြင့် ပူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသံအစရှိသော ဓမ္မတာရုပ်တို့၌။ သီတဘာဝေန၊ အေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တ၊ ဖြစ်သော။ ရူပ်၊ ရုပ်သည်။ ဥဏှံ၊ ပူသောအဖို့သို့။ ဥဏှဘာဝေန၊ ပူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တရူပ်၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ သီတံ၊ အေးသောအဖို့သို့။ နပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအရိုက်အတံ၌သာလျှင်။ တဋ္ဌာတဋ္ဌာယန္တံ၊ တင်ရှိ တင်မြဲည်သကဲ့သို့။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

အရူပသတ္တကသမ္ဘသနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၁၇။ ကလာပတောတိ၊ ကား။ အရူပဓမ္မကလာပတော၊ နာမ်တရားတို့၏ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်တရားအပေါင်းတို့တွင်။ ဖဿပဋ္ဌမကာ၊ ဖဿလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒသာဓာရဏာ၊ အလုံးစုံသော စိတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုပါကဋာ စ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားကုန်သည်ရင်း။ သုဝိညေယျာ စ၊ သိလွယ်ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဖဿ ပဋ္ဌမက တရားတို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ကလာပတောတိ ဖဿပဋ္ဌမကာ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ဘသနေ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ရာ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖဿပဋ္ဌမကာ၊ ရှိကုန်သော။ ယေ ဣမေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေတေ၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားတို့သည်။ ဝိနိဗ္ဘာ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။

ပဝတ္တံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ သတ္တသု ဌာနေသု၊ ခုနစ်ပါးသော ဌာနတို့၌။ သမ္ဘသနဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ဘသန္တော်တိ၊ ကား။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သမ္ဘသန္တော၊ သုံးသပ်သည် ရှိသော်။ တံ ယုတ္တတရန္တိ၊ ကား။ အရိယဝံသကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံသော။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ယုတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် သင့်လျော်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) အာသန္နဘာဝေန၊ နီးသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝိဘူတတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသော။ ရူပ သတ္တကေ၊ ၌။ သမ္ဘသနံ၊ ကို။ သဟ ဂဟေတွာ၊ တပေါင်းတည်းယူ၍။ သမ္ဘသနဿ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အပိစ၊ တနည်းကား။ ရူပသတ္တကေ၊ ၌။ [၄၁၄] သမ္ဘသနဿ၊ ၏။ ရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်တရားတို့၌။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ တခဲနက် အစိုင်အခဲ၏ အသီးအသီး ကွဲပြားခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဗ္ဗိသယံ၊ ထိုရူပသတ္တကဿ သုံးသပ်ခြင်းလျှင် တည်ရာရှိသော။ အရူပ သမ္ဘသနံ၊ နာမ်ကိုသုံးသပ်ခြင်းသည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာပဋိဝေဓယ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ သမ္ဘဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအရိယဝံသကထာ၌ ဆိုသောစကားသည်။ ယုတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် သင့်လျော်၏။ အပုဗ္ဗကေသာဒိသမ္ဘသနံ၊ အသစ်ဖြစ်သော ဆံပင်စသည်ကို သုံးသပ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဗ္ဗိသယံ၊ ထိုဆံပင်စသည်ကို သုံးသပ်ခြင်းလျှင် တည်ရာရှိသော။ ပဝတ္တိတံ ပန၊ ဖြစ်စေအပ်သော သုံးသပ်ခြင်းသည် ကား။ ယုတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် သင့်လျော်သည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှိသည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နဝံ နဝံ ဇဝ၊ အသစ်အသစ်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ယသ္မာ၊ ကား။) ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဂဟိတံ၊ သော။ သမ္ဘသနဝိသယံ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏အရာကို။ ဆဋ္ဌေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ အညဿ၊ သော။ သမ္ဘသနဝိသယဿ၊ သုံးသပ် ခြင်း၏အရာကို။ ဂဏှနတော၊ ယူခြင်းကြောင့်တည်း။ သေသာနိပိတိ၊ ကား။ ယမကတော၊ အစုံအားဖြင့်။ သမ္ဘသနာဒီနိပိ၊ သုံးသပ်ခြင်း စသည်တို့သည်လည်း။ တေနေဝါတိ။ ကား။ အရိယဝံသ ကထာနယေနေဝ၊ အရိယဝံသကထာနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။

၇၁၈။ တမ်ဗို စိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာဒါနနိက္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ သမ္မသနဝေန၊ သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တစိတ္တုပ္ပါဒမ်ို၊ ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုလည်း။ ဟိ၊ မှန်။ စိတ္တသီသေန၊ စိတ်ကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ ဧသ နယော၊ တည်း။ နာမရူပမ္မေ၊ နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ယုဂဠဝေန၊ အစုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္မသနဿ၊ ၏။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ယမကတော၊ အစုံအားဖြင့်။ သမ္မသတိ နာမ၊ သုံးသပ်သည်မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ရူပသတ္တကဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမ္မသိတွာ၊ ပြီး၍။ ဌိတောပိ၊ တည်ငြားသော်လည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အာဒါနနိက္ခေပါဒိဝသေန၊ အာဒါနနိက္ခေပစသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္မသိတွာဝ၊ သုံးသပ်ပြီး၍သာလျှင်။ တံ၊ ထိုသုံးသပ်အပ်သော စိတ်ကို။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဧဏိကတော သမ္မသနာဒီသုပိ၊ ဧဏိကအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

၇၁၉။ ဧတမ်ဗိတိ၊ ကား။ ဧတံ စတုတ္ထသမ္မသနစိတ္တမ်ို၊ ဤလေးကြိမ်မြောက် သုံးသပ်သော စိတ်ကိုလည်း။ ပဌမစိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာဒါနနိက္ခေပါဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ သမ္မသိတစိတ္တံ၊ သုံးသပ်သောစိတ်ကို။ ယံ၊ ယင်းစိတ်ကို။ ရူပပရိဂ္ဂါဟကစိတ္တန္တိ၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းသော စိတ်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ သမ္မသိတသမ္မသိတစိတ္တသမ္မသနေန၊ သုံးသပ်ပြီး သုံးသပ်ပြီးသော (ဝိပဿနာ) စိတ်ကို သုံးသပ်ခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုစိတ်တို့၏။ ဧဏိကဘာဝဿ၊ ဧဏမျှတည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝနတော၊ ထင်ရှားစေခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းကို။ ဧဏိကတော သမ္မသနန္တိ၊ ဧဏိကအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၂၀။ စ၊ ဆက်။ ဒိဂုဏိတံ၊ နှစ်ခုဖြင့်မြှောက်ပွါးအပ်သော၊ ဝါ၊ နှစ်ဆတတ်မြှောက်ပွါးအပ်သော။ ဣဒမေဝ သမ္မသနံ၊ ဤဧဏိကအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကိုပင်လျှင်။ အနေကသမ္မသနပဋိပါဋိသမ္ဘဝတော၊ များစွာသော သုံးသပ်ခြင်းတို့၏ အစဉ်အဆက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိပါဋိတော သမ္မသနန္တိ၊ အဆက်ဆက်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝဇ္ဇေယျာတိ၊ ကား။ သမ္ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှိသည်။ သတိ၊ သော်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ပဋိပါဋိသမ္မသနပသုတာ ဧဝ၊ အစဉ်အဆက်ကို သုံးသပ်ခြင်း၌ လေ့ကျက်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မူလကမ္မဋ္ဌာနပကာရီ၊ မူလကမ္မဋ္ဌာန်းအား ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ နု သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ အယံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ သမာပတ္တိစာရော စ၊ သမာပတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်လည်း။ တတ္တကေန၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့်။ ရူပဓမ္မေသု စ၊ ရုပ်တရားတို့၌ရင်း။ အရူပဓမ္မေသု စ၊ နာမ်တရားတို့၌ရင်း။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာတို့သည်။ သုဠု၊ ကောင်းစွာ။ ဝိဘူတာနိ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာဝဒသမစိတ္တသမ္မသနာ။ပ။ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဧကာဒသမံ၊ တဆယ့်တရမြောက်စိတ်ကို။ ဒွါဒသမေန၊ တဆယ့်နှစ်ခုမြောက်စိတ်ဖြင့်။ နု သမ္မသိတဗ္ဗံ၊ မသုံးသပ်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပါဋိတော၊ အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ သမ္မသနဿ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒဿန ပရံ၊ အပိုင်းအခြားကို ပြခြင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ တတော သမ္မသနတော၊ ထိုသုံးသပ်ခြင်းမှ။ သြရမနဒဿနပရံ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို ပြခြင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်းသည်။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုနပိ၊ လည်း။ ရူပံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယာဝ ဒသမစိတ္တသမ္မသနာ၊ ဆယ်ခုမြောက်စိတ်ကို သုံးသပ်သည်တိုင်အောင်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇတေဝ၊ အားထုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ အရိယဝံသကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၂၁။ ဝိသုံ သမ္မသနနယော နာမ နတ္ထိတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိမနသိကာရဝိနိမုတ္တော၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းမှ လွတ်သော။ အညော၊ သော။ ဝိပဿနာမနသိကာရော၊ ဝိပဿနာနှလုံးသွင်းမှု မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိပဿနာယ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒိဋ္ဌိအာဒိဝိက္ခမ္ဘနာ၊ ဒိဋ္ဌိစသည်ကို ပယ်ခွါခြင်းသည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓနာဒယော၊ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓနစသည်တို့ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ–သဒ္ဒံ၊ ၏။ ဝိပဿနာယ ဧဝ၊ ဝိပဿနာ၏ သာလျှင်။ [၄၁၅] ပဝတ္တိဝိသေသေန၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓ နာဒယော၊ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓန စသည်တို့သည်။ ဣဒ္ဓန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယံပနေတန္တိအာဒိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သတ္တသညာတိ၊ ကား။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသညာ၊ ဖြစ်သော အမှတ်သညာတည်း။ ဒုဗ္ဗလာယ၊ အားနည်းသော။ အတ္တာဒိဋ္ဌိယာ၊ အတ္တာဒိဋ္ဌိနှင့်။ သဟဂတသညာ၊ တကွဖြစ်သော သညာတည်း။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တသညံ ဥဿုဒ္ဓိတစိတ္တေနာတိ၊ ကား။ သတ္တသညာယ၊ သညာကို။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တစိတ္တေန၊ ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ သညာဝိပလ္လာသဟေတု၊ သညာဝိပလ္လာသဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ စိတ္တာဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ၊ စိတ္တဝိပလ္လာသ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့သည်။ တဒဘာဝေ၊ ထိုသညာဝိပလ္လာသ မရှိလတ်သော်။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဒိဋ္ဌုပနိဿယော၊ ဒိဋ္ဌိလျှင် မီရာရှိသော။ အပါယဂမနီယော၊ အပါယ်သို့ လားရောက်စေတတ်သော။ မာနော နာမ၊ မည်သော။ ယော၊ အကြင်တရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုသို့သော မာနတရားသည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာယ၊ ပယ်ခွါအပ်သည်ရှိသော်။ ဝိက္ခမ္ဘိတော ဧဝ၊ ပယ်ခွါအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ သမုစ္ဆိန္နာယ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်အပ်ပြီးလတ်သော်။ (တဿ၊ ထိုမာန၏။) သမုစ္ဆိဇ္ဇနတော၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓိတ။ပ။ မာနော နုပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မာနော၊ သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိယမာနော၊ ပယ်ခွါအပ်သည်ရှိသော်။ တဏှာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ နိဝါရေတိ၊

တားမြစ်တတ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဘိမတဝိသယေသု ဇေ၀၊ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အာရုံတို့၌သာလျှင်။ တဏှာယ၊ ၏။ ပ၀တ္တာနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနသမုဋ္ဌိဋ္ဌိတ။ပ။ တဏှာ နုပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သော။ နိကန္တိ၊ နှစ်သက်လိုလားသော နိကန္တိကို။ တဏှာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာယ။ပ။ ပရိယာဒိန္နာ နာမ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အယံ နယောတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ သမ္မသနဝိဓိ၊ သုံးသပ်ခြင်းအစီအရင်တည်း။

မမ၊ ငါ၏။ ဝိပဿနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤနလုံးသွင်းပုံဖြင့်။ အတ္တနိယသညိတာယ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာဟုဆိုအပ်သော။ ဣမိဿာပိ ဝိပဿနာယ၊ ဤဝိပဿနာ၏လည်း။ သာမိဘူတော၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ ကို။ ပရာမသီယတိ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဂါဟတာ၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲယူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့မမဝိပဿနာ၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့ မမဝိပဿနာဟူ၍၊ ဝါ၊ ငါ၏ ဝိပဿနာ ဟူ၍။ ဂဏှာတော၊ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌိဋ္ဌနံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်းမည်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကခ်ီ ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိသမဓိဂမေန၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနှင့်ကခ်ီ ဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိကို ကောင်းစွာ ရသဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိကော၊ စင်ကြယ်သော ဒိဋ္ဌိရှိသည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ အသမုဋ္ဌိဋ္ဌိတတ္တာ စ၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်ခွါအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနောဠာရိကာယ၊ မရုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သုဋ္ဌုတိ၊ ကား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ မနာပန္တိ စ၊ ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ ကိရိယာဝိသေသန၊ ကြိယာဝိသေတနပုဒ်တည်း။ မနဝမုနာကာရေန၊ စိတ်ကို ပွါးစေအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥဘယေနာပိ၊ နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့်လည်း။ ဝိပဿနာဝိသယံ၊ ဝိပဿနာလျှင် အရာရှိသော။ အဓိမာနံ၊ လွန်ကဲသော မာနကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မာနသမုဋ္ဌိဋ္ဌော နာမ နဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိပဿိတုံ၊ ၄ါ။ သဏ္ဌောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤနလုံးသွင်းပုံဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုရှုမှု၌။ သမတ္ထတာပဒေသေန၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ညွှန်ပြသဖြင့်။ ဂုဏဝိသေသယောဂတော၊ ဂုဏ်ထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အဿာဒေတဗ္ဗတာ၊ သာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿီယတိ၊ ပြအပ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငါ။ သဏ္ဌောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနေ္တာ ဇေ၀၊ ဝိပဿနာရှုလျက်သာလျှင်။ ကာလံ၊ ကာလကို။ ဝီတိနာမေဿာမိ၊ ကုန်လွန်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အဿာဒေန္တေဿ၊ သာယာသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ဇတ္ထ၊ ဤသုံးပါးတို့တွင်။ ဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌိဋ္ဌနံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်း မည်သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ အနတ္တာ နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌိဋ္ဌနကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သစေ သခ်ါရာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနတ္တာနုပဿနာဝိဓိ၊ အနတ္တာနုပဿနာ အစီအရင်ကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပဿဏ္ဌေန၊ ရှုမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သခ်ါရာ၊ တို့ကို။ [၄၁၆] အနိစ္စတောပိ၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဇေ၀၊ ရှုမြင်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒုပဇြူဟနတော၊ ထိုအနတ္တာ နုပဿနာကို ပွါးစေခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရှုမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟုတ္တာ အဘာဝဋ္ဌေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာနသမုဋ္ဌိဋ္ဌနံ နာမ၊ မာနကို အကြွင်းမဲ့ နုတ်ခွါခြင်းမည်သည်ကား။ အနိစ္စာ နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဘိဇ္ဇနကေ၊ ပျက်တတ်ကုန်သော။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပဿဏ္ဌေ၊ ရှုမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ မာနသ၊ ၏။ အဝသရော၊ သက်ဝင်ခွင့်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အသ္မိမာနသမုဋ္ဌိဋ္ဌာယ၊ အသ္မိမာနကို အကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်း အကျိုးငါ။ အနိစ္စသညာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ၊ နိကန္တိတဏှာကို ကုန်စေခြင်း မည်သည်ကား။ ဒုက္ခာနုပဿ နာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝတော စ၊ ပင်ကိုရင်း သဘောအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ၊ ဒုက္ခ၏ တည်ရာအကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခဘူတေ၊ ဆင်းရဲဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပဿဏ္ဌေ၊ ရှုမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတ္ထ၊ ထိုသခ်ါရတို့၌။ ဣဿကမ္မိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ အဘိရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ (အဘိရတော ကား မသင့်) နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဖွယ်ဟု ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတ္ထ၊ ထိုသခ်ါရတရားတို့၌။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ သေသံ၊ အကြွင်း သည်။ အနတ္တာလက္ခဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေ၀၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သခ်ေ၀ပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

ဝုတ္တာနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပဋိပါဋိတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သမ္မသန်၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ ပသုတသ၊ လေ့ကျက်သော။ ယောဂိနော၊ အား။ ယဒါ၊ ၌။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ သည်။ တိကွာ၊ ထက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ ဝိသဒါ၊ သန့်ရှင်းသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးသော အနုပဿနာတို့သည်လည်း။ တဒနဂတိကာ၊ ထိုအနတ္တာ နုပဿနာကို အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ဒိဋ္ဌဥဇ္ဃါဋ္ဌန်၊ ဒိဋ္ဌိကို ခွါနုတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗာ ဒိဋ္ဌိယော၊ အလုံးစုံသော ဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အတ္တာ ဒိဋ္ဌိမူလိကာ၊ အတ္တာဒိဋ္ဌိလျှင် အမြစ်အရင်းရှိကုန်၏။ အနတ္တာနုပဿနာ စ၊ သည်လည်း။ အတ္တာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဥဇုပဋိပကွာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ အနိစ္စာ နုပဿနာ၊ သည်။ တိကွာ၊ သည်။ပ။ ဒွေပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဒနဂတိကာ၊ ထိုအနိစ္စာ နုပဿနာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒါ၊ ၌။ အနေန၊ သည်။ မာနသမုဋ္ဌါဋ္ဌန်၊ မာနကို အကြွင်းမဲ့ခွါ နုတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ နိစ္စဂါဟော၊ မြဲသည်ဟုယူခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤဌာနသည်။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ ခိုင်ခံ့၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဗဟုဗြဟ္မုနော ဝိယ၊ ဗဟုဗြဟ္မာ၏ကဲ့သို့။ မာနဇပ္ပနာ၊ မာန်ထောင်လွှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ စ၊ သည်လည်း။ နိစ္စဂါဟသ၊ မြဲသည်ဟုယူခြင်း၏။ ဥဇုပဋိပကွာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်။ တိကွာ၊ ထက်သည်။ပ။ ဒွေပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဒနဂတိကာ၊ ထိုဒုက္ခာ နုပဿနာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒါ၊ ၌။ အနေန၊ သည်။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ၊ နှစ်သက်လိုလားသော နိကန္တိတဏှာကို ကုန်စေခြင်းကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သုခသညာယ၊ ချမ်းသာဟုထင်သော အမှတ် သညာသည်။ သတိ၊ သော်။ တဏှာဂါဟော၊ တဏှာဖြင့်စွဲယူခြင်းသည်။ (ဤ၌ ၀–ပိုနေသည်) (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုက္ခာနုပဿ နာ စ၊ သည်လည်း။ နိကန္တိယာ၊ ၏။ ဥဇုပဋိပကွာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊၏။) ဧဝံ၊ သို့။ တိသဿ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စဝိသေသဝသေန၊ ကိစ္စအထူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဥဇ္ဃါဋ္ဌနာဒီနိ၊ ဒိဋ္ဌဥဇ္ဃါဋ္ဌနစသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ အယံ။ပ။ တိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အနုပဿနာနံ၊ သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၏။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သကကိစ္စကရဏေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အမှုကိစ္စကို ပြုခြင်းသည်။ သကဋ္ဌာနေယေဝ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အရာ၌သာလျှင်။ ဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ သမ္မသနနယော၊ သုံးသပ် နည်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၇၂၂။ သဗ္ဗာကာရတောတိ၊ ကား။ ဣဒ ဝိယ၊ ဤတီရဏပရိညာ၌ကဲ့သို့။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ အဝတ္ဝာ၊ မဆိုမူ၍။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်ရင်း။ ကိစ္စတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣဒေဝါတိ၊ ကား။ တီရဏပရိညာယမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤတီရဏပရိညာအရာ၌။ ဧကစ္စာနံယေဝ အနုပဿနာနံ၊ အချို့သော အနုပဿနာတို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိ လာဘော၊ ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဒေသံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တာ ပန၊ ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့ကိုကား။ သယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ |၄၁၇| ဒဿေဿတိ၊ ပြလတ့ံ။ တပ္ပဋိပက္ခေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ယာ အနုပဿနာ၊ အကြင်အနုပဿနာတို့သည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ ၌။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာသံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော။ နိစ္စသညာဒိကေ၊ နိစ္စသညာ အစရှိကုန် သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဝိကွမ္ဘေတိ၊ ကွာစေ၏။

ခယာနုပဿနန္တိ၊ ကား။ သခါရာနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏။ ဧဏာဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ ဧဏာအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်း ဧဏာဘင်ကို ရှုသော ဝိပဿနာကို။ ဘာဝေန္တောတိ၊ ကား။ ဝဗောန္တော၊ ပွါးစေသည်ရှိသော်။ ဃနသညန္တိ၊ ကား။ သန္တတိသမူဟ ကိစ္စာရမ္မဏာ နံ၊ သန္တတိ သမူဟ ကိစ္စ အာရုံတို့၏၊ ဝါ၊ အစဉ်အပေါင်း ကိစ္စအာရုံ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧကတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ တခုတည်းအဖြစ် ဖြင့် ယူခြင်းကို၊ ဝါ၊ တခုတည်းဟု ယူခြင်းကို။ ခယာနုပဿနန္တိ၊ ကား။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ အဘာဝါနုပဿနံ၊ မရှိခြင်းကို ရှုမြင်သော အနုပဿနာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယာယ ပညာယ၊ အကြင်ပညာဖြင့်။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ ဃနအစိုင်အခဲ၏ အသီးအသီးကွဲပျက်ခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ခယဌေန၊ ကုန်ခြင်းအနက် သဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သာ ပညာ၊ ထိုပညာသည်။ ခယာနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဘင်္ဂါနုပဿနတောတေ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တဿာ၊ ထိုခယာနုပဿန ဉာဏ်၏။ ပါရိပူရီ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဃနသညာယ၊ ကို။ ပဟာ နံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်မှ။ ပဋ္ဌေ၊ ၌။ အပရိပုဏ္ဏတာယ၊ မပြည့်စုံသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဃနသညာကို ပယ်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ အညတ္ထာပိ၊ တပါးသော အနုပဿနာတို့၌ လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဟာနတီရဏပုရိညာသု၊ ပဟာနပရိညာ တီရဏပရိညာတို့၌။ ဝိပဿနာ ပညာယ၊ ၏။ ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏတာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် မပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပစ္စက္ခတော စ၊ ပစ္စက္ခ အားဖြင့်ရင်း။ အနုယတော စ၊ မျက်မှောက်အသိသို့ အစဉ်လိုက်သော အနုယဉာဏ်အားဖြင့်ရင်း။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ ဘင်္ဂံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဘင်္ဂသခါတေ၊ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တတ္ထေဝ နိရောဓေ၊ ထိုချုပ်ခြင်း၌သာလျှင်။ အဓိ

မုတ္တာ၊ နှလုံးသွင်းညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝယာနုပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုဝယာနုပဿနာဖြင့်။ အာယူဟန်၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပဇေဟတိ။ ပယ်၏။ ယဒတ္တ စ၊ အကြင်အကျိုးငှါင်း။ ယာယ စ၊ အကြင်တဏှာဖြင့်ရင်း။ အာယူဟတိ၊ အားထုတ်၏။ တသ္မိံ ပဝတ္တေ စ၊ ထိုမပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၌ရင်း။ တိသဿ တဏှာယ စ၊ ထိုတဏှာ၌ရင်း။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိ နမတိ၊ မညွှတ်ကိုင်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝယာနုပဿနံ။ပ။ ပဇေဟတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတသ၊ ဖြစ်ပြီးသော တရားတို့၏။ ဧရာမရဏောဟိ၊ အိုခြင်းသေခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပရိဏာမဒဿနံ ဝါ၊ ပြောင်းလဲခြင်းကို ရှုမြင်ခြင်းသည်ရင်း။ ရူပသတ္တကာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတသ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ရုပ်နာမ်၏။ တံတံပရိစ္ဆေဒတော၊ ထိုထိုအပိုင်းအခြားမှ။ ပရံ၊ ၌။ အညထာဘာဝဒဿနံ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ရှုမြင်ခြင်းသည်ရင်း။ (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂–၃၃၆–ညီ) ဝိပရိဏာမာနုပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုပရိဏာမာနုပဿနာဖြင့်။ ဧဝသည်၊ ဧဝသညာဟု ဆိုအပ်သော။ ထိရဘာဝဂဟဏော၊ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်ကို ယူခြင်းကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။

အနိမိတ္တာနုပဿနာဒယော၊ နာစသည်တို့သည်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော ဧဝ၊ နာစသည်တို့ပင်လျှင်တည်း။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သန္တတိယံ စ၊ အစဉ်၌ရင်း။ သမူဟေ စ၊ အပေါင်း၌ရင်း။ ဧကတ္တသညာယ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် ထင်သော အမှတ်သညာဖြင့်၊ ဝါ၊ တခုတည်းဟုထင်သော အမှတ်သညာဖြင့်။ ဂယှမာနံ၊ သော။ (ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ၌စပ်) ကာလန္တရာဝဋ္ဌာယိဘာဝေန စ၊ ကာလတပါးတိုင်အောင် တည်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ နိစ္စဘာဝေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ၊ မိမိ၏ ကိစ္စအပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ၊ အထည်ကိုယ်ရှိကုန်သကဲ့သို့။ (မဟာဋီ ၂–၄၄ဂ–ညီ) ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ၊ ထင်ခြင်းမျှကို။ ပဏိဓိန္တိ၊ ကား။ သုခပတ္ထနံ၊ ချမ်းသာကို တောင့်တခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ရာဂါဒိပဏိဓိ၊ ရာဂအစရှိသော ပဏိဓိကို။ (ပြလတ့ံသော သရုပ် အရကောက်နှင့်အညီ ရာဂပဏိဓိ၊ ဟုရှိသင့်၏။ ရာဂပဏိဓိ၊ ရာဂဟူသော တောင့်တခြင်းကို။) အတ္တတော၊ အနက်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ တဏှာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။ နိန္ဒတ၊ ညွှတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဘိနိဝေသန္တိ၊ ကား။ အတ္တာဘိနိဝေသ၊ အတ္တဟု မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧတေသံ နိမိတ္တာဒီနံ၊ ဤနိမိတ်စသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော စသည်တို့ကို။ အနိမိတ္တာဒိနာမေဟိ၊ အနိမိတ္တာအစရှိသော။ အမည်တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ၊ နာစသည်တို့ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ နိစ္စသညာဒယောဝိယ၊ နိစ္စသညာ စသည်တို့ကဲ့သို့။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာဒယောဝ၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာစသည်တို့သည်သာလျှင်။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ရူပါဒိအာရမ္မဏော၊ ရုပ်ခန္ဓာအစရှိသော အာရုံကို။ ဥတ္တာ၊ ပျက်သည်ဟု သိပြီး၍။ တဒါရမ္မဏသ၊ ထိုရုပ်ခန္ဓာစသည်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ အပျက်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ သခ်ါရာ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဘိဒ္ဒန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏သာလျှင်။ (ဧဝလိုက်) မရဏံ၊ သေခြင်းတည်း။ အညော၊ သခ်ါရတို့မှ တပါးသော။ ကောစိ၊ သေတတ်သော တစုံတယောက်သော သူသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘင်ံဝသေန၊ ပျက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သုညတံ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဝိပဿနာသည်။ အဓိပညာ စ၊ လွန်ကဲသောပညာလည်း ဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုလွန်ကဲသော ပညာဟူသည်။ ဧမ္မေသု၊ သဘောတရားတို့၌။ ဝိပဿနာ စ၊ ရှုသောဝိပဿနာလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိပညာ ဧမ္မဝိပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုအဓိပညာ ဧမ္မဝိပဿနာဖြင့်။ နိစ္စသာရာဒိအာဒါနဝသေန၊ မြဲသောအနှစ်စသည်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ အဘိနိဝေသ၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သတဏှံ၊ တဏှာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ နာမ၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင် မည်သည်ကား။ သပစ္စယနာမရူပဒဿနံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ်ကို ရှုမြင်သောဉာဏ်တည်း။ တေန၊ ထိုယထာဘူတဉာဏ်အမြင်ဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အတီတံ အဒ္ဓါနံ၊ အတိတ် အခွန့်ကကာလ၌။ အဟောသိံ နု ဓေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသလော ရှိခဲ့လေသလော။ [၄၁ဓ] ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိကဋ္ဌ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်လည်း ဖြစ်သော။ (သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ၌စပ်) ဣသရတော၊ ပိုင်ရှင်ဣသရကြောင့်။ လောကော၊ သည်။ သမ္ဘတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိကဋ္ဌ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်လည်း ဖြစ်သော။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ၊ ပြင်းစွာ တွေဝေလျက် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌန်၊ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗဘဝါဒီသု၊ ခပ်သိမ်းသော ဘဝစသည်တို့၌။ အာဒီနဝဒဿနဉာဏံ၊ အပြစ်ကို မြင်သောဉာဏ်သည်။ အာဒီနဝါနုပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုအာဒီနာဝါနုပဿနာ၊ဖြင့်။ ကဿစိပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ အာလယနိယဿ၊ တွယ်တာစရာမှီခိုစရာကို။ (သီမုနှင့်အညီပင်။ အာလယသဿဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ အာလယနိဿယကား ပါ၌ပျက်) အဒဿနတော၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ အာလယာဘိနိဝေသ၊ တွယ်တာဖွယ်ဟု (ဝါ) တွယ်တာလျက် နှလုံးသွင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တထာပဝတ္တံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ ကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ သခ်ါရာနံ၊ တို့ကို။ မုဠှနဿ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း၏။ ဥပါယဘူတံ၊ ပြီးစီးကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပဋိသခ်ါဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိသခ်ါနုပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုပဋိသခ်ါနုပဿနာဖြင့်။ အနိစ္စာဒီသု၊ အနိစ္စစသည်တို့၌။ အပဋိသခ်ါဘတ္တာ၊ တဖန်မရှုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိသခ်ါနဿ၊ တဖန်ရှုခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘူတံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ သခ်ါရပေက္ခာ စ၊ သည်ရင်း။ အနုလောမဉာဏဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ ဝိဝဋ္ဋာ နုပဿနာ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဒုမပလာသေ၊ ပဒုမ္မာကြာဖက်၌။ ဥဒကဗိန္ဒု၊ ဝိယ၊ ရေပေါက်ကဲ့သို့။ သဗ္ဗသခ်ါရေဟိ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရာတို့မှ။ ပတိလီယတိ၊ တွန့်၏။ ပတိကုဋ္ဌတိ၊ ဆုတ်နစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ၊

ထိုဝိဝဋ္ဋနုပဿနာဖြင့်။ သံယောဂါဘိနိဝေသ၊ သံယောဂါဘိနိဝေသဟု ဆိုအပ်သော။ ကာမသံယောဂါဒိကိလေသပွဝတ္တိ၊ ကာမသံယောဂ အစရှိသော ကိလေသာ၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇေတိ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော၊ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာ၊ တို့ကို။ ဟေဌာ၊ (မဟာဋီ ၁–၇၉) ၌။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်ပြီ။ ပရတော စ၊ နောက် (ဘင်ဥာဏ်အရာ၌) ၌လည်း။ သံဝဏ္ဏီယန္တိ၊ ဖွင့်ပြအပ်ကုန်လတ့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) နဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်ကုန်။

တာသူတိ၊ ကား။ အဌာရသသု၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပဿနာသု၊ တို့တွင်။ ဣမိနာတိ၊ ကား။ ယောဂိနာ၊ သည်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယဝသေန၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ ဒဿနံ၊ ထိုမြင်ခြင်းသည်။ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ၊ အနိစ္စအစရှိသော အနုပဿနာပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်ကုန်ပြီ။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင် အဖို့အားဖြင့်။ ဥဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ သဝိသယော၊ မိမိအာရုံကို။ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍။ သိအပ်ပြီ။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ တံ၊ ထိုသိသောဉာဏ်ကို။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓံ နာမ၊ ရအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရုက္ခော၊ မြေ၌ ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်။ ပါဒပေါ၊ အခြေအမြစ်ဖြင့် ရေကို သောက်တတ်သောသစ်ပင်။ တရု၊ မြေမှ ကျော်တတ်သော သစ်ပင်။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမှသာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ တာပိ အနိမိတ္တာပွဏ္ဏိဟိတသုညတာနုပဿနာ၊ ထိုအနိမိတ္တာနုပဿနာ၊ အပွဏ္ဏိဟိတာနုပဿနာ သုညတာနုပဿနာတို့ကိုလည်း။

(အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ၊ သည်။) သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အဓိပညာ ဓမ္မ ဝိပဿနာသည် ဝိပဿနာ အလုံးစုံပင်ဖြစ်သောကြောင့်။ (သာ၊ ထိုအဓိ ပညာဓမ္မဝိပဿနာကို၊ ဝါ၊ သည်။) ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအား ဖြင့်။ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ရအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဟောန္တိ–ကား မသင့်) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ကခ်ါ ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုယထာဘူတဉာဏ်အမြင်သည်။ ပဂေဝပါ ဧဝ၊ ရှေးအဖို့ စောစောကပင်လျှင်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ၊ အတ္ထောတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒမ္ပိ ဒွယံ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓမေဝ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဒီသု၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ အစရှိကုန်သော။ ဒသသု၊ ဆယ်ပါးသော အနုပဿနာတို့တွင်။ ကိဉ္စိ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓံ ကိဉ္စိ အပွဋ္ဌိဝိဒ္ဓန္တိ ဣတိ၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အနုပဿနာတို့၏၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ဧကဒေသ ပဋ္ဌိဝေဓံ၊ တစိတ်တဒေသကို သိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏၊ ဟိ၊ ချဲ့။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ နိရောဓနုပဿနာ စ၊ သည်ရင်း။ ခယာနုပဿနာစ၊ သည်ရင်း။ ဝယာနုပဿနာ စ၊ သည်ရင်း။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာ စ၊ စသည်ရင်း။ ဧကဒေသေန၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓါ နာမ၊ ပြီးသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ စ၊ သည်ရင်း။ (ဤမှနောက်၌ ဝိရာဂါနုပဿနာ ပုဒ်လည်း ရှိသင့်၏။ သို့ရှိလျှင် ဝိရာဂါနုပဿနာ စ၊ သည်ရင်း။) အာဒီနဝါနုပဿနာ စ၊ သည်ရင်း။ (သိဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အနတ္တာနုပဿနာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော အနုပဿနာတို့သည်။ (သိဒ္ဓါ၊ ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၁၉] ၇၂၃။ ပရတော၊ ၌။ ပဋ္ဌိပဒါဉာဏ ဒဿနကထာယံ၊ ၌။ အဗ္ဘာဒိဝိဂမေန၊ တိမ်တိုက်စသည် ကင်းသဖြင့်။ အာကာသသ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ ဝိယ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းကဲ့သို့ငင်း။ ပကံမလဝိဂမေန၊ ရွှံ့ညွန့် အညစ်အကြေးကင်းသဖြင့်။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့ငင်း။ ကာဠကာပဂမေန၊ မည်းညစ်သော အဆင်းကင်းသဖြင့်။ သုဝဏ္ဏဿ၊ ရွှေ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့ငင်း။ သံကိလေသဝိဂမေန၊ ညစ်ညူးကြောင်း သံကိလေသ တရားကင်းသဖြင့်။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိစ္စသညာဒီနံ ပဟာနေန ဝိသုဒ္ဓဉာဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနေကာကာရ ဝေါကာရသခ်ါရေသု၊ များသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော သခ်ါရတို့၌။ (ဤအရာ၌ အနေကာကာရဝေါကာရသ သခ်ါရေသု ရှိလျှင်သာ၍ကောင်း၏။ အနေကာကာရဝေါကာရသ၊ များသော အခြင်းအအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော။ သမ္မသနသ၌ စပ်။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။) လက္ခဏတ္တယသလ္လက္ခဏ သမ္မသနဿ၊ လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းဟူသော သုံးသပ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မသနဉာဏဿ ပါရံ ဂန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထထိုပါ၌၌။ သမ္မသနဉာဏဿာတိ၊ ကား။ နယဝိပဿနာသခ်ါတဿ၊ နာဟုဆိုအပ်သော။ ကလာပသမ္မသနဉာဏဿ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ သမ္မသနဝိသေသာ၊ သုံးသပ်ခြင်း အထူးတို့သည်။ တသ္မေဝ၊ ထိုကာလာပသမ္မသနဉာဏ်၏ သာလျှင်။ ထိရဘာဝါယ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္မသနဉာဏဿာတိ၊ ကား။ ကလာပသမ္မသနာဒိ သမ္မသနဉာဏဿ၊ ကလာပသမ္မသန အစရှိသော သမ္မသနဉာဏ်၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုသမ္မသနဉာဏ်ပညာသည်။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နှင့်။ သဒိသာ၊ တူ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုပညာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဥ္ဃါဋနာဒိ၊ ဒိဋ္ဌဥ္ဃါဋနုစသည်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ဘာဝနာအစီအရင်ကို။ ပရတော၊ ၌။ ဝတ္တုကာမော၊ ဆိုလို

သည်ဖြစ်၍။ သခေါ်ပတော တာဝ အာရဘာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ အာရမ္ဘော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အစအမှု၌ ယုဉ်သောယောဂီအား၊ ဝါ၊ အားထုတ်ခါစ ယောဂီအား။ သုကရော၊ ပြုလွယ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတြာတိ၊ ကား။ သခေါ်ပန၊ အားဖြင့်။ အာရမ္ဘေ၊ အားထုတ်ရာ၌။

ကထန္တိ၊ ကား။ ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ယံ၊ အကြင်ဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဉာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအုံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ကထံဟူသော ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နေ ဝါ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဈာနပစ္စုပ္ပန္နေ ဝါ၊ ဈာနပစ္စုပ္ပန် သော်လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနာဘိနိဝေသော၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်တရားတို့။ နေ ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥဒယဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုခြင်းသည်။ ယာဝဒေဝ ဝယဒဿနတ္ထံ၊ ပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝယဒဿနဿ၊ ပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်း၏ ပဓာနတံ၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေပညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တံ ပန ဝယဒဿနံ၊ ထိုပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်းသည်ကား။ ဥဒယဒဿနပုဗ္ဗကံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုခြင်းလျှင် ရှေသွားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဇာတန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိလဒ္ဓတ္တာဘာဝံ၊ ရအပ်သော အတ္တဘော ရအပ်သော အထည်ကိုယ် ရအပ်သော သဘောရှိသော။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အယံ ဇာတသဒ္ဒေါ၊ ဤဇာတ–သဒ္ဒါကို။ "ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘူတာ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။" ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဈာနတ္တယသမဓိတံ၊ ဈာနသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ယေ တေ ဇာတာ။ပ။ သဘာဝတောတိ အာဒီသုဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) နေ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်။

[ယေ တေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုဖြစ်ကုန်ပြီးသော အတိတ်တရားတို့သည်။ နေ သန္တိ၊ ရှိဆဲမဟုတ်ကုန်။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ နေ ဇာတာ၊ မဖြစ်ကုန်သေး။ တေ၊ ထိုမဖြစ်သေးသော အနာဂတ်တရားတို့သည်။ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်လျှင်။ (နေ သန္တိ၊ ရှိဆဲမဟုတ်ကုန်။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။) လဒ္ဓတ္တာဘာဝါ၊ ရအပ်သော အတ္တဘော–ရအပ်သော အထည်ကိုယ် ရအပ်သော သဘောရှိကုန်၏။ နော ဘဂ္ဂါ၊ မပျက်ကုန်သေး။ တေဝ၊ ထိုတရားတို့သည်သာလျှင်။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိဆဲ ဖြစ်ကုန်၏။]

ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံသခံတန္တိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဇာတတာမတ္တံပိ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်မျှကိုလည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှကိုလည်း။ (သန္ဓာ၊ ၍။) နေ (ဝုတ္တော၊) ဟောအပ်သည်မဟုတ်။ [ယံတံ၊ အကြင်တရားသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သခံတံ၊ အကြောင်းတရားတို့က ပေါင်းစုရှိပြုပြင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ မာ ပလုဇ္ဇိ၊ မပျက်စီးပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇတ် ဌာနံ၊ ဤသို့ တောင့်တ၍ရခြင်း အခွင့်အရေးသည်။ နေ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။]တေန၊ ထိုသို့ ဈာနတ္တယသမဓိအဖြစ်ကို ရည်၍ဟောခြင်း, အတိတ်နှင့် ဇာတတာမတ္တကို ရည်၍ မဟောခြင်းကြောင့်။ ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နရူပံ နာမ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်သည်ကား။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သောတရားတည်း။ ဈာနတ္တာပရိယာပန္နံ၊ ဈာနသုံးပါး၌ အတွင်းဝင်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တံ ပန၊ ထိုဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကိုကား။ အာဒိတော၊ ၌။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟံ၊ သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နဝသေန၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကို စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တသာတိ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ [၄၂၀] ပစ္စာယလက္ခဏံ ပပဉ္စော၊ အကြောင်း လက္ခဏာဟူသော အကျယ်ကို အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဥဒယောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တနညိတံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သခံတလက္ခဏံ၊ သည်။ ဥဒယော ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယောတိ၊ ကား။ ဝိပရိဏာမသညိတံ၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သခံတလက္ခဏံ၊ သည်။ ဝယော ဝိနာသော၊ ပျက်ခြင်းမည်၏။ အနုပဿနာဉာဏန္တိ၊ ကား။ ဥဒယဿ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုဌင်း။ ဝယဿ စ၊ ပျက်ခြင်းကိုဌင်း။ ယာ အနုပေက္ခနာ၊ အကြင် အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ကလာပသမ္မသနာဒီသု၊ သနဉာဏ်စသည်တို့၌။ ဇာတိဇရာမရဏာသီသေန၊ မရဏကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဇာတိဇရာမရဏာဝန္တော၊ မရဏရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဒ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေသေ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို အကျယ်ညွှန်ပြရာ၌။ ဇာတိပစ္စုပ္ပန္နေ။ပ။ ဝယောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ဇာတိဇရာမရဏာနံ၊ တို့၏။ ဇာတိဇရာမရဏာဝန္တတာ စ၊ မရဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ နိပ္ပန္နတာ စ၊ နိပ္ပန္နဓမ္မ၏အဖြစ်ကိုဌင်း။ အနုညာတာ ဝိယ၊ ခွင့်ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအပြစ်

ဒေါသကို။ ပရိဟရိတုံ၊ ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂေါ်သု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့၌။ ဘဝပရိယောသာနာဝ၊ ဘဝအဆုံး ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။

သောတိ၊ ကား။ ယောဂီ၊ သည်။ ဣမိနာ ပါဠိနယေနာတိ၊ ကား။ ဇာတံရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဒဿိတာယ၊ ပြအပ်သော။ ဣမာယ ပါဠိဂတိယာ၊ ဤပါဠိဂတိဖြင့်။ ဇာတိန္တိ၊ ကား။ ပသူတိ၊ မွေးဖွားခြင်းကို။ နာ၊ မဟုတ်။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိမတ္တं စ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းမျှကိုလည်း။ နာ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ နိဗ္ဗတ္တိ ဝိကာရံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အမူအရာအထူးကို။ သွာယံ ဝိကာရော၊ ထိုအမူအရာအထူးသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ အဘိနဝါဝတ္ထာ၊ အသစ်ဖြစ်သော အခိုက်အတန့်တည်း။ ဇရာဝိယ၊ အိုခြင်းကဲ့သို့။ နဝဘာဝါပဂမော၊ အသစ်အဖြစ်၏ ကင်းခြင်းသည်။ နာ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိနဝါကာရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမနုပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ စပ်အပ်၏။ ဥပ္ပဒ္ဒမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ရုပ်နာမ်သည်။ ယတော၊ အကြင်အစုအပုံမှ။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ အနုပ္ပန္နသ၊ အဖြစ်သေးသော ရုပ်နာမ်၏။ (တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။) ရာသိ ဝါ၊ အစုအပုံသည်ရင်း။ နိစယော ဝါ၊ အပေါင်းအစုသည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အလဒ္ဓတ္တာဘာဝသ၊ မရအပ်သေးသော အထည်ကိုယ် သဘောရှိသော ရုပ်နာမ်၏။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ မရှိသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဒ္ဒမာန ။ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနာဂတေ အဒ္ဓနိ၊ အနာဂတ်အဓွန့်ကာလ၌။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိကုန်သကဲ့သို့။ အတီတေပိ အဒ္ဓနိ၊ ၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ (နတ္ထိ၊ ကုန်။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နိရုဒ္ဓမာနသာပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ အဝိဇ္ဇမာနာနံယေဝ၊ ထင်ရှား မရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ဟေတုပစ္စယသမဝါယေ၊ ဧနကအကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ သဗ္ဗသော အချင်းခပ်သိမ်း။ အဘာဝူပဂမော စ၊ မရှိခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမုဒါယဂတံ၊ ရုပ်အပေါင်း၌ တည်သော။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ တဒေကဒေသဘူတာယ၊ ထိုရုပ်အပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥပမာယ၊ သဒ္ဒရုပ်ဟူသော ဥပမာဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ရာသိတောတိ၊ ကား။ ရာသိဘာဝေန၊ အစု၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမုဿိတော၊ မြင့်တတ်သော။ ပုဏ္ဏော၊ အစုအပုံသည်။ ရာသိ၊ မည်၏။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိဏ္ဏိဘူတောတိ၊ ပေါင်းစုအပ်သော အရာသည်။ နိစယော၊ မည်၏။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ နိဒဟိတ္တာ၊ သိုမှီး၍။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော အရာသည်။ နိဓာနံ၊ မည်၏။ ဧတေန၊ ဤဝတ္ထုဖြင့်။ ဥပဝိဏောတိ၊ ကပ်လျက် (ပွတ်တိုက်လျက်) စောင်းကို တီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စောင်းတီးကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဥပဝိဏံ၊ မည်၏ ဝိဏာဝါဒနံ၊ စောင်းကို တီးကြောင်းဖြစ်သော စောင်းလက်ခတ်ကို ရ၏။

၇၂၄။ ဧဝံ၊ သို့။ သဓေံပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယမနသိကာရ ဝိဓိ၊ အဖြစ်အပျက် နလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပုန ယာနိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္ထိဘာဝါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသဒ္ဒံ၊ ၏။ နိရောဓ ဝိရောဓိ၊ ချုပ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်သော။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိဘာဝါဘာဝေ ဝိ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဟောသည်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိခြင်းကို ဟောသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တောဝ၊ (၁၇ နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နာ ၂၄ဖ–၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓါယ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြီးစီးခဲ့ သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သတိ၊ သော်။ ဣမသ္မိံ ဘဝေ၊ ဤယခုဘဝ၌။ ရူပသ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ [၄၂၁] ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပစ္စယသမုဒယဗ္ဗေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စယသ၊ အကြောင်း၏။ ဥပ္ပန္နဘာဝေန၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္ထိဘာဝတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ တီဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အတီတကာလိကာနိ၊ အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော အကြောင်းတို့၏။ သဟကာရီကာရဏဘူတာနိ၊ တကွ ပြုဖော်ပြုဖက် အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါနာဒီနိပိ၊ ဥပါဒါန် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာနေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဝတ္တိပစ္စယေသု၊ ပဝတ္တိ၏ အကြောင်းတို့တွင်၊ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့တွင်။ ကဗဠီကာရာဟာရသ၊ စားမျိုအပ်သော ကဗဠီကာရ အာဟာရ၏။ ဗလဝတာယ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဧဝ၊ ထိုအာဟာရကို သာလျှင်။ အာဟာရသမုဒယာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ ထိုကဗဠီကာရ အာဟာရကို။ ဂဟိတော၊ သော်။ ပဝတ္တိပစ္စယတာသာမညေန၊ ပဝတ္တိ၏ အကြောင်းအဖြစ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဝတ္တိ၏ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥတုစိတ္တာနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာနေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ ယူအပ်သောကြောင့်။ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပသ၊ လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်၏။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်း ကြောင့်။ ဥဒယဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရှုခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇယတဏှာပ နိဿယ သဟိတေနေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဟူသော ဥပနိဿယတို့နှင့်တကွ ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မုနာ၊ ကံကြောင့်။

ရူပကာယသ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဝိဇ္ဇူပနိဿယာယ၊ အဝိဇ္ဇာဥပနိဿယ ရှိသော။ ဘဝနိကန္တိယာ၊ ဘဝ၌နှစ်သက်လိုလားလျက် ငြိကပ်တွယ်တာသော တဏှာသည်။ အသတိ စ၊ မရှိပါမူကား။ ဇာတိယာ၊ ၏။ အသမ္ဘဝေါ ဧဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသည် သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့၊ သိအပ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ရူပဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာတဏှာ ပနိဿယတာ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာဥပနိဿယ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒနာ ဒီနမ္မိ၊ ဝေဒနာ စသည်တို့၏လည်း။ (အဝိဇ္ဇာတဏှာပနိဿယတာ၊ ကို။) ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ အာဟာရော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ရူပဿ၊ ကို။ ပေါသကော၊ မွေးမြူတတ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကဗဠီကာရာဟာရဿ၊ စားမျိုးအပ်သော ကဗဠီကာရ အာဟာရကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ စ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒေသနာယ၊ ၏။ ကာမဓာတာဓိဋ္ဌာနတ္တာ စ၊ ကာမဘဝဟူသော ကာမဓာတ်လျှင် တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာဟာရဂ္ဂဟဏံ၊ အာဟာရ သဒ္ဒါသည်၊ ဝါ၊ အာဟာရကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဥက္ကံသနိဒ္ဒေသေန၊ အလွန်ကို ညွှန်ပြသောအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိဗ္ဗတိ လက္ခဏန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာလဝသေန၊ ဖြစ်ဆဲကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (နောက်၌ ဝိပရိဏာမလက္ခဏန္တိ ဘင်္ဂကာလဝသေန ဟု ရှိသော ပါဌ်နှင့်အညီ ဤ၌လည်း နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏန္တိ ဥပ္ပါဒကာလဝသေနဟု ရှိသင့်၏) ဥဒယဿန်၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အဒ္ဓါနဝသေန၊ ဘဝဟူသော အဒ္ဓါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဂေဝ၊ ရှေးအဖို့ကပင်လျှင်။ ဥဒယံ၊ ကို။ ပဿိတွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဝါ၊ တည်သည် ဖြစ်၍။ ဣဒေ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယညာဏ်အရာ၌။ သန္တတိဝသေန၊ သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ခဏဝသေန၊ ခဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ပဋ္ဌ လက္ခဏာနိတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ ၎င်း။ တဏှာ၊ ၎င်း။ ကမ္မံ၊ ၎င်း။ အာဟာရော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ပစ္စယာနံ၊ ဤလေးပါးသောအကြောင်းတို့၏။ အတ္ထိတာသခ်ိတ လက္ခဏာနိ စေ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော လက္ခဏာတို့ကိုရင်း။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာဠ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ ပဋ္ဌ လက္ခဏာနိ၊ ဤငါးပါးသောယ လက္ခဏာတို့ကို။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာတဏှာစသည်တို့၏။ အတ္ထိတာ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုစ္စန္တိ ၌စပ်) ဧတေဟိ၊ ဤရှိခြင်းလက္ခဏာတို့ဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ဥဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်ကြောင်း ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ လက္ခဏာနိတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ ပန၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ကား။ သခ်ံတလက္ခဏမေဝ၊ သခ်ံတ တရား၏ လက္ခဏာသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓော ရူပနိရောဓောတိ၊ ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂညာဏေန၊ အရဟတ္တမဂ်ညာဏ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓေ တော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနာဂတသ၊ ဖြစ်သော။ ရူပဿ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စယာ ဘာဝေ၊ အကြောင်းမရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ အကျိုးရုပ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပစ္စယနိရောဓေ ဧဝ ဟိ ကား။ အဝိဇ္ဇာသခ်ိတသ၊ အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်သော။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနက ရူပပစ္စယဿ၊ ဖြစ်လတ္တံသော ရုပ်၏ အကြောင်းတရား၏။ နိရုဒ္ဓဘာဝေန၊ ချုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောကြောင့်။ တဏှာနိရောဓော ကမ္မနိရောဓောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ အာဟာရ နိရောဓောတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိပစ္စယဿ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ကဗဠီကာရာဟာရဿ၊ ၏။ အဘာဝေ၊ မရှိ လတ်သော်။ ရူပနိရောဓောတိ၊ ကား။ တံသမုဋ္ဌာနရူပဿ၊ ထိုအာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏန္တိ။ ကား၊ ဝါ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ဘင်္ဂကာလဝသေန၊ ဘင်ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ရှေး၌ ဥဒယဒဿန မာဟ ဟူသော ပါဌ်ကဲ့သို့ ဤအရာ၌လည်း ဃဒဿနမာဟ ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏) ဝယဒဿနံ၊ အပျက်ကို ရှုခြင်းကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုရုပ်၏ ပျက်ခြင်းကို။ အဒ္ဓါဝသေန၊ ဘဝဟူသော အဓွန့်ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဂေဝ၊ ရှေးအဖို့ကပင်လျှင်။ ပဿိတွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဝါ၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ဣဒေ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယညာဏ်အရာ၌။ သန္တတိဝသေန၊ သန္တတိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ခဏဝသေန၊ ပျက်ဆဲခဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ ပဋ္ဌလက္ခဏာ နိတိ၊ ကား။ ဣဒေ၊ ဤဝယလက္ခဏာအရာ၌။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော စ၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းငင်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ခဏနိရောဓော စ၊ ခဏအားဖြင့် ချုပ်ခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့သည်။ ပဋ္ဌ လက္ခဏာနိ၊ တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းတို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ–၌ စပ်) ဧတေဟိ၊ ဤမဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ အစ္စန္တနိရောဓော၊ စင်စစ်ချုပ်ခြင်းကို။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့မှတ်ကြောင်း ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ လက္ခဏာနိတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

[၄၂၂] ဝိပရိဏာမော၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ သခ်ံတလက္ခဏာမေဝ၊ သခ်ံတလက္ခဏာ သာလျှင်တည်း။ ဝေဒနာကန္ဓာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ဧသနယော၊ ပင်တည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိသော သူသည်။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ဖုဋ္ဌော၊ သည်။ သညာနာတိ၊ မှတ်သား၏။ ဖုဋ္ဌော၊ သည်။ စေတေတိ၊ စေ့ဆော်အားထုတ်၏။ ဣတိ စ၊ သို့ငင်း။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) စက္ခုသမ္ဘဝဿဇာ၊ စက္ခုသမ္ဘဝဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ၎င်း။ သညာ၊ ၎င်း။ စေတနာ၊ ၎င်း။ ဣတိ စ၊ သို့ငင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဝေဒနာသညာသခ်ိရက္ခန္ဓာနံ၊ ဝေဒနာ သညာ သခ်ိရက္ခန္ဓာတို့၏။ ပဝတ္တိပစ္စယော၊ ဖြစ်ခြင်း၏

အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဲ့နိရောဓော စ၊ ထိုဖဿ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရကွန္ဓာတို့၏။ နိရောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မဟာပဒါနမဟာနိဒါနသုတ္တေသု စ၊ မဟာပဒါနသုတ် မဟာနိဒါနသုတ်တို့၌ဌင်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ အညမညပစ္စယဝါရေ စ၊ ၌ဌင်း။ နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ ပဝတ္တိပစ္စယော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဲ့နိရောဓော၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တသ၊ ထိုဝိညာဏ်၏။ နိရောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တာဝ၊ စွာ။ ကေစိ၊ တို့သည်။ "အရူပကွန္ဓာနံ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းသည်။ အဒ္ဓါသန္တတိ ဝသေနေဝ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ခဏဝသေန၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတေန၊ မလိုအားဖြင့်။ ခဏတော၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနမေဝ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နသိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ အပရေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ "ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်ရာ၌။ အတီတာဒိဝိဘာဂံ၊ အတိတ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းကို။ အနာမသိတွာ၊ မူ၍။ သဗ္ဗသာဓာရဏတော၊ အလုံးစုံတို့နှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာဒီနံ၊ ဝေဒနာစသည်တို့၏။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ (ဝေဒနာသမ္ဘဝံကား မပျံ့နှံ့၍ မသင့်) လဗ္ဘမာနတံ၊ ရနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းဥပါဒ်ကို။ နပဿတိ၊ မြင်အပ်သည်မဟုတ်။ အဝိဇ္ဇာဒိအဘာဝေ စ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့ မရှိလတ်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာအစရှိသော နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ (နောက်၌ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဟူသော ပုဒ်ကိုထောက်၍ ဤ၌ တေသံသာ သင့်သည်။ တသာ–ကား မသင့်) အသမ္ဘဝံ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ အလဗ္ဘမာနတံ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ ဘင်္ဂံ၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကို။ နပဿတိ၊ မြင်သည်မဟုတ်။ ခဏတော၊ ခဏအားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်ရာ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝေဒနာအစရှိသော ခန္ဓာတို့၏။ ဥပ္ပါဒဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းဥပါဒ်ကိုလည်း။ ဘင်္ဂဉ္စ၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏။ တဲ့၊ ထိုအပရေ ဆရာတို့၏ စကားသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်ပေ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သန္တတိဝသေန၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ဥဒယတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝယတော စ၊ ပျက်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ မနသိကရောန္တဿ၊ အား။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ဗလပ္ပတ္တကာလေ၊ အားအစွမ်းသို့ ရောက်သောကာလ၌၊ ဝါ၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော ကာလ၌။ ဥဒဏသ၊ ၏။ တိကွ္ခဝိသဒဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာ၊ အဖြစ်အပျက်တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗသံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းလတ်သော်။ (ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသော။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။) အဝိဇ္ဇာဒိကေ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ (အဝိဿေဇ္ဇေတွာ ရှိမှသင့်မည်။ အဝိဿေဇ္ဇေတွာ၊ မစွန့်လွှတ်မူ၍။) ဥဒယဗ္ဗယဝန္တေ၊ အဖြစ်အပျက်ရှိကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယ ဒဿနမုခေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းကို ရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်။ ခဏတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။

တသ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယဒါ၊ ၌။ ဥဒဏံ၊ သည်။ တိကွ်ံ၊ ထက်သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ဌင်း။ ဘိဇ္ဇန္တာ စ၊ ပျက်ကုန်သည်ဌင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝမ္မိ ရူပဿ ဥဒယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧဝမ္မိ ရူပဿ ဥဒယောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ သမုဒယာပိ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ တဏှာသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကမ္မသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အာဟာရသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝမ္မိ ရူပဿ ဝယောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တဏှာနိရောဓောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကမ္မနိရောဓောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အာဟာရနိရောဓောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဧဝမ္မိ ရူပံ ဥဒေတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ (မနသိကာရံ ကရောတိ–၌ စပ်) ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပမ္မိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်လည်း။ အာဟာရဥတုစိတ္တ သမုဋ္ဌာနရူပမ္မိ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန် ဥတုသမုဋ္ဌာန စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်လည်း။ ဥဒေတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်၏။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဌင်း။ (ကရောတိ၌ စပ်) ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပမ္မိ၊ သည်လည်း။ [၄၂၃] အာဟာရဥတုစိတ္တ သမုဋ္ဌာနရူပမ္မိ၊

သည်လည်း။ ဝေတိ၊ ပျက်စီး၏။ နိရုဒ္ဓတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့ၚင်း။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

၇၂၅။ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိရရောတော၊ နလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဥဒယဗ္ဗယညာဏ်၊ သည်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ တာဝ၊ လောက်ပတ်လုံး။ ဥဒယဗ္ဗယာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း တို့သည်။ သုဒ္ဓ၊ စွာ။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ နေ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သေး။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နုလုံးသွင်း၍။ ဣတိ ကိရိမေ ဓမ္မာ။ပ။ ပဋိဝေဇ္ဈတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ နယဒဿနဝသေန၊ နည်းအားဖြင့် ရှုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ နည်းမှီး၍ ရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်တရား၌။ နယံ၊ နည်းကို။ နေတိ၊ ဆောင်၏။ ဒုက္ခာဒိသစ္စပ္ပဘေဒါ စ၊ ဒုက္ခအစရှိသော သစ္စာအပြားတို့သည်ၚင်း။ အနုလောမာဒိပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒပ္ပဘေဒါ စ၊ အနုလောမအစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အပြားတို့သည်ၚင်း။ ဧကတ္တာဒိနယပ္ပဘေဒါ စ၊ ဧကတ္တ အစရှိသော နည်းအပြား တို့သည်။ အနိစ္စတာဒိ လက္ခဏပ္ပဘေဒါ စ၊ အနိစ္စတာအစရှိသော လက္ခဏာအပြားတို့သည်ၚင်း။ သစ္စပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒနယ လက္ခဏပ္ပဘေဒါ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ယူသဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မာနမ္မိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တေသမ္မိ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပန္န တရားတို့၏လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ပတိ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ သမုပ္ပါဒဘာဝတော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၇၂၆။ ယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ကရိဏ်းအနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ် အဆုံးရှိသော်ပုဒ်တည်း။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကိရိယာ ပရာမသနံ၊ ကြိယာကို သုံးသပ်သော ပုဒ်တည်း။ ခန္ဓာနံ။ပ။ ပသဿတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ယံ ဧတံ ဒဿနံ၊ အကြင် မြင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယံ ပနာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ပင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဤအဋ္ဌကထာစကားရပ်၌။ အဝိဇ္ဇာဒိ သမုဒယနိရောဓတော၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းမှ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယနိရောဓသ၊ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်း၏။ အညတ္တာ၊ အခြားတပါး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပ သမုဒယောတိ အာဒိဝစနဘေဒေါ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဝိဘတ်၏ ကွဲပြားခြင်းကို။ ကတော ယထာ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (အကတွာ၌ စပ်) နိဗ္ဗတ္တိဝိပရိဏာမလက္ခဏေဟိ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာတို့မှ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယသ၊ အဖြစ်အပျက်၏။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဘိန္နာဓိကရဏတ္တာ၊ မကွဲပြားသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏေ။ပ။ ပသဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနဘေဒံ၊ ဝိဘတ်ကွဲပြားခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိကွဏေယေဝ ဟိတိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဟိ–သဒ္ဒေါ၊ ဟိ–သဒ္ဒါ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒကွဏေယေဝ၊ ဖြစ်ဆဲခဏာ၌ သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ စ၊ သည်လည်း။ ဘင်္ဂကွဏေယေဝ၊ ပျက်ဆဲခဏာ၌ သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုနိဗ္ဗတ္တိ လက္ခဏာ, ဝိပရိဏာမလက္ခဏာတို့ကို။ ပသဿန္တော၊ ရှုမြင်သောယောဂီသည်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယေ၊ အဖြစ်အပျက်တို့ကို။ ပသဿတိနာမ၊ ရှုမြင်သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှား သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

၇၂၇။ ဣစ္စသ္ဿ ဝဏ္ဏေ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဣတိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော ရှုမြင်ပုံသည်။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿ နံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်ခြင်းတည်း။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏန္တိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော ရှုမြင်ပုံသည်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ (ခန္ဓာ နံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယ ဒဿနံ၊ တည်း။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဣတိ သဒ္ဒါ၏ အနက်တည်း။ အသာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ အား။ ဧဝန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားကို သုံးသပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဣစ္စသ္ဿ ပစ္စယတောတိ၊ ဟူ၍။ ပဌမံ၊ ရှေတ်ဖက်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ (ပါဠေ၊ ပါဠိ၌။) ဣတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားကို သုံးသပ်ခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧနကာဝဗောဓတောတိ၊ ကား။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ဧနကသ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယသ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းကို။ အဝဗုဇ္ဈနတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဇာတိဒုက္ခာ ဝဗောဓတောတိ၊ ကား။ ဇာတိသခ်ါတသ၊ ဇာတိဟုဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခသ၊ ကို။ အဝဗုဇ္ဈနတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧကဒေသဒဿ နေန၊ တစိတ်တပိုင်းကို မြင်သဖြင့်။ ပဗ္ဗတသမုဒ္ဒါဒိဒဿနကာနံ၊ တောင် သမုဒြာစသည်တို့ကို မြင်သောသူတို့အား။ ပါကဋော ဝိယ၊ ထင်ရှားသကဲ့သို့။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၄၂၄] မရဏ ဒုက္ခာဝဗောဓတောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပစ္စယာနုပ္ပါဒေနာတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓေ၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပစ္စယနိရောဓေ၊ အကြောင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပစ္စယဝတ္ထိ၊ ကား။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊

ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သော အကျိုးတရားတို့၏။ ယဉ္စသ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနန္တိ၊ ကား။ အသယောဂိနော၊ အား။ ပစ္စယတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ခဏတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ အဖြစ်အပျက်တို့ကို။ ယံ ဒဿနံ၊ အကြင်မြင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တတ္ထ၊ ထိုမြင်ရာ၌။ အသမ္မောဟော၊ မတွေဝေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ တပ္ပဓာနော၊ ထိုမတွေဝေသော အသမ္မောဟလျှင် ပြဓာန်းသော။ ဝိတက္ကာဒိ ဓမ္မပုဉ္ဇော၊ ဝိတတ်အစရှိသော တရားအစုဟု ဆိုအပ်သော။ (အယံ ၌စပ်) မဂ္ဂေါ၊ ယံ လောကိကောတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤတရားသည်၊ ဝါ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ နိယျာနာနုလောမတော၊ နိယျာနမည်သော မဂ်အားလျော်သောကြောင့်။ လောကိကော၊ လောကီဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၁ဝ၊ မဂ်ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူ။) သဘာဝါဝဗောဓတော၊ သဘောတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့် တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တတြ သမ္မောဟဝိဃာတတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဒဂ်ဝသေန၊ တဒဂ်ပဟာန်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တော၊ ပြီးသော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော။ အရိယမဂ္ဂသ၊ ၏။ ဥပါယဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်သော။ အသမ္မောဟ သဘာဝေါ၊ မတွေဝေခြင်းသဘောသည်။ ပဒီပေါ၊ ဝိယ၊ ဆီမီးကဲ့သို့။ အတ္တာနမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှား ပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော အယံ ပါကဋဘာဝေါ၊ ထိုထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်သည်။ မောဟန္ဓကာရဝိဓမနေန၊ မောဟဟူသော အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတြ သမ္မောဟဝိဃာတတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၇၂၈။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိအာဒိကော၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဤသို့အစရှိသော ပဋိစ္စသမุปฺปါဒ်သည်။ အနုလောမော၊ အနုလောမ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ လျော်သော။ ပဋိစ္စသมุปฺปါဒေါ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းအား။ အနုလောမနတော၊ လျော်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အဝိဇ္ဇာသมุทยาတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီသု၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည်။ သန္ဓေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ။ပ။ အဝဗောဓတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းအား။ ဝိလောမနတော၊ မလျော်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်း ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓတိ အာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော ပဋိစ္စသมุปฺปါဒ်သည်။ ပဋိလောမော၊ မလျော်သော၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်သော၊ ဝါ၊ အပြန်ဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသมุปฺปါဒေါ၊ မည်၏။ တေ စ သင်္ခါတာ၊ ထိုသင်္ခါတတရားတို့သည် လည်း။ ဇရာမရဏာ။ပ။ ပဋိစ္စ သมุปฺပန္နန္တိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စသมุปฺปန္နာ၊ မည် ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ပဋိစ္စသมุปฺปန္နသ၊ ပဋိစ္စသมุปฺปန္နတရား၏။ ပါကဋတာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပစ္စယာကာရပါကဋတာယ ဧဝ၊ အကြောင်း ပဋိစ္စသมุปฺปါဒ်တရား၏ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား) ဧတေ၊ ဤတရားသည်။ ဣမသ၊ ဤအကြောင်းတရား၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဗောဓတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။

၇၂၉။ ပုရိမပုရိမာနံ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သော တရားတို့၏။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဥတ္တရုတ္တရာနံ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒါနုဗန္ဓော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ခြင်းဖြင့်။ သိဒ္ဓမာနော၊ ပြီးလတ်သော်။ ဧကတ္တနယာဓိဂမာယ၊ ဧကတ္တနည်းကို သိခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းဧကတ္တနည်းကို သိခြင်းကြောင့်။ အညော၊ အခြားတပါးသော သူသည်။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ အညော၊ သူသည်။ ပဋိသံဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ ဣတိအာဒိဝေါဟာရသိဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝေါဟာရ၏ ပြီးစီးကြောင်း ဖြစ်သော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနောကာသတာ၊ တည်ရာမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ခြင်းဖြင့်။ သိဒ္ဓမာနော၊ ပြီးလတ်သော်။ နာနတ္တနယာဓိဂမာယ၊ နာနတ္တနည်းကို သိခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ နာနတ္တနည်းကို သိခြင်းကြောင့်။ (ဗောဓ္ဓ၌ စပ်) ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်တို့၏၊ ဝါ၊ အကြောင်း အကျိုးတရားတို့၏။ သဘာဝဘေဒါဝဗောဓတော၊ သဘောတရား၏ ကွဲပြားခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုခံစားရလတ္တံ့သောသူသည်ပင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သော၊ ထိုပြုခဲ့သောသူသည်ပင်။ ပဋိသံဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ ဣတိအာဒိ နယပဝတ္တာယ၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနောကာသတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ခဏတော ဥဒယဒဿနေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [၄၉၅] ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ဖြစ်ခြင်း။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ အဘာဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်း မရှိလတ်သော်။ အဘာဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်းမရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ္မိံ အတ္ထသ၊ ဤအနက်၏။ သိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ အတ္ထိတာမတ္တေနေဝ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်သာလျှင်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့၊ အဗျာပါရနယော၊ သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ အဗျာပါရနည်း၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ အတ္ထာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနောကာ သတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဝသဝတ္တိတာယ၊ အလိုခ္ခြဖြစ်စေနိုင်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်း ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အလဗ္ဘနေယျတော၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဝသဝတ္တိဘာဝေါ၊ အလိုဠ် ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ ပရာယတ္တတာ၊ (အကြောင်းဟူသော) သူတပါးနှင့် စပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ သာ စ၊ ထိုသူတပါးနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ သပစ္စယတာယ၊ အကြောင်းရှိ သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ၏။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ထိုထိုအကြောင်းတရားတို့ကြောင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအကျိုးတရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ပစ္စယာနုရူပမေဝ၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဟေတုဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဟေတုအနုရူပတော၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ သိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနောကာသတာဝ၊ တည်ရာမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယတော ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာရဏော၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အကိရိယဝါဒေါ၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရဏံ၊ မည်၏။

၇၃၀။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောသူအား။ (ဝိဘာဝေတိဠ်စပ်) ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (သဘာဝေ သတိဟူသော ပါဠ်ကား ပိုသက့ဲသို့ရှိ၏။) သဘာဝေ၊ သဘောသည်။ သတိ၊ သော်။ ဖလဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထိတာမတ္တေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်မျှဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊၏။) သခ်ံတာနံ၊ တို့၏။ နိရီဟတာ စ၊ အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ကြမဲ့သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ (ဝိညာယမာနာ ဝိဘာဝေတိတို့ဠ် စပ်) (ပစ္စယေ၊ သည်။) အသတိ စ၊ မရှိပါမူကား။ (ဖလဿ၊ ၏။) အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်း မဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယာဓီနဝုတ္တိတာ စ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဝိညာယမာနာ၊ သိအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္တာသုညတံ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယတော စဿ။ပ။ ဝဗောဓေတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ခြင်းဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယတော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း အားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတာယ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိညာယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဟုတ္တာ အဘာဝါဗောဓေတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပ္ပဒ္ဒိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရဗ္ဗန်၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး ရှိပြီး၍။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းပေတည်း။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကော၊ ရှေးအဖို့နောက်အဖို့တို့ဠ် ကင်းဆိတ်ခြင်းသည်။ အတီတာနာဂတဘာဝ သုညတာ။ အတိတ်အနာဂတ်အဖြစ် (အဖို့)တို့ဠ် ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ပင်တည်း။ (ဤပုဒ်ဠ် ဘာဝအရာတွင် ဘာဂဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။) ဟိ၊ မှန်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဧဏတ္တယတော၊ ခဏသုံးပါးအပေါင်းမှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေးဠ်ဌင်း။ ပစ္ဆာ စ၊ နောက်ဠ်ဌင်း။ နိ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကာဝဗောဓေတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အာဒိအန္တဝန္တတာပဋိ ဝေဓေတောတိ၊ အစနှင့် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်ဟူသော။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဥဒယဗ္ဗ ယဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏာမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဿော၊ စပ်အပ်၏။ ဥပ္ပဒ္ဒိတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇန္တာ၊ ပျက်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့ကို။ (ဝိဘာဝိယန္တေဝ ဠ် စပ်) ဥပ္ပါဒတော၊ ဖြစ်သည်မှ၊ ဝါ၊ ဥပါဒ်ခဏမှ။ ဥ ဒ္ဓံ၊ ဠ်။ ဧရာဘင်ါဝတ္ထန္တရပ္ပတ္တိယာ၊ အိုရင့်ခြင်းပျက်ခြင်းဟူသော အခိုက်အတန့် အထူးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ (ဧရာဘင်ါဝတ္ထန္တရပ္ပတ္တိယာဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။ အိုရင့်ခြင်းပျက်ခြင်းဟူသော အခိုက်အတန့် တပါးသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ဟု အနက်ပေး) နိရန္တန်၊ မပြတ်။ ဝိဘာဝိယန္တေ၀၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ နေသံ၊ ထိုသခ်ါရ တရားတို့၏။ သာ စ ဝိဘာဝိယမာနတာ၊ ထိုနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ သမ္ဘာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဘူတာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခ။ပ။ ဗောဓေတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သဘာဝလက္ခဏမ္ပိတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အနိစ္စဒုက္ခ လက္ခဏမေ၀၊ သည်သာလျှင်။ (ပါကဋံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ သော်ကား။ ပထဝီ ဖဿာဒီနံ၊ ပထဝီ ဖဿစသည်တို့၏။ ကက္ခဋဖုသနာဒိသညိတံ၊ ဖုသနစသည်ဟုဆိုအပ်သော။ သဘာဝသခ်ါတံ၊ သဘာဝဟုဆိုအပ်သော။ လက္ခဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဘာဝဝိဒ္ဓံသဘာဝါ၀ဋ္ဌိန်၊ ရင့်ကျက်ခြင်း ပျက်စီးသည်၏အဖြစ် (ဝါ၊ ပျက်စီးခြင်း)တို့ဖြင့် ပိုင်ခြားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နာ ဝဗောဓေတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဘာဝ လက္ခဏော တိ၊ ကား။ သဘာဝသညိတော၊ သဘာဝဟုဆိုအပ်သော။ လက္ခဏော၊ ဠ်။ တံတံမှာနံ၊ ထိုထိုသဘောတရားတို့၏။ သလက္ခ ဏော၊ မိမိ၏လက္ခဏာဠ်။ သခ်ံတလက္ခဏသ၊ တာ၀ကာလိကတ္တမ္ပိတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒါဒိသခ်ံတလက္ခဏသ၊ ဥပါဒ် အစရှိသော သခ်ံတလက္ခဏာ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏာဒိ ပရိတ္တကာလိကတာပိ၊ ဥပါဒ်ခဏ အစရှိသော တိုတောင်းသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ် သည်လည်း။ (ပါကဋံ ဟောတိ၊ ၏။) |၄၂၆| (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ၊ ထိုသခ်ံတလက္ခဏာ၏။ ခဏန္တရာနဝဋ္ဌာ နတော၊ ခဏ တပါးဠ် မတည်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ ခဏတပါးတိုင်အောင် မတည်တဲ့ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒယက္ခဏော တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဏ္ဌ၊ ဤအရာဠ်။ ဥဒယ၀ယမတ္တာ၎ဟဏံ၊ အဖြစ်အပျက်မျှကို ယူခြင်း သည်။ ဣမသ ဉာဏသ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနဝသေနေ၀၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပ၀တ္တ နတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဌိတိက္ခဏသ၊ ဌိခဏာ၏။ အဘာ၀ါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နု၊ မဟုတ်ပေ။

၇၃၁။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလ်၊ သက်သက်။ နိစ္စနဝါ ဧဝ၊ အမြဲတမ်း အသစ်တို့သည်သာလျှင်။ နှ၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ပရိတ္တကာလ ဌာယိနော၊ တိုတောင်းသော ကာလမျှတည်လေ့ရှိကုန်သည် (လည်း)။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သေး၏။) ကထံ၊ အဘာယ်သို့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သူရိယုဂ္ဂမနေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဒဏ္ဍေန၊ ဒုတ်ဖြင့်။ ကတလေခါ၊ ပြုအပ်သော အရေးအကြောင်းသည်။ ဥဒကေ၊ ၌။ ဒဏ္ဍရာဇိ၊ ဒုတ်အရေးမည်၏။ ဥသာဝဇိန္ဒုအာဒယော၊ နင်းပေါက် အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ဥတ္တရုတ္တရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ နောက်နောက်၌။ အတိပရိတ္တဌာယိဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အလွန်တိုတောင်းစွာ တည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ကိဉ္စာပိ နိဒဿိတာ၊ အကယ်၍ကား ထုတ်ပြအပ်ပေကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဒန္ဓနိရောဓော ဧဝ၊ နှေးသော ချုပ်ခြင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုငါးပါးသော အရာတို့ကို။ နိဒဿိတာ၊ ထုတ်ပြအပ်ကုန်၏။ (တနည်း) တေ နိဒဿိတာ၊ ထုတ်ပြအပ်သော ထိုဥပမာဝတ္ထုတို့သည်။ ဒန္ဓနိရောဓော ဧဝ၊ နှေးသော ချုပ်ခြင်း ရှိကုန်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတောပိ၊ ထိုငါးပါးသော အရာဝတ္ထု တို့ထက်လည်း။ သခ်ါရာနံ၊ ၏။ လဟုတရနိရောဓတ္တာ၊ သာလွန်၍ လျင်မြန်သော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဂမနသာဒါနံ၊ ပြေးသွားခြင်း၌ သာယာနှစ်သက်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဟေဋ္ဌုပရိယေန၊ အောက်၌ အထက်၌ ဖြစ်သောလမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အောက်လမ်း အထက်လမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အောက်ဆင့် အထက်ဆင့်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အောက်အထက်ဆင့်လျက်။ ပဋ္ဌိမုခံ၊ ရင်ဆိုင်။ ဓာဝန္တာနံ၊ ပြေးလာကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာနံ၊ နှစ်ဦးသော နတ်သားတို့၏။ သိရသိ စ၊ (အောက်လမ်းမှ နတ်သား၏) ဦးခေါင်း၌ဝင်း။ ပါဒေ စ၊ (အထက်လမ်းမှ နတ်သား၏) ခြေ၌ဝင်း။ ဗန္ဓခုရဓာရာသန္ဓိပါတတောပိ၊ (ကန့်လန့်ဖြတ်) ဖွဲ့ချည်ထားအပ်သော သင်ခုန်းသွားတို့၏ တည့်တည့်ဆုံမိသော ခဏထက်လည်း။ သီဃတရော၊ သာလွန်၍ လျင်မြန်သော။ ရူပမ္ဘာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တော၊ ၏။ အရူပမ္ဘာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ (နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်း၌။) ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ကေဝလ်၊ သက်သက်။ နိစ္စနဝါ၊ အမြဲတမ်း အသစ်တို့သည်သာလျှင်။ နှ၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ ပရိတ္တကာလဌာယိနောဝ၊ တိုတောင်းသော ကာလမျှ တည်လေ့ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ နာပိ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အသာရာ၊ အနှစ်မရှိကုန်။ ကထံ၊ အဘာယ်သို့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာယာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မာယာဒယော၊ မျက်လှည့်အစရှိသော ဝတ္ထုတို့သည်။ မဏိအာဒိဝသေန၊ ပတ္တမြားစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (မဏိအာဒိဝေသေနဟု ရှိလျှင်၊ ပတ္တမြားစသည်တို့၏ အသွင်ဖြင့်ဟုပေး) ဒိဿမာနာပိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်သော်လည်း။ အတ်သဘာဝတာယ၊ ထိုပတ္တမြား စသည်သဘော မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသာရာ၊ အနှစ်မရှိကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုမာယာစသည်တို့တွင်။ မန္တောသဘောဝိတာ၊ မန္တာန်ဆေးတို့ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဣန္ဒဇာလာဒိကာ၊ မျက်လှည့် အစရှိကုန်သော အရာသည်။ မာယာ၊ မည်၏။ မိဂတဏှိကာ၊ တဲလှပ်သည်။ မရီစိ၊ မည်၏။ သုပိနမေဝ၊ အိပ်မက်သည်ပင်လျှင်။ သုပိနန္တံ၊ မည်၏။ မဏ္ဍလာကာရေန၊ ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဝိဇ္ဇိယမာနံ၊ ဝိုင်းအပ်သော။ အလာတမေဝ၊ မီးစသည်ပင်လျှင်။ အလာတစက္ကံ၊ မည်၏။ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တာနံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သား တို့၏။ ကိဉ္စနိစ္ဆာဝသေန၊ ကစားလိုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဂရံ ဝိယ၊ မြို့ကဲ့သို့။ အာကာသေ၊ ဟင်းလင်းပြင်၌။ ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ၊ ထင်ခြင်းမျှသည်။ ဂန္ဓဗ္ဗနဂရံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗမြို့မည်၏။

ဧတ္တာဝတာတိ၊ ကား။ ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိအာဒိပါဠိနယာနုသာရေန၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိနည်းကို အစဉ်လျောက်သဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ယံကိဉ္စိ ရူပံအတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နန္တိ အာဒိပါဠိယာနုသာရေန၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိနည်းကို အစဉ်လျောက်သဖြင့်။ ယာဝ ဥဒယဗ္ဗယပဋိဝေဓာ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်တိုင်အောင်။ ယွာယံ ဃာ အယံ ဘာဝနာ ဝိမိ၊ အကြင်ဘာဝနာ အစီအရင်ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်အပ်ခဲ့ပြီ။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသော ဘာဝနာအစီအရင်ဖြင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနာဒိကော၊ ကလာပသမ္မသနအစရှိသော။ သဇ္ဇောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဘာဝနာဝိမိ၊ ဘာဝနာအစီအရင်သည်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာပ္ပါဒနသေဝ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏ သာလျှင်၊ ဝါ၊ ၄ါသာလျှင်။ ပရိကရဗ္ဘော၊ အခြေအရံဖြစ်သော အဖွဲ့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဝယမ္မမေဝါတိ၊ ကား။ ဘိဒ္ဓနသဘာဝမေဝ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဥပေတိ၊ ရောက်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်အရာဝတ္ထုသည်။ ဥပဏ္ဍမေန၊ လုံ့လပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သဖြင့်။ ဝိနသတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအရာဝတ္ထုသည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝမ္မတာယ ဧဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိနသတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိနာသသ၊ ပျက်စီးခြင်း၏။ အဟေတုကတ္တာ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥပဏ္ဍမဟေတု၊ လုံ့လပြုမှု ဖျက်ဆီးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိသဒိသုပ္ပါဒေါ၊ သဘောမတူသော ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမိနာ အာကာရေနာတိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ အနာလမ္ဗိတ္တာပိ၊ အာရုံမပြုမူ၍လည်း။ "ဝယဓမ္မမေဝ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဥဒယသ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရင်း။ "ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော ဣဒဉ္စ၊ ဤတရားသည်လည်း။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဥပေတိ၊ ရောက်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝယသ စ၊ ပျက်ခြင်းကိုရင်း။ ယထာဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ ဣမိနာ ပစ္စက္ခကရဏာကာရေန၊ ဤမျက်မှောက်ပြုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ။ အခုနာ၊ ယခုအခါ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်လတ်၍။ ဗလပ္ပတ္တံ၊ အားသို့ရောက်သည်၊ ဝါ၊ အားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ နှ တာဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တရုဏဝိပဿနာ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနာဒိဝသေန၊ သန

သမည်၊ ဝိပဿနာဟူသော အမည်ကို။ နေ လဘတိ၊ မရ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိဝသေန၊ နုပဿနာစသည်တို့၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ပဝတ္တမေဝ၊ ဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်းသည် သာလျှင်။ (နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဝိပဿနာသမည်၊ ကို။) လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယသာဓိဂမာ။ပ။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝိပဿနုပက္ကိလေသကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၂။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ သခ်ါတာယ၊ နာဟု ဆိုအပ်သော။ ဣမာယ တရုဏဝိပဿနာယ၊ ဤနေသော ဝိပဿနာ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘဂၢါနုပဿနာဒိ သခ်ါတာယ၊ နာစသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ တရုဏ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) အာရဒ္ဓဝိပဿနာနံ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ (အာရဒ္ဓဝိပဿကဿဟု ရှိသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နှင့်အညီ အာရဒ္ဓဝိပဿကာနံ ဟုရှိသင့်၏။ အာရဒ္ဓဝိပဿကာနံ၊ အားထုတ် စပြုပြီးသော ဝိပဿနာ ရှုသူယောဂီပုဂ္ဂိုလ် တို့အား။) နေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ နိဗ္ဗိဒါ နုပဿနာဒိ သခ်ါတာယ၊ နာစသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဗလဝဝိပဿနာယ၊ အားကြီး သော ဝိပဿနာ၏။ ဝသေနပါ၊ ဖြင့်လည်း။ (အာရဒ္ဓဝိပဿကာနံ၊ တို့အား။) နေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဣမာယ တရုဏဝိပဿနာယာ ဟူသောပါဠိ၏ အနက်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုဘင်ဉာဏ်စသည်တို့ ဖြစ်သော အခါ၌။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ ဝိပဿနာကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သော ဥပက္ကိလေသတို့သည်။ နေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ် ၏။ စ၊ ဆက်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (ဝတ္တမ္ဘေ၊ ဆိုအပ်လျက်။) ဧကာ ရော၊ ဧဝသဒ္ဒါကို။ လုတ္တနိဒ္ဒေ၊ ချေ၍ ညွှန်ပြအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ ဟိတိအာဒိ။ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိဂါဟာဒိဝတ္ထုဘာဝေန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်တို့၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥပက္ကိလေ သန္တိ၊ ညစ်နွမ်းစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။ အရိယသာဝကဿာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဗလဝဝိပဿနာပဗ္ဗတ္တသာပိ၊ ဗလဝဝိပဿနာသို့ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဥပက္ကိလေသတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟနိဒ္ဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿာတိ၊ ကား။ သီလဝိပတ္တိအာဒိဝသေန၊ သီလပျက်စီး ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿ၊ ဖောက် ပြန်မှားယွင်းစွာကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပန၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်၏။ ဂရဟိတဗ္ဗတံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဥပရိပဒဒ္ဒယေပိ၊ အထက်ပုဒ်နှုတ်တို့၏ အပေါင်း၌လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနသာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အာရဘိတ္တာ အားထုတ်ပြီး၍။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ဝေါသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ အာပန္နဿ၊ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသီတပုဂ္ဂလဿာတိ၊ ကား။ သီလသမ္ပန္နဿေဝ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်သာလျှင် ဖြစ်လျက်။ ကောသဇ္ဇေန၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ အားမထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဘာဝနာသခ်ါတာယ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ မှန်ကန်သော အကျင့် ပဋိပတ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ ဝိဂရဟိတပဋိပတ္တိကဿာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သောအကျင့် ပဋိပတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သသမ္ဘာရာ၊ အဆောက်အဦးနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာပဋိပတ္တိယေဝ၊ ဝိပဿနာအကျင့် ပဋိပတ်သည်သာလျှင်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့ ၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်ပဋိပတ်မည်၏။ တဒဿာ၊ ထိုမှတပါးသော အကျင့်ပဋိပတ်သည်။ ဝိပ္ပဋိပတ္တိ၊ ဖောက် ပြန်မှားယွင်းသော အကျင့်ပဋိပတ်မည်၏။ သာ စ၊ ထိုဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော အကျင့်ပဋိပတ်သည်လည်း။ တတ္တ၊ ထိုမှန်ကန်သော အကျင့်ပဋိပတ်၌။ နိက္ခိတ္တခုရဿ၊ ချထားအပ်သော ဝန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ၏။ နိက္ခိတ္တခုရတာ စ၊ ချထားအပ်သော ဝန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ကောသဇ္ဇေန၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ ကုသီတပုဂ္ဂလဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တဿာတိ၊ ကား။ ယောဂေန၊ အားထုတ် ကြောင်းဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနယုဉ္ဇန္တဿ၊ မပြတ်အားထုတ်သော ယောဂီအား။ ပန၊ ဆက်။ သာ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ၊ ထိုမပြတ်အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သမထဝသေနာပိ၊ သမထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဿေဝ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ်၏ပင်လျှင်။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။

သြဘာသာဒီသု၊ အရောင်အလင်းစသည်တို့၌။ အရိယမ္မောတိ၊ အရိယာတရားဟူ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥဒ္ဒစ္စံ၊ ဥဒ္ဒစ္စဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဓမ္မုဒ္ဒစ္စံ၊ မည်၏။ တေန ဓမ္မုဒ္ဒစ္စေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဝီထိတော၊ ဝိပဿနာ လမ်းမှန်မှ။ ဥက္ကမနေန၊ ဖဲ့တတ်သဖြင့်။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်စွာ။ ဂဟိတံ၊ သော။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မာနသံ၊ စိတ် သည်။ ဓမ္မုဒ္ဒစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသံ၊ မည်၏။ သြဘာသော ဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ကာရဏူပစာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သြဘာသံ၊ အရောင်အလင်းကို။ ဝိသဒ္ဒေန္တော၊ လွတ်သော၊ ဝါ၊ ထွက်စေသော တရားသည်။ မမ၊ ငါ၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။ သြဘာသံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော်ငင်း။ မဂ္ဂေါတိ ဝါ၊ မဂ်ဟူ၍သော်ငင်း။ ဖလန္တိ ဝါ၊ ဖိုလ်ဟူ၍သော်ငင်း။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။[၄၂၈] ဂဏှန္တော၊ ယူသည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုအရောင်အလင်း၌။ ပဝတ္တဓမ္မေ၊ ဖြစ်သော တရားတို့ကို။ မဂ္ဂဖလ

ဘာဝေန၊ မဂ်ဖိုလ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဉာဏာဒိကေ ပန၊ ဉာဏ်စသော ဥပကွိလေသတို့ကိုကား။ မဂ္ဂဖလဘာဝေနေ၀၊ မဂ်ဖိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ တတော ဝိကွေ့ပေါ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ၊ ကား။ တတော သြဘာသဟေတု၊ ထိုအရောင်အလင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယော ဝိကွေ့ပေါ၊ အကြင် ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ၊ ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ဖြင့်။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ယောဂီသည်။ ဣတိ၊ သို့။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိ၀ရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ အနိစ္စတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဠာနံ၊ ထင်ခြင်းကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မဂ္ဂံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိသညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်သညာဖြင့်။ အနိစ္စတာဒိ၀သေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မနသိကာရသေန၀၊ နလုံးသွင်းခြင်း၏ ပင်လျှင်။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အယဉ္စ အတ္ထော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အနက်ကိုလည်း။ ယော ဟိ ကောစိ အာဝုသော။ပ။ ဗျန္တီ ဟောန္တိတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ သုတ္တပဒေနေ၀၊ ဤသုတ်ပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[အာဝုသော၊ တို့။ ယောဟိ ကောစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော။ ဘိက္ခု ၀ါ၊ ရဟန်းသည်သော်၎င်း။ (ယာ ဟိ ကာစိ၊ သော။) ဘိက္ခုနီ ၀ါ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်သော်၎င်း။ မမ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ အရဟတ္တပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဗျာကရောတိ၊ ပြောကြား၏။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ ၀ါ၊ မဂ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း။ ဧတေသံ၊ ဤလေးပါးသော မဂ်တို့တွင်။ အညတရေန ၀ါ၊ တပါးပါးသော မဂ်ဖြင့်သော်၎င်း။ (ဗျာကရောတိ၊ ၏။) ကတမေဟိ စတူဟိ၊ အဘယ်လေးပါးသော မဂ်တို့ဖြင့် နည်းဟူမူကား။ အာဝုသော၊ တို့၊ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂံ၊ သမထ ရှေသွားရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတိ၊ ပွါးစေ၏။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂံ၊ သော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဘာ၀ယတော၊ ပွါးစေသော။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဇ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အာသေ၀တိ၊ မှီ၀ဲ၏။ ဘာ၀ေတိ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာ ပြု၏။ တံမဂ္ဂံ၊ ကို။ အာသေ၀တော၊ သော။ ဘာ၀ယတော၊ သော။ ဗဟုလီကရောတော၊ သော။ တဿ ထိုရဟန်းအား။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ပဟီယန္တိ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ ဗျန္တီ၊ ကင်းသော အစွန်းရှိကုန်သည်၊ ၀ါ၊ ဘင်အစွန်းမျှ မကြွင်းရအောင် လုံ၀ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အ၀ရံ၊ တပါးသော မဂ်ကား။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂံ၊ ဝိပဿနာရှေသွားရှိသော။ သမထံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတိ၊ ၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ ပုန စ အ၀ရံဘိက္ခု၊ သည်။ သမထ၀ိပဿနံ၊ သမထနှင့်ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ ထမ်းပိုး၌ အစုံဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ပြု၍၊ ၀ါ၊ အစုံဖွဲ့လျက်။ ဘာ၀ေတိ၊ ၏။ပ။

အာဝုသော၊ တို့။ ပုန စ၊ လည်း။ အ၀ရံ၊ ကား။ ဘိက္ခနော၊ အား။ ဓမ္မဒ္ဓစ္စ၀ိဂ္ဂဟိတံ၊ အရိယာတရားဟု ဆင်ခြင်လျက် ပျံ့လွင့်သော ဥဒ္ဓစ္စဖြင့် ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ယူအပ် ဖြစ်စေအပ်သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ သော၊ ထိုသို့သော။ သမယော၊ သင့်လျော်သော အခါသည်။ ဟောတိ၊ ရှိသေး၏။ ယံ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင် သင့်လျော်သော အခါ၌။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည်။ အဗ္ဗုတ္တမေ၀၊ ဂေါစရဗျတ္တဟု ခေါ်သော ဝိပဿနာ၏ အာရုံ၌သာလျှင်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာ တည်၏။ သန္ဓိသီဒတိ၊ ကောင်းစွာထိုင်၏၊ ၀ါ၊ ဝပ်၏။ ဧကောဒိ၊ တရုတည်းဖြစ်သည်၊ ၀ါ၊ တရုတည်းသော အပိုင်းအခြား ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်၏။ ၀ါ၊ တည်ကြည်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဇ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ပ။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ ဗျန္တီ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

ဟိ၊ မှန်၊ ၀ါ၊ သုတ်ပုဒ်ဖြင့် သိသင့်ပုံကို ချဲ့ပြီးအံ့။ ဣတ္ထ၊ ဤသုတ်ပုဒ်၌။ စတုတ္ထမဂ္ဂ၀ိသေဒေနေ၊ စတုတ္ထမဂ်ကို ဖြေကြားရာ၌။ ယထာ၀ုတ္တမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနမ္မာ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော မဂ်ဖိုနိဗ္ဗာန် တရားတို့သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရား၌။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ တတ်ကြွခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ "အဟံ၊ သည်။ အဓိဂတမဂ္ဂါဒိကော၊ ရအပ်ပြီးသော မဂ်စသည်ရှိသည်၊ ၀ါ၊ ရအပ်ပြီးသော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရှိသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အမဂ္ဂါဒီသု၊ မဂ်စသည်မဟုတ်သော တရားတို့၌၊ ၀ါ၊ မဂ်ဖိုနိဗ္ဗာန်မဟုတ်သော တရားတို့၌။ (တတ္ထနှင့် အရတ္ထ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် အမပါ၀ မဂ္ဂါဒီသုဟု

ရှိသင့်၏) ဝိကွေ့ပေါ်၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဓမ္မဒ္ဒစ္စံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုဓမ္မဒ္ဒစ္စဖြင့်။ ဥပဒ္ဒုတ်၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ဝိဂ္ဂဟိတ မာနသ်၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ယူအပ်ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိကန္တိ၊ ကား။ သြဘာသာဒီသု၊ အရောင် အလင်း စသည်တို့၌။ အပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာသော။ သုခုမရူပါ၊ သိမ်မွေ့သော သဘောရှိသော။ တဏှာ၊ တည်း။ သာ၊ ထိုတဏှာကို။ ဝိပဿနာဘိရတိ အာကာရေန၊ ဝိပဿနာ၌ ပျော်မွေ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ ထင်သည်ဖြစ်၍။ အဓိမာနိကေန၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုရပြီဟု အထင်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓမ္မောတိ၊ အရိယာတရားဟူ၍။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိကန္တိ။ပ။ အာဝဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၇၃၃။ ဝိပဿနောဘာသောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာစိတ္တသမုဋ္ဌိတ်၊ ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော။ သသန္တတိပတိတဋ္ဌ၊ မိမိ၏ သန္တာန်၌ ကျရောက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဥတုသမုဋ္ဌာနဋ္ဌ၊ ဥတုကြောင့်လည်း ဖြစ်သော။ ဘာသုရံ၊ တောက်ပသော။ ရူပံ၊ အဆင်းရုပ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိပဿနာစိတ္တသမုဋ္ဌိတ်၊ ဝိပဿနာ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော အဆင်းရုပ်သည်။ [၄၂၉] ယောဂိနော၊ ၏။ သရီရဋ္ဌမေဝ၊ ကိုယ်၌တည်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဘာသရံ၊ တောက်ပသော အရောင်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣဒါနိ ဣဒါနိ ဣဒါနိ

ကား။ အရိယမဂ္ဂါနုဂတော၊ အရိယာမဂ်သို့ လိုက်၍ဖြစ်သော။ အယံ ပဋိသမ္ဘိဒါဓမ္မော၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တရားကို။ (ကဒါ အဓိဂတော၊ နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ထေရသ၊ မဟာနာဂမထေရ်၏။ အဗ္ဘာသယဝသေန၊ အလို၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သမာဓိန္တိ၊ ကား။ အဘိညာ သမာဓိ၊ အဘိညာဉ်သမာဓိကို။ အဠိတကဏ္ဍောတိ၊ ကား။ နိစ္စလဋ္ဌပိတကဏ္ဍပုဏ္ဏော၊ မလှုပ်မယှက်ထားအပ်သော နားရွက်စွန်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ။ဘယေန၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပလာယိတုံ၊ ပြေးခြင်းငါ။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်လေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ထေရော ကိရ ဒေါသစရိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒေါသစရိတသ၊ စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သူရသာပိ၊ ရဲရင့်ငြားသော်လည်း။ သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ခီဏာသဝတ္တေရော၊ ဓမ္မဒိန္နရဟန္တာ မထေရ်သည်။ အသ၊ ထိုမဟာနာဂမထေရ်၏။ အဗ္ဘာသယံ၊ အလိုကို။ ဥတ္တာ၊ သိ၍။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤအကြောင်းဥပါယ်ဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ၊ ကို။ [၄၃၀] ဇာနာပေသာမိ၊ သိစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ဟတ္ထိနိမ္မာပနာဒီ၊ ဆင်ရုပ်ဖန်ဆင်းစေခြင်း စသည်ကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဟိ၊ အလိုကိုသိ၍ ပြုသည်ဆိုသော စကားမှန်ပေ၏။ ထေရော၊ မဟာနာဂမထေရ်သည်။ ဒေါသစရိတတ္တာ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိလေပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဝါ၊ ဆက်။ ဒေါသစရိတော၊ သည်။ ခိပ္ပဝိရာဂီ၊ လျင်စွာ တပ်စွဲပြယ်လေ့ရှိ၏။

၇၃၄။ တသာတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယညာဏ်၊ ကို။ မတ္ထက်၊ အဆုံးခေါင်ထိပ်သို့။ ပါပေန္တသ၊ ရောက်စေသော။ ယောဂိနော၊ အား။ ဧဝမ္မိ ရူပ် ဥဒေတိ၊ ဧဝမ္မိ ရူပ် ဝေတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနမေဝ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းကို ပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တုလနံစ၊ နှိုင်းချိန်ခြင်းဟူ၍ရင်း။ တီရဏဉ္စ၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်ခြင်း ဟူ၍ရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒေဝါနမိန္ဒေန၊ နတ်တို့၏ အရှင်သိကြားမင်းသည်။ ခိတ္တံ၊ ပစ်လွှတ်အပ်သော။ ဝဇိရံ၊ ဝဇိရန်လက်နက်သည်။ အမောဃံ စ၊ အချည်းနီး မဟုတ်သည်ရင်း။ အပ္ပဋိဟတဉ္စ၊ အဆီးအတားမရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ ဉာဏံ၊ သည်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်ရာ၌။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့ထက်မြက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသဒ္ဒဣန္ဒ္ဒဝဇိရမိဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တိခိဏန္တိ၊ ကား။ အကုဏ္ဌံ၊ မတုံးသော။ သူရန္တိ၊ ကား။ တေဇဝန္တံ၊ တန်ခိုးအစွမ်းရှိသော။ အတိဝိသဒန္တိ၊ ကား။ နိသိတဘာဝေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတိဝိယ၊ အလွန်ပင်လျှင်။ ပဋ္ဌုတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်လျင်မြန်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အနေန၊ ဤဉာဏ်ဖြင့်။ ယောဂီ၊ သည်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ မဂ်သို့ရောက်ပြီးသည်။ အသ္မီတိ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍။ မညတိ၊ ထင်မှတ်ပေ၏။

ဝိပဿနာပီတိတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပဿစိတ်နှင့် ယှဉ်သော။ ပီတိ၊ နှစ်သိမ့် ဝမ်းမြောက်မှုပေတည်း။ ခုဒ္ဒိကာဒယော၊ ခုဒ္ဒိကာအစရှိကုန်သော။ (ကုမာရကမှ ကုမာရိကာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ခုဒ္ဒကမှ ထီလိင်၌ ခုဒ္ဒိကာဟု ဖြစ်သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁-၁၃၉၌ ကြည့်ပါ) ပီတိယောတို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၃၉၊ ဦ ၁-၁၆၈) ၌။ ဝဏ္ဏိတာ ဧဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန် ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ သည်။ ဝီထိပဋိပန္နာယ၊ လမ်းမှန်ဖြင့် သွားလတ်သော်။ အနက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ပီတိယော၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ပဋ္ဌ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ မတ္ထကပ္ပတ္တေန၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ဥဒယဗ္ဗယညာဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဖရဏာပီတိ ယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပစာရပ္ပနာကမ္မဏာတေ၊ ဥပစာအပ္ပနာခဏာမှ။ အညဒါပိ၊ တပါးသော အခါ၌လည်း။ ဖရဏာ ပီတိ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်တတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သကလ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဿဒ္ဓိအာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဆ ယုဂဠကာနိ၊ ခြောက်ခုသောအစုံတို့သည်။ အညမညာ ဝိယောဂီနိ၊ အချင်းချင်းမကွေမကွာ ယှဉ်လေ့ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဣတရာပိ၊ ဤမှတပါးသော လဟုတာ စသည်တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပန္နာ ဧဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိစ္စဒဿနမုခေန၊ ကိစ္စကို ပြခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ တာ သဗ္ဗာပိ၊ ထိုအလုံးစုံတို့ကိုလည်း။ ဒဿေ ဣတိ၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ကာယ။ပ။ နဂါရဝန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကာယဂ္ဂဟ ဏေန၊ ကာယကိုယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကာယသဒ္ဒါဖြင့်။ ရူပကာယဿပိ၊ ရုပ်ကိုယ်ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဒနာ ဒိက္ခန္ဓတ္တယဿေဝ၊ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာသုံးပါးအပေါင်းကိုသာလျှင်။ (ဂဟဏံ၊ ကို။) နု၊ သိအပ်သည် မဟုတ်၊ ဟိ၊ မှန်၏။ ကာယပ္ပဿဒ္ဓိ အာဒယော၊ တို့သည်။ ရူပကာယဿပိ၊ ၏လည်း။ ဒရထာဒိ နိမ္မဒ္ဒိကာ၊ ပူပန်ခြင်း စသည်ကို နင်းနယ်ချေမှုန်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ကာယစိတ္တာတိ၊ တို့သည်။ ပဿဒ္ဓါနိ၊ ငြိမ်းအေးကုန်သည်သာလျှင်။ပ။ ဥဒုကာနိယေဝ၊ ဖြောင့်မတ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) တေသံ၊ ထိုကိုယ်စိတ်တို့၏။ အပဿဒ္ဓါဒိဘာဝဿ၊ မငြိမ်းအေးသည်၏အဖြစ်စသည်၏။ ဟေတုဘူတာနံ၊ကုန်သော။ ဥဒ္ဓစ္စာဒီ။ပ။ သံကိလေသဓမ္မာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စစသော သံကိလေသ ထိနမိဒ္ဓစသော ဒိဋ္ဌိမာနစသော ကြွင်းသော နီဝရဏစသော အသဒ္ဓိယစသော မာယာသာဌေယျစသော သံကိလေသတရားတို့ကို။ ဝိဓမနဝသေန၊ ပယ်ဖျောက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဝိပဿနာစိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ ဝိပဿနာစိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မိံ သမယေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဥဒယဗ္ဗယညာဏုပ္ပတ္တိသမယေ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယညာဏ် ဖြစ်ပေါ်သောအခါ၌။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ အယံ၊ ဤဥစ္စာတည်း။ (တနည်း) အယံ၊ ဤဖျော်မွေ့ခြင်းသည်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနုသီ၊ မည်၏။ မနုဿယောဂ္ဂါ၊ သူတို့နှင့်သင့်လျော်ထိုက်တန်သော။ ကာမသုခရတိ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ဟူသော ဖျော်မွေ

ခြင်းကို ရ၏။ တာဒိသေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ မနုဿဝိသေသေဟိ၊ မန္ဒာတ်မင်းစသော လူပုဂ္ဂိုလ်အထူးတို့သည်။ အနုဘဝိတဗ္ဗတာန တိဝတ္တနတော၊ ခံစားအပ် ခံစားနိုင်သော ချမ်းသာ၏ အဖြစ်ကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဗ္ဗာ ရတိပိ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ပျော်မွေ့ခြင်းကိုလည်း။ သဂ်ဟိတာ၊ ရေတွက်သိမ်းယူအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမသုခဘာဝေန၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ၏အဖြစ်ဖြင့်။ မာနုသီသဒိသတာယ၊ လူတို့၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော ချမ်းသာနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗာ ရတိပိ၊ ကိုလည်း။ (သဂ်ဟိတာ၊ ၏။) တသာ၊ ထိုသို့သော ပျော်မွေ့ခြင်းကို။ အတိက္ကန္တတာယ၊ ကျော်လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မာနုသီ၊ လူတို့၏ဥစ္စာသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမာနုသီ၊ မည်၏။

[၄၃၁] သုညာဂါရန္တိ၊ ကား။ ယဲကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိဝိတ္တံ၊ လူသူကင်းဆိတ်သော။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိပဿနံ ဧဝ၊ ဝိပဿနာကို သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သာပိ၊ ထိုဝိပဿနာ သည်လည်း။ နိစ္စဘာဝါဒိသုညတာယ စ၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်စသည်မှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ယောဂိနော၊ ၏။ သုခသန္နိဿယတာယ စ၊ ချမ်းသာ၏ မှီရာဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ သုညာဂါရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဝူပသမကရာနံ၊ မငြိမ်သက် မငြိမ်းအေးခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိဂမေန၊ ကင်းခြင်းကြောင့်။ သန္တစိတ္တဿ၊ ငြိမ်သက် ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသော။ သံသာရေ၊ ၌၊ ဘယဿ၊ ကို။ ဣက္ခနေန၊ ရှုခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ ဘိက္ခုမည်သော ယောဂီအား။ သမ္မာ ဥယေန၊ အသင့်နည်းမှန်အားဖြင့်။ ရူပါရူပမ္မါနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိ ဝသေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်သော ဉာဏ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿတော၊ ရှုသော။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ်သော။ အနာရဒ္ဓဝိပဿနာနံ။ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာမရှိကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အဝိသယတာယ၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အမာနုသီ၊ သာမန်လူတို့၏ အရာမဟုတ်သော။ ဝိပဿနာပီတိသုခသညိတာ၊ ဝိပဿနာပီတိ သုခဟု ဆိုအပ်သော။ ရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဣတ္ထေ၊ ဤနှစ်ဂါထာတို့တွင်။ (ပဌမ) ဂါထာယ၊ ၏။ သခ်ေပတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယဂါထာ ပန၊ ကိုကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ယတော ယတောတိ၊ ကား။ ရူပတော ဝါ၊ ရုပ်အဖို့မှသော်ရင်း။ အရူပတော ဝါ၊ နာမ်အဖို့မှသော်ရင်း။

ဝိပဿနာသုခန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနာစိတ္တသမ္မယုတ္တံ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့် ယှဉ်သော။ စေတသိကသုခံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသမုဋ္ဌိတေဟိ၊ ထိုသုခကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အတိပဏီတရူပေဟိ၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော ရုပ်တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကာယော၊ ကိုယ်ကို၊ ဝါ၊ သည်၊ ပရိဖုဋ္ဌော စ၊ ပျံ့နှံ့အပ်သည်ရင်း။ ပရိဗြူဟိတော စ၊ ပွါးစေအပ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကလသရီရံ အဘိသန္ဒယမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓိမောက္ခောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါ၊ တည်း။ ယေဝါပနကာဓိမောက္ခော၊ ယေဝါ ပနဖြင့် ဟောအပ်သော အဓိမောက္ခသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုသဒ္ဓါသည်။ ဣတ္ထ၊ ဤအရာ၌ ကမ္မဖလ ဝါ၊ ဂ်ာ၏အကျိုးကို သော်ရင်း။ ရတနတ္တယံ ဝါ၊ ရတနာသုံးပါးကိုသော်ရင်း။ သဒ္ဒဟနဝသေန၊ ယုံကြည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ကိလေသကာလုသိယာပဂမေန၊ ကိလေသာအနောက်အကျူကင်းသဖြင့်။ (ကလုသသ ဘာဝေါ ကာလုသိယံဟု ပြီးသောကြောင့် ကာလုသိယာကား မသင့်) သမ္မယုတ္တာနံ၊ ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့၏။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပသန္နဘာဝဟေတုဘူတာ၊ ကြည်လင်သည်၏ အဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော သဘောတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပုရိမုပ္ပန္နဘာဝနာဗလသံသိဒ္ဓံ၊ ရှေးဦး ဖြစ်ခဲ့သော ဘာဝန၏ အားစွမ်းဖြင့်ပြီးသော။ သမပ္ပဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ သမ္မယုတ္တမ္မောနံ၊ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို။ (ပဂ္ဂဏှနတော၏ စပ်) သံကိလေသပက္ခတော၊ ညစ်ညူးကြောင်း သံကိလေသအဖို့ဖြစ်သော။ ကောသဇ္ဇတော၊ ပျင်းရိခြင်းမှ။ ပဂ္ဂဏှနတော၊ ချီးမြှောက် မြှင့်တင်ပေးတတ်သောကြောင့်။ ပဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟောတိ ဝီရိယန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သုပဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ သဘာဝသလ္လက္ခဏေန၊ သဘောကို ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍တည်၏၊ ဝါ၊ ထင်၏။ သုပတိဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ ပဋိပက္ခဝိဂမေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကင်းသဖြင့်။ တေန၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အစလနိယတာယ၊ မလှုပ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်တံ့၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ နိခါတာဝိယ၊ မြေ၌မြှုပ်စိုက်ထားအပ်သော တိုင်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မြေဝင်ကောင်းသောတိုင်ကဲ့သို့။ အစလာ၊ မတုန်လှုပ်။ အစလဘာဝေနေဝ၊ မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဗ္ဗတရာဇ သဒိသာ၊ တောင်မင်းနှင့်တူပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သုပတိဋ္ဌိတမေဝ၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့သည်ကိုသာလျှင်။ (သုပဋ္ဌိတ ဘာဝမေဝဟု ရှိသင့်၏။ ကောင်းစွာထင်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်ဟု အနက်ပေး) ဒဿေတိ၊ ၏။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါ ဝစရော၊ သည်။ ယံ ယံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိအား၊ ဝါ၊ မိမိ၏။ ဥပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ ထင်ရာဖြစ်သော။ ယံယံ ရူပံ ဝါ၊ အကြင်အကြင် ရုပ်သည်ရင်း။ ယံ ယံ အရူပံ ဝါ၊ နာမ်သည်ရင်း၊ သြက္ခန္ဒိတွာတိ၊ ကား။ အနုပဝိသိတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ပက္ခန္ဒိတွာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တသေဝ၊ ထို သြက္ခန္ဒိတွာ ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေစနံ၊ တည်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်၏။ ပရိဘဏ္ဍာဘူတသ၊ အရံ ဌာနခွဲ ဖြစ်သော။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏသ၊ ဉာဏ်အား။ ဥပဋ္ဌဟန္တော၊ ထင်ကုန်သော။ ပရလောကသညိတေ၊ တပါးသော လောကဟု မှတ်သိအပ် ဆိုအပ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော

ပရလောကော ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ၏။ ပရလောက ဝိသယတ္တာ၊ တပါးသော လောကကို အာရုံပြု သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နု (အာဟ)၊ ဆိုသည်မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်သည်။ ဝဏ္ဏာယတနဝိသယံ၊ အဆင်းရုပ်လျှင် အာရုံရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ (တံ တံ ဌာနံ၊ ထိုထိုနလုံးသွင်း ဆင်ခြင်အပ်သော အရာသည်။) အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ သတိယာ၊ သတိအား။ ဥပဋ္ဌာတိ ခါယတိ၊ ထင်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍တည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့ အားဖြင့်။ သတိ၊ သတိသည်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ [၄၃၂] သြက္ခန္ဓိတ္တာ၊ သက်ဝင်၍။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍တည်၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အသာ၊ ထိုသတိအား။ သြက္ခန္ဓိတ္တာ၊ ၍။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍တည်၏။ ဝါ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝိစိနိတဝိသယတ္တာ၊ စူးစမ်းအပ်ပြီးသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သခါရာနံ၊ တို့ကို။ ဝိစိနနေ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌။ မဗ္ဗေတ္တာဘာဝေန၊ အလယ်အလတ်သဘော၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်သော။ ဝိပဿနပေက္ခာ၊ သည်။ သာ ပန၊ ထိုဝိပဿနုပေက္ခာသည်ကား၊ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်သဘော အနက်အားဖြင့်။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ တတြမဗ္ဗေတ္တာ၊ ပေက္ခာဝ၊ ပေက္ခာသာလျှင်တည်း။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနေ စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝဇ္ဇန်းစိတ်နှင့် ယှဉ်သော။ စေတနာ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇနေ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၌။ အဗ္ဗေပေက္ခနဝသေန၊ အညီအမျှ လျစ်လျူ ရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ တို့၏။ သုဋ္ဌုတရံ၊ သာ၍ကောင်းစွာ။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ တဒနုပဿနာယံ၊ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်း၌။ မဗ္ဗေတ္တာဘူတာ၊ အလယ်အလတ်သဘော ဖြစ်၍ဖြစ်သော တရားသည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဝိပဿနုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။ တေ ပန ဥဒယဗ္ဗယာ၊ ထိုအဖြစ်အပျက် တို့သည်ကား။ သဗ္ဗသခါရာနံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ အဖြစ်အပျက်တို့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု မဗ္ဗေတ္တာဘူတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဇ္ဇန်း၏။ ဣန္ဒဝဇိရတတ္တာနာရာစ သဒိသတာ စ၊ သိကြားမင်း၏ ဝရဇိန်လက်နက်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်, လောလော ပူသော စဉ်းသွားမြှားနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ သူရတိက္ခဘာဝေါ စ၊ ရဲရင့်ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ သဗ္ဗညုတ ညာဏ ပုရေစရာ ဝိယ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်၏ ရှေ့သွား အာဝဇ္ဇန်းကဲ့သို့။ တဒနုစရညာဏသ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိပဿနာညာဏ်၏။ တထာဘာဝေန၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဝိပဿနာနိကန္တိတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာယ၊ ကို။ နိကာမနာ၊ အလိုရှိသော။ အပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက် တွယ်တာမှုတည်း။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဝိဇမ္ဘနဘူတာ၊ တင့်တယ်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ သြဘာသာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ တသာ၊ ထိုဝိပဿနာ၏။ အလင်္ကာရော ဝိယ၊ အဆင်တန်းဆာကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြဘာသာဒိ ပဋိမဏ္ဍိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာလယန္တိ၊ ကား။ အပေက္ခံ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကို။ သခုမသန္တာကာရာတိ၊ ကား။ သုခုမာကာရာ စ၊ သိမ်မွေ့နုးညံ့သော အခြင်းအရာလည်းရှိသော။ သန္တာကာရာ စ၊ ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာလည်းရှိသော။ အသာ၊ ထိုနိကန္တိ ၏။ သာ စ သုခုမ သန္တာကာရတာ၊ ထိုသိမ်မွေ့ ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သာတိသယပ္ပဝတ္တိယာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယတော၊ ယင်းသို့ သိမ်မွေ့ ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်။ အသာ၊ ထိုနိကန္တိ၏။ ကိလေသဘာဝေါ ပိ၊ ကိလေသာ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒုဝိညောယျော၊ သိနိုင်ခဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယာ နိကန္တိ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧတေသုပိ တိ၊ ကား။ ယထာဒဿိတေသု၊ ကုန်ပြီးသော။ ဉာဏာဒီသုပိ၊ ဉာဏ်စသည်တို့တွင်လည်း။ အညတရသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ တိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အညတရသ္မိံ၊ တပါးပါးသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ သည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိဂ္ဂဟဏဒဿနတ္ထံ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ယူခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊၏။ အညတရသေသဝ၊ တပါးပါး၏သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်တတ်ခြင်းကြောင့်။ နု၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ နဝါပိ၊ ကိုးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသာ၊ နိကန္တိမှတပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့သည်။ ဧကက္ခဏေပိ၊ တခုတည်းသော ခဏ၌သော်လည်း၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်သော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ပန၊ အရိယာတရားဟု ဆင်ခြင်မှုသည်ကား။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ သီး။ ဟောတိ၊ ၏။ နု ဝတ မေ။ပ။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဓမ္မသဘာဝဒဿနဝသေန၊ တရားသဘောကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ယောဂိနော၊ အား။ တထာစိတ္တပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု ပန (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်ကား မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တဒါ၊ ၌။ တံ၊ ထိုနိကန္တိကို။ နိကန္တိတိ၊ ဟူ၍။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ (သစေ ဇာနာတိ၊ အံ့။) တထာ သတိ၊ ထိုသို့သိသည်ရှိသော်။ (မြှုပ်ထားသော သစေ ဇာနာတိကို စွဲသည်။ ထိုသို့စွဲမှ အသမ္ဘဝေါ ဧဝနှင့် စပ်နိုင်ပေသည်) တဗ္ဗိသယသ၊ ထိုနိကန္တိလျှင် အာရုံရှိသော။ မဂ္ဂပ္ပတ္တောမှိတိ အာဒိဂ္ဂဟဏသ၊ မဂ်သို့ရောက်ပြီ ဤသို့စသည်ဖြင့် ယူခြင်း၏။ အသမ္ဘဝေါ ဧဝ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မေ၊ အား။ ဧဝရူပါ၊ သော။ ဘာဝနာဘိရတိ၊ ဘာဝနာ၌ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ နဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ မဖြစ်စဘူးသေး။ အဒ္ဓါ၊ မချေတ်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တောမှိ၊ သည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။)

၇၃၅။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထုတာယာတိ၊ ကား။ နိပ္ပရိယာယတော၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာ၊ တို့သည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဥပက္ကိလေသာ၊ တို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိမာန တဏှာတို့၏။ ဝတ္ထုတာယ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊

ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥပက္ကိလေသာ၊ သမည်ကုန်၏။) သဘာဝတော၊ ပင်ကိုသဘောရင်း အားဖြင့်။ နှ၊ ဥပက္ကိလေသ မည်သည် မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နှ အကုသလတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သြဘာသာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်တို့၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နိကန္တိပိ၊ သည်လည်း။ [၄၃၃] ဒိဋ္ဌိဂါဟာဒီနံ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်တို့၏။ ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထု စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝတ္ထုဝသေနေဝါတိ၊ ကား။ ဂါဟေ၊ ဂါဟတို့ကို။ အနာမသိတ္တာ၊ ၍။ ဂါဟာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထုတာဝသေနေဝ၊ တည်ရာ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တာဝါဒီဟိ၊ အတ္တဝါဒရှိသော။ သူတို့သည်။ အဟံ ဗုဒ္ဓိနိဗန္ဓနောတိ၊ ငါဟု သိခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသည်ဟူ၍။ ပရိကပ္ပိတော၊ ကြံဆအပ်သော။ သြဘာသသ၊ ၏။ သာမိဘူတော၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ အတ္တကို။ မမာတိ၊ ငါ၏ဟူ၍။ သာမိဝစနသ၊ သာမိဝိဘတ်၏။ ဝိသယဘာဝေန၊ ဟောရာအနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မမ။ပ။ ဒိဋ္ဌိဂါဟောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သြဘာသသ၊ ကို။ မနာပဂ္ဂဟဏမုခေန၊ နှစ်လိုဖွယ် ဟုယူခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ တေန၊ ထိုအရောင်အလင်းဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သေယျာဒိတော၊ အမြတ်စသည် အားဖြင့်။ ဒဟတိ၊ ထား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနာပေါ။ပ။ မာနဂါဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသာဒယတောတိ၊ ကား။ သမ္မိယာယတော၊ ချစ်မြတ်နိုးသော သူအား။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိဂါဟာဒိသညိတာနံ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သြဘာသာဒီသူတိ၊ ကား။ သြဘာသာဒိနိမိတ္တံ၊ အရောင်အလင်းစသော အကြောင်းကြောင့်။ ကမ္မနံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းဟူသည်။ ယထာရဒ္ဓဝိပဿနာယ၊ အားထုတ်မြဲဝိပဿနာ၌။ အဋ္ဌတ္တာ၊ မတည်မူ၍။ ဝိကွေ့ပါပတ္တိ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ သာ စ၊ ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း။ သြဘာသာဒီသု၊ တို့၌။ တဏှာဒိဂါဟော၊ တဏှာ အစရှိသော ဂါဟပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သြဘာသာဒီသု။ပ။ သမနုဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သြဘာသနိမိတ္တံ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ဣတိ သမ္မန္ဒော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိသယဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သြဘာသေ၊ ၌။ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ဖြစ်သောဥပက္ကိလေသတို့ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိကမ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိ ယောဇနာ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယေဟိ စိတ္တံပဝေဓတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဥပဠာနေတိ၊ ကား။ သတိယံ၊ သတိကြောင့်၊ ဝါ၊ သတိ၌။ ဥပေက္ခာယ စာတိ၊ ကား။ ဝိပဿ နုပေက္ခာယ စ၊ ကွာကြောင့်လည်း၊ ဝါ၊ ၌လည်း။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၆။ ကုသလော ပနာတိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ကမ္မဌာနကောသလ္လယောဂေန၊ ကမ္မဌာန်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်သော။ ပရိပက္ကညာဏတာယ၊ ရင့်ကျက်သော ဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ အာဂမဗျတ္တိယာ၊ အာဂုံကျမ်းဂန်ကို တတ်ခြင်းကြောင့်။ ဗျတ္တော၊ တတ်သိသော။ ဥပက္ကိလေသတဗ္ဗိသောဓနေသု၊ ဥပက္ကိလေသတို့နှင့် ယင်းတို့ကို သုတ်သင်ခြင်းတို့၌။ အာဒီန ဝါနိသံသာဝဗောဓ ယောဂတော၊ အပြစ်အကျိုးတို့ကို သိခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိသမ္မန္ဒော၊ အသိဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အယံ ဓေါ သောတိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ယောသော၊ အကြင်သြဘာသကို။ အာစရိယေန၊ ကမ္မဌာန်း ဆရာသည်။ ကမ္မဌာနဒါနကာလေ၊ ကမ္မာန်းပေးသော အခါ၌။ (ဤ ၃–ပုဒ်ကို ဝုတ္တောဌ် စပ်) ဥဒယဗ္ဗယညာဏပုတ္တိ သမယေ၊ ဥဒယဗ္ဗယညာဏ်ဖြစ်သော အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဖြစ်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ပြောဟော မှာကြားထား အပ်၏။ သော သြဘာသော၊ ထိုမှာကြားထားသော သြဘာသဟု ဆိုအပ်သော။ အယံ၊ ဤအရောင်အလင်းသည်။ ဓေါ၊ စင်စစ်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်လာချေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထု ဘာဝဝတ္ထာနံ၊ ဥပက္ကိလေသ၏ ဝတ္ထုအဖြစ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဝိပဿနာ ယ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝုပနယနဝိဓိ၊ အာရုံအဖြစ်သို့ ဆောင်ထည့်ခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သော ဓေါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပဌမနယေ၊ ၌။ အနိစ္စလက္ခဏဝိဘာဝနမေဝ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို ထင်ရှားစေခြင်းကို သာလျှင်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတ်သော်။ ဣတရမ္ပိ လက္ခဏဒွယံ၊ ဤမှတပါး သော လက္ခဏာ နှစ်ခုအပေါင်းသည်လည်း။ သိဒ္ဓမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယနယေ ပန၊ ၌ကား။ သြဘာသာဒိကေ၊ စသည်တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒိဋ္ဌိဂါဟာဒီနံ၊ ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်တို့ကို။ ဥဋ္ဌါဒ္ဌန သမုဋ္ဌါဒ္ဌနပရိယာ ဒါနဝသေန၊ ခွါနုတ်ခြင်း ကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်း ကုန်စေခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မနသိကာရဝိဓိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေ တုံ၊ ၄၂။ သစေ သြဘာသော အတ္တာ ဘဝေယျာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အရူပသတ္တကေ၊ ၌။ သစေ သခါရာ အတ္တာ [၄၃၄] ဘဝေယျုန္တိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ သဗ္ဗသခါရသင်္ခာ နဝသေန၊ အလုံးစုံသော သခါရတို့ကို ရေတွက်သိမ်းယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ခဲ့၏။ ဣဓ၊ ဤမဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာန အရာ၌။ သြဘာသာဒိဝသေန၊ သြဘာသစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သခါရေ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ဝေဘန်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသော၊ ကြွင်းသော။ မနသိကာရ ဝိဓိ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရူပသတ္တကာ၌။ ဝုတ္တနယောဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ။ပ။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သြဘာသ်၊ ကို။ ဧတ်၊ ဤအရာသည်။ နေ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုမြင်သောသူသည်၊ ဝါ၊ ရှုမြင်သည်ရှိသော်။ တဏှာဂါဟတော၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိသောဧတိ၊ သုတ်သင်စင်ကြယ်စေ၏။ ဧသော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ နေ အသ္မိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿန္တော၊ သော်။ မာနဂါဟတော၊ မှ။ (စိတ္တံ ဝိသောဧတိ၊ ၏။) ဧသော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ နေ အတ္တာ၊ အတ္တာမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿန္တော၊ သော်။ ဒိဋ္ဌိဂါဟတော၊ မှ။ (စိတ္တံ ဝိသောဧတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ သြဘာသ် နေတံ မမာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏာဒီသုပိ၊ ဉာဏစသည်ကိုခ္ခ်လည်း။ သေန ယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

ဣမာနိ ဒသ ဌာနာနိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီးသော။ သြဘာသာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဥပက္ကိလေသကာရဏာနိ၊ ဤဥပက္ကိလေသ၏ အကြောင်းတရား တို့ကို။ ပညာ ယသ ပရိစ္စိတာတိ၊ ကား။ ယသ ယောဂိနော၊ ၏။ ပညာ၊ သည်။ သြဘာသာဒီသု၊ စသည်တို့ခ္ခ်။ အနိစ္စတာဒိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာစသည်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစိတဝတီ၊ ထက်ဝန်းကျင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းရှိ၏။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ဥပပရိက္ခိတ္တာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍။ ဌိတာ၊ တည်၏။ ဓမ္မဒ္ဓစ္စသ၊ ၏။ အမဂ္ဂဘာဝဇနနေန၊ မဂ်မှန် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိသဖြင့်။ (သမဂ္ဂကား ပါဠိဗျက်) ဓမ္မဒ္ဓစ္စကုသလော၊ ဓမ္မဒ္ဓစ္စခ္ခ် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိထိပဋိပန္နန္တိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဝသေန၊ နာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာဝီထိပဋိပန်၊ ဝိပဿနာလမ်းမှန် သို့သွားသော၊ ဝါ၊ လမ်းမှန်ဖြင့် သွားသော။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယန္တိ၊ ကား။ အဓိဂတာယ်၊ ရအပ်ပြီးသော။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယ်၊ ခ္ခ်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ ဝိသောဧနေ၊ သုတ်သင်ခြင်းခ္ခ်၊ ဝါ၊ သုတ်သင်ရာခ္ခ်။ ဒုက္ခသစ္စသ၊ စွာကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဒုက္ခသစ္စပရိယာပန္နသ၊ ဒုက္ခသစ္စာခ္ခ် အတွင်းဝင်သော။ နာမရူပသ၊ နာမ်နှင့် ရုပ်ကို။ ဝဝတ္ထာနတော၊ ပိုင်းခြားခြင်းကြောင်းတည်း။ နာမရူပသ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ နာမရူပသမုဒယပက္ခိ ယာ၊ နာမ်ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယအဖို့ခ္ခ်ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကခ်ါ။ပ။ ကတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဘိဓမ္မနယေန၊ အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာ စ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့သည်ရင်း။ ကမ္မဉ္စ၊ ကံသည်ရင်း။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဣတိ သန္တိ၊ ကား။ ဣမာယ်၊ ဤ (မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ) ခ္ခ်။ သမ္မာတိ၊ ကား။ အဝိ ပရီတ်၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ ဓာ့ဿာတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂသ၊ အရိယာမဂ်၏။ ဥပါယဘူတမဂ္ဂသ၊ ပြည့်စုံကြောင်း ဖြစ်သော ဝိပဿနာမဂ်ကို။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ နိဒ္ဒေသအဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ အပိုင်း ၂၀ မြောက်၏ အဖွင့်တည်း။

၂၁-ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ (၄၃၅-၁)

ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၅၇] ၇၃၇။ ဝိပဿနာစာရသ၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေခြင်း၏။ မတ္တကပ္ပတ္တိယာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သခ်ါရပေက္ခာဉာဏ်၊ သည်။ သိခါပ္ပတ္တာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုသခ်ါရပေက္ခာဉာဏ်၏။ သိခါပ္ပတ္တိ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏာဒီနံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အစရှိကုန်သော။ အတ္တာ၌မာနံ။ သခ်ါရပေက္ခာ ဉာဏ်ဟူသော မိမိလျှင် ရှစ်ခုမြောက် ရှိသော ဉာဏ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌန္နံ ပန။ပ။ ဝိပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သြဠာရိကောဠာရိကသ၊ ရှန့်ရင်းရှန့်ရင်းသော။ သစ္စပဋိစ္စာဒက မောဟတမသ၊ သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟဟူသော အမှောင်ကို။ ဝိဂမနေန၊ ကင်းစေသဖြင့်။ သစ္စပဋိဝေဓနကူ လတ္တာ၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း အားလျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုလောမဉာဏ်၊ ကို။ သစ္စာနုလောမိကဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တာနိဉာဏာနိ၊ ထိုဉာဏ်တို့ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ အဋ္ဌန္နန္တိ စာတိအာဒိ၊ အဋ္ဌန္နန္တိ စ-အစ ရှိသည်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို မြင်သဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စလက္ခဏံ စ၊ ကိုလင်း။ တဒနုသာရေန၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဣတရ လက္ခဏာနိ စ၊ ဤမှတပါးသော ဒုက္ခအနတ္တလက္ခဏာတို့ကိုလင်း။ ဝိဘာဝေန္တီယေဝ၊ ထင်ရှားပြလျက်သာလျှင်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ ဝိထိပဋိပန္နေ။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ တယိဒံ၊ ထိုဖွင့်ဆိုသော စကားကို၊ ဝါ၊ သည်။ တသ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ တီရဏပရိညာဘာဝမေဝ၊ တီရဏပရိညာ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ မညမာ နေဟိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကုန်သော ကေစိဆရာတို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ သည်။ တီရဏပရိညာန္တောဂဓမေဝ၊ တီရဏပရိညာ၌ အတွင်းဝင်သည်သာလျှင်။ ကိဉ္စာပိဟောတိ၊ အကယ်၍ ကားဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယာဒီနံ၊ အဖြစ်အပျက် စသည်တို့ကို။ ဇာနနဋ္ဌေန စ၊ သိခြင်းအနက် သဘောကြောင့်ရင်း။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒဿနဋ္ဌန စ၊ မြင်ခြင်း အနက်သဘောကြောင့်ရင်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနိ၊ ဥဒယဗ္ဗဉာဏ် စသည်တို့သည်။ ဉာဏဒဿနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တာနိယေဝ၊ ထိုဉာဏဒဿနမည်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် စသည်တို့သည်ပင်လျှင်။ ပဋိပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မှ။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိသည်ပင်လျှင်။ ဧတေယ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဋိပဒ္ဒတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိပဒါ စ၊ ပဋိပဒါလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိပဒါဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုတီရဏပရိညာ၌ အတွင်းဝင်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ဥပဓာနမတ္တံ၊ ဖြစ်ကာမျှသော။ အပဂုဏံ၊ မလေ့လာမကျေပြွန်သေးသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဂုဏံ၊ လေ့လာ ကျေပြွန်ပြီးသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည်။ နိစ္စသညာဒိပဟာနသိဒ္ဓိယာ၊ နိစ္စသညာစသည်ကို ပယ်ခြင်း၏ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ ပဟာနပရိညာယ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ တဒဓိဂမေန၊ ထိုလေ့လာကျေပြွန်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ရသဖြင့်၊ ဝါ၊ ရခြင်းကြောင့်။ အဋ္ဌာရသသု၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပဿနာသု၊ မဟာဝိပဿနာတို့တွင်။ ဧကစ္စာ၊ အချို့ကုန်သော မဟာဝိပဿနာ တို့သည်။ အဓိဂတာ ဧဝ၊ ရအပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ အဖြစ်အပျက်တို့ကို။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝေဓေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သာမညာကာရာနံ၊ သာမညလက္ခဏာ အခြင်းအရာတို့ကို။ တီရဏမတ္တေန၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ကာမျှဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဋိပက္ခပဟာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ခြင်းသည်။ နိ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ပဋိပက္ခပဟာနေ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဉာဏာဒီနံ၊ ဉာဏ်စသည်တို့၏။ ဝဇိရမိဝ၊ ဝရဇိန်လက်နက်ကဲ့သို့။ အဝိဟတဝေဂတာ၊ မဖျက်ဆီးနိုင်သော အဟုန်အရှိန်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ တိခိဏာဝိသဒါဒိတာ ဝါ၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်းသည် စသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ကုတော (အတ္ထိ)၊ အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဂုဏဘာဝပ္ပတ္တံ၊ လေ့လာ ကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ သည်။ ပဟာနပရိညာပက္ခိယမေဝ၊ ပဟာနပရိညာအဖို့ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗသခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဘင်္ဂသေဝ၊ ပျက်ခြင်း ကိုသာလျှင်။ အနုပဿနာ၊ ရှုမြင်ခြင်းသည်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာသည်ပင်လျှင်။ ဉာဏ်၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်၊ မည်၏။ ယထာဘူတဒဿာဝီ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧတသ္မာ၊ ဤအကျိုးမဲ့တရားအပေါင်းမှ။ ဘာယတိ၊ ကြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။ တေဘူမက ဓမ္မာ၊ တေဘူမကတရားတို့ကို။ (လဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသု၊ ထိုတေဘူမကတရားတို့သည်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန် လတ်သော်။ ဘာယိတဗ္ဗာကာရဂ္ဂါဟိဉာဏံ၊ ကြောက်ဖွယ်အခြင်းအရာကို ယူတတ် သောဉာဏ်သည်။ ဘယတုပဋ္ဌာန ဉာဏံ၊ မည်၏။ မုဠှိတုံ၊ လွတ်ခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မုဠှိတုကမ္မံ၊ မည်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို ရ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ၏။ တသ၊ ထိုလွတ်လိုသော စိတ်၏၊ ဝါ၊ လွတ်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ မုဠှိတုကမ္မတာ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုလွတ်လိုသည်၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ ဉာဏံ၊ သိတတ် သောဉာဏ်တည်း။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) မုဠှိတုကမ္မတာဉာဏံ၊ မည်၏။ [၄၃၆] ပုန၊ တဖန်။ ပဋိသခ်ါနာကာ ရေန၊ ရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိသခ်ါနုပဿနာဉာဏံ၊ မည်၏။

နိရပေက္ခတာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့ကို။ ဥပေက္ခနဝသေန၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ပဝတ္တာဘာဝေ၊ သည်။ သခ်ါရပေက္ခာဘာဝေ၊ မည်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တံ၊ လွတ်သော။ ဥဒယဗ္ဗယဘာဝေ ဒိနဝဝိဓာဘာဝေ၊ ဥဒယဗ္ဗယဘာဝ် အစရှိသော ကိုးပါးအပြားရှိသော ဘာဝ်သည်။ ပဋိပဒါဘာဝေ ဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

၇၃၈။ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တန္တိ ဝိသေသနေန၊ မုတ္တံ–ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သော။ အတ္တံ၊ ကို။ အနဝဇ္ဇန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မသိသော။ စောဒကော၊ သည်။ ပုန ဥဒယ။ပ။ ကိမတ္ထိယောတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကိမတ္ထိယောတိ၊ ကား။ ကိ'ပယောဇနော၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ နိရတ္ထကော၊ အကျိုးမရှိသည် မဟုတ်ပါလော။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ နိဗ္ဗတ္တိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပက္ကသ၊ ကျက်ပြီးသော ထမင်းကို။ ပစနံ ဝိယ၊ တဖန် ချက်ခြင်းကဲ့သို့။ နိရတ္ထကော၊ ပါလော။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အထဝါ၊ ကား။ လက္ခဏ။ပ။ ဝသေန၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းအဆက်ဆက်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဥပေတုကာမော၊ သော။ အာစရိယောဝ၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်ပင်လျှင်။ ကထေတု ကမျတာဝသေန၊ ဖြေဆိုလိုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကိမတ္ထိ ယောတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ လက္ခဏသလ္လက္ခဏတ္ထောတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနံ၊ တို့ကို။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဥပဓာရဏတ္ထော၊ မှတ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား ရပ်၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဥဒယဗ္ဗယ ဘာဝ် ဟီတိအာဒိ'၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာကို ပြဦးအုံ့။ ဥဒယဗ္ဗယ ဘာဝ် နာမ၊ မည်သည်ကား။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿာတိ နနု၊ ရှုမြင်သည် မဟုတ်ပါလော။ အနိစ္စာဒိလက္ခ ဏာတ္တယံ၊ ကို။ နနု (ပဿတိ နနု)၊ မရှုမြင်သည်မဟုတ်ပါလော။ တေန၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဘာဝ် ဖြင့်။ အနိစ္စာဒိ လက္ခဏတ္တယ သလ္လက္ခဏံ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအုံ့။ ဧတေ၊ ဤလက္ခဏာသလ္လက္ခဏတ္ထော ဟူသော စကားကို။ ဥဒယဗ္ဗယ ဘာဝ်၊ သည်။ လက္ခဏတ္တယဝိသယံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နနု ခေါ ပန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်ပေ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဥဒယဗ္ဗယေ၊ ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တတော၊ ထိုသို့ထင်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုမှနောက်၌။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ယံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ တံ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတရလက္ခဏမ္မိ၊ ဤမှတပါးသော လက္ခဏာသည်လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယ ဂ္ဂဟဏေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို ယူသဖြင့်။ ဟုတ္တာ အဘာဝါကာရော စ၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍ မရှိသော အခြင်းအရာသည်ရင်း။ အဘိဏှ သမ္မဋ္ဌိပီဠနာကာရော စ၊ မပြတ်နှိပ်စက်သော အခြင်းအရာသည်ရင်း။ အဝသဝတ္တနာကာရော စ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်သော အခြင်းအရာသည်ရင်း။ ဝိဘူတတာရော၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဘာဝေ၊ ၌။ ယောဂသ၊ အားထုတ်ခြင်း၏။ လက္ခဏာတ္တယသလ္လက္ခဏတ္ထတာ၊ လက္ခဏာ သုံးပါးကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သမုခေနေဝ၊ မိမိဟူသော ပဓာနဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မိမိကိုယ်တိုင် တိုက်ရိုက် အားဖြင့်သာလျှင်။ နနု ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဟေဋ္ဌာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိတော၊ မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမှ အောက်ဖြစ်သော ဥဒယဗ္ဗယဘာဝ်သည်။ သြဘာသာဒိ ဥပ္ပတ္တိ ဟေတုတာယ၊ အရောင်အလင်းစသည် ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိက္ခံ၊ ထက်သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တာမ္မိ၊ သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိအာဒီဟိ၊ စသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ညစ်နွမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုဏ္ဍော ဝေ၊ တုန်းသည်သာလျှင်။ အဝိသဒမေဝ၊ မသန့်ရှင်းသည်သာလျှင်။ ဧတံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒဿဟိ။ပ။ နာသက္ခိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၇၃၉။ အမနသိကာရာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ် အနက်၌။ နိသက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမီဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကိဿ အမနသိကာရာတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ကေန ပဋိစ္စဋ္ဌတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိတသ၊ မေးအပ်သော။ ပဋိစ္စာဒကဿ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော တရား၏။ ဟေတုပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကို မေးသော ပြဿနာတည်း။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ သန္တတိယာ၊ သန္တတိ၊ ပညတ်သည်။ ပဋိစ္စဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ နနု ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ သာ စ သန္တတိ၊ ထိုသန္တတိပညတ်သည်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယာမနသိကာရေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို နှလုံးမသွင်းခြင်း ကြောင့်။ ပဋိစ္စာဒိကာ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်။ ဧတာ၊ ဖြစ်၏။ ဣရိယာ ပထေဟိ၊ ပုထ်တို့သည်။ ပဋိစ္စဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခ လက္ခဏံ၊ သည်။ နနု ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ တေ စ ဣရိယာပထာ၊ တို့သည်လည်း။ အဘိဏှသမ္မဋ္ဌိပီဠနာမနသိကာရေန၊ မပြတ် နှိပ်စက်ခြင်းကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စာဒကာ၊ ကုန်သည်။ ဧတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဃနေန၊ ဃနပညတ်သည်။ ပဋိစ္စဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ [၄၃၇] အနတ္တ လက္ခဏံ၊ သည်။ နနု ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ တေ စ ဃနာ၊ တို့သည်လည်း။ နာနာဓာတု ဝိနိဗ္ဘောဂါ မနသိကာရေန၊ အထူးထူး အပြားပြားသော ဓာတ်တို့၏ အသီးအသီး ကွဲပြားခြင်းကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စာဒကာ၊ ကုန်သည်။ ဧတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောယောဂီအား။ ဥဒယာဝယ္ယာ၊ ဖြစ်ခြင်း အရိုက်အတန်သည်။ ဝယာဝယ္ယံ၊ ပျက်ခြင်းအရိုက်အတန်သို့။ နနု ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဝယာဝယ္ယာ ဝါ၊ ပျက်ခြင်း အရိုက်အတန်သည်မူလည်း။ ဥဒယာဝယ္ယံ၊ တဖန် ဖြစ်ခြင်းအရိုက်အတန်သို့။ နနု ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။

ဥဒယက္ခဏော၊ ဖြစ်ခိုက်ခဏသည်၊ အညောဝ၊ တပါး တခြားသာတည်း။ ဝယက္ခဏော၊ ပျက်ခိုက်ခဏသည်။ အညောဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကောပိ ဧမ္မော၊ တရုတည်းသော တရားသည်သော်လည်း။ ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘေဒတော၊ ကွဲပြားသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်သေး၏။ အတီတာဒိကော၊ အတိတ်စသော တရားသည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယံ ပန။ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သန္တတိယာ ဝိကောပိ ဘာယာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗာပရိယေန၊ ရှေး၌ နောက်၌ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှေးဆင့် နောက်ဆင့် အားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော၊ ဧမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ အညောညဘာဝသလ္လက္ခဏေန၊ အချင်းချင်း အခြားတပါး၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့်။ သန္တတိယာ၊ သန္တတိပညတ်ကို။ ဥဋ္ဌါဒိတာယ၊ ခွါနုတ်အပ်–ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီးသည် ရှိသော်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ သလ္လက္ခေန္တသ၊ မှတ်သောယောဂီအား။ ဧမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မန္ဒဘာဝေန၊ ဆက်စပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ မထင်ကုန်။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ အယောသလာကာ ဝိယ၊ စီ၍ထားသော သံလုံးသံချောင်းတို့ကဲ့သို့။ အသမ္မန္ဒဘာဝေန၊ မဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ သာ၍ကောင်းစွာ။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှား သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဘိဏှသမ္မဋ္ဌိပီဋ္ဌနံ မနသိ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ယထာပရိဂ္ဂဟိတ ဥဒယဗ္ဗယဝသေန၊ အကြင် အကြင် သိမ်းဆည်းအပ်သော အဖြစ်အပျက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိရန္တနံ၊ အခြားမရှိတစပ်တည်း၊ ဝါ၊ မပြတ်မစဲ၊ ပဋ္ဌိပီဋ္ဌယမာနတံ ဝိဘာဝိယမာနတံ၊ နိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မနသိ ကရိတ္တာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဣဒါနိ ဣရိယာပထေ ဥဋ္ဌါဒိတေတိ၊ ကား။ ဣရိယာပထေ၊ ပုထ်၌။ လဗ္ဘမာနဒုက္ခပဋ္ဌိစ္စာဒကဘာဝေ၊ ရအပ်သော ဆင်းရဲကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥဋ္ဌါဒိတေ၊ ခွါနုတ်ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီးသည် ရှိသော်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧကသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ တခုသော ဣရိယာပုထ်၌။ ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခသ၊ ကို။ ဝိနောဒကံ၊ ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ ဣရိယာပထန္တရံ၊ ဣရိယာပုထ်တပါးသည်။ တသ၊ ထိုဆင်းရဲကို။ ပဋ္ဌိစ္စာဒကံ ဝိယ၊ ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသပိ၊ ကြွင်းသော ဣရိယာပုထ်တို့သည်လည်း။ ဧवံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣရိယာပထာနံ၊ တို့၏။ တံတံ ဒုက္ခပဋ္ဌိစ္စာ ဒကဘာဝေ၊ ထိုထိုဆင်းရဲကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဉာတေ၊ သိအပ်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထိုဣရိယာပုထ်တို့၏။ ဒုက္ခပဋ္ဌိစ္စာဒကဘာဝေါ၊ ဆင်းရဲကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဉဋ္ဌါဒိတေတာ နာမ၊ ခွါနုတ်အပ်–ဖွင့်လှစ်အပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်မစဲ။ ဒုက္ခာဘိတုန္နတာယ၊ ဆင်းရဲဖြင့် ထိုးဆွနိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်၏။ ပါကဋဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏံ။ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နာနာ ဓာတုယောတိ၊ ကား။ နာနာဝိဓာ၊ အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော။ ပထဝီအာဒိဓာတုယော၊ ပထဝီ အစရှိသော ဓာတ်တို့ကို။ နာနာဝိဓေ၊ ကုန်သော။ သဘာဝဓမ္မေ၊ သဘောတရားတို့ကို။ ဝိနိဗ္ဗဇိတ္တာတိ၊ ကား။ ပထဝီ ဓာတု၊ သည်။အညာ၊ တခြားတပါးတည်း။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ အညာ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ စသည်ဖြင့်ရင်း။ ဖဿော၊ သည်။ အညော၊ တည်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေ ကတေတိ၊ ကား။ သမူဟဃနေ စ၊ သမူဟဃနကိုရင်း။ ကိစ္စာရမ္မဏဃနေ စ၊ ကိစ္စဃန အာရမ္မဏဃနကိုရင်း။ ပဘေဒိတေ၊ ခွဲခြားအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဟိ၊ ချဲ့။ အညမညုပတ္ထဒ္ဒေသု၊ အချင်းချင်း ထောက်ပံ့အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမုဒိတေသု၊ အပေါင်းအစု ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အပရိမဒ္ဒိတသခ်ါရေဟိ၊ မနင်းနယ် မချေမှုန်းအပ်သေးသော သခ်ါရရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဧကတ္တာဘိနိဝေသဝသေန၊ တခုတည်း တယောက်တည်းအဖြစ်ဖြင့် (ဝါ) တခုတည်း တယောက်တည်းဟု နှလုံးသွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်သော။ ယာ ဧသော သမူဟဃနတာ စ၊ အကြင်သမူ ဟဃန၏ အဖြစ်သည်ရင်း၊ ဝါ၊ အကြင်သမူဟဃနသည်ရင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဤပုဒ်ဖြင့် အပရိမဒ္ဒိတသခ်ါရေဟိ ပုဒ်ကို ငင်သည်) တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုရုပ်နာမ် တရားတို့၏။ ကိစ္စဘေဒဿ၊ ကိစ္စအကွဲအပြား၏။ ပဋ္ဌိနိယတဘာဝေ၊ အသီးအခြားကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ဝါ၊ တခုတည်း တယောက်တည်းဟု။ ဂယှမာနာ၊ သော။ ယာ ဧသော ကိစ္စဃနတာ စ၊ အကြင် ကိစ္စဃန၏ အဖြစ်သည်ရင်း၊ ဝါ၊ အကြင်ကိစ္စဃနသည်ရင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သာရမ္မဏဓမ္မာနံ၊ အာရုံရှိသော နာမ်တရားတို့၏။ အာရမ္မဏကရဏဘာဝေ၊ အာရုံပြုခြင်းအကွဲအပြားသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ဝါ၊ တခုတည်း တယောက်တည်းဟု။ ဂယှမာနာ၊ သော။ ယာ ဧသော အာရမ္မဏဃနတာ စ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာ၊ ထိုသုံးမျိုးသော ဃန၏ အဖြစ်တို့သည်၊ ဝါ၊ ထိုသုံးမျိုးသော ဃနတို့သည်။ ဓာတူသု၊ ဓာတ်တို့ကို။ ဥဒဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘဇိတ္တာ၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်း၍။ ဒိဿမာနာသု၊ ရှုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ (ဃနတာကို ရှုသည်မဟုတ်၊ ဓာတုတို့ကိုသာ ရှုသောကြောင့် ဒိဿမာနာဟူသော ပဌမန္တပုဒ်ကား မသင့်) ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒိယမာနော၊ ပွတ်ချေအပ်သော။ ဖေဏပိဏ္ဍော ဝိယ၊ ရေမြှုပ်စိုင်ကဲ့သို့။ ဝိလယံ၊ ကျေမွပျောက်ပျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်။ သုညာ၊ အတ္တမှဆိတ်ကုန်၏။ ဓမ္မမတ္တာ၊ သဘောတရားမျှတို့သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနတ္တာ လက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာနာဓာတုယော။ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၄၃၈] ၇၄၀။ ခုဝဘာဝပဋိကွေ့ပတော၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ခန္ဓပဋိက်၊ ခန္ဓါဝါ၊ပါ၊အပေါင်းကိုရ၏။ ယထာဟ၊ ဟူမူ။ "ရာဓ၊ ချစ်သား၊ရာဓ။ ရူပ်၊ ရုပ်သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သညာ၊ သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏ်၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။" ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၊ရပ်၌။ ကာရဏ်၊ အကြောင်းကို။ ဝဒန္တော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တ ဘာဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသည်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏ်၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာတည်း။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းဟူ သည်။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏ်၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာတည်း။ အညထတ္တံ၊ တပါ၊သော အခြင်းအရာအား၊ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူသည်။ ဧရာ၊ အိုရင့်ခြင်းတည်း။ တေသံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ရင့်ခြင်းတို့၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ ထင်ရား ရှိခြင်း ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တဘာဝါ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဟုတ္တာ အဘာဝတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဝိနသနတော၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအကြောင်း ၂-ပါ၊တို့တွင်။ ပုရိမေန၊ ရှေ၊ပဌမ အကြောင်းဖြင့်။ ဇာတိဧရာမရဏာသဗ္ဗာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။ ပါဂတာဝဝိဒ္ဓံသာဘာဝတော၊ မဖြစ်ပေါ်မီ ရှေ၊မဆွက မရှိသေးခြင်း, ပျက်စီးခြင်းအား၊ဖြင့် မရှိခြင်း၊ကြောင့်။ (ဤပါဠိအနက် အဆုံး၊အဖြတ်ကို မဟာဋီကာနိဿယ ဒုနာ ၂၈၁-၌ ကြည့်ပါ) (အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ ဒဿေ တိ၊ ၏။) ယဿ၊ အကြင်မမြဲကြောင်းသဘော၏။ ဘာဝေန၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓပဋိက်၊ ကို။ အနိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ် ၏။ တံ၊ ထိုမမြဲကြောင်း သဘောသည်။ အနိစ္စလက္ခဏ်၊ မမြဲဟု မှတ်ကြောင်း အနိစ္စလက္ခဏာ ပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေ တုံ၊ ၄ါ။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမမြဲကြောင်း သဘောဖြင့်။ တံ၊ ထိုခန္ဓာဝါ၊ပါ၊ အပေါင်းကို။ အနိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ အာကာရဝိကာရော တိ၊ ကား။ အာကာရဝိကတိ၊ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဘာဝါကာရော၊ မရှိသော အခြင်းအရာကို။ ဝိကတိရူပေန၊ ပကတိမှ ဖောက်ပြန်သော သဘောအား၊ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဝိရူပတ္တာ၊ ပကတိမှ ဖောက်ပြန်သော သဘော၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဉ္ဝါဒါကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာမဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ အာကာရ ဝိကာရောတိ၊ ကား။ အာကာရဝိသေသော၊ အခြင်းအရာ အထူးတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဟုတ္တာ အဘာဝေါ၊ ဖြစ်ပြီး၍ မရှိခြင်း (ဟူသော အဘာဝ) သည်။ ဝိဒ္ဓံသာဘာဝတ္တာ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော မရှိခြင်း (အဘာဝ) ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဂဘာဝတော၊ မဖြစ်မီ ရှေ၊မဆွက မရှိခြင်း (ဟူသော အဘာဝ) မှ။ (သီမှနှင့်အညီပင်၊ ပါက ဘာဝတောဟု ရှိသော ပါဋ္ဌကား မသင့်) ဘိန္နော၊ ကွဲပြား၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုဖြစ်ပြီး၍ မရှိခြင်း၌၊ ဝါ၊ ထိုပျက်ခြင်းဟူ သော မရှိခြင်း၌။ အနိစ္စလက္ခဏ်၊ သည်။ နိရုဇ္ဈံ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ ပျက်ခြင်း၌ အနိစ္စလက္ခဏာ ထင်သည်ဟူသော ရှေ့စကား၊မှန်ပေ ၏။ အနိစ္စာကာရော၊ အနိစ္စအခြင်းအရာသည်။ ဒုက္ခာနတ္တာ ကာရေဟိ၊ တို့မှ။ (ဝိသိဋ္ဌော) ဝိယ၊ ထူးခြား၊သကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒါ ကာရတော စ၊ ဖြစ်မှု (ဥပါဒ်) အခြင်းအရာမှလည်း။ ဝိသိဋ္ဌော။ ထူးခြား၊ပေ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဒ္ဒသ၊ အသံရှပ်၏။ ဝိဒ္ဓံသာဘာဝေါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော မရှိခြင်း (အဘာဝ) ကို။ သခ်ံတဘာဝေန၊ သခ်ံတ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သာခ်ိယတိ၊ ပြီး၊စေအပ်၏။ သခ်ံတဘာဝေါ စ၊ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရား၊ကိုယ်အား၊ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဝန္တတာ၊ ဖြစ်မှုဥပါဒ် ရှိသည် အဖြစ်ပေတည်း။ ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ဥပ္ပါဒ်သည်လည်း။ ပါဂဘာဝသာဓိတာ၊ ရှေ၊မဆွက မရှိခြင်းဖြင့် ပြီး၊စေအပ်သော။ (သီမှနှင့်အညီပင်) ဧရမာနာဝတ္ထာ၊ ထင်ရား၊ရှိသော အခိုက်အတန့်တည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခာနတ္တာလက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

အပိစ၊ တနည်း၊သော်ကား။ နိစ္စပဋိကွေ့ပတော၊ မြဲသည်ကို ပယ်ခြင်း၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိစ္စာကာရပဋိကွေ့ပတော၊ နိစ္စအခြင်းအရာကို ပယ်ခြင်း၊ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး၊သော။ အဘာဝါကာရသင်္ခါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ အနိစ္စာကာရော၊သည်။ အနိစ္စလက္ခဏ်၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုခပဋိကွေ့ပတော၊ ချမ်း၊သာကို ပယ်ခြင်း၊ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခါကာရ ပဋိကွေ့ပတော၊ ကြောင့်။ အဘိဏှပဋိပီဠနာကာရ သင်္ခါတော၊ မပြတ်နှိပ်စက်သော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခာကာရော၊ သည်။ ဒုက္ခလက္ခဏ်၊ မည်၏။ တထာ၊ တူ။ အတ္တပဋိကွေ့ပတော၊ အတ္တကို ပယ်ခြင်း၊ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာကာရပဋိကွေ့ပတော၊ အတ္တအခြင်း အရာကို ပယ်ခြင်း၊ကြောင့်။ အဝသဝတ္တနာကာရ သင်္ခါတော၊ သော။ အနတ္တာကာရော၊ သည်။ အနတ္တလက္ခဏ်၊ မည်၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တယောပိ၊ သုံးပါ၊လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေဣမေ အာကာရာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဤအခြင်းအရာ တို့သည်။ အသဘာဝ ဓမ္မတ္တာ၊ သဘောတရား၊မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ ခန္ဓာတို့၌ အတွင်း၊ဝင်ကုန် သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အနုပလဗ္ဘနီယတော၊ မရအပ်သော၊ကြောင့်။ ခန္ဓဝိနိမုတ္တာပိ၊ ခန္ဓာတို့မှ လွတ်ကုန်သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝေါဟာရဝသေန၊ ဒေသနာတော် ဝေါဟာရ၏ အစွမ်း၊အား၊ဖြင့်။ လဗ္ဘမာနာ၊ ရအပ်ကုန်သော။ တဒါဒီနဝဝိဘာဝနာယ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏ အပြစ်ကို ထင်စွာ ပြခြင်း၄ါ။ ဝိသေသကာရဏဘူတာ၊ ထူးသော အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တဇ္ဇာပညတ္တိဝိသေသာ၊ တဇ္ဇာပညတ် အထူးတို့ပေတည်း။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

တယိဒံ သဗ္ဗမ္မိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တလက္ခဏတ္တယဿ ဧတ္ထ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး၊သော လက္ခဏာ ၃-ပါ၊အပေါင်း ကိုဝင်း။ လက္ခိတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်သော။ ခန္ဓပဋိကဋ္ဌ၊ ခန္ဓာဝါ၊ပါ၊ အပေါင်းကိုဝင်း။ ။ဥဒယဗ္ဗ ယာနုပဿ နာဉာဏေန ယာထာဝ သရသတော သလ္လက္ခေတိတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကား၊ကို။ တဒတ္ထေ၊ ထို၏ အကျိုးဖြစ်သော ဆင်ခြင်ဉာဏ်၌၊ ဝါ၊

ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်လျှင် အကျိုးရှိသော ဆင်ခြင်ဉာဏ်၌။ တဗ္ဗောဟာရဝသေန၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယာနုပ သနာဟူသော ဝေါဟာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏတ္ထံ၊ အကျိုးငှါ။ လက္ခဏာရမ္မဏိက ဝိပဿနာ၊ လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာကို။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ [၄၃၉] ဒုက္ခလက္ခဏာဒိဝိသယံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာစသည်လျှင် အာရုံရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဗ္ဗိသယတ္တေ၊ ထိုဒုက္ခလက္ခဏာ စသည်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ ဝါ၊ ရှိလျှင်မူလည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ပန၊ စင်စစ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ကို။ တိက္ခဋ္ဌ၊ ထက်သည်ကိုလင်း။ ဝိသဒဋ္ဌ၊ သန့်ရှင်းသည်ကိုလင်း။ ကာတုကာမေန၊ ပြုလိုသော ယောဂီသည်။ လက္ခဏတ္တယတီရဏမေဝ၊ လက္ခဏာ ၃–ပါးကို စူးစမ်းခြင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤစူးစမ်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ တသ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏။ ပရိကမ္မသဒိသံ၊ ပရိက်နှင့် တူပေ၏။ သေသဉာဏေသုပိ၊ ကြွင်းသောဉာဏ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဘင်္ဂနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၄၁။ ဝဟတီတိ၊ ကား။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်၏။ ဉာဏသ၊ ၏။ တိက္ခဘာဝေါ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဂုဏဘာဝေန၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဂုဏာ၊ သော။ ဘာဝနာ စ၊ သည်လည်း။ ဝိကွေ့ပါဘာဝတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အပ္ပိတာ ဝိယ၊ ဝင်ရောက်သကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဉာဏသ၊ ၏။ တိက္ခဘာဝေန၊ ကြောင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ လဟုဥပဋ္ဌာနတာ၊ လျင်စွာ ထင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သခ်ါရေသု၊ တို့သည်။ ဉဒယဗ္ဗယဝသေန၊ အားဖြင့်။ လဟုံ လဟုံ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ။ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု၊ ထင်ကုန်လတ်သော်။ (ပဝတ္တတိ၌စပ်) ဉဒယဒဿနဋ္ဌ၊ အဖြစ်ကို ရှုမြင်ခြင်းသည်လည်း။ (ဝယဒဿနတ္ထံ ဟောတိ၌ စပ်) ဥပ္ပါဒဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းရှိသော တရား၏။ ဝိနာသေ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာဝဒေဝ ဝယဒဿနတ္ထံ၊ အပျက်ကို ရှုမြင်ခြင်း အလို့ငှါသာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) တသ၊ ထိုအပျက်ကို ရှုမြင်ခြင်း၏။ နိဗ္ဗိဒါဝဟတ္တာ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝယေ ဇေ၊ အပျက်၌သာလျှင်။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ အာဘောဂသမန္နာဟာရော၊ ဆင်ခြင်ခြင်း စဉ်းစားခြင်း ဟူသော။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ရှုခြင်းသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒါဒီ၊ ဥပ္ပါဒ်စသည်ကို။ မုဋ္ဌိတ္တာ၊ လွတ်၍။ ဝယမေဝ၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒံ ဝါတိ အာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပ္ပါဒန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တိဝိကာရံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအထူးကို။ ဌိတိန္တိ၊ ကား။ ဌိတိပ္ပတ္တံ၊ ဌီသို့ရောက်ခြင်းကို။ ဇရံ၊ အိုရင့်ခြင်းကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လိုရင်းအနက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပါဒိန္နကပ္ပဝတ္တံ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာအယဉ်ကို။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ သခ်ါရ နိမိတ်ကို။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ သမူဟာ ဒိဃနဝသေန စ၊ သမူဟအစရှိသော လေးပါးသော ဃနတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ (သမုဒယာဒိကား မသင့်၊ ၄၄၇–၌လည်း ကြည့်ပါ) သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ၊ မိမိကိစ္စလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ၎င်း။ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ၊ အထည်ကိုယ်ရှိသော အရာတို့၏ ထင်ခြင်းကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အထည်ကိုယ်ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ယံ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အကြင် ထင်ပေါ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ ထိုသို့ ထင်ပေါ်သော သခ်ါရနိမိတ်ကို။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ပဝတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အဝိစ္ဆေဒေန၊ မပြတ်မစဲသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပါဒ်သာလျှင်တည်း။ နိမိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ပြီးသောသခ်ါရတို့၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဌာနပရမ္ပရာ၊ ဌီအဆက်ဆက်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒမေဝ၊ ဥပါဒ်ကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ယူသည်မဟုတ်လော။ (ဣတိ) စေ၊ ဤသို့မေးငြားအုံ့။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ နာမ၊ ယူသည်မည်၏။ ဌိတိယေဝ၊ ဌီကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ လော။ (ဣတိ) စေ၊ အုံ့။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဥပ္ပါဒံ ဝါတိအာဒိဝစနေန၊ နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ ဝိကပ္ပေါ၊ အသီးအခြား ကြံခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ခွဲခြားခြင်းသည်။ နယုတ္တော၊ မသင့်မေ။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်။ နဲ သမ္ဘာဝုဏာတိ၊ မရောက်။ ကိ၊ အဘယ်သို့။ သမ္ဘာဝုဏာတိ ပန၊ ရောက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဧယ။ပ။ သန္တိဋ္ဌတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ နိရောဓ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနုပ္ပါဒေပိ၊ မဖြစ်ခြင်း၌လည်း၊ ဝါ၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓ ဟူသော နိဗ္ဗာန်၌လည်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘေဒသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဘေဒသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသဝါစကောပိ၊ အထူးကို ဟောသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝယသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတံ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုဝယ သဒ္ဒါသည်လည်း။ အနိရောဓ ဝါစကောပိ၊ ချုပ်ခြင်းကို မဟောသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧယသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတံ၊ ၏။ ဧယဝယ ဘေဒသခ်ါတေ၊ ကုန်ခြင်း ပျောက်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဧဏိကနိရောဓေ၊ ဧဏနှင့်စပ်သော ချုပ်ခြင်း၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ သတိ သန္တိဋ္ဌ တီတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ သတိသီသေန၊ သတိကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တေသို့ ဌာနေတိ၊ ကား။ ဥပဏ္ဍိလေသ ဝိမုတ္တသ၊ သော။ ဉဒယဗ္ဗယဉာဏသ၊ ၏။ တိက္ခဘာဝါပတ္တိယံ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်လတ်သော်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဉဒယမ္ပိ၊ အဖြစ်ကိုလည်း။ မုဋ္ဌိတ္တာ၊ လွတ်၍။ ဝယသေဝ၊ အပျက်ကိုသာ လျှင်။ မနသိကာရကာလေ၊ နှလုံးသွင်းသော ကာလ၌။

အာရမ္မဏာပဋိသင်္ခါတိ၊ ကား။ ရူပဝေဒနာဒိအာရမ္မဏ်၊ ရုပ်ဝေဒနာအစရှိသော အာရုံကို။ ခယဝယဝသေနေ၀၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိသင်္ခါယ၊ သိပြီး၍။ ဟိသစ္ခံ၊ ၏။ သယံ အဘိညာတိအာဒီသု ဝိယ၊ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ယကာရလောပေန၊ ယအက္ခရာကို ချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြသော ပါဠိတည်း။ [၄၄၀] ၀ါ၊ တနည်း။ အာရမ္မဏာသ၊ ကို။ ခယဝယဝသေန၊ ကုန်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဤ၌ ဘေဒ ပိုနေသည်) ပဋိသင်္ခါ၊ သိခြင်းသည်၊ ၀ါ၊ သိသောပညာ သည်။ အာရမ္မဏာပဋိသင်္ခါ၊ မည်၏။ ဘဂိုနုပဿနေတိ၊ ကား။ တဒါရမ္မဏာသ၊ ထိုရုပ်ဝေဒနာစသည်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တာသ၊ ဝိပဿနာစိတ်၏။ ယော ဘဂေါ၊ အကြင် ပျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တသ၊ ကို။ အနုပဿနေ၊ တဖန်ရှုရာ၌၊ ၀ါ၊ ရှုသော။ ပညာတိ၊ ကား။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဧနနာ၊ မသိခြင်းသည်၊ ၀ါ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ ပန၊ ဆက်။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ငါဆိုသင့်၏။ တံ၊ ကို။ ဣဒါနေ၀၊ ယခုအခါ၌ပင်လျှင်။ သံ၀ဏ္ဏိယတိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်အပ်လတ္တံ့။

၇၄၂။ ယံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကိုဂင်း။ ယာ၀ဧရောမရဏံ၊ ဧရောမရဏ တိုင်အောင် တရား အပေါင်းကိုဂင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပဿိတဗ္ဗဘာ၀ေန၊ ရှုအပ်သောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သင်္ခါရ ဂတံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိသင်္ခါနံ နာမ၊ ကား။ ဧနနံ၊ သိခြင်းတည်း။ တဋ္ဌ၊ ထိုသိခြင်း သည်လည်း။ ဘဂိုနုပဿနာယ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘဂံတော၊ အပျက်အားဖြင့်၊ ၀ါ၊ ပျက်သည်ဟု။ ဒဿနမေ၀၊ မြင်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧနိတ္တာ။ပ။ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသ ဉာဏသ၊ ထိုဉာဏ်၏။ ဣတိ သမ္မန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။

ရူပါရမ္မဏာမေ၀၊ ရူပါရမ္မဏာပုဒ်သည်ပင်လျှင်။ ရူပါရမ္မဏာတာ၊ မည်၏။ ကိမိ၀၊ ဟူမူ။ ဒေ၀ေါ ဧ၀၊ ဒေ၀သည် ပင်လျှင်။ ဒေ၀တာ ယထာ၊ တာမည်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ရူပါရမ္မဏံ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ ရူပါရမ္မတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီအနက်၌။ ပစ္စတ္တ၀စနံ၊ ပဋ္ဌမာ၀ိဘတ် အဆုံး ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဣတိ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ အထ ၀ါ ရူပါရမ္မဏာဘာ၀ေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပရေန စိတ္တေန ဘဂံ အနုပဿတီတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဝိပဿနာ၀ိသယံ၊ ဝိပဿနာလျှင် အာရုံရှိသော။ ဘဂိုနုပဿနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ရှုမြင်လတ်သော်။ ဘဂိုနုပဿနာ၊ သည်။ ပဂုဏာ။ ကျေပြွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ၊ အာရုံသည်လည်း။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝိဘူတတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ (ဤအရာ၌ နိစ္စသညာ ဒယော စသ သုပ္ပဟီနာ ဟောန္တိ ဟူ၍လည်း အကျိုးကို ပြသင့်သေး၏။) ဉာတန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အနုပဿနာ၀သေန၊ ရှုခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အနုပဿနာဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဥဘောပိ ဝိပဿတိတိ၊ ကား။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုအာရုံ, အာရမ္မဏိက နှစ်ပါးစုံ ကိုလည်း။ ခယတော ဝယတော၊ ဟု။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဟိသစ္ခံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဇေတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ သခေ်ပတ္ထော၊ တည်း။ ရူပသ၊ ကိုဂင်း။ ယာ၀ဧရောမရဏာသ၊ ကိုဂင်း။ ခယတော ဝယတော၊ ဟု။ ဒဿနံ၊ ရှုမြင်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏာပဋိသင်္ခါ၊ မည်၏။ တံဒဿနကဉာဏသ၊ ထိုအာရုံကို ရှုမြင်သောဉာဏ်ကို။ ခယတော ဝယတော၊ ဟူ။ ဒဿနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏာပဋိသင်္ခါယ၊ အာရုံကို သိမြင်သော ဉာဏ်၏။ (အာရမ္မဏ်ပဋိသင်္ခါယ ဟုရှိလျှင်၊ အာရုံကို သိမြင်ပြီး၍ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။) ဘဂံသ၊ အပျက်ကို။ အနုပဿနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံ၌။ ပညာ၊ သည်။ (ဝိပဿနေ ဉာဏ်၊ ဉာဏ်မည်၏။) ၀ါ၊ တနည်း။ ပုရိမ်၊ ရှေးဖြစ်သော ပဋိသင်္ခါပညာကို။ (ပက္ခိပိတွာ–၌စပ်) တဒဘာ ဝေ၀၊ ထိုပဋိသင်္ခါပညာမရှိလတ်သော်။ အဘာ၀တောတ၊ ဘဂိုနုပဿနာ ပညာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပစ္ဆိမာယ၊ နောက်ဖြစ်သော ဘဂိုနုပဿနာ ပညာ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်သွင်း၍။ ပစ္ဆိမာ ဧ၀ ပညာ၊ နောက်ဘဂိုနုပဿနာ ပညာသည်သာလျှင်။ ဝိပဿနေ ဉာဏ်၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနက်ကျဉ်းတည်း။

ဇေတ္ထာတိ။ကား။ တသ စိတ္တသ ဘဂံ အနုပဿတီတိ ဇေတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အနေကေဟိ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ အနိစ္စ တော အနုပဿနာဒီဟိ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရိကုန်သော။ အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အန သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဘိယျောတိ ဇေသို့ အတ္ထေ၊ လွန်စွာဟူသော ဤအနက်၌။ (ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ ပဿ တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ သခ်ံတဓမ္မော နာမ၊ သခ်ံတတရားမည်သည်။ ဧတိဧရော မရဏပကတိကော၊ ဖြစ်ခြင်း အိုရင့်ခြင်း သေပျက်ခြင်း သဘောရှိ၏။ တသ၊ ထိုသခ်ံတတရား၏။ ဧတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အာဒိကောဋ္ဌိ၊ အစဖြစ်သော အဖို့ပေတည်း။ ဧရော၊ အိုရင့်ခြင်းသည်။ မဇ္ဈိမကောဋ္ဌိ၊ အလယ်ဖြစ်သော အဖို့ပေတည်း။ မရဏံ၊ သေပျက်ခြင်းသည်။ သြသာနကောဋ္ဌိ၊ အဆုံး ဖြစ်သော အဖို့ပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော အဖို့တို့တွင်။ (ဧတိဧရောသု ၌ စပ်) တိ၀ိဓမ္ပိ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥပ္ပါဒါဒိ၊ ဥပါဒ်အစရှိသည်သည်။ သခ်ံတလက္ခဏတာယ၊ သခ်ံတတရား၏ လက္ခဏာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စ လက္ခဏံ၊ သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏၊ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝယက္ခဏေ၊ ပျက်ဆဲခဏ၌၊ ၀ါ၊ ပျက်ဆဲခဏကို။ (ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်ရှိသော်။) အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာသည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ) ယထာ၊ ထင်သကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌာသု၊ ကုန်သော။ ဧတိဧရောသု၊ ဧတိဧရောတို့၌။ (၀ါ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာသု၊ မြင်အပ် ကုန်သည်ရှိသော်။) တထာ၊ ထိုအတူ။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ နဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊

ကြောင့်။ ဘဂေါ်နာမ အနိစ္စတာယ ပရမာ ကောဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥတ္တမာ၊ မြတ်သော။ [၄၄၁] ကောဋ္ဌိ၊ အဖို့တည်း။ ပရိယောသာနကောဋ္ဌိ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော အဖို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဇရာ ခမ္မံ ဇဝ စ၊ အိုခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်သာလျှင်ငင်း။ မရဏခမ္မမေဝ စ၊ သေပျက်ခြင်း သဘောရှိသော တရားသည်သာလျှင်ငင်း။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စတာ၏။ အာဒိ၊ အစ ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အဖို့တည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဇာတိခမ္မံ ဇဝ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်သာလျှင်ငင်း။ မရဏခမ္မမေဝ စ၊ ငင်း။ ဇီရတိ၊ အိုရင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇရာ၊ အိုရင့်ခြင်းသည်။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အဖို့ ပေတည်း။ ဇာတိခမ္မံ ဇဝ စ၊ ငင်း။ ဇရာခမ္မမေဝ စ၊ ငင်း။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂေါ်၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ပရမာ၊ လွန်ကဲသော၊ ဝါ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ အနိစ္စတော အနုပဿတီတိ၊ ကား။ ကလာပတော၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။ သမ္မသန္တော ဝိယ၊ သုံးသပ်သော ယောဂီကဲ့သို့။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်ခြင်း အနက်သဘော ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ၊ ဣတိ၊ သို့။ အနုမာနဝသေန၊ မှန်းဆသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နအနုပဿတိ၊ ရှုသည်မဟုတ်။ အာရဒ္ဓ ဝိပဿကော ဝိယ၊ အားထုတ်စပြုပြီးသော ဝိပဿနာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့။ ဥဒယဗ္ဗယာဏ ပုဗ္ဗကဝယဒဿန ဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော ပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာပိ အနုပဿတိ၊ ရှုသည်လည်းမဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာ နဘာဝေန၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏ အစွမ်းအာနဘော်ကြောင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်သော။ ဥဒယဝယေသု၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့တွင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ မုဋ္ဌိတွာ၊ လွှတ်၍။ ဘင်္ဂဒဿနဝသေနေဝ ပျက်ခြင်းကို ရှုမြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုပဿတော၊ ရှုသော။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ နိစ္စဂါဟသ၊ မြဲသည်ဟု စွဲလမ်းခြင်း၏။ လေသောပိ၊ အရိပ်အမြွက်မျှသော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နော အနိစ္စတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧသ၊ ဤယောဂီကို။ နိစ္စသည်၊ ကို။ ပဇောတိတိ၊ ပယ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အနိစ္စတော ဇဝ၊ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်၊ ဝါ၊ မမြဲဟူ၍သာလျှင်။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇဝကာရော၊ ဇဝ သဒ္ဒါကို။ လုတ္တနိဒ္ဒေါ၊ ချေ၍ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန၊ ထိုဇဝသဒ္ဒါဖြင့်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ နောနိစ္စတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒုက္ခတော အနုပဿနာ ဒိနိဝတ္တန်၊ ဒုက္ခအခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုခြင်းစသည်ကို နစ်စေခြင်းကို။ နု အာသင်္ကိတဗ္ဗံ၊ မယုံမှား မတွေးတောအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဇဝကာရသ၊ ဇဝ–သဒ္ဒါ၏။ ပဋိယောဂိနိဝတ္တနပရတ္တာ စ၊ ယှဉ်ပြိုင်ဖက်ကို နစ်စေခြင်းလျှင် ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ တာသံ၊ ထိုဒုက္ခာနုပဿနာစသည်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဒေသနာရဠ္ဆတ္တာ စ၊ ဒေသနာ၌ တင်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်းတည်း။ ဒုက္ခတော အနုပဿတီတိ အာဒီသုပိ၊ ပါဠိတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဘဂေါ် နာမ၊ ပျက်ခြင်းမည်သည်ကား။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၏။ ပရမာ၊ လွန်ကဲသော၊ ဝါ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အဖို့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မမြဲဟု။ အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဘဂေါ်နုပဿကဿ၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကို ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယုတ္တာ၊ သင့်သည်။ တာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်တန်စေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဒုက္ခာဒီတော၊ ဒုက္ခအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပဿနာ၊ သည်။ ကထံယုတ္တာ၊ အဘယ်သို့ သင့်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္တာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဇတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ယံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ၊ တံ၊ သည်။ ဇကန္ဓတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တတော၊ ထိုသို့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (တံ၊ ထိုတရားသည်။) အဘိ နန္ဒနိယာဒိ ရူပ်၊ နစ်သက်ဖွယ်စသော သဘောရှိသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ နိဗ္ဗိဒေတေ ဉာဏပရိကမ္မတ္ထဉ္စ၊ ဖြစ်စေအပ်သော နိဗ္ဗိဒါစသော ဉာဏ်၏ပရိက် အကျိုးငါလည်း။ (နိဗ္ဗိဒေတေ နိဗ္ဗိဒေတော ကား မသင့်၊ နိဗ္ဗိဒေတေ–မျှသာလိုသည်) ဣတရာ သမ္ပိ၊ ဤမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္ဒံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ အနုပဿနာတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤဘဂေါ်နုပဿနာအရာ၌။ အနိစ္စတော၊ အနုပဿတိ၊ နော နိစ္စတောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဒဿနကိစ္စံ၊ ရှုမြင်ခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘဂ်ဒဿနေနေဝ၊ အပျက်ကိုမြင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဘဂ်ါနုပဿနာယ၊ ဘဂ်ါနုပဿနာသည်။ မတ္ထကပ္ပတ္တိယံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်လတ်သော်။ ယုတ္တံ၊ သင့်လျော်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တတော၊ ထိုဘဂ်ဉာဏ် ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သည်မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ အနေကာကာရ ဝေါကာရာ၊ များစွာသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်သော။ အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းတို့ကို။ ဣဒ္ဓိတ္ထိကို။ ဂဟေတ္ဝာဝ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သည်သာလျှင် တည်း။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) အနိစ္စတော အနုပဿတီတိအာဒိကာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ပါဠိ စ၊ ပါဠိတော်သည်ငင်း။ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ပုနပ္ပုနံ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတာ၊ လာသော။ တဿာ၊ ထိုပါဠိတော်၏။ အဋ္ဌကထာ စ၊ အနက်အဖွင့်အဋ္ဌကထာသည်ငင်း။ ဝိရောဓိတာ၊ ဆန့်ကျင်စေအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဒေဝ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌမေဝ၊ ထိုအနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် မြင်အပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သဗ္ဗ သခ်ါရဂတံ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတရားအပေါင်းကို။

နေ တဲ့ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တဲ့ သစ်ါရဂတဲ့၊ ထိုသစ်ါရတရားအပေါင်းကို။ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန၊ တဏှာ ဟူသော နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိဟူသော နှစ်သက်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တဏှာဖြင့် နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိဖြင့် နှစ်သက်ခြင်း တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတေ၊ ဤအရာသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤအရာသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နေ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ်။ နေ တတ္ထ ရဠိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ သစ်ါရဂတေ၊ ၌။ ရဠနဝသေန၊ တပ်မက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နေ ပဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ၊ ဝါ၊ မဖြစ်စေအပ်။ ကာမရာဂေါ ဝါ၊ ကာမရာဂကိုသော်၎င်း။ ဘဝရာဂေါ ဝါ၊ ဘဝရာဂကိုသော်၎င်း။ [၄၄၂] နပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ မဖြစ်စေအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ရာဂံ နိရောဓေတီ တိ၊ ကား။ ရာဂံ၊ တပ်မက်သောရာဂကို။ ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓံ၊ ကွာခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ကွာစေ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ လောကိကေနေဝ တာဝ ဉာဏေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝိက္ခမ္ဘနေ၊ ဝေးကွားခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နော သမုဒေတိ၊ သမုဒယံ နေ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧဝံ ဝိရတ္တောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂ်ိနုပသနာနုသာရေန၊ ဘဂ်ိနုပသနာသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ စက်ဆုပ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ တပ်မက်ကင်းလတ်သော်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ သမ္မတိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်ပေါ်သော။ သစ်ါရဂတံ၊ ကို။ နိရောဓေတိ ယထာ၊ ချုပ်သည်ဟု နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ မနသိကရောတိ ယထာ၊ နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ အဒိဋ္ဌမ္မိ၊ မမြင်အပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်သော။ အတီတာနာဂတံ၊ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော။ (သစ်ါရ ဂတံ၊ ကို။) အနွယဉာဏဝသေန၊ အနွယဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ဣဒံ၊ ဤရှုအပ်သော သစ်ါရတရားအပေါင်း သည်။ နိရဗ္ဗုတိယထာ၊ ချုပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒရေပိ၊ ဤမှတပါးသော အတိတ်အနာဂတ်သစ်ါရတရားတို့သည်လည်း။ (နိရဗ္ဗုန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အနမိနန္တော၊ နှိုင်းဆလျက်။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်သည်ဟု နှလုံးသွင်း၏။ မနသိကတသာပိ၊ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်အပ်သော သစ်ါရတရားအပေါင်း၏လည်း။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်း၏။ (မနသိကရောတိဟု အပြည့်အစုံရှိသင့်၏။) နော သမုဒေတိတိ ဇတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်း ကြီးပွါးခြင်းကို။ နော မနသိကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။

ဧဝံ ပဋိပန္နောတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော၊ ဝါ၊ သွားသော ယောဂီသည်။ သဒ္ဒီ ခန္ဓာဘိသစ်ါရေဟိ ကိလေသာနံ ပရိစ္စဇနတောတိ၊ ကား။ ခန္ဓေဟိ စ။ တို့နှင့်ရင်း။ အဘိသစ်ါရေဟိ စ၊ တို့နှင့်ရင်း။ သဟ၊ တကွ။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဇဟနတော၊ ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်စွန့်သည်ရှိသော်။ တန္နိမိတ္တကကမ္မံ စ၊ ထိုကိလေသာလျှင် အကြောင်းရှိ သော ကံကိုရင်း။ တတော၊ ထိုကံမှ။ နိဗ္ဗတ္တနကေ၊ ဖြစ်လတ့်ကုန်သော။ ခန္ဓေ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ပဇဟတိ နာမ၊ မည်၏။ သစ်ံတ ဒေါသဒဿနေနာတိ၊ ကား။ သစ်ံတဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အနိစ္စဒုက္ခတာဒိအာဒီနဝဒဿနေန၊ အနိစ္စအဖြစ် ဒုက္ခအဖြစ် အစရှိသော အပြစ်ကို မြင်သဖြင့်။ တဗ္ဗိပရီတေတိ၊ ကား။ နိစ္စသုခါဒိသဘာဝေ၊ နိစ္စသုခစသည် သဘောရှိသော။ တန္နိဿိတာယာတိ၊ ကား။ တဒဓိမုတ္တတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ॥ပဋိနိဿဂ္ဂသဒ္ဒေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂသဒ္ဒါသည်။ ပရိစ္စာဂတ္ထော စ၊ စွန့်ခြင်းအနက်လည်း ရှိ၏။ ပက္ခန္ဒနတ္ထော စ၊ ပြေးဝင်ခြင်းအနက်လည်း ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိနိဿဂ္ဂဿ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၏၊ ဝါ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း စေလွှတ်ခြင်း၏။ ဒုဝိဓတာ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပက္ခန္ဒနံ၊ ပြေးဝင်ခြင်းဟူသည်။ အဓိမုစ္စနံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း စေလွှတ်ခြင်းတည်း။ ယထာဝုတ္တောနာတိ၊ ကား။ တဒဂ်ါဒိပွဟာနပ္ပ ကာရေန စ၊ တဒဂ်ံအစရှိသော ပဟာန်အပြားအားဖြင့်ရင်း။ (တဒဂ်ံပွဟာနာဒိပွကာရေနဟု ရှိသင့်၏။ တဒဂ်ံပဟာန်အစရှိသော အပြားအားဖြင့်ရင်း ဟု အနက်ပေး) တန္နိန္နပ္ပကာရေန စ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွှတ်သောအပြားအားဖြင့်ရင်း။ နိဗ္ဗတ္တနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ အာဒိယတိ၊ ယူသည်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုကိလေသာတို့ကို။ အနိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ မဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နေ အာဒိယတိ နာမ၊ မယူသည်မည်၏။ အဒေါသဒဿိတာ ဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒေါသာနံ၊ အပြစ်တို့ကို။ အဒဿဝိတာ ဝေန၊ မမြင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သစ်ံတာရမ္မဏေ၊ ကို။ နေ အာဒိယတိ၊ မယူ။ ဝါ၊ ယူသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကတ္တာဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ အနာဒီနဝဒဿိတာယ၊ အပြစ်ကို မမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သစ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာဒိယတိ၊ ယူသည်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒီနဝဒဿိတာယ၊ အပြစ်ကို မြင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) တေ၊ ထိုသစ်ါရတို့ကို။ နေ အာဒိယတိ နဂဏှာတိ၊ မယူသည်မည်၏။ ဝါ၊ ယူသည်မမည်။

၇၄၃။ အဿာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ တေဟိ ဉာဏေဟီတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဉာဏေဟိ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိသော ဉာဏ်တို့ဖြင့်။ တန္တိ၊ ကား။ ပဟာနံ၊ ပဟာန်ကို၊ ဝါ၊ ပယ်ခြင်းကို။ နိစ္စသညန္တိ၊ ကား။ နိစ္စဂါဟံ၊ မြဲသည်ဟု စွဲလမ်းခြင်းကို။ သညာသီသေန၊ သညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော။ ညွှန်ပြခြင်းတည်း။ သုခသညံ အတ္တ သညန္တိ ဇတ္ထာပိ၊ ဟူသောဤပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ သပ္ပိတိကံ တဏှန္တိ၊ ကား။ သဥပ္ပိလာဝိတံ၊ ဝမ်းမြောက် တတ်ကြွခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ အဘိပတ္ထနံ။ ရှေးရှုတောင့်တခြင်းတည်း။

၇၄၄။ ဝတ္ထုသက််မနာတိ ဘွေ့ ဤပါဠိ၌။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိဌာနဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါဒိအာရမ္မဏ၊ ရုပ်အစရှိသော အာရုံကို။ ဝတ္ထုတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတ်၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနေ့ဟု၊ ၍။ ရူပဿဘိအာဒီ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သက််မနာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝိပဿနာဘာဝသာမညတော၊ ဝိပဿနာ၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ [၄၄၃] ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) ရူပဘင်ဝိသယ်၊ ရုပ်၏ အပျက်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဥဏ္ဏ၊ သည်။ အညဒေ၀၊ တခြားတပါးသာလျှင် တည်း။ တဒါရမ္မဏစိတ္တဘင်ဝိသယ်၊ ထိုရုပ်၏ အပျက်လျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာ၏ အပျက်လျှင်အာရုံရှိသော။ ဥဏ္ဏ၊ သည်။ အညဒေ၀၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက််မနာ၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်။ ကုတော၊ ရှိအံ့နည်း။ ပညာဝိဝဋ္ဋနာယပိ၊ ပညာ၏ ဆုတ်နစ်ခြင်း၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ ပညာယာတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပ၀တ္တမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ၏။ ဝယသေ၀၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏ၀သေန၊ ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဒယတော၊ အဖြစ်မှ။ ဝိနိ၀ဋ္ဋနာ၊ ဆုတ်နစ်စေခြင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒယ် ပဟာယ ဝယေ သန္ဌိတ္ဌနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနန္တရမေ၀ အာ၀ဋ္ဋနသမတ္ထတာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဘင်ါနုပဿနာယ၊ ၏။ ပဂုဏဗလ၀ဘာ၀ံ၊ လေ့လာ ကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်, အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

၇၄၅။ ဥဘောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌာဒိဋ္ဌဘာ၀ေန၊ မြင်အပ်သော အာရုံ မမြင်အပ်သော အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ ဧကဝ၀တ္ထနာတိ၊ ကား။ ဧဏာဘင်ုရတာယ၊ ဧဏာအားဖြင့် ပျက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ၀ါ၊ တဧဏာခြင်းပျက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမာနာ၊ တူကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ဝတ္ထာပနာ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း တည်း။

သ၀ိဇ္ဇမာနမိုတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနေ၊ ရအပ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်သစ်ရ၌။ ဝိသုဒ္ဓဒဿနောတိ၊ ကား။ ဘင်ဒဿနသ၊ အပျက်ကို မြင်ခြင်း၏။ ပရိပန္နဝိမေနေန၊ အနောက်အယှက် အန္တရာယ်ကို မှုတ်လွင့်ပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ (သီမှုနှင့်အညီပင်) ဝိသုဒ္ဓဉာဏော၊ စင်ကြယ်သောအသိ ဉာဏ်ရှိသော ယောဂီသည်။ သုဝိသုဒ္ဓဘင်ဒဿနော၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော ဘင်ဉာဏ်အမြင်ရှိသော ယောဂီသည်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဒန္တယ် နေတီတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နသစ်ရဘင်ဒဿိနော၊ ပစ္စုပ္ပန်သစ်ရ၏ အပျက်ကို ရှုမြင်သော။ တဿဉာဏဿဉာဏ်၏။ ၀ါ၊ သို့။ အန္တယ် အနုဂတဘူတ်၊ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဉာဏ်၊ ကို။ ပ၀တ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ ပ၀တ္တေတိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အတီတနာဂတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတီတေ စ၊ အတိတ်လည်း ဖြစ်သော။ အနာဂတေ စ၊ လည်းဖြစ်သော။ သစ်ရဂတေ၊ အပေါင်း၌။ သဗ္ဗေ၀ိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ တဿ၊ ထိုအန္တယဉာဏ်၏။ ပ၀တ္တနာကာရဒဿနံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ပြသောစကားတည်း။

ဘင်ုသစ်ါတေ၊ ပျက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်း၌။ "နိဗ္ဗာနသစ်ါတေ၊ ဟု ဆိုအပ်သော။ နိရောဓေ၊ ၌။ နိ၊ မဟုတ်။" ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘင်ုသစ်ါတေဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဧသေတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏ ဧ့ယေန၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဥဘော ဒိဋ္ဌာဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ် မမြင်အပ်သော နှစ်မျိုးသော သစ်ါရတို့ကို။ ဧဏာ ဘင်ုရတာယ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကဘာ၀ေန၊ တထပ်တည်း တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယာ ၀ဝတ္ထာပနာ၊ အကြင် ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သော ပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ဤပိုင်းခြားသော ပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧသ၊ ဤပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သော ပညာသည်။ ဝယလက္ခဏော ဝိပရိဏာမလက္ခဏော၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းလက္ခဏာ၌။ ဝိပဿနာ၊ ရှုမြင်သော ဝိပဿနာပညာ တည်း။ ဘင်ါနုပဿနာ၊ အပျက်ကိုရှုမြင်သော ဝိပဿနာပညာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၇၄၆။ အာရမ္မဏာ ဘဋ္ဌသစ်ါတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ဘင်ါနုပဿနာယ၊ ဉာဏ်၏။ ဒုပ္ပဋိ၀ိဇ္ဈတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တသေ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထသ၊ ကို။ ဒဋ္ဌကရဏ၊ ခိုင်မြဲသည်ကို ပြုသောစကားတည်း။ တယိဒံ ဘင်ုဒဿနံ၊ ထိုအပျက်ဘင်ကို ရှုမြင်ခြင်းသည်။ သစ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အ၀သ၀တ္တနာ ၀ဟေ၀ေနေန၊ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းကို သက်ဝင်၍ သိသဖြင့်။ အနတ္တလက္ခဏပဋိ၀ေ၀ယ၊ အနတ္တလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿနေ့ဟု၊ ၍။ သုညတော စ ဥပဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အာရမ္မဏသ စ၊ ရုပ်အစရှိသော အာရုံ၏ဝင်း။ ဘင်ါရမ္မဏစိတ္တသ စ၊ အပျက်လျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာ စိတ်၏ဝင်း။ ဘင်ုံ၊ ကို။ အနုပဿတော၊ ရှုမြင်သော ယောဂီအား။ ဝိသေသတော၊ အထူးသဖြင့်။ သစ်ါရာ၊ တို့သည်။ သုညာ၊ အတ္တမှဆိတ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာ ဝ ဥ ဟန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

နု စတ္ထိ အညောတိ၊ ကား။ ဘွေ့ ဣမသ္မိံ လောကေ၊ ၌။ (ဤဖွင့်ပုံကို ထောက်လျှင် နု စတ္ထိ အရာ၌ နု စေတ္ထ ဟု ရှိသင့်၏) အညော၊ တပါးသော။ ခန္ဓဝိနိမုတ္တော၊ တို့မှလွတ်သော။ အတ္တာ နာမ၊ မည်သည်။ ကောစိ၊ တစုံတခုမျှ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေသံ ခယ် ပဿတီတိ၊ ကား။ တေသံ ခမ္မာနံ၊ ထိုသစ်ါရတရားတို့၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဥပဌဟန္တိ၊ ထင်ပေါ်သော။ ဘင်ုံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယထာ၀ုတ္တာယ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ အ၀ပ္ပမာဒ၀ပဋိပတ္တိယာ၊ အ၀ပ္ပမာဒ အကျင့် ပဋိပတ်ဖြင့်။ အ၀ပ္ပမတ္တော၊ မမေ့လျော့သော ယောဂီသည်။ ယထာကိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ၀ဇိရေန၊ စိန်ဖြင့်။

မဏိ၊ ကျောက်ပတ္တမြားကို။ ဝိဠေ ဝိဠေန္တော ဣဝ၊ ဖောက်ထွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့။ ယောနိသော။ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည် ကား။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဥပါယေန၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းဖြင့်။ မဏိ၊ ကို။ ဝိဠေန္တော၊ ဖောက်ထွင်းသည် ရှိသော်။ မဏိသေ၊ ၏။ ဆိဒ္ဒမေဝ၊ အပေါက်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ [၄၄၄] မနသိကရောတိ၊ ၏။ မဏိသေ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာဒီ၊ အဆင်းအစရှိသည်ကို။ နမနသိကရောတိ ယထာ၊ နလုံးမသွင်း သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်မစဲ။ ဘင်္ဂမေဝ၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ နမနသိကရောတိ၊ နလုံးမသွင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝဇိရေန၊ ဖြင့်။ မဏိ၊ ကို။ ဝိဠေန္တသေ၊ ဖောက်ထွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိဒ္ဓဋ္ဌာနံ၊ ဖောက်ထွင်းအပ်ပြီးသော အရပ်သည်။ ပုန၊ တဖန်။ နရုဟတိ ယထာ၊ မတတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိဇိရသဒိသေန၊ စိန်နှင့်အလားတူသော။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဘင်္ဂေ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ သော်။ ပုန၊ တဖန်။ နိစ္စဂါဟော၊ မြဲသည်ဟု စွဲလမ်းခြင်းသည်။ နရုဟတိ၊ မတတ်၊ ဝါ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘင်္ဂမေဝ၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ယာ စ အာရမ္မဏပဋိသခ်ါတိ၊ ကား။ ရူပါရမ္မဏတာ။ပ။ ပဋိသခ်ါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာသော။ ယာ စ အာရမ္မဏ ပဋိသခ်ါ၊ အကြင်အာရမ္မဏ ပဋိသခ်ါပညာသည်ရင်း။ တသ စိတ္တသ ဘင်္ဂ အနုပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ယော စ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ ပညာသည်ရင်း။ သခ်ါရာဝ။ပ။ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ မိန့်ဆိုအပ်သော။ ယဉ္စ သုညတော ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တိဓာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာပိ၊ ဟောအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အယံ၊ ဤပညာသည်။ အဓိပညာဝိပဿနာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၇၄၇။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီသုတိ၊ ကား။ အနိစ္စဒုက္ခာ နတ္တာနုပဿနာသု၊ အနုပဿနာတို့၌။ နိဗ္ဗိဒါဒီသုတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗိဒါဝိရိရာဂနိရောဓ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာသု၊ အနုပဿနာတို့၌။ တယော ဥပဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စ စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဓေ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော၊ ဥပဋ္ဌာနေ၊ ထင်ခြင်း၌။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ခယတော၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝယတော၊ ဖြင့်ရင်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံတည်း။ သုညတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ် ၏။ ဒိဋ္ဌိသုတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိနိမိတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နဝေတိ၊ မတုန်လှုပ်။ တာဟိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အသံဟီရတာယ၊ မဆွေင်ခြင်းမ ပ်မဆွေင်ခြင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နစလတိ၊ မတုန်လှုပ်။

၇၄၈။ ဒုဗ္ဗလဘာဝေနသ ဝိယာတိ၊ ကား။ တိန္တိအာမမတ္တိကာဘာဝေနသ၊ စိုသော မီးမဖုတ်ရသေးသော မြေအိုး၏။ ဘေဒမေဝ၊ ကွဲပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ဝိယ၊ ရှုမြင်ဘိသကဲ့သို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒုဗ္ဗလဘာဝနူပမာ၊ အားနည်းသော အိုးဥပမာကို။ သရသာဘိဒုရတာ ဒသ နတ္ထံ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့် ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။) ဝိပ္ပကိရိယမာန သုခုမရဇူပမာ၊ ဖရိဖရဲ ဖြန့်ကြဲအပ်သော သိမ်မွေ့နူးညံ့သော မြူဥပမာကို။ အညမည်၊ ချင်း။ အသမ္ဘဒ္ဓ တာဒဿနတ္ထံ၊ မဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဘဇ္ဇိယမာနတိလူပမာ၊ လှော်အပ်သော နှမ်းဥပမာကို။ (ဘိဇ္ဇိယမာန မသင့်) ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဘိဇ္ဇနကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ ဘေဒမေဝါတိ၊ ကား။ ဝိနာသမေဝ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပ္ပါဒါဒီနံ၊ ဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဧဝမေဝါတိ၊ ကား။ ဥဒကတလာဒိပစ္စယံ၊ ရေမျက်နှာပြင် အစရှိသော အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒက ဗုဗ္ဗုဋကာနိ၊ ရေပွက်တို့သည်။ နစိရဋ္ဌိတိကာနိ၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်း မရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) သီဃံ သီဃံ၊ လျင်စွာလျင်စွာ။ ဘိဇ္ဇန္တိ ယထာ၊ ပျက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝ မေဝ၊ ပင်လျှင်။ ကမ္မာဒိပစ္စယံ၊ ကံ အစရှိသော အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပ ဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ်တရား တို့သည်။ ဧဏ္ဍိတိကာ၊ တဧဏ္ဍမျှတည်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သီဃံ သီဃံ၊ စွာ။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန် ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေဒမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တုရိတံ တုရိတံ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ။ နေသံ၊ ထိုရုပ် နာမ်တရားတို့၏။ ဘေဒဒဿနတ္ထံ၊ ပျက်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာမေဋိတဝစနံ၊ အာမေဋိတ် စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

မရီစိပိ၊ တဲလုပ်သည်လည်း။ ဣတ္တရကာလိကာဝ၊ တိုတောင်းသော ကာလရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ပန၊ သို့သော် လည်း။ နိဿယပဗန္ဓဝသေန၊ မှီရာအစဉ်၏။ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိရတရုပဋ္ဌာနံ၊ သာ၍ ရှည်မြင့်စွာ ထင်ခြင်းသည်။ (စိရတရဋ္ဌာ နံ၊ သာ၍ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းသည် ဟူ၍လည်းသင့်၏) (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာ ပဿေ မရီစိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အယာထာဝုပဋ္ဌာနတောဝ၊ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းစွာ ထင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ နရုဟတိ။ (ဤ၌ ဧဝ သဒ္ဒါရှိသင့် မရှိသင့် ဆင်ခြင်အပ်၏) လောကန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓလောကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောကကို။ မစ္စုရာဇာ၊ သည်။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အရဟ တ္တာခိဏမေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိသဖြင့်၊ ဝါ၊ ရသဖြင့်။ ပုနဗ္ဘဝါ ဘာဝတော၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။

[၄၄၅] ၇၄၉။ ဘဝဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနန္တိ၊ ကား။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘန်၊ ခွါခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ နိရုန္ဓရဲ့၊ မပြတ်မစဲ။ ဘင်ံမေဝ၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဿတ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အဝသရော၊ သက်ဝင်ခွင့်သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခွင့်သည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧဝံတေ၊ အသက်၌။ နိရာလယတ္တာ၊ တွယ်တာမှု ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံတနိကန္တိ ပရိစ္စာဂေါ၊ အသက်၌ ငြိကပ်တွာတာ ခြင်းကို ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒါတိ၊ ကား။ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဘာဝနာယ၊ ၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ၊ အလွန်အလွန် အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိစာရာနံ၊ အလိုဆိုးဖြစ်ခြင်းတို့၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော အလိုဆိုးတို့၏။ ခုရီဘာဝတော၊ ဝေးကွာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥသုက္ကပ္ပဟာနံ၊ ကြောင့်ကြကို ပယ်ခြင်း ဟူသည်။ တိဗ္ဗသံဝေဂတ္တာ၊ ထက်သန်သော ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိစ္စာကိစ္စေသု၊ ကိစ္စကြီးငယ်တို့၌။ အဗျာဝဋ္ဌတာ၊ ကြောင့်ကြမရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝိဂတဘယတာ၊ ကင်းသော ဘေးရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသည်။ အတ္တသိနေဟာဘာဝတော၊ မိမိကိုယ်၌ ချစ်ခင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကုတောစိပိ၊ တစုံတခုသော အရပ်မှလည်း။ နိဗ္ဘယတာ၊ ကြောက်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ခန္ဓိသော ရစ္ဆပဋ္ဌိလာဘော၊ သည်းခံခြင်းနှင့် ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကို ရခြင်းသည်။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန္တသေနာသနေသု စ၊ အလွန်အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့၌ဌင်း။ အဓိ ကုသလေသု စ၊ လွန်မြတ်သော ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော သမာဓိပညာ ဘာဝနာမှုတို့၌ဌင်း။ အရတိယာ စ၊ မပျော်မွေ့ခြင်းကိုဌင်း။ ကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။ ရတိယ စ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းကိုဌင်း။ သဟနတော အဘိဘာဝနတော၊ လွှမ်းမိုးနိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရတိရတိသဟနတာ၊ အရတိရတိကို လွှမ်းမိုးနိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣမာနံ အဌဂုဏေ မုတ္တမာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ လိင်ံဝိပလ္လာသေန၊ လိင်ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ မကာရော၊ မ အက္ခရာသည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ဘဝဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနာဒိကေ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိကို ပယ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ အဌ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဥတ္တမာနိသံသေ၊ ဤမြတ်သော အကျိုးအာနိသင် တို့ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဟိန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ ဘင်ံနုပဿနာယံ၊ ထိုဘင်ံနုပဿနာ၌။ ဣတိ–အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဘင်ံနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဘယတူပဋ္ဌာနဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၀။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနန္တိ၊ ကား။ တေဘူမကာနံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ သဗ္ဗသဒ္ဒါသည်။ အဓိကာရဝသေန၊ အရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဒေသသဗ္ဗဝိသယော၊ ပဒေသ သဗ္ဗလျှင် ဟောရာရှိသည်၊ ဝါ၊ တစိတ်တဒေသ အလုံးစုံသာလျှင် ဟောရာအနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာသေဝန္တသာတိ၊ ကား။ အာဒရဝသေန၊ ရှိသေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သေဝန္တသ၊ မှီဝဲသော။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော။ ဘာဝေန္တသာတိ၊ ကား။ ဝမ္မေန္တသ ဗြူဟေန္တသ၊ ပွါးစေသော။ ဗဟုလီကရောန္တသာတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ကရောန္တသ၊ ပြုသော။ ယုဇ္ဇန္တသ၊ မပြတ်အစဲအားထုတ်သော။ ပဘေဒကာတိ၊ ကား။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဘိဇ္ဇနဝသေန၊ ပျက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဘေဒကာ၊ မပြတ်မစဲပျက်စီးကုန်သော။ အာဒီဝိ ကာဗျာမိ အာဒိနိမိတ္တံ၊ ဆယက်မွေးမှု အနာ ရောဂါ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ မရိတုကာမသ၊ သေခြင်းငါ အလိုရှိသော သူအားဌင်း။ အမရိတုကာမသာပိ၊ သေခြင်းငါ အလိုမငြားသော်လည်း။ သူရသ၊ ရဲရင့်သောသူအားဌင်း။ ဘာယိတဗ္ဗမ္မိ၊ ကြောက်ဖွယ်ဖြစ်သော အာရုံသည်လည်း။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခေန ဇီဝိတုကာမသ ဘီရုကပုရိသသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဘီရုကဇာတိကသ၊ ကြောက်တတ်သော သဘောရှိသောသူအား။ သီဟာဒယော၊ ခြသေ့အစရှိသည်တို့သည်။ ဘယာနကဘာဝတော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တာသ နိမိတ္တံ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ယောဂိနော၊ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘင်ံတော၊ ပျက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒိဿမာနာ၊ ထင်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သန္တာသ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီဟ။ပ။ ဥပဋ္ဌဟန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာတိ၊ ကား။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့သည်။ ဒီဃတ ရပ္ပဗန္ဓာ၊ အထူးသဖြင့် ရှည်ကြာသော အစဉ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ သြဠာရိကာ၊ ကုန်၏။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ခဏပစ္စုပ္ပန် သင်္ခါရတို့သည်။ ဣတ္တရကာလာ၊ တိုသော ကာလရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ သုခုမတရာ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့ကုန်၏။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ် အလတ် ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန် သင်္ခါရတို့သည်။ ဣဓ၊ ၌။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဘယတော ဘာယိတဗ္ဗတော၊ ကြောက်အပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပတ်ဋ္ဌနကေသု၊ ထင်သော သင်္ခါရတို့၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဘယတု ပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ မည်၏။

[၄၄၆] ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ သီသဿ၊ ၏။ ဆိန္နတာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်သည်ဌင်း။ ဆိဒ္ဒမာနတာ၊ ဖြတ်အပ်ဆဲ ဖြတ်အပ်လတ့်၏ အဖြစ်သည်ဌင်း။ ဂယှမာနာ၊ သော်။ ဘယာဝဟာ၊ ကြောက်ခြင်းကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေ

တတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယောဂိနော၊ အား။ တိယဒ္ဓဂတာနံ၊ သုံးပါးသော အခွန့်ကာလ၌ တည်ကုန်သော။ သစ်ရာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းတို့သည်။ ဂယှမာနာ၊ သော်။ (ဘယာဝဟာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ၊ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဧကိဿာ ကိရ ဣတ္ထိယာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပူတိဘူတံ၊ ပုပ်သိုးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သြဒနာဒိ၊ ထမင်းစသည်သည်။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုရင်း သဘောအားဖြင့်။ နတ္ထိ တိ၊ မတည်။ ဝိနဿတိ ယထာ၊ ပျက်စီးသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ဝိဇာတဝိဇာတာ၊ ဖွားမြင်တိုင်း ဖွားမြင်တိုင်းကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။ နု ဇီဝန္တိ၊ အသက်မရှင်ကုန်။ မရန္တိ ဧဝ၊ သေကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ သာ၊ ထိုမိန်းမကို။ ပူတိပဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဤအရာ၌။ ပူတိပဇာဂုဟဏံ၊ ပူတိပဇာ ဟူသော ပုဒ်ကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဂဗ္ဘဂတမရဏာ စိန္တာဒဿနေန၊ အမိဝမ်း၌ တည်သောသူငယ်၏ သေခြင်းကို ကြံစည်ခြင်းကို ပြသဖြင့်။ ယောဂိနော၊ ၏။ အနာဂတသစ်ရနိရောဓ သန္ဓိဌာနဒဿနတ္ထံ၊ အနာဂတ်သစ်ရတို့၏ ချုပ်ခြင်း၌ မြဲမြဲစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အသ၊ အား။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နသစ်ရနိရောဓော၊ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်သစ်ရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ သုပါကဋ္ဌော ဧဝ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအတိတ် ပစ္စုပ္ပန်သစ်ရတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗော၊ ပြီးစေအပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ သတ္တာနံ့ တ္ထာ ပရာမာဒိဘာဝိနော၊ သတ္တာနံ့ တ္ထာ ပရမသောတာပန် စသည်ဖြစ် လတ့်သော။ အန္တိမဘဝိကသ၊ အဆုံးစွန် ဘဝ၌တည်သော။ ယောဂိနော၊ အား။ အတီတေ ဒုက္ခဗဟုတာယ၊ အတိတ်၌ ဆင်းရဲ၏ များသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ အနာဂတဒုက္ခပရိတ္တတာယ စ၊ အနာဂတ်၌ ဆင်းရဲ၏ နည်းသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ ဗဟုပဇာဝ၊ များသော သားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဣတ္ထီ၊ ကို။ နိဒဿိတာ၊ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ မတာ၊ သေကုန်ပြီးသော။ ပုတ္တာ ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဗ္ဗေတ္တာဒီပ ဘေဒါ၊ အဗ္ဗေတ္တ စသည်အပြား ရှိကုန်သော။ အတီတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သစ်ရာ ဝါ၊ တို့ကိုသော်၎င်း။ ဝုသိတပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ နေခဲ့ဘူးဖြစ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသာ ဝါ၊ သတ္တာဝါ သတို့ကို သော်၎င်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မီယမာန ပုတ္တော ဝိယ၊ သေဆဲ ဖြစ်သောသားကဲ့သို့။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ သစ်ရာ ဝါ၊ တို့ကိုသော်၎င်း။ ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်ဆဲသော။ သတ္တာဝါသော ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဇာတပုတ္တော ဝိယ၊ မမွေးဖွားသေးသော သားကဲ့သို့။ အနာဂတာ၊ ကုန်သော။ သစ်ရာ ဝါ၊ တို့ကို သော်၎င်း။ ဘာဝီ၊ ဖြစ်လတ့်သော။ သတ္တာဝါသော ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝ၌တေ၊ တည်လတ်သော်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ဒဿပုတ္တမာတရံ၊ သားဆယ်ယောက်ရှိသော မိခင်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ နဝပုတ္တမာတုဂ္ဂဟဏံ၊ သားကိုးယောက် ရှိသော မိခင်ကိုယူခြင်းသည်။ သတ္တက၊ အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အပဟတံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒါရကာနံ၊ တို့၏။ မရဏသ၊ သေခြင်း၏။ စိရကာ လိကတ္တာ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မရဏာနုဿရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂဗ္ဘဝတော၊ ဝမ်း၌ တည်သောသားသည်။ အပစ္စက္ခတာယ၊ မျက်မှောက်မဟုတ် မျက်ကွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝီပက္ခေ ယေဝ၊ ဖြစ်လတ့်သော အနာဂတ်အဖို့၌သာလျှင်။ တိ၌တိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ကုစ္ဆိဂတော၊ ဝမ်း၌ တည်သော သားကို။ အနာဂတသစ်ရဌာနိယော၊ အနာဂတ်သစ်ရအရာ၌ တည်သည်ကို။ (ကတွာ၊ ပြု၍။) ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ ဧတသ္မိံ ဧဏေတိ၊ ကား။ ဘဂ်ဒဿနမုခေန၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကို ရှုခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ သစ်ရာနံ၊ တို့၏။ ဘယာနကဘာဝေန၊ ကြောက်ဖွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနက္ခဏေ၊ ထင်သောခဏ၌။

၇၅၁။ နု ဘာယတိ၊ မကြောက်တတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဥဏ္ဏသ၊ ၏။ ဘာယနာကာရေန၊ ကြောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဋ္ဌဝစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန၊ ပဋ္ဌဝစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒေါသစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘာယနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဏ္ဏ ပန၊ သည်ကား။ ဘာယိတဗ္ဗ ဝတ္ထု၊ ကြောက်ဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ဘာယိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတီတာ။ပ။ တီရဏမတ္တာမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိသော၊ ကုန်သော။ အဂ်ါရကာသုယော၊ တို့သည်။ အဘိတာပေန၊ ပူပြင်းခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပူရှိန်အားဖြင့်။ (နောက်နှာ၌ မဟာဘိတာပတာယ ဟု ရှိသည်နှင့်အညီ အဘိတာပေန သာသင့်သည်။ အတိတာ ပေနကား မသင့်) တိက္ခမဗ္ဗေမုဒုဘေဒါ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်, အလယ်အလတ်၏ အဖြစ်, နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ကွဲပြားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကာမဘဝါဒီနံ၊ ကာမဘဝ အစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဘဝါနံ၊ တို့၏။ နိဒဿနဘာဝေန၊ ပုံတူဥပမာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တာသံ၊ ထိုသုံးခုသော မီးကျီးတွင်းတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ခဒိရာဒိသူလတ္ထယဿ၊ ရှားနှစ်အစရှိသော တံကျင်သုံးခုအပေါင်းကို။ (ဂဟဏံမှာ စပ်) အပ္ပဏိတာဒိဘာဝတော၊ မမြတ်သည်၏အဖြစ် စသည်အားဖြင့်။ (ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ကေဝလံ ဟိတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ဥဏ္ဏသ၊ အား။ ဗျသနာပန္နာတိ၊ ကား။ နာနာဝိဓဝိပုလာနတ္ထပတိတာ၊ အထူးထူး အပြားပြား များစွာသော အကျိုးမဲ့၌ ကျကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘယတောတိ။ ကား။ ဘာယိတဗ္ဗတော၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။

[၄၄၇] သခ်ၤါရနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သခ်ၤါရာနံ၊ တို့၏။ သမူဟာဒိဃနဝသေန စ၊ သမူဟအစရိသော ဃန၏ အစွမ်းအား ဖြင့်၎င်း။ သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ၊ မိမိကိစ္စလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ၊ အထည်ခြုပ်ရှိသော အရာဝတ္ထုတို့၏ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အထည်ခြုပ်ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဥပဌာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ (ဒု–၄၁၇–၄၃၉တို့၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သခ်ၤါရာနံ၊ တို့၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဌာနံ၊ သည်။ သခ်ၤါရဝိနိမုတ္တံ၊ တို့မှ လွတ်သည်။ နိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိတာ။ပ။ အဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မရဏမေဝါတိ၊ ကား။ ဘဂဝေါ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ တေနာတိ၊ ကား။ ဘဂဝါဒဿနေန၊ အပျက်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ခဏော ခဏော၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဘဂဝေါ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိမိတ္တသညိတံ၊ နိမိတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သခ်ၤါရဂတံ၊ အပေါင်းသည်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သပ္ပဋိဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ ပဝတ္တံ နာမ၊ ပဝတ္တမည်သည်ကား။ သဗ္ဗာ၊ သော။ ဘဝပဝတ္တိ၊ ဘဝအယဉ်သည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ မတ္ထကပ္ပတ္တာယ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ဘဂ်ါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ အား။ သဗ္ဗဘဝေသု၊ တို့၌။ အဘိဏှသမ္ဘိုပီဠနဿ၊ မပြတ်နိပ်စက်ခြင်း၏။ သုဌုတရံ၊ အထူးသဖြင့်ကောင်းစွာ၊ ဝါ၊ သာ၍ကောင်းစွာ။ ဥပဌာနတော၊ ကြောင့်။ သန္တသုခါဘိမတာပိ၊ ငြိမ်သက်သည် ချမ်းသာသည်ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သောလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခသဘာဝတာယ၊ ဒုက္ခသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယတော၊ ဖြင့်။ ဥပဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎၊။ ပဝတ္တန္တိ ရူပါရူပ ဘဝပဝတ္တိတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဘယန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တဉ္စ၊ နိမိတ်သည်၎င်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံဒွယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးအပေါင်းသည်လည်း။ အတ္တသုညမေဝ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌဟတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဘယတ္ဌပဌာနဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၂။ တာဏန္တိ၊ ကား။ သခ်ၤါရဟေတုကာ၊ သခ်ၤါရလျှင် အကြောင်းရှိသော။ အနတ္ထတော၊ အကျိုးမဲ့မှ။ (သီမူနှင့် အညီပင်) ရက္ခဏံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော အရာသည်။ (ရက္ခကံ၊ သို့မဟုတ်၊ ရက္ခကော ဟု ရှိသင့်၏) နေဝ ပညာယတိ၊ မထင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗဘဝါဒီနံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဘဝစသည်တို့၏။ သာဒီနဝတာယ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကေသဒိသတ္တာ၊ တထပ်တည်းတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ လေဏန္တိ၊ ကား။ တသ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကို။ ပရိဟရဏာယ၊ ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ပရိဟရဏတာဏာယကား မသင့်) ဥပလီယနံ၊ ကပ်၍ မှီခိုရာ ပုန်းအောင်းရာတည်း။ ဂတီတိ၊ ကား။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကို ရှောင်လွှဲရန်အလို့ငှါ။ ဂန္တဗ္ဗဌာနံ၊ သွားအပ်သော အရပ်တည်း။ ပဋိသရဏံန္တိ၊ ကား။ တသေဝ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကိုသာလျှင်။ ပဋိသရဏဌာနံ၊ ပယ်သတ်ရာအရပ်တည်း။ ပတ္ထနာတိ၊ ကား။ အာသီသနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဧတံ မမာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ (ဧသော မေ အတ္တာတိဟု ဆိုလတ့ံနှင့်အညီ ဧတံ မမာတိသာ သင့်သည်) တဏှာဂါဟာဘာဝံ၊ တဏှာဂါဟ၏ မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ပရာမာသောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော ပရာမာသတည်း။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဧသော မေ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသော။ ဒိဋ္ဌိဂါဟာဘာဝံ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟ၏ မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တဏှာဂါဟာဘာဝေနေဝ၊ တဏှာဂါဟ၏ မရှိခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဧသောဟမသ္မိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ မာနဂါဟာဘာဝေါပိ၊ မာနဂါဟ၏ မရှိခြင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝါသဒ္ဒဂ္ဂဟဏေန၊ ကိုယူသဖြင့်။ (ဝုတ္တောယေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ ပတ္ထနာဒီနံ၊ တောင့်တခြင်းစသည်တို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎၊။ တယော ဘဝါတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ဇာတိအာဒိဒုက္ခာဝိဌာနဘာဝေန၊ ဇာတိအစရှိသော ဆင်းရဲတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မဟာဘိတာပတာယ၊ များစွာ ပူပြင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လွန်စွာပူပြင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ်ါရကာသုယော ဝိယ၊ မီးကျီးတွင်းတို့ကဲ့သို့။ (ဥပဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ကာယသ၊ ကိုယ်၏။ ထဒ္ဒတာဝိသဒ္ဒနဒါဟဗ္ဗေဒဒုက္ခဝိဓာနတော၊ ခက်မာတောင့်တင်းသည်၏အဖြစ် ယိုစီးခြင်း ပူလောင်ခြင်း ဖြတ်ခြင်းဟူသော ဆင်းရဲတို့ကို စီရင်တတ်သောကြောင့်။ ကဋ္ဌမုခပူတိ မုခအဂ္ဂိမုခသတ္ထမုခသံဒါတာ၊ ကဋ္ဌမုခမ္ဖြေ ပူတိမုခမ္ဖြေ အဂ္ဂိမုခမ္ဖြေ သတ္ထမုခမ္ဖြေဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဃောရဝိသအာသီဝိသာ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ (ဥပဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။) အဝိသေသတော ပန၊ သာမညအားဖြင့်မူကား။ အာသယတော၊ တည်ရာအားဖြင့်၎င်း။ ဝိသဝိကာရတော၊ အဆိပ်၏ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ အနတ္ထဒါနတော၊ အကျိုးမဲ့ကို ပေးသောအားဖြင့်၎င်း။ ဒုရုပစာရတော၊ ပြုစုနိုင်ခဲသော အားဖြင့်၎င်း။ (အဌ ကထာ၌ ဒုရုပဌာနတောဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဠိသာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်) ဒုရာသဒတော၊ ချဉ်းကပ်နိုင်ခဲသော အားဖြင့်၎င်း။ အကတညုတော၊ သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို မသိတတ်သော အားဖြင့်၎င်း။ အဝိသေသကာရိတော၊ အထူးကို မပြုတတ်သော

အားဖြင့်ရင်း။ အနေကာဒီနဝူပဒ္ဒဝတော စ၊ မျှားစွာသောအပြစ် ဥပဒ္ဒဝေါရှိသော အားဖြင့်ရင်း။ (ဃောရဝိသအာသီဝိသာ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌဟန္တီ၊ ကုန်၏။) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဥဂ္ဂတေဇာ၊ ထက်သော တန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဃောရဝိသာ၊ ကြမ်းတမ်းသော အဆိပ်ရှိကုန်သော။ အာသီဝိသာတိ ဧတေ၊ လျင်သော အဆိပ်ရှိသော မြွေတို့ဟူသော ဤအမည်သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ [၄၄၈] စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋ္ဌကွန္ဒာ၊ တို့သည်။ ဧကကွန္ဒဘေဒေ၊ တခုသော ခန္ဓာပျက်စီးလတ်သော်။ အညကွန္ဒာနဝဋ္ဌာနတော၊ တပါးသော ခန္ဓာတို့၏ မတည်တံ့နိုင်ခြင်းကြောင့်။ အညမညဃာတနတော စ၊ အချင်းချင်းကို သတ်တတ်သော အားဖြင့်ရင်း။ မရဏာဒုက္ခဝဟနတော စ၊ သေခြင်း ဆင်းရဲကို ဆောင်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဥက္ခိတ္တာသိကဝဓကာ ဝိယ၊ ချီမိုးအပ်သော သန်လျက်ရှိသော သူသတ်ယောကျ်ား တို့ကဲ့သို့။ (ဥပဋ္ဌဟန္တီ၊ ကုန်၏။) စသစ္စံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ ချီးမိုးအပ်သော ဓားသန်လျက်ရှိသော။ ဝဓကောတိ ဧတေ၊ သူသတ်ယောကျ်ားဟူသော ဤအမည်သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ပဋ္ဌန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ကို။ ဝုတ္တာမို့ ဝုတ္တံ ဧဝ၊ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဗ္ဗတ္တိကာယတာနိ၊ တို့သည်။ အတ္တာတ္တနိယဘာဝေန၊ အတ္တ၏အဖြစ် အတ္တ၏ ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတာနိပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ တတော၊ ထိုအတ္တ၏အဖြစ် အတ္တ၏ ဥစ္စာအဖြစ်မှ။ ရိတ္တာဘာဝတော၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုညဂါမော ဝိယ၊ လူဆိတ်သော ရွာကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ရွာပျက်ကုန်းကဲ့သို့။ "ဘဏ္ဍ၊ ဤရွာ၌။ ဘောနေသဒိဂယုပဂ်၊ ဘောဧဉ်စသော ယူလောက်သုံးလောက်သော အရာဝတ္ထုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့နလုံးသွင်း၍။ ပဝိဋ္ဌသုညဂါမော ဝိယ၊ ဝင်အပ်သော ရွာပျက်ကုန်းကဲ့သို့။ (ဥပဋ္ဌဟန္တီ၊ ကုန်၏။) တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုညော ဂါမောတိ၊ ရွာပျက်ကုန်းဟူသော။ ဧတေ၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ အဗ္ဗတ္တိကာနံ အာယတနာနံ၊ အဗ္ဗတ္တိက အာယတနတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗျတ္တော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ မေဓာဝီ၊ ထက်မြက်သော ပညာရှိသော။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ စက္ခုတောပိ၊ မျက်စိမှလည်း။ နံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ ဧဝ ဥပဝရိကွေ့ယျ၊ အကယ်၍ကပ်၍ ရှုဆင်ခြင်ငြားအံ့။ ရိတ္တကညေ၀၊ ကင်းသည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ခါယတိ၊ ထင်၏။ တုစ္ဆကညေ၀၊ အချည်းအနှီးသာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ခါယတိ၊ ၏။ သုညကညေ၀၊ ဆိတ်သည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ခါယတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဆ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရာယတနာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗထာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဃာတကဘာဝတော၊ နှိပ်စက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂါမဃာတကစောရာ ဝိယ၊ ရွာကို လုယက်ဖျက်ဆီးတတ်သော ခိုးသူဓားမြတို့ကဲ့သို့။ (ဥပဋ္ဌဟန္တီ၊ ကုန်၏။) တေနေ၀၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့ ဂါမဃာတကာ၊ ရွာကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော။ စောရာတိ ဧတေ၊ ခိုးသူဓားမြတို့ဟူသော ဤအမည်သည်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရာနံ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ မနာပါမနာပေသု၊ နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပေသု၊ အဆင်းတို့၌၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဟညတိ၊ ထိပါးနှိပ်စက်အပ်၏။ ဣတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ရာဂဋ္ဌိအာဒီဟိ၊ ရာဂမီး အစရှိကုန်သော။ ဧကာဒသဟိ၊ ကုန်တော။ အဋ္ဌိဟိ၊ တို့သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ အာဒိတ္တံ၊ စွဲလောင်အပ်၏။ ကေန၊ အဘာယ်သည်။ အာဒိတ္တံ၊ နည်း။ ရာဂဋ္ဌိနာ၊ ရာဂမီးသည်။ ဒေါသဋ္ဌိနာ၊ သည်။ မောဟဋ္ဌိနာ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းသည်။ မရဏေန၊ သေခြင်းသည်။ သောကေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိဒေ၀ေဟိ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခေဟိ၊ တို့သည်။ ဒေါမနဿေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပါယာသေဟိ၊ တို့သည်။ အာဒိတ္တံ၊ အပ်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဧတံ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

သစ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဂဏ္ဍာဒိသဒိသတာ၊ အိုင်းအမာစသည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တာယေ၀၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ နိရသာဒါတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသဘာ၀တ္တာ၊ ဆင်းရဲသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသာဒေ တဗ္ဗရဟိတာ၊ သာယာဖွယ်မှ ကင်းကုန်၏။ နိရသာတိ၊ ကား။ ဝိပတ္တိပရိယောသာနတ္တာ၊ ပျက်စီးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘတ္တိရဟိတာ၊ ပြည့်စုံခြင်းမှ ကင်းကုန်၏။ သဗ္ဗတ္တာ၊ အလုံးစုံသော ဥပမာပုဒ်တို့၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ နိရသာဒါနိရသာ မဟာအာဒိနဝရာသိ ဘူတာ ဟုတ္တာ ဥပဋ္ဌဟန္တီတိ၊ ဟူ၍။ သမ္ဘန္ဓော ယထာ၊ စပ်အပ်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ဥပရိပိ၊ ၌လည်း။ သ၀ါဠကမိ၀ ဝနဂဟနန္တိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ဥပမာပုဒ်တို့၌။ တံ၊ ထိုနိရသာဒါ အစရှိသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဘန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။

သသဒ္ဒူလာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဏ္ဍ၊ ကျားနှင့်တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဂါဟာ၊ ဖမ်းစားတတ်သော ငါးရဲတို့ဟူသည်။ ကုမ္ဘီလာ ဒယော၊ မိကျောင်းစသည်တို့တည်း။ ရက္ခသော၊ ရက္ခိုသ်ဘီလူးဟူသည်။ ဒကရက္ခသော၊ ရေကို စောင့်၍ ဖမ်းစားတတ်သော

ဘီလူးတည်း။ နိရသ် နိရသာဒန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ခုဖြင့်။ အာဒီနဝသ၊ ၏။ အဗ္ဘောကိဏ္ဏတ်၊ ကောင်းသော ဂုဏ်နှင့် မရောနှောသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အသ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီအား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဘဝါဒီသု၊ ဘဝစသည်တို့၌။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိသဂ္ဂတော၊ စွန့်လွှတ်သောအားဖြင့်။ (ဤပုဒ်ကို စဉ်းစားသင့်သေး၏။ နိယမတော ဟု ရှိသင့်၏) နိရန္တရံ၊ မပြတ်မစဲ။ သပ္ပဋိ ဘယာဝ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ယဉ္စ၊ အကြင်တရားသည်လည်း။ သပ္ပဋိ ဘယံ၊ နှင့်တကွဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ သာဒီနဝံ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မေဝန္တိအာဟာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

[၄၄၉] ယန္တိ၊ ကား။ အာဒီနဝဉ္စာဏံ၊ ကို။ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒသဝတ္ထုက်၊ ဆယ်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ ဒွါဒသဝါရ ပရိမဏ္ဍိတံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော ဝါရတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အနုယဗျတိရေကဝသေန၊ ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တသေဝ၊ ထိုအာဒီနဝဉ္စာဏ်၏ သာလျှင်။ ပဒဘာဝေန်၊ ပုဒ်အဖွင့်ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤစကားရပ်ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါယ်၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဘယန္တိ၊ ကား။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ အခေမဋ္ဌေန၊ ဘေးငြိမ်းရာ မဟုတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဘယဝတ္ထုတာယ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေး၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ ဥပ္ပါဒမူလက်၊ ဖြစ်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုဘေးသည်။ သဗ္ဗဝတ္ထုက်၊ အလုံးစုံလျှင် တည်ရာ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ ပဝတ္တံ ဘယန္တိအာဒီသုပိ၊ ပါဠိတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဧတသ၊ ဤသဘောတရားအား။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတသ္မိ၊ ရားကို။ အဓိဂတော၊ ရအပ်သိအပ်သည် ရှိသော်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အာယတိ၊ ၌။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နု၊ မရှိ။ ဣဒါနိ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိုရ၏။ တဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်လည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ဘယဘာဝတော၊ ဘေးမရှိခြင်းကြောင့်။ ပရမသာသ ဘူတတ္တာ၊ အလွန်မြတ်သော သက်သာရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗယဋ္ဌေန၊ ဘေးကင်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ခေမံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သန္တိပဒေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသခ်ါရူပသမဘူတေ၊ ခပ်သိမ်းသော သခ်ါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အမတပဒေ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌။ အပ္ပဝတ္တန္တိအာဒီဟိပိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တာဒိပဋိက္ခေပမုခေန၊ ပဝတ္တစသည်ကို ပယ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ၏။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒီသွာ၊ ၍။ တဒနန္တရမေဝ၊ ထို၏အခြင်းမဲ့၌ပင်လျှင်။ နိဝတ္တိယံ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း–မဖြစ်ခြင်း၌။ အာနိသံသဒဿနဝသေန၊ အကျိုးကိုပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သီဃ၊ စွာ။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥဿုက္ကာပေန္တာနံ၊ အားထုတ်စေကုန်သော ယောဂီတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေါဘယံ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ၊ ဟူ၍။ တတိယဝါရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဆဋ္ဌဝါရာဒီသုပိ၊ စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပါဒ ပုဒ်သည်။ ဝိသေသော၊ အထူးပြုသော ဝိသေသနပုဒ်တည်း။ ဘယံ၊ ဘယပုဒ်သည်။ သာမည ဘာဝတော၊ သာမညု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသိတဗ္ဗံ၊ အထူးပြုအပ်သော ဝိသေသျပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိန္နံ ပဒါနံ၊ တို့၏။ သမာနာဓိကရဏဘာဝေ၊ တူသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ လိင်ံဘေဒေါ၊ လိင်ကွဲပြားခြင်းကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ (ကိ ယထာ၊ ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စန္တိ ယထာ၊ ဟူသော ပါဠိကဲ့သို့တည်း။ ဂတိဘယန္တိအာဒီသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဥပ္ပါဒေါ သခ်ါရာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ကို။ သာမညေန၊ ညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ တပေါင်းတည်းယူ၍။ သခ်ါရာ၊ တို့ကို။ ဘေဒတော၊ ကွဲပြားသော အားဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ (အောက်ခြေ၌ ပြထားသောသျာမူကွဲသည်သာလျှင် ဂဟေတွာဟူသော ရှေ့စကားနှင့်ညီ၍ သင့်ပေသည်) (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံ၌ ဖြစ်သည်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ အလုံးစုံ၌ ရောက်သည်ကိုသာလျှင် ပြု၍။ (ဤပါဠိကား သင့်အုံ့မထင်။ သဗ္ဗတ္ထကာနမေဝ၊ အလုံးစုံသော ဘဝစသည်တို့၌ ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သောဟု ရှိသင့်၏။) တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတရားတို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ အသီးအသီး ခွဲခြားဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဝိပဿိယမာနတ္တာ၊ ရှုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝစနဘေဒေါ၊ ဝုစ်ကွဲပြားခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။

အာယူဟနံ၊ ကိုဋင်း။ ပဋိသန္ဓိ ၊ ကိုဋင်း။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ဉာဏံ အာဒီနဝေ ဣဒန္တိ၊ ကား။ ဝိသယဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အာဒီနဝေ၊ အပြစ်၌။ ပဋ္ဌဝတ္ထုက်၊ ငါးပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဉာဏံ သန္တိပဒေတိ၊ ကား။ သန္တိပဒေ၊ ငြိမ်းအေးသော အဖို့ နိဗ္ဗာန်၌။ နိန္နာဒိဘာဝေန၊ ညွတ်ခြင်း စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

ဂ၅ဃ။ ကမ္မပစ္စယာ၊ ကဲဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ပါကဋတရော၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိမကမ္မ ပစ္စယာ ဣဓ ဥပ္ပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဝတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ ခမ္မပ္ပဝတ္တိ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နသ ပဝတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗမ္ပိတိ၊ ကား။ တိယဒ္ဓဂတံ၊ သုံးပါးသော အခွန်ကာလ၌ တည်သော။ ရူပါရူပံ၊ ရုပ်နာမ်ဟုဆိုအပ်သော။ အဗ္ဗတ္ထဗဟိဒ္ဓါဒိဝိဘာဂံ၊

ဒ္ဒစသည်အပြားအားဖြင့် ခွဲခြားဝေဘန်အပ်သော၊ ဝါ၊ အားဖြင့် ကွဲပြားသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ဖြစ်သော။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ဇေတရဟိ၊ ယခု ဘဝ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇေတ္ထ၊ ဤဥပ္ပါဒ စသော ငါးပုဒ်တို့တွင်။ ဥပ္ပါဒပဝတ္တအာယူဟနဂ္ဂဟဏေန၊ အာယူဟနတို့ကို ယူသဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဒပရိယာပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အခွင့်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သခါရာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေန၊ သန္ဓေကိုယူသဖြင့်။ အနာဂတဒ္ဒပရိယာပန္နာ၊ အနာဂတ်အခွင့်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ (သခါရာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပါဒိတ္တာ၊ စွဲလမ်းအပ်သော ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဥပ္ပါဒဂ္ဂဟဏေန၊ ကိုယူသဖြင့်။ အတီတဒ္ဒပရိယာပန္နာ၊ ဝင်ကုန်သော။ ကမ္မသခါရာ၊ ကံနှင့် သခါရတို့ကို၊ ဝါ၊ ကံဟူသော သခါရတို့ကို။ (ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဥလ္လိဂ်ိတ္တာ၊ အကျိုးဖြင့် ဖော်ပြအပ်သော အကြောင်းတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ရှိရင်း အတိုင်း ပြန်အပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ သီမူ၌ကား ဥလ္လိဂ်ိတာ ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့်၊ ကမ္မသခါရာ၊ တို့ကို။ ဥလ္လင်ိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏ဟု အနက်ပေးရာ၏။) ပန၊ အထူးကား။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေန၊ ကိုယူသဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သခါရာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ယာယ ဂတိယာ၊ အကြင်ဂတိဖြင့်။ သာ ပဋိသန္ဓိ၊ ထိုပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၄၅၀] နိရယာဒိဘေဒါ၊ နိရယစသည်အပြားရှိသော။ သာ၊ ထိုဂတိသည်။ သုစရိတဒုစ္စရိတဝသေန၊ သုစရိုက် ဒုစရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂန္ဓဗ္ဗတ္တာ၊ လားရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိ၊ မည်၏။ သာ ပန၊ ထိုဂတိသည်ကား။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ တံတံ ကမ္မနိယမိတာ၊ ထိုထိုက်ဖြင့် ကိန်းသေမှတ်အပ်ကုန်သော။ ဘဝသမညာရဟာ၊ ဘဝ ဟူသော အမည်ကို ရထိုက်ကုန်သော။ ဝိပါကက္ခန္ဓာ စ၊ ဝိပါက်ခန္ဓာတို့သည်ရင်း။ ကဋ္ဌတ္တာစရူပ်၊ ကမ္မရေပ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ သစ္ဗဝိဘဂေါ် ၌။ လက္ခဏာဒိဝသေန၊ လက္ခဏာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ အကျယ်ပြအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါကဋ္ဌာဝေ၊ ထင်ရှားကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဝတ္ထုဝသေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏ သခါတပဝတ္တိဋ္ဌာနဝသေန၊ အာရုံဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်ရာဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေ ပဌေ၀၊ ထိုငါးပါးသော ပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထုဘာဝေန၊ ဝတ္ထု၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယဒိ ဣစ္ဆိတာ၊ အကယ်၍ အလိုရှိအပ်ကုန်သည် ဖြစ်ငြားအုံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ သေသာ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ သေသာတေသံ ဝေ၀စနဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဝိပဿကာနံ၊ ဝိပဿနာ ရှုသော ယောဂီတို့၏။ ဉာဏဝိပ္ပါရသ၊ ဉာဏ်၏ ပြန့်ကားခြင်း ကွန့်မြူးခြင်း၏။ ဝိသယသံဝမ္ဘနတ္ထံ၊ အာရုံကို တိုးပွါးစေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ဝမိုတာ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

အနွယတော၊ အလျောက်အားဖြင့်။ ဒဿိတသ၊ ပြအပ်သော။ အာဒီနဝဉာဏသ၊ အာဒီနဝဉာဏ်ကို။ ဗျတိရေကတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ယတ္ထ၊ အကြင်တရား၌။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဘယမ္ပိ၊ ဘေးသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပက္ခဉာဏ ဒဿနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့် ဖြစ်သောဉာဏ်ကို ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဘယတုပဋ္ဌာနေန ဝါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဇေတ် နိဝတ္တိဒဿနံ၊ ဤနစ်ခြင်းမဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ စ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ဝင်း။ အနုဗုဒ္ဓါနံ စ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့ အတုလိုက်၍ သိတော်မူကုန်သော ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်တို့၏ဝင်း။ အာစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျင့်တော်ပေတည်း။ (ကိ' ယထာ၊ ဟူမူ။) ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော။ သစ္စဒ္ဒယံ၊ သစ္စနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ နိရောဓသစ္စဒေသနာ၊ နိရောဓသစ္စာကို ဟောခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ လောကေ၊ ၌။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဒီနဝဒဿနံ၊ အပြစ်ကို မြင်ခြင်းသည်။ နိရတ္ထကမ္မံ၊ အကျိုးမဲ့သည်လည်း။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဒံ၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်ကို မြင်ခြင်းသည်။ (နိရတ္ထက်၊ သည်။) နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ သော်ကား။ ဣဒံ၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏အပြစ်ကို မြင်ခြင်းသည်။ သာတ္ထကမေ၀၊ အကျိုးရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယသ္မာ ဝါတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တပ္ပဋိပက္ခနိန္ဒံ၊ ထိုဥပ္ပါဒစသည်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၌ ညွှတ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒါဟာဘိဘူတသ၊ ပူလောင်ခြင်းဖြင့် နိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ သီတနိန္ဒတာ ဝိယ၊ အအေးဓာတ်၌ ညွှတ်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ သုဋ္ဌုဒိဋ္ဌာဒီနဝတော၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသော သခါရတရားအပေါင်းမှ။ ဇော်သေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ မုဠ္ဠိတုမျတာဘာဝတော၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော မုဠ္ဠိတုကမျတာ ဉာဏ်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဘယန္တိ၊ ကား။ ဘာယိတဗ္ဗံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ နိယမတော ဒုက္ခန္တိ ဇေတန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အသ၊ ထိုကြောက်ဖွယ်ဘေးမည်သော တရား၏။ ဒုက္ခဘာဝေန၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာယိတဗ္ဗတာ၊ ကြောက်ဖွယ်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာယိတဗ္ဗတာ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေး၏အဖြစ်သည်။ ဒုက္ခဘာဝံ၊ ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ကို။ နိ ဗျဘိစရတိ၊ နှစ်မျိုးနှစ်ထွေ မဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ အနေကန်မဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝဋ္ဋာမိသံ၊ သဟူသည်။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တိဝိဓမ္ပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝဋ္ဋဿ၊ ဝဋ်တရားသည်ရင်း။ ဝဋ္ဋသန္တိ သိတဿ၊ ဝဋ်ကိုမိုသော တရားသည်ရင်း။ ဝဋ္ဋာမိသံ၊ မည်၏။ ကိလေသေဟိ၊ တို့သည်။ အာမသိတဗ္ဗတော၊ သုံးသပ်အပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကာမိသံ၊ မည်၏။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။)

ကိလေသာ ဧဝ၊ ကိလေသာတို့သည် ပင်လျှင်။ ကိလေသာမိသ်၊ မည်၏။ သစ်ရုမတ္တမေဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဧဝသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသစ်ရဲ၊ သစ်ရုကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဟိသစ္ဆ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ရုကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌။ သာမိသတာလေသောပိ၊ သာမိသအဖြစ် အရိပ်အမြွက်မျှသော်လည်း။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ မတ္ထ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အပရိပုဏ္ဏတ်၊ မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဟိသစ္ဆ၊ ၏။ သဗ္ဗသစ်ရုဂတ်၊ အပေါင်းသည်။ သာမိသ်၊ အာမိသနှင့်တကွဖြစ်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ တသ္မာ တိ၊ ကား။ ဘယန္တိ၊ ဘေးဟူ၍။ ဝုတ္တသ၊ ဆိုအပ်သောသဘောတရား၏။ ဒုက္ခာဒိဘာဝေန၊ ဒုက္ခစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိယတတ္တာ၊ ကိန်းသေမြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ ဘယံ၊ ဘေးမည်၏။ တံ၊ ထိုဘေးမည်သော တရားသည်။ ဒုက္ခာဒိသဘာဝမေဝ၊ ဒုက္ခစသည် သဘောရှိသည်သာလျှင်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ တထာ သတိ၊ သော်။ ဘယာဒီသု၊ ဘယစသည်တို့တွင်။ ဧကေ နေဝ၊ တပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အနက်၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနယောဂ်၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ မနသိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဧဝံ သန္ဓေပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေသု ဧဝ သစ်ရေသု၊ ထိုသစ်ရတို့၌ ပင်လျှင်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာကာရနာနတ္တတော၊ အခြင်းအရာ ထူးသောအားဖြင့်။ အနုပဿနာနာနတ္တံ၊ အနုပဿနာ၏ ထူးခြားသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘယာကာရာဒိ အာကာရနာနတ္တတော၊ ကြောက်ဖွယ်အခြင်းအရာ အစရှိသော အခြင်းအရာထူးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိဝသေနေဝ၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်တို့၌။ ဉာဏာသ၊ ဉာဏ်၏။ [၄၅၁] နာနတ္တံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအခြင်းအရာတို့တွင်။ ဘယာကာရေန၊ ကြောက်ဖွယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတရာကာရဝသေန၊ ဤမှတပါးသော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အာဒီနဝဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အာဒီနဝဉာဏသ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ပန္နရသာပိ၊ တဆယ့်ငါးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒါဒီသု၊ ဥပ္ပါဒအစရှိကုန်သော။ ပဠူသွေဝ၊ ငါးပါးသော အနက်တို့၌သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုငါးပါးသော အနက်တို့၌လည်း။ ဉာဏံ၊ သည်။ အနွယဗျတိရေက ဝသေန၊ အနွယနှင့် ဗျတိရေကတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလျှော်နှင့် ပြောင်းပြန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒသဝိဓံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသ ဉာဏေ ပဇာနာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်။ ပဇာနနံ၊ သိခြင်းဟူသည်။ သာတိသယ်၊ အလွန်အကဲ။ ဝိသယဂတ သမ္မောဟဝိဂမေန၊ အာရုံ၌ တည်သော ပြင်းစွာတွေဝေခြင်း ကင်းသဖြင့်။ (ဝိသယေ၊ အာရုံ၌။) အသမ္မူဠှေ၊ မတွေဝေသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) အတ္တနိပိ၊ ဉာဏ်ဟူသော မိမိ၌လည်း။ အသမ္မူဠှမေဝ၊ မတွေဝေခြင်းပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနမ္ပိ၊ ဉာဏ်ဟူသော မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ ပဇာနန္တံ ဝိယ၊ သိဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓတိ သစ္စိကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒွိန္နန္တိ၊ ကား။ ဒွီသု၊ နစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့၌။ ဟိသစ္ဆ၊ ၏။ နစ္စဂီတသ၊ ကခြင်း သီခြင်း၌။ ကုသလာ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာကုန်၏။ ဣတိယထာ၊ ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့။ ကုသလ သဒ္ဒယောဂေန၊ ကုသလသဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ကရိဏီဝိဘတ်၏ အနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွိန္နံ ကုသလ တာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒွိန္နန္တိ၊ ကား။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဝတ္တိယာ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ယာထာဝတော၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတာယ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထိုမပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ သန္တိပဒ၊ ငြိမ်းအေးသောအဖို့ နိဗ္ဗာန်သည်။ သုဝိနိစ္ဆိတမေဝ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်သည်သာ လျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပရမဒိဋ္ဌမမ္မနာဒိမိစ္ဆာ ဂါဟဝသေန၊ မမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်အစရှိသော မိစ္ဆာအယူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နေ ဝိစလတိ၊ မတုန်လှုပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုမပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၌။ သုပရိဒိဋ္ဌာဒီနဝတ္တာ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင် မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု နေ ကမ္ပတိတိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်ဝါကျသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

နိဗ္ဗိဒါ နုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၄။ သခ်ါရဂတေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ အလုံးစုံသော။ တေဘူမကေ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ သခ်ါရေ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတီတိ၊ ကား။ ဉာဏနိဗ္ဗိဒေန၊ ဉာဏ်ဟူသော ငြီးငွေ့ခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗေဒ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ စ၊ ဆက်။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ယောဂီသည်။ တတ္ထ၊ ၌။ ဥက္ကဏ္ဌာန္တောစ နာမ၊ ဆန့်ကျင်ဘျင်းရှိသည် မည်သည်ရင်း။ အနဘိရ မန္တော စ နာမ၊ မမွေ့လျော်သည် မည်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥက္ကဏ္ဌာတိ နာဘိရမတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ အနဘိရမဏသ၊ မမွေ့လျော်ခြင်း၏။ ဥပမံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ သေယျထာပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနောတတ္တာဒဟံ၊ အနဝတတ်အိုင်ကို။ ပရိက္ခိပိတ္တာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတေသု၊ ကုန်သော။ ဒွိယောဇနေ သတုဗ္ဗေဒေသု၊ ယူဇနာနှစ်ရာ အစောက်ရှိကုန်သော။ ယထာဣဒံ၊ တိုင်း။ မသာရအဠနရဇတသုဝဏ္ဏသတ္တရတနမယေသု၊ မြကျောက် မျက်စဉ်း ညိုကျောက် ငွေ ရွှေ ရတနာ ခုနှစ်ပါးဖြင့် ပြီးကုန်သော။ (မသာရ သျာမူကွဲသင့်သည်) ဂန္ဓမာဒနကာဠ ကေလာသ သုဒဿန စိတ္တကူဋဘေဒေသု၊ ဂန္ဓမာဒနတောင် ကာဠကူဋတောင် ကေလာသတောင် သုဒဿနတောင် စိတ္တကုဋ်ဟူတောင် အပြားရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌသု၊ ငါးခုကုန်သော။ ဟိမဝတော၊ ဟိမဝန္တာ၊ တောင်ကြီး၏။ မဟာသိခရေသု၊ တောင်ထွင်ကြီးတို့တွင်။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တောင်ထွင်သည်။ စိတ္တကူဋပဗ္ဗတော နာမ၊ မည်၏။ သီဟပပါတာဒီသု၊ သီဟပပါတ အစရှိကုန်သော။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ မဟာသရေသု၊ တို့၌။

[၄၅၂] သုဝဏ္ဏပဋ္ဌရေတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏမယေ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော။ သီဟပဋ္ဌရေ၊ ခြင်္သေ့လျှောင်အိမ်၌။ ပက္ခိတ္တောတိ၊ ကား။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ချုပ်နှောင်အပ်သော၊ ဝါ၊ လျှောင်ထားအပ်သော။ တိဝိဓေ၊ သုဂတိဘဝေတိ၊ ကား။ ကာမသုဂတိအာဒိကေ၊ အစရှိသော။ တိဝိဓေ၊ သော။ သမ္ဘတ္တိဘဝေ၊ ၌။

ဟတ္ထပါဒဝါလဝတ္ထိကောသေဟိ၊ နှာမောင်း အခြေလေးချောင်း အမြီးသိုအိမ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဘူမိဖုသနေဟိ၊ မြေ၌ ထိကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တပတိဋ္ဌော၊ ပတိဋ္ဌမည်၏။ ဒွါရပဋ္ဌရတာဌနာဒိ အဝဿေနဘယေန၊ တံခါးလျှောင်အိမ်ချိုင့် နာရီမောင်းတီးခြင်းစသည်ဖြင့် နှိုးခြင်းတို့ကို ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌေတိ၊ ကား။ အဓိမုတ္တိပုဗ္ဗကေန၊ နလုံးသွင်းခြင်း ညွှတ်ကိုင်းခြင်း ရှေ့သွားရှိသော။ အဒ္ဓယဒဿနေန၊ အစဉ်လိုက်သော အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် မြင်ခြင်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ တေန၊ ကြောင့်။ တန္နိန္နတပ္ပေါဇ္ဈာရမာနမသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇၅၅။ တံ ပနေတန္တိ၊ ဟူသောပါဖြင့်။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏဒွယေနာတိ၊ ကား။ ဘယတုပဋ္ဌာနာဒိနဝါ နုပဿနာ ဉာဏဒွယေန၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်။ အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏ် ဟူသော ဉာဏ်နှစ်ပါး အပေါင်းနှင့်။ ။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘယတော၊ ဖြင့်။ ဒိဿမာနာ ဧဝ၊ မြင်အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ မဟာဒီနဝါ စ၊ ကြီးစွာသော အပြစ်ရှိကုန်သည်ရင်း။ နိဗ္ဗိန္ဒိတဗ္ဗာ စ၊ ငြီးငွေ့ဖွယ်တို့သည်ရင်း။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကမ္မိ၊ တပါးတည်း ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တံ ဉာဏံ၊ သည်။ တထာဘာဝနာဗလပ္ပတ္တိယာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဘာဝနာ၏ ခွန်အားသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ အဝတ္ထာဝိသေသယုတ္တံ၊ အခိုက်အတန့်အထူးနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ တိဝိဓကိစ္စသာမတ္ထိယဝန္တံ၊ သုံးပါးသော ကိစ္စကိုပြီးစေခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော ဧကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသခ်ါရေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တယိဒံ၊ ထိုစကားကို။ တာသံ အနုပဿနာနံ၊ ထိုအနုပဿနာတို့၏။ မတ္ထကပ္ပတ္တိဝသေန၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိမှ ပန၊ အစ၌မူကား။ ဘိန္နသဘာဝါ ဧဝ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပါဒေသီတိ၊ ကား။ ပါတွာကာသိပါတု အကာသိ၊ ထင်စွာပြုပြီ။ ဝိဘာဝေသိ၊ ထင်ရှားစေပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မုဉ္စိတုကမ္ယတာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၆။ ဗဟွာဒီနဝတာယ၊ များသော အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နေ သဒ္ဒေတိ၊ မကပ်။ အနာဒိကာလိကသ၊ အစမရှိသော ကာလပတ်လုံး၌ ဖြစ်သော။ ခန္ဓသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ပရိညာယမာနတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုဉ္စိတုကာမ၊ လွတ်ခြင်းငါ အလိုရှိသည်။ နိဿရိတုကာမ၊ ထွက်သွားခြင်းငါ

အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသခါရအပေါင်းမှ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ နိဗ္ဗေဌေတုကာမတာ၊ ဖြေလွှတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဝေဌ ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသောကြောင့် နိဗ္ဗေဌေတုကာ မသင့်) မုဉ္စိတုကာမတာ၊ မည်၏။ အပဂန္တုကာမတာ၊ ဖဲသွားခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နိဿရိတုကာမတာ၊ မည်၏။ ပဠုရပက္ခိတ္တောတိ၊ ကား။ ပဠုရေန၊ လျှောင်အိမ်ချိုင့်ဖြင့်။ သမောရုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာချုပ်နှောင်အပ်သော။ ဧဝမာဒယောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဒိတ္တ အဂါရ ဥပသဋ္ဌဒေသ ဗျာသာပဒါ ကုလဝနဂဟနာဒီနံ၊ မီးစွဲလောင်သော အိမ်၊ နှိပ်စက်အပ်သော အရပ်ဒေသ, ဖြေဆိုးသားရဲတို့ဖြင့် နှောက်ယှက်ရှုပ်ထွေးသော တောအုပ် အစရှိသည်တို့ကို။ (အဂါရကား မသင့်) သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

မုဉ္စိတုကမ္မတာဘာဝံ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီ။

ပဋိသခါနုပဿနာဘာဝကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၅၃] ၇၅၇။ သဗ္ဗဘဝေ။ပ။ မုဉ္စိတုကာမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗသ္မယ သခါရဂတာတိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏံ၊ ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ "အဓိကဝစနံ၊ အပိုအလွန်ကို ဆိုသော စကားသည်။ အည၊ တပါးသော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဗောဓေတိ၊ သိစေတတ်၏။" ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတိသယ မုတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ လွှတ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သခါရေဟိ၊ တို့သည်။ အနနုဗန္ဓဿ၊ အစဉ်မလိုက်အပ်သောသူ၏။ ဝါ၊ အစဉ်မလိုက်အပ်သည်ကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ယံ မုဉ္စနံ၊ အကြင်လွှတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုလွှတ်ခြင်းသည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ မုဉ္စနံ၊ မည်၏။ တံ ပန၊ ထိုအလွန်အကဲနှင့်တကွ လွှတ်ခြင်းသည်ကား။ ဝုစ္စမာနာယ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ ပဋိသခါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဋိသခါနုပဿနာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပန တေ ဧဝံ သခါရေဟိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ သခါရပရိဂ္ဂဏှန်၊ ကို။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေးခဏလည်း။ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဘဝါဒိဂတဿ၊ ဘဝစသည်တို့၌တည်သော။ အပရိတုလိတဿ၊ မနှိုင်းချိန်အပ်သေးသော။ သခါရဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပုဗ္ဗဿပိ၊ အသစ်လည်းဖြစ်သော။ အနုပဿနာကာရဿ၊ ရှုသော အခြင်းအရာ၏၊ ဝါ၊ ရှုပုံအခြင်းအရာ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနကာရေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဧဝံ၊ ပုဒ်၏အနက်တည်း။ သခါရာနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန် နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပရိပုဏ္ဏလက္ခဏဝသေနေဝ၊ ပြည့်စုံသော လက္ခဏာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိ လက္ခဏံ အာရောပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနစ္စန္တိကတောတိအာဒိသု၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်အဖွင့်ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တုံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုအဖွင့်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ ပဋ္ဌမေန၊ ရှေးဦးစွာသော။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဒိအန္တဝန္တတော၊ အစအဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စပဋိက္ခေပတော၊ မြဲသည်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသော အကြောင်းတို့ကို၊ ဝါ၊ ပုဒ်တို့ကို။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဒုတိယေန၊ ဒုတိယအာဒိ သဒ္ဒါဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနတော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသည် မပြတ်နှိပ်စက်အပ်ခြင်းကြောင့်။ သုခပဋိက္ခေပတော၊ ချမ်းသာကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနံ၊ တို့ကို။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

အဇညတောတိ၊ ကား။ အမနုညတော၊ မနှစ်သက်ဖွယ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အသောဘ နတော၊ မတင့်တယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဂုန္ဓတောတိ၊ ကား။ ခီတိ၊ ထွီဟူ၍။ ဒိဂုန္ဓိတဗ္ဗတော၊ စက်ဆုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိကူလတောတိ၊ ကား။ အဘိရုစိယာ၊ လိုလားနှစ်သက်ခြင်းအား။ ပဋိလောမနေန၊ မလျော်စေသော အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်စေသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြောင်းပြန်ဖြစ်စေသောအားဖြင့်။ ပဋိကူလဘာဝတော၊ စက်ဆုပ် ရွံ့ရှာဖွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နမဏ္ဍနေန၊ တန်ဆာမဆင်ခြင်းဖြင့်။ ဟတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော သခါရတို့သည်။ အမဏ္ဍနဟတာ၊ မည်ကုန်၏။ အမဏ္ဍနေန၊ ဖြင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုသခါရတို့၏။ သုဘဘာဝံ၊ တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဟန္တုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အမဏ္ဍနေန၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုသခါရတို့၏။ အသုဘတာ၊ သည်။ ပါကဋာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမဏ္ဍနဟတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အသူရိယပသာတိ ဝိယ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ မဏ္ဍနေန၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့်။ နဟန္တဗ္ဗသဘာဝါ၊ မဖျက်ဆီးအပ်သော သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမဏ္ဍနဟတာ၊ မည်ကုန်၏။ တတော အမဏ္ဍနဟတာဘာဝတော၊ ထိုတန်ဆာမဆင်ခြင်းဖြင့် တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့် မတင့်တယ်သည်၏ အဖြစ် ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း မဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ရူပသခါရေ၊ ရုပ်သခါရတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဝိရူပတောတိ၊ ကား။ အသုန္ဒရတော၊ မကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဿန္တေ၊ ရှုမြင်သော သူတို့ကို။ အတ္တနိ၊ ၌။ ပဋိဃသံယောဇနေ ဝတ္ထုတာယ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၏ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗဟုတိ၊ ဖွဲ့တတ်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဗီဘစ္ဆံ၊ မည်၏။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိသော အရာကိုရ၏၊ ဝါ၊ အရုပ်ဆိုးသောအရာကို ရ၏။ ယံ၊ ယင်းအရုပ်ဆိုးသော အရာသည်။

ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝ၊ မြင်ကာမျှပင်လျှင်။ ဒေါမနဿုပ္ပတ္တိနိမိတ္တ၊ ဒေါမနဿ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဇေဒိဂုဏ္ဌနီယတာတိ၊ မနုစ်သက်ဖွယ်၏အဖြစ် စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်တို့ကြောင့်။ ဂူထဝိယ၊ မစင်ကဲ့သို့။ ပရိစ္ဆဒိတဗ္ဗ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော အရာသည်။ ဗီဘစ္ဆ၊ မည်၏။ ဣဒ၊ ဤဝါရ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အသုစိတော၊ မစင်ကြွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အမနာပတော၊ စိတ်နလုံးကို မတိုးပွါးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

စတုတ္ထေန၊ စတုတ္ထဖြစ်သော။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အပရိဏာယကတော၊ ရှေ့ဆောင်ကင်းမဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အတ္တာပဋိကွေ့ပတော၊ အတ္တကို ပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

[၄၅၄] ၇၅၈။ အယန္တိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုဉ္စနသာတိ၊ ကား။ ပုန၊ ဖန်။ အနနုဗန္ဓနတ္ထံ၊ အစဉ်မလိုက်နိုင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သုမုတ္တမုဉ္စနသ၊ ကောင်းစွာ လွှတ်ခြင်းဖြင့် လွှတ်ခြင်း၏။ ဥပါယသမ္ဘာဒနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ပရိဂ္ဂဏှန်၊ သိမ်းဆည်းခြင်းဟူသော။ ပရိမဒ္ဒနာ၊ ထက်ဝန်းကျင် နှိမ်နင်းချေမှုန်းခြင်းသည်။ ဥပါယော၊ ပြီးမြောက်ကြောင်း ဥပါယမည်၏။ တသ၊ ထိုပြီးမြောက်ကြောင်း နည်းလမ်းကို။ သာဓနတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။

မစ္ဆဂဟဏတ္ထံ၊ ငါးကိုဖမ်းခြင်းငှါ။ ဥဒကေ၊ ၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဇေ၊ ဤမြှားကို။ ခိပန္တိ၊ ပစ်ချကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ ပစ်ချအပ်သောကြောင့်။ ခိပ္ပံ၊ မည်၏။ မစ္ဆာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏကူဋေ၊ ဖမ်းကြောင်း ဖြစ်သော မြှားကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) သြဠာပေသီတိ၊ ကား။ သြကာရေသိ၊ နှစ်ထားပြီ။ ခိပိ၊ ချထားပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သပ္ပန္တိ၊ ကား။ ကဏ္ဍသပ္ပံ၊ ဖြွေဟောက်ကို။ ဂဟဏေတိ၊ ကား။ ယထာဂဟိတံ၊ ဆုပ်ကိုင်မြဲတိုင်းသော သပ္ပံ၊ ကို။ အဆဆ္ဆေတွာ၊ မူ၍။ ဂဟဏေ၊ ဆုပ်ကိုင်ခြင်း၌။ ဟတ္ထံ နိဗ္ဗေဌေ တွာတိ၊ ကား။ သပ္ပေန၊ သည်။ (ဝေဌိတံ၌ စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ ဘောဂေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဝေဌိတံ၊ ရစ်ပတ်အပ်သော။ ဟတ္ထပဒေသံ၊ လက်အရပ်ကို။ နိဗ္ဗေဌေတွာ၊ ဖြေ၍။ မောစေတွာ၊ လွှတ်စေ၍။ အာဝိဏ္ဏိတွာ၊ လှည့်ပတ်၍။ အာဝေဌေါဟာပနေန၊ လည်ပတ်ခြင်းကို ယူစေသဖြင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ မြန်မာမူဟောင်း၌ အာဝေဓိဂဟာပနေန ဟုရှိ၏၊ သီမူလောက် မသန့်ရှင်းပေ။ ယခုလက်ရှိမူအရ အားဖြင့် အာဝေဌိကပ္ပဟာပနေန ရစ်ပတ်ခြင်းကို ပယ်စွန့်စေသဖြင့် ဟု အနက်ပေး၊ သဒ္ဒါအနက် ၂-ပါးလုံးပင် သင့်အံ့မထင်။) ဘမေတွာ၊ ချာချာလည်စေ၍။ နိဿဇ္ဇတွာတိ၊ ကား။ ဆဆ္ဆေတွာ၊ စွန့်ပစ်လိုက်၍။

တတ္ထာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ နီးနှောကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အာဒိတော ဝါတိ၊ ကား။ ဝိညုတိ၊ သိကြားလိမ္မာသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တကာလေ၊ ရောက်သောကာလ၌။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂ် ကတွာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သမူဟာဒိဃ နဂ္ဂဟဏ၊ သမူဟအစရှိသော ဃနအားဖြင့် ယူခြင်းကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ဖျက်၍။ သုမတ္တန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ "စန္ဒိမသူရိယာ၊ လနေတို့သည်။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။" ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌ ကဲ့သို့။ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနပုန်းဟု ခေါ်သော ကြိယာဝိသေသနကို ညွှန်ပြသောပုဒ်တည်း။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိစ္စာဒိအာကာရေန၊ နိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတုံ၊ ငှါ။ အသမတ္ထတာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အနိစ္စသညာဒိဘေဒါယ၊ အနိစ္စသညာ စသည် အပြားရှိသော။ ဝိပဿနာယ၊၏။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ၊ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ။ ဗလဝဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ စ ဗလဝဘာဝပ္ပတ္တိ၊ ထိုအားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စာဒိအာကာရသ၊ အစရှိသော အခြင်းအရာကို။ သုဋ္ဌုတရံ၊ အထူးသဖြင့် ကောင်းစွာ။ သလ္လက္ခဏေန၊ မှတ်ခြင်းဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိလက္ခဏာရောပနေန။ပ။ ပါပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ ပြဦးအံ့။ နိဗ္ဗုဒ္ဓကရဏေ၊ လက်ဝှေ့သတ်ခြင်းကို ပြုရာ၌။ ဗလဝတရေန၊ သာလွန်၍ အားရှိသော။ ပဋိမလ္လေန၊ ပြိုင်ဖက်လက်ဝှေ့သမားသည်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း၌။ မုဋ္ဌိပ္ပဟာရာဒိနာ၊ လက်သီးဖြင့် ထိုးပုတ်ခြင်းစသည်ဖြင့်။ ဝိမထိတော၊ ထွေးလုံးပုတ်ခတ် သတ်အပ်သော။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော လက်ဝှေ့သမားသည်။ (ပါပိတော ဟောတိ ၌စပ်) တေန၊ ထိုသာလွန်၍ အားရှိသော ပြိုင်ဖက်လက်ဝှေ့သမားသည်။ (ပါပိတော–၌ စပ်) ယုဇ္ဈိတံ၊ ထိုးသတ်ခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတံ၊ သို့။ ပါပိတော၊ ရောက်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အသမတ္ထတံ၊ သို့။ ပါပိတောဝ၊ ရောက်အပ်သည်သာလျှင်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ မရဏမတ္တံ၊ သေလောက်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့သော်ငင်း။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းသို့သော်ငင်း။ ပါပုဏာတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေပိ သခ်ါရာ၊ ဤသခ်ါရတို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒုဗ္ဗလဘာဝံ၊ သို့။ ပါပိတာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပရိဥာဏာနုဘာဝေန၊ အထက်ဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ နိဗ္ဗိသေဝနတံ စ၊ ဆန့်ကျင်သော မှီဝဲခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ငင်း၊ ဝါ၊ အံတုဗလပြုခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ငင်း၊ ဝါ၊ အဆိပ်အတောက်ကင်းမဲ့သည်၏ အဖြစ်သို့ငင်း။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဘင်္ဂဏ္ဍ၊ ဖျက်စီးခြင်းသို့ငင်း။ ပါပုဏာန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

၇၅၉။ ဧတ္တာဝတာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အနစ္စန္တိကတောတိအာဒိနာ၊ အစရိသည်ဖြင့်။ ပရောစတ္တာ လီသာယ၊ ၄၀–ကျော်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစ်ရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စာဒိဘာဝသလ္လက္ခဏ ဝသပ္ပဝတ္တေန၊ အနိစ္စစသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ပဋိသင်္ခါနေန၊ ရှုခြင်းသိခြင်းဖြင့်။

အနိစ္စတော မနသိကရောတောတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဘယတုပဋ္ဌာနကထာယံ၊ ကထာ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

အယံ၊ ပန၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ပဋိသင်္ခါတိ ပဒဿ၊ ပဋိသင်္ခါ–ဟူသော ပုဒ်၏။ ဇာနိတ္တာတိ အတ္ထော၊ ဇာနိတ္တာဟူသော အနက်ကို။ ဝတ္တာ၊ ဖွင့်ဆိုပြီး၍။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနကိရိယာနံ၊ ပဋိသင်္ခါန ကြိယာ ဥပဿနာ ကြိယာတို့၏။ သမာနခဏတ္တာ၊ တူသောခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗာပရကာလတ္တာ၊ ရှေးကာလ နောက်ကာလ၏ အဖြစ်သည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ သဒ္ဒဝေါဟာရမတ္တေန၊ သဒ္ဒါဝေါဟာရမျှဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပဋိသင်္ခါ ဥပဿနာတိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ကာမန္တိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (သဒ္ဒပယောဂေါ ဟောတိ၌ စပ်) [၄၅၅] "ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စယ သတ္တိကြောင့်။ ဥပဿနာ၊ ၏။" ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ "အယံ ဒိဝါကရော၊ ဤနေမင်းသည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တိမိရံ၊ အမိုက်အမှောင်ကို။ နိဟန္တွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဥဋ္ဌေတော၊ တတ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ ဧဝမာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့၊ အယံ သဒ္ဒ ပယောဂေါ၊ ဤပဋိသင်္ခါဥာဏ် ဥပဿနာတိဟူသော သဒ္ဒါပြယုဂ်သည်၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါကိုယှဉ်စေခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ သမာနကာလ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သဒ္ဒပယောဂေါတိ တထာမသင့်၊ သဒ္ဒပယောဂေါတိ ယထာ သင့်သည်) မနဋ္ဌ၊ စိတ်ကိုဌင်း။ ဝါ၊ မနောဒ္ဓါရကိုဌင်း။ ဓမ္မေ စ၊ သဘောတရားတို့ကိုဌင်း။ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ ဝါ၊ နောက်ကာလကျမှ။ မနောဝိညာဏသ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နေ ဟောတိ ယထာ၊ မဟုတ်သကဲ့သို့။ ဣဓပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၄၂။ မနဋ္ဌ ပဋိစ္စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သဒ္ဒပယောဂေါ၊ သည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ လောကေ၊ ၌။ ပုဗ္ဗကာလဝသေ နေဝ၊ ပုဗ္ဗကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗကာလဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဣဓပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ ဧကတ္တနယေန၊ ဝါ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ "အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥာဏေသု၊ တို့တွင်။ ပုရိမဿ၊ ရှေးဖြစ်သော ဥာဏ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါနကိရိယာ စ၊ သိခြင်းကြိယာကိုဌင်း။ တဒဿ၊ ထိုမှတပါးသော နောက်ဥာဏ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကိရိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်း ကြိယာကိုဌင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ တာနိ စ၊ ထိုဥာဏ်တို့ကို လည်း။ ဘေဒတော၊ ကွဲပြားသောအားဖြင့်။ နံ အပေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ မရှုအပ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။) ဧကသန္တာနပတိတတာယ၊ တခုတည်းသော အစဉ်သန္တာန်၌ ကျသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကတ္တနယဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။" ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဣတရသ္မိံ ပဒဒွယေတိ၊ ကား။ ပဝတ္တံ ပဋိသင်္ခါတိ၊ သင်္ခါဟူ၍ဌင်း။ နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ၊ ပဋိသင်္ခါတိ၊ သင်္ခါဟူ၍ဌင်း။ ဣမသ္မိံ ပဒဒွယေ၊ ဤနစ်ခုအပေါင်း၌။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

သင်္ခါရုပေက္ခာဥာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၆၀။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စဒုက္ခာကာရာဒိပရိဂ္ဂဏှာဝသေန၊ အနိစ္စ အခြင်းအရာ ဒုက္ခအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမ္မိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တာ ကာရ ပရိဂ္ဂဏှာနုပဓာနံ၊ အနတ္တအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းခြင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်း ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ သုညာတိ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထို အနတ္တအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သစ္စသမ္ဗဇ္ဈိဝေဓော၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဣဒ္ဓတိ၊ ပြီး၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ နံ ဣဒ္ဓတိ၊ မပြီး။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုအနတ္တအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သရဘင်္ဂသတ္တာရာဒီနံ၊ သရဘင်္ဂဆရာစသည်တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမ သာသနာသည်။ အနိစ္စ ဒုက္ခလက္ခဏ ပညာပကမ္မိ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခလက္ခဏာကို သိစေငြားသော်လည်း။ အနိယျာနိကမေဝ၊ ထွက်သွားခြင်း မရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်ခြင်း မရှိသည်သာလျှင်။ ဇာတံ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ နိစ္စသာရာဒီဟိပိ၊ နိစ္စအနစ် စသည်တို့မှလည်း။ (သျှာမူကွဲသင့်သည်) ရိတ္တက၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ သုညာတိ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင် သင်္ခါရသည်။ ယတော၊ အကြင် နိစ္စ အနစ္စစသည်မှ။ ရိတ္တက၊ ကင်း၏။ တံ၊ ထိုသင်္ခါရသည်။ တေန၊ ထိုနိစ္စ အနစ္စစသည်မှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အတ္တာသုညာတာယ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒုဝိညေယျဘာဝတော၊ သိနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဋိဝိဒ္ဓါယပိ၊ သိအပ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။ သုညတာနုပဿနာယ၊ နာ၏။ ဒဋ္ဌီဘာဝါပါဒနတ္ထံ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း

အကျိုးငှါ။ ပုန သုညမိဒန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ သခါရာ၊ တို့သည်။ အနတ္တကာ၊ အတ္တမရိကုန်။ (အနတ္တတာမှားနေသည်) တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ အနတ္တနိယာ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမဟုတ်ကုန်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အတ္တနိ၊ အတ္တသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အတ္တနိယေန၊ အတ္တ၏ဥစ္စာသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရှိရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုညမိဒံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒွိကောဋိကန္တိ၊ ကား။ ဒွိအဲသိက်၊ နှစ်ပါးသောအဖို့ရှိသော။ ။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဥဏ္ဏစက္ခုနာ၊ ဥဏ္ဏမျက်စိဖြင့်။ နေဝ ဒိသွာ၊ မမြင်မူ၍။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စက္ခတော စ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်ရင်း။ အနုမာနတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ တသ၊ ထိုအတ္တ၏။ အနုပလဗ္ဘနီယတော။ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပရံ အည်၊ တပါးသော။ သတ္တံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ သခါရံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပရိကၠာရ ဘာဝေ၊ အရံအတား အသုံးအဆောင်၏ အဖြစ်၌။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သုခဒုက္ခသာဓနဘာဝေ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ နဒိသွာ၊ မမြင်မူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကတ္တဗ္ဗာ၊ ၏။) ပုန၊ ဖန်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဝေတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတသ္မိံ သုညတာနုပဿနာမိကာရေ၊ ဤသုညတာနုပဿနာ အရာ၌။

[၄၅၆] ကွစိတိ၊ ကား။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော။ ဌာနေ (ဝါ)၊ အရပ်၌သော်ငင်း။ ကာလေ (ဝါ)၊ ကာလ၌သော်ငင်း။ ဓမ္မေ ဝါ၊ တရား၌သော်ငင်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ကွစိတိ၊ ကား။ အဗ္ဗတ္တံ ဝါ၊ အဗ္ဗတ္တသန္တာန်၌သော်ငင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌သော်ငင်း။ အတ္တနော အတ္တာနန္တိ၊ ကား။ သကတ္တာနံ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အတ္တကို။ "အယံ ဘဝ ဗြဟ္မာ၊ ဤအရှင် ဗြဟ္မာသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ မဟာဗြဟ္မာ၊ မဟာဗြဟ္မာ ကြီးပေတည်း။ ပ။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပေ၏။ သဒိတာ၊ စီရင်ဖန်ဆင်းတတ်ပေ၏။ ဝသီ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်နိုင်ပေ၏။ ဘူတဘဗ္ဗာနံ၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့၏။ ပိတာ၊ ဘခင်ပေတည်း။" ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ပရေဟိ၊ သာသနာပြင်ပ ဖြစ်ကုန်သော သူတို့သည်။ ပရိကပ္ပိတံ၊ ကြံဆအပ်သော။ အတ္တာနဉ္စ၊ အတ္တကိုလည်း။ ကသစိ၊ တစုံတယောက်၏။ ကိဉ္စနဘူတံ၊ ကြောင့်ကြဖွယ် ဖြစ်သည်ကို၊ ဝါ၊ တစုံတရာစပ်ဆိုင်သည်ကို။ နဒိသတိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနေ၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ကသစိတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ပရသာတိ၊ ကား။ ပရာ၊ မိမိမှတပါးသော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါတည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။ ပရော၊ မိမိမှတပါးသော။ ပုရိသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂဟိတသ၊ ယူအပ်သောသူ၏။ နစ မမကွစနိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ မမသဒ္ဒေါ၊ ကို။ အဌာနေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ပယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မမသဒ္ဒံ တာဝ ဌပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရသ စာတိ၊ ကား။ အတ္တတော၊ မိမိမှ။ အညသ၊ တပါးသော သူ၏။ ။မမတ္ထာယ၊ ငါ၏အကျိုးငှါ။ သဒိတော၊ စီရင်တတ်သော။ (သဒိတာ ဟု ရှိသင့်၏၊ တနည်း။ ဌိတော၊ တည်သော။) ပရော၊ သော။ ပုရိသော နာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ၊ ထိုတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ မယှံ၊ ငါ့အား။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ သိဒ္ဓေတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ဣကေ စ ဒိဋ္ဌိဂတိကပရိကပ္ပိ တဝသေန၊ အချို့သော မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့သည် ကြံဆအပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရံ၊ မိမိမှတပါးသော။ အတ္တာ နဉ္စ၊ ကိုရင်း။ တံ၊ ထိုထိုမိမိမှတပါးသော အတ္တကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကိဉ္စနဘူတံ စ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ကိုငင်း။ နဒိသတိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿနေ၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ နစ ကွစနိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ နာဟံ ကွစနိတိ၊ ဟူသောပါ၌ဖြင့်။ သကအတ္တနော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အတ္တ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ နကသစိ ကိဉ္စနတသ္မိန္တိ၊ ပါ၌ဖြင့်။ သကအတ္တနော ဧဝ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အတ္တ၏ပင်လျှင်။ ကသစိ၊ တစုံတယောက်၏။ အနတ္တနိယတံ၊ အတ္တနိယမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ နစ မမာတိ ဧတံ ဒွယံ၊ မမဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ခုပေါင်းကို။ ယထာသင်္ခြ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ အတ္ထိတိ၊ အတ္ထိ –ပုဒ်ကို။ (ဤ၌လည်း နစ အတ္ထိတိဟု ရှိသင့်၏) ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ (သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။) နစ ကွစနိပရသသအတ္တာ အတ္ထိတိ၊ ဟူသောပါ၌ဖြင့်။ ပရသ၊ ၏။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တသ ပရသ အတ္တနော မမ ကိဉ္စနတာ နစ စတ္ထိတိ၊ ဟူသော ပါ၌ဖြင့်။ ပရသ၊ ၏။ (အနတ္တနိယတံတွင် တံ၌စပ်) အတ္တနော၊ မိမိ၏။ (အနတ္တနိယတံ၌ စပ်) အနတ္တနိယတံ၊ အတ္တနိယမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဗ္ဗတ္တံ စ၊ အဗ္ဗတ္တသန္တာန်၌ငင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ငင်း။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အတ္တတ္တနိယသုညတာ၊ အတ္တအတ္တနိယမှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ သုဒ္ဓသခါရပုဉ္ဇတာ၊ သက်သက်သော သခါရအစုအပုံ၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ သက်သက်သော သခါရအစုအပုံ၏ အဖြစ်သည်။ စတုကောဋိကသုညတာပရိဂ္ဂဏှနေန၊ လေးပါးသော အဖို့ရှိသော သုညတာကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝမယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၆၁။ ဆဟာကာရေဟီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသာဒီသု၊ ညွှန်ပြသော ဝါရစသည်တို့၌။ (ဒဿေတိ၌ စပ်) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုသို့သော သုတ္တန်တို့၌။ အာဂတေ၊ လာကုန်သော။ ပကာရေ၊ အပြားတို့ကို။ သင်ဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ သုညတာနုပဿနာယ၊ နာကို။ ပရိဗြူဟန်၊ ထက်ဝန်းကျင် ပွါးစေခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ဆဟာကာရေဟီတိ၊ ကား။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဂဟဏာကာရေဟိ၊ ယူခြင်း၏ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကား။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရေတိ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ နိစ္စေနာတိ၊ ကား။ နိစ္စောတိ၊ မြဲသည်ဟု။ ပရိကပ္ပိတေန၊ အပ်သော။ အတ္တနာ ဝါ၊ အတ္တမှသော်ငင်း။ အညေန၊ တပါးသော။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတခုမှသော်ငင်း။ ဝါ၊ ကား။ နိစ္စေနာတိ၊ ကား။ နိစ္စဘာဝေန၊ မြဲသည်၏အဖြစ်

မှ။ ခုဝါဒယော၊ ခုဝစသည်တို့သည်။ နိစ္စောတိ၊ မြဲသည်ဟု။ ဂတိတသော၀ေ၀ ယူအပ်သောအနက် ယူအပ်သော တရား၏သာ လျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရာ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဗ္ဗိဘာဂေန၊ ထိုနိစ္စအနက် နိစ္စအခြင်းအရာကို ဝေဘန်ခြင်းဖြင့်။ ဣမသ၊ ဤ၀ါ၏။ ဆဏ္ဍတာ၊ ဆဏ္ဍ၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိစ္စအစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ နိစ္စတာ နာမ၊ နိစ္စ၏အဖြစ်မည်သည်ကား။ ကူဋဋ္ဌတာ၊ ထောင်ထွက်ကဲ့သို့တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ထိရတာ၊ ခိုင်မြဲ သည်၏အဖြစ်သည်။ ခုဝဘာ၀ေါ၊ ခုဝအဖြစ်မည်၏။ သဒါဘာ၀ိတာ၊ အခါခပ်သိမ်း ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သဿတတာ၊ သဿတမည်၏။ နိဗ္ဗိကာရတာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အ၀ိပရိဏာမ၀ဓမ္မတာ၊ အဖြစ်မည်၏။ ယာ၀ ဧရာ မရဏာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပေယျာလ၊ ကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ ပရိယောသာနပ၀ေ၀ အဆုံးပုဒ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၇၆၂။ သာရ၊ အနှစ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသာရ၊ မည်၏။ ဧတသ၊ ဤတရားအား။ သာရ၊ အနှစ် သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဿာရ၊ မည်၏။ သာရတော၊ အနှစ်မှ။ အ၀ဂတံ၊ ကင်း၏။ ၀ါ၊ ကား။ တတော၊ ထိုတရားမှ။ သာရ၊ အနှစ်သည်။ အ၀ဂတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာရာ၀ဂတံ၊ မည်၏။ [၄၅၅] ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိစ္စသာရသာရေန ၀ါ သုခသာရသာရေန ၀ါ အတ္တသာရသာရေန ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ ပါဋိ၊ မူလပါဋိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ အသာရ နိဿာရ သာရာ၀ဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ပဒတ္ထယံ၊ ပုဒ်သုံးခု အပေါင်းသည်။ ဧကော၊ တခုသော။ သုညတာ၀ရိဂ္ဂဟာကာရော၊ သုညတာကို သိမ်းဆည်းပုံအခြင်းအရာတည်း။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) သတ္တော၀ ခုနှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အာကာရာ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ အဋ္ဌ၊ တို့သည်။ နု သိယုံ၊ ကုန်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အ၀ရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ သုဘသာရသာရေနာ တိ၀ိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဋိယံ၊ ၌။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသာရ၊ နိဿာရ၊ သာရာ၀ဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပဒတ္ထယံ၊ ဤပုဒ်သုံးခု အပေါင်းကို။ နိစ္စသာရသာရေနာတိအာဒီသု၊ သောပုဒ်တို့၌။ ပစ္စေက၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သေတ၀ဏ္ဏောတိ၊ ကား။ သေတ၀ရဏာကော၊ ရေ၀တတ်ဖြူ၀င်တည်း။ မိနရက္ခောတိ၀ိ၊ မိန်၀င်ဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါဋိဘဒ္ဒကောတိ၊ ကား။ ကိံ သုကော၊ ပေါက်၀င်တည်း။

၇၆၃။ နိစ္စသာရာဒီနံ၊ နိစ္စအနှစ်စသည်တို့၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရိတ္တတော၊ ကင်းသည်ဟု။ ပဿတိ၊ ၏။ ပရိတ္တတော၊ သေးနုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သိမှုနှင့်အညီ ရိတ္တတောယေ၀ ကင်းသောကြောင့် သာလျှင်ဟု ရှိသင့်၏) ၀ါ၊ ကား။ လာမကတ္တာ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုစ္ဆတော၊ အချည်းအနီးဟု၊ (ပဿတိ၊ ၏။) အတ္တသာရာဘာ၀ေန၊ အတ္တ အနှစ်မရှိခြင်းကြောင့်။ သုညတော၊ ဆိတ်သုဉ်းသည်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အနတ္တတာယ၊ အတ္တ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ဣဿရိယဿ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ် အစိုးရ ခြင်း၏။ အဘာ၀တော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ် အစိုးရခြင်းကို။ ကာရေတုံ၊ ပြုစေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျ တာယစ၊ မစွမ်းနိုင်အ၀်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနိဿရိယတော၊ အစိုးမရ ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ဖေဏ၀ိဏ္ဍောန၊ ရေမြှုပ်စိုင်ဖြင့်။ ဘာ၀နာ၀ိ၊ အိုးခွက်စသည်ကို။ ကာတုကာမဿ၊ ပြုလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (တံ၊ ထိုအမှုသည်။ နု သိဒ္ဓတိ) ၀ိယ၊ မပြီးသကဲ့သို့။ ရူ၀ဿ၊ ရုပ်၏။ နိစ္စတာဒီ ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်စသည်ကို။ ကာတုကာမ ဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ၊ သည်။ နု သိဒ္ဓတိ၊ မပြီး။ ၀ါ၊ ကား။ သကက္ကစ္စာ၀သေန၊ မိမိအလို၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာစိ၊ တစုံတခု သော။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကာမကာရိယတော၊ အလိုအတိုင်းပြုနိုင်ခြင်း မရှိဟု၊ ၀ါ၊ အလိုမျှဖြင့် ပြုနိုင်ခြင်း မရှိဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) "ရူ၀ံ၊ ရုပ်သည်။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဧ၀ံ၊ သို့။ မာ (ဟောတု)၊ မဖြစ်စေသတည်း" ဣတိ၊ သို့။ အလဗ္ဘနီယတော၊ တောင့်တ၍ မရအပ် မရနိုင်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) သယံ၊ မိမိ ကိုယ်တိုင်။ အညဿ၊ တပါးသောသူ၏။ ဝသေ၊ အလိုဌ်။ နု ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ အညံ၀ိ၊ သူတပါးကိုလည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသေ၊ ဌ်။ နု ဝတ္တေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အ၀သ၀တ္တကတော၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ဟု၊ ၀ါ၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်စေ နိုင်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ယသ္မိံ သန္ဓာနေ၊ အကြင် ရုပ်နာမ်အစဉ် သန္ဓာန်၌။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုရုပ်နာမ်အစဉ်သန္ဓာန်၏။ ပရော ၀ိယ၊ တပါးသောသူကဲ့သို့။ (ပရေန ၀ိယ ဟု ရှိသင့်၏။) အ၀ဝေယျတာယ၊ မစီမံအ၀် မစီမံနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရတော၊ ပြင်ပသူစိမ်းဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ကာရကာဒီဟိ ၀ိယ၊ ပြုတတ်သောသူ (အတ္တ) စသည်တို့မှ ကင်းဆိတ် သကဲ့သို့။ ကာရဏေဟိ စ၊ အကြောင်းတို့မှင၊ ဖလေနစ၊ အကျိုးမှင၊ ၀ိ၀ိတ္တတော၊ ကင်းဆိတ် သည်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကာရဏေန၊ နှင့်။ ဖလံ ၀ါ၊ သည်၎င်း။ ဖလေန၊ နှင့်။ ကာရဏံ ၀ါ၊ သည်၎င်း။ သဂဗ္ဗ၊ ကိုယ်၀နှစ်ရှိလျက်၊ ၀ါ၊ မြို့အောင်းလျက်။ နတ္ထိ၌တိ၊ တည်သည်မဟုတ်ပေ။ ဝေဒနာဒီသု၀ိ၊ စသည်တို့၌လည်း။ ဧ၀ နယော၊ တည်း။

၇၆၄။ ရူ၀ံ နု သတ္တောတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ၀ါကျတို့၌။ လောကဝေါဟာရေန၊ လောက၌ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရိုး အားဖြင့်။ ယော သတ္တော၊ အကြင်သတ္တ၀ါသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ရူ၀ံ၊ ရုပ်သည်။ သော၊ ထိုခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုရိုးဖြစ်သော သတ္တ၀ါ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နာ၀ိ၀ေတော၊ အလိုမရှိအ၀်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုအနက်၏။ အ၀တ္တသိဒ္ဓတ္တာ၊ မဆိုပဲပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ လောကော၊ လောက သည်၊ ၀ါ၊ လူအပေါင်းသည်။ ရူ၀မတ္တံ၊ ရုပ်မျှကို။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ နု ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်သည်မဟုတ်ပေ။ ပန၊ စင်စစ်

အားဖြင့်သော်ကား။ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတော၊ သာသနာပြင်ပ တိတ္ထိတို့ ကြဲဆအပ်သော။ အတ္တာ၊ အတ္တကို။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သော။ ထိုတိတ္ထိတို့ ကြဲဆအပ်သောအတ္တကို။ (ဝုစ္စတိ၌ စပ်) တေဟိ၊ ထိုသာသနာပြင်ပ တိတ္ထိတို့သည်။ ရူပါဒီသု၊ ရုပ်စသည်တို့၌။ သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့ကို။ သဉ္ဇာပနဋ္ဌေန၊ မိမိ၌ကပ်ငြိတွယ်တာစေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်ရင်း။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ရူပ်၊ သည်။ သော၊ ထိုသို့သော ကပ်ငြိတွယ်တာတတ်, တွယ်တာစေတတ်သောအတ္တသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤအရာသည်။ သုညတာပရိဂ္ဂဏှနံ၊ သုညတာကို သိမ်းဆည်းသော အရာ ပေတည်း။ နေ ဒီဝေါတိအာဒီသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနေ ဒီဝေါစသည်တို့၌။ ဒီဝနဋ္ဌေန၊ အသက်ရှင်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဒီဝေါ၊ ဒီဝမည်၏။ နေ ရနဋ္ဌေန၊ ဆောင်ခြင်းအနက် သဘောဟူသော။ နေတုဘာဝေန၊ ဆောင်တတ်သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေ ရော၊ မည်၏။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မာနပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ မာနဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္တ၌။ မာနော၊ သည်။ ဝါတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနဝေါ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္တ၌။ ဂဗ္ဘော၊ ကိုယ်ဝန်သည်။ ထိယတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကြောင့်။ ဣတ္ထီ၊ မည်၏။ ပဓာနဘာဝေန၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပုရိ၊ ရှေး၌။ သေတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၄၅၈] ပုရိသော၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္တ၌၊ အဟံမာနော၊ ငါဟူသောမာနသည်။ အာဟိတော၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာ၊ မည်၏။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးအသီး။ တသ တသ၊ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဟံကာရဝတ္ထုတာယ၊ ငါဟုပြုသော ဒိဋ္ဌိ၏ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဟန္တိ စ၊ အဟံ ဟူ၍ရင်း။ ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ၊ ဒိဋ္ဌိအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တာတိ စ၊ အတ္တဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဤအလို အတ္တာတိ စ ဝုစ္စတိဟု ပါဠိရှိသင့်၏၊ တနည်းကား) အဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ၊ တို့သည်။ အတ္တာ၊ အတ္တကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဤအလိုအားဖြင့် အဟန္တိ နောင် စ ပုဒ်မရှိသင့်) ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ရူပ်၊ သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ ဒီဝစသည် သဘောရှိသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သုညတာပရိဂ္ဂဏှနဝိဓိ၊ သုညတာကို သိမ်းဆည်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ရူပံ နေ သတ္တောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌဟိပိ၊ ရှစ်ခုလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ရူပသ၊ ရုပ်၏။ အတ္တသုညတာဝ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဣမမှ တပါးကုန်သော။ စတူဟိ၊ လေးပုဒ်တို့ဖြင့်။ တသ၊ ထိုအတ္တ၏။ ကိဉ္စနတာဘာဝေါ၊ ကြောင့်ကြဖွယ် ပလိဗောဓအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို၊ ဝါ၊ စပ်ဆိုင်သော တစုံတရာအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို။ (ဒဿိတော၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုလေးပုဒ်တို့၌။ နေ မမာတိ၊ ကား။ မယံ၊ ငါ၏။ အတ္တာနော၊ အတ္တ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်မဟုတ်။ တထာ၊ တူ။ အညဿ၊ တပါးသောသူ၏။ အတ္တာနော၊ အတ္တ၏။ သန္တကံ၊ သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကဿစိပိ၊ တစုံတယောက်၏လည်း။ အတ္တာနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတ္တာနော ယေ၀၊ အတ္တ၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အဘာဝတောတိ ဟူသော သီမှနှင့်အညီ နေ အတ္တနိယန္တိ စသည်နှင့် တဝါကျတည်းပင်) နေ အတ္တနိယန္တိ ပဒေန၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ပကာသိတော ဧ၀၊ ပြအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ပရိယာယန္တရေဟိ၊ ပရိယာယ် တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တီဟိပိ၊ သုံးခုလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ နေ မမ, နေ အညဿ, နေ ကဿစိ ဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပကာသိတော၊ ၏။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

၇၆၅။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ကလာပသမ္မသနသ၊ အပေါင်းလိုက်သုံးသပ်သော ဉာဏ်၏။ ဒဋ္ဌဘာဝါယ၊ မြဲမြဲသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဝုတ္တသမ္မသန နယာပိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သုံးသပ်နည်းတို့သည်လည်း။ သုညတာ နုပဿနာယ၊ ၏။ ဒဋ္ဌဘာဝါယ၊ မြဲမြဲခြင်း အလိုငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တီရဏပရိညာဝသေနာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဘယဿ၊ ဘေးကို။ အဟိ သနေန၊ မည့်ဉ်းဆဲ မပယ်သတ်ခြင်းကြောင့်။ အသရဏတော၊ ဘေးကိုပယ်သတ်သည့် ကိုးကွယ်ရာမဟုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ။ သရဏန္တိ၊ ဘေးကိုယ်ပယ်သတ်သည့် ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ အယုတ္တတာယ၊ မသင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသရဏီဘူတတော၊ ကိုးကွယ်ရာသဖွယ် မဖြစ်သောအားဖြင့်။ ။အနသဿဒတောတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ပါဠိယံ၊ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိ (နာ ၄၀) ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ စ၊ ဤပုဒ်ရှိခြင်း၏ အပြစ်ကိုပြအံ့။ (တသ္မိံ၊ ထိုပုဒ်သည်။) သတိ၊ သော်၊ တေစတ္တာသီလ၊ ၄၃–ပါးသော။ အာကာရံ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ရူပဝဝတ္ထိယံ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗာဒီနဝူပလဒ္ဓိယာ၊ အလုံးစုံသော အပြစ်အာဒီနဝကို ရခြင်းကြောင့်။ အာဒီနဝတော၊ အားဖြင့်။ သမုဒယတော၊ အတ္တဂ််မတောတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ (ဣတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ ၌ စပ်) အနိစ္စတော၊ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။ ပရဝသိကတာယ ဝါ၊ အကြောင်းဟူသော သူတပါး၏ အလိုအတိုင်း အဖြစ်သည်၏ အပြစ်ဖြင့်ရင်း။ နိစ္စသာရဝိရဟဒီပနေန ဝါ၊ နိစ္စအနှစ်မှ ကင်းသည်ကို ပြသဖြင့်ရင်း။ သုညတာ ဝိဘာဝနံ၊ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်ရှားစေသည်။ ဟောတိ၊ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုညတာဝိဘာဝနံ၊ ထင်ရှားစေသည်၊ ဝါ၊ ပြသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကတ္တာ၊ သွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဋ္ဌစ္ဘ၊ ၍။ ယံ သုခံ၊ သည်။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသုခ, သောမနဿသည်။ ရူပသ၊ ရုပ်၏။ အသာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာဝိဘာဝနေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြသဖြင့်။ သုညတာဝိဘာဝနံ၊ ထင်ရှားစေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယံ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤမမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသည်။ ရူပသ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနံ စ၊ ရှုခြင်းသည်လည်း။ နိစ္စတာဒိသုညတာ ဝိဘာဝနတော၊

နိစ္စတာ စသည်တို့မှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်ရှားစေခြင်း ပြခြင်းကြောင့်။ (ဤ၌ စာအုပ်တွင် ဝိ ကျနေသည်) (သုညတာဝိဘာဝနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊ တူ။ ရူပေ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင် ဆန္ဒရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ ကို ပယ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်။ ရူပသ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနံ စ၊ ရှုခြင်းသည်လည်း။ (သုညတာဝိဘာဝနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ သမုဒယာဒိဒဿနာနံ စ၊ သမုဒယစသည်ကို ရှုခြင်းတို့၏ ၎င်း။ ဣတိ၊ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သုညတာနုပဿနာနု ဗြူဟနတာ၊ နာကို ပွါးစေသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အာဒီနဝတော၊ ဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝတ္တာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင် ဆိုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဆိုခြင်းသည်။) အသာဒဝဋ္ဌိကေ့ဝတော၊ အသာဒကို ပယ်သောအားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒွါစတ္တာလီသ၊ ၄၂–ပါးသော။ အာကာရာ၊ တို့ကို။ နေတဗ္ဗာ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနံ။ပ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော။ပ။ နိဿရဏတော ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အယံ နိဒ္ဒေသော၊ ဤအကျယ်ပြသော စကားသည်။ အသုကာယ ပါဠိယာတိ၊ ဤမည်သောပါဠိ၏ (နိဒ္ဒေသ) ဟူ၍။ ဒဿနတ္ထံ စ၊ ပြခြင်းငှါငင်း၊ ဝါ၊ ပြခြင်းအကျိုးရှိလည်း ရှိသော။ တဿ၊ ထိုသုညအားဖြင့် ရှုခြင်း၏။ ဖလဒဿနတ္ထဉ္စ၊ အကျိုးကိုပြခြင်းငှါငင်း၊ ဝါ၊ ပြခြင်းအကျိုးလည်းရှိသော။ သုညတာပရိဂ္ဂဏှန ကထာသန္ဒဿနံ၊ သုညတာကို သိမ်းဆည်းခြင်း စကားကို ပြကြောင်းဖြစ်သော။ (သီမှ၌ သုတညတာပရိဂ္ဂဏှံ ဂါထာသန္ဒဿနံ ဟုရှိ၏) တေ၊ (ရှုပ် အနိစ္စတော။ပ။ မစ္စုရာဇာန ပဿတိ ဟူသော) ဤစကားကို။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ (ထိုမူအတိုင်း အဆိုကိုမူ နိဒ္ဒေသ ၂–ကျမ်းလုံး၌ပင် မတွေ့ရပေ) ဝုတ္တမ္မိ စ၊ မိန့်ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဝုတ္တမ္မိ စေတံ ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အဖွင့်ဖြစ်သည်)

[၄၅၉] ဂုဖဖ။ ဧဝံ၊ သို့။ တီရဏပရိညာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ ခန္ဓေသု၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့၌။ ဒွါစတ္တာလီသာယ၊ ၄၂–ပါးသော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာပိ၊ သိမ်းဆည်း၍သော်လည်း။ တိဝိဓာနုပဿနာ ဝသေနေဝ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော အနုပဿနာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ အားထုတ်သော ယောဂီအား။ သခ်ါရပေက္ခာဉာဏပ္ပတ္တိ၊ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဧဝံ သုညတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပရိဂ္ဂဏှန္တော်တိ၊ ကား။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်လတ်သော်။ ဘယဉ္စ နန္ဒိဉ္စ ဝိပ္ပဟာယာတိ၊ ကား။ အဗ္ဗျပေက္ခကတာယ၊ လျစ်လျူရှုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဇေဟိတွာ၌ စပ်) သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဝိပတ္တိ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယဉ္စေဝ၊ ဖြစ်တတ်သော ကြောက်ခြင်းကိုငင်း။ တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတို့၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိဉ္စ၊ ဖြစ်တတ်သော ပီတိကိုငင်း။ ပဇေဟိတွာ၊ ပယ်၍။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန၊ ဘေးထင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဉာဏ ဘယဉ္စ၊ ဖြစ်တတ်သော ဉာဏ်ဟူသော ကြောက်ခြင်းကိုငင်း။ သမ္မသနဝသေန၊ သမ္မသနဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိသခ်ါတံ၊ ဖြစ်တတ်သော ပီတိဟုဆိုအပ်သော၊ နန္ဒိဉ္စ၊ နှစ်သက်ပျော်မွေ့ခြင်းကိုငင်း။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ သုညတာယ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒိဋ္ဌာယ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဘယနန္ဒိနံ၊ ကြောက်ခြင်း နှစ်သက်ပျော်မွေ့ခြင်းတို့၏။ အဝသရော၊ သက်ဝင်ခွင့် ဖြစ်ခွင့်သည်။ နာ အတ္ထိ၊ မရှိတော့ပြီ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဥပေက္ခာဝ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်သာလျှင်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာ တည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သခ်ါရေသု ဥဒါသီနော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယေန မိစ္ဆာ ဂါဟေန၊ အကြင်မှားယွင်းစွာ ယူခြင်းဖြင့်။ အနဒါသီနတာ၊ လျစ်လျူမရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဒဘာဝံ၊ ထိုမှားယွင်းစွာ ယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ နာ ဂဏှာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏၊ ဥဒါသီနတာယ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်၌။ ဥပမံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝိသဒ္ဒဘရိယော ဝိယ ပုရိသောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ အနဒါသီနတာပုဗ္ဗိကာ၊ လျစ်လျူမရှုသည်၏အဖြစ်လျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ ဥဒါသီနတာ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ သော်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သြပမ္မတ္ထံ၊ ဥပမာအနက်ကို၊ ဝါ၊ ဥပမေယျ အနက်ကို။ ဖရတိ၊ ပျံ့နှံ့စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣဒ္ဓါကန္တာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတ္ထိနံ။ တို့၏။ သာဒ္ဒေယျ ကူဋ္ဌေယျ ဝကေ်ယျာဒီနံ၊ စဉ်းလဲခြင်း မဖြောင့်မတ်ခြင်း ကောက်ကျစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အဇာနနတော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထိုမိန်းမကို။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ မမာယေယျ၊ မြတ်နိုးရာ၏။ မုဋ္ဌိတုကာမော ဟုတွာတိ၊ ကား။ မုဋ္ဌိတုကာမောဝ၊ စွန့်လွှတ်လိုသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နိရပေက္ခတာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်၏။ ဝသေနေဝ၊ သာလျှင်။ တံ၊ ထိုမိန်းမကို။ ဝိသဒ္ဒေယျ၊ ကွာရှင်းစွန့်လွှတ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ မုဋ္ဌိတုကာမတာယ၊ မုဋ္ဌိတုကမျှတာဉာဏ်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ သည်။ နာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ပဋိသခ်ါနုပဿနာ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသခ်ါနုပဿနာယ သခ်ါရေ ပရိဂ္ဂဏှန္တော်တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပတိလီယတီတိ၊ ကား။ ဧကပသေန၊ တဖက်နံပါးဖြင့်။ နိလီယတိ၊ ပုန်းကွယ်၏။ နိလီနံ ဝိယ၊ ပုန်းကွယ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ပတိကူဋ္ဌတီတိ၊ ကား။ သကုံစတိ၊ ရှုံ၏ ကြို့၏။ ပဋိဝတ္တတီတိ၊ ကား။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ဆုတ်နစ်၏။ နေ သမ္မသာရိယ တီတိ၊ ကား။ နေ ဝိသရတိ၊ ပြန့်မသွား။ အဘိရတိဝသေန၊ ပျော်မွေ့သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နေ ပက္ခန္ဒတိ၊ မပြေးဝင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣစ္စသာတိ၊ ကား။ ဣတိ ဧဝ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ အသ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီအား။

၇၆၇။ တိက္ခဝိသဒသူရဘာဝေန၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်း ရဲရင့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။ အဗ္ဗုပေက္ခနေ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ သိဒ္ဓမာနေ၊ ပြီးလတ်သော်။ တံ ဧတံ သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ ထိုသခ်ါရုက္ခာ ဉာဏ်သည်။ (တံပနေတံ ကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ စကားဖြစ်သည်၊ ထိုကြောင့် ဦးကာ၌ ပန အနက်ထူးမရှိ) အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လျက်။ (ဂစ္ဆန္တံ ၌စပ်) ပရိပါကဂမနေန၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်။ အနုလောမ မဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ရောက်လတ်သော်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သန္တေတော၊ ငြိမ်းအေးသော အားဖြင့်။ ပဿတိ နာမ၊ မြင်သည်မည်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တထာဘူတံ၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ဉာဏ်သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သခ်ါရပ္ပဝတ္တံ၊ ကို။ ဝိသဒေ့တွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ပက္ခန္ဒတိ နာမ၊ ပြေးဝင်သည်မည်၏။ တယိဒံ ဉာဏံ၊ တယိဒံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၌ စပ်) ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အနုလောမဂေါ တြဘုဉာဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကတ္တံ၊ တရုတည်းအဖြစ်သို့။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ [၄၆ဝ] ဧကတ္တန ယဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နော စေ နိဗ္ဗာနံ သန္တေတော ပဿတီတိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ အပရိပက္ကတမေဝ၊ မရင့်ကျက်သေးသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ သမုဒ္ဒံ၊ သမုဒ္ဒြာကို။ တရန္တိ၊ ကူးကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမုဒ္ဒိကာ၊ မည်၏။ သဲယတ္တိကာ၊ လှေကုန်သည် သဘော်ကုန်သည်တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ဒိသာဇာနနကော၊ အရပ်မျက်နှာကို သိသော။ ကာကော၊ ကျီးသည်။ ဒိသာကာကော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤဒိသာကာကဟူသော စကားသည်။ လက္ခဏမတ္တံ၊ မှတ်ကြောင်း စကားမျှသာတည်း။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတရုသော။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ သကုန္တော၊ ငှက်ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိဒေသန္တိ၊ ကား။ အဒေသံ၊ ရောက်ဘူးသောအရပ်မဟုတ်သော။ သမုဒ္ဒေ၊ ၌။ အပရိစိတဋ္ဌာနံ၊ မလေ့ကျက်ဘူး သော အရပ်တည်း။ အနဂန္တာတိ၊ ကား။ အန အန၊ အဖန်ဖန်။ ဂန္တာ၊ ပျံသွား၍။

တယိဒံ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ထို ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ပိဋ္ဌိ ဝဋ္ဋယမာနံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ထူလထူလတော၊ ကြမ်းသော ကြမ်းသော မုန့်ညက်မှ။ ဝိဝေစနဝသေန၊ ခွဲခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိပ္ပေါဋ္ဌိယမာနံ၊ ခါအပ် ဆင့်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သည်ဖြစ်၍။ သဏ့ သဏ့၊ သိမ်မွေ့ သိမ်မွေ့သော။ ပိဋ္ဌစုဏ္ဏံ ဝိယ၊ မုန့်ညက်မှုန့်ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗဋ္ဌိတကပ္ပါသဋ္ဌိ၊ ကား။ နိဗ္ဗဋ္ဌိတဗီဇ၊ ထုတ်အပ်သော အစေ့ရှိသော။ ကပ္ပါသံ၊ ဝါဂွမ်းတည်း။ ဝိဟနမာနံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဧနကေန၊ လေးအတုဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝါဖတ် လေးဖြင့်။ ဝိဟညမာနံ ဝိယ၊ ဖတ်အပ်သကဲ့သို့။ ဥပမာဒွယေနပိ၊ ဥပမာနှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်လည်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ သမ္ဘ သနေန၊ သုံးသပ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိပဿနာဉာဏသ၊ ၏။ သုခုမတရဘာဝါပတ္တိ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်၊ ဝါ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယထာ ယထာ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပွါးစေအပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိက္ခာစ၊ ထက်သည်ရင်း။ ဝိသဒါ စ၊ သန့်ရှင်းသည်ရင်း။ သူရာ စ၊ ရဲရင့်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုခုမတရာပိ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သည်လည်း၊ ဝါ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ သခ်ါရဝိစိနနေတိ၊ ကား။ ပဝိစယသ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၏။ သိခါပတ္တတာယ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ါရေသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတို့ကို။ ဝိစိနနေပိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌သော်လည်း။ ဥဒါသီနံ၊ လျစ်လျူရှုသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ တိဝိဓာနုပဿနာဝသေန၊ သုံးပါးသော အနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပကာရဏ္ဍရသ၊ အပြားတပါး၏၊ ဝါ၊ သုံးမျိုးသော အနုပဿနာမှ တပါးသော အပြား၏။ အဘာဝ တော၊ ကြောင့်တည်း။ သတ္တာဓ၊ ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော အနုပဿနာတို့။ အဠာရသဓ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါး အပြားရှိသော အနုပဿနာတို့။ ဣတိအာဒိနာ၊ သို့စသည်ဖြင့်။ ဝိဘတ္တာပိ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဝေဘန်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုပဿနာပကာရာ၊ အနုပဿနာအပြားတို့သည်။ တီသု၊ ကုန်သော။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီသွေဝ–အနိစ္စနုပဿ နာဒီသု ဧဝ၊ စသည်တို့၌သာလျှင်။ အန္တောဂဓ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မတ္ထကပ္ပတ္တာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက် သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တာသံ ဧဝ၊ ထိုသုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည် ၏။

၇၆၈။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဝိမောက္ခမုခဘာဝါပဇ္ဇနေ စ၊ ထိုဝိမောက္ခမုခအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း၌ရင်း။ တသ္မိံ အရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂပစ္စယတ္တေ စ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်၌ရင်း။ ဣဒံ ဝိပဿနာ ဉာဏံ၊ သည်။ တိဏ္ဏံ ဣန္ဒြိယာနန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသမာဓိန္ဒြိယ ပညိန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အာဓိပတေယျ ဝသေနာတိ၊ ကား။ သမ္ဘယုတ္တမ္ဘောနံ၊ သမ္ဘယုတ်တရားတို့၏။ အဓိပတိဘာဝဝသေန၊ အကြီးအမှူးအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အနိစ္စာ နုပဿနာဗဟုလဿ၊ အနိစ္စအနုပဿနာ အဖြစ်များသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသည်။ ဟောတိ၊

၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာဗဟုလဿ၊ ဒုက္ခအနုပဿနာအဖြစ် များသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမာဓိဇ္ဈေယ်၊ သည်။ (ဗလဝ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အနတ္တာနုပဿနာဗဟုလဿ၊ အနတ္တအနုပဿနာအဖြစ်များသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပညိဇ္ဈေယ်၊ သည်။ (ဗလဝ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ တိဿန္ဒ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဗလဝတရဘာဝေ၊ အထူးသဖြင့် အားကြီးသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာနိ၊ ရောက်ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဣဇ္ဈေယာနိ၊ တို့သည်။ ဝိမောက္ခမုခဘာဝေ၊ အဖြစ်သို့။ အာပါဒေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိဝိဓာနုပဿနာ။ပ။ အာပဇ္ဇတိ နာမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိဝိဓဝိမောက္ခမုခဘာဝန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကေ ပန၊ အဘယ်သည် တို့နည်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခမုခါနိ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ ကာနိ၊ အဘယ်သည်တို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တောလီနေ၊ အတွင်း၌ ဝုပ်သော။ အနယောဂေ။ မေးစစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မေးစစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဝိမောက္ခာဓိဂမဿ၊ ဝိမောက္ခကို ရခြင်း၏။ ဝိမောက္ခမုခါဓိနတ္တာ၊ ဝိမောက္ခမုခနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တိသော ဟိ။ပ။ ဝုစ္စန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ မိန့်ဆိုပြီး၍။ အယဉ္စ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ပါဠိတော ဇေ၊ ပါဠိအားဖြင့် ပင်လျှင်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ သိနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။

[၄၆၁] လောကနိယျာနာယာတိ၊ ကား။ လောကတော၊ မှ။ နိက္ခမနာယ၊ ထွက်သွားခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ကား။ သတ္တလောကဿ၊ ၏။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ။ နိက္ခမနာယ၊ ထွက်သွားခြင်းငှါ။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋုမတောတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဝေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒတောစေဝ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ရင်း။ ပရိဝဋုမတော စ၊ ထက်ဝန်းကျင် လမ်းကြောင်းအားဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊ နယ်ဆုံးအကန့်အသတ်အားဖြင့်ရင်း။ သမနုယဿနတာယာတိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာ သာလျှင်။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပဿနာယ၊ ရှုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မဒ္ဓော၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာဒိတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ၌။ ဥဒယေန၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အန္တတော၊ အဆုံးမှ၊ ဝါ၊ ၌။ ဝယေန၊ ပျက်ခြင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုသခ်ါရတို့သည်၊ အာဒိအန္တဝန္တတာယ၊ အစအဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်၊ ဝါ၊ အနိစ္စမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိအပ်၏။ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသခ်ါရနိမိတ္တဝိရဟတော၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရနိမိတ်ကင်းခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ အသခ်ံတာယ၊ အသခ်ံတဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မပြုပြင်အပ်သော။ ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၌။ စိတ္တသမ္ဘက္ခန္ဓနတာယာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍။ (ဤပုဒ်ကို ဆင်ခြင်သင့်၏) အနုလောမဉာဏာဒိ ဘာဝေန၊ အနုလောမဉာဏ် စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အဓိစိတ္တာသ၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၏။ အနုပဝိသနတာယ၊ သက်ဝင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အပ္ပဏိဟိတာယာတိ။။ ကား။ ရာဂပဏိဓိအာဒီနံ၊ ရာဂပဏိဓိ စသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ သော။ သုညတာယာတိ၊ ကား။ အတ္တာသုညတာယ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အတ္တာဟု ထင်မှတ်အပ်သော သခ်ါရတို့မှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သခ်ါရသုညတာယ ဟုရှိသင့်သည် ထင်၏) သုညတာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ သော။

ဂတိန္တိ၊ ကား။ နိပ္ပတ္တိ၊ ပြီးခြင်းကို။ (သျှာမူကွဲသာ သင့်သည်)သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝဝိဘာဝနေန၊ သဘောမှန်ကို ထင်ရှားပြသခြင်း။ သံဝေဓိယမာနံ၊ ထိတ်လန့်စေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၌ စပ်) သမ္မာပဋိပတ္တိယံ၊ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ပဋိပတ်၌။ သမုတ္တေဇိတံ နာမ၊ ကောင်းစွာတတ်စေအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနောသမုတ္တေ ဇနေတာယာတိ စိတ္တသံဝေဇနေတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မမ်ကာရေန၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းသော တဏှာဖြင့်။ အတ္တာနိယသည်ကတသ၊ အတ္တာ၏ ဥစ္စယို့ ထင်မှတ်အပ်သော။ ဝတ္ထုနော၊ ဝတ္ထု၏။ သာမိဘူတော၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ ကို။ ပဌမ်၊ စွာ။ ပရာမသီယတိ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ အတ္တာနိယ်၊ အတ္တာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝတ္ထုကို။ ပရာမသီယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာဟံ နမမတိ ဇေ၊ အနတ္တာတော သမနုပဿနတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တီဏိ ပဒါနိတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋ မမနောသမုတ္တေ ဇနသမနုဿနပဒါနိ၊ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋမ ဟူသော ပုဒ်, မနောသမုတ္တေဇနဟူသောပုဒ်, သမနုပဿန ဟူသော ပုဒ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗသခ်ါရေတိ အာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဝါကျာနိ၊ ဝါကျတို့ကို။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိတိ၊ ပုဒ်တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တေနေဝါတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပဒါနံ၊ ထိုပုဒ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တတ္တာ ဇေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပဥ္စဝိသဒ္ဒနေတိ၊ ကား။ အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကထံ သခ်ါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပဥ္စသ၊ မေးခွန်းပြဿနာ၏။ ဝိသဒ္ဒနေ၊ အဖြေ၌။

ဂ၆၉။ ဇေ၊ သို့။ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိမောက္ခေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကတမေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနိစ္စတော မနသိကရောန္တောတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်။ အဓိမောက္ခဗဟုလောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဇ္ဈေယဗဟုလော။ သဒ္ဓါဇ္ဈေ အဖြစ်များသည် ဖြစ်၍။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓါဇ္ဈေယ်၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဒိတော၊ ၌။ သဒ္ဓါမတ္တကေန၊ ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါမျှဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတ္တာ၊ ကျင့်၍။ ဝိပဿနာယ၊ သည်။ ဥက္ကံ သဂတာယ၊ လွန်ကဲခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော်။ တရုဏဝပလ္လဝါဒီသု ဝိယ၊ ရွက်နစ်သည်တို့၌ ကဲ့သို့။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၃ ၂၆၁–၌

ကြည့်) မဏိကနကာဒီသုပိ၊ ပတ္တမြား ရွှေစသည်တို့၌လည်း။ တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတို့၏။ အနိစ္စတံ၊ ကို။ သာတိသယံ၊ တကွ။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ပဿတော၊ ဂီအား။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ မဖောက်မပြန်ကိုယ်တိုင် ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူပေစွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္ထရိ၊ ၌။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဗလဝတီ၊ အားကြီးစွာ (ဝါ၊ သော။ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားသည်။) ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ဂီသည်။ အဓိမောက္ခဗဟုလော စ၊ အဓိမောက္ခအဖြစ်များသည်ရင်း။ အဓိမတ္တသဒ္ဓေါ စ၊ လွန်ကဲသော သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ၊ ဂီအား။ အနိစ္စာနုပဿနာဗဟုလတာယ၊ အနိစ္စအနုပဿနာ ဖြစ်ခြင်းများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [၄၆၂] အနိစ္စာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဟူသော ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ဂီသည်။ အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိလ ဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခာနုပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ ဂီသည်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတို့တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထိုသခ်ါရတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာတည်း။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ မနသိကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ သန္တပဏီတ သုခဘာဝံ၊ ငြိမ်းအေးမွန်မြတ်သော ချမ်းသာ၏ အဖြစ်ကို။ အဓိမုစ္စန္တော၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ပီတိပါမောဇ္ဇ သမာယောဂတော၊ ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့် ကောင်းစွာယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုပဿဒ္ဓိ အဖြစ်များသောကြောင့်။ အဓိမတ္တသမာဓိန္ဒြိယပဋိလာဘေန၊ လွန်ကဲသော သမာဓိနေ့ကို ရသဖြင့်။ ရာဂ ပဏိဓိယာ၊ ရာဂဟူသော တောင့်တခြင်း၏။ ဒူရီဘာဝတော၊ ဝေးစွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခသမဓိဂမော၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခကို ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခတော။ပ။ ပဋိလဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေဒဗ ဟုလောတိ၊ ကား။ အနတ္တာနုပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ ဂီသည်။ အတ္တာသုညတာယ၊ ၏။ နိပုဏာဉာဏဝိသယတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သော ဉာဏ်၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏဗဟုလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုသို့ဉာစ်အဖြစ်များသောကြောင့်။ အဓိမတ္တပညိန္ဒြိယ ပဋိလာဘေန၊ လွန်ကဲသော ပညိန္ဒြေကို ရသဖြင့်။ မောဟသ၊ ၏။ ဒူရီဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သုညတဝိမောက္ခသမဓိဂမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနတ္တတော။ပ။ ပဋိလဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ၏။ နိမိတ္တဝသေန၊ အားဖြင့်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်းပြီး၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ လျက်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သဘောတရား၌။ ဣဒံ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗ သော၊ သိမ်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ အနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကင်းသော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနိမိတ္တာ ကာရေန၊ နိမိတ်ကင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဓိမုစ္စန္တော၊ လျက်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို။ (ဂါမိနီ မှားသည်) မဂ္ဂေန၊ နှင့်။ ဃဋ္ဋေတိ၊ စပ်စေ၏။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ (ဝုစ္စတိ၌ စပ်) အနိမိတ္တာတော၊ သခ်ါရ နိမိတ်ကင်းသောအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တာကာရေန။ပ။ အရိယ မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ သွာယံ သော အယံ အနိမိတ္တာကာရော၊ ထိုနိမိတ်ကင်းသော အခြင်းအရာကို။ မဂ္ဂေန၊ သည်။ နေဝ ကတော၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ဝိပဿနာယ၊ သည်။ နှ ကတော၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ သဘာဝသိဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့် ပြီး၏။ စ၊ ဆက်။ တဒါရမ္မဏတာယ၊ ထိုနိမိတ် ကင်းသော နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ အနိမိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အနိမိတ္တာယ။ပ။ အနိမိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယော၊ ဂီသည်။ ဒုက္ခာနုပဿနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ (သခ်ါရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိပဿနံ အနုယုဉ္ဇန္တော ပုဒ်တို့ကို လိုက်၍ စပ်ရမည်) ပဏိဓိယာ၊ တောင့်တခြင်း၏။ ဣရိဘာဝကရဏေန၊ ဝေးစွာဖြစ်ခြင်းကို ပြုသဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ တောင့်တခြင်း ကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိမုစ္စန္တော၊ လျက်။ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ မဂ္ဂေန ဃဋ္ဋေတိ စသည်တို့ကို လိုက်၍ စပ်ရမည်) ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ယော၊ ဂီသည်။ အနတ္တာနုပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဤ၌လည်း သခ်ါရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိပဿနံ အနုယုဉ္ဇန္တော ပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ စပ်ရမည်) အတ္တာ၊ပလဒ္ဓိယာ၊ အတ္တဟူသောအယူ၏၊ ဝါ၊ အတ္တကိုရခြင်း၏။ ဣရိဘ ဝကရဏေန၊ ပြုသဖြင့်။ သုညတံ၊ ဆိတ်သုဉ်းသော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိမုစ္စန္တော၊ လျက်။ (ဤ၌လည်း ဝုဋ္ဌာနဂါမိနံ မဂ္ဂေန ဃဋ္ဋေတိ စသည် တို့ကို လိုက်၍ စပ်ရမည်) ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတေနေဝ နယေနာ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၇၇ဝ။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ တိဝိဓမ္မိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝိမောက္ခနာမံ၊ အမည်ကို။ ယဒိ လဘတိ၊ အကယ်၍ ရင်ဗားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ရသည်ရှိသော်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝိမောက္ခဒွယမေဝ၊ ဝိမောက္ခနှစ်ပါး အပေါင်းသည် သာလျှင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဂတံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယံ ပနာတိအာဒိ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝိမောက္ခဒွယဝစနံ၊ ဝိမောက္ခနှစ်ပါးကို ဟောသော စကားကို။ နိပ္ပရိယာယတော ဝိပဿနာဂမနံ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။ ဥဒုကမေဝ၊ ဖြောင့်စွာသာလျှင်။ ဝိပဿနတော၊ မှ။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ နာမာဂမနံ၊ အမည်၏လာခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အနိမိတ္တ ဝိပဿနာ၊ သည်။ အာဂမနီယဘာဝေန၊ လာခဲ့ရာ အကြောင်းအရာ၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မဂ္ဂသ၊ မဂ်အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ၄၊ နှ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ သုတ္တေ၊ ၌။ အနိမိတ္တဥ္စ၊ နိမိတ်ကင်းသော ဝိပဿနာကိုလည်း။ ဘာဝေဟိ၊ ပွါးစေလော့။ မာနာနုသယံ။ ကို။ ဥဒ္ဓေဟ၊ နုတ်ပယ်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အနိမိတ္တ ဝိပဿနာ၊ ကို။ ကာမံ ကထိတာ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း။ သာ၊ ထိုအနိမိတ္တ

ဝိပဿနာကို။ [၄၆၃] နိစ္စနိ မိတ္တခုဝ နိမိတ္တအတ္တနိမိတ္တာနိ၊ မြဟန်အခြင်းအရာ ဟူသော နိစ္စ နိမိတ်, ခိုင်ခဲ့ဟန် အခြင်းအရာ ဟူသော ခုဝနိမိတ်, အတ္တကောင် အခြင်းအရာဟူသော အတ္တနိမိတ်တို့ကို။ ဥဏ္ဍါ ဝ ဣန္ဒြေပိ၊ ခွါနုတ် ပယ်ရှားတတ်သော်လည်း။ သယံ၊ မိမိ ကိုယ်တိုင်။ နိမိတ္တမေဗ္ဗသု ဧဝ၊ သခ်ါရနိမိတ်တရားတို့၌ သာလျှင်။ စရတိ၊ အာရုံပြုလျက် ကျက်စား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သနိမိတ္တာဝ၊ နိမိတ်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိအပ်၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ အဘိဓမ္မော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပရမတ္ထဒေသနာ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော အနက်ကို ဟောသော ဒေသနာ တည်း။ အနိမိတ္တမဂ္ဂသ စ၊ ၏လည်း။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဟေတုဝေကလ္လမေဝ၊ အကြောင်း ချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အနိစ္စာ နုပဿနာ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခာ၊ ကို။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုအနိမိတ္တာ နုပဿနာ၌လည်း။ (အဌသာလိနီ၌ တေန စ–ဟူ၍ ရှိ၏၊ ထိုပါဠိသည်သာလျှင် နောက်၌ ဆိုလတ့်သော အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခေန သုညတဝိမောက္ခေန ဟူသော ပါဠိတို့နှင့် ညီညွတ်သည်။ တေန စ၊ ထိုအနိမိတ္တဝိမောက္ခဖြင့်လည်း။) သဒ္ဒါ ဣဿိယ်၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသဒ္ဓါ ဣဿိယ်သည်။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဧကဂ်မ်ဗို၊ တခုသောအဂ်ါသည် သော်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အမဂ္ဂဂ်ံတ္တာ၊ မဂ္ဂင်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မဂ္ဂသ၊ အကျိုးဖြစ်သော မဂ်အား။ နာမ်၊ အမည်ကို။ ဒါတုံ၊ ၄ါ။ နဿ ဣတိ၊ မစွမ်းနိုင်။

ဣတရေသု၊ ဤမှတပါးသော ဝိမောက္ခတို့၌။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခော၊ ကို။ (ကထိတော၊ ၏။) အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုညတဝိမောက္ခော၊ ကို။ (ကထိတော၊ ၏။) တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခတို့တွင်။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခန၊ ဖြင့်။ သမာဓိဣန္ဒြိယံ၊ သည်။ သုညတဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုသမာဓိနှင့် ပညိန္ဒြေတို့သည်။ အရိယမဂ္ဂသ၊ အရိယာမဂ်၏။ အဂ်ံတ္တာ၊ အဂ်ါ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မဂ္ဂသ၊ မဂ်အား။ နာမ်၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ၄ါ။ သဏ္ဌာနန်တိ၊ ဣတိ၊ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌။ နဂဟိတော၊ မယူအပ်၊ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အာဂမနတော၊ အာဂုံအားဖြင့်။ နာမ်၊ ကို။ အလဘန္တေပိ၊ မရသော်လည်း။ သဂုဏာတော စ၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်ရင်း။ အာရမ္မဏာတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ နာမ်၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတ သုညတမဂ္ဂါပိ၊ တို့သည်လည်း။ သဂုဏာတော ဧဝ စ၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့် သာလျှင်ရင်း။ အာရမ္မဏာတော ဧဝ စ၊ ဖြင့် သာလျှင်ရင်း။ နာမ်၊ ကို။ လဘေယျုံ၊ ရကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏ စကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ၊ အကြောင်းကို ရှင်းပြဦးအုံ့။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သရသတော စ၊ မိမိ၏သဘော အားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စနီကတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နာမ်၊ ကို။လဘတိ၊ ၏။ သဘာဝတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဋိပက္ခတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ သရတော စ ပစ္စနီကတော စဟူသော ပုဒ်တို့၏ အနက်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရာဂပဏိဓိအာဒီဟိ၊ စသည်တို့မှ။ ဝိမုတ္တော ဧဝ၊ လွတ်သည်သာလျှင်တည်း။ သုညတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရာဂါဒီဟိ၊ တို့မှ။ သုညော ဧဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအပ္ပဏိဟိတမဂ် သုညတမဂ်တို့သည်။ သရသတော၊ အားဖြင့်။ နာမ်၊ ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဏိဓိသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော ဧဝ၊ တည်း။ သုညတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္တာဘိနိဝေသသ၊ အတ္တဟုနှလုံးသွင်းခြင်း၏။ ပဋိပက္ခော ဧဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအပ္ပဏိဟိတမဂ် သုညတမဂ်တို့သည်။ ပစ္စနီကတော၊ အားဖြင့်။ နာမ်၊ ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ ပန၊ သည်ကား။ ရာဂါဒိ နိမိတ္တာနံ ဝါ၊ ရာဂ အစရှိသော နိမိတ်တို့၏ရင်း။ နိစ္စနိမိတ္တာဒီနံ၊ ဝါ၊ တို့၏ရင်း။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သရသ တော ဧဝ၊ သာလျှင်။ နာမ်၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ပစ္စနီကတော၊ အားဖြင့်။ (နာမ်၊ ကို။) နော လဘတိ၊ မရ။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုအနိမိတ္တမဂ်သည်။ သခ်ါရနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ သခ်ါရနမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ အနိစ္စာ နုပဿနာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ သာ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာသည်။ အသ၊ ထိုအနိမိတ္တမဂ်၏။ အနုလောမဘာဝေ၊ အလျော်၏အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ အနုလုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ လည်း။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာ၏ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ ကို။ နဟဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ နိပ္ပရိယာယတော ဝိပဿနာဂမနံ သန္ဓာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာကို။ သမ္မသန္တီ၊ လျက်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထသောမဂ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ တသ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်း၏ အရာ၌။ ဌတ္တာ၊ တည်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မဂ္ဂသ၊ အား။ နာမ်၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌဟန္တသ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အနိမိတ္တော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌဟန္တသ၊ ၏။ (မဂ္ဂေါ၊ သည်။) အပ္ပဏိဟိတော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌဟန္တသ၊ ၏။ (မဂ္ဂေါ၊ သည်။) သုညတော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧသာ၊ ဤအဖွင့်သည်။ သုတ္တန္တသံဝဏ္ဏနာ၊ သုတ္တန်၏ အဖွင့်တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဒဋ္ဌာ၊ ထုတ်ပြအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ အဘိနိဝေသနိမိတ္တပဏိဓိမုဏ္ဍနံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း, နိမိတ်, တောင့်တခြင်းတို့ကို စွန့်လွတ်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ တိသဿ္ဌမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။

အနုပဿနာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ (သုညတဝိမောက္ခာဒိဘာဝေါ၌ စပ်) တဒါဂမနဝသေန၊ ထိုအနုပဿနာ သုံးပါးဟူသော လာခဲ့ရာ အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒန္တယဿ၊ ထိုအနုပဿနာသုံးပါးသို့ အစဉ်လိုက်သော။ မဂ္ဂဿ စ၊ ၏ရင်း။ သုညတဝိမောက္ခာဒိဘာဝေါ၊ သုညတဝိမောက္ခစသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကြင် ညွှန်ပြအပ်၏။ တဿ၊ ထိုညွှန်ပြ အပ်သော စကား၏။ [၄၆၄] ပရိယာယဘာဝေ၊ ပရိယာယ်၏ အဖြစ်၌။ ဝတ္တတ္ဗမေ၀၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဝိပဿနာဉာဏံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခောတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောတော် မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ ၏။

အနိစ္စာ နုပဿနာဉာဏန္တိ၊ ကား။ သစ်ရာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အနုပဿနာ ဝသေန၊ ရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တဉာဏံ၊ တည်း။ နိစ္စတော အဘိနိ၀েသံ မဒ္ဒုတိတိ၊ ကား။ တေ၊ ထိုသစ်ရ တရားတို့သည်။ နိစ္စာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိစ္စာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ပ၀တ္တမိစ္ဆာဘိနိ၀েသ ဝိဒ္ဓံသ နဝသေန၊ ဖြစ်သော မှားသော နလုံးသွင်းခြင်းကို ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဤနေရာ၌ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ကွာစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဒ္ဒုတိ၊ လွတ်၏။) ပန၊ ဆက်။ တဒန္တယ်၊ ထိုအနိစ္စာ နုပဿနာသို့ အစဉ်လိုက်သော။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ သမုစ္ဆေ၀ဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဒ္ဒုတိ၊ ၏။ ဣတိတိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိစ္စာဘိနိ၀েသ တော၊ မြဲသည်ဟု နလုံးသွင်းခြင်းမှ။ (အနိစ္စာမှားသည်) ရိတ္တတာယ စ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝိမုတ္တတာယ စ၊ လွတ်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။

တန္တိ၊ ကား။ တိ၀ိမ၊ သော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိပဿနာဉာဏ်တို့တွင်။ ယဿ၊ အကြင် ဝိပဿနာဉာဏ်၏။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ နာမလာဘော စ၊ အမည်ကို ရခြင်းသည်ရင်း။ ယဿ၊ ဉာဏ်၏။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ နာမလာဘော စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုသို့သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဒဿေ တုံ၊ ၎။ သစ်ရနိမိတ္တသာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိပ္ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ၀ေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့် သော်ကား။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ နိပ္ပရိယာယကထာ ဘာ၀တော၊ မုချအားဖြင့် ဟောသောစကား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိ၀ဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝိမောက္ခဒ္ဒယမေ၀၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အ၀ိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတသ္မိံ ဝိပဿနာ၀ိကာရေ၊ ဤဝိပဿနာအရာ၌။ ဝါ၊ ကား။ တိ၀ိ၀ ဝိမောက္ခမုခဘာ၀ံ အာပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ္မ ဥဒ္ဒေသ၀စနေ၊ ဤအကျဉ်းချုပ်စကား၌။

၇၇၁။ တေသံ ဝိဘာဂါယာတိ၊ ကား။ ယထာ၀ုတ္တာနံ၊ ကုန်ပြီးသော။ သတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သဒ္ဓါနုသာရိအာဒိဘာ၀ေန၊ သဒ္ဓါနုသာရီစသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဘတ္တသဘာ၀တာယ၊ ခွဲခြမ်းအပ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ် အလို့ငှါ။

၇၇၂။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတီတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါနုသာရိ ဘာ၀ိတာကာရဏဘူတံ၊ သဒ္ဓါနုသာရီဖြစ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် (ဖြစ်ခြင်း)၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အ၀ိမတ္တံ၊ သော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ အ၀ိမောက္ခဗဟုလတာယ စ၊ အ၀ိမောက္ခအဖြစ် များသည်၏ အဖြစ်၏ရင်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယာ၀ိမတ္တတာယ စ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်၏ရင်း။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဟေ၀္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေ၀၊ တည်း။ အ၀ိ စ၊ တနည်းလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ၊ လတ်သည်ကား။ သ၀ေါ၀ဏ္ဏော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ အနိစ္စာကာရသလ္လက္ခဏသ၊ အနိစ္စ အခြင်းအရာကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်း၏။ သဒ္ဓါဘိဗုဒ္ဓိ ယာ၊ သဒ္ဓါတိုးပွါးခြင်း၏။ ဥ၀နိဿယ ဘာ၀တော၊ အားကြီးသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒန္တယေ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿ နာသို့ အစဉ်လိုက်သော။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ တိက္ခတရာ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဌမကော၊ ရှစ်ယောက်မြောက် ဖြစ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါနုသာရီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသေသု သတ္တသု ဌာနေသူတိ၊ ကား။ ပဌမဖလတော၊ ပဌမဖိုလ်မှ။ ပဌာယေ၊ ၍။ ယာ၀အဂ္ဂဖလာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သတ္တသု ဌာနေသူတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ သေသေသု၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ကြွင်းကုန်သော။ ဆသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ အဂ္ဂဖလေ ပန၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ကား။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရူပဈာနလာဘီ၊ အရူပစျာန်ကို ရသည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ ဥဘတော ဘာဂ ဝိမုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂ၀ိမုတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ နနု၊ လော။ အရူပဈာနလာဘီ၊ ရသည်။ နော စေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်ငြားအုံ့။ ပညာ၀ိမုတ္တော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ နနု) လော။ သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တော၊ မည်သည်။ နု(ဟောတိ နနု) မဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဘိ၀ဗ္ဗေ၊ ၌။

ကတမော၊ အဘယ်သို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တော၊ တ္တမည်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤသည် ကား။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည် ကား။ ဒုက္ခသမုဒ ယော၊ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ပွါးကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ၊ သည်

ကား။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ၊ သည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ဆိုက်ရောက်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာဂတပွဝေဒိတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ တရား တို့ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ [၄၆၅] ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ အာသဝါ စ၊ အာသဝေါတရား တို့သည်လည်း။ ပရိက္ခီဏာ၊ ကုန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တသ၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရိက္ခီဏာ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ပရိက္ခီဏာ၊ ကုန်သည်။ နော ခေါ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဧကစ္စာသဝပရိက္ခယဝစနတော၊ အချို့သော အာသဝေါ၏ ကုန်ခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သေက္ခဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ အသေက္ခဘာဝေါ၊ အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို။ နဝိညာယတိ၊ မသိအပ်။ အဌကထာယဟု ၆်လည်း။ ဧုရာနိ၊ တို့သည်။ ဒွေ။ နစ်ပါးတို့တည်း။ အဘိနိဝေသာ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ သီသာနိ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ မိန့်ဆိုခြင်းကြောင့်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တတာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိနန္ဒ၊ မရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ သို့ စောဒနာဌားအံ့။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မော၊ သည်။ နိပ္ပရိယာယကထာ၊ မုချအားဖြင့် ဆိုသောစကားတည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ အရဟတော၊ ၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တတာ၊ အဖြစ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ သော ပရိယာယော၊ သည်။ ကော ပန၊ နည်း။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တိနွယတာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်အား လျော်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အရဟတ္တမဂ််ခဏ၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဂ္ဂဖလက္ခဏေပိ၊ အရတ္တဖိုလ်ခဏ၌လည်း။ တဒန္ဓယတာယ၊ ထိုသဒ္ဓါ ဝိမုတ္တမဂ် ပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ မဂ််၌။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌လည်း။ တထေဝ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ််အတူ သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တသဒိသတာယ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ လဒိသတာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကာ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ နော စ ခေါ ယထာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တသ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဖြစ်သော။ သေက္ခသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကိလေသက္ခယော၊ ကိလေသာကုန်ခြင်းသည်။ ကုဏ္ဍေန၊ တုံးသော။ အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်။ ကဒလိစ္ဆေဒသဒိသော၊ ငှက်ပျောတုံး၏ ဖြတ်ခြင်းနှင့်တူသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တဒန္ဓယသ၊ ထိုသဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ် အားလျော်သော။ အရဟတောပိ၊ ၏လည်း။ (ကိလေသက္ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သဒိသတာ၊ တည်း။ ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ နေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါ ဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကိလေသပ္ပဟာနေ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်း၌။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အထ၊ ထိုသို့ မရှိလတ်သော်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နပါပုဏာတိ၊ မမှီသနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ အာဂမနီယနာနတ္တေန၊ လာခဲ့ရာ အကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နပါပုဏာတိ၊ မမှီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ သည်။ အာဂမနမှိ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာ၌။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော၊ ကွာစေသည်ရှိသော်။ အပ္ပကသိရေန၊ မဆင်းရဲ မငြိုငြင်သဖြင့်။ အကိလမန္တော၊ မပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ၊ ခွါခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ နိုင်၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိစ္ဆေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ကသိရေန၊ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ နိုင်၏။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ပညာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါဝိမုတ္တ, ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝေမတ္တတာ၊ ထူးသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ စ၊ ထိုထူးသော အတိုင်းအရှည် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်။ (ဣဏ္ဍိပုဒ် စဉ်းစားသင့်၏) လဇ္ဇတေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂါဒီသု၊ ပဌမမဂ်် စသည်တို့၌။ ဣန္ဒြိယသမတ္တေ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ တို့၏။ တိက္ခတာဝစနမ္ပိ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၇၇၃။ သောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌိတော၊ အရိယာမဂ်ဖြင့်ထသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ အဌသုပိ၊ ရှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ စ၊ စောဒနာဌီးအံ့။ အဌကထာယံ၊ ၆်။ ဧုရာနိ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမိတတ္တာ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ခဏ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ ဝါ၊ ရီသော်ဝင်း။ ဓမ္မာနုသာရီ ဝါ၊ သော်ဝင်း။ သီယာ နနု၊ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်လော။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယုတ္တော၊ ၏။ (ဣဓ နဟု ရှိသောပါ၌ကား နာ ၄၆၈၊ ကြောင်း ၁၉–၆် ဆိုလတ္တံ့သော

အဆုံးအဖြတ်နှင့် မည်၏) အရဟတော၊ ၏။ ကာယသက္ခိတာပိ၊ ကာယသက္ခိ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။

ကတမော၊ မည်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာယသက္ခီ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ တို့ကို။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတ္တာ၊ တွေ့ထိ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိဿွာ၊ ၍။ အသေ၊ အား။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ အာသဝါ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပရိက္ခီဏာ၊ ကုန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ကာယသက္ခီ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

[၄၆၆] ဧကစ္စာသဝပရိက္ခယဝစနတော၊ ကြောင့်။ ကာယသက္ခိနော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သေက္ခဘာဝေါ၀၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိညာယတိ နနု၊ သိအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့စောဒနာငြားအံ့။ တေ၊ သည်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ သစ္စံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သော ပရိယာယော၊ သည်။ ကော ပန၊ ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ ကာယသက္ခိသဒိသတာ၊ ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဥပစာရ ရူပဈာနသမာဓိတော၊ ဥပစာရသမာဓိ ရူပစျာန်သမာဓိမှ၊ ၀ါ၊ ထက်။ သာတိသယံ၊ သော။ အရူပသမာဓိသမ္ပယုတ္တ၊ အရူပသမာဓိအတွေ့ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကစ္စာသဝပရိက္ခယံ၊ အချို့သော အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို။ ဥပဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ ကာယသက္ခိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗပုဂ္ဂလေန၊ ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သာတိသယသမာဓိ သမ္ပယုတဒဓိဋ္ဌာနာ သဝပရိက္ခယသာမည်၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွသော သမာဓိအတွေ့နှင့် ထိုသမာဓိလျှင် တည်ရာ ရှိသော အာသဝေါ၏ ကုန်ခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ၌၍။ ကာယသက္ခိ ဝိယ၊ ကာသက္ခိနှင့် တူ၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ကာယသက္ခိတိ၊ ဟူ၍။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌လည်း။ တမေ၀ နယံ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ်နည်းကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အရဟာတောပိ၊ ၏လည်း။ ကာယသက္ခိတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ၀ါ၊ အကြောင်းကား။ ဧသာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဖွင့်သည်။ သုတ္တန္တသံ၀ဏ္ဏနာ၊ သုတ္တန်၏ အဖွင့်ပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ နိပ္ပရိယာယေန ပန၊ မူကား။ ပဌမဖလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကာယသက္ခိနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ ခေါ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ။ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဝိပဿနာယာနိကော၊ ယာဉ်ရှိသော။ သုက္ခဝိပဿတော ၀ါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်ငင်း။ ဥပစာရမတ္တလာဘီ ၀ါ၊ ဥပစာရစျာန်မျှကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ငင်း။ ရူပဈာနမတ္တလာဘီ ၀ါ၊ ရူပစျာန်မျှရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ငင်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိသီသေန၊ ပဿဒ္ဓိကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ သမာဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတိသယသမာဓိ လဘီ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ သမာဓိကိုရသော။ သမထယာနိကောဝ၀၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ သမထယာနိကသော၀၊ ၏သာလျှင်။ ကာယသက္ခိဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ခဲ့ပြီ။ အရူပဈာနဋ္ဌိ၊ ကား။ စတုဗိဓံ၊ သော။ အရူပဈာန်၊ စျာန်ကို။ ပန၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အရူပစျာန်တို့တွင်။ ဧကမ္မိ၊ တခုသော အရူပစျာန်ကိုလည်း။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဘတောဘာဂ၀ိမုတ္တော ဧ၀၊ မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ၊ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အရူပဈာနမိစ္ဆေ၀၊ နံဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတ္တာရိ အရူပဈာနာနိတိ၊ နိဟူ၍။ နု ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤဥဘတောဘာ၀ဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရူပသမာပတ္တီနံ ဧ အရူပသမာပတ်တို့၏ ၎င်း။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ စ၊ သမာပတ်၏ ၎င်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋ္ဌ၀ိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယသက္ခိမိ၊ ပိ၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။ ဒ္ဝိဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာ၀ေဟိ၊ အဖို့တို့ဖြင့်။ ဒွေ ၀ါရေ၊ နှစ်ကြိမ်တို့တိုင်တိုင်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘတောဘာ၀ဝိမုတ္တော၊ မည်၏။

၇၇၄။ ပညဝတော၊ ပညာကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိပုဏတရာ စ၊ အထူးသဖြင့်။ သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂမ္ဘီရာ စ၊ နက်နဲသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ အနက်တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ဝေဒဗဟုလတာ စ၊ ဉာဏ်ပညာအဖြစ်များသည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ ပညိန္ဒြိယပဋိလာဘော စ၊ ပညိန္ဒြေကို ရခြင်းကိုငင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပညိန္ဒြိယသ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မာနုသာရီ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ "သစ္စံ၊ သစ္စာတရားငင်း။ ဓမ္မော၊ ပညာငင်း။ ဓိတိ၊ လုံ့လ၀ီရိယငင်း။ စာဂေါ၊ စွန့်ခြင်းငင်း။" ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပညာ၊ ကို။ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်၏။

၇၇၅။ ယသာ ပါဠိယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တာဒိဘာ၀ေါ၊ သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တ စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တံပါဠိ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဝုတ္တံ ယောတန္တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ သုဝိညေယ္ယမေ၀၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။

၇၇၆။ သဒ္ဓါဇြိုယသ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ ဧဝမာဒိအတ္ထသ၊ ဤသို့အစရှိသော အနက်ကို။ သာဓေ၊ ပြီးစေတတ်သော။ အပရမ္ပိ၊ တပါးသော စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုတ္တောတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ [၄၆၇] အဝိမုတ္တသ၊ မလွတ်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓါမတ္တေန၊ မျှဖြင့်။ ဝိမုတ္တဘာဝ ဒဿနေန၊ လွတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သေက္ခဘာဝမေဝ၊ သေက္ခအဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်း ညွှတ်ကိုင်းသော သူတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဖုဋ္ဌဿ သစ္ဆိကတောတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌာနံ၊ ထိအပ်သော တရားတို့၏။ အန္တော၊ အဆုံးတည်း။ (သျာမူကွဲ သင့်သည်) ဖုဋ္ဌန္တော၊ ထိအပ်သော တရားတို့၏အဆုံး။ ဖုဋ္ဌာနံ၊ ထိအပ်ကုန်သော။ အရူပဗြဟ္မာနံ၊ တို့၏။ အနန္တရော၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ကာလော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စသစ္ဒေ၊ ၏။ ဧတေ၊ ဤဖုဋ္ဌဿ ဟူသောပုဒ်သည်။ အစ္ဆရိယ်ယောဂေ၊ အစ္ဆရိယ်ယောဂအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဖုဋ္ဌာနန္တရ ကာလမေဝ၊ ထိအပ်သော အရူပဗြဟ္မာန်တို့၏ အခြားမဲ့ကာလ၌သာလျှင်။ သစ္ဆိကရဏူပါယေန၊ မျက်မှောက်ပြုကြောင်း နည်းဥပါယ်ဖြင့်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားကို။ သစ္ဆာကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုလေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေ၊ ဤဖုဋ္ဌဿ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဧကမန္တဿ ယထာ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ဘာဝနပုသကဲ၊ ဘာဝနပုန်းဟု ခေါ်သော ကြိယာဝိသေသန ပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရူပဗြဟ္မာနေန၊ ဖြင့်။ ရူပကာယတော စ၊ မှုဝင်း။ နာမကာယေက ဒေသတော စ၊ နာမကာယတစိတ်တဒေသမှုဝင်း။ ဝိကွမ္ဘနဝိမောက္ခေန၊ ကွဲဖြင့်ဝါ၊ ခွါခြင်းဟူသော လွတ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရောဓသစ်ါတော၊ နိရောဓဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ ကို။ အာလောစိတော ဝိယ၊ မျှော်ကြည့်အပ်သကဲ့သို့။ ပကာသိတော ဝိယ၊ ထင်ရှားစေအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်သေး။ ပန၊ စင်စစ်။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဧကစ္စေသု၊ ကုန်သော။ အာသဝေသု၊ အာသဝေါတရားတို့ကို။ ခေပိတေသု၊ ကုန်စေအပ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သော၊ ထိုဝိမောက္ခကို။ သစ္ဆိကတောဝ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာအာလောစိတံ၊ အကြင် အကြင် မျှော်ကြည့်အပ်ပြီးသော။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ဝိမောက္ခကို။ နာမကာယေန၊ ဖြင့်။ သစ္ဆာကာသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသက္ခိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တု၊ သို့သော်လည်း။ ဧကစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ အပရိက္ခီဏတ္တာ၊ မကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ဒိဋ္ဌေ ပတ္တောတိ၊ ကား။ ဒဿနသစ်ါတသ၊ မြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ မြင်သည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏသ၊ မဂ်ဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပဌမဖလတော၊ ဖိုလ်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါ၊ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိယာ ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၊ မူလပါဋ်တည်း။ စတုသစ္စ ဒဿန သစ်ါတာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ နိရောဓံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အပရိယောသိတဉာဏကိစ္စာ၊ မပြီးဆုံးစေအပ် သေးသောဉာဏ်၏ ကိစ္စရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ နယံ၊ ထိုနည်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုစ္စတီတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗျာနဖသန္တိ၊ ကား။ သာတိ သာယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဗျာနဖသံ၊ ဗျာန်အတွေ့ကို။ တေန၊ ထိုပါဋ်ဖြင့်။ အရူပဗျာနဖသော၊ အရူပဗျာန်အတွေ့ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒုက္ခာ သစ်ါရာတိ ဉာတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဋ်ဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စပဋိဝေဓံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ သုခေါ နိရောဓောတိ ဉာတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဋ်ဖြင့်။ နိရောဓသစ္စပဋိဝေဓံ၊ သစ္စာကို။ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တဒုဘယေန၊ ထိုနှစ်ပါးသောပါဋ်ဖြင့်။ နာနန္တရိယကဘာဝတော၊ အသီးအသီး ဖြစ်ကုန်လျက် အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မကင်းရာ မကင်းကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒယမဂ္ဂသစ္စပဋိဝေဓံ၊ သမုဒယနှင့် မဂ္ဂသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဉာတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ပါဋ်ဖြင့်။ ဒုတိယမဂ္ဂကိစ္စံ၊ ဒုတိယမဂ်ကိစ္စကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဒိဋ္ဌ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဋ်ဖြင့်။ တတိယမဂ္ဂကိစ္စံ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဝိဒိတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ စတုတ္ထမဂ္ဂကိစ္စံ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) သစ္ဆိကတန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပဌမဖလ ကိစ္စံ၊ ပဌမဖိုလ်ကိစ္စကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဖုသိတန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သေသဖလဒွယကိစ္စံ၊ ကြွင်းသော သကဒါဂါမိဖိုလ် အနာဂါမ်ဖိုလ် နှစ်ပါးအပေါင်း၏ ကိစ္စကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ ပဒါနိ၊ ဤပုဒ်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တသ၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂဖလဉာဏ ဗျာပါရဒဿနာနိ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့၏ ဗျာပါရကို ပြသော ပုဒ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၇၇၇။ ဣတရေသူတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါနုသာရိအာဒိပဒေသု၊ သဒ္ဓါနုသာရီအစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ သဒ္ဓံ အနုသရတီတိ၊ ကား။ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ လာခဲ့ရာ အကြောင်း၏အရာ၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါတရားသို့။ အနုဂစ္ဆတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သာ၊ ထိုသဒ္ဓါတရားသည်။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ [၄၆၈] အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ (တထာ၊ ဖြင့်။) မဂ္ဂက္ခဏေပိ၊ မဂ်ခဏ၌လည်း။ တဒနုရူပမေဝ၊ ထိုသဒ္ဓါအားလျော်စွာသာလျှင်။ ပဝတ္တေ

တိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (ဤနေရာ၌ ပဝတ္တတိ ရှိသင့်သည်ဟု ထင်၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သဒ္ဒါယ ဝါ အနုသရတီတိ၊ ကား။ ကာရဏဘူတာယ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သဒ္ဒါယ၊ ကြောင့်။ (ဤနေရာ၌ ကရဏဘူတာယဟု ရှိသင့်သည်ဟု ထင်၏။ ကရဏဘူတာယ၊ ကရိဏ်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သဒ္ဒါယ၊ ဖြင့်။) သစ္စပဋိဝေဓသ၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအား။ အနုရူပ်၊ လျော်စွာ။ သရတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒ္ဋိဟိပိ၊ နှစ်ပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထဝိကပ္ပေဟိ၊ အနက်ဝိကပ်တို့ဖြင့်။ သဒ္ဒါယ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ်ယေဝ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ဓမ္မနသာရီတိ ဇော်ထာပိ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ ဒ္ဋိဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့မှ။ ဒွေ ဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ်တို့ တိုင်တိုင်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ရူပကာယတော စ၊ မှုဌင်း။ နာမကာယတော စ၊ မှုဌင်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်ဌင်း။ သမုစ္ဆေဒဝသေန စ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဌင်း။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အရူပဈာနေန၊ ဈာန်ဖြင့်။ ရူပကာယတော စ၊ မှုဌင်း။ နာမကာယေကဒေသတော စ၊ နာမကာယတစိတ် တဒေသမှုဌင်း။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ နာမကာယတော၊ မှ။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘောဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့မှ။ ဒွေ ဝါရေ၊ တို့တိုင်တိုင်။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ပဇာနန္တော ဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ ဝိပဿနာမရှုမီ ရှေးဦးစွာ။ ဈာနဖသေန၊ ဈာန် အတွေ့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပရိဇာနနာဒိပ္ပကာရေဟိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အစရှိသောအပြားတို့ဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်းသိသည်ဖြစ်၍။ တေသံ ကိစ္စာနံ၊ ထိုလေးပါးသော ကိစ္စတို့၏။ မတ္ထကပ္ပတ္တိယာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ နိဋ္ဌိတကိစ္စတာယ၊ ပြီးပြီးသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။ မုတ္တော၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ (ဤနေရာ၌ ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာဝိမုတ္တ မည်၏ဟု ရှိသင့်၏။)

အယံ ပန၊ တံသည်ကား။ ဇော်ထ၊ ဤအရာ၌။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ သခေါ်ပကထာ၊ အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်သော စကားတည်း။ ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနိစ္စာကာရတော၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဖြင့်ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဓိမောက္ခဗဟုလော၊ အဓိမောက္ခအဖြစ် များသည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဒါဇ္ဈာယသ၊ ၏။ တိက္ခ ဘာဝေန၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဗ္ဗေ၊ အလတ်၌။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါ ဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဂ္ဂဖလက္ခဏေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ ပညာဝိမုတ္တောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ယသ၊ အား။ ဒုက္ခာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပသဒ္ဓိဗဟုလတာယ၊ ကြောင့်။ သမာဓိဇ္ဈာယ်၊ သည်။ အဓိမတ္တ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခုပနိသာယ၊ ဒုက္ခလျှင် မီရာအကြောင်းရှိသော။ သဒ္ဓါယပိ၊ သဒ္ဓါတရား၏လည်း။ တိဗ္ဗတရတ္တာ စ၊ အထူးသဖြင့် ထက်သန် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ ဓုရနိယမတော စ၊ ဓုရ နှစ်ပါးတို့၏ ကိန်းသေမြဲခြင်းကြောင့်ဌင်း။ သောပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ ဇော၊ မည်သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ သဒ္ဓါနုသာရီသာလျှင် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဗ္ဗေ၊ ၌။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော စ၊ မည်သည်ဌင်း။ အဇ္ဇေ၊ အဆုံး၌။ ပညာဝိမုတ္တော စ၊ မည်သည်ဌင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ၊ အား။ အနတ္တာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဝေဒဗဟုလော၊ ဉာဏ်ပညာအဖြစ်များသည်ဖြစ်၍။ ပညိဇ္ဈာယသ၊ ၏။ တိက္ခ ဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ခဏ၌။ ဓမ္မာနုသာရီ ဇော၊ မည်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဓမ္မာနုသာရီသာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဗ္ဗေ၊ အလယ်၌။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဇ္ဇေ၊ ၌။ ပညာဝိမုတ္တော ဇော၊ မည်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ သာလျှင် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဌဝိမောက္ခလာဘိနော၊ ရှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခဈာန်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နု (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ အဌဝိမောက္ခလာဘီ ပန၊ ရှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခဈာန်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကား။ ပဌမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဓမ္မာနုသာရီ ဝါ၊ သော်၎င်း။ သိယာ၊ ၏။ မဗ္ဗေ၊ ၌။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကာယသက္ခီ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သည်ကား။

သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်၊ တည်း။

၇၇စ။ ဝိမောက္ခမုခဘာဝ် အာပဇ္ဇိတ္တာ သတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ စ ပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ယံ တံ သခ်ါ ရုပေက္ခာဉာဏ်၊ အကြင် သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တံ ဇော် သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်၊ ထိုသခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ် သည်။ ပုရိမေန ဉာဏဒွယေနာတိ၊ ကား။ မုဠိတုကမျာတာ ပဋိသခ်ါ နုပဿနာဉာဏဒွယေန၊ မုဠိတုကမျာတာနှင့် ပဋိသခ်ါ နုပဿနာဟူသော ဉာဏ်နှစ်ပါးအပေါင်းနှင့်။ [၄၆၉] အတ္ထတော၊ သဘောတရား၊ ကိုယ်အားဖြင့်။ ဇော်၊ တပါးတည်းပေတည်း၊ ဝါ၊ တူ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဘေဒတော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ အပြားအားဖြင့်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဌကထာယ စ၊ ဖြင့်ဌင်း။ ပါဠိယာစ၊ ဖြင့်ဌင်း။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ တေနာဟုတိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မုဠိတုကမျာတာမုဠနုပါယကရဏ ဉာဏာနိပိ၊ စွန့်လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော

ဉာဏ်နှင့် စွန့်လွှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဥပါယ်ကို ပြုသော ဉာဏ်တို့သည်လည်း။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။ ဥဒါသီနဘာဝေနေဝ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သခ်ါရပေက္ခာသမညာနေဝ၊ သခ်ါရပေက္ခာဉာဏ် ဟူသော အမည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သခ်ါရပေက္ခာဉာဏံ ဧကမေဝ တိဏိ နာမနိ လဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ သခ်ါရပေက္ခာ ဝေါဟာရော၊ သခ်ါရပေက္ခာဟူသော အမည်ဝေါဟာရသည်။ မုဠ္ဠိတုကမျှတာဒိဉာဏ သမုဒါယဝိသယော၊ မုဠ္ဠိတုကမျှတာဉာဏ်အစရှိသော ဉာဏ်သုံးပါးအပေါင်းလျှင် ဟောရာရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။

၇၈၀။ ဥပ္ပါဒါဒီနိတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒပဝတ္တာဒိအပဒေသေန၊ ဥပ္ပါဒ ပဝတ္တစသည်ကို ညွှန်ပြသဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆေဒိတုကာမတာတိ၊ ကား။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန၊ ထိုဥပ္ပါဒ စသည်နှင့် စပ်ဆိုင်သော ဆန္ဒရာဂကိုပယ်သောအားဖြင့်။ ဝိသဒ္ဒိတုကာမတာ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းငါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ပဋိသခ်ါနန္တိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုန်၊ အဖန်ဖန်။ တီရဏံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ မုဠ္ဠိတွာတိ၊ ကား။ နိရာလယဘာဝါပတ္တိယာ၊ တွယ်တာခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ အပေက္ခာဝိသဒ္ဒနဝသေန၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကို စွန့်လွှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသဒ္ဒိတွာ၊ စွန့်လွှတ်ပြီး၍။ အဝသာနေတိ၊ ကား။ တထာကရဏဿ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာကို ပြုခြင်း၏။ ဥတ္တရကာလံ၊ နောက်ဖြစ်သော ကာလ၌။ ယာဝ၊ လောက်။ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိနှာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်ခြင်းသည်။ နိ ဣဒ္ဓတိ၊ မပြီးသေး။ တာဝ၊ လောက်။ ဝိစိနနေပိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌ သော်လည်း။ ဥဒါသီနတာယ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ သန္တာနဝသေန၊ အစဉ် သန္တာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အဗ္ဗေပေက္ခနံ သန္တိဋ္ဌနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝေန္တိ၊ ကား။ အဗ္ဗေပေက္ခနာကာရသာမညတော၊ လျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဠ္ဠိတုကမျှတာ စ၊ ဉာဏ်လည်း ဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုမုဠ္ဠိတုကမျှတာဉာဏ်သည်။ သန္တိဋ္ဌနာစ၊ တည်တံ့သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။

၇၈၁။ ဣမေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဉာဏသခ်ါတာ၊ ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဉာဏပရိယာယော၊ ဉာဏ သဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧကဘာဝါ၊ တူသော သဘောရှိကုန်၏။

၇၈၂။ ဝုဋ္ဌာနဂမနတော၊ ဝုဋ္ဌာနမည်သောမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သခ်ါရပေက္ခာဒိ ဉာဏတ္တယသာတိ၊ ကား။ သခ်ါရပေက္ခာ နုလောမဂေါ တြဘုသည်ပိတသ၊ ဘူဟုဆိုအပ်သော။ ဉာဏတ္တယ သ၊ ဉာဏ်သုံးပါးအပေါင်း၏။ ကိစ္စဝသေနပိ၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဝသေနပိ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ လောကိယဉာဏနံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဉာဏ်တို့တွင်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဋ္ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တမဘာဝံ ပတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိမိတ္တ ဘူတတောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတတော၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ခန္ဓပဋိကတော၊ မှ။ တေန၊ ကြောင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသခ်ါရနိမိတ်ကို။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဂေါစရကရဏသခ်ါတေန၊ ကျက်စားရာကို ပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ ကျက်စားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အဘိနိဝေသေန၊ ရှေးရှုသက်ဝင်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဧတံ၊ ထိုသခ်ါရနိမိတ်ကို။ သသန္တတိပရိယာ ပန္နမ္မိ၊ မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်ပြားသော်လည်း။ ပရတော၊ ပြင်ပသူစိမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတာယ၊ ရှုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒိဋ္ဌတာယ မှားသည်) ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုသခ်ါရနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဒေသနာတို့၌။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပြင်ပ၌၊ ဝါ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရနိမိတ်တို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ အဗ္ဗေတ္တပဝတ္တ တောတိ၊ ကား။ သသန္တာနေ၊ မိမိသန္တာန်၌။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဝတ္တအာဒိတော စ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယဉ်စသည်မှင်း။ (ပဝတ္တနကား မကောင်း) တဒနုဝတ္တကကိလေသကွန္ဒေဟိ စ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သို့အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာခန္ဓာတို့မှင်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယဉ်စသည်ကို။ သသန္တာတိယံ၊ ၌။ ကိလေသပ္ပ ဝတ္တ ဘာဝတော စ၊ ကိလေသာအယဉ်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုကိလေသာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနက ဥပါဒိန္နကွန္ဓပဝတ္တဘာဝတော စ၊ ဖြစ်လတ်သော ဥပါဒိန္နကွန္ဓာအယဉ်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုသို့ အဗ္ဗေတ္တပဝတ္တဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုနိမိတ္တ ပဝတ္တတို့ကို။ အာရမ္မဏာကရဏံ စ၊ အာရုံကို မပြုခြင်းသည်ရင်း။ အာယတိ၊ ၌၊ အနုပ္ပတ္တိမ္မတာပါဒနဋ္ဌ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်ရင်း။ ဝုဋ္ဌဟန်၊ ထခြင်းမည်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ အနန္တရမေဝ၊ သာလျှင်။ မဂ္ဂသမုပ္ပတ္တိတော၊ မဂ်၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်။ ဃဋ္ဋိယတိ၊ ဆက်စပ်၏။

[၄၇၀] ၇၈၃။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတော ဝုဋ္ဌဟနတောတိ သခ်ေပဝစနေ၊ ဟူသော ထိုအကျဉ်းချုပ်စကား၌။ အဗ္ဗေတ္တဗဟိဒ္ဓါ ရူပါရူပဝဋ္ဋကွန္ဓလက္ခဏတ္တယဝသေန၊ အဗ္ဗေတ္တတရားနှင့် ဗဟိဒ္ဓတရား, ရုပ်နှင့် နာမ်, ခန္ဓာငါးပါး, လက္ခဏာသုံးပါး အပေါင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ မာတိကာ ဥဒ္ဒေသော၊ ခေါင်းစဉ်အကျဉ်းချုပ်စကားတည်း။ အဗ္ဗေတ္တံ အဘိနိဝိသိတ္တာတိ၊ ကား။ သသန္တတိပရိယာ ပန္နေသု၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ အဗ္ဗေတ္တာ ဝုဋ္ဌာတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိ

နီ ဝိပဿနာ၏ အဖျတ္တမ္မာ ရမ္မဏာတ္တာ၊ အဖျတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိပ္ပရိယာယတော ပန၊ မုချအားဖြင့်မူကား။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဗ္ဗတောပိ၊ အလုံးစုံသော တရားမှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာတီတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော စကားတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဧကပ္ပဟာရေနာတိ၊ ကား။ ဧကဖျံ၊ တပေါင်းတည်း၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုတပြိုင်နက် ထခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗ–၌ စပ်) အဖျတ္တာဒိဝိဘာဂ၊ အဖျတ္တ စသည်ဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝိဘာဂေန၊ မခွဲခြမ်း သောအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ၏။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တယိဒံ တံ ဣဒံ၊ ထိုသို့သော ထခြင်းသည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ ဒေသနာနုသာရေန၊ ဒေသနာကို အစဉ်လျှောက် သဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ကို။ ပေသေန္တသ၊ စေလွှတ်သော။ ဉာဏုတ္တရသ၊ ဉာဏ်လွန်ကဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။

၇၈၄။ သုဒ္ဓအဖျတ္တဒဿနမတ္တေနေဝ၊ သက်သက်သော အဖျတ္တတရားကို ရှုမြင်ကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဟူ သော ထခြင်းသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မမ်ကာရဝတ္ထုနှောပိ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းသော တဏှာ၏ တည်ရာဝတ္ထု၏လည်း၊ ဝါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းအပ်သော ဝတ္ထု၏လည်း။ ပရိညေယျတ္တာ၊ ပိုင်းခြားမှ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မဂ္ဂသစ်ါတ်၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ မဂ္ဂ ဝုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

၇၈၅။ ရာသီ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ဘူတုပါဒါယဝသေန၊ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံပိ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိသော်လည်း။ အန္တရဘေဒဝသေန၊ အတွင်းဝင်သော အပြားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဘေဒမ္မိ၊ များသော အပြား ရှိသော်လည်း။ ရုပ္ပနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပိဏ္ဍတော၊ အပေါင်းလိုက်အား ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ॥ရူပေ၊ ၌။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာယာနိကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အရူသပေ၊ နာမ်တရား၌။ ဝိပဿနာဘိနိဝေ သော၊ သည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ သမထယာနိကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ကတ္တာဗ္ဗနာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပြိုအပ်သော နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ အဘိနိဝေသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ရူပပရိဂ္ဂဏှာနံ၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ရူပေ၊ ၌။ အဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော နှလုံးသွင်းခြင်းတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

၇၈၆။ ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂဏှာနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း ကို။ အဘိနိဝေသောတိ၊ ဟူ၍။ ကာမံ ဒဿိတံ၊ အကယ်၍ကား ပြအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ပြအပ်သော်လည်း။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ အကြင်အကြင် ထင်ပေါ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ထင်မြဲတိုင်းကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေ စ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုလင်း။ တေသံ၊ ထိုရုပ်နာမ် တရားတို့၏။ ပစ္စယေ စ၊ အကြောင်းတို့ကိုလင်း။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ သခ်ေပေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ စာရေန္တော၊ ဖြစ်စေသော။ ဉာဏုတ္တရော၊ ထူးကဲသော ဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဝုဋ္ဌာတိ နာမဋ္ဌ စပ်) ဉာဏပဋိပါဋိယာ၊ ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့်။ ယထာနိသိန္နောဝ၊ ထိုင်မြဲထိုင်လျက်သာလျှင်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ သိလတ်သော်။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်။ ပဇူဟိ၊ ကုန်သော။ ခဏ္ဍေဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ နာမ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အညထာ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ ဧကေနေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ လောကိယစိတ္တေန၊ လောကီ ဝိပဿနာစိတ်ဖြင့်။ ပဇ္ဇန္တံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟပရိဇာနနာဒီနံ၊ သိမ်းဆည်းခြင်း ပိုင်းခြားခြင်းစသည်တို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃဒီ၊ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃ အစရှိသော တရားကို။ ဧကဖျံ၊ တပေါင်းတည်း။ အာရမ္မဏံ ကာတုံ၊ အာရုံပြုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ ပန၊ ဆက်။ ယသ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကဝါရံ၊ တကြိမ်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဖဿိတံ၊ တွေ့ထိအပ်ပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) (ဤမှနောက်၌ နှ ပုန တံ ဖဿိတဗ္ဗမေဝဟု သီမူနှင့်အညီ နှ–နိပါတ်ပုဒ်နှင့်တကွ ရှိသင့်၏) ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုတရားကို။ နှ ဖဿိတဗ္ဗမေဝ၊ မတွေ့ ထိအပ်တော့သည်သာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ မတွေ့ထိသင့်တော့သည် သာလျှင်တည်း။ (တဖန်ထပ်၍ ရှုရန် မလိုတော့ပြီဟု ဆိုလို ၏။ သို့မဟုတ် ပုန တံ ဖဿိတမေဝ ဟု တပစ္ဆည်းနှင့် ရှိလျှင်လည်း သင့်ရာ၏။ ပုန၊ တဖန်၊ တံ၊ သည်။ ဖဿိတမေဝ၊ တွေ့ထိအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟု အနက်ပေးရာ၏၊ သို့ရာတွင် သီမူသာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်) တာဒိသသ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[၄၇၁] ၇၈၈။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိနိဝေသနှင့် ဝုဋ္ဌာနတို့တွင်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ အကာရဏံ၊ ပြဓာန်း သော အကြောင်းမဟုတ်။ ဝုဋ္ဌာနမေဝ၊ ထခြင်းသည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏဖြစ်သော အကြောင်းတည်း။ (ပဓာန်ဟု ရှိသင့် ၏) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဝိမောက္ခအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါပိ၊ အောက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝိမောက္ခနှင့်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ဝုဋ္ဌာနဝသေန၊ ဝဋ္ဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဣသေတုံ၊ ၄။ ဧတ္ထ စ ယောပိတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ တယောပိ ဧနာတိ၊ ဟူသော

စကားကို။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်) ဝုဋ္ဌာနဝေသေန၊ အားဖြင့်။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ အဘိနိဝေသဝေသ နေ၀၊ အဘိနိဝေသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ ဘေဒံ၊ အကွဲအပြားကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၈၉။ သဒ္ဓိံ ပုရိမပစ္ဆိမဉာဏေဟိတိ၊ ကား။ ဘယတုပဋ္ဌာနာဒိ ပုရိမဉာဏေဟိစေ၀၊ ဘယတုပဋ္ဌာနအစရှိသော ရှေ့ဉာဏ်တို့နှင့်ရင်း။ ဂေါတြဘုအာဒိပစ္ဆိမဉာဏေဟိ စ၊ ဂေါတြဘူအစရှိသော နောက်ဉာဏ်တို့နှင့်ရင်း။ သဟ၊ တကွ။ ဥဒ္ဒါ နန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းချုပ်ခေါင်းစဉ်တည်း။

ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ သော။ပ။ ဝဇ္ဇေယ္ယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံတံဉာဏဋ္ဌာနိယသ၊ ထိုထိုဉာဏ်လျှင် တည်ရာရှိ သော။ ဥပမာ၀တ္ထုနော၊ ကို။ လဗ္ဘနတော၊ ရအပ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿ နာပဒေသေ၊ အရာ၌။ သဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဉာဏကိစ္စံ၊ ဉာဏ်၏ ကိစ္စသည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ ဝိဘာ၀ယမာနတ္တာ၊ ထင်စွာပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၇၉၀။ နိလီယိတွာတိ၊ ကား။ ဥပဝိသိတွာ၊ ကပ်ဝင်၍။ ပရာမသိတွာတိ၊ ကား။ ဝီမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။

ဂယှပဂ် အဒိသွာတိ၊ ကား။ ဂဟဏယောဂ္ဂံ၊ ယူခြင်းငါလျောက်ပတ်သော။ နိစ္စသာရာဒီ၊ မြဲသော အနစ်စသည်ကို။ အဒိသွာ၊ မူ၍။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဝကံ်ဘာ၀ကရာနံ၊ ကောက်ကျစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ မာယာဒီနံ၊ မာယာ အစရှိသည်တို့ကို။ သုဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဝိကွမ္ဘနေန၊ ကွာစေသဖြင့်။ အနုလောမသ၊ ဉာဏ်၏။ ဥဒုကသာခါသဒိသတာ၊ ဖြောင့်မတ်သော အကိုင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) နိဗ္ဗာနာလောစနတော၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျှော်ကြည့်ခြင်းကြောင့်။ ဂေါတြဘုဉာဏသ၊ ၏။ ဥဒ္ဓံ၊ သို့။ ဥလ္လောကနသဒိသတာ မော်ကြည့်သည်နှင့် တူညီသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) အပ္ပတိဋ္ဌေ၊ တည်ရာမရှိသော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂဉာဏသ၊ ၏။ အာကာသေ၊ ၌။ ဥပ္ပတနသဒိသတာ၊ ပျံတတ်သည်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။)

၇၉၁။ သပ္ပဝိသဒ္ဓေနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗသခ်ိရဂတံ၊ အလုံးစုံသော သခ်ိရတရားအပေါင်းကို။ ဝိသဒ္ဓိတ္တာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနသ၊ ကို။ အာလမ္ဗနတော၊ ဆွဲကိုင်ခြင်း အာရုံပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ အာဂတ မဂ္ဂ၊ လာခဲ့ရာလမ်းကို။ ဩလောကေန္တသ၊ သူ၏။ ဝါ၊ လျက်။ ဌာနံ ဝိယ၊ ရပ်တည်ခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အသမ္မောဟပဋိဝေ၀ေ၀သေန၊ မတွေ၀ေခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တနောပိ၊ မိမိ ဟူသော မဂ်ကိုလည်း။ ဒဿနတော၊ မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အဘယဌာနေ ဌာနန္တိ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အဘယဌာနံ၊ ဘေးမဲ့ရာ အရပ်သို့။ သမ္ဘတ္တံ၊ ရောက်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ၊ ထိုဘေးမဲ့ရာအရပ်သို့။ ပါပုဏနပဋိပတ္တိ၊ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ပြုကျင့်မှုကို။ (သိမှုနှင့် အညီပင်) နဿ အာဟ၊ ဆိုသည်မဟုတ်။

၇၉၂။ အတ္တတ္ထာဒီနံ၊ မိမိအကျိုးစသည်တို့ကို။ အနဝဇ္ဇနတော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အဟံ မမာတိ၊ ငါ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍။ ဂဟဏသ၊ စွဲယူခြင်း၏။ နိဒ္ဒေါက္ကမနသဒိသတာ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) မုဋ္ဌိတုကမျှတာဂ္ဂဟဏေနေ၀၊ မုဋ္ဌိတုကမျှတာဉာဏ်ကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိသခ်ိသန္တိ ဌနာပိ၊ ပဋိသခ်ိနှင့် သန္တိဌာနာတို့ကို လည်း။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တိသန္ဓမ္မိ၊ ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုမုဋ္ဌိတုကမျှတာ ပဋိသခ်ိ သန္တိဌနာတို့၏။ သံသာရတော၊ မှ။ နိက္ခမနာဓိမုတ္တာတယ၊ ထွက်သွားခြင်း၌ နလုံးသွင်း ညွှတ်ကိုင်းခြင်းကြောင့်။ နိက္ခမနမဂ္ဂေါ လောကနသဒိသတာ၊ ထွက်ပေါက်လမ်းကို ကြည့်ခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) မဂ္ဂေ၊ လမ်းကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ မဂ္ဂ ပဋိပတ္တိ၊ လမ်း၌ သွားခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါ ဝိယ၊ ပြီးသကဲ့သို့။ အနုလောမေ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ ဇ၀၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုလောမသ၊ ဉာဏ်၏။ မဂ္ဂဒဿနသဒိသတာ၊ လမ်းကိုမြင်ခြင်းနှင့်တူသည် ၏အဖြစ်ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) သခ်ိရနိမိတ္တတော၊ မှ။ နိက္ခန္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာဒိတ္တဃရတော၊ မီးစွဲလောင်သောအိမ်မှ။ နိက္ခမနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဝေဂေန၊ စွာ။ [၄၇၂] ဂမနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသဒ္ဓေတဗ္ဗဂဟေ တဗ္ဗပဒေသေသု၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော အရပ် ယူအပ်သော အရပ်တို့၌။ သာဓနကိစ္စ ဝိသေ သယောဂတော၊ ပြီးစေအပ်သော ကိစ္စအထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

၇၉၃။ ပရတော စ၊ ပြင်ပသူစိမ်းအားဖြင့်ရင်း။ နမမာယိတဗ္ဗတော စ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု နလုံးမသွင်းအပ်သော အားဖြင့် ရင်း၊ ဝါ၊ မမြတ်နိုးအပ်သော အားဖြင့်ရင်း။ ပသိတဗ္ဗာနံ၊ ရှုအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ အဟံ မမာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟဏသ၊ ၏။ ရာဂေါဏာနံ၊ မင်း၏နွားတို့ကို။ သကဂဟဏ သဒိသတာ၊ မိမိဥစ္စာဟု ယူခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၇၉၄။ သဘယေ၊ ဘေးရှိသည်၌။ အဘယဒဿနဟေတုတာယ၊ ဘေးမရှိဟု ရှုမြင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ် ကြောင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ အဟံ မမာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟဏသ၊ ၏။ ယက္ခိနိယာ၊ ဘီလူးမနှင့်။ သံ၀ါသသဒိသတာ၊ ပေါင်းသင်း

ခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဠ္ဍဇာ၊ ၏။) သုသာနဝိဟေနံ ဝိယ၊ သုသာန်ကို စွန့်ခြင်းကဲ့သို့။ သခ်ါရသုသာနံ၊ သခ်ါရ သုသာန်ကို။ ဝိဇဟိတွာ၊ စွန့်လွတ်၍။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာဝသေန၊ နိဗ္ဗန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော်၊ သော။ ဂေါတြဘု၊ ကို။ (ဒဠ္ဍဇ္ဇ၊ ၏။)

၇၉၅။ ပုတ္တဂိဒ္ဓိနီတိ၊ ကား။ ပုတ္တဝစ္ဆလာ၊ သား၌ ချစ်ခြင်းရှိသော။ သြတ္တပ္ပမာနာတိ၊ ကား။ သာရဇ္ဇယမာနာ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သည် (ဖြစ်၍) (သာရဇ္ဇံ ပါပုဏာတိ ဟူသော ဓာတုတ္ထ၌ ဏယ ပစ္စည်း, မာန ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ပြီးစေ ရာ၏) သြဠာရိကောဠာရိ ကလောဘာကွန္ဒာဒိ ဝိကွမ္ဘနေန၊ ရုန့်ရင်းကုန် ရုန့်ရင်းကုန်သော လောဘတုံးစသည်တို့ကို ကွာစေ သောအားဖြင့်။ သခ်ါရပရိစ္ဆေနတော၊ သခ်ါရတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။ အနုလောမသ၊ ၏။ တတ္ထော၊ ထိုလမ်း၌သာလျှင်။ ဒါရကောရောပနသဒိသတာ၊ သူငယ်ကို ချထားခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဠ္ဍဇာ၊ ၏။)

၇၉၆။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၌။ပ။ ဒဿနတ္ထော၊ ၄ါ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပုရိမာသု ဝိယ၊ ရှေးဥပမာတို့၌ ကဲ့သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနာဒီသု၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်စသည်တို့၌။ ဌိတသ၊ တည်သော ယောဂီ၏။ ဘာယနာဒိ အာကာရဒဿ နတ္ထော်၊ ကြောက်ခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းအကျိုးငါ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ ယော၊ တည်း။ အပရာပရပ္ပတ္တိတော စ၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ စိရာနုဗန္ဓတော စ၊ ရှည်မြင့်စွာ အစဉ်လိုက်အပ်သော ကြောင့်ရင်း။ ဒုဿဟတော စ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသော ကြောင့်ရင်း။ ဇိဃစ္ဆာဒုက္ခံ၊ ဆာလောင်ခြင်း ဆင်းရဲသည်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခသဒိသံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသာရဝဋ္ဋဇိဃစ္ဆာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယဂတာသတိ ဇေ၀၊ သည်ပင်လျှင်။ ဘောဇနံ၊ တည်း။ ကာယဂတာသတိဘောဇနံ၊ ဟူသောဘောဇဉ်။ ပန၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤအရာ၌။ မဂ္ဂသမ္ဘယုတ္တာ။ မဂ်နှင့်ယှဉ် သော။ သာ သမ္ဘာသတိ၊ ထိုသမ္ဘာသတိကို။ (ဝုတ္တာ ၌စပ်) ကာယာနုပဿနာဒိ ကိစ္စသာဓနဝသေန စ၊ ကာယာနုပဿနာ အစရှိသော ကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အမတရသပရိဘောဂတာယ စ၊ အမြိုက်အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ (ပရိဘောဂဟေတုတာယ စ ဟု ရှိသင့်၏။ သုံးဆောင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းဟု အနက်ပေး) အမတရသံ၊ အမြိုက်အရသာ ရှိသော။ ကာယဂတာသတိဘောဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ ဘိက္ခေ၀၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အာဟ၊ ၏။

ဖလရသာမလကသီဂီ၀ေရမုဂ္ဂမာသာဒိအနေကဂ်ံသမ္ဘာရံ၊ သစ်သီးရည် သျစ်သျှားသီး ဂျင်း ပဲနောက် ပဲကြီးအစရှိသော များစွာသော အစိတ်အပိုင်း အဆောက်အဦရှိသော။

ကပဏာသေရိဘာ၀ါဒိကရဏေန၊ အထီးကျန်သည်၏အဖြစ် မိမိအလိုအတိုင်း မပြုနိုင်သည်၏အဖြစ် စသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ တဏှာသိနေဟသ၊ တဏှာတည်းဟူသော အစေး၏။ သီတသဒိသတာ၊ အအေးနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) မဂ္ဂတေဇော်ဌ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂသခ်ါတံ၊ အရိယာမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣန္ဒဂ္ဂိ၊ အရှင်သခင်သဖွယ် ဖြစ်သောမီးကို။ (ဤနေရာ၌ ဣန္ဒဂ္ဂိ'သော်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ ဣန္ဒဂ္ဂိ' ၊ တန်ခိုးအစွမ်း မီးကို။)

ဇော်ဌ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ ရာဂဂ္ဂိအာဒယော၊ ရာဂမီးအစရှိကုန်သော။ ဇောဒသ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂိ၊ တို့သည်။ ဝူပသမဏ္ဌေ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ငြိမ်းရာဖြစ်သောကြောင့်။ ဇောဒသဂ္ဂိဝူပသမံ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိုရ၏။

အန္ဓကာရပရေတောတိ၊ ကား။ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေန၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ အန္ဓကာရေန၊ အမိုက်မှောင် သည်။ (အဘိဘူတော ၌စပ်) ကိဠိ၊ သော။ အတ္တတ္ထော ၀ါ၊ မိမိအကျိုးကိုရင်း။ ပရတ္ထော ၀ါ၊ ကိုရင်း။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ အသက္ကုဏေယျ ဘာ၀ေန၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဘိဘူတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော။ ဇေတိသာ၊ ဤမဂ္ဂဘာ၀နာအား။ ဉာဏ မယော၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပြီးသော။ အာလောကော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉာဏာလောကော၊ မည်၏။ မဂ္ဂဘာ၀နာ၊ နာကိုရ၏။

[၄၇၃] အမတဘူတံ၊ မသေသောသဘောဖြစ်သော၊ ၀ါ၊ အမြိုက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ၀ါ၊ ကား။ အမတဘာ၀သာဓကံ၊ မသေသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော၊ ၀ါ၊ မသေခြင်းကို ပြီးစေတတ်သော။ သြသမံ၊ သည်။ အမတောသမံ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာ နံ၊ ကိုရ၏။ ဟေဌာ၊ ၌။ အတ္ထနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဝုတ္တမေ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သခ်ါရပေက္ခာဗျာပါရံ၊ သခ်ါ ရပေက္ခာ၏ ဗျာပါရကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တေန ဝုတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ ၏။

၇၉၇။ နိရာလယတာယ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဘ၀ါဒီသု၊ တို့၌။ အ၀သဒ္ဒေါ်သယော၊ မပြန့်သွားသော အလိုရှိသည်၊ ၀ါ၊ ပြန့်မသွားသော အလိုရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုဘ၀စသည် တို့မှ။ သကုံစိတစိတ္တော၊ တွန့်ဆုတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပတိလီနဘာ၀ေန၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စရတိ ပ၀တ္တ

တိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပတိလီနစရော၊ မည်၏။ တသ ပတိလီနစရသ၊ ထိုပတိလီနစရမည်သော။ သံသာရေ၊ ၌။ ဘယသ၊ ကို။ ဣကွနတာယ၊ ရှုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ ဘိက္ခုမည်သော ရဟန်း၏။ ကာယစိတ္တ ဝိဝေကသိဒ္ဓိယာ၊ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေကတို့၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော။ အာသနံ၊ ကို။ ဘဇမာနသ၊ မှီဝဲသော၊ ဝါ၊ လျက်။ သာမဂ္ဂိယန္တိ၊ ကား။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ပတိရူပံ၊ လျော်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘဝနေတိ၊ ကား။ ကာမ ဘဝါဒိကေ၊ ကာမဘဝအစရှိသော။ တိဝိဓေပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဘဝေ၊ ၌။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုသုံးပါးသောဘဝကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဘဝနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဘဝနန္တိ၊ နဟူ၍။ (ဘဝန္တိ မှားသည်) ဝုတ္တော၊ ၏။ နဿယေတိ၊ ကား။ အနုပ္ပဇ္ဇနဝသေန၊ မဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဿယျ၊ မပြရာ။ တသ၊ ထိုရဟန်း၏။ တံ အဒဿနံ၊ ထိုမပြခြင်းကို။ (အာဟု ၌စပ်) သာမဂ္ဂိယန္တိ၊ ညီညွတ်သင့်လျော်သည်ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)

နိယမေတ္တာတိ၊ ကား။ နိယတံ၊ မြဲသည်ကို။ ဧကံသိကံ၊ တခုသောအဖို့ရှိသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဗောဇ္ဈင်ဝိသေသံ၊ ဗောဇ္ဈင်အထူးကိုငင်း။ မဂ္ဂင်ဝိသေသံ၊ ကိုငင်း။ ဈာနင်ဝိသေသံ၊ ကိုငင်း။ ပဋိပဒါဝိသေသံ၊ ကိုငင်း။ ဝိမောက္ခဝိသေသံ၊ ကိုငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ဝိသေသန္တိ၊ ကား။ ဆသတ္တ ဘာဝေါ၊ ခြောက်ပါး ခုနစ်ပါး၏အဖြစ်ငင်း။ သတ္တာဒ္ဓဘာဝေါ၊ ခုနစ်ပါး ရှစ်ပါး၏ အဖြစ်ငင်း။ ပဉ္စာဒိဘာဝေါ၊ ငါးပါးအစရှိ သည်၏အဖြစ်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာ ဣဒံ၊ တိုင်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒီနံ၊ တို့၏။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဣဒံ၊ လဗ္ဘမာနဘေဒံ၊ ဤရအပ် ရနိုင်သော အပြားကို။ (နိယမေတိ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်၏။) ပါဒကဗျာနန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂသ၊ မဂ်၏။ အာသန္နာယ၊ အနီး ဖြစ်သော။ (အာသန္နဟု သမာသ်စပ်လျက် ရှိခြင်းသည်ကား မသင့်) ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ၊ နီးသောအကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ တည်း။ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂါသန္နာယ ဧဝ၊ မဂ်၏အနီး သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဂေါစရဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပဿိတာ၊ ဝိပဿနာ ရှုအပ်သော တရားတို့တည်း။ ပုဂ္ဂလဗျာသယောတိ၊ ကား။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ပါဒကဈာန်နှင့် ဝိပဿနာအာရုံဈာန် တို့၏။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝိပဿကဿ၊ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဗျာသယော၊ အလိုအဗျာ သယသည်။ (နိယမေတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤအရာ၌။ ပဌမ၊ စွာ။ ကေစိတိ ဝုတ္တော၊ ကေစိဟု ဆိုအပ်သော မထေရ်သည်။ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော၊ တည်း။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ကေစိတိ ဝုတ္တော၊ ဟု ဆိုအပ်သော မထေရ်သည်။ မောရ ဝါပိဝါသိ မဟာဒတ္တတ္ထေရော၊ မောရဝါပိအရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော မဟာဒတ္တမထေရ်သည်။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်။ ကေစိတိ ဝုတ္တော၊ သည်။ တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော၊ တည်း။

တေသမ္ပိ၊ ထိုသုံးပါးသော မထေရ်တို့၏လည်း။ ဝါဒေသု၊ ဝါဒတို့၌။ အယံ ပုဗ္ဗဘာဂဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၊ သည်။ နိယမေတိယေဝ၊ မြဲစေသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအုံ့။ ဝိပဿနာ နိယမေနေ၊ ဝိပဿနာနိယမဖြင့်သာလျှင်။ ပဌမတ္ထေရဝါဒေပိ၊ ၌လည်း။ အပါဒက ပဌမဈာနပါဒက မဂ္ဂါ၊ ပါဒက ဈာန်မရှိသောမဂ်, ပဌမဈာန်လျှင် အခြေပါဒက ရှိသော မဂ်တို့သည်။ ပဌမဈာနိကာဝ၊ ပဌမဈာန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤမှ တပါးကုန်သော။ ဒုတိယ ဈာနိကာဒိမဂ္ဂါ၊ ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော မဂ်စသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ ဒုတိယဈာန်စသည်လျှင် အခြေပါဒကရှိသော မဂ်တို့သည်။ ပါဒကဈာန ဝိပဿနာ နိယမေဟိ၊ ပါဒကဈာန်နိယမ, ဝိပဿ နာနိယမတို့ဖြင့်။ တတ်တဈာနိကာဝ၊ ထိုထိုဈာန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တတော တတော ဒုတိယာဒိပါဒကဈေနတော၊ ထိုထိုဒုတိယအစရှိသော ပါဒကဈာန်မှ။ (ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ၊ ၍။) ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်သော။ သခ်ါ ရုပေက္ခာဉာဏသ၊ ၏။ (ဘာဝတောဋ္ဌ စပ်) ပါဒကဈာနာတိက္ကန္တာနံ၊ ပါဒကဈာန်သည် ကျော်လွန်အပ်ခဲ့ကုန်သော။ အဂ်ါနံ၊ ဝိတတ်အစရှိသော အဂ်ါတို့ကို။ အသမာပဇ္ဇိတုကာ မတာဝိရာဂဘာဝနာဘာဝတော စ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသော စက်ဆုပ်သော ဘာဝနာ၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဣတရသ၊ ဤမှတပါးသော ပဌမဈာန်လျှင် အခြေခံရှိသော သခ်ါ ရုပေက္ခာဉာဏ်၏။ အတဗ္ဘာဝတော စ၊ ထိုသို့သော ဝိရာဂဘာဝနာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ငင်းတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂါသန္နာယ၊ မဂ်၏အနီးဖြစ်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ သောမနဿသဟဂတတ္တော၊ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) မဂ္ဂသ၊ ၏။ ပဌမာဒိဈာနိကတာ စ၊ ပဌမအစရှိသော ဈာန်နှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်ငင်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတတ္တော၊ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပဋ္ဌမဈာနိကတာ ဧဝ စ၊ ပဋ္ဌမဈာန်နှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်ငင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုကြောင့်။ [၄၇၄] ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿ နာ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်စသည်တို့ကို။ နိယမနေ၊ မြဲစေရာ၌။ အာသန္နကာရဏံ စ၊ နီးသော အကြောင်းသည်ငင်း။ ပဓာနကာရဏဉ္စ၊ ပြဓာန်းသော အကြောင်းသည်ငင်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပါဒကဈေနာဒယော၊ ပါဒကဈာန် စသည်တို့သည်။ နု (ဟောန္တိ) မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ပါဒကဈာနေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဝိပဿနာဝ၊ သည်သာ လျှင်။ ဣမံ ယထာဝုတ္တဝိသေသံ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤအထူးကို။ နိယမေတုံ၊ ငှါ။ နု သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပဓာနကာရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ ယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ နိယမေတိ၊ မြဲစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝတ္တာ၊ မဆိုမူ၍။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သည်။ နိယမေတိယေဝ၊ မြဲစေသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤဋီကာကို ထောက်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ရှိသော

ဝိပဿနာ၀ နိယမေတိ ဟူသော ပါဠိကို စဉ်းစားသင့်၏) ဧ၀ံ၊ တူ။ သေသ၀ါဒေသုပိ၊ တိုဠ်ခ္ခလည်း။ ဝိပဿနာနိယမော၊ ကို။ ယထာသမ္ဘ၀ံ၊ စွာ။ ယောဧေတေဗ္ဗော၊ စေအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပါဒကဈာနာတိက္ကန္တာန်၊ ပါဒကစျာန်သည် ကျော်လွန် အပ်ကုန်သော၊ ၀ါ၊ စျာန်ဖြင့် ကျော်လွန်အပ်ကုန်သော။ အဂ်ါနံ၊ တို့ကို။ အသမာ ပဒ္ဓိတုကာမတာ၀ိရာဂ ဘာ၀နာဘူတာ၊ ၀င်စားခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဝိရာဂဘာ၀နာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၊ သည်။ (ဟောတိ၌ စပ်) အဓိဋ္ဌာန ဘူတေန၊ တည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပါဒကဈာနေန၊ သည်။ အာဟိတ ဝိသေသာ၊ ဆောင်းထားအပ်သော အထူးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ၀ါ၊ ဆောင်ထားအပ်သော အထူးရှိသော။ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဟု ပြန်၍ စပ်) မဂ္ဂသ၊ ၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသ နိယာမိကာ၊ ဗောဇ္ဈင်အစရှိသည်တို့၏ အထူးကို မြဲစေတတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ အာရမ္မဏ ဘူတသမ္မသိတဈာနာ တိက္ကန္တာန်၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော သမ္မသိတစျာန်သည် ကျော်လွန်အပ်ကုန်သော။ အဂ်ါနံ၊ ဝိတတ် အစရှိသော အင်္ဂါတို့ကို။ ဇိဏ္ဏနာကာရ ဝိရာဂဘာ၀နာဘူတာ၊ စက်ဆုပ်သော အခြင်းအရာရှိသော ဘာ၀နာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၌ စပ်) သမ္မသိတဈာနေန၊ သည်။ အာဟိတဝိသေသာ စ၊ ဆောင်ထားအပ်သော အထူးရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ ၌စပ်) ဥဘယသဗ္ဗာ၀ေ၊ ပါဒကနှင့် သမ္မသိတနှစ်ပါးတို့၏ ထင်ရှားရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အဈာသယ၀သေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပါဒကသမ္မသိတစျာန်တို့မှ။ အညတရေန၊ တပါးပါးသော စျာန် သည်။ အာဟိတဝိသေသာ စသော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိ ဝိသေသ်၊ ဗောဇ္ဈင်အစရှိသည် တို့၏ အထူးကို။ နိယမေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

၇၉၈။ တတြ တသ္မိံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယမေန၊ ထိုဗောဇ္ဈင်စသည်တို့၏ အထူးကို မြဲစေရာ၌။ အစျာနလာဘီ၊ စျာန်ကိုမရသော၊ ၀ါ၊ စျာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သော။ သုဒ္ဓ၀ိပဿနာယာနိကောဝ၊ သက်သက် ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ သုက္ခ၀ိပဿကော၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝုစ္စတိ ၌စပ်) စျာနသိနေဟေန၊ စျာန် ဟူသော အစေးဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အသိနိဒ္ဓဘာ၀တော၊ မချောမွေ့မစိုပြည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် အား။ သုက္ခာ၊ ခြောက်သွေ့သော။ လူခါ၊ ခေါင်းပါးသော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုက္ခ၀ိပဿ ကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပကိဏ္ဏကသခ်ါရေတိ၊ ကား။ ပါဒကဈာနတော၊ မှ။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ သခ်ါရေ၊ ကာမ ၀စရသခ်ါရတို့ကို။ တေန၊ ထိုပကိဏ္ဏက သခ်ါရေ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပါဒကဈာန သခ်ါရေသု၊ ပါဒကစျာန်သခ်ါရတို့ကို။ သမ္မသိတေသု၊ သုံးသပ်အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ၀ဝတ္ထမေ၀၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပဌမစျာနံ ပါဒကံ ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သုက္ခ၀ိပဿကာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ သုက္ခ ဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ် စသည်ကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဝိပဿနာ နိယမဿ၊ ၏။ ကေန္တိကဘာ၀ဒဿနတ္ထံ၊ ဧကန်မုချ၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ၀ါ၊ ချဲ့။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ကေ၀လံ၊ သက်သက်။ ပါဒကဈာနာဒယော၊ ပါဒက စျာန်အစရှိကုန်သော။ နိယမဟေတူ၊ မြဲစေခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို။ နှ ဒိဋ္ဌာ၊ မတွေ့မြင်အပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ သည်။ ပါဒကဈာနာဒီနံ၊ ပါဒကစျာန် စသည်တို့၏။ အဘာ၀ေ၀ိ၊ မရှိရာ၌သော်လည်း။ သုက္ခ၀ိပဿ ကာဒီနံ၊ သုက္ခ၀ိပဿက အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ပဌမဈာနိက ဘာ၀ဟေတု၊ ပဌမစျာန်နှင့် ယှဉ်သော မဂ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာသည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိ ဝိသေသနိယမနေ၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်တို့၏ အထူးကို မြဲစေရာ၌။ ဧကန္တိကဟေဟု။ စင်စစ်မုချ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာ၀ုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ၎င်္ဂ။ တေသံ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဝိသေသောတိ၊ ကား။ စျာနာဒီနံ၊ စျာန်စသည်တို့၏။ အယံ စတုရင်္ဂိကာဒိ ဝိသေသော၊ ဤအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ယှဉ်ခြင်း အစရှိသော အထူးသည်။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေးဦးကဲ့သို့။ ဝိပဿနာနိယမေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နှ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ပါဒကဈာနနိယမေန စေ၀၊ ပါဒကစျာန် နိယမဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿနာနိယမေန စ၊ ဝိပဿနာနိယမ ဖြင့်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသမ္မိတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌာနယေ၊ ၌။ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ဈာနာနိ၊ ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန်တို့ကို။ ပါဒကာနိ၊ တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂါနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အာသန္နပဒေသေတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဝိပဿကေန၊ ဝိပဿနာ ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ပ၀ိဋ္ဌသမာ ပတ္တိယာ ၀သေန၊ ၀င်စားအပ်သော သမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အယံ ဝိသေသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

[၄၇၅] ၇၉၉။ တတြာပိ စာတိ၊ ကား။ ဒုတိယတ္ထေရ၀ါဒေပိ၊ ၌လည်း။ တံတံသမာပတ္တိသဒိသတာ၊ ထိုထိုသမာပတ် နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ တံတံသမ္မသိတသခ်ါရ ဝိပဿနာနိယမေဟိ၊ ထိုထိုသုံးသပ်အပ်သော သခ်ါရနိယမ, ဝိပဿနာ နိယမတို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဒုတိယ မထေရ်၏ ၀ါဒ၌လည်း။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တံတံ၀ိရာဂါ ဝိရာဂ ဘာ၀နာဘာ၀ေန၊ ထိုထို၀ိရာဂဘာ၀နာအဖြစ်, အ၀ိရာဂဘာ၀နာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောမနဿ သဟဂတာ စ၊ သည် ၎င်း။ ဥပေက္ခာ သဟဂတာ စ၊ သည်၎င်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ မဂ္ဂသ၊ မဂ်၏။ စျာနဂ်ါဒိနိယမ်၊ စျာနင်စသည်တို့၏ မြဲခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝိပဿနာနိယမော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၈၀၀။ တဏ္ဍိ၊ ကား။ တံတံစျာနသဒိသဘ၀နံ၊ ထိုထို စျာန်နှင့်တူစွာ ဖြစ်ခြင်းကို။ (မူလဋီ ၁–၁၁၆ ညီ) ပါဒကဈာန သမ္မသိတဈာနပနိဿယေဟိ၊ ပါဒကစျာန်ဥပနိဿယ, သမ္မသိတစျာန် ဥပနိဿယတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဈာသယမတ္တေန၊ အလိုအဈာသယမျှဖြင့်။ အသိဒ္ဓေန်၊ မပြီးခြင်းဟူသော။ သွာယမတ္ထော သော အယံ အတ္ထော၊ ကို။ (ဒီပေတဗ္ဗော ၌ စပ်)

ဥပနိဿယေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သင်္ကန်းပွမတ္တေန၊ အကြော်အစည်မျှဖြင့်။ သကဒါဂါမိဖလာဒီနံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်စသည်တို့၏။ အသိဒ္ဓေနဒီပကေန၊ မပြီးခြင်းကို ပြသော။ နန္ဒကောဝါဒေန၊ သုတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ သောတာပန္နာယပိ၊ သောတာပန် ဘိက္ခုနီမ၏လည်း။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကန်းပွတ်၊ ပြည့်စုံသော အကြော်အစည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တေန၊ ဟော်တော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ဒီပိတော ၌ စပ်) "ယသ ယသ၊ အကြင် အကြင် ဖိုလ်၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ တသေဝ၊ ထိုထိုဖိုလ်ကိုသာလျှင်။ အဒ္ဓါသယော၊ အလိုသည်။ နိယာမကော၊ မြဲစေတတ်၏။ အညသ၊ တပါးသော ဖိုလ်ကို။ နေ (နိယာမကော)၊ မမြဲစေတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန တေန၊ ထိုထိုဥပနိဿယရှိသော ဖိုလ်ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကန်းပွတာ၊ ပြည့်စုံသော အကြော်အစည်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နေ(ဟောတိ) မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သင်္ကန်းပွသဇ္ဇာဝေ၊ အကြော်အစည်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သင်္ကန်းပွ သမ္ဗန္ဓဝေဟု ရှိသင့်၏။ သင်္ကန်းပွသမ္ဗန္ဓဝေ၊ အကြော်အစီ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။) သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ အသိဒ္ဓေနတော၊ မပြီးစီး ခြင်းကြောင့်တည်း။" ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒီပိတော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဒုတိယာဒိစ္စာ နိကသ၊ ဒုတိယစ္စာန်စသည်နှင့် ယှဉ်သော။ ယသ ယသ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ယထာ ဝုတ္တော၊ သော။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ တသေဝ၊ ထိုထိုဥပနိဿယ ရှိသော မဂ်ကိုသာလျှင်။ အဒ္ဓါသယော၊ သည်။ နိယာမကော၊ ၏။ အညသ၊ တပါးသော မဂ်ကို။ နေ နိယာမကော၊ တတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ္မိံ ၊ ထိုအဒ္ဓါသယသည်။ သတိပိ၊ လည်း။ အသိဒ္ဓေနတော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဝါဒေ၊ ၌။ တံတံ ဖလူပနိဿယသဇ္ဇာဝေ၊ ထိုထိုဖိုလ်၏ ဥပနိဿယ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ် သည်။ (သတိ၊ သော်။) တံတံသင်္ကန်ပွေါ၊ ထိုထိုအကြော်အစည်သည်။ ဧကဇ္ဇေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ပါဒကာသမ္ဘသိတဒ္ဓါနုပနိဿယသဇ္ဇာဝေ၊ ပါဒကစျာန် ဥပနိဿယ, သမ္ဘသိတစျာန် ဥပနိဿယတို့၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) အဒ္ဓါသယော၊ အလိုအဒ္ဓါသယသည်။ ဧကဇ္ဇေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဒဘာဝါ ဘာဝတော၊ ထိုအဒ္ဓါသယမဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဒ္ဓါသယော နိယမေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဘဏ္ဍာပိတိ၊ ကား။ တတိယတ္ထေရဝါဒေပိ၊ တတိယမထေရ်၏ ဝါဒ၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ယတော ယတော သမာ ပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တတြာပိ ဟိ ဝိပဿနာတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣဒဉ္စ၊ ဤဋီကာ၌။ (စာပိုဒ် နံပါတ် ၇၉၉–၌ ကြည့်ပါ) ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ တဒတ္ထော၊ ထိုအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဧဝ၊။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိနိယာမိကတံ၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်ကို မြဲစေတတ်သည် အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဋိပဒါဒိနိယာမိကတံ၊ ပဋိပဒါစသည်ကို မြဲစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။ သစေ ပနာယန္တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အယန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သခ်ါရပေက္ခာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣမံ ဝါရံ ရောစေသုန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာ၌။ ကလာပသမ္ဘသနာဝသာန၊ ကလာပသမ္ဘ သနဥာဏ်၏ အဆုံး၌။ ဥဒယဗ္ဗယာ နုပဿနာယ၊ သည်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနုပက္ကိ လေသသ၊ ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသကို။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ ဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ခွါခြင်းဖြင့်။ ကိစ္စတာဝါရံ၊ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဝါရကို။ ဒုက္ခာပဋိပဒါတိ၊ ဟူ၍။ ရောစေသုံ၊ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ကာမံဝဒန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဆိုကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုကုန်သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ၌။ (ဝုတ္တတ္တာ– ၌ စပ်) ဝိပဿနာဉာဏေ၊ ဉာဏ်သည်။ တိက္ခေ၊ ထက်သည်။ သူရေ၊ ရဲရင့်သည်။ ပသန္နေ၊ ကြည်လင်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဝဟန္တေ၊ ဆောင်လတ်သော်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ဝိပဿနာနိကန္တိံ ၊ ဝိပဿနာနိကန္တိကို။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ကသိရေန၊ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ကိလမန္တော၊ ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ မုဠှတုကမျတာဒီ ဘာဝေန၊ မုဠှတုကမျတာစသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ [၄၇၆] ပဝတ္တမာနာ၊ သော။ သာပိ သခ်ါရပေက္ခာ၊ ထိုသခ်ါရပေက္ခာသည်လည်း။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ပဋိပက္ခေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့ကို။ ကိစ္ဆေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ကသိရေန၊ ငြိုငြင် သဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တီ၊ ကွာစေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ခွါရသည်ရှိသော်။ ဒုက္ခာပဋိပဒါပက္ခေ ယေ၊ ဒုက္ခပဋိပဒါ အဖို့၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ (ဤအရာ၌ ဣတိ ပိုသည်) တေန၊ ကြောင့်။ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့်။ ဝိပဿနုပက္ကိ လေသာ၊ ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်သော ဥပက္ကိလေသတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ ခွါအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤသခ်ါရပေက္ခာဉာဏ်ကို။ ဧကတ္တနယဝသေန၊ ဧကတ္တနည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကံ၊ တခု တည်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သပ္ပယောဂေ နာတိ၊ ကား။ စိတ္တပယောဂသခ်ါတေန၊ စိတ်လုံ့လဟု ဆိုအပ်သော။ သဥ္ဇသာဟနေန၊ အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ။ (သဟ ဉဿ ဟနေန ရှိသင့်၏။) သသခ်ါရေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တသ္မေ၊ ထိုသပ္ပယောဂေန ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဥဘယေနာပိ၊ နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့်လည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနသ၊ ပယ်ခွါခြင်း၏။ ကိစ္ဆသိဒ္ဓိမေဝ၊ ခဲယဉ်းစွာ ပြီးစီးခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဝိပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ အဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲကင်းသဖြင့်။ အပ္ပယောဂေန၊ အားထုတ်ခြင်းကင်းသဖြင့်။ အသခ်ါရေန၊ ပြုပြင်ခြင်း ကင်းသဖြင့်။ မဂ္ဂသညိတံ၊ မဂ်ဟု မှတ်သိအပ်သော၊ ဝါ၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒ္ဓိတဒ္ဓါနံ၊ အလိုရှိရာ ဌာနသို့။ အနုပဂန္တာ၊ မကပ်ရောက်သေးမူ၍။ (နေ+ဥပဂန္တာ အနုပဂန္တာ ဟု ပြီးသည်။ ဋီကာစာအုပ်၌ ပကျနေသည်) ဇတ္ထ၊ ဤသဘောဝ၌။ ပရိဝသတိ ဝိပ္ပဝသတိ၊ ကင်း၍နေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဝါသော၊ မည်၏။ ဧတသ၊ ဤမဂ်ဖြစ်ခြင်းအား။

ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာဟူသော။ ပရိဝါသော။ ပရိဝါသ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာပရိဝါသော၊ မည်၏။ မဂ္ဂပါတုဘာဝေါ၊ မဂ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ရ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုမဂ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ သီဃ၊ စွာ။ ကုရုမာနာ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ခိပ္ပါဘိညာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဏိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ကုရုမာနာ၊ ပြုသည်ရှိသော်၊ ဎ၊ ပြုသော။ အယံ သခၨိရပေက္ခာ၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ (ကတ္တာဗာ၊ ၏။) ယတော၊ အကြင် ဝိပဿနာမှ။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာသည်။ အာဂမနီယဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ ထိုလာခဲ့ရာဌာနဌ၌။ မဂ္ဂသ၊ မဂ်၏။ ပဘဝဋ္ဌာနေ၊ အမွန်အစအကြောင်းဖြစ်သော ဌာနဌ၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ နာမံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာ ဘိညာဒိဝိပဿနာနယော၊ ဘိညာ အစရှိသော ဝိပဿနာနည်းသည်။ (ဤပုဒ်စဉ်းစားသင့်သေး၏) အညော၊ အခြားတပါးတည်း။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အညောဝ၊ အခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော အတ္တနော မဂ္ဂသတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဂမနတော၊ လာခဲ့ရာ ဝိပဿနာမှ။ တေန လဒ္ဓနာမေန၊ ထိုရအပ်သော အမည်ဖြင့်။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာတိ အာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော၊ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂသ၊ အား။ သရသတော၊ အားဖြင့်။ ဧဒိသံ နာမံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော အမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝုတ္တပ္ပဘေဒါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ သာ ပနာယံ ပဋိပဒါ၊ သည်။ နာနာ ဟောတိတိ၊ ကား။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကသ ဘိက္ခုနော။ တပါးသော ရဟန်းအား။ စတူသုပိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ ဧကာဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမော၊ ကိန်းသေမြဲစေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စလနတော၊ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်တည်း။ အမှာက်၊ တို့၏။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အဟေသုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ်၌ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ စတ္တာရောပိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ သုခါပဋိပဒါဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ခိပ္ပါဘိညာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ ပဋိပဒါပသင်္ခေန၊ ပဋိပဒါနှင့်စပ်သဖြင့်။ အဓိပတိမှိ၊ ကိုလည်း။ ဒသေတုံ၊ ဌ၊။ ယထာ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓိပတယောတိ၊ ကား။ ဆန္ဒာဒိအဓိပတယော၊ ဆန္ဒအစရှိသော အဓိပတိတို့သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗာဘိသခၨိရာနရူပ်၊ ရှေးမဆွက အားထုတ်ပြုပြင်မှု အားလျော်စွာ။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဆန္ဒာဓိပတေယျော ဝါ၊ ဆန္ဒာဓိပတိ ရှိသည်ရင်း။ ဝီရိယာဒီသု၊ တို့တွင်။ အညတရာဓိပတေယျော ဝါ၊ တပါးပါးသော အဓိပတိရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိယမော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ကဿစိ ဘိက္ခုနောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

စဝ၂။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားမှ။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ကတ္တာ၊ ၍။ အနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ နာမလာဘော၊ အမည်ကို ရခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ဌ၊။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သရသေနာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိဝိသေသေန၊ ဖြစ်ခြင်း အထူးအားဖြင့်။ ပစ္စနီကေနာတိ၊ ကား။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက် အားဖြင့်။ သဂုဏေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏဝသေန၊ ဂုဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

[၄၇၇] စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အာဂမနေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သဂုဏေန စ၊ မိမိ၏ဂုဏ်အားဖြင့်ရင်း။ အာရမ္မဏေန စ၊ အာရုံအားဖြင့်ရင်း။ မဂ္ဂသ၊ မဂ်၏။ နာမလာဘော၊ အမည်ကိုရခြင်းကို။ အဝဝတ္ထိတော၊ မပိုင်းခြားအပ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇဝ၊ တူ။ ပစ္စနီကေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သရသေနေဝ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ နာမလာဘော၊ ကို။ (အဝဝတ္ထိတော၊) သည်။ ကာမ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ပေ၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ သရသာဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ နာမလာဘသ၊ အမည်ကိုရခြင်း၏။ ကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ဌ၊။ သရသေန ဝါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ အနိယမတ္ထော၊ ကိန်းသေမမှတ်ခြင်း အနက်ရှိသော။ ဝါသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေ စ၊ ထိုသရသ စသော အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ အသင်္ခရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ဌ၊။ သစေ ဟိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သမ္ဘသိတ္တာတိ၊ ကား။ သမ္ဘသနဟေတု၊ သုံးသပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ တွာ သဒ္ဒေါ၊ ဤတွာ ပစ္စည်းသည်။ ဃတ်ပိဝိတ္တာ။ပ။ ဟောတီတိအာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဟေတု အတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ (မဂ္ဂကတ္တုကာယ ဝါဟု ရှိသင့်၏ ဝါ၊ တနည်းကား။) မဂ္ဂကတ္တုကာယ၊ မဂ်လျှင်ကတ္တားရှိသော။ ဝုဋ္ဌာနကိရိယာယ၊ ဝုဋ္ဌာနကြိယာ၏။ ဧကန္တိကဟေတု ဘူတာ၊ စင်စစ်အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သခၨိရပေက္ခာ၊ ကို။ ဖလူပစာရေန၊ ဖလူပစာအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သခၨိရပေက္ခာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ၏။ ဥပလက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အမည်တည်း။ တဒဇ္ဇေါဂဓံ၊ ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၌ အတွင်းဝင်သော။ ဂေါတြဘုဉာဏဟူ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ နိမိတ္တတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧကတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ သမ္ဘသိတ္တာ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတီတိ၊ ကား။ အနိမိတ္တသညိတေန၊ အနိမိတ္တဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိမုစ္စနေန၊ လွတ်ခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိမုစ္စတီတိ၊ ကား။ တံသမ်ိ

ထိုဝိမောက္ခနှင့် ပြည့်စုံသော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ သေသဒ္ဒယေပိ၊ ကြွင်းသော စာပိုဒ်နှစ်ခု အပေါင်း၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဣဒံ သရသတော နာမံ နာမာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တာဒိဝိရဟတော၊ နိမိတ်စသည် ကင်းခြင်း ကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ မည်၏။ သုညတံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓမ္မိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤအမည်သည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ သိဒ္ဓနာမံ နာမ၊ ပြီးသောအမည်မည်၏။

ဧသောတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သော စ ဧေါ၊ ထိုမဂ်ကိုလည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေန၊ ရှေးအဖို့မဂ်နှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ တကွ။ ဧကံ၊ တခုတည်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ကေတ္တာနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဒံ ပစ္စနီကတော နာမံ နာမာတိ၊ ကား။ နိစ္စနိမိတ္တာဒီနံ စ၊ နိစ္စနိမိတ်အစရှိသည်တို့ကိုဝင်း။ ပဏိဓိယာ စ၊ ကိုဝင်း။ အတ္တာသညာယ စ၊ ကိုဝင်း။ ပဟာနဝသေန၊ ပယ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ (နာမတ္တယံ ၌ စပ်) မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဣဒံ အနိမိတ္တာဒိနာမမတ္တယံ၊ ဤအနိမိတ္တ အစရှိသော အမည်သုံးခုအပေါင်းသည်။ ပဋိပက္ခတော၊ အားဖြင့်။ သိဒ္ဓနာမံ နာမ၊ ပြီးသောအမည်မည်၏။

သုညတ္တာတိ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တတ္တာ၊ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂ အစရှိတို့သည်။ နိ သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ရူပနိမိတ္တာဒီနန္တိ၊ ကား။ ဂဟေတဗ္ဗာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ရူပနိမိတ္တဝေဒနာနိမိတ္တာ ဒီနံ၊ ရုပ်နိမိတ်, ဝေဒနာနိမိတ်အစရှိသည်တို့၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ရာဂနိမိတ္တာဒီနန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပါဌ် လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ၊ အထည်ဒြပ်ရှိသော အရာဝတ္ထုတို့၏ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အထည် ကိုယ်ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဥပဒ္ဒာနံ၊ ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣဒမသ သဂုဏာတော နာမန္တိ၊ ကား။ ရာဂါဒိဝိဝိတ္တ ရူပနိမိတ္တာဒိပဏိဓိ အာဒိအဘာဝဝသေန၊ ရာဂစသည်တို့မှ ဆိတ်ခြင်း, ရူပနိမိတ်စသည်တို့၏ မရှိခြင်း, ရာဂပဏိဓိစသည်တို့၏ မရှိခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဏိဓိ အရာ၌ ရာဂပဏိဓိဟု ရှိသင့်၏) အသ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအမည်သည်။ သဂုဏာတော၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသော။ နာမံ၊ တည်း။

သွာယန္တိ၊ ကား။ ဩ အယံ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သုညတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသင်္ခါရသုညတော စ၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရတို့မှ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ အတ္တာသုညတော စ၊ အတ္တမှ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဝင်း၊ သုညတံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တာ ဘာဝတော၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တဏှာ ပဏိဓိအာဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ မည်၏။ ဣဒမသ အာရမ္မဏတော နာမန္တိ၊ ကား။ သုခါရမ္မဏံ၊ သုခ၏အာရုံဖြစ်သော။ ရူပ်၊ ကို။ သုခန္တိ၊ သုခ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုညတာဒိနာမသ၊ သုညတစသည်အမည်ရှိသော။ [၄ဂုစ] နိဗ္ဗာနသ၊ ကို။ အာရမ္မဏ ကရဏတော၊ ခြင်းကြောင့်။ အသ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ သုညတာဒိဘေဒံ၊ သုညတ စသည်အပြားရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤအမည်သည်။ အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသော။ နာမံ၊ တည်း။

ဧဝဉ္စ။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ သည်။ အတ္တာသုညတာယ၊ အတ္တမှဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရသတော၊ မိမိ၏ သဘောအားဖြင့်။ သုညတာ နာမ၊ မည်၏။ တဿ သုညတာ ဝိပဿနာယ၊ ၏၊ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဝိပဿနာဂမနေန၊ ဖြင့်။ သုညတော၊ မည်၏။ နိစ္စနိမိတ္တာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဥဋ္ဌဒ္ဓနတော၊ ခွါနုတ်ခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တာ နာမ၊ မည်၏။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဣဒံ ပန အနိမိတ္တနာမံ၊ ဤအနိမိတ္တဟူသော အမည်ကို။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ သရသံ၊ သရသအကြောင်းကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပစ္စနီကတော၊ အားဖြင့်။ နာမလာဘတော၊ အမည်ကို ရခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဂုဏာရမ္မဏေဟိ၊ သဂုဏာအကြောင်း, အာရမ္မဏ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ယော နာမလာဘော၊ အကြောင် အမည်ကို ရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုအမည်ကို ရခြင်းသည်။ သရသပဓာနော၊ သရသ အကြောင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သရသေ နေဝ၊ သရသအကြောင်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝါ၊ မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ နာမလာဘော၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) သဗ္ဗမဂ္ဂါနံ၊ အလုံးစုံသော မဂ်တို့၏။ သုညတာဒိဘာဝေါ၊ သုညတစသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ နိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဒ္ဝိဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ သရသအကြောင်း, ပစ္စနီကအကြောင်းတို့ကြောင့်။ နာမလာဘော၊ အမည်ကိုရခြင်းသည်။ (မူလဋ္ဌိကာ အနုဋ္ဌိကာတို့နှင့်အညီ ဤအရာ၌ နာမလာဘော မျှသာလိုသည်၊ အနိမိတ္တကား မလို) သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပစ္စနီကတောဝ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်း အားဖြင့်သာလျှင်။ နာမဝဝတ္ထာနကရဏံ၊ အမည်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုခြင်းကို။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘောဝေါ၊ ထိုပစ္စနီကအကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ နိ လဗ္ဘတီတိ၊ ကား။ အညနိရပေက္ခေဟိ၊ တပါးသော အကြောင်းကို ငဲ့ခြင်း မရှိကုန်သော။ သဂုဏာရမ္မဏေဟိ၊ သဂုဏာအကြောင်း, အာရမ္မဏ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ နိ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ကာရဏံ၊ ကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ သဟိတေဟိ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ သရသပစ္စနီကေဟိ၊ သရသအကြောင်း, ပစ္စနီကအကြောင်းတို့ဖြင့်။ နာမလာဘတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝဝတ္ထာ နကရဏံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ပစ္စနီကံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းကို။ အနပေက္ခိတ္တာ၊ မငဲ့မူ၍။ ကေဝလသ၊ သက်သက်သော။ သရသသ၊ သရသ အကြောင်း၏။ နာမဟေတုဘာဝေါ၊ အမည်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်သည်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဝဝတ္ထာနာပတ္တိတော၊ ပိုင်းခြားခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာဘိနိဝေသပဏိဓိ ပဋိပက္ခဝိပဿနာနုလောမာ၊ အတ္တာဘိနိဝေသနှင့် ပဏိဓိတို့၏ ဆန့်ကျင်

ဖက်ဖြစ်သော ဝိပဿနာတို့အား လျော်ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ (လဘန္တို့ ၌စပ်) သရသန္တရေ၊ သရသအကြောင်းတပါး သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပစ္စနီကသဟိတေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ သရသေန၊ သရသ အကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်။ နာမ်၊ ကို။ လဘန္တို့၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ အနိမိတ္တမဂ္ဂသ၊ ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို ယူခြင်းကြောင့်ဌင်း။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏာ နိဝါရဏာ၊ နိမိတ်ကို ယူခြင်းကို မတားမြစ်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ နိမိတ္တပဋိပက္ခာ၊ နိမိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒနုလောမော၊ ထိုအနိမိတ္တဝိပဿနာ အားလျော်သော။ မဂ္ဂေါပိ၊ သည်လည်း။ နိမိတ္တသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ နေ (ဟောတိ) မဖြစ်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ နိမိတ္တဂတ ဝိပဿနာယပိ၊ နိမိတ်၌ တည်သော ဝိပဿနာ၏လည်း။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနောပိ၊ ထင်ရှားရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သရသေန၊ သရသအကြောင်းကို။ (နေ ဂယှတိ ၌ စပ်) ဝဝတ္ထာနကရဝစ္စနိကာဘာဝါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ အနိမိတ္တနာမဒါယကော၊ အနိမိတ္တအမည်ကို ပေးတတ်သည်ဟု။ နေ ဂယှတိ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အနိစ္စာနုပဿနာနုလောမော၊ နာ အားလျော်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ အသင်္ခတဟိတော၊ မရေတွက်အပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့ စောဒနာ ငြားအံ့။ နေ(သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သုဒ္ဓိကပဋိပဒါနယေ၊ နည်း၌။ တသ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာအားလျော်သော မဂ်၏။ သင်္ခတဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စ၊ ၏။ တသ္မာ ဧဝ၊ ထိုသို့ ရေတွက်အပ်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ သော၊ ထိုသုဒ္ဓိက ပဋိပဒါနည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ သုတ္တန္တေ ပန၊ ၌ကား။ ပရိယာယဒေသနတ္တာ၊ ပရိယာယ်ဒေသနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဂုဏာရမ္မဏမတ္တေနပိ၊ သဂုဏအကြောင်း, အာရမ္မဏအကြောင်းမျှဖြင့်လည်း။ နာမ်၊ ကို။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တပရိယာယေန လဗ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တ၊ ဤအရာ၌။ ဝတ္ထုဇ္ဈေ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ အာဂမနဝသေနပိ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ အနိမိတ္တနာမ်၊ အနိမိတ္တဟူသော အမည်ကို။ လဗ္ဘတိယေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿ တုံ၊ ၎။ တတြ ဟိတိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဂမနီယဌာနေတိ၊ ကား။ အာဂမနပဋိပဒါဌာနေ၊ လာခဲ့ရာ၏အကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်အရာ၌။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အနုလောမဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၇၉] စဝ၄။ အဓိမောက္ခသဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ပသာဒဘူတော၊ ကြည်လင်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုဂတော၊ ယုံကြည် ဆုံးဖြတ်ထိုက်သော ဝတ္ထု၌ တည်သော။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အဓိမောက္ခော၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ ဘူတာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော သဒ္ဓါတရားသည်။ (နိဗ္ဗတ္တတိ ၌ စပ်) ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဘာဝနာအထူးဖြင့်။ ကိစ္စတော၊ ကိစ္စအားဖြင့်။ အဓိမတ္တတာယ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလဝတရာ၊ အထူးသဖြင့် အားကြီး သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အထူးသဖြင့် အားကောင်းစွာ။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သုပဂ္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ပဂ္ဂဟိတံ၊ ချီးမြှောက်အပ်သည်၊ ဝါ၊ အပ်သော။ အသလ္လီနံ၊ မတွန့်ဆုတ်သော။ ပဋ္ဌာတရဘာဝေန၊ အထူးထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိပက္ခဝိဓမနသမတ္ထံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုပဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ တိက္ခတရတာယ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏာဘိမုခဘာဝေန၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ် ဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သော။ သတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုသမာဟိတန္တိ၊ ကား။ ပသဒ္ဓိသုခါနံ၊ ပသဒ္ဓိသုခ တို့၏၊ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးခြင်း, ချမ်းသာခြင်း တို့၏။ သာတိသယတာယ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ သမာဟိတံ၊ ထားအပ်သည်၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သည်။ အပ္ပိတံ ဝိယ၊ ဝင်ရောက်၍ နေဘိသက္ခဲသို့။ ဟောတိ၊ ၏။ တိက္ခတရာတိ၊ ကား။ အနုလောမဉာဏုပ္ပတ္တိယာ၊ အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ၎။ သမတ္ထဘာဝေန၊ စွမ်းနိုင် သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ တိက္ခာ၊ ထက်မြက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဓိနနေပိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌လည်း။ မဗ္ဗတ္တဘူတာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ လျစ်လျူဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (ဘူတမှားသည်) သင်္ခါရပေက္ခာ၊ မည်သော။ ပညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနိစ္စာတိ ဝါ။ ပ။ သမ္မသိတ္တာ ဘဝဂ်ံ ဩတရတီတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒီသု၊ အနိစ္စစသည်တို့တွင်။ ဧကေန၊ တခုသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္မသန္တို့ သုံးသပ်လျက်။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ ခုနှစ်ကြိမ်။ ပဝတ္တိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇန္တို့ ပျက်လတ်သော်။ ဘဝဂ်ံ၊ သို့။ ဩတိဏ္ဏာ နာမ၊ သက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဘဝဂ်ံသ၊ ၏။ ဝါရော၊ အလှည့်တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းသောကြောင့်တည်း။ သင်္ခါရပေက္ခာယ ကတနယေနေဝါတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိနာ၊ အနိစ္စအစရှိ သော။ အာလမ္မနကရဏနယေနေဝ၊ အာရုံပြုသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သမ္မသိတနယေန၊ သုံးသပ်သော နည်း ဖြင့်။ နေ၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ ကုရုမာနန္တို့ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇေတ္တာတိ၊ ကား။ နိဝတ္တေတ္တာ၊ နစ်စေ၍။

စိတ္တသ၊ အား။ (အဒတ္တာ–၅ စပ်) ဘဝဂ််ဝသေန၊ ဘဝင်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ ဝိသဒိ သစိတ္တပဝတ္တိသခ်ါတာယ၊ သဘောမတူသော စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝီစိယာ၊ အခြားအကွယ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိ သဖြင့်။ အဝီစိကာ၊ အခြားမရှိသော။ စိတ္တသန္တတိ၊ စိတ်အစဉ်ကို ၏။ ဟိသစ္ခံ၊ ၏။ ကိရိယမနောဓာတုယာ ကြိယာမနော ဓာတ်ဟု ခေါ်သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ ဘဝင်ကေ်၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတေ၊ လည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ကိရိယမယစိတ္တပဝတ္တိ၊ အမှု ကြိယာကို ပြီးစေသော စိတ်၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ စိတ်၏ အစဉ်သည်။ ဝိပါကစိတ္တျပ္ပတ္တိယာ၊ (ပဋ္ဌဝိညာဉ် သမ္ပဋ္ဆိန်း သန္တီရဏဟူသော) ဝိပါက်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ သဝီစိကာ သန္တရာ၊ အခြားရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနေန၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ ဘဝင်ကေ်၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတေ၊ လည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဇဝံ၊ တူ။ (သဝီစိကာ သန္တရာ၊ အခြားရှိသည်။) နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝီစိကံ စိတ္တသန္တတိ အနုပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထေဝါတိ၊ ကား။ အတီတာ သု၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ ဒွတ္တိဇဝနဝီထိသု၊ နှစ်ခုသုံးခုသော ဇောဝီထိတို့၌။ (သီမုနှင့်လည်း အညီ ဒွတ္တိ ပါ၌မုန် ဖြစ်သည်) သခ်ါရုပေက္ခာ၊ သည်။ အနိစ္စာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဒုက္ခာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ဝင်း။ အနတ္တာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ဝင်း။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏေ အကာသိ ယထာ၊ အာရုံပြုလေဘိသကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထို့အတူပင်။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ပရိကမ္မတ္တာ၊ ပရိက်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ပဋိသခ်ါရကတ္တာ၊ ကြိုတင်၍ ပြုပြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ အာသန္နတ္တာ၊ အနီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမီပစာရိကတ္တာ၊ အနီး၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အနုလောမတ္တံ၊ အနုလောမ၏ အဖြစ်ကို။ သယမေဝ၊ အဌကထာဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဝဒတိ၊ ၏။

မဂ္ဂဝီထိယံ၊ မဂ္ဂဝီထိ၌။ ပဌမဇဝနသ၊ မဌမဇော၏။ ပဋိသခ်ံရဏဌေ စ၊ ပြုပြင်ခြင်းအနက်သည်ရင်း။ ဒုတိယသ၊ ဒုတိယဇော၏။ တတော၊ ထိုပဌမဇောထက်။ အာသန္နဌေ စ၊ နီးသောအနက်သည်ရင်း။ တတိယသ၊ တတိယဇော၏။ ဟေဋ္ဌိ မုပရိမာနံ၊ အောက်၌ အထက်၌ဖြစ်သော တရားတို့အား။ အနုလောမဌေစ၊ လျော်သော အနက်သည်ရင်း။ ယုတ္တော၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယဉ္စ နယော၊ ဤနည်းကိုလည်း။ ကာမံ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်သော်လည်း။ သဗ္ဗေသမ္မိ၊ အလုံးစုံသော ဇောတို့အားလည်း။ ဣမာ သမညာ၊ ဤအမည်တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဝိသေသေန ပနာတိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အာသေဝနန္တိ၊ ကား။ အာဒရေန၊ ရိုသေသဖြင့် ရိုသေစွာ။ သေဝနံ၊ မှီဝဲခြင်းတည်း။ ပုရိမဘာဂပစ္ဆိမ ဘာဂါနန္တိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမာနံ စ၊ အောက်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပရိမာနံ စ၊ အထက်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မကောဋ္ဌာသာနံ၊ တရားအဖို့တို့အား။ အဌနန္တိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ အဌနံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။

[၄၈၀] လက္ခဏတ္တယသမ္မသနကိစ္စာဝ၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို သုံးသပ်ခြင်း ကိစ္စရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤအနုလောမ ဉာဏ်သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထကိစ္စတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပရိတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်၌။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တထကိစ္စတာယ၊ မှန်သော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အား။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမ္ဘောသာဒိပဋိပက္ခဝိမနတော၊ သတိမေ့လျော့ခြင်း စသော ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အနုလောမဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ တဒုဘယကိစ္စ အနုလောမ်၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ကိစ္စအားလျော် သည်ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တဋ္ဌိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အနုလောမဉာဏ်၊ သည်။ သစ္စပဋိစ္စာဒဂ မောဟကမ္မန္ဓာဒီနံ၊ သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတုံးမောဟအစုအစရှိသည်တို့ကို။ သာတိသယံ၊ တကွ။ ဝိမနေန၊ ပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ လောကိယဉာဏေသု၊ လောကီဉာဏ်တို့၌။ ဥက္ကံသပရိယန္တဂတံ၊ လွန်ကဲခြင်း၏ အဆုံး သို့ရောက်၏။ တတော ဇဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတဉဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနမ္ပိ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဉဒယဗ္ဗယ ဉာဏ် စသည်တို့၏လည်း။ ကိစ္စံ၊ ကို။ (သာရေ္ခ ၌ စပ်) ပဋိပက္ခဒူရီဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မှ ဝေးစွာဖြစ်သဖြင့်။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ သာရေ္ခ ဇဝ၊ ပြီးစေသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာပဝတ္တမာနံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ်သော်။ တေသံ၊ ထိုဉဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်တို့၏။ ကိစ္စံ၊ ကို။ အနုလောမေန္တေ ဝိယ၊ လျော်စေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တာနံ။ပ။ တထကိစ္စတာယ အနုလောမေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ဘယတော ဥပဋ္ဌိတန္တိ ဣမိနာပိ၊ ဤပါ၌ဖြင့်လည်း။ အာရမ္မဏသီသေန၊ အာရုံကို ပဓာန ပြုသဖြင့်။ ဉာဏဗျာပါရမေဝ၊ ဉာဏ်၏ ဗျာပါရကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သပ္ပဋိဘယာနံ၊ ကြောက်ဖွယ် ဘေးရှိကုန်သော။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ယထာသဘာဝဒဿနဒီပနတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်ခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ သတ္တသုပိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု ပန၊ တို့၌ကား။ ဉာဏဗျာပါရောဝ၊ ဉာဏ်၏ ဗျာပါရကို သာလျှင်။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇဝံ အနုလောမဉာဏံ၊ ဤအနုလောမဉာဏ်သည်။ အနိစ္စာဒီသု၊ အနိစ္စ စသည်တို့တွင်။ အညတရလက္ခဏဝသေနေဝ၊ တပါးပါးသော လက္ခဏာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စလက္ခဏာဒိဝသေန သခ်ါရေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာယ ပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ အနုလောမဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ ယာ သာ ထူလထူလသစ္စ ပဋိစ္ဆာဒက သံကိလေသဝိက္ခမ္ဘန ပဋိ ပတ္တိ၊ ရုန့်ရင်း ရုန့်ရင်းသော သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော သံ ကိလေသတို့ကို ပယ်ခွါသော အကြင် အကျင့် ပဋိပတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာယ (ပဋိပတ္တိယာ)၊ ထိုအကျင့်ဖြင့်။ ဟိသစ္ခံ၊ ၏။ အနုလောမဉာဏော၊ သည်။ တထာ၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပန္နေ၊ မဖြစ် ခဲ့သော်။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာလမ္မိတုံ၊ ငှါ။ နိ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဂေါတြဘုဉာဏော ဝါ၊ ဉာဏ်သည်မူ

လည်း။ (ဂေါတြဘုဉာဏော စဟု ရှိသင့်၏) အနုပ္ပန္နေ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ မဂ္ဂဉာဏ်၊ သည်။ နှ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။

ဝုတ္တမတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ သြပမ္မေန၊ ဥပမာဖြင့်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ဌါ။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဋ္ဌန်း၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဝေါဟာရိကမဟာမတ္တာနံ၊ တရား ဆုံးဖြတ်သော အမတ်ကြီးတို့၏။ အဂတိဂမနံ၊ အဂတိ လိုက်စားခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ တံတံ ဝိနိစ္ဆယကရဏံ ဝိယ၊ ထိုထို ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကဲ့သို့။ အဋ္ဌန်း၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ယထာသကံ၊ အကြင် အကြင် မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော ဝါ၊ မိမိနှင့်ဆိုင်သော။ ပဋိပက္ခံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ သခါရေသု၊ တို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယာဒိပဋိပတ္တိ၊ ဥဒယဗ္ဗယစသည်ကို သိခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) ရညော၊ ၏။ မဗ္ဗတ္တာဘာဝေါ ဝိယ၊ အလယ်အလတ်အဖြစ်ကဲ့သို့။ အနုလောမဉာဏသ၊ ၏။ ပုရိမ ပစ္ဆိမဓမ္မကောဋ္ဌာသသ၊ ရှေ့နောက်ဖြစ်သော တရားအဖို့အစုအား။ အနကူလတာ၊ လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) တေ နေဝါတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမဉာဏာနံ၊ အောက်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့အား။ အနုလောမနမုခေန၊ လျော်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်မဂ်၌။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ၊ တို့အား။ အနုလောမနတောယေဝ၊ လျော်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ မဂ္ဂသစ္စသ၊ မဂ္ဂသစ္စာ အား။ အနုလောမိကတ္တာ၊ လျော်စွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သစ္စာနုလောမိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အနုလောမဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၈၁] ၈၀၅။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အသခံတာရမ္မဏံ၊ အသင်္ခတလျှင် အာရုံရှိသော။ ဉာဏံပိ၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်ကိုလည်း။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ဖြင့်။ ဧကသင်္ခ်ာ၊ တပေါင်းတည်း ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ သခါရာရမ္မဏာယာတိ၊ ဟူသော။ ဝိသေသနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသင်္ခတလျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူဉာဏ်သည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ္တ, ပဝတ္တ နှစ်ပါးစုံမှ ထသော။ အရိယမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဂစ္ဆတိ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗန္တိအာဒိ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အသမ္မောဟတ္ထန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တေ၊ ထိုထိုသုတ်၌။ ပရိယာ ယန္တရေဟိ၊ ပရိယာယ်တပါးတို့ဖြင့်။ အာဂတာယ၊ လာသော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၌။ သမ္မောဟာဘာဝတ္တံ၊ တွေဝေခြင်း၏ မရှိခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ တွေဝေခြင်း၏ ကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ သုတ္တသံသန္ဒနာတိ၊ ကား။ သုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ တေသံ တေသံ သုတ္တပဒါနံ၊ ထိုထိုသုတ်ပုဒ်တို့ကို။ အနုသန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်နှီးနှောခြင်းတည်း။

လောကိယေ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ ယေ သခါရေ၊ အကြင် သခါရတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အနုလောမပရိယောသနာ၊ အနုလောမဉာဏ်လျှင် အဆုံးရှိသော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တံသန္ဓိသိတာ၊ ထိုသခါရကို မှီသော။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ ထိုသခါရနှင့်စပ်သော။ တဏှာ၊ သည်။ တေဟိ၊ ထိုသခါရတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ တမ္မယာ နာမ၊ မည်၏။ တမ္မယာဝ၊ တမ္မယာသည်ပင်လျှင်။ တမ္မယတာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တဏှာသမ္မ ယုတ္တာ၊ တဏှာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ တမ္မယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတဏှာနှင့် ယှဉ်သောခန္ဓာတို့၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ တမ္မယတာ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ တဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်ပင်လျှင်တည်း၊ ဝါ၊ ထိုတဏှာကို ပင်လျှင်။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တပ္ပဋိပက္ခာ၊ ထိုတဏှာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သည်။ အတမ္မယတာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ မဗ္ဗိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။ "တမ္မယတာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ တဏှာ၊ တည်း။ တဿာ၊ ထိုတဏှာကို။ ပရိယာဒိ ယနတော၊ ကုန်စေတတ်သောကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ ကို။ အတမ္မယတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဿာယာတိ၊ ကား။ တံ အတမ္မယတံ၊ ထိုအတမ္မယတာမည်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ ကို။ နိဿယံ၊ မှီရာကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘာဝေတ္တာ၊ ဖြစ်ပွါးစေ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကတ္တာတိ၊ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ အယံ၊ သည်ကား။ ပါဋိ၊ မှီရာပါဋိတည်း။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ သု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ နာနတ္တာ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော။ နာနတ္တသိတာ၊ အထူးထူးသော သဘောကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ ပေတည်း။" ဣတိ၊ ကား။ ပါဋိတည်း။ သယမ္မိ၊ မိမိကိုယ်တိုင် လည်း။ နာနာသဘာဝါ စ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်ရင်း။ နာနာရမ္မဏနိဿိတာ စ၊ အထူးထူးသော အာရုံကို မှီသည် ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သာ ပန၊ ထိုနာနတ္တ နာနတ္တသိတ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာကိုကား။ သမာဓိ သမ္မယုတ္တာ၊ သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော။ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနနိဿိတာ၊ အာကာသနဉ္စာယတန ဈာန်ကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတန နိဿိတာ၊ မှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာ သည်။ ဧကတ္တာ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိသော။ ဧကတ္တ သိတာ၊ တခုတည်းသော သဘောကို မှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ ပေတည်း။" ဣတိ၊ ကား။ (ပါဋိ၊ တည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ တံတံအရူပ စိတ္တာပ္ပါဒပရိယာပန္နာ၊ ထိုထို အရူပစိတ္တာပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်သော။ ယာဥပေက္ခာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ (ဥပေက္ခာ)၊ သည်။

ကေသဘာဝတ္တာ စ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကောရမ္ဘဏတ္တာ စ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧကတ္တာ စ၊ ဧကတ္တလည်းမည်၏။ ဧကတ္တသိတာ စ၊ ဧကတ္တသိတာလည်း မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သာပန၊ ထိုဧကတ္တ ဧကတ္တသိတဥပေက္ခာသည်ကား။ တဲ့တဲ့ ဈာနသဟဂတ ဝေဒနပေက္ခာ စ၊ ထိုထို ဈာန်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝေဒနပေက္ခာသည်ရင်း။ တဒါရမ္မဏဝိပဿနပေက္ခာ စ၊ ထိုထိုဈာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနပေက္ခာသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဲ့ ပဇေဟထာတိ၊ ကား။ တဒါရမ္မဏ ကိလေသ ပဟာနေန၊ ထိုဥပေက္ခာလျှင် အာရုံရှိသော ကိလေသာကို ပယ်သောအားဖြင့်။ ပဇေဟထ၊ ပယ်ကုန်လော့။ တေန၊ ကြောင့်။ တဲ့ သမတိက္ကမထာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

နိဗ္ဗိဒါတိ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ သုတ္တေ၊ ၌။ ဝိရဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ မဂ္ဂကိစ္စံ၊ မဂ်ကိစ္စကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝိမုစ္စတီတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဖလကိစ္စံ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။)

[၄၈၂] သုသိမသုတ္တံ၊ သည်။ နိဒါနဝဂ္ဂေ၊ နိဒါနဝဂ်သံယုတ်၌။ (အာဂတံ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ကို။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ၊ ရုပ်နာမ်အကျိုးတရားတို့၏ တည်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ ၌။ အသမ္မုယှနဝသေန၊ မတွေဝေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနယော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

သညာ ခေါ ပေါဇ္ဇပါဒါတိ ဣတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဒ်၌။ သညာ ဣဿေ၀ဝ၊ သညာဟူ၍သာလျှင်။ ကာမံ ဝုစ္စတိ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း။ သညဂ္ဂ ဖုသတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သညဂ္ဂန္တိ ဝုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ တဒေကဒေသဘူတာ၊ ထိုပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၏ တစိတ်တဒေသဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ နိ၀ိပဿနာကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သမုဒါယေသု၊ အပေါင်းတို့၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေါဟာရာ၊ ဝေါဟာရတို့သည်။ အ၀ယ၀ေသုပိ၊ အစိတ်တို့၌လည်း။ ပ၀တ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ (သမုဒါယေ ပ၀တ္တော ဝေါဟာရော အ၀ယ၀ေသုပိ ပ၀တ္တတီတိ ဟု ရှိသင့်၏) ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယဂ်ိန္တိ၊ ကား။ ပါရိသုဒ္ဓိယာ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်း၏။ ပဓာနကာရဏံ၊ ပြဓာန်းသောအကြောင်း တည်း။

တီဟိနာမေဟီတိ၊ ကား။ အနုလောမ၀ေါတြဘုဝေါဒါန သခ်ါတေဟိ၊ အနုလုံ့ဝေါတြဘူ ဝေါဒါန်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီဟိ နာမေဟိ၊ သုံးပါးသောအမည်တို့ဖြင့်။

ကိတ္တိတာတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂါဓိဋ္ဌာနတာယ၊ အရိယာမဂ်၏ တည်ကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ထောမိတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ မဟန္တာနံ၊ မြတ်ကုန်သော။ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ၊ သီလဂုဏ်ကျေးဇူး အစရှိသည်တို့ကို။ ဩနဇ္ဇေန၊ ရှားမှီးခြင်းအနက် သဘောကြောင့်။ မဟေသိနာ၊ မဟေသိမည်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သန္တကိလေသတာယ၊ ငြိမ်းသော ကိလေသာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သော။ ယောဂန္တိ၊ ကား။ ဘာ၀နံ၊ ဖြစ်ပွါးစေခြင်းကို။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဘာ၀နာဘိ ယောဂံ၊ ဘာ၀နာအားထုတ်ခြင်းကို။

ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၏ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဣတိ၊ သည်ကား။ ဧကဝိသတိမ၀ရိ၀ိဇ္ဇေ၀ဝ၀ဏ္ဏနာ၊ နှစ်ဆယ့်တခုမြောက်အပိုင်း၏ အဖွင့်တည်း။

(ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာပြီး၏။)

၂၂-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပဌမမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ (၄၈၃-၁၅)

[၄၈၃] ၈၀၆။ ကွဒါနိ၊ ၌။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ သသည်။ အနုပ္ပတ္တေ၊ အစဉ်ရောက်လတ်သော်။ သာ၊ ထိုဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်။ ယသ ဉာဏသ၊ အကြင်ဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ အားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဂေါတြဘူဉာဏ်ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေနေ္တာ၊ ၍။ ကွတော ပရံ ဂေါတြဘုဉာဏံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကွတော ပရန္တိ၊ ကား။ ကွတော အနုလောမဉာဏတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သခၠိရာနံ၊ တို့ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ သို့။ နေဝ ဘဇတိ၊ မသက်ဝင်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တေ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အခေပနတော၊ မကုန်စေခြင်းကြောင့်။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ သို့။ နေ ဘဇတိ၊ မသက်ဝင်။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဧတံ၊ ဤဂေါတြဘူဉာဏ်ကို။ (ဝုစ္စတိ၌ စပ်) ဝိညာဏဓာတူနံ၊ ငါးပါးသော ဝိညာဏဓာတ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို။ ဥဒ္ဒေသန္တိ၊ ဖော်ပြလျက်။ (ဓာတုတို့ဝိသေသန ဖြစ်၍ ထီလိင်သာ သင့်သည်) ဒဿနကိစ္စံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စကို၊ ဝါ၊ ပြခြင်းကိစ္စကို။ (အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း ကိစ္စကို ဟု ရှိသင့်၏) ကရောန္တိ၊ ပြုသော။ (ထီလိင်သာ သင့်သည်) ကိရိယမနောဓာတု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မဂ္ဂသ၊ မဂ်၏။ ဝါ၊ အား။ (ဝိသယံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒေသန္တံ၊ ဖော်ပြလျက်။ ဒဿနကိစ္စံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စကို။ ကရောန္တံ၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုသောကြောင့်။ ဟေတုမန္တဝိသေသန) အာဝဇ္ဇနဌာနိယံ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏အရာ၌ တည်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အန္တရာတိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌသတ္တမဝိသုဒ္ဓိနံ၊ ဆဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိ သတ္တမဝိသုဒ္ဓိတို့၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဥဘယဝိသုဒ္ဓိလက္ခဏတာဘာဝတော၊ နစ်ပါးသော ဝိသုဒ္ဓိတို့၏ လက္ခဏမရှိခြင်းကြောင့်။ အဗ္ဗောဟာရိကမေဝ၊ ဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ၏။ ပရိယောသာနတာယ၊ အဆုံးစွန်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာပက္ခိကံ၊ ဝိပဿနာအဖို့ရှိ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုဂေါတြဘူဉာဏ်၏။ တံသောတပတိတတာ၊ ထိုဝိပဿနာအယဉ်၌ ကျသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာသောတေ။ပ။ သံခ် ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အသ၊ ထိုဂေါတြဘူဉာဏ်၏။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘဇနံ၊ ဒ္ဓိသို့ သက်ဝင်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အရိယသ၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ (အရိယမဂ္ဂဟူသော သျာမူလည်း သင့်၏။ အရိယာမဂ်ဟူသော ဟုအနက်ပေး) သောတသ၊ တရားအယဉ်သို့။ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ သောတာပတ္တိ၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ ထိုသောတာပတ္တိသည်ပင်လျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်။ ဝါ၊ ကား။ အရိယံ၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ သောတံ၊ တရားအယဉ်သို့။ အာဒိတော၊ စွာ။ ပဇ္ဇတိ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ရဒ္ဓါ။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ သောတာပတ္တိ၊ မည်၏။ ပဌမတော၊ ရှေးဦးစွာသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို ရ၏။ တသ၊ ထိုသောတာပတ္တိမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သကိဒေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ကွမ် မနုဿလောက်၊ ဤလူပြည်လောကသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာတတ်၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ သကဒါဂါမီ၊ ဂါမ်မည်၏။ တသ၊ ထိုသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကာမဘဝံ၊ ကာမဘဝသို့။ နေ အာဂစ္ဆတိ၊ မလာတတ်။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ အနာဂါမီ၊ ဂါမ်မည်၏။ တသ၊ ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ကိလေသာရီနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့ကို။ ဟနနာဒိနာ၊ သတ်ခြင်းအစရှိသည်ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရ၏။ တသ၊ ထိုအရဟံမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ အရဟတ္တံ၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ ထိုအရဟတ္တသည်ပင်လျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ စတူသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ ဧကဋ္ဌံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ဒိမည်၏ ဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။)

တေဟိ တီဟိပီတိ၊ ဟူသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ ၌စပ်) ဟေဌာ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ အနုလောမညာဏနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော အနုလောမညာဏ်တို့၏။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော အနုလောမညာဏ်တို့၌။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်း ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ တီဟိပိ ဟု ဆိုအပ်၏။) ဝါ၊ ကား။ တီဟိပီတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ပိ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိကပ္ပန္တရသမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ ဝိကပ်တပါးကို ပေါင်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးသော အနုလုံ တို့ဖြင့်၎င်း။ ဒွီဟိပိ၊ နှစ်ပါးသော အနုလုံတို့ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တနော ဗလာနုရူပေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ အာနုဘာဝါနုကူလ၊ အစွမ်းအာနုဘော် အားလျော်စွာ။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာသော။ အနုလောမညာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗောဌာရိကံ၊ အလုံးစုံတို့ထက် ရှန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော။ (တမ်၊ အဝိဇ္ဇာအမှောင်ကို။ အန္ဓကရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။) ဒုတိယံ၊ ဒုတိယအနုလုံသည်။ တတော၊ ထိုအောက်။ နာတိသြဋ္ဌာရိကံ၊ အလွန်မရှန့်ရင်းသော။ (တမ်၊ ကို။ အန္ဓကရဓာပေတိ၊ ၏။) တတိယံ၊ တတိယအနုလုံသည်။ တတော၊ ထိုအောက်။ နာတိသြဋ္ဌာရိကံ၊ အလွန်မရှန့်ရင်းသော။ တမ်၊ ကို။ အန္ဓကရဓာပေတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဗလာနုရူပေနာတိ၊ ကား။ ဟေဌာ၊ ၌။ သခ်ါရပေက္ခာယ၊ သည်။ [၄၈၄] အာဟိတဗလာနုရူပေန၊ ဆောင်ထားအပ်သော အားအစွမ်းအားလျော်စွာ။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗာဘိသခ်ါရဝသေန၊ ရှေးအဖို့ ၌ဖြစ်သော ပြုပြင်အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုလောမညာဏသဿာပိ၊ ညာဏ်၏လည်း။ (မုဒုတိက္ခတာဝိသေသော ၌ စပ်) မဂ္ဂညာဏသ ဝိယ၊ မဂ်ညာဏ်၏ကဲ့သို့။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာနံ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဝတ္တိ အာကာရသိဒ္ဓေါ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြီးစီးထင်ရှားသော။ မုဒုတိက္ခတာဝိသေသော၊ နသည်၏အဖြစ်ထက်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအထူးသည်။ အတ္ထေ၀ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပလိဗောဓာဘာဝပဋိပ္ပဿဒ္ဓကသ၊ ပလိဗောဓအဖြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ တမသ၊ အဝိဇ္ဇာအမိုက်မှောင်၏။ အန္ဓကရဓာပိတတ္တာ၊ ကွယ်စေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပလိဗောဓတော၊ အနှောင့်အယှက် ပလိဗောဓအားဖြင့်။ ဥပဌာတိ၊ ထင်၏။ အာသေဝနဋ္ဌေတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဒုတိယသ အနုလောမညာဏသ ဝါ၊ ဒုတိယအနုလောမညာဏ်၏ဝင်း။ တတိယသ အနုလောမညာဏသ ဝါ၊ ၏ဝင်း။ အနန္တရံ၊ အားမဲ့၌။ ဂေါတြဘုဉာဏုပ္ပတ္တိ၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဌမသ၊ ပဌမအနုလောမညာဏ်၏။ (အနန္တရံ၊ ၌။ နဟောတိ။ မဖြစ်။) (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ၊ ထိုပဌမအနုလောမညာဏ်၏။ အနာသေဝနတ္တာ၊ အာသေဝနပစ္စည်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အလဒ္ဓါသေဝနံ၊ မရအပ်သော အာသေဝနရှိသော အနုလောမညာဏ်သည်။ ဝါ၊ အာဝေသနပစ္စည်းကို မရသော အနုလောမညာဏ်သည်။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ၄ါ။ နဿဣတိ၊ နိုင်။ နိမိတ္တာဒိဝိရဟတော စ၊ နိမိတ်သည်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ တဗ္ဗိဝုရတော စ၊ ထိုနိမိတ်စသည်မှ ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အနိမိတ္တန္တိအာဒိနာ၊ အနိမိတ္တအစရှိသော ဝိသေသနပုဒ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တန္တိ၊ ကား။ အရိယေတိ၊ တို့နှင့်။ အသမ္မိဿံ၊ မရောနှောသော။ ပုထုဇ္ဇနသမည်၊ ပုထုဇဉ် ဟူသောအမည်ကို။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဂေါတ္တန္တိ၊ ကား။ ဧကဝ်သဇာနံ၊ တရသောအနွယ်၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမာနာ၊ တူမျှသော။ သမညာ၊ အမည်တည်း။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဧဝ၊ ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ပုထုဇ္ဇနသခ်ံတ္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တသ္မာ၀၊ ထိုပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေ၀စနံ၊ ဝေါဟာရပရိယာယ်တည်း။ ပုထုဇ္ဇနဘူမိတ္တိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနဝတ္ထု၊ ပုထုဇဉ်၏ တည်ရာအရာ၀တ္ထုကို။ ဧကန္တိကတာယ စ၊ စင်စစ်ဧကန်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဧကဝါရမေ၀၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အပုနရာ၀ဇ္ဇကံ၊ တဖန်ပြန်လည်ခြင်းမရှိသော။

ဗဟိဒ္ဓါ၀ုဋ္ဌာနဝိ၀ဋ္ဋနေတိ၊ ကား။ အသခ်ံတဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်မှ။ ဗဟိဘာ၀တော၊ အပြင်ပ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါသည်တာ၊ အပြင်ပဟု ဆိုအပ်သော။ သခ်ါရဂတာ၊ သခ်ါရတရားအပေါင်းမှ။ ၀ုဋ္ဌာနဘူတေ၊ ထင်းသဘောဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝိ၀ဋ္ဋနေ၊ ပြန်လည်ခြင်းသည်။ နိပ္ပဋ္ဌမာနေ၊ ပြီးလတ်သော်။ (ပ၀တ္တာ၊ သော။) ပညာ၊ သည်။ အဘိဘုယျတိတိ၊ ကား။ အဘိဘ၀တိ၊ လွှမ်းမိုးကျော်လွန်၏။ ပက္ခန္ဒတိတိ၊ ကား။ အနုပ၀သတိ၊ သက်ဝင်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇောဌ၊ ဤပါဌ်၌။ ဥပ္ပါဒံ အဘိဘုယျတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တာဘိဘ၀ဝန်၊ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းကို။ တဒတိက္ကမန်၊ ထိုပုထုဇဉ်အနွယ်ကို ကျော်လွန်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒံ ပက္ခန္ဒတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အရိယဂေါတ္တာ၀ဘ၀ဝန်၊ အရိယာအနွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို၊ ဝါ၊ အရိယာအနွယ်သို့ရောက်ခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တဒုပဂဘာ၀တော၊ ထိုအရိယာအနွယ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (တဒုဘယဘာ၀တော ကား မသင့်)

၈၀၇။ ဧကာ၀ဇ္ဇနာနံ၊ တူသော အာ၀ဇ္ဇန်းရှိသော စိတ်တို့၏။ နာနာ၀ီထိတာ၊ အထူးထူးသော ဝီထိ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိသေဓနာယ၊ ထိုထူးသောဝီထိ၏ အဖြစ်ကို မြစ်ခြင်းငှါ။ ဧကဝီထိဂ္ဂဟဏံ၊ ဧကဝီထိ သဒ္ဒါကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ နဟိ၊ မဟုတ်။ အထ ဧဝါ၊ သော်ကား။ နာနာရမ္မဏာနမ္ပိ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိကုန်သော်လည်း။ ဧကာ၀ဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ နာနာ၀ီထိတာ၊ သည်၊ ဝါ၊ ဝီထိကွဲ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄ါ။ (ဧကဝီထိဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ ဃာတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မဟာမာတိကန္တိ၊ ကား။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဥဒကဝါဟကံ၊ ရေကို ဆောင်သော မြောင်းကို။ လဃီတွာတိ၊ ကား။ အနောတရဏ္ဌေ ဧ၀၊ မသက်ဆင်းမူ၍သာလျှင်။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ ဥလ္လဃီတွာတိ၊ ကား။ ဥပရိဘာဂေနေ၀၊ အထက်အဖို့အားဖြင့်သာလျှင်။ လဃီတွာ၊ ခုန်လွှားရ၍။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရတာ၊ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥတ္တာရတ္တရဝိသိဋ္ဌာ၊ အထက်အထက်၌ထူးသော။ နိန္ဒတာ၀၊ ညွှတ်သည်၏အဖြစ်သာလျှင်တည်း။

အဌမိ၊ ကုန်သော။ ဥာဏောဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ အာဟိတဝိသေသ်၊ ဆောင်ထားအပ်သော အထူးရှိသော။ အနုလောမဥာဏ်၊ ဥာဏ်သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာသ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဥာဏာသ၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ သမတ္ထ၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိနာ ဝေဂေန ဝေဝိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပံ၊ သည်။ အနေကသန္တာတိ သမ္မန္ဒတာယ၊ များစွာသော အစဉ်သန္တာန်တို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကဝဏ္ဏရစိတာ၊ များစွာသော ကြိုးလွန်းတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ ရဇ္ဇု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပရဇ္ဇုံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တဘာဝသ၊ အတ္တဘောဝ၏။ ဝါ၊ ကို။ ရုက္ခဋ္ဌာနိယတာယ၊ သစ်ပင်အရာ၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံသမ္မန္ဒဇဏ္ဍဋ္ဌာနိယတာ၊ ထိုသစ်ပင်နှင့်စပ်သော ဒုတ်ချောင်း၏အရာ၌ တည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝေဒနာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကသ္မေ၊ တပါးအားသာလျှင်။ ယုတ္တာ၊ သင့်၏။ ဝေဒနာဒိသမုဒါယသ၊ ဝေဒနာအစရှိသော တရားအပေါင်းအား။ နု (ယုတ္တာ)၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာဒီသု အညတရ ဒဏ္ဍံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနုလောမာဝဇ္ဇနေနာတိ၊ ကား။ အနုလောမသ၊ အနုလုံ၏။ အာဝဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ ယေန အာဝဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ အနုလောမဥာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ပဋ္ဌမေန အနုလောမစိတ္တေန ဥလ္လယိတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ ၌ စပ်) သဏ္ဌာယတီရသ၊ သဏ္ဌာယဟူသော ဤဖက်ကမ်းကို။ တသ၊ ထိုပဋ္ဌမအနုလုံစိတ်၏။ [၄၈၅] အတိက္ကမနာရမ္ဘတာယ၊ ကျော်လွန်ခြင်းငှါ ရှေးဦးစွာ အားထုတ်မှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုတိယေန နိဗ္ဗာနနိန္နပေါဏပဿာရမာနသောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ တသ၊ ထိုဒုတိယအနုလုံစိတ်၏။ သဗ္ဗသခ်ါရတော၊ မှ။ သာတိသယ်၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ၊ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ၊ အလင်္ဂ၊ မငြိကပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိသခ်ါရေ၊ သခ်ါရကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌။ အလ္လီနဘာဝတော၊ ငြိကပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤပုဒ်စဉ်းစားသင့်၏) ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဧကာရမ္မဏောတိ၊ ကား။ ဧကဝါရံယေဝ၊ တကြိမ်မျှသာလျှင်။ အာလမ္မိတေ၊ အာရုံပြုအပ်သော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ တေန၊ ကြောင့်။ အလဒ္ဓါသေဝနာတာ ယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဧကာရမ္မဏော၊ တခုတည်းသော အာရုံ၌။ အာသေဝနာ၊ မှီဝဲခြင်းသည်။ ဥပကာရဝတီ၊ ကျေးဇူးများ၏။ နာနာရမ္မဏော၊ အထူးထူးသော အာရုံ၌။ တထာ၊ တူ ကျေးဇူးများသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ္သေတိ၊ ပြ၏။

၈၀၈။ တတြာတိ၊ ကား။ အနုလောမဂေါတြဘူနံ၊ အနုလောမနှင့် ဂေါတြဘူတို့၏။ ဣတရီတရ ကိစ္စာကရဏော၊ တပါးသည် တပါး၏ကိစ္စကို မပြုခြင်း၌။ နကွတ္တယောဂဇ္ဇိ၊ ကား။ နကွတ္တေန၊ နှင့်။ စန္ဒသ၊ ၏။ ယောဂ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ နကွတ္တယောဂဝိဘာဝနိယ်၊ နကွတ်ယှဉ်ခြင်းဖြင့် ပြအပ်သော။ ကာလ၊ ကို။ ဒိဝသ်၊ ကို။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ ဥပမာသ်သန္ဒန်၊ ဥပမာ နီးနှောကြောင်း စကားတည်း။

၈၀ နိဗ္ဗတ္တာဟီတိ၊ ကား။ အနုလောမဥာဏာနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အနာလမ္မိတ္တာ၊ အာရုံမပြုမူ၍။ အဟံ ဝိယ၊ ငါကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ ၌။ ဝတ္တာဟိ၊ ဖြစ်လေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂသ၊ အား။ ဂေါတြဘုနာ၊ သည်။ ဒိန္နသညာမုဠုနံ စ၊ ပေးအပ်သောအမှတ်သညာကို မစွန့်ခြင်းကို၎င်း။ အနဗ္ဘနဠု၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းကို၎င်း။ (ဝုတ္တံ ၌ စပ်) နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၀၉။ တတြာတိ၊ ကား။ ဂေါတြဘုနာ၊ ဥာဏ်သည်။ ဒိန္နသည်၊ ပေးအပ်သော အမှတ်သညာကို။ အမုဠှတ္တာ ဝိယ၊ မလွတ်မူ၍ကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုဂေါတြဘူဥာဏ်သည်။ ဂဟိတာရမ္မဏောယေဝ၊ ယူအပ်သော နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ သာလျှင်။ ဝတ္တိတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ တသ္မိံ လောဘကွန္ဓာဒိနိဗ္ဗိဒ္ဓေ၊ ထိုလောဘတုံ့ စသည်တို့ကို ဖောက်ထွင်းရာ၌။ ဥသုံ၊ မြှားကို။ အသတိ ခိပ္ပတိ၊ ပစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣသာသော၊ မည်၏။ ဧနဂ္ဂဟော၊ လေးသမားကိုရ၏။ သရဂေါစရဌာနံ နာမ၊ မြှား၏ ကျက်စားရာ အရပ်မည်သည်ကား။ အဌဥသဘမတ္တံ၊ ရှစ်ဥသဘမျှရှိ၏။ တဌ၊ ထိုရှစ်ဥသဘမျှရှိသော အရပ်သည်လည်း။ ဒူရေ ပါတိနော၊ အဝေး၌ မြှားကို ကျစေတတ်သော လေးသမား၏၊ ဝါ၊ အဝေးရောက်ပစ်နိုင်သော လေးသမား၏။ (သရဂေါစရဌာနံ၊ တည်း။) မဇ္ဈိမပုရိသသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဟတ္ထာယ၊ လေးတောင်ရှိသော။ ယဋ္ဌိယာ၊ တာဖြင့်။ ဝိသတိယဋ္ဌိ၊ တာနှစ်ဆယ်သည်။ ဥသဘံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုတာနှစ်ဆယ်ရှိသော ဥသဘဖြင့်။ အဌဥသဘမတ္တော၊ ရှစ်ဥသဘမျှရှိသော။ ပဒေသော၊ အရပ်၌။ ဟတ္ထဝသေန၊ အတောင်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စတ္တာရီသာမိကဆသတဟတ္ထော၊ အတောင်လေးဆယ် အလွန်ရှိသော အတောင်ခြောက်ရာရှိသော၊ ဝါ၊ အတောင်ခြောက်ရာ့လေးဆယ်ရှိသော။ ပဒေသော၊ ၌။ ဖလကသတန္တိ၊ ကား။ အသနသာရမယ်၊ ပိတောက်နှစ်ဖြင့် ပြီးသော။ ဖလကသတံ၊ ပျဉ်ချပ်တရာကို။ ကုမ္ဘကာရစက္ကသဒိသေ၊ အိုးထိန်းသည်၏ စက်ဝိုင်းနှင့်တူသော။ စက္ကယန္တေ၊ စက်ယန္တြားတို့၌၊ ဝါ၊ အဝန်းအဝိုင်းစက်၌။ အာဝိဒ္ဓိတ္တာတိ၊ ကား။ ဘမေတ္တာ၊ လည်စေ၍၊ ဝါ၊ လှည့်၍။ ဒဏ္ဍကဃဋ္ဋနာယ၊ ဒုတ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်းဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်စေအပ်သော အသံသည်။ ဒဏ္ဍကသညာ၊ မည်၏။ ဖလကသတဝိနိဝိဒ္ဓနသ၊ ပျဉ်ချပ်တရာကို ဖောက်ထွင်းခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒဏ္ဍကသညာ ဝိယ၊ ဒုတ်သံအမှတ်ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဥာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) မဂ္ဂဥာဏသ၊ ၏။ လောဘကွန္ဓာဒိနိဗ္ဗိဒ္ဓနသ၊ လောဘတုံ့စသည်ကို ဖောက်ထွင်းခြင်း၏။ ပစ္စယဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နိဗ္ဗိဒ္ဓိတဗ္ဗနိဝိဒ္ဓနတော၊ ဖောက်ထွင်းအပ် ဖောက်ထွင်းသင့်သော လောဘတုံ့စသည်ကို ဖောက်ထွင်းခြင်းကြောင့်။ ဣဿာသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မဂ္ဂဥာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏)

၈၁၀။ အဌမဘာဝတော၊ ရှစ်ခုမြောက်သောဘဝမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တနက်၊ ဖြစ်လတ့်သော။ အနမတဂ္ဂသ်သာရဝဋ္ဋ ဒုက္ခသမုဒ္ဒ၊ မသိအပ်သော အစွန်းရှိသော (၀၊) မသိအပ်သော အဆုံးရှိသော သ်သရာ ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသော သမုဒ္ဒြာကို။ (ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲကို မဆိုလို၊ ဖြစ်ထိုက် ဖြစ်လတ့်ကိုသာ ဆိုလိုသောကြောင့် အဂ္ဂကို အဆုံးဟု တနည်းပြန်သည်) သောသေတိ၊ ခြောက်သွေ့စေ၏။ သဒ္ဓါခန်း၊ ၎င်း။ သီလခန်း၊ ၎င်း။ ဟိရိခန်း၊ ၎င်း။ သြတ္တပ္ပခန်း၊ ၎င်း။ သုတခန်း၊ ၎င်း။ စာဂခန်း၊ ၎င်း။ ပညာခန်း၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသ် အရိယဓနာနံ၊ ဤအရိယဥစ္စာတို့၏။ သမ္မုခီဘာဝန္တိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓိ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့် ပြီးစီးခြင်းကို။ [၄၈၆] ပါဏာတိပါတာဒီပဉ္စဝေရာနိ စေဝ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသော ငါးပါးသော ရန်တို့.၎င်း။ ပဉ္စဝိသတိမဟာဘယာနိ စ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ဘေးကြီးတို့.၎င်း။ ဣတိ၊ ဤရန်ဘေးတို့သည်။ သဗ္ဗဝေရ ဘယာနိ၊ အလုံးစုံသော ရန်ဘေးတို့ မည်ကုန်၏။ အညေသ်၊ ကုန်သော။ ရတနတ္တယေ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၌။ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓါဒီနံ စ၊ သက်ဝင်သော သဒ္ဓါတရား စသည်တို့ကိုလည်း။ ။သမုဒါယေ၊ အပေါင်း၌။ ပဝတ္တေ၊ ဖြစ်သော။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂသဒေါ၊ သည်။ တဒေကဒေသေပိ၊ ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်၌လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ န၊ သမ္မယုတ္တံ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

သောတာပန္နပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၁။ တသ္မေဝ သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တသ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်စိတ်၏ သာလျှင်။ စ၊ ဆက်။ ဇော၊ ဤအရာ၌။ နာတိတိက္ခပညသ၊ အလွန်မထက်သော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒွေ၊ နှစ်ကြိမ်ကုန်သော။ (ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။) ကာမ် ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တိက္ခပညသ၊ ထက်သောပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တီဏိ၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ကာမ် ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဝိသေသတော၊ သာမညအားဖြင့်။ ဂဟိတသ၊ ယူအပ်သော။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွေ တီဏိ ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာဓိမာနန္တရိကညမာဟူတိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်သမာဓိကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိသမနန္တရံ၊ ဖြစ်သည်၏ အခြားမဲ့၌။ နိယမေနေ၀၊ ကိန်းသေအားဖြင့်သာလျှင်။ ဖလပ္ပဒါနတော၊ အကျိုးကို ပေးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာနန္တရိကသမာဓိတိ၊ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော အကျိုးရှိသော သမာဓိဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနန္တရမေ၀၊ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ပ၀တ္တနက်၊ ဖြစ်လတ့်သော။ ဖလ်၊ သည်။ အနန္တရံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအခြားမဲ့၌ ဖြစ်လတ့်သော ဖိုလ်၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ၀ါ၊ ကား။ ဇောသ၊ ဤမဂ်အား။ တံ၊ ထိုအခြားမဲ့၌ ဖြစ်လတ့်သော ဖိုလ်ဟူသော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာနန္တရိကော၊ မည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။)

အာသေ၀နဇ္ဇေတိ၊ ကား။ အာသေ၀နတော၊ မှ။ အဇ္ဇေ၊ ၌။ အာသေ၀နလာဘိနော၊ အာသေ၀နပစ္စည်းကိုရသော။ အနုလောမဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ လဒ္ဓါသေ၀နမေ၀၊ ရအပ်သော အာသေ၀နပစ္စည်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အနုလောမ်၊ သည်။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဥပရိ ပန၊ အထက်၌ မူကား။ ဆ ၀ါ၊ ခြောက်ကြိမ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တ ၀ါ၊ ခုနှစ်ကြိမ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇ၀နာနိ၊ တို့သည်။ ပ၀တ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးကြိမ်ကုန်သော။ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ဒေယ္ယ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ၀ါ၊ ဤသို့ ဆိုဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သတ္တစိတ္တပရမာ စ ဇောဝ၀ုနဝိထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တံ ပန၊ ထိုစကားကိုကား။ သာရတော၊ အနှစ်အားဖြင့်။ နေ ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။) ပန၊ ဆက်။ ဇော၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဈာနကထာအဖွင့်၌။ ဝုတ္တမေ၀၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

၈၁၂။ ဇောဝ၀ာတတိ၊ ပဌမဂ္ဂါနန္တရံ၊ ပဌမမဂ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဖလသ၊ ဖိုလ်၏။ ဥပ္ပတ္တိမတ္တေန၊ ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်။ ဘုသ် ပမတ္တောပီတိ၊ ကား။ ဒေ၀ရဇ္ဇစက္ကဝတ္တိရဇ္ဇာဒိပမာဒဋ္ဌာနံ၊ နတ်မင်း၏အဖြစ် စကြာ၀တေးမင်း၏အဖြစ် အစရှိသော မေ့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာဌာနသို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ ဘုသ်၊ လွန်စွာ။ ပမတ္တောပိ၊ မေ့လျော့ငြားသော်လည်း။ ယေသ် ယထာဝုတ္တ အာ၀ဇ္ဇနဇ၀နစိတ္တာနံ၊ အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အာ၀ဇ္ဇန်း ဇောစိတ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဇေ သောတာပဇ္ဇော၊ ဤသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စ၀ေက္ခတိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဇေတေနေ၀၊ ဤသောတာပန်၏ ပစ္စ၀ေက္ခဏာနှင့်သာလျှင်။ ပသင်္ခေန၊ စပ်သဖြင့်။ သေသာနံ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စ၀ေက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ယထာ စာတိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၄၈၇] စ၊ ဆက်။ ပဠုန်း၊ ကုန်သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာနံ စ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာတို့ကိုရင်း။ စတုန်း၊ ကုန်သော။ (ပစ္စဝေက္ခဏာနံ စ၊ တို့ကိုရင်း။) ယဒိဒံ ဒဿနံ၊ အကြင်ပြခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧသော၊ ဤငါးပါး လေးပါးသော ပစ္စဝေက္ခဏာတို့ကို ပြခြင်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါယေဝ၊ အလွန်အကဲ အခြားဖြင့် ပိုင်းခြားကြောင်း ဖြစ်သော ပြင်းသာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြားသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဘာဝေနေဝါတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ပဟီနာဝသိဋ္ဌ ကိလေသပစ္စဝေက္ခဏသမတ္ထတာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ, ကြွင်းသော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းငါ့ စွမ်းနိုင်သည် ၏အဖြစ်သည်။ ကဿစိ၊ အချို့သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ လောဘော ဧဝ၊ လောဘသည်သာလျှင်။ လောဘမ္မော၊ လောဘမမ္မမည်၏။

ဒုတိယမဂ္ဂညာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၃။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ် တနုဘာဝါယာတိ၊ ကား။ ဧတေသံ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ တနုဘာဝတ္ထံ၊ ခေါင်းပါးသည်၏အဖြစ်အလို့ငှါ၊ ဝါ၊ ခေါင်းပါးခြင်း အကျိုးငှါ။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အဓိစ္စပ္ပတ္တိယာ စ၊ ရံခါ၌ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ပရိယုဋ္ဌာနမန္ဒတာယ စ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်၏ နုံ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဋိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တနုဘာဝေါ၊ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ သကဒါဂါမိသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ၌ စပ်) ဝဏ္ဏနုသာရိ မဟာဇနေသ ဝိယ၊ ဝဏ္ဏဆင်းရဲသို့ အစဉ်လိုက်သော များစွာသော လူအပေါင်းအားကဲ့သို့။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်၊ ဝါ၊ ထပ်တလဲလဲ။ (ပုနပ္ပုနံ နှင့် အနက်တူပင်) နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ ဝိရဠာကာရာ၊ ကျဲသော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ မဒ္ဒန္တာ၊ နင်းနယ်လွှမ်းမိုး ကုန်လျက်။ ဆာဒေန္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်လျက်။ အန္ဓကာရံ၊ အမိုက်မှောင်ကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်လျက်။ နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဒ္ဋိဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မန္ဒမန္ဒာ၊ အလွန်နုံ့ကုန်သည်။ တနုကာကာရာ၊ ပါးသောအခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ သကဒါဂါမိသာပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ စိရေန၊ ကြာမြင့်မှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤပုဒ်ပိုသကဲ့သို့ရှိ၏) ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ဗဟလာဝ၊ ထူထဲကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုတ္တဓီတရော၊ သားသမီးတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝတ္ထုပဋိသေဝနေန၊ ဝတ္ထုကိုမှီဝဲခြင်းနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်းရှိလည်း။ ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏသဗ္ဗာဝတော၊ ကိုယ်ဝန်ကို ယူခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဒ္ဋိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာတို့၏။ တနုဘာဝေါ၊ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုတိယာယာတိ၊ ကား။ ဂဏနဝသေနပိ၊ အရေအတွက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဒုတိယာယေ၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဥပ္ပတ္တိဝသေနပိ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဒုတိယာယ၊ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော။ ဘူမိယာ၊ ဘုံသို့။ ပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သာမညဖလ သ၊ သာမညဖိုလ်ကို။ ပဋိလာဘာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသာမညဖိုလ်သည်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့၏။ နိဿယ ဘာဝတော၊ မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသာမညဖိုလ်၌။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုသမ္ပယုတ်တရားတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ဖြစ်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ ဘူမိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရဘာဝေ၊ လောကုတ္တရာ အဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ တူကြားသော်လည်း။ သယမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ ဘဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယောဂ်ကရောတီတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဘိယောဂ်၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ နဝဟာကာရေဟိ ဣန္ဒြိယာနိ တိက္ခာနိ ဘဝန္တိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင် အဖို့အားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ တိက္ခတံ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ကို။ သမ္ဘာဒေတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ ဗလာနိ စ၊ ဗိုလ်တို့ကိုရင်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ပဋ္ဌာတရဘာဝံ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အာပါဒေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ သမောဓေနေတွာ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်စေ၍။ လက္ခဏတ္တယတီရဏဝသေန၊ လက္ခဏာသုံးပါး၏ အပေါင်းကို စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဒေန၊ ဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်နင်းနယ်ချေမှုန်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရတရားအပေါင်း၌။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဉာဏံ၊ ကို။ စာရေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ ပရိဝတ္တေတိ၊ လည်စေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဝီထိ သြဂါဟတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒနေ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂေါတြဘုအနန္တရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဂေါတြဘုဝိယ၊ ဂေါတြဘုနှင့်တူ၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပဌမမဂ္ဂပုရေစာရိကဉာဏံ၊ ပဌမမဂ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော ဉာဏ်ကို။ (ဝုစ္စတိ–၌ စပ်) ပုထုဇနဂေါတ္တာဘိဘဝနတော စ၊ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို လွှမ်းမိုးကျော်လွန်တတ်သောကြောင့်ရင်း။ အရိယဂေါတ္တာဘဝနတော စ၊ အရိယာအနွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အရိယအနွယ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ ဂေါတြဘူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤသကဒါဂါမိ၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော ဉာဏ်သည်ကား။ တံသဒိသတာယ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော ဉာဏ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ [၄၈၈] ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ကေစ္စသံကိလေသဝိသုဒ္ဓိယာ စ၊

အချို့သော ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ အစ္စန္တဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်စစ်စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏာ ကရဏာ တော စ၊ အာရုံပြုခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဝေါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဌာနေ၊ ပဌာန်းပါဋိတော်၌။ အနုလောမ်ဝေါဒါနသာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ္ဂေ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဋိတော်၌။ ဥပ္ပါဒါဒိအဘိဘာဝနတ္ထံ၊ ဥပ္ပါဒစသည်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းအနက်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဂေါတြဘုဝမ္မာ၊ တို့သည်။ သမာဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဂေါတြဘုဝမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်တို့၌။ ဂေါတြဘုနာမေ နေ၀၊ ဂေါတြဘူဟူသော အမည်ဖြင့်သာလျှင်။ ဧတေ၊ ဤသကဒါဂါမိမိဂ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၀ပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌လည်း။ ဂေါတြဘုအနန္တရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒုတိယဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

တတိယမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၄။ သကိဒေ၀ါတိ၊ ကား။ ဧကဝါရံယေ၀၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိ ဖြင့်။ ပဋ္ဌသု၊ ငါးယောက်ကုန်သော။ သကဒါဂါမီသု၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ဧကောဝ၊ တယောက်ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဓ၊ ဤလူပြည် လောကဌ်။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီး၍။ ဣဓေ၀ လောကေ၊ ဤလူပြည်လောကဌ် သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဣဓ၊ ဌ်။ ပတ္တော၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ရောက်ပြီး၍။ ဒေ၀လောကေ၊ နတ်ပြည်လောကဌ်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဒေ၀လောကေ၊ ဌ်။ ပတ္တော၊ ၍။ တတ္ထေ၀၊ ထိုနတ်ပြည်ဌ်ပင်လျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဒေ၀လောကေ၊ ဌ်။ ပတ္တော၊ ၍။ ဣဓ၊ ဤလူပြည်လောကဌ်။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ စတ္တာ ရောပိ၊ လေးယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဓမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာဌ်။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ယော ပန၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ဣဓ၊ ဤလူပြည်လောကဌ်။ ပတ္တော၊ သကဒါဂါမ်ဖိုလ်သို့ရောက်၍။ ဒေ၀လောကေ၊ ဌ်။ ယာ၀တာယုကံ၊ အသက်တမ်းရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဝသိတွာ၊ နေပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဣဓ၊ ဌ်။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ ဧကောဝ၊ ဤတယောက်ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာဌ်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ အနဝသေသပ္ပဟာနာယာတိ၊ ကား။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ တနုကတာနံ၊ ပါးသည်ကို ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ပါးအောင် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော။ တေသံယေ၀ သံယောဇနာနံ၊ ထို ကာမရာဂ ဗျာပါဒ သံယောဇဉ်တို့ကိုသာလျှင်။ နိရ၀သေသပ္ပဟာနာယ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ပဋိသန္ဓိ၀သေန၊ အားဖြင့်။ ကာမဘ၀သေ၊ သို့။ အနာဂ၀နတော၊ မလာခြင်းကြောင့်။ အနာဂါမီ၊ မည်၏။

တတိယဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၅။ သြ၀ပါတိကောတိ၊ ကား။ ဥ၀ပါတယောနိကော၊ ဥ၀ပါတ်ယောနိ ရှိသော။ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အသေ၊ ဤအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဂဇ္ဇသေယျာ၊ ဂဇ္ဇသေယျယောနိကို၊ ဝါ၊ အမိ၀မ်း၌ ကိန်းအောင်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်အပ်၏။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ကား။ တတ္ထ သုဒ္ဓါ၀ါသေ၊ ထိုသုဒ္ဓါ၀ါသဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိတာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေ့ရှိ၏။ အနာ၀တ္တိ ဓမ္မော တသ္မာ လောကာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဂဟဏာ၀သေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တသ္မာ လောကာ၊ ထိုသုဒ္ဓါ၀ါသ ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ။ [၄၈၉] ဣဓ၊ ဤကာမလောကသို့။ အနာ၀တ္တနသဘာ၀ေါ၊ မပြန်လည်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဗုဒ္ဓဒဿနဓမ္မသ၀နာနံ၊ မြတ်စွာဘုရား ကို ဖူးမြော်ခြင်း တရားတော်ကို ကြားနာခြင်း (စသည်) တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းသည်။ ဟောတိယေ၀၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

ရူပရာဂအရူပရာဂမာနဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာနံ အနဝသေသပ္ပဟာနာယာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယ သံယောဇနာနံ၊ ဤဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယ သံယောဇဉ်တို့ကို။ နိ၀သေသပ္ပဟာနတ္ထာယ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါး တို့တွင်၊ ရူပဘ၀ေ၊ ဌ်။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုလားတပ်မက်ခြင်းသည်။ ရူပရာဂေါ၊ မည်၏။ အရူပဘ၀ေ၊ ဌ်။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ အရူပရာဂေါ၊ မည်၏။ မာနော၊ ဟူသည်။ အရဟတ္တမဂ္ဂ၀ဇ္ဇမာနော၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သော မာနတည်း။ ဥဒ္ဓစ္စာ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။

စတုတ္ထဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အရဟန္တမုဒ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၆။ မဟာခီဏာသဝေါတိ ဧတ်၊ ဟူသောဤအမည်သည်။ မဟာနုဘာဝတာနိဗန္ဓန်၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်နှင့်စပ်ဆိုင်သော။ ပူဇာဝစန်၊ ချီးမွမ်းပူဇော်သော စကားတည်း။ ဥပါဒါယဝစန်၊ စွဲမှီ၍ ပြောဆိုသော စကားသည်၊ ဝါ၊ ငယ်သူကို ထောက်ဆ၍ ပြောဆိုသော စကားသည်။ နမဟုတ်။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောတိ ယထာ၊ ဟူသောအမည်ကဲ့သို့တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ စူဠခီဏာသဝေါ နာမ၊ မည်သည်၊ ဝါ၊ ရဟန္တာအငယ်မည်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ အန္တိမဒေဟ၊ အဆုံးစွန်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အန္တိမဒေဟဓာရီ၊ မည်၏။ ခန္ဓကိလေသာဘိသင်္ခါရဘာရာနံ၊ ခန္ဓာဝန်ကိလေသာဝန် အဘိသင်္ခါရဝန်တို့ကို။ သြဟိ တတ္တာ သြရောပိတတ္တာ၊ ချထားအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သြဟိတဘာရော။ မည်၏။ သဒတ္ထံ သကတ္ထံ၊ မိမိ၏အကျိုးစီးပွါးကို။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်၏–ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ သဒတ္ထော၊ မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါးဟူသည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို။ (ဝုစ္စတိ ၌ စပ်) အတ္တာပုနိဗန္ဓနဋ္ဌေန စ၊ မိမိနှင့်ဖွဲ့စပ်ခြင်း အနက်ကြောင့်ရင်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အဝိဇဟနဋ္ဌေန စ၊ မစွန့်ခြင်း အနက်ကြောင့်ရင်း။ အတ္တာနော၊ ၏။ ပရမတ္ထဋ္ဌေန စ၊ မြတ်သော အကျိုးဟူသော အနက်ကြောင့်ရင်း။ အတ္တာနော၊ ၏။ အတ္ထတ္တာ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။ သကတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒသပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝသံယောဇနာနိ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခီဏာနိ၊ ကုန်ခန်းလေကုန်ပြီ။ (တနည်း) ပရိက္ခီဏာနိ၊ ကုန်းခန်းကုန်ပြီးသော။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ ဘဝသံယောဇနာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိက္ခီဏာဘဝသံယောဇနော၊ မည်၏။ ခန္ဓာဒိအတ္ထံ၊ ခန္ဓာအစရှိသော အနက်သဘောကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ အဂ္ဂေါ စ၊ မြတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထိုမြတ်၏ဟူသည်။ ဒက္ခိဏေယျော စ၊ မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဂ္ဂဒိက္ခိဏံ၊ မြတ်သောအလှူကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊ မည်၏။

ဇောဓိပက္ခိယကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၇။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဂ္ဂဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဉာဏာယ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်ရှိသော။ အာနုဘာဝဝိဇာနနတ္ထန္တိ၊ ကား။ သတိပဋ္ဌာနပါရိပူရိအာဒိကဿ၊ သတိပဋ္ဌာန်၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသော။ အာနုဘာဝဿ၊ အစွမ်းအာနုဘော်ကို။ ဇောဇနတ္ထံ၊ သိခြင်းအကျိုးငှါ။

ဧတသ၊ ဤအရိယာမဂ်အား။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဇောဓိပက္ခိယာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏဇောဓိပက္ခိယော၊ မည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်ကိုရ၏။ တဿ၊ ထိုပြည့်စုံသော ဇောဓိပက္ခိယ တရားရှိသော အရိယာမဂ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ပရိပုဏ္ဏဇောဓိပက္ခိယဘာဝေါ၊ မည်၏။ (ဝုဋ္ဌာနဗလေဟိ သမ္မယုတ္တာတာဝဟု ရှိရာတွင် ဝုဋ္ဌာနံဗလေဟိ သမ္မယုတ္တာတာ စဟု ရှိသင့်၏) ဝုဋ္ဌာနံ စ၊ ထခြင်းသည်ရင်း။ ဗလေဟိ၊ ခွန်အားတို့နှင့်။ သမ္မယုတ္တာတာ စ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါ၊ မည်၏။ ယေ သံယောဇနာဒယော၊ အကြင်သံယောဇဉ် အစရှိသော တရားတို့ကို။ ပဌမမဂ္ဂါဒိနာ၊ ပဌမမဂ်အစရှိသော။ ယေန၊ အကြင် မဂ်သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။

[၄၉၀] ၈၁၈။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာအဆိုမှ တနည်းကား။ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဗောဓော၊ မည်၏။ မဂ္ဂစိတ္တာပ္ပါဒေါ၊ မဂ်စိတ္တာပ္ပါဒ်ကိုရ၏။ တဿ၊ ထို သိတတ်သော မဂ်စိတ္တာပ္ပါဒ်၏။ (ပက္ခေ၌ စပ်) ဗုဇ္ဈနကိရိယာယ၊ သိခြင်းကြိယာအား။ အနုဂုဏာဘာဝတော၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လျော်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပက္ခေ၊ အဖို့အသင်းအပင်း၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ မည်၏။

၈၁၉။ တေသု ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့တွင်။ အာရမ္မဏေသူတိ၊ ကား။ ကာယာဒိအာရမ္မဏေသု။ ကာယအစရှိသော အာရုံတို့၌။ သြက္ခန္ဒိတွာတိ၊ ကား။ အနုပဝိသိတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ပက္ခန္ဒိတွာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ တသေဝ၊ ထိုသြက္ခန္ဒတွာ–ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစန်၊ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်တည်း။ ဥပဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ အသုဘာကာရာဒိဂုဟာဏာဝသေန၊ အသဘအခြင်းအရာ အစရှိသည်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပဂန္တွာ၊ ကပ်၍။ အဝဋ္ဌာနတော၊ တည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကာယာဒီသု၊ ကာယအစရှိသော အာရုံတို့၌။ အသုဘာကာရာဒိဂုဟဏံ၊ အသုဘအခြင်းအရာ အစရှိသည်ကို ယူခြင်းကို။ ပုဗ္ဗဘာဂသတိပဋ္ဌာနဝသေန၊ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) သုဘသညာဒိပဟာနကိစ္စသာဓနံ။ သုဘသညာအစရှိသည်ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းကို။ မဂ္ဂသတိပဋ္ဌာနဝသေန၊ မဂ်သတိပဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်၌။ ဧကာဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ စတုကိစ္စသာဓနဝသေန၊ လေးပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

၈၂၀။ ပဒဟန္တီတိ၊ ကား။ ဝါယမန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာယစိတ္တာနိ၊ ကိုယ်စိတ်တို့ကို။ ပဂ္ဂဏှန္တိ၊ ချီးမြှောက်ကုန်၏။ အသောဘာဟေတူနံ၊ မတင့်တယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သံကိလေသမမ္မာနံ၊ ညစ်ညူးကြောင်း တရားတို့ကို။ ပဇဟနေန စ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သောဘာဟေတူနံ၊ တင့်တယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝေါဒါန မမ္မာနံ၊ ဖြူစင်သော တရားတို့ကို။ ဘာဝနေန စ၊ ဖြစ်ပွါးစေခြင်းကြောင့်ရင်း။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်၏။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သေဋ္ဌာဘာဝါဝဟနတောတိ၊ ကား။ ပါသံသတမဘာဝသာဓနတော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ ပဓာနဘာဝကာရဏတောတိ၊ ကား။ ဥတ္တမဘာဝဟေတုတော၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်။

၈၂၁။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တောနာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တောန၊ သော။ ဣဒ္ဓိနဒ္ဓေ၊ ဣဒ္ဓိနဒ္ဓဟူသည်။ နိပ္ပဒ္ဒနဒ္ဓေ၊ ပြီးစီးခြင်းအနက်တည်း။ (ဤမှနောက်၌ ပဋိလာဘသမ္ဘဒါ ဝါ ဟူရာတွင် ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏနိဒ္ဒေသအရာ၌ ပြဆိုခဲ့သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ထောက်၍ ပဋိလာဘဒ္ဓော စ၊ ဥပါယသမ္ဘဒါ ဝါ ဟူ၍ ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် နိပ္ပဒ္ဒနဒ္ဓော စ၊ ပြီးစီးခြင်း အနက်သည်ရင်း။) ပဋိလာဘဒ္ဓော စ၊ ရခြင်းအနက်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ဥပါယသမ္ဘဒါ၊ အကြောင်းဥပါယ်၏ ပြည့်စုံကောင်းမွန်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသင့်လျော်သော အကြောင်းဥပါယ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ယေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ ဣဒ္ဓေ၊ ကြီးပွါးကုန်၏။ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ၊ ကြီးပွါးကုန်သည်။ ဥက္ကံသဂတာ၊ လွန်ကဲထူးမြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကြီးပွါးကြောင်း တရားသည်။ ဣဒ္ဓေ၊ နမည်၏။ သမာဓိပဓာနသင်္ခါရပုဗ္ဗမုခါ၊ သမာဓိနှင့် ပဓာနသင်္ခါရအမှူး ရှိကုန်သော။ မဂ္ဂဓမ္မာ၊ မဂ်တရားတို့ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဣဒ္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေ၊ ဟူသည်။ အဓိ ပတိပစ္စယ ဘာဝေါ၊ အဓိပတိပစ္စည်း၏ အဖြစ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဣဒ္ဓေတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ (တသ္မာ သမ္မယုတ္တာ ဟူရာ၌ တသာ သမ္မယုတ္တာယဟု ရှိစေရမည်) သမ္မယုတ္တာယ၊ ယှဉ်ဖော် ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သော။ တသာ၊ ထိုဣဒ္ဓိ၏။ (ပါဒေါ၌စပ်) ဆန္ဒာဒယော၊ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန၊ ရှေ့သွားဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပါဒေါ၊ တည်း။ ဖလဘူတာယ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တသာ ဧဝ၊ ထိုဣဒ္ဓိ၏သာလျှင်။ (ပါဒေါ၌ စပ်) ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။) ဆန္ဒာဒယော၊ ကုန်သောတရားတို့သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂကာရဏဋ္ဌေန၊ ရှေးအဖို့ အကြောင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပါဒေါ၊ တည်း။ သောတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ တည်း။ ဣမေ လောကုတ္တရာဝါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဣမေ ဆန္ဒာဒယော၊ ဤဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည်။ ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေ၊ နောက်ပိုင်းဖြစ်သော စူဠဘာဇနီ (အဘိ ၂–၂၃၂) ၌။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းဖြင့်၊ လောကုတ္တရာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဆန္ဒာဒိအဓိပတိဝသေန၊ ဆန္ဒအစ ရှိသော အဓိပတိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓမမ္မာ၊ ရအပ်သော တရားဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဖဿဒယောပိ၊ ဖဿအစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နောအဓိပတိ နာမ၊ အဓိပတိမမည်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နောဣဒ္ဓိ ပါဒေါ နာမ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်ဓမည်သော။ အဓိပတိ ဝါ၊ သည်လည်း။ ကာမံ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်မရှိငြားသော်လည်း။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော။ ရဇ္ဇေ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ရဇ္ဇာရဟေသု၊ မင်းအဖြစ်ကို ထိုက်တန်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မင်းဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်တန်ကုန်သော။ စတူသု၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ရာဇကုမာရေသု၊ မင်းသားတို့တွင်။ ဧကသ္မိံ ကာလေ၊ တခုသော ကာလ၌။ ဧကောဝ၊ တဦးသည်သာလျှင်။ ရဇ္ဇံ၊ တိုင်းပြည်ကို။ အနုသာသတိ၊ ဆုံးမညွှန်ကြား၏၊ ဝါ၊ အုပ်ချုပ်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော မင်းသားတို့သည်။ နု အနုသာသန္တိ ယထာ၊ မဆုံးမ မညွှန်ကြားကုန် (ဝါ) မအုပ်ချုပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧကမေကသ္မိံ စိတ္တာ၊ ပ္ပါဒေ၊ တခုတခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဧကောဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ အဓိပတိ စ၊ သည်ရင်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ စ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[ဂ၉၁] ၈၂၂။ အသဒ္ဓိယံ၊ ဟူသည်။ သဒ္ဓါပဋိပက္ခာ၊ သဒ္ဓါ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဝါ၊ ကား။ အဝတ္ထုဂတော၊ မယုံကြည်သင့်သော ဝတ္ထု၌တည်သော။ ပသာဒပတိရူပကော၊ ကြည်ညိုသော သဒ္ဓါတရားနှင့် အလားတူသော၊ ဝါ၊ သဒ္ဓါအတုဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဓိမောက္ခော၊ မှားယွင်းစွာ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ဧကာသဇ္ဇံ၊ ဟူသည်။ ထိနမိဒ္ဓပဓာနော၊ ထိနမိဒ္ဓပြဓာန်းသော။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ ပမာဒေါ၊ ဟူသည်။ သတိသမ္မောသော၊ သတိမေ့လျော့ခြင်းတည်း။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုသို့အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ခန္ဓာ၊ အကုသိုလ်ခန္ဓာတို့တည်း။ အဘိဘဝနသင်္ခါ တေန အဓိပတိယဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အသဒ္ဓိယာဒီနံ၊ မယုံကြည်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အဘိဘဝနတော၊ လွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့်။ အဘိဘဝနဋ္ဌေ၊ အဘိဘဝနဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေန၊ ဆိုအပ်သော။ (အဓိပတိယဋ္ဌေန ၌ စပ်) အဓိမောက္ခပဂ္ဂဟဥပဋ္ဌာနအဝိက္ခေပဓာနနေသု၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ချီးမြှောက်ခြင်း ထင်ခြင်း မပျံ့လွင့်ခြင်း အပြားအားဖြင့် သိခြင်းတို့တွင်။ (ပဓာနနသဿကား မကောင်း၊ ပဓာနနေသုသာ သင့်သည်) ဧကလက္ခဏေန၊ တခုသော လက္ခဏာဖြင့်။ (အဓိပတိယဋ္ဌေန ၌စပ်) သမ္မယုတ္တာဓမ္မေသု၊ ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့၌။ အဓိပတိယဋ္ဌေ နှ၊ အကြီးအမှူးဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ အသဒ္ဓိယာဒီဟိ စာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ အဌာနပ္ပယုတ္တော၊ အဌာနပယုတ်တည်း၊ ဝါ၊ မယှဉ်သင့်သော အရာ၌ ယှဉ်ထားအပ်သော သဒ္ဓါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကမ္မိယဋ္ဌေ နစ၊ မတုန်လှုပ်စေအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်လည်း။ (ဗလံ၊ မည်၏။) သမ္မယုတ္တာဓမ္မေသု၊ ယှဉ်ဖက်တရားတို့၌။ ထိရ

ဘာဝေန စ၊ ခိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဗလ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဧဝं၊ သို့။ ဗေဒ္ဓ၊ ဤပါဠိ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၈၂၃။ ဗုဒ္ဓနကသတ္တသောတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနကသတ္တသ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသော သတ္တဝါ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော ဧသော အရိယသာဝကော၊ အကြင်အရိယသာဝကကို။ လောကုတ္တရမဂ္ဂကွဏ္ဍော၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ ကရဏဘူတာယ၊ ကရိဏ်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သတိအာဒိမ္မသာမဂ္ဂိယာ၊ သတိအစရှိသော တရားအပေါင်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓတိ၊ နိုး၏။ ဝါသိ၏။ ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ၊ ကိလေသာအစဉ်ဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ ထ၏။ ဝါ၊ ကား။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိတိ၊ ဗောဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဗောဓိသ၊ ဗောဓိမည်သော။ တသ ဗုဒ္ဓနကသတ္တသ၊ ထိုသိတတ်သော သတ္တဝါ၏။ အဂ်ါ၊ အကြောင်းအဂ်ါတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ကုန်၏။ နိယျာနိကဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋတော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ နိဿရဏဋ္ဌေန၊ ထွက်သွားသောအနက်ကြောင့်။

၈၂၄။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ နာနာစိတ္တေသု၊ အထူးထူးသော စိတ်တို့၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ဃ်အပ်၏။ စုဒ္ဒသဝိဓေနာတိ၊ ကား။ အာနာပါန။ပ။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗာနိ စ၊ အာနာပါနာပဗ္ဗ။ပ။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗတို့ဌင်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သိဝထိကပဗ္ဗာနိ စ၊ တို့ဌင်း။ ဣတိ ဧဝं၊ သို့။ စုဒ္ဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ကာယံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော စ၊ အားလည်း။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊ အား။ နိ လဗ္ဘတိ၊ အရအပ်။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပါဠိတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ သုခံ ဝေဒနန္တိအာဒိနာ ဝါ၊ သုခံ ဝေဒနံအစရှိသော ပါဠိဖြင့်ဌင်း။ (ဤ၌ တိ ပိုနေသည်၊ နောက်နှစ်ပုဒ်၌လည်း နည်းတူပင်) သာမိသန္တိအာဒိနာ ဝါ၊ ပါဠိဖြင့်ဌင်း။ နိရာမိသန္တိအာဒိနာ ဝါ၊ ဖြင့်ဌင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ နဝဝိဓေန၊ ဖြင့်။ သပဋိပက္ခာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ သရာဂ။ပ။ ဝိမုတ္တပဒါနံ၊ သရာဂပုဒ်။ပ။ ဝိမုတ္တပုဒ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သောဠသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ နိဝရဏုပါဒါနက္ခန္ဓာယတန ဗောဇ္ဈင်္ဂသစ္စပဗ္ဗာနံ ဝသေန၊ နိဝရဏပဗ္ဗ။ပ။ သစ္စပဗ္ဗတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋ္ဌဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ အနုပဿနုပဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ အား၊ ဝါ၊ မိမိ၏သန္တာန်၌။ အဘူတပုဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ဘူးသေးသော။ ပရဿ၊ သူတပါးအား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇံ၊ သော။ အကုသလံ စ၊ ကိုဌင်း။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုအကုသိုလ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝဓဗန္ဓဂရဟာဒီနိ စ၊ သတ်ခြင်း ချုပ်နှောင်ခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းအစရှိသည်တို့ကိုဌင်း။ (သီမှနှင့်အညီပင်) ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ တဿာတိ၊ ကား။ တာဒိသဿ၊ ထိုအကုသိုလ်နှင့်တူသော။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံသဒိသေပိ၊ ထိုနှင့်တူသော ဝတ္ထု၌လည်း။ တဗ္ဗောဟာရော၊ ထိုဝေါဟာရသည်။ တာနိယေဝ ဩသဓနီတိ ယထာ၊ ဟူသော ဝေါဟာရကဲ့သို့။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တဿ ပဟာနာယာတိ ဇော်ဟာပ်၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဧသေव နယော၊ တည်း။ ဈာနဝိပဿနာ၊ တို့သည်။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ အညတ္ထိ၊ တပါးသော။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော ဘဝ၌။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာပိ၊ ဖြစ်ဘူးကုန်သည်လည်း။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒသမ္ဘာဝါ စာနံယေဝ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်နှင့် သမ္ဘာဝါစာတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသု၊ ထိုဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်နှင့် သမ္ဘာဝါစာတို့ကို။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ သေသိဒ္ဓိပါဒသေသဝိရတိယော၊ ကြွင်းသော ဣဒ္ဓိပါဒ်, ကြွင်းသော ဝိရတိတို့သည်။ |၄၉၂| အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လက္ခဏဟာရဝေန၊ လက္ခဏဟာရနည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အယမတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝं၊ သို့။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ နာနာစိတ္တေသု၊ တို့၌။ ဧတေ သတိပဋ္ဌာနသမ္မပ္ပဓာနဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုန္နံ ဉာဏာနန္တိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယ မဂ္ဂ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်းကုန်သော။ ဗောဓိပက္ခိယမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂစိတ္တာပ္ပါဒပရိယာပန္နာဝ၊ သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ သာတိသယော၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ သမ္မပ္ပဓာနဗျာပါရော၊ သမ္မပ္ပဓာန်၏ ဗျာပါရသည်။ မဂ္ဂကွဏ္ဍော၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလကွဏ္ဍော ဌပေတွာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဝေသော၊ ကုန်သော။ တေတ္တိ သ၊ သုံးဆယ့်သုံးပါးသော။ (ဗောဓိပက္ခိယမ္မာ၊ တို့ကို။) လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ စ ခေါ၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကိုလည်း။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ နိ (လဗ္ဘန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၈၂၅။ သေသေသု ပနာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒါဒီသု၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ သတိဝီရိယေသု၊ သတိနှင့်ဝီရိယတို့၌။ သတိပဋ္ဌာနံ သမ္မပ္ပဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ သခ်ိပနဝေန၊ ချုံးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟာပနံ၊ ယုတ်စေခြင်းသည်။ (အတ္ထိ ယထာ–၌ စပ်) ကာယာနုပဿနာတိ အာဒိဝိဘာဂဒဿနဝေန၊ ကာယာနုပဿနာအစရှိသော ဝေဘန်ခြင်း ကွဲပြားခြင်းကိုပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝမုနံ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ အတ္ထိယထာ၊ ရှိသကဲ့သို့။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဟာပနဝမုနံ၊ ယုတ်စေခြင်း တိုးပွားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၈၂၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သဗ္ဗေသု ဧဝ၊ အလုံးစုံသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌ ပင်လျှင်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ လဗ္ဘမာနဝိဘာဂ ဒဿနတ္ထံ၊ ရအပ်သော ဝေဘန်ခြင်း ကွဲပြားခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ တေသုပိ၊ ကား။ သတ္တတ္တိ သာယ၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော။ ဗောဓိပက္ခိယ

ဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ဆဓာတိ၊ ကား။ ဧကဓာ၊ တပါးအပြားအားဖြင့်။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဓာ၊ ဖြင့်။ နဝဓာ၊ ဖြင့်။ ဣတိ ဇဝ၊ သို့။ ဆပ္ပကာရေန၊ ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုဇောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန် ၏။

ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒါဒိဝသေနာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒဝသေနေဝ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စိတ္တော၊ သည်။ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပီတိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာ၊ တို့သည်။ ဗောဇ္ဈင်ဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သင်္ကပ္ပါဒယော၊ သင်္ကပ္ပအစရှိသည်တို့သည်။ မဂ္ဂဝသေနေဝ၊ မဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဇဝ၊ သို့။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့သည်။ ဧကဝိဓာဝ၊ တပါးသော အဖိုရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

စုဒ္ဒသေဝ အသမ္ဘိန္နာတိ၊ ကား။ သတိ၊ သတိဝင်း။ပ။ အာဇီဝေါ၊ အာဇီဝဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့သည်။ အသမ္ဘိန္နာ၊ မရောစပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပဒန္တရသမ္ဘေဒေန၊ ပုဒ်တပါးနှင့် ရောစပ်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကို ယူသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ယူအပ်ပြီးကို မယူသောအားဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ စုဒ္ဒသေဝ၊ တဆယ့်လေးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သဘာဝဓမ္မာ၊ သဘောတရားတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စ၊ ဆက်။ စုဒ္ဒသာတိ၊ ဟူသော ဤအရေအတွက်ကို။ ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒေန၊ အလွန်ဆုံးအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တဋ္ဌဓေါ၊ ထိုအရေအတွက်ကိုလည်း။ ပဌမဈာနိကမဂ္ဂစိတ္တာပ္ပါဒဝသေန၊ ပဌမဈာန်နှင့် ယှဉ်သော မဂ်စိတ္တာပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဒုတိယဈာနိကေ ပန၊ ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော မဂ်စိတ္တာပ္ပါဒ်၌ကား။ သမ္ဘာသင်္ကပ္ပါဘာဝတော၊ သမ္ဘာသင်္ကပ္ပ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတိယစတုတ္ထပဌမဈာနိကေသု၊ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ်သော မဂ်စိတ္တာပ္ပါဒ်တို့၌။ ပီတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂါဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တတိ သပ္ပဘေဒတောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဥက္ကံသဝသေနေဝ၊ အလွန်ဆုံး၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အဝကံသတော ပန၊ ယုတ်သောအပိုင်း အားအားဖြင့်မူကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကေသို့ ခဏော၊ ၌။ ဆတ္တိ သ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးတို့သည်ရင်း။ ပဋ္ဌတိ သ၊ သုံးဆယ့်ငါးပါးတို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အဓိပတီနံ၊ တို့၏။ ကေဈု၊ တပေါင်းတည်း။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကသို့ ခဏော၊ တခုသောခဏ၌။ ဧကသေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒသ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွတ္တိ သ စ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

[၄၉၃] ပဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ သတ္တတိ သ၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသည်။ ကထံ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သကိစ္စနိပ္ဖါဒနတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧကစ္စသ၊ အချို့သော တရား၏။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဧကသာပိ၊ တပါးတည်းဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ အာနုဘာဝါနုရူပ်၊ အစွမ်းအားလျော်စွာ။ (သီမူ၌ အာနုဘာဝေန ဟုရှိ၏။ အာနုဘာဝါနုရူပဟု သမာသ်နှင့် ရှိသောပါ၌ကား မသင့်) ကာယာနုပဿနာဒိတ်တဲ့ ကိစ္စသာ ဓနတော၊ ကာယာနုပဿနာ အစရှိသော ထိုထိုကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်း အနက်တည်း။ သရူပေန စ ဝုတ္တိတောတိ၊ ကား။ အဘေဒဿ၊ အကွဲအပြား မရှိသော။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒါဒိကဿ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ် အစရှိသည်၏။ (ဆန္ဒ စိတ်ပီတိ ပဿဒ္ဓိ အစရှိသော တရား ၉-ပါးကိုဆိုသည်။ ထိုကြောင့် စိတ္တိဒ္ဓိ-မသင့်) သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။

ဇော္ဍာတိ၊ ကား။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ၌။ ပန၊ စောဒနာကို ပြဦးအုံ့။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌။ ဈာနကောဋ္ဌာသေ၊ ဈာနကောဋ္ဌာသကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဂဟိတော၊ မယူအပ်သနည်း။ ဈာနရဟိတော၊ ဈာန်မှကင်းသော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နတ္ထိ နန၊ မရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား စောဒနာတည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့မရှိခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ ဈာနံ၊ ကို။ နဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နဂဟေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မမှတ်အပ်သည်သာတည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏသ၊ လက္ခဏာကို ကပ်၍ရှုခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဈာနသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ မဂ္ဂဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ မဂ်ကိုယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုလက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ လောကုတ္တရံ၊ ဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏသ ပန၊ ရှိသော ဈာန်၏မူကား။ တတ္ထ၊ ဤအရိယာမဂ်၌။ သမ္ဘဝေါ ဧဝ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အုံ့။) ပန၊ စောဒနာကား။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ ဈာနကောဋ္ဌာသော၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဂဟိတော၊ သနည်း။ ဈာနရဟိတော၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နတ္ထိ နန၊ မရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ တံ၊ ထိုဈာန်သည်။ ပဋိပဒါဝိယ၊ ပဋိပဒါကဲ့သို့။ ကေန္ဒပုဗ္ဗဘာဂိယံ စ၊ စင်စစ်ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သည်လည်း။ နဟောတိ နန၊ မဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ကေစ္စပဋိသမ္ဘိဒါဝိယ၊အချို့သော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ကဲ့သို့။ မဂ္ဂနိဿန္ဒောပိ၊ မဂ်၏အကျိုးဆက်သည်လည်း။ နဟောတိ နန၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ မဂ္ဂစိတ္တာပ္ပါဒပရိယာပန္နော၊ မဂ်စိတ္တာပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်သည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါ

လော။ ယတော၊ ယင်းသို့မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်ခြင်းကြောင့်။ လောကုတ္တရံ ဈာနံဘာဝေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဂ္ဂမဂ္ဂပရိ ဝါရမ္ဘာ စ၊ မဂ်နှင့် မဂ်၏ အခြေအရံဖြစ်သော တရားတို့ သည်လည်း။ ဗောဓိပက္ခိယမ္ဘာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ နနု၊ ဖြစ်ကုန် သည်မဟုတ်ပါလော။) ဣတိ၊ သို့။ စောဒနာဘြားအံ့။ (ပရိဟာရော၊ အဖြေကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ဈာနရဟိတော၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ တာဝ၊ စွာ။ (စောဒကေန၊ စောဒကဆရာသည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယောဂမတ္တေန၊ အရိယာမဂ်နှင့် ယှဉ်ကာမျှဖြင့်။ ဈာနသ၊ ၏။ ဗောဓိပက္ခိ ယတာ၊ ဗောဓိပက္ခိယ၏ အဖြစ်ကို။ နနု လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတိပ္ပသင်္ဂတော၊ အလွန်ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ အလွန်လျှင်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အာဟာရာဒီနမ္ပိ၊ အာဟာရအစရှိသည်တို့၏လည်း။ ဗောဓိပက္ခိယတာ၊ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နတာ၊ မဂ်စိတ္တု ပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဗောဓိပက္ခိယဘာဝသ၊ ဗောဓိပက္ခိယအဖြစ်၏။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဂ္ဂမဂ္ဂပရိဝါရမ္ဘာ စ၊ တရားတို့သည်လည်း။ ဗောဓိပက္ခိယမ္ဘာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ ကို။ (စောဒကေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ပရိဝါရဋ္ဌေ၊ ပရိဝါရ၏အနက်သည်။ သဟပဝတ္တိအတ္ထော၊ တကွဖြစ် ခြင်းအနက်သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဖြစ်လေသလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ပရိက္ခာရဋ္ဌေ၊ အခြေအရံအနက်သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဖြစ်လေသလော။ ဣတိ၊ သို့ထပ်မံစိစစ်အပ်၏။ ပုရိမော ပက္ခော၊ ရှေးအဖို့သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ပြားအံ့။ သော၊ ထိုအနက်ကို။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ နိလ္လေါစိတော၊ ကြည့်ရှုစိစစ်အပ်ပြီ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဒုတိယောပက္ခော၊ သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ပဝတ္တမာနံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ်သော်။ ဈာနံ၊ သည်။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ပရိက္ခာရော၊ အခြေအရံသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) သဟဇာတာဒိပစ္စယ ဘာဝေန၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ပရိက္ခာရော၊ သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ ဧवं သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည် ရှိသော်။ ဖဿာဒီနမ္ပိ၊ ဖဿစသည်တို့၏လည်း။ မဂ္ဂပရိက္ခာရတာ၊ မဂ်၏အခြေအရံ၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ မူ၍။ ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်။ (ပရိက္ခာရော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဈာနမ္ဘာ၊ ဈာန်တရားတို့သည်။ ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ နနု၊ မဟုတ် ကုန်။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝိစာရော စ၊ သည်ရင်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည်ရင်း။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ သံကိလေသမမ္ဘဿ၊ သံကိလေသ တရား၏။ ဥဇုပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နနု ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ ပေဋ္ဌကေ၊ ပေဋ္ဌကကျမ်း၌၊ ဝါ၊ ပေဋ္ဌကောပဒေသကျမ်း၌။ သုခံ၊ သည်။ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ၏။ (ပဋိပက္ခော၊ တည်း။) ဝိစာရော၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အား ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သုခံ၊ သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ၏။ ပဋိ ပက္ခော၊ သည်။ နနု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ပဋိပက္ခဿ၊ သော။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပစ္စယတာယ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဟူ၍။ (ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) ဝိစာရော စ၊ သည်လည်း။ ပညာ ဝိယ ဝါ၊ ပညာကဲ့သို့သော်ငင်း။ အဓိမောက္ခော ဝိယ ဝါ၊ ကဲ့သို့သော်ငင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ နနု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ပဋိပက္ခဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ပညာနှင့်။ ပဋိရူပတာယ၊ သင့်လျော်သော (ဝါ) တူသော တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၄၉၄] ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တထာ၊ တူ။ ပိတိပိ။ သည်လည်း။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ အဒေါသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥဇုပဋိပက္ခော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ နနု(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ အဒေါသသမ္ဘယောဂတော၊ အဒေါသနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိပက္ခော၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ ပရိယာယေန ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ဈာနမမ္ဘေသု၊ ဈာန်တရားတို့တွင်။ ဝိတက္ကသမာဓယော ဧဝ၊ ဝိတတ်နှင့် သမာဓိတို့သည်သာလျှင်။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထာ၊ ဆန့်ကျင် ဖက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အဘာဝတော–၌ စပ်) ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနမတ္ထဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ပရိပုဏ္ဏဿ၊ ပြည့်စုံသော။ ဈာနကောဋ္ဌာသဿ၊ ဈာနကောဋ္ဌာသစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဈာန်အဖို့ကို။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ နနု ကတော၊ မပြုအပ်။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘာသင်္ဂပ္ပေါ စ၊ သည်ရင်း။ သမ္ဘာသမာဓိ စ၊ သည်ရင်း။ မဂ္ဂပရိယာပန္နာ၊ မဂ်၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဈာနမ္ဘာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုမဂ်၌ အတွင်းဝင်သော သင်္ဂဟပ္ပ သမာဓိတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝါ၊ ကား။ တံသမ္ပ ယုတ္တတာယ၊ ထိုသင်္ဂဟပ္ပ သမာဓိတို့နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ (အဘာဝတော–၌ စပ်) ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနမတ္ထဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ပရိပုဏ္ဏဿ၊ ပြည့်စုံသော။ ဈာနကောဋ္ဌာသဿ၊ ဈာနကောဋ္ဌာသစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဈာန်အဖို့ကို။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ နနု ကတော၊ မပြုအပ်။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘာသင်္ဂပ္ပေါ စ၊ သည်ရင်း။ သမ္ဘာသမာဓိ စ၊ သည်ရင်း။ မဂ္ဂပရိယာပန္နာ၊ မဂ်၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဈာနမ္ဘာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုမဂ်၌ အတွင်းဝင်သော သင်္ဂဟပ္ပ သမာဓိတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ တံသမ္ပ ယုတ္တတာယ၊ ထိုသင်္ဂဟပ္ပ သမာဓိတို့နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ယသ္မိံ သမယေ လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတိ နိယျာနိကန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၇။ ဝုဋ္ဌာန်၊ ဝုဋ္ဌာနဟူသည်။ နိမိတ္တတော စ၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှ၎င်း။ ပဝတ္တတော စ၊ မပြတ်ဖြစ်သော အဖျတ္တရုပ်နာမ် အယဉ်မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာန်၊ ထခြင်းတည်း။ ဗလသမာယောဂေါ၊ ဟူသည်။ သမထဝိပဿနာဗလေဟိ၊ သမထခွန်အား ဝိပဿနာခွန်အားတို့နှင့်။ သမ္မယုတ္တတာ၊ ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန၊ ပရိညာဘိသမယစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခအစရှိသည်တို့၌။ ဝိသေသဒဿနဋ္ဌေန၊ အထူးသဖြင့် မြင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ မဂ္ဂ ပညာပိ၊ မဂ်ပညာကိုလည်း။ ဝိပဿနာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယဝိပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထခြင်းအနက်သဘောကြောင့် သမထဝိပဿနံ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ အစုံဖွဲ့အပ်လျက်။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ နိမိတ္တာရမ္မဏာတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တာ၊ မှ။ နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထ။ ပဝတ္တိကာရဏာသ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သမုဒယဿ၊ ကို။ အသမုစ္ဆိန္ဒနတော၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ အယဉ်မှ။ နေ ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကတ္တာဗ္ဗာ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ နိမိတ္တတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာန်၊ ထခြင်းဟူသည်။ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ ကို။ နိဿဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းပင်တည်း။ ပဝတ္တတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာန်၊ ဟူသည်။ ဟေတုနိရောဓေန၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အာယတိ၊ နောင်အခါကာလ၌။ ဝိပါကပ္ပဝတ္တဿ၊ ဝိပါက်အယဉ်၏။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနံ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း။ (ဤ၌ ဝ–ပိုနေသည်) တေန၊ ကြောင့်။ သမုဒယဿ အသမုစ္ဆိန္ဒနတော ပဝတ္တာန ဝုဋ္ဌာတီ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒုဘတောတိ၊ ကား။ ဥဘတော၊ နှစ်ပါးသောအဖို့မှ။ ဒကာရာဂမ်၊ ဒ–အကွာရာလာခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဒုဘတော ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒုဘာတိ ဧတံ၊ ဒုဘ–ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဥဘယသဒ္ဒေန၊ ဥဘယသဒ္ဒါနှင့်။ သမာနတ္ထံ၊ တူသောအနက်ရှိသော။ ပဒန္တရမေဝ၊ ပုဒ်တပါးသာလျှင်တည်း။ ဒဿနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပရိညာဘိသမယာဒိလက္ခဏေန၊ ပရိညာဘိသမယစသည် လက္ခဏာရှိသော။ စတုသစ္စဒဿနဋ္ဌေန၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်သော အနက်သဘောကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာတိ၊ ကား။ ဒွါသဋ္ဌိပ္ပဘေဒါယပိ၊ ၆၂–ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မှ။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိတိ၊ ကား။ အပါယဂမနီယတာယ၊ အပါယ်သို့ လားစေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တသာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့။ အနုဝတ္တကေဟိ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာဒိကိလေသေဟိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာအစရှိသော ကိလေသာတို့မှ။ ခန္ဓေဟိတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ တဒနုဝတ္တကသဒ္ဒေါ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္မန္ဒီတဗ္ဗော၊ စပ်အပ်၏။ တေ စ၊ ထိုခန္ဓာတို့ကိုလည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၊ ဖြစ်ခြင်းငါထိုက်သော ခန္ဓာတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါတိအာဒီသုပိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါအစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူသော။ ပါဠိ၊ ကို။ သံဓိတ္တာ၊ ချုံးအပ်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မိစ္ဆာဝါစာဒယောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ အပါယဂမနီယာ ဧဝ၊ အပါယဂမနီယတရားတို့ကို သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မိစ္ဆာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ၊ တို့သည်။ စေတနာသဘာဝါ၊ စေတနာသဘောရှိကုန်၏။ မိစ္ဆာသတိ၊ ဟူသည်။ တထာ ပဝတ္တာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေ၊ အထက်မဂ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်း၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ [၄၉၅] တံတံမဂ္ဂဝဏ္ဏာ မာနတော၊ ထိုထိုမဂ်သည် ပယ်သတ်အပ်သော မာနမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုမာနသည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနိယော၊ ဒိဋ္ဌိအရာ၌တည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအထက်မဂ် သုံးခုအပေါင်း၌။ မိစ္ဆာမဂ္ဂတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာန်၊ ကို။ အနဒ္ဓရိတ္တာ၊ မထုတ်မူ၍။ တံတံမဂ္ဂဝဏ္ဏသံယောဇနာနုသယေဟေဝ၊ ထိုထိုမဂ်သည် ပယ်သတ်အပ်သော သံယောဇဉ် အနုသယတို့မှသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာန်၊ ကို။ ဥဒ္ဒဠ္ဠံ၊ ထုတ်ပြအပ်၏။

အဏုသဟဂတာတိ၊ ကား။ အဏုဘာဝံ၊ သိမ်မွေ့နုးညံ့သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ ပတ္တာ၊ ရောက်သော။ တနုဘူတာ၊ ခေါင်းပါးသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၈၂၈။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုဋ္ဌာန်၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဗလသမာယောဂံ၊ ခွန်အားတို့နှင့် အညီအမျှယှဉ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ဂါ။။ လောကိယာနဗ္ဗာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာဓိဘာဝနာဘာဝတော၊ သမာဓိဘာဝနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သည်။ အဓိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာဘာဝနာယ၊ ၏။ ဉာဏုတ္တရတ္တာ၊ ဉာဏ်လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ သည်။ အဓိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာနဘာဝေန၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယုဂေ၊ ထမ်းပိုး၌။ နဒ္ဓါ ဗဒ္ဓါ ဝိယ၊ ဖွဲ့အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အညမညံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကိစ္စတော၊ ပယ်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ အနုနာဓိကဘာဝေန၊ မယုတ်မလွန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ သမာယောဂေါ၊ အညီအမျှယှဉ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သမပရိစ္ဆေဒယောဂေါ၊ ညီမျှသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သမာဓိပဋိပက္ခဒဿနတွင်၊ သမာဓိ၏ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စပဓာနေဟိ၊ ဥဒ္ဓစ္စပြဓာန်းကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ (ဝုဋ္ဌဟတော ၌စပ်) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အဝိက္ခေပေါ သမာဓီတိ၊ ကား။ သမုစ္ဆိန္နနေန၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိက္ခေပသ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏။ ဥဒ္ဓပဋိပက္ခ ဘူတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ တည်း။ နိရောဓေါစရောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန် လျှင်အာရုံရှိ၏။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာနကဘာဝေန၊ ထသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိမိတ္တတော စ၊ မှ၎င်း။ ပဝတ္တတော စ၊ အစ္ချေတွေ့ပဝတ္တမှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌဟမာနဝသေန၊ ထသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကရသာတိ၊ ကား။ သမာနကိစ္စာ၊ တူသော ကိစ္စရှိကုန်၏။

ပဟာတဗ္ဗဓမ္မပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၉။ ယေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ယေ သံကိလေသဓမ္မာ၊ အကြင်သံကိလေသတရားတို့ကို။ သံယောဇနာဒီသု၊ သံယောဇဉ် အစရှိသည်တို့၌။ သံယောဇနဋ္ဌေန၊ ယှဉ်စေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန၊ နှောင်ဖွဲ့တတ်သော အနက်သဘော ကြောင့်။ သံယောဇနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိဘဝနဋ္ဌေန၊ နှိပ်စက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဥပတာပနဋ္ဌေန၊ ပူလောင်စေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆာ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းကုန်သော။ သဘာဝါ၊ သဘောတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ လောကေ၊ ၌။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ လောကပရိယာပန္နာ၊ လောက၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကဓမ္မာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ မစ္ဆေရသ၊ ဝန်တိုသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မံ၊ အမှုတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မစ္ဆရိယံ၊ မည်၏။ ဝိပရီတဋ္ဌေန၊ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဝိပလ္လာသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဂန္ထနဋ္ဌေန၊ ထုံးဖွဲ့တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဂန္ထာ၊ ကုန်၏။ အယုတ္တာ၊ မသင့်လျော်သော။ ဂတိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂတိ၊ မည်၏။ အာသဝဋ္ဌေ၊ ယိုစီးတတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ရှည်စွာသော သံသရာဆင်းရဲကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။ သြဃနဋ္ဌေ၊ နှစ်မြှုပ်၍ သတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြဃာ၊ မည်ကုန်၏။ ယောဇနဋ္ဌေန၊ ယှဉ်စေခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ ယောဂါ၊ မည်ကုန်၏။ နီဝရဏဋ္ဌေ၊ တားမြစ်ပိတ်ဆို့တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နီဝရဏာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဓမ္မသဘာဝံ၊ မှန်ကန်သော တရားသဘောကို။ အတိက္ကမ္မ၊ ကျော်လွန်၍။ ပရတော၊ မှားသောအားဖြင့်။ အာမသဋ္ဌေ၊ သုံးသပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရာမာသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဘုသံ၊ ပြင်းစွာ။ အာဒီယဋ္ဌေ၊ စွဲယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အပ္ပဟီန ဘာဝေန၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ အနု အနု၊ အဖန်ဖန်။ သေဋ္ဌေ၊ ကိန်းဝပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုသယာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ မလီနဘာဝကရဏဋ္ဌေန၊ ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအနက်သဘော ကြောင့်။ မလာ၊ မည်ကုန်၏။ အကုသလကမ္မာနိ စ၊ အကုသိုလ်ကံတို့လည်း ဟုတ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအကုသိုလ် ကံတို့ ဟူသည်။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ စ၊ တို့၏ဂင်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုဂတိဒုဂ္ဂတိဘဝတို့၌။ နိဗ္ဗတ္တနကသုခဒုက္ခာနဉ္စ၊ ဖြစ်လတ့ံသော ချမ်းသာ ဆင်းရဲတို့၏ဂင်း။ ပထာ စ၊ အကြောင်းတို့လည်း ဟုတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကုသလကမ္မပထာ၊ မည်ကုန်၏။ ဏ္ဌ၊ ဤတရားအပေါင်း၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤသို့ဖြစ်ရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ [၄၉၆] စိတ္တစေတသိကရာသိ၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏ အစုကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) အကုသလော စ၊ အကုသိုလ်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုအကုသိုလ်ဟူသည်။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ စ၊ လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အကုသလဒ္ဒံ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ခန္ဓေဟိ ခန္ဓာနန္တိကား။ ဣဓလောကက္ခန္ဓေဟိ၊ ဤမျက်မှောက်လောက ခန္ဓာတို့နှင့်။ ပရလောကက္ခန္ဓာနံ၊ တမလွန် လောကခန္ဓာတို့ကို။ (ဤအရာ၌ ဖလေန ကမ္မသ ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ ပရလောကက္ခန္ဓေဟိ ဣဓလောကက္ခန္ဓာနံ ဟု ရှိ၏။) ယောဝဠိ တေတိ၊ ကား။ တေ ရူပရာဂါဒယော၊ ထိုရူပရာဂ အစရှိသည်တို့သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက် ရှိကုန်သေး၏။ နု သမုစ္ဆိဇ္ဇန္တိ၊ အကြွင်းမဲ့ မပြတ်ကုန်သေး။ တာဝ၊ လောက်။ ဧတေသံ ခန္ဓဖလဒုက္ခာနံ၊ ဤခန္ဓာ အကျိုး ဆင်းရဲတို့၏။ အနုပရမော၊ မကင်းခြင်းသည်။ အဝိစ္ဆေဒေါ၊ မပြတ်စဲခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုရူပရာဂစသည်တို့၏။ သံယောဇနတ္ထံ၊ ယှဉ်စေခြင်းအနက်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာ ပြ၏။ ဥဒ္ဒန္တိ၊ ကား။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝတို့၌။ ဝါ၊ ကား။ တတိယမဂ္ဂပ္ပတ္တိယာ၊ တတိယမဂ်ဖြစ်သည် မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက် ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ဝါ၊ သို့။ ဘဇ္ဇန္တိ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓံဘာဂါ၊ မည် ကုန်၏။ ရူပါရူပဘဝါ၊ ရူပဘဝ အရူဘဝတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုအထက်အဖို့ဖြစ်သော ရူပဘဝ အရူပဘဝ တို့၏။ အဝိစ္ဆေဒဟေတုတာယ၊ မပြတ်စဲခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိတာနိ၊ အစီးအပွါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓံဘာဂိယာနိ၊ မည်ကုန်၏။

ကိလိသဋ္ဌေ စ၊ ညစ်နွမ်းလည်း ညစ်နွမ်းစေအပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ နှိပ်စက်လည်း နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။ ကိလေသဋ္ဌေ စ၊ နှိပ်စက်လည်း နှိပ်စက်တတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ညစ်နွမ်းလည်း ညစ်နွမ်းစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သို့။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည် လည်း ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေဋ္ဌော၊ ၍။ သယံ သံကိလိဋ္ဌတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ၊ ဟူသည်။ လောကထူပိကာဒီသု၊ လောကဏ်အထွဋ်ဖြစ်သော ဘုံစသည်တို့၌။ မောက္ခောတိ၊ လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ဟူ၍။ ပဝတ္တမိစ္ဆာဝိမောက္ခော၊ ဖြစ်သော မိစ္ဆာဝိမောက္ခတည်း။ အဘိနိဝိသနာဒိဝသေန၊ မြဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မိစ္ဆာ ဝိပရီတံ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ နပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (တနည်းကား) နသမ္မာ၊ မှန်စွာမဟုတ်မူ၍။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဉာဏ်၊ ဟူသည်။ မောဟောဝ၊ မောဟသည်သာလျှင်တည်း။

လောကပ္ပဝတ္တိယာတိ၊ ကား။ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိယံ၊ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အနုပရမမမ္မကတ္တာတိ၊ ကား။ ပုညပါပဝသေန၊ ကောင်းမှုမကောင်းမှုတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ အဝိစ္ဆိဒ္ဒေနတော၊ မပြတ်စဲခြင်းကြောင့်။ လာဘာဟေတုကော၊ လာဘ်လျှင် အကြောင်းရှိသော တရားသည်။ လာဘော၊ မည်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာရဏောပစာရေန၊ ကာရဏူပစာအားဖြင့်။

အာဝါသေ၊ နေထိုင်ရာကျောင်းအဆောက်အဦး၌။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ အာဝါသဟေတုကံ၊ နေထိုင်ရာကျောင်းအဆောက်အဦးလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်းသည်။ အာဝါသမစ္ဆရိယံ၊ မည်၏။

ဝတ္ထုဟု ကို။ အဘိန္ဒိတွာ၊ မခွဲမူ၍။ တယောတိ၊ သုံးပါးဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲ၍။ ဝုစ္စမာနေ ပန၊ ဆိုအပ်သော်ကား။ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂန္ဓကရဏံ၊ အထုံးအဖွဲ့ကို ပြုခြင်းသည်။ ကာရဏာဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိဗဒ္ဓတာကရဏံ၊ ဖွဲ့စပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဂန္ဓန်၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ တံ၊ ထိုအထုံးအဖွဲ့ကို ပြုခြင်းကို။ ရူပကာယေပိ၊ ၌လည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာမကာယသ စေဝ ရူပကာယသ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂန္ဓတရားတို့တွင်။ ဗျာပါဒသာပိ၊ ၏လည်း။ အဘိသဇ္ဇနပနယ္ဟဝသေန၊ ရှေးရှုကပ်ငြိခြင်း ဖွဲ့တွယ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဂန္ဓနဋ္ဌေ၊ ထုံးဖွဲ့ခြင်းအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ထုံးဖွဲ့တတ်သောကြောင့်။ တသ၊ ထိုဗျာပါဒ၏။ ပဋိဃသံယောဇနဘာဝေါ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဆန္ဒဒေါသမောဟဘာယေဟိတိ၊ ကား။ ဆန္ဒဒေါသမောဟဘာယဟေတု၊ ဆန္ဒဒေါသမောဟဘာယဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဋ္ဌိတိ၊ ကား။ အကတ္တာဗ္ဗကရဏဋ္ဌေ၊ မပြုအပ်သောအမှုကို ပြုခြင်းကိုဝင်း။ ကတ္တာဗ္ဗာကရဏဋ္ဌေ၊ ပြုအပ်သောအမှုကို မပြုခြင်းကိုဝင်း။

သဝနာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ သဝနတောတိ၊ ကား။ ကိလေသာသုစိဘာဝေန၊ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေး၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသဒ္ဒနတော၊ ယိုးစီးတတ်သောကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ သဝနတောတိ၊ ကား။ ပသဝနတော၊ ဖြစ်ပွါးစေတတ်သောကြောင့်။

[၄၉၇] အာကမ္ပနဋ္ဌေန ဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန စာတိ ဧတေန၊ ဣတိပါဋ္ဌဖြင့်။ ဩဃဝိယ၊ ဩဃတို့နှင့်တူကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဩဃာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏေန စ၊ အာရုံနှင့်ဝင်း။ ဒုက္ခေနစ၊ ဆင်းရဲနှင့်ဝင်း။ ဝိယောဂဿ၊ မယှဉ်ခြင်း ကင်းကွာခြင်းကို။ အပ္ပဒါနသခ်ါတေန၊ မပေးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယောဇနဋ္ဌေန၊ ယှဉ်စေခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ ယောဂါ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သံသိလေသကရဏဋ္ဌေန၊ ငြိကပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ (သံကိလေသမှားသည်) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေသညေဝါတိ၊ ကား။ ကာမရာဂါဒီနံ ယေဝ၊ ကာမရာဂအစရှိသည်တို့၏ သာလျှင်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုကာမရာဂစသည်တို့သည်။ သောတဝသေန၊ အယဉ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ သောတော၊ ရေအယဉ်သည်။ သောတပတိတော၊ ရေအယဉ်၌ ကျကုန်သော။ သတ္တော၊ တို့ကို။ သမုဒ္ဒံ၊ သို့။ ပါပေန္တိ ဝိယ၊ ရောက်စေကုန်သကဲ့သို့။ အတ္တာနိ၊ မိမိ၌။ ပတိတော၊ ကုန်သော။ သတ္တော၊ တို့ကို။ အပါယသမုဒ္ဒံ၊ အပါယ်လေးပါးတည်းဟူသော သမုဒြာသို့။ ပါပေန္တိ၊ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ သံသာရသမုဒ္ဒတော စ၊ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒြာမှလည်း။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဥက္ခိပိတုံ၊ ချီခြင်းထောင်ခြင်းငှါ။ နဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ယထာဂဟိတံ၊ ယူမြဲတိုင်းသော။ အာရမ္မဏဋ္ဌ၊ ကိုလည်း။ ဝိသဒ္ဒိတုံ၊ ငှါ။ နဒေန္တိ၊ ကုန်။ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ပါပံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒုက္ခပ္ပတ္တောစ၊ ဆင်းရဲသို့ရောက်သော သူတို့ကိုလည်း။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ တာဒိသေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ (ပါပေန၊ နှင့်။ (တနည်း) ဒုက္ခေန၊ နှင့်။) ယောဇေန္တိ၊ ယှဉ်စေတတ်ကုန်၏။

စိတ္တသာတိ၊ ကား။ ကုသလစိတ္တသ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဗျာနစိတ္တသ၊ ဗျာနစ်စိတ်ကို။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝရဏံ၊ တားမြစ်ခြင်းသည်။ အာရဝဏံ၊ မည်၏။ ကိလေသဝါသနံ၊ ကိလေသာဟူသော အထုံကို။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝရဏံ၊ တားမြစ်ခြင်းသည်။ နီဝရဏံ၊ မည်၏။ ကုဋ္ဌကဝါဋာဒီဟိ၊ နံရံ တံခါးရွက်စသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဒဟနံ ဝိယ၊ ပိတ်ဆို့ခြင်းကဲ့သို့။ (ဝိဒဟနံ၊ သည်။) ပဋိစ္ဆာဒနံ၊ မည်၏။ တံပန၊ ထိုတားမြစ်ပိတ်ဆို့ခြင်းကိုကား။ ကုသလာဒီနိ၊ ကုသိုလ်

အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ကေတိုတဲ့ စ၊ ဆည်းပူးခြင်းငှါဌင်း။ ပရိညာတဲ့ စ၊ ပိုင်းခြားပြီး သိခြင်းငှါဌင်း။ ဥတဲ့ စ၊ သိခြင်းငှါဌင်း။ အပ္ပဒါနဝေန၊ မပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

တသေ တသေ ဓမ္မေ သဘာဝန္တိ၊ ကား။ ကာယာဒိကသေ၊ ကာယအစရှိသော။ တသေ တသေ ဓမ္မေ၊ ထိုထိုတရား၏။ အသုဘာဒိသဘာဝံ၊ အသုဘအစရှိသော မှန်ကန်သောသဘောကို။ အဘူတံ သဘာဝန္တိ၊ ကား။ သုဘာဒိသဘာဝံ၊ သုဘအစရှိသော မမှန်ကန်သော မှားသောသဘောကို။

ထာမဂတဗ္ဗေနာတိ၊ ကား။ ထာမဂတဘာဝေန၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ထာမဂန္တိ၊ ဟူသည်။ အနုညာဝရေဏော၊ တပါးသော ကိလေသာတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ ကာမရာဂါဒီနံ၊ ကာမရာဂအစရှိသည်တို့၏။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယေန၊ ယင်းသို့ဖြစ်သောကြောင့်။ တေ ဇေ၊ ထိုကာမရာဂစသည်တို့ကိုသာ လျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနုသယာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အနုသယနဋ္ဌေ၊ ကိန်းခြင်းသည်လည်း။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဟီနဘာဝေန၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယသမဝါယေ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ ကာမရာဂါဒီနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန အနုသေန္တိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒုမ္မောစနီယဘာဝေန၊ လွတ်စေနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေလဥ္ဇနကလလံ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧဝေ၀။ သေသာတိ၊ ကား။ အနပါယဂမနီယာ၊ အပါယဂမနီယမဟုတ်ကုန်သော။ သုရမာ၊ ကုန်သော။ ကာမရာဂပဋိ ဃာ၊ တို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ စတုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏာ ဇေ၊ စတုတ္ထဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ပယ်သတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါရဏေန၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းဖြင့်။ ပဌမဉာဏာဒိဝဏ္ဏတာ၊ ပဌမဉာဏ်စသည်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နိဝတ္တိယတိ၊ နစ်စေအပ်၏။ တယဒီ နိယမဒဿနံ၊ ထိုသို့သော နိယမကို ပြခြင်းကို။ အညတ္ထာပိ၊ တပါးသော အရာ၌လည်း။ နေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပရတောတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ နိယမံ နာ ကရိသာ မာတိ ဇေတေန၊ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ နိယမေ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်ခြင်းကို။ အကတေ၊ မပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဟေဋ္ဌိမဝဏ္ဏတာပိ၊ အောက်မဂ်တို့ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဝါ၊ အဖြစ်သည်လည်း။ အနုညာတာ ဇေ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိအပ်၏။

လောဘ။ပ။ စတုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏာနီတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်တို့၌။ ပဌမဉာဏာဒီဟိ၊ ပဌမဉာဏ်စသည်တို့ဖြင့်။ ဟတာပါယဂမနီယာဒိဘာဝါနိ၊ ပယ်သတ်အပ်ပြီးသော အပါယဂမနီယ စသည်အဖြစ် ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သြဠာရိကသုခုမတာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဂဟိတာ၊ ၏။

ယသေတိ၊ ကား။ ပရိဝါရေ၊ အဒ္ဓေအစ၌။

[၄၉၈] အဂတီသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒာဒယော၊ ဆန္ဒစသည်တို့သည်။ ဥပရိမဂ္ဂဝဏ္ဏာ၊ အထက်မဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ကုန်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ တံမူလကသေ၊ ထိုဆန္ဒစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ အကတ္တာဇ္ဇကရဏသေ စ၊ မပြုအပ်သောအမှုကို ပြုခြင်း၏ ၎င်း။ ကတ္တာဇ္ဇကရဏသေ စ၊ ပြုအပ်သောအမှုကို မပြုခြင်း၏ ၎င်း။ အပါယဂမနီယတာယ၊ အပါယ်သို့ လားစေတတ်သော တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂဝဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။

ကတာကတာကုသလကုသလဝိသယံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်, မပြုမိသော ကုသိုလ်လျှင် အရာရှိသော။ ဝိပ္ပဋိသာရဘူတံ၊ နှလုံးမသာသော သဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယံ ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကုက္ကုစ္စကို။ ဣ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌။ တတိယဉာဏဝဏ္ဏ၊ တတိယဉာဏ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကုက္ကုစ္စပကတတာယ၊ အလိုလိုနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကုက္ကုစ္စကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကုက္ကုစ္စဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကုက္ကုစ္စနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဌသာလိနီယံ၊ အဌသာလိနီကျမ်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝစနာနံ၊ စကားတို့၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အညေသုပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ အဓိပ္ပါယော၊ ကျမ်းဆရာ၏ အလိုကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ရှာအပ်၏။ ဝိရောဓတော၊ ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့်။ နာ ပစ္ဆေ တဗ္ဗော၊ မယူဆအပ်။ ဝါ၊ ကား။ သြဠာရိကာနဝေသေသပ္ပဟာနံ၊ ကြမ်းတမ်းသော ကုက္ကုစ္စကို ပယ်ခြင်းနှင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကုက္ကုစ္စသ၊ ၏။ ပဌမတတိယဉာဏဝဏ္ဏတာ၊ တို့ဖြင့် သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အနုဝသိတွာ အနုဝသိတွာ၊ နေ့စဉ်ရက်ဆက်နေ၍။ အာဝသထပိဏ္ဍံ၊ ဧည့်ရိပ်သာ၌ တည်ထားသော ဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ၎၊ ဝါ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိက္ခိတ္တော်၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့နလုံးသွင်း၍။ ကုက္ကုစ္စာယန္တော၊ အလို့လို့ရှိသည်ဖြစ်၍။ နု ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ ခံယူတော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတ်၊ လာသော။ ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ နိဝရဏံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ နိဝရဏပဋိရူပကံ၊ နိဝရဏနှင့် တူသော။ "ကပ္ပတိ၊ အပ်လေသလော။ နု ကပ္ပတိ၊ မအပ်လေသလော။" ဣတိ၊ သို့။ ဝိမံသနဘူတံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိနယကုက္ကုစ္စံ နာမ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဝိနယကုက္ကုစ္စသည်။ တထာပဝတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်သာလျှင်တည်း။

အဏုသဟဂတာ၊ သိမ်မွေ့သည်အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ကာမရာဂပဋိဃာနုသယာ၊ တို့ကို။ တတိယဉ္စာဏဝဏ္ဏာ၊ တတိယဉ္စာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ သြဠာရိကာနံ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော ကာမရာဂပဋိဃတို့၏။ ဒုတိယဉ္စာဏဝဏ္ဏတာ၊ ဒုတိယဉ္စာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဟာတဗ္ဗအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤသံယောဇနအစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်။ စိတ္တုပ္ပါဒဂ္ဂဟဏေန၊ စိတ္တုပ္ပါဒကို ယူသဖြင့်။ မက္ခပဠာသမာယာသာဒ္ဒေယျ ပမာဒထမ္ဘသာရမ္ဘာဒီနံ၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းဟူသော မက္ခ, ဂုဏ်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဖက်ပြိုင်ခြင်းဟူသော ပဠာသ, မိမိအပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ လှည့်စားခြင်းဟူသော မာယာ, မိမိ၌ မရှိသော ဂုဏ်ကို ဖော်ပြ၍ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းဟူသော သာဒ္ဒေယျ, အကုသိုလ် ဒုစရိုက်နှင့် ကာမဂုဏ်တို့၌ စိတ်ကို လွတ်ထားသည်ဖြစ်၍ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော ပမာဒ, ရိသေထိုက်သောသူတို့အား မရိသေ မကိုင်းရှိုင်းနိုင်အောင် တောင့်တင်းခြင်းဟူသော ထမ္ဘ, သူတပါးထက် ကျော်အောင်သာပြု၍ ချုပ်ချယ်ခြင်းဟူသော သာရမ္ဘအစရှိသော အကုသိုလ်တို့ကို။ သဂ်ဟော၊ သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၃၁။ အဖလော ဝါယောမောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ တာဝ၊ စွာ။ အတီတာနံ၊ အတိတ်ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟနေ၊ ပယ်ခြင်း၌။ ဝါယာမော၊ သည်။ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ အတိတ်ကိလေသာတို့၏ ချုပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဖလော၊ အကျိုးမရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်တန်စေ။ အနာဂတာနံ၊ အနာဂတ်ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟနေ ပန၊ ပယ်ရာ၌မူကား။ ကထံ၊ အသို့နည်း။ (အပြည့်အစုံဆိုလျှင် ဝါယာမော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အဖလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟုပေး။) ဣတိ၊ သို့။ တေသမ္မိ၊ ထိုအနာဂတ်ကိလေသာတို့၏ လည်း။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ့်သော။ အဝိပရီတံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နတ္ထိတာမတ္တံ၊ မရှိခြင်းမျှကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ စောဒေတိ၊ စောဒနာ၏။ တထာပိ အဖလောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဖြစ်သော အတိတ်အနာဂတ်ပြဿနာ၌။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စောဒနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ပြဿနာကို ပြဆိုသော ယခုအခါ၌။ ပဟာနဿ၊ ပယ်ခြင်း၏။ (နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စောဒနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ယဒိအတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိငြားအုံ့။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်သော တရားတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သန္တိ၊ ရှိကုန်အုံ့နည်း။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပဟာတဗ္ဗာ စ၊ ပယ်အပ်သော တရားတို့သည်လည်း။ (ယဒိ) သန္တိ၊ အကယ်၍ ရှိကုန်ငြားအုံ့။ ပဟာနဠ္ဟ၊ သည်လည်း။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ပဟာတဗ္ဗာ စ၊ ပယ်အပ်သော တရားတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပဟာနဠ္ဟ၊ ပယ်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤအနက် ၂–ခုသည်။ ဝိပ္ပဋိသိဒ္ဓံ၊ အပြန်အလှန်ပယ်မြစ်အပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ ပဟာတဗ္ဗေသု၊ တို့သည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်။ ပဟာနဿ၊ ၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဤပုဒ် ရှိသင့်၏) တဒုဘယေါ၊ ထိုပယ်မြစ်ခြင်း အားလျော်သော။ ဝါယာမော၊ သည်။ အဖလော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ မူကား။) အာလောကတာမာနံ၊ အလင်းနှင့်အမှောင်တို့၏။ သဟာဝဋ္ဌာနေ၊ အတူတကွတည်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အာလောကဿ၊ အရောင်အလင်း၏။ အဖလတာ ဝိယ၊ အကျိုးမရှိသည် အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း။ အထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍လည်း။ ကထဠ္ဠ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့်။ ပဟာနံ၊ သည်။ (ယဒိ) သိယာ၊ အုံ့။ မဂ္ဂဘာဝနာ စ၊ သည်လည်း။ သံကိလေသိကာ၊ သံကိလေသတရားနှင့် ယှဉ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ပဟာတဗ္ဗပဟာယကာနံ၊ ပယ်အပ်သော တရားနှင့် ပယ်တတ်သော တရားတို့၏။ [၄၉၉] သဟာဝဋ္ဌာနတော၊ အတူတကွတည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တသခ်ါရဝါဒီနံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော သခ်ါရဟု ဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တသခ်ါရာနံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော သခ်ါရတို့၏။ (ဝိပ္ပယုတ္တတာ) ဝိယ၊ မယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ ဝါ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ နေသံ ဝါဒီနံ၊ ထိုစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တသခ်ါရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တံ ပန၊ ထိုစကားသည်ကား။ မတိမတ္တံ၊ မိမိတို့၏အလို အယူမျှသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နစ ပစ္စုပ္ပန္နကိလေသော စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော နာမ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကေဝတ္ထုကာဒိဘာဝေန၊ ကေဝတ္ထုကစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ ခဏတ္တယပရိယာပန္နာ၊ ခဏသုံးပါး၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်မည်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်နာမ်တရားတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ နာမ၊ မယှဉ်သည်မည်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ

အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာ လျှင်တည်း။ အာဝေဏိကာတိ၊ ကား။ အသာဓာရဏာ၊ မဆက်ဆံသော။ သယမေဝ၊ မိမိအဋ္ဌကထာ ဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပါဠိအနာရုဠှာ၊ ပါဠိတော်၌ တင်မထားအပ်သော စောဒနာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ ပါဠိယံယေဝ၊ ပင်လျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်လေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ အပ်၏။ ယွာယံ ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် မဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပါဠိနှင့်အညီ ယွာယံ သာသင့်သည်) ဟဋ္ဌီတိ၊ ကား။ ယဒိ၊ အကယ်၍။

ဝိနိဗဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ မာနေန၊ မာနဖြင့်။ ပတ္ထဒ္ဓစိတ္တော၊ တောင့်တင်းသော စိတ်ရှိလျက်။ ပရာမဋ္ဌောတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာ ဘိနိဝိဋ္ဌော၊ မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းလျက်။ ထာမဂတောတိ၊ ကား။ ထာမဂတကိလေသော၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သော ကိလေသာရှိလျက်။ ထိရဘာဝဂတာနုသယော၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော အနုသယရှိလျက်။ တေန ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂ ဘာဝနာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာလေသု၊ တို့၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ နု ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကိလေသာ စ၊ တို့သည်လည်း။ တိကာလိကာ၊ ကာလသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါး သောအကြောင်းကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တာယ၊ ထိုမဂ္ဂဘာဝနာဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ (နု ဟိအရာ၌ နဟိတိ ဟု ရှိစေရမည်) နု ဟိတိ၊ နု ဟိဟူသော စကားသည်။ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စတုက္ခတ္ထေ၊ လေးကြိမ်။ ဝုတ္တသ၊ သော။ ပဋိက္ခေပသ၊ ပရဝါဒီ၏ ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခေ ပေါ၊ ပယ်မြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောစကားတည်း။ ဣဒံ၊ (သေယျထာပိ တရုဏော ရုက္ခေ။ပ။ အတ္ထိမ္ဘောဘိသမယော ဟူသော) ဤစကားကို။ (ပါဠိယံယေဝ ဟိတိအာဒိ ဟူရာ၌ ပါဠိယံယေဝါတိ ဟု ဤမျှသာ ရှိစေရမည်) ပါဠိယံယေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာနေတွာ၊ (ပါဠိယံယေဝ ဟူသောပုဒ်ကို) ဆောင်၍။ သမ္ဘန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။

ဧဝမေဝါတိ၊ ကား။ အဇာတဖလေ၊ မဖြစ်သေးသော အသီးရှိသော၊ ဝါ၊ အသီးမသီးသေးသော။ တရုဏရုက္ခေ၊ နုပျို သောသစ်ပင်ကို။ လူလေ၊ အရင်း၌။ ဆိန္နေ၊ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ (ဝိနဋ္ဌာနိ နာမ ဟောန္တိ–၌ စပ်) ဆေဒနေ၊ ဖြတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိပါမူ။ (ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနိ–၌ စပ်) အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနိ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငါ့ ထိုက်ကုန်သော။ (ဖလာနိ၊ အသီးတို့သည်။) ဆေဒနပစ္စယာ၊ ဖြတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဝိနဋ္ဌာနိ နာမ၊ ပျက်စီးသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူပင်လျှင်။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၊ ဖြစ်ခြင်းငါ့ ထိုက်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဟီနာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန် သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒသီသေန၊ ဥပ္ပါဒကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဝန္တော၊ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန် သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အနုပ္ပါဒေတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အဇာတာယေဝ၊ ဖြစ်ပြီးမဟုတ်ကုန်မူ၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ မဖြစ်ကုန်သေးမူ၍သာလျှင်။ နု ဇာယန္တိ၊ မဖြစ်ပေါ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟီနာ နာမ၊ ပယ်အပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ (ပဋိက္ခိတ္တော–၌ စပ်) နတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ကတော၊ ပြုအပ် သော။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ နု ဟိတိ၊ နု ဟိ–ဟူသော စကားဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်မြစ်အပ်လေပြီ။ (ဤစကားဖြင့် လည်း ရှေး၌ နု ဟိ–ဟူရာတွင် နု ဟိတိဟု ရှိသင့်ကြောင်း ထင်ရှား၏) တေ ပန၊ ထိုပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့သည်ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီး၍။ ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်သည်။ နေဝ (ဟောန္တိ)၊ မဟုတ်ကုန်။ နာပိ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်လတ့ံလည်း မဟုတ်ကုန်။ နု စဥ္ပဇ္ဇာ၊ ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိတေ ကိလေသေ ပဇေဟတိတိအာဒိ၊ အတိတ် ကိလေသာတို့ကို ပယ်၏ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟေတုနိရောဓေတိ၊ ကား။ ဒုက္ခဟေတူနံ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ ကား။ အာယတိ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခဿ၊ ဖြစ်လတ့ံသော ဆင်းရဲ၏။ နိရောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပ္ပါဒပဝတ္တနိမိတ္တာ ယူဟနာ၊ တို့ကို။ ပစ္ဆုပ္ပန္နဘဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

၈၃၂။ ဧတေနာတိ၊ ကား။ အဇာတာယေဝ နု ဇာယန္တိတိအာဒိဝစနေန၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတံ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဋိကသင်္ခါတံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဘူမိ ပဝတ္တိဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဘုံကို။ (ဘူမိ ပုဒ်ကိုပင် ပဝတ္တိဌာနံ–ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ ထိုကြောင့် သမာသ်တွဲလျက်ရှိသော ပါဌ်ကား မသင့်) လဒ္ဓဝန္တော၊ ရကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘူမိလဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။ အဂ္ဂိအာဟိတော၊ ဆောင်ထားအပ်သော မီးရှိသောသူ။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပုဒ်ကဲ့သို့ပင်တည်း။ လဒ္ဓဘူမိကာ၊ ရအပ်သော ဖြစ်ရာဘုံရှိသော ကိလေသာတို့။ ဣတိ–အယံ၊ ကား။ [၅၀၀] အတ္ထော၊ တည်း။ ဝတ္တမာနာဒိဥပ္ပဇ္ဇနဝိဓ ရတာယ၊ ဝတ္တမာနအစရှိသော ဥပ္ပဇ္ဇတို့နှင့် သဘောမတူပဲ ကွဲလွဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပဇ္ဇာ ဧဝ နာမ၊ ဇ္ဇတို့သာလျှင် မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၃၃။ အနုဘဝိတ္တာ စ၊ ခံစားပြီး၍ရင်း။ ဘဝိတ္တာ စ၊ ဖြစ်ပြီး၍ရင်း။ အပဂတံ၊ ကင်းသောတရားသည်။ ဘူတာပဂတံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနုဘူတဘူတာ၊ အနုဘူတနှင့် ဘူတတို့ကို။ ဘူတတာသာမညေန၊ ဘူတ၏အဖြစ် ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဘူတအဖြစ်ချင်းတူသဖြင့်။ ဘူတသဒ္ဒေန၊ ဘူတသဒ္ဒါဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ သာမညမေဝ၊ သာမညအနက်ကို သာလျှင်၊ ဝါ၊ သာမညဖြစ်သော ဘူတအနက်ကိုသာလျှင်။ ဥပသဂ္ဂေန၊ အနုဟူသော ဥပသာရဖြင့်။

ဝိသေသီယတိ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အနုဘူတသဒ္ဒေါ၊ ကို။ (ဒဠ္ဍဗ္ဗော–၌ စပ်) ကမ္မဝစနိစ္စာယ၊ ကဲ့ကို ဆိုလိုခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုဘာဝကဝါစကော၊ ခံစားတတ်သည်ဟူသော ကတ္တားအနက်ကို ဟောသည်ဟု။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိကပ္ပဂါဟဝသေန၊ ကြံဆ၍ ယူခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ရာဂါဒီဟိ စ၊ ရာဂစသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ တဗ္ဗိ ပကွေ့ဟိ စ၊ ထိုရာဂစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အလောဘစသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ အကုသလဿ၊ အကုသိုလ်သည်ရင်း။ ကုသလဿ၊ သည်ရင်း။ အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏ အရသာကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကမ္မဝေဂကွိ ဗ္ဗတ္တာ၊ ကဲ့၏အဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နု (အနုဘဝတိ)၊ မခံစားတတ်။ ကိရိယာပိ၊ သည်လည်း။ (နု အနုဘဝတိ–၌ စပ်) အဟေတုကာနံ၊ အဟိတ်ကြိယာတို့၏။ အတိဒုဗ္ဗလတာယ စ၊ အလွန်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သဟေတုကာနံ၊ သဟိတ်ကြိယာတို့၏။ ခီဏာကိလေသဿ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော။ ဆဋ္ဌဂုံပေကွာဝတော၊ ဆဋ္ဌဂုံပေကွာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပဗ္ဗေမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတိသန္တဝုတ္တိတ္တာ စ၊ အလွန်ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့စွာ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (နု အနုဘဝတိ၊ မခံစားတတ်။) စ၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤ ၂–နည်းတို့တွင်။ ပုရိမနယေ၊ ရှေးနည်း၌။ ကုသလာကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အဓိပ္ပါယဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဘူတာပဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းဘူတာပဂတဥပ္ပန္နကို။ (ဂဟေတွာ–၌ စပ်) ဥပ္ပန္နာနံ။ ပ။ ဌိတိယာတိ ဇော်ဌ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တံသဒိသာနံ၊ ထိုဖြစ်ပြီးနှင့်အလားတူသော တရားတို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ ပဟာနံ စ၊ ပယ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝုဒ္ဓိ စ၊ တိုးပွါးခြင်းကိုရင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပစ္ဆိမနယေ၊ နောက်နည်း၌။ စသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကုသလာ ကုသလဿ၊ ကိုလည်း။ အာကမိုတွာ၊ ဆွဲငင်၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သခ်ံတံ၊ သခ်ံတတရားကို။ ဘုတ္တွာပဂတဘာဝါဘိဓာနာဓိပ္ပါယေန၊ ဘုတ္တွာပဂတအဖြစ်ကို ဟောသော သဒ္ဒါ၏အလိုအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပစ္စိတုံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ အကျိုးဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ။ သြကာသကရဏဝသေန၊ ခွင့်ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဥပ္ပတ္တိတံ အရာ၌ ဥပဋ္ဌိတံ သာရှိသင့်၏) ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ကမ္မဠ္ဠ၊ သည်ရင်း။ တတော၊ ထိုကဲ့ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုကဲ့မှ။ ဥပ္ပဒ္ဓိတုံ၊ ငှါ။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်စပြုသော။ အနာဂတော၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကော စ၊ ဝိပါက်သည်ရင်း။ သြကာသကတုပ္ပန္နော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တော၊ ၏။ ပြန်စပ်သည်) ဇောနေ၊ ဤကဲ့သည်။ သြကာသော၊ အခွင့်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ (ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။) ဇောသ၊ ဤဝိပါက်အား။ သြကာသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ စ။ သို့။ ရင်း။ အတ္ထဒ္ဒယဝသေန၊ အနက် ၂–ခုအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဥပ္ပန္နသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဝိညာယမာနံ၊ သိအပ်သော။ ယံ ဥပ္ပန္နံ၊ ယင်းသြကာသကတုပ္ပန္နကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ သဠေ့တနိကာနံ ကမ္မာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တာသု တာသု ဘူမိသူတိ၊ ကား။ မနုဿဒေါဒိအတ္တဘာဝသခ်ါတေသု၊ လူနတ်စသည်တို့၏ အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ တသ္မိံ တသ္မိံ သန္တာနေ၊ ထိုထိုသန္တာန်၌။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အနာပါဒိတတာယ၊ မရောက်စေအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသမူဟတံ၊ အကြွင်းမဲ့ မနတ်မပယ်သေးအပ်သေးသော။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အသ၊ ထိုကိလေသာ၏ အသမူဟတတ္တာယေဝ၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်နတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗတာယ၊ မဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဝေါဟာရော၊ ဖြစ်သည်ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၈၃၄။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံကား။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဘူမိလဒ္ဓေါ၊ ဖြစ်ရာဘုံကို ရသော ကိလေသာကား။ ကော ဝါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကိ၊ ယုံမှားတွေးတောခြင်းကို။ နိဝတ္တေတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှါ။ ဇော်ဌ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာတိ ဇောနေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အပရိညာတတံ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝမတ္တံ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်မျှကို။ နု (ဒသေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေဘူမကဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ တေဘူမက သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ တေဘူမကကိုယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တသ၊ ထိုအာရုံအဖြစ်၏။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးစီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်ကုန်သေးသော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဝတ္ထုဘူတေသု၊ ဖြစ်ရာ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အာရမ္မဏဝသေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်ခန္ဓာတို့ကို။ (အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပွန်ခန္ဓာတို့ကို။ (အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနေ၊ ဖြစ်ရာ၌။) ပဂေဝ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ [၅၀၁] အညသန္တာနဂတံ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ တည်သော။ တံကိလေသဇာတံ၊ ထိုကိလေသာ အပေါင်းသည်။ ॥တတော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်မှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ သန္တာနေ၊ ၌။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တေန၊ အာရုံပြုကာမျှဖြင့်။ ဘူမိလဒ္ဓံ နာမ၊ မည်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တသာတိ၊ ကား။ ကိလေသဇာတသ၊ ကိလေသာအပေါင်း၏။ ပရသန္တတိပတိတတ္တာ၊ သူတပါးသန္တာန်၌ ကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဟေယျတော၊ မပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ ဘဝမူလံ၊ ဘဝ၏အမြစ်အရင်းဖြစ်သော ကိလေသာကို။ နု ပဇဟေယျ၊ မပယ်နိုင်လေရာ။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဘူမိလဒ္ဓံ၊ ဘူမိလဒ္ဓ ကိလေသာသည်။ အနုသယိတံ နာမ၊ ကိန်းသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝတ္ထုဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝသေန၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယတ္ထယတ္ထ ဘဝေ၊ အကြင် အကြင် ဘဝ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ (ယတ္ထ ယတ္ထ) သန္တာနေ၊ အကြင် အကြင် သန္တာန်၌။ ပရိညာတာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသော ခန္ဓာတို့၏။ အဘူမိဘာဝတော၊

ကိလေသာ၏ ဖြစ်ရာဘုံမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိညာတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒယော ပဘုတိတိ၊ ကား။ တေသံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဟီနဘာဝံ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အညဿ၊ တပါးသော။ ကာရဏဿ၊ အကြောင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တေသု ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ကိလေသဇာတံ၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုသယိတံ၊ ကိန်းသော။ တံကိလေသဇာတံ၊ ထိုကိလေသာ အပေါင်းကို။ အနုသယနသင်္ခါတေန၊ ကိန်းသည်ဟုဆိုအပ်သော။ တေနေဝ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန၊ ထိုမပယ်အပ်သေးသော အနက်သဘောကြောင့်ပင်လျှင်။ ဘူမိလဒ္ဓန္တိ၊ ဒွမည်သည်ဟူ၍။ ဧဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၃၅။ စ၊ ဆက်။ ဘူမိဘူတေသု၊ ဖြစ်ရာဘုံဖြစ်ကုန်သော။ တတ္ထ ခန္ဓေသု၊ ထိုခန္ဓာတို့တွင်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့၏။ ဝတ္ထူ၊ ဖြစ်ရာကိန်းရာတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အထဧေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအထူးကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယဿ ယေသူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယဿာတိ၊ ကား။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယေသူတိ၊ ကား။ အဗ္ဗေတ္တာဘာဝသာမညေ၊ အဗ္ဗေတ္တာအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အဗ္ဗေတ္တာဖြစ်ချင်း တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အတီတာဒိကာမာဝစရာဒိဘေဒဘိန္နေသု၊ အတိတ်စသည် ကာမာဝစရစသည် အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ ယေသု ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ယထာနုသယိတာ၊ ကိန်းအပ်ကုန်ပြီးသော။ တေ ဧဝ ခန္ဓာ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ ပန၊ စောဒနာကို ထုတ်ပြဦးအုံ့။ ဧတေ ကိလေသာ၊ ထိုကိန်းသော ကိလေသာတို့သည်။ အာရမ္မဏံ ကရောန္တာ ဝိယ၊ အာရုံပြုကုန်ဘိသကဲ့သို့။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍။ အနုသေန္တိ ကိ၊ ကိန်းကုန်သလော။ ယတော၊ ယင်းသို့ ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍ ကိန်းခြင်းကြောင့်။ တေ ဧဝ ခန္ဓာ၊ တို့သည် သာလျှင်။ တေသံ ကိလေသာနံ၊ ထိုကိန်းသော ကိလေသာတို့၏။ ဝတ္ထူ၊ ဖြစ်ရာတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့မေးခြားအုံ့။ အနုသယာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ၍။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နဟောဧေါ အတ္ထိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အတီတာဒိကာမာဝစရာဒိဝသေန၊ အတိတ်စသည် ကာမာဝစရစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နေ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ယော အပ္ပဟီနဋ္ဌော၊ အကြင် မပယ်အပ်သေးသော သဘောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုမပယ်အပ်သေးသော သဘောသည်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ၍။ ပဝတ္တော ဝိယ၊ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတီတကမ္မနေသုတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌စပ်) ဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြစ်ရာဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘူမိလဒ္ဓံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုဘေဒေန၊ ဝတ္ထု၏ ကွဲပြားသောအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဘူမိလဒ္ဓကိလေသာ၏။ ဘေဒေါ၊ အကွဲအပြားသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိသဒ္ဒံ၊ ၏။ တထာဝဝတ္ထိတဘာဝတော ဧဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ (ဝိဘာဝေတိ–၌စပ်) အညတရော၊ တယောက်သော။ လောလဇာတိကော၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီသော သဘောရှိသော သတ္တဝါသည်။ တံ ရသပထဝီ၊ ထိုရသပထဝီကို။ အဂုံလိယာ၊ လက်ချောင်းဖြင့်။ သာယိ၊ ယူ၍လျက်လေပြီ။ ဣတိအာဒိဝစနံ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ (ဝိဘာဝေတိ–၌စပ်) ကာမာဝစရကမ္မနေသု၊ တို့၌။ အနုသယိတာနံ၊ ကိန်းကုန်ပြီးသော။ ရသတဏှာဒီနံ၊ ရသတဏှာစသည်တို့၏။ ရူပါရူပါဝစရကမ္မနေ၊ တို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ကာမာဝစရကမ္မနေဝတ္ထုကတံ၊ ကာမာဝစရကမ္မနေဝတ္ထုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တထာ ကာမာဝစရကမ္မနေသုတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ ရူပါရူပါဝစရကမ္မနေ၊ တို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကာမာဝစရကမ္မနေ၊ တို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေ နယော ရူပါရူပါဝစရေသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ပရိယုဋ္ဌာနာဘိဘဝနဝသေန၊ ပရိယုဋ္ဌာန်၏ လွှမ်းမိုးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အနုသယနဋ္ဌော၊ ကိန်းသောသဘောကို။ အနုမီယတိ၊ ချင့်ချိန်၍ သိအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒဘာဝေ၊ ထိုကိန်းခြင်း မရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ ပရိယုဋ္ဌာန်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယေ အနုသယာ၊ အကြင် အနုသယတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော အနုသယတို့၏။ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ [၅၀၂] တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရိညာတတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမတိက္ကန္တံ၊ ကျော်လွန်အပ်လေပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော အနုသယတို့၏။ ဘူမိသမညာ၊ ဖြစ်ရာဘုံဟူသော အမည်သည်။ (ဘူမိလဒ္ဓသမညာ ဟု ရှိသင့်၏) ဘူမိလဒ္ဓသမညာ၊ ဘူမိလဒ္ဓဟူသောအမည်သည်။ ကုတော၊ (အတ္ထိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ သောတာပန္နာဒီသု ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣ၊ ဣ၌အရာ၌။ ဝဋ္ဋမူလကိလေသာတိ၊ တို့ဟူသည်ကား၊ ဝါ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အနုသယာ၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ ကိုဎင်း။ ဘဝတဏှာ စ၊ ကိုဎင်း။ နု (အဓိပ္ပေတာ)၊ အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်။ ။ စေတနာစေတသိကဘေဒံ ဝါ၊ စေတနာ စေတသိက်အပြား ရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ကာယိကာဒိဘေဒံ ဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှု စသည်အပြားရှိသည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အမှုတည်း။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အပ္ပဟီနာနုသယတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသော အနုသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အသာတိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အား။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တေ ဧတေ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အတီတာဒိကာမာဝစရာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နေ၊ အကြင် အကြင်ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော။ တတ္ထ တတ္ထ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ အနုသယန္တာပိ၊ ကိန်းကုန်

သော်လည်း။ တေ တေ ပဋ္ဌာ်ပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အဝိဘာဂေနေ၀၊ ခွဲခြား၀ေဘန်ခြင်း မရှိသေးသောအားဖြင့်သာလျှင်၊ ၀ါ၊ မခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်သာလျှင်။ ၀တ္ထု၊ ဖြစ်ရာကိန်းရာ၀တ္ထုကို။ ကတွာ၊ ၍။ အနုသေန္တိ၊ ကိန်းကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တဿေတံ ၀ဋ္ဋမူလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၈၃၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ အနုယဿတိရေကဝသေန၊ အနုယဿတိကေရတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာ၀ေတုံ၊ ၎။ ပထ၀ီရသာဒိ ဝိယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရုက္ခ၀ဋ္ဌလတာဒီနံ၊ သစ်ပင် ချုံနွယ်အစရှိသည်တို့၏။ ပစ္စယဘူတော၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သသမ္ဘရပထ၀ိယာ၊ ၏။ ရသော၊ အဆီသြဇာသည်။ ပထ၀ီရသော၊ မည်၏။ အာပေါရသေ၀ိ၊ ၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ သာခါ နာမ၊ ကိုင်းမည်သည်ကား။ ခုဒ္ဒကသာခါ၊ ငယ်သော ကိုင်းတို့သည်။ ပသာခေါ၊ မည်သည်။ ဝိဋပေါ၊ အခွတည်း။ ရုက္ခပဝေဏ်ဆိန်တို့ ဟူသည်ကား။ ရုက္ခပရာ၀ရံ၊ သစ်ပင် အဆက်ဆက်ကို။ သန္တာနယမာနေတိ၊ ကား။ အ၀ရာ၀ရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ အနုပ္ပ၀ဒ္ဓန္တော၊ အစဉ်ဆက်စပ်စေသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။)

မဏ္ဍူကကဏ္ဍကောတိ၊ ကား။ ဧကော၊ တရုသော။ မ၀ွ်ကဏ္ဍကော၊ ငါး၏ဆူးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပါဒါနောတိ၊ ကား။ ပဟီနစတုရူ၀ါဒါနော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော လေးပါးသော ဥ၀ါဒန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ၀ါ၊ ကား။ ရူ၀ါဒီသု၊ ရုပ်စသည်တို့တွင်။ ကိဉ္စိပိ၊ တစုံတခုသော တရားကိုသော်လည်း။ အဂဏှန္တော၊ မစွဲယူသည်ဖြစ်၍။

၈၃၇။ ဣဓ၊ ၌။ သမုဒါစာရော နာမ၊ မည်သည်။ လဒ္ဓတ္တလာဘတာ၊ ရအပ်သော အထည်ကိုယ်ကို ရခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခဏတ္တယသမဋ္ဌိ၊ ခဏ၀ယ်သုံးပါးအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော တရားသည်။ သမုဒါစာရ၀ပ္ပန်း၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ၀တ္ထုမာနပ္ပန္နမေ၀ သမုဒါစာရ၀ပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိတိ၊ ကား။ အာ၀ါထ ဂတေ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အာဒိတော၊ ၌။ ၀ဝတ္ထဇဝနဝါရေသု၊ ဖြစ်သော ဇော၀ါရတို့၌။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ မဖြစ်သေးသော်လည်း။ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာတိ၊ ကား။ အယောနိသောမနသိကာရေန၊ မသင့်သော နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ အဘိရုယှ၊ တတ်၍။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဠ္ဠ၊ မြဲမြဲစွာ။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အ၀ရာ၀ရေတိ၊ ကား။ အ၀ရသ္မိံ၊ တ၀ါးသော။ ကာလဘာ၀ေ၊ ကာလအဖို့၌။ ကာလန္တရေ၊ ကာလ တ၀ါး၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကေန္တေန၊ ဥ၀ပ္ပတ္တိတောတိ၊ ကား။ ပစ္စယသမ၀ါယေ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (ဥ၀ဇ္ဇနတော–၌စပ်) တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (နိဗ္ဗတ္တတ္တာ–၌စပ်) အယောနိသောမနသိကာရ၊ မသင့်သော နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥ၀ဇ္ဇနတော–၌စပ်) နိယမေန၊ မြဲသောအားဖြင့်၊ ၀ါ၊ ကိန်းသောအားဖြင့်။ ဥ၀ဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ကလျာဏိ၀ါမေတိ၊ ကား။ ဇ၀ံနာမကေ၊ ဤသို့အမည်ရှိသော။ ဝါမေ၊ ၌။ ကိရ၊ တဆင့်စကားကြားရသည်ကား။ ရောဟဏေ၊ ရောဟဏဇနပုဒ်၌။ အဘိရူ၀ါနံ၊ အဆင်းလှကုန်သော။ ဣတ္ထီနံ၊ တို့၏။ ဥ၀ပ္ပတ္တိဌာနတာယ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဝါမော၊ ထိုရွာကို။ တထာ၊ ထိုသို့ ကလျာဏီရွာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ စိတ္တသန္တတိမနာရဇ္ဇန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နတံ၊ အဖြစ်ကို။ ပဋ္ဌိသေ ဓေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဥ၀ပ္ပတ္တိနိ၀ါရကသ ဟေတုနော အဘာ၀ါတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပစ္စယသမ၀ါယေ၊ အကြောင်းညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဥ၀ဇ္ဇနာရဟတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတသ၊ မခွါအပ်သေးသော ကိလေသာ၏။ ဥ၀ပ္ပန္နတာပရိယာယေ၊ ဥ၀ပ္ပန္နဟူသော ပရိယာယ်ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာကို ပြဦးအံ့။ အသမူဟတုပ္ပန္နမ္ပိ၊ အသမူဟတုပ္ပန္နကိလေသာ သည်လည်း။ ပစ္စယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥ၀ဇ္ဇနာရဟမေ၀၊ သာလျှင်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ (ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။) ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ [၅၀၃] ပန၊ ထိုသို့ပင် မှန်သော်လည်း။ နေသံ၊ ထို အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္န အသမူဟတုပ္ပန္နတို့၏။ ဘာ၀ေါ၊ ကွဲပြားခြင်းကို။ ပဟာနဝိသေသဘာ၀ကတောတိ၊ ပဟာန်ထူးသည်၏အဖြစ်သည် ပြုအပ်၏။ အဝိက္ခမ္ဘိတာသမူဟတဘူမိလဒ္ဓပ္ပန္နံ၊ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္န အသမူဟတုပ္ပန္န ဘူမိလဒ္ဓပ္ပန္နကိလေသာသည်။ ပစ္စယသမ၀ါယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥ၀ဇ္ဇနာရဟံ၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (ပစ္စယသမ ၀ါယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥ၀ဇ္ဇနာရဟံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိ၀ိဓသာ၀ိ၊ လည်းဖြစ်သော။ (တသ၊ ထိုအဝိက္ခမ္ဘိတ အသမူဟတ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နအပေါင်း၏။) ဘူမိလဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဧကသင်္ဂဟတာ။ တပေါင်းတည်းရောတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၈၃၈။ အကုသလမ္ပိ၊ အကုသိုလ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဘူတာ၀ဂတုပ္ပန္နံ၊ ဘူတာ၀ဂတုပ္ပန္နကိလေသာကို။ အတီတတ္တာ၊ အတိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နနု ပဟာတဗ္ဗံ၊ မ၀ယ်အပ်။ တထာ၊ တူ။ ဧကစ္စံ၊ သော။ သြကာသကတုပ္ပန္နံ၊ ကဲ့ဟူသော သြကာသ ကတုပ္ပန္နကို။ (အတီတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နနု ပဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်။) ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော ဝိပါက်ဟူသော သြကာသကတုပ္ပန္နကို။ အ၀ဟာတ၀ေါ၊ ပဟာတ၀ေါမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နနု ပဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်။) သေသဒ္ဒယံ၊ ကြွင်းသော (၀တ္ထုမာန၊ သမုဒါစာရဟူသော) ဥ၀ပ္ပန္န ၂–ခုအပေါင်းကို။ ခဏတ္တယသမဋ္ဌိဘာ၀တော၊ ခဏ၀ယ်သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နနု ပဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမဂ္ဂ၀ဏ္ဏတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေနစိတိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဉာဏေသု၊ မဂ်ဉာဏ်တို့တွင်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသောဉာဏ်သည်၊ ၀ါ၊ ဖြင့်။ တဿာတိ၊ ကား။ ယထာ၀ုတ္တဿ၊ အကြောင်

အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ စတုဗိုဓသပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဥပ္ပန္နသ၊ ၏။ တံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ ဝိနာသယမာနန္တိ၊ ကား။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မ တာပါဒနေန၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတံ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိနာ သေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ ပဌမ်၊ စွာ။ လောကိယဉ္စာဏေန၊ ဖြင့်။ ယထာဗလ၊ အားစွမ်းအားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ အားစွမ်းရှိသလောက်။ ပဟီနမေဝ၊ ပယ်ပြီးသော ကိလေသာကိုသာလျှင်။ လောကုတ္တရဉ္စာဏံ၊ သည်။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယဂ္ဂဟ ဏံ၊ သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

ပရိညာဒိကိစ္စကထာဝဏ္ဏနာ

၈၃၉။ သစ္စာဘိသမယကာလသ္မိန္တိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနက္ခဏေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသောခဏ၌။ ဝုတ္တာနိတိ၊ ကား။ ဒုက္ခံ ပရိညေယျန္တိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်ဌင်း။ ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်ဌင်း။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ယထာသဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အဝိပရီ တသဘာဝေန၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗာနိတိ၊ သိအပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ကိစ္စတို့ကို။ ဇာနနဝိဓိ၊ သိခြင်းအစီအရင်ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဥပမာဝသေန၊ အားဖြင့်။ အဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ဝုတ္တံ ဟေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယထာ ပဒီပေါတိအာဒိမှ၊ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဧကေသ၊ တပါးသော။ ဉာဏသ၊ ၏။ ဧကက္ခဏေ၊ တခုတည်းသော ခဏ၌။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သော။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ (တာဒိသံ၊ သော။) ဝစနံ စ၊ စကားကိုလည်း။ နု လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓောလိနစောဒနံ၊ အတွင်းငုပ်သော စောဒနာ ကို။ မနသိ ကတ္တာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ပရိညာတိသမယေနာတိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဇာနနသခ်ါတေန၊ သိခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ အသမ္မောဟဝသေန၊ မတွေဝေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ပဟာ နာဘိသမယေနာတိ၊ ကား။ သမုဒ္ဓေဒပဟာနသခ်ါတေန၊ သမုဒ္ဓေဒပဟာန်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ဖြင့်။ အသမ္မောဟ တော၊ အားဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ၏။ မဂ္ဂ ဘာဝနာဘိသမယေနာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒိသေသမဂ္ဂ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော ကြွင်းသော မဂ်ကို။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာဝသေန၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘာဝနာဘိသမယေန၊ ပွါးစေခြင်းတည်းဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝ နာသမ္ဘူတေန၊ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာကြောင့် ဖြစ်သော။ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာသခ်ါတေန၊ အရိယာမဂ်ကို ပွါးစေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ၏။ အဌင်္ဂိကံ၊ အဂ်ါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အသမ္မောဟတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ သမ္မယုတ္တဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေသော မောဟကို။ ဝိဒ္ဓံသေန္တံ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ အတ္တနိပိ၊ မိမိ၌လည်း။ သမ္မောဟံ၊ ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတိယေဝ၊ ဖျက်ဆီးသည်သာလျှင်တည်း။ နိရောဓေန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္ဆိ ကိရိယာဘိသမယေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခကရဏသခ်ါတေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ဖြင့်။ [၅၀၄] ပါပုဏာတီတိ၊ ကား။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏–ရ၏။ သွာယံ အဓိဂမော၊ ထိုရခြင်းသည်။ ဒဿနပဋိဝေဓော၊ မြင်ခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဿတိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

နိရောဓံ။ပ။ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ (ဝိဘာဝိတံ–၌ စပ်) ဧကံ၊ တခုသော။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ အာရမ္မဏ ပဋိဝေဓေန၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံပြုလျက် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အသမ္မောဟပဋိဝေဓေန၊ မတွေမဝေခြင်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ယုတ္တိဝသေန၊ ယုတ္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသော။ ဧကပဋိဝေဓံ၊ တပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ အာဂမေနပိ၊ အာဂုံပါ၌ဖြင့်လည်း။ သာဓေတုံ၊ ဌ၊။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်။ ယော ဒုက္ခသမုဒယံ ပဿတိ၊ သော ဒုက္ခမ္ပိ ပဿတီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာဒိမူလကံ၊ ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာ စသည်လျှင် မူလရှိသော။ ယောဇနံ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ရေတွက် ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤသာဓကသုတ်ပုဒ်ကို။ ကာလန္တရဒဿနံ၊ ကာလတပါး၌ မြင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နု ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဧကပဋိဝေဓမေဝ၊ တပေါင်းတည်းထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကိုသာလျှင်။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ မဂ္ဂသမင်္ဂီသ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခေပေတံ ဉာဏန္တိအာဒိ နာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အပရံ၊ တပါးသော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ အာနိတံ၊ ထုတ်ဆောင်တော်မူအပ်၏။ တထာတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယော နု ခေါ။ပ။သော ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧကသစ္စဒဿနသမင်္ဂီနော၊ တခုသော သစ္စာ ကို။ မြင်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညသစ္စဒဿနသမင်္ဂီဘာဝဝိစာရဏာယ၊ တခြားတပါးသော သစ္စာကို မြင်ခြင်းနှင့်

ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို စိစစ်ရာ၌။ တမတ္ထဲ၊ ထိုအနက်ကို။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ အာယသ္မတာ ဂဝမ္ပတိတ္ထေရေန၊ အရှင် ဂဝမ္ပတိမထေရ်သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ၊ အသီးအသီးလည်း။ သစ္စတ္တယဒဿနယောဇနာ၊ သစ္စာသုံးပါးကို မြင်ခြင်းကို ယုဉ်စေခြင်းကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ ကမာဘိသမယေ၊ အစဉ်အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း သိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပုရိမဒိဋ္ဌသ၊ ရှေးဦးမြင်အပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာကို။ ပုန၊ တဖန်။ အဒဿနတော၊ မမြင်သောကြောင့်။ သမုဒယာဒီ၊ သမုဒယစသည်ကို။ ပဿတော၊ မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒုက္ခာဒိဒဿနံ၊ ဒုက္ခစသည်ကို မြင်ခြင်းကို။ ပုန၊ တဖန်။ အဝတ္တတ္ဗဲ၊ မဟောအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝုစ္စ မာနေ စ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်လည်း။ သဗ္ဗဒဿနံ၊ အလုံးစုံသော မြင်ခြင်းသည်။ ဒဿနန္တရပရမံ၊ မြင်ခြင်းတပါးလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဿနာနုပရမော ဇေ၊ မြင်ခြင်း၏ မကင်းခြင်း–မပြတ်စဲခြင်းသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

နိဿယဘာဝဟေတုတာယ၊ မှီရာအဖြစ်၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခပရိညာယ၊ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၏။ ဝဋ္ဋစျာပနသဒိသတာ၊ မီးစာကို လောင်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ပဋ္ဌိပက္ခဝိဒ္ဓံသနတာယ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒယပ္ပဟာနဿ၊ သမုဒယကို ပယ်ခြင်း၏။ အနုကာရဝိမနသဒိသတာ၊ အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဉာဏာလောကပရိဗြူဟနတာယ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင်အလင်းကို ပွါးစေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ ၏။ အာလောကပရိဝိဒ္ဓံသနသဒိသတာ၊ အရောင်အလင်းကို ထက်ဝန်းကျင်၌ ပြခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) တေန တေန မဂ္ဂေန၊ ထိုထိုမဂ်ဖြင့်။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိရောဓေ၊ နိရောဓေသစ္စာကို။ သစ္ဆိကိရိယာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ တထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုထိုမျက်မှောက်ပြုတိုင်း။ ကိလေသသေ္ခဟပရိယာဒါနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ဆီ၏ကုန်ခန်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရောဓေသစ္ဆိကိရိယာယ၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၏။ သေ္ခဟပရိယာဒါနသဒိသတာ၊ ဆီ၏ကုန်ခန်းခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ကာရဏူပစာရေန၊ ကာရဏူပစာအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၈၄၀။ သြဘာသေတီတိ၊ ကား။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြ၏။ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗကိလေသဒရထပရိဠာဟဝူပသမဘာဝတော၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတည်းဟူသော အပူအလောင်တို့၏ ငြိမ်းရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘူတံ၊ ငြိမ်းအေးရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။

၈၄၁။ အပ္ပေတီတိ၊ ကား။ ပပ္ပေါတိ၊ ရောက်၏။ ဒုက္ခပရိညာယ၊ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၏။ သက္ကာယတီရသမတိက္ကမဘာဝတော၊ သက္ကာယတည်းဟူသော ဤမှာဖက်ကမ်းကို ကျော်လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သြရိမတီရပ္ပဟာနဿဒိသတာ၊ ဤမှာဖက်ကမ်းကို စွန့်ပယ်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်း၏။ သတ္တတ္တိံ သဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာဝဟနတာယ၊ ၃၇–ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဏ္ဍာဝဟနသဒိသတာ၊ ဘဏ္ဍာကို ထမ်းဆောင်သည်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။)

[၅၀၅] ၈၄၂။ အသ၊ ထိုမဂ်အား။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တဉာဏောတိ၊ မည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကိုရ၏။ အသ မဂ္ဂသ၊ ထိုမဂ်၏။

တထဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ တထသဘာဝေန၊ မှန်ကန်သော သဘောအားဖြင့်။ ပီဠနာဒိအဝိပရီတသဘာဝေန၊ နှိပ်စက်ခြင်းအစရှိသော မဖောက်ပြန်သောသဘောအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကပဋိဝေဓနီတိ၊ ကား။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ပဋိဝိဏ္ဍိတဗ္ဗာကာရာနိ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်၏။

ဒုက္ခသ ပီဠနဋ္ဌောတိအာဒီသု၊ အစရှိသောစကားရပ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝဏ္ဏနာယံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအဖွင့် (ပ–၂၅၇) ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဧကသင်္ဂဟိတာနီတိ၊ ကား။ ဧကေနေဝ၊ တခုတည်းသော သဘောဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ကေန၊ အဘယ်ဖြင့်။ (သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုန်သနည်း။) တထဋ္ဌေန၊ မှန်သောသဘောဖြင့်။ (သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။) သစ္စဋ္ဌေန၊ မှန်သောသဘောဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယံ ဧကသင်္ဂဟိတန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဉာဏသ၊ မဂ်ဉာဏ်၏။ ဧကပဋိဝေဓသန်၊ တပေါင်းတည်း ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ နိရောဓမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ ကရောန္တမ္ပိ၊ အာရုံပြုဦးသော်လည်း။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်တို့၌။ တစ္ဆာဝိပလ္လာသဘူတဘာဝသခ်ါတော၊ မှန်သည်၏အဖြစ် မဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ် ဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ယော သော သစ္စဋ္ဌော၊ အကြင် သစ္စာသဘောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တပ္ပဋိစ္ဆာဒကသမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနေန၊ ထိုသစ္စာသဘောကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်။ တံ၊ ထိုသစ္စာသဘောကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တေ ဇေ၊ ထိုးထွင်းသိလျက်သာလျှင်။ ပစ္စက္ခံကရောန္တမေဝ၊ မျက်မှောက်ပြုလျက်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊

၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဖြစ်သောကြောင့်။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ ပိဋ္ဌနာဒယော၊ ပိဋ္ဌနအစရှိကုန်သော။ သောဋ္ဌသပိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စဋ္ဌာ၊ သစ္စာ၏အနက် သစ္စာသဘောတို့သည်။ အရိယသ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟတ္ထာမလက် ဝိယ၊ လက်ဝါးပြင်၌ရှိသော ဆီးဖြူသီးကဲ့သို့။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ပေါ်ကုန်၏။

၈၄၃။ အတ္ထာတိ၊ ကား။ ဥာဏေန၊ ဖြင့်။ အရဏီယတော၊ သိအပ်သောကြောင့်။ အတ္ထာတိ၊ တို့ဟူ၍။ လဒ္ဓသမညာ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိကုန်သော။ အာကာရာ၊ အခြင်းအရာတို့တည်း။ အညသစ္စဒဿနဝသေနာတိ၊ ကား။ သမုဒယာဒိသစ္စဋ္ဌရဒဿန၊ သမုဒယအစရှိသော သစ္စာတပါးကို မြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဝိဘာဝတောတိ၊ ကား။ ပကာသဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေအာကာရာ၊ အကြင် အခြင်းအရာတို့သည်။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်တို့၌။ သဘာဝဝသေန စ၊ ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောအားဖြင့်ရင်း။ သစ္စဋ္ဌရဒဿနဝသေန စ၊ သစ္စာတပါးကို မြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အာဝိဘာဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ တေ (အာကာရာ)၊ ထိုအခြင်းအရာတို့သည်။ ပိဋ္ဌနာဒယော၊ ပိဋ္ဌနအစရှိကုန်သော။ စတ္တာရောယေဝ၊ လေးပါး လေးပါးတို့သည်သာလျှင်တည်း။ (ဝိစ္ဆာ ၁–ပုဒ်ကြေဟု ယူအပ်၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောဋ္ဌသေဝ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ အညေ၊ တပါးသော အခြင်းအရာတို့ကို။ နဒုတ္တာ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အယမတ္ထော၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤအနက်ကို။ ကထံ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခေ ဥာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစကားရပ်ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ အာရမ္မဏကရဏဝသေနပိ၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သစ္စဉာဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေနပိ၊ ကိစ္စပြီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဝတော စ၊ ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောအားဖြင့်ရင်း။ သစ္စဋ္ဌရဒဿနတော စ၊ သစ္စာတပါးကို မြင်သောအားဖြင့်ရင်း။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ အာကာရာ၊ တို့သည်။ အာဝိဘာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေန၊ ကိစ္စပြီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းသည်။ အာဝိဘာဝတော၊ ထင်စွာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒဿနသဒိသံ၊ မြင်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကိစ္စပြီးသောအားဖြင့် မြင်ခြင်းကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဣတရမေဝ၊ ဤမှတပါးသော မြင်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဒ္ဝီသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ တေသု ဒဿနေသု၊ ထိုမြင်ခြင်းတို့တွင်။ အာယဟိတန္တိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍာဝသေန၊ ပေါင်းစုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ နာမ၊ ပစ္စယုပ္ပန်မည်သော အကျိုးတရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ သမုဒိတမေဝ၊ ပေါင်းအပ်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိ့သိအပ်၏။ သခံတန္တိ၊ ကား။ ဃနယန္တရေဟိ၊ အကြောင်းတပါးတို့သည်။ သမေစ္စ၊ ပေါင်းဆုံ၍။ သမ္ဘူယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ရာသိကတန္တိ၊ ကား။ ပုဉ္ဇကတံ၊ အပေါင်းအစုပြုအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အနေကမေဝ၊ တပါးမက များစွာသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စယုပ္ပန် အကျိုးတရားသည်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်၊ ဝါ၊ အကြောင်းတို့က။ ရာသိကတံ ဝိယ၊ အပေါင်းအစု ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သမုဒယေန၊ သည်။ အာယူဟိတတ္တာ၊ အားထုတ်အပ် ပေါင်းစုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသသာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ၏။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ ၌။ [၅၀၆] ဥပ္ပဇ္ဇေ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသန္တာန်၏။ ကိလေသသန္တာပဟရော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပူကို ပယ်ဖျောက်တတ်၏။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ ကိလေသပရိဠာဟာဘာဝတော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုသီတလော၊ အလွန်အေးမြ၏။ ။သန္တာပဇ္ဇော၊ ပူလောင်စေခြင်းသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) ဥဋ္ဌာရဒဿနေန၊ မြင့်မြတ်သော အရာဝတ္ထုကို မြင်သဖြင့်။ တဒည္ဒသ၊ ထိုမှတပါးသော အရာဝတ္ထု၏။ အနုဋ္ဌာရဘာဝေါ၊ မမြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အာဝိဘာဝတိ) ဝိယ၊ ထင်စွာ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အာယသ္မတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝိပရိဏာမဓမ္မဿ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော။ နိစ္စသဘာဝဿ၊ မြဲသော သဘောရှိသော နိရောဓ သစ္စာကို။ ။ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋ္ဌပကတ္တာ၊ အားဖြင့်။ အာဝိဘာဝနာကာရဿ၊ ထင်ရှားဖြစ်သော အခြင်းအရာ၏။ သုခသိဒ္ဓိတော၊ လွယ်ကူစွာ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်တည်း။

ဣဒံ၊ ဤတဏှာသည်။ အဿ၊ ထိုဆင်းရဲကို။ နိဒါတိ၊ ပေးတတ်–အပ်နှင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒါနဋ္ဌော၊ ဆင်းရဲကို ပေးတတ်သော အကြောင်းသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သံယောဂပလိဗောဋ္ဌော၊ ယှဉ်စေခြင်းသဘော, နှောင့်ယှက်တားမြစ်ခြင်းသဘောတို့သည်။ ပဋ္ဌပကတ္တဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာဝိဘာဝနာကာရာ၊ ထင်စွာ ဖြစ်သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝိသံယောဂဘူတသာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကိလေသဒုက္ခေဟိ၊ ကိလေသာ ဆင်းရဲတို့နှင့်။ သံယောနေဋ္ဌော၊ ယှဉ်စေခြင်းသဘောသည်။ သံယောဂဋ္ဌော၊ မည်၏။ သံသာရစာရကေ၊ သံသရာတည်းဟူသော နှောင်အိမ်၌။ ပလိဗုဇ္ဈနဋ္ဌော၊ နှောင့်ယှက် တားမြစ်ခြင်းသဘောသည်၊ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း သဘောသည်။ (ဗုဒ္ဓန–ကား မသင့်) ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ မည်၏။

ကိလေသသင်္ကေတကာဒိဝသေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပေါင်းအဖော်ရှိသည်၏အဖြစ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝိဝေကဘူတသ၊ မကင်းမဆိတ်သောသဘော ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ။ဝိဝေကဠော၊ ဟူသည်။ ဥပဓိဝိဝေကတာ၊ ဥပဓိလေးပါးတို့၏ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ သဗ္ဗသင်္ခါရဝိဝိတ္တတာ၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရတို့၏ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အသင်္ခတဘာဝေါ၊ အသင်္ခတ၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သင်္ခတော ၈၀–၌ စပ်) ၈၀ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတသဘာဝေါပိ၊ ဤသို့ အံ့ဖွယ်ထူးဆန်းသော သဘောဖြစ်ငြားသော် လည်း။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သင်္ခတော ၈၀၊ ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သော သင်္ခတသည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ အမှန်အားဖြင့် သော်ကား။ ဧကော၊ တခုတည်းသော။ အယမေव၊ ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည်သာလျှင်။ အသင်္ခတော၊ အသင်္ခတတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိရောဓော၊ ၏။ အသင်္ခတဘာဝေါ၊ အသင်္ခတ၏အဖြစ်သည်။ သုပါကဠော၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မရဏမ္ပိတော၊ သေခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ ဝိသံ၊ သေစေတတ်သော အဆိပ်တည်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ တသ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာတည်းဟူသော အဆိပ်၏။ အဂဒဘူတံ၊ ပြေလည်စေတတ်သော ဆေးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော အမြိုက်ဆေးပေတည်း။

မဂ္ဂေါတိ၊ အရိယာမဂ်ဟူ၍။ သမ္ဘာဝေတဗ္ဗတံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သော။ သုခုမသန္တဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတော၊ ထင်သော။ နိကန္တိဘူတောပိ၊ နိကန္တိတဏှာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော်လည်း။ အယံ သမုဒယော၊ ဤသမုဒယ တဏှာသည်။ နိဗ္ဗာနသ၊ သို့။ ပတ္တိယာ၊ ၎င်း။ နိ ဟေတု၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အယံ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဟေတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂါမဂ္ဂညာဏဒဿနေ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂညာဏ ဒဿနအရာ၌၊ ဝါ၊ မဂ်မှန် မဂ်မှားကို သိမြင်သော ဉာဏ်အရာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ဟေတုဠော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ နိရောဓေဿနေနာတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နိပုဏဿ၊ သိမ်မွေ့သော။ ပရမဂမ္ဘီရဿ၊ အလွန်နက်နဲသော။ နိရောဓသစ္စဿ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရမသုခုမာနိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒုက္ခဒဿနေနာတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အာဒီနဝပ္ပတ္တိယာ၊ အပြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပုလတရာဒီနဝဿ၊ အလွန်ပြန့်ပြောများပြားသော အပြစ်ရှိသော။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ အာဓိပတေယျဠော၊ အကြီးအမှူးဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနေကရောဂါတုရ။ပ။ ဥဌ္ဌာရဘာဝေါ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ၈၀၊ သို့။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အနွယတော စ၊ အလျော်အားဖြင့်ရင်း။ ဗျတိရေကတော စ၊ ပြောင်းပြန်ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်ရင်း။ သစ္စေသု၊ တို့၌။ ဧတေ အာဝိဘာဝနာကာရာ၊ ဤထင်စွာဖြစ်သော အခြင်းအရာတို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ထင်ရှားပြအပ်ကုန်၏။

ဧကေကဿာတိ၊ ကား။ ဧကေကဿ၊ တခုတခုသော။ အတ္ထဿ၊ အခြင်းအရာဟူသော အနက်သဘော၏။ ပိဋ္ဌနာယူဟနနိဿရဏာနိယျာနဋ္ဌေ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသဘော အားထုတ်ခြင်းသဘော ထွက်မြောက်ခြင်းသဘော ထွက်မြောက်ကြောင်းသဘောတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏန္နံ၊ ဟူသော စကားကို။ သင်္ခတာဒိအတ္ထေ၊ သင်္ခတအစရှိသော အနက်သဘောတို့ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။) ယေ ပန ဝါဒိနော၊ အကြင်ဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ နာနာဘိသမယန္တိ၊ ကား။ နာနာဉာဏေန၊ အထူးထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်။ အဘိသမယံ၊ သိခြင်းကို။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ တို့ကို။ နာနာကွဏေ၊ အထူးထူးသော ဧဏ၌။ နာနာဉာဏေန၊ အထူးထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန်း၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သစ္စေသု၊ တို့၌။ နာနာဘိသမယော၊ အထူးထူးသော ဧဏ၌သိခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ (၈၀ သတိ၊ သော်။) ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ၊ ဒုက္ခကိုမြင်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ (ဧကဒေသပ္ပဟာနံ–၌ စပ်) ပဌမမဂ္ဂါဒီဟိ၊ ပဌမမဂ်စသည်တို့သည်။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ [၅၀၇] သံယောဇနတ္တယာဒီနံ၊ သံယောဇဉ်သုံးပါးအပေါင်း စသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ ဧကဒေသပ္ပဟာနံ၊ တစိတ်ဒေသ ပယ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ပယ်ခြင်းဖြစ်လတ်သော်။ ဧကဒေသသောတာပတ္တိမဂ္ဂဌတာဒိပ္ပသင်္ဂေါ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် စသည်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) တံတံဒဿနာနန္တရဠေ၊ ထိုထိုသစ္စာကို မြင်သည်၏ အခြားမဲ့၌လည်း။ တံတံဖလေန၊ ထိုထိုဖိုလ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံတံပဟေယျကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘူတာနံ၊ ထိုထိုမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို တဖန်ငြိမ်းစေခြင်းသဘောဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလာနံ၊ ဖိုလ်တို့၏။ (စတုတ္ထတာ–၌ စပ်) မဂ္ဂါနံ ဝိယ၊ မဂ်တို့၏ကဲ့သို့။ စတုတ္ထတာ၊ လေးခုအပေါင်း၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ဧကဒေသသောတာပန္နတာဒိပ္ပသင်္ဂေါ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့် သောတာပန်အဖြစ် စသည်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဘိယျော။ ထိုထက်အလွန်။ ကိဠ၊ အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ နာနာဘိသမယော၊ အထူးထူးသော ဧဏ၌သိခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ အညေန၊ တပါးသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ အညေန၊ တပါးသောဉာဏ်ဖြင့်။ သမုဒယံ၊ ကို။ အညေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓံ၊ ကို။ အညေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ (ပဿတိ၊ ၏။) ၈၀ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ မဂ္ဂကိစ္စံ၊ သည်။ အပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ မပြည့်စုံသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တေနေဝ၊ ထိုမဂ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုမဂ်ကို။ ဒဿနံ ဝါ၊ မြင်ခြင်းသည်သော်ရင်း။ အညေန၊ တပါးသောမဂ်ဖြင့်။ (တဿ၊ ကို။ ဒဿနံ ဝါ၊ သည်သော်ရင်း။) ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ်ကိုမြင်ခြင်းဖြင့်။ ဒွယဂတိ၊ နှစ်ပါးသော ပြီးစီးခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ပဌမော၊ ပဏ္ဍော၊

သည်။ နေ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ပဝတ္တိယာ၊ မြင်မှုဖြစ်ခြင်း ၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ အဂ္ဂိလဂ္ဂေန၊ ထိုလက်ချောင်း၏ အဖျားဖြင့်ပင်လျှင်။ တမေဝ၊ ထိုလက်ချောင်း၏ အဖျားကိုပင်လျှင်။ ပရာမသိတုံ၊ ၄၊။ နေ သက္ကာ၊ နိုင်။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ အညေန၊ တပါးသောမဂ်ဖြင့်။ (ယဒိ ပဿတိ၊ အံ့။) ယေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုမြင်ကြောင်းဖြစ်သော တရားသည်လည်း။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ပင်တည်း။ တမ္မိ၊ ထိုမြင်ကြောင်း ဖြစ်သောမဂ်ကိုလည်း။ ယေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုမြင်ကြောင်း ဖြစ်သော တရားသည်လည်း။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနဝဇ္ဇာနပ္ပသဂ္ဂေါ၊ မတည်တံ့ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကာဘိသမယတော၊ တပေါင်းတည်းသိခြင်း တပြိုင်နက်သိခြင်း တခုတည်းသော ဧကာဘိ သိခြင်းအားဖြင့်။ ယထာဝုတ္တေ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အသမ္မောဟပဋိဝေဓေ၊ မတွေမဝေသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်သာလျှင်။ ယုတ္တော၊ သင့်လျော်၏။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗဋ္ဌ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော သစ္စာ ၎င်း။ သမုစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗဋ္ဌ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်အပ်သော သစ္စာ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) သစ္စဒွယံ၊ သစ္စာနစ်ပါးအပေါင်းကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တမာနသ၊ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉာဏသ၊ ၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒနသမုစ္ဆိန္ဒနာနိ၊ ပိုင်းခြားခြင်း အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်း တို့သည်။ နေ သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုနစ်ပါးသော သစ္စာတို့မှ။ အနိဿရဏာတော၊ မထွက် မြောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒုက္ခပရိညာသမုဒယပ္ပဟာနာနိ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းတို့ကို။ (နေ သက္ကုဏောယျာနိ–၌စပ်) ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာရမ္မဏောန၊ ဒုက္ခသစ္စာသမုဒယသစ္စာလျှင် အာရုံရှိသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ကာတုံ၊ ၄၊။ နေ သက္ကုဏောယျာနိ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏောန၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံ ရှိသော။ (ဉာဏေန၊ ဖြင့်။) တတ္ထ စ၊ ထိုအာရုံနှင့် အာရမ္မဏိက သစ္စာနစ်ပါး၌ရင်း။ ဣတရဒွယေ စ၊ ဤမှတပါးသော သစ္စာ နှစ်ပါးအပေါင်း၌ရင်း။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေသောမောဟကို။ ဝိဒ္ဓံသေန္တေန၊ ဖျက်ဆီးသည်ဖြစ်၍။ ကာတုံ၊ ၄၊။ သက္ကာ၊ ပေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကာဘိသမယော ဧဝ၊ တပေါင်းတည်း သိခြင်း တပြိုင်နက်သိခြင်း တခုတည်းသော ဧကာဘိ သိခြင်းသည် သာလျှင်။ ယုတ္တော၊ ၏။ အယံ ပန အတ္တော၊ ကား။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အာဂတော ဧဝ၊ လာသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ ဥတ္တရဲ အဘိဓမ္မေကထာဝတ္ထုသ္မိံ ဝုတ္တမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ဤအာဟပုဒ် ကျနေသည်)

ပရိညာဒိပ္ပဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄၅။ အဘိညာပညာတိအာဒီနံ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် (နာ ၃၈၇) ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ အပိစ၊ တနည်းကား။ သုတမယာယ စ၊ သုတမယပညာထက်ဝင်း။ စိန္တာ မယာယ စ၊ စိန္တာမယပညာထက်ဝင်း။ ဧကစ္စဘာဝနာမယာယ စ၊ အချို့သော ဘာဝနာမယပညာထက်ဝင်း။ အဘိဝိသိဋ္ဌာယ၊ ထူးသော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဉာတာ၊ သိအပ်သောတရားတို့သည်။ အဘိညာတာ၊ အဘိညာတမည်ကုန်၏။ ပရိညေ္ဇရာနံ၊ တပါးသော ပရိညာတို့၏။ အဝိသယဘာဝတော၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဝေဏိကာ၊ သီးသန့်ဖြစ်သော။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံနယ်ပယ်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏာဝသေန၊ နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားခြင်း အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တီရဏာပရိညာဒီနံ၊ တီရဏာပရိညာစသည်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။

၈၄၆။ အနုလောမညာဏမ္ပိ၊ အနုလောမညာဏ်သည်လည်း။ အနိစ္စာဒိဝသေနေဝ၊ အနိစ္စစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ လျှင်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသခ်ါနုပဿနာဒယော၊ ပဋ္ဌိသခ်ါနုပဿနာစသည်တို့သည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာဝ အနုလောမာအာဝေဏိကာ ဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသော ပရိညာတို့တွင်။ တီရဏာပရိညာဘူမိယံ၊ ညာ၏ဘုံ၌။ ဉာတပဋ္ဌာနပရိညာယောပိ၊ ဉာတပရိညာ, ပဟာနပရိညာတို့သည် လည်း။ လဒ္ဓါဝသရာ၊ ရအပ်သော အခွင့်ရှိကုန်သည်။ ကာမံ (ဟောန္တိ၊) ကုန်၏။ ပန၊ ကုန်သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတီရဏ ပရိညာ၏ ဘုံ၌။ တီရဏပရိညာ၊ သည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ကိစ္စကာရီ၊ ကိစ္စကိုပြုလေ့ရှိသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော ပရိညာတို့သည်။ နေ (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဝေဏိကဋ္ဌာနေ၊ အာဝေဏိက သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။)

[၅၀၈] ၈၄၇။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ပဟာနပရိညာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာဝမဂ္ဂဉာဏာဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဣဓ အဓိပ္ပေတာတိ၊ ကား။ ဣဓ အဘိသမယကာလေ၊ ဤသစ္စာလေးပါးကို သိသောကာလ၌။ ကိစ္စဝိစာရေ၊ ကိစ္စကိုစိစစ်ရာ၌။ အယံ ပဟာနပရိညာ၊ ဤပဟာနပရိညာကို။ အဓိပ္ပေ တာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သေသပရိညာနံ၊ ကြွင်းသော ပရိညာတို့၏။ တဒတ္ထတ္တာ၊ ထိုပဟာနပရိညာလျှင် အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယသ္မာဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တဒတ္ထာယေဝါတိ၊ ကား။ ပဟာနပရိညတ္ထာ ဧဝ၊ ပဟာနပရိညာအကျိုး ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ အထ ဝါ၊ ကား။ တဒတ္ထာယေဝါတိ၊ ကား။ ပဟာနတ္ထာ ဧဝ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုး ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ အထ ဝါ၊ ကား။ တဒတ္ထာ ယေဝါတိ၊ ကား။ မဂ္ဂတ္ထာ ဧဝ၊ မဂ်ဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ဉာတတီရဏပရိညာ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏ

ပရိညာတို့သည်။ ယာဝဒေဝ မဂ္ဂါဓိဂမတ္ထာယ၊ မဂ်ကိုရခြင်း သိခြင်းအကျိုးငါသာလျှင်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ နိယမတော၊ မြဲသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မုချကိန်းသေအားဖြင့်။ ဥတာ စေဝ၊ သိအပ်ကုန်ပြီးသည်ရင်း။ တီရိတာ စ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ် သုံးသပ်အပ်ကုန်ပြီးသည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥတတီရိတဘာဝေဟိ၊ သိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ် စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပဟာနာဘာဝတော စ၊ ပယ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဟာနသိဒ္ဓိယံ၊ လတ်သော်။ ဥတတီရိတဘာဝသိဒ္ဓိတော စ၊ သိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ် စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်ပြီးသည် အဖြစ်တို့၏ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲ၌။ ပရိညာဘိသမယဝသေန၊ သမယ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာန်၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တသ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာတရား၏။ သဘာဝလက္ခဏံ ဝိယ၊ သဘာဝလက္ခဏာကိုကဲ့သို့။ သာမညလက္ခဏမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တပ္ပဋိပ္ခဿဒကသမ္ဘောဟဝိဒ္ဓံသနတော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို ဖျက်ဆီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိညတ္တယမ္မိ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၈၄၈။ ပရိညာ ဝိယာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ တိဝိဓတာသာမည်၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဒဿေတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ပရိညာပဟာတဗ္ဗတာသာမည်၊ ပိုင်းခြား၍ သိသည်၏အဖြစ် ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ နိ (နိဒဿေတိ)၊ ညွှန်ပြသည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဿ၊ ၏။ အပရိညာကိစ္စဘာဝတော၊ ပရိညာကိစ္စ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိယုဋ္ဌာယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွကုန်၍၊ ဝါ၊ လွှမ်းမိုးကုန်၍။ နိ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌာနဿ၊ ပရိယုဋ္ဌာန် ကိလေသာကို။ နိသေဓေန်၊ တားမြစ်ခြင်းသည်။ အပ္ပဝတ္တိကရဏံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ဝိက္ခမ္ဘန်၊ မည်၏။ ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ၊ ကွာစေခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဟာနံ၊ တည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ၊ ကွာစေခြင်းဟူသော ပယ်ခြင်း။ ပါကဋတ္တာတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ မပျက်စီးသော စိတ်ရှိ၏။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ၊ ကင်းသော ထိနမိဒ္ဓရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရေသမ္မိ၊ သူတပါးသို့အားလည်း။ ပါကဋတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိ သဟသာ စိတ္တံ အဗ္ဗောဟရန္တီတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တသ၊ ရအပ်ပြီးခါမျှဖြစ်သော။ ဗျာနဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုဘာဝိတေ၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ပြီးသော။ ပဂုဏဗျောနေ ပန၊ လေ့လာကျေပြွန်သော ဗျာန်၌မူကား။ ယာဝစရိမကစိတ္တမ္မိ၊ နောက်ဆုံးစိတ်တိုင်အောင်သော်လည်း။ နိ အဗ္ဗောဟရန္တေဝ၊ မလွှမ်းမိုးကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဗျာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂေပိတိ၊ ကား။ ဗျာနာဓိဂမတ္ထာယ၊ ဗျာန်ကိုရခြင်းအကျိုးငါ။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယာ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော အကျင့်၌။ ပစ္ဆာဘာဂေပိတိ၊ ကား။ ဗျာန်၊ ကို။ လဘိတ္တာ၊ ရပြီး၍။ အညကိစ္စပ္ပသုတသပိ၊ တပါးသော ကိစ္စ၌ လေ့လာအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ဝိတက္ကာဒယောတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရပိတိသုခရူပသညာဒယော၊ ဝိတတ် ဝိစာရပိတိသုခနှင့် ရူပသညာစသည်တို့တည်း။ ဒုတိယဗျာနာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ ဒုတိယာဒီသု၊ ဒုတိယဗျာန် စသည်တို့ကို။ အပ္ပိတေသုယေဝ၊ ရောက်အပ်ကုန်သော်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝင်စားအပ်ကုန်သော်သာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကင်းကွာကုန်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တတော တတော၊ ထိုထို ဒုတိယဗျာန် စသည်မှ။ ဝုဋ္ဌိတမတ္တသ၊ တခါမျှဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပရိတ္တစိတ္တဝသေနေဝ၊ ကာမစိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌဟနတော၊ ထခြင်းကြောင့်တည်း။

၈၄၉။ ပဒီပေန အန္ဓကာရဿ ဝိယာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ပဟီနဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဒီပေါ၊ ဆီမီးသည်။ အန္ဓကာရဿ၊ အမိုက်မှောင်၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ပေတည်း။ ဃဋ္ဋပ္ပဟာရော ပန၊ အိုးဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်းသည်ကား။ သေဝါလဿ၊ ရေညှိမှော်၏။ နိ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဝတ္တိနိဝါရဏမတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒုဝိပစ္ဆနိကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်သည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ ဒုတိယဗျာနာဒီနံ၊ ဒုတိယဗျာန် စသည်တို့၏။ ဝိတက္ကာဒီနံ၊ ဝိတတ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနဿ၊ ပယ်ခွါခြင်းကို။ တံ နိဒဿနံ၊ ထိုညွှန်ပြသော ဥပမာစကားသည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ အထူးသဖြင့် ကောင်းစွာ။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်ပေ၏။ ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေနာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ [၅၀၉] ဣဒ၊ ဤပညာဘာဝနာအရာ၌။ အဓိကတ တဒင်ပ္ပဟာနဿ၊ စပ်ယှဉ်အပ်သော (ဝါ) တင်ပြအပ်သော (ဝါ) ဆိုအပ်သော တဒင်ပဟာန်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သီလဝိသောနောဒိနာပိ၊ သီလကို သုတ်သင်ခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း။ တဒင်ပ္ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဉာဏေဂ်နာတိ၊ ကား။ ဉာဏသခ်ါတေန၊ ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ တဒဂ်ေန၊ ထိုဉာဏ်အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုဉာဏ်တစိတ်ဖြင့်။ တဒင်ဿ၊ ထိုအကုသိုလ် တစိတ်ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ တဒင်ပ္ပဟာနံ၊ မည်၏။ သတိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ခန္ဓပဉ္စကသခ်ါတေ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကာယေ၊ ကာယ၌၊ ဝါ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တကောင်ဟု မှားယွင်းစွာ ထင်မြင်ခြင်းသည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ သတိ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တကောင်ဟု မှားယွင်းစွာ ထင်မြင်ခြင်းသည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ရူပံ၊ ကို။ အတ္တာတေ၊ အတ္တကောင်ဟု သမနုပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့အစဉ်လိုက်သောဒိဋ္ဌိကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) သောဠသဝတ္ထုကာ စ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော တည်ရာဝတ္ထုရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ စ၊ ရှစ်ပါးသော တည်ရာ

ဝတ္ထုရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကခ်ါ၀၊ ယုံမှားသည်ပင်လျှင်။ မလ၊ အညစ်အကြေးတည်း။ ကခ်ါမလ၊ ယုံမှားဟူသော အညစ်အကြေး။ သမူဟဂါဟသာတိ၊ ကား။ အတ္တာ အတ္တနိယန္တိ၊ အတ္တကောင်, အတ္တ၏ဥစ္စာဟူ၍။ ဧ၀၊ သို့။ ပ၀တ္တသမူဟဂဟဏသ၊ ဖြစ်သော အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် စွဲယူခြင်းကို။ ပဟာနံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကလာပသမ္မသနေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ဧကောဒသသု၊ တဆယ့်တပါးကုန်သော။ ဩကာသေသု၊ အရပ်တို့၌။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ထည့်သွင်း၍။ ဝိကိရဏ၀သေန၊ ဖရိုဖရဲကြဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနတော၊ ရှုမြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အသာဒသညာယာတိ၊ ကား။ ပဠုက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အသာဒနဝသေန၊ သာယာသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ၀တ္တမိစ္ဆာသညာယ၊ ဖြစ်သောမိစ္ဆာသညာကို။ အပ္ပဋိသင်္ခါနသတိ၊ ကား။ ပဋိသင်္ခါနပဋိပက္ခသ၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ မောဟသ၊ ကို။ အနုပေက္ခနသာတိ၊ ကား။ အပေက္ခာယ၊ ၎င်းကွက်ခြင်းကို။ ။သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ နိစ္စာဒိဂါဟော၊ နိစ္စစသည်ဖြင့် စွဲယူခြင်းသည်။ မဂ္ဂသစ္စာဓိဂမ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ရခြင်းသိခြင်းအား။ ဝိလောမနတော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ သစ္စပဋိလောမဂါဟော၊ မည်၏။ "သာဒီနဝေသု၊ အပြစ်ရှိသော တရားတို့၌။ အနာဒီနဝသညိတာ၊ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အနာဒီနဝေ၊ အပြစ်မရှိသည်၌။ သာဒီနဝသညိတာ စ၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ သစ္စပဋိလောမဂါဟော၊ သစ္စာ၏ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့် စွဲယူခြင်းမည်၏။" ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧ၀၊ သို့။ ဝိသုဒ္ဓိဣတိ မေန၊ ဝိသုဒ္ဓိအစဉ်အားဖြင့်။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဌာရသမဟာ ဝိပဿနာ၀သေနပိ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုတဒင်္ဂပ္ပဟာန်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ယံ ၀ါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယံ ၀ါ ပနပဟာနံ၊ အကြင် ပယ်ခြင်းသည်မူလည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

၈၅၀။ သဗ္ဗံ သင်္ခါရဂတံ အနိစ္စတော အနုပဿတီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေ၀၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။

သန္တတိသမူဟကိစ္စာရမ္မဏာနံ၊ သန္တတိ သမူဟ ကိစ္စ အာရုံတို့၏၊ ၀ါ၊ အစဉ်အပေါင်း ကိစ္စ အာရုံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဃနဂ္ဂဟဏံ၊ တလုံးတခဲတည်း တကိုယ်တည်း တယောက်တည်းဟု ယူခြင်းသည်။ ဃနသညာ၊ မည်၏။ တသာ ဃနသညာယ၊ ကို။

နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ၊ တာယာတိ၊ ကား။ တိယဒ္ဓဂတာနံ၊ သုံးပါးသော အခွန်ကာလ၌ တည်ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓေ၀ေ၀၊ ချုပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုချုပ်ခြင်း၌။ အဓိမုစ္စနဝသေန၊ နှလုံးသွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ၀တ္တပညာ၊ ဖြစ်သောပညာတည်း။ တာယ၊ ထိုပညာဖြင့်။ အာယူဟနသာတိ၊ ကား။ အဘိသင်ံရဏသ၊ ပြုပြင်အားထုတ်ခြင်း၏။

တံတံ ပရိစ္ဆေဒန္တိ၊ ကား။ အာဒါနနိက္ခေပါဒိကံ၊ အာဒါနနိက္ခေပအစရှိသော။ တံတံ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ထိုထိုအပိုင်းအခြားကို။ အညထာ ပ၀တ္တိဒဿနန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားမှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေးဦးရင်း။ ပစ္ဆာ စ၊ နောက်ဦးရင်း။ အညာကာရပ္ပ၀တ္တိယာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းတည်း။ ၀ါ၊ ကား။ အ၀တ္ထာ ဝိသေသပ္ပ၀တ္တိဒဿနံ၊ အခိုက်အတံ့အထူး၏ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုမြင်ခြင်းတည်း။ ခုဝသညာယာတိ၊ ကား။ ထိရဘာ၀ဂ္ဂဟဏသ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်ကိုယူခြင်း၏။

[၅၁၀] သာရာဒါနာဘိနိ၀ေသသာတိ၊ ကား။ အသာရေသု၊ အနှစ်မဲ့သော တရားတို့၌၊ ၀ါ၊ အနှစ်မဟုတ်သော တရားတို့၌။ သာရဂ္ဂဟဏာဘိနိ၀ေသသ၊ အနှစ်ဟုယူလျက် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။

သံသယမိစ္ဆာဉာဏာနံ၊ ယုံမှားနှင့် မိစ္ဆာဉာဏ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မဃုနံ၊ တွေ၀ေခြင်းသည်။ သမ္မောဟော၊ မည်၏။ သော ဧ၀၊ ထိုသမ္မောဟသည်ပင်လျှင်။ အဘိနိ၀ေသော၊ မြဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မောဟာဘိနိ၀ေသော၊ မည်၏။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ လေဏတာဏဘာ၀ဂ္ဂဟဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာ၏အဖြစ်, စောင့်ရှောက်တတ်သူ၏အဖြစ်ကို ယူခြင်းသည်။ အာလယာဘိနိ၀ေသော၊ မည်၏။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ ဘ၀နိကန္တိ၊ ဘ၀ကို လိုချင်နှစ်သက်ခြင်းပင်တည်း၊ ၀ါ၊ ဘ၀ဠ္ဍ ဇြကပ်တွယ်တာ ခြင်းပင်းတည်း။

ယထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ မုဋ္ဌိတွာ၊ ၍။ ဝိ၀ဋ္ဋံ၊ ဝဋ်ကင်းရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပ၀တ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ စ၊ ကိုရင်း။ အနုလောမဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိ၀ဋ္ဋာနုပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိ၀ိဋ္ဌဘာ၀ေန၊ သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သြဂါ၊ ဌဘာ၀ေန၊ သက်ဆင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပ၀တ္တသံယောဇနာဒိကိလေသာ ဧ၀၊ ဖြစ်သော သံယောဇဉ်အစရှိသော ကိလေသာတို့သည်သာလျှင်။ ကိလေသာဘိနိ၀ေသော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗေ၀ဘာဂိယံ သမာဓိန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဝိပဿနာသမာဓိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၈၅၁။ အသနိဝိစက္ကံ၊ ဟူသည်။ အသနိမဏ္ဍလ်၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်းတည်း။ ဧဝं ပဟာနန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မ တာပါဒနံ၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ကမ္မကိလေသာနံ၊ ကဲကိလေသာ တို့၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေသမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ ခယံ နိရောဓံ၊ ကုန်ခြင်း ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ကုန်ရာ ချုပ်ရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခယဂါမီ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်ကို ရ၏။ လောကုတ္တရဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ လောကုတ္တရ–ပုဒ်ကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ လောကုတ္တရ ပုဒ်ကို ဆိုခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ (အဓိပ္ပေ တတ္ထေ၊ အနက်သည်။) သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးဌားသော်လည်း၊ ဝါ၊ လျက်။ ဧယဂါမိဂ္ဂဟဏံ၊ ခယဂါမိ–ပုဒ်ကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ ဝဏ္ဏဘာဏနတ္ထं၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း အကျိုးရှိ၏။ သမုစ္ဆေဒပဟာနမေဝါတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဧဝသဒ္ဒါကို။ နိပ္ပရိယာယတ်၊ မုချ၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ (ဝုတ္တं၊ ၏။) တဒတ္ထာနေ ဝါတိ၊ ကား။ သမုစ္ဆေဒပဟာနတ္ထာနေဝ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန် အကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ထိုအနက်ဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘန တဒင်္ဂပဟာနာနံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့၏။ မဂ္ဂသမ္ဘာရတ်၊ မဂ်၏အကြောင်းအဆောက်အဦ၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူ) တေဟိ၊ ထိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အသိဒ္ဓနတော၊ မပြီးစီးခြင်းကြောင့်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ တဒတ္ထာနေဝါတိ၊ ကား။ မဂ္ဂတ္ထာနေဝ၊ မဂ်ဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ထိုအနက်ဖြင့်။ တဒတ္ထတာယ၊ ထိုမဂ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့၏။ တံကိစ္စတံ၊ ထိုမဂ်၏ကိစ္စအဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တမေဝ အတ္ထं၊ ထိုအနက်ကို ပင်လျှင်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ပဋိရာဇာနံ ဝဓိတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တं၊ ၏။ ယမ္မိ တတော ပုဗ္ဗေ ကတန္တိ၊ ကား။ တတောရဇ္ဇေ ပတ္တိတော၊ ထိုမင်းအဖြစ်သို့ရောက်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပစ္စန္တသာမန္တဒုဂ္ဂ ဝိဒ္ဓံသနာဒိ၊ ပစ္စန္တရာဇ်မြို့ကို ပြီးစေခြင်း, ရန်သူမင်း၏ ခံတပ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းအစရှိသော။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ၊ ဤမည် ဤမည်သော အမှုကိုလည်း။ ရညာ၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိယေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ပုစ္ဆတိယထာ၊ ပြောဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကိယဉ္ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ သာဓိတာနိပိ၊ ပြီးစေအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂပဟာနာနိ၊ တို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ–၌ စပ်) သမုစ္ဆေဒပဟာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တသ၊ သော။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ကိစ္စဘာဝေန၊ ကိစ္စ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့၏။ တဒတ္ထတာယ စ၊ ထိုမဂ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ မဂ္ဂသ၊ ၏ တံသန္တတိပတိတတာယ စ၊ ထိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့၏ အစဉ် သန္တာန်၌ ကျရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၈၅၂။ လောကိယသ၊ လောကီတရားကို။ (သစ္ဆိကိရိယာ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။) ဝါ၊ ကား။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်သော။ သစ္ဆိကိရိယာ၊ သည်။ လောကိယသစ္ဆိကိရိယာ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကုတ္တရသစ္ဆိကိရိယာ၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ၏။ လာဘိမှိတိ၊ ကား။ လာဘီ၊ ရသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဝသီမှိတိ ဇာနာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင် တည်း။ ပစ္စက္ခတော ဉာဏဖသေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ အာရမ္မဏကရဏသခ်ါတေန၊ အာရုံပြုခြင်း ဟုဆိုအပ်သော။ ဉာဏဖသနေန၊ ဉာဏ်၏တွေ့ခြင်းဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ပစ္စက္ခတောတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ အနုမာနတော၊ မျက်ရမ်းမှန်းဆသော အားဖြင့်။ အာရမ္မဏကရဏံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန၊ ဆင်ခြင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဇာနနံ၊ ကို။ ဇဋ္ဌ၊ ၌။ ဉာဏဖသေတိ၊ ဉာဏ်အတွေ့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဖသိတာတိ၊ ကား။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌာ၊ တွေ့ထိအပ်၏။

[၅၁၁] ဈာနမဂ္ဂဖလာနိ ဝိယ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တို့ကိုကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ အနုပ္ပါဒေတွာပိ၊ မဖြစ်စေမူ၍ သော်လည်း။ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒက သမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနဝသေန၊ ထိုတရားကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို ဖျက်ဆီးသည်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ တထာဝိဒ္ဓံသနပဝတ္တဉာဏံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖျက်ဆီးလျက်ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ (ဤ၌ တထာ ဝိဒ္ဓံသန–ပုဒ်ပိုသကဲ့သို့ ရှိ၏။ တထာပဋိဝိဇ္ဈန္တံ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖောက်ထွင်းသိမြင်လျက် ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏) အပရပ္ပစ္စယဉာဏံ၊ မည်၏။

ပဿန္တော၊ မြင်လျက်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဇာနန္တော၊ သိလျက်။ အမတောဂဓန္တိ၊ ကား။ အမတပရိယာ ပန္နံ၊ အမြိုက်တရား၌ အတွင်းဝင်သော။ အမတသခ်ါတံ၊ အမြိုက်တရားဟု ဆိုအပ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဌမ်၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနဒဿနတော၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဒဿန်၊ မည်၏။ တေန ဒဿနေန၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မြင်သောသောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ သစ္ဆိကိရိယာ၊ သည်။ ဒဿနသစ္ဆိကိရိယာ၊ မည်၏။ ဂေါတြဘုဉာဏ်၊ သည်။ တတော၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်မှ။ ပဌမတရံ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာန်၊ ကို။ အာလမ္မနကရဏတော၊ အာရုံပြုခြင်းကြောင့်။ ကိဉ္စာပိ ပဿတိ၊ အကယ်၍ကားမြင်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဒိသွာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာကရဏတော၊ မြင်၍ ပြုအပ်ပြုသင့်သော ကိစ္စကို မပြုခြင်းကြောင့်။ ဒဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ နိ ဝုစ္စတိ၊ မခေါ်ဆိုအပ်။ သာ ဒုဝိဓာပိတိ၊ ကား။ ဒဿနဘာဝနာဝသေန၊ ဒဿနဘာဝနာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သာ သစ္ဆိကိရိယာ၊ ထိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ (အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။) ဒဿန ဘာဝနာဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒဿနမဂ္ဂဘာဝနာမဂ္ဂဝသေန၊ ဒဿနမဂ်ဘာဝနာမဂ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ အမဂ္ဂဝသေန၊ မဂ်မဟုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ (သစ္ဆိကိရိယံ၌ စပ်) နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏသစ္ဆိကိရိယံ၊ ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ နိဗ္ဗာနဿာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလေသု၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၌။ ပစ္စဝေက္ခဏသစ္ဆိကိရိယံ၊ ကို။ (နိဝတ္တေတိ၊ ၏။) ဣမဿ ဉာဏဿာတိ၊ ကား။ ယထာဓိဂတဿ၊ အကြင်အကြင် ရအပ်ပြီးသော။ (ယထာဓိကတဿ–ဟု ရှိသင့်၏) ယထာဓိကတဿ၊ အကြင် အကြင် စပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ပြဆိုအပ်ဆဲဖြစ်သော။ ဣမဿ လောကုတ္တရဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။

၈၅၃။ အဘိမတာတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဥပ္ပါဒနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်ရင်း။ သန္တာနပရိဘာဝနာ စ၊ အစဉ်သန္တာန်ကို ထုံစေခြင်းသည်ရင်း။ ဘာဝနာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဘာဝနာကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ လောကိယာနန္တိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင် အဖို့အားဖြင့်။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာဒယော၊ ကုသိုလ်စသည်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒိတာ စ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်ရင်း။ ဝမိုတာ စ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ လောကိယာ၊ ဖြစ်သော။ သီလဘာဝနာ စ၊ ကိုဌင်း။ ကာယဘာဝနာ စ၊ ကိုဌင်း။ စိတ္တဘာဝနာ စ၊ ကိုဌင်း။ ပညာဘာဝနာ စ၊ ကိုဌင်း။ နိပ္ပါဒိတာ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ စ၊ ထိုလောကီဘာဝနာ ဖြင့်လည်း။ သန္တာနောပိ၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်သန္တာန်ကိုလည်း။ ပရိဘာဝိတော၊ ထုံစေအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ တာသု လောကိယလောကုတ္တရဘာဝနာသု၊ ထိုလောကီလောကုတ္တရာဘာဝနာတို့တွင်။ ဣဓ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကထာယံ၊ ၌။ လောကုတ္တရဘာဝနာ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော လောကီဘာဝနာကို။ နိ (အဓိပ္ပေတာ)၊ အလိုမရှိအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿာ၊ ထိုလောကီဘာဝနာ၏။ သမ္ဘာရဘာဝတော၊ အဆောက်အဦ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စတုဘူမကေ တံဉာဏန္တိ၊ ကား။ စတုဘူမဓမ္မာ၊ လေးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧတံ အရိယမဂ္ဂဉာဏ်၊ သည်။ လောကုတ္တရာနိ၊ ကုန်သော။ သမ္ဘာဝါစာဒိဘေဒါနိ၊ သမ္ဘာဝါစာ စသည်အပြားရှိကုန်သော။ သီလာဒီနိ၊ သီလအစရှိသည်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်စေသနည်းဟူမူကား။ သဟဇာတာ ဒိပစ္စယတာယ၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။) သီလာဒီနီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိသ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပညာယ၊ ကို။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) နိ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုဉာဏ်သည်ပင်လျှင်။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ပညာကို။ နိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) ပန၊ စင်စစ်။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ (တံ၊ ထိုမဂ်ပညာကို။) ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ တဒန္တေ ဂဘာဝါ၊ ထိုအရိယာမဂ်ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော ပညာကွန္ဒာ၌ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တဒန္တေ ဂဘတ္တာဝါ, သို့မဟုတ် တဒန္တေ ဂတောယ ဝါဟု ရှိသင့်၏၊ ဝါ–တနည်းကားဟု အနက်ပေး) သမ္ဘာသကံ ပ္ပေါ၊ သည်။ (တံ၊ ထိုမဂ်ပညာကို။) ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သေ၊ ထိုသမ္ဘာသကံ ပ္ပကို။ ပညာကွန္ဒသဂ်ဟိတော၊ ပညာကွန္ဒာဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ (ပဉ္စကွန္ဒ–မှားသည်) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သီလာဒီနီတိ၊ ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ ဖလသီသာဒီနမ်မိ၊ ဖိုလ်သီလစသည်တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာယပိ၊ ပညာကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ သဟဇာတပစ္စယာဒိတာယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အနန္တရပစ္စယာဒိတာယပိ၊ အနန္တရပစ္စည်းစသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သဂ်ဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တေဟိ စ သန္တာနံ ဝါသေတီတိ၊ ကား။ သမုစ္ဆိန္နနပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနဝသေန၊ အကြွင်မဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်း တဖန် ငြိမ်းစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ လောကုတ္တရေဟိ၊ ကုန်သော။ တေဟိ သီလာဒီဟိ၊ ထိုသီလစသည်တို့ဖြင့်။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ သန္တာနံ၊ ကို။ ပရိဘာဝေတိ၊ ထုံစေ၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ ထုံစေခြင်းကို။ နိသာယ၊ အမှီပြု၍။ ပရာဝုတ္တိ၊ တဖန်ပြန်လည်ခြင်းသည်။ (အနာဝတ္တိသော်လည်းဖြစ်သင့်၏) အနာဝတ္တိ၊ တဖန်မပြန်လည်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ [၅၁၂] ပရိညတ္တယမ္မိ၊ ပရိညာသုံးပါးအပေါင်းကိုဌင်း။ ပဟာနတ္တယမ္မိ၊ ပဟာန်သုံးပါးအပေါင်းကိုဌင်း။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ မဂ်ဉာဏ်၏။ ကိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဧဝံ၊ တူ။ နိ (ဝုတ္တံ)၊ မဆိုအပ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဣဓ၊ ဤဘာဝနာအရာ၌။ လောကုတ္တရဘာဝနာဝ၊ လောကုတ္တရာဘာဝနာသည်သာလျှင်။ အဿ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ဤမဂ်ဉာဏ်၏။ ကိစ္စံ၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထဘာဝနာယ၊ ဤဘာဝနာ၌။ ပရိယာယော၊ ကို။ နိ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဧဝ–သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) တေန၊ ထို အဝဓာရဏအနက် ရှိသောဧဝ–သဒ္ဒါဖြင့်။ လောကိယဘာဝနံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။

ဧဝံ သရူပေနေဝ အာဂတာယာတိ၊ ကား။ စိတ္တं ဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ သမာဓိဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စိတ္တသီသေန၊ စိတ်ဟူသော ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ အနာဂန္ဟာ၊ မလာမူ၍။ ပညံ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အား ဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတာယ၊ လာသော။ ပညာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ပညာကို ပွါးစေခြင်း၏။ ဥဒ္ဒေသဝသေန၊ အကျဉ်းစကား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တं၊ ခဲ့ပြီ။ တေ္တာဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ တံ၊ ထိုအကျဉ်းစကားသည်။ ဝိတ္ထာရိတံ၊ အကျယ်ချဲ့အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယဉ္စ ပဠော၊ ဤပြဿနာသည်လည်း။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ ဖြေဆိုအပ်ပြီး သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။

ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ၏ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣတိ၊ သည်ကား။ ဗာဝီသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ ၂၂-ခုမြောက် ဖြစ်သောအပိုင်း၏ အဖွင့်တည်း။
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

၂၃–ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

အာနိသံသပကာသနာဝဏ္ဏနာ (၅၁၃–၁)

[၅၁၃] ၈၅၄။ သာဝကဗောဓိအာဒိဝိပုလောဒါတဂုဏဝိသေသာဝဟတ္တာ၊ သာဝကဗောဓိဉာဏ်အစရှိသော ပြန့်ပြော ဖြူစင်သော (သျှာမူနှင့်အညီ ဝိပုလောဠာရ, သို့မဟုတ် နိဂုံးစကားနှင့်အညီ ဝိပုလောဒါရဟု ရှိလျှင် ပြန့်ပြောမြင့်မြတ်သော) ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကသတာနိသံသာ၊ အရာမကျများသော အကျိုးရှိ၏။ ဝိတ္ထာ ရတောတိ၊ ကား။ နယဒဿနံ၊ နည်းဖြင့်ပြခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ အယမ္ပိ၊ ဤသည်လည်း။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသော၊ အကျိုးတည်း။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (အာနိသံသော၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ အနုပဒဿနဝသေန၊ ပုဒ်စဉ် အတိုင်းပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတောတိ၊ အားဖြင့်။ ပကာသေတုံ၊ ၄ါ။ အတိဗဟုဘာဝတောတိ၊ အလွန်များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဿုကရံ၊ မလွယ်။ အသာတိ၊ ကား။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၏။ နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနန္တိ၊ ကား။ သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာဒိဝသေန၊ သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနာဝိဓာနံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော။ ကိလေသမဿာနံ၊ တို့ကို။ တဒဂ်ါဒိဝသေန၊ တဒဂ်စသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဇဟနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။ အရိယဖလရသာနုဘာဝ နန္တိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိဖလာဒိ ဖလသုခပဋိသံဝေဒနံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်အစရှိသော ဖိုလ်ချမ်းသာကို ခံစားခြင်းတည်း။

နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၅၅။ အရိယဖလရသာနုဘာဝနန္တိ ဇေတေနေ၀၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိပဿဒ္ဓိပွဟာနံ၊ တဖန်ငြိမ်းစေသောအားဖြင့် ပယ်ခြင်းကို။ ဒီပီယတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂကွဏ္ဌောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသဝစနံ၊ အထူးပြု၍ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်းကား။ တဗ္ဘာ၀ဘာ၀တော၊ ထိုသမုစ္ဆေဒပဟာန်ရှိလတ်သော် ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ပဟာန်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (အရိယမဂ္ဂကွဏ္ဌောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ သမုစ္ဆေဒပွဟာနေ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ၊ သော်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပွဟာနံ၊ သည်။ သိဒ္ဓမေ၀၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဘီမ၀ေဂါနုပတိတာတိ၊ ကား။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ လောကံ၊ ကို။ ဘိန္ဒန္တေန၊ ဝိယ၊ ခွဲဘိသကဲ့သို့။ ဘီမေန ဘယာနကေန၊ ကြောက်ဖွယ်သော။ ဝ၀ေန၊ အဟုန်ဖြင့်။ သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ ပတိတာ၊ ကျသော။ သိလုစ္စယေတိ၊ ကား။ သေလပုထုလေ၊ ကျောက်တောင်ကြီးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်တို့ကို။ သတေဇ္ဇလမဏ္ဍလောတိ၊ ကား။ သရဒကာလသမိဒ္ဓေန၊ သရဒကာလ၌ ပြည့်စုံသော။ အတ္တနော၊ ၏။ တေသော၊ ရောက်ခြည်ဟူသော တန်ခိုးဖြင့်။ သမုဇ္ဇလ ဒုဒ္ဒိကွမဏ္ဍလော၊ အလွန်တောက်ပသည် ဖြစ်၍ ကြည့်ရှုနိုင်ခဲသော ရောင်ခြည်ဝန်းရှိသော။ ဝဇဇနာဒိဒုဂ္ဂတိပရိကွ်ိလေသာဒိ ဇာတိအာဒိသဗ္ဗာနတ္ထဝိဓာယက်၊ သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းအစရှိသော ဒုဂ္ဂတိဘ၀၌ ထက်ဝန်းကျင်နှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသော ဇာတိအစရှိသော အလုံးစုံသော အကျိုးမဲ့ကို စီရင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သော။ (ပရိပက္ကိလေသာဒိ–၌ ပ–ပိုသည်) သန္ဓိဋ္ဌိကန္တိ၊ ကား။ ပစ္ဆိကွဘူတံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဇညာတိ၊ ကား။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ ဣဓတိ၊ ကား။ ဣမိသံ ပညာဘာ၀ နာယံ၊ ၌။

ဖလသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၅၆။ အရိယမဂ္ဂသ၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ အရိယဖလံ၊ မည်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ အရိယဠု၊ စင်ကြယ်သည်လည်းဟုတ်၏။ ဖလဠု၊ အကျိုးလည်းဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤနှစ်ပါး သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရိယဖလံ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုအရိယာဖိုလ်၏။ ရသော၊ အရသာဟူသည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိသုခံ၊ တဖန် ငြိမ်းအေးစေခြင်း လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသော ချမ်းသာတည်း။ အနုဘ၀နံ၊ ခံစားခြင်းဟူသည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏ ဿ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ တသ၊ ထိုဖိုလ်ကို။ ပဋိသေ၀နံ၊ မှီ၀ဲခြင်းတည်း။ တတြာတိ၊ ကား။ ဒ္ဝိသု၊ ကုန်သော။ တေသု အာကာရေသု၊ တို့တွင်။ အသာတိ၊ ကား။ အရိယဖလဿ၊ ၏။

[၅၁၄] ၈၅၇။ သံယောဇနေသု၊ တို့ကို။ ပဟီနေသု၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ပဟီနာယေ၀၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံယောဇနာနံယေ၀၊ တို့ကို သာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အရိယမဂ္ဂသ၊ ၏။ ဖလံ နာမ၊ အကျိုးမည်သည်ကား။ သံယောဇနေ ပွဟာနမတ္တ မေ၀၊ သံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်းမျှသာလျှင်တည်း။ အည်၊ တပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိပါကဘူတံ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္ထန္တရံ၊ အနက်ထူးသည်။ နဲ(အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဖလံ နာမ နကောစိ အညော ဓမ္မော အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇတံ၊ ဤစကားကို။ ကေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝဒန္တိပန၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ အန္ဓကာဒယော၊ အန္ဓကဂိုဏ်းသားသည်တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုဆရာ

တို့သည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အရဟတ္တံ အရဟတ္တန္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပ၊ ယော ရာဂကွယော၊ အကြင် ရာဂ၏ကုန်ရာသည်။ ယော ဒေါသကွယော၊ အကြင်ဒေါသ၏ ကုန်ရာသည်။ ယော မောဟကွယော၊ အကြင် မောဟ၏ ကုန်ရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤရာဂ ဒေါသ မောဟ၏ ကုန်ရာကို။ အရဟတ္တန္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တပဒဿ၊ သုတ်ပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ ဂဟေ တွာ၊ ယူ၍။ နိပ္ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ အရဟတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကိလေသပ္ပဟာနမေဝ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ကထာ၊ ထိုသို့ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူ၍။ ဝေါဟရီယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်လျက်။ သေသဖလေပိ၊ ကြွင်းသော ဖိုလ်တို့ကိုလည်း။ ပဋိပက္ခပန္တိ၊ ပယ်ကုန်၏။ ဣဒံ သုတ္တမ္ပိတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပကဋ္ဌော ဥက္ကဋ္ဌော၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသော။ ယောဂေါ၊ လုံ့လတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပယောဂေါ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမင်ကိုရ၏။ ပယောဂနိမိတ္တံ၊ ပယောဂမည်သော အရိယာမင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတတကိလေသာနံ၊ ဖြစ်သောကိလေသာတို့၏။ (ဖြစ်ပြီး ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းဟူသော အနက်ကား မသင့်၊ ထိုကြောင့် ဧတတာ ကိလေသာနံ–ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏။) ဧတတာ၊ ဖြစ်သော။ (ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ– ၌စပ်) ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ တဖန်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ မည်၏။ (ယာ ပနဟူရာ၌ သာ ပန–ဟူ၍ ရှိသင့်၏။) ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသည်။ (နိပ္ပဇ္ဇတိ–၌ စပ်) အရိယဂ္ဂသ၊ အရိယမင်၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဇ္ဇမာနာပိ၊ ရအပ်ငြားသော်လည်း။ ယသာ ဝိပါကပညာယ၊ အကြင်ဝိပါက်ပညာသည်။ နိပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ ပြီးလတ်သော်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ သာ၊ ထိုဝိပါက်ပညာကို။ (ဝုတ္တာ–၌ စပ်) နိပ္ပါဒေတဗ္ဗာယ်၊ ပြီးစေအပ် ပြီးစေသင့်သော်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယ်၊ ကိလေသာတို့၏ တဖန်ငြိမ်းခြင်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ တဖန် ငြိမ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာတိ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဥဒုပစ္စနီကဒဿနဝေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တဒညတောပိ၊ ထိုဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်မှတပါးသော ကိလေသာတို့မှလည်း၊ ဝါ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှတပါးသော ကိလေသာတို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ တဒနဝတ္ထုကကိလေသေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့။ (အနဝတ္ထုက–၌ စပ်) သမ္ဘယောဂတော စ၊ အညီအညွတ်ယှဉ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဥပနိဿယတော စ၊ ဥပနိဿယအားဖြင့်ရင်း။ အနဝတ္ထုကကိလေသေဟိ၊ အစဉ်လိုက်သောကိလေသာတို့မှ။ တေန၊ ထို တဒနဝတ္ထုကကိလေသေဟိ –ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ တဒေကဋ္ဌပ္ပဟာနံ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တစိတ်တည်း တသန္တာန်တည်း၌တည်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် တည်ရာတူသော ကိလေသာတို့ကိုပယ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ခန္ဓေဟိတိ၊ ကား။ တဒနဝတ္ထု ကကွန္ဓေဟိ၊ တိုမှ။ တာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်။ သမ္ဘယုတ္တကွန္ဓေဟိ စေဝ၊ ယှဉ်သောခန္ဓာတို့မှရင်း။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုမိစ္ဆာနှင့်ဒိဋ္ဌိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အာယတိ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကကွန္ဓေဟိ စ၊ ဖြစ်လတ့ံတသော ခန္ဓာတို့မှရင်း။ (ဤ၌ က–ကျနေသည်) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗဟိဒ္ဓါစ သဗ္ဗနိမိတ္တေကိလေသကွန္ဓေဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ကိလေသာခန္ဓာတို့မှ။ ဗဟိဒ္ဓါဘူတေဟိ၊ အပြင်ပဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဂေါစရဘူတေဟိ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗသခ်ါရနိမိတ္တေဟိ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရနိမိတ်တို့မှ။

ဧဝံ၊ သို့။ မဂ္ဂကိစ္စံ၊ မဂ်ကိစ္စကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တသ၊ ထိုမဂ်ကိစ္စ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ တမ္ဘယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ တမ္ဘယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိ၊ ကား။ တသာ အဗ္ဗေတ္တာဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနပယောဂသ၊ ထိုအဗ္ဗေတ္တာ ဗဟိဒ္ဓတို့မှ ထခြင်းလုံ့လ၏။ (အာဒိပိသည်) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ငြိမ်းပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိမိတ္တတော စ၊ နိမိတ်မှရင်း။ ပဝတ္တတော စ၊ ပဝတ္တမှရင်း။ ဝုဋ္ဌဟန္တော၊ ထသည်ရှိသော်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ခဏေ၊ ၌။ တံပယောဂံ၊ ထိုထခြင်းလုံ့လကို။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဖလကွဏေ ပန၊ ဖိုလ်ခဏာ၌ မူကား။ အသ၊ ထိုမဂ်၏။ သော ပယောဂေါ၊ ထိုထခြင်းပယောဂသည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါဝုပသန္တော နာမ၊ ငြိမ်းပြီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တမ္ဘယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တိ၊ ကား။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဒွိကွတ္တုံ ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်သော်ငင်း။ တိကွတ္တုံ ဝါ၊ သုံးကြိမ်သော်ငင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိကာလေ ပန၊ ဖိုလ်ဝင်စားသော ကာလ၌ မူကား။ ဗဟုကွတ္တုံ၊ အကြိမ်များစွာငင်း။ နိရောဓေ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တသ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒွိကွတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်ငင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) ယထာဝုတ္တပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိမိတ္တံ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော မဂ်ပယောဂ–ထခြင်း ပယောဂ၏ ငြိမ်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ တမ္ဘယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ မဂ္ဂသေတံ ဖလန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဝိပါကာ၊ ဝိပါက် ဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ၊ မည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ဤဝိပါက်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ [၅၁၅] အရိယမဂ္ဂသ၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂကွဏေ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာ သင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သင်္ကပ္ပါဒိဝသေန စ၊ သင်္ကပ္ပစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သေသမဂ္ဂဝသေန စ၊ ကြွင်းသောမဂ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာတိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာတာယ၊ အပ္ပမာဏာလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အပ္ပမာဏာလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ မဂ္ဂေဟိ၊ တိုနှင့်။ နိဗ္ဗိသေသတာယ စ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ (ဒီပနာ–၌ စပ်) တထာ၊ တူ။ နေဝသညာနာသညာယတန သခ်ါတော၊ နေဝသညာနာသညာယတနဟု ဆိုအပ်သော။ မဟဂ္ဂတော၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နိရောဓေတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနဝေလာယံ၊ ထသောအခါ၌။ အပ္ပမာဏသ၊ မည်သော။ ဓမ္မသ၊ တရားအား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အရိယဖလသ၊ အရိယာဖိုလ်အား။ အနန္တရပစ္စယတာယ စ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ (တနည်းကား) အနန္တရပစ္စယတာယ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မဂ္ဂေဟိ၊ တိုနှင့်။ နိဗ္ဗိသေသတာယ စ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဒီပနာ၊ ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝမာဒီနိပိ၊ ဤသို့ အစရှိသော သုတ်တို့သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အရိယဖလသ၊ အရိယာဖိုလ်၏။ သဘာဝဓမ္မဘာဝေန၊ သဘောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သာဓကာနိ၊ ပြီးစေတတ်သော သာဓကတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ယထာဒဿိတပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိယေဝ၊ အကြင်အကြင်ပြအပ်ပြီးသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိသည်သာလျှင်။ နု၊ သာဓကဖြစ်သည် မဟုတ်သေး။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၈၅၈။ ဖလသမာပတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ဖလပဝတ္တိသခ်ါတာယ၊ ဖိုလ်၏မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သမာပတ္တိယံ၊ ရောက်ခြင်းဝင်စားခြင်း၌။ အသောတိ၊ ကား။ အရိယဖလသ၊ ၏။ သရူပကတ္တာ(ကာရဏာကာရဏ)ဒီတိ ဝုဋ္ဌာနာနန္တရဝေန၊ သရုပ် ကတ္တား အကြောင်းအခြင်းအရာ တည်ခြင်း ထခြင်း အခြားမဲ့တရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ ပဠာကမ္မံ၊ မေးခွန်းအမှုတည်း၊ ဝါ၊ မေးခွန်းထုတ်ခြင်းတည်း။

၈၅၉။ အရိယဖလသ နိရောဓေ အပ္ပနာတိ၊ ကား။ အရိယသ၊ စင်ကြယ်သော၊ ဝါ၊ မြတ်သော။ ဖလစျာနသ၊ ဖိုလ်စျာန်၏။ အာရမ္မဏဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အပ္ပနာကာရေန၊ သက်ဝင်သော (ရောက်သော) အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းတည်း။

၈၆ဝ။ သဗ္ဗေပိ ပုထုဇ္ဇနာတိ၊ ကား။ စျာနသမာပတ္တိလာဘိနောပိ၊ စျာန်သမာပတ်ကို ရကုန်သော်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ တို့သည်။ နု သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသော ပုထုဇဉ်တို့သည်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အရိယာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤစကားသည်။ သာမညဇောတနာ၊ သာမညအားဖြင့် ပြသောစကားသည်။ ကာမံ (ဟောတိ) အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုစကားသည်။ ဝိသေသနိဝိဋ္ဌာယေဝ၊ အထူး၌သက်ဝင်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝါ၊ ဆက်။ အဓိဂတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဟေတုကိတ္တန်၊ အကြောင်းကို ပြောကြားခြင်းသည်။ (ဌိတ–၌ စပ်) ဥပရိမာနမ္မိ၊ အထက်ဖိုလ်၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ အောက်၌ဖြစ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ လောကိယသမာပတ္တိယာ ဝိယ၊ လောကီသမာပတ်ကို (ဝင်စားသ) ကဲ့သို့။ သမာပဇ္ဇန်၊ ဝင်စားခြင်းကို။ သာဓေန္တော ဝိယ၊ ပြီးစေသကဲ့သို့။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ နိဝတ္တေန္တော၊ နစ်စေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဥပရိမာ ပနာတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပရိမာတိ၊ ကား။ သကဒါဂါမိ အာဒယော၊ သကဒါဂါမ်အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဟေဋ္ဌိမန္တိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိဖလဒီ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်စသည်ကို။ အဓိဂတတ္တေ၊ ရအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ နု သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ကာရဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ (ဗျဘိစာရေတိ–၌စပ်) ဥပရိမော၊ အထက်ဖိုလ်၌တည်သော။ အရိယော၊ သည်။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ သော။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အဓိဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ လောကိယသမာပတ္တိ ယထာ။ လောကီသမာပတ်ကို ဝင်စားသကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဟေတုံ၊ အကြောင်းကို။ ဗျဘိစာရေတိ၊ နှစ်သွယ်နှစ်ခွဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ အနေကန်ဖြစ်စေ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ လောကိယဗျာနေသု၊ လောကီစျာန်တို့၌။ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနံ နာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းမည်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသေသဘာဝတော၊ ထူးခြားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဒ ပန၊ ဤအရိယာဖိုလ်အရာ၌ကား။ အသမုဂ္ဂါ(ဋ)ဒီတကမ္မကိလေသနိရောဓေနေန၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်မနုတ်အပ်သေးသော ဂ၊ ကိလေသာတို့ကို ချုပ်စေသဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနေဟိ၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ။ သောတာပန္နသ၊ ၏။ (ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနံ) ဝိယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့။ သောတာပန္နာဒီဟိ၊ သောတာပန်စသည်တို့မှ။ သကဒါဂါမိအာဒီနံ၊ သကဒါဂါမ်စသည်တို့၏။ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ရှိခြင်းကြောင့်။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက် အောက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလဓမ္မာ၊ ဖိုလ်တရားတို့သည်။ (အာပန္နာ–၌ စပ်) [၅၁၆] ဥပရူပရိမဂ္ဂ ဓမ္မေဟိ၊ အထက် အထက်ဖြစ်သော မဂ်တရားတို့သည်။ နိဝတ္တိတာ၊ နစ်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (အပ္ပဝတ္တိဓမ္မတံယေဝ–၌ စပ်) ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့သည်။ အဘိဘူတာ ဝိယ၊ လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ အပ္ပဝတ္တိဓမ္မတံယေဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့သာလျှင်။ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ကုသလကိရိယပ္ပဝတ္တိ နာမ၊ ကုသိုလ်ကြိယာတို့၏ ဖြစ်သော အစဉ်မည်သည်။ အညာဒိသီ၊ တခြားတပါးသော သဘောရှိ၏။ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိ စ၊ ဝိပါက်၏ ဖြစ်သောအစဉ်သည်လည်း။ အညာဒိသီ၊ ၏။ လောကုတ္တရ

ကုသလာနံ စ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်တို့၏ လည်း။ အနန္တရဖလတ္တာ၊ အခြားမဲ့၌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌ မတော၊ အောက်ဖိုလ်မှ။ ဥပရိမော၊ အထက်ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဝန္တရဂတော ဝိယ၊ ဘဝတပါးသို့ ရောက်သော သူကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဘဝတပါး၌ တည်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဲ့တဲ့ဖလဝေသေနေ၀၊ ထိုထိုဖိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ သောတာပန္နာဒိနာမလာဘော၊ သောတာပန် အစရှိသော အမည်ကိုရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အညဖလသမင်္ဂီနောပိ၊ တပါးသော ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်လည်း။ သစေ ဟောန္တိ၊ ကုန်ကြား အံ့။ တေသံ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သောတာပန္နာဒိနာမမ္မိ၊ သောတာပန် အစရှိသော အမည်သည်လည်း။ အဝဋ္ဌိတံ၊ သက်ဝင်လျက်တည်သည်၊ ဝါ၊ တည်မြဲ တည်ရှိသည်။ သိယာ၊ ၏။ တေန တေန စျာနေန၊ ထိုထိုစျာန်ဖြင့်။ (ဂဟိတပဋိသန္ဓိ ကော ဝိယာတိ ဟူရာ၌ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကသ ဝိယဟု ရှိသင့်၏) ဂဟိတပဋိသန္ဓိကသ ဝိယ၊ ယူအပ်သော ပဋိသန္ဓေရှိသော သူ၏ကဲ့သို့။ (တနည်း) ဂဟိတပဋိသန္ဓိကသ၊ ယူအပ်သော ပဋိသန္ဓေရှိသောသူ၏။ (တဲ့တဲ့ ဝိပါကစျာနံ၊ သည်။ ဘဝဂ်ံ၊ သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တသ တသ အရိယသ၊ ထိုထိုအရိယာ၏။ တဲ့ တဲ့ဖလ၊ ထိုထိုဖိုလ်သည်။ ဘဝဂ်ံ သဒိသံ၊ ဘဝင်နှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပရိမသ၊ အထက်ဖိုလ်၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟေဋ္ဌမဖလ သမင်္ဂီတာယ၊ အောက်ဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်၏။ လေသောပိ၊ အမြွက်မျှသော်လည်း။ နိ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ တသ၊ ထိုဖိုလ်ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ကုတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမာ စ ဥပရိမဿိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်ဖိုလ် ၌တည်ကုန်သော။ သောတာပန္နာဒယော၊ ကုန်သော။ အရိယာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဥပရိမံ၊ သော။ သကဒ၊ ဂါမိဖလာဒီ၊ အစရှိ သည်ကို။ နိ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဝေ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့မဝင်စားနိုင်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အနဓိဂ တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အနဓိဂတသမာပတ္တိ၊ မရအပ်သေးသော သမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ၄ါ။ နိ သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။

အတ္တနော အတ္တနောယေ၀ ပန ဖလံ သမာပဇ္ဇန္တိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤစကားဖြင့်။ (အာပန္နေ–၌ စပ်) သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ အာပန္နေ၊ ရောက်လတ်သော်။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကေသဋ္ဌိ၊ အချို့သော ဆရာတို့၏။ မတိဘေဒံ၊ အလိုအယူ၏ ကွဲပြားခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ကေစိ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတေဟိ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရ ကာရိနောတိ၊ ကား။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပရိမာဒေတိ၊ အထက်ဖိုလ်၌ တည်ကုန်သော နှစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ တေ အနာဂါမိနော စ၊ ထိုအနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ (တေ) အရဟန္တော စ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ ပရိပူရကာရိနော၊ ပြည့်စုံစွာပြုကျင့်လေ့ရှိကုန်၏။ ဣတရေ ပန၊ ဤမှတပါးသော သောတာပန်သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရိနော၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တေ) ဒွေ ၀ေ၀၊ ထိုနှစ်ပါးသော အနာဂါမ်ရဟန္တာတို့သည်သာလျှင်။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ–ပိသည်) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သမာဓိပါရိပူရိ ယာ၊ သမာဓိ၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သမာပတ္တိ၀ဋ္ဋနံ၊ သမာပတ်ကို သုံးဆောင်ခြင်း ဝင်စားခြင်း သည်။ နိ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရိနောတိ၊ ဟူ၍။ တေဟိ၊ ထိုကေစိဆရာတို့သည်။ ဝုတ္တကာရဏံ၊ ဆိုအပ်သော အကြောင်းသည်။ အကာရဏမေ၀ါတိ၊ ကား။ အယုတ္တိယေ၀၊ အသင့်ယုတ္တိမဟုတ်သည် သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ပုထုဇ္ဇနသာပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မတ္ထော၊ ထိုပါဠိ၏အနက်ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အသမုစ္ဆိန္နကိလေသသ၊ မဖြတ်အပ်သေးသော ကိလေသာရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနသာပိ၊ ပုထုဇဉ်၏သော်လည်း။ (သမာပဇ္ဇနံ–၌ စပ်) အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပဋိလဒ္ဓလောကိယသမာ ပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ ရအပ်ပြီးသော လောကီသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သေး၏။ သမုစ္ဆိန္နေကစ္စကိလေသာနံ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်အပ်ပြီးသော အချို့သော ကိလေသာရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အချို့သော ကိလေသာကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်ကုန် ပြီးသော။ ဟေဋ္ဌိမာနံ၊ အောက်ဖိုလ်၌တည်ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ (ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။) ကိမင်္ဂံ ပန၊ အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ပဲရှိအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို သောတာပန်သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမာဒိသ္မိံ၊ ၌။ အပရိပူရကာရိတာ၊ ပြည့်စုံစွာ ပြုကျင့်လေ့ မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ အသမာပဇ္ဇနသ၊ မဝင်စားနိုင်ခြင်း၏။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ယုတ္တိစိန္တာ နာမ၊ အကြောင်းယုတ္တိကို ကြံစည်ခြင်း မည်သည်ကား။ ပါဠိအနာရဗ္ဘေ၊ ပါဠိ၌ မတင်အပ်သော။ အတ္ထေ၊ အနက်၌။ ယုတ္တာ၊ သင့်၏။ အယံ ပန အတ္ထော၊ ဤအနက် သည်ကား။ ပါဠိအာရဗ္ဘေ၊ ပါဠိ၌ တင်အပ်၏။ ဝါ၊ ပါဠိ၌ တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရဏာပဒေသေ၊ အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်း၌။ အနာဒရကရဏမုခေန၊ မရှိမသေပြုခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ပါဠိ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကိဉ္စေတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္ထာယာတိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသ၊ ကို။ သမဓိဂမာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယာတိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိယာ၊ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇ နတ္ထံ၊ ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

[၅၁၇] စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသာဓကပါဠိ၌။ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယာတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဒဋ္ဌတ္တာ၊ ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဝါရ နှစ်ခုမှ။ ပဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ မဂ္ဂဖလဝါရာ၊ မဂ်ဖိုလ်ဝါရတို့ကို။ အပ္ပဏိဟိတဝေန၊ အပ္ပဏိဟိတ၏

အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ဂေါတြဘူတိုတွင်။ အနုတ္တာနုပဿနာမုခေန စ၊ အနုတ္တာနုပဿနာ ကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်ဂင်း။ အနိစ္စာနုပဿနာမုခေန စ၊ ဖြင့်ဂင်း၊ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလသမာပတ္တီနံ၊ တို့၏။ ပုရေစရာ၊ ရှေးခ္ခဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှေ့သွား ဖြစ်ကုန်သော။ ဂေါတြဘုဓမ္မာ၊ တို့ကို။ (နဝ ဒသဟူရာဒ္ဒ နဝမဒသမဟု ရှိသင့်၏) နဝမ ဒသမဘာဝေန၊ ၉–ခုမြောက် ၁၀–ခုမြောက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တာတ္ထာယာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ စတူသုပိ၊ ကုန်သော။ ဖလေသု၊ တို့၌။ ဧကသဒိသံ၊ တထပ်တည်းတူစွာ။ ဒေသနာယ၊ ၏။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောပိ၊ တို့သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ မဂ္ဂါနန္တရဖလဝသေန၊ မဂ်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဖိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဌ၊ နဿ သက္ကာ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒသန္နံ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဂေါတြဘုဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနဝသေန၊ ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ကို။ အာရဒ္ဓတ္တာ စ၊ အားထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂင်း။ မဂ္ဂဝါရေနေဝ၊ မဂ္ဂဝါရဖြင့်ပင်လျှင်။ တဒတ္တာသိဒ္ဓိတော စ၊ ထိုမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်ဟူသော အနက်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်ဂင်းတည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဖလံ၊ ကို။ ဝိသုံ အသီးအခြား။ ပရိကမ္မာဘာဝတော၊ ပရိကံ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်၊ ဝါ၊ မခေါ်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိဝစနေနေဝ၊ ဖလသမာပတ်ဟူသော စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ သောတာပန္နာဒီနမ္ပိ၊ သောတာပန် စသည်တို့၏လည်း။ ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၈၆၁။ ပယောဇနမ္ပိ၊ ပယောဇဉ် အကျိုးသည်လည်း။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုပယောဇဉ်အကျိုးငှါ။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ပြုကျင့်ခြင်း ၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူ။) တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုပယောဇဉ်အကျိုးဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဋိပဇ္ဇနတော၊ ပြုကျင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ကာရဏံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးပြီး၍။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ပယောဇနံ၊ ပယောဇဉ်အကျိုးကို။ ဝိဿဇ္ဇိတံ၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကသ္မာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ သမ္ဗဒါနေ၊ သမ္ပဒါန်အနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမီဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ကိဿ၊ အဘာယ်အကျိုးငှါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တဘောဘ၌ပင်လျှင်။ ကိလေသဒရထ ပရိဠာဟဝူပသမေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း ပူအိုက်ခြင်းတို့၏ ငြိမ်းသဖြင့်။ သန္တေန၊ ငြိမ်သက်ငြိမ်းအေးသော။ သုခဝိဟာရေန၊ ချမ်းသာသော နေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟရဏတ္ထံ၊ နေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိပါကဘာဝေ၊ ဝိပါက်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပရိကမ္မေန၊ ပရိကံနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ (ပဝတ္တိ–၌ စပ်) တသ တသ အရိယသ၊ ထိုထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရုစိဝသေနေဝ၊ အလို၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယတော၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုဖလသမာပတ်တရားတို့၏။ သာဓိပတိတာ၊ အဓိပတိရှိသည် ၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓါန။ပ။ သမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၈၆၂။ ဒ္ဝိဟိ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ဒ္ဝိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ သမ္ပယောဂဂ်သမ္မဂ်ီ ဘာဝေန၊ သမ္ပယောဂအဂ်ါတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သိဒ္ဓမာနော၊ ပြီးသော။ လောကိယဇ္ဈာနာနံ၊ လောကီဈာန်တို့ကို။ သမဓိဂမော၊ ရခြင်းကို။ ပဟာနဂ်သမတိက္ကမမုခေန၊ ပယ်အပ်သောအဂ်ါတို့ကို ကျော်လွန်ခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ (ဝုစ္စတိ–ခ္ခ်စပ်) တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊ ရောက်အပ် ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နိဗ္ဗာနမနသိကာရေန၊ နိဗ္ဗာန်ကို နလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ သိဒ္ဓမာနာ၊ သော။ ဖလသမာပတ္တိပိ၊ ကိုလည်း။ (ဝုစ္စတိ–ခ္ခ် စပ်) တဒညာရမ္မဏာမနသိကာရမုခေန၊ ထိုမှတပါးသော အာရုံကို နလုံးမသွင်းခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗသခ်ါရတော၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတရားအပေါင်းမှ။ ဝိနိဝတ္တိတမာနသတာဝသေန၊ ဆုတ်နစ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမိဒ္ဓနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒယဗ္ဗယညာဏာဒိညာဏာပရမ္ပရဝသေန၊ ဥဒယဗ္ဗယညာဏ်အစရှိသော ညာဏ်အဆက်ဆက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဖလစိတ္တံ၊ သည်။ သခ်ါရတော၊ မှ။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ နိဗ္ဗိန္ဒဝိရတ္တစိတ္တသ၊ ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣဒေတာ၊ ထိုသခ်ါရမှ။ ဝိနိသဒ္ဓနိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ ကျွတ်လွတ်သော နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ နိဗ္ဗာနတော၊ မှ။ အညဿ၊ သော။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ အမနသိကာရာစ၊ နလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်ဂင်း။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ မနသိကာရာ စ၊ နလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်ဂင်း။ ပဝတ္တတိတိ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[၅၁၈] အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ၊ ကား။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခနယာယ၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမည်သော မဂ်သို့ အစဉ်လိုက်သော၊ ဝါ၊ မဂ်အားလျော်သော။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ သို့။ (သာဓကပါဠိရင်း သမာပတ္တိယာ ၌စပ်သည်) ဝါ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာမုခေန၊ နာကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗာယ၊ ရောက်အပ် ဝင်စားအပ်သော။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ သို့။ သမာပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သမာပဇ္ဇနတ္ထာယ၊ ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ရူပါဒိသဗ္ဗသခ်ါရနိမိတ္တာနံ၊ ရုပ်အစရှိသော အလုံးစုံသော သခ်ါရနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိကာရောတိ၊ ကား။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဝိသဒ္ဓတာယ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဝဇ္ဇံ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ အသမန္နာဟာရော၊ နလုံးမသွင်း

ခြင်းတည်း။ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ မနသိကာရောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တာဘာဝတော၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တာယ၊ အနိမိတ္တမည်သော၊ ဝါ၊ နိမိတ်ကင်းသော။ ကေဟိစိ ပစ္စယေဟိ၊ တစုံတခုကုန်သော အကြောင်းတို့သည်။ နိ သခ်ံတတ္တာ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်၍ မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသခ်ံတာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ စ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အသခ်ံတာယ၊ အသခ်ံတမည်သော၊ ဝါ၊ မပြုအပ်သော။ (ဤပုဒ် ပိုသက္ခဲ့သို့ ရှိ၏) ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို။ ဖလသမာပတ္တိသဟဇာတေန၊ ဖလသမာပတ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ မနသိကာရေန၊ မနသိရာ ရစေတသိက်ဖြင့်။ မနသိကရဏံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ တဿာ ဓာတုယာ၊ ထိုအသခ်ံတဓာတ်ကို။ ဖလသမာပတ္တိ စိတ္တသင်္ခါတေ၊ ဖလသမာပတ်စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။

၈၆၃။ ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဘင်္ဂဘယတုပဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ ဥဒယဗ္ဗယညာဏ် ဘင်္ဂညာဏ် ဘယညာဏ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနကာနံ၊ ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သော။ နဝန္နမ္မို၊ ကိုးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ညာဏာနံ၊ တို့၏။ ဗျာပါရံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တာနုပဿဝိပဿနသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သင်္ခါရာ ရမ္မဏဂေါ တြဘုညာဏာနန္တရန္တိ၊ ကား။ သင်္ခါရာရမ္မဏသ၊ သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝေါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမသ၊ ရှိသော။ ဂေါတြဘုညာဏသ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ပန၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဇတ္တ၊ ဤဖလသမာပတ်၌။ ဂေါတြဘုညာဏံ၊ သည်။ မဂ္ဂညာဏပုရေစာရိကံ ဝိယ၊ မဂ်ညာဏ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော ဂေါတြဘူညာဏ်ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ နာဝြားအံ့။ ဖလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနိယျာနိကဘာဝတော၊ နိယျာနိက မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အရိယမဂ္ဂမ္မာ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ နိယျာနိကာ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း နိယျာနိက မည်ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကတမေ ဓမ္မာ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ နိယျာနိက၊ မည်ကုန်သနည်း။ (တနည်း) နိယျာနိကာ၊ မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ အပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၌ အတွင်းမဝင်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ နိယျာနိကသဘာဝသ၊ သဘောရှိသော။ (မဂ္ဂညာဏသ–၌ စပ်) ဥဘတောဝုဋ္ဌာနဘာဝေန၊ နှစ်ပါးစုံမှထသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနသ၊ သော။ မဂ္ဂညာဏသ၊ ၏။ အနန္တရပစ္စယဘူတေန၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ညာဏေန၊ ဂေါတြဘူညာဏ်သည်။ နိမိတ္တတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတေနေဝ၊ ထသည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုမဂ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော ဂေါတြဘူညာဏ်၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ အရိယမဂ္ဂသ၊ ၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တသ၊ ထိုမဂ်၏။ ဝိပါကဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ (ဖလညာဏာနံ–၌ စပ်) ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အသမုစ္ဆိန္နဘာဝေန၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်ဖြတ်တတ်သောကြောင့်။ အနိယျာနိကတ္တာ၊ နိယျာနိကမဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝုဋ္ဌာနသဘာဝါနံ၊ ဝုဋ္ဌာနသဘောမရှိကုန်သော။ ဖလညာဏာနံ၊ တို့၏။ ပုရေစာရိကညာဏသ၊ ရှေ့သွားဖြစ်သောညာဏ်၏။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါမျှသော်လည်း။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊ အဖြစ်သည်။ (နု ယုတ္တာ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဥဘယတ္ထ၊ မဂ်ဝိထိ ဖိုလ်ဝိထိ နှစ်ပါးစုံတို့၌။ အနုလောမညာဏာနံ၊ တို့၏။ အတုလျာကာရတော၊ တူသော အခြင်းအရာ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အရိယမဂ္ဂဝိထိယံ၊ ၌။ အနုလောမညာဏာနိ၊ တို့သည်။ (ဥပဓေန္တိ–၌ စပ်) အနိဗ္ဗိဒ္ဓဝုဋ္ဌာနံ၊ ရှေး၌ မဖောက်ထွင်းဘူး ကုန်သေးသော။ ထူလထူလလောဘကွန္ဒာဒီနံ၊ ကြမ်းတမ်းကုန် ကြမ်းတမ်းကုန်သော လောဘစု လောဘတုံးစသည်တို့ကို။ သာတိသယံ၊ တကွ။ ပဒါလနေန၊ ဖောက်ခွဲသဖြင့်။ လောကိယညာဏေသု၊ တို့၌။ ဥက္ကံသပါရမိပတ္တာနိ၊ အလွန်အကဲခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ကုန်လျက်။ မဂ္ဂညာဏာနုဂုဏာနိ၊ မဂ်ညာဏ်အား လျော်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဥပဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဖလသမာပတ္တိဝီထိယံ ပန၊ ဖလသမာပတ်ဝီထိ၌ကား။ တာနိ၊ ထိုအနုလောမညာဏ်တို့သည်။ တေန တေန မဂ္ဂေန၊ ထိုထိုမဂ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မဂ်သည်။ (သမုစ္ဆိန္နတ္တာ–၌ စပ်) တေသံ တေသံ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ ကိလေသဝိကွမ္ဘနေ၊ ထိုကိလေသာကို ပယ်ခွါခြင်း၌။ နိရသုက္ကာနိ၊ ကြောင့်ကြကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဥပဓေန္တိ–၌ စပ်) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အရိယာနံ၊ တို့အား။ ဖလသမာပတ္တိသုခသမင်္ဂီဘာဝသ၊ ဖလသမာပတ် ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်၏။ ပရိကမ္မမတ္တာနိ၊ ပရိကံမျှတို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဖိုလ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော အနုလောမညာဏ်တို့၏။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနသမ္ဘဝေါ၊ ဝုဋ္ဌာန၏ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နု၊ မရှိ။ ယတော၊ ယင်းသို့သော ဝုဋ္ဌာန၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုဖိုလ်ရှေ့သွားဖြစ်သော အနုလောမညာဏ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ပရိယောသာနညာဏံ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော ညာဏ်သည်။ သင်္ခါရနိမိတ္တဝုဋ္ဌာနတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှ ထသောအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ (သော တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝုဋ္ဌာနသမ္ဘဝေါ၊ ဝုဋ္ဌာန၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နု၊ မရှိ။)

[၅၁၉] ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိဝဋ္ဌဥနတ္ထာယ၊ ဖလသမာပတ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေန၊ ဗ္ဗယညာဏ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ သမ္မသန္တသ၊ သုံးသပ်သော။ သေက္ခဿ၊ အား။ ဝိပဿနာညာဏာနုပဿိယာ၊ ဝိပဿနာညာဏ်အစဉ်ဖြင့်။ ဖလမေဝ၊ ဖိုလ်သည်သာလျှင်။ ဥပဓေတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နု (ဥပဓေတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒဉ္စ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားသည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သေက္ခဿပိ ဖလမေဝ ဥပဓေတိ၊ နု မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ ၌။ အပွနဗ္ဘာနဝေန၊ အပွနာဗျာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြား

အပ်သော ကာလပတ်လုံး။ နိရန္တရံ၊ အခြားအပြတ်မရှိ တစပ်တည်း။ ဖလစိတ္တသော၊ ဖိုလ်စိတ်၏သာလျှင်။ ပဝတ္တန်၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သမာပဇ္ဇန်၊ ဝင်စားခြင်းသည်။ ဖလသမာပတ္တိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိဝသေန နိရောဓေ စိတ္တံ အပ္ပေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုပ္ပဇ္ဇဝိပဿနာနံ၊ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇန်၊ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ တေန နီဟာရေန၊ ထိုနည်းဖြင့်။ သေက္ခသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပရိမဂ္ဂေနာပိ၊ အထက်မဂ်သည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂ်၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဖလသမာပတ္တိနိဿိတာယာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ အညောယေဝ၊ တခြားတပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာစာရော၊ ဝိပဿနာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အရိယမဂ္ဂါဝဟော၊ အရိယာမဂ်ကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်၏။ (တနည်းကား) အရိယမဂ္ဂါဝဟော၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝိပဿနာစာရော၊ သည်။ အညောယေဝ၊ တခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ ဖလသမာပတ္တိအာဝဟော၊ ဖလသမာပတ်ကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သော။ (ဝိပဿနာစာရော၊ သည်။) အညော (ယေဝ)၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ သွာယံ ဝိဘာဂေါ၊ ထိုဝေဘန်ခြင်း ကွဲပြားခြင်းကို။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။

ယေ ပနာတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အဘယဂိရိဝါသိနော၊ အဘယဂိရိဝါသီ ဂိုဏ်းသားတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့သည်။ မဂ္ဂဖလဝိပဿနာယ၊ ၌။ (မဂ္ဂဖလဝိပဿနာယော ရှိလျှင် မဂ်ဖိုလ်ဝိပဿနာတို့ကို ဟု အနက်ပေး) အာလောဠေတွာ၊ မွေနှောက်ချောက်ချားစေ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေနေဝ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧဝံ သတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရတ္ထာပိ၊ ဤမှတပါးသော ဖိုလ်အကျိုးရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဤမှတပါးသော ဖိုလ်အတွက်လည်းဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုမဂ်အကျိုးငှါ။ ယဒိ သံဝတ္တေယျ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အရဟာ၊ သည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပါဠိဝသေနေဝ စ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒသ ဂေါတြဘုမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ မဂ္ဂတ္ထာ၊ မဂ်လျှင်အကျိုးရှိကုန်သော။ (ဝိပဿနာ၊ တို့ကိုဂင်း။) ဖလတ္ထာ၊ ဖိုလ်လျှင် အကျိုးရှိကုန်သော။ ဝိပဿနာ၊ တို့ကိုဂင်း။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဝတ္တပါဠိဝသေနေဝ၊ ဖြစ်သော ပါဠိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ နံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) ဒသ ဂေါတြဘုမ္မာတိ၊ ဟူသော။ ဝစနံ၊ သည်။ ဝိရုဇ္ဈေယျ၊ ဆန့်ကျင်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ ဣဒမေဝ ပနဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဝုတ္တသေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထသဒ္ဒေ၊ အနက်ကို။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်ခြင်းတည်း။ ဖလဋ္ဌသာတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်သည်။ မဟဂ္ဂတဝိပါကာနံ ဝိယ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်တို့၏ကဲ့သို့။ လောကုတ္တရဝိပါကာနဉ္စ၊ လောကုတ္တရာဝိပါက်တို့၏လည်း။ ကုသလသရိက္ခတာဒဿနံ၊ ကုသိုလ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြသောစကားတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဖလသမာပတ်အရာ၌။ ဗျာနတော၊ ဗျာန်အားဖြင့်။ သရိက္ခတာ ဒဿနေနေဝ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်ဝသေနာပိ၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သရိက္ခတာ၊ ကို။ ဒဿိတာယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၆၄။ ဒ္ဝိတိယာတိ၊ ကား။ ပဗန္ဓဒ္ဝိတိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့် တည်ခြင်း၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဝါ၊ ကာလဒ္ဝေ။ သမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ပဗန္ဓဝသေန၊ အစဉ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်မြဲတည်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ၌။ ဒ္ဝိတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ စဒ္ဒေ ဝါ၊ လသည်၎င်း။ သူရိယေ ဝါ၊ နေသည်၎င်း။ ဧတ္ထက၊ ဤမျှလောက်သော။ ဌာနံ၊ သို့။ ဂတေ၊ ရောက်လတ်သော်။ ဝုဋ္ဌဟိသာမိ၊ ထအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကာလာဝဓိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ကာလအပိုင်းအခြားကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သမာပဇ္ဇနံ စိတ္တလ–အရာ၌ သမာပဇ္ဇနကစိတ္တသ–ဟု ရှိသင့်၏။) သမာပဇ္ဇနကစိတ္တသ၊ ရောက်လတ့် ဝင်စားလတ့်သော စိတ်ကို။ အဘိသင်္ခရဏံ၊ ပြုပြင်ခြင်းသည်။ အဘိသင်္ခါရော၊ မည်၏။

၈၆၅။ သဗ္ဗာနေဝေတာနိတိ၊ ကား။ (ရူပနိမိတ္တာဒိ–အရာ၌ ရူပနိမိတ္တာဒီနိ ဟု ရှိသင့်၏) ရူပနိမိတ္တာဒီနိ၊ ရုပ်နိမိတ်အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိ၊ ဤနိမိတ်တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ကာမံ နု မနသိကရောတိ၊ အကယ်၍ နှလုံးမသွင်းသည်ကား မှန်ပေ၏။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေနာတိ၊ ကား။ အနဝသေသပရိယာဒါနဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ သိမ်းယူအပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သမုဒါယသဒ္ဒါ၊ အပေါင်း၌ဖြစ်သော

သဒ္ဒါတို့သည်။ အဝယဝေသုပိ၊ အစိတ်တို့၌လည်း။ [၅၂၀] ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ အဝယဝဗျတိရေကေန၊ အစိတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သော၊ ဝါ၊ အစိတ်ထက်ပိုလွန်သော။ သမုဒါယော၊ ကို။ နု လဇ္ဇတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝယဝရတ်၊ အစိတ်၌တည်သော။ ကိစ္စံပိ၊ ကိုလည်း။ သမုဒါယဝသေန၊ အပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရနိမိတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ မနသိကာရာဘာဝတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ၊ ဘဝင်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဖလသမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတော နာမ၊ ထသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ ဘဝင်္ဂသာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘဝင်္ဂသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ နာမ၊ သည်ကား။ ကမ္မာဒိ၊ ကံစသည်ပင်တည်း။ မနသိကာရောတောတိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂသဟဂတေန၊ ဘဝင်နှင့်

တကွဖြစ်သော။ မနသိကာရေန၊ မနသိကာရဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ကား။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဘဝင်ံမနသိ၊ ဘဝင်စိတ်၌။ ကရောတော၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။

၈၆၆။ ပုရိမသ ပုရိမသ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သော။ ဖလသ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့သည်။ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော။ ဖလမေဝ ဝါ၊ ဖိုလ်သည်သာလျှင် မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗပစ္ဆိမသ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဖိုလ်၏။ အနန္တရံ၊ သည်။ ဘဝင်ံ ဝါ၊ ဘဝင်သည်မူလည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) မဂ္ဂဝီထိယံ စ၊ မဂ်ဝီထိ၌ရင်း။ ဖလသမာပတ္တိဝီထိယဉ္စ၊ ၌ရင်း။ (ဖလံ၊ သည်။) ဖလာနန္တရံ၊ ဖိုလ်၏ အခြားမဲ့သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယေန ဖလေန နိရောဓော ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ဖိုလ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်။ နိရောဓော၊ ပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ထခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ နိရောဓော ဝုဋ္ဌာနဘာဝေန၊ နိရောဓမှ ထကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အနာဂါမိဖလံ ဝါ ဖိုလ်သည်ရင်း။ အဂ္ဂဖလံ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ရင်း။ နေဝသညာနာသညာယတနာနန္တရန္တိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနသ၊ နမည်သော။ ကုသလသ ဝါ၊ ကုသိုလ်၏ သော်ရင်း။ ကိရိယသ ဝါ၊ ၏သော်ရင်း။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) သတ္တာဟာတိဏ္ဍမေ၊ ခုနစ်ရက်လွန်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝိဇာတိယေန၊ ဇာတ်မတူသော တရားဖြင့်။ အန္တရိကတ္တာ၊ ခြားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (သဇာတိယေန အနန္တရိတတ္တာ၊ ဇာတ်ဟူသော တရားသည် မခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း–ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်)

ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထန္တိ၊ ကား။ ပဿဒ္ဓကိလေသဒရထံ၊ ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသော။ အမတာရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ သုဘန္တိ၊ ကား။ အသောဘနတာယ၊ မတင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်၏။ လေသဿာပိ၊ အရိပ်အမြွက်မျှ၏သော်လည်း။ (သီမှုနှင့်အညီပင်၊ မြန်မာမှု၌ ကိ–ပိနေသည်) အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်သော။ ဇေတေန၊ ဤတရားသည်။ တဏှာသခ်ါတံ၊ သော။ လောကာမိသံ၊ လောကာမိသကို။ ဝန္တံ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ ဆဒ္ဒိတံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝန္တလောကမိသံ၊ မည်၏။ ဝူပသန္တကိလေသတာယ စ၊ ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုသန္တတာယ စ၊ အလွန်ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သန္တံ၊ ငြိမ်းအေးသော၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်သော။ ယေန ဓမ္မေန၊ အကြင် အရိယာမဂ်တရားနှင့်။ ယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သမဏောနာမ၊ ကိလေသာငြိမ်းသော သမဏ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရိယမဂ္ဂသခ်ါတသ၊ အရိယာမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ တသ သာမညသ၊ ထို သာမညတရား၏၊ ဝါ၊ ထိုကိလေသာ ငြိမ်းသော သမဏဖြစ်ကြောင်းတရား၏။ ဖလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမညဖလံ၊ မည်၏။

သြဝေဇ္ဇေနာတိ၊ ကား။ သဘာဝသမ္ဘေဇ္ဇေန၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်ပင် ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော။ (သဘောနှင့် ပြည့်စုံသော ဟူသော အနက်ကား ဂုဏ်မမြောက်) သုစိနာတိ၊ ကား။ ကိလေသာသုစိဝိရဟတော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေး၏ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ သုခေနာတိ၊ ကား။ အနုတ္တရသုခေန၊ အလွန်အကဲမရှိ မြတ်သောချမ်းသာဖြင့်။ အဘိသန္ဒိတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ လူခဘာဝါပဂမနေန၊ ခေါင်းပါး ခြောက်သွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို ကင်းစေသဖြင့်။ သိနေဟိတံ၊ စိုစွတ်စေအပ်၏။ သာတာတိသာတေနာတိ၊ ကား။ မဟဂ္ဂတသာတတော စ၊ မဟဂ္ဂုတ်ချမ်းသာဟူသော သာယာဖွယ်ထက်ရင်း။ လောကုတ္တရကုသလသာတတော စ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်ဟူသော သာယာဖွယ်ထက်ရင်း။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သာတေန၊ သာယာအပ်သော။ မဓုရေန၊ ချိုမြိန်သော။ ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂသုခတောပိ၊ မဂ်ချမ်းသာထက်သော်လည်း။ ဖလံသုခံ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာသည်။ သန္တတရတာယ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏီတတရံ၊ သာလွန်၍ မွန်မြတ်ပေ၏။ အမတေန၊ အမြိုက်အရသာနှင့်။ သမ္ဘောဒိတံ၊ ရောစပ်အပ်သော။ မဓုံ ဝိယာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သာတာတိသာတတံယေဝ၊ သာတအဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။

အရိယသ၊ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော။ တသ ဖလသ၊ ၏။ ရသဘူတံ၊ အရသာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သာရဘူတံ၊ အနှစ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တံ သုခံ၊ ကို။ ပညံ ဘာဝေတွာ၊ ပညာကိုပွါးစေ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ ဝိနီတပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

[၅၂၁] ၈၆၇။ တတြာတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထာတိ၊ ဟူသော။ တသ္မိ+ သံခိတ္တဝစနေ၊ ထိုအကျဉ်းချုပ်စကား၌။ ဣဒံ၊ ကား။ သရူပါဒိဝသေန၊ သရုပ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဥ္စကမ္မံ၊ မေးခွန်းထုတ်ခြင်းတည်း။ ကတ္ထာတိ၊ ကား။ ကသ္မိံ ဘဝေ၊ အဘယ်ဘဝ၌။

၈၆၈။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာနုဂတာ၊ ဝိပဿနာသည် အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိယေဝ၊ တို့သို့။ အာရောဟန္တေန၊ တက်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တက်သောရဟန်းသည်။ တံတံပဋိပဋိပက္ခနိရောဓမုခေန၊ ထိုထိုသမာပတ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့ကို ချုပ်စေခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။

သခ်ၢရာန်၊ တို့ကို။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အတိုင်း။ နိရောဓဝေသန၊ ချုပ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလ်၊ ပိုင်းခြားအပ်တိုင်းသော ကာလပတ်လုံး။ စိတ္တစေတသိကာန်၊ တို့၏။ ယာ အပ္ပဝတ္တိ၊ အကြင် မဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏) အယ်၊ ဤမဖြစ်ခြင်းသည်။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ကေသမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေန သမာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူသော မေးခွန်း၌။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထာ၊ ဝင်စားခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပဓာနတာယ၊ မြင့်မြတ်ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမ်၊ စွာ။ ကာမ် ပုစ္ဆိတာ၊ အကယ်၍ကား မေးအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဗ္ဗိသေဋ္ဌန်၊ ထိုဝင်စားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖြေခြင်းကို။ ဂရုဘာဝတော၊ (တာဝန်) လေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အလေးပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဝိသဇ္ဇေတုံ၊ ၄၂။ အသမာပဇ္ဇနကေ၊ မဝင်စားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿဏ္ဏော၊ ၍။ သဗ္ဗေပိ ။ပ။ နု သမာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ကိ ယထာ၊ ကား။) ဝါမ်၊ လက်ဝဲလမ်းကို။ မုဉ္စ၊ လွှတ်လော့။ ဒက္ခိဏ်၊ လက်ျာလမ်းကို၊ ဂဏှ၊ ယူလော့။ ဣတိယထာ၊ ဤသို့ ခရီးညွှန်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ သဗ္ဗေပိတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ပုထုဇ္ဇနာဒီနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုသုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိန်၊ တို့ကို။ လာဘိနောပိ၊ ရကုန်သော်လည်း။ အလာဘိနော ဝိယ၊ မရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ အပရိပူရကာရိတာယ၊ ပြည့်စုံစွာ ပြုကျင့်လေ့ မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိရောဓ်၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ၄၂။ နု သဏ္ဌာနေ၊ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိသမုစ္ဆိန္နနေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသည်ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ ပရိပူရကာရိတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဈာနာဓိဂမတ္တေန၊ ဈာန်ကိုရကာမျှဖြင့်။ နု၊ မဖြစ်သေး။ အနာဂါမိနော အရဟန္တောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်တို့၌။ သုက္ခဝိပဿကာ၊ ကုန်သော။ အနာဂါမိနောစ၊ တို့သည်ရင်း။ သုက္ခဝိပဿကာ၊ ကုန်သော။ အရဟန္တော စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုက္ခဝိပဿကသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္စေကဲ၊ သီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ မှန်။ ဥဘယေပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤသုက္ခဝိပဿကအနာဂါမ် ရဟန္တာတို့သည်။ ဝိပဿနာဗလေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သမာဓိဗလဿ၊ သမာဓိခွန်အား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိရောဓ်၊ ကို။ နု သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်အရာ၌။ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမ္ဗန္ဓတ်၊ အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော ဈာန်သမာပတ်ဟူသော ဝိဟာရတို့ဖြင့် ဆည်းပူးအပ်သော။ သမာဓိဗလ်၊ သမာဓိခွန်အား ကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပုရိမကာ၊ ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ ပုထုဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမ် ဟူသော သုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (နု သဏ္ဌာနေ–၌ စပ်) သမာဓိဗလေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝိပဿနာဗလဿ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ပုထုဇဉ်ကိုရည်သည်) အပရိပုဏ္ဏတ္တာ စ၊ မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့ကို ရည်သည်) သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ၄၂။ နု သဏ္ဌာနေ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုဝိပဿနာ ခွန်အား ၏။ အပရိပုဏ္ဏတာ စ၊ မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ သခ်ၢရာန်၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သမ္ဘာ၊ ကောင်းကောင်း ပြည့်စုံစွာ။ နု ပရိမဒ္ဒိတတ္တာ၊ မနင်းနယ် မချေမှုန်းအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဋ္ဌသမာပတ္တိ။ပ။ သမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုဝင်စားနိုင်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ပါဠိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ ဒ္ဝိဟိဗလေဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တယော စ သခ်ၢရာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ တယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ သာမိအတ္ထေ၊ ၌။ ပစ္စတ္တဝစန်၊ ပုဒ်တည်း။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးတို့၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥဏာစရိယာဟိတိ၊ ကား။ ဥဏာပ္ပဝတ္တိဟိ၊ ဥဏာ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပဇ္ဇနာယ၊ နိရောဓသို့ရောက်ခြင်း ဝင်စားခြင်း၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ၄၂။ ဥဏာ်၊ ဖြစ်သော ဥဏာ်မည်၏။ အယဉ္စ သမ္ဘဒါတိ၊ ကား။ ဗလဒ္ဒယသမန္နာဂမာဒိကာ၊ ခွန်အားနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသော။ ယထာဝုတ္တနိရောဓသမာပတ္တိအာဝဟာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နိရောဓသမာပတ်ကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ အယံ သမ္ဘတ္တိ၊ ဤပြည့်စုံခြင်းသည်။ အနာဂါမိခီဏာသဝေတိ၊ ကား။ အနာဂါမိနော စေဝ၊ တို့ကိုရင်း။ ခီဏာသဝေ စ၊ တို့ကိုရင်း။

၈၆၉။ သမထဗလန္တိ၊ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိကေ၊ အစရှိကုန်သော။ ပစ္စနီကဓမ္မေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို။ သမေတိ၊ ငြိမ်းစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမထော၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ ထိုသမထသည်ပင်လျှင်။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အကမ္မိယဋ္ဌေန၊ မလှုပ်စေအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဗလ၊ မည်၏။ (ဗလန္တိ သမထဗလ–ဟုရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်) အနိစ္စာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ [၅၂၂] ဝိဝိဓေတိ၊ အထူးထူး အပြား ပြားကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ သာဧဝ၊ ထိုဝိပဿနာသည်ပင်လျှင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဗလ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလ၊ မည်၏။ နေက္ခမ္မဝသေနာတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌ ကာမစ္ဆန္ဒဝိက္ခမ္ဘနသ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို ပယ်ခွါတတ်သော။ နေက္ခမ္မသင်္ခါတပ္ပသ၊ ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ဝါ၊ တနည်းကား။ အလောဘပဓာနသ၊ အလောဘပြဓာန်းသော။ တထာပဝတ္တကုသလစိတ္တုပ္ပါဒသ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသ၊ ၏။ ကေဝ္ဋတာသခ်ၢတော၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယောအဝိက္ခေပေါ၊ အကြင်မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုမပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမထဗလ်၊ မည်၏။ ဈာပါဒဝိက္ခမ္ဘနသ၊ ဈာပါဒကို ပယ်ခွါတတ်သော။ အဈာပါဒဝိတက္ကသ၊ ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ဝါ၊ ကား။ အဒေါသပဓာနသ၊ အဒေါသပြဓာန်းသော။ တထာပဝတ္တကုသလစိတ္တုပ္ပါဒသ၊ ပွါဒ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝသေန။ပ။ ဟု ရှိသင့်၏) ထိနမိဒ္ဓဝိက္ခမ္ဘိကာယ၊ ထိနမိဒ္ဓကို ပယ်ခွါတတ်သော။ (သညာယ၌ စပ်) ဝိဘူတ၊ ထင်ရှားသည်ကို၊ ဝါ၊ ထင်ရှား အောင်။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ မနသိကရဏေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတအာလောကသညာယ၊ ထင်ပေါ်သော အာလောကသညာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စဝိက္ခမ္ဘနသ၊ ဥဒ္ဓစ္စကို

ပယ်ခွါတတ်သော။ အဝိက္ခေပသ၊ ဟူသော။ သမာဓေနသ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာထားခြင်း၏၊ ဝါ၊ သမာဓိ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သကလမိစ္ဆာဝိတက္ကဝိက္ခမ္ဘနသိဒ္ဓါပတ္တာ။ပ။ အသာသပသာသာနံ၊ အလုံးစုံသော မိစ္ဆာဝိတက််ကို ပယ်ခွါတတ်သော ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော အာနာပါနသတိဖြင့် ပြီးသော ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအသာသပသာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာသခ်ါတော၊ သော။ ယော အဝိက္ခေပေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဲ့၊ ထိုမပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမထဗလ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထယောဇနာ၊ အနက်ကိုယှဉ်စေခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ဇဝ်၊ သို့။ ဥပစာရစျာနသ၊ ဥပစာရစျာန်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမထဗလ၊ သမထခွန်အားကို။ ဒသေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တဲ့၊ ထို သမထခွန်အားကို။ အဌ္ဌန်း၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန စ၊ အစွမ်းအားဖြင့်ငင်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အနဘိဘဝနီယတာယ၊ မလွှမ်းမိုး မနိုပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလပ္ပတ္တိဝသေန စ၊ ခွန်အားသို့ရောက်ခြင်း ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငင်း။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ပဌမဈာနေနာ တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ နီဝရဏေတိ၊ ကား။ နီဝရဏနိမိတ္တံ၊ ဟူသောနိမိတ်ကြောင့်။ နီဝရဏပစ္စယာ၊ နီဝရဏဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စျာနသမင်ုပုဂ္ဂလော၊ စျာန်နှင့်ပြည့်စုံ သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေ ကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်။ ဝါ၊ ကား။ စျာနသမ္ပယုတ္တသမာဓိ၊ စျာန်နှင့် ယှဉ်သောသမာဓိသည်။ (နေ ကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်။) ဟိသစ္ဆံ၊ ၏။ သော၊ ထိုသမာဓေကို။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဣဓ၊ ၌။ သမထဗလန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကေနဋ္ဌေန သမထဗလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဗလဋ္ဌော၊ ဗလ–သဒ္ဒါ၏အနက်ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ဥဒ္ဒစ္စေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒစ္စနိမိတ္တံ၊ ဥဒ္ဒစ္စဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတကိလေသေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒစ္စေန၊ ဥဒ္ဒစ္စနှင့်။ သမ္ပယုတ္တမောဟအဟိရိကာဒိကိလေသဟေတု၊ ယှဉ်သော မောဟအဟိရိကအစရှိသော ကိလေသာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ခဇ္ဇေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒစ္စသမ္ပယုတ္တစတုက္ခန္ဓနိမိတ္တံ၊ ဥဒ္ဒစ္စနှင့်ယှဉ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နေ ကမ္မတိတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့သည်။ မည္ဝမည္ဝဝေဝစနာနိ၊ အချင်းချင်း၏ ဝေဝုစ်တို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဌာနပဂမော၊ တည်ရာမှဖဲသွားခြင်းသည်။ ကမ္မနံ၊ မည်၏။ ပရိဗ္ဗမနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်လည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ချာချာလည်ခြင်းသည်။ စလနံ၊ မည်၏။ သန္ဓာဝနံ၊ ပြေးသွားခြင်းသည်။ ဝေဓေနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ကြောင့်။ နေ ကမ္မတိ၊ မတုန်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ၊ ကြောင့်။ နေ စလတိ၊ မလှုပ်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတက္ခန္ဓေ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ခန္ဓာကြောင့်။ နေ ဝေဓေတိ၊ မတုန်လှုပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဥဒ္ဓစ္စဂ္ဂဟဏံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဒ္ဒါသည်၊ ဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဇတ္တု၊ ၌။ သမထသ၊ ၏။ ဥဒုပဋိ္ဌပကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဘိဘဝေန၊ ထို ဥဒ္ဓစ္စကို လွှမ်းမိုးသဖြင့်။ ဗလပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ခွန်အားသို့ ရောက်ခြင်း ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇေတံ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စကို ဆိုခြင်းသည်။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ–၌စပ်) အဌ္ဌနမ္ပိ၊ ရှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သမာပတ္တီနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓေရဏတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ကိစ္စာတိသယဒဿနံ၊ ကိစ္စလွန်ကဲသည်ကို ပြသည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသောကိစ္စကို ပြသည်ဟူ၍။ ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒံ သမထဗလန္တိ၊ ကား။ နေက္ခမ္မာဒိဝသေန၊ နေက္ခမ္မစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓါယ၊ ရအပ်သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ (အဝဠာနံ–၌ စပ်) နီဝရဏာဒီဟိ၊ နီဝရဏစသည်တို့ကြောင့်။ ယာ အယံ အကမ္မနီယတာ စ၊ အကြင် မတုန်လှုပ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ တာနိ၊ ထိုနီဝရဏတို့ကို။ အဘိဘဝိတ္တာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ယံ ဣဒံ အဝဠာနံ စ၊ အကြင် မြဲမြဲစွာ တည်တံ့ခြင်းသည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣဒံ၊ ဤမတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်နှင့် မြဲမြဲစွာတည်တံ့ခြင်းသည်။ သမထဗလံ၊ သမထခွန်အားတည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသန္တော၊ အကျယ်ညွှန်းပြလိုသည် ဖြစ်၍။ (သရူပတော ဒသေတွာ ဝုတ္တံ–တို့၌စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ကို။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်ုဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော တတော သမာပတ္တိတော၊ ထိုထိုသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ တာသံ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော အနုပဿနာ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုပဿနာ၊ တဖန် ရှုခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္တု၊ ဤနိုရောဓသမာပတ်အရာ၌။ တတ္ထကေနေဝ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော အနုပဿနာမျှဖြင့် ပင်လျှင်။ အနုပဿနာကိစ္စံ၊ ရှုခြင်းကိစ္စသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလန္တိ၊ ဟူ၍။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဒသေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ တာ၊ ထိုအနုပဿနာတို့ကို။ [၅၂၃] ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဝိသယဝိဘာဝေန၊ အာရုံဖြင့် ဝေဘန်ခွဲခြားသောအားဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓပိ၊ ဤဝိပဿနာဗလအရာ၌လည်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အနဘိဘဝနီယတာဝ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဗလဋ္ဌော၊ ဗလ၏အနက်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၄ါ။ ကေနဋ္ဌေန ဝိပဿနာဗလန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အဝိဇ္ဇာယာတိ၊ ကား။ ဒွါဒသသု၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ အဝိဇ္ဇာနိမိတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တလောဘဒေါသကိလေသဝတ္ထုနိမိတ္တံ၊ ယှဉ်သော လောဘ ဒေါသအစရှိသော ကိလေသာဝတ္ထုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သေသံ၊ အကြွင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုဝိညေယ္ယမေဝ၊ လွယ်ကူစွာ သိအပ်သိနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇဂ္ဂဟဏံ၊ အဝိဇ္ဇာကို ယူခြင်း–ဆိုခြင်းသည်။ ဇတ္တု၊ ၌။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဥဒုပဋိ္ဌပကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဘိဘဝေန၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကို လွှမ်းမိုးခြင်းဖြင့်။ ဗလပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ခွန်အားသို့ ရောက်ခြင်း–ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇေတံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာကို ယူခြင်း–ဆိုခြင်းကို။

သတ္တာနမ္ပိ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓေရဏတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ကိစ္စာတိသယဒဿနံ၊ ကိစ္စလွန်ကဲသည်ကို ပြသည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသောကိစ္စကို ပြသည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝိပဿနာဗလန္တိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓဿ၊ ရအပ်သော။ ဝိပဿနာဉာဏဿ၊ ၏။ နိစ္စသညာဒိနိမိတ္တံ၊ နိစ္စသညာစသော နိမိတ်ကြောင့်။ ယာ၊ အယံ အကမ္မနီယတာ စ၊ အကြင် မတုန်လှုပ်စေအပ် မတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ တာ၊ ထိုနိစ္စသညာစသည်တို့ကို။ အဘိဘဝိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ယံ ဣဒံ အဝဋ္ဌာနံ စ၊ အကြင်မြဲမြံစွာ တည်တံ့ခြင်းသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤမတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်နှင့် မြဲမြံစွာ တည်တံ့ခြင်းသည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။

ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့သည်။ ဝါစံ၊ စကားကို။ သင်္ခရောတိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ ပဝတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣဒံ ကတွာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဝစီသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဒါယကာဝိသာခသေဋ္ဌေးကြီး။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝိတက္ကေတွာ၊ ကြံစည်၍။ ဝိစာဧရတွာ၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖြိုက်ဆို၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့သည်။ ဝစီသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တေ ပန၊ ထိုဝစီသင်္ခါရတို့သည်ကား။ ဒုတိယဈာနေ၊ ၌။ ဥပသန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တေ ပန၊ ထိုဝစီသင်္ခါရတို့သည်ကား။ ဒုတိယဈာနံ။ပ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယေန၊ ရူပကာယဖြင့်။ သင်္ခရီယန္တိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ကြောင့်။ ကာယသင်္ခါရာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ အသာသပဿာသာ၊ အသာသပဿာသတို့ကို ရ၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အာဝုသော ဝိသာခ၊ သေဋ္ဌေးကြီး။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အသာသပဿာသာ၊ ဟူကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ကာယိကာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ကာယသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေ ပန၊ ထိုကာယသင်္ခါရတို့သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဈာနေ၊ ၌။ ဥပသန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဈာနံ။ပ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခရီယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ကြောင့်။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ သညာ၊ ကိုဌင်း။ ဝေဒနာ၊ ကိုဌင်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ သညာ စ၊ သည်ဌင်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည်ဌင်း။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ စေတသိကာ၊ စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ်နှင့် စပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာ စ၊ သည်ဌင်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည်ဌင်း။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေ ပန၊ ထိုစိတ္တသင်္ခါရတို့သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသောသူအား။ ဝူပသမန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာဝေဒိယိတာ။ပ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဉာဏစရိယာသု၊ ဉာဏစရိယာတို့၌၊ ဝါ၊ ၁၈–ပါးသော ဉာဏစရိယာတို့တွင်။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တဿာ၊ ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၏။ အာဒိဘူတာ၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှေးခံ၌ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သေသာနုပဿနာပိ၊ ကြွင်းသော (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်စရိယာကထာ၌ ဟောအပ်သော ခယာနုပဿနာအစရှိသော ၁၀–ပါးသော) အနုပဿနာတို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာဝ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထိုကြွင်းသော ခယာနုပဿနာစသည်တို့နှင့် ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ တည်း။ ဖလသမာပတ္တိ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုရာ၌။ မဂ္ဂဖလသမာပတ္တိနှံ့၊ မဂ်နှင့်ဖလသမာပတ်တို့၏။ ဉာဏစရိယာဘာဝဝစနံ၊ ဉာဏစရိယာအဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဉာဏပဓာနတ္တာ၊ ဉာဏ်လျှင် ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယာဓိပတိ ဟေတု မဂ္ဂပစ္စယာဒိဝသေန၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း အဓိပတိပစ္စည်း ဟေတုပစ္စည်း မဂ္ဂပစ္စည်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သာတိသယပစ္စယဘူတေန၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ အကြောင်းပစ္စည်းတရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်သည်။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာ၊ မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို။ စရိတာ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣဒံ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တထာ၊ ထိုသို့ ဉာဏစိရိယာ–ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာဓိ စရိယာသုပိ၊ သမာဓိစရိယာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ [၅၂၄] ဣမာဟိ သောဠသဟိတိ၊ ကား။ အဌန္နံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အနုပဿနာနံ စ၊ တို့၏ဌင်း။ အဌန္နံ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဖလဉာဏာနံ စ၊ တို့၏ဌင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်၊ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမာဟိ ဉာဏပဝတ္တိဟိ၊ ဤဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။

နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိတိ၊ ကား။ အဌ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ အဌ၊ ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာ၊ မည်ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုသမာပတ် ရှစ်ပါးတို့၏။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပစာရသမာဓိ ဘာဝနာသာမညေန၊ ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာ အဖြစ်ဖြင့် တူခြင်းကြောင့်။ ဧကော၊ တစုသော။ သမာဓိစရိယာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ၊ သမာဓိဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဌမဈာနံ သမာဓိစရိယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဌမဈာနပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ နာနာဝဇ္ဇနုပစာရဝသေန၊ အထူးထူးသော (ဝါ) ကွဲပြားသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဥပစာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပရိသမာပတ္တိနမ္ပိ၊ အထက်သမာပတ်တို့၏လည်း။ ဥပစာရဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧကာဝဇ္ဇနေ၊ တူသော အာဝဇ္ဇန်း ရှိသော။ စတုတ္ထဈာနာဒိ ဥပစာရေ၊ စတုတ္ထဈာန်စသည်တို့၏ ဥပစာ၌။ (ဤ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အရူပသမာပတ်တို့ကို ယူ) ပီတိအာဒယော၊ ပီတိစသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ ပီတိနှင့် သုခတို့သည်။ နိ သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ ဇ္ဈာ၊ ၌။ ပဌမဈာနပဋိလာဘတ္ထာယာတိ အာဒိဝစနေန၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ ဥပစာရ

သမာဓိသာပိ၊ ဥပစာရသမာဓိ၏လည်း။ ပါရိပူရီ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဣန္ဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပန၊ စောဒနာကို ဆိုဦးအုံ့။ ဇတ္ထ၊ ၌။ သမထဗလသမာဓိစရိယာနံ၊ သမထဗလနှင့် သမာဓိစရိယာတို့၏။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိံ၊ အဘာယ်ပါနည်း။ ဝိပဿနာဗလလောကိယဉာဏစရိယာနံ၊ ဝိပဿနာဗလနှင့် လောကိယ ဉာဏစရိယာတို့၏။ (နာနတ္တံ) ဝါ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်မူလည်း။ ကိံ၊ နည်း။ သမထဗလေပိ၊ ၌လည်း။ နေက္ခမ္မဝေနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တီသု၊ တို့၌။ အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တောဘဝ၊ ဟောအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သမာဓိစရိယာသု၊ တို့၌။ (အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တောဘဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။) ဝိပဿနာဗလလောကိယဉာဏစရိယာသု စ၊ ဝိပဿနာဗလနှင့် လောကိယ ဉာဏစရိယာတို့၌လည်း။ ဝိပဿသနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအုံ့။ ကိဉ္စာပိ၊ ဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ (ပုရေစရဉာဏာဒိ–၌ သပုရေစရဉာဏာ ဟု ရှိသင့်၏) သပုရေစရဉာဏာ၊ ဧယာနုပဿနာစသော ၁၀–ပါးသော ရှေ့သွားဉာဏ်တို့နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိပဿနာဗလေ၊ ၌။ အဝုတ္တာ ဧဝ၊ မဟောအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၊ ကို။ ဉာဏစရိယာသု၊ ဉာဏစရိယာတို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အကမ္မိယဋ္ဌေ၊ မတုန်လှုပ်စေအပ်သော အနက်သဘောသည်။ ဗလဋ္ဌေ၊ မည်၏။ ပဋ္ဌန်း၊ ကုန်သော။ ဝသီဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုစိဏ္ဏတာ၊ ကောင်းစွာလေ့ကျက်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ စရိယဋ္ဌေ၊ မည်၏။ ဧတေနေဝ၊ ဤထူးခြားသော အနက်ဖြင့်ပင်လျှင်။ (သံဝဏ္ဏိတံ–၌ စပ်) သမထဗလသမာဓိ စရိယာနမ္မိ၊ သမထခွန်အားနှင့် သမာဓိစရိယာတို့၏လည်း။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ သံဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝသီဘာဝတော ပညာတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ ဧတသ၊ ဤတရားသဘောအား။ ဝသော၊ အလိုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝသီ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုဝသီ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ဝသီဘာဝေါ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုဝသီဘော်သည်ပင်လျှင်။ ဝသီဘာဝတာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝသိယောတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဣတ္ထိလိင်ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တာယေ၊ ထိုဝသီတို့ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄၂။ ဝသီတိ ပဋ္ဌ ဝသိယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ ၌။ ဗျာနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇနသ၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိရုန္ဓရဲ၊ မပြတ်။ ဗျာနဂေါသု၊ ဗျာနင်တို့၌။ စိတ္တဗ္ဗဝတ္ထုနသမတ္ထတာ၊ စိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငါ့ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ မည်၏။ သမာပဇ္ဇိတုကာမသ၊ ဝင်စားခြင်းငါ့ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သီဃ၊ လျင်စွာ။ ဗျာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ ဝင်စားခြင်းငါ့ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ မည်၏။ အစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ၊ လက်ဖျစ်တတွက်မျှသော်လည်း ဖြစ်သော။ (ဗျာနံ၌စပ်) ကတိပယစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ၊ သုံးလေးခုသော လက်ဖျစ်တွက်မျှသော်လည်းဖြစ်သော။ ခဏံ၊ ခဏပတ်လုံး။ ဗျာနံ၊ ကို။ ဌပေတုံ၊ ထားခြင်းငါ့။ သမတ္ထတာ၊ သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ မည်၏။ တထေဝ၊ လျှင်။ လဟုံ၊ လျင်စွာ။ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ ထခြင်းငါ့။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ မည်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ ပန၊ သည်ကား။ အာဝဇ္ဇနဝသိယာ ဧဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ သိဒ္ဓေတိ၊ ပြီး၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာဝဇ္ဇနဝသီ၌။ အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏဧဝနာနေ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဧေတို့ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ အယံ၊ သည်ကား။ ဇတ္ထ၊ ၌။ သခ်ေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဗျာနကထာ၌။ အာဂတော ဧဝ၊ လာသည်သာလျှင်တည်း။ အယဉ္စ ဝသီဘာဝေါ၊ ကိုလည်း။ သမာဓိစရိယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တောဘ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဉာဏစရိယာသု ပန၊ တို့၌ကား။ လောကုတ္တရာနံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဝသီဘာဝါပါဒနကိစ္စံ နာမ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်စေခြင်း ကိစ္စမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပဋိပက္ခသ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏။ သုဝိဟတတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [၅၂၅] တတ္ထ၊ ထိုလောကုတ္တရာဉာဏ စရိယာတို့၌။ ဝသီဘာဝေါ၊ သည်။ သဘာဝသိဒ္ဓေါ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအားဖြင့် ပြီး၏။ လောကိယာနံ ပန၊ လောကိယဉာဏ စရိယာ တို့၏မူကား။ ပဂုဏဗလဝဘာဝါပါဒနေန၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏အဖြစ် ခွန်အားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေ သဖြင့်။ ဝသီဘာဝေါ၊ ဝသီဘော်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

၈၇ဝ။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသောတိ၊ ကား။ အနဝသေသနိဒ္ဒေသော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့် ပြခြင်းတည်း။ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလာနံ၊ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စုဒ္ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသဝသေန၊ အားဖြင့်။ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟီတိ၊ ဟူ၍။ ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အံ့။ တတော၊ ထို ၁၆–ပါးသော ဉာဏစရိယာမှ။ အဝက်သဝသေနပိ၊ ယုတ်လျော့သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ယဒိ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ အကယ်၍ အလိုရှိအပ်ငြားအုံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့အလိုရှိအပ်သည် ရှိသော်။ နိရောဝေသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ကိံ နဟောတိ၊ မဖြစ်ပါသလော။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဧတသ၊ ဤရာဂ အား။ ဝတ္ထုဘူတာ၊ တည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမရုဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌကာမရုဏိကော၊ မည်၏။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂကိုရ၏။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့ မဖြတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကာမရာဂသ၊ ၏။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနမတ္တံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်မျှသည်။ နိရောဝေသ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာသည်။ ဘဝိတုံ၊ ၄။ နု သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သမာဓိပါရိပန္ထိကသ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော။ ကာမရာဂသ၊ ၏။ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤတသ္မာ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလဉာဏစရိယာ၊ မဂ်ဖိုလ်ဟူသော ဉာဏစရိယာတို့ကို။ လောကိယဉာဏ သမာဓိစရိယာ ဝိယ၊ လောကီဉာဏစရိယာနှင့် သမာဓိစရိယာတို့ကဲ့သို့။ နိရောဓသမာပဇ္ဇနေ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားရာ၌။ တဒါ၊ ၌။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ကာမံ နု ဝိနိယုဇ္ဇန္တိ၊ အကယ်၍ကား မယုဉ်မပြ အပ်ကုန်။ ပန၊ သော်လည်း။ တသ တသ ပဋိပက္ခသ၊ ထိုထိုဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ သမုစ္ဆိန္နနေန၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ ဗလစရိယာနံ၊ ဗလနှင့် စရိယာတို့၏။ ဝိသေသပစ္စယတာယ၊ ထူးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဧသောတိ၊ ကား။ အနာဂါမီ၊ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ နိရောဓ ဝုဋ္ဌဟန္တသာတိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားကို။ အနာဂါမိနောဝ၊ ၏သာလျှင်။ နိရောဓ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) နေဝသညာနာသညာယတနကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနကိရိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စေယျ၊ ဟောအပ်ရာ၏။

၈၇၁။ ပဠေဝါကာရဘာဝေတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ သနည်း။ စတုဝေါကာရဘာဝေပိ၊ ၌လည်း။ အရူပဈာနဝသေန၊ အရူပဈာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အနုပဇ္ဇသမာပတ္တိ၊ အနုပဇ္ဇသမာပတ်ကို။ လဇ္ဇတိနန၊ ရအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ သို့ စောဒနာဩားအံ့။ ကာမံ လဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုအရူပ သမာပတ်ကို။ အနုပဇ္ဇသမာပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ နု ဝုစ္စတိ၊ မခေါ်ဆိုအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဧကဒေသဘာဝတော၊ တစိတ်တပိုင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ စင်စစ်။ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေနေဝ၊ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အနုပဇ္ဇ သမာပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပဌမဈာနာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝတ္ထုဿ အဘာဝါတိ၊ ကား။ ဟဒယဝတ္ထုနော၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ကရဇကာယ သင်္ခါတဿ၊ ကရဇကာယဟု ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထုနော၊ တည်ရာ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ အပြစ်ကို ပြဦးအံ့။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ နိရောဓံ၊ ကို။ ယဒိ သမာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ငြားအံ့။ စိတ္တစေတသိကာနံ စ၊ တို့၏ဌင်း။ အဋ္ဌသ၊ စိတ်စေတသိက်တို့မှ တပါးသော။ ကဿစိ စ၊ တစုံတခုသော တရား၏ဌင်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပညတ္တိကောဝ၊ ပညတ်ခြင်း မရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မပညတ်အပ် မခေါ်ဆိုအပ်သည်သာလျှင်။ ဘဝေယ္ယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အနုပါ ဒိသေသာယ၊ ခန္ဓာအကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတသဒိသော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းနှင့် အလားတူသည်။ (ဘဝေယ္ယ၊ ၏။) စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာ ပန္နောတိ၊ သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စေယ္ယ၊ ခေါ်ဆိုနိုင်ရာအံ့နည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧတာယ ဝတ္ထုစိန္တာယ၊ ဤတည်ရာဝတ္ထုကို ကြံစည် ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အဂ်ံဝေကလ္လတောဝ၊ အဂ်၏ ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

[၅၂၆] ၈၇၂။ သင်္ခါရာနံ ပဝတ္တိဘေဒေတိ၊ ကား။ သင်ံတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနေ စ၊ ဖြစ်ခြင်း၌ဌင်း။ ဘိဇ္ဇနေ စ၊ ပျက်ခြင်း၌ဌင်း။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ ကုသလာဒိဘေဒဘိန္နေ၊ ကုသိုလ်စသည် အပြားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခတာဟိ၊ ဒုက္ခတာဟု ဆိုအပ်သော ဒုက္ခလက္ခဏာတို့ဖြင့်။ ဥပဒ္ဒုတေ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်သော။ ပဝတ္တိဝိဘာဂေ၊ ဖြစ်ခြင်း အထူးအပြား၌။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ စိတ္တစေတသိကဝိဂမေ၊ စိတ် စေတသိက်တို့၏ ကင်းခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ လဇ္ဇမာနာပိ၊ ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ရအပ်ငြားသော်လည်း။ သင်ံရဒုက္ခတာ၊ သင်ံရဒုက္ခလက္ခဏာသည်။ အဗ္ဘောဟာရိကတံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥက္ကဏ္ဌိတွာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗိဒ္ဓိတွာ၊ ငြီးငွေ့၍။ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တွာတိ၊ ကား။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တာ ဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ သုခန္တိ၊ ကား။ နိဒ္ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကင်းသည်ဖြစ်၍။

၈၇၃။ သမထဝိပဿနာဝသေနာတိ၊ ကား။ ယုဂနဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ ညီတူအစုံအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ အညမညူပကာ ရိတာယ၊ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဟိတာနံ၊ တကွဖြစ်သော သမထ ဝိပဿနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥဿက္ကိတွာတိ၊ ကား။ ဥက္ကဏ္ဌံ၊ ကွန်ကဲခြင်းသို့။ ပတ္တွာ၊ ရောက်၍။ ယာဝ နေဝသညာနာသညာယတနာ စ၊ နေဝသညာ နာသညာယ တနဈာန်တိုင်အောင်ဌင်း။ ယာဝ အနုလောမညာဏာ စ၊ အနုလောမညာဏ်တိုင်အောင်ဌင်း။ အာရဟိတွာ၊ တက်၍။ နိရောဓယတောတိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာ ယတန ဈာန်ကို။ နိရောဓေန္တသ ချုတ်စေသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ချုပ်စေသည်ရှိသော်။ အညဿ၊ သော။ ကဿစိပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အနုပ္ပဒ္ဒေန၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မဖြစ်သောအားဖြင့်။ အဿာ နိရောဓသမာပတ္တိ ယာ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယောဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သမထဝိပဿနာဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဗျတိရိက်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ပြ၏။ နေဝသညာနာ သညာယတနသမာတ္တိ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒုဘယံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်၏ အထက်၌၊ ဝါ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ သုဒ္ဓသမထာဝနာယ၊ သက်သက်သော သမထဘာဝနာ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဖလသမာပတ္တိတ္ထိကော၊ ဖလသမာပတ်ဖြင့် အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အလိုရှိသော။ ယော အရိယော၊ အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနာဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သစေ ဥဿက္ကတိ၊ အကယ်၍ အဆင့်ဆင့် တက်ညားအံ့။ သော၊

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူ၍။ မဂ္ဂတ္ထိကော၊ မဂ်ဖြင့်အလိုရှိသော။ ပုထုဇနော ဝါ၊ ပုထုဇဉ်သည်သော်၎င်း။ သေခေါ ဝါ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်၎င်း။ တာယ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ပြီး၍။ ဖလေ၊ ၌။ စေဋ္ဌတော၊ အကယ်၍တည်ငြားအံ့။ သောပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ဖလသမာပတ္တိ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိစ္စေဝ၊ တည်သည်ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ သောတိ၊ ကား။ ဥဘယဝသေန၊ နှစ်ပါးစုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ ကို။

၈၇၄။ ဖလဒွယသမန္နာဂမာဒိနာ၊ ဖိုလ်နှစ်ပါးအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသော။ ယေန (ဝိဓိနာ)၊ အကြောင်အစီအရင်ဖြင့်။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ၄၊ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဝိဓိ၊ ကို။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇနာကာရမေဝ၊ ဝင်စားခြင်း၏ အခြင်းအရာကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝင်စားပုံအခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကတဘတ္တကိစ္စောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဆွမ်းကိစ္စပြီးခြင်းစသည်သည်။ သဗ္ဗာသမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘာဝနာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စပေတည်း။ တတ္ထ သခ်ါရေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဌမဈာနေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ (တသ္မိံ) ပဌမဈာနစိတ္တုပ္ပါဒေ၊ ၌။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။

ဝိပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ၌။ ကိဒိသိ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော။ ဝိပဿနာ၊ ကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ ပန၊ အလိုရှိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာကို။ နိဒ္ဒါရဏတ္ထံ၊ ထုတ်ပြခြင်းငှါ။ ဝိပဿနာ ပနေသာတိအာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ တမေဝ ဝိပဿနံ၊ ထိုဝိပဿနာကိုပင်လျှင်။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားဖြင့်။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ မဒ္ဒ၊ နံ.သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ဒန္ဓာဘိညံ၊ နေးသောအဘိညာဉ်ရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ခိပ္ပါဘိညံ၊ လျင်သောအဘိညာဉ်ရှိသော။ (မဂ္ဂံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ မဒ္ဒတိက္ခတာယ၊ နံ့သည်၏အဖြစ် ထက်သည်၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ လက္ခဏသို့ ရောက်သော၊ ဝါ၊ ရောက်အပ်သောလက္ခဏာရှိသော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သခ်ါရ။ပ။ ဟောတိ ယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သခ်ါရာရမ္မဏော၊ သခ်ါရလျှင် အာရုံရှိသည်။ သတိပိ၊ လည်း။ သဗ္ဗသခ်ါရေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝဋ္ဋနာ ကာရေနေဝ၊ ပြန်နှစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂေါဝိယ၊ မဂ်ကဲ့သို့။ ဝိသခ်ါရဂတသ၊ သခ်ါရကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌တည်သော။ [၅၂၇] ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝတော စ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တိက္ခာဝ၊ ထက်သော်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာသဒိသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိမန္ဒာ၊ အလွန်နုံ့သော ဝိပဿနာသည်။ သမထာဓိကာ၊ သမထလွန်ကဲသည်ဖြစ်၍။ သခ်ါရာနံ၊ တို့ကို။ နိရောဓေန၊ ချုပ်စေခြင်း၌။ အသမတ္ထာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သမထနိဗ္ဗာ၊ သမထလျှင် အပြီးအဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတိတိက္ခာ၊ အလွန်ထက်သော ဝိပဿနာသည်။ ဉာဏာဓိကာ၊ ဉာဏ်လွန်ကဲသည်ဖြစ်၍။ သာတိသယံ၊ တက္ခ။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌. ဒေါသဒဿနေ၊ အပြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိနိဗ္ဗော၊ ဖလသမာပတ်လျှင် အပြီးအဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာတိမန္ဒနာတိတိက္ခာ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧသ နိရောဓသမာပဇ္ဇနကော၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေ သခ်ါရေတိ၊ ကား။ တေ ပဌမဈာနသခ်ါရေ၊ ထိုပဌမဈာန်၌ ရှိသော သခ်ါရတို့ကို။

တထေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ နာတိမန္ဒာယ၊ မနုံ့လွန်းသော။ နာတိတိက္ခာယ၊ မထက်လွန်းသော။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ အာကမ္ဘတိ၊ ဆွဲငင်၏။ သေသေသုပိ၊ လည်း။ ဧသနယော၊ တည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စားပြီး၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ဝိပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အဝတ္ဝာ၊ မဆိုမူ၍။ စတုဗ္ဗိဓံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကရောတိစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသာလျှင်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဝိပဿနာစာရတော၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေခြင်းထက်။ သမာဓိစာရော၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေခြင်းကို။ (ဣဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ပရတောပိ၊ နောက်၌လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဣမံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့ံ။ တတ္ထ သခ်ါရေ တထေဝ ဝိပဿိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ နံ ပန (ဝက္ခတိ)၊ ဆိုလတ့ံကားမဟုတ်။ နာနာဗဟုအဝိကောပနန္တိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ အသမ္ဘဒ္ဓဿ၊ မဆက်စပ်သော။ ပရိက္ခာရဿ၊ ၏။ အဝိနာသနံ၊ မပျက်စီးစေခြင်းတည်း။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုပရိက္ခရာသည်။ နံ ဝိနဿတိ၊ မပျက်စီး။ တထာ၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ သံဃပဋိမာနန္တိ၊ ကား။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်၏။ ပဋိမာနနာဝဇ္ဇနံ၊ ငံ့လင့်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ သတ္ထုပက္ကောသနန္တိ၊ ကား။ သတ္ထု၊ ၏။ ပက္ကောသနာဝဇ္ဇနံ၊ ခေါ်တော်မူခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ၊ အသက်၏ ကာလအပိုင်းအခြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းတည်းဟူသော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

၈၇၅။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒနမေဝ၊ စိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်းမည်၏။

စိတ္တဧရူပါနံ၊ စိတ္တဧရုပ်တို့၏။ (ဤ၌ အာဒိ–မရှိသင့်) အနုပ္ပဇ္ဇနတော စ၊ ကြောင့်ဌင်း။ ပစ္စာဇာတပစ္စယာဒိဥပတ္ထမ္ဘာ ဘာဝတော စ၊ ပစ္စာဇာတပစ္စည်းအစရှိသော အထောက်အပံ့၏ မရှိခြင်းကြောင့်ဌင်း။ သတ္တာဟမေဝ၊ (၇)ရက်ပတ်လုံးသာလျှင်။ တထာ၊ ထိုရှိမြဲအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက်တည်း၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တာဟမေဝ၊ (၇) ရက်ကိုသာလျှင်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ၍။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သမာပတ္တိဝေသေနေဝါတိ၊ ကား။ ဣရောဓသမာပတ္တိဝေသေနေဝ၊ နိရောဓသမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ နာ အဂ္ဂိ အာဒိအန္တရာယ်၊ ထိုမီးအစရှိသော အန္တရာယ်ကို။ သမာပန္နကော၊ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ (နာ အဓိဋ္ဌာနဝေသနဟု ရှိစေရမည်၊ သမာပတ္တိဝေသေနေ–၌ ဧ၏ နိဝတ္တေတဗ္ဗ ဖြစ်သည်) အဓိဋ္ဌာနဝေသန၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာ (ရက္ခတိ)၊ စောင့်ရှောက်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အာယသ္မတော သဠေ ဝသာတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဣဒ္ဓိကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

[၅၂၈] ၈၇၆။ တေသာတိ၊ ကား။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တသ၊ ဝင်စားသောရဟန်း၏။ ဝါ၊ ကား။ နိရောဓသမာပဇ္ဇနသ၊ ခြင်း၏။ တသ္မိံ သမယေတိ၊ ကား။ တသ ဘိက္ခုနော၊ ထိုစေလွှတ်လိုက်သော ရဟန်း၏။ တသ္မိံ ဥပသင်္ကမနသမယေ၊ ထိုချဉ်းကပ်သော အချိန်ကာလ၌။ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ၊ ထသည်သာလျှင်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤသံဃာတော်၏ ငုံလင့်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ကာလပရိစ္ဆေဒသဒီသံ၊ ကာလအပိုင်းအခြားကို ပြုသည်နှင့်တူ၏။

ဧဝံ ဂရုကာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိအာဒီဟိပိ၊ မီးအစရှိသည်တို့သည်သော်လည်း။ အနဘိဘဝနီယံ၊ မလွှမ်းမိုး မနိုပ်စက်နိုင်သော။ (သမာပန္နံ–၌စပ်) နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပန္နံ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာပနတော၊ ထစေခြင်းကြောင့်။ သံဃသ၊ ၏။ အာဏာ နာမ၊ မည်သည်။ ဧဝံ ဂရုကာ၊ ဤသို့ ကြီးလေးသည်။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဟိတသုခံ၊ စီးပွါးချမ်းသာကို။ အာကင်္ခေန၊ လိုလားတောင့်တသော အမျိုးကောင်းသားသည်။ ဇီဝိတဟေတုပိ၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သံဃသ၊ ၏။ အာဏာ၊ ကို။ နာ အတိက္ကမိတဗ္ဗာ၊ မကျော်လွန်အပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၈၇၇။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ သတ္ထာ၊ သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ အာမန္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နာ ပဏ္ဍိတသတိ၊ မခေါ်သေး။ ॥ဝုဋ္ဌဟိသာမိ၊ ထအုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒော၊ ပြန်လည်၍ စပ်အပ်၏။

၈၇၈။ ဇီဝိတဒ္ဒါနသာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇီဝိတကာလသ၊ အသက်ရှင်ရာကာလ၏။ ဇီဝိတပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းအယဉ်၏။ ॥အာယု ဧဝ၊ အသက်သည်ပင်လျှင်။ အာယုသင်္ခါရာ၊ ကုန်၏။ အာယုဥသ္မာဝိညာဏာနိ၊ အသက် အပူဇွေ ဝိညာဏ်တို့တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုအာယုသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အသ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပကတိစိတ္တသေဝ၊ ပကတိစိတ်၏သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ॥ စရိမဘဝဂေါ်နေ၊ နောက်ဆုံးဘဝင်ဖြင့်။ မီယနတော၊ သေခြင်းကြောင့်။ အန္တောနိရောဓေ၊ နိရောဓသမာပတ်အတွင်း၌။ မရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ॥သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။ မရဏံ၊ သည်။ မာ အဟောသိ၊ မဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့နလုံးသွင်း၍။ အာဝဇ္ဇိတ္တာဝ၊ ဆင်ခြင်၍သာလျှင်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဝင်စားအပ်၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ သဟသာ၊ လျင်။ မရဏေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်)။ အညာဗျာကရဏာဘိက္ခုသြဝါဒဒါနသာသနာနုဘာဝဒီပနာနံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားခြင်း, ရဟန်းတို့အားအဆုံးအမ သြဝါဒပေးခြင်း, သာသနာတော်၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကို ပြခြင်းတို့ကို။ အနိဿရော၊ အစိုးမရသည်။ (အည–မသင့်) သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အနာဂါမိနော ဝါ၊ အနာဂါမ်အားမူလည်း။ အဂ္ဂမဂ္ဂါနဓိဂမော၊ အရဟတ္တမဂ်ကို မရခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ အဝသေသန္တိ၊ ကား။ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနာဒီ၊ အစရှိသော။ (သမာသ်မသင့်) တိဝိဓမ္မိ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ॥အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၇၉။ တေ ဝါ ဒွေ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနိယမေတွာ ဝိယ၊ ကိန်းသေ မသတ်မှတ်မူ၍ကဲ့သို့။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ နိယမတော၊ ကိန်းသေမုချအားဖြင့်။ ဒွေ ဝါရေ ဧဝ၊ နှစ်ကြိမ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တဝါရေတိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ္တဝါရေ၊ ယတနစိတ်၏ အကြိမ်တို့ကို။ နိရောဓံ ဖုသတီတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အစိတ္တကဘာဝမေဝ၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ နိရောဓသ ပယောဂတ္တာတိ၊ ကား။ စိတ္တနိရောဓယ၊ စိတ်၏ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပယောဂဘာဝတော၊ အားထုတ်ခြင်းပယောဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဃဒ္ဒယသမ္ဘရဏာဒိပယောဂသ၊ ခွန်အားနှစ်ပါးကို ဆည်းပူးခြင်းအစရှိသော လုံ့လပယောဂ၏။ စိတ္တနိရောဓတ္ထတ္တာ၊ စိတ်ချုပ်ခြင်းလျှင် အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်

တည်း။ (စာအုပ်တို့၌ ဣ–ကျနေ၏) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇော၊ ၌။ သမထဝိပဿနာဗလသမန္နာဂမော စ၊ သမထ ဝိပဿနာခွန်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုဂင်း။ ဉာဏသမာဓိစရိယာဝသီဘာဝေါ စ၊ ဉာဏစရိယာ သမာဓိစရိယာ တို့ဖြင့် လေ့လာနိုင်နင်းခြင်းကိုဂင်း။ အညမညာနတိဝတ္တနဝသေနေဝ၊ အချင်းချင်းကို မလွန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွေသမထဝိပဿနာ ဓမ္မေ ယုဂနဒ္ဓေ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓသ ပယောဂေါတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤသမာပတ် ရှစ်ပါးသို့တက်ခြင်း လုံ့လပယောဂသည်။ ပဌမဈာနာဒီနံ စ၊ ပဌမဈာန် အစရှိသည်တို့ကိုဂင်း။ တဒနုပဿနာနဉ္စ၊ ထိုပဌမဈာန် စသည်တို့ကိုရှုသော ဝိပဿနာတို့ကိုဂင်း။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ် အတိုင်း။ နိရောဓနဿ၊ ချုပ်စေခြင်း၏။ ပယောဂေါ၊ ပယောဂပေတည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံအဌသမာပတ္တိအာရောဟနံ၊ ဤသမာပတ်ရှစ်ပါးကို တက်ခြင်းသည်။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနဿ၊ ဝင်စားခြင်း၏။ နပယောဂေါ)၊ လုံ့လမဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ကြိမ်ကုန်သော။ စိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ နပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။)

[၅၂၉] ပရတောပ။ နု သက္ကောတီတိ၊ ကား။ သကလံ၊ အလုံးစုံ။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလပတ်လုံး။ အစိတ္တကော၊ စိတ်မရှိသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်ငှါ။ နု သက္ကောတိ၊ နိုင်။ တဋ္ဌ၊ ထိုသို့မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်လည်း။ ဓေါ၊ စင်စစ်။ သံဃပဋိမာနနပ။ ဝဇ္ဇနာနံ၊ သံဃာတော်၏ ငုံ့လင်ခြင်း, မြတ်စွာဘုရား၏ ခေါ်တော်မူခြင်း, အသက်ကာလ အပိုင်းအခြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းတို့ကို။ အကရဏေန၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနဿ၊ အဝိကောပနကိစ္စကို။ (အကရဏေန၊ ကြောင့်။) နု၊ မဟုတ်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုထိုနာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနကို။ အကရဏေန၊ ကြောင့်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပရိက္ခာရဿ၊ ပရိက္ခာရာ၏။ အဝိနာသော။ မပျက်စီးခြင်းသည်။ နု သိယာ၊ မဖြစ်ပဲရှိရာ၏။ နိရောဓသမာပတ္တိဝိဗန္ဓော၊ နိရောဓသမာပတ်၏ အတားအဆီးအနှောင့်အယှက် အန္တရာယ်သည်။ နု သိယာ၊ ရာ။ အယဉ္စ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ မဟာနာဂတ္ထေရဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတောဝ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဇဝံ သန္တော၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ တီဟိ၊ အာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ထိုစကားကို။ သာရတောဝ၊ အနှစ်သာရအားဖြင့်။ နု ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်။ ပဋိနိဝတ္တိတွာပ။ ပတိဋ္ဌာတီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌဖြင့်။ (ဒသေတိ၌စပ်) သမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝိဗန္ဓေ၊ အဆီးအတားအန္တရာယ်သည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဇဝံ၊ သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပန၊ အလျော်ကား။ အဝိဗန္ဓေနေဝ၊ အဆီးအတား အနှောင့်အယှက် မရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလ ဝိတိက္ကမနေ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလကို ကျော်လွန်လတ်သော်။ (ဤအရာ၌လည်း အဝိဗန္ဓေ ပန ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝိတိက္ကမေယေဝဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်) ပန၊ အလျော်ကား။ အဝိဗန္ဓေ၊ အဆီးအတား အနှောင့်အယှက် မရှိလတ်သော်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝိတိက္ကမေယေဝ၊ အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလကို ကျော်လွန်သောအခါ၌သာလျှင်။ ဖလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ ဖိုလ်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇဝဉ္စ ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဂမ္ဘီရကန္ဒရောရဉ္စတတ္တပါသာဏက္ကန္တပုရိသ နိဒဿနမိဒံ၊ နက်သောချောက်သို့ ဆင်းသက်သော ယောကျ်ား, ပြင်းစွာပူလောင်သော ကျောက်ဖျာကို နင်းသော ယောကျ်ား ဥပမာကိုလည်း။ သမတ္ထိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ။ပ။ ပတိဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သံဃပဋိမာနနာဒိကေစုပုဗ္ဗကိစ္စာကရဏေ၊ သံဃပဋိမာန အစရှိသော အချို့သော ပုဗ္ဗကိစ္စကို မပြုခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အင်္ဂဝေကလ္လတော၊ အင်္ဂါချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ နု ဣဒ္ဓတော၊ မပြီးစီး မပြည့်စုံသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယဒိဒံ ပုဗ္ဗကိစ္စကရဏံ၊ အကြင် ပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဇော်၊ ဤပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုခြင်းသည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝတ္တသဒိသံ၊ မချုတ်မယွင်း ပြုမြဲဖြစ်သော ကျင့်ဝတ်နှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင် ကိစ္စသည်။ ဂရုတရံ၊ အထူးသဖြင့် ကြီးလေး၏။ တဿ၊ ကို။ အကရဏံ၊ သည်။ သမာပဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဝိဗန္ဓတိ၊ တားဆီးနှောင့်ယှက်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝိမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အာကိဉ္စညာယတနေ ပတိဋ္ဌာတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ပုန၊ တဖန်။ အာကိဉ္စညာယတနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သမာပဇ္ဇိတ္တာ နှောင်ဟိ–မပါပဲ ရှိသင့်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ အာကိဉ္စညာဈာန်ကို ဝင်စားပြီး၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ယင်းမှထ၍။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ၏။ ကာတဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ယထာ ပနာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ ကတပုဗ္ဗကိစ္စတာသာမညေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ပုဗ္ဗကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ချင်းတူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှီးနှောကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

ဓဝေ။ အဿာတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ (ဌာနံ–၌ စပ်) ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌စပ်) နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ၏။

၈၈၂။ ဝိဝေကနိဿိတ်၊ ကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွပင်လျှင်။ သခ်ါရဝိမုခတာယ စ၊ သခ်ါရတို့မှ မျက်နှာလွှဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဖလစိတ္တာပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဖိုလ်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတ်၊ နိဿရဏဝိဝေကမည်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ညွှတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၈၃။ သခ်ါရတ္တယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ စ၊ သခ်ါရသုံးပါးအပေါင်း၏ ငြိမ်းခြင်းဖြင့်ရင်း။ (အဝိသေသ–၌ စပ်) အဝသေသ စေတသိကဝိညာဏာဘာဝေန၊ ကြွင်းသော စေတသိက်နှင့် ဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပဓမ္မမတ္တာဝသေသတာယ စ၊ ရုပ်တရားမျှ ကြွင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ မတနိရောဓသမာပန္နာနံ၊ သေသောသူနှင့် နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသောသူတို့၏။ အဝိသေသံ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ မတသ စ သမာပန္နသ စ ကောဝိသေသောတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ (ကတာ၊ ပြုအပ်၏။) နေသံ၊ ထိုသေသောသူနှင့် နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသောသူတို့၏။ [၅၃၀] သခ်ါရတ္တယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ အာဒီဟိ၊ သခ်ါရသုံးပါးအပေါင်း၏ ငြိမ်းခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ အဝိသေသော၊ အထူးမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သောလည်း။ ရူပဓမ္မမတ္တာဝသေသတာယ၊ ရုပ်တရားမျှ ကြွင်းကျန်သည်၏အဖြစ်၌။ (ဝိသေသော–၌ စပ်) အာယုဥသ္မာဂ္ဂါ့ဒ္ဓိယာနံ၊ အသက် ကိုယ်ငွေ့ ဣန္ဒြေတို့၏။ အပဂမာနပဂမနံ၊ ကင်းခြင်း မကင်းခြင်းသည်။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ယွာယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၈၄။ သဘာဝတောတိ၊ ကား။ သဘာဝမ္မတော၊ သဘောတရားအားဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထတရားအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော တရားသည်။ (နာ ပိနေသည်) သခ်ံတာဒိဘာဝေန၊ သခ်ံတ စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္ထုဗွတ်၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော တရားသည်။ နဿ (လဘတိ)၊ မရ။ သမာပဇ္ဇန္တဿ ဝသေနာတိ။ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ သော။ အရိယပုဂ္ဂလဿ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပဋိပ္ပဿမ္ဘနပယောဂနိဗ္ဗတ္တိယာ–၌ စပ်) သမထဝိပဿနာဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ယုဂနဒ္ဓေ၊ ညီတူအစုံဖွဲ့အပ်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဒ္ဓ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ အာရောဟန္တဿ၊ တက်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တက်လျက်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနပယောဂနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ငြိမ်းစေခြင်းပယောဂ၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ (နိပ္ပတ္တိယာ–ရှိလျှင် ပြီးစီးခြင်းဖြင့် ဟု အနက်ပေး) နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ နိပ္ဖာဒနာနမ၊ ပြီးစီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပယောဂနိဗ္ဗတ္တိ၊ ထိုပယောဂ၏ ဖြစ်ခြင်းပြီးခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ နိပ္ပန္နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ၄ါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

သခ်ါရရူပသမတောစ၊ သခ်ါရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ သန္တဓမ္မသမန္နယတော စ၊ ငြိမ်သက်သော အရူပသမာပတ်တရားသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သန္တံ၊ ငြိမ်းအေးငြိမ်သက်စွာသော။ အရိယေဟိ ဧဝ၊ အရိယာတို့သည်သာလျှင်။ နိသေဝိတဗ္ဗတ္တာ၊ မှီဝဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယနိသေဝိတံ၊ မည်၏။ တိဿန္ဒမ္မိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခတာနံ၊ ဒုက္ခတာတို့၏။ နိဗ္ဗုတဘာဝတော၊ ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ံ၊ သို့။ ဥပါဂတံ၊ ရောက်သော။ အရိယပညန္တိ၊ ကား။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော။ မဂ္ဂဖလပညံ၊ မဂ်ပညာဖိုလ်ပညာကို။ ဣမိသာပိတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ သမာပတ္တိသမတ္ထာတာတိ၊ ကား။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း။

အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၅။ အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိတိ၊ ကား။ အာဟုနေယျ။ပ။ ပုညက္ခေတ္တဘာဝါသိဒ္ဓိ၊ အာဟုနေယျဖြင့်, ပါဟုနေယျအဖြစ်, ဒက္ခိဏေယျအဖြစ်, အဉ္ဇလီကရဏီယအဖြစ်, အနုတ္တရပုညက္ခေတ္တအဖြစ်၏ ပြီးခြင်းတည်း။ အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ ဒဿနမဂ္ဂပညာဒိဝိသေသေန၊ ဒဿနမဂ်ပညာအစရှိသော အထူးနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ။ ဧတိဿာ လောကုတ္တရပညာယ၊ ဤလောကုတ္တရာပညာ၏။ ။အာနေတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဟုနိတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟုနံ၊ မည်၏။ ဒုရတောပိ၊ အဝေးမှသော်လည်း။ အာနေတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဒါတဗ္ဗဒါနံ၊ ပေးလှူပူဇော်အပ်သော ဒါနဝတ္ထုတည်း။ တံ၊ ထိုအဝေးမှဆောင်ယူ၍ ပေးလှူပူဇော်အပ်သော အလှူဝတ္ထုကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ခံယူခြင်းငှါ။ ယုတ္တောတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟုနေယ္ယော၊ မည်၏။ အာဂန္တ္ဝါဟနံ၊ ရောက်သည်အာဂန္တုအားပေးလှူအပ်သောဝတ္ထုကို။ ပါဟုနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုရောက်သည်အား ပေးလှူဖွယ်ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ၄ါ။ ယုတ္တောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါဟုနေယ္ယော၊ မည်၏။ ဒက္ခိဏံ၊ မြတ်သောအလှူကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏေယ္ယော၊ မည်၏။ အဉ္ဇလီကရဏံ၊ လက်အုပ်ကိုပြုခြင်း–လက်အုပ်ချီခြင်းသည်။ အဉ္ဇလိကမ္မံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုလက်အုပ်ချီခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊ မည်၏။ အနုတ္တရံ၊ ဥတ္တမ်၊ မြတ်သော။ (ဌာနံ–၌ စပ်) သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပုညဝိရူဟနဋ္ဌာနံ၊ ကောင်းမှု၏ ကြီးပွါးစည်ပင်ရာဌာနတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကဿ၊ ၏။ အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ မြတ်သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏ လယ်ယာမည်၏။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ သခ်ေပေါ၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ အကျယ်ကိုကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သံဃာနုဿတိအရာ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

၈၈၆။ မန္ဒာယ ဝိပဿနာယ အာဂတောတိ၊ ကား။ အတိက္ကာယ၊ မထက်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဌမမဂ္ဂပည်၊ ပညာကို။ ဘာဝေတွာ၊ ပွါးစေ၍။ သောတာပန္နဘာဝ၊ သောတာပန်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂတော၊ လာသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော။ မူဒုနံ၊ နူးညံ့ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မုဒိန္ဒြိယော၊ နူးညံ့သော ဣန္ဒြေရှိသည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ၊ ကား။ (ယသ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။) အတ္တဘာဝဂ္ဂဟဏ၊ အတ္တဘောကို ယူခြင်းဟူသော။ ဘဝူပပတ္တိ၊ ဘဝ၌ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ ခုနစ်ကြိမ်။ ပရမာ၊ အလွန်ဆုံးအတိုင်းအရှည်တည်း။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌၊ ဝါ၊ ထိုထက်အလွန်။ အဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော။ ဘဝံ၊ ကို။ [၅၃၁] နာ အာဒီယတိ၊ မယူ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ မည်၏။ သံသရိတွာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ ပရိယန္တံ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝုတ္တော–၌ စပ်) ကာလေန၊ ရဲ့ခါ၊ ဒေဝလောကဿ၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သောဘဝ၏ဂုဏ်း။ ကာလေန၊ ရဲ့ခါ။ မနုဿလောကဿ၊ လူပြည်၌ဖြစ်သော ဘဝ၏ဂုဏ်း။ ဣတိ၊ သို့။ မိဿကဿ၊ ရောနှောသော။ ဘဝဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ခုကုန်သော။ သုဂတိဘဝေ၊ သုဂတိဘဝတို့ကို။ သံသရိတွာ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကုလတော၊ မြတ်သောအမျိုးမှ။ ကုလံ၊ မြတ်သောအမျိုးသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောလံကောလော၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယတော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ နိစကုလေ၊ ယုတ်ညံ့သော အမျိုး၌။ ဥပပတ္တိ နာမ၊ ကပ်၍ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာဘောဂကုလေသုယေဝ၊ များသောစည်းစိမ်ရှိသော အမျိုးကြီးအမျိုးမြတ် တို့၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့် အတ္ထော၊ တည်း။ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနီတိ၊ ကား။ ဒေဝမနုဿဝသေန၊ နတ်လူတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွေ ဝါ၊ နှစ်ခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တယော ဝါ၊ သုံးခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝေ၊ တို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ၊ ဤကောလံကောလပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ မိဿကဘဝေနေဝ၊ ရောနှောသော ဘဝ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါတိ၊ ဟူသော။ ဧတေ၊ ဤစကားသည်။ ဒေသနာမတ္တမေဝ၊ ဒေသနာမျှသာလျှင်တည်း။ ယာဝ ဆဋ္ဌဘဝါ၊ ခြောက်ခုမြောက် ဘဝတိုင်အောင်။ သံသရန္တောပိ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ကောလံကောလောဝ၊ ကောလံကောလပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တဘာဝဂ္ဂဟဏသင်္ခါတံ၊ အတ္တဘောကို ယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဧကံယေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ခန္ဓဗီဇံ၊ ခန္ဓာမျိုးစေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဗီဇီ၊ မည်၏။ မာနုသကံဘဝန္တိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသော ဤစကားသည်လည်း။ ဒေသနာမတ္တံ၊ ဒေသနာမျှသာလျှင်တည်း။ ဒေဝဘဝံ၊ နတ်ဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်လက်၍ ရှင်းဦးအံ့။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော သောတာပန်တို့၏။ ဣမံ ပဘေဒံ၊ ဤအကွဲအပြားကို။ ကော၊ အဘယ်တရားသည်။ နိယမေတိ၊ မြဲစေသနည်း၊ ဝါ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ (နိယမေတိ၊ ၏။) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဗလဝတီ၊ အားကြီးသည်။ သစေဟောတိ၊ ငြားအံ့။ ဧကဗီဇီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဧကဗီဇီဝိပဿနာအောက်။ မန္ဒာယ၊ နုံ့သောဝိပဿနာဖြင့်။ ကောလံကောလော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုကောလံကောလအောက်။ မန္ဒတရာယ၊ အထူးသဖြင့်နုံ့သော ဝိပဿနာဖြင့်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၈၈၇။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သကိ၊ တကြိမ်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သကဒါဂါမီ၊ မည်၏။ သကိဒေဝါတိ၊ ကား။ ဧကဝါရံယေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ သကဒါဂါမီသု၊ တို့တွင်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ဧကောဝ၊ တပါးကိုသာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ၊ ဤလူပြည်လောကဌ်။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီး၍။ ဣဒေဝ၊ ဤလူပြည်လောကဌ် သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံ၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဣဒ၊ ဌ်။ ပတ္တော၊ ၍။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်လောကဌ်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ စံ၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဒေဝလောကေ၊ ဌ်။ ပတ္တော၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနတ်ပြည်လောကဌ်သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဒေဝလောကေ၊ ဌ်။ ပတ္တော၊ ၍။ ဣဒ၊ ဤလူပြည်လောကဌ်။ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ စတ္တာရောပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာဌ်။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ယော ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ဣဒ၊ ဤလူပြည်လောကဌ်။ ပတ္တော၊ ၍။ ဒေဝလောကေ၊ ဌ်။ ယာဝတာ ယုကံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ဝသိတ္တာ၊ နေပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဣဒ၊ ဤလူပြည်လောကဌ်။ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာဌ်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။

၈၈၈။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဒ၊ ဤကာမလောကသို့။ အနာဂမနတော၊ မလာခြင်းကြောင့်။ အနာဂါမီ၊ မည်၏။ ဣန္ဒြိယဝေမတ္တတာဝိသေနာတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဝိမုတ္တိပရိပါစကဣန္ဒြိယာနံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်ကို ရင့်ကျက်စေတတ်သော ဣန္ဒြေတို့၏။ ပရောပရိယတ္တေန၊ ရင့်သည်နုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌမ ဣဒ ဝိဟာယ နိဗ္ဗော ဟောတီတိ၊ ကား။ သော အနာဂါမီ၊ ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိအာဒိဘာဝေန၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီစသည်တို့၏ အဖြစ်ဟူသော။ ပဋ္ဌပကာရေန၊ ငါးပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမလောကကို။ ပဇဟိတွာ၊ ပယ်စွန့်၍၊ ဝါ၊ ကြဉ်၍။

ပရိနိဗ္ဗာယနကော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယုဝေမဇ္ဈေသ၊ အသက်၏ ထက်ဝက်၏။ အန္တရာယေဝ၊ အကြား၌ သာလျှင်။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယနတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်း ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ [၅၃၂] အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊ မည်၏။ ဝါ၊ အဌကထာအဖွင့်မှ တနည်းကား။ ဥပဟစ္စာတိ၊ ကား။ ကာလကိရိယံ၊ သေခြင်းကို၊ ဝါ၊ သေရာကာလကို။ ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်ရောက်၍။ အပ္ပယောဂေနာတိ၊ ကား။ အဓိမတ္တာပယောဂေန၊ လွန်ကဲသောလုံ့လနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မဆင်းရဲ မငြိုငြင်သဖြင့် သာလျှင်။ တိက္ခိန္ဒြိယတာယ၊ ထက်သော ဣန္ဒြေရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခေနေဝ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသဖြင့်သာလျှင်။ သပ္ပယောဂေနာတိ ဇော်ထ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ ဝုတ္တာဝိပရိယာယေန၊ ဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥဒ္ဒဝါဟိဘာဝေန၊ အထက်သို့ ဆောင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဒ္ဒ၊ အထက်၌။ တဏှာသောတံ၊ တဏှာဟူသော အယဉ်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဝဋ္ဋသောတံ၊ ဝဋ်ဟူသော အယဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒံသောတေ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒ္ဒ၊ အထက်ဘုံသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ပဋ္ဌိလဘိတဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဒ္ဒ၊ အထက်ဘုံ၌။ မဂ္ဂသောတံ၊ မဂ်ဟူသော အယဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒံသောတေ၊ မည်၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ အကနိဋ္ဌဘဝံ၊ အကနိဋ္ဌဘုံသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကနိဋ္ဌဂါမိ၊ မည်၏။

ယတ္ထုပပန္နောတိ၊ ကား။ အဝိဟာဒီသု၊ အဝိဟာစသောဘုံတို့တွင်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်ဘုံ၌။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမေသံ အနာဂါမိနံ၊ ဤအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဘေဒနနတ္ထံ၊ အကွဲအပြားကို သိခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥဒ္ဒံသောတအကနိဋ္ဌဂါမိစတုက္ကံ၊ ဂါမိစတုက္ကကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝိဟတော၊ ဘုံမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော။ ဒေဝလောကေ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့ကို။ သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်၍၊ ဝါ၊ ရောက်ပြီး၍။ အကနိဋ္ဌံ၊ အကနိဋ္ဌဘုံသို့။ ဂန္ဓာ၊ ရောက်၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဒ္ဒံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ၊ မည်၏။ ယော ပန၊ သည်ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒေဝလောကေ၊ တို့ကို။ သောဓေတွာ၊ ၍။ သုဒဿီ ဒေဝလောကေ၊ သုဒဿီဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဥဒ္ဒံသောတော နအကနိဋ္ဌဂါမီနာမ၊ မည်၏။ ယော၊ သည်။ ဣတော၊ ဤအဝိဟာဘုံမှ။ အကနိဋ္ဌမေဝ၊ အကနိဋ္ဌဘုံသို့သာလျှင်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ နဥဒ္ဒံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ၊ မည်၏။ ယော ပန၊ သည်ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၍။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဒေဝလောကေသု၊ ဗြဟ္မာ့လောကတို့တွင်။ တတ္ထတတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဗြဟ္မာ့လောက၌သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ နဥဒ္ဒံသောတော နအကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဝိဟေသု၊ အဝိဟာဘုံတို့၌။ ဥပပန္နသမနန္တရာ စ၊ ဖြစ်သည်၏ အခြားမဲ့၌ဌင်း။ (ပရိနိဗ္ဗာယနဝေသန–၌ စပ်) အာယုဝေမဇ္ဈေ၊ အသက်၏ထက်ဝက်သို့။ အပ္ပတွာ စ၊ မရောက်မူ၍ဌင်း။ ပတ္တာ စ၊ ရောက်၍ဌင်း။ ပရိနိဗ္ဗာယနဝသေန၊ ကိလေသာ ငြိမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်တို့ဌင်း။ ဧကော၊ သော။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဌင်း။ ဧကော၊ သော။ ဥဒ္ဒံသောတေ၊ ဥဒ္ဒံသောတအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဥ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုငါးပါးသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အသင်္ခါရသသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာ ယိဝိဘာဂေန၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ, သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာ ယီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကွဲအပြားအားဖြင့်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အတပ္ပသုဒဿသုဒဿီသု၊ အတပ္ပါဘုံ သုဒဿာဘုံ သုဒဿီဘုံတို့၌။ တတ္ထ၊ ထို့အတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒသကာ၊ ဆယ်ခုအပေါင်း တို့သည်။ စတ္တာလီသံ၊ လေးဆယ်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အကနိဋ္ဌေ ပန၊ ၌ကား။ ဥဒ္ဒံသောတေ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဌင်း။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုလေးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အသင်္ခါရသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယိဝိဘာဂေ နာ၊ တို့၏ အကွဲအပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌစတ္တာလီသံ၊ လေးဆယ့်ရှစ်ပါး ကုန်သော။ အနာဂါမိနော၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သောတာပန္နာ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဋ္ဌိပဒါဘေဒေန၊ ပဋ္ဌိပဒါအပြားအားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတ္တက္ခတ္တုပရမာ၊ ပရမသောတာပန်တို့ဌင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ကောလံကောလာ၊ တို့ဌင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဧကဗီဇိနော၊ တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓါခုရေန၊ သဒ္ဓါဟူသောခုရဖြင့်။ ပဋ္ဌိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သော။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော သောတာပန်တို့ဌင်း။ တတ္ထ၊ တူ။ ပညာခုရေန၊ ပညာဟူသော ခုရဖြင့်။ (ပဋ္ဌိပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဒွါဒသ၊ တို့ဌင်း။) ဣတိ၊ သို့။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

သကဒါဂါမိနော၊ တို့သည်။ သုညတဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဋ္ဌိပဒါဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့ဌင်း။ တတ္ထ၊ တူ။ အနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဝိမုတ္တာ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌိပဒါ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရော စတ္တာရော၊ လေးပါး လေးပါးတို့ဌင်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

၈၈၉။ အရဟန္တော၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို့အတူတဆယ့်နှစ်ပါးတို့ပင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ပညာဝိမုတ္တာ၊ ပညာဝိမုတ္တာရဟန္တာတို့ဌင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တာ၊ တို့ဌင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ တေဝိဇ္ဇာ၊ တို့ဌင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဒဋ္ဌဘိညာ၊ တို့ဌင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ [၅၃၃]

ပဋိသမ္ဘိဒါပွတ္တာ၊ တိုဂင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမသင်္ခ၊ အညီအမျှခြောက်ဆယ်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဧတေ၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓသမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဆစတ္တာလီသာဓိကသတံ၊ လေးဆယ်ခြောက်ပါး အလွန်ရှိသောတရာသော၊ ဝါ၊ တရာ့လေးဆယ့်ခြောက်ပါးသော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုတရာ့လေးဆယ်ခြောက်ပါးသော အရိယာတို့၏ အရိယဘာဝသိဒ္ဓိ၊ အရိယာ၏အဖြစ် ပြီးစီးခြင်းသည်။ အရိယာယ၊ စင်ကြယ်သော။ ပညာဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ အာဟုနေယျ။ပ။ အာနိသံသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောကိယဝိဇ္ဇာဘိညာဟိ၊ လောကီဝိဇ္ဇာအဘိညာဉ်တို့နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဥဘာတောဘာဂဝိမုတ္တတာ၊ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘာတောဘောဂဝိမုတ္တော၊ ဝိမုတ္တရဟန္တာကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ယံသန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံ စတုတ္ထမဂ္ဂပညာဘာဝနံ၊ အကြင် စတုတ္ထမဂ််ပညာဘာဝနာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သခေါ်ပတော၊ အားဖြင့်။ ဂါထာဝဏ္ဏနာယံ၊ ဂါထာ၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဝုတ္တာကာရံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့သော အခြင်းအရာကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ မဂ္ဂကွဏ္ဍေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတူသုပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဂ္ဂကွဏ္ဍေသု၊ မဂ်ခဏ္ဍတို့၌။ တံ ဇဋ္ဌေ၊ ထိုတဏှာအရှုပ်အထွေးကို။ ကာမံ၊ အကယ်၍။ ဝိဇဋေတိ နာမ၊ ဖြေရှင်းသည်မည်ပေ၏။ ဖလကွဏ္ဍေသုပိ၊ ဖိုလ်ခဏ္ဍတို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိဇဋိတဇဋော၊ ဖြေရှင်းအပ်ပြီးသော တဏှာအရှုပ်အထွေးရှိသည်၊ ဝါ၊ တဏှာအရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းပြီးသည်။ (ကာမံ ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ သော်လည်း။ အဂ္ဂဖလကွဏ္ဍေယေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ္ဍသာလျှင်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဝိဇဋိတဇဋော၊ ဖြေရှင်းအပ်ပြီးသော တဏှာအရှုပ်အထွေးရှိသည်၊ ဝါ၊ တဏှာအရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တတော ပရံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ခဏ္ဍမှ နောက်၌။ ဝိဇဋေတဗ္ဗာယ၊ ဖြေရှင်းအပ်သော။ ဇဋာယ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇဋာ၊ ဤအရာ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌိမဂ္ဂပညာဘာဝနာနိသံသဿ၊ အောက်ဖြစ်သော မဂ်ပညာကို ပွါးစေခြင်း၏ အကျိုးအာနိသင်္သကို။ ဝုတ္တတ္တာဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ စတုတ္ထမဂ္ဂပညာဘာဝနာဝသေန၊ စတုတ္ထမဂ််ပညာကို ပွါးစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ရတိန္တိ၊ ကား။ အဘိရတိ၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အဘိရုစိ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ အရိယာယ၊ စင်ကြယ်သော။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၌။

၈၉၀။ ဣမိဿာ ဂါထာယာတိ၊ ကား။ ဣမိဿံ ဂါထာယံ၊ ၌။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဂါထာ၊ ကို။ အတ္ထနော၊ ၏။ အတ္ထဘူတသ၊ အနက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသ၊ သီလသမာဓိပညာဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၏။ အာဓာရဘာဝေန၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤဣမိဿာ ဂါထာယ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္ထသ၊ ၏။ တံသမ္ဗန္ဓိဘာဝတော၊ ထိုဂါထာ၏ သမ္ဗန္ဓီဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ နိဒ္ဒေသ၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ တေဝီသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ ၂၃–ခုမြောက်ဖြစ်သော အပိုင်း၏အဖွင့်တည်း။

နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ (၅၃၄–၁)

[၅၃၄] ၈၉၁။ ဣမိဿာ ဒါနိ ဂါထာယာတိအာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဂါထာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဘာသိဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိညာတော၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော။ သွာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ထိုသို့သော ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ ဘာသိတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

၈၉၂။ တတ္ထာတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိတို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ပဒသမ္ဗန္ဓေန၊ ပုဒ်၏စပ်ခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သခေါ်ပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိ ဂါထာယံ၊ ဟူသော ဂါထာ၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ သီလာဒိပွဘေဒါနံ၊ သီလစသည်အပြားရှိကုန်သော။ တေသံ၊ အတ္ထာနံ၊ ထိုအနက်တို့၏။ (ယော ဝိနိစ္ဆယော၌ စပ်) ပဋ္ဌနမ္ပိ၊ ငါးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဟာနိကာယာနံ၊ နိကာယ်ကြီးတို့၏။ အဋ္ဌကထာနယေ အဋ္ဌကထာကန္တိယံ၊ အဋ္ဌကထာအစဉ်၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ယော ဝိနိစ္ဆယော၊ အကြင် အဆုံးအဖြတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အဆုံးအဖြတ်ကို။ သမာဟရိတ္တာ သမာနေတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်၍။ နိကာယန္တရသနိကာယဂတဝါဒဒေါသသင်္ကေရေဟိ၊ နိကာယ်တပါးနှင့် မိမိနိကာယ်တို့၌တည်သော ဝါဒဒေါသတို့နှင့် ရောယှက်ခြင်းတို့မှ။ (သနိကာယ သီမူသာသင့်သည်။ ဝါဒသင်္ကရဒေါသေဟိ ဟူ၍ သော်လည်း ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင်–နိကာယ်တပါး၌တည်သော ဝါဒနှင့် မိမိနိကာယ်၌ တည်သောဝါဒတို့၏ ရောယှက်ခြင်း အပြစ်တို့မှ–ဟုပေး) မုတ္တော၊ ကင်းလွတ်သော။ သော ဝိနိစ္ဆယော၊ ထိုအဆုံးအဖြတ်ကို။ (သ ဝိနိစ္ဆယော ကို သော ဝိနိစ္ဆယောဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ ဖွင့်သည်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိကာမေဟိ၊ စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိကုန်သော။

ယောဂီဟိ၊ တို့သည်။ ဧတသ္မိံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ကျမ်း၌။ အာဒရော၊ ရိုသေခြင်းကို။ ကရဏီယောယေဝ၊ ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

နိဂမနဂါထာယော (၅၃၅–၁၁)

[၅၃၅] စ၊ နိဂုံးကို ဆိုဦးအုံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်–––

သုဝိသုဒ္ဓသမာစာရော၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော အကျင့်အာစာရနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဝိပုလောဒါရဝိသုဒ္ဓမတိ ပါဠေ၀ေါ၊ ကျယ်ပြန့် မြင့်မြတ်၍ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ပညာ၏ ထက်မြက်ခြင်းရှိတော်မူသော။ မဟေသိ မဟာဇ္ဈသိ၊ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ အမည်ရှိသော ရဟန်းမြတ်သည်၊ ဝါ၊ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသအမည်ရှိသော မထေရ်မြတ်သည်။ ကရုဏာ၀ေဂသမုဿာဟိတမာနသော၊ ကရုဏာအဟုန်သည် ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ်သော စိတ်နလုံးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဒ္ဓနယမဏ္ဍိတံ၊ စင်ကြယ်သောနည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ ယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ အကြင်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ အစ္ဆန္ဒဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်စစ် ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘာသိ၊ မိန့်ဆိုဟောကြားရေးသား စီရင်တော်မူခဲ့လေပြီ။

တဿ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ)၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပကာသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ သိဒ္ဓဂါမပရိ၀ေဏနိ၀ါသိနာ၊ သိဒ္ဓဂါမကျောင်းတိုက်၌ (ဝါ) သိဒ္ဓရွာကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံး နေလေ့ရှိသော။ သုဒ္ဓါစာရေန၊ စင်ကြယ်သော အကျင့်အာစာရရှိသော။ ဓီမတာ၊ ပညာရှိဖြစ်သော။ ဒါဋ္ဌနာဂေန၊ ဒါဋ္ဌနာဂအမည်ရှိသော။ ထေရေန၊ မထေရ်သည်။ အာယာစိတော အာယာစိတေန၊ တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တောင်းပန်အပ်သော။ (မယာ–၌ စပ်) (ယာစိတေန–ဟူ၍သော်လည်း မူလပါဋ္ဌမှန်ရှိသင့်၏၊ ယာစိတေန၊ တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တောင်းပန်အပ်သော။) မယာ၊ သည်။ ယာ အတ္ထသံ၀ဏ္ဏနာ၊ အကြင်အနက်ကို ဖွင့်ရာဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာကျမ်းကို။ ပုရာတနံ၊ ရှေးခေါ်ဖြစ်သော။ ကထာမဂ္ဂံ၊ အဖွင့်ဖြစ်သော စကားအစဉ်ကို၊ ဝါ၊ ပို့ချရိုးပို့ချစဉ်ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ သမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်ပြီ။

တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာဌာနတို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပရမတ္ထာနံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော အနက်တို့ကို။ နိဓေနတော၊ သိုမှီးသွင်းထားခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သိုမှီးသွင်းထားရာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နာမတော၊ အမည်အားဖြင့်။ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ နာမ၊ အမည်ရှိသော။ အနာကုလ ဝိနိစ္ဆယာ၊ ရှုပ်ထွေးခြင်း ကင်းသော အဆုံးအဖြတ်ရှိသော။ သာ ဧသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ဤဋီကာကျမ်းသည်။ ဘာ၀ေါ၀ရတော၊ ဘာ၀ေါ၀ရအားဖြင့်။ အဌာသိတိပ္ပမာ၀ေါယ၊ ၈၈–ဘာ၀ေါ၀ရ အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ ပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဋ္ဌာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဝါ၊ လုံးဝပြီးဆုံးခြင်းသို့။ သမ္ပတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ပြီးမြောက်ဆိုက်ရောက်လေပြီ။

ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ ကျမ်းကို။ သခ်ံရောန္ဓေန၊ ကောင်းစွာပြုစီရင်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ပြုစီရင်သော။ မယာ၊ သည်။ ယံတံ ပုညံ၊ အကြင်ကောင်းမှုကို။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုကောင်းမှု၏။ အာနုဘာ၀ေန၊ အာနုဘော်ကြောင့်။ လောကနာထဿ၊ တလောကလုံး၏ အားကိုးရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။

ဩဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်ကုန်၍။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ စင်ကြယ်သော။ သီလာဒိပဋိပတ္တိယာ၊ သီလအစရှိသော အကျင့်ပဋိပတ်ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဟိနော၊ သတ္တ၀ါတို့သည်။ ဝိမုတ္တိရသဘာဂိနော၊ ဝိမုတ္တိရသ အဖို့အစုရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း

ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ တသို့၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သဂါရဝါ၊ ရိုသေခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။

ဒေဝေါ၊ မိုဃ်းသည်။ ကာလေန၊ သင့်လျော်သောကာလ၌။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဿတု၊ ရွာသွန်းပါစေသတည်း။ မဟီပတိ၊ မြေကြီး အရှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ရေမြေရှင်ဖြစ်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ သဒ္ဓမ္မနိရိ တော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ လောကံ၊ လောကကို၊ ဝါ၊ လူအပေါင်းကို။ ဓမ္မေနေဝ၊ တရားသဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ တရားနည်းလမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပသာသတု၊ သွန်သင် ညွှန်ပြ ဆုံးမ အုပ်ချုပ်ပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနော၊ ဗဒရတိတ္ထကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးလေ့ရှိသော။ အာစရိယဓမ္မပါလနေ၊ ဆရာဓမ္မပါလသည်၊ ဝါ၊ ဓမ္မပါလအမည်ရှိသော ဆရာတော်သည်။ ကတာ၊ ပြုစီရင်အပ်သော။ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ နာမ၊ အမည်ရှိသော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာကျမ်းသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ၊ ကျမ်းသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ စတုတ္ထတွဲ ဤတွင်ပြီးပြီ။

နိဿယနိဂုံး

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂန္ထသ၊ ဝိသုဒ္ဓနယဒဿိနော။
ဒုဗ္ဗောဓတ္ထံ ပကာသေတုံ၊ ယာ ကတာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

၂။ မဟာစရိယဓမ္မပါလ–တ္ထေရေန တိက္ခဉာဏိနာ။
ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာတိ၊ မဟာဋီကာတိ စေရိတာ။

၃။ ပါဋိတော သာ စ ဂမ္ဘီရာ၊ သုဒုဗ္ဗောဓာ စ အတ္ထတော။
သမယန္တရသံယုတ္တာ၊ ဒုဗ္ဗာနာ သမယန္တရေ။

၄။ အပေတပရိစယေန၊ သုဒ္ဓပါဋိဝိဘာဝိနာ။
ပေါရာဏနိဿယေဟိပိ၊ သက္ကာ ဉာတုံ နဿသော။

၅။ တသ္မာသသာ မြမ္ဘာသာယ၊ နပဒံ ပရိပတ္ဘိယ။
ယံ အတ္ထဒဿနံ ဂန္ထံ၊ နိဿယံ ကာတုမာရဘိ။

၆။ ဒ္ဝါဒိသတာဓိကေ သာကေ၊ ဝဿာနံ တေရသေ သတေ။
မာဃသသ ကဏှပက္ခမှိ၊ အာဒိ ကတ္တာ တတိယကံ။

၇။ ဇာတော ဆိပ်ခွန်မဟာဂါမေ၊ ရွှေဘိုနဂရပစ္ဆိမေ။
သာသနာ့ရိုပ်သာအာရာမေ၊ ပုရေ ရုန်ကုန်တိ ပါကဋေ။

၈။ ဝသန္တောဟံ အဂ္ဂမဟာ–ပဏ္ဍိတောပါဓိ သောဘနော။
မဟာစည်တိ ဝိဟာရေ စ၊ ဝုတ္ထော တန္နာမဝိဿုတော။

၉။ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာလေ ယော၊ ဝိဋ္ဌကတ္တာယပါဋိယော။
တဒဋ္ဌကထာ စ တဋ္ဌီကာ၊ သဗ္ဗာ သြသာနသောဓနေ။

၁၀။ ဌတ္တာ ဌာနေ ဝိသောဓေသိ၊ ပုစ္ဆနံ'ထ ဝိစာရဏံ။
ဝိနယေ စေဝ ဓမ္မေ စ၊ သာဓေသိ ထိရစေတသာ။

၁၁။ တတော စာပိ ပုရေ ကာလေ၊ ဂန္ထံ ဝိပဿနာနယံ။
အဂ် ကေဝလသမ္ဘုဏ္ဏံ၊ သတိပဋ္ဌာနမူလကံ။
တဒညသုတ္တသံသန္ဒံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿိတံ။

၁၂။ ပဋ္ဌာယာထ စတုဒ္ဒသ–ဝဿိကကာလတော အဟံ။
ဒသေမိ ဘာဝနာကမ္မံ၊ ယထာလဒ္ဓေါပနိဿယံ။

၁၃။ တသ မေ နယမာဒါယ၊ ပဋ္ဌိပန္နာ ဇနာ ဗဟူ။
တေသု နေကသဟဿတု၊ သကာစေရပ္ပဝါဒိနော။

၁၄။ ဒေသနာဝမ္ဘဂန္ဓာ စ၊ ဒေသနာကာရသဏ္ဌိတာ။
ဝိပဿနာပါဒကာဒိ နာမာနေကာ ကတာ မယာ။

၁၅။ တထေဝ သတိပဋ္ဌာန–သုတ္တာဒီနဉ္စ နိဿယာ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿယော၊ တမ္ဘာသာပရိဝတ္တနံ။
ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ တု၊ ပါဠိယာ စာပိ သခ်တာ။

၁၆။ တံ ပနာဟံ မဟာဋီကာ–နိဿယံ ကာတုမာရဘံ။
ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယာ ပစ္ဆာ–ဘာဂေ သင်္ဂီတိသာမိနော။

၁၇။ အဘိဒ္ဓေမဟာရဋ္ဌ–ဂုရုပါဒိသမင်္ဂိနော။
မစိုးရိုမ်အာရာမာဝိပ–တ္တေရသောဝါဒမာဒိယ။

၁၈။ ဝါစယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ သဝဏ္ဏနံ ဒိနေ ဒိနေ။
ဋီကာယတ္ထံ လိခါပေန္တော၊ သပဒတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။

၁၉။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ စ ဗဟိုရ–ဝစနမ္ပိ ပကာသယံ။
သုတတ္ထာယ သုတေသိနံ၊ ထိရတ္ထံ နိစ္ဆယသ စ။

၂၀။ တိ သာဓိကဋ္ဌသတေဟိ၊ ဒိဝသေဟိ ပုနပ္ပုနံ။
သခ်ရိတ္ဘာန နိဋ္ဌာနံ၊ ပါပေသိ နိသယံ ဣမံ။

၂၁။ ဣစ္ဆေဝမယမာကာရ–သမ္ဘုနော ဝိညုဝဏ္ဏိတော။
အဋ္ဌဝိသာဓိကေ သာကေ၊ ဝဿာနံ တေရသေ သတေ။
စုဒ္ဒသေ မာဃဒုဏ္ဏသ၊ အနာယာသေန နိဋ္ဌိတော။

၂၂။ ယထာ စာယံ ဂတော နိဋ္ဌံ၊ အနာယာသေန ကေဝလီ။
တထာ ကလ္ယာဏသင်္ကပ္ပါ၊ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆန္တု ဇန္တုနံ။

၂၃။ ပရိမုဒ္ဒိတပေါတ္ထက–ဘာဝေန တွေ,သ နိဿယော။
သာကေ တိ သာဓိကေ ဝဿေ၊ နိဋ္ဌိတော တေရသေ သတေ။

၂၄။ ယာဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ စ၊ မဟာဋီကာ စ တိဋ္ဌတေ။
တာဝါယံ ဒဿယံ အတ္ထံ၊ တသာ လောကမှိ တိဋ္ဌတံ။

၂၅။ ယေ စ သဂ္ဂေါန္တိ ပုရေတုံ၊ ဥိနဋ္ဌာနာနိ ဇတ္ထ စေ။
တာနိ တေ ပရိပူရေန္တု၊ ဇသာ မေ အဘိယာစနာတိ။

နိဿယနိဂမနံ သမတ္တံ။

၁–၂။ ဝိသုဒ္ဓနယဒဿိနော၊ ဂုဏ်းတပါးဝါဒ ကင်းစင်ပလျက် ဝိဟာရမဟာ စဉ်ဆက်လာ၍ လွန်စွာ သိပ်သည်းစင်ကြယ်သောနည်းကို ပြတတ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂန္ထသ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်း ဖြစ်လတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့် လျော်ပတ်တင့်လျှမ်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ််မည်သောကျမ်း၏။ ဒုဗ္ဘောဝတ္ထု၊ ကွယ်ဝှက်နက်နဲ သိနိုင်ခဲသောအနက်ကို။ ပကာသေတုံ၊ လက်ပေါ်တင်ထားပတ္တမြားသို့ ထင်ရှားဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ တိက္ခဉာဏာနာ၊ အလွန်ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာရှိတော်မူသော။ (အတိသယအနက်ရှိသော ဤပစ္စည်းအတွက် အလွန်ဟူသော အနက်ကို ဖြည့်စွက်၍ ပြန်သည်) မဟာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဆရာတော်မထေရ်မြတ်သည်။ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ မဟာဋီကာတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ ဤရိတာ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သော။ ယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အကြင်အနက်အဖွင့် ဋီကာကျမ်းကို။ ကတာ၊ ရေးသားတီထွင် စီရင်တော်မူအပ်လေပြီ။

၃–၄။ စ၊ ဤနိဿယကျမ်းသစ် ရေးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ သာ၊ ထိုမဟာဋီကာသည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ပါဠိတော၊ ပါဠိစာသွား သဒ္ဒါရေးအလိုအားဖြင့်။ ဂမ္ဘီရာ စ၊ နက်နဲသည်ရင်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် အလိုအားဖြင့်။ သုဒုဗ္ဘောဓာ စ၊ အလွန်သိနိုင်ခဲသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) သမယန္တရသံယုတ္တာ၊ အယူတပါး ဘာသာခြားအဆိုတို့နှင့် စပ်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ စပ်ယှဉ်လျက် ဖော်ပြဆုံးဖြတ်ထားသောကြောင့်။ သမယန္တရေ၊ အယူတပါး ဘာသာခြားကျမ်းဂန်၌။ အပေတ ပရိစယေန၊ လေ့လာခြင်း ကင်းသော၊ ဝါ၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ သုဒ္ဓပါဠိဝိ ဘာဝိနာ၊ ပါဠိဘာသာ သက်သက်သာတတ်သိသော ပညာရှိသည်။ ဒုဗ္ဘာနာ စ၊ သိနိုင်ခဲသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပေါရာဏနိဿယေဟိပိ၊ ရှေးကထင်ပေါ် ဆရာကျော်တို့ ဖွင့်ဖော်ရေးသား နိဿယဟောင်းများဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့ညသုံ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ဥတုံ၊ သိနားလည်ခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။

၅–၈။ တသ္မာ၊ ထို (သို့ ပါဠိအားဖြင့် နက်နဲခြင်း, အနက်အားဖြင့် အလွန်သိနိုင်ခဲခြင်း, သမယန္တရနှင့်စပ်၍ သိနိုင်ခဲခြင်း, နိဿယဟောင်းတို့ဖြင့် အပြည့်အစုံ မသိနိုင်ခြင်း)ကြောင့်။ (ကာတုံ အာရဘိ–၌ စပ်) ရွှေဘိုနဂရပစ္ဆိမေ၊ ရန်ကြီးအောင်နှင့် ကုန်းဘောင် ရွှေဘို မုတ်ဆိုးဘို တဖြာ ရတနာသိမ် ငါးမည်ရသည့် မြို့မှ အနောက် ထွန်းတောက်သာယာ ခုနစ်မိုင်ကွာသော အရပ်၌။ ဆိပ်ခွန်မဟာဂါမေ၊ ဆိပ်ခွန်ရွာကြီး၌၊ ဝါ၊ က ဘိုးရေကာ မူးမြစ်ညာမှ သွယ်ဖြာလာရောက်တူးမြောင်းပေါက်၍ များမြောက်လှစွာ စိမ်းညိုသာသည့် လယ်ယာဥယျာဉ် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သစ်ပင်များစွာ ရိပ်ဝေဖြာ၍ သာယာပေတောင်း သူတော်ကောင်းတို့ စုပေါင်းနေရာ ဆိပ်ခွန်ရွာ ဟု သည်ကျော်ဟီး ရွာမြတ်ကြီး၌၊ ဝါ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရောင်းဝယ်ရိုးနှင့် ချည်ပိုးသစ်ဆန်း အထည်ယက်လုပ်ငန်းဖြင့် အေးချမ်းစည်သာ ဆိပ်ခွန်ရွာဟု သည်ကျော်ဟီး ရွာမြတ်ကြီး၌။ ဇာတော၊ ဦးကံတော်–ခေါ်အုပ် သမုတ်ခေါ်ဝေါ် ခမည်းတော်–မယ်တော်တို့မှ ထွန်းပေါ်ထူးခြား မွေးဖွားလာခဲ့သော။ (အဟ်၌ စပ်) ရန်ကုန်တိ ပါကဋေ၊ နိုင်ငံတကာ ကမ္ဘာအနှံ့အပြား ရန်ကုန်ဟု ထင်ရှားသော။ ပုရေ၊ မြို့တော်ကြီး၌၊ ဝါ၊ ခေတ်ကာလအလိုက် သိုက်မြို့ကဲ့စုစွာ မြို့အင်္ဂါညီလျော် နေပြည်တော်ကြီး၌။ သာသနာ့ရိပ်သာအာရာမေ၊ သာသနာ့ရိပ်သာမည်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါ၊ ဖလ်ယင်ခမ္ဘာရုံကြီးက တဋ္ဌာန, ပဋ္ဌိကတိုက်ကြီးကတဖုံ, ဆေးပေးရုံကတလီ, မဟာစည်ကျောင်းတော်က တဝ, မော်ကွန် ရုံဌာနကတဖြာ, သီမာဝိဟာရနှင့် စ်ကျောင်းတော်စသည် အမျိုးအမည်အစားစား များပြားသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းနှင့် သစ်ပင်ပေါင်းများစွာ ရိပ်ဝေဖြာ၍ သာယာသိုက်မြိုက် သာသနာ့ရိပ်သာမည်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါ၊ မြို့လယ်ရိပ်သာ ဖြစ်နေပါလည်း သွားလာမြည်ဟီး ကားလမ်းကြီးနှင့် မနီးတုံလှ ဆိတ်ငြိမ်ရ၍ တောကကျောင်းနယ် ရှုခင်းကျယ်လျက် ပျော်ဘွယ်ရာကောင်း သာသနာ့ရိပ်သာမည်သောကျောင်း၌။ ဝသန္တော၊ ဝိပဿနာ ပညာမှိုင်မ်းနိဗ္ဗာန်လမ်းကို တက်စွမ်းသမျှ ဟောညွှန်ပြလျက် မျှတနေထိုင်ဆဲဖြစ်သော။ (အဟ်၌ပင် စပ်) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါဒိ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်ရရှိသော။ သောဘနော၊ အရှင်သောဘနမည်သော၊ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာဝယ် ကောင်းစွာ ဖြည့်ကျင့် ဂုဏ်ပေါင်းဆင့်၍ တင့်တင့်တယ်တယ် ဖြစ်လိမ့်မယ်ဟု ရည်ရွယ်ချင့်တွေး (ဥပဏ္ဍာယ်က) ဘွဲ့ချည်ပေးသဖြင့် ရှင်ငယ်ကလေးဘဝ ထိုခါမှစ၍ ခေါ်ကြလေဘိ သောဘန အမည်ရှိသော။ မဟာစည်ဝိဟာရေ၊ မဟာစည်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါ၊ ဆိပ်ခွန်ရွာမှ တာလေးရာလောက် ကွာလှမ်းထောက်သည့် အနောက်မြောက် အရပ်ဝယ် ကြီးကျယ်လှစွာ စည်တော်သာကြောင့် သည်ရသမိုက် မဟာစည်မည်သော ကျောင်းတိုက်၌။ ဝုတ္ထော၊ နေဘူးသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ၁၃ဝ၃ခုနှစ်မှ ၁၁–ခုနှစ်အထိ ရှစ်နှစ်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးနေဘူးသောကြောင့်။ တန္ဒာမဝိသုတော စ၊ ထိုမဟာစည်ကျောင်းအမည်ဖြင့်လည်း ထင်ရှားကျော်စောသော၊ ဝါ၊ မဟာစည်ဆရာတော် ဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်ပညတ် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်၌ နှံ့စပ်ကျော်ကြား ထင်ရှားလျက်ရှိသော။ အဟံ၊ ငါသည်။ အဿာ၊ ထိုမဟာဋီကာ၏။ အနုပဒံ၊ ပုဒ်တိုင်း ပုဒ်တိုင်းကို။ မြမ္မဘာသာယ။ မြန်မာဘာသာဖြင့်။ ပရိဝတ္တိယ၊ ပြန်ဆို၍။ (အဿာ၊ ထိုမဟာဋီကာ၏။) အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကိုပြကြောင်းဖြစ်သော။ ယံ နိဿယံ ဂဏ္ဍိ၊ အကြင် နိဿယကျမ်းကို။ ကာတုံ၊ ရေးသားပြုစုခြင်းငှါ။ (အာရဘိ ၌ စပ်) ဝဿာနံ၊ နှစ်တို့၏။ ဒွါဒိသတာဓိကေ၊ ၂၂–ခု အလွန်ရှိသော။ တေရသေသတေ၊ တဆဲ့သုံးရာမြောက်ဖြစ်သော။ သာကေ၊ သကရာဇ်၌၊ ဝါ၊ သကရာဇ် ၁၃၂၂–ခုနှစ်၌။ မာဃသေ၊ တပို့တွဲလ၏။ ကဏှပက္ခမှိ၊ လဆုတ်ပက္ခ၌။ တတိယကံ၊ ၃–ရက်မြောက်နေ့ကို။ အာဒိ ကတွာ၊ အစပြု၍၊ ဝါ၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၃–ရက်နေ့မှ စ၍။ အာရဘိ၊ ပရိယတ်နှင့် ပဋိပတ် နှစ်ရပ်လုံး တိုးပွါးအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ပါသတည်း၊ ဝါ၊ ပရိယတ် ပဋိပတ် နှစ်ရပ်လုံး အကုန်အပြည့်အစုံ လိုလားသော အမျိုးသားတို့အတွက် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ပါသတည်း။ (နံပါတ် ၁၆–ဂါထာနှင့် စပ်)

၉–၁၀။ ယော(အဟ်)၊ ယင်းသို့ ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့သော ငါသည်။ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာလေ၊ ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ရာ ကယလ အလွန်ကြိုးခဲသော အခါသမယ၌။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပိဋကတ္တယပါဠိယော စ၊ အုပ်ရေ (၄၀) ရှိသော ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်တို့ကိုလည်း။ တဒဋ္ဌကထာ စ၊ ထိုပါဠိတော်တို့၏ အဖွင့်အုပ်ရေ (၅၀) ရှိသော အဋ္ဌကထာတို့ကိုလည်း။ တဋီကာ စ၊ ထိုအဋ္ဌကထာတို့၏ အဖွင့်အုပ်ရေ (၂၆) ရှိသော ဋီကာတို့ကိုလည်း။ သြသာနသောခေနေ ဌာနေ၊ နောက်ဆုံးပရဝိုဏ်ကို ကြည့်ရှုသုတ်သင် အပြီးသတ်ပြင်ဆင်ရာဌာန၌။ ဌတွာ၊ နာယကအဖြစ်ဖြင့် တည်၍။ ဝိသောခေသိ၊ သုတ်သင်ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီ။ အထ၊ ထိုပြင်။ (ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာလေ၊ ပြင်ဆင်၍ ပုံနှိပ်ပြီးသော ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို အညီအညွတ်ရွတ်ဆိုကြတော့မည်ရှိရာ သံဂါယနာတင်ဆဲကာလ၌။) ဝိန ယေ စေဝ၊ ဝိနည်းပိဋကဋ္ဌကထာ၌ ခမ္မေ စ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာ ၂–ဖြာသော ပိဋကဋ္ဌကထာ၌ ပုဒ္ဓန်၊ ပဌမသံဂါယနာ တင်စဉ် အခါက အရှင်မဟာကဿပ မေးတော်မူခဲ့သည့် နည်းအရဖြင့် မေးမြန်းခြင်း ကိစ္စကိုလည်း။ ဝိစာရဏာ၊ ဌ–ဋီ သံဂါယနာတင်သောအခါ၌ ဦးစွာလမ်းခင်းလျက် စိစစ်ခြင်း ကိစ္စကိုလည်း။ ထိရစေတသာ၊ ခိုင်ခဲ့သော စိတ်နလုံးဖြင့်။ သာခေသိ၊ နှစ်ထောင့်ငါးရာ ထေရ်သံဃာနှင့် ဒကာ ဒကာမ သိန်းမကသည့် များလှတုံးလတ် ပရိသတ်တို့ စိတ်ဓာတ်ကြွလျက် သဒ္ဓါတက်အောင် ရွက်ဆောင်ပြီးစေခဲ့လေပြီ။

၁၁။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ကျမ်းပြုခဲ့ပုံကိုလည်း ပြဦးအုံ့။ တတော၊ ထိုသံဂါယနာကာလမှ။ ပုရေ ကာလေပိ၊ ရှေးကျသော ၁၃၀၄–ခုနှင့် ၅–ခုနှစ်ကာလအတွင်း၌လည်း။ (ယောအဟ်၊ ယင်းသို့သော ငါသည်။ သတိပဋ္ဌာနမူလက်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်လျှင် အရင်းခံရှိသော။ တဒဏသုတ္တသံသန္ဒ၊ ထိုမှတပါးသော သုတ်တို့နှင့်လည်း နီးနှောညီညွတ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿိတံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို မှီငြမ်းပြုသော။ ကေဝလသမ္ဘုဏ္ဏံ၊ ဝိပဿနာ စပ်ဆိုင်ရာဝယ် နည်းနာအဖုံဖုံ အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံသော။ ဝိပဿနာနယံ ဂန္ထံ၊ ဝိပဿနာရှုနည်းမည်သော ကျမ်းကို။ အကံ၊ ရေးသားတီထွင် စီရင်ပြုစုခဲ့လေပြီ။

၁၂။ အထ၊ ထိုမှတပါး၊ ဝါ၊ ပဋ္ဌိပတ္တိသာသနာပြုပုံကို ပြဆိုဦးအုံ့။ (ယော) အဟံ၊ ယင်းသို့သော ငါသည်။ စတုဒ္ဒသ ဝဿိကကာလတော၊ ရဟန်းဖြစ်သည်မှ ၁၄–ဝါ ရသည့် ၁၃၀၀–ဖြည့်နှစ်ကာလမှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ဘာဝနာကမ္မံ၊ ဝိပဿနာ ပညာစခန်း ဘာဝနာလုပ်ငန်းကို။ ယထာလဒ္ဓေါပနိဿယံ၊ သထုံမြို့ မူလမင်းကွန်း ဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှ နည်းနိဿယ ရခဲ့သည်အားလျော်စွာ။ (ဤပုဒ်ဖြင့် ဆရာမရှိဘဲ မိမိထင်ရာ ဟောပြောခြင်း မဟုတ်ကြောင်းပြသည်) ဒသေမိ၊ ယုံကြည်သဒ္ဓါ ထက်သန်စွာဖြင့် နည်းနာခံသူ ရဟန်းရှင်လူအား ညွှန်ကြား ပြသလျက်ရှိ၏။ (ယခုလည်း ပြဆဲဖြစ်သော ကြောင့် ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်နှင့် ထားသည်)

၁၃။ တသ မေ၊ ထိုသို့ ညွှန်ကြားပြသသော ငါ၏။ နယံ၊ ဝိပဿနာရှုနည်းကို။ အာဒါယ၊ ခံယူ၍။ ပဋိပန္နာ၊ ဖြစ်ခိုက်ရုပ်နာမ် သဘောမှန်ကို အဖန်ဖန် ရှုမှတ်လျက် မပြတ်ကျင့်သုံးကုန်သော။ ဇနာ၊ ရဟန်းလူရှင် သူတော်စင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗဟူ၊ တသိန်းမက များလှလေကုန်ပြီ။ တု၊ အထူးကို ဖော်ပြရလျှင်။ တေသု၊ ထိုတသိန်းမက များလှစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အနေကသဟဿာ၊ တထောင်မက များလှစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သကာစေရပ္ပဝါဒိနော၊ မိမိဆရာ၏ အဆုံးအမ၌ မြဲမြဲခိုင်ခဲ့ တည်တံ့သောဝါဒ ရှိကြပေကုန်၏။

၁၄–၁၅။ စ၊ ထိုပြင်လည်း။ ဝိပဿနာပါဒကာဒိနာမာ၊ ဝိပဿနာအခြေခံ တရားတော်စသည် အမည်ရှိကုန်သော။ ဒေသနာကာရသဏ္ဌိတာ၊ ဟောစဉ်အခါက အသံဖမ်းကိရိယာဖြင့် ဖမ်းယူထားသော တရားသံကိုပင် ထုတ်ယူရေးသား ပြုစီရင်ထားသောကြောင့် ဟောကြားသည့်အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ရှိကုန်သော။ အနေကာ၊ များစွာကုန်သော။ ဒေသနာမဂ္ဂဂန္ထာ စ၊ ဟောစဉ်တရား ကျမ်းစာတို့ကိုလည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ ကတာ၊ ပြုပြင်စီရင်အပ်ခဲ့ကုန်ပြီ။ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်လျှင်။ (ဤပုဒ်ဖြင့် ကတာ မယာတို့ကို ငင်သည်) သတိပဋ္ဌာနသုတ္တာဒီနံ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် စသည်တို့၏။ နိဿယာ စ၊ ယတို့ကိုလည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿယော စ၊ ကိုလည်း။ တမ္ဘာသာပရိဝတ္တ နံစ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ ဘာသာပြန်ကိုလည်း။ (မယာ၊ သည်။ ကတာ၊ ကုန်ပြီ။) တု၊ အထူးကား။ ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ၊ ကထာကျမ်းကို။ ပါဠိယာ စာပိ၊ ပါဠိဘာသာဖြင့်လည်း။ သခ်ံတာ၊ နိုင်ငံခြားသား ပါဠိပညာရှင်တို့အား အကျိုးများစေရန် ဘာသာပြန်အသွင်ဖြင့် စီရင်ပြုစုအပ်ခဲ့ပြီ။

၁၆–၂၀။ ပန၊ (ယံ ဂန္ထံ ကာတုမာရဘိဟူသော) အနိယမဝါကျ၏ ယှဉ်ဖက်ကို ဆက်၍ဆိုအုံ့။ (အနိယမဝါကျနှင့် ဝေးကွာသောကြောင့် ဤပနကို ထည့်ပြသည်) တံ မဟာဋီကာနိဿယံ၊ ထိုမဟာဋီကာနိဿယကို။ ကာတုံ၊ ၄၂။ အာရဘ–အာရဘန္တော၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယာ၊ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ခမ္မသဘင်၏။ ပဌာဘာဝေ၊ နောက်ပိုင်းအဖို့ကာလ၌။ သင်္ဂီတိသာမိနော၊ သံဂါယနာသဘင်၏ အရှင်နာယက အကြီးအမှူး ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တော်မူသော။ အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုပါဒိသမင်္ဂီနော၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ် ခတ်နိုပ်ပူဇော် ရရှိပြည့်စုံတော်မူသော။ မစိုးရိမ်အာရာမာ ဓိပတ္ထေရသ၊ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်တိုက်ကြီး၏ ဦးစီးပဓာန အကြီးအမှူး မဟာနာယကဖြစ်၍ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဟု ထင်ပေါ်ကျော်ကြား ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏။ သြဝါဒံ၊ အရှင်မဟာကဿပ မြတ်ထေရသို့ ပိဋကသုံးသွယ် နိကာယ်ငါးဝ ပါဝစနကို အဋ္ဌကထာ ဋီကာပါတွဲ၍ အမြန်စီ နိုင်သမျှဖြင့် ပို့ချကြရန် ထုတ်ပြန်ညွှန်ကြားသည့် သြဝါဒစကားကို။ အာဒိယ အာဒိယိတွာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းအစ ကမ္မဋ္ဌာနဆိုင်ရာ ကျမ်းငါးဖြာကို ရိုပ်သာဌာန အာရာမ၌ ပို့ချသွားရေး ပဋိညာဉ်ပေး ခံယူခဲ့ပြီး၍။ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂ၊ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးဖြာ ဒေသနာမှာ သူမပါလျှင်မပြီး၍ အရေးတကြီး လေ့လာသင့်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို။

သဝဏ္ဏန်၊ အဖွင့်ဋီကာ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာကျမ်းနှင့်တကွ။ ဝါစယ် ဝါစယန္တော၊ ပို့ချစဉ်။ ဋီကာယ၊ မဟာဋီကာ၏။ အတ္ထ၊ ပို့ချအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ သပဒတ္ထဝိနိစ္ဆယ်၊ ပုဒ်အဆုံးအဖြတ် အနက်အဆုံးအဖြတ် ပုဒ်အနက်အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွ။ ဒိနေ ဒိနေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ လိခါပေန္တော၊ တိုက်ပရိုက်တာ လက်နှိပ်စက်ကိရိယာဖြင့် ကောင်းစွာရိုက်နှိပ် ရေးသားစေလျက်။ ယုတ္တာ့ဌာနေ စ၊ ဆောင်ပြရန်အခွင့် သင့်တင့်လျော်ကန် ထိုက်တန်သောအရာ၌လည်း။ ဗာဟိရဝစနမ္ပိ၊ သာသနာအပြင်ပ ဗာဟိရကျမ်းစကားကိုသော်လည်း။ သုတေသိနံ၊ သုတကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ပညာရှိတို့၏။ သုတတ္ထာယ စ၊ သုတတိုးပွါး အကျိုးများရန် အလို့ငှါင်း။ နိစ္ဆယသ၊ မိမိပြအပ်သော အဆုံးအဖြတ်၏၊ ဝါ၊ စာကြည့်သူတို့အား ဖြစ်ပွါးလတ့ံသော အဆုံး အဖြတ်ဉာဏ်၏။ ထိရတ္ထ စ၊ မြဲမြဲခိုင်ခဲ့ တည်တ့ံခြင်းအကျိုးငှါင်း။ ပကာသယ် ပကာသယန္တော၊ အတိအကျပြည့်ဝစုံလင် အခြေအမြစ်ပါ ပေါ်လွင်အောင် ထုတ်ဆောင်ဖော်ပြလျက်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ သခ်ိရိတွာန၊ ကောင်းစွာ ပြုပြင် စီရင်ရေးသား၍။ တီ ̇ သာဓိကဌသတေဟိ ဒိဝသေဟိ၊ သုံးဆယ်အလွန်ရှိသော ရှစ်ရာသောရက်တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရက်ပေါင်း ရှစ်ရာ့ သုံးဆယ် (၈၃၀) တို့ဖြင့်။ ဣမံ နိဿယံ၊ ဤမဟာဋီကာနိဿယကျမ်းကို။ နိဋ္ဌာနံ၊ စ-လယ်အဆုံး အကုန်လုံးပြီးစီးခြင်းသို့။ ပါပေသိ၊ ရောက်စေခဲ့ပြီ။

၂၁။ ဣဒေ္ဓ ဝ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာကာရသမ္ပတ္တော၊ နိဿယတ်တွာ အခြင်းအရာနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်ဝ စေ့ငစုံလင်လျက်ရှိသော၊ ဝါ၊ ကောင်းမြတ်ပြည့်စုံသည့် ရေးသားပုံအခြင်းအရာရှိသော၊ ဝါ၊ ရှိသောကြောင့်။ ဝိညုဝဏ္ဏိတော၊ ဤလိုနက်ဝှမ်း အလားတူကျမ်းကို ရေးစွမ်းနိုင်သည် အရည်အချင်းပြည့်သော ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်သော။ အယ်(ဂန္ထော)၊ ဤနိဿယကျမ်းသည်။ ဝသာနံ၊ တို့၏။ အဌဝီသာဓိကေ၊ ၂၈-ခု အလွန်ရှိသော။ တေရသေ သတေ၊ တဆဲ့သုံးရာမြောက်သော။ သာကေ၊ သကရာဇ်၌၊ ဝါ၊ သကရဘ ̇ ၁၃၂၈-ခုနှစ်၌။ မာဃဇုဏှသ၊ တပို့တွဲလဆန်းပက္ခ၏။ စုဒ္ဒသေ၊ တဆဲ့လေးရက်မြောက်နေ့၌။ ဝါ၊ တပို့တွဲလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့၌။ အနာယာသေန၊ မပင်မပန်း ရွင်လန်းကြည်သာ ချမ်းမြေ့စွာဖြင့်။ (ကျမ်းပြုသူ၏ အနာယာသဘာဝကို ကျမ်း၌ တင်စား၍ ဆိုသည်) နိဋ္ဌိတော၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်သတည်း။

၂၂။ စ၊ ပတ္ထနာဆုကောင်း တောင်းဆိုလိုက်ဦးအုံ့။ အယ် (ဂန္ထော)၊ ဤနိဿယကျမ်းသည်။ အနာယာသေန၊ မပင်မပန်း ရွင်လန်းကြည်သာ ချမ်းမြေ့စွာဖြင့်။ ကေဝလီ၊ ဆိုဖွယ်အလုံးစုံ အကုန်စေ့ငင် ပြည့်ဝစုံလင်သည်ဖြစ်၍။ နိဋ္ဌ၊ ပြီးဆုံး အောင်မြင်ခြင်းသို့။ ဂတော ယထာ၊ ရောက်လေသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဇန္တုနံ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏။ ကလျာဏ သက်ပွါ၊ အခြားသူအား မထိပါးဘဲ ကြီးပွါးချမ်းသာ ဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်း အကြံအစည်ကောင်းတို့သည်။ နိဋ္ဌ၊ ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တု၊ လျင်မြန်ထုတ်ချောက် ဆိုက်ရောက်ပါစေကုန်သတည်း။

၂၃။ တု၊ စာအုပ်ဖြစ်အရောက် ပြီးမြောက်သည်ကို ပြဆိုဦးအုံ့။ ဇေသနိဿယော၊ ဤနိဿယကျမ်းသည်။ တီ ̇ သာဓိကေ တေရသေ သတေ သာကေဝသေ၊ သုံးဆယ်အလွန်ရှိသော တဆဲ့သုံးရာမြောက်ဖြစ်သော သကရာဇ်နှစ်၌၊ ဝါ၊ ၁၃၃၀-ပြည့်နှစ်၌။ ပရိမုဒ္ဒိတပေါတ္ထကဘာဝေန၊ ၄-တွဲလုံးအစုံ အကုန်ပုံနှိပ်ပြီး စာအုပ်ကြီးများအဖြစ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သတည်း။

၂၄။ စ၊ အာသီဝါစာ မဂ််လာစကား မြွက်ကြားလိုက်ဦးအုံ့။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ စ၊ မဂ်ကျမ်းသည်၎င်း။ မဟာဋီကာ စ၊ သည်၎င်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတေ၊ မကွယ်ပဘဲ တည်မြဲတည်လျက်ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ အယ် (နိဿယော)၊ ဤနိဿယကျမ်းသည်။ တသာ၊ ထိုမဟာဋီကာ၏။ အတ္ထ၊ ကွယ်ဝှက်နက်နဲ သိနိုင်ခဲ့ သောအနက်ကို။ ဒဿယ်-ဒဿယန္တော၊ ပြလျက်။ လောကမှိ၊ လောက၌၊ တိဋ္ဌတ်၊ မကွယ်ပဘဲ တည်မြဲ တည်တ့ံနေပါစေ သတည်း။

၂၅။ စ၊ တောင်းပန်စကား ပြောကြားဦးအုံ့။ ယေ၊ အကြင်ပညာရှိတို့သည်။ ဇတ္ထ၊ ဤနိဿယကျမ်း၌။ ဥနဌာနာနိ၊ မှန်ကန်တိကျ ပြည့်ဝစေရေး လိုနေသေးသောအရာတို့ကို။ ပူရေတုံ၊ မှန်ကန်တိကျ ပြည့်ဝစေလျက် ဖြည့်စွက်ခြင်းငှါ။ စေ သက္ကောန္တိ၊ အကယ်၍ တတ်စွမ်းနိုင်ကုန်ငြားအုံ့။ တေ၊ တတ်စွမ်းနိုင်ဘိ ထိုပညာရှိတို့သည်။ တာနိ၊ လိုနေသေးသော ထိုအရာ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တု၊ ကြွင်းမဲ့ညသုံ အချင်းခပ်သိမ်း ပြည့်စုံအောင် ဉာဏ်တန်ဆောင် အလင်းဖွင့်လျက် ဖြည့်စွက်ကြပါစေကုန် သတည်း။ ဇေသာ၊ ဤစကားသည်။ မေ၊ ကျယ်ပြန့်နက်ဝှမ်း ဤနိဿယကျမ်းကို ကြိုးပမ်းတီထွင် စီရင်ပြုလုပ် အကျွန်ပ်၏။ အဘိယာစနာ၊ သာသနာ့အကျိုး တိုးတက်တိုးအောင် မျှော်ကိုးထောက်ထား နှိမ်ချသောအားဖြင့် လေးစားဖြောင့်စင်း တောင်းပန်ခြင်းပါပေတည်း။ ဣဒါနိ၊ ဤတွင် နိဂုံးစကားရပ် အပြီးသတ်ပါသတည်း။

နိဿယနိဂမနံ၊ နိဿယ၏နိဂုံးသည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။
ဤတွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ အလုံးစုံပြီး၏။

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အပစုရဘာဝတော	၁၃၄
အပရံ	၂၂၀
အပရတ္ထ	၂၂၃
အပရသာမည	၂၂၅
အပရိဏာယကော	၇၁
အပဝဂ္ဂသိဒ္ဓိ	၂၃၀
အပါဟတံ	၂၅၃
အပ္ပကသိရေန	၁၂၀
အပ္ပဋိဝတ္တိယံ	၁၂၉
အပ္ပနာကာရေန	၅၇၇
အဗ္ဗတ္ထ	၂၁၂
အဗ္ဗာပါရနယော	၃၀၂
အဘယဋ္ဌာနံ	၄၀၆
အဘိညာတာ	၅၆၂
အဘိနဝါဝတ္ထာ	၃၇၁
အဘိနိဝေသော	၄၀၄
အဘိဗျတ္တိပက္ခေ	၂၂၁
အဘိမတတာ	၁၃၀
အမတရသံ	၄၀၀
အမနုက	၂၃၀
အမ္ဘမာတုလုဂ်ါဒိဗိဇာနံ	၁၁၅
အယုတသိဒ္ဓ	၂၂၉
အယုတ္တသမ္ဘဒ္ဓေ	၂၂၉
အယုတ္တိ	၅၀၀
အရဟံ	၅၁၀
အရဟတ္တံ	၅၁၀
အရိယဂေါတ္တဘာဝနံ	၅၁၂
အရိယဝံသကထာယံ	၃၅၀
အရူပမုခေန	၁၉၄
အလဒ္ဓသဟာယတ္ထာ	၀၁
အလာတစက္ကံ	၃၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဝခေပနံ	၂၂၄
အဝဂါဠ္ဠတတ္ထာ	၂၃၀
အဝဋ္ဌိတံ	၅၂၉
အဝတ္ထန္ဓရပ္ပတ္တိယာ	၃၄၃
အဝတ္ထဘေဒေါ	၃၄၂
အဝယဝလေသဘူတံ	၃၅၀
အဝလမ္ဗန္တိ	၀၀
အဝသဝတ္ထကတော	၄၅၅
အဝိကလိန္ဒြိယာ	၇၉
အဝိဇ္ဇေဒေါ	၅၃၅
အဝိဒ္ဒါ	၁၆၀
အဝိပရိတဒဿနံ	၂၀၄
အဝိသဋ္ဌဗ္ဗာသယော	၄၀၉
အဝိသေသိနော	၂၁၃
အသနသာရမယံ	၅၁၄
အသနိမဏ္ဍလံ	၁၀၉
အသပ္ပါယလေပနံ	၁၂၅
အသမ္ဘောဟဘူမိ	၂၃၉
အသလ္လက္ခိတံ	၃၄၅
အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ	၁၅၄
အသေရီ	၃၁၂
အသောကရုက္ခ	၃၅၂
အသ္မိတာ	၂၁၂
အဟံကာရ	၂၁၁
အဟံဗုဒ္ဓိနိဗန္ဓနော	၄၀၁
[အာ]	
အာကရုပ္ပန္န	၃၅၆
အာကာရ	၂၀၅
အာကုစနံ	၂၂၄
အာဂတမဂ္ဂံ	၄၀၆
အာဂန္ဓုကဒါနံ	၆၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဒါသံ	၂၀၃
အာဒီကမ္မိကဿ	၃၆၉
အာဒီနဝါနုပဿနာ	၃၆၆
အာယုသင်္ခါရာ	၆၀၆
အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ	၂၉၇
အာရမ္မဏသနတာ	၄၁၀
အာလမ္မနတော	၄၀၆
အာလုနဝိသိဏံ	၂၆၂
အာလောစိတော	၄၇၇
အာဝါသမစ္ဆရိယံ	၅၃၆
အာဝါဟာဒီသု	၁၄၅
အာဝေဏိကာ	၅၆၂
အာဝေဓဂါဟာပနေန	၄၄၀
အာသင်္ကန္တော	၂
အာသဝသမညာ	၂၃၄
အာသဝါ	၅၃၄
အာဟုနံ	၁၄၅-၆၁၀
အာဟုနေယျော	၆၁၀
[ဣ]	
ဣဒ္ဓဝေပက္ခံ	၆၆
ဣဏဂ္ဂဟဏကိရိယာယ	၁၁၇
ဣဏဒါနေ	၁၁၀
ဣတ္ထာရံ	၁၆၉
ဣရိယာပထော	၃၃၀
ဣသိရကုတ္တာပြဟ္မကုတ္တာဒိ	၆၉
ဣသိသောသော	၅၁၄
[ဥ]	
ဥစ္ဆုယန္တေ	၂၀၄
ဥစ္ဆုရသံ	၂၀၄
ဥညာတတာ	၁၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉတ္တရစူဠဘာဇနီယေ	၅၂၄
ဉဒ္ဓံဘာဝိယာနိ	၅၁၅
ဉဒ္ဓံသောတော	၆၁၄
ဉဒ္ဓမုခတာ	၁၀၇
ဉပကာရကဿ	၂၇
ဉပကာရကော	၁၁
ဉပကာရဝတီ	၅၁၃
ဉပကွလနံ	၁၇၄
ဉပတ္ထ	၂၁၆
ဉပဓာရဏတ္ထော	၄၀၆
ဉပနယ	၅
ဉပနိဿယကောဋ္ဌိ	၁၅၉
ဉပပရိက္ခမာနာနံ	၁၂၉
ဉပရူပရိ	၁၇၇
ဉပလိယနာဓိပ္ပါယေန	၃၁၉
ဉာတောဘာဝဝိမုတ္တော	၄၇၂-၉၊ ၄၀၀
ဉမ္ဘတ္ထကဝိပ္ပလာပသဒ္ဒိသေ	၂၁၀
[ဏ]	
ဏတ္ထနယော	၁၀၆
ဏဒေသသရူပေဏသေသော	၁၂၇
ဏေပဋ္ဌဝေဓံ	၅၅၃
ဏေဗီဇီ	၆၁၂
ဏောဒသံ	၁၉၉
ဏောဝဇ္ဇနာ	၁၆၆
ဏော်ရန်ယဇီဝံ	၂၃၀
[ဍ]	
ဍကာသဒါနံ	၅၅
ဍက္ကန်တံ	၂၆
ဍဃာ	၅၄၄
ဍပပါတိကာ	၁၄၆

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကံသလောဟံ	၃၅၆
ကဋ္ဌသန္ဓိဂိဝါသန္ဓိနံ	၃၄၃
ကဏာဒေါ	၆၉
ကတကဗီဇံ	၂၀၃
ကဗရမဏိ	၃၅၆
ကမ္မပုဂ္ဂလဇီဝယောဂေါ	၂၃၄
ကမ္မပစ္စယံ	၃၂၉
ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ	၃၂၉
ကမ္မဝိသေသော	၂၀၁
ကမ္မသခေါ	၁၇၀
ကမ္မာနုပေက္ခံ	၃၄၁
ကရီသာဝတ္ထေ	၂၆၀
ကလလရူပံ	၁၆၄
ကလာပသမ္မသနံ	၂၉၆
ကာယသက္ခီ	၄၀၀
ကာယာဒိ (ဝါဒ)	၂၁၀
ကာရကလက္ခဏံ	၁၀
ကာလန္တရဒဿနံ	၅၅၃
ကာဋတိပု	၃၅၆
ကာဋလောဟံ	၃၅၅
ကာဋသိလာ	၃၅၆
ကိစ္စဃနတာ	၄၁၀
ကိစ္စတာဝါရံ	၄၉၅
ကိဠိမတ္တမ္ပိ	၄၃
ကိတ္တိမလောဟံ	၃၅၅
ကိလမနာကာရော	၃၄၃
ကိလေသာ	၅၃၄
ကုက္ကုရသိလေန	၁၂၄
ကုဋဋတာ	၄၅၄
ကုဏ္ဍံ	၄၀၃

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ကာ]	
ကောလံကောလော	၆၁၁
ကောသကာရကိမိ	၁၃၆
[ခ]	
ခန္ဓဘာရနိက္ခေပေါ	၃၄၁
ခယသဘာဝတော	၃၀၅
ခိဋ္ဌာရတိ	၃၄၃
ခုဒါတဏှာ	၃၂၂
ချာတိ	၂၁၂
[ဂ၊ ဃ]	
ဂန္ဓဝိတ္ထာရံ	၂၁
ဂန္ဓာ	၅၃၄
ဂန္ဓတမ္ဗတ္ထ	၂၁၃
ဂုရုတ	၂၂၃
ဂုလာဂုဏ္ဍိကံ	၁၀၉
ဂေါယူထေန	၂၆၂
ဂေါသီလေန	၁၅၄
ဃနသညာ	၁၂၄၊၅၆၆
[စ]	
စက္ခုမန္တော	၂၄၃
စတုရိန္ဒြိယ (ဇီဝ)	၂၃၁
စ-သဒ္ဒတ္ထသမာသံ	၁၆၂
စိတ္တကမ္မဿ	၂၀
စိတ္တကာရာဒယော	၁၃၀
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ	၃၃၃
စိတ္တုပ္ပါဒေါ	၅၃၅
စူဠဇသောတာပန္နော	၂၆၄
ဆန္ဒဝတော	၁၀
ဆဝိဝဏ္ဏော	၃၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိုဋ္ဌကော်
[ဇ]	
ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနံ	၂၉၆
ဇရာဒီသု	၃၂၂
ဇလာဗုအန္ဓရိကေ	၃၃၅
ဇာတိလောဟံ	၃၅၅
ဇိဝါဒိ (ဝါဒ)	၂၁၀
ဇိဝိတပရိက္ခာရာနံ	၁၂၀
[ဉ ၊ ဌ]	
ဉာဏုတ္တရသ	၄၀၃
ဉာတဝတီ	၂၀၇
ဉာနံ	၂၁၂
ဌိတိဋ္ဌာပကတ	၂၂၃
[တ]	
တံသာဝနီ	၃၀၂
တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တိ	၃၅၀
တဏ္ဍုလေယျကသ	၆၇
တဒဂ်ပ္ပဟာနံ	၅၆၅
တဒတ္ထနိယျာတနေ	၁၁၀
တနုဘာဝတ္ထံ	၅၁၇
တန္တဝါယော	၁၃၉
တန္တာကုလကံ	၁၀၉
တမ္ဗပါဏိဒီပဝါသိနံ	၂၉၆
တမ္မတ္ထ	၂၁၃
တမ္မယတာ	၅၀၆
တသ	၂၃၀
တာဏာသိသာယ	၃၁၉
တာဝကာလိကတာ	၃၄၂
တိဏုက္ကာ	၃၅၀
တိပိဋ္ဌကစူဠနာဂတ္ထေရော	၄၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိုဋ္ဌကော်
[တ]	
တိပိဋ္ဌကစူဠာဘယတ္ထေရော	၄၉၀
တိဗ္ဗသံဝေဂတ္တာ	၄၂၀
တိရိယဂမနံ	၁၀၇
တိလစုဏ္ဍံ	၂၀၃
တိဝိန္ဒိယ	၂၃၀
တုစ္ဆတော	၄၅၅
တေဇဟိနံ	၂၄၇
[ထ ၊ ဒ]	
ထမ္ဘ	၅၄၀
ထူလသရီရ	၂၁၇
ဒက္ခိဏေယျော	၆၁၀
ဒဏ္ဍရာဇိ	၃၀၅
ဒဓိကလသိယံ	၂၀၄
ဒန္ဓနိရောဓံ	၃၂၅
ဒသဒသနာဠိကာ	၃၄၀
ဒဿနန္တရပရံ	၅၅၄
ဒါရုဥက္ကာ	၃၅၀
ဒီဋ္ဌန္တော	၆
ဒီဋ္ဌိဋ္ဌာနိယော	၅၃၃
ဒီဋ္ဌိပ္ပတ္တော	၄၇၇၊၄၀၀
ဒုက္ခဘီတိယာ	၃၁၉
ဒုက္ခမတာ	၃၄၃
ဒုက္ခိတော	၁၆၂
ဒုဗ္ဗာယ	၆၇
ဒူရေပါတိနော	၅၁၄
ဒေဝတူပသံဟာရ	၃၁၀
ဒေဝပုတ္တမာရဿ	၃၂၂
ဒေဟန္တရသက်မနံ	၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဒ]	
ဒေသနာဝိလာသ	၆၁၊၆၂
ဒြဗျာဒိကာ	၂၂၂
ဒြဗျာနိ	၂၂၂
ဒုတ္ထိဇဝနဝိထိသု	၅၀၃
ဒိုအံသိကံ	၄၅၁
ဒိုအဏုက	၂၂၆
ဒုဒ္ဒြယ (ဇီဝ)	၂၃၀
[ဓ]	
ဓနုကေန	၄၆၂
ဓမ္မဂဏနတော	၁၂၄
ဓမ္မစက္ကံ	၁၂၉
ဓမ္မဋ္ဌိတိ	၂၉၁
ဓမ္မတာရူပံ	၃၄၁
ဓမ္မပဝတ္တိ	၂၀၀
ဓမ္မာနုသာရီ	၄၇၄၊၄၀၀
ဓမ္မိနော	၆၊၂၂၁
ဓမ္မိမတ္တေ	၆
ဓမ္မိ	၂၄၂
ဓမ္မုဒ္ဓစ္စံ	၃၀၉
ဓံသာဘာဝ	၂၂၆
[နာ]	
နယဝိပဿနာ	၂၉၆
နဝနီတံ	၂၀၄
နာဂနာသိကာလောဟံ	၃၅၆
နာဘိမူလာနုဂတာဟိ	၃၃၅
နိက္ခိတ္တဝုရသ	၃၀၉
နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ	၂၂၉
နိဂမနံ	၇
နိစ္စပဋ္ဌိက္ခေပေါ	၃၄၂
နိစ္ဆိန္ဒိ	၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နာ]	
နိဇ္ဇရော	၂၃၄
နိပဘာနသီလသ	၃၁၀
နိပ္ပေါဋ္ဌိယမာနံ	၄၆၂
နိဗ္ဗုဒ္ဓကရဏော	၄၄၀
နိဗ္ဗေဌေတုကာမတာ	၄၄၅
နိမိတ္တသာဒဂမိတံ	၀၁
နိယတိသင်္ဂတိ	၇၀
နိရုဿာဟော	၄၁
နိလီယတိ	၂၄၂
နိဋ္ဌံ	၁၀၉
နိဝရဏာနိ	၅၃၄
[ပ]	
ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေ	၄၉၂
ပစ္စက္ခသိဒ္ဓိ	၅၁၅
ပစ္စတ္တလက္ခဏံ	၂၉၉
ပစ္စယဟေတု	၁၀
ပဋ္ဌိဒ္ဌိယ (ဇီဝ)	၂၃၀
ပညာဝိမုတ္တော	၄၇၂၊၄၀၀
ပဋ္ဌိဘဏ္ဍဒါနေ	၁၁၀
ပဋ္ဌိမလ္လေန	၄၄၀
ပဋ္ဌိသင်္ခါနုပဿနာ	၃၆၇
ပဋ္ဌိဃောသော	၁၁၂
ပဋ္ဌိသိဒ္ဓေ	၂၅၆
ပဏ္ဍုသီလာ	၃၅၆
ပတနံ	၁၇၄
ပတိလီနစရော	၄၀၉
ပထဝီသလိလရဝိရံသိ	၂၆၄
ပဒတ္ထ (တတ္ထ)	၂၁၀
ပဒုမပလာသေ	၃၆၇
ပဒေသသဗ္ဗဝိသယော	၄၂၉
ပဓာန (ပကတိ)	၂၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဗန္ဓဋ္ဌိတိ	၅၀၇
ပမာဒေါ	၅၄၀
ပဗ္ဗတသခ်ေပ	၁၇၇
ပယတ္တ	၂၂၃
ပရံ	၂၂၀
ပရတော	၄၅၅
ပရတ္ထ	၂၂၃
ပရမ္မရပ္ပဝတ္တိ	၃၃၀
ပရသာမည်	၂၂၅
ပရာပရသာမည်	၂၂၅
ပရာမာသော	၅၃၄
ပရိဏာမပကွေ	၂၂၁
ပရိဘဏ္ဍာဘူတသ	၃၉၀
ပရိမဏ္ဍနံ	၂၀၃
ပရိဝဋ္ဋမတော	၄၆၄
ပလမ္ဘကော	၃၄၇
ပဝတ္တာ	၁၆၂
ပဝေဏိယဋ္ဌနာ	၃၂၉
ပသာခေါ	၅၅၀
ပသုပန္ဓဝိဓိ	၁၅၅
ပဋ္ဌာသော	၅၄၀
ပါကဋ္ဌဇရာ	၃၄၃
ပါဂဘာဝ	၂၂၆၊၄၁၁
ပါဂဘာဝဒီပနတော	၃၁၂
ပါဂဘာဝဝိဓ္ဓံသာဘာဝ	၄၁၁
ပါဠိဘောဂကိရိယာ	၁၁၇
ပါယု	၂၁၆
ပါရိသေသေန	၆၁
ပါဠိအာရုဠ္ဌော	၅၀၁
ပါဟုနေယျော	၆၁၀
ပိဋ္ဌတောကရဏံ	၂၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပိသာစလောဟံ	၃၅၆
ပီဏိတံ	၃၅၁
ပုဂ္ဂလလက္ခဏံ	၂၃၁
ပုညက္ခေတ္တံ	၆၁၁
ပုညဝိရဟနဋ္ဌာနံ	၆၁၁
ပုတ္တဝစ္ဆလာ	၄၀၇
ပုထုတ္ထ	၂၂၃
ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ	၂၉၆
ပုဗ္ဗာပရိယေ	၂၀၅
ပုရတောကရဏံ	၂၆၄
ပုရာဏတိဏပဏ္ဏာဒိဘရိတော	၁၇၇
ပုရာဏဘာရတ	၁၅၅
ပူတိဘူတံ	၄၃၀
[ဖ]	
ဖရသုဝါရ	၃၂၅
ဖလစျာနသ	၅၇၇
ဖဿတမ္ဘတ	၂၁၃
ဖဿဝဝတ္ထာနံ	၆၃
ဖုဋ္ဌန္တော	၄၇၆
[ဗ]	
ဗဟုဝါနက	၂၁၂
ဗဒ္ဓိသုပါဒါနံ	၁၇၇
ဗီဗစ္ဆံ	၄၄၇
ဗုဒ္ဓါဝေဏိက	၂၀၂
ဗုဒ္ဓိဂုဏေန	၆၉
ဗောနေယျဗျာသယ	၆၅
ဗျတ္တော	၄၀၁
ဗျဘိစာရေတိ	၅၇၀
ဗျဝဟာယကံ	၂၀၊၂၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဘ]	
ဘဇ္ဇိယမာနတိလူပမာ	၄၂၇
ဘဏ္ဍကိဏနကိရိယာယ	၁၁၇
ဘဝင်ဗဟုလာ	၁၆၈
ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနံ	၁၆၇
ဘဝန္တရသင်္ကော	၂၈၇
ဘဝါဘိရတော	၂၄၂
ဘာရတယုဒ္ဓကထာ	၁၅၅
ဘာရုဒါနံ	၃၄၁
ဘာဝနာ	၂၂၃
ဘာဝိပက္ခေ	၄၃၁
ဘိန္နဝါဟနိကာ	၁၂၅
ဘိဒုရတာ	၃၁၈
ဘူတကထနံ	၁၉၆
ဘူတိကာမော	၁၅၄
ဘူတိဏကဿ	၆၇
ဘူသလိလာဒိကော	၃၂၁
[မ]	
မက္ခော	၅၄၀
မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ	၄၈၃
မင်္ဂလကိရိယာ	၁၄၅
မင်္ဂလတ္ထံ	၁၄၅
မစ္ဆကဏ္ဍကော	၅၅၀
မစ္ဆရိယံ	၅၃၄
မဉ္ဇုသာသဒိသံ	၂၀၈
မတိ	၂၁၂
မတိဘေဒံ	၅၈၀
မဒနကိစ္စဿ	၆၇
မန္ဒေါဒကပါန	၂၈၇
မန္ဒံ	၂၀၄
မန္ဒဒသကံ	၃၄၆
မမံကာရဝတ္ထု	၄၈၃
[မ]	
မမ္မနာဒီနံ	၃၉
မလံ	၅၃၄
မဟာနာဂတ္ထေရ	၆၀၇
မဟာယာဂေါ	၁၄၅
မဟာဝိဇိတယညသဒိသော	၁၄၅
မဟာသာမည်	၂၂၄
မဟိဿရ	၂၂၆
မဟေသ္ဌရ	၂၂၆
မာတုလုဂ်	၁၁၅
မာယာ	၂၁၂၊၅၄၀
မိစ္ဆာဉာဏံ	၅၃၆
မိစ္ဆတ္တာ	၅၃၄
မိစ္ဆာသတိ	၅၃၃
မုခနိမိတ္တံ	၂၀၃
မုခမဏ္ဍန	၂၈၇
မုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတာ	၁၈၉
မုဒ္ဒါ	၁၁၂
မောရက္ခကာဒိ	၃၅၆
မောရဝါပိဝါသိမဟာဒတ္တ-ထေရော	၄၉၀
[ယ]	
ယထာဘူတဒဿနံ	၂၄၁
ယမကတာလကန္ဒံ	၁၇၄
ယိဋ္ဌံ	၁၄၅
ယုဂနဒ္ဓါ	၅၃၃
ယောဂေါ	၅၃၄
[ရ]	
ရဇ္ဇာရဟေသု	၅၂၄
ရတ္တကေသရသ	၁၁၅
ရထသမညာ	၂၄၁
ရသတမ္ဘတ္ထ	၂၁၃

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ရ]	
ရသဝိဒ္ဓါဒိ	၃၅၆
ရသာရတနောဇာ	၁၃၉
ရိတ္တတော	၄၅၅
ရူပမုခေန	၁၉၄
ရောဂဝူပသမနတော	၆၃
[လ]	
လဉ္ဇနဟေတုကာ	၁၁၂
လိဂ်သရီရ	၂၁၇
လေဏကိစ္စံ	၃၁၉
လောကထူပိကာ	၅၃၆
လောဏုဒကပါနိ်	၁၇၇
လောဟံ	၃၅၅
[ဝ]	
ဝက်ဘာဝကရ	၄၀၆
ဝစနသိလိဋ္ဌတာ	၇၆
ဝဇိရေန	၄၂၅
ဝဋ္ဋလောဟံ	၃၅၆
ဝဏ္ဏာန္တော	၁၆၇
ဝဒေါ	၁၆၂
ဝယောဝုဒ္ဓတ္ထင်္မ	၃၄၆
ဝသဝတ္တိဘာဝေါ	၃၄၄
ဝသီဘာဝတာ	၅၉၀
ဝသီဘာဝေါ	၅၉၀
ဝသန္တော	၂၇၂
ဝါစာဝတ္ထုမတ္တံ	၁၄၃
ဝါဒုဂ္ဂတကရဏံ	၁၉၁
ဝိကွမ္ဘနပ္ပဟာနံ	၅၆၃
ဝိဇာတိယဘာဝံ	၆၅
ဝိဇာတိလောဟံ	၃၅၅
ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနံ	၁၁၅

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိခုရံ	၅၀
ဝိနိပါတံ	၁၀၉
ဝိပလ္လာသ	၅၃၄
ဝိပဿနာစာရော	၅၀၆
ဝိပဿနာပရိဝါသ	၄၉၆
ဝိပဿနာဗလံ	၅၃၃
ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ	၁၉၄
ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ	၃၀၀
ဝိပါကဝိသေသော	၂၀၁
ဝိဗန္ဓော	၂၅၇
ဝိယောဂ	၂၂၃
ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ	၃၆၇
ဝိသင်္ခတာယ	၅၀၄
ဝိသာသံ	၃၂၁
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ	၄၀၂
ဝုဋ္ဌာနဝေလာယံ	၅၇၇
ဝုဋ္ဌာပန	၃၁၆
ဝုဒ္ဓသရီရံ	၁၁၆
ဝေခ	၂၁
ဝေဂ	၂၂၃
ဝေဒေါ	၁၃၉
ဝေနေယျဗ္ဗာသယ	၆၁၊၆၂
ဝေဒေယျော	၁၆၂
ဝေဓနေန	၃၂၅
ဝေဠုရိယော	၃၅၆
[သ]	
သံယတ္တိကာ	၄၆၂
သံယောဂ	၂၂၃
သံယောဇနာနိ	၅၃၄
သံဝရော	၂၃၄
သံဝေသန	၃၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သံသဂ္ဂအဘာဝ	၂၂၆
သံသရဏသ	၁၄၆
သံသာရစာရကေ	၁၆၁
သံသာရနာယိကာ	၁၆၃
သံသာရီ	၂၃၀
သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ	၅၁၀
သကဒါဂါမီ	၅၁၀၊၆၁၂
သက္ကာယတိဏ္ဍ	၅၁၃
သဂ္ဂေါ	၂၅၉
သက်ိမာဘာဝံ	၂၀၇
သက္ခုစိဘစိတ္တော	၄၀၉
သခ်ံတလက္ခဏံ	၃၇၁
သခ်ါရ	၂၂၃
သခ်ါရနိမိတ္တံ	၂၉၂၊၄၁၄
သခ်ါရပရိစ္ဆေဒေါ	၃၀၀
သခ်ေပေါ	၁၇၀
သဇိတာ	၄၅၂
သဏ္ဌာသေန	၃၁၆
သတန္တော	၃၁၇
သတ္တက္ခတ္တုပရမော	၆၁၁
သတ္တပတိဋ္ဌော	၄၄၄
သတ္တသမ္ဘောဟော	၂၃၉
သဒ္ဓတ္ထော	၅၁၂
သဒ္ဓါနုသာရီ	၄၇၁၊၄၇၄၊၄၇၉၊၄၀၀
သဒ္ဓါဝိမုတ္တော	၄၇၂၊၄၀၀
သဒါဘာဝိတာ	၄၅၄
သန္တိ	၂၀၃၊၂၀၀
သန္ဓာနေကတ္ထံ	၁၁၃
သန္ဓိဟိတဘာဝတော	၂၅၇
သဘာဝသိဒ္ဓံ	၃၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သမထဗလံ	၅၃၃
သမထယာနံ	၁၉၂
သမထယာနိကော	၁၉၂
သမဓုရံ	၅၀
သမနက (ဇီဝ)	၂၃၀
သမဝါယော	၂၂၅
သမာဓာနံ	၆၅
သမာနာဓိကရဏသမထ	၄၀၀
သမာပတ္တိဝဋ္ဋဒုက္ခံ	၅၀၀
သမုဒေနေ၀	၄၀၇
သမုဒါဂမနံ	၁၂၀
သမ္ဘဟဏတာ	၄၀၉
သမ္ဘိယာယနေန	၁၃၀
သမ္ဘဒ္ဓသံ	၂၀၄
သမ္ဘသနိယဘာဝေ	၃၀၅
သယနဗဟုလော	၃၄၇
သရဂေါစရဋ္ဌာနံ	၅၁၄
သလ္လက္ခေတ္ဝာ	၃၄၅
သဝနုပပရိက္ခာဒိ၀ေသေန	၁၉၁
သဟကာရီကာရဏဘူတာ	၆၀
သာခ်ုပဝစန	၂၁၁
သာဓနံ	၄
သာဓမ္မိယံ	၆
သာဓျသာဓနံ	၅
သာမဂ္ဂိယံ	၄၀၉
သာမညဝိ၀ေသေသော	၂၂၄
သာရဇ္ဇယမာနာ	၄၀၇
သာရမ္ဘော	၅၄၀
သိပ္ပဇာနနံ	၁၁၆
သိပ္ပသိက္ခနံ	၁၁၆
သိတာဟရဏ	၁၅၅

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သီဟပဉ္ဇရေ	၄၄၃
သီဟပါတ	၄၄၃
သီဟောပမသုတ္တေ	၃၀၉
သုက္ကဇာတိ	၂၃၇
သုက္ခဝိပဿကော	၄၉၂
သုခဟေတု	၃၂၁
သုခိတော	၁၆၂
သုခုမသရီရ	၂၁၇
သုညတပ္ပကာသနံ	၁၂၉
သုဒဿန (ပဗ္ဗတ)	၄၄၃
သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနံ	၁၅၄
[သ]	
သုပရိဗျတ္တံ	၂၀၂
သုပိနန္တရေ	၁၈၈
သေတတိပု	၃၅၆
သေတဝဓယင်္ဂံ	၁၅၄
သေမှပဋ္ဌိကာရေန	၆၃
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ	၅၁၀
သ္ဒေဟ	၂၂၃
[ဟ]	
ဟာရကဏ္ဍံ	၃၅၆
ဟေတုဟေတု	၁၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ စတုတ္ထတွဲ

အကၠရာစဉ် ရှေးမာဝေါဟာရ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အံတုဗလပြုခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်	၄၄၉
အအိမ်ကိုပြုသောပိုးကောင်	၁၇၆
အကုန်းနှင့် အကောက်တို့	၁၃၁
အကျွမ်းဝင်သောသူကို	၃၂၁
အကျွမ်းဝင်စေ၍ သတ်တတ်သည်	၃၂၁
အကြောင်း ညီညွတ်လတ်သော်	၂၀၄
အခိုက်အတန့်၏ ကွဲပြားခြင်း	၃၄၂
အခိုက်အတန့် တပါးသို့ ရောက်ခြင်း	၃၄၃
အခွင့်ပေးခြင်း	၅၅
အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစပ်	၁၀၇
အစဉ်အားဖြင့်တည်ခြင်း	၅၀၇
အစိတ်ထက်ပိုလွန်သော	၅၀၀
အစဉ်ကို ဆက်စပ်ခြင်း	၃၂၉
အစာဟောင်းအိမ် အူခွေ	၂၆၀
အစိတ်အပိုင်း အစအန	၃၅၀
အစိတ်ဖြစ်သော ပက္ခ	၄
အစုတ်စုတ်အပြတ်ပြတ်ရှိ၏	၂၆၂
အစုံသောထန်းဖုထန်းမြစ်	၁၇၄
အဆက်ဆက်မပြတ်ဖြစ်သော အစဉ်	၃၃၀
အဆုပ်အနယ်မခံ	၂၆၂
အဌာနပယုတ်	၅၂၅
[အ]	
အတတ်ပညာကို တတ်သိ နားလည်ခြင်း	၁၁၆
အတွေ့၏ကိစ္စပြီးခြင်း	၂၄၄
အတွင်းကရိဏ်	၂၁၆
အထက်သို့ရှေးရှသည်၏ အဖြစ်	၁၀၇
အထင်မသေးအပ်သည်	၂၀
အနဝတတ်အိုင်	၄၄၃
အနာရောဂါ၏ပျောက်ငြိမ်းခြင်း	၆၃
အနေကန်ဖြစ်စေ၏	၅၂၀
အနည်းငယ်မျှ	၄၇
အနွတ္တအမည်	၃၅၅
အပါယဂမနီယတရား	၅၃၃
အပူရှိန်	၃၅၁
အပေါင်းနိမိတ်၌ သာယာမက်မောသည်	၈၁
အပြစ်ကိုမြင်သောဉာဏ်	၃၆၆
အပြင်ကရိဏ်	၂၁၆
အမှုကိုပြုခြင်း	၁၄၅
အမျှင်ကို	၃၅၀
အမှာပူးတို့သော်လည်း	၂၅၀
အယုံသွင်း၍ သတ်တတ်သည်	၃၂၁
အရံဌာနခွဲဖြစ်သော	၃၉၀
အရဟတ်ဒဿန	၂၃၀
အရိယာအနွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း	၅၁၂
အရိယာအနွယ်သို့ရောက်ခြင်း	၅၁၂
အရေအဆင်း	၃၄၃

အကွဲရှာစာ်ုိ	စာမျက်နှာ
[အ]	
အရေဝုတ် အရေထုံး	၃၃၀
အရှယ်ရှင့်ချုပ် ရှပ်အားဖြင့်	၃၄၆
အလာတသည်ဝုင်း	၂၇၇
အလိုင်ဟု ခေါ်သည်	၂၁၉
အလိုအယူ	၅၀၀
အလိုဌ်ဖြစ်ခစနိုင်သည်၏အဖြစ်	၃၄၄
အလိုရှိအပ်သောကိစ္စ	၁၁၃
အလိုရှိသည်	၄၀၉
အလိုသို့လိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်	၃၄၄
အလွန်အလွန်အားထုတ် သည်၏ အဖြစ်	၄၂၀
အဝေးရောက်ပစ်နိုင်သော လေးသမား	၅၁၄
အသက်တမ်းကုန်သော အားဖြင့် ချုပ်ခြင်း	၂၄၀
အသစ်ဖြစ်သော အခိုက်အတန့်	၃၇၁
အသမ္မောဟဘုံအဆင့်	၂၃၉
အသာဓာရဏဉာဏ်တော်	၂၀၂
အသီးအခြားဖြစ်ခြင်း	၂၂၃
အသီးအခြား မိမိ၏လက္ခဏာ	၂၉၉
အသေးစိတ်အင်္ဂါတို့ဌ် သာယာသည်	၀၁
အသိုက်	၁၀၉
အာမခံအပ်သော ဥစ္စာကို ပေးအပ်ခြင်း	၁၁၀
အာမခံခြင်းကြီယာ	၁၁၇
အိပ်ရာဌ် လဲ့သိပ်ပေးခြင်း	၃၁၆
အိပ်ရာမှ ထူပေးခြင်း	၃၁၆
အုပ်ချုပ်၏	၅၂၄
အားထုတ်ခြင်းမရှိ	၄၁
[အ]	
အားထုတ်ခါစယောဂီ	၃၆၉
အားထုတ်စပ္ဂ္ဂိုလ်	၃၀၀
အားထုတ်စပ္ပြီးသော ဝိပဿနာယောဂီ	၂၉၇
အားထုတ်စဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်	၂၉၇
အိပ်ပျော်ခါနီးကာလ	၃၄၀
အိပ်မက်အတွင်းဌ်	၁၀၀
[ဣ၊ဥ၊ဧ၊ဩ]	
ဣန္ဒြေငါးပါးရှိသောဇီဝ	၂၃၀
ဣဿရ၏ဖန်ဆင်းခြင်း	၆၉
ဥပယာတကကံ	၂၀၀၊၂၀၂
ဥပတ္ထမ္ဘကကံ	၂၀၀၊၂၀၁
ဥပပီဠကကံ	၂၀၀၊၂၀၁
ဥစ္စာကိုဝယ်ခြင်းကြီယာ	၁၁၇
ဥဒါဟရဏ်	၅
ဧကတ္တနည်းကို သိခြင်း	၃၀၁
ဩည့်သည်တို့အားပေးလှူခြင်း	၁၄၅
ဩည့်ခံကျွေးမွေးခြင်း	၁၄၅
ဩသမိပင်	၁၂
[က]	
ကဏာဒဂိုဏ်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်	၆၉
ကပိလဂိုဏ်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်	၆၉
ကပိလရသေ့၏ ဝါဒ	၂၁၁
ကမ္မဋ္ဌာန်	၂၁၆
ကလလရုပ်	၁၆၄
ကာရဏူပစာ	၅၃၆
ကုလီမည်သော(ငှက်)	၁၀၉
ကာဌကူဌတောင်	၄၄၃
ကိလေသမာရ်	၃၂၁
ကေလာသတောင်	၄၄၃

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကံအထူး	၂၈၁
ကံကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော	၃၄၁
ကန်းသောပုဂ္ဂိုလ်	၁၀၁
ကပ်ငြိတွယ်တာသည်	၂၄၂
ကပ်ရှိရှုဆင်ခြင်ကုန်သော	၁၂၉
ကောက်ကျစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော	၄၈၆
ကောင်းကောင်းထင်ရှားစွာ	၂၀၂
ကောင်းစွာတည်ရှိသည်၏ အဖြစ်	၂၅၇
ကောင်းစွာ မမှတ်ဘူးသေးသော	၃၄၅
ကောင်းစွာမှတ်၍	၃၄၅
ကောင်းမှု၏လယ်ယာ	၆၁၁
ကိုယ်မှုန္ဒတ်မှုအတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း	၁၁၆
ကျေးဇူးပြုတတ်သော	၂၇
ကျေးဇူးပြုတတ်သည်	၁၁
ကျေးဇူးများ၏	၅၁၃
ကျောခိုင်းခြင်း	၂၆၄
ကျော်လွန်၍သွားသည်	၂၄၂
ကျင်လည်ခြင်းရှိသူများ	၂၃၀
ကျမ်း၏ကျယ်ပွါးခြင်း	၂၁
ကျမ်းကျင်သော	၄၀၁
ကြာလေကြာလေ	၁၇၇
ကြီးပွါးခြင်းကို အလိုရှိသော	၁၅၄
ကျောက်နီ	၃၅၆
ကျဲကောရှောက်ပန်း	၁၁၅
ကြေးနီ	၃၅၆
ကြေးပုပ်	၃၅၆
ကြေးဖြူ	၃၅၆

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကြံညှစ်စက်	၂၀၄
ကြံရည်	၂၀၄
ကြားနာခြင်း စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း	၁၉၁
ကြမ်းသောကိုယ်	၂၁၇
ကြိမ်ချောင်းငရဲ	၈၁
ကြောင်မျက်ရွဲ	၃၅၆
ကြွေးမြီဆပ်ရာ၌	၁၁၈
ကြွေးမြီယူခြင်းကြီယာ	၁၁၇
ကွာရှင်းစွန့်လွှတ်ရာ၏	၄၆၁
ကွဲကွာခြင်း	၂၂၃
ကွဲပြားခြင်းကို	၅၈၀
ကွယ်တတ် ခြားတတ်သော	၂၈၈
[ခ]	
ခဏအားဖြင့်ချုပ်ခြင်း	၂၄၀
ခဏဌိ	၂၄၀
ခန္ဓပုရာဏ်	၁၅၅
ခန္ဓာဝန်ကိုပစ်ချခြင်း	၃၄၁
ခန္ဓာဝန်ကို ယူခြင်း	၃၄၁
ခပေါင်းရေကြည်စေ့	၂၀၃
ခပ်ပြာ	၃၅၆
ခရသင်း	၃၅၆
ခါအပ် ဆင့်အပ်သည်	၄၆၂
ခဲ (သလွဲမည်း)	၃၅၆
ခါးဆစ်	၃၄၇
ခေါင်းပါးသောအကျိုး	၅၁၇
ချထားအပ်သော တာဝန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်	၃၈၉
ချက်တိုင်ရင်းမှ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော	၃၃၅

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ခ]	
ချဉ်းကပ်ပုန်းအောင်းခြင်းဌါ အလိုရှိသည်	၃၁၉
ချည်ချောင်း(ချည်မျှင်)	၃၅၀
ချမ်းသာ၏အကြောင်း	၃၂၁
ချမ်းသာသောသူ	၁၆၂
ခြေချော်ခြင်း	၁၇၄
ခြားစေတတ်သည်	၂၀
ခြေသေ့လျှောင်အိမ်	၄၄၃
ခြောက်သွေ့	၅၁၅
ခွေးတို့၏အလေ့	၁၅၄
[ဂ]	
ဂန္ဓမ္ဗမြို့	၃၀၆
ဂန္ဓမာဒနတောင်	၄၄၃
ဂုလာမည်သော(ငှက်)	၁၀၉
ဂုဏ်ကြီးသူနှင့်ဖက်ပြိုင်ခြင်း	၅၄၀
ဂျင်း	၄၀၀
ဂါ၏ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းအပ်သောဝတ္ထု	၄၀၃
ဂါဟုသိခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသည်	၄၀၁
ဂါးမျှားချိတ်ကိုယူခြင်း (ဟပ်ခြင်း)	၁၇၇
[စ]	
စကား၏တည်ရာဝတ္ထု	၁၄၃
စကားချောမောပြေပြစ်သည်	၇၆
စာပေါင်းသိုက်	၁၀၉
စီမံခန့်ခွဲတတ်သောအတ္တ	၁၀၆
စီရင်ဖန်ဆင်းတတ်ပေ၏	၄၅၂
စူဠဇသောတာပန်	၂၉၄
စူးသည်	၃၂၅
[စ]	
စင်ကြယ်ကြောင်းအကျင့်ဟု မှားယွင်းစွာသုံးသပ်ခြင်း	၁၅၄
စင်ကြယ်ကြောင်းမဟုတ်သော အကျင့်	၁၅၄
စိတ္တကုဋ္ဌတောင်	၄၄၃
စိတ်မရှိသူများ	၂၃၀
စိတ်မူပညာကိုသင်ခြင်း	၁၁၆
စိတ်ရှိသူများ	၂၃၀
စိန် (ရုတနာ)	၄၂၅
စောင့်ရှောက်ခြင်းကို မြှော်လင့်သည်	၃၁၉
စိုပြည်၏	၃၅၁
[ဆ]	
ဆီဦး	၂၀၄
ဆီမီးတောက်	၃၅၀
ဆေးစို	၂၁
ဆေးဆရာ	၁၃၉
ဆားငန်ရေကို သောက်ခြင်း	၁၇၇
ဆင်းရဲကိုကြောက်ခြင်းကြောင့်	၃၁၉
ဆင်းရဲသောသူ	၁၆၂
ဆန္ဒထက်သန်သောသူ	၁၀
ဆယ်နာရီဆယ်နာရီ	၃၄၀
ဆုံးဖြတ်ကုန်၏	၀၀
ဆုံးမညွှန်ကြား၏	၅၂၃
ဆွဲကိုင်ခြင်း	၄၀၆
[ဇ]	
ဇနကတ်	၂၀၀၊ ၂၀၁
ဇာဂနာ	၃၁၆
ဇာတ်မတူသည်၏အဖြစ်	၆၅
ဇီဝါဒိဝါဒ	၂၂၉

အကွဲဆုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဉ]	
ဉာယဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်	၄
ညီညွတ်သင့်လျော်သည်	၄၀၉
ညှပ်	၃၁၆
ညွှန်ကြား၏	၂၉၆
[တ]	
တက္ကတွန်းအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်	၆၉
တခဏခြင်း ပျက်သည်	၄၂၄
တခြားတပါးသောသဘောရှိ၏	၅၂၉
တဆဲတပါးသောဟူ၏	၂၂၁
တဇာပညတ်အထူး	၄၁၂
တရားအယဉ်	၂၀၀
တရားကိုယ်အရေအတွက်	၁၂၄
တသီးပင်	၁၂
တရားစက်	၁၂၉
တူညီသောဝန်ရှိ၏	၅၀
တံဆိပ်တုံး	၁၁၂
တံဆိပ်ရာ	၁၁၂
တံလှပ်	၃၀၆
တားမြစ်အပ်သည်ရှိသော်	၂၅၆
တည်မြဲစေတတ်သော သာဓက စကား	၆၅
တည်မြဲတည်ရှိသည်	၅၂၉
တင်ရှိတင်ရှိမြည်ကုန်သကဲ့သို့	၃၅၀
တတ်သိသော	၄၀၁
တတ္တမည်သောသဘော	၂၁၀
တန်ခိုးအစွမ်းကင်း၏	၂၄၃
တမဂုဏ်	၂၁၁
တမလွန်ဌ ဖြစ်သောဘေး	၃၁၀
တမ္ဘတ္တိ	၂၁၁
တိအဏုက (မြူ)	၂၂၆
တိထွင်ဖန်ဆင်းခြင်း	၂၅၉
[တ]	
တုန်းသည်	၄၀၃
တောင်ဝှမ်း	၁၂၃
တိုတောင်း၏	၁၆၉
တြဿရေဏု (မြူ)	၂၂၆
တွဲကျသည်	၃၄၃
တွဲလဲကျသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏	၈၀
တွင်းထွက်ရွှေ	၃၅၆
တွန်သည်	၂၃၂
တွန်ဆုတ်သောသဘောရှိသည်	၄၀၉
[ထ]	
ထသောအခါ	၅၃၃
ထောပတ်စိမ်း	၂၀၄
ထက်ဝန်းကျင်လမ်းကြောင်း	၄၆၄
ထင်ရှားသောဇရာ	၃၄၃
ထန်းပင်ပေါက်	၂၀၈
ထန်းမြစ်	၂၀၈
ထယ်သံ	၃၅၆
ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ရောက်သည်	၄၀၃
[ဒ၊ ဓ]	
ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ ၄-ပါး	၁၅၆
ဒုတ်အရေး	၃၀၅
ဒ္ဒိအဏုကမြူစသည်	၇၀
ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်	၂၉၁
[နှ]	
နှာနှတ္တနည်းကိုသိခြင်း	၃၀၂
နှားပင်းသောပုဂ္ဂိုလ်	၁၀၁
နိဂုံး	၅
နီးသည်၏အဖြစ်	၂၂၃
နေဇာမြက်	၆၃

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[နဝ]	
နတ်တို့၏ ကပ်၍ဆောင်ခြင်း	၃၁၈
နာမ်ကိုရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်	၁၉၄
နယ်ဆုံး အကန့်အသတ်	၄၆၄
နို့ဓမ်းအိုး	၂၀၄
နွားအုပ်	၂၆၂
နွားတို့၏အလေ့	၁၅၄
နေ့သောချုပ်ခြင်းရှိသည်	၃၈၅
နှစ်ခု သုံးခုသော ဇောဝိထိ	၅၀၃
နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသောဘေးကြီးတို့	၅၁၅
နှင်းပေါက်	၃၈၅
နှမ်းမုန့်ညက်	၂၀၃
နှုတ်တက်သည်ကိုပြုခြင်း	၁၉၁
[ပ]	
ပကတိ (မာယာ)	၂၁၁
ပဋိညာဉ်	၅
ပတဉ္ဇလိ၏ ယောဂနည်း	၂၁၃
ပတ္တမြား	၄၂၅
ပတ္တမြားနီ	၃၅၆
ပတ္တမြားပြောက်	၃၅၆
ပဒုမ္မာကြာဖက်	၃၆၇
ပဗန္ဓဋ္ဌ	၂၄၀
ပယောဇဉ်အကျိုး	၅၈၂
ပရမတ္ထသဘောတရား	၂၁၀
ပါဋိဌ်တက်၏	၅၈၁
ပါဋိဌ်တင်အပ်၏	၅၈၁
ပိတောက်နှစ်ဖြင့်ပြီးသော	၅၁၄
ပုဆိန်သွား	၃၂၅
ပုထုဇဉ်အနွယ်ကိုလွှမ်းမိုးခြင်း	၅၁၂
ပုရာဏ်ကျမ်း	၁၅၅
ပုသောသူ	၃၄၇
ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်း	၂၂၅
[ပ]	
ပဲ့တက်ကို ကိုင်ခြင်း	၂၅၀
ပင်ပန်းသောအခြင်းအရာ	၃၄၃
ပင့်ဖိတ်၍ ပေးလှူခြင်း	၁၄၅
ပန်းချီဆရာ	၁၃၈
ပန်းချီဆေးရေးအမှု	၂၈
ပယ်ရှင်းအပ်ပြီးသည်	၂၅၃
ပြဒါးဝင်သော	၃၅၆
ပုဒ်၏အနက် (တတ္ထ)	၂၁၀
ပုန်းအောင်းရာ၏ ကိစ္စ	၃၁၉
ပုပ်သိုးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော	၄၃၀
ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော	၁၈၉
ပြီးစေတတ်သောဥပကာဟိတ်	၄
ပြုစားခြင်း	၃၁၈
ပြောဆိုတတ်သောသူ	၁၆၂
ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်ခြင်း	၁၄၆
ပြောင်းရွှေ့မှု၏ မရှိခြင်း	၂၈၇
ပြိုင်ဖက်လက်ဝှေ့သမား	၄၄၈
ပွတ်တိုက်ခြင်း	၂၀၃
[ဖ]	
ဖဿ၏ အသီးအခြားတည်ခြင်း	၆၃
ဖီလာအားဖြင့် သွားခြင်း	၁၈၇
ဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်	၁၇၅
ဖောက်ထွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်	၄၂၅
ဖိုလ်စျာန်	၅၈၃
ဖြူဆံမြက် ဗြိတ်မြက်တို့ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်	၁၈၉
ဖြေလွှတ်ခြင်းငါ အလိုရှိသည်	၄၄၅
ဖြစ်လတ္တံ့သော အနာဂတ်အဖို့	၄၃၁
[ဗ]	
ဗီဇကအမည်ရှိသော (ကျွန်)	၂၂၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ]	
ဗင် (သလွဲဖြူ)	၃၅၆
ဗုဒ္ဓဓြေ	၂၁၅
ဗျာပါရကင်းသော	၄၁
ဗြဟ္မဏ္ဍပုရာဏ်	၁၅၅
ဗြဟ္မာ၏ ဖန်ဆင်းခြင်း	၆၉
[ဘ]	
ဘဏ္ဍာစား တန်ဘိုးကိုပေးရာ၌	၁၁၈
ဘဝတပါးသို့ပြောင်းသွားခြင်း	၂၈၃
ဘဝ၌ပျော်မွေ့သည်	၂၄၂
ဘဝင်ဖြစ်ခြင်းမျှား၏	၁၆၈
ဘေးမဲ့ရာအရပ်	၄၈၆
ဘုတ်တို့မည်ကုန်၏	၂၁၆
[မ]	
မအိုကုန်လင့်	၃၁၃
မကင်းခြင်း	၅၃၅
မချိုတဲ့သောဣန္ဒြေရှိ၏	၃၉
မဂ်လာအကျိုးငှါ	၁၄၅
မဂ်လာအလို့ငှါ ပြုခြင်း ပေးလှူခြင်း	၁၄၅
မစ္စုမာရ်	၃၂၅
မဆုတ်နစ်စေနိုင်သော	၁၂၉
မတူသောဝန်ရှိ၏	၅၀
မပြတ်စဲခြင်း	၅၃၅
မပြတ်နိုင်သော ချည်ဖြင့်သီထား အပ်သည်	၃၀
မပြန့်သွားသော	၄၈၉
မဖောက်မပြန်မြင်ခြင်း	၂၈၄
မဖြစ်ခြင်းဟူသောချုပ်ခြင်း	၃၃၄
မမှေးဖွားသေးသောသား	၄၃၁
[မ]	
မရှိသေမကိုင်းရှိုင်းနိုင်အောင် တောင့်တင်းခြင်း	၅၄၀
မလျော်သောဆေးကို လိမ်းခြင်း	၁၃၅
မလှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါ	၂၃၀
မသေကုန်လင့်	၃၁၃
မဟာ (ဗုဒ္ဓ)	၂၁၁
မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဏ်တော်ကြီး	၂၃၃
မဟာမည်သောဗုဒ္ဓဂုဏ်	၆၉
မဟာဝိဇိတမင်း၏ပေးလှူခြင်း	၁၄၅
မိမိ၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ လှည့်စားခြင်း	၅၄၀
မိမိအလိုလျှင် အလိုမရှိသည်	၃၁၃
မိမိ၏အကျိုးစီးပွါး	၅၂၁
မိမိကိစ္စ၏ပြီးခြင်း	၂၄၃
မိမိကိုယ်တိုင်တိုက်ရိုက်အားဖြင့်	၄၀၃
မိမိ၌မရှိသောဂုဏ်ကို ဖော်ပြ၍ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း	၅၄၀
မိမိလျှင် ပြခန်းသော	၃၁၃
မီးတိုက်ကာမျှဖြင့်	၂၀၄
မီးမဖုတ်ရသေးသောမြေအိုး	၄၂၆
မူးရစ်ခြင်းကိစ္စရှိသော	၆၃
မမ်းစ့ဲသောသူ	၃၉
မေ့လျော့ခြင်း	၅၄၀
မင်းဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်တန် ကုန်သော	၅၂၄
မင်းဘေးမင်းဒဏ်	၃၁၃
မိန်းမောတွေဝေသောကာလ	၃၄၀
မိုးကြိုးစက်ဝန်း	၁၀၉
များစွာသော ကြိုးလွန်းတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော	၅၁၃

အကွဲရှာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မျက်စိအမြင်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်	၂၄၃
မျက်စိကန်း၍ နားပင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်	၁၀၁
မျက်စဉ်းညှိကျောက်	၄၄၃
မျက်နှာ၌ တန်းဆာဆင်ခြင်း	၂၇၇
မျက်နှာရိပ်	၂၀၃
မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော	၃၁၈
မျက်လှည့်အစရှိသောအရာ	၃၈၆
မြကျောက်	၄၄၃
မြေဝင်ကောင်းသောတိုင်	၃၉၈
မြဲသည်ကိုပယ်ခြင်း	၃၄၂
မြားမြက်	၆၇
မြက်နှံ့သာ မြက်မွှေး	၆၇
မြက်မီးရှူး	၃၅၀
မြက်သစ်ရွက်ဆွေးစသည်	၁၇၇
မြင့်သောသူ	၃၄၇
မြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်	၁၅၈
မြုံ	၄၄၇
မှဲ	၃၃၈
မှတ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏	၄၀၆
မှန်ကဲ့သို့	၂၀၃
မှန်စွာမြင်ခြင်း	၂၈၄
မွှေတံ	၂၀၄
[ယ]	
ယထာဘူတဉာဏ်	၂၉၁
ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်	၃၆၆
ယာပျအနာ	၃၁၆
ယာပျရောဂါ	၃၁၆
ယက်ကန်းသည်	၁၃၉
ယစ်ပူဇော်ခြင်း	၁၄၅
[ရ]	
ရအပ်သောအဖော်သဟဲမရှိ	၈၁
ရဇဂုဏ်	၂၁၁
ရထားဟူသောအမည်	၂၄၁
ရပြီဟုအထင်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်	၃၉၁
ရှစာ(မင်းသမီး)	၂၇၇
ရှုပတမ္ဘတ္	၂၁၃
ရေကိုပက်ထုတ်ခြင်း	၂၅၀
ရေမန်းကိုသောက်ခြင်း	၂၈၇
ရေသိပ်ခြင်း	၁၇၇
ရံခါ၌ဖြစ်ခြင်း	၅၁၇
ရည်ညွှန်း၍ပေးဝေအပ်သော ကောင်းမှုကံ	၂၈၂
ရုပ်ကို ရှေ့ဆွားပဓာနပြုသဖြင့်	၁၉၄
ရှုံ့ရှားသည်	၂
ရှောကျခြင်း နောက်ကျခြင်း	၂၀၅
ရှေနောက်မတူသည်၏အဖြစ်	၃၄၂
ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်း	၃၂၁
ရှစ်ယောက်မြောက်အရိယာ	၄၇၁
ရှုတ်ချအပ်သည်၏အဖြစ်	၁၅၈
ရှောက်ပန်း	၁၁၅
[လ]	
လရေးကောက် ထယ်ကိုင်းကောက် တို့	၁၃၀
လာခဲ့ရာလမ်း	၄၈၆
လိုင်ပုရာဏ်	၁၅၅
လိုင်ဟုခေါ်သည်	၂၁၉
လူကြီး၏ကိုယ်	၁၁၆
လေးအတု	၄၆၂
လေးသမား	၅၁၄
လဲကျခြင်း	၁၇၄

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လောက၏အထွဋ်ဖြစ်သောဘုံ	၅၃၆
လက်ပံတောင်ခဲ	၈၁
လက်သီးဖြင့် ထိုးပုတ်ခြင်း	၄၄၈
လက်သစ်အတိုင်းအရည်ရှိသော	၃၅၀
လည်ဂုတ်ဆစ်	၃၄၇
လုံးဝအကြွင်းအကျန်အားဖြင့်	၆၁
လွန်စွာချစ်မြတ်နိုးခြင်း	၁၃၈
လှုပသောအဆင်းရှိကုန်၏	၁၆၇
လျှောက်ခဲ	၁၂၅
လျှေရွက်ကို ပြုပြင်ခြင်း	၂၅၀
လျှော်အပ်သောနှမ်း	၄၂၇
လျှောင်ထားအပ်သော	၄၄၄
လှုပ်ရှားတတ်သောသတ္တဝါ	၂၃၀
[ဝ]	
ဝရဇိန်လက်နက်	၃၉၄
ဝါဖတ်လေး	၄၆၂
ဝိပါက်အထူး	၂၈၁
ဝိပဿနာ၏ဖြစ်ခြင်း	၅၈၆
ဝိပဿနာကိုစ၍နှလုံးသွင်းခြင်း	၁၉၄
ဝိသေသိကဝါဒီတို့	၂၁၄
ဝေးသည်၏အဖြစ်	၂၂၃
ဝင်ရိုးစသည်	၂၄၀
ဝဋ္ဌမည်၏	၂၈၃
ဝန်တိုခြင်း	၅၃၆
[သ]	
သခ်ါရနိမိတ်	၄၁၄
သဘော်ကုန်သည်	၄၆၂
သတ္တဇီဝမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်	၁၂၉
သတ္တဂုဏ်	၂၁၁
သဘောအားဖြင့်ပြီးသော	၃၄၁
[သ]	
သမထယာဉ်	၁၉၂
သမာပတ်ကို သုံးဆောင်ခြင်း	၅၈၀
သရက်	၁၁၅
သလင်းနက်	၃၅၆
သလင်းဝါ	၃၅၆
သလိပ်ကို ကုစားခြင်း	၆၃
သလွဲဖြူ	၃၅၆
သလွဲမည်း	၃၅၆
သာအောင်ပြု၍ ချုပ်ချယ်ခြင်း	၅၄၀
သီတာဒေဝီကို ဆောင်ခြင်းကို ပြဆိုသော ကထာ	၁၅၅
သူ၏အစွမ်းသတ္တိကို မမြင်ရမတွေ့ရသော	၂၅၃
သူငယ်အိမ် အချင်းလျှင်အခြား ရှိသော	၃၃၅
သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း	၅၄၀
သောတာပတ္တိမဂ်	၅၁၀
သော်ကပင်	၃၅၃
သော်ကရွက်	၃၅၃
သံကြွပ်	၃၅၆
သံပွက်	၃၅၆
သံမဏိ	၃၅၆
သံသရာနှောင်အိမ်	၁၆၁
သားကောင်တို့ကို သတ်ဖြတ်ခြင်း အစီအရင်ကျမ်း	၁၅၅
သားကို လက်ထပ်ထိမ်းမြား ပေးခြင်း	၁၄၅
သားကိုးယောက်ရှိသောမိခင်	၄၃၁
သားဆယ်ယောက်ရှိသောမိခင်	၄၃၁
သားဌာနချစ်ခြင်းရှိသော	၄၈၃

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သက်ဝင်ဘိသကဲ့သို့	၂၆
သစ်သီးရည်	၄၈၀
သစ်သားမီးရှူး	၃၅၀
သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်	၃၄၃
သန်လျက်ရှက်သောငရဲ	၈၁
သိမ်မွေ့သော အာကာသဓာတ်	၂၁၃
သိမ်မွေ့သောကိုယ်	၂၁၂
[သ]	
သုံးသပ်အပ်သောတရား၏ အဖြစ်	၃၀၅
သွေးပုပ်နှင့်တကွပြည်ပုပ်	၁၂၅
သျှစ်သျှားသီး	၄၈၀
[ဟ]	
ဟင်းဆန်ကွဲ	၆၂
ဟင်းနွေယ်ဆူးပေါက်	၆၂

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ စတုတ္ထတွဲ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၂	၁၀	အနိစ္စော သဒ္ဒေါ"တိ	"အနိစ္စော သဒ္ဒေါ"တိ
၂	၂၀	ဥဒါဟရဏဘန္တော	ဥဒါဟရဏတန္တော
၁၀	၁၄	ဟေတုဟေတူ	ဟေတုဟေတု
၁၄	၂	ရှာကုန်သကဲ့သို့	ရှာရုသကဲ့သို့
၁၄	၈	ပရိယေသထ	ပရိယေသေထ
၁၄	၈	ရှာကုန်သကဲ့သို့	ရှာရုသကဲ့သို့
၈၀	၂၉	လက်ပန်တော	လက်ပံတော
၁၁၁	၂၉	အသံအရင်း	အသံရင်း
၁၂၃	၂၈	တသ္ဓာ၏	တသ္ဓာ–၏
၂၀၂	၁၃	သုဝိက္ခာလိကန္တိ	သုဝိက္ခာလိတန္တိ
၂၀၈	၃	ဟေဋ္ဌိမစျာနံ	ဟေဋ္ဌိမစျာနံ
၂၁၃	၂၈	သဒ္ဒဖဿဂုဏော သဒ္ဒတမ္ဘတ္တမ္	သဒ္ဒဖဿဂုဏော=သဒ္ဒ- တမ္ဘတ္တမ္
၂၁၉	၂၆	ဝိသေသ ၆–ပါးလုံး	ဝိသေသ ၆–ပါးတို့
၂၂၀	၃၂	နှာ ၂၁၅-မှတ်ချက် ၆-၌	နှာ ၂၁၇-မှတ်ချက် ၁-၌
၂၂၃	၂	သခ်ါရာနှင့်	သခ်ါရနှင့်
၂၂၅	၂၁	အထူးကာ	အထူးကား
″	၂၆	နှာ ၂၂၁-မှတ်ချက် ၅-၌	နှာ ၂၂၃-မှတ်ချက် ၃-၌
၂၂၆	၁၂	မရှိတော့ခြင်းမျိုးသို့	မရှိတော့ခြင်းမျိုးကို
၂၂၉	၂၈	(နှာ ၂၂၄	(နှာ ၂၂၅
၂၃၃	၃၄	သဂုတ္တိသမိတိအာဒိ	သ ဂုတ္တိသမိတိအာဒိ
၂၃၄	၁၂	၁-မှတ်ချက် ၁-၌	၁-နှာ ၂၃၃-မှတ်ချက် ၁-၌
၃၀၅	၃၂	ဘဝ-ကို	ဘာဝ-ကို
၃၁၅	၂၂	မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်	မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကိုပင်လျှင်
၃၅၆	၈	ဟာရကူတ်	ဟာရကူဌ

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၄၀၉	၁၆	ပါကဋ္ဌဘာဝထော	ပါကဋ္ဌဘာဝတော
၄၂၀	၂၁	စပ်ဆုပ်လတ်သော်	စက်ဆုပ်လတ်သော်
၄၂၂	၁၅	အနက်ပြ၍	အနက်ပြန်၍
॥	၃၆	တေန	တေ နဿ
၄၄၆	၂၄	စပ်ဆုပ်အပ်သည်	စက်ဆုပ်အပ်သည်
၄၅၂	၂၃	ပြီး။ ၏။	ပြီး၏။

အထူးဖြည့်စွက် မှာထားချက်

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၂၀၊ စာကြောင်း ၁၀-၌ "အဘိညာဉ်တည်းဟူသော"ကို "အဘိညာဉ်ဖြင့်"ဟု ပြင်ပါ။

၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ စာမျက်နှာ ၆၆၊ စာကြောင်း ၃-၄-၅-တို့၌ "တေဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မရာယိကပရမတ္ထေဟိ၊ ထို မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော အကျိုး, တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုး, မြတ်သော (နိဗ္ဗာန်ဟူသော) အကျိုးတို့ဖြင့်" ဟု ရှိရင်း တတိယာဝိဘတ်အားလျော်စွာ ကရိယာ်းအနက် ပြန်ခြင်းမှာ ဝတ္ထုစ္ဆာအားဖြင့် ကရိယာ်းအနက်လည်း ဖြစ်သင့်သည်ဟု ယူ၍ ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်။ အနည်းငယ် ရှင်းပြဦးအုံ၊ ယင်းပုဒ်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အနုသာသတိ-ဟူသော ကြိယာပုဒ်နှင့် စပ်သောကြောင့် ဒုံကမ္မက သာသ-ဓာတ်၏ ပဓာနကံ ဖြစ်သင့်ပေ၏။ သို့သော်လည်း ဓာတ်ကတ္တားဖြစ်သော ကာရိတ်ကံမှ တပါး ကံပုဒ်ကို တတိယာဝိဘတ်နှင့် ဆိုရိုးမရှိပေ။ ထိုကြောင့် ကံအနက်ကို ဆိုလိုလျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မရာယိကပရမတ္ထေ-ဟု ဒုတိယန္တနှင့် ဆိုခဲ့ရာ၏၊ ထိုသို့ကား မဆိုခဲ့ပေ။ ထိုပြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ တတိယန္တနှင့် ဆိုခဲ့စေကာမူ ကံအနက်ကို ရည်သည်ဟု ယူခဲ့ပါလျှင် ဤဋီကာဝယ် "ဥပယောဂတ္ထေ စေတံ ကရဏဝစနံ" စသည်ဖြင့် ကံအနက်၌ တတိယာသက်ကြောင်း အထူးပြု၍ ဖွင့်ပြခဲ့လေရာ၏၊ ထိုသို့လည်း မဖွင့်ပြခဲ့ပေ။ ထိုကြောင့် မောဂ္ဂလ္လာန် ၂-ကဏ္ဍ ၂၄-သုတ်၌ "သံဃေ ဒေဟိ" ဟူရာဝယ် ဝတ္ထုစ္ဆာအားဖြင့် အာဓာရအနက်၌ သတ္တမီဝိဘတ်သက်ကြောင်း ပြဆိုသကဲ့သို့ပင် ဤအရာ၌လည်း အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ၂-ရပ်လုံးမှာပင် ဝတ္ထုစ္ဆာကရိယာ်းကို ရည်သည်ဟု ယူသင့်ပေသည်။

၃။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ တတိယတွဲ စာမျက်နှာ ၄၀၁၊ စာကြောင်း ၂၆-၂၇-တို့၌ စာမူချောကူးစဉ်က ပါ၌အနက် စာတကြောင်း ကျသွားသည်၊ ယင်းကို ဋီကာပါ၌နှင့်တိုက်၍ ပါ၌သက်သက်မျှ ဖြည့်စွက်ထားသော ကြောင့် မပြည့်စုံပဲ ရှိနေလေသည်။ ထိုကြောင့် ထိုအရာ၌ [ဗျာပါရံ၊ ကို။ ဒယော်ဇော်ဟု၊ ၍။ "န ဟိ စက္ခုရ္ရူပါဒီနံ ဧဝं ဟောတိ"တိ၊ ဟောတိ-စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဤဟု၊ ကို။ ဒယော်ဇော်ဟု၊ ၍။ "န စ တာနိ"တိအာဒိ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။)] ဟု အပြည့်အစုံ ဖော်ပါ။

၄။ ဤစတုတ္ထတွဲ စာမျက်နှာ ၅၀၃၊ စာကြောင်း ၉-၁၀-တို့၌ "ဒွတ္တိဇဝန-ဝိထိသု၊ နှစ်ခု သုံးခုသော ဇောဝိထိတို့၌။ (သိမ္မနှင့်လည်းအညီ ဒွတ္တိပါ၌မှန် ဖြစ်သည်)" ဟု ဆိုခြင်းသည် မဟာဋီကာပါ၌ ပုံနှိပ်ပြီးခါစက အောက်ပါ

အတိုင်း သောခနုပတ္တကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ အကျဉ်းမျှ ပြဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာယ ဒုတိယဘာဂေ သောခနုပတ္တံ–

ဂ၇၉-ပိဋ္ဌေ ၁၉-ပန္တိယံ "ဒ္ဒတ္တိ ̊သဇ္ဇဝနဝိထိသ္ဝ"တိ အသုဒ္ဓပါဌော၊ သော "ဒ္ဒတ္တိ ̊ဇ္ဇဝနဝိထိသ္ဝ"တိ သောဓေတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ဣမိဿာယေव ဋီကာယ ပဌမဘာဂေ စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာယံ ၁၉၁-ပိဋ္ဌေ "မဂ္ဂဝီထိတော ပုဗ္ဗေ ဒ္ဒေ တယော ဇဝနဝါရာ သဒိသာ-နုပဿနာဝ ပဝတ္တန္တီ"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ သာရတ္ထဒီပနိယာ ပဌမဘာဂေ ၃၇၈-ပိဋ္ဌေပိ။

ထိုသောခနုပတ္တာ၌ ပြထားသော သုဒ္ဓပါဌသည် သီဟိုဠ်မှ မဟာဋီကာ ပေစာ, စာအုပ်တို့နှင့်လည်းညီ၍ မှုရင်းပါဠ်မှန် ဖြစ်ကြောင်း ဤ၌ အကျဉ်းမျှ ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

။(၂) ဗုဒ္ဓ-၀၀၀၄—၅၆-၁-၆၉—၂၀၀၀-အုပ် ၁-မ-ဗ-သ-စ—၇၃၂—၂၄-၁-ဖြ၉—ခ-လ-ဆ-ဂ

အလိမ္မာ-စာမှာ ရှိသည်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်
ပါဠိတော် ၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှု နားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန် ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ္တန်)	ပါဒုစာ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၁၀) မှ		ဝိနည်း (၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အဘိဓမ္မာ (၄-ကျမ်း)	၂-အုပ်
		အခြားသုတ္တန် (၁၄-ကျမ်း)	၄-အုပ်

မဟာဗုဒ္ဓဝင်

ပ-တွဲ ၂-အုပ်။ ဒု-တွဲ ၁-အုပ်။ တ-တွဲ ၁-အုပ်။